Digitized by Google

Digitized by Google

BLIOTECA NAZ.
Vittorio Emanuele III
XVI
G
27
NAPOLI

XVI
G.
27.

Digitized by Google

CORPORIS JURIS CANONICI MEDULLA,

Ejusdémque, ac Sacrorum Canonum

REPERTORIUM.

6.

REPERTORIUM
JURIS CANONICI,
Ipsâ CORPORIS JURIS Medullâ,

Hoc eſt:

Perſonarum, Rerum, Caſuum, Controverſiarum, Litium, Cauſarum, Propoſitionibus, Reſolutionibus, Deciſionibus refertum:

OPUS POSTHUMUM
R. P. WENCESLAI STEIGER

è Societate JESU,

In Alma, Cæſarea, Regiâque, ac Epiſcopali Univerſitate Olomucenſi, quondam SACRORUM CANONUM Profeſſoris Publici & Ordinarii.

Pro communi Bono;

ac cumprimis

VIRORUM ECCLESIASTICIS MUNERIBUS

diſtentorum,

Singulari Commodo,
in lucem datum.

Cum Privil. Sacr. Cæſar. Majeſt.

Sumptibus GEORGII LEHMANNI, Bibliopolæ
Norimberg. Brunenſ. & Vienenſ.
ANNO DOMINI MDCCXIII.

c 15

Digitized by Google

DEDICATORIA.

REVERENDISSIMIS, ADMODUM REVERENDIS, REVERENDIS, VENERABILIBUS, EXIMIIS, EXCELLENTIBUS, PRÆCELLENTIBUS, DOCTISSIMIS,

DD. ECCLESIARVM RECTORIBVS, & ANIMARUM CURATIS,

VIRIS,

Religione, Zelo, Vigilantiâ, Prudentiâ, Sapientiâ, Æquitate Clariſſimis.

DUm Sancta & Apoſtolica Sedes, *Vos, Viri Apoſtoli!* ampla cum poteſtate, authoritate ac jurisdictione, Eccleſiarum ſuarum Rectores inſtituit, unà etiam jurium ſuorum, ac immunitatis Eccleſiaſticæ Cuſtodes conſtituit. Magnum profectò, & ſanctum munus!

Pro quo munere, cùm juris Canonici practica & expedita notitia apprimè neceſſaria ſit; illud autem in vaſtiſſimo *Corpore Juris* reconditum teneatur: & *Vobis* quàm plurimis animarum ad æternam ſalutem promovendarum curis, plerumque diſtentis,, in tanta Vaſtitate, æquum & juſtum, dubiis in caſibus in dies

Digitized by Google

occurrentibus,diutiùs ſcrutari, non ſemper vacet aut liceat; *Reverendus Pater WENCESLAUS STEIGER* è Societate JESU (cujus Viri virtus, ſtudium & doctrina, etiam poſt funera vivit, & memoria in benedictione viget) magno hoc ſcrutandi labore, Vos ſublevare voluiſſe videtur, quando *Juris Canonici Repertorium*, amplum & auctum, ſuâ manu conſcripſit, illudque quaſi extractâ Vaſtiſſimi Corporis medullâ, confertim replevit.

Quod Repertorium, Opus ipſius poſthumum, ut ad Veſtras ſingulorum manus perveniret faciliùs, conatu & labore meo ad typum promovi: utque perveniret correctius, totum planiore charactere tranſcriptum, ac Ordine, ubi is adhuc deſiderabatur, meliore digeſtum, atque ſecundùm Titulos, Canones, Capita, & Citationes innumeras, cum ipſo jure collatum, tandem Typographo commiſi.

Hunc meum qualem qualem demum conatum & laborem, *Vos DD. Venerandiſſimi*, in obſequium veſtrum ſtudiosè impenſum, benignè ſuſcipite. Opus verò ipſum ſtatui ac muneri Veſtro perquàm appoſitum, Vobis prorſus domeſticum facite, volvite ac revolvite! atque inter hæc, in gloriam DEI, ſplendorem Eccleſiæ, Veſtram & animarum Curæ Veſtræ commiſſarum ſalutem, quàm diutiſſimè vivite, & quàm integerrimè valete! Ego omnium Veſtrûm emoriar.

Servus in Chriſto

P. P. S. J.

APPRO-

APPROBATIO
OPERIS.

Cùm Librum, cui titulus: *Repertorium Juris Canonici, Opus poſthumum, à P. Wenceslao Steiger*, noſtræ Societatis Sacerdote, conſcriptum, tres ejusdem Societatis Sacerdotes, recognoverint, & in lucem edi poſſe judicaverint: poteſtate à Patre noſtro *MICHAELE ANGELO Tamburino Præpoſito Generali*, ad id mihi data, facultatem concedo, ut Liber typis mandetur. In quorum fidem has Litteras, manu mea ſubſcriptas, & ſigillo Officii mei munitas dedi. Pragæ ad S. Clementem die 20. Decembris Anno 1707.

(L.S.) Joannes Miller S. J. per Provinciam Bohemiæ Præpoſitus Provincialis.

PRIVILEGIUM
pro Bibliopola.

Cùm Sacræ Cæſareæ Majeſtatis Decreto, omnibus & ſingulis Typographis, Bibliopolis, ac aliis librariam negotiationem exercentibus, ſeriò, firmitérque inhibeatur, nè quiſpiam ullos Libros, à noſtris Patribus, hactenus editos, vel in poſterum edendos, intra Sacri Romani Imperii, Regnorúmque & Dominiorum Suæ Sacræ Cæſareæ Majeſtatis Hæreditariorum fines, ſimili, vel alio Characteris genere, atque formâ, ſive in toto, ſive in parte, recudere, vendere aut diſtrahere, clàm, ſeu palàm, citra conſenſum ac teſtimonium ſuprà dictorum Patrum, audeat; Ego Jacobus Steſsl Societatis JESU per Provinciam Bohemiæ Præpoſitus Provincialis, poteſtate ad id mihi facta, à Patre noſtro Michaële Angelo Tamburino Præpoſito Generali, Domino Georgio Lehmann Bibliopolæ

polæ Norimbergenſi, Jus Cæſarei hujus Privilegii circa Librum, cui titulus: Repertorium Juris Canonici, à P. Wenceslao Steiger Societatis noſtræ compoſitum, & impenſis dicti Domini Georgii Lehmann edendum, uſurpandi poteſtatem, ad decennium indulgeo, ut eo invito, eundem nemo recudere, nemo intra S. R. I. fines, & hæreditarias Sac. Cæſar. Majeſtatis provincias importare, aut venum exponere audeat. Roborandæ Facultati Sigillum Officii mei appreſſi, & nomen meum ſubſcripſi. Pragæ 24. Decembris 1711.

(L.S.) Jacobus Steſsl Soc. JESU,
Provincialis Boëmiæ.

COM-

COMPENDIOSA JURIS CANONICI NOTITIA.

Diviſio Corporis Juris Canonici.

JUris Canonici Corpus quod juſſu Gregorii XIII. editum eſt, in ſex partes dividitur. I.ª Pars continet Decretum Gratiani. II.ª Quinque libros Decretales Gregorii IX. III.ª Librum Sextum Decretalium Bonifacii VIII. IV.ª Clementinas Clementis V. V.ª Extravagantes Joannis Papæ XXII. VI.ª Extravagantes communes, à diverſis Pontificibus editas.

His partibus acceſſit liber ſeptimus Decretalium, novas Summorum Pontificum Conſtitutiones continens.

Decretum Gratiani.

Dicitur ſic à Decretorum Collectore Gratiano, Sacri Ordinis S. Benedicti Religioſo, qui tempore Eugenii III. an. 1150, hoc corpus, ex diverſis Summorum Pontificum, & Sacrorum Conciliorum Decretis, Sanctorum Patrum ſcriptis, ac etiam Imperatorum legibus & ſanctionibus compilavit, & nomen Operi: Concordia diſcordantium Canonum, indidit; idque ideo; quia initio dubias quæſtiones proponit, & pro utraque Contradictionis parte, authoritatem adducit, atque in fine demum conciliat.

Conſtat hoc decretum quatuor partibus. Parte I.ª continentur 101. Diſtinctiones in Canones ſeu Capita diviſæ. II.ª 36 Cauſæ, ſeu caſus & Controverſiæ

juridi-

juridicæ, diviſæ in quæſtiones, & ſubdiviſæ in capita. III.ª Habetur Tractatus de Pœnitentia, qui includitur in cauſa 33.ᵗⁱᵃ à quæſtione 3.ᵗⁱᵃ usque ad 4.ᵗᵃᵐ, habétque ſeptem diſtinctiones in capita diviſas. IV.ª Parte tractatur per 5. Diſtinctiones ſimiliter in capita diviſas, de Conſecratione.

Huic Decreto immixta ſunt quædam capita ſub nomine Paleæ, quæ quarundam rerum antiquarum additiones, ad primam Gratiani compilationem appoſitæ eſſe videntur, & ex eo, quòd modicæ authoritatis cenſerentur, nomen Paleæ dicuntur ſortitæ.

Libri quinque Decretales.

Hi libri juſſu Gregorii IX. à Raymundo ejusdem Pontificis Capellano & Pœnitentiario, Anno 1230. conſcripti, & à dicto Pontifice approbati, ac pro ſcholis & foro Eccleſiaſtico evulgati ſunt.

Dicuntur Decretales, quòd plurimùm conſtent epiſtolis decretivis, quas diverſi Pontifices in dubiis requiſiti reſcripſerunt: quæ jam in Corpus Juris relatæ, authoritatem publicæ & univerſalis Legis habent ad modum Codicis Sacratiſſimi Principis Juſtiniani, in Corpore juris Civilis.

Singuli Libri dividuntur in Titulos, & Tituli in Capita.

Materiam ſingulorum librorum, Gloſſa Proœmialis, memoriæ causâ, ſic verſiculis ſtrinxit:

Perſonas celebrat pars prima, ſecunda Tribunal;
Tertia de Clericis: de Sponſis quarta laborat:
Ultima conſtituit pœnas, & crimina damnat.

Vel breviùs:

Judex, judicium, Clerus, Sponſalia, crimen.

Liber Sextus Decretalium.

Eſt hic Liber poſt quinque ſuprà dictos Gregorii IX, à Bonifacio VIII. in lucem datus. Subdividitur in quinque libros, quorum Tituli eaſdem Rubricas & mate-

Digitized by Google

materias habent, quas Decretales priores. id quod etiam in Clementinis & Extravagantibus obſervatum eſt.

Clementinæ.

Ab Authore Clemente V. Pontifice Max. ſic nuncupatæ ſunt. Multas is Conſtitutiones tum in Concilio Viennenſi in Gallia Anno 1310; tum etiam ante ac poſt illud, â ſe editas, in unum volumen congeſſit; quod, quia morte præventus in lucem edere non poterat, Joannes XXII. Ejus Succeſſor præſtitit, & Apoſtolica authoritate, pro Judiciis & ſcholis roboravit.

Extravagantes.

Pars V & VI. Corporis Juris Canonici, ſunt Extravagantes, ſeu Conſtitutiones viginti â Joanne Papa XXII. edita: & Extravagantes communes â diverſis in lucem datæ. Dicuntur Extravagantes, quòd olim extra Corpus Juris, incertâ quaſi ſede vagarentur.

Acceſſerunt ad Corpus Juris Libri quatuor Inſtitutionum, â Joanne Paulo Lancelotto Peruſino conſcripti, & in Aula Romana, mandato Pontificis Max. ab illuſtribus Viris olim recogniti.

Acceſſit & Liber ſeptimus Decretalium â Petro Matthæi Juris Conſulto Lugdunenſi collectus, qui totidem libris, titulis, canonibus ſeu capitibus, aliis Decretalium libris reſpondet, paſsímque â DD. & Hiſtoricis citatur. Hunc ſeptimum Librum antecedunt Loci communes in Jus Canonicum pro utroque foro digeſti.

De modo citandi partes ſingulas, qui in hoc Repertorio adhibetur.

Exempli gratiâ.

c. Omnes Leges. Diſt. 1. hoc eſt: vide Caput ſeu Canonem, qui incipit: Omnes leges, in Gratiani Decreti parte I.ª ſeu Diſtinctionibus, diſtinctione 1.

c. Gratia. 1. q. 1. hoc eſt Canone: Gratia cauſa 1. quæſtione 1. in 11. Decreti parte.

 c. Pe-

c. Petrus. Diſt. 1. de pœnit. hoc eſt: Canone. Petrus. diſtinctione 1. de pœnitentia. in tertia Decreti parte ſeu Tractatu de pœnitentia, Cauſæ trigeſimæ tertiæ poſt quæſtionem ſecundam inſerto.

c. Conſecrationem. Diſt. 1. de C. hoc eſt canone: Conſecrationem. Diſtinctione 1. de Conſecratione. in quarta parte Decreti; quæ quidem in Corpore, tertia pars dicitur, ob Tractatum de pœnitentia Cauſis, ſeu ſecundæ parti incluſum.

c. Firmiter. de Summa Trinit. hoc eſt: capite: firmiter. libro 1. Decretalium, Titulo 1. de Summa Trinitate, & fide Catholica.

c. Un. de Summa Trinit. in 6. hoc eſt: capite unico libri primi, titulo 1. in libro ſexto Decretalium.

c. Innovate. de V. S. hoc eſt: capite: innovate. Libro V. Decretalium. tit. de verborum ſignificatione.

c. Beneficium. de R. I. in 6. hoc eſt: capite, vel Regulâ I.ª libro VI.to Decretalium, ſunt autem hæ Regulæ Juris LXXXVIII. in fine libri quinti ſeu ultimi in ſexto Decretalium libro.

c. Abbates. Clem. de Reſcript. hoc eſt: capite: Abbates, libro 1. Clementinarum, Titulo de Reſcriptis.

c. Ad Onus. Extrav. Joan. XXII. de Elect. hoc eſt: ad Onus in Extravagantibus Joannis XXII. titulo de Electione & Electi poteſtate.

c. Nuper 6. Extrav. comm. de Præbend. hoc eſt: capite nnper 6. in Extravagantibus communibus. libro tertio, titulo de Præbendis & dignitatibus.

Nota: additur hic ad caput nuper, numerus 6. quia ſub eodem titulo plura capita, à vocabulo Nuper, incipiunt. Quod quidem ſæpiùs fit, ut nempe addatur numerus; dum vel nimis multa ſub eodem titulo ſunt capita; vel dum duo vel plura ſimiliter ab eadem voce inchoantur.

Nota item, quandoque locò c. ult. poni. c. fin. & quandoque citationem fieri. ſic: in princ. Diſt. 45. & tunc id, quod quærendum eſt, mox ſub illa diſtinctione, ante caput 1. ſeu in Rubrica Diſtinctionis reperietur.

Nota denique, apud authores ſeu Canoniſtas ſubinde citationi adjici vocem *Extra* vel locò Extra, literam X vel Signum ✕, & ſignificari tunc, cum textum vel ſententiam, quæ proponitur, non in Decreto Gratiani; ſed in Decretalibus &c. ſeu extra Decretum haberi.

Titulo-

Titulorum per abbreviationes citari ſolidorum

INDEX ALPHABETICUS,

Prout habetur ante 5. Libros Decretal. in Corpore Juris.

A.

de ACcuſationibus, inquiſitionibus & denunciationibus. lib. 5. tit. 1.
Adulteriis & Stupro. lib. 5. tit. 16.
Ætate & qualitate & ordine præficiendorum. lib. 1. tit. 14.
Alienatione judicii mutandi cauſâ facta. lib. 1. tit. 42.
Apellationibus, recuſationibus, & revelationibus. lib. 2. tit. 28.
Apoſtatis, & reiterantibus Baptisma. lib. 5. tit. 9.
Arbitris. lib. 1. tit. 9.
Auctoritate & uſu Pallii. lib. 1. tit. 8.

B.

Baptismo & ejus effectu. lib. 3. tit. 42.
Bigamis non ordinandis. lib. 1. tit. 21.

C.

Calumniatoribus. lib. 5. tit. 2.
Capellis Monachorum & aliorum Religioſorum. lib. 3. tit. 37.
Cauſa poſſeſſionis & proprietatis. lib. 2. tit. 12.
Celebratione Miſſarum, & Sacramento Euchariſtiæ, & Divinis Officiis. lib. 3. tit. 41.
Cenſibus, Exactionibus, & Procuratoribus. lib. 3. tit. 39.
Clandeſtina deſponſatione. lib. 4. tit. 3.
Clericis peregrinis. lib. 1. tit. 22.
Clericis peregrinantibus. lib. 2. tit. 29.
Clericis conjugatis. lib. 3. tit. 3.
Clericis non reſidentibus in Eccleſia vel Præbenda. lib. 3. tit. 4.
Clericis pugnantibus in duello. lib. 5. tit. 14.
Clerico ægrotante vel debilitato. lib. 3. tit. 6.
Clerico venatore. lib. 5. tit. 24.
Clerico percuſſore. lib. 5. tit. 25.
Clerico excommunicato, depoſito, vel interdicto miniſtrante. lib. 5. tit. 27.
Clerico non ordinato miniſtrante. lib. 5. tit. 28.
Clerico per ſaltum promoto. lib. 5. tit. 29.
Cognatione ſpirituali. lib. 4. tit. 11.
Cognatione legali. lib. 4. tit. 12.
Cohabitatione Clericorum & Mulierum. lib. 3. tit. 2.
Colluſione detegenda. lib. 5. tit. 22.
Commodato. lib. 3. tit. 15.
Conceſſione Præbendæ & Eccleſiæ non vacantis. lib. 3. tit. 8.
Conditionibus appoſitis in deſponſatione, vel aliis contractibus. lib. 4. tit. 5.
Confeſſis. lib. 2. tit. 18.
Confirmatione utili, vel inutili. lib. 2. tit. 30.
Conjugio leproſorum. lib. 4. tit. 8.
Conjugio Servorum. lib. 4. tit. 9.
Conſanguinitate & affinitate. lib. 4. tit. 14.
Conſecratione Eccleſiæ vel Altaris. lib. 3. tit. 40.
Conſtitutionibus. lib. 1. tit. 2.

Conſuetudine. lib. 1. tit. 4.
Converſione Conjugatorum. lib. 3. tit. 32.
Converſione infidelium. lib. 3. tit. 33.
Corpore vitiatis ordinandis, vel non. lib. 1. tit. 20.
Crimine falſi. lib. 5. tit. 20.
Cuſtodia Euchariſtiæ, Chriſmatis, & aliorum Sacramentorum. lib. 3. tit. 44.

D.

Decimis, Primitiis & Oblationibus. lib. 3. tit. 30.
Delictis puerorum. lib. 5. tit. 23.
Depoſito. lib. 3. tit. 16.
Deſponſatione impuberum. lib. 4. tit. 2.
Dilationibus. lib. 2. tit. 8.
Divortiis. lib. 4. tit. 19.
Dolo & contumacia. lib. 2. tit. 14.
Donationibus. lib. 3. tit. 24.
Donationibus inter Virum & Uxorem, & de dote poſt divortium reſtituenda. lib. 4. tit. 20.

E.

Eccleſiis ædificandis vel reparandis. lib. 3. tit. 48.
Electione & Electi poteſtate. lib. 1. tit. 6.
Emptione & venditione. lib. 3. tit. 17.
Eo, qui mittitur in poſſeſſionem, causâ rei ſervandæ. lib. 2. tit. 15.
Eo, qui duxit in Matrimonium, quam polluit per adulterium. lib. 4. tit. 7.
Eo, qui cognovit Conſanguineam Uxoris ſuæ, vel Sponſæ, lib. 4. tit. 13.
Eo, qui Ordinem furtivè ſuſcepit. lib. 5. tit. 30.
Exceptionibus. lib. 2. tit. 25.
Exceſſibus Prælatorum, & Subditorum. lib. 5. tit. 31.

F.

Feriis. lib. 2. tit. 9.
Feudis. lib. 3. tit. 30.
Fide inſtrumentorum. lib. 2. tit. 22.
Fidejuſſoribus. lib. 3. tit. 22.
Filiis Presbyterorum ordinandis, vel non. lib. 1. tit. 17.
Foro competenti. lib. 2. tit. 2.
Frigidis & maleficiatis, & impotentia coëundi. lib. 4. tit. 15.
Furtis. lib. 5. tit. 18.

H.

Hæreticis. lib. 5. tit. 7.
His, quæ vi, metúsve causâ fiunt. lib. 1. tit 40.
His, quæ fiunt à Prælato, ſinè conſenſu Capituli. lib. 3. tit. 10.
His, quæ fiunt à majori parte Capituli lib. 3. tit. 11.
His, qui filios occiderunt. lib. 5. tit. 10.
Homicidio voluntario, vel caſuali. lib. 5. tit. 12.

I.

Immunitate Eccleſiarum, cœmeterii, & rerum ad eas pertinentium.. lib. 3. tit. 49.
Infantibus & languidis expoſitis. lib. 5. tit. 11.
In integrum reſtitutione. lib. 1. tit. 41.
Injuriis & damno dato. lib. 5. tit. 36.
Inſtitutionibus. lib. 3. tit. 7.
Judæis & Saracenis, & eorum ſervis. lib. 5. tit. 6.
Judiciis. lib. 2. tit. 1.
Juramento Calumniæ. lib. 2. tit. 7.
Jurejurando. lib. 2. tit. 24.
Jure Patronatûs. lib. 3. tit. 38.

Libelli

L.

Libelli oblatione. lib. 2. tit. 3.
Litis conteſtatione. lib. 2. tit. 5.
Locato & conducto. lib. 3. tit. 18.

M.

Magiſtris, & nè aliquid exigatur pro licentia docendi. lib. 5. tit. 5.
Majoritate & Obedientia. lib. 1. tit. 33.
Maledicis. lib. 5. tit. 26.
Matrimonio contracto interdictum Eccleſiæ. lib. 3. tit. 16.
Mutuis petitionibus. lib. 2. tit. 4.

N.

Natis ex libero ventre. lib. 4. tit. 10.
Nè Clerici vel Monachi ſecularibus negotiis ſe immiſceant. lib. 3. tit. 50.
Nè Prælati vices ſuas, vel Eccleſias ſub annuo cenſu concedant. lib. 5. tit. 4.
Nè ſede vacante aliquid innovetur. lib. 3. tit. 9.
Novi Operis nunciatione. lib. 5. tit. 32.

O.

Obligatis ad ratiocinia ordinandis vel non. lib. 1. tit. 19.
Obſervatione jejuniorum. lib. 3. tit. 46.
Officio Archidiaconi. lib. 1. tit. 23.
Officio Archipresbyteri. lib. 1. tit. 24.
Officio Primicerii. lib. 1. tit. 25.
Officio Sacriſtæ. lib. 1. tit. 26.
Officio Cuſtodis. lib. 1. tit. 27.
Officio Vicarii. lib. 1. tit. 28.
Officio & poteſtate judicis delegati. lib. 1. tit. 29.
Officio Legati. lib. 1. tit. 30.
Officio judicis Ordinarii. lib. 1. tit. 31.
Officio judicis. lib. 1. tit. 32.
Ordinatis ab Epiſcopo, qui renuntiavit Epiſcopatui. lib. 1. tit. 13.
Ordine cognitionum. lib. 2. tit. 10.

P.

Pactis. lib. 1. tit. 35.
Parochiis & alienis Parœcianis. lib. 3. tit. 29.
Peculio Clericorum. lib. 3. tit. 25.
Pignoribus & aliis cautionibus. lib. 3. tit. 21.
Plus petitionibus. lib. 2. tit. 11.
Pœnis, lib. 5. tit. 37.
Pœnitentiis & remiſſionibus. lib. 5. tit. 38.
Poſtulando. lib. 1. tit. 37.
Poſtulatione Prælatorum. lib. 1. tit. 5.
Præbendis & Dignitatibus. lib. 3. tit. 5.
Precariis. lib. 3. tit. 14.
Presbytero non baptizato. lib. 3. tit. 43.
Præſcriptionibus. lib. 2. tit. 26.
Præſumptionibus. lib. 2. tit. 23.
Privilegiis & Exceſſibus privilegiatorum. lib. 5. tit. 33.
Probationibus. lib. 2. tit. 19.
Procuratoribus. lib. 1. tit. 38.
Purgatione canonica. lib. 5. tit. 34.
Purgatione vulgari. lib. 5. tit. 35.
Purificatione poſt partum. lib. 3. tit. 47.

Q.

Qui Clerici vel voventes Matrimonium contrahere poſſunt. lib. 4. tit. 6.
Qui Matrimonium accuſare poſſunt, vel contra illud teſtificari. lib. 4. tit. 18.
Qui filii ſint legitimi. lib. 4. tit. 17.

R.

Raptoribus, incendiariis, & Violatoribus Eccleſiarum. lib. 5. tit. 17.

Rebus

Rebus Eccleſiæ alienandis, vel non. lib. 3. tit. 13.
Regularibus & traſeuntibus ad Religionem. lib. 3. tit. 31.
Regulis juris. lib. 5. tit. 41.
Religioſis Domibus, ut Epiſcopis ſint ſubjectæ. lib. 3. tit. 36.
Reliquiis & veneratione Sanctorum. lib. 3. tit. 45.
Renuntiatione. lib. 1. tit. 9.
Rerum permutatione. lib. 3. tit. 19.
Reſcriptis. lib. 1. tit. 3.
Reſtitutione ſpoliatorum. lib. 2. tit. 13.

S.

Sacramentis non iterandis. lib. 1. tit. 16.
Sacra Unctione. lib. 1. tit. 15.
Sagitariis. lib. 5. tit. 15.
Schismaticis & ordinatis ab eis. lib. 5. tit. 8.
Scrutinio in ordine faciendo. lib. 1. tit. 12.
Secundis nuptiis. lib. 4. tit. 21.
Sententia & re judicata. lib. 2. tit. 27.
Sententia Excommunicationis. lib. 5. tit. 39.
Sepulturis. lib. 3. tit. 28.
Sequeſtratione poſſeſſionum & fructuum. lib. 2. tit. 17.
Servis non ordinandis, & eorum manumiſſione. lib. 1. tit. 18.
Simonia, & ne aliquid pro ſpiritualibus exigatur, vel promittatur. lib. 5. tit. 3.
Solutionibus. lib. 3. tit. 23.
Sortilegiis. lib. 5. tit. 21.
Sponſalibus & Matrimoniis. lib. 4. tit. 1.
Sponſa duorum. lib. 4. tit. 4.
Statu Monachorum & Canonicorum Regularium. lib. 3. tit. 35.
Succeſſionibus ab inteſtato. lib. 3. tit. 27.
Summa Trinitate & fidei Catholica. lib. 1. tit. 1.
Supplenda negligentia Prælatorum. lib. 1. tit. 10.
Syndico & Actore. lib. 1. tit. 39.

T.

Temporibus ordinationum, & qualitate ordinandorum. lib. 1. tit. 11.
Teſtamentis & ultimis voluntatibus. lib. 3. tit. 26.
Teſtibus & atteſtationibus. lib. 2. tit. 20.
Teſtibus cogendis, vel non. lib. 2. tit. 21.
Torneamentis. lib. 5. tit. 13.
Tranſactionibus. lib. 1. tit. 36.
Translatione Epiſcopi. lib. 1. tit. 7.
Treuga & pace. lib. 1. tit. 34.

V.

Verborum ſignificatione. lib. 5. tit. 40.
Vita & honeſtate Clericorum. lib. 3. tit. 1.
Voto & Voti redemptione. lib. 3. tit. 34.
Uſuris. lib. 5. tit. 19.
Ut Eccleſiaſtica beneficia ſine diminutione conferantur. lib. 3. tit. 12.
Ut lite non conteſtata, non procedatur ad teſtium receptionem, vel ad ſententiam definitivam. lib. 2. tit. 6.
Ut lite pendente nihil innovetur. lib. 2. tit. 16.

Aa. Abb.

Aaron.

Ex ſola tribu Levi, & ex ſolo ſemine Aaron ad Sacerdotium in Veteri Teſtamento, accipiebantur, c. tenere. Diſt. 31.

Aaron Summum Pontificem repræſentat, & Filii ejus minores Sacerdotes, in princ. diſt. 21.

Aaronis exemplum proponitur Epiſcopis & Clericis, ad ſe invicem honorandum. c. ſta ſubjectus. Diſt. 95.

Aaronis virga devorat virgas Magorum. c. nec mirum ante med. 26. q. 5.

Aaronem habuiſſe Charitatem, probatur C. ut 39. Diſt. 2. de Pœnitentia. §. an charitatem.

Abbas.

Quis Abbas ordinari, vel eligi poſſit, vel non.

Abbas eligi debet, qui ſit dignus moribus & actibus monaſticæ diſciplinæ. c. Abbatem. 3. 18. q. 2.

In Abbatem poſtulari poteſt non Profeſſus. c. cum. 19. de Elect.

In minoribus conſtitutus, poteſt inſtante neceſſitatis periculo, in Abbatem eligi, c. tuam. de ætat. & qualit. &c Præfic.

Canonicus regularis, factus monachus, juſta de cauſâ rediens ad Canoniam, poteſt eligi in Abbatem. c. intelleximus. eod.

Abbates eſſe non poſſunt monaſteriorum, qui Eccleſiis quoquo modo militant. c. Presbyteros. 38. 16. q. 1.

Nullus fiat monachus, ſpem aut promiſſionem habens, ut fiat Abbas. c. per Laicos 20. 16. qu. 7.

Abbas ſinè voluntate Fratrum, alium ſibi de propinquis ſubſtituere non valet. c. ult. ead.

Abbas, priore mortuo, non extraneus, ſed de eadem Congr. ſive monaſterio, eligendus, niſi idoneam perſonam non habeant, c. quàm. §. defuncto. c. Abbas. 8. 18. q. 2.

In Abbatem eligi non poteſt non Monachus. c. cum. 37. de Elect. Et niſi inſtructus regulâ Monachali. c. officil 38. eod. Et niſi expreſsè ſit profeſſus. c. nullus 28. eod. in 6.

A quibus Abbas eligi, vel confirmari debeat.

Solus Conventus elegit Abbatem, non alii. c. ult. 16. q. 7. c. Abbas. 2. cum ſeqq. 2. 18. q. 2. niſi Monachi ſint indomitæ cervicis, & effrænatæ ſuperbiæ, vel niſi religioſis fœminis Abbas ſit præficiendus; tunc enim eligit Epiſcopus. c. Abbas. 8. §. Ecce. & c. qui Religioſis, ead.

Abbates per Epiſcopos inſtitui debent. c. hoc tantùm. ead. Et à Monachis ordinari. d. c. Abbas. 8. eod.

De Poteſtate, Authoritate, & Officio Abbatum.

Abbas ab Epiſcopo benedictus aliquos poteſt tonſurare. c. quoniam. diſt. 69. c. cum contingat. de ætate & qualit. Ord. præf.

Abbas non poteſt dare alicui licentiam retrò abeundi poſt profeſſionem. 17. q. 3. in princ.

Abbati non licet alienare poſſeſſiones, & res Eccleſiæ traditas. 17. qu. 4. in princ.

Quidquid Abbas vendiderit ſinè licentia Epiſcopi, in irritum cadit. c. in venditionibus. 40. ead. item quidquid obligaverit. c. Abbatibus. 12 q. 2.

Abbas non poteſt mancipia Monachis donata manumittere. cit. c. in venditionibus. §. mancipia.

Abbas ex humilitate & cum conſenſu Epiſcopi poteſt renuntiare officio Abatis. c. Abbas; 18. q. 2.

Niſi Abbas & Conventus conſenſerint, monachus non poteſt mutuum accipere, nec fidejubere. c. pen. de fidejuſſor.

Abbate invito, non debent Monachi aliò tolli, vel ad Clericatûs Officium aſſumi. c. quàm ſit. 18. q. 2.

Abbas non debet ſubjacere Monachorum poteſtati, quia aliàs nulla ei remaneret authoritas. c. nullam. 9. ead.

Abbas ſolus habet poteſtatem in monaſterio, ibid.

Monachi Abbati omni obedientia & devotione ſubjaceant c. Abbates. 16 ead.

Abbas non ſuſcipiat Monachum alienum. ibid.

Abbas poteſt excommunicare ſuos Monachos, c. cùm in Eccleſiis. 10. de Maj. & Obed.

Abbas non eſt cogendus ad Synodum ire, niſi rationabilis cauſa exiſtat. c. ult. §. Canonica. 18. q. 2.

Abbas poteſt eſſe teſtis. c. veritatis. 8. §. tandem: de dol. & contumacia.

Abbati non licet plures cellulas, aut plura monaſteria habere. c. Monachum. 20. q. 4.

Duobus Monaſteriis aut Abbatiis præeſſe non poteſt. c. ult. de relig. dom. arg. c. 1. & ſeq. c. unum. 21. q. 1. poteſt tamen ſpeciali jure. cit. c. unum. §. poteſt.

In cauſa monaſterii convenitur Abbas per reſcriptum, in quo nulla eſt habita mentio Conventûs, nec ulla appellatione tueri ſe poteſt, quò minùs reſpondere teneatur, niſi fortè Abbatis & Conventûs negotia eſſent omninò diſcreta. c. edoceri. 21. de reſcript.

Abbates ex officio teneantur Congregationum ſuarum negotia procurare. cit. c. 21.

Abbatis officium in adminiſtratione conſiſtit. c. tuam. 10. de ætat. qualit. & ord. præfic.

Monachus unius monaſterii, in Abbatem alterius monaſterii electus, non habet vocem in electione Abbatis prioris monaſterii, etſi tale jus ab Abbate & Monachis illius monaſterii ſibi ſuerit reſervatum. c. Conſtitutis. 47. de Elect.

Abbas exemptus renuntiare non poteſt ſinè licentia Papæ. c. ult. de renunt.

Si Epiſcopus tertiò requiſitus nolit benedicere, ſeu conſecrare Abbatem, ipſe poterit ſuos monachos benedicere, & alia, quæ hujusmodi officii ſunt, exercere. c. 1. de ſuppl. negl. Præl.

Abbas non poteſt alicui conferre beneficium Eccleſiaſticum, ſinè conſenſu ſui Capituli. c. ea. 6. de his, quæ fiunt à Prælatis.

Abbas nequit de jure, ſinè licentia Papæ renuntiare privilegiis, vel indulgentiis libertatis; quæ indicant, monaſterium ad jus & poteſtatem Eccleſiæ pertinere. c. cùm. de arbitris.

Abbas monachum ſugitivum annuatim ſolicitè requirat & cogat, ut ad monaſterium revertatur. c. ult. de regular.

Abbas in Capellis præſcribere poteſt jura Epiſcopalia: obtinet tamen in his ſolis, quæ præſcripſit. c. cùm olim. 18. de Præſcript.

Abbatibus prohibetur, nè ante tempus probationis, quoslibet ad Profeſſionem recipiant. c. ad Apoſtolicam. de Regular.

Abbas quantò frequentiùs poterit, ſit cum fratribus in Conventu, vigilem curam de omnibus gerens. c. cùm. ad. de ſtatu monach.

Abbas non poteſt cum ullo Monacho diſpenſare in proprietate habenda. cit. c. cùm ad.

Sinè licentia Abbatis non licet Monachis aliquid habere, dare, accipere c. non dicatis. 12. q. 1.

Abbas contra teſtes, qui contra eum depoſuerunt de Simonia in judicio inquiſitionis, excipere poteſt, quòd ſint inimici & conſpiratores; alias verò exceptiones criminum opponere nequit. c. licet. 31. de Simon.

Abbates Ciſtercienſes prohibentur ſolenniter inſtallari; & ponitur ſorma obedientiæ, quàm præſtant ſuis Epiſcopis. c. nè. 43. eod.

Abbas non poteſt de cauſis matrimonialibus cognoſcere, nec publicas pœnitentias imponere: nec indulgentias concedere, & ſimilia præſumere, quæ ſunt Epiſcopalis dignitatis, niſi ſpeciali jure ſit munitus. c. accedentibus. de Exceſſib. Prælat.

Epiſcopi ab Abbatibus, præter debitam obedientiam, non poſſunt aliquid exigere, vel præcipere contra libertatem ordinis à Sede Apoſtolica indultam c. ſanè. eod.

Abſque conſenſu Abbatis monachus vovere non poteſt. c. monacho. 20. q. 4.

Si ad ſolum Abbatem ſpectabat receptio Monachorum, eo mortuo non poteſt recipere conventus; ſecùs ſi ſimul ad capitulum ſpectabat. c. ult. de regular. in 6.

Abbas exemptus poteſt quidem eligi in Epiſcopum, ſed tamen, niſi habita licentia Papæ, vel Legati de latere, tranſire non poteſt. c. ſi Abbatem. 36. de Elect. in 6.

Explicatur privilegium Abbatibus datum de populo benedicendo, & de prima tonſura conſerenda. c. Abbates. de privileg. in 6.

Remotio Abbatis.

Abbas debet eſſe cautus in regimine, humilis, caſtus, miſericors, diſcretus, ſobrius, & boni exempli. quod ſi talis non ſit, ab Epiſcopo deponatur, etſi eum Conventus habere voluerit. c. ſi quis. 15. 18. q. 2.

Abbas criminoſus vel ſimplex poteſt deponi ab Epiſcopo, etiam invito conventu. cit. c. ead.

Electus in Abbatem non Monachus, removendus eſt, non obſtante appellatione. c. cum. 37. de Elect.

Qui manu mutilatus in Abbatem electus fuerit, deponatur. c. expoſuiſti. de Corpore vitiat.

Pœnæ Abbatum.

Ob delictum Abbatis poſſeſſiones monaſterii Epiſcopo tollere non licet. c. Epiſcopo. 16. q. 6. c. ult. §. ſic ergo. ibid.

Abbates pœnitentiæ canonicæ ſubjaceant, qui avaritia ducti, lucro inhiantes aliquos faciunt monachus. c. conſtituit. 42. 16. q. 7.

Abbates ſunt in poteſtate Epiſcoporum, & ab his corrigendi. c. Abbates 16. 18. q. 2.

Abbatibus, qui nulli Epiſcopo ſubeſſe volunt, à nullo Epiſcoporum Pontificalia quælibet adminiſtrentur. c. Abbatibus. 18. ead.

Negligentia Abbatis, monachum vagabundum non revocantis, ſupplet ordinarius. c. quanto. de Offic. Jud. Ord.

Abbates & Sacerdotes diæceſana lege Epiſcopo ſubjecti, ad ejus Synodum venire, & ſibi obedire compelli poſſunt per cenſuram Eccleſiaſticam. c. quod. de maj. & obed.

Abbatem ſuum poſſunt accuſare & denuntiare monachi, habéntque expenſas litis neceſſarias de bonis monaſterii. c. illa. 3. c. ex parte. 11. de accuſat.

Abbatiſſa.

Eligatur 60. annorum. c. Juvenculas. 20. q. 1. Jure novo 30. annis peractis eligi debet. c. indemnitatibus. 43. de Elect. in 6. cum Gloſſ. hic.

Præſumens velare viduam, vel virginem excommunicetur. c. ſtatuimus. 20. q. 2.

Teſtari non poteſt, etſi nunquam induiſſet habitum monachalem. c. quia. 2. de teſtam.

Non poteſt excommunicare moniales ſuas, poteſt tamen eas ob culpas ab officio, & beneficio ſuſpendere: & ſubditi tenentur ei obedire. c. dilecta. 12. de majorit. & obed.

Poteſt

Poteſt Clericos ſuæ juriſdictioni ſubjectos, ob inobedientias, & culpas eorum ab officio, & beneficio ſuſpendere. cit. c. dilecta.

Abbatiſſæ Principibus ſubjectæ quoad fidelitatem, vel per Procuratorem, vel perſonaliter exeundo monaſterio jurabunt, & abſque dilatione redeant. c. un. §. verùm. de ſtatu Regular. in 6.

Moniales benedicere, confeſſiones audire, & publice prædicare non poteſt. c. nova. de Pœnit.

Compelluntur per cenſuras Principes ſeculares, ut Abbatiſſas & Prioriſſas per Procuratores in ſuis curiis litigare permittant. Eccleſiaſtici verò in temporalibus, & ſpiritualibus cauſis debent earum Procuratores admittere. c. un. §. porrò. de Statu Regular. in 6.

Abigeatus.

De Abigeatu, per quem ex grege diſperſo pecus abigitur, poteſt fieri accuſatio, & cum, & ſinè inſcriptione. c. nullus §. abacti. 4. q. 4.

Ablata.

Ablata violenter, reſtituantur ante litem conteſtatam. c. oportet. 3. q. 2.

Abolitio.

Abolitio pœnam remittit, infamiam non tollit. c. ſi quem. 2. q. 3. §. ſi qui. v. abolitio.

Abortus.

Homicida non eſt, qui abortum procurat, antequam anima corpori ſit infuſa. c. quod verò cum ſeqq. 2. 32. q. 2. c. ſicut. de homicid.

Cauſam dans abortui fœtûs animati, eſt homicida, aliàs non. c. ſicut. 20. de homicid.

Qui per abortum, conceptum in utero deleverit, homicida eſt. c. conſuluiſti. 20. 2. q. 5. c. Moyſes. 32. q. 2.

Abrogare.

Abrogatur lex contrariâ conſuetudine. c. in iſtis. 3. §. Leges. diſt. 4. Et contrariâ lege. c. 1. diſt. 31. Locorum varietate. c. ult. diſt. cit. Malorum emergentium occaſione. c. quia ſancta. 28. §. verum. diſt. 63.

Abſcindere.

Qui ſeipſum abſcindit (virilia amputat) non ordinetur. c. ſi quis. 4. cum ſeqq. c. ſi quis. 7. diſt. 55.

Qui ſe ipſum abſcindit, homicida eſt. ibid.

Partem digiti violenter ſibi abſcindens, ordinari non poteſt. c. qui partem. diſt. 55. Poteſt autem is, qui caſu. c. Lator. 11. ead.

Ab aliis involuntariè abſciſſi ordinari poſſunt. c. 7. ead. Etiam in Epiſcopum. c. 8. ead. c. ſi quis 9. ead.

Abſens. Abſentia.

Abſens reus non accuſetur. c. 1. 3. q. 9. c. abſente. c. chartæ. c. ult. ead.

In abſentem Sententia non feratur. c. caveant. c. revera. c. abſens. c. indicas. 3. q. 9.

Quæ in abſentem geruntur, omnino evacuantur. c. omnia. ead.

Qui cauſæ ſuæ adeſſe negligit, abſens ſententia feriatur. c. decernimus. ead.

Pro confeſſione conſtat procurata toties abſentia. c. decernimus. ead.

Abſens nec accuſare, nec accuſari poteſt. c. ult. 2. q. 8. c. accuſatores. ead.

Abſente altera parte proceſſus nullus eſt. c. ult. nè ſede vacante aliquid innovetur.

Abſentem nulla lex damnat. c. Omnia. 3. q. 8. c. abſente. & ſeqq. 2. c. chartæ. cit. q. 9.

Abſens nemo judicetur, nisi ex contumacia abſens fuerit. c. 1. 3. q. 8.

Abſentem judicari (niſi ex contumacia abſit) & divinæ, & humanæ prohibent Leges. cit. c. 1.

Abſens per alium accuſare non poteſt, uti nec accuſari. c. abſens. 18. 3. q. 9. niſi per contumaciam abſit. cit. c. §. niſi. eadem.

Abſentem contumacia præſentem facit. ibid.

Contra abſentem non eſt procedendum. c. inter. 8. de Majorit. & Obed. Si non ſit contumax. ſed expectari debet. c. quoniam. 5. Ut lite non conteſtatâ. c. 1. de causâ poſſeſſ. & propriet. Proceditur tamen contra abſentem in his, quæ per ſubreptionem commiſit. c. Olim. 12. de ſent. & re jud. Niſi contumaciter abſit, nec in causâ principali, nec in causâ appellationis procedendum eſt. c. per tuas. 58. de Appell. c. dilecto. 28. de V. S.

Si per inquiſitionis viam proceditur contra abſentem contumaciter, etiam lite non conteſtatâ, teſtes recipi poſſunt, & ſententiâ definitiva ferri, etiam per viam depoſitionis, ſi id delictum mereatur. c. veritatis. De dolo & Contum.

Si pars altera abeſt contumaciter, Judex appellationis poteſt cognoſcere de gravamine. c. interpoſita. 70. in fin. de Appell.

Abſens causâ peregrinationis, vel ſtudii, vel ſimili, non reputatur contumax, atque ità non eſt contra eum procedendum definitivè. c. 10. Conſultationibus. de Offic. deleg.

Contra abſentem actorem contumaciter, recipiuntur teſtes. & ſententia fertur, etiam lite non conteſtatâ. c. cauſam. 3. de Dolo & Contum.

Contra reum contumaciter abſentem, poſſunt in causâ libertatis, etiam lite non conteſtatâ recipi teſtes, & ferri ſententiâ. c. cùm olim. 34. de teſtibus.

Lata contra abſentem non contumacem, non valet, & ſinè appellatione reſcinditur. c. tenor. 10. c. cum. 18. de ſent. & re judic.

Abſens ſinè juſtâ causâ in expenſis condemnatur, ſive vincat, ſive vincatur. c. ult. 2. q. 6.

Abſens in loco, de quo debet vocari, poteſt conſtituere Procuratorem in electione. c. quia. 42. de Elect. c. licet. 7. de Procurat. in 6.

Abſentans ſe tenetur dimittere Procuratorem. c. cauſam 3. de dolo, & Contum.

Abſens pro utilitate Eccleſiæ, reputatur præſens. c. ex parte. 13. c. ad audientiam. 15. de Cleric. non reſident.

Abſens poteſt per alium inveſtiri. c. accedens. 24. de preb. & dignit.

Contra abſentem, qui citatus locò ſui non miſit Procuratorem, factâ citatione domi, nullo eum defendente, fit miſſio, Cuſtodiæ causâ, in eas terras, de quibus quæſtio vertitur. c. ult. de eo, qui mittitur in poſſeſſ.

Duo Canonici abſentes & in ſervitio Epiſcopi exiſtentes, fructus præbendarum ſuarum percipiunt in abſentiâ, conſtitutione illius Eccleſiæ, etiam Apoſtolicâ authoritate firmatâ, non obſtante. c. ad audientiam de Cleric. non reſident.

Si Eccleſia Miniſtris deſtituitur, tunc abſentes, licèt privilegiati ſint, redire coguntur, & non venientibus ſubtrahuntur reditus, & aliis, qui ſerviunt Eccleſiæ, dantur. c. cùm ad. eod.

Abſens Clericus, ſi monitus non redierit, privatur beneficio c. ult. eod.

Elector juſtè abſens, poteſt vices ſuas uni, vel pluribus, cuivis tamen in ſolidum (aliàs non valet) committere. c. ſi quis. 46. de Elect. in 6.

Elector abſens votum per literas exprimere non poterit. c. penult. eod. in 6.

Elector abſens poteſt Legato de certâ Perſonâ eligendâ ſpeciale mandatum dare. cit. c. penult.

Abſens in ſervitio Papæ vel Epiſcopi ſui non debet privari beneficio. c. cùm Dilectus. de Cleric. non reſident.

Si unus Delegatorum abſit, nec ſe excuſet, nec alteri committat vices ſuas, ſententia alterius, vel aliorum non valet. c. cauſam. 16. c. prudentiam 21. de offic. delegat. niſi tamen in forma reſcripti expreſsè concedatur. cit. c. 21. & ſeqq. 2.

Abſens Theologici Studii causâ, fructus beneficiorum percipit, ſed non quotidianas diſtributiones. c. licet. 32. de præb. & dignit.

Si reus contumaciter abſit, lite conteſtatâ, poteſt ſententia definitiva ferri, vel Actor in veram poſſeſſionem mittitur. c. prout. de dolo & Contum.

Receptio teſtium contra abſentem alteram partem, non citatam, non valet. c. 2. de teſtib.

Appellare abſens poteſt, ex quo ſcit, ſi indefenſus fuit. c. 29. §. ſi adverſus. 2 q. 6.

Bonifacius VIII. revocat indulgentias datas Clericis de percipiendis fructibus beneficiorum in abſentiâ, ex quâcunque causâ abſint. c. ult. de reſcript. in 6.

Dum abſens eſt is, contra quem producuntur teſtes, vel ejus Procurator, non debent teſtes recipi. c. conſtitutus. de fidejuſſ.

Recipiuntur teſtes contra abſentem contumaciter in cauſa matrimoniali lite non conteſtatâ, & ad horum dicta fertur ſententia. c. 1. qui Matrim. accuſ. poſſ.

Si contra abſentem fuit lata ſententia, biduum, vel triduum appellationis, ex quo quis ſcit, eſt computandum, non ex quo eſt pronuntiatum. c. biduum. §. ſi adverſus. 2. q. 6.

Abſentes vocandi ſunt in loco, unde conſueverunt vocari c. in geneſi. 55. de elect.

Clerici abſentes, ſi neſciatur, ubi ſint, tribus publicis edictis citabuntur in Eccleſia ſua: & ſi intra 6. menſes non revertantur, privabuntur Eccleſiâ ſuâ. c. ex tuæ 11. de Cleric. non reſident.

Abſentes Electores per 10. dies expectari debent, & admitti ſupervenientes re integrâ. c. ubi 3. §. hoc ſacro. de Elect. in 6.

Qui Reipublicæ, vel Eccleſiæ cauſa abſunt, cenſentur reſidentes quoad perceptionem fructuum ex ſuis præbendis, non autem quoad quotidianas diſtributiones. c. cùm non. 30. eod. in 6.

Abſenti & ignoranti poteſt conferri beneficium. c. ſi tibi. de præb. & dignit. in 6.

Abſentis nec teſtimonium, nec accuſatio per ſcripta ſuſcipitur. c. relatum 5. q. 2.

Poſſeſſio abſentis turbata, reſtitui debet. c. Un. de Cleric. peregrinant.

Qui abſentium nomina ſcribit in Literis, ac ſi præſentes eſſent, crimine falſi tenetur. c. quanto. 5. de his, quæ à Prælatis fiunt.

Abſentia eorum, qui ad electionem vocati non veniunt, non impedit electionem. c. quod ſicut. 28. de elect.

Abſentia malitioſa & voluntaria non obſtat, quò minùs procedatur in causâ. c. ult. de arbitr. in 6.

Licèt minùs ſufficienter abſentiæ cauſa præbetur. nihilominus debet iterum de causâ cognoſci. c. 18. cum. de ſent. & re judicata.

Citatus peremptoriè, ſi abſentiæ juſtam cauſam alleget, auditur. c. conſtitutus. 45. de appell.

Abſolutio.

Abſolutio alia eſt publica, alia privata. c. miniſtrare. §. ſed. notandum. 26. q. 6.

Abſolutio debet fieri gratis. c. nullus. 100. 1. q. 1. c ad aures. 24. de Simoniâ. Et Judex nihil gratiæ tribuat in abſolvendo. c plerumque 88. 11. q. 3. Petenti non negetur. c. ſolet. 2. §. in primâ de ſententiâ Excommunic. in 6.

Abſolutio non niſi peractâ pœnitentiâ danda eſt. c. abſit. 26. c. ſi quis præpropera c Domino. Diſt. 50. c tunc vera. 61. c. plerumque contingit. 88. §. cauſæ ergo. 11. q. 3. c. nonnulli, 55. Diſt. 1. de pœnitentiâ Et non niſi læſo ſatisfactum ſit. c. ea noſcitur. 13. de Sent. Excommun.

Per abſolutionem & reſtitutionem non aboletur infamia. c. Euphemium. §. hinc colligitur. c. ult. § abolitio enim. & §. unde Imperatores. 2. q. 3.

De abſolutione retractandâ agitur. c. ex parte 5. c. ſignificavit. 6. de Offic. Ordinarii.

Quis abſolvere poſſit: & de abſoluto.

Capitulum, ſi Eccleſia vacet, abſolvere poteſt. C. un. de Maj & Obed. in 6.

Concilium poteſt abſolvere ob hæreſim Excommunicatum: & hic non poteſt, niſi à Concilio abſolvi. c. ſi quis Epiſcopus. 1. q. 7. & hoc quidem jure veteri; jure autem novo aliud eſt

eſt. c. ad abolendam. 9. §. præſenti. v. ad arbitrium Epiſcopi. de hæreticis.

Delegatus ab eo, qui jus abſolvendi habet, abſolvere poteſt. c. ult. de Offic. Ordin.

Epiſcopo non alii, jus abſolvendi ab Excommunicatione competit, c. omnes. 17. q. 4. c. 1. 26. q. 6. Si publica ſit abſolutio; Si enim privata, poreſt etiam alius abſolvere. c. miniſtrare. §. ecce quod. c. Presbyter. 26. q. 6. Item Epiſcopo abſente, si ſit periculum in mora. c. Aurelius. c. si aliquis. §. ecce quod. ead. quatenus autem hoc procedat, habetur cit. c. Aurelius v. debet Presbyter utique conſulere. & c. si quis de corpore. in fine cit. q. 6. c. si aliquis. §. ſed si neceſſitate. c pen. §. fin. cum c. ſeq. cit. q. 6.

Qui excommunicavit, vel damnavit, vel abſolvere poteſt: & non alius, ſecundùm diſtinctionem. c. cùm ab Eccleſiarum. 3. in fine. c. ad reprimendam. 8. in princ. & §. tu verò Frater. c. paſtoralis 11. §. præterea. de Offic. Ordin. c. venerabilibus. 7. in princ. de Sent. Excomm. in 6. 26. q. 6. in princ. Non tamen omnis, qui poteſt condemnare, poteſt etiam abſolvere. c. grave. 29. de Præb. & dignit.

Excommunicatus abſolvere non poteſt. vid. ſeq. Hæret.

Hæretici & Excommunicati, neque ligandi, neque ſolvendi jus habent. c. audivimus. §. fin. cum duob. ſeqq. 24. q. 1. c. Verbum. 51. diſt. 1. de pœnit.

Legatus de latere abſolvere poteſt eum, qui Clericum percuſſit. c. ad Eminentiam. 20. c. quod de his. 26. in princ. de ſent. Excomm. vide plura tit. Legatus à latere &c. Legatus non miſſus à latere, tantùm de provincia ſibi commiſſa abſolvere poteſt. c. Excommunicatis. de Offic. Legati.

Papa ab alio excommunicatos vel damnatos abſolvere poteſt. c. fuit ſemper. c. cuncta. ſ. Sed nec illa. itèm c. cuncta. 18. Fratres. 9. q. 3. Et Clericus excommunicatus propter communicationem cum Excommunicato, non niſi à Papa abſolvi poteſt. c. ſignificavit. 18. de Sent. Excomm. neque is, qui ob incendium fuerit excommunicatus. c. tua nos. eod. Neque is, qui quod Eccleſiam effregerit, & exſpoliaverit, fuit excommunicatus. c. Conqueſti. 22. eod. Neque is, qui contra interdictum, vel Excommunicationem fecerit. c. quicunque 11. §. fin. c. is, qui in Eccleſia. 18. §. is verò. v. à qua nequit. de ſent. Excommunic. in 6. Neque is, qui quòd Juſtitiam, vel gratiam pecunia redemit, fuit excommunicatus. c. 1. §. decernimus. Extrav. Comm. de ſent. Excomm. Neque is, qui Clericum percuſſit, & ideo excommunicatus eſt. c. si quis ſuadente 29 in princ. 17. q. 4. c. 1. § fin. c non dubium. 5. in fin. c. ea noſcitur 13. §. alios autem. de ſent. Excomm. c ad menſam, § juxta igitur hanc. in fin. 11 q. 3. Fallit, si ſinè periculo Papam adire non poſſit. c. de cetero. 11. c. quamvis. 58. v. niſi imminente. de ſent. Excomm. Itèm à ſolo Papa abſolvi poteſt laicus, juſſu Abbatis Monachum, vel converſum percutiens, etiam ex juſtâ Cauſâ; & ſimiliter jubens, niſi diſciplinæ causà faciat, per ſe ipſum ſolum, vel Clericum non laicum. c. univerſitatis. de ſent Excomm. itèm à ſolo Papa Laicus literis falſis utens nec reſignans, nec deſtruens eas intrà 20. dies. c. dura de crimine falſi.

Sacerdos ſimplex abſolvere poteſt Laicum excommunicatum propter communicationem cum Excommunicato extra crimen. c. nuper. 29. de Sent. Excommun.

Sedes inferior ſuperiorem abſolvere non poteſt; ſed contrà poteſt. c. Inferior. Diſt. 21.

Solvatur à Succeſſore, qui poſt mortem Prædeceſſoris Epiſcopi manet ligatus. c. ſi Epiſcopus. 40. 11. q. 3.

Solvendi idem, qui & ligandi accepit poteſtatem. ſi Petrus. 17. 24. q. 1.

Abſolvitur de violentâ manûs injectione Oſtiarius à ſuo Epiſcopo, niſi ſit caſus enormis. c. ſi verò. 3. de Sent. Excomm. Abſolvuntur Monachi & Canonici Regulares à ſuis Abbatibus c Monachi. eod. Abſolvuntur à ſuo Epiſcopo mulieres, & Perſonæ, quæ ſui juris non ſunt. c. Mulietes eod. itèm perſonæ delicatæ, & non potentes ſufferre laborem veniendi ad ſedem Apoſtolicam, quique modicam læſionem intulerunt. ibid. itèm Hoſpitalarii à Prioribus ſuis. c. Canonica. 50. eod. itèm cùm ex juſtâ causâ Excommunicator quæri non poteſt, vel difficulter inveniri; tunc abſolvi excommunicatus poteſt ab Epiſcopo vel proprio Sacerdote. c. nuper. eod. Abſolvitur quis in neceſſitate, non obſtante contradictione, vel etiam appellatione partis adverſæ. c. quâ fronte. 25. de Appell. Abſolvitur quis in dubio ad cautelam. c. poſt tuas. 40. de Sent. Excomm. Abſolvi poteſt quis poſt mortem. itèm Legatus apud Deum abſolvitur ab Eccleſiâ. c. à nobis. 28. eod. Abſolvunt ſe mutuò à minori Excommunicatione contractâ aliqui, poteſtate utrique collatâ. c. duobus 56. Abſolvitur ſervus de injectione manûs violentâ, ab Epiſcopo ſuo, in fraudem faciens, ut ſervitio Domini ſui ſe ſubtrahat, aut Dominus ſinè culpâ ſuâ grave damnum incurrat ex ejus abſentiâ. c relatum 37. eod. Abſolvere quis non poteſt alienum Parochianum, niſi de licentiâ ſui proprii Sacerdotis c Omnis. de pœnit. & remiſſ. Abſolvendi namque poteſtas aliis poteſt committi in neceſſitate. ibid. & c. ex libris de Offic. delegati.

Abſolutus à Delegato ad Excommunicatorem remittitur. c. prudentiam. 21. ſ. abſolutus. eod.

Abſolutus non eſt quis ex ſolâ ſalutatione Papæ ſibi ſcriptâ c. ſi aliquando. 41. de Sent. Excomm. itèm nec qui pluribus excommunicationibus innodatus, ab unâ tantum eſt abſolutus. c. Offic. 42. eod.

Non abſolutus ſcienter ordinatus. ſi ſit ſecularis, perpetuò deponitur: ignorans factum, vel ignarus juris, à ſolo Papâ abſolvitur. Si autem talis ſit religioſus, à ſuo Abbate abſolvitur, niſi factum ſit grave & notabile. c. cùm illorum 32. eod.

Abſolutus ſi fuerat adverſarius ſuper quâdam re, poteſt eadem res ex aliâ causâ peti, non obſtante re judicatâ. c. ult. de Cauſ. poſſ. & propriet.

Abſolutus in articulo mortis, pœnitentiæ tempore nondum peracto, ſi convaluerit, illud implere tenetur c. ſi quis de Corpore. c. qui recedunt. §. quod ſi ſupervixerint. c. 15. qui. §. ſi ſupervixerit. & §. fin. c. de his verò. §. quod ſi deſperatus, 26 q. 6.

Abſoluto reo non competit actio rei judicatæ. c. penult. de Except.

Abſolutus in terra, erit etiam in cœlo abſolutus. c. quodcunque. 24. q. 1.

Ex quibus cauſis abſolutio concedenda.

Sinè cauſa pœna remittenda non eſt. c. cùm ab 3. de Offic. Ordin.

Si damnatus pœnitentiam egerit. c. plerumque. 88. §. cauſæ ergo. c. cum aliquis. 108. in princ. 11. q. 3. c. devotam. §. etſi deſinens, 27. q. 1. c. Domino. §. fin. Diſt 50.

Si ſatisfactum ſit pro crimine, c. 3. v. uſque ad dignam ſatisfactionem. de officio Ordin. c. ex literis 11. de conſtitut. Sed hoc, ſi ex pluribus cauſis damnatus pro omnibus ſatisfecerit. c. cùm pro cauſa 27. & c. officii 42. de ſent. Excomm. Secùs, ſi pro delicto nondum ſatisfecit, nec ablata reſtituerit. c. peccatum. 4. de reg. jur. in 6. Et exemplum habetur. c. quicunque 2. in princ. v. nec abſolutionis. de Hæreticis. in 6. nam peccati venia non datur, niſi correcto. c. peccati. 5. de reg. jur. in 6. Quòd ſi verò delictum, ob quod excommunicatus eſt, non fuerit manifeſtum, déque jure excommunicationis dubitetur, tunc enim cautione præſtita, etiam ante ſatisfactionem abſolvitur. c. ex parte. 23. de v. ſ. c. quâ fronte de Appellat. c. 1. §. ideóque mandamus. de his, quæ vi, met. Cauſâ. c. venerabilibus. 7. §. porrò. & §. poteſt. de ſent. Excomm. in 6. itèm ſi periculum mortis inſtet: tunc enim præſtita cautione de ſatisfaciendo, abſolvendus eſt. c. qua fronte. 25. de Appell. & c. venerabilibus. 7. §. ſanè ſi certum. v. niſi periculum. de ſent. Excomm. in 6.

Si Sententia ſit injuſta, abſolutio danda. c. cùm ad quorundam. 7. de Exceſſ. Prælat.

Non ſe abſolvi petat à ſententia, qui ſe nullatenus perſpicit obligatum. c. cui eſt. 46. 11. q. 3.

Aliorum teſtimonio, ſi ipſe infirmus non poſſit petere, eſt abſolvendus à peccatis. c. Ægrotantes. 75. diſt 4 de Conſecrat.

Forma & Modus abſolvendi.

Causâ cognitâ abſolutio indulgenda. c. Romana. 3. §. Sententias. de Appell. in 6. c. plerumque contingit. 88. 11. q. 3. Niſi primò cauſa Excommunicationis dubia, non manifeſta ſit; tunc enim etiam causâ non cognitâ, poteſt ad cautelam abſolvi excommunicatus. c. ex parte. 23 de V. S. c. cùm olim. 24. eod. c. per tuas. 46. §. verùm ex verbis. & §. quòd ſi abſolutionis. c. venerabili. 52. de ſent. Excommunicat. c. venerabilibus. 7. §. porrò. v. ſimiliter ſi ſuffraganeus. eod. in 6. c. 1. §. Ideóque mandamus. de his, quæ vi, metûsve causâ. c. prudentiam 21. §. ſexta. v. cœterùm ſi. c. cùm contingat. 36. de offic. deleg. 2. Niſi quis poſt appellationem interpoſitam ſit excommunicatus; nam & hic causâ nondum cognitâ poteſt ad cautelam abſolvi. c. venerabilib. 7. §. porrò in princ. §. ſed ſi ex cauſa. §. fin. de ſent. Excomm. in 6. c. per tuas. 40. §. Nos igitur. v. quamquam Apoſtolica. de ſent. Excomm. c. cùm contingat. 36. §. ad quod t. r. de offic. deleg. Niſi tamen cauſa talis ſit, in qua appellare non licet. cit. §. porrò in princ. v. exceptis caſibus, in quibus. 30. Niſi ſententia Excommunicationis intolerabilem contineat errorem. cit. c. venerabilibus. 7. §. poteſt quoque de ſent. Excommunicat. in 6. & cit. § ad quod t. r. & cit. §. Nos igitur. v. quanquam Apoſtolica. de Sent. Excomm.

Cautione interpoſitâ, & de cautione eorum, qui ob hæreſim excommunicati abſolvuntur, & ad Eccleſiam redeunt vid. c. Convenientibus. §. itèm Baſilius. c. ſi qui voluerint c. quoties cordis. c. ſaluberrimum. c. ſi quis Epiſcopus. 1. q. 7 c. his, qui in tempore. §. fin. 26. q. 6. Abſolvendus à prædicta Excommunic. caret de parendo Eccleſiæ mandato. c. quâ fronte. 25. §. Sanè ſi quis. v. ab ipſo tamen. de Appell.

Condemnatus injuſtè abſolvi debet ſinè gravamine. c. ſacro. 48. de Sent. Excommun.

Contra interdictum Eccleſiæ generale abſolutio quando valeat. c. præſenti. 10. de Sent. Excommun. in 6.

Impoſitione manûs ante atrium Eccleſiæ fit abſolutio. c. ult. in fin. c. miniſtrare. §. publica. 26. q. 6. c. his qui. c. Sacerdos. 26. q. 7. Quæ tamen impoſitio non fit in abſolvendo Clerico ſcandaloſo. c. confirmandum 65. c. illud quoque in princ. Diſt 50 c. Presbyter. §. finitis tribus. Diſt 82. Itèm ſi in periculo mortis conſtitutus abſolvatur c. qui recedunt in princ. 26. q. 6. Et abſolvendus debet flectere genua. cit. c. Sacerdos. Cœterum forma & modus in ſolenni abſolutione Excommunicatorum deſcribitur. c. cùm aliquis. 108. 11. q. 3.

Juramento præſtito ab eo, qui abſolvitur de parendo Eccleſiæ vel Excommunicatoris mandato, & de non committendo tale quid impoſterum c. ex tenore 10. c. ad hæc. 12. c. nuper 29. §. fin c. venerabili 52. de Sent. Excommun. c. cùm aliquis. v. & de futuris. 11. q. 3. Si tamen abſolvendus ob id, quod Excommunicato extra crimen communicaverat, fuerit excommunicatus, ſic etiam ſinè juramento abſolvitur. cit. c. nuper. 29. §. is autem, qui. Itèm ſi ſinè ſcandalo juramentum præſtari non poſſit; tunc enim ſufficit manualis promiſſio. c ſuper eo. 51. de Sent. Excomm. Item juramentum præſtatur ab eo, qui impeditus, quò minùs à Papa, ut ordinario judice, abſolutionem petat, ab alio abſolvitur, & jurare debet, ceſſante impedimento, ſe Papam acceſſurum, & mandatum Apoſtolicum ſuſcepturum. c. de cœtero 11. §. fin. & c. ea noſcitur. 13. §. fin. eod.

Reus abſolvi debet actore non probante. c. mulieri. 34. de jurejur. c. accedentibus de privileg. Quamvis reus nihil præſtiterit, ſeu probaverit c. un. ut Eccl. Benef. Et ſi accuſans tum accuſato convenit, pœnitens, quòd eum accuſaverit in eo, quod probare non poteſt

poteſt, abſolvendus eſt uterque. c. ſi quem. 2. q. 3.

Reus abſolvitur, quando probationes æquales ſunt, niſi in cauſâ libertatis. c. ex literis, 3. de probat.

Abſolutus à ſententiâ Canonis vel hominis, ob mortis periculum, vel aliud impedimentum, ab eo, à quo aliàs non poterat, ceſſante periculo, debet ſe præſentare ſuperiori; aliàs reincidit in ſententiam ipſo jure. c. eos, qui, de ſent. Excomm. in 6. Item abſolutus ità, ut ſe præſentes conſpectui ſuperioris; Si hoc non præſtat, reincidit in ſententiam, ibid. & Clem. 1. de pœnis.

Abſolutus priſtinum ſtatum recipit, niſi ex pluribus cauſis excommunicatus, ex una tantum fuerit àbſolutus. c. cùm pro cauſâ. de ſent. Excomm. Vel niſi per vim abſolutio fuerit extorta. c. 1. de his, quæ vi &c. Vel niſi ſit injuſta abſolutio, quæ tamen exceptio reprobatur. c. venerabilibus. 7. §. ubi autem. de ſent. Excomm. in 6. Vel niſi ab alio, quàm à quo debuit, ob impedimentum aliquod, eſt abſolutus; ceſſante impedimento, ei, à quo abſulvi debuit, ſe non præſentat. vit. c. eos, qui. 22. de ſent. Excomm. in 6 Clem. 1. §. ſanè de pœnis.

Abſolutus eſt ipſo jure, quicunque aliquo genere obligationis tenetur obſtrictus hæreticis. c. ult. de Hæret.

Qualiter cautionem præſtet, qui ob hæreſim excommunicatus abſolvitur, & ad Eccleſiam redit. vid. c. Convenientibus. §. itèm Baſilius. c. ſi qui voluerint. c quoties cordis. c. ſaluberrimum. c. ſi quis Epiſcopus. 1 q. 7. c. his, qui tempore. §. fin. 26. q. 6.

Ubi Conditor juris abſolutionem ſibi reſervat, aliis prohibere videtur. c grave. 29. de Præb. & dignit.

Abſolutus quis non habetur, niſi probet per literas, vel aliàs legitimè. c. ſicut nobis. 39. de ſent. Excomm.

Abſolutio pro offenſa vel contumacia quomodo fieri debeat. c. ex parte. 23. de V. S.

Quando Abſolutio danda.

Feriâ V. ante Paſcha abſolutio danda, & peccata remittenda. c. de pœnitent, diſt, 3. de Conſecr.

De Hæredibus Abſoluti.

De Hæredibus ejus, qui poſt mortem abſolutus eſt, ad ſatisfactionem cogendis. vid. c. à nobis, 28. §. fin. de ſent. Excomm.

Abundantia.

Abundantia morbum facit, moleſtias ingerit, ægritudines generat. c. nihil. 28. diſt. 5. de Conſecr.

Quod facit fames, hoc etiam facit plenitudo ciborum, utrumque necat. cit. c. nihil. Ciborum deliciæ ſi abundaverint, lædunt. c. nè tales. 29. eod.

Abuti.

Abuſio eſt evitanda. Clem. 2. §. ad hæc. de pœnit. & Remiſſ.

Abuſus tollit ea, quæ aliàs juſta erant. c. deteſtanda. 2. de conceſſ. Præb. in 6.

Abutentes reſcripto, privantur commodo reſcripti, & condemnantur in Expenſis, & Damnis adverſario. c. ult. de reſcriptis.

Abutendo amittitur privilegium. c. ubi iſta. 7. diſt. 74. &c. privilegium. 63. 11. q. 3. & c licet. 18. de regular. & c. ea, quæ. 12. de cenſibus. & c. cùm. 3. c. tuarum. 11. c. ut privilegiâ. 24. de privileg. itèm. c. cùm illorum. 32. in fin. & c. contingit. 45. de ſent. Excomm.

Abutendo jus perditur. c. cùm acceſſiſſent. 8. de Conſtitut.

Abuti exigit, ut cum actu, rei ſubſtantia conſumatur. Extrav. c. ad Conditorem. §. nec obviat. de V. S.

Acceptio Perſonarum.

Non eſt apud Deum. c. penult. de præb. & dignit.

In Judicio Perſonarum acceptio eſſe non debet. c. ult. 3. q. 9. c. nullus. 4. q. 4. & c. ſummopere. 70. 11. q. 3. itèm. c. in judiciis. 12. de Reg. Jur. in 6.

Accipere eſt, quandocunque accipere. c. eos. in fin. 1. q. 1.

Acceſſorium.

Acceſſorium naturam ſequi congruit principalis. Reg. 42. in 6. ità ut commiſſo principali, & illud committatur. c. præterea. c. prudentiam. de Offic. deleg. Et principali caſſato, omnia intelliguntur caſſata acceſſoria. c. qualiter. 17. de elect. c. venerabilem. 34. eod. itèm c. auditis. 8. de Procurat.

Cauſa legitimationis eſt matrimonio acceſſoria. c. qui filii ſint legitimi.

Cauſa dotis eſt matrimonio acceſſoria. c. de prudentia. 3. de donat. inter virum & uxorem.

Acceſſiones ad debitum fidejuſſor poteſt petere à debitore, ſi eas ſolvit. c. conſtitutus. 3. de Fidejuſſ.

Acceſſorium non tenet, niſi teneat principale. c. ſi diligenti. 12. de foro compet. item c. inter. 6. in fin. de fide inſtrum. item c. cum inter. 13. de ſent. & re judic. itèm c. relatum. 3. de conceſſ. præbend. itèm. c. ult. de rerum permut. itèm c. de prudentia. 3. de donat. inter virum & uxorem, itèm c. penult. de purg. Canon.

Acceſſorium ad eundem pertinet, ad quem pertinet principale. c. ſolicitudinem. 54. de Appell. c. præterea. 5. de offic. Deleg.

Acceſſorium, & principale per legitimam appellationem ad ſuperiorem deferuntur. c. dilectis. 55. de Appell.

Acceſſorium deſtruitur, deſtructo principali. c. tua. 26. de Sponſal. c. fraternitatis. 4. de hæreticis, c. cùm. ex. de nov. op. nunc.

Si principale non licet, nec ei acceſſorium licet. c. cùm ſit. 16. de Jud. & Sarac.

De acceſſorio cognoſcere poteſt, qui poteſt de principali. c. dilectis. 55. de Appell.

Acceſſorium non debet ad ſe trahere principale. c. un. §. non ſic. de Conſecr. Eccl. in 6.

Accidens.

Accidentia mutant ſubjecta: & contra. c. cùm Marthæ. 6. §. Quæſiviſti. de Celebr. Miſſæ.

Accuſatio.

Accuſare, eſt reo, præſente Judice, crimen offerre, cum intentione probandi, quod intenditur. c. plerumque. 27. §. de his. 2. q. 7.

Accuſatio an juſta ſit, ſen homioi Chriſtiano licita colligitur. ex. 23. q. 4.

Accuſatio oon permittitur, abſente accuſato. c. Accuſatorum. 2. q. 8. niſi contumaciter abſente. 3. q. 9. per totum. c. eorum. 76. 11. q. 3.

Accuſatio contra inopem & ſpoliatum, & contra Uſurarium pauperem, eſt inanis. c. olim. de teſtitut. ſpoliat.

Accuſationem quis habet contra ea, quæ publicè fiunt. c. ult. qui matrim. accuſ. poſſ.

Accuſatione pendente, nemo promoveri poteſt ad honores. c. omnipotens de accuſat.

Accuſatione vel inquiſitione pendente contra Magiſtratum, Mag ſtratus non debet aliquid facere, propter quod impediatur Officium Judicis. Quod ſi fieret, Judex vel Inquiſitor, totum revocet. c. penult. de Accuſ.

Accuſatione vel inquiſitione pendente contra Magiſtratum, ſubditi debent eidem obedire. ibid.

Accuſatio mutua repellitur, quia præſumitur odioſa. c. cum P. eod.

Accuſatio inſtituatur ad pœnam. c. ſuper. 16. eod.

Accuſatioois locò non eſt habendum convicium. c. ſi quis iratus. 2. q. 3.

Accuſationem oon licet relinquere ex præmio. c ſi quem. ead. c. 1. de Collus. deteg.

Accuſatio illius non debet admitti, qui non procedit ex charitate. c. nullus inttoducatur. 4. q. 4.

Accuſatione, manifeſta non indigent. c. manifeſta. 15. c. quæ. 16. & ſeq. 2. q. 1. Et cur? c. ſcelus. 21. ead.

Etſi Canones removeant accuſationes, quas rejiciunt Leges, noo tamen ideo tecipiunt omnes accuſationes, quas Leges admittunt. c. ſanè. §. quamvis. 15. q. 3. Accuſationes tamen eorum, quos Leges rejiciunt, noo rejiciuntur à Canonibus. c. coojunctiones. 35. q. 2. & 3.

Accuſare qui poſſint, vel non.

Accuſare prohibentur alii propter ſexum vel ætatem, ut mulier, pupillus: alii propter Sacramentum, ùt qui ſtipendium merent: alii propter Magiſtratum, poteſtatémve: alii propter delictum proprium, ùt in fames: alii propter Quæſtum turpem: alii propter paupertatem, qui minus 50. aureis habent. &c. c. prohibentur. 14. 2. q. 1. de quibus ſuis locis.

Sinè accuſatore legitimo, nemo inter reos eſt recipiendus. c. 1. de accuſ. c. nihil. c. in primis. §. ſed & de perſoois accuſantium. 2. q. 1. c. dignum. in fin. 3. q. 9. c. nos ſequentes. 6. q. 1.

Abſens non poteſt accuſare. c. ult. 2. q. 8.

Accuſatus priorà reo, accuſare non poteſt, niſi prior accuſatio ſit finita. 3. q. 11. in princ. cum c. ſeq. c. non eſt in princ. & c. neganda. Item c. qui crimen. 6 q. 1. Fallit tamen, ſi accuſator de majori crimioe accuſatur. cit. c. non eſt. §. hoc autem. & c. ult. cit. q. 11.

Item ſi reus contra accuſatorem priotem, inſcriptiones tantùm; pendente accuſatione deponat; hoc enim facere non prohibetur. c. neganda. 3. q. 11.

Actor inimicorum Epiſcopum accuſare non poteſt. c. detractores. 3. q. 4. c. deteriores. 6. q. 1.

Affinis accuſati accuſare non poteſt, uti nec cognatus, familiaris, vel domeſticus. c. ſimiliter. v. vel affines. c. accuſatores. v. nec familiares. 3. q. 5. c. ult. §. ſi quis 3. q. 11.

Alius pro alio accuſare oon poteſt. c. ſi quando. 40. 2. q. 6.

Anathematizatus, vide Excommunicatus.

Apoſtata. vide. Hæreticus.

Qui Calumniatus antè fuerat, vel prævaricatus, accuſare non poteſt. c. prohibentur. §. alii propter ſuſpicionem. 2. q. 1. c. ult. §. Accuſator. 2. q. 3.

Cognatus accuſati. vid. Affinis Accuſati.

Cohabitans. vid. Domeſticus.

Conſpirator accuſare non poteſt. c. Conſpiratores. 3. q. 4.

Qui conſuluit ſortilegos & magos, non poteſt accuſare. c. quisquis. §. fin. 2. q. 8. c. conſtituimus. v. ſeu qui ad. 3 q. 5.

Contentioſus homo accuſare noo debet c. ſuſpectos. c. ſimiliter. c. nullus. v. qui frequenter litigat. 3. q. 5.

Clericus Clericum accuſare non poteſt apud ſecularem Judicem c. nullus. 11. q. 1. Et ſi comparit in cauſa criminali, deponitur; in cauſa vero civili, perdit, quod evicit. c. placuit. ead.

Clericus Laicum non accuſet, c. ſicut. c. dacretum. 2. q. 7.

Clericus poteſt accuſare latronem criminaliter coram Judice ſeculari, ſi ad pœnam ſanguinis non intendat. c. penult. de homicid. in 6.

Culpabilis ipſe, & in crimioe conſtitutus, accuſare non poteſt. c. ult. de teſtibus. c. Et in princ. cum. c. ſeq. 6. q. 1. c. beatus in princ. c. qui crimen. ead. c. ſuſpectos. c. Canonica. c. ſimiliter. c. nullus. 3. q. 5. hujus exemplum habetur. c. cùm Eccleſiaſti. æ. 3. de Except.

Qui deſtitit ſemel ab ioſtituta actione, iterum accuſare prohibetur. c. licet. 14. de accuſat.

Detractor accuſare non poteſt. c. Detractores. q. 4.

Domeſticus inimici accuſati, vel ei cohabitans, non poteſt accuſare. c. repellantur. 7. de Accuſation. c. Accuſatoribus in princ. 3. q. 5.

Domeſticus vel familiaris Judicis, non accuſet. c. ſimiliter. v. gratioſi. 3. q. 5. c. penult. §. fin. cum. c. ſeq. 4 q. 4.

Eccleſiaſtica perſona non accuſat. Vide ſuprà Clericus.

Excommunicatus vel Anathematizatus accuſare non poteſt. c. 1. in princ. c. quòd autem. 4. q. 1. in ſancta. 2. q. 7. c. illi, qui. §. ſimiliter. c. omnes. 6. q. 1. c. conſpiratores. c. nullus, c. omnes. 3. q. 4. Niſi reus accuſatori excommunicato communicaverit. Sed hos reprobatur. c. 2 de Exceptionib. quæ exceptio fallit in caſu cit. cap.

Exterus & ignotus non accuſat. c. Canonica. V. & eos, qui non ſunt eorum gentis. c. Accuſatores. 8. V. nullus alienigena. 3. q. 5.

Familiaris accuſati accuſare non poteſt, c. Accuſatores. 12. V. nec familiares. 3. q. 5. fallit, ſi reus Accuſatorem propter crimen, quod illi objicit, à ſua familiaritate antè repulerat; Hoc enim caſu accuſare poterit. c. nulli. 5. de Accuſat. c. nulli in princ. 3. q. 5.

Familiaris Judicis non accuſet, c. ſimiliter. V. gratioſi. 3. q. 5. c. penult. §. fin. cum c. ſeq. 4. q. 4.

Filius, Parentes. Vide Liberi.

Hæreticus, Apoſtata, vel aliàs vilis homo accuſare non poteſt, c. quærendum. c. alieni. c. pagani. 2. q. 7. c. beatus. c. ſiquis. 3. q. 4. c. Suſpectos. c. Canonica. c. nullus. 3. q. 5. c. 1. §. omnes. c. quod autem. 4. q. 1. fallit, ſi hæreticus hæreticum velit accuſare. cit. c. pagani. §. in hoc. & c. ſi hæreticus in princ. 2. q. 7.

Infamis accuſare non poteſt, c. prohibentur. §. alii propter delictum proprium. 2. q. 1. in princ. cum c. ſeq 3. q. 4. c. Canonica. c. Accuſatores. in fin. c. conſtituimus. c. ſimiliter. c. nullus. 3. q. 5. Item c. 1. §. omnes etiam. 4. q. 1. Item in princ. cum c. ſeq. & c. omnes. c. illi, qui. c. beatus. c. ſumma. §. fin. cum c. ſeq. 6. q. 1. Fallit, ſi ex Lege Julia de Annonâ Infamis accuſet. c. prohibentur. §. mulierem. v. famoſi quoque. 2. q. 1. Item ſi de hæreſi, vel Simoniâ infamis accuſare velit. c. nos ſequentes. §. ſed licèt. 6. q. 1. Contradicere videtur. c. quæro ergò. cit. q. 1. ubi Gratianus ſubjicit ſolutionem. v. utrùm hoc Auguſtini.

Inferior Superiorem, vel minor majorem non poteſt accuſare. c. qualis. §. fin. cum. c. ſeq. c. majorum. c. quærendum. c. in Sancta. v. & ſicut major. 2. q. 7. Item. c. beatus in princip. v. & qui eis coæqualis. & §. fin. c. omnes verò in fin. 6. q. 1. Item. c. Accuſationes in fin. 3. q. 5. Fallit tamen, ſi major ſit hæreticus, & minor Catholicus. c. cùm majores. 6. q. 1. Item ſi major exemplo ſuo ad interitum trahat juniores. c. Paulus dicit. 2. q. 7. Vel ſi major vitâ & moribus minore ſit deterior, c. qui nec. §. fin. cum. c. ſeq. c. quanquam. c. puto. c. quæritur. 2. q. 7. Sed tamen ſi minor ſit irreprehenſibilis, accuſare poteſt. c. criminationes in princ. ead.

Inimicus accuſati, ab accuſatione repellitur. c. ſuſpectos. c. Canonica. c. nullus. v. nullus qui inimicitiis. c. omnes in fin. 3. q. 5. Item c. accuſatores. c. accuſatoribus. c. nulli. §. quod verò. c. ult. §. fin. ead. Item c. ea vindicta. §. ſed huic vindictæ. c. ult. 23. q. 4. Item c. repellantur. 7. c. cum. P. 10. c. meminimus. 13. de Accuſat. Et in princ. 5. q. 5. cum. c. ſeq. & c. non omnis, ac c. non oſculatur. Obſtat quidem huic c. non oſculatur. §. fin.; ſed ei reſpondetur c. ult. §. ſed aliud. cit. q. 5.

Inobediens Papæ non poteſt accuſare. c. 1. & c. ſiquis. 3. q. 4.

Si Accuſatoris nihil intereſt, accuſare non poteſt, c. illa præpoſitorum. 3. de Accuſat.

Laicus Clericum non accuſat. in princ. 2. q. 7. cum c. ſeq. c. nullus. c. Laico. c. in Sancta. c. Laicos. c. ſicut. c. Laici. ead. Item c. beatus. c. ſacerdotes. c. ſunt plurimi. c. quieſcite. 6. q. 1. Item c. Clericum in fin. 11. q. 1. Item c. cum. P. 10. de Accuſat. item c. de cætero. 14. de Teſtib.

Liberi Parentes non accuſent. c. prohibetur. 2. q. 1. c. Epiſ. 58. §. in criminali. v. crimen verò. 12. q. 2. Libertus Epiſcopum non accuſet. c. accuſatores. §. fin. c. nullus. 3. q. 5. Item c. de famulis. de Servis non Ordin. Nec Patronum accuſet. c. ult. §. fin. 3. q. 11. Item c. Epiſcopus. §. hujuſmodi autem. & §. in Criminali. 12. q. 2. Fallit autem, ſi ex Lege Julia, Majeſtatis accuſet. cit. §. in criminali. v. crimen verò. Item ſi civiliter, non criminaliter agatur. c. prohibetur. §. Liberi 2. q. 1.

In Magiſtratu poſitus accuſare non poteſt. c. prohibentur. in princ. 2. q. 1.

Maritis permiſſum eſt accuſare uxores ſuas, etiam ex ſuſpicione. c. maritis. 4. de adult.

Mater Matrimonium filiæ accuſare poteſt; repellitur tamen, ſi accuſet propter quæſtum. c. penult. qui Matrim. accuſ. poſſ.

In Matrimonio illegitimo conſtitutus, vel ei conſentiens, accuſare prohibetur. c. Conſanguineorum. 3. q. 4.

Miles accuſare non poteſt, c. prohibentur. 2. q. 1. Niſi miles ex Lege Julia de Annonâ accuſet. cit. c. prohibentur. §. mulierem. v. milites.

Monachus Clericum non accuſet. c. placuit. 53. c. nullus. 54. 2. q. 7. Item c. hi, qui. §. fin. 3. q. 4. Item c. Canonica. §. fin. 3. q. 5. Contradicit c. ult. §. item Joannes. 2. q. 7. Reſpondetur per diſtinctionem dicti cap. nullus. §. ſed aliud eſt. c. negligere. c. Sancta. ead. Item c. ex Parte II. de Accuſation.

Mulier ab accuſando repellitur. c. prohibentur. 2. q. 1. & in princ. 15. q. 3. & c. de crimine. Niſi mulier ſuam, ſuorúmque injuriam perſequatur. in princ. cit. q. 3. §. niſi fortè ſuas, c. ex eo, quod. §. fin. c. certis de cauſis in princ. & §. Uxor tua. ead. Si tamen Mulier maritum, vel adulterum adulterii accuſare velit, hanc injuriam non poteſt perſequi. c. apud miſericordem. §. publico. 32. q. 1. Hujus ratio eſt. c. penult. §. ſed quæritur cum c. ſeq. 32. q. 5. Item ut Crimen Læſæ Majeſtatis mulier deferat. c. certis de cauſis. §. in quæſtionibus. c. ſanè. §. unde aut. 15. q. 3. Item ex L. Julia de Annonâ accuſet. c. prohibentur. §. mulierem. 2. q. 1.

Par parem, & Superior inferiorem accuſare poteſt. c. pagani. 2. q. 7.

Pauper accuſare prohibetur. c. prohibentur. §. nonnulli. c. in primis. §. ſed & de perſonis. 2. q. 1.

Qui Pecuniam antea ob accuſandum vel non accuſandum accepit, ab accuſatione repellitur. c. prohibentur. 2. q. 1.

Plures reos habens accuſare prohibetur. c. prohibentur. ead.

Plures eundem de eodem crimine accuſare non debent. c. illa. 3. de Accuſation. Niſi priore Accuſatore deſiſtente, aliùs eundem reum repetat. c. prohibentur. §. ab alio. 2. q. 1.

Qui in Probatione defecit, adverſus eundem vel alium accuſatione inſtituta, iterum accuſare non poteſt in princ. 3. q. 10. cum c. ſeq. & c. ult. Item c. accuſatorum, & c. ult. 4. q. 6. Niſi accuſator propriam cauſam, non tamen criminalem, vel Eccleſiaſticam perſequatur. cit. c. ult. §. niſi proprias. Et qui in accuſando deficit non probans quod objicit, talionem recipiat, & jacturam infamiæ ſuſtineat. c. 1. cum ſeqq. 3. c. Paulum. 6. 2. q. 3.

Qui Probare non poteſt, non accuſet de crimine. 6. q. 2. per totum. Ne quidem Epiſcopo accuſanti creditur, niſi probet. c. ult. ead.

Prohibitus accuſare poteſt ſuam, ſuorumve injuriam perſequi; hoc enim caſu accuſatio ei non eſt deneganda. c. prohibentur. §. hi tamen omnes. 2. q. 1. Item c. omnibus. c. illud verò. v. niſi proprias. c. ſi accuſatorum. v. niſi proprias. c. ult. v. niſi proprias. 4. q. 6. Item hæreticus accuſetur c. præſumunt. §. huic oppoſitioni. v. cœterùm ſi à fide. 2. q. 7. Item c. nos ſequentes. §. ſed licet. c. cùm majores. c. quæro. 6. q. 1. Fallit tamen ſi Hæreticus de alio crimine, quàm de hæreſi accuſetur ab eo, qui eſt inferior in converſatione vitæ. r. ſi hæreticus. §. ſed quæritur. 2. q. 7. Item poteſt prohibitus accuſare; ſi teſtis in reum produci poſſit. c. teſtes §. nunc demonſtrandum. v. ac quicunque. 2. q. 7.

Prohibitus à Sacerdotio, accuſare non poteſt Sacerdotem. c. ipſi. 38. c. Teſtes. 39 c. Sacerdotes. 51. 2. q. 7.

Pupillus accuſare non poteſt. c. prohibentur. in princ. 2. q. 1. poteſt tamen, ſi Patris vel Avi injuriam perſequatur. c. certis de cauſis. §. pupillis. 15. q. 3.

Qui Quæſtûs causâ accuſat, prohibetur. c. ſignificante. §. qui Matrim. accuſ. poſſ.

Raptor accuſare non poteſt. c. conſanguineorum. v. ſimiliter. 3. q. 4.

qui Renunciavit accuſationi anteà præſtito jurejurando, ab accuſatione repellitur. c. veniens. 15. de Accuſationib.

Sacrilegus non accuſat. c. nulli. 3. q. 4.

Servus Dominum accuſare non poteſt. c. ult. §. ſi quis, & §. cauſa verò. 3. q. 11. Item c. in primis. §. quod autem dicitur. 2. q. 1. Non poteſt ſervus omnino accuſare. c. Canonicas. v. & Libertas. c. accuſatores. §. fin. c. nullus. 3. q. 5. Niſi ex L. Julia de Annonâ accuſare velit. c. prohibentur. §. mulierem. 2. q. 1. Item niſi Servus mulierem, quæ cum propriis Servis rem habuit, deferat. c. Epiſcopus. §. in criminali. v. quo caſu. cum ſeq. 12. q. 2.

Subditus Prælatum vel Magiſtratum ſuum accuſare prohibetur. c. 1. c. Sacerdotes. c. qualis. c. ſententia. c. Oves. c. ſunt nonnulli. c. ſi hæreticus. §. item quod dicitur. 2. q. 7. c. hi, qui. 3. q. 4. Item c. Oves. c. deteriores. 6. q. 1. item c. ult. in fin. 8. q. 2. Contradicit autem c. plerumque. c. teſtes. §. ecce oſteoſum. cum ſeqq. usque ad c. Clericos aut Laicos. 2. q. 7. Item c. criminationes. §. colligitur. c. admonendi. cit. q. 7. Fallit namque ſupradicta deciſio, ſi Prælatus à fide exorbitaverit. c. Sacerdotes in fin. c. Oves. niſi à fide. c. præſumunt. 2. q. 7. Item ſi Prælatus nomine tantùm ſit, non vita. c. non omnes. c. non omnis. c. ſecuti. c. qui nec. c. plerumque. §. fin. c. Paulus cit. q. 7. Item c. vereor. 8. q. 1. Item, ſi Clericus ſubditus Prælatum accuſet. Sed hæc replicatio reprobatur. c. ſacerdotes. c. Oves. §. his authoritatibus. c. plerumque. §. item probatur. 2. q. 7. Item c. Clericus. 3. q. 4. Fallit denique, ſi accuſator ſit vir probus, minimè criminoſus. cit. §. his authoritatibus. cum c. ſeq. & c. accuſatio in princ. c. ſunt nonnulli. §. fin. cum c. ſeq. ſecus. c. ſi hæreticus. §. item quod dicitur. 2. q. 7.

Superior inferiorem accuſare poteſt. c. pagani. 2. q. 7.

Suſpectus accuſare prohibetur. c. ſuſpectos. c. Canonica. c. accuſatores. §. fin. c. ſimiliter. c. accuſatores. c. omnes in fin. 3. q. 5. Item c. 1. in princ. 3. q. 8. Item ſuſpecti de fide Catholica, aut ſponte aliorum crimina publicè confitentes. c. illi, qui. 5. q. 5.

Qui Teſtimonium contra me tulit, me accuſare non poteſt. c. cùm. P. 10. & c. meminimus. de Accuſation.

Qui Teſtimonium ferre permittitur, accuſare poteſt. c. Teſtes. §. ecce. 2. q. 7.

Vilis perſona, in dignitate conſtitutum accuſare non poteſt. Vide Hæreticus. Item: Inferior.

Vir & Mulier ſe mutuò accuſare poſſunt. c. ult. 32. q. 5.

Quos accuſare liceat, vel non.

Abſolutum, de eodem crimine accuſare non licet. c. de his. de accuſat. Alium, quàm qui crimen commiſit, accuſare ac punire non licet. in princ. 1. q. 4. cum. c. ſeqq. usque ad c. quia præſulatus. Item c. crimen. c. Judæi. c. jam itaque. c. non imputantur. ead. Item in princ. 24. q. 3. §. unde per Ezechielem. & §. quia verò. Item c. 1. c. certum. §. illicita. ead. Item c. 2. §. fin. de his, quæ fiunt à maj. parte. Item c. quæris. 129. in princ. Diſt. 4. de Conſecr.

Cogentem ad crimen faciendum accuſare licet. in princ. 22. q. 5. cum. c. ſeq. Item Conſentientem in crimen. c. qui conſentit. 100. 11. q. 3. & c. omnes. 17. q. 4. & 22. q. 5. in princ. & c. videas. §. fin. 27. q. 1. & c. facientis. Diſt. 86. Item cujus Conſilio crimen commiſſum eſt, eum, uti committentem, accuſare licet. c. ſiquis iratus. 22. cum. c. ſeq. Diſt. 1. de Pœnitent. Item defenden-

tem

tem crimen alterius. c. qui conſentit. v. Et defendit alium. & v. ſi quis peccantem. 11. q. 3. Exemplum habetur c. ità corporis. 96. ead. & c. 1. §. illud verò fidentiſſimè. 14. q. 6. Item mandatum crimen. c. ſi quis iratus. cum c. ſeq. Diſt. 1. de Pœnitent.

Epiſcopos & Clericos Laici non accuſent. c. 1. cum ſeqq. 2. q. 7. nec Presbyter Epiſcopum, nec Diaconus Presbyterum. &c. c. Clericus, cum ſeqq. 2. ead. nec ullus Epiſcopum publicè accuſet, priusquam eum familiariter & ſæpiùs convenerit. c. ſi quis. 16. 2. q. 7. Epiſcoporum &c. accuſatores non audiantur, priusquam diſcutiatur, cujus fidei & converſationis ſint, & quâ intentione accuſare velint. c. ſi qui. 17. & c. quærendum. 18. ead. Nec recipiatur accuſatiò contra Epiſcopum abſque duobus vel tribus teſtibus, c. accuſatio. 19. ead.

Judex accuſari poteſt, & convictus amoveri, ſi venalem tulit ſententiam, vel pretio pœnam impoſuit, vel remiſit. c. jubemus 126. 1. q. 1.

Matrimonium poſt ternam denuntiationem, ſi antè non conſtabat impedimentum, accuſare licet, c. cùm in tua. qui matrim. accuſ. poſſ.

Matrimonium accuſari non poteſt, quod non eſt; denuntiari tamen poteſt impedimentum, nè contrahatur impoſterum, c. ad diſſolvendum. 13. de deſponſ. impub.

Poſteros, ſi pœna non ſolùm crimen committenti; ſed etiam ejus poſteris, lege ſpecialiter impoſita ſit, accuſare licet: hoc enim caſu Poſteri quoque puniuntur exemplo criminis læſæ Majeſtatis, niſi poſteri per fœminam, non lineam maſculinam deſcendant. c. ubicunque. 4. de Pœnis in 6.

Non propulſantem injuriam, cùm poſſet accuſare licet: nam & hic tenetur. in princ. diſt. 83. cum c. ſeqq. & c. conſentire. Item c. facientis. diſt. 86. Item c. non in inferenda. c. qui poteſt. c. ab Imperatoribus. & c. ult. 23. q. 3. Item c. non putes. 36. non eſt. c. qui vitiis 23. q. 5. Item c. præterea. 23. q. 8. Item c. Dilecto. 6. §. Et quidem. de ſent. Excomm in 6.

Sacerdotes accuſari poſſunt à viris, qui & ſceleribus & ſuſpicionibus carent. c. accuſatio. 2. q. 7. Non autem à criminoſis. c. ſi ſacerdos. c. qui. 6. q. 1.

Spoliatus ſuis rebus, niſi ablatis reſtitutis, accuſari non debet. c. nullus. & ſeqq. 2. q. 2. c. Epiſcopis & ſeqq. 3. q. 1. c. quanto. & ſeq. 3. q. 2.

Ubi accuſare liceat.

In loco, in quo crimen commiſſum eſt, regulariter reus accuſandus, ac puniendus eſt. c. 1. de Raptorib. Item c. Paulum. §. revera. 2. q. 3. Item in princ. 3. q. 6. cum c. ſeqq. & ult. Item c. nec extra. 3. q. 9. Item c. placuit. & c. ult. 6. q. 3. Niſi Papa permiſerit alibi accuſari. dicto c. nec extra. v. ſalva tamen. vel cùm alibi de crimine conſtare poſſit: vel ſi per appellationem vel recuſationem Judicis, cauſa aliò devolvatur. c. pulſatus. §. hoc autem 3. q. 6. Item ſi Epiſcopus accuſetur. c. ſi quis in princ. ead. Item c. accuſatores. 8. §. Nullus. 3. q. 5. Denique ſi reus alibi deprehendatur. c. 1. §. Contrahentes. de foro compet. in 6.

In Templis, Coemeteriis & aliis locis Eccleſiæ, cauſæ ſanguinis agi non debent. c. cùm Eccleſia. 5. de immunitate Eccleſ.

Apud quem accuſare liceat.

Apud eum, cujus intereſt, accuſatio inſtitui poteſt. c. illa. de accuſation.

Apud Magiſtratum Eccleſiaſticum accuſatio publica non competit. c. in Archiepiſcopatu. 4. de Raptorib.

Apud Stationarios accuſatio non competit. c. nullus. 2. §. ſi quis ſe. 4. q. 4.

Forma & modus accuſationis inſtituendæ.

Admonitio præmittenda accuſationi Prælatorum. c. accuſatio. §. ſed ſi quis erga. 2. q. 7.

Item cauſæ cognitio circa perſonam: nam accuſatoris, & accuſandi cauſa præmittenda. c. ſi qui ſunt. c. quærendum. c. accuſatio. c. Clericos. c. criminationes. in princ. 2. q. 7. Item c. ſi quis verò in fin. 3. q. 4. Item c. habetur. c. dignum. 3. q. 9.

Accuſatio contra Epiſcopum non recipitur abſque duobus vel tribus teſtibus. c. accuſatio. 19. 2. q. 7.

Accuſatio ſemper fiat in ſcriptis. 2. q. 8. per totum. Contradicit quidem c. ult. ſed Gratianus reſpondet. ibid. §. ſed Calixtus.

In accuſatione debent proferri documenta, & idonei teſtes, & ſine his nemo permittatur accuſare, c. ſciant. 2. q. 8.

Nullius accuſatio per ſcripta ſuſcipiatur; ſed accuſator præſens eſſe debet. c. relatum. 5. q. 2. Et voce propriâ. c. ult. 2. q. 8. Nè quidem in cauſa matrimonii. c. à nobis. 2. qui matrim. accuſ. poſſ.

Accuſatio debet fieri præmiſſa inſcriptione in libello. c. quisquis ille. 2. q. 8. c. qui accuſare. 3. q. 9. c. nullus. 4. q. 4. c. qualiter. 24. de accuſationib. Fallit, ſi maritus uxorem de adulterio accuſet; hic enim inſcribere in crimen non tenetur. c. nullus. 2. §. ſi maritus. 4. q. 4. Item ſi de Abigeatu accuſatio fiat, c. nullus. §. abacti. ead. Item ſi per Officiales crimen Præſidi denuntietur. cit. c. nullus. §. aliquando. Item ſi non per accuſationem, ſed per denuntiationem crimen deferatur. c. ſuper his. 16. in princ. de accuſationib. Item ſi per modum exceptionis crimen objiciatur, id quod probatur ſimul, & diſtinguitur. cit. c. ſuper his. §. cùm autem excipiendo. Quodſi crimen inſcriptum non ſit, vel non rectè, rei nomen aboletur, & ex integro repetendi reum, poteſtas fiet. c. ult. §. quod ſi libelli. 2. q. 8.

De forma & modo inſcriptionis: item iis, quæ deſignanda, vel inſcribenda ſunt, habes. c. Paulum. §. Omnis igitur. 2. q. 3. c. penult. & c. ult. §. quæ verò. & §. ſed etſi aliud. 2. q. 8.

Ad formam inſcriptionis requiritur, ut accuſator ſubſcribat, vel alius pro eo, ſi literas neſciat. c. ult. §. item ſubſcribere. 2. q. 8.

Ante inſcriptionem poteſt quis accuſationem deſerere impunè. c. licet. 14. de accuſationib.

Inſcriptio debet continere criminis magnitudinem, & tempus commiſſi criminis. c. nullus. §. in aliis. 4. q. 4.

In libellis accuſatoris, nomen accuſati eſt imponendum, c. per ſcripta. §. quæ verò. 2. q. 8.

Qui dixit, ſe aliquem accuſaturum coram Judice, poteſt ante inſcriptionem deſiſtere impunè, & non accuſare: deſiſtenti tamen imponitur ſilentium perpetuum. c. licet de accuſationib.

Accuſando, denuntiando, excipiendo crimen opponitur. c. ſuper. 16. de accuſationib.

In accuſatione, denuntiatione, & Inquiſitione qualiter procedendum ſit, habetur c. licèt. de Simonia.

Accuſator.

Accuſator dicitur quaſi cauſator, qui ad cauſam vocat eum, quem appellat, ſicut reus à re, quæ petitur, & Judex quaſi jus dicens nuncupatur. c. forus. 10. de V. S.

Accuſare per alium non poteſt, neque per Epiſtolam. c. ſi quando. 2. q. 6. c. criminationes. 2. q. 7. c. per ſcripta in princ. 2. q. 8. c. abſente. c. non oportet. c. habetur. c. qui accuſare. c. dignum. c. abſens. c. ult. 3. q. 9. Item c. relatum. 5. q. 2. c. in criminalibus. 5. q. 3.

Fallit, ſi abſentiæ cauſa per Procuratorem reddatur. ead. in princ. cum c. ſeq. Item c. veniens. 15. §. idem verò ad ſuam. de accuſation. Item fallit, ſi accuſator in illuſtri dignitate ſit poſitus. c. abſens. 3. q. 9. Item ſi civiliter ex crimine agatur; puta, ſi maritus uxorem de adulterio accuſet, ut ab ea ſeparetur. c. tuæ fraternitati. 5. de Procurator. Item ſi per modum exceptionis crimen objiciatur. c. ſuper his. 16. §. fin. de accuſation.

Accuſator cuſtodiæ ſimilitudinem patietur. c. quisquis. 2. q. 8.

Accuſator de domo Judicis produci non debet. c. nullus. §. ult. c. contra. 4. q. 4.

Accuſator falſa fratribus objiciens, uſque ad exitum non communicet. c. eos. 3 q. 10. Imò etiam in fine communione ſacrâ privetur. c. ſi quis. 2. q. 3.

Accuſator ſi in accuſatione quoad probationem deficiente, convenerit cum innocente, ipſi ſe abſolvant invicem: ſi autem inter reum nocentem & accuſatorem convenerit de colludio, pœnâ legali puniatur accuſator. c. ſi quem. 2. q. 3. Et ſi accuſans accuſatum purgans in probatione ceciderit, ambo rei habentur. c. ſtatuit. 2. q. 5. Et falſò accuſans, ac in probatione deficiens ulteriùs accuſare aliòs prohibetur. c. placuit. 3. q. 10. ſi accuſatorum. 4. q. 6.

Si accuſatorem pœniteat criminaliter accuſaſſe, quod probare non poſſit, ſi convenerit cum accuſato, ambo abſolvuntur. c. ſi quem 2. q. 3.

Accuſator, qui crimen non probat illatum, ſit infamis, & poſthac ad accuſandum non admittitur. c. ſi quis. 2. q. 3. & eam pœnam debet incurrere, quam reus ſuſtinuiſſet, ſi accuſator probâſſet. c. quia. 5. q. 6. c. quisquis. 2. q. 8. c. qui non. 2. q. 3.

Accuſator punitur, ſi acceptâ pecuniâ ab accuſatione deſiſtit. c ſi quem. 2. q. 3.

Accuſator culpabilis ad accuſandum non admittitur. c. illud. c. penult. c. ult. 4. q. 6. niſi in propriis cauſis civilibus. cit. c. c.

Accuſator teſtis, Judex ſimul eſſe nemo poteſt. c. nullus. 4. q. 4.

Accuſator & accuſatus æquâ audiantur ratione. cit. c. nullus.

Accuſator debet eſſe bonæ vitæ, & liber genere, non ſervus. c quærendum eſt. 2. q. 7.

Accuſator qui eſſe non poteſt, propriam tamen cauſam agere valet. c. omnibus. 4. q. 6.

Accuſator calumnioſè Epiſcopi redditur infamis. c. Clericus. 3. q. 4.

Accuſator non admittitur, qui juravit non accuſare aliquem. c. veniens. 15. de accuſationib.

Accuſatore ceſſante, ſi accuſatus remanet infamatus, contra infamatum debet fieri inquiſitio. c. licet. 14. de accuſation. & infamatus debet ſe purgare. c. accedens. 23. eod. & quidem juramento de veritate: Compurgatores verò de credulitate. c. quotiens. 5. de purg. Canon.

Accuſator deficiente, reus non videtur cogendus ad purgationem. 2. q. 5. in princ.

Accuſatore & accuſato deficiente Judex proſequitur. c. crimina. de Coll. deteg.

Accuſatore non indiget evidentia patrati ſceleris. c. evidentia. 9. de accuſation. Et nemine accuſante Judex ſuper notorio procedit. ibid.

Accuſatore vel actore non probante, qui convenitur, debere abſolvi, etſi nihil præſtiterit, explorati juris eſt. c. un. ut Eccl. Benef. ſinè dim.

Accuſatores muniti eſſe debent idoneis teſtibus, vel aptiſſimis documentis, vel indiciis claris & ad probationem indubitatis. c. ſciant. 2. q. 8.

Accuſatores & teſtes debent eſſe abſque infamia. c. penult. 2. q. 4.

Non per accuſatores, ſed per teſtes crimina probantur. c. licet. 31. de Simon.

Ut accuſatores, ità teſtes puniuntur, qui ad Calumniam aliquid teſtificantur. c. nihilominus. 3. q. 9.

Accuſatori non imputatur, ſi reus gravius puniatur, quàm par eſt. c. poſtulâſti. 21. de homicid.

Accuſatori munus probandi incumbit. c. ſi quis Epiſcopus. 50. 2. q. 7. & c. ult. 3. q. 6.

Accuſatoris injuſti pœna. c. accuſâſti. de Accuſation.

Accuſatorum temeritas tribus modis detegitur, & tribus pœnis punitur. c. ſi quem 8. §. notandum. 2. q. 3. Et in omnibus cauſis, præterquam in ſanguine, qui delatorem corrumpit, pro victo habetur. ibid. §. in omnibus.

Accuſatus.

Accuſatus non fatigetur, niſi accuſator fuerit legitimus. c. 1. de accuſ.

Accuſatus vel denuntiatus de aliquo crimine, interim promoveri non poteſt. c. omnipotens. 4. de accuſation.

Accu-

Accuſatus interim ſuſpendendus eſt ab officio ſuo. c. accuſatum. 2. q. 5.

Accuſatus non ſtatim dicitur reus; ſed qui convincitur, c. ult. 15. q. 8.

Accuſatus non niſi in ſuo foro audiatur. c. ſi quis. 3. q. 6.

Accuſatus contumax coërcetur per excommunicationem. 4. q. 5. c. un.

Accuſatus apprehenſus cuſtodiendus, niſi reus judicio ſiſti, vel de parendo juri ſatisdare ſit paratus. c. ſi clericos. 15. fin. de ſent. Excomm. in 6.

Accuſatus non recipiendus, nec occultandus, niſi recipientes ſint privilegiati ad recipiendum; ſed reprobatur. c. un. de privil. in Extrav. Joan. XXII.

Accuſatus ſe per alium defendere non poteſt, nec per epiſtolam. c. ult. 3. q. 9. c. in criminalibus in fin. c. ult. v. excepto publico. 5. q. 3. Quod fallit, ſi abſens ſit damnandus ad pœnam; hoc enim caſu quilibet potiùs pro eo verba faciens admittendus eſt, quàm abſens condemnandus. c. 1. c. ſi ægrotans. §. reos. 5. q. 3. Item c. veniens. 15. §. idem verò. de accuſ. fallit item, ſi illuſtris perſona de injuriis accuſetur; hæc enim per Procuratorem ſe defendere poteſt. c. abſens. 3. q. 9 Denique abſentiæ cauſa per Procuratorem reddi poteſt. in princ. 5. q. 3. cum c. ſeq.

Accuſatus pendente accuſatione poteſt contra alios inſcriptiones deponere. c. neganda. 3. q. 11.

Accuſatus, antequam ſe purgaverit, ad accuſatorem accuſandum admitti non debet. c. 1. cum ſeqq. 3. q. 11. hoc autem intellige de pari, vel minori crimine. c. non eſt. §. hoc. De majori enim admitti debet. ibid.

Accuſatus Epiſcopus à duodecim, à ſe electis audiatur; cauſæ verò finis Romam deferatur. c. duodecim. 5. q. 4.

Accuſatus quis de adulterio, ante probationem, non poteſt privari jure, quod habet in uxore. c. laudabilem. 2. ut li: e pend.

Accuſatus vel accuſans criminaliter, per ſe experiatur. c. penult. 5. q. 3.

Accuſatis induciæ in criminalibus cauſis, ſex menſium, vel amplius, ſi neceſſe fuerit, concedendæ ſunt. c. ult. 3. q. 3.

Acolythus.

Acolythus græcè, latinè Ceroferarius dicitur à deportandis cereis, quando legendum eſt Evangelium. vel ſacrificium offerendum. c. Cleros. §. Acolythi. diſt. 21.

Acolythi officium eſt præparare luminaria in Sacrario, cereum portare, ſuggeſta pro Euchariſtia, & Calices pro Subdiaconis diſponere. c. 1. §. ad Acolythum. diſt. 25. Vinum & aquam pro Euchariſtia ſubminiſtràre præparando. c. 1. §. deſervientes. diſt. 33.

Acolythus rem à Presbytero conſecratam aliis nè porrigat. c. 1. diſt. 24.

Modus ordinandi Acolythum proponitur. c. Acolythus. 16. diſt. 23.

Qui rebaptizandi præbuit miniſterium, ſi crimen eſt occultum, promoveri poteſt ad altiores ordines cum pœnitentia; ſi autem publicum, non poterit, niſi velit intrare religionem; tunc enim poterit diſpenſari favore religionis. c. ex literarum. de Apoſtat.

Acolythus uxoratus beneficium amittit. c. 1. de Cleric. conjug. & talis tonſuram portare non tenetur. c. Joannes. eod.

Acquirere & Acquiſita.

Quibus modis acquirimus, iisdem in contrarium actis amittimus. c. 1. de Reg. Jur.

Acquiſitio eorum, quæ cœlo, terrâ, marique capiuntur, eſt juris naturalis. c. jus naturale. 7. diſt. 1.

Per ſolam beneficii collationem, non dicitur quis acquirere ipſius beneficii poſſeſſionem. c. licet. 28. de Præb. & Dignit. in 6.

Quidquid acquirit Prælatus, poſt inſtitutionem ſuam de rebus Eccleſiæ, vel ejus occaſione, eſt Eccleſiæ. c. ut unusquisque. 3. de pecul. Cler. c. 1. de Teſtam. vel emit, licèt alieno nomine. c. penult. de pecul. Cler. Et quæ Prælatus poſſidet, præſumuntur omnia acquiſita de bonis Eccleſiæ. c. 1. eod.

Acquiſita ab Eccleſiaſtico poſt promotionem, cedunt Eccleſiæ poſt mortem. c. ſed hoc. de ſucceſſ. ab inteſt.

Clericus de omnibus intuitu perſonæ ſuæ acquiſitis teſtari ad libitum ſuum poteſt. c. quia 9. c. relatum. 12. de Teſtam. c. 1. de ſucceſſ. ab inteſt. ſed de bonis ratione Eccleſiæ acquiſitis, non poteſt. cit. c. quia. 9. de Teſtam.

Acta. vide Agere.

Actio.

Actio jure Divino eſt permiſſa. 14. q. 1. in princ. & 23. q. 4. ubi vindicta prohibetur; ſed contrarium concluditur cit. 14. q. 1. c. 1. §. fin. cum. 2. ſeqq. cc.

Actio litigioſa cedi ac emi prohibetur. c. ult. §. cùm igitur. de alienat. judicii mut. cauſâ.

Actio Clericis & Monachis videtur deneganda. in princ. 14. q. 1. cum c. ſeq. fallit, ſi de damno vitando, non de lucro captando agant. c. 1. §. his ità. 14. q. 1. Item ſi non ſuo, ſed alterius, vel Eccleſiæ nomine agant. cit. c. 1. §. aliud eſt. uſque ad §. fin.

Actio quæ priùs propoſita, priùs eſt tractanda. c. cùm. de Ordin. Cogn.

Actio tam diu ventiletur, quousque ad rei veritatem perveniatur. c. judicantem. 30. q. 5.

Inanis eſt actio, quam inopia debitoris excludit. c. olim. 16. de reſtit. ſpoliat.

Actio ſemel extincta non reviviſcit. c. ex tranſmiſſa. 3. de renunt. c. ex inſinuatione. 26. de Simon.

Actio Civilis retardatur objectu criminis. c. quia de uſur.

Actione furti poteſt conveniri ſacci nomine furans ſaccum cum pecunia, licèt non habuerit voluntatem furandi ſaccum principaliter. c. qui ſaccum. 45. diſt. 50.

Si in ſua actione deficiat calumniator, talionem recipiat. c. calumniator & ſeq. 2. q. 3.

Perſonali actione agens ſemper tenetur cauſam exprimere in libello, ex qua competat ſibi, quod petit. ult. de libell. oblat. Et cauſam debet probare, etiam in actione reali. c. Abbate. 3. in fin. de ſent. & re judic. in 6. Si non exprimitur cauſa petitionis, reus non tenetur reſpondere libello. c. ult. de libell. oblat.

Si reali actione agatur, & reus lite non conteſtatâ eſt contumax, mittitur Actor in poſſeſſionem rei petitæ, cuſtodiæ cauſâ. c. quoniam. 5. §. in aliis. c. tuæ. Ut lite non conteſt. ſi perſonali actione reus convenitur, & contumax eſt, mittitur actor in poſſeſſionem bonorum rei, pro modo debiti declarati, ſi mobilia non exiſtant. cit. §. in aliis.

Actione depoſiti non tenetur Eccleſia; ſed de in eam verſo, ſi depoſitum factum alicui de Eccleſia, verſum ſit in utilitatem Eccleſiæ. c. 1. de depoſit.

Conductores, actionem habent contra locatores ad pretium repetendum. c. ad audientiam. 9. de reb. Eccl. non alien.

Præſcriptio 40. annorum, omnem actionem excludit. c. ad aures. 6. de præſcript.

Actor.

Actor, Reus, Judex & Teſtes, ſunt perſonæ neceſſariæ in judicio. c. nullus. 4. q. 4. c. forus. 10. de V. S.

Actor & Reus eodem jure cenſentur. & eadem eſt conditio utriusque. c. prudentia. de mut petit.

Actori incumbit onus probandi, non Reo. c. quod autem. & ſeq. 6 q. 5.

Actor non tenetur dare inſtrumenta defenſionis. c. 1. de probat.

Actor & Reus uterque dicitur reus in judicio finium regundorum; unde uterque probare debet, & defendere. c. ex literis. 3. eod.

Quamvis actor nihil probet, reo defertur juramentum favore matrimonii. c. atteſtationes. 12. de deſponſ. impub.

Actori non debet licere, quod reo non permittitur. c. non licet. 32. de R. J. in 6. nam favorabiliores ſunt Rei conventi, quàm Actores. c. cùm ſunt. 11. c. in pari. 65. de R. J. in 6. cùm inter de Except.

Cùm ſunt partium jura obſcura, Reo potiùs favendum, quàm Actori. c. 11 de R. J. in 6.

Actore non probante, reus debet abſolvi. c. cum Eccleſia. 3. de cauſa poſſeſſ. & propriet. c. mulieri. 34. c. ult. §. ſanè. de jurejur. quamvis nihil probet. c. un. ut Eccl. benef. c. accedentibus. 15. de privil.

Actor qui plenè probavit, non debet compelli jurare. c. ficut de probat. Quando præſumptio eſt pro actore non plenè probante, reo defertur juramentum, ad oſtendendam ſuam innocentiam. c. ult. de jurejur. Niſi perſpectis perſonarum & cauſæ circumſtantiis, Judici videatur illud actori deferendum. ibid. §. ſanè.

Actoris intentione fundatâ, ſtatim in expenſis damnari & ſolvere debet, non expectatâ definitivâ, qui deficit in exceptione peremptoria probanda. acceptis induciis. c. finem. 5. de dolo & contum.

Ubi jus actoris non eſt factum deterius, rigor juris non eſt ſervandus ſecundùm Canones. c. 1. eod.

Actor cadit ab actione, ſi juramentum non vult præſtare calumniæ. c. ult. in fin. de juram. Calumn.

Actorem reconvenire debet Reus eodem durante judicio apud eundem judicem, niſi eum ut ſuſpectum recuſet. c. diſpendia. 3. de reſcript. in 6.

Si quis contra aliquem volens movere plures perſonales quæſtiones, non ad diverſos judices, ſed ad eoſdem ſuper illis omnibus quæſtionibus literis impetrare ſtudeat, alioquin non valebunt; uti nec proceſſus earum, & reo condemnabitur actor in expenſis. ibid. eod. Et idem eſt de Reo volente convenire Actorem.

Actor tenetur in ſcriptis libellum porrigere, priusquam ad litigandum admittatur. c. 1. de libell. oblat.

Actor forum Rei ſequi debet. c. ſi Clericus. de for. compet.

Excommunicatus non poteſt eſſe actor in judicio. c. decernimus 8. de ſent. Excomm. in 6. Quamdiu non probatur Excommunicatio, non repellitur ab accuſatione. c. Exceptionem. de Except.

Actor ſi agat petitorio, & reus ſuper eadem re deducit poſſeſſionem proceditur in ſolo poſſeſſorio, ſuſpenſo petitorio. c. ex conqueſtione. 10. de reſtit. ſpoliat.

Sæpe contingit, ut actor propter abſentiam partis adverſæ mittatur in poſſeſſionem, cauſâ rei ſervandæ. c. 1. de dolo & contum. Et non admiſſus in poſſeſſionem ſibi à Judice decretam cauſâ rei ſervandæ, vel ab ea expulſus, per lapſum anni, verus efficitur poſſeſſor. c. contingit. eod.

Actor mittitur in poſſeſſionem rei petitæ, ſi in actione reali lite non conteſtatâ, reus eſt contumax. c. tuæ. 3. ut lit. non conteſt. c. quoniam. 5. § in aliis eod. Mittitur in poſſeſſionem bonorum rei pro modo debiti declarati, mobilibus non exiſtentibus, ſi reus contumax convenitur actione perſonali. cit. §. in aliis.

Actor in veram poſſeſſionem mittitur Reo contumaciter abſente, lite conteſtatâ. c. prout. 4. de dolo & contum. Et Actorem propter contumaciam Rei, miſſum in poſſeſſionem rei petitæ, & inductum, Judex debet defendere. c querelam. 15. de Sim.

Actor contumaciter abſens condemnatur Reo comparenti in loco deſignato, in Expenſis: & Reus non tenetur ad petitionem actoris ulteriùs comparere, niſi actor caveat de comparendo. c. 1. de dol. & contum. in 6.

Si actor eſt abſens contumaciter, debent reo inſtante, teſtes recipi & ſententia ferri, etiam lite non conteſtatâ. c. cauſam. de dol. & contum.

Actori quoque tacitè deſignatur terminus, reo non comparenti deſignatus c. 1. eod. in 6.

Actus.

Actus.

Actus legitimi non recipiunt conditionem, neque diem. c. 50. R. J. in 6.

Adam.

Adam natus eſt immortalis. c. placuit igitur. 152. diſt. 4. de conſecr.

E Paradiſo ejectus eſt; quia namque nobilitatem DEI à ſe dejecit, nobilitate loci privatus eſt. c. Adam. diſt. 40.

Varia de Adamo in c. quomodo cum ſeqq. multis. diſt. 2. de pœnit. ubi probatur, eum ante peccatum charitatem habuiſſe.

Addere.

Addens teſtis aliquid ex ſuo, ad ſeriem geſtorum, totam teſtimonii fidem particulari mendacio decolorat. c. pura. 3. q. 9.

Adminiſtrare.

Ab adminiſtratione removeantur, qui res Eccleſiæ malè viventes diſpergunt. c. ult. 3. q. 2.

Adminiſtrare non debet electus ante confirmationem. c. noſti. 9. c. qualiter. 16. de elect. c. cùm jam dudum. 18. de Præb. & dignit. Nec per ſe, nec per alium, nec in totum, nec in partem; niſi privari velit jure per electionem acquiſito. c. avaritiæ. 5. de Elect. in 6.

Clericus ratione conceſſæ ſibi adminiſtrationis, tenetur Epiſcopo ſuo obedientiam jurare. c. nullus. 5. de jurejur.

Epiſcopo à Paganis capto adminiſtrat Capitulum, non Archiepiſcopus. c. pen. de ſuppl. negl. Præl. in 6.

Qui adminiſtrationes Eccleſiarum emunt, & vendunt, utrique Simoniaci ſunt. c. conſulere. 38. de Simon.

Laicis concedi non debet adminiſtratio ſpiritualis. c. quamvis. 17. c. tua. 25. de decimis.

Qui plenam habet adminiſtrationem, omnia, quæ juriſdictionis ſunt, liberè poteſt exercere: Non tamen alienare bona immobilia. c. is, cui. 42. de Elect. in 6.

Admittere.

Teſtis in primo puncto deficiens, non admittitur ad cætera, niſi propriam cauſam civilem aſſerere velit. c. ſi accuſatorum. 3. q. 10.

Qui unâ viâ repellitur, per aliam viam admittitur. c. conſtitutus. 45. de Appell.

Qui ad agendum admittitur, multò magis admittendus eſt ad excipiendum. c. qui ad. 71. de R. J. in 6.

Adoleſcens.

Vitâ adoleſcentium nihil incertius. c. 1. 12. q. 1.

Impuberes aut adoleſcentes, & Clerici in uno conclavi manentes, probatiſſimo ſeniori deputentur, à quo inſtruantur. c. 1. ead.

Adoleſcentibus, & qui infra ſacros Ordines ſunt, non conferantur honores Archipresbyterii, Diaconatûs, Archi-Diaconatûs &c. c. innovamus. diſt. 60.

Adoleſcentibus exceptis, omnibus conjugia penitus interdicantur, qui ſuas conjuges occidunt. c. interfectores. 33. q. 2.

Adoptare.

Adoptati filii non poſſunt ducere ſorores legitimas, & contrà. c. ità diligere. 30. q. 3. Adoptione durante: ſecùs, ſi alteruter emancipetur. c. pen. cit. q. 3. c. un. de cognat. leg.

Adſcriptitius.

Agrum, cui adſcriptus eſt, deſerere non debet. c. indicatum. 3. de immunit. Eccl.

Adſcriptitii poſſunt fieri Clerici, etiam præter voluntatem Dominorum, ità tamen, ut Clerici facti, impoſitam ſibi agriculturam adimpleant. c. ſi ſervus ſciente. 20. in fin. diſt. 54.

Advena.

Advena debet probare ordinem, antequam admittatur in ordinum ſuſceptione, vel ulteriùs promoveatur. c. inter quatuor. de Cleric. peregr. non ordin.

Adverſarius.

Adverſarius injuſtè reum fatigans condemnatur in expenſis. c. cœterùm. 3. de reſcript.

Adverſarii gratiæ ſe committens, non cadit ob hoc à jure ſuo. c. ſanè. de renunt.

Adverſarius per 20. dies eſt expectandus in cauſa appellationis. c. 1. de appell. in 6.

Nè adverſarius teſtibus ullam poſſit inferre infamiam, aſſumantur in teſtimonium boni viri. c. placuit. 4. q. 2.

Qui appellationi adverſarii ſui non defert, contra ipſum appellationem non debet opponere. c. bonæ. 23. de elect.

Qui adverſario ſubtrahit copiam probationis, oſtendit ſe malam cauſam habere, unde puniri debet. c. conſtitutis. 45. de teſtib.

Adverſarius ante reſtitutionem non debet opponere crimen petenti reſtitutionem: quia præſumitur inimicus. c. item. 6. de reſtitut. ſpoliat.

Adverſario facienda eſt copia literarum ad inſpiciendum. c. ex literis. 3. de fid. inſtrument.

Adverſario ſuo nemo debet ſubtrahere inſtrumenta, vel teſtes; vel parem copiam advocationis, aliàs punitur à Judice. c. pervenit. 4. de teſtibus cog.

Adverſitas.

Adverſitas bonorum, probatio virtutis eſt, non indicium reprobationis. c. penult. 7. q. 1.

Adulator.

Adulatores ſunt, qui dum malefacta hominum laudibus efferunt, augent, quæ increpare debuerunt. c. vera. 15. diſt. 45.

Melius eſt pro veritate pati ſupplicium, quàm pro adulatione recipere beneficium. c. nemo. 81. 11. q. 3.

Adulatio peccatori exhibita dat audaciam peccata augmentandi. c. ſunt nonnulli. 2. diſt. 46. c. ſi quis. 29. & ſeqq. diſt. 50.

Quis-

Quiſquis malè agenti adulatur, pulvillum ſub capite, vel cubito jacentis ponit, ut qui corripi ex culpa debuerat, in eo fultus, laudibus molliter quieſcat. cit. c. ſunt nonnulli. 2. diſt. 46.

Adulatores nec accuſatores, nec teſtes eſſe poſſunt. c. ſimiliter. 3. q 5. c. abſens. 3. q. 9.

Clericus adulator & proditor ab officio degradetur. c. Clericus. diſt. 46.

Adulterium.

Adulterium eſt, præter ſuam uxorem, aliam cognoſcere. c. nemo. 32. q. 4. c. non. c. puto. 32. q. 5. Seu dum celebrati conjugii jura temerantur. cit. c. nemo. Seu eſt thori alieni violatio. c. Lex. §. cùm ergo. v. adulterium 36. q. 1. Omnis illicitus coitus, definitur adulterium eſſe. cit. c. nemo. c. illæ autem. §. cùm ergo. v. ùt enim ait. 32. q 5.

Differentia fornicationis, ſtupri & adulterii traditur. c. Lex illa. §. ſed non omnis. cùm ſeq. 36. q. 1.

Notorium adulterium impedit reſtitutionem. c. ſignificâſti. de divort.

Adulterio matrimonii vinculum diſſolvi non poteſt. c. 1. cum ſeq. 32. q. 7.

De Adulteriis & Adulterinis.

Adulterans vir, uxorem adulteram dimittere non poteſt. c. ſignificâſti. de divort.

Qui adulteram uxorem dimittit, & aliam ducit, mœchatur: peccátque niſi dimiſſam, poſt pœnitentiam receperit, volentem recipi. c. ego dixi. 34. q. 1. (ſed non ſæpe debet recipere peccatricem. c. ſi vir. de adult.) c. de Benedicto. c. quod autem. c. non erit. 32. q. 1. Et qui dimiſſam ducit, mœchatur. c. omnes. c. fidelis 32 q. 7.

Qui uxorem adulteram nolens dimittere, ei debitum reddit, particeps fit mœchationis. c. ego dixi. 34. q. 1. c ſi vir. de adult. & duobus, imò tribus annis pœniteat, & tam diu ſe ab illa abſtineat. c. ſi quis. 4. & c. ſi quis. 8. cit. q. 1. Et ſi celat adulterium uxoris nolens eam dimittere, Patronus turpitudinis eſt. c. 1. 32. q. 1. c. apud. §. quod ſi ead. Eâ dimiſſa & vivente, aliam ducere non poteſt. c. dixit Dominus. ead. eâ mortuâ poteſt. c. ſi vero. 32. q. 7.

Adulter quoque eſt, qui ſuæ uxoris ardentior, hoc eſt: nimius amator eſt, in aliena enim omnis, in ſua nimius, amor turpis eſt. c. Origo. 32. q. 4.

Adulterans maritus cum nupta alterius plus peccat, quàm ſolutus alterius uxorem violando. c. quemadmodum. §. ſunt. 32. q. 7.

Adulter minùs peccat, quàm inceſtuoſus. c. Adulterii. 32. q. 7.

Adulter eſt, qui poſt divortium cum ſua coit. c. interveniente. niſi reconcilientur. c. Apoſtolus. ead.

Si vir adulteram poſt adulterium non cognovit, poteſt alter conjugum, alterô invitô, intrare religionem. c. conſtitutus. 15. de Converſ. Conjug.

Abraham non eſt reus adulterii, qui vivente uxore, filios ex ancilla procreavit. c. duxit. c. objiciuntur. 32. q. 4. Nunc ſi quis etiam liberorum procreandorum, non libidinis causâ, adulterium commiſerit, vel ſtuprum; vel cum quacuoque alia coiverit, reus ſit. c. ſicut ſatiùs in princ. c. recurrat. §. fin. v. nec illorum. c. dicat aliquis. c. ſi non ſunt. ead.

Uxor dimiſſa à viro, ſi eo vivente alteri nubit, adultera eſt. c. ſicut. 7. q. 1. c. Omnes 32. q. 7. c. ſi dicat. 33. q. 5.

Uxor ſciens vivere maritum in captivitate, etſi putet, eum nunquam inde liberandum, ſi alteri tunc nubit, adultera eſt. c. cùm per bellicam. in princ. 34. q. 1.

Adultera eſt uxor, quæ vi rapta, ad verum virum poſtea redire non vult; debétque à raptore diſcedere, nec coactus vir eam recipit. c. non ſatis ead. Et adultera virum repetere non poteſt, niſi & ipſe ſit adulter. c. conſtitutus. 15. de converſ. conjug. c. ſignificâſti. 4. de divort.

Adulteræ & inceſtæ ſunt virgines, quæ poſt conſecrationem nupſerint. c. ult. diſt. 27.

Virgo neſcienter nubens viro alieno, non eſt adultera, dum neſcit. c. ſi virgo. 34. q. 1.

Occultæ adulteræ non eſt deneganda pœnitentia. c. Officii. 9. de pœnit. & remiſſ. Hinc infertur, non teneri eam prodere adulterium, etſi proles nata ſit. Et poſt pœnitentiam non debet dici adultera, & reconciliari poteſt marito. c. quod autem. & ſeq. 32. q. 1. c. gaudemus. 19. de converſ. conjug.

Ex adulterinis nati nuptiis poſſunt ordinari. c. Dominus. diſt. 56. ſed dicitur, quòd cum adulterinis filiis non facile diſpenſetur. c. per venerabilem. qui filii ſint legit. Adulterini filii non ſunt, qui ex muliere ſuperducta in facie Eccleſiæ, ab ignorante vivere primam, gignuntur. c. ex terrore. penult. eod.

Qui Adulterii vel Stupri accuſare poſſint.

Marito adulteræ imprimis accuſatio competit. c. maritis. 4. de adult. Niſi maritus ipſe ſit adulter. c. intelleximus. 6. eod. talis enim nec accuſare, nec dimittere poteſt. 32. q. 6. per totum. & c. 1. 32. q. 7.

Uxori adulteri accuſatio adulterii non competit. c. apud miſericordem. §. hoc in mulieribus. cum ſeq. 34. q. 1. & c. ult. 32. q. 5.

Maritus debet per ſeipſum, non per procuratorem accuſare uxorem adulteram in foro ſæculari. c. tuæ. de Procurat.

Si vir juravit uxori, quòd eam nolit accuſare de adulterio, non debet accuſare ad divortium, ſed poteſt denuntiare ad pœnitentiam. c. quemadmodum. §. illud. de jureſur.

Maritus etiam propter ſuſpicionem poteſt accuſare uxorem. c. maritis. de adult.

Quos Adulterii accuſare liceat, vel non.

Qui adulterium commiſit, accuſari poteſt c. nubendi. §. fin. 27. q. 1. c. fornicari. diſt. 88.

Accuſari poteſt conjux, qui deprehenſam in adulterio conjugem retinuerit. c. ſi vir. 3. in princ. de adult. Et 32. q. 1. in princ. c. ſicut. c. dixit.

dixit. v. Imò cum illa. c. ſi quis uxorem. c. apud miſericordem. §. quodſi in adulterio. & §. Unde. ead.

Qui dimiſit uxorem ſuam ſinè cauſa, de adulterio accuſari non poteſt. c. matrimonium. c. omnis res. 27. q. 2.

Qui dimiſſum vel dimiſſam ob adulterium, adulterii accuſatum, vel accuſatam reduxerit, accuſari poteſt. c. non ſatis. §. rem novam. v. cúmque egreſſa. 24. q. 1. Sed hoc fallit, ſi repudiatus, vel repudiata pœnitentiam egerit. c. ſi vir ſciens. 3. §. fin. de adult. c. de benedicto. c. quod autem. c. non erit. 32. q. 1. Item fallit, ſi ob aliam cauſam, quàm adulterii, quis uxorem dimiſerit. c. ſi quis gentilis. 28. q. 1.

Si quis duas uxores ſimul habeat, vel una duos viros, accuſari poteſt, niſi per errorem, vel ignorantiam quis eam, quæ alium habet maritum, duxerit, vel contrà; is enim, eâve ignorantiæ exceptione defenditur. c. cum per bellicam. v. nec tamen culpabilis. c. ſi quis neceſſitate. §. fin. cum c. ſeq. 34. q. 1.

Qui per errorem putans ſuam uxorem eſſe, cum alia coit, adulterii accuſari non poteſt, c. ſi Virgo. §. fin. cum c. ſeq. 34. q. 1.

Si ſtuprum vel adulterium aliqua per vim ſit paſſa, accuſari non poteſt, niſi vim paſſa, non exclamârit. c. non ſatis. §. legat liberos. 34. q. 1.

Non poteſt objici adulterium illi, quæ ad hoc invita tracta eſt. c. propoſito. c. puto. 32. q. 5. c. diſcretionem. de eo, qui cognovit conſanguineam. vel cui maritus dedit occaſionem adulterandi. c. ſi tu. 32. q. 2. c. ſignificâſti. de divort. vel alius ſub mariti ſpecie concubuit cum illa. c. in lectum. 34. q. 2. vel ſi poſt adulterium commiſſum maritus ex conſenſu eam retinuit. c. ſi quis. 32. q. 1.

Si quis non libidinis, ſed liberorum procreandorum cauſâ, adulterium vel ſtuprum commiſerit, accuſari non poterat. c. dixit. c. objiciuntur. 32. q. 4. Sed reprobatur. c. ſicut ſatiùs in princ. c. recurrat. §. fin. v. nec illorum. c. dicat aliquis. c. ſic non ſunt. ead.

De Pœnis Adulterii. &c.

Omnis coitus extra legitimum matrimonium punitur. c. nemo. §. quidquid. & §. cùm ergo. 32. q. 4.

Adulterium ſecundum in pœnis locum habet. c. quid. 32. q. 7.

Concupiſcentia ſola quoque punitur. c. ſi cui etiam. diſt. 1. de Pœnit. c. non ſolùm. 32. q. 7.

Adulterantes viri graviùs ſunt puniendi, quàm fœminæ adulterantes. c. penult. 32. q. 6. Imò pari ratione puniuntur. c. ult. 32. q. 5.

Adulteri nec teſtes, nec accuſatores eſſe poſſunt. c. conſtituimus. 3. q. 5.

Clerici in adulterio deprehenſi, aut ipſi confeſſi, aut ab aliis convicti, ad honorem redire non poſſunt. c. ſi quis. 29. diſt. 50.

Clericus adulterâſſe convictus, vel confeſſus, in Monaſterium retruditur. c. ſi quis. 10. c. Romanus. 11. diſt. 81.

Duo de adulterio accuſati, unus fatetur, alter negat; qui negat, ſe purgare debet. c. interrogatum. 24. 2. q. 5. Si uterque negat, & unus eorum vult utrumque divino judicio purgare: ſi is cadit; ambo in hoc rei habentur. c. ſtatuit. 25. ead.

Vir adulteram uxorem non dimittens punitur. c. ſi quis. 32. q. 1. imò ſeipſum adulterium reddit. c. ſi vir. 3. de adult.

Viro non licet uxorem adulteram occidere. c. inter hoc. 33. q. 2.

Adulter poſt mortem uxoris non poteſt matrimonium inire. c. qui. 30. §. id eſt. 27. q. 2. intellige: niſi peractâ pœnitentiâ. c. illud. §. hic. & c. ſi quis. 31. q. 1. alioquin conjugio æternum privetur. c. in lectum. 34. q. 1. c. literis. 12. de præſumpt. etſi juramento promiſerit nuptias, mortuô virô. c. relatum. 31. q. 1. Et nullus ducat in matrimonium, quam priùs adulterio polluit. c. 1. 31. q. 1. intellige autem de non repudiata à viro, cujus vivebat vir. c. 2. §. illud. ead. c. 1. de eo, qui duxit. Imò licet alicui ducere in matrimonium, quam priùs polluit adulterio. c. denique. 31. q. 1. intellige autem, demortuô virô: & niſi ipſe, vel ipſa virum, qui mortuus eſt, occidiſſe, vel illi mortem machinatos fuiſſe notentur &c. c. ſi quis vivente. 31. q. 1.

Si quis cum noverca adulterat,, ambo in perpetuum contineant. c. ſi quis. 24. 32 q. 7.

Adulterans cum affine vel conſanguinea, perpetuò contineat in pœnam. ibid.

Adulterans uxor, vivô maritô, cum fratre ejus, ambo vivent ſinè ſpe conjugii; maritus verò uxoris, mortuâ adulterâ, aliam ducere poteſt. c. quædam. 12. q. 7.

Quæ cum marito ſororis ſuæ neſciente dormierit ſciens, nunquam nubat. c. in lectum. 34. q. 1. & 2.

Vir uxori adulterium objicere non poteſt, qui eam adulterandam tradidit. c. diſcretionem. de eo, qui cognovit.

Propter adulterium mulieris, matrimonium ſeparatur; ſed ſi fornicetur poſtea vir, redintegratur. c. ex literis. 5. de divort. Imò non ſeparantur, ſi ambo ſunt adulterati. c. ult. de adult.

Mulier ob adulterium à viro ſeparata, perdit dotem. c. plerumq; 4. de donat. inter Vir & uxor.

Adultera poſt 7. annos pœnitentiæ reſtituenda ad priſtinum ſtatum. c. hoc. 33. q. 2. Et cur? ibid.

Ad ſolam mulieris confeſſionem, aſſerentis ſe cum Sacerdote adulterâſſe, non debet puniri Sacerdos; ſed utpote infamato imponitur purgatio: in qua ſi deficiat, ſuſpenditur ab officio; ſi verò integrè præſtiterit, abſolvitur. c. ſignificâſti. ad adult.

Si quis accuſatus eſt adulterii, non poteſt ante probatam accuſationem privari jure, quod habet in uxore. c. laudabilem. ut lite pend. Si ad ſeparationem thori agatur cauſa adulterii, & ante litis conteſtationem reus eſt contumax, excomunicatur, ac teſtes recipi non poſſunt, nec cauſa diffiniri. c. 1. ut lite non conteſt.

De Forma & Modo accuſandi de adulterio.

Accuſatio adulterii fit juramento accuſatoris interveniente. c. ſi duo. §. fin. cum c. ſeq. 35. q. 6.

Confeſſio alterutrius non probat contra alterum quoad pœnam; ſed quoad purgationem indicendam ſufficit. c. ſignificâſti. 5. de adult. c. interrogatum. 2. q. 5.

Adultus.

Donec minor ad ætatem adultam veniat, major invita conttahens ſponſalia, eum non tenetur expectare. c. ex literis. 21. de deſponſ. Impub.

Pater non poteſt adultum filium cogere ad matrimonium, nec pro eo ſpooſalia celebrare, niſi conſentiat. c. 1. eod.

De Advocatis & Poſtulantibus.

Advocati confeſſio non revocata præjudicat Domino ſuo. c. cùm cauſam. 62. de Appell. c. olim. de cenſib.

Advocatum poteſt dare Judex requiſitus. c. ex literis. de offic. Judic. & Advocatus ſic à Judice datus, non poteſt recuſari per partem, quia Judicis ſit Domeſticus, ibid.

Poſtulare quid. vide c. infames. §. eſt autem. 3. q. 7.

Advocati qui eſſe poſſint, & poſtulare.

Advocatus adverſus eum, pro quo antea poſtulavit, in eadem cauſa poſtulare quis prohibetur: niſi cùm antea contra partem pupilli poſtulâſſet; poſtea Tutor filii factus, ratiooe ſui officii, pro pupillo poſtulet. c. infames. §. ſi contra. 3. q. 7.

Advocatus fiſci, contra fiſcum poſtulare non prohibetur, exceptâ cauſâ, in qua fiſci Advocatus fuit. c. ioſames. §. item quamvis illi. ead.

Qui cum beſtiis pugnavit, vel operas ſuas, nt cum beſtiis pugnaret, locavit, Advocatus eſſe prohibetur. cit. c. infames. §. ſimilitet. v. vel qui operas.

Cœcus advocatus eſſe non poteſt, niſi in cauſa ſua. c. infames. §. nam ùt præmiſimus. v. vel propter caſum. 3. q. 7.

Clerici in Sacris, imò etiam in minoribus ſtipendiis Eccleſiaſticis ſuſtentati poſtulare, ſeu in foro ſæculari Advocatos agere prohibentur. c. ult. 5. q. 3. c. 1. c. ex parte. 2. ult. de poſtulando. Niſi in propria cauſa. cit. c. 1. v. niſi propriam cauſam. & cit. c. 1. v. niſi proptiam cauſam. & cit. c. últ. v. niſi pro ſeipſo. Item niſi cauſam Eccleſiæ defendat. cit. c. 1. v. vel Eccleſiæ ſuæ. & cit. c. ult. v. vel Eccleſia ſua. Item niſi cauſam conjuncti defendat. cit. c. ult. v. pro perſonis conjuoctis. Item niſi miſerabilium cauſam defendat. cit. c. ult. v. aut miſerabilibus. Item c. 1. cum ſeq. diſt. 87. Denique niſi in judicio publico. c. ult. 5. q. 3. v. excepto publico. Idem intelligendum eſt de Canoncis Regularibus. c. ex parte 2. de poſtulando.

Clericus ſi contra Eccleſiam, à qua beneficium obtinet, pro extraneis Advocatus eſſe præſumat, tanquam ingratus poteſt beneficio illo ſpoliari. c. ult. de poſtulando.

Clericis non licet advocare in cauſa criminali coram Judice ſeculari. c. his, à quibus. 23. q. 8.

Epiſcopi & Sacerdotes in omnibus cauſis, prætetquam in criminibus pro ſe habere poſſune Advocatum. c. ult. 5. q. 3.

Excommunicati poſtulare non poſſunt. c. intelleximus. 7. de Judiciis. c. decernimus. 8. de ſent. Excomm. in 6.

Fœmina poſtulare non poteſt. c. Infames. §. alii probibentur. 3. q. 7. c. 2. de judiciis in 6. Niſi fœmina pro ſe velit poſtulare, quæ exceptio non habet locum, ſi Monaſtria. pro ſe velit poſtulare. cit c. 2. §. cæterum fœminæ. c. unicum. §. porrò oē mooiales: de Statu Regular. in 6.

Hæretici poſtulare non poſſunt. c. nemo vel in fnro. diſt. 1. de pœnitent. Et patrocinium eorum, qui hæreticis favent, nullatenus admittitur. c. excommunicamus. 13. de hæret. Et Advocati ac Notarii infames ſunt, qui advocant, & inſtrumenta pro hæreticis conſcribunt. c. ſi adverſus. eod.

Honoratis Urbis Romæ poſtulare permittitur. c. infames. §. apud urbem. 3. q. 7.

Infamibus poſtulare prohibitum. cit. c. infames. in princ. & §. alii prohibentur. vel propter notam. Niſi pro ſe, non pro aliis velint poſtulare. cit. c. §. alii enim omnes. item niſi pro Parente, Patrono, Liberis, Fratre, & aliis hujuſmodi perſonis conjunctis poſtulare velit. cit. §. alii enim omnes. v. & pro certis perſonis. & §. permittitur. ibid. Denique niſi infamis integrum ſit reſtitutus. cit. §. alii enim omnes. v. niſi in integrum reſtitutionem.

Minotibus ſeptemdecim annorum poſtulare, interdictum. c. infames. §. nam ut præmiſimus. Quod extenditur ad minores viginti quinque annis. c. qui generaliter. 5. §. fin. de Procuratorib. in 6. Sed fallit in cauſis beneficialibus & cæteris ſpiritualibus, in quibus majori quatuordecim annis poſtulare permittitur. c. ult. de judiciis. in 6.

Monachus Advocatus eſſe non poteſt. vide ſuprà. Clerici. Et c. Monachi à Monaſterio. 16. q. 1.

Monaſtria nè pro ſe quidem poſtulare permittitur. vide ſuperiùs. fœminæ.

Qui Procutatorem dedit, ob id poſtulare, & cauſæ ſuæ adeſſe non prohibetur. c. 2. in fin. de Procuratorib. in 6.

Prohibitus poſtulare, advocatus eſſe, poteſt pro ſe, non pro aliis. cit. c. infames. §. his perſonis. Item ſi non ſponte, ſed neceſſario fungatur officio. cit. §. v. niſi fortè. & §. omnes. item pro parente, patrono & ſimilibus poſtulare poteſt. §. permittitur. & §. Nurus. Fallit tamen, ſi Adfines, pro quibus poſtulare permittitur, eſſe deſierint. §. Adfinitates. aliàs ſi prohibitus poſtulare, contrà ſecerit, pœna poſtulanti ſtatuta eſt. c. quicunque diſt. 1. de pœnit.

Sacerdos non poteſt advocatum agere. vide ſuprà. Clerici.

Surdo poſtulare prohibetur. c. infames. §. nam ùt præmiſimus. 3. q. 7.

Advocatorum Officia & Jura.

Advocati nè cui patrocinium denegent, cavetur. c. ioſames. §. ſi quis verò monitus. 3. q. 7.

Honoraria exigere & accipere Advocati non prohibentur: quod fallit in Clericis Advocatis. 15. q. 2. in ptinc, cum c. ſeq.

Paciſci cum Cliente non debent Advocati. c. infames. §. præterea. 3. q. 7. Nè de quota litis paciſcantur. cit. c. §. arceantur etiam.

Nè ex induſtria litem protrahant. cit. c. §. præterea non licet. in fine.

Advocati & Procuratores jurabunt, quod injuſtam cauſam non ſuſcipient, nec fovebunt; & in cauſa quacunque non plus accipient, quam 20. liberas. Turon. c. Procurator. de Poſtulat. Gregor. in Novellis. c. 1. Pœna facientis contrarium eſt hæc: Receptor punitur reſtitutione, & officii privatione Advocati, per triennium; procuratores puniuntur in perpetuum. Gregor.

Advocatus, qui cauſam pupilli contra patrem egerit, datus poſtea Tutor, vel Curator, eandem cauſam defendere poteſt. c. infames. §. item ſi. 3. q. 7.

Si Advocatus fuerit Judex in eadem cauſa, recuſari poteſt, licet ei appellatione rem: ſic cauſa commiſſa. c. poſtrem. 36. de Appell.

Advocatus in cauſa principali non poteſt teſtis eſſe in cauſa Appellationis. c. ult. de Teſtib. & Atteſtat. in 6.

Qui advocationem præſtat in cauſa, in qua jus habet, tacitè renuntiat juri ſuo, c. ex literis. 6. de tranſact.

Advocatus debet omnia proferre mitiſſima verborum relatione, non contentioſis vocibus, nè ſenſum audientium turbet, nec Judicii vigorem tumultu enervet. c. duodecim in fine. c. ult. §. debet. 5. q. 4. Ratione, non probris certent. c. infames. §. ſi quis adeò. 3. q. 7.

Advocatus non lucro, ſed Juſtitiæ debet intendere. c. infames. §. apud Urbem. 3. q. 7.

Advocato licet vendere juſtum patrocinium, ut Juris Conſulto rectum conſilium; ſed non Judici juſtum Judicium. c. non licet. 71. 11. q. 3.

Advocatus ſi juſtam cauſam habeat, litè decipit adverſarium ſuum. c. Dominus. 23. q. 2. arg. c. 1. in fin. 4. q. 4.

Prætextu Advocati dandæ ſunt induciæ, c. 1. ut lite non conteſt.

Advocationis parem copiam, vel inſtrumenta, vel teſtes nemo debet ſubtrahere Adverſario ſuo, aliàs punitur à Judice. c. pervenit. 4. de Teſt. cog.

Puniatur, qui advocationes per ſurreptionem arripit. c. quicunque. 8. cautfacta. diſt. 1. de pœnitent.

Quod advocati omittunt, Judex poteſt ſupplere de jure, & facto. c. bonæ, de poſtulat. Prælat.

Ab advocationis officio remotus in Exilium mittitur, qui officium Advocati, per ſubreptionem arripiens, prohibitum patrocinium præſtat. c. quicunque. 8. diſt. 1. de Pœnit.

Ædificare.

Ædificatio eſt Juris Gentium. c. Jus Gentium. diſt. 1.

Ægrotare.

Ægrotus accuſatus procuratorem mittere poteſt. c. ſi ægrotans. 5. q. 3.

Propter ægrotationem nemo privatur honore. c. ſcripſit. & ſeqq. 2. 7. q. 1.

Ægroto Epiſcopo, ſi ipſe voluerit, Coadjutor datur, qui morienti ſuccedat. c. non autem, & 2. ſeqq. c. petiiſti, & ſeq. 7. q. 1.

Ægyptus.

Eſt Idololatriæ Mater. c. ſed. 26. q. 2.

Æqualitas.

In cauſa Majeſtatis æqua eſt omnibus conditio. c. ult. 6. q. 1.

Quando æquales comprobationes ſunt, abſolvitur reus, niſi in libertate. c. ex literis. 3. de probat.

Ubi jurisdictio æqualis eſt, ſecunda derogat primæ, c. volentes. 8. de offic. legati.

Æquitas.

Et Mater Juſtitiæ. c. 16. 25. q. 1.

Æquitas in judiciis ſervanda eſt. c. ex parte. 13. de offic. deleg. c. cùm olim. 12. de privileg. c. in cauſis. 19. de ſent. & re judic. Et non favor. c. cùm inter. 5. de except.

Æquitas ſervanda eſt in donationibus. c. penult. de donat. Et ubi jus non invenitur, c. ult. de tranſact.

Æquitas præferenda eſt rigori. c. un. de rerum permut. in 6. Clem. quamvis. 2. in princ. de appell.

Æquitate uti debent judices. c. nullus. 4. q. 4.

Æquitati non debet præferri affectus inordinatus. c. ult. de elect. in 6.

Judices debent æquitate coarctare litium diſpendia. c. diſpendia. 2. de reſcript. in 6.

Æquitati non debet præjudicare iniquitas. c. quoniam. 11. de probat.

Æſtimatio.

Æſtimatio damni ſolvi debet. c. ſi læſerit. 4. & ſeq. de injur.

Præmiſſa æſtimatione, & juramento ſecuto, expenſarum condemnatio ſemper facienda eſt. c. olim. 5. eod.

Æſtimare debet, delegatus Salarium Notaril. c. ſtatutum. 11. §. Notarium. de Reſcript. in 6.

Ætas.

Si quem Seniorem facit ætas, non vita, graviter increpandus eſt. c. 28. 2. q. 7.

Ætas omnis ab adoleſcentia in malum propenſa eſt. c. omnis. 12. q. 1.

In matrimonio ætas ex diſcretio attendenda, & conſideranda eſt c. ex literis. 7. de ſponſal.

Ætas excuſat à delicto. c. exhibita. 22. de homicid.

Ætas excuſat à tanto, ſed non à toto. c. ult. de delict. puerot. arg. c. de Seno. Excommun.

Ætatem ſupplet malitia. c. à nobis. 8. & ſeq. de deſponſat. Impub. c. ult. eod. c. tuæ. 10. in fin. de eo, qui cognovit cauſam, quin. c. un. §. Idem quoque. de deſponſ. Impub. in 6.

Ætati minori parcendum eſt. c. ex literarum. 2. de apoſtat.

Ratione ætatis mitiùs agitur. c. 1. de delict. puer. c. ult. de Sentent. Excommun.

Ætas ad Subdiaconatum olim requirebatur 18. annorum, ad Diaconatum, 20. Clem. ult. de ætate & qualit. ordin. hodie autem ex Tridenr. Seſſ. 23. de reformat. c. 12. nullus poteſt promoveri ad Subdiaconatum ante 22. & ad Diaconatum ante 23. ad Sacerdotium ante 25. ſaltèm inchoatos. Olim pro Presbyteratu 30. anni requirebantur. c. 1. 2. 4. diſt. 78.

Pro Epiſcopatu ætas completa 30. annorum. c. cùm. 7. de elect.

Pro aliis autem dignitatibus & officiis etiam illis, quæ curam animarum annexam habent, & parochialis Eccleſiæ regimen, 25. anni etſi non completi. cit. c. §. inferiora.

Poſſunt Epiſcopi cum majoribus 20. annis in ætate diſpenſare ad dignitates, & perſonatus non curatos, ſi aliud non obſtet. c. un. de ætat. in 6.

Pubertati proximi, ſi in eis malitia ætatem ſupplevit, ità ut apti ſint matrimonio, ex contractu matrimonii obligantur. c. de illis de ſponſ. Impub.

Affectare.

Affectata ignorantia æquiparatur ſcientiæ, c. eos. 2. de tempor. Ordinat. in 6.

Affectus.

Affectum privatum debent deponere eligentes. c. ubi. 3. §. de cœterum. de elect. io 6.

Affectus malus culpatur, licet non ſequatur effectus. gloſſ. c. ult. de Sponſal.

Affectus agentis, non extenditur ultra ſuam intentionem. c. unde rerum permutat. io 6.

Affectio propinquitatis & familiaritatis, & donationis veritatem impedire ſolet. c. accuſatores. 3. q. 5.

Affectus non ſufficit, niſi ſequatur effectus, ſi tamen ex neceſſitate opus eſt facto. c. 1. de eo, qui mittit in poſſeſſ. cauſ. rei ſerv.

Affectus inordinatus non debet præferri æquitati. c. ult. de elect. in 6.

Affinitas.

Non contrahitur per matrimonium ratum non conſummatum. c. Lex. §. qui ergo. 27. q. 2.

Inter affines primi generis, & quarti gradûs ſeparatur matrimonium contractum. c. 1. de conſanguin. & affinit.

Nullus ducat relictam Patris, vel Fratris vel Filii uxoris ſuæ nec relictam conſanguineorum uxoris ſuæ uſque in tertiam progeniem. In quarta autem, & quinta ſi inventi fuerint, non ſeparentur. c. Et hoc. 35. q. 2. & 3. c. æquàliter. ead. c. de gradibus §. de his. 35. q. 8.

Non licet alicui conſanguineam uxoris ducere. c. nullum. 35. q. 2.

Nemo ducit illam, quam conſanguineus in uxorem habuit, aut alter polluit. c. nec eam. 35. q. 2. & 3.

Computatio graduum affinitatis. c. porrò. 35. q. 5.

Nomina conſanguineorum & affinium. c. quod ead.

Arbor affinitatis, & regulæ ac gradus fusè deſcribuntur. v. de 35. q. 5. poſt. c. 6.

Affinitas eſt proximitas perſonarum ex coitu proveniens, omni carens parentela. ibid.

Affinitas dicitur, quaſi duorum ad unum finem unitas, nempe ad alterius cognationis finem. ibid.

Affinitas eſt perpetuum impedimentum durans etiam mortuâ perſonâ, quâ mediante contrahitur. ibid.

Affinitas contrahitur etiam per fornicarium, & inceſtuoſum coitum, ibidem, c. per tuas. 10. de probat.

Regula, per quam cognoſcitur genus affinitatis, ſed non gradus. poſt. c. 6. §. genus. 35. q. 5.

Impedimentum facit uſque ad quartum gradum incluſivè, c. 1. 35. q. 8.

Omnes conſanguinei uxoris ſunt affines viri, & contra. c. quod. 5. de Conſanguin. & affinit.

Affinitas uno Conjugum defuncto non deletur in ſuperſtite, nec alia copula affinitatem prioris copulæ ſolvere poteſt. c. fraternitatis. in med. 35. q. 10.

Affinitas ſuperveniens non diſſolvit ſponſalia de præſenti. c. diſcretionem. 6. de eo, qui cognovit conſanguin. ſic verò ſponſalia de futuro. c. ſuper eo. 2. de conſanguin. & affinit. c. literas. de deſponſ.

Affinitas jubet abſtinere à conſanguineis uxoris, ſicut à propriis. c. 1. de conſang. & affinit.

Affinitas proveniens ex illegitima copula rumpit ſponſalia præcedentia, & privat facultate contrahendi matrimonium. c. ex literis 8. & ſeq. de eo, qui cognovit conſanguineam.

Proles ex ſecundis nuptiis genita conſanguineis prioris viri copulari non valet. c. ſi cujus. cum 3. ſeqq. 35. q. 10.

Affinitas matrimonio contracto ſuperveniens, illud non ſolvit, ſed exactionem debiti impedit. c. ſi quis. de eo, qui cognov. conſang. c. veniens. eod.

Affinitas etiam ex illicito coitu ſuperveniens, diſſolvit ſponſalia de futuro. c. veniens. de eo, qui cognovit.

Affinitas poſt matrimonium iniquè contracta, illi nocere non debet, qui iniquitatis particeps non exiſtit. c. tuæ. 10. eod.

Inter conſanguineos viri, & conſanguineos mulieris nulla eſt affinitas. c. quod ſuper. 5. de conſang. & affinit.

Non ſeparatur matrimonium ad confeſſionem conjugum dicentium affinitatem præceſſiſſe, etſi tumor viciniæ conſeotiat. c. ſuper eo, de eo, qui cognovit. &c.

In ſecundo & tertio genere affinitatis tollitur prohibitio, quæ olim erat in matrimonio contrahendo. c. non debet. de Conſanguin.

Affines nec accuſatores, nec teſtes eſſe poſſunt. c. ſimiliter. 3. q. 5. c. abſens. 3. q. 9.

Affines non poſſunt eſſe inviti teſtes. c. ſi teſtes. §. lege. 4. q. 2.

Plura vide in: Diſpenſatio, Gradus.

Affir-

Affirmare.

Affirmare præſumitur alterum, qui ex duobus illatis alterum negat. c. nónne. 5. de præſumpt.
Affirmanti incumbit probatio. c. ſicut. 39. de ſent. Excomm.
Affirmationi ſimplici alicujus non eſt credendum. c. conſultationi. 28. de ſponſal. c. de illo, 3. de eo, qui cognov.
Affirmativa prævalet negativæ. c. ad noſtram, 12. de probat.
Si affirmativam negativa in ſe includit, probare quis poteſt negativam. c. cùm dilectus. 3. de ſucceſſ. ab inteſtato.

Afflictio.

Afflictis non eſt addenda afflictio. c. cùm percuſſio. 7. q. 1. c. ex parte. 5. de Cleric. ægrot. c. licet. 4. de cenſibus, c. excommunicationi. 3. de Raptor.
Nulla afflictio, aut detentionis cuſtodia debet appellantem injuriare. c. appellantem. 2. q. 6.
Afflictio piorum eſt probatio virtutis. c. adverſitas. 7. q. 1.

Agape.

Clerici ad agapen vocati, non tollant ſibi partes, c. non oportet. diſt. 42.

Vide: Convivia.

Ager.

Tranſire per agrum alienum fas eſt, jus non eſt. c. omnes diſt. 1.

vide Adſcriptitius.

Agere.

vide Cauſa.

Res inter alios acta, non debet aliis præjudicium generare. c. inter. de donat.
Acta in uno Judicio fidem faciunt in alio. c. cùm ad ſedem, 15. de reſtit. ſpoliat. c. ult. de probat.
Acta vel ſcripta judicis non valent, niſi teſtium adminiculo fulciantur. c. cùm. 28. de teſt.
Acta judicii temerè violans non poteſt impugnare. c. coram. 34. de offic. deleg.
Actus interni oſtenduntur per ſigna externa. c. decet. 2. in princ. de immunit. Eccleſiar. in 6.
Qui prior appellat, prior agat. c. cùm dilectus. 2. de ordin. cognit.
Agentes & conſentientes pari pœna puniri debent. c. ut clericorum, 13. de vita & honeſtate. Cleric. c. excommunicamus. 13. de hæret. c. ſi quis. 4. de purgat. Can.
Actibus legitimis intereſſe non debent liberi reorum læſæ Majeſtatis. c. ult. §. quod ſi de pœnis. in 6.
Qui facit actum contra legem, licet non teneat, puniri debet. c. ſtatuimus, in fin. de ſent. excomm. in 6.
Quod malè actum eſt, reiterari oportet, c. Daibertum. & ſeq. 1. q. 7.
Actus licet prohibeatur à jure, tamen factus tenet. c. ult. de cognat. ſpirituali. in 6.
Actus legitimi conditionem non recipiunt, neque diem. c. actus. 50. de R. J. in 6.
Perpetuò infames non admittuntur ad actus legitimos. Extrav. c. dierum. §. nos igitur. de pœnis. nec Magiſtratum occidens, vel occidi jubens. cit. §. nos igitur.
Interdictus agere poteſt, vel Procuratorem conſtituere. c. ex parte 23. de V. S.
Cauſam ſpiritualem agit ſine conſenſu Patris filiusfamilias. c. ult. de Judic. in 6.
Excommunicatus non poteſt in judicio agere; defendere tamen ſe poteſt. c. 1. de except. in 6. c. cùm inter. 5. de except.
Qui agere vult, vel reſpondere, non debet eſſe in poteſtate alterius, ſed libertatem habere debet. c. accedens. 10. de procurat.
Qui non poteſt agere propter juramentum, denuntiare poteſt. c. ad noſtram, 20. de jurejur. c. quemadmodum. 25. eod.
Illi, qui agere poteſt, currit tempus. c. dilecto. 28. de V. S.
Agere & defendere cauſam poteſt major 14. annis cauſam ſpiritualem per ſe, & procuratorem. c. ſi annum. 3. de Judic. in 6.
Qui poteſt agere, multò magis poteſt excipere. c. qui ad agendum, 71. de R. J. in 6.
Suſpenſus ab officio non poteſt agere pro Eccleſia. c. Apoſtolicæ. 9. de except.
Non poteſt quis agere ſine mandato, c. cùm dilectus. 8. de Relig. domib.
Illis, qui volunt agere, poteſt ſtatui certus terminus, infra quem, ſi intentionem non probaverint ſuam, ulteriùs non audientur. c. lator. 5. qui filii ſint legit.

Aggregare.

Quod alii aggregatur, ejus naturam debet imitari. c. recolentes. 3. de ſtatu Monach.

Agnati.

Non poſſunt eſſe inviti teſtes. c. ſi teſtes. §. lege. 4. q. 2.

Alchimia.

Alchimiſtæ ſpondent, quas non exhibent divitias. Extrav. com. un. de crimine falſi.
Alchimia prohibetur, & puniuntur facientes, & procurantes, & Clerici quidem beneficiis habitis privantur, & ad habenda inhabilea fiunt: alii autem infames ſunt. Extrav. com. un. de crim. falſi.

Alea.

vide Ebrietas.

Epiſcopi, & Presbyteri prohibentur ea ludere. c. 1. diſt. 35.
Aleæ, & taxillorum ludis non ludant, nec his interſint Clerici. c. penult. de vita & honeſt. Clericor.

Alienatio.

Alienatio rerum Eccleſiaſticarum regulariter prohibetur, c. nulli liceat. 5. c. ſi quis. 6. de reb.

reb. Eccl. alien. vel non. c. Sacrilegium. c, omnes. 17. q. 4. & plurimis aliis locis.

Alienationis verbum continet conductionem, donationem, venditionem, permutationem, & emphyteuticum contractum perpetuum, dicto c. nulli. eod. c. tua. 8. de his, quæ fiunt à Prælat. Et omnem alienationem, quæ transfert dominium; & omnem, per quam res obligatur. d. c. nulli. eod. Et ubi donatio non valet, nec inſtrumentum de ea confectum valet. c. ſi quis. eod.

Alienatio ſinè conſenſu Capituli, & intra Appellationem aliquam, reſcinditur. c. cùm dilecti. 3. de Empt. & Vend.

Qui res Eccleſiaſticas alienare poſſint, vel non.

Non poteſt poſſeſſio alienari, niſi à proprio Domino. c. Abbati. 22. diſt. 54.

Abbas alienare non poteſt abſque conſenſu Epiſcopi. c. Abbatibus. 12. q. 2.

Nec Epiſcopus. c. monemus. 18. c. quisquis. 19. c. vobis. c. Vulteran. ead. Secùs tempore neceſſitatis. c. placuit. ead. Nec res in Epiſcopatu acquiſitas. c. nulli. & ſeq. 12. q. 5.

Vide hîc: Prælatus.

Laicus poteſt aliquando res Eccleſiaſticas alienare. Ut ſi decimas, quas ab una Eccleſia habet, alii Eccleſiæ donaverit. c. cùm Apoſtolica. 7. de his, quæ fiunt à Præl. Vel ſi jus ſuum Patronatûs, quod in Eccleſia habet, eidem, vel alii Eccleſiæ contulerit. un. in princ. de Jure Patronatûs. in 6.

Nè Papa quidem alienare poteſt. c. non liceat Papæ. 12. q. 2.

Prælatus alienare poteſt, ſi alienans, de ſuis rebus, tantum det Eccleſiæ, quantum eſt in re alienata. c. ſi quis qualibet. 56. 12. q. 2. & c. ſi Epiſcopus. 12. q. 5.

Quarundam Rerum Eccleſiaſticarum alienatio permittitur.

De ædis ruinoſæ aut deſtructæ alienatione habetur. c. hoc jus. §. ſi quas verò. 10. q. 2. De rebus Eccl. derelictis. c. poſſeſſiones 61. 16. q. 1.

Feudum Eccleſiaſticum concedi poteſt, de quo antea quis inveſtitus eſt. c. per tuas. 5. de donationib. Itèm ſi feudum apertum alii rurſus in feudum concedatur. c. ex parte. 2. de feudis.

Inutile alienari poteſt; ùt ſi res alienata inutilis ſit, & multis præſtationibus onerata. c. ut ſuper aliqua. 8. de reb. Eccl. alien. vel non. itèm cit. c. hoc jus. §. prædium. c. hujusmodi. §. fin. 10. q. 2. itèm c. non liceat Papæ. v. niſi tantummodò. c. ſinè exceptione. §. fin. c. terrulas. cum ſeq. c. injuſtum. v. cùm canonica. 12. q. 2.

Ad Menſam Prælati vel Capituli pertinens res alienari non poteſt. c. ut ſuper. 8. c. poſſeſſiones. 10. in princ. de reb. Eccl. alien. Niſi cum quis juramentum præſtitiſſet de non alienandis rebus ad menſam ſuam pertinentibus, nonnullas res mobiles ad menſam pertinentes, vel de quibus dubitatur, an ad menſam pertineant, alienaverit. cit. c. ut ſuper. 8. eod.

Mobilia aliquando alienari poſſunt. Sed hæc ſententia patitur multas exceptiones; nam alienari prohibentur mancipia vel coloni adſcriptitii, certo tamen modo. c. mancipia. 3. & c. injuſtum. 4. de rer. permut. Itèm c. 1. 10. q. 2. & c. injuſtum. 12. q. 2. Præterea vaſa ſacra, veſtes aut alia donaria ad Religionem neceſſaria. cit. c. 1. v. vel vaſa. c. Auguſtino. c. Apoſtolicos. 12. q. 2. Extrav. Comm. un. in princ. v. & pretioſa. mobilia. de reb. Eccl. alien.

Modica res alienari poteſt. c. cæterum. 3. de donat.

Monaſterium quomodo alienari poſſit. c. nemini. 40. 16. q. 7.

Pignori obligatum alienari non poteſt. cit. Extrav. comm. un. in princ. v. hypothecam. Niſi ſacra vaſa, veſtes, aut alia donaria ad religionem neceſſaria pignori data ſint. c. 1. de pignorib. Quæ exceptio vera eſt, ſi neceſſitas urſerit. cit. c. v. niſi juſtiſſimâ neceſſitate. Aliàs ſi pro alieno debito res Eccleſiaſtica pignori obligata ſit, non poteſt alienari. c. ſi quorundam. 2. de Solutionib.

Proventus nec alienari perpetuò poſſunt, nec in feudum dari. c. veſtra. de locat. & conduct.

Remotam rem alienare licet. c. terrulas. v. aut longè poſitas. 12. q. 2.

Servi fugitivi Eccleſiæ, qui retineri non poſſunt, ab Epiſcopo poſſunt alienari. c. fugitivi. 12. q. 2.

Uſusfructus tantùm, rei Eccleſiaſticæ alienari poteſt. c. 2. §. ſi Oeconomus. 10. q. 2. Vide Clem. 1. de reb. Eccl. non alien.

In quos alienatio permittatur, vel non.

Diſpenſatoribus Eccleſiarum, liberiſve eorum, cognatis vel affinibus facta alienatio, non valet. c. cùm Clerici. de cenſibus. hujusmodi. §. quibuscunque. 10. q. 2. c. in canonibus. §. generaliter. 16. q. 1. Peregrinis tamen, neceſſitate exigente, largitio facta valet. c. poſſeſſiones. & c. ult. in princ. ead. Servo itèm Eccleſiæ ab Epiſcopo, qui eum manumiſit, facta donatio, valet. id quod probatur, & diſtinguitur. c. ſi quos de ſervis. 12. q. 2.

Ob quas cauſas permittatur alienatio.

Variæ ſunt cauſæ, ob quas alienatio fieri poteſt rei Eccleſiaſticæ, ùt:

Ob Æs alienum urgens. quod probatur certo modo. c. hoc jus. 10. q. 2. itèm c. nullus res. 39. 17. q. 4.

In Alimoniam pauperum, alienatio valet. c. gloria. c. aurum. 12. q. 2.

in

in Fabricam Eccleſiæ, quod probatur, & diſtinguitur. c. queſti nobis ſunt. 17. q. 4.

Si Miſerationis intuitu, ſervi Eccleſiæ manumittantur, valet manumiſſio. c. cùm Redemtor. 68. 12. q. 2.

Propter Redemtionem Captivorum valet. c. Apoſtolicos in princ. v. exceptâ cauſâ. c. & ſacrorum. c. ſacrorum. c ſicut omnino. c. aurum. 12. q. 2. uti & propter redemtionem terræ ſanctæ. c. ult. §. fin. de voto. itèm

Si Religionis intuitu res Eccleſiaſtica Monaſterio alienetur, valet. c. ſi Epiſcopus. 73. c. ult. 12. q. 2. c. quia Joannes. 12. q. 5. c. poſſeſſiones. v. aut Monaſteriis. 16. q. 1. quod tamen fallit, ſi id, quod Religionis intuitu alienatur, quinquageſimam vel centeſimam partem rerum Eccleſiæ exceſſerit. c. penult. 12. q. 2.

Si pro Remuneratione obſequii datum ſit, valet. c. quicunque. c. Eccleſiaſticis. 12. q. 2. niſi in perpetuum pro remuneratione res immobilis data ſit. c. poſſeſſiones. v. ſic tamen ut hæc. 16. q. 1. §. prædicator. §. illud autem. ead.

Quibus modis permittatur alienatio, vel non.

Donatione. vide ſuprà: in quos Alienatio permittatur.

In Emphyteuſim; certo tamen modo. c. hoc jus. §. perpetua. 10. q. 2. Sed contradicit c. nulli liceat. §. alienationis. v. & emphyteuticum perpetuum. c. ad audientiam. 9. de reb. Eccl. alien. vel non. c. hoc conſultiſſimo. 2. §. non concedendo. eod. in 6. & in Extrav. comm. un. in princ. v. necnon infeudationem. eod. itèm c. de precariis. 10. q. 2. Admittitur tamen in terra non fertili, & de ſilvis exſtirpata. c. ad aures. 7. de reb. Eccl. alien. itèm in rebus ſolitis in emphiteuſim concedi. cit. v. nec non infeudationem. Si tamen Emphyteuta biennio continuo non ſolverit canonem, poteſt hoc caſu Emphyteuſis revocari. cit. §. perpetua. v. qui rem. Aut ſi emphyteuta rem fecerit deteriorem; tunc enim etiam revocari poteſt. cit. §. perpetua. v. qui rem fecerit.

Locatione ad Tempus poteſt alienari. c. veſtra. 2. de locato & conducto. id quod coarctatur ad triennium. in Extrav. comm. un. In princ. v. locationem & conductionem. de reb. Eccleſ. non alien. Laicis tamen Eccleſiæ non poſſunt locari. c. ſecundum. 6. in fin. nè Cler. vel Monach ſecul. neg.

Permutatione. c. 1. de reb. Eccl. alien. c. ad quæſtiones 6. de rer. permut. c. hoc jus §. ſibi invicem. 10. q. 2. Quod etiam verum eſt, ſi Imperio, vel Imperatori res Eccleſiaſtica ſit permutata. c. 1. de rer. permut. c. hoc jus. §. ſed & permutare. 10. q. 2. Non tamen ſpirituale cum temporali permutari poteſt. c. ult. de rerum permut.

Reſtitutione rei oblatæ, ei quem profeſſionis pœnituit, ſeu alias beneficio privatur. c. hanc. §. ſed notandum. 17. q. 4. itèm c. quod ad te. 3. §. fin. de Cleric. conjug. Quod etiam verum eſt, ſi oblata ei, qui poſtea filios eſt ſortitus, reſtituantur. c. ult. §. quàm laudabile. 17. q. 4.

Si in Stipendium datum ſit Clericis, valet. c. ſæpe fit. 12. q. 2.

Transactione res Eccl. alienari poteſt. c. ſtatuimus. 2. c. contingit. 3. de Transactione; niſi ſinè conſenſu Prælati, vel ſuperioris facta ſit Transactio. cit. c. ſtatuimus. v. de aſſenſu Epiſcopi. c. veniens. 8. eod. Ipſe tamen transigens, dum vivit, nihilominus obligetur. cit. c. 8. v. nè pacta inter alios. c. de cætero. 5. eod. Clerici quoque inter ſe de beneficio transigere non poſſunt. c. conſtitutus. 4. de Transact. & c. cùm pridem. 4. de pactis. c. non ſinè. de arbitris. Mediatori tamen Transactio iſta nocet. c. ex literis 6. de Transaction. Itèm gratis, nullo dato vel promiſſo, transactio de beneficio facta, valet. c. ſuper eo. 7. eod. Jure Patronatûs, aliquo accepto, non valet Transactio. c. præterea. 9. eod. Nec valet, ſi de ſubjectione ſpirituali ſit transactum. c. præterea. 10. eod.

Forma Alienationis, & quemadmodum ea fieri debeat.

Si Conditio Eccleſiæ melior ſit facta per alienationem valet alienatio. c. ſicut Eccleſia. §. fin. & c. ſinè exceptione. 12. q. 2.

Si cum conſenſu Capituli, & ſolenni decreto, valet. c. Paſtoralis. 7. §. fin. de donat. item c hujusmodi. §. quòd ſi neceſſitas. 10. q. 2. & c. nullus res. 17. q. 4. alias non valet. c. hoc conſultiſſimo. in princ. v. & caſibus à jure permiſſis. & §. Contractus de reb. Eccl. non alien. in 6. Nec valet ſinè conſenſu Prælati facta. c. præterea. 8. c cùm Clerici. 11. de Cenſib. c. in venditionibus 40. 17. q. 4. Quod tamen fallit in c. un. de Jure Patronatûs. in 6. Valet autem, ſi Capitulum ſciens alienationem, non contradicit c. continebatur. 2. de his, quæ fiunt à Prælat. Denique Sede vacante, nullo defenſore conſtituto, alienatio facta non valet. c. 1. de reb. Eccl. non alien. in 6.

Si Epiſcopus ſolus alienationi conſenſerit, non valet. c. in venditionibus. § etiamſi. 17. q. 4.

Si Conſuetudo vel ſtatutum loci, alienationem permittit, valet. quod probatur certo modo. c. 3. v. & illius terræ conſuetudo, de donation. Niſi conſtitutio loci Laicorum ſit. c. ult. de reb. Eccl. alien. vel

non

non. contradicit c. ſinè exceptione. 52. 12. q. 2.

Etiamſi alienatio rei Eccleſiaſticæ juramento ſit firmata, non valet. c. hoc conſultiſſimo. 2. §. Contractus autem. de reb. Eccl. non alien. in 6.

Nè quidem juſſu Imperatoris fieri poteſt. c. convenior. 23. q. 8. niſi res alienata ab Imperatore ad Eccleſiam fuerit profecta. c. hoc jus. 10. q. 2. Videtur tamen valere alienatio, ſi Princeps aliquis ſecularis res Eccleſiæ alienaverit. c. qui res. 2. de reb. Eccl. alien. itèm c. de rebus. 12. q. 2. Et ſi Papa permiſerit, & confirmaverit alienationem, valet. c. quia Joannes. 12. q. 5. Valet itèm, ſi Capitulum poſtea ratam habuerit alienationem. c. cùm nos. 3. in fin. de his, quæ fiunt à Prælat.

Si res Eccleſiaſtica licitè ſit alienata, is, cui ea eſt alienata, eam, ultra debitum, & naturam Contractùs, uſurpare non debet, c. hoc conſultiſſimo. 2. §. ex Contractibus. de reb. Eccl. non alien. in 6.

De evictione præſtanda ei, cui res alienata eſt, cavetur c. ad audientiam. 9. §. fin. de reb. Eccl. alien. c. hoc jus. §. qui verò. v. ſed adversùs eum. 10. q. 2. & c. Vulteranæ. §. ſit Emtoribus. 12. q. 2.

De re alienata vindicanda & reſtituenda agitur c. ult. 10. q. 2. & c. monemus in fin. c. quisquis. §. fin. 12. q. 2. itèm c. ad audientiam. 9. de reb. Eccl. alien. vel non.

Alienatio rei Eccl. licet non valeat, tamen alienans eam retractare non poteſt. c. inter Dilectos. 8. & de donation.

Ille, in quem facta eſt alienatio rei, causâ mutandi judicii, convenitur per reſcriptum impetratum contra alienantem. c. 1 de alien. Judic. mut. cauſ.

Alienationi reum Eccleſiæ cuilibet Eccleſiaſticæ perſonæ licet contradicere, & cum fructibus alienata repoſcere. c. non. 12. q. 2. itèm c. ſi quis. 6. de reb. Eccl. alien. vel non.

Qui in aliena dignitate poſitus eſt, non poteſt bona dignitatis alienare; & à ſe alienata poteſt revocare, non obſtante juramento de non revocando: maximè ſi priùs juravit non alienare. c. intellecto. 33. de jurejur.

Quod malè alienavit Anteceſſor, Succeſſor tevocare poteſt & debet. c. Epiſcopi 4. de reb. Eccleſ. alien. c. penult. de precar. c. ut commutationes 2. de rer. permut. Nec obligatur in tali alienatione. c. 2. de precar.

Alienans Vaſallus feudum ſinè licentia, debet illud amittere. c. ult. de feud.

Totum ſuum jus alienâſſe intelligitur, qui nihil excepit, cum potuerit. c. quia 22. de privil.

De dilapidatione ſuſpectus prohibetur alienare. c. venerabili. 37. de offic. deleg. c. ult. de accuſ.

Propter delictum alterius, non debent res Eccleſiæ alienari, c. cùm Venerabilis. 6. de Except.

Alienantem fundum ſinè licentia Domini, non defendit aliqua conſuetudo, nec habet vires res huiusmodi alienatio. c. quæ in Eccleſiarum. 7. de Conſtit.

Qui rem litigioſam alienavit, ità ùt eadem rehaberi non poſſit, debet æquivalentem ſubſtituere in locum illius. c. Eccleſia cum ſequ. ut lit. pend.

Eccleſias per Regulares regi conſuetas Epiſcopus non poteſt alienare, eas conferendo Clericis vel Laicis. c. poſſeſſiones. de reb. Eccl. alien. vel non.

Reſtituitur Eccleſiæ contra alienationem, per quam enormiter læſa fuit, c. ad noſtram. eod.

Fructus alienari non poſſunt, niſi cùm onere decimarum. c. paſtoralis. de decim.

Perpetua alienatio facta de rebus Eccleſiæ vacantis, non præcedente Tractatu, & ſinè cauſa juſta, non valet. c. 1. de reb. Eccl. non alien.

Prohibetur, ſubmiſſionem Eccleſiarum, ſuorum immobilium bonorum, vel jurium fieri Laicis abſque conſenſu Capituli, & licentia Papæ ſpeciali. c. hoc eod. in 6.

Caſſantur Contractus quacunque tantem firmitate vallati, de prædictis alienationibus faciendis, facti. cit. cap. Et pœna imponitur tam Prælatis contrà facientibus & Clericis non contradicentibus, & Superiori denunciarè negligentì; quàm Laicis ad hoc Prælatos compellentibus. cit. c. Et Laici per prædictos Contractus, eo caſu, quo valent, nempè cum licentia, ultra debitum non uſurpent; & pœnam in eis apponit. cit. c. &c.

Alienigena.

Inter alienigenas prohibita ſunt de jure gentium connubia. c. Jus gentium. 9. diſt. 1.

Alienigenas contrahentes in Judicis territorio, non poteſt judex cogere, ut coram ſe reſpondeant, niſi ibi inveniantur. Si tamen malitioſè ſe occultant, nè citentur; vel citati comparere nolunt; poteſt Judex in poſſeſſionem bonorum. quæ in illo territorio ſunt, mittere, vel in alio decernere per ordinarios mittendam. c. 1. §. contrahentes. de for. compet. in 6.

Nemo alienigenis debet locare domos ad exercendum fœnus; imò ſi ſciant tales jam conduxiſſe, debent expellere eos ſub pœna Excommunicationis infra tres menſes. c. 1. de uſuris. in 6.

Alienum.

Alienum non eſt, quod jure poſſidetur. c. quid dicam. §. hoc enim. 14. q. 4.

Aliena Catholici non poſſident, quando ab hæreticis ablata tenent. c. ſi de. 23. q. 7.

Aliena nulli licet concedere præter Domini voluntatem. c. tua. 26. de Decim.

Omnis alienæ rei uſurpatio illicita, furti nomine intelligitur. c. meretrices. 32. q. 4.

Si teſtator rem alienam ſcienter legaverit, hæres tenetur rem legatam dare legatario, vel æſtimationem ejus. c. filius. 5. de teſtam.

Rei alienæ libertatem dare non poteſt, qui nil proprium, c. Abbati. 22. Diſt. 54.

Aliena non nocent. c. ſuper, 15. de Offic. Delegat. c. veniens, 8. de Tranſact.

Alienam rem conſecrans, ejus æſtimationem reſtituat. c. comperimus. 14. q. 6.

Qui aliena dimittere non vult, privatur ſuo. c. de multa. 28. de præb. & dignit.

Propter alienam culpam non repellitur quis ab accuſando. c. ult. qui Matrim. accuſ. poſſ.

Alienum crimen neſcientem non maculat. c. nullius. 1. q. 4.

Alienis commodis crimen ſuum impendere, eſt indecens. c. ult. diſt. 46.

Alieno nomine non licet Sacerdotibus ſexduplum lucrum accipere, nec uſuras, cit. c. penult. nec ſuo nomine. c. ult. cit. diſt.

Alieni criminis ſucceſſor nemo conſtituitur. c. crimen. 1. q. 4.

Alieno negotio poſſunt adhiberi plures teſtes ex una domo. c. ſi teſtes. §. Pater. 4. q. 2.

In judicium alienum non debemus manum extendere. c. ſcriptum. 6. q. 3. nec in alienum officium. c. tua, 19. §. nos igitur, de homicid.

Alieno nomine quod geſtum eſt, habere ratum nequeo. c. penult. de ſent. excom. in 6. c. ratum. 9. de R. J. in 6.

Alieno nomine non licebit, quod ſuo non licet alicui, c. quod alicui, 67. de R. J. in 6.

Alimenta.

Filii geniti vel concepti ante ſententiam, ſoluto Matrimonio, quod in facie Eccleſiæ contractum erat, ſunt legitimi, & aluntur de parentum facultatibus, & in bona paterna hæreditario jure ſuccedunt. c. cùm inter. 2. qui filii ſint legitimi.

Alere debemus liberos. c. ſi quis. 14. diſt. 30.

Filii alendi ſunt à Patre poſt triennium. c. ult. de convers. infidelium.

Chriſtianæ nutrices non debent alere infantes infidelium, c. etſi, 13. de Judæis & Saracenis.

Filios ex illegitimo Matrimonio vel coitu natos debent alere parentes. c. cùm. de eo, qui duxit in Matrim.

Alimenta debent accipere ab Eccleſiis harum Fundatores, vel filii eorum, ſi fortè ad inopiam redacti fuerint. Quod obtinet etiam in iis pauperibus, qui de facultatibus ſuis Eccleſiæ aliquid antea obtulerant devotione propriâ. c. quicunque fidelium. 16. q. 7.

Mariti debent alere Uxores; nec eas etiam causâ religionis à cura ſua abjicere poſſunt. c. omnino. 11. diſt. 31.

Alius.

Inter alios res acta, aliis non prodeſt, nec nocet. c. conſtitutus. 30. de teſtib. c. inter. 6. de fide inſtrum. c. cùm ſuper, 17. c. penult. de ſent. & re judic. c. dilecto, 25. in fine. De præb. & dignit. c. inter 8. de donat. Si tamen ſit in eodem negotio, tunc res acta inter alios aliis prodeſt, c. pen. de appell.

Qui per alium facit, eſt perinde ac ſi per ſeipſum faciat. c. qui facit. 72. de R. J. in 6.

Qui nomine alterius convenitur, debet Dominum nominare in judicio, ut citari poſſit, c. ult. ut lite non conteſtat.

Quod quis aliàs per ſe conſequi non poſſet, per alium conſequitur. c. penult. de conceſſ. præbend. in 6. c. ult. ne Cler. vel Monachi ſæcular. in 6. c. intelleximus, 7. de Judiciis.

Poteſt quis per alium, quod poteſt facere per ſeipſum. c. poteſt, 68. de R. J. in 6.

Allegare.

Allegans cauſam juſtam contra factum aliorum, unus ſolus auditur, c. cùm inter. 21. de elect.

Allegans contraria, non eſt audiendus. c. penult. de purgat. can. c. penult. de offic. delegati in 6.

Allegans turpitudinem ſuam non eſt audiendus. c. inter. 8. de donat.

Allegationes niſi utriuſque partis Judices audiverint, cauſa non dicitur ſufficienter inſtructa, c. dudum. 22. de elect.

Altare.

Vide Conſecrare.

Qui altari ſervit, de altari vivere debet. c. cùm ſecundum. 16. c. exſtirpandæ, 30. de præbend. & dignit.

Ad communionem Altaris uſurarii manifeſti non debent admitti, nec Chriſtianè ſepeliri. c. quia. 3. c. cùm tu. 5. de uſuris.

Nemo in Eccleſia conſecrata altare erigat, niſi quod ab Epiſcopo ſanctificatum eſt, vel permiſſum. c. nullus presbyter. 25. diſt. 1. de conſecrat.

Altaria, in quibus nullæ ſunt reliquiæ Sanctorum, ab Epiſcopis evertantur. c. placuit. 26. ead.

Niſi altare fuerit lapideum, non ungatur chriſmate. c. altaria. 31. diſt. 1. de conſecrat.

Chriſmate ungantur, & Sacerdotali benedictione ſacrentur altaria. c. altaria. 32. ead.

Eodem die Presbyter non celebret in eo altari, in quo Epiſcopus celebravit. c. ult. diſt. 2. de Conſecr.

Altare, in quo degradati Epiſcopi celebrârunt, non eſt denuò conſecrandum. c. à nobis. de Sacram. non iterand.

Amoto altari, vel ſolo etiam lapide qui ſigillum continet, reconſecrabitur altare, non autem Eccleſia, c. 1. de conſecrat. Eccleſ. c. quod. eod.

Plura altaria ſimul in eadem Eccleſia conſecrari poſſunt, c. cùm 5. eod.

Corruente tecto, parietibus illæſis, & altari non enormiter læſo, nec Eccleſia, nec altare reconſecratur. c. ligneis. eod.

De altaribus ſuperfluis deſtruendis, c. Eccleſiæ 18. in fin. diſt. 1. de Conſecrat.

Alternativum.

Alternativorum alterum ſufficit impleri, c. in

alternativis. 70. de R. J. in 6. c. inter. 4. de reſcript. & ſic in alternativis debitoris eſt electio.

Ambitio. Ambitus.

Ambitio eſt aliis ſe præferre. c. de Conſtantinopolitana. 4. diſt. 22.

Ambitio ſemper plus ambiens, eò magis fit inſatiabilis, quò ſibi ampliùs indulgetur. in Extrav. un. Joan. XXII. de præben.

Ambitio eſt, ad mundi honores ſinè ſuffragio temporis, & ſinè merito laboris velle promoveri. c. miramur. 5. in fin. diſt. 61.

Quæ per ambitionem malè inchoantur, etiamſi mores & actus boni fuerint, difficulter tamen bono terminantur exitu. c. principatus. c. nullus. 118. 1. q. 1.

Boni ambire honores non ſolent, ſed alios ſibi tanquam digniores præponunt. c. illud. 8. q. 1.

Ambitioſi ad officia honoris non ſunt admittendi, ſed mites, qui ſunt probatæ vitæ. c. vos autem. 16. q. 1.

Aliud officium ambiens, perdit utrumque. c. ſi quis. 31. 7. q. 1.

Nullus per ambitum ad Epiſcopatum permittatur aſcendere. c. nullus. 118. 1. q. 1.

S. Ambroſius.

Ante ſuſceptum baptiſma poſtulatus eſt ab Imperatore; non electus. c. Epiſcopus. diſt. 61.

Amicitia. Amicus.

Amicorum communia debere eſſe, ait quidam Græcus. c. dilectiſſimis. 2. §. denique. 12. q. 1.

Amicitiâ poteſt Judex alicui remittere pœnam. c. niſi de off. Leg.

Non omnis eſt amicus qui parcit, nec omnis inimicus qui verberat. c. non omnis 5. q. 5. c. quid faciet. 23. q. 4.

Infeſtationes blaſphemiæ, affectio ſolet amicitiæ incitare. c. repellantur. de accuſat.

Poteſt inter Eccleſiam & Laicos amicabilis compoſitio fieri, interveniente authoritate Papæ. c. penult. de confirm. util.

Amicitia, quæ deſinere poteſt, nunquam vera fuit. c. charitas. 2. diſt. 2. de pœnit.

Amittere.

Quibus modis rem acquirimus, iiſdem in contrarium actis, amittimus. c. 1. de R. J.

Amittit privilegium, qui eo abutitur. c. ubi iſta. 7. diſt. 74. c. licet. 18. de regular. c. ea quæ 12. de cenſib. c. cùm &c. 3. de privileg. c. tuarum. 11. eod. c. ut privilegia. 24. eod. c. cùm illorum. 32. in fin. de ſent. excom. c. contingit. 45. eod.

Amittit privilegium, qui eo non utitur legitimo tempore. c. ſi de. de privileg. & qui eo non utitur per 40. annos. c. accedentibus. 15. eod. itèm per delictum. c. Abbate. 25. de V. S.

Feudum amittit trahens Prælatum ſuum ad forum ſæculare. c. gravem. 15. de exceſſ. Prælat.

Amittit feudum Vaſallus interficiens Dominum, nec confertur aliud de novo hæredibus ejus. arg. c. ad aures. 10. de pœn.

Amittit quis jus per renunciationem ſponte factam. c. audita. 4. de reſtit. ſpoliat.

Emphyteuta amittit jus ſuum, ſi illud venditurus, id non priùs denunciavit Domino. c. ult. de locat. & conduct.

Amiſſio rerum temporalium non debet cauſare homicidium. c. ſuſcepimus. 10. de homicid.

Si quis ſpoliatum ſe dicit, amiſſas res probare debet per juramentum proprium; ipſam verò ſpoliationem per teſtes. c. ult. de his, quæ vi.

Amor.

Amoris origo honeſta eſt, ſed magnitudo deformis. c. origo. 32. q. 4.

Amor habet plagas ſuas, quæ dulciores ſunt, cùm amariſſimè inferuntur. c. non oſculatur. 5. q. 5.

Amor, timor, avaritia, plerumque ſenſos hebetant humanos, & pervertunt opiniones, & quæſtum pietatem putant, & pecuniam quaſi mercedem prudentiæ. c. accuſatores. 12. 3. q. 5.

Amore, odio, cupiditate, timore, pervertitur humanum judicium. c. quatuor. 11. q. 3.

Amore cujuslibet non eſt à fide recedendum. c. ſi infidelis. 28. q. 1.

Amore remoto teſtis debet ferre teſtimonium. c. licet 47. de teſtib.

Amore non debet moveri Magiſtratus. Clem. 1. §. propter. de hæret.

Amplexus.

Amplexus perſonæ indebitæ præſumptionem inducit laſciviæ. c. nec aliqua. 27. q. 1.

Amplificare.

Amplificare cauſam debet Actor. c. nullus. 4. q. 4.

Anathema.

Vide Laicus.

Anathema eſt æternæ mortis damnatio, & non niſi pro mortali crimine debet imponi, & illi qui aliter non potuit corrigi. c. nemo 41. 11. q. 3.

Anathematizare, & excommunicare, diſtincta ſunt, nam excommunicatio à fraterna ſocietate ſeparat: Anathema autem non ſimpliciter à fraterna ſocietate, ſed ab ipſo Chriſti corpore omnino ſeparat. c. ult. §. unde. 3. q. 4.

Anathema juxta etymologiam vocis eſt idem quod ſeparatio, & accipitur pro ſeparatione à conſortio fidelium. c. ad menſam. 24. §. itèm ex authoritate Silveſtri. 11. q. 3. & pro ſeparatione à Deo. c. certum eſt. 9. 24. q. 4.

Anathematizatus Clericos accuſare non poteſt. c. in ſancta 2. q. 7. c. nulli. 5. q. 4. c. illi. c. omnes. 6. q. 1.

Clerici

Clerici ſub anathemate prohibentur geſtare comam, c. ſi quis. 23. diſt. 22.
Non ponitur quis ſub anathemate, niſi ubi Canones ſtatuunt, ponere. c. nemo. 41. § 1. [illegible]
Laicis non licet anathema in Ordinem Eccleſiaſticum & ſacerdotalem dictare, & dicere. c. [illegible] diſt. 96.
Si [illegible] injuſtè aliquem anathematizant. c. illud. [illegible]

Ancilla.

Ancillam in Matrimonium ſuſceptam non licet dimittere. c. ſi quis. 21. 29. q. 2. Sed intellige, ſi is, qui duxit, ſcivit eſſe Ancillam, c. ſi quis. [illegible] cad.
Quando liber ancillam ignoranter duxit, ſeparatur Matrimonium; ſecùs, ſi ſciens hoc, illam cognovit. c. propoſuit. 2. de conjug. ſerv. Vel nec verbo, nec facto conſenſit. c. ult. eod. dummodo illi reſtituenda eſt. cit. c. [illegible] & cum alia contrahere poterit. cit. c. ult.
Ex ancilla non ſunt quærendi filii. c. dicat. 32. q. 4.

Angelus.

Angeli in charitate creati fuiſſe probantur. c. principium, 45. diſt. 2. de pœnit. c. his duo. 5. diſt. 1. de conſecr.

Anima.

Deus eſt vita animæ, anima verò vita corporis. c. reſuſcitatus. 37. diſt. 1. de pœnit.
Anima multò pretioſior eſt corpore. c. cum. 12. de pœnit. & remiſſ.
Illa anima à Deo pingitur, quæ habet in ſe virtutum gratiam renitentem, ſplendoremque pietatis. c. illa. 25. diſt. 2. de pœnit.
Anima rationalis ſeu intellectiva, eſt forma corporis humani, per ſe & eſſentialiter. Clem. unic. poteſt. de SS. Trinit.
Definitur tanquam hæreticum cenſendum eſſe, qui animam rationalem negat eſſe formam corporis humani verè & per ſe, & eſſentialiter. ibid.
De anima vide c. quod verò. § hic de anima 32. q. 2. c. Moyſes. diſt. 1. de pœnit.

Animal.

Bruta animalia non peccant, quia rationalia non ſunt. c. firmiſſimè. § animalia. 15. q. 1.
Jubetur animal interfici, cum quo mulier peccavit. c. mulier. ead.
Pejora cum quibus peccatur, jubentur interfici, non ob culpam, ſed quia refricant memoriam facti. cit. c. mulier.
Si animal nocuit, Dominus ad ſatisfactionem tenetur, præſertim ſi fuerint fera, nocere aliàs ſolita, & debitam diligentiam adhibere neglexit. c. ult. de injur.

Animus.

Animus magis attenditur, quàm factum. c. ſi quandoque. § nec tantum. [illegible]

Diverſitatem reſponſorum, diverſitas ſequitur animorum. c. quia diverſitatem. § in princ. de conceſſ. præb.

Annexio.

Jure annexionis conſequitur quis illud, quod principaliter obtinere non poſſet. c. quia. 15. de præb. & dignit. in 6.

Annulus.

Annulus quarto digito à Sponſo Sponſæ inſeritur, ut ſicut vena in illo digito cordi conjungitur, ſic eorum corda conjungantur. c. fœminæ. in fin. 30. q. 5.
Annulus à Sponſo Sponſæ, & contrà, datur in ſignum mutuæ dilectionis, & fidei conjugalis. cit. c. in fin.
Si annulus datur mulieri, præſumtio eſt pro Matrimonio. c. illud quoque. 11. de præſumt.
Sponſus Sponſam annulo debet deſponſare. c. noſtrates. 30 q. 5.
Clerici annulis non utantur, niſi quibus competit ex officio dignitatis. c. Clerici. 15. circa fin. de vita & honeſt. Cleric.

Annus.

Quando Papa indulget reo (qui ob abſentiam Actoris poſſeſſionem recuperare non poteſt) quòd ei lapſus anni non noceat, intelligitur hæc indulgentia ſecundùm jus commune. c. dilecto. 28. de V. S.

Anteceſſor.

Licèt Anteceſſor citatus fuerit, Succeſſor conveniri non poteſt per literas contra Anteceſſorem impetratas. c. dilecti. 17. de for. comp.
Quod malè alienavit Anteceſſor, debet & poteſt revocare Succeſſor. c. Epiſcopi. [illegible] de reb. Eccleſ. alien. c. penult. de precar.
Quod ſolvere conſuevit Anteceſſor, ad id tenetur Succeſſor. c. ex parte. 18. de Cenſib.
Factum Anteceſſoris non præjudicat Succeſſori in rebus Eccleſiæ. c. veniens. de tranſact.
Anteceſſoris ſui debita ſolvere tenetur Prælatus, ſi pro utilitate Eccleſiæ contracta fuerint. c. 1. de ſolut.
Conſtitutio Anteceſſoris incommodum continens, poteſt à Succeſſore mutari. c. felici. 5. de Cenſib. Exact. in 6.
Anteceſſorum ſtatuta cuſtodiant, qui ſua ſervari volunt. c. Juſtitiæ. 25. q. 1.
Anteceſſorum ſtatuta Succeſſores ſervare oportet, niſi mala ſint. c. Succeſſorum. 25. q. 2.
Anteceſſorum ſtatuta in melius mutare poteſt Papa. c. ult. de reſcript. in 6.

Antequam.

Hæc dictio non ſemper implicat. c. quod. 4. de V. S.

Antinomia.

Antinomia Canonum, SS. Patrum, Scripturæ, conciliandà eſt ex cauſa, tempore, loco, c. 1. cum ſeqq. diſt. 29. & 30. in princ. c. ſi hiſtor. §. quod autem, diſt. 31, in princ. & c. penult. §. ſi quis igitur,

Antinomia Canonum ità conciliantur, ut ejus Concilii ſententia tenenda ſit, cujus antiquior & potior eſt authoritas. c. Domino. §. in fine autem, diſt. 50. c. hoc ipſum §. in fine autem, 33. q. 2.

In antinomia quis ſequendus, declaratur ulteriùs. c. in Canonicis 6. diſt. 19. c. 1. cum ſequ. diſt. 20. c. qui reſiſtit. 97. 11. q. 3.

Antiquitas.

In libris corrigendis antiquitati defertur. c. ut veterum. 6. diſt. 9. in conſuetudinibus eligendis. c. conſuetudo. 7. diſt. 12. In dubiis determinandis, c. Domino. 28. diſt. 50. c. de quibus. 3. diſt. 20. in teſtificatione. c. notiſſimus. 35. q. 6. In ſuſpicionis remotione. c. fraternitatis. 7. diſt 34. In pœnæ mitigatione. c. tanta. 24 diſt. 86.

Antiſtes.

Si Sacerdos dictus eſt, quòd antestat. c. 1. §. Antiſtes. diſt. 21.

Aperire.

Nemo literas Judicum aperire debet judicibus ignorantibus. c. cùm olim. 33. de Offic. Deleg.

Apoſtata.

Apoſtatæ ſunt coërcendi. c. à nobis. 7. de Apoſtat.

Nec teſtis, nec Accuſator eſſe poteſt. c. alieni. c. beatus. 5. q. 4. c. non poteſt. 2. q. 7. & efficitur infamis. c. ſi quis. 3. q. 4. c. infames. 6. q. 1.

Apoſtatas blanditiis vel carcere revocare poſſumus. c. penult. de Apoſtat.

Clericos Apoſtatas, ſi in criminibus deprehendantur, non defendit Eccleſia. c. 1. de Apoſtat.

Apoſtatæ ad Clericatûs officium non admittantur. c. ult. diſt. 50.

Ante reverſionem ad accuſandum admitti non debet. c. beatus. 3. q. 4.

Clerici ab ordine Clericali dimiſſo habitu Apoſtatæ, tanquam laici converſantes, non gaudent privilegio Canonis, ſi quis ſuadente. c. 1. de Apoſtat.

Apoſtolicum.

Sedes Apoſtolica liberat injuſtè damnatos. c. fuit. c. fratres. 9. q. 3.

Sedes Apoſtolica, licèt quod mandet, quod injuſtum videatur & intolerabile, tamen piâ devotione tolerandum eſt. c. in memoriâ. 9. diſt. 19. c. qui culpatur. 23. q. 1.

Apoſtolicæ Sedi ſpecialiter reſervatur interpretatio antiquorum Canonum, & Scripturarum. c. noluit. 9. diſt. 19. Novarum & difficiliorum quæſtionum definitio. c. majoris. 5. diſt. 17. Famæ reſtitutio. c. Euphemium. 6. hinc colligitur. 2. q. 3.

In Apoſtolico Reſcripto ſubaudiſtur clauſula: *Si preces veritate nitantur*: Licèt non apponatur. c. ex parte. 2. de reſcript.

Apoſtolicis, Evangelicis, & Canonicis Decretis non poſſunt Leges Imperatorum præjudicium inferre. c. 1. in fine, diſt. 10.

Apoſtoli, ſeu Literæ Dimiſſoriales.

Apoſtoli dirigantur ab eo, à quo appellatum eſt, ad eum, qui de appellatione cogniturus eſt. c. poſt appellationem. 2. q. 6. quorum poſtulatio & acceptio intrà 5. dies ex officio facienda eſt. c. ab eo. 2. q. 6. Et qui intrà ſtatuta tempora dimiſſorias non poſtulaverit, vel acceperit, vel reddiderit, præſcriptione ab agendo ſubmovetur, & pœnam Appellationis ferre cogitur. cit. c.

Apoſtoli non debent peti eo tempore, quo Appellatio interponitur: Sed poſt peti poſſunt, modò intrà 30 dies. c. ab eo. 6. de appell. in 6.

Si plures ſint judices à quo, poſſunt peti ſeparatim. Clem. 1. de appell.

Apoſtoli valent, qui non petuntur per intervallum, ſed uno contextu, inſtanter & ſæpiùs, congruo loco & tempore. Clem. c. quamvis. 2. in princ. eod.

Judex à quo, debet dare Apoſtolos appellanti, ad eum, ad quem appellatur, continentes qualiter appellavit. c. poſt. 2 q. 6.

Si Appellans inſtanter petierit Apoſtolos, licèt ei Judex non dederit, non nocebit Appellanti. cit. c. poſt.

Concedens Apoſtolos, eo ipſo defert Appellationi. c. dilectis. 55. de Appell.

Judex tenetur appellanti dare Apoſtolos. cit. c. in princ. c. Ut ſuper. 4. de appell. in 6.

Appellans debet petere Apoſtolos ad Papam in judicio vel extra. cit. c. 1.

Judex requiritur ſi Apoſtolos non tradit, & poſtea procedit in cauſa, non valet proceſſus, niſi renunciatum fuiſſet Appellationi. c. ut ſuper, 4. c. ab eo. de appell. in 6.

Si appellans intrà 30. dies Apoſtolos inſtanter non petit, Appellationi renunciat. c. ab eo. 6. eod.

Si Judex ad terminum per ſe præfixum non dederit Apoſtolos petenti: vel petenti apoſtolos, ſe daturum reſponderit, nullo termino ſibi præfixo: vel dixerit, ſe infra juris terminum velle dare; debet ab Appellante congruo loco & tempore ſæpiùs & inſtanter uno contextu requiri, ut intrà juris terminum exhibeat: quod ſi Judex non fecerit, poteſt Appellans, ac ſi expreſsè Apoſtoli fuiſſent denegati, ex tunc appellationem proſequi. Clem. c. quamvis, 2. §. quod. de appell.

Si Judex à quo terminum ad apoſtolos recipiendos conſtituit, & appellans non petat eos ſibi tradi, appellationi ſuæ renunciáſſe videtur. Clem. 2. de appell.

Idem eſt, ſi judex ſtatuit terminum juris incertum, intrà quem appellans debitè non petivit apoſtolos, vel oblatos recipere renuit. cit. Clem. 2.

Tres caſus, in quibus appellans ſinè apoſtolis proſequi appellationem poteſt, cit. c. §. quòd ſi.

Appellatio.

Appellare eſt, ſe ſubjicere protectioni Superioris, ſi gravetur ab inferiori Judice. c. ad audientiam. 34. de Appell.

Appellationis uſus. 2. q. 6. in princ. cùm c. ſeq. item c. cum ſpeciali 61. de Appell.

Appellatio ſecundùm Canones, ante & poſt ſententiam licita eſt; ſecundùm leges autem ante ſententiam. c. ſuper. 12. eod. c. qui ſcit. §. patet. 2. q. 6. c. quoties Epiſcopi. c. ſi quis Judicem. ead. Item ante ſententiam in civili & criminali negotio. c. non ſolent. ead.

Appellatione interpoſitâ, ſive ea recepta fuerit, ſive non, medio tempore nihil novari oportet. c. poſt. 31. 2. q. 6.

Appellatio non excuſat aliquem à perjurio. c. brevi. de jurjur.

Appellatio non tuetur aliquem in notorio delicto. c. quia nos. de Appell. c. ad noſtram. c. c. præterea. 22. eod. c. tuarum. 11. de privil.

Appellatio neminem excuſat, ab eo, quod facere tenetur. c. brevi. 17. de jurejur.

Appellatio neminem excuſat, quin comparere debeat vocatus à Legato. c. cum parati. de Appell.

Appellatio admittitur in parvis, ſicut in magnis. c. 11. eod.

Appellatio generalis & vaga reſpectu cauſæ, non valet. c. inter. 2. c. conſuluit. 28. de Appell. Sed reſtricta ad unam cauſam valet. in ſit autem generalis ſuper omni cauſa, quæ adverſus aliquem aliquo tempore moveri poſſit. cit. c. inter. eod.

Appellatio frivola non excuſat inferiorem, quò minùs debeat obedire Superiori, & ut de contemptu puniatur, niſi innocentiam ſuam aliter purget. c. cùm. 19. de Appell. Nec illi eſt deferendum. c. cùm. 5. eod. in 6.

Appellatio fraudulenter facta non valet. c. ſuggeſtum. 15. de Appell. & c. ſi contra de Offic. Jud. Deleg. in 6.

Appellatio legitima impedit traditionem poſſeſſionis: non legitima non impedit, quò minùs detur. c. penult. de eo, qui mitt. in poſſ.

Appellatione legitimâ eximitur quis à Judice ſuo ad tempus quoad cauſam illam. c. paſtoralis. 53. de Appell. c. directæ. eod.

Appellatio deſerta efficitur per negligentiam Appellantis. Clem. penult. de Appell. item ſi Appellans extra judicialem Appellationem, infra Annum, à die interpoſitæ appellationis, appellationem non finierit, deſerta habetur, niſi juſtum impedimentum obſtiterit. Clem. 3. de Appell. deſerta non aſſumit vires ex proſecutione. cit. Clem. pen. Nec proſecutio ejus impedit, quin cenſeatur ſententia, à qua appellatum erat, in rem judicatam tranſiiſſe. ibid.

Appellatio licèt ſit remota de principali, appellatur tamen ſuper quæſtione incidente. c. cùm teneamur. c. ſuper. 10. de Appell. Intelligitur autem omnis appellatio remota, quæ à Jure non indulgetur expreſſè. c. paſtoralis. 53. eod.

Appellatio ante litis ingreſſum, dicitur provocatio, non appellatio. c. cùm ſit Romana. & c. Conſtitutus. de Appell.

In dubiis cauſa appellandi probabilis proponenda, quæ debeat legitima cenſeri. c. cùm. 61. de Appell.

Appellationi in dubio deferendum eſt. c. Sacro approbante. 48. de ſent. Excomm.

Appellationi alterius, qui non defert, nec ſua deferendum eſt. c. an ſit. c. Conſtitutis. 23. de Appell. Et punitur. c. decreto. c. quoties Epiſcopi. 2. q. 6. Item c. de priore. 31. de Appell.

Appellationi ſuæ ſic deferre quis debet, ſicut Adverſarii ſui. c. ex parte. 12. de reſcript.

Appellationi contra Canones & leges factæ, non eſt deferendum. c. conſuluit. 29. de Appell. Et in rebus Eccleſiaſticis, ubi appellationis remedium tollitur, ſicut Appellationi, ità & recuſationi non eſt deferendum. c. ſuper. eo. 12. eod.

Appellationibus ad ſedem Apoſtolicam interpoſitis, omnes humiliter deferre debent. c. antiqua. 23. de privil. Et qui appellationi factæ ad Papam non detulit, debet cum literis Ordinarii mitti ad Sedem Apoſtolicam. c. de priore. de Appell.

Appellatione partis adverſæ non obſtante, abſolvitur quis cautione præſtitâ de Juſtitiæ obtemperando. c. quâ fronte. de Appell.

Appellatio unius valet pro omnibus, cùm plures gravantur. c. una ſententia. penult. de Appell.

Appellatio non tenet in his, quæ dilationem non capiunt. c. quâ fronte. §. ſanè. de Appell.

Appellatio in omnibus Articulis commiſſionis interdicta intelligitur, ſi in uno interdicatur articulo. §. ſecundò requiris eod.

Appellationis Articulo prætermiſſo, poteſt coram Judice à quo, litigari, non obſtante Appellatione. c. cùm teneamur. eod.

Poſt Appellationem delinquens, punitur ab Ordinario, non obſtante Appellatione. c. 22. de Appell. Neminem enim tuetur in ſua nequitia Appellatio. c. ad noſtram. eod.

Appellatio non tantùm verbo, ſed etiam facto fit. c. meminimus. 9. eod. ſic plus eſt, quàm appellare verbo. c. dilecti. 52. eod. Unde qui iter arripit ad Sedem Apoſtolicam appellâſſe intelligitur. cit. c. dilecti. eod.

Per Appellationem ſuſpenditur ſententia. c. cùm inter. de ſent. & re judic. Non tamen ſententia interdicti per Appellationem ſequentem. c. ad hæc. 37. de Appell. Nec ſententia Excommunicationis, per Appellationis objectum. c. ad reprimendam. de Offic. Jud. Ordin.

Per Appellationem ſubata ſententia firmi-

Digitized by Google

[illegible] non obtinet, c. ſi quis. §. 6. ſubintelli- gendum. 6. q. 4.

Appellationem [illegible] recipiunt eorum, qui non [illegible] dentia [illegible] cauſæ, ſed cauſâ afferen- [illegible] moræ, ne contra eos ſententia proferre- tur, appellaverint, vel ſi de facto ſuo con- feſſi, ne abſolverentur, appellare voluerint. c. quicunque. 2. q. 6.

Appellatio facta, [illegible] medio Judice, cauſam non devolvit, exceptione oppoſitâ. c. dilecti, 66. de Appell.

Appellatio debito modo citari, ſed per contu- maciam ſe abſentantis non admittitur. c. ult. §. ſunt etiam. 2. q. 6.

Appellatio [illegible] malefactoris de crimine convicti, vel confeſſi non admittitur. c. ult. §. nullus etiam. 2. q. 6. item c. quia nos. 32. §. ſi cum ſpeciali. 61. de Appell.

Ubicunque Appellatio tollitur, etiam recuſatio non admittitur. c. ſuper. 12. de Appell.

Appellationis prætextu non poteſt quis venire contra juramentum ſuum, c. ad hæc. 20. de Appell. Et Appellatio contra juramentum non admittitur. c. quæſtioni. 21. eod.

Appellatio non extenditur ad ea, quæ poſtea fi- unt. c. præterea. 22. de Appell.

Appellatio refertur ad omnia, quæ in com- miſſione ponuntur. c. ſecundo. 41. de Ap- pell.

Appellatio non admittitur contra Correctio- nem. c. quia nos. 32. de Appell.

Appellationi licet renunciare. c. ult. §. ſi vero [illegible]. 2. q. 6.

Appellatio non impedit denuntiationem. c. pa- ſtoralis. 53. de Appell.

Appellationis cauſa poſt alii committi. c. 1. de Offic. Ordin. in 6.

Appellatio extra territorium, nec audienda committi debet. c. ut litigantes. 5. de Offic. Ordin. in 6.

Appellatio, quæ fieri debet à pluribus Judi- cibus, valet à majori parte eorum facta, & Apoſtoli poſſunt peti ſeparatim. Clem. 1. de Appell.

Appellatio poſt ſententiam Excommunicatio- nis latam, non valet. c. paſtoralis. 53. in fin. de Appell.

Appellatio poteſt per nuncium tractari. c. ex parte 13. §. ſed Judices. de privil.

Poſt Appellationem ſententia verbo vel facto lata, non tenet. c. dilecti. 52. c. dilectis. 55. & ſeq. de Appell. c. ex parte. 13. de privil.

Appellationis ſolemnitas non requiritur ad re- ſciſſionem propriam Decretorum. c. ſtatuit. 2. q. 1.

Appellationis remedium ſubvenit cauſis [illegible] c. dicam. 2. q. 6.

Appellationis remedium non ad defenſionem iniquitatis, ſed ad præſidium innocentiæ in- ſtitutum [illegible] 61. §. porro. de Appell.

Appellationi [illegible] ſunt c. [illegible] Accu- ſatio & Denunciatio [illegible] propria. c. conſti- tutus. 46. de Appell. [illegible] Exceptio [illegible] quinque juris adverſus [illegible] ſtatuit, ut ipſe eodem jure utatur; alias ſtatutum non habe- at effectum. c. hæc autem verba. Diſt. [illegible] [illegible] in integrum reſtitutio, niſi [illegible] [illegible] judicatur, [illegible] Papa ſententiam dixerit. Quæ tamen exceptio reprobatur. [illegible] [illegible] [illegible] de dolo integr. reſtitut. [illegible] 40.

Nullitas de qua Judex, qui ſententiam tulit, non Executor, cognoſcit. c. de cætero. 5. de [illegible] & re judic. c. paſtoralis. 28. §. quia vero ſæpe. de Offic. Deleg.

Qui appellare poſſint, vel non.

Non alius, quàm qui condemnatus eſt, vel qui egit, appellare poteſt. c. cùm inter. 16. de E- lect. c. non ſolent. in princ. 2. q. 6. Niſi alterius interſit: hic enim ratione ſui intereſſe, agere, vel appellare non prohibetur. c. ult. §. fin. ut lite pend. nihil innov. in 6. item c. ſuper. 17. de ſent. & re judic.

Nullus homicida, veneficus, maleficus, adul- ter de violentia convictus appellare poteſt. c. ult. §. nullus. 2. q. 6.

Abſens per contumaciam, ſi condemnatus eſt, non poteſt appellare. c. ult. §. ſunt etiam. 2. q. 6. c. de illicita. §. de conventione. [illegible] q. 3. Fallit, ſi ideo non adfuit, quòd ante ſenten- tiam definitivam appellaverit. Probatur & diſtinguitur Clem. un. de dolo & contum. Item ſi ideo non adfuit, quòd dicit, ſe libel- lum Principi dediſſe, & ejus expectare re- ſponſum: [illegible] reprobatur hoc, c. non ſolent. 2. q. 6.

Adſens [illegible] poſt Appellationem inter- poſitam, alium Judicem, quàm Appellatum, non poteſt appellare. c. ſollicitudinem. 54. de Appell.

Qui admittere antea noluit Appellationem ſui adverſarii, in eadem cauſa ipſe appellare non poteſt. c. in fin. 42. v. quod cùm ſit eo quod. c. conſultatio. 25. de Appel. c. bonæ memoriæ, [illegible] inquireres. de Elect.

Qui aperuit acta cauſæ, ſigilla violando, appel- lare non poteſt. c. cùm olim. 33. de Offic. Deleg.

Si Appellans poſt appellationem, nonnulla con- tra Appellationem attentaverit, ad Appella- tionem non admittitur. c. in fin. 42. de Appell.

Clericus ad Judicem Laicum ne appellet. 11. q. 1. in princ. & [illegible].

Condemnatus appellare poteſt, ubi primum in publico copiam Judicis, qui pronunciavit, ha- buerit. c. biduum. §. dies. & ſeq. 2. q. 6.

Condemnatus ob varia crimina, ſi propter gra- viora appellat, recipienda eſt Appellatio, & differenda pœna. Secùs ſi propter leviora tantùm, c. poſt. 31. 2. q. 6.

Condemnatus ad mortem non debet impediri ab Appellatione c. liceat. 10. 2. q. 6.

Confeſſus appellare non poteſt: vel ſi cauſa ſit manifeſta. c. cùm ſpeciali. 61. §. porrò. de Ap- pell. c. Romana. 3. §. [illegible] poſt. eod. in 6. c. quicunque. 2. q. 6.

Conventus ſuper injuria Clerici, & ſuper adul- terio, appellare poteſt [illegible] ſit notorius. c. per- venit. cum ſeq. de Appell.

Qui [illegible] antea appellationem ab alio gra- vamine factam, nihilominus appellare pot- eſt. c. [illegible], 39. de Appell.

Excommunicatus poteſt appellare. c. cùm in- ter. [illegible] Except. Et appellationem proſequi. c. dilectis. 10. & ſeq. eod.

Gravatus in quâlibet cauſa appellare poteſt. c. de appellationibus. 11. de Appel. & c. qui ſcit. 2. q. 6. Et [illegible] [illegible] præjudi- cium

cium generari, c. dilecti. 13. de Major. & Obed. Si non gravetur, appellare non debet; & ſi appellet, remittendus eſt ad eum, à quo appellat, c. cùm. 38. de Appellat. Et cauſa gravaminis exponi debet coram Judice, à quo appellatur. c. ut debitus. 59. eod.

Qui juravit, quòd ſententiæ ſtare velit, appellare non poteſt. c. quæſtioni. 21. de Appell. Niſi ſententia excedat limites juramenti, & licitæ promiſſionis. c. ad hæc. 20. eod.

Laicus Judicem Eccleſiaſticum appellare poteſt. c. omnis. 2. q. 6.

Licentiam vel Indultum generale habens, ut liberè liceat appellare; poſtea verò, ſi Judicibus illius cauſa commiſſa eſt, *appell. rem.* non poteſt appellare. c. 1. de Reſcript.

Litiganti licitum eſt; non ſcripto, ſed ſtatim voce appellare. c. ult. §. Litigatoribus. 2. q. 6.

Mater appellare poteſt pro filio, licèt ab initio eum defendere non poſſit. c. non ſolent. 2. q. 6.

Mittens nuntium ad Papam ante citationem, vel notitiam literarum, poteſt appellare, nè delegatus procedat. Secùs ſi poſt. c. ad hæc. 30. Appell.

Officialis niſi à ſuo judice, ob male geſtum officium fuerit condemnatus, non poteſt appellare. c. ei, qui appellat. §. nulli quoque. 2. q. 6.

Oppreſſus quilibet liberè appellare poteſt: nec ab ullo prohibetur. c. omnis. c. qui ſcit. §. pater. 2. q. 6.

Plures eadem condemnatione affecti, ſi omnes appellent, & uno ex iis agente, omnes participant. c. ult. §. quandoque. 2. q. 6.

Procurator appellare poterit, ſi dilatio ad conſulendum Dominum ex cauſa probabili abſentem ei denegetur. c. 11. de Procurat.

Si Procurator appellare neglexit, difficile eſt, ut Dominus audiatur. c. biduum. 2. q. 6.

Appellare poteſt, ad quem negotium pertinet, & verus ejus Procurator, vel negotiorum geſtor. c. non ſolent. 2. q. 6.

Qui Renuntiavit Appellationi, vel litem coram Judice, à quo appellaverat, poſtea proſecutus eſt, non poteſt appellare. c. gratum. 20. §. fin. de Offic. Deleg.

Reus licitè appellat, ſi petens declarari rem in libello, non audiatur. c. ſignificantibus. 49. de Appell.

Reus conventus, ſinè rationabili cauſa non appellet; nec juvat ſi excipiat, ſe priùs miſiſſe nuntium ad Papam: vel quòd literas impetraverit, quæ nondum ſunt Judici præſentatæ. c. ut debitus. 59. de Appell.

Si Reus poſſeſſor appellavit, in dubio cauſæ eventu, poſſeſſionis fructus ſequeſtrantur. c. quoties. 2. q. 6. Si diſſipantur à reo. c. ult. de ſequeſtr.

Subditi contra Diſciplinam Eccleſiaſticam non debent appellare. c. reprehenſibilis, 26. de Appell. Præſertim Religioſi, quos contra Conſtitutiones regulares appellatio non defendit. c. quia nos. de Appell. c. cum ſpeciali. 61. eod.

Tutor eſſe deſinens, appellare poterit, ſi nomine pupilli invitus convenitur. c. ex parte. 67. de Appell.

Si tutus locus non aſſignetur partibus, poteſt appellari, etſi ſcriptum ſit *appell. rem.* c. ex parte. 47 de Appell.

Uſurarius manifeſtus ſi appellat ad ſubterfugiendum reſtitutionem, audiendus non eſt. c. quam. 11. de Uſur.

A quo ad quem appellare liceat, vel non.

Ab Arbitris Delegatorum ad Papam appellatur. c. ab Arbitris. 11. de Offic. Deleg. in 6. Niſi ex compromiſſo Arbiter ſumptus pronunciaverit. quod probatur & diſtinguitur. c. à Judicibus. cum ſeq. & c. ſi quis Epiſcopus §. Arbitrarii tantùm. 2. q. 6. Poteſt tamen à Compromiſſario appellari, ſi in Ordinarium vel Delegatum Judicem ſit compromiſſum. cit. c. à Judicibus. v. ab his etſi ut arbitrarii. Item ſi non omnes, in quos eſt compromiſſum judicaverint. c. ſanè ſi ex conſenſu partium. 2. q. 6. Denique ſi non ſponte, ſed jure cogente, in Arbitros ſit compromiſſum, c. ab Arbitris. 11. de Offic. Deleg. in 6.

Ab Archidiacono, aliiſque inferioribus Prælatis, qui Suffraganeis Epiſcopis ſubjecti ſunt, non ad Archi-Epiſcopum (niſi fortè id conſuetudo ſpecialis habeat,) ſed ad ipſos Suffraganeos immediatè appellatur. c. Romana. de Appell. in 6.

Ab Auditore ſeu Subdelegato, an provocetur. Vide c. ſupra. 27. §. verùm cum totam. & §. Ejus ergò. de Offic. Deleg. & hic infrà à Subdeleg.

A Capitulo appellatur ad Epiſcopum; ſed diſtinguitur. c. à Collatione. 11. de Appell. in 6.

A Compromiſſario. Vide ſuperiùs hic: ab Arbitris.

A Concilio Provinciali appellatur Primas. c. placuit. 2. q. 6. c. ſi inter. 6. q. 4. c. Presbyteri. 11. q. 3. non autem ad Transmarina Concilia appellatur. c. Presbyteri. v. ad transmarina. ead. item c. placuit. v. ad transmarina. 2. q. 6. ubi additur exceptio, niſi Papa appelletur.

A Delegato, etſi ſuſpecto, Judice, non receditur per Appellationem, niſi modum excedat. c. novit. de Appell. Ab eo appellatur Delegans. c. ſuper quæſtionum. 27. §. fin. de Offic. Deleg. Etiamſi datus ſit *rem. appell.* nimirum ſi fuerit à dante alii delegata, c. paſtoralis. 28. §. præterea. eod. Vel cùm duobus cauſa delegata eſſet, nè ab iis appelletur, unus alteri ex iis vices ſuas commiſerit. c. ſuper. 27. §. ſi verò. eod.

Ab Epiſcopo an liceat appellare. Vide c. omnes itaque. 11. q. 1.

Ab Epiſcopo ordinariè Archi-Epiſcopus appellatur. c. Romana. 3. §. debet autem. de Appel. in 6. Niſi communi conſenſu Comprovincialium Epiſcoporum ſententia ſit lata. c. ſi Metropolitanus. cum ſeq. 6. q. 4. Ab Epiſcopo Clericus ad Synodum appellat. c. Presbyteri. 11. q. 3.

Ab Executore appellare non licet, etſi ſuſpectus ſit, niſi modum excedat. c. quod ad Conſultationem. 15. de ſent. & re judic. c. novit. 43. de Appell. Maximè ſi datus eſt cum Clauſula. *appell. rem.* ibid.

Secùs ſi modum excedat, c. ei, qui. §. ab Executione. 2. q. 6.

Ad hæreticum appellare non licet; vel ad eum, qui non eſt fidei Catholicæ. c. Catholicus. 2. q. 6.

A Judice Civili Papa non appellatur, niſi ſit de temporali juriſdictione Eccleſiæ. c. ſi duobus, 7. §. fin. de Appell. A Judice ſeculari omnis litem habens, ſive Actor, ſive Reus appellare poteſt, ad Epiſcopum ante litem conteſtatam, vel ſententiam, etiam adverſario refragante; cui debent Apoſtoli dari cum geſtis cauſæ. c. quicunque. 11. q. 1.

A Judice Eccleſiaſtico quocunque ſi appellatum fuerit, ad alium majorem audientia non eſt deneganda. c. placuit 9. 2. q. 6.

A Judicibus Ordinariis ſimul & Arbitrariis poteſt appellari; non autem ab Arbitrariis. c. à Judicibus. §. horum. 2. q. 6. Nec obſtat ſequens caput *Sanè*: ubi dicitur: *liceat provocare*, quia in Concilio Africano legitur: *Non liceat*. §. hunc.

A Judice dato ità, ut ab eo non appellatur, appellare non licet. c. paſtoralis, 53. in princ. de Appell. item c. 1. de reſcript. Niſi ſpecialis aliquis caſus à Jure fuerit exceptus. cit. c. 53. v. quæ à jure non indulgetur expreſſè. Et tunc quamvìs appellatio executionem ſententiæ non impediat; tamen gravamen appellantis, per Judicem appellationis poterit emendari. cit. c. 53. v. ſed ſi appellans fuerit. de Appell. Vel niſi appellans privilegium habeat appellandi. Sed reprobatur. c. 1. de Reſcript. Vel niſi alius quàm cui Judex datus eſt, ob ſuum intereſſe appellet. c. ſuper eo. 15. de Offic. Deleg. Vel niſi ſententia manifeſtam contineat iniquitatem. c. inter cœteras, 9. de ſent. & re judic. Vel ſi cùm plura eſſent negotia, quibus Judex datus eſt, alia eorum præcedant Clauſulam: *Appell. rem*: Alia eam ſequantur; hoc caſu enim clauſula illa, ad ſequentia non videtur pertinere. c. Inquiſitioni. 71. de Appell. Niſi negotia ſint connexa. cit. c. v. ſi ſunt plura negotia ſe minimè contingentia. Et c. ſecundò. 41. in princ. eod. Vel ſi clauſula hæc. *Appel. rem.* in fine literatum fuerit repetita: tunc enim à nullo appellare licet. cit. c. 71. v. Niſi fortè in fin. Item adverſus Judicem datum, *appellat. rem.* recuſatio poteſt objici. c. poſtremò. 36. eod. Uti & Exceptio loci non tuti, ſi appellans ad locum non ſatis tutum in jus vocetur. c. ex parte. 47. de Appell.

Ab eo Judice licitè appellatur, qui parti hoc petenti, non facit edi communia inſtrumenta. c. G. perpetuus. 12. de fid. inſtrum.

Duo à Judice appellant, unus ad Papam, alter ad alium Papâ inferiorem: ille ad citationem Judicis inferioris tenetur comparere, ſaltèm ad allegandam ſuam appellationem; alias valebit proceſſus factus ab inferiore, niſi ſciverit, appellationem factam ad Papam. c. ſi duobus. de appell.

De uno foro ad aliud forum appellari non debet. c. ſi duobus. de Appell.

Legatus Papæ, omiſſo medio, adiri, vel appellari poteſt. c. 1. de Offic. Legati.

A Metropolitano ad Synodum provocatur. c. ſi Metropolitanus. 6. q. 4. vel ad Primatem, vel Patriarcham, vel ad Romanam ſedem, gravatus appellare poteſt. c. ſi quis. 7. c. ſi quis. 15. cum ſeqq. 2. q. 6.

Ab Officiali Epiſcopi, Epiſcopus non appellatur, quia utriuſque idem eſt Auditorium. c. non putamus. de Conſuet. in 6. Ab Officiali generali appellatur Archi-Epiſcopus. cit. c. non putamùs. Item c. Romana. 3. in princ. de Appell. in 6.

Ad Papam, omiſſo medio, appellatur. c. ſi quis veſtrûm. c. omnes. c. ad Romanam. c. ſi quis putaverit. c. ideo. c. Decreto. c. qui ſe ſcit. c. arguta. c. quoties. 2. q. 6. Item c. accuſatus. 3. q. 6. Item c. ſi duobus. 7. in princ. de Appell. Niſi conſuetudine aliter obſervetur. c. Romana. 3. §. ab Archidiaconis. v. niſi aliud de Appell. in 6.

à Pari par Judex non appellatur. c. anteriorum. §. illo videlicet. 2. q. 6.

à Primate Regionis non appellatur. c. ſi inter. §. fin. 6. q. 4.

Ad ſedem Apoſtolicam omnes appellare poſſunt. c. ſi quis. 4. c. ad Romanam. 6. c. ideo. 10. c. ſi quis. 15 cum ſeqq. 2. q 6. Et nemo ad ſedem Apoſtolicam appellantem judicet. c. arguta. 13. c. quoties. 16. ead.

A Subdelegato ad priorem Delegatum appellatur, ſi Delegatus alii, non ad Subdelegantem cauſam ſubdelegaverit, quod probatur ſub conditione. Vide c. ſuper quæſtionum. 27. §. porrò, & §. ſi verò. in fin. Item c. cùm te. 18. de Offic. deleg. Niſi Subdelegatus aliquid ſibi de juriſdictione reſervaverit: hoc enim caſu Subdelegatus eſt appellandus. cit. §. porrò. & cit. c. 27. in princ. v. ipſe namque reſpondit. & §. ejus ergo. item c. cum te conſulente. 18. eod. Et c. ſi Delegatus. 7. §. fin. eod. in 6. Item & alio caſu à Subdelegato ad Delegantem appellatur, ſi ex tribus Delegatis, duo vices ſuas non in totum ſubdelegaverint; hoc enim caſu, tertio Delegato, cum duobus Subdelegatis cognoſcente non ad ſubdelegantem provocatur, ſed ad Delegantem. c. ſi duo. 3. eod. in 6. Item ſi Subdelegans excommunicatus, vel mortuus fuerit. c. ſi is, cui. 10. eod. in 6. Vel ſi Subdelegans negetur habere juriſdictionem: his enim caſibus, omiſſo Subdelegante, ad Delegantem appellatur. c. ſi à Subdelegato. 14. eod. in 6. Si quis eſt Subdelegatus in totum, ab eo non ad Delegatum, ſed ad primum Delegantem appellatur, aliàs ſecùs. c. ſi duo. 3. c. ſi Delegatus. 7. eod. in 6. à Subdelegato non in totum appellatur ad Delegantem, ſi appellatio eſt contra Delegatum. c. pen. eod. in 6.

Vacante Imperio ad Eccleſiam appellatur. c. licet. 10. de for. comp.

A quibus Actibus appellare liceat, vel non.

Si Apertura Teſtamenti conceſſa eſt, non appellatur à tali ſententia. c. ult. §. ſi quis eſſam auſus. 2. q. 6.

Ab Appellatione non admiſſa, provocare licet: ut ſi Metropolitanus à Provinciali Epiſcopo appellatus, appellationem ſuſcipere nolit, ad Synodum provocare licet. c. ſi Metropolitanus. 6. q. 4.

A citatione ad locum non tutum licet appellare, etiam contra Judicem datum cum clauſula: *appell. rem.* c. ex parte. 47. de Appell.

A coërcitione ac correctione appellari non poteſt, niſi modus excedatur. c. licet. 12. & ſeq. de offic. ordin. c. ad noſtram. 3. c. reprehenſibilis. 26. c. de priore. 31. de Appell.

A collatione beneficii in præjudicium à Capitulo ſimul & Epiſcopo facta, appellari poteſt ad Epiſcopum, ſi Epiſcopus tantùm ùt Canonicus interfuit; ſi autem interfuit ùt Prælatus, non ad eum, ſed ad Superiorem appellandum eſt. c. à Collatione. de Appell. in 6.

A decreto perpetuo non appellatur. c. 29. de Appell.

Ab Electione ſi appelletur, confirmatio ſubſequens, pendente Appellatione, ab inferiore facta, non valet; electus tamen debet venire, & ad finem uſque negotium proſequi. c. ſi poſtquam. 33. de Elect. in 6.

Ab exceptione rejecta appellare licet. c. olim. 7. de except. c. ſignificavit. 48. de Appell. c. ſignificantibus. 49. c. ut debitus. 59. eod. Item c. Romana. 3. §. cum autem. eod. in 6. c. cùm cauſa. 22. de offic. deleg. Contrarium videtur in uno caſu. c. cùm ſit. 5. §. ſi verò. c. ſuper. 12. in ptinc. de Appell. item c. qui ſcit. §. fin. c. non ità. c. ſi quis. 2. q. 6.

A gravamine Judicum appellari poteſt. c. ex parte. 13. de privil. à gravamine appellans ante ſententiam, in cauſa Appellationis, debet probare cauſam Appellationis veram fuiſſe. c. olim. de Except. A gravamine futuro, extra judicium appellari poteſt. c. bonæ. 51. de Appell. A gravamine ſublato non licet appellare. c. cùm ceſſante. 60. de Appell. c. ſi à Judice. 10. §. fin. eod. in 6.

Ab interlocutoria appellare licet. c. directæ. 39. de Appell. & c. non ſolent. 30. §. ante ſententiam. 2. q. 6. Niſi ab interlocutoria infra dies decem appelletur, tranſit in rem judicatam. c. ſignificaverunt. 36. de Teſtib. c. quod. de ſent. & re judic. Interlocutoria per appellantem à definitiva, non poteſt revocari, niſi ab ea fuerit appellatum, vel niſi cauſæ principali præjudicet. c. ult. de Appell. in 6.

A poſſeſſione momentanea decreta non appellatur. c. ult. § de poſſeſſione. 2. q. 6. & c. ad hæc. 37. de Appell. Nec à poſſeſſione ſcripto hæredi decreta. c. ult. §. ſi quis. 2. q. 6.

A probatione Exceptionum adverſus teſtes denegata, appellare licet. c. ex parte. 7. de Teſtib.

A repulſione Exceptionis peremptoriæ ſecundò appellans, ſuccumbens, non eſt in cauſa Appellationis poſtea à definitiva emiſſæ, ulteriùs ſuper ea audiendus &c. Niſi ex eo priùs expulſa fuiſſet, quia proponebatur ineptè. Clem. ult. de Appell.

A ſententia conditionali appellatur. c. præterea 40. de Appell. Et à ſententia ſub conditione dicta ſtatim appellatur, non expectato eventu conditionis. c. biduum. 2. q. 6. Et ſuſpenditur effectus ſententiæ dictæ. cit. c. præterea. de Appell.

A ſententia in cauſa criminali appellare licet. c. liceat 2. q. 6. item c. cùm ſit Romana. 5. §. fin. de Appell.

A ſententia exiguæ cauſæ permiſſa, appellatur. c. de Appellationibus. 11. de Appell.

A ſententia in cauſa Fiſci vel tributariæ functionis non appellatur. c. ult. §. quoties etiam. 2. q. 6.

A ſententia interdicti non appellatur. c. ad hæc. 37. de Appell.

A ſententia medio tempore à Papa confirmata, appellatur. c. bonæ. de confirm. utili.

A ſententia ſuper poſſeſſorio appallatur, licet in Legibus contrarium caveatur. c. cùm ad. 15. de reſtit. ſpoliat.

A tertia ſententia appellare non poteſt, habens contra ſe tres ſententias ſuper eodem articulo. Clem. 1. & ult. de ſent. & re judic. c. ſua. 65. de Appell.

Procurator à ſententia contra ſe lata appellare debet; vel ſi ex juſta cauſa non poſſit, debet nuntiare Domino ſententiam. c. non injuſtè. de Procurat. Appellationem tamen proſequi non tenetur. cit. C.

A ſententia inter alios lata, quilibet appellare poteſt, cujus intereſt, nè mandetur executioni: Et poterit ſententia quoad unum, nihil de ſuo jure decentem, confirmari; reſpectu verò alterius rationabiliter appellantis infirmari. c. cùm ſuper. 17. de ſent. & re judic. c. ſolicitudinem. 54. de Appell. Et licèt non appelletur; tamen manet ei, cujus intereſt, jus ſalvum. c. cit. cùm ſuper.

Licèt non appelletur à ſententia contra jus lata, ea tamen nulla eſt. c. 1. c. cùm cauſa. 8. & ſeq. c. cùm inter. 13. de ſent. & re judic.

Appellare non poteſt contra convenientem, qui impetrat literas, *Appell. rem.* c. prudentiam. de mut. petit.

Appellari quis poteſt in alio judicio contra ſententiam latam in altero judicio. c. ult. de in integro. reſtit.

A ſententia contra canones lata appellare non eſt neceſſe; quia hæc nec condemnat, nec abſolvit, nec tranſit in rem judicatam. c. ſignificantibus. 2. de purg. vulg.

A qua ſententia appellatum non eſt, ea tranſit in rem judicatam, & facit jus inter partes, licèt ſit contra jus Litigatoris. c. cùm inter. 13. de ſent. & re judic.

Qui non appellat, juris interpretatione ſententiæ paruiſſe videtur. c. quod. 16. eod.

Sententiæ venales, etiam appellatione non valent. c. cùm ab omni. 10. de vita & honeſt. Cleric.

Ambo partes poſſunt appellare à ſententia. c. Raynaldus. 18. de Teſtam.

De Forma Appellationis, quoties, & quemadmodum appellandum.

De forma appellandi agitur. c. pòſt Appellationem. §. forma verò. 2. q. 6.

Bis in eadem cauſa, ſed non tertiò, appellare licet. c. ſua nobis. 65. de Appell. & c. ſi autem 39. §. unde in ſeptimo lib. Codic. 2. q. 6.

Per clauſulam : *Appell. rem.* inhibetur omnis appellatio, quæ à jure non indulgetur expreſsè c. paſtoralis. 53. de Appell.

Contra id, quod perpetuo edicto decretum eſt, non appellatur c. conſuluit. 29. de Appell.

Inſtructoriè appellare prohibitum, quod verum, ſi Appellatio manifeſtè ſit fruſtratoria. c. paſtoralis. 53. in princ. v. quod per Appellationem. de Appell. item c. ideo huic. §. fin. c. qui ſcit. §. patet ergo. c. quicunque 2. q. 6. Qui cauſâ fruſtratoriæ dilationis appellaverit à Judice, ad quem provocaverat, condemnabitur. cit. cc. qui ſcit, & quicunque. 2. q. 6. Et qui minùs legitimè appellavit, remittitur ad Judicem à quo, & in expenſis condemnatur. c. ut debitus. 59. de Appell. Et per fruſtratoriam Appellationem, etſi in reſcripto non ſit expreſſa, negotium impediri non debet. c. 53. de Appell.

Gradatim appellandum eſt, non omiſſo medio. c. anteriorum. §. illud. 2. q. 6. c. dilecti. 66. de Appell. c. duo ſimul. 9. de offic. ordin. c. Romana. 3. §. ab Archidiaconis. de Appell. in 6. c. antiqua. 23. de privil. Niſi quis ad Papam appellare velit. cit. c. dilecti. 66. de Appell.

Si quis præcedente gravamine ſubmittit ſe protectioni ſuperioris, habetur pro Appellante, licet per ſimplicitatem omiſerit vocem: *Apello*, modò ſervaverit ea, quæ in Appellatione ſunt neceſſaria. c. ad audientiam de Appell.

Literæ Appellationis ſeriem facti continere debent. c. ſuper. 5. de cohabitat. Clericor.

Literarum petitio & acceptio intra. 5. dies ex officio finienda eſt. c. ab. eo. 24. 2. q. 6.

Qui literas impetrat ſuper eo, ſuper quo appellavit, de ſua appellatione debet facere mentionem. c. ex parte 12. reſcript.

Coram majori parte Judicum eſt appellandum. Clem. 1. in princ. de Appell.

Peremptoria exceptio in cauſa Appellationis poteſt proponi. c. cum. 10. de fid. Inſtrum.

Contra regularem diſciplinam ſeu correctionem non appellatur. ad noſtram. 3. c. reprehenſibilis. 26. §. nec ſubjecti & §. fin. c. quia nos. 32. de Appell.

Si per reſcriptum committantur plures Articuli connexi, & in uno expreſsè removeatur appellatio, intelligitur remota etiam in aliis. c. ſecundò de Appell.

In ſcriptis regulariter eſt appellandum. c. poſt appellationem. §. fin 2. q. 6. Niſi quis ipſo die, quo ſententia fertur, apud acta, vivâ voce appellaverit. c. ult. §. litigatoribus. 2. q. 6. vide hîc. vivâ voce infrà.

Tertiò in eadem cauſa non licet appellare. ùt ſuprà hîc. ex c. ſua nobis. 65. de Appell. & c. ſi autem. 2. q. 6. dictum. &c.

Vivâ voce; nè quidem apud acta appellare licet, ſi vel ab interlocutoria, vel extraordinario gravamine ad Papam appelletur. c. 1. de princ. de Appell. in 6.

Quando appellandum, & quamdiu?

Quando appellandum. vide c. non ſolent. §. fin. 2. q. 6. & c. propter ſuperfluam. ead.

Ante ſententiam definitivam non appellatur. cit. c. non ſolent. §. fin. 2. q. 6.

Intra ſtatutum tempus appellandum eſt. c. propter ſuperfluam. 2. q. 6 Nimirum intra biduum. c. biduum. §. Et palàm eſt. ead. Intra quinquendium. c. propter. 22. ead. item Decendium (ſunt enim poſtea 5. dies ad priores 5. uti prius tres ad duos, additi:) c. Anteriorum. 28. ead. Et c. quod ad conſultationem. 15. de ſent. & re judic. Quæ de tempore, quo biduum aut triduum currere incipiebat, jure antiquo ſtatuta ſunt, ad jus novum decem dierum transferri poſſunt. Biduum autem, & triduum illud incipiebat currere ex die latæ ſententiæ. c. biduum. in princ. 2. q. 6. Etiam dum ſententia ſub conditione lata eſt. cit. c. biduum. §. 1. v. quid ergo. item c. præterea requiſiti. 40. de Appell. Fallit, ſi Judex ſententiam Imperatori transmiſerit confirmandam, vel ut locus pœnæ aſſignetur; hoc enim caſu, à reſcripto Principis, tempus appellandi currit. cit. c. biduum. §. ſi quem in Inſulam. Item fallit, ſi extrajudicialis ſit cauſa, in qua appellatur. Sed reprobatur hoc c. concertationi. 8. de Appell. in 6. Item fallit, ſi non per Appellationem; ſed per aliud juris remedium, gravamen proponatur. cit. c. 8. v. ſed ſi per contradictionem. Denique fallit, ſi ſententiâ præcipiatur aliquid fieri intra certum terminum: hoc enim caſu videtur non niſi termino elapſo decendium currere. Sed reprobatur c. quod ad conſultationem. 15. de ſent. & re judic.

Si Appellans intra ſtatutum tempus dimiſſorias literas non petierit, vel impetraverit: aut iter ad Judicem appellationis non arripuerit, appellatio non valet, & pœnam appellationis ferre cogitur, ac præſcriptione ab agendo ſubmovetur. c. propter ſuperfluam. 2. q. 6. c. ab eo. 24. ead. item Clem. c. quamvis. 2. de Appell. Quod fallit, ſi non per Appellantem, ſed per Judicem ſteterit, quò minùs ſuo tempore Apoſtoli dati ſint. c. poſt appellationem. 31. §. ſufficit. 2. q. 6. Clem. cit. c. quamvis. 2. §. quod ſi Judex. de Appell. Item c. ut ſuper. 4. c. ab eo. 6. de Appell. in 6.

Infra 10. dies à die ſciti gravaminis vel latæ ſententiæ appellare quis debet; poſtea enim non auditur per appellationis remedium, licet audiatur per remedium juris communis, ut ſuperiùs inſinuatum ex c. concertationi. 8. de Appell. in 6. Et renuntiâſſe appellationi, ac ſententiæ latæ paruiſſe cenſetur. c. quod. de ſent. & re jud.

In termino appellationis præfigendo conſideranda. c. cum ſpeciali. 61. de Appell. Statutus eſt terminus, non, ut præveniri non poſſit; ſed nè prorogari poſſit. Qui tamen non tantùm à provocante, ſed etiam à Judice à quo, reſtringi poteſt. c. oblatæ. 57. eod.

Si pars terminum proſequendæ appellationis ſtatutum ab homine ſeu Judice prævenit, impetrando ad hoc literas, literæ non valent, ſi in eis tacuit de hoc termino. cit. c. oblatæ.

Terminum ſtatutum à jure poteſt etiam appellatus prævenire, modò non nimiùm præcurrat. ibid.

Poteſt quis ad proſecutionem appellationis ſibi præfigere terminum: & ſi nimis prolixus fuerit,

fuerit, debet Judex competentem præfigere. Et niſi infra terminum etiam à ſeipſo præfixum proſequatur, ſententiâ Judicis à quo, ſtare agitur. c. perſonas. de Appell. Etiam annum ad proſecutionem appellationis datum, poteſt Judex abbreviare. c. cùm ſit. eod.

Appellans proſequi & finire tenetur appellationem extra judicialem ſicut judicialem, infra annum à die interpoſitæ appellationis, vel illati gravaminis; aliàs appellatio eſt deſerta, niſi juſtum impedimentum allegetur. c. cùm ſit Romana. c. conſtitutus. de Appell.

Appellanti tempus ab homine, vel jure præfixum non currit, quamdiu apdellatio per compromiſſum, vel de expreſſo partium conſenſu differtur. Clem. quamdiu. 4. de Appell.

Appellationis proſequendæ annus unus vel duo, ſecundùm diſtantiam locorum, ac perſonarum ac negotiorum qualitatem breviatur. c. cùm ſit Romana. & c. conſtitutus. de Appell. Quo tempore exacto ſi lis non fuerit completa, rata manet ſententia, à qua appellavit: uti etiam ſi intra biennium appellare ceſſaverit. c. ei qui. 2. q. 6. c. cùm ſit. 5. de Appell. c. oblatæ. 57. c. ex ratione. 8. eod. Et exacto tempore Judex procedit, ac ſi citatus peremptoriè, non veniſſet. c. ſæpe. 44. eod. Niſi juſtam cauſam oſtendat, ſeu legitimum impedimentum. c. conſtitutus. 45. eod. Ut ſi longius ſit iter. Tunc ſpatium temporis, quo iter agi poſſit, computetur. c. propter. in fin. 2. q. 6. & pro ſingulis diebus computentur. 20. milliaria. c. habita. ead.

Quadrimeſtre datum condemnatis in perſonali cauſa, poteſt à Judice ex cauſa arctari: & ſponte arctationem recipiens, non poteſt poſt decendium adpellare, licèt non conſtet, Judicem ex cauſa terminum abbreviâſſe. c. quod de ſent. & re judic. Condemnatus olim licentiam appellationis habuit per ſe, intra 2. dies tantùm; per Procuratorem intra 3. c. anteriorum. in princ. 2. q. 6. biduum autem, aut triduum ex die latæ ſententiæ computandum erat. c. biduum. in princ. ead. nunc appellationes omnes ventilantur intra decendium à recitata ſententia. cit. c. in princ.

Appellatio ab Electione facta debet fieri infra menſem: Et una pars debet expectare alteram per 20. dies: quibus elapſis, poterit procedi in cauſa appellationis. c. 1. de Elect. in 6.

Nè appellaturo temdus, infra quod quilibet appellare tenetur, currat; juſtus metus eum excuſat, proteſtatione tamen ſuper hoc factâ aliàs ſinè proteſtatione non ſufficiet metus. c. ult. de Appell.

Juxta Canones poteſt etiam ante litem conteſtatam appellari. c. ſuper eo, 12. de Appell.

Ex quibus Regionibus appellare liceat? vel non.

Ex Ægyptiaco Tractu vel Lybia appellatur Præfectus Auguſtalis. c. Anteriorum. 28. §. illud etiam. 2. q. 6. Ex Tractu Orientali appellatur. Comes Orientis. cit. c. §. Orientalem autem. ead.

De Appellante.

Appellans acta edere & transmittere tenetur. c. ult. §. judicibus, 2. q. 6. & c. ult. de Probation.

Appellans Apoſtolos ſeu Libellos dimiſſorios à priore judice ad poſteriorem petere debet, ac ei dandi ſunt. c. 1. in princ. v. petat Apoſtolos & c. ut ſuper. 4. de Appell. in 6. item c. poſt Appellationem in princ. 2. q. 6.

Forma Apoſtolorum præſcribitur dicto c. poſt Appellationem. §. Forma. vide etiam ſuprà tit. Apoſtoli ſeu literæ dimiſſoriæ.

Appellans non auditur, niſi is, cujus intereſt. c. cùm inter. de Elect. c. penult. de his, quæ fiunt à maj.

Appellans ab ordinario in una cauſa, in aliis coram eo reſpondere tenetur, licèt poſſit eum ùt ſuſpectum recuſare; niſi crimen, de quo apud illum convenitur, ſit manifeſtum, & in quod non cadat excuſatio, nec ſuſpicio de Judice, & quia imponitur pœna juris, ipſo facto ſurgens. c. propoſuit. 24. de Appell.

Appellans etiam extra judicium, cauſam juſtæ appellationis debet exprimere. c. conſtitutis. 46. c. cum ſpeciali. 61. eod.

Appellans injuſtè, condemnatur in expenſis in quadruplum. c. omnino. 2. q. 6. Et remittitur ad eum, à quo appellavit. c. cùm in Eccleſia. 38. de Appell.

Appellans ut cogatur recedere ab appellatione, Judex poteſt gravamen revocare. c. ex parte. 47. eod.

Appellanti non imputatur, ſi per Principem ſtat, quò minùs expediat cauſam ſuam. c. ex inſinuatione. 50. eod.

Appellantem nemo debet nimiùm feſtinanter prævenire in literis commiſſionis impetrandis. c. oblatæ. 57. eod.

Appellanti non ſufficit dicere: quòd oppoſuerit exceptionem legitimam, niſi per eam non admiſſam, fuerit appellatum. c. dilecto. 63. eod.

Appellans ſi terminum præfixit ſuæ appellationi, & à Judice, vel adverſario appellatio fuerit approbata, tenetur mittere Procuratorem ſufficientem ad totam cauſam; aliàs in Expenſis condemnabitur, alterâ parte eam proſequente. c. Nicolao. 64. c. interpoſita. 70. §. eidem. Et terminum appellans, vel Judex ſtatuit, neutra poteſt prævenire. c. oblatæ. 57. eod.

Appellans etiam poſt annum auditur, ſi Procurator fines exceſſit mandati: nec præjudicat Domino. c. ſignificante. 69. eod.

Appellans à gravamine probare debet coram Judice ad quem, cauſæ veritatem, niſi fuerit coram Judice à quo, oblata & rejecta. c. interpoſita. 70. in princ. de Appell.

Appellans remitti poteſt ad eum, à quo appellavit, contradicente parte alterâ, quæ adverſario in expenſis condemnabitur. cit. c. 70. §. ille.

Appellans ejus paret judicio, ad cujus examen voluerit per Appellationem transferre. c. nos 6. de purg. canon.

Appellans contra Electionem, omnia, quæ objicit contra perſonam vel formam, tenetur exprimere, & jurare, quòd illa credat, vera eſſe, & ea ſe poſſe probare. c. ut circa. 4. de Elect. in 6. c. is, qui. 19. eod. Super non expreſſis, non auditur. cit. c. 4. Niſi de novo emergant.

Appellantium temeraria audacia, & effrænata frequentia, refrænari debet. c. quamvis. 10. de Elect. in 6. Et appellantibus Judex terminum præfigere debet. cit. c. 10. item c. ad aures. 33. de Appell.

Appellantes & litigantes moniales non debent perſonaliter venire; ſed Procuratorem ſufficientem mittere. c. indemnitatibus. 43. §. cæterùm de Elect. in 6.

Appellans Procurator rejicitur, niſi omnia propter quæ appellare intendit, ſingulariter & clarè, in ejus Procuratorio ſint expreſſa, habeàtque ſpeciale mandatum jurandi corporaliter in eorum animas, quorum Procurator exiſtit, quòd credant ipſi, hujuſmodi expreſſa, vera eſſe, & ſe ea poſſe probare. c. Procurator. 38. eod.

Appellans ad Papam in Judicio, vel extra, appellare debet in ſcriptis, & cauſam exprimere, & Apoſtolos petere, qui illi exhiberi debent. c. 1. de Appell. in 6.

Appellans & non obſervans ea, quæ ad appellationem pertinent, reputatur non appellans, & ad prioris Judicis examen debet redire, in legitimis expenſis condemnandus. c. 1. §. poſt. in fin. eod. c. 6. item in 12. de reſcript. item c. cùm Olim. 14. de privileg. item c. reprehenſibilis. 26. de Appell.

Appellans à Judice, videtur coram illo nolle litigare. c. ult. de dolo & contum. in 6. Et Judex eum alteriùs citare non debet, niſi fors appellationis renuntiet. cit. c. ult. Poteſt autem citare eum appellantem, qui revocavit ſuam interlocutoriam; & niſi compareat, condemnat reum ùt contumacem. c. ſi à Judice. 10. de Appell. in 6.

Appellans, Exceptionem dilatoriam repulſam in principali cauſa, non poteſt repetere in cauſa appellationis. c. ult. eod. in 6.

Appellans ante definitivam, etiam à definitiva lata ſe abſente, citato, vel non, infra tempus debitum appellare poteſt; niſi prima appellatio fuerit manifeſtè frivola. Clem. un. de dolo & contum.

Appellans Canonicus monitus, ut reſideat, jubetur appellationem proſequi, & interim in Beneficio Vicarius conſtitui, ex fructibus Beneficii ſuſtentandus. Quodſi nec proſequatur appellationem, nec reſideat, privatur beneficio. c. pervenerit. 28. de Appell.

Appellans ſuccumbens propter ineptitudinem, iterum auditur. Clem. ult. de Appell.

Appellans in cauſa appellationis ſuccumbens, in Expenſis punitur. c. cùm olim. 14. de privil.

Appellans, & non proſequens, ſed rediens ad Judicem à quo, & iterum gravatus, poteſt iterum appellare. c. directæ. 39. de Appell.

Appellans, pro alia cauſa rediens ad Judicem à quo, non intelligitur appellationi ſuæ in alia cauſa renuntiare. c. cum teneamur. 17. c. propoſuit. 24. de Appell.

Appellans debet cauſam explicare coram Judice à quo. c. ùt debitus. 59. eod.

Appellans videtur appellationi renuntiâſſe, ſi præfixo tempore non compareat, nec Apoſtolos petat, vel oblatos rejiciat. Clem. quamvis. 2. in princ. de Appell. idem eſt ſi appellationem non proſequitur. c. perſonas. 4. de Appell. Et tunc Judex in cauſa procedit. c. directæ. 39. de Appell. c. cùm cauſa. 8. de ſent. & re judic.

Nulli appellanti negandæ induciæ. c. qui ſcit. §. patet. 2. q. 6. & toties quoties. c. pulſatus. 3. q. 6.

Appellans licèt Nuntium ad Superiorem inſerit, vel literas habeat, quæ tamen Delegato nondum ſunt aſſignatæ, non valet appellatio. c. ùt debitus. 59. de Appell.

Appellantem excuſat miſſio Nuncii, nè reſpondeat coram Judice, ſi miſſio fit, antequam partes fuerint citatæ. c. ad hæc. 30. de Appell.

Appellantes, & per negligentiam non proſequente debito tempore appellationem, excommunicatio poſt appellationem lata, non ratificatur, nec convaleſcit: poterit tamen, elapſo tempore, denunciari publicè excommunicatus, & vitari debebit, donec de nullitate ſententiæ docuerit. c. licet. de ſent. excomm. in 6.

Appellantis contumacia punienda. c. reprehenſibilis. 26. §. ſi autem in quocunque. de Appell. c. 1. §. quodſi appellator. & §. ſi autem appellatus. eod. in 6.

Appellans ubi jus ſuum, vel Eccleſiæ directè proſequitur, decretalis *ut circa* non habet locum. Clem. 4. de Elect. Ubi plura de Appellante & Appellatione.

Appellantes cogendi ſunt appellationem proſequi, aut judicio Judicis parere. c. conſuluit. 14. c. ad hæc. 28. de Appell.

In Eccleſiaſticis Legibus, ante Exitum cauſæ, per appellationem recedere licet prægravato; ſeculi autem legibus non. c. non ità. 18. 2. q. 6.

Qui iter arripit ad Sedem Apoſtolicam veniendi, appellâſſe intelligitur. c. dilecti. 52. de Appell. Ad hanc Sedem indiſtinctè appellatur. c. ſi quis. 4. & ſeqq. 6. c. quoties Epiſcopi. 2. q. 6.

Iter ad Judicem appellationis intra certum tempus arripiendum. c. propter v. & in his ipſis. 2. q. 6.

Qui prior appellat, prior agat. c. cùm dilectus. de Ordin. Cognit.

Appellantem non debet afflictio ulla, aut detentionis cuſtodia injuriare. c. 2. 2. q. 6.

Ap-

Appellans in cauſa Capitali, vel ſtatûs, per ſe agere poteſt: per Procuratorem non poteſt. c. penult. 2. q. 6.

Appellans in notorio crimine, non auditur. c. cùm ſit. 5. c. pervenit. 13. & ſeq. c. quia nos. 32. de Appell.

Varia de Appellantibus. c. ult. §. ab eo. 2. q. 6.

De Appellato.

Appellati contumacia punienda. Clem. un. §. fin. de cauſa poſſeſſ. & propriet. c. cum ſpeciali. 61. §. Exceſſo quoque. v. nullo autem. c. interpoſita. 70. §. fin. de Appell.

Probare quæ liceat in cauſa appellationis Clem. un. de cauſa poſſeſſ. & propriet. Clem. 5. de Appell.

Appellatum Judicem appellans mutare, & errorem ſuum corrigere poteſt. c. ult. §. ſi verò is, qui. 2. q. 6.

Appellatio à Judice appellationis non eſt recipienda, nec remittenda. c. interpoſita. 70. §. eidem. de Appell. c. placuit. c. ult. §. fin. 2. q. 6.

Appellare non licet ab eo, ad quem appellatum fuit. c. ſi autem. 2. q. 6. Neque à prima Sede; ſed ad eam omnes. c. ipſi. & ſeq. 9. q. 3.

Si Appellatus malitioſè prævenit appellantem, literæ confirmationis ſuper ſententia, à qua erat appellatum, non valent. c. bonæ. 3. de Confirm. utili.

Appellatus poteſt proſequi cauſam Appellationis, appellante non proſequente. Clem penult. de Appell.

Appellatio, dilatio, & termini præfixio ſunt Appellato intimanda. Clem. 1. de Appell.

Si Appellatus voluerit, & petierit. principales Perſonæ, per ſe, vel Procuratores ritè inſtructos ad agendum, debebunt mitti ad Papam. cit. de Appell. in 6.

Ab eo, ad quem appellatum eſt, non poteſt fieri recurſus ad eum, à quo appellatum eſt. c. ult. §. ab eo. 2. q. 6.

Cauſa beneficialis per appellationem tunc demum devolvitur ad ſedem, quando in appellati, vel ejus Procuratoris præſentia interpoſita fuit, aut alteri eorum, intra menſem ab interpoſitione appellationis, legitimè intimata per ſcripturam. Clem 3. de Elect. Quodſi autem nec appellatus, nec ejus Procurator haberi poſſit; tunc appellatio in domo appellati, vel in Cathedrali Eccleſia publicatur. ibid. Quodſi nec ſic publicari poſſit, ob metum vel potentiam appellati; tunc debet in aliquo loco ſolenniter publicari, ità ut ad aures veniat appellati. ibid. Intimatio autem aliter facta non tenet. ibid. Et hunc intimandi modum, etiam ad alios caſus extendit Papa. Ibid. Denique cauſa per appellationem non devolvitur, niſi intra tempus prædictum, plena appellationis notitia ad appellatum pervenerit. Ibid.

De Appellationis Judice, & Judicum Officio,

Per appellationem ſuſpenditur juriſdictio. c. ſi à Judice 10. de appell. in 6.

Judex Adpellationis debet cognoſcere, an ſit legitime appellatum. c. dilectus. 29. de Reſcript. Nec priùs appellationem admittet, quàm ſibi conſtiterit, à gravamine, vel injuſta ſententia fuiſſe appellatum. c. cùm 38. de Appell. & c. acceptâ. 35. eod. c. 1. in princ. de foro compet. in 6. nec priùs citare. c. Romana. 3. §. cùm autem. de Appell. in 6.

Ad officium ejus, qui de appellatione cogniturus eſt, pertinet, prudenter corrigere, quæ contra ipſam invenerit attentata. c. ſolicitudinem 54. de Appell. Attentata poſt appellationem ante definitivam non revocantur, niſi priùs de veritate conſtiterit. c. non ſolùm de Appell. in 6.

Si conſtiterit, malè appellatum eſſe, cauſa remittenda eſt ad Judicem à quo. c. cùm in Eccleſia. 38. c. ut debitus. 59. §. cùm autem. v. etſi minùs. c. cum ſpeciali. 61. §. fin. de Appell. c. Romana. 3. §. fin. c. cum appellationibus. 5. eod. in 6. Poteſt etiam remitti, ſi partes petant. c. accepta. 35. v. niſi partes. item ſi appellans petat remitti. c. interpoſita. 70. §. ille denique de Appell.

Si conſtiterit, benè appellatum eſſe, Judex ad quem appellatum eſt, reſciſsâ priore ſententiâ. in cauſa principali procedere poteſt, ac debet. c. ad probandum. 24. de re judic. c. ut debitus. 59. §. cùm autem. v. alioquin ipſe procedat. Et c. cùm ſpeciali. 61. §. Exceſſu quoque. v. appellationis cauſa. de Appell. Niſi exceptio de ultra duas diætas non citando reo, propter quam fuit appellatum, probetur vera; hoc enim caſu, quamvis bene appellatum conſtet nihilominus cauſa eſt remittenda. c. olim. 7. de Except.

Per appellationem legitimè interpoſitam, principale cum acceſſoriis ad Judicem appellationis deſertur. c. dilectis. 55. de Appell.

Sententia ante appellationem lata, non poteſt executioni mandari poſt appellationem oppoſitam. c. ad præſentiam. 16. de Appell.

Facta poſt legitimam appellationem non valent. c. auditis. 29. de Elect. c. cùm contingat. 36. c. ſignificantibus. 38. de Offic. Deleg. c. innotuit. 12. de Arbitris. c. ex conquæſtione. 10. de reſtitut. ſpoliat. Et ſententia lata caſſanda, non obſtante confirmatione. c. ex parte. 7. de Teſtibus.

Sententia priore ceſſatâ, non punitur Judex à quo, niſi inimicitiâ, vel pecuniâ probetur corruptus. c. hoc etiam. 2 q. 6.

Appellatione à definitiva factâ, revocari poteſt etiam interlocutoria, licèt ab ea non fuerit appellatum, ùt probatur & diſtinguitur. c. ult. de Appell. in 6.

Litis conteſtatio coram Judice appellationis facienda. c. Raynaldus. 18. de Teſtam.

Poſt appellationem vel lite non conteſtata, teſtes recepti non valent. c. accedens. 4. Ut lite non conteſt.

Appellatio facta propter peremptorium, prima vice ex cauſa magna propoſitum, valet. c. 1. de dilation.

Non minùs in appellationibus, quàm in cauſa principali, ſubornatio timenda eſt. Clem. 2. de Teſtib.

Judices non tantùm debent ſuſcipere appellationem, ſed etiam intra 30. dies, ex die ſenten-

 tiæ,

tentiæ, debent geſta omnia litigatoribus tradere. c. ult. §. Judicibus. 2. q. 6. Arbiter item ſi fuit delegatus, item debet præſtare. ibid.

Intra Provinciam, & à Comprovincialibus cauſa tantùm eſt audienda. c. ultra. 3. q. 6. Niſi appellatum fuerit. c. peregrina. & ſeqq. 5. ead.

Si appellatum eſt ſuper cauſa incidenti, & principalis quæſtio, non poſſit ſinè hac decidi, Judex ſuperſedebit utrique. c. ſuper 10. de Appell.

Judex, à quo appellatum eſt, nihil poteſt agere, donec appellationis cauſa ſit finita. c. cùm. 20. de accuſ.

Judex à quo, non poteſt ſtatuere terminum ad finiendam appellationem. c. ex inſinuatione. 50 de Appell.

Valet reſcriptum impetratum ſuper appellationis proſecutione, licèt de excommunicatione non fecerit mentionem. c. ult. de Exception.

Si adverſarius de falſi ſuggeſtione in appellationem prorupit, poteſt Judex ad ulteriora procedere. c. ſuper eo. §. ſi autem. de Appell.

Si appellans turbatur in poſſeſſione, ſuper qua fuit appellatum, Judex à quo, poteſt illam poſſeſſionem ſibi reformare, appellatione in ſtatu ſuo remanente. c. cùm. 17 de Appell.

A Judice jurisdictionem exequente, non appellatur. c. conſuluit. 29. de Appell.

Appellanti ab interlocutoria, vel gravamine Judicis (ante ſententiam) non licet alias cauſas proſequi, quam in appellatione ſua nominatim tantum expreſſas. Clem. appellanti. 5. de Appell.

Appellantem Judex, à quo non poteſt compellere, ut citatus compareat, & à gravamine ipſius veritatem probet. c. ſi à Judice. 10. de Appell. in 6.

Si Judex ùt ſuſpectus recuſetur, poteſt alteri cauſam committere, & inſiſtere, ut partes ſibi Judicem eligant. c. ad hæc. 27. de Appell.

Delegatus datus etiam cum clauſula: *Appell. rem.* poteſt recuſari, ſi eſt conſanguineus impetrantis, vel ſi Advocatus ejus in ea cauſa. c. poſtremo. 36. de Appell.

In cauſa appellationis partes debent citari: ſi altera pars non venerit, nec juſtam abſentiæ prætenderit cauſam, Judex, eâ abſente, poteſt procedere. c. ei, qui. 2. q. 6.

Appellatione retractari non poſſunt negotia contumacis. c. de illicita. 24. q. 3.

Sicut in cauſa principali, ſic in cauſa appellationis, non ſunt recipiendi novi teſtes, ſuper eodem Capitulo, ſuper quo teſtes publicati ſunt; ſed ſuper novo bene recipiuntur novi. c. Fraternitatis. 17. & ſeqq. 2. c. cùm veniſſet. 25. c. ex tenore. 35. de teſtib.

Appellatione à gravamine interpoſitâ, qui in probatione deficit, condemnari debet alteri parti in expenſis. c. ſignificaverunt. 36. de Teſtib.

Si appellans ad Superiorem, compareat coram Judice inferiore, ſuper concernentibus ipſam appellationem, ipſi appellationi renuntiare videtur; ſi autem proteſtetur, quod per hoc non intendat renuntiare, tanquam contraria allegans, audiendus non eſt, niſi notorium ſit, actum illum eſſe injuſtum, ſuper ejus emendatione adivit inferiorem. c. ſolicitudinem. 54. de Appell.

In cauſa appellationis, non poteſt Judex, a quo appellavit, eſſe teſtis. c. ſtatutum. 2. q. 6. Nec Advocatus in cauſa principali teſtis eſſe poteſt in cauſa appellationis. c. ult. de teſt. & atteſt. in 6.

Quando ex dilatione proſequendæ appellationis periculum imminet, etiam neutra parte proſequente, poteſt Judex ad quem, ſupplere, partes compellendo ad proſecutionem. c. oblatæ. de Appell. Non obſtante compromiſſo, vel partium conſenſu. Clem. quamdiu. 4. de appell.

Si Judex à quo gravamen revocet, poteſt in principali cauſa procedere, licèt fuerit appellatum. c. cùm 60. de Appell. Et ſi minùs rationabiliter appellavit, Judex ad quem, remittat eum ad Judicem à quo, & pacti in expenſis condemnet. c. ut debitus. de Appell.

Qui non proſequitur appellationem, recidit in juriſdictionem Judicis à quo. c. reprehenſibilis. 26. c. ad aures. 33. de Appell.

In cauſa appellationis, & in cauſa principali non eſt procedendum contra abſentem, niſi contumaciter ſe abſentet. c. per tuas. de Appell.

Sententia lata contra abſentem non contumacem, reſcinditur citra appellationem. c. tenor. 10. de ſent. & re judic.

Coram Judice appellationis poteſt quis exprimere aliam cauſam, quam illam, quam in appellando expreſſit. c. conſtitutis. 46. de Appell.

Sicut appellante non proſequente appellationem, Judex à quo, in cauſa procedit; idem ſi proſequitur quidem, & non probat. c. cùm. 61. de Appell.

Ad Regulares non extenduntur duæ conſtitutiones in c. cùm. 61. inſertæ. de Appell.

Concedens Apoſtolos eo ipſo defert appellationi. c. dilectis. 55. de Appell.

Appellationi potiùs deferendum, quàm denuntiationi Excommunicationis cit. c.

Parte, quæ convenitur, contumaciter abſente poteſt Judex ad quem, etiam principale negotium definire, ſi poſt litis conteſtationem fuit appellatum. c. per tuas. 58. de Appell.

Sententiæ Excommunicationis & interdicti poſt appellationem latæ, non tenent. c. dilectis. 55. de Appell. c. ad præſentiam. 16. eod.

Sententia ſuſpenſionis, interdicti, excommunicationis lata ſub conditione ſuſpenditur, ſi ante conditionis eventum fuerit appellatum. c. præterea 40. de Appell.

Licèt Excommunicatus ab excommunicatione appellet tamen denuntiari poteſt, & beneficii reditibus ſpoliari. c. paſtoralis. 53. §. verum de Appell.

Contra Electum vel Confirmatum nullum aliud jus expectantem, non admittitur regulariter exceptio vel appellatio. maximè fruſtratoria, ad impediendum electionis vel confirmationis effectum; ſed poſſeſſione habita poterit accuſari vel denuntiari. c. conſtitutis. 46. de Appell.

Appellatio non valet interpoſita contra utilitatem Eccleſiæ. c. 21. de Reſcript.

Appellationi ſuæ ſive juri, tacitè quis renuntiat per contrarium factum, ſi vel inducias poſtea petit, vel teſtibus innititur. c. gratum. 20. de offic. Deleg. vide c. perſonas. 4. c. 54. de Appell.

Appellatione, propter legitimam excuſationem non admiſſam, interpoſitâ, Judex deſinit eſſe Judex. c. cùm ſuper. 23. de offic. Deleg.

Qui ex veriſimilibus & probabilibus cauſis, extra judicium appellavit, nè in poſſeſſione, quam accepit, moleſtetur, reſtituitur ante omnia in ſtatum, in quo erat tempore appellationis emiſſæ, ſalvo tamen utrilibet jure quoad proprietatem. c. bonæ. 51. de Appell.

Judex appellationis debet ſententiam latam confirmare vel infirmare. c. ex literis. 4. in fin. de in integr. reſtit. c. Raynutius. 16. de Teſtam.

Si Judex mutavit interlocutoriam, appellatio interpoſita locum non habet. c. cum ceſſante. 60. de Appell.

Si appellatio non recipiatur à Judice, nec ab adverſario approbetur, ſat erit, per Procuratorem ad impetrandum & contradicendum conſtitutum literas impetrare, licèt pars appellata ſit parata in Curia Rom. proſequi. c. interpoſita. 70. §. eidem de Appell.

In cauſa appellationis (licèt etiam factum fuerit in principali,) jurari debet de calumnia & veritate. c. in appellationis. 2. de juram. calum. in 6.

Articulus appellationis à gravamine diſcutitur per Judicem ad quem, parte abſente per contumaciam, & litè non conteſtatâ in appellationis articulo, vel principali cauſa. c. interpoſita. §. ult. de Appell. Finito articulo appellationis proceditur in negotio principali. c. 1. § poſt de Appell in 6.

Ad Judicem appellationis ſpectat revocare attentata poſt ſententiam, etiam ante appellationem, & non tantùm poſt: ſecùs de attentatis ante ſententiam, niſi appellationis cauſam veram eſſe conſtiterit, & judici à quo, inhibeatur procedere. c. non ſolum. 7. de Appell. in 6.

Appellatio in ſcriptis porrecta Judici à quo, valet, licet coram eo non legatur. c. appellatio. 9. eod. in 6.

Si ob metum juſtum quis non appellavit, habetur pro appellante, modò proteſtatus fuerit, & appellationis cauſas duxerit exprimendas. c. ult. de Appell.

In cauſa appellationis, atteſtationibus publicatis, teſtes produci non poſſunt iidem, vel alii ſuper iiſdem articulis, vel directè contrariis Clem. ult. de Teſtib.

Si Judex à quo non detulit iniquæ appellationi, Judex ad quem, cauſâ cognitâ, remittet ad Judicem à quô: Si verò Judex à quo detulit appellationi, licèt iniquæ, cùm ipſe, quantum eſt ex ſe, munus Judicis à ſe abdicaverit, non remittet; ſed ipſe judicabit de tota cauſa. c. cùm appellationibus. de Appell. in 6.

Judici à quo, debet appellans reddere cauſam appellationis. c. ut debitus. 59. §. cùm autem. c. cùm ſpeciali. 61. §. exceſſu quoque. de Appell. c. 1. in princ. v. cauſam appellationis. eod. in 6. Sed ea Judicii à quo, probanda non eſt. c. ſi à Judice. 10. de Appell. in 6. Neque Judex à quo, appellationem denegare debet. c. appellantem. c. ult. §. ſimiliter. 2. q 6. c. de priore. 31. de Appell. Sed probanda eſt coram Judice appellationis. c. Dilecto. 61. c. interpoſita 70. in princ. de Appell. Et cauſa initio appellationis non eſt alleganda alia, & in proſecutione alia. Clem. 5. de Appell.

Si appellatio recipitur à Judice, vel approbatur à parte, terminus ad eam proſequendam præfixus, obtinet vicem peremptorii termini, ut in abſentem procedatur, ac ſi peremptoriè fuiſſet citatus: nec talis terminus præveniri poterit ab aliqua partium. c. ſæpe. 44. de Appell.

Judex appellantem, & recedentem citare ulteriùs non tenetur, volens in cauſa procedere quoad alia; vel etiam ſententiam audiendam: niſi fortè alter appellationi renuntiet. c. ult. de dolo & contum. in 6.

Lapſis in hæreſim appellatio deneganda eſt. c. abolendam. 9. de hæret.

Alienatio facta ſinè conſenſu Capituli reſcinditur citra appellationem, utpote nulla. c. cùm dilecti 3. de empt. & vendit.

Communis Ordinatio Eccleſiæ, per contradictionem & appellationem illius, cujus non intereſt, impediri non debet. c. ex ore. de his, quæ fiunt à maj.

Si appellatione remotâ cauſa alicui committitur, is poſt adverſæ partis citationem in cauſa procedit: ſecus ſi reus ante citationem iter arripuerit ad ſuperiorem veniendi. c. meminimus 9. de Appell.

Clauſula *Appell. rem.* ſi ponatur in medio literarum, & negotia ſint plura ſe minimè contingentia, præmiſſa tantùm reſpicit, non ſequentia, niſi in fine literarum prædicta clauſula iteretur. c. inquiſitio. 71. de Appell.

Poſt appellationem punitur graviter delinquens non obſtante: Appello. c. præterea. 22. de Appell.

Pœna appellantis, non obtinentis. c omnino. 2. q. 6. Niſi ante ſententiam renuntiaverit appellationi. c. ult. §. ſi verò is, qui ead.

Appellatione pendente.

Appellatione pendente nihil innovandum, éſtque de eo Judici, à quo appellatum eſt, per Judicem appellationis inhibendum: & innovatum ſeu attentatum reſcindendum. c. poſt appellationem. §. Ulpianus. 2. q. 6. Ejus exemplum proponitur. c. accuſatus. v. & dum iteratò. 3. q. 6. itèm c. 1. & c. ad præſentiam. 16. & c. dilectis. 55. de Appell. item 1 c. licèt. 14 de ſent. Excomm. in 6. item c. cùm olim. 32. de Offic. deleg. c. cùm tu fili. 16. de teſtib. c. dilectæ. 10. de Except. Quod verum eſt, ſi etiam, antequam appellatio interpoſita eſt, fuerit innovatum. c. non ſolùm. 7. in princ. de Appell. in 6. item etiamſi extrajudicialiter ſit appellatum. c. bonæ. 51. de Appell.

Quod poſt legitimam appellationem agitur, irritum eſt. c. exhibita. de judic.

Colla-

Collatio beneficii poſt Appellationem ex juſta cauſa factam, eſt ipſo jure nulla. c. 1. de Appell.
Appellanti in cauſa matrimonii, interdici debet, nè aliud matrimonium contrahat, lite pendente. c. penult. de ſpons. duor.
Appellatione pendente quando aliquid poſſit innovari. vid. in ſeq.

Appellatione pendente quando aliquid innovari poſſit.

Poteſt, ſi appellans quoque contra appellationem ſuam, vel adverſarii ſui antea factam, aliquid innovaverit. c. conſtitutis. 23. de Appell. Item
Si per ſententiam excommunicatus ad cautelam abſolvatur. c. quâ fronte. 25. eod.
Si Appellans appellationem non proſequatur. c. ad hæc. 27. c. pervenit. 28. c. cùm ſpeciali. 61. §. exceſſu quoque. v. quam ſi proſequi de Appell.
Si Appellatio aliquo jure non ſubſiſtat. c. ult. de dol. & contum. in 6. c. non ſolùm. in princ. v. exceptis caſibus. de Appell. in 6.
Si, cùm ab adverſario dicatur Appellationis cauſa injuſta ſeu minùs legitima, Judex appellationis, non dum recepta Appellatione, velut ex cauſa probabili facta, cœperit de cauſæ veritate cognoſcere: hunc enim inhibere non poteſt. c. Romana. 3. §. quodſi objiciatur. de Appell. in 6. Quod fallit, ſi à definitiva ſententia appellatum: hoc enim caſu etiam ante receptam Appellationem Judex poteſt inhibere. cit. §. quodſi objiciatur. v. ante ſententiam. & cit. c. Romana. §. ſi autem poſt.
Si Appellans agat de Præbenda ſibi, antequam vacâſſet, promiſſa: hoc enim caſu ea poteſt alii conferri, appellatione non obſtante. c. relatum. 3. de Conceſſ. Præb.
Si nondum conſtet, cauſam per Appellationem ad Judicem inhibentem eſſe devolutam: tunc ab eo inhibendum non eſt. c. Romana. 3. §. ſi vetò vocatis. de Appell. in 6.
Desertâ causâ Appellationis: ùt ſi in alia cauſa vel quæſtione procedatur, quàm in qua appellatio interpoſita eſt. c. cùm teneamur. 17. & c. præterea. 22. de appell. Quod fallit, ſi quæſtio, in qua non eſt appellatum, ſinè ea, in qua appellatum eſt, expediri non poſſit. c. ſuper eo. 10. eod. Item fallit, ſi propter plura crimina condemnatus, in gravioribus appellavit: hoc enim caſu in aliis minoribus executio ſuſpenditur. c. poſt appellationem. §. ſi quis ex pluribus. 2. q. 6. Denique fallit, ſi alterum alterius, ob quod appellatum eſt, ſit acceſſorium. c. dilectis. 55. de Appell.
Si ab Electione à majore parte facta, ſit appellatum. c. 1. & c. ex ore. 3. de his, quæ fiunt à maj. parte. Item ſi duobus præſentatis, prior repulſus appellaverit: hoc enim caſu alterius inſtitutio, quamvis pendente Appellatione, facta, valet. c. paſtoralis. 29. de Jure Patronatûs.
Si à ſententia excommunicationis vel ſuſpenſionis ſit appellatum. c. paſtoralis. 53. §. verùm quia. de Appell. & c. is, cui. 20. §. fin. de ſent. excomm. in 6.
Si Poſſeſſore condemnato, fructus rei ſequeſtrentur. c. quoties. 26. 2. q. 6.
Si Judex gravamen, ob quod appellatum eſt, revocaverit. c. ſi à Judice. 10. §. fin. de Appell. in 6.
Si ab interlocutoria ſit appellatum: hoc enim caſu procedi poteſt. c. non ſolùm. 7. §. illa. de Appell. in 6. Niſi poſtea appellationis cauſam vetam eſſe conſtet. cit. §. illa. v. donec Appellationis cauſam. Item niſi legitimâ inhibitione factâ innovatum ſit. cit. §. illa. v. niſi Judex Appellationis.
Si Judex, à quo appellatum eſt, juſjurandum præſtiterit, de ſententia intra certum tempus exequenda. Sed hoc reprobatur c. venientes. 19. de jurejur.
Si in integrum reſtitutione contra ſententiam petitâ, præſumptio ſit eam malitiosè ad differendam executionem peti: hoc enim caſu executio fieri poteſt, cautione ab adverſario præſtitâ. c. ſuſcitata. 6. de integr. reſtit.
Si Appellationi ſit renunciatum. c. ut ſuper. 4. v. Niſi appellationi. de Appell. in 6.
Si tertius aliquis pendente Appellatione aliquid innovaverit: hic enim de attentatis contra inhibitionem non tenetur. c. Romana. 3. §. in alium. de Appell. in 6.
Si tres conformes ſententiæ in eadem cauſa latæ ſint. Clem. 1. de re judic.
Poſt appellationem omnia ad ſuum ſtatum debent reduci. c. conſideravimus. 10. de Elect.
Eccleſiæ datur reſtitutio ad Appellationem omiſſa. c. ult. de in integr. reſtit.
Probatio de actu geſto poſt Appellationem, præfertur probationi de actu geſto ante Appellationem: & ideo actus judicatur non teneres. c. cùm tu. de Teſt. & atteſt.
Poſt ſuam, vel alterius Appellationem, quidquid ſit, debet in ſtatum priſtinum revocari. c. conſideravimus. 10. de Elect. c. ſuper. 27. c. cùm olim. 32. de offic. deleg. c. 1. c. ad præſentiam. 16. c. ad audientiam. 34. c. ſignificavit. 48. de Appell.
Appellatione pendente, coram Ordinario, poteſt ipſe Ordinarius recuſari, ſi ſuper alia cauſa conveniatur Appellans coram eo. c. ad hæc. 6. c. propoſuit. 24. de Appell.
Innovata per Judicem à quo, poſt definitivam, à qua appellatum fuit revocantur ſtatim per Judicem Appellationis; etſi innovata fuerint ante Appellationem. c. non ſolùm. 7. de Appell. in 6.

Approbandi.

Approbari debet ab omnibus, quod omnes tangit. c. ſi Archiepiſcopus. 6. de tem. ordin. c. ad hæc. 7. in fin. de offic. Archidiac. c. quod omnes. 29. de R. I. in 6.
Quod ſemel approbavi, iterum approbare non poſſum. c. nulli 5. de accuſ.

Appropriare.

Epiſcopus non poteſt ſibi appropriare reditus Eccleſiæ. c. prohibemus. 7. de Cenſib.
Magiſtratus non debet ſibi appropriare pœnam pecuniarium, quam recipit ab aliquo; ſed in utili-

utilitatem Reipubl. diſtribuere. c. Presbyteri. a. de pœnis.

Aqua.

Cur in benedictione aquæ ſal admiſcetur. c. Aquam. 20. diſt. 3. de conſecr.

Aquæ ferventis & ferri candentis purgatio non debet fieri. c. paucis nec Cler. vel Monach. c. conſuluiſti. 2. q. 5. & ideo pro non præſtita haberi debet. c. ex parte. 8. de purg. Canonicâ debet fieri. c. nobilis. 2. q. 5.

De latere Chriſti vera aqua fluxit, & non tantùm humor aquaticus, ſive phlegma. c. in quadam de Celebr. Miſſ.

Ex L. Aquilia.

De damno dato actio adverſus dantem competit. c. ult. in princ. de injuriis. Etiam ſi per ignorantiam vel imperitiam damnum dederit. cit. c. ult. vel ex imperitia. Fallit, ſi actor damnum evitare potuit. c. damnum. 86. de R. J. in 6.

Si cauſam & occaſionem damni dedit, de damno dato tenetur. Niſi quis licitum faciens, aliquem cauſam vel occaſionem damni dedit. c. de occidendis. §. qui verò repelluntur, uſque ad §. fin. 23. q. 5. Item fallit, ſi nè damnum accideret, nihil ex contingentibus omiſit, & ita culpâ caret. c. ult. §. fin. de injuriis.

Si domum vel ſuperficiem alienam incenderit, punitur. c. ſi quis domum 6. de injuriis. c. ſi quis membrorum. 3. c. fin. 23. q. 8.

Si quis foveam fecerit, in quam alienum pecus ceciderit, is qui foveam fecit, de damno dato tenetur. c. ſi quis. 2. de injuriis.

Si fructus alienos, immiſſo pecore, depavit, de damno dato tenetur. c. ſi læſerit. 4. de injuriis.

Si pecus immiſit in alienam ſegetem, de damno dato tenetur. c. ſi aggreſſus. 5. de injur.

Si liberum hominem vulneravit, punitur. c. 1. de injur. Et c. ſi quis membrorum. 31. 23. q. 8.

Arbiter & Arbitrium.

Arbiter is eſt, qui conſenſu Litigantium in cauſis ordinariis in Judicem eligitur, ut ipſius ſententiâ ſtetur. c. à judicibus. §. quod de arbitris. & c. placuit. 35. 2. q. 6. c. ſi Clerici. 46. 11. q. 1.

Nullus arbiter eſſe poteſt in ea cauſâ, in qua eſt Judex. c. infames. 2. §. ſi quis verò Judex. 3. q. 7.

Filius poteſt eſſe arbiter in re Patris. cit. c. §. filius eod.

Infamis arbiter eſſe poteſt. cit. c. in fin. Et c. ſuſcitantes. 14. de reſcript.

Arbiter de alio arbitrari non poteſt, niſi de quo compromiſſum eſt; quod ſi fecerit, non valet. c. cùm dilectus. 6. c. Expoſita. 11. de Arbitr.

Servus arbiter eſſe non poteſt; Libertinus poteſt. c. infames. §. ſi quis verò Judex. v. ſervus. 3. q. 7.

Incerta Perſona non debet eligi arbiter. c. Intereſt. 12. de arbitr.

Laicus ſuper cauſa ſpirituali non poteſt eſſe arbiter, niſi auctoritate ſuperioris. c. per tuas. in fin. c. contingit. eod.

Arbiter non poteſt infirmare ſententiam per ſe latam. c. Expoſita. 11. eod. Nec valet ejus ſententia contra formam juris vel mandati lata. c. examinata. 9. de Confir. utili.

Arbiter in cauſâ in integrum reſtitutionis eſſe non poteſt. c. pen. de in integr. reſtit. Incidenter cognoſcunt arbitri de cauſa reſtitutionis, ibid.

Arbitri in impari numero eligi debent. c. 1. de arbitr.

A conſtitutis arbitris non licet appellare. c. à Judicibus v. Arbitratu. c. placuit. 2. q. 6. tit. ſup. de appellatione.

Coram arbitris reconventio fieri non poteſt. c. cum dilectus. 6. de arbitr.

Arbitri atteſtationes receptæ fidem faciunt in judicio, ſi teſtes mortui ſunt. c. præſentium. 30. de Teſtib.

Judex compellere poteſt partes, ut arbitros, qui de cauſâ ſuſpicionis, ob quam rejicitur Judex, cognoſcant, eligant. c. ſecundò. 41. de appell. utque litem finiant. c. ſuſpicionis. 39. de offic. Deleg. Si non finiant tempore à Judice ſtatuto, Judex in principali procedit. c. legitima de appell. in 6.

Arbiter aſſumi non poteſt in cauſis majoribus, puta matrimoniali, liberali, criminali, cum hæc majores Judices exigant. c. cauſa. de reſtit. in integr.

Statur arbitrio majoris partis arbitrorum. c. 12. de arbitr.

Nullum eſt arbitrium continens peccatum per partes non remiſſibile. c. non ſine. eod.

Arbiter in patrimoniali cauſa Clerici aſſumptus, non poteſt rem Eccleſiæ adjudicare poſſidendam etiam ad vitam Clerici. c. pervenit. de Arbitrio.

Poteſt in mulierem alias juriſdictionem habentem compromitti, tanquam in arbitricem, etiam in rebus temporalibus Eccleſiæ, ſecus non. c. dilecti. eod. Fœmina poteſt eſſe arbitra ſecundùm conſuetudinem terræ, non aliter. c. cit. dilecti.

Auctoritate Judicis etiam delegati, poteſt de cauſâ ſpirituali compromitti in Laicum & Clericum: & ſi arbitrium à partibus eſt receptum, debet ab eis executioni mandari, licet per generalem Procuratorem factum fuit compromiſſum. c. per tuas. de arbitr. ſi autem arbitrium non fuit approbatum, & pœna fuit appoſita, agitur ad pœnam, aliàs ad intereſſe. ibid.

Quando duo compromittunt in arbitrium, mortuo ex iis uno ſequentium mortuo expirat compromiſſum. c. ex parte. de arbitr. c. ult. eod. Nec tranſit ad heredes. ibid.

Etſi uno ex duobus compromittentibus, mortuo expiret compromiſſum, nihilominus Ordinarius, in quem compromiſſum erat, poteſt

F

extra-

extraordinariâ ſuâ poteſtate procedere ſuper Jure ſuperſtitis, antequam fiat tranſitus ad aliam electionem. c. ex parte, de arbitr.

Arbitri ſi omnes diſcordant in ſumma, valet ſententia illius, qui condemnavit in minori ſumma. c. 1. de arbitr. in 6.

Ex tribus Arbitris ſi unus nolit examinando, vel definiendo negotio intereſſe, duo procedere poterunt, ac ſi ille præſens eſſet. c. ult. eod. in 6.

Ab uno Arbitrorum vel Judicum ſi ſententia ſcripta, reliquis præſentibus & mandantibus recitetur, verbis pluralis numeri, non ſingularis, perinde habetur, ac ſi ſimul ab omnibus eſſet recitata. c. cùm ab. 4. de ſent. & re judic. in 6.

Non valet compromiſſum factum, in duos vel plures ea conditione adjectâ, ut ſi diſcordent, eligant alium tertium, ſive per eoſdem, ſive per alios deſignandum. c. innotuit. de arbitr. Valet compromiſſum in unum vel plures, ut ipſi per ſe cauſam definiant, vel certè per alios, quos ipſi ad hoc elegerint. c. cùm à nobis. eod.

Qui per Arbitrium tenetur eligere, Rectorem. c. 9. 1. cum aliquorum conſilio, tenetur eorum Conſilium, in negotio Electionis requirere; Sed ſequi non tenetur. c. cùm olim de Arbitr.

Arbitrio ſuſpicionis nemo judicandus. c. primo. 2. q. 1.

Qui Arbitrium ſuſcipit, nihil refert, an integræ famæ ſit, an ignominioſus. c. infames. §. cognitores. 3. q. 7.

Ex ſuo Arbitrio nihil facit bonus Judex; ſed juxta Leges & jura pronunciat. c. judicet. §. bonus. ead.

Arbiter poſt rem judicatam ſuper diſcordiis novis aſſumptus, non poteſt per ſuum Arbitrium ſententiam immutare licèt de componendo inter partes mandatum acceperit à Papa. c. expoſita. de Arbitr.

Mulierem oportet in omnibus ſequi Arbitrium viri. c. noluit. 33. q. 5.

Arbitrium Avi ingenui, non Patris ſervi, ſequi debent puellæ in nuptiis.

Arbitrium non tranſit ad Succeſſorem. c. uno. 42. de Offic. Deleg.

Cauſam ſuſpicionis, quam cognoſcere alias ſolent Arbitri, non cognoſcunt, imo, quando recuſatur unus ex delegatis datis cum Claus. *Quodſi non omnes.* ado. Quando recuſatur Delegatus Epiſcopi. gtia. Cùm recuſatur Officialis. c. ſi contra. de Offic. Deleg. in 6.

Arbitrium iniquè latum, non tenet. c. non ſine. 2. de Arbitr.

Arbitrium pro parte tenet, pro parte non tenet. c. cùm tempore. 5. eod.

Arbitrio Judicis puniri debet, qui Expenſas ſolvere non poteſt. c. finem. 5. de Dol. & Contum.

Arbitrium finitur morte Arbitrorum. c. præſentata. 50. de Teſtib.

De Arbitris juris appellatur ad Papam. c. ſi is. de Offic. Deleg. in 6.

Arbitrium facit, ut recedamus à privilegio. c. cùm olim. 18. de præſcript.

Contra Arbitrium præſcribitur. cit. c.

Arbitrariâ & delegatâ poteſtate, poteſt quis ſimul uti. c. Nisi, 2. de præb. & dignit.

Arbitros ſtatuere poſſumus in rebus ſpiritualibus. c. cùm Apoſtolica. 7. de his, quæ ſiunt à Prælatis.

Arbitrum ſtatuere non licet, in quem ſub certa pœna compromitti poteſt. c. literas. 14. de præſumpt.

Arbitrio Judicum compelluntur partes ſtare, ſi juſtè ſit arbitratum. c. dilecti. 4. c. cùm olim. 7. de Arbitr.

Injuſtum Arbitrium per Superiorem corrigi debet. c. non ſine. 2. in fine. c. cùm à nobis. 13. eod.

Arbitrio Superioris puniri debet Litigator temerè contradicens Judici, cœteraque litigans. c. dilectus. 11. de pœnis.

Pœnæ ſunt arbitrariæ. c. querenti. 10. de V. S.

Arbitrariæ ſunt purgationes. c. inquiſitionis. 21. de accuſat. c. ſignificaſti. 5. de Adult.

Arbor.

Arbor Conſanguinitatis eſt authentica. c. 1. 2. & ult. 35. q. 5.

Arboris regulæ non ſunt authenticæ. c. quod. 3. c. ult. de Conſang. & Affinit.

Arca.

Per Arcam intelliguntur Prælati, qui ſubditorum culpam, miſericorditer portant, & eorum infirmitati humiliter compatiuntur. c. plerumque. §. aliud. 2. q. 7.

Archidiaconus.

Archidiaconus eſt major poſt Epiſcopum, & ejus Vicarius, & Oculus Epiſcopi dicitur. c. ad hæc. de Offic. Archidiac.

Ejus officium deſcribitur c. 1. diſt. 25. & toto Tit. de offic. Archidiac.

Archidiaconi eſt vitam Clericorum obſervare, corrigenda Epiſcopo nunciare. c. ſi quis. §. Archidiaconus. diſt. 94. Quæ corrigenda in Diœceſi videt, corrigere ac emendare poteſt ac debet. c. 1. §. fin. c. ad hæc. 7. §. item in epiſtola. de offic. Archidiac. Unde viſitare quolibet triennio per Diœceſim tenetur Parochias. c. 1. §. fin. eod. Verùm non niſi ſemel in anno ad Eccleſias viſitandas accedere debere habetur. c. mandamus. 6. eod. Et cùm perſonaliter viſitat, poteſt procurationem petere. c. cùm Apoſtolus. de Cenſib.

Ad illum ſpectat cuſtodia vaſorum Eccleſiæ, c. ea, quæ, de officio, Archidiacon.

Archidiaconi eſt examinare & præſentare ordinandos. c. ad hæc. c. ut noſtrum. eod.

Omnis ſollicitudo & cura Cleri & Eccleſiarum ejus ad Archidiaconum pertinet c. 1. v. & omnem curam. c. ad hæc. §. Archidiaconus. v. Parœciarum. §. ſecundum verò. v. Omnem ſollicitudinem, de Offic. Archidiac, Item c. 1. §. hi ſunt Ordines. diſt. 25.

Acolythos ordinare debet, quis quid agere debeat. c. Officium, de Offic. Archidiac.

Ponit Abbates & Abbatiſſas in ſede. c. ut noſtrum. eod.

Omne Officium Eccleſiaſticum providendo lectiones, aut reſponſoria, in Matrice Eccleſia, dare debet, & auſcultare. c. Offic. 2. §. omne, de Offic. Archid.

Inſtructio corporalis tam ſuper beneficiis, quàm etiam dignitatibus ad Archidiaconum pertinet. c. ad hæc. 7. §. in quadam verò noſtra. eod.

Jurgia ſingulorum audire debet. cit. c. ad hæc. §. Archidiaconus. v. & audire. eod.

Super Presbyteros juriſdictionem non exerceat. c. ult. diſt. 94.

Nemini poteſt ſinè licentia Epiſcopi curam animarum committere. c. cùm ſatis. de Offic. Archidiac.

De Jure communi non poteſt excommunicare. c. Archidiacono. eod.

Non dat commendatitias ad Ordines. c. ſignificâſti. eod.

In Monaſteriis juriſdictionem non habet, niſi quando hoc tribuit generalis vel ſpecialis conſuetudo. c. ult. eod.

Juriſdictionem exercet ſecundùm conſuetudinem loci. c. Archidiacono. eod.

Si Eccleſia in aliquo Archidiaconatu ſita erigitur in Cathedralem, à juriſdictione Archidiaconi eximitur. c. cùm inferior. de Maj. & Obedient.

Dominari Clericis & cenſum exigere ab illis, prohibetur. c. ad hæc. 7. §. Archidiaconus, cum c. ſeq. de Offic. Archidiac.

Juriſdictioni ejus ſubbjecti ſunt Diaconi & Levitæ. cit. c. 7. §. cit c. 1. §. hi ſunt Ordines. v. Archidiaconus, diſt. 25.

Ab Archidiaconi juriſdictione non debet Epiſcopus Eccleſias eximere. c. ad hæc. de Exceſſib. Prælat.

Archidiaconus nemo ſit in duabus Eccleſiis; ſed in una poteſt habere Præbendam, in alia Archidiaconatum. c. præterea. de Præbend. c. ex inſinuatione. de Procurat.

In Archidiaconum non niſi Diaconus vel Presbyter promoveatur. c. 1. diſt. 60.

Archidiaconus, ſi Epiſcopus negligens fuerit, à Clero eligi poteſt. c. volumus. §. hinc colligi. diſt. 89.

Non licet illi uti Dalmaticâ ſinè licentia Apoſtolica. c. communis. 10. diſt. 23. Archidiacono tamen Epiſcopi Francorum ejus uſus conceditur. cit. c.

Archidiacono detur Coadjutor, ſi efficiatur paralyticus. c. ult. de Cleric. ægrot.

Decani rurales per Epiſcopum & Archidiaconum communiter ordinandi, ac removendi ſunt. c. ad hæc. 7. §. fin. de Offic. Archidiac.

Archiepiſcopus.

Archiepiſcopus ſic dictus, quod ſit ſummus Sacerdotum, quia tenet vicem Apoſtolicam, & præſidet tam Metropolitanis, quàm cæteris Epiſcopis. c. 1. §. Archiepiſcopus. diſt. 21. §. Ordo. ibid.

Non niſi Presbyter vel Diaconus in Archiepiſcopum eligendus. c. ult. nullus. diſt. 60.

Ab omnibus ſuis Suffraganeis ordinandus. c. 1. diſt. 66. c. ſi Archiepiſcopus. de temp. Ordin. Et in ſua Eccleſia. ibid.

Archiepiſcopi, & Epiſcopi ab Imperatore inveſtituram petere debent. c. Hadrianus. 22. cum ſeq. diſt. 63.

Antequam pallium accipiat, Ordines conferre non debet. c. quòd. 28. de Elect. Poteſt tamen tàm in ſua, quàm in aliena Diœceſi ſinè pallio & ſandaliis celebrare. c. ult. de auth. & uſu. pallii. De uſu pallii vid. Pallium.

Nulli Archiepiſcopi Primates vocentur, niſi illi, qui primas tenent Civitates. c. nulli. diſt. 99.

Sinè Suffraganeis ſuis nihil agere debet. c. 1. c. per ſingulas. c. ſalvo. c. Archiepiſcopus. c. ſi autem. c. nullus. c. Epiſcopo. 9. q. 3. Item c. diſcutere in princ. 3. q. 6. Apoſt. Canon. 33. §. ſed neque in illa. Quod fallit, ſi Papa ſinè Suffraganeis ſuis agat. c. ſalvo. 9. q. 3. Item ſi Patriarcha ſeu Primas ſinè ſuis Suffraganeis agat. Sed hoc reprobatur clarè in c. conqueſtus. ead. Item fallit, ſi Suffraganeus in ſuo officio negligens ſit, & ſubditis conniveat, c. cùm ſimus. & c. ult. ead. Item fallit, ſi à Suffraganeo ſit appellatum ad Archiepiſcopum. c. conqueſtus. v. niſi fortè pro cauſis. 9. q. 3. Item fallit, ſi Suffraganeus deceſſerit. cit. c. conqueſtus. v. vel ſi Epiſcopus ſuus. Item ſi Archiepiſcopus ad hoc ſpecialiter ſit privilegiatus, ut ſinè conſenſu Suffraganeorum ei agere liceat. cit. c. conqueſtus in fine. ead. Denique fallit, ſi ad propriam ipſius Archiepiſcopi Parochiam negotium pertineat. c. ſi autem. v. niſi eas tantùm. c. nullus. v. niſi quod ad ſuam. 9. q. 3.

Sinè Archiepiſcopi Conſenſu & conſilio, Suffraganei nihil agere debent. c. hæc quippe, in princ. 3. q. 6. c. 1. c. per ſingulas. c. nullus. §. fin. c. Archiepiſcopus. v. nec illi. 9. q. 3. Niſi

in ſua Eccleſia aliquid agant Suffraganei, non extrà. c. per ſingulas. v. niſi hoc tantùm. c. nullus. §. fin. c. Archiepiſcopus. v. niſi quantùm ad ſuas, 9. q. 3. & can. Apoſt. 33. §. illa autem.

Archiepiſcopus debet excommunicatos ſuffraganei vitare, & ſententiam ejus tenere, & ad abſolvendam remittere, ſi ſit appellatum ad eum, ipſe verò non abſolvat, niſi remiſſum Suffraganeus abſolvere noluerit. c. ad reprimendam. de offic. Jud. ordin.

Archiepiſcopus non poteſt ſuorum Suffraganeorum ſubditos propriâ authoritate judicare, niſi poſt appellationem ad eum factam. c. 1. de offic. Ordin. in 6. c. 1. de offic. Leg.

Ad Archiepiſcopum poteſt appellari à Suffraganeo in cauſa, etiamſi videatur interdicta. c. licet. de offic. Jud. ordin.

Cauſas ad eum per appellationem devolutas, non alibi, quàm in ſua propria Civitate vel Diœceſi, aut in eis, quibus appellatum eſt, vel cauſæ ipſæ conſiſtunt, audire aut committere debet, niſi conſuetudo ſpecialis aliter obtineat. c. ut litigantes. de offic. ordin. in 6. Omiſſo appellationis articuln, vel per viam querelæ, de cauſa ſubditorum Suffraganei, etiam ipſis ſubditis conſentientibus, non cognoſcit. c. 1, dè for. compet. Ubi multa proponuntur, qui Archiepiſcopus non poteſt, reſpectu ſubditorum ſuorum Suffraganeorum.

Archiepiſcopus cauſam appellatiouis à ſubditn Suffraganei interpoſitæ, nec committat alteri, nec partes citet, niſi in appellatione cauſa probabilis ſit expreſſa. c. Romana. de appell. in 6. Si negetur per Appellationem negotium ad Archiepiſcopum devolutum eſſe, non prohibebit Archiepiſcopus Judicem principalis cauſæ procedere, niſi poſtquam de devolutione conſtiterit. c. Romana, §. ſi verò eod. in 6. Idem eſt, ſi dicatur ex injuſta cauſa appellatum, niſi priùs recepta appellatione, vel emiſſa ex probabili cauſa incipiat cognoſcere de veritate cauſæ. Ibid. §. quòd ſi. Et quamvis dicatur appellatum eſſe à definitiva in caſibus à jure prohibitis, poteſt tamen Archiepiſcopus, poſtquam de hoc cognoſcere cœperit, probibere executionem ſententiæ. ibid. §. ſi autem. Quodſi autem poſt inhibitionem Archiepiſcopi, in cauſa ad ſe delata, tertius aliquis quidpiam innovaverit, in eum exercere non poterit jurisdictionem Archiepiſcopus. ibid. §. in alium.

Archiepiſcopus in aliis cauſis extra appellationem non poteſt appellantem eximere à Jurisdictione ſuffraganei Epiſcopi. ibid. §. cùm verò.

Ab Epiſcopis in cauſis, in quibus jurisdictionem temporalem habent, de jure debet ad Archiepiſcopum appellari, niſi ſpeciale jus aliud inducat. ibid. §. debet.

Archiepiſcopus cenſuram in appellantem latam ab eo, à quo appellatum eſt, non poteſt pronuntiare nullam, niſi priùs vocatis partibus, & de appellatione legitimè cognita. ibid. §. ſententias.

Archiepiſcopus poſtquam cognoverit appellationem, quæ ante ſententiam facta eſt, non eſſe rationabilem, ſtatim ad Epiſcopum ſuffraganeum remittet. ibid. §. ult.

Archiepiſcopus non poteſt ſubdito ſui Suffraganei cauſam aliquam invitn delegare. c. paſtoralis. de offic. Judic. ordin.

Non poteſt in Diœceſibus ſuorum Suffraganeorum officiales conſtituere, etiam pro futuris cauſis per appellationem devolvendis ad ipſum, niſi conſuetudo ſpecialis id habeat. Et tunc etiam tales officiales inhibere non poſſunt, priusquam appellatum fuerit. c. paſtoralis. de offic. Judic. Ordin.

Archiepiſcopi Officialis, ſuffraganeos Epiſcopos non poteſt cenſurâ afficere, idque ob reverentiam officii Epiſcopalis. c. 1. Romana. §. Officiales. de Offic. Jud. ordin. in 6.

Archiepiſcopi Legati non poſſunt abſolvere ab injectione mauuum in Clericos, c. Excommunicatis, de offic. Legat.

Archiepiſcopus non debet ſtatuere in Provincia ſui ſuffraganei vel acceptare contra jus, ſinè ſuo conſenſu. c. ſicut. de exceſſ. Prælat.

Volens Provinciam viſitare, priùs debet propriam Diœceſim viſitare. c. 1. de cenſib. in 6. Viſitat deinde alias Diœceſes, omnia loca Eccleſiaſtica, Clerum & Populum, procurationem à viſitatis accipiendo. cit. c. §. deinde. etiam à Monaſterio. c. ſopitæ. de cenſib. Modus, forma, ordo, & alia multa de viſitationibus, quas Archiepiſcopus ex officio facit in Provincia ſua, ſtatuuntur. c. 1. de cenſib. in 6.

Poteſt Provinciam viſitare, ac etiam iterare, licèt Suffraganei non ſint negligentes, & tunc confeſſiones omnium audire, abſolvere & pœnitentias injungere poteſt. c. ult. de cenſib. in 6.

Dum per Provinciam jurisdictionem exequitur, poteſt punire notorios injuriantes ſibi, nunciis & familiæ ſuæ, ſi per id jurisdictio ſua impediatur; aliàs non: niſi conſuetudo plus tribuat. & hoc jure veteri. Hodie tamen poteſt tales injurias punire, etſi jurisdictionem non impediant. c. 1. de pœnis. in 6.

Intra Provinciam ſuam poteſt concedere Indulgentias ſecundùm formam Concilii Generalis (de quo in c. cùm ex eo. c. noſtro. de pœnit.) Non debet autem eam formam excedere. c. 1. de pœnit. in 6.

Ab Officiali Epiſcopi ſuffraganei appellatur immediatè ad Archiepiſcopum. c. Romana. de appell. in 6.

Sententias Excommunicationis &c. ab Officialibus ſuorum Suffraganeorum non relaxat, niſi contrarium habeat conſuetudo. c. Romana de ſent. excomm. in 6.

Generalis ſententia Excommunicationis ab Archiepiſcopo lata, non ligat, niſi ejus ſubditos. ibid.

Archiepiſcopus excommunicatos à ſubditis Suffraganeorum abſolvere non poteſt; excommunicatos autem à Suffraganeis & eorum Officialibus abſolvere poteſt, ſi ad eos appellatum ſit. c. venerabilibus de ſent. Excomm. in 6. vide. c. ad reprimendam. de Offic. Judic. ordin. In caſibus autem, in quibus Jurisdictionem habet ante cognitionem cauſæ, abſolvit excommunicatum ad petitionem

partis

partis vel ex Officio, niſi opponatur excommunicatum eſſe pro manifeſta offenſa, vel contumacia. c. venerabilibus §. porrò. de ſent. Excomm. in 6. In iis caſibus, in quibus poteſt Suffraganeorum ſubditos excommunicare, ſi conſuetudo habet, emendas pecuniarias exigere poteſt. cit. c. §. denique.

Archiepiſcopus tranſiens per loca exempta Provinciæ ſuæ, facit ante ſe crucem ferri. benedicit populo, Divina Officia privatim, & publicè ibidem audit. & ea etiam in Pontificalibus celebrat, & facit in ſua præſentia ſinè Pontificalibus celebrari, quovis privilegio non obſtante. Clem. 2. de privil. Per hoc tamen nullam aliam juriſdictionem exerceat in locis exemptis, nec perſonis exemptis vel privilegiatis moleſtiam inferat, vel gravamen; nullùmque exemptioni vel Privilegio eorundem aliud præjudicium generetur, nec Archiepiſcopo jus aliud quomodolibet acquiratur. cit. Clem. 2.

Archiepiſcopo ſuo Epiſcopus lege Metropolitanâ ſubjectus eſt. c. paſtoralis. de offic. Jud. ordin. Poteſt Epiſcopus eximi à Juriſdictione Archiepiſcopi per Sedem Apoſtolicam. c. Frater. 52. 16. q. 1.

Archiepiſcopus impeditus poteſt conſecrationem ſui Suffraganei alteri committere. c. quod de Offic. Jud. ordin. & conſecrandus tenetur ab eo cónſecrationem recipere ibid.

Archiepiſcopus cedens ſubeſt Archiepiſcopo, in cujus Provincia moratur. c. ad ſupplicationem. de renunt.

Archiepiſcopus poteſt providere de Epiſcopo vel Abbate, ſi intra menſes tres non eligitur, de Conſilio Capituli ſui, & aliorum virorum prudentum. c. nè pro defectu. 41. de Elect.

Archiepiſcopi proviſio caſſatur, ſi poſt 6. menſes non providit, quando potuit. c. Dilectus. de conceſſ. Præbend. Nec ad eum devolvitur poteſtas conferendi beneficia, ſi intra 6. menſes non conferantur: nec quando collatio ad Capitulum & ad Epiſcopum ſimul pertinet, & ipſi ſimul non conferunt: ſed tunc confert ſuperior. c. poſtulâſtis. de conceſſ. præbend.

In Archiepiſcopum confirmatus poteſt Epiſcopum confirmare, etiam non conſecratus. c. cùm ex illo. de transl. Epiſc.

Archipresbyter.

A multis Decanus appellatur. c. ad hæc. 7. §. Archidiaconus. v. Archipresbyteri. de offic. Archidiac.

Non niſi Presbyter aut Diaconus in Archipresbyterum vel Decanum eſt ordinandus. c. 1. c. nullus in Præpoſitum. c. innovamus. in princ. diſt. 60.

Archipresbyter vicem abſentis Epiſcopi gerit in providendo, ut ſacerdotes ſuum officium faciant. & in aliis. c. 1. v. & in Epiſcopi ſui abſentia. c. Miniſterium. 2. §. ſi Epiſcopus. c. officium. 3. in princ. de offic. Archipresb. c. 1. §. Archipresbyter. v. & quando. diſt. 25. Contra Epiſcopi decretum nihil agere poteſt. c. ult. de offic. Archipresb. Principaliter præeſt Presbyteris, & presbyterialibus officiis. c. 1. eod. Quo toto titulo deſcribitur officium ejus.

Archibresbyter alius eſt Civitatenſis c. officium. eod. alius ruralis. c. ult. eod.

Ruralis Presbyterorum & Laicorum Plebaniæ ſuæ curam gerit. c. ult. eod.

Archipresbyter providere debet, ut officium Sacerdotum Cardinalium in communicatione corporis & ſanguinis Chriſti, & aliis ſimilibus ritè expediatur. c. miniſterium. 2. in princ. eod. Et ut vita eorum honeſta ſit ac decens. ibid. v. provideat etiam.

Aſſiduè ſtare debet in Eccleſia, collectam dicere, aut alii injungere. c. 1. §. Archipresbyter. v. & aſſiduè. diſt. 25.

In præcipuis feſtivitatibus aut ipſe Miſſam celebrabit, aut alii committet. c. Miniſterium. §. fin. c. officium. 3. in princ. de Offic. Archipresb.

Officia ejus circa infirmos, pœnitentes, convertendos & infantes exponuntur. c. Officium. 3. §. debet enim. eod.

Archipresbyter ſubeſt Archidiacono. c. ad hæc. 7. §. Archidiaconus. v. Archibresbyteri. de offic. Archidiac. & c. 1. de Offic. Archipresbyt. & c. 1. §. Archipresbyter. diſt. 25.

Arcta.

Non poteſt contrahere Matrimonium, & contractum dirimitur. c. fraternitatis. de frigid. & maleficiat.

Arcta probanda eſt per Aſpectum, qui præfertur juramento. ibid. & c. propoſuiſti. de probat.

Argumentum.

Argumentum ſola inveſtigatione invenit veritatem. hinc argumentum, quaſi argutè inventum. c. forus. 10. de V. S.

Argumentum à minore ad majus. c. ſi in Laicis. 3. diſt. 38. à majori ad minus. c. ſi Paulus. 32. q. 5. à toto ad partem. c. pœnale. in princ. 14. q. 5. à parte ad totum. c. meretrices. 32. q. 4. à nominis interpretatione. c. placuit. 16. q. 1. ab authoritate. c. dixit. 32. q. 1. à ſimili. c. qui ſe ſcit. 2. q. 6. c. multi. in fin. 2. q. 1. ab oppoſitis vel contrariis. c. ſciendum. 8. q. 1.

Argumentum à contrario ſenſu bene valet. c. cùm Apoſtolica. 7. de his, quæ fiunt à Prælat. Dummodo in eundem caſum fiat. c. cùm Virum. 12. de Regular.

Argumentum nunquam teſtibus, nunquam tabulis, ſed naturali probatione inducitur. c. forus. 10. de V. S.

In argumentum trahi nequit, quod propter neceſſitatem aliquando conceſſum eſt. c. in argumentum 78. de reg. Jur. in 6.

Quæ à jure communi exorbitant, nequaquam ad conſequentiam trahenda ſunt. c. quæ à jure. 28. de Reg. Jur. in 6.

Teſtes niſi argumentis & inſtrumentis adjuventur, ad ingenuitatis probationem, ſoli non ſufficiunt. c. ſi teſtes. §. ſoli. 4. q. 2.

Arianus.

Ariani, ſi ad Eccleſiam revertantur, interrogentur de Symbolo, & an ſint in Patre & Filio & Spiritu Sancto baptizati, ſi non; baptizentur. Si ità? Non baptizentur. c. de Arianis. 109. diſt. 4. de Conſecr.

Ariolus.

Si quis Aruſpices obſervaverit, vel Ariolos, vel Incantatores, Anathema ſit. c. 1. c. contra idolorum. c. nec mirum. 26. q. 5.

Arithmetica.

Arimethica habet in ſcientia veritatem; ſed non eſt ſcieotia illa ſcientia pietatis. c. ſi quis. diſt. 37.

Arma.

Arma Clericorum orationes ſuot & lacrymæ. c. non pila. c. conveniot. 23. q. 8. c. ult. diſt. 36. Sic Chriſtus fugiens Herodem, & lapides Judæorum, docuit non arma armis; ſed fugam perſequentibus opponi. c. 1. §. 1. per totum. 23. q. 3. Et ideo Petro dixit: converte gladium &c. c. cùm à Judæis. 23. q. 8. Hinc quoque Eccleſia, non corporalia arma, ſed Chriſtum patienter expectet. c. porrò. 16. q. 3.

Arma non debent portare Clerici. c. Clerici. 2. de vita & honeſt. Cleric. Clem. 1. in fine. eod.

Arma portantes Clerici poſt tertiam admonitionem Epiſcopi perdunt Jus Clericale. c. in Audientia. 25. de ſent. Excomm. & excommunicentur portantes arma. c. Clerici. 2. de vita & hon. Cler.

Arma portantes, & ſeditionem facientes Clerici, ſi occidaotur, non mittuntur ad Curiam occiſores eorum. c. perpendimus. de Sent. Excomm.

Armis ſe defendere poſſunt Clerici ab inimicis. c. perpendimus. eod.

Laicis pro tuitione Eccleſiæ, & Patriæ, arma non ſont prohibita. 23. q. 3. per totum. Et quatenus Clericis & Eccleſiaſticis liceat Laicos hortari. c. igitur. & ſeq. 23. q. 8.

Armis Clerici aſſociati aliis, ſi aliqui, & ſinè eorùm Conſilio occiduntur ab aliis, non ſunt promovendi. c. ult. de Cleric. percuſſ.

Qui armantur adverſus Patres, infames ſunt. c. omnes. 3. q. 5.

Chriſtiani non debent arma ferre ad Saracenos. c. ita 6. de Judæis.

Arrha.

Licet intercesſerit arrhatio; tamen contrahens matrimonium per verba de præſenti cum impubere, in quo malitia non ſupplet ætatem, intelligitur non matrimonium; Sed ſponſalia contraxiſſe, c. ult. de deſponſ. impub.

Arrogantia.

Non ita caveatur, ut veritas relinquatur. c. non ità. 22. q. 2.

Arrogantes neſciuot humiliter inferre, quod docent, & recta, quæ docent, rectè miniſtrare non poſſunt. c. 1. diſt. 46.

Nihil eſt impudentius arrogantia ruſticorum, qui garrulitatem, authoritatem putant, & parati ad lites, in ſubjectos tumidi, intonant. diſt. 46. in princ.

Quod habet, amittat, qui, quod non accepit, uſurpat. c. ſic. 22. 25. q. 2.

Ars.

Artes liberales diligenter docendæ. c. de quibusdam. 12. diſt. 37. Et omnes Epiſcopi artes liberales in ſuis Eccleſiis doceri faciant. ibid. §. in Polycarpo.

Aruſpex.

Si quis Aruſpices obſervaverit, Anathema ſit. c. 1. 26. q. 5. c. contra idolorum. c. nec mirum. §. Haruſpicinæ. ead. c. 1. de ſortileg. vide c. intelligi. 26. q. 2. c. qui divinationes c. ſi quis Epiſcopus. 26. q. 5. c. non obſervetis. 26. q. 7. & c. ex tuarum. 2. de ſortileg.

Aſperſio.

Unde Aſperſio aquæ initium ſumpſerit. c. nec. 127. diſt. 4. de conſecrat.

Aſſeſſor.

Eſt, qui conſenſu partium eligitur ad cauſas dirimendas. c. ſuper quæſtionem. de offic. judic. deleg.

Aſſeſſus Judicis neutri parti debet eſſe ſuſpectus. c. ſtatutum. 11. §. Aſſeſſorem. v. ſi autem de Reſcript. in 6.

Aſtrolabium.

Inſpectio furti per Aſtrolabium punitur. c. ex tuarum. de ſortilegiis.

Aſtrologus.

De Aſtrologo, ſeu Mathematico vide. c. non liceat. in princ. 26. q. 5. c. 1. §. ſic. de Aſtronomia. c. illos planetarios. c. ſed & illud. §. eſt & illud. 26. q. 2.

Aſtrologia, ſeu inſpectio Aſtrorum, ex quibus Chriſtiani opera ſua dirigant, prohibetur. c. non liceat. 26. q. 5. c. ſors. 26. q. 2.

Aſylum.

Confugientes ad Eccleſiam extrahere non licet; c. eos, qui. diſt. 87. c. ſicut. 6. cum pluribus ſeqq. 17. q. 4.

Major Eccleſia habet in circuitu 40. paſſus, minor 30. c. ſicut 6. ead. Atrium Eccleſiæ 30. paſſuum eſt: intra quod confugientes ſint immunes, nec abſtrahantur inde, niſi data priùs ſecuritate. c. diffinivit. 17. q. 4. c. id. 36. ead.

Qui ab Eccleſia aliquem extraxit violenter, ab ingreſſu Eccleſiæ arceatur. c. frater 17. q. 4. c. nullus. 19. c. ſi quis. 20. ead.

Servi-

Servi, qui ad Eccleſiam confugiunt, præſtitâ ſecuritate, reſtituantur Dominis. c. inventientes. 32. c. uxor. 33. eod.

Reus criminis cujuſcunque ad Eccleſiam fugiens, non eſt vi ab ea extrahendus, nec debet ampliùs, prætextu criminis commiſſi damnari ad mortem, vel ad aliam pœnam corporalem; eſt tamen aliter legitimè puniendus. c. inter. de immunit.

Latro publicus, vel nocturnus depopulator agrorum, aſylo non gaudet. c. inter eod.

Servus ad aſylum confugiens, poteſt compelli, ut ad Dominum, præſtita juratoria cautione de impunitate, redeat. c. ...

Qui ſub ſpe immunitatis in Eccleſiis, vel Cœmeteriis delinquunt, immunitate non gaudent. c. ult. de immunit: Ubi mutilantes, & homicidæ nominantur.

Attentata.

Attentatio criminis punitur, c. ſi quis. 12. diſt. 1. de Pœnit.

Attentata poſt ſententiam revocare, non ſolùm poſt appellationem, ſed etiam ante, ad Judicem appellationis ſpectat. Secus de attentatis ante ſententiam, niſi appellationis veram cauſam eſſe conſtiterit; & judici, à quo inhibetur, procedere. c. non ſolùm. 7. de appell. in 6.

Atteſtatio.

Atteſtatio in uno judicio, non valet in alio, niſi partes conſentiant. c. conſtitutus. 30. de Teſtib.

Atteſtationes unius judicii, in alio judicio locum habent. c. cauſam. 11. eod.

Si atteſtationes non ſunt publicæ, teſtificari compellitur, qui juravit teſtimonium non dicere. c. intimavit. 18. c. conſtitutis. 41. eod.

Atteſtationes receptæ per arbitrum fidem faciunt in judicio, ſi teſtes mortui ſunt. c. præſentata. 30. eod.

Atteſtationibus publicatis non opponitur in perſonas teſtium. c. præſentium. 31. eod.

Atteſtationibus publicatis teſtes recepti in uno articulo poſſunt recipi in alio, nec dicuntur recipi ſuper eodem articulo, ſi aliquid addatur. c. cùm cauſa. 42. eod.

Atteſtationibus clauſis iteratò poſſunt produci teſtes. c. cum cauſa. 37. eod.

Atteſtationum copia facienda eſt ei, contra quem proceditur. c. penult. de accuſat.

Poſt publicatas atteſtationes uſque ad concluſionem poſſunt inſtrumenta produci. c. cùm dilectus. 9. de fide inſtrument.

Atteſtationibus publicatis peremptoria exceptio poteſt opponi. c. de teſtibus. 29. de Teſtib.

Atteſtationibus publicatis, ſive in cauſa principali, ſive in cauſa appellationis non ſunt recipiendi novi teſtes ſuper eodem articulo, ſuper quo teſtes publicati ſunt, ſed ſuper novo benè recipiuntur novi. c. Fraternitatis. 17. & ſeqq. c. cùm veniſſet. 25. c. ex tenore. 15. de Teſtib.

Atteſtationum publicatio, ſi facta non eſt, poteſt reus producere teſtes ad probandum contrarium ejus, quod actor probavit. c. ſerìam. 26. eod.

Atteſtationibus publicatis contra matrimonium, alii teſtes admittuntur etiam poſt ſententiam, ad probandum, quod primi falsò teſtificati ſunt. c. eod.

Atteſtationibus publicatis ſuper eodem articulo, poſſunt iterum teſtes produci, cum agendi modus eſt diverſus. c. veniens. 38. c. cum in tua. 44. eod.

Atteſtationibus publicatis, ſicut teſtes non poſſunt produci iidem, vel alii ſuper iiſdem articulis, vel directè contrariis, ſic nec in cauſa appell. Clem. ult. de Teſtib.

Atteſtationibus publicatis ſuper novo articulo teſtes recipiuntur. c. cùm Joannes. 10. de fide inſtrum. c. atteſtationes. 10. de deſpons. impub. pendente ex priore. c. cùm dilectus. 9. de Succeſſ. ab inteſt.

Atteſtationibus publicatis, teſtes poſſunt induci ad reprobationem teſtium inductorum. c. cùm olim. 10. de privil.

Avaritia.

Avaritia, amor, & timor plerumque ſenſus humanos hebetant, & pervertunt opiniones, ut quæſtum pietatem putent, & pecuniam quaſi mercedem prudentiæ. c. accuſatores. 3. q. 5.

Avaritia excæcat homines, ut non videant ea, quæ recta ſunt. c. avaritiæ. 5. de elect. in 6.

Avari eſt hominum bona invadere. &c. c. ſicut 47. diſt. 47. ubi fuſè reprehenditur avarus.

Omnis avaritia eſt idolorum ſervitus. c. cùm 20. 1. q. 1. maximè in dandis Eccleſiaſticis honoribus.

Uter pejor ſit, avarus ſciens, an hæreticus neſciens, dubium eſt. c. quæro. 6. q. 1.

Avaritia eſt fornicatio. c. Idololatria. 28. q. 1.

Auctor.

Auctor qualis fuit, talia ejus opera præſumuntur. c. fraternitatis. 4. de hæret.

Auctorem ſuum tenet pœna. c. ſi compromiſſarius. 37. de elect. in 6.

Auctore damnato, damnantur opera ejus. c. 4. & c. excommunicamus. 13. c. credentes. de hæret. & argum. c. noverit. 49. de ſent. Excommunic.

Si inveniens famoſum libellum non vult pœnam auctoris incurrere, rumpat eum. c. qui in alterius. 5. q. 1.

Auctor mortis interdum potiùs in culpa eſt, quam occidens. c. cùm homo. 5. & aliquando. 23. q. 5.

Juxta Canonicas ſanctiones aliquandò fertur ultio non tantùm in auctores ſcelerum, ſed etiam in progeniem damnatorum. c. vergentis. 10. de hæret.

Auctoritas.

In officio conſtituti, ſi errent, ità cautè, & prudenter ſe corrigant, ut eorum non vileſcat auctoritas. c. qualiter. 19. de accuſ.

Auctoritas Superioris non excuſat delinquentem. c. dilectus. 15. de temp. ordin.

Auctoritas regendi frangitur, dum nimia ſervatur humilitas. c. quando. 4. diſt. 86.

Auctoritas non vilis eſt longævæ conſuetudinis, modò legibus, & rationi non ſit contraria. c. conſuetudinis 4. diſt. 11.

Quod ſemel definitum eſt, retractari non debet, niſi ubi major eſt authoritas. c. quod bene. 6. q. 4.

Rectores Sedis Apoſtolicæ plenam habent auctoritatem. c. conſequens. 2. & ſeq. diſt. 11.

Auctoritate ſacrâ Pontificum, & regali poteſtate regitur hic mundus. c. duo ſunt. 10. diſt. 96.

Auctoritas judicialis non eſt vilipendenda. c. dilectus. 11. de pœnis.

Auctoritas regalis & Sacerdotalis tenetur defendere res Eccleſiæ. c. res autem. 23. q. 5.

Auctoritas præfertur numero. c. Eccleſia. 51. de elect.

Auctoritati præfertur numerus, qui multum excedit. c. dudum. 22. de elect.

Auctoritate, dignitate, numero teſtium, & famâ perpetuâ veritas cujuſque rei ſinè publicis monumentis deprehenditur. c. ſi teſtes. §. ſæpè. 4. q. 2.

Auctoritatis cujuslibet intellectus, debet eſſe conformis. c. majores. 3. de Baptiſmo.

Auctoritate legis peccans, non peccat. c. qui peccat. 23. q. 4.

Auctoritate legis nemo debet decipi. Clement. un. de rer. permut.

Auctoritate Eccleſiæ bellum fieri poteſt. c. excommunicamus. 13. de hæret.

Cujus quid auctoritate fit, is facere intelligitur. c. ut famæ. 35. de ſent. Excomm.

Auctoritate propriâ nullus debet uxorem dimittere. c. porrò. 3. de divort.

Aucupium.

Aucupium & venatio prohibetur Clerico. c. 1. & ſeq. de Cleric. Venat.

Audacia.

Audacia temeraria appellantium, & effrænata appellationum frequentia refrænari debet. c. quamvis. 10. de elect. in 6.

Audacia humana legibus coërcetur. c. 1. diſt. 4.

Audire.

Audienda tantùm eſt cauſa in Provincia, & à Comprovincialibus. c. ultra. 5. q. 6. Niſi fuerit appellatum, c. peregrina. & ſeqq. 3. cit. q. 6.

Audita ſemel crimina indiſcuſſa manere non debent. c. crimina. 2. de Collus. Deteg.

Audiatur æqua ratione accuſator, & accuſatus. c. nullus. 4. q. 4.

Non niſi in foro ſuo audiendus eſt accuſatus. c. ſi quis. 3. q. 6.

Non auditur accuſator, niſi præſente reo. c. accuſatori. & ſeqq. 5. c. qui accuſare. & ſeqq. c. abſente. & ſeqq. 3. 3. q. 9.

Audiri debent accuſator, & accuſatus, amboque ſimul adeſſe, ut alteri parti nullum præjudicium irrogetur. c. fin. 3. q. 9.

Auditur unus ſolus contra factum aliorum juſtam cauſam allegans. c. cùm inter. 21. de elect.

Audiri non debet contraria allegans, & ſibi imputet, qui cauſam ſuam malè tractat. c. imputari. 13. de fide inſtrum.

Auditur allegans contraria. c. ſicut. 15. de regular. c. hunc. 7. de ſent. & re judic.

Non auditur ille, qui tantùm vult nocere. c. penult. qui matrim. poſſ. accuſ.

Audiendæ non ſunt cauſæ à Quinquageſima uſque ad octavam Paſchæ. c. placita. 15. q. 4.

Audiendus non eſt is, de cujus crimine in judicio conſtat, ſi propter judiciarium ordinem non ſervatum petit reſtitutionem. c. ad petitionem. 22. de accuſ.

Audiendus non eſt contra alium morbo ſimili laborans. c. quia. 14. c. Michaël. 17. de uſur.

Audiendi non ſunt, ut plures, qui diverſis temporibus vidiſſe aliquid teſtantur. c. nihilominus. 3. q. 9.

Audiendus non eſt uſurarius manifeſtus appellans ad ſubterfugiendam reſtitutionem. c. quàm. 14. de uſur.

Audiendi non ſunt teſtes, qui adverſus fidem teſtationis ſuæ vacillant. c. ſi teſtes. §. in teſtibus. 4. q. 2.

Audiendi non ſunt occultè infamantes. c. inquiſitionis. 21. de accuſ.

Audiatur, judicetur, & damnetur Epiſcopus tantùm in legitima Synodo. c. nullus. 5. q. 4.

Audiatur Epiſcopus accuſatus à duodecim à ſe electis, cauſæ verò finis Romam deferatur. c. duodecim. 5. q. 4.

Audiendus non eſt allegans ſuam turpitudinem. c. inter. 8. de donat.

Audiendus non eſt publicè excommunicatus, licèt à reo de hoc nihil opponatur: quia Judicis officio eſt repellendus. c. exceptionem. 12. de except.

Audiendus non eſt contraria proponens. c. ſollicitudinem. 54. de appell. c. penult. de purgat. can. c. un. ut Eccleſiaſtica Beneficia. c. cùm. olim. 19. de Cenſib. c. penult. de off. deleg. in 6. nec varia proponens. c. dilectis. 15. de appell.

Auditus teſtium contra matrimonium non valet, niſi ſint graves Perſonæ, teſtantes factum. c. præterea. 27. de teſtib.

Teſtimonium auditûs in cauſis matrimonialibus hodie ſimpliciter non valet. c. licet. 47. de teſt.

Auferre.

Ablata violenter ante litis conteſtationem debent reſtitui. c. oportet. 3. q. 2.

Imperator auferre poteſt dominium ſingulis Perſonis cauſâ legitimâ ſubſiſtente. c. pen. de hæret. in 6.

Niſi priùs reſtituantur ablata, expoliatis nullum crimen objici poteſt. c. nullus. & ſeqq. 3. 2. q. 2. c. Epiſcopis. & ſeqq. 3. 3. q. 1. c. quanto. & ſeqq. 5. 5. q. 2.

Niſi

Niſi ablatum reſtituatur, ſi reſtitui poſſit, noo dimittitur peccatum, c. ſuper. 2. de raptor. c. peccatum. 4. de R. J. in 6. c. ſi res. 14. q. 6. c. falſas. 6. diſt. 5. de pœnit. c. peſſimam. 23. q. 8.

Augere.

Augetur crimen ex Perſona. c. cùm non. 14. de ſent. Excomm. c. cùm illorum. 32. eod. & pœna. cit. c. 32.

Augurium.

Augures non conſulendi. c. nec mirum. 26. q. 5.

Cultura eſt Idololatriæ, Auguria & Stellarum curſus inquirere. c. ſed. 26. q. 2.

S. Auguſtinus.

S. Auguſtinus fatetur, quòd, ſicut difficulter invenit meliores iis, qui in Monaſterio profecerunt, ità expertus oon ſit pejores, quàm qui in Monaſterio ceciderunt. c. quantumlibet. diſt. 47.

S. Auguſtinus ſic ait: quanquam ſecundùm honorum vocabula, quæ jam Eccleſiæ uſus obtiouit, Epiſcopatus major Presbyterio ſit; tamen Auguſtinus io multis rebus Hieronymo minor eſt. c. quanquam. 34. 2. q. 7.

Aurum.

Auro citò violatur Juſtitia. c. pauper. 11. q. 3.

Aurum habet Eccleſia, ut egentium neceſſitati, & captivorum redemtionibus deſerviat. c. aurum. 70. 12. q. 2.

Auxilium.

Auxilium ferens ad defendendam Patriam, vel Socios, plenus juſtitiæ eſt. c. fortitudo. c. non in inferenda. 23. q. 3.

Malefactoribus fereodum non eſt. 14. q. 5. per torum.

Eccleſia poteſt Auxilium petere ab Imperatoribus, tuendæ Eccleſiæ causâ. c. Maximilianus. 2. 23. q. 3. & poſtulandum eſt. c. 10. ead.

Auxilium ferre debent Eccleſiæ Imperatorum Leges. c. ſi in 7. diſt. 10.

A Regibus terræ Auxilium petat Eccleſia. c. non. 41. 23. q. 4.

Ubi per ſe non ſufficit Eccleſia, Auxilium ſeculare debet invocare. c. pernicioſam. de offic. ordin. c. ult. de exceſſ. Prælat. Et quando injuſtè aggravatur. c. magnæ. 7. de voto; & voti Redempt.

Catholici contra Hæreticos poſſunt à Poteſtatibus ordinatis Auxilium petere. c. noſtri. 23. q. 5.

Auxilium brachii ſecularis invocari poteſt, in cauſa Religioois. c. ut officium. 11. §. compeſcendi. de hæret. in 6. Et ab Eccleſiaſticis, ſi opus eſt. Extrav. comm. c. ratio. §. locorum. de Religioſ. Dom.

Cuilibet licet ſuo vicino, vel proximo ſuo pro repellenda ipſius injuria impertiri Auxilium, Imò, ſi poteſt, ac negligit, videtur injuriantem fovere, & eſſe particeps ejus culpæ. c. dilecto. de ſent. Excomm. in 6.

A quo Auxilium ſperamus, illum offendere non debemus. c. ult. de immun. Eccleſ.

Auxilium legis fruſtrà implorat, qui committit in legem. c. bonæ. 23. de elect. c. conſtitutis. 27. c. an. ſit. 42. de appell. c. cùm ſuper. 8. de conceſſ. præbend. c. quia. 14. c. Michaël. 17. de uſur. c. contingit. 45. de ſent. Excomm.

Auxilium legis, vel Canonis amittit, legem vel canonem offendens. c. in audientia. 25. de Sent. Excomm.

Auxilio novo indigent, qui de novo emergunt. c. ult. de in integrum. reſtit. c. ceterum. 5. de juram. Calumn. c. paſtoralis. 4. de except.

Auxilium ferre debemus Viris Eccleſiaſticis, nè à maledicis calumniatoribus opprimantur. c. Deus. 3. q. 1.

Magiſtratus noo ferens Auxilium in cauſa fidei, privatur Magiſtratu. c. ut officium. 11. in fin. de hæret. in 6. Et excommunicatur. c. ut. 18. eod.

Auxiliantes, conſentientes, & agentes, pari pœnâ puniuntur. c. ſicut. 6. de homicid.

Auxilium alicui ferens in fraudem alterius, ſocius criminis eſt. c. 1. in med. 14. q. 6. c. denique 14. q. 5.

Baliſtarii.

Artem Baliſtariorum & Sagittariorum contra Chriſtianos exerceri prohibetur ſub Anathemate. c. uo. de Sagitt.

Balnea.

Balnea Die Dominico conceduntur, modò non fiant voluptatis causâ; ſed propter neceſſitatem. c. pervenit. diſt. 3. de conſecr. Et ex hoc corripiuntur illi, qui abſolutè docebant, quòd Die Dominico nemo debeat lavare. ibid.

Nec Clerici, oec continentes ſe, nec ullus Chriſtianus cum mulieribus communia lavacra habere debent. c. non oportet. diſt. 81.

Baptiſmus.

Quid ſit Baptiſmus. c. Baptiſmi. 34. c. Catechumenum. 37. diſt. 4. de conſecr.

Eſt Sacramentum Regenerationis. c. ſi. 132. ead. de conſecr. Eſt Fundamentum omnium Sacramentorum. c. ult. de Presbyt. non baptiz.

Succeſſit Circumciſioni. c. Majores. de Baptiſmo. Eſt damnata hæreſis, dicere: Circumciſionem cum Baptiſmo ſervandam eſſe. cit. c. Majores.

Unum Baptiſma eſt, ſicut unus Deus & una Fides, omnibus neceſſarium & adultis & parvulis, perfectum remedium ad ſalutem. Clem. un. §. un. §. ad hoc. de Summ. Trinit. Proficit ad ſalutem. c. firmiter. §. una. de ſumm. Trinit. Utriſque conferens gratiam informantem & Virtutes. cit. Clem. §. eod. Tam fœminis, quàm viris conferendum. c. Majores. de Baptiſmo. Poteſt, & debet conferri interdicti tempore. c. reſponſo. de ſent. excomm.

In Baptiſmo remittitur peccatum originale. c. ex quo. diſt. 4. de conſecr. imò omoia dimittuntur, etiam actualia in adultis. c. acutiùs. diſt. 26. c. à parvulo. 134. c. regenerante. 136. diſt. 4. de conſecr. Et pœna & culpa remittitur, & ad cœlum pervenitur. c. Maj. de Bapt. Infirmitas tamen peccati adhuc in carne permanet. c. iteratur. 71. diſt. 2. de conſecr. Minuitur tamen ac vires amittit. c. non ex quo. 146. diſt. 4. de conſecr.

Baptiſmus talis eſt, qualis eſt is, in cujus poteſtate datur, non qualis ille, per cujus Miniſterium datur. c. ſi inter. 25. c. Baptiſmus. 26. c. cùm. 27. diſt. 4. de conſecr. Non enim merita Miniſtrorum, ſed virtus Chriſti operatur, ibid. Tàm per malos, quàm per bonos baptizat Chtiſtus. c. aliud eſt. 39. c. quomodo. 41. ead.

Baptiſmo Chriſti, Apoſtoli & Diſcipuli omnes baptizati creduntur. c. quando. 147. cum ſeq. diſt. 4. de Conſecr.

In Baptiſmo Joannis, non erat peccati remiſſio. c. non. 135. diſt. 4. de Conſecr.

Baptiſmi nec ſuſcipir rem, nec Characterem, qui publicè contradicit, nec poſt conſentit. c. majores. de Baptiſ. Amentes & dormientes, ſi ante amentiam & dormitionem baptizari volebant, verè baptizantur; aliàs non. Coacti verò cauſativè ſuſcipiunt. cit. c. majores.

Prodeſt, & reviviſcit Bapriſmus fictè ſuſceptus, quando fictio veraci confeſſione receſſerit. c. tunc. 42. diſt. 4. de Conſecr.

Baptizare ſeipſum nemo poteſt; & hoc fusè probatur. c. debitum. de Baptiſ.

Baptiſmus verus eſt, à quocunque conferatur in ſorma Eccleſiæ. c. firmiter. de Sum. Trinit.

Etiam non baptizatus validè baptizat, ſi omnia ſervet c. ſolet. 31. diſt. 4. de Conſecr.

Non niſi Sacerdos baptizare præſumat. c. conſtat. ead. ſi vel propter intentionem itineris, vel aliam excuſationem baptizare nolit, & infans ſinè baptiſino moriatur, deponatur. c. quicunque. 22. diſt. ead.

In neceſſitate etiam Laici baptizare poſſunt. c. conſtat. 19. c. in neceſſitate. 21. diſt. 4. de Conſecr. imò quilibet. c. ſanctum. 36. ead. Etiam ſœmina. c. ſuper. 30. q. 3. Quæ, etſi docta ſit, extra caſum neceſſitatis id non præſumat. c. mulier. 20. diſt. 4. de Conſecr. imò & Pater. c. ad limina. 30. q. 1. Io actu Baptiſmi, neceſſitas æquiparatur nobilitati, ſeu Regum ac Principum privilegio, quibus domi cooceditur Baptismus. Clem. un. de Baptiſ.

Dum Catholicus non invenitur, ſatiùs eſt ab hæretico baptizari, quàm æternùm perire. c. præter. §. Stephanus. diſt. 32. Baptiſma hæreticorum Cyprianus & alii dixerunt eſſe lavacrum Diaboli; ſed redarguti ſunt ab Eccleſia. c. ſive 51. diſt. 4. de Conſecr.

Baptiſmus ſemel collatus, reiterandus non eſt. c. hanc. 57. 1. q. 1. etſi à paganis ſuiſſet collatus, aut ſive à bono, ſive à malo, ſive ab hæretico. c. Spiritus Sanctus. 58. §. ecce quando. c. ſi quis. 59 c. dedit. 46. cum ſeqq. 4. 1. q. 1. c. præter. 6. §. hæc de malis. diſt. 32. c. Romanus 23. c. à quodam. 24. c. oſtenditur. 32. c. hi. 38. c. ſive. 51. diſt. 4. de Conſecr. De paganis contradicit c. quos. 52. ead. de Conſecr. Rebaptizari tamen debent, qui à Paulianiſtis & Cataphrygis ad Eccleſiam confugiunt. c. ſi quis. 52. cum ſeq. 1. q. 1.

Extra Eccleſiam baptizati, vel rebaptizati, in numerum quidem Catholicorum recipi poſſunt, ad Eccleſiaſticam tamen militiam non admittantur, c. qui. 10. 1. q. 7. Extra Eccleſiam baptizati, perniciem ſibi cumulant, niſi ad Eccleſiam redierint. c. firmiſſimè. 55. 1. q. 1.

Qui recedit ab Eccleſia, nec Baptiſma, nec jus dandi amittit. c. quod. 97. 1. q. 1. c. oſtenditur. 32. diſt. 4. de Conſecr. Neque Schiſmatici. c. nullus. 40. ead. de Conſecr.

Baptizatus per peccatum amittit ſanctitatem, ſed non Sacramentum. adeoque rebaptizari non debet. c. Sanctum. 36. diſt. 4. de Conſecr.

Quod facit Baptiſma, deinde facit pœnitentia. c. nè ſortè. 74. diſt. 1. de pœnit.

Sinè Sacramento viſibili Baptiſmatis & fide inviſibili nemo ſalvatur. c. Filius. 8. diſt. 4. de Conſecr.

Valet ad ſalutem Baptiſmus, etſi eà fide ad Baptiſmum non offerantur; ſed quia credunt, ſic eos ab infirmitate liberari. c. non. 33. diſt. 4. de Conſecr.

Baptismus ſanguinis ſufficit. c Baptiſmi. 34. ead.

Catechumenus etſi rectè vivat, ſinè Baptiſmo ſalvari non poteſt. c Catechumenum. 37. ead.

Non baptizatur in homine, quidquid in eo eſt. c. ſi 35. ead.

Modus, quo recipiuntur in Eccleſiam ab hæreticis baptizati. c. ab antiqua. 44. ead.

Baptiſmus debet fieri gratis. c. non ſatis. de Simon. c. baptizandis. 99. 1. q. 1.

De Fonte Baptismatis. c. venit. 71. diſt. 4. de Conſecr. Qui non poteſt ſontem lapideum habere, habet aliud vas conveniens ad hoc tantùm deputatum. c. omnis. 106. ead. In Eccleſiis, ubi eſt fons ſacer, non in privatis domibus, vel in aulis debet conſerri Bapriſmus, niſi Regum vel Principum ſint filii, vel neceſſitas aliud exigat; ut conrrà ſacientes jubentur puniri, ut talia attentare non præſumant. Clem. un. de Baptiſ.

Significatio myſteriorum, quæ in Fonte Baptiſmatis obſervantur. c. Prima. 73. diſt. 4. de Conſecr. Mare, per quod tranſiverunt Judæi, fuit figura Baptiſmi. c. nec. 127. ead.

Forma Baptiſmi eſt: In Nomine Sanctiſſimæ Trinitatis baptizare. c. 29. diſt. 4. Conſecr. Rebaptizentur, qui tantùm in Nomine Domini baptizati ſunt. c. ſi 30. ead Si quis omnia alia ſaciat, ſolum hoc non dicat: Ego te baptizo non eſt Baptiſmus. c. 1. de Baptiſ.

Qui in Nomioe Trinitaris non ſint baptizati, rebaptizantur c. hi verò. 84. diſt 4. de Conſecr. Qui vel unam in Trinitate Perſonam non nominaret, verus baptiſmus, non eſſet. c. in Synodo. 73. ead.

Qui ex ignorantia linguæ latinæ dixit: In Nomine Patria & Filia & Spiritua Sancta, rite baptizavit, ſi introducere non errorem vel hæreſim non voluit. c. retulerunt. 86. ead.

Baptiſmus eſt legitimus, ſive baptizans, ſive baptizatus de Patre, vel Filio, vel Spiritu S aliter, quam debeat, ſentit c. ſatis. 48. ead.

Non valet Baptismus in Saliva collarus, licèt in caſu neceſſitatis. c. non ut. de Baptiſmo.

Trina merſio in Baptiſmate adhibetur, & cur? c. poſtquam. 78. diſt. 4. de Conſecr. c. multi. 82. c. in Synodo. 83. ead. Er qui unam tantum adhibet, deponarur. c. ſi quis. 79. ead. Poreſt tameu vel trina vel una merſio adhiberi juxta conſuetudinem c. de trina. 80. cum ſeq. c. propter. 85. ead.

Baptizandi poſſunt à Sacerdotibus uniuscujusque Eccleſiæ catechizari. c. Catechiſmi. 57. ead. Debent Symbolum diſcere. c. baptizandos. 58. c. non. 59. ead. Antequam baptizentur, examinentur. c. baptizandi. 60. ead.

Ante Baptiſmum pœnitentia agenda. c. agunt. 97. diſt. 4. de Conſecr. ſed c. ſinè. 99. dicitur: quòd baptizandis ſola fides ſat ſit ad Baptiſmum. ead.

Ante Baptiſmum renuntiatur Diabolo. c. primum. 95. ead.

Cur baptizandus ſignetur cruce in corde & fronte. c. poſtea. 63. ead. & cur ſuper eum Orationes dicantur. c. ex hinc. 64. ead.

Cur de Saliva aures & nares tangantur, nempe ut aperiantur nares ad odorem notitiæ Dei, & aures ad audiendum Verbum Divinum. c. poſtea. 68. ead. Cur nares, & non ora baptizandorum tanguntur, nempe propter gloriam ſeu gratiam muneris & operis. c. propter 69. ead.

Sinè Inſufflationibus & Exorciſmis nemo baptizetur. c. ſive. 53. ead. & cur iſta debeant adhiberi, nempe ad pellendam Diaboli poteſtatem. c. poſtquam. 61. c. ſicut. 62. ead.

Unctiones in Baptiſmo proponuntur. c. un. de Sacra Unct. §. quia verò. Cur baptizatus ungatur oleo in pectore & inter ſcapulas; nempe ut undique roboretur & muniatur. c. deinde 70. diſt. 4. de Conſecr. Ungitur à Sacerdote Chriſmate in capite, ut athleta Chriſti ac Chriſtianus. c. veniſti. 87. c. poſtquam. 88. c. accepiſtis. 90. ead. Non tamen in fronte; hoc enim Epiſcoporum eſt. c. Presbyteris. 119. ead.

Non licet extra neceſſitatem uti veteri Chriſmate in Baptiſmo. c. ſi quis. 122. ead.

Candida veſtis traditur baptizato, & cur utantur albis veſtibus, nempe ut meminerint Chriſtianam puritatem immaculatam conſervare. c. poſt. 91. & ſeq. diſt. 4. de Conſecr.

Parvuli aliorum fide & profeſſione baptizantur. c. parvuli 74. diſt. 4. de Conſecr. Non ipſa fides; ſed Sacramentum fidei, fidelem facit. c. nihil. 76. ead. Quando reſpondetur: parvulum credere, reſpondetur fidem habere propter fidei Sacramentum. cit. c. Quando quis reſpondere poteſt pro ſe, non valet alterius profeſſio pro illo, valet autem in infantibus; quia hi pro ſe reſpondere non poſſunt. c. cùm. 77. ead. Parvuli baptizati per alios credunt. c. in Eccleſia. 130. Et offerentium fides parvulos facit fideles. c. parvuli. 138. cum ſeq. Unde dicitur, quod parvuli baptizati inter credentes reputentur per Baptiſmi virtutem, & offerentium reſponſum. c. filius. 8. c. illud. 7. ead. Et c. tres. 81. diſt. 1. de pœnit.

Parvulis baptizatis non nocet Parentum perfidia. c. quæris 129. diſt. 4. de Conſecr.

Nec illa, quæ parit, nec illud, quod gignitur, ſtatim poſt partum baptizari prohibentur. c. baptizari. diſt. 5.

Cur baptizandus, qui ex baptizato naſcitur. c. ſi. 112. diſt. 4. de Conſecr.

Parvuli ſinè Baptiſmo morientes, æternum damnantur. c. firmiſſimè. 3. cum ſeq. diſt. 4. de Conſecr.

Parvulis in Baptiſmo remittitur culpa, & virtutes ac informans gratia infunduntur quoad habitum, etſi non pro illo tempore quoad uſum. Clem. un. in fine. de ſumma Trinit. Sufficit illis Baptiſmus ad vitam æternam, quàmdiu rationis non ſunt capaces. c. firmiſſimè. 15. q. 1.

Semel baptizatus iterum baptizari non debet. c. 1. diſt. 68. c. ex literarum. 2. de Apoſtat. c. rebaptizare. 108. diſt. 4. de Conſecr. De quo dubium eſt, an ſit baptizatus, debet baptizari. c. Presbyteri. §. quod ergo. diſt. 68. Et de quo ignoratur. c. parvulos 110. cum ſeqq. 3. diſt. 4. de Conſecr. In dubio Baptiſmi, Rebaptizatio fit ſic: ſi baptizatus es, non te baptizo: ſed ſi nondum baptizatus es, ego te baptizo. &c. c. de quibus de Baptiſmo. Qui natus eſt de Chriſtianis parentibus, & inter Chriſtianos fideliter converſatus, tam violenter præſumitur eſſe baptizatus, ut hæc præſumptio pro certitudine ſit habenda, donec contrarium clarè probetur. c. ult. de Preſbyt. non baptiz.

Baptizatos à Latinis, Græci rebaptizare non debent, nec è converſo. c. ult. de Baptiſ.

Baptizati alterius fidei vel ſectæ ritum dimittere coguntur. c. quidam. de Apoſtat.

Subitò moriturus priùs baptizetur, quàm alia Sacramenta ſuſcipiat. c. præter. §. Stephanus verò. diſt. 32.

Aliorum teſtimonio ægrotantes, ſi ipſi reſpondere non poſſint, baptizandi ſunt. c. ægrotantes. 77. diſt. 4. de Conſecr.

Periculoſum eſt peccare cum ſpe accipiendi Baptiſmum in fine. c. quando. 122. ead.

Generalis Baptiſmus non niſi Sabbato ſancto Paſchæ & Pentecoſtes celebretur. c. non. 11. diſt. 4. de Conſecr. c. duo. 12. c. de 13. ead. Et cur iſtis diebus, ut nempe à mortuis ſuſcitati in novitate vitæ, reſurgente Chriſto, ambulent; & ut donum Spiritus Sancti accipiant. c. propriè. 13. ead. Et cur non in Epiphania: nempe ob indicandam diverſam gratiam & virtutem Baptiſmi Chriſti, à Baptiſmo Joannis; à quo tunc ille creditur baptizatus. c. ſi quis. 14. ead. Neceſſitate cogente, quolibet tempore Baptiſmus conferri poteſt. c. ſi qui. 16. ead. Extra neceſſitatem inter Paſcha & Pentecoſten nemo baptizare præſumat. c. venerabilis. 17. c. baptizandi. 18. ead.

Infans non baptizetur cum matre, in cujus utero eſt. c. ſi ad. 114. cum ſeqq. ead.

In neceſſitate idem compater eſſe poteſt in Catechiſmo & Baptiſmo. c. in Catechiſmo 100. diſt. 4. de conſecr. Non eſt tamen uſus ac conſuetudo Romana. ibid.

Quid Baptiſmus quoad Ordines.

Qui poſt Baptiſmum ſecundas nuptias celebrat, vel concubinam habuerit, ad ſacros Ordines non promoveatur. c. 1. 2. 6. diſt. 33. Et ſi quis viduam, ſive ante Baptiſmum, ſive poſt, duxit, non ordinetur. c. ſi quis. 13. diſt. 34.

Qui in ægritudine baptizatus eſt, non ordinetur, quia videtur neceſſitate feciſſe, niſi forte poſtea fides ejus probabilis fuerit. c. ult. diſt. 57.

Qui per ignorantiam ordinatur ante Baptiſmum, debet poſtea baptizari; ſed non ulteriùs ordinari. c. ſi quis. 59. 1. q. 1. Verùm in ſequenti cap. dicitur, ut ordinetur iterum.

Presbyter non baptizatus invalidè ordinatus eſt, adeoque baptizari debet & denuo ordinari. c. 3. de Presbyt. non baptiz. c. veniens. eod.

Qui ab hæreticis baptizati ſunt, poſſunt ad ſacros ordines promoveri. c. placuit. c. qui apud. 1. q. 4.

Qui bis ignoranter baptizantur, non puniantur; ordinari tamen non poſſunt, niſi in magna neceſſitate. c. qui. 117. diſt. 4. de conſecr.

Qui rebaptizandi præbuit miniſterium, ſi crimen eſt occultum, promoveri poteſt ad altiores Ordines cum pœnitentiâ; ſi autem publicum, non poterit, niſi velit intrare religionem; tunc enim poterit diſpenſari favore religionis. c. ex litterarum. de Apoſtat.

Quid Baptismus quoad Matrimonium.

In Baptiſmo culpa dimitti poteſt; Lex conjugii aboleri non poteſt; intellige niſi alter infidelium conjugum Judæus aut Gentilis perduret, ac nullo modo, vel non ſine blaſphemiâ divini Nominis &c. cohabitare velit; tunc enim ſolvitur jus matrimonii, & pars ad fidem perducta, ad novas nuptias tranſire poteſt. c. una tantùm. diſt. 26. c. ſi quis. 28. q. 2. c. gaudemus. 8. de divortiis. c. de infidelibus. 4. de Conſang. & affinit. c. quanto. §. ſi enim alter. de divortiis. In prolapſis à fide non ſolvitur conjugium. ibid. §. ſi verò alter.

Non baptizatus non poteſt contrahere cum Chriſtiana. c. cave. 28. q. 1.

Baptizatus non poteſt accipere filiam ejus, qui eum baptizavit. c. ult. de cognat. Oritur impedimentum dirimens. ibid.

De Fonte Baptiſmi Uxor & Maritus ſimul filium alicujus non levent. c. 30. q. 4.

Si Pater ſuam prolem in Baptiſmo tenuit, ſeparetur ab Uxore. c. 1. 30. q. 1. Idem eſt, ſi vir filiaſtrum (uxoris filium ex alio ſuſceptum) tenuit. c. ſi quis. ead. Si autem mulier filiaſtrum ſuum ſeu filium ex alia fœmina genitum, ſine conſenſu mariti tenuit, non ſeparetur. c. nôſſe. ead. Imò non ſeparentur, ſi unus conjugum, aut ambo ex induſtria filium ſuum de fonte Baptiſmatis ſuſceperunt. c. de eo. 30. q. 1. Vel in confirmatione tenuerunt. c. dictum. ead. Nec ſeparetur ab uxore, qui in neceſſitate filium ſuum baptizavit. c. ad limina. ead.

Inter Patrem baptizati, & uxorem levantis priùs ab eo cognitam, contrahitur compaternitas efficax ad matrimonium dirimendum. c. Martinus. de Cognat. Spirit. Item inter Patrem baptizati & levantem. c. veniens. eod. Compaternitas ſcienter vel ignoranter ſuperveniens; inter conjuges conjugium non diſſolvit. c. ſi vir. eod. Filii duorum compatrum, per quorum neutrum deventum eſt ad compaternitatem, licitè contrahunt, niſi conſuetudo repugnet. c. 1. c. ſuper eo. c. tua. de cognat. ſpirit.

Unus vel una debet levare; ſi tamen plures intervenerint, omnes contrahunt cognationem ſpiritualem. Idem eſt de Confirmatione. c. ult. de Cognat. ſpirit. in 6. corrigitur à Conc. Trid. Seſſ. 24. c. 2. de refor.

Catechiſmus in Baptiſmo impedit matrimonium contrahendum; contractum tamen non dirimit. c. contractus. de Cognat. Spirit.

Beatitudo.

Æterna Beatitudo ſolummodo membris Chriſti paratur. c. omnis. 37. diſt. 1. de pœnit.

Beguardi & Beguinæ.

Beguardi & Beguinæ damnantur. Clem. 1. de Relig. Domib. Clem. ad noſtrum. 3. de hæret. Extrav. Joan. XXII. un. de Relig. domib. Permittuntur tamen mulieres fide dignæ, nec ſuſpectæ, ſub habitu Beguinarum viventes. Extrav. comm. un. eod.

Quæ nulli obedientiam voverunt, nec propriis renuntiant, nec ullam profitentur regulam approbatam, licet habitum certum deferant, & alicui religioni ex ſpeciali affectu adhæreant, non ſunt religioſæ. Clem. 1. de Relig. Domib.

Status Beguinarum eſt quidem per Clementem V. reprobatus ob certas cauſas. Clem. 1. eod. permittitur tamen, ut ſuprà, Extrav. comm. un. eod. dictum eſt, mulieribus fide dignis, nec culpabilibus, nec ſuſpectis. Sed etſi permittatur, non ideo approbatur. ibid.

Beguini ſeu Fraticelli.

Secta Beguinorum ſeu Fraticellorum, qui ſe dicebant de tertio Ordine S. Franciſci, caſſatur, & omnibus injungitur, ut nullus de cætero talem ritum aſſumat, & ne Epiſcopi illum concedere præſumant. Extrav. Joan. XXII. un. de relig. domib.

Bellum.

Bellum geritur, ut pax acquiratur; non pax quæritur, ut bellum ſuſcitetur. c. noli. §. hoc. 23. q. 1.

Bella ſunt juris Gentium. c. jus Gentium. 9. diſt. 1.

Solennitas belli inferendi eſt juris militaris. c. jus militare. 10. diſt. 1. Ubi jus belli, ibi etiam jus uſuræ. c. ab illo. 14. q. 4.

Bellum habere debes neceſſitas, pacem voluntas. c. noli. §. hoc. 23. q. 1.

Bellum licitum intentio mala facit illicitum. c. militare. ead.

Bellum juſtum dicitur intuitu ejus, propter quod fit, nempe propter injuriam propulſandam, vel vindictam inferendam. c. juſtum. 1. c. Dominus. 23. q. 2. Item intuitu illius, contra quem fit, ſi meruit. c. ult. ead. c. de occidentalis. 23. q. 5. Item intuitu præcipientis, qui poteſtatem habet indicendi. c. Julianus. 94. 11. q. 3. c. penult. 23. q. 1.

In Bello juſto, utrùm apertâ pugnâ, utrùm inſidiis vincamus, nihil ad juſtitiam intereſt. c. Dominus. 23. q. 2.

In Bello injuſto, quæ auferuntur, reſtituenda ſunt; quæ autem auferuntur in bello juſto, licitè retinentur. c. ſicut. 29. de jurejur.

Movens

Digitized by Google

Movens Bellum injuſtum, compellitur eos abſolvere, à quibus indebitè juramenta extorſit. ibid. eod.

In bellicis armis milites Deo placere poſſunt. c. noli. 3. 23. q. 1.

In Eccleſiæ bello pugnantes contra hæreticos & infideles, morientes ſalvantur. c. omnium. 46. 23. q. 5. c. omni. 23. q. 8.

Quod bellica neceſſitate turbatum eſt, pacis remedio reformatur. c. cùm per. §. nec tamen. 34. q. 1.

Etiam bella pacata ſunt, quæ geruntur, ut mali coërceantur, & boni ſubleventur. c. apud. 6. 23. q. 1. c. diſplicet. 38. 23. q. 4.

In bellicis actibus, aliquibus diebus feriandum eſt. c. 1. de Trevga & pace: niſi neceſſitas urgeat. c. ſi nulla. 23. q. 8. Neceſſitate cogente, etiam quadrageſimali tempore bellare licet. c. cit.

Tempore belli ſecuritate gaudere debent Presbyteri, Monachi, Converſi, Peregrini, Mercatores, Ruſtici euntes vel redeuntes, vel in agricultura exiſtentes, & animalia, quibus arant, & ſemina portant ad agros. c. ult. de Trevga & Pace.

Bella carnalia figura ſunt bellorum ſpiritualium. c. niſi. 23. q. 1.

Bellum fieri poteſt authoritate Eccleſiæ. c. Excommunicamus. 13. de hæret.

Juſtum bellum eſt, quod Deus imperat. c. Dominus. 23. q. 2.

Qui Authore Deo bella geſſerunt, contra præceptum non occidendi non peccarunt. c. ſi. 9. 23. q. 5.

Bellare ſicut antiquis conceſſum fuit Ducibus, ſic & modernis, modò non bellent deſiderio fundendi ſanguinem; ſed rempubl. Chriſtianam ampliandi. c. ſi non. 49. 23. q. 4. c. noli. 23. q. 1.

Juſtitiæ plenus eſt, qui Patriam tuetur à barbaris. c. fortitudo. 5. 23. q. 3.

Belli ſuſcipiendi authoritas penes principem eſt. c. quid culpatur. 23. q. 1.

Si uxor putans in conflictu virum cæſum eſſe, nubat alteri, redeunte priore ad eum redire cogitur. c. cùm per bellicam. in princ. 34. q. 1.

Benedictio.

Inferiores majoribus nec benedicere, nec maledicere poſſunt, adeoque major à minori non benedicitur. c. denique. cum ſeq. diſt. 21.

Abbates habent privilegium benedicendi populum, & dandi primam tonſuram, quod privilegium explicatur in c. cùm. de privil. in 6.

Modus, quo Sponſi ad Benedictionem accedant. c. Sponſus. 30. q. 5. Poſt benedictionem illa nocte in Virginitate permaneant. ibid.

Si unus conjugum fuit alias benedictus, non debent de novo benedici. c. Vir autem. de ſecundis Nupt.

Benefacere.

Benefacere nemo poteſt, niſi elegerit, niſi amaverit. c. ad ſidem. 33. 23. q. 5.

Benefacere non debet aliquis alicui in damnum alterius. c. denique c. forte. 14. q. 5.

Benefaciens ex timore, reputatur non facere. c. non ſatis. 14. diſt. 86.

In Beneficiis ampliſſima ſit interpretatio. c. cùm Dilecti. de donat.

Beneficium Principis latiſſimè interpretandum eſt. c. olim. 16. de V. S.

Benefacienti, ſi ex hoc aliquod malum, præter ſuam voluntatem contigerit, non imputatur. c. de occidendis. in fin. 23. q. 5.

Benefit etiam invitis, quorum utilitati potius conſulitur, quàm voluntati. c. Et qui emendat. 11. diſt. 45. c. paratus. in med. 23. q. 1.

Qui ab aliquo percipit beneficium, obligatus eſt ei, c. cùm. 7. de Teſtam.

Beneficium.

Quæ nomine beneficii intelligantur. c. tua nobis. 32. de V. S. Quæ dicantur beneficia curata, ſeu curam animarum habentia. Extrav. com. 2. de offic. ordin.

Beneficii ſeu Præbendæ uſus introductus eſt, ut qui in Eccleſia debitum ſervitium præſtat, ab eadem Eccleſia, pro dignitate & officio ſufficienter ſuſtentetur; qui enim Altari ſervit, de Altari vivere debet. c. ex his. 22. 12. q. 1. c. Eccleſiaſticis. 67. 12. q. 2. Datur igitur Beneficium propter officium. c. ult. de reſcript. in 6. Hinc Epiſcopus, qui aliquem ad ſacros Ordines promovit, nullâ ei præbendâ aſſignatâ, eum ipſe vel Succeſſor, ex propriis facultatibus, niſi is locuples ſit, alere debet, donec certum ei titulum aut beneficium contulerit. c. 2. & 4. de Præbend. c. cùm ſecundùm 16. c. tuis quæſtionibus. eod. Eadem obligatio incumbit etiam illi, qui ex poteſtate generaliter ſibi tradita, Clericos ad ſacros Ordines ſine titulo evexit, aut evehi mandavit, aut jus, ut ab aliis promoveri poſſint, fecit. c. Si Epiſcopus. 37. eod. in 6. Eadem ratione, qui ad Canonicatum eſt receptus, quàm primùm ſe facultas obtulerit, Præbendâ gaudere debet. c. relatum. 9. ubi Gloſſ. de Præb. interim autem diſtributiones quotidianas percipere. cit. c. relatum. Et c. dilectus filius. 19. ubi Gloſſ. eod.

Beneficia & Eccleſiæ reſpuunt ſucceſſionem. c. accepimus. 5. de pactis.

Hoſpitale non debet concedi in beneficium. Clem. 2. de relig. domib.

Beneficium de ſuo facere nemo cogitur. c. precariæ. §. decrevit. 10. q. 2.

Beneficiorum Erectio.

Beneficia majora, ut Epiſcopatus, Archiepiſcopatus & ſimilia ſolus Pontifex erigit. c. ſicut unire. 8. de Exceſſ. Prælat. c. quod tranſlationem. 4. de offic. Legat. Qui etiam in Eccleſiis collegiatis novas & inuſitatas dignitates ponit. c. cùm olim. 6. de conſuet. Ex regularibus ſæcularia facit. c. quæ ſemel. 19. q. 3. In locis exemptis alia beneficia dat. c. authoritate. 4. de privileg. in 6. Canonicatum ſupernumerarium ad effectum, dignitatem &c. in Eccleſia obtinendi creat. c. dilecto. 25. de Præb.

Beneficia minora omnia Epiſcopus in ſua Diœceſi (in aliena habetur pro privato. c. ſi quis Epiſcoporum. 16. q. 5.) Capituli ſui Conſilio adhibito, creat. c. nemo. 9. diſt. 1. de Conſecr. Ex ſeculari regularem facit. c. ſi Epiſcopus. 71. 12. q. 2. c. inter. 5. de Relig. Domib. Non tamen contrà. c. quæ ſemel. 19. q. 3. & c. inter quatuor. 5. eod. Niſi authoritate Papæ. c. cùm venerabilis. 21. de Cenſib. & c. relatum. 7. Nè Cler. vel Monachi. Aut niſi aliter, quàm per ſubrogationem Clericorum ſecularium regularis reformari non poſſit. cit. c. inter quatuor. 5. de relig. domib. Dignitates uſitatas in aliis, & in ſua Eccleſia creat. c. cùm olim. 6. de Conſuet.

Capitulum tantum Præbendam in ſpecie dictam creat, & ſuppreſſam dignitatem reſtaurat. c. cùm acceſſiſſent. 8. de Conſtit. c. Dilectus. 19. de Præb.

Privatus homo beneficium erigit, non per ſe; ſed licentiâ & Epiſcopi authoritate accedente. c. nemo. 9. diſt. 1. de Conſecr. Eâ non accedente, privata Oratoria conſtruit, & dotat pro oratione, ſed non pro miſſa celebranda. c. unicuique. 33. diſt. 1. de conſecr. c. patentibus. 10. de privil. c. fin. de Cenſib.

In beneficiorum erectione obſervetur *locus*, ut ſit conveniens & congruus beneficii qualitati. c. Eccleſias. 28. 16. q. 7. Et c. Eccleſias per congrua. 13. diſt. 1. de Conſecr. c. ſalvator. 5. Extrav. com. de Præb. Obſervetur *cauſa*, ut ſit legitima, videlicet Gentem de novo eſſe ad fidem converſam. c. nulli. 2. diſt. 99. Aut Eccleſiam erectam difficulter aut nullo modo hiemali tempore adiri poſſe vid. c. 3. de Eccl. ædific. Novam ex devotione fidei & pietatis, non ob quæſtum. c. ſi quis baſilicam. 10. diſt. 1. de conſecr. Nec per ſuperſtitionem. c. placuit. 26. ead. de conſecr. Obſerventur *perſonæ*, Ut eorum, quorum intereſt fieri, aut non fieri beneficium novum, conſenſus adhibeatur. c. ad audientiam. 3. de Eccl. ædific. Item Clem. 2. de reb. Eccl. non alien. c. multis. 51. 16. q. 1. Conſideretur *dos*, nempe ut ſufficiens conſtituatur. c. cum ſicut. 8. de Conſecr. Eccl. c. piæ mentis. 26. 16. q. fin. puta, ex qua poſſint Beneficiati ſinè magna penuria vivere, jura Epiſcopalia ſolvere, hoſpitalitatem tranſeuntibus impertiri. c. 2. de ſuppl. negl. Prælat. c. de Monachis. 12. de Præb. c. cavendum. 7. c. relatum. 9. 10. q. 3. Conſideretur *Eccleſia*, ut ea publicè deſignetur: facta ab Epiſcopo conſecretur, juxta formulam. c. nemo. 9. diſt. 1. de Conſecr.

Beneficia erecta curæ & ſolicitudini ejus Epiſcopi relinquuntur, in cujus Diœceſi ſunt. c. omnes baſilicæ. 10. 16. q. 7. c. obitum. 16. diſt. 61. Niſi ab ea privilegio aliquo ſint exempta. c. cùm & plantare. 3. de privil. c. 2. de ſuppl. negl. Prælat. quæ Pontificis diſpoſitioni ſubſunt. c. propoſuit. 4. de Conceſſ. Præbend.

Beneficium erigitur tribus modis. *Fundatione*, cùm de novo fundatur. c. dilecto. 25. de Præb. c. 1. de V. S. in 6. c. ad audientiam. 3. & 5. de Eccl. ædific. *Reſtitutione*, cùm beneficium extinctum vel ſuppreſſum in priſtinum Statum reſtituitur. c. ex parte. 12. de Conſtitut. c. cùm M. 9. eod. Vel unita Beneficia diſſolvuntur. c. 1. Nè ſede vacante. *Immutatione*, cùm forma Beneficii & qualitas mutatur, ut Abbatia fit Epiſcopatus, &c. Regulare fit ſeculare, vel contrà. c. inter quatuor. 5. de relig. Domib. c. ad audientiam. 5. de Eccl. ædific. c. quæ ſemel. 4. 19. q. 3. c. pervenit. 20. 18. q. 2.

Beneficiorum Collatio.

Beneficium ſibi ipſi nemò dare poteſt. c. ult. de Inſtitut. Poteſt conferri abſenti, ignoranti, non petenti. c. ſi tibi. 17. de Præb. in 6. c. ſi motu. 24. ibid.

Beneficia conferuntur vel ordinariè vel extraordinariè. *Ordinariè* ab Epiſcopo, Capitulo, aliiſque Prælatis ſive ſecularibus, ſive regularibus, ex Lege, vel ex Conſuetudine, facultatem Præbendas concedendi habentibus. c. poſtulaſtis. 15. c. accedens. 14. c. cum noſtris. 6. de conceſſ. Præbend.

Sed conſuetudo ante omnia attendenda: c. ex parte. 10. de conceſſ. Præbend. c. un. in princ. Ne ſede vacant. in 6. c. un. Extrav. eod. c. 2. in fin. Ne ſede vacant. *Extraordinariè* fit Collatio Beneficii vel ex mandato Legati, vel reſcripto Pontificis. Legati miſſi vel nati, etſi ſuæ Legationis non conferunt; Legatis verò de Latere, ſinè ſpeciali conceſſione, etiam Eccleſiaſtico Patrono inviſo, conferendi facultas competit. c. Dilectus. 6. de offic. Legat. Et c. 1. eod. in 6. Niſi officium ejus ſit finitum. c. 3. v. dummodo. eod. in 6. Niſi unâ ejuſdem Legati reſervatione pendente, in eadem Eccleſia, faciat aliam. cit. c. 3. §. cæterùm. Niſi Eccleſiam Cathedralem, regularem vel collegiatam, ejuſque dignitatem electivam conferat. c. deliberatione. 4. in princ. uſque ad §. prohibemus. eod. in 6.

Pontifex Collationem facit, cùm vel motu proprio, vel ad alterius petitionem, aliquem de beneficio vel Præbenda provideri reſcripto mandat. *Motu proprio* cenſetur facere, ſi id ſit expreſſum. c. ſi motu. in fin. 23. de Præb. in 6. Si plura tunc in eadem Eccleſia Beneficia vacant, cenſetur id collatum, quòd majoris eſt valoris; ſi omnia ſint æqualia, intra decem dies à tempore ſcientiæ, eas vacare, poteſt eligere, quod vult, cui conferatur. c. ſi pluribus. 24. eod. in 6. & valet proviſio, etſi impetrans tacuerit beneficium, quod tenet. Clem. ſi Rom. de Præb. *Ad petitionem alterius* dum gratia facta eſt, proviſio beneficii ut ſubreptitia habetur & nulla erit, ſi ſcienter quantumcunque modicum beneficium taceatur. Si plures in eadem Eccleſia vacent Præbendæ, & electio ſit ad eam, quæ minoris valoris [illegible] pares, intra dies decem, à tempore ſcientiæ, gratiam eſſe conceſſam, poteſt eligere. cit. c. ſi pluribus. Si Papa confert beneficium contra pronuntiationem ſuam; hoc tacito, ſubreptitia dicitur collatio, & non tenet. c. cùm olim. de ſent. & re judic. Si Papa mandat alicui uſque ad certam ſummam provideri, tum non in penſione (niſi de ea in mandato fiat mentio) ſed in be-

neficiis vult provideri. c. quamvis 4. de Præb. in 6. Si Papa mandat alicui provideri de beneficio, non includitur curatum, ſi de eo non eſt facta expreſſa mentio. c. cùm in 16. de Præb. in 6. In mandato Papæ de providendo alicui ex aliqua Eccleſiarum Civitatis, vel Diæceſis, non venit Cathedralis. Dum autem dicitur ex aliqua Eccleſiarum Provinciæ, venit & Metropolitana, & omnes Cathedrales. c. quamvis. 4. de Præb. in 6. Si mandatum Legati ſuper proviſione alicui facienda, impletum eſt per Papam, proviſio facta cenſetur Authoritate Papæ, & ideo cæteris poſt eum receptis eſt præferendus in illa Eccleſia. c. ſi eum. 9. c. Apoſtolicæ: 22. de Præb. in 6. L. Per literas Apoſtolicas non facientes mentionem de defectu ordinis, poteſt impetranti de Curato Beneficio provideri; ità tamen, ut Ordines proximis temporibus accipiat proviſus. c. ſi pro. 8. eod. in 6.

Beneficium vacans in Curia Romana, præter Papam, nemo conferre poteſt. c. licet. 2. & ſeq. de Præb. in 5. Quæ, & quorum Beneficia apud Sedem Apoſtolicam vacare dicantur. vid. Extrav. com. 4. de Elect.

Beneficia vacantia in Curia Romana, ſi Papa non conſerat infra menſem à die vacationis, illi, ad quos collatio pertinebat, poterunt ea conferre. c. ſtatutum. 3. de Præb. in 6.

Collatio Bèneficii facta per Legatum Sedis Apoſtol. irrita eſt propter taciturnitatem prioris beneficii. c. ult. de Offic. Leg. in 6.

Delegatus non poteſt alicui committere, ut recipiat reſignationem beneficii. & poſteà illud conferat. Et contra factum, vel faciendum, irritum decernitur. c. deliberatione. 4. §. prohibemus. eod. In 6.

In Collatione Beneficii tria conſiderentur; Perſona, modus, tempus. c. un. ut Eccl. Benef. De prioritate collati beneficii, ubi non conſtat, poſſeſſio præfertur, deinde prærogativa major. c. ſi 30. de Præb. in 6. Sola Beneficii collatione non dicitur quis acquirere ipſius poſſeſſionem. c. licet. 28. eod. in 6. Collatio Beneficii uni facta, antequam is conſentiat, non acquirit jus in re; alteri tamen, dum iſte conſentiat vel diſſentiat, conferri non poteſt: & ſi beneficium ſit non liberum, erit invalida collatio. c. ſi tibi. 17. eod. in 6. Si quis idem beneficium, quod alius vacans vel proximè vacaturum impetraverat, in eadem Eccleſia impetravit. quid agendum vide c. tibi de reſcriptis in 6. Ubi plura de caſu præventionis. item c. ſi pro te. & c. duobus. eod. in 6.

Qui habet poteſtatem conferendi, poteſt alteri non tradere, ut conferat Beneficium vacaturum. c. conſtitutus. de Conceſſ. Præb.

Auditor in Rom. Curia à Papa deputatus, de Beneficio, quod pronuntiabit alicui de jure fore debitum, poterit ſibi abſque commiſſione alia providere. Clem. 2. de Reſcript.

Beneficium dandum eſt non habenti. c. referente. 7. de Præb. In Beneficiorum Collatione non nobilitas generis, ſed claritas virtutum, & honeſtas vitæ attendenda eſt. c. penult. de Præb.

Beneficia Eccleſiæ danda ſunt iis Clericis, quibus Parentum bona non ſuffragantur. c. Clericos. & ſeqq. 1. q. 2. Alii ſuſcipientes Sacrilegium. committunt. ibid.

Illis Clericis debentur Beneficia, qui in Eccleſia vigilanter deſerviunt. c. Clerici. 1. q. 2. c. non ſatis. 14. diſt. 86.

Beneficio non decipi nos, ſed adjuvari oportet. c. un. de Commodato.

Impetranti Beneficium ſeculare, providetur de de illo per Clericos ſeculares, à quibus fuit per tempus legitimum præſcriptionis poſſeſſum. c. cùm de. 5. de Præb. in 6.

Beneficia integra concedi debent. c. un. Ut Eccl. Benef.

Beneficium non detur, niſi reſidere volenti. c. quia. 3. de Cler. non reſid. adeoque ei, qui reſidere, & regere valeat per ſeipſum; aliàs perdit Eccleſiam, & dans conferendi poteſtate privatur, ibid, & c. grave nimis. 29. de Præb.

Beneficia vacantia conferuntur, non obſtante appellatione eorum, quibus antequam vacarent, erant promiſſa. c. relatum. de Conceſſ. Præb.

Beneficia non vacantia nec dari, nec promitti poſſunt, ne quis mortem proximi deſiderare videatur. c. nulla de conceſſ. Præb. c. 5. de pactis.

Nemo in fraudem Eccleſiæ, quæ curam habere debet proprii Sacerdotis, penſionem alteri, quaſi pro beneficio conferat. c. Extirpandæ. §. qui verò. de Præb.

Occulta Beneficii collatio licèt ſit ſuſpecta, valet, modò aliàs legitimè facta probetur. c. un. Ut Eccl. Beneſ.

In conſerendo Beneficio Epiſcopus non debet reſpicere ſanguinem; Sed idoneitatem Perſonæ. c. un. ut Eccl. Benef.

Collatio beneficii excommunicato non tenet, & ſcienter talibus conferens, à beneficiorum collatione ſuſpenditur. c. poſtulàſtis. de Cler. excomm. tenet tamen collatio facta ei, qui quidem excommunicatus erat, ſed tempore collationis abſolutus eſt. c. propoſuit. eod.

Beneficia conſerat Epiſcopus, ſi neglexerit Patronus. c. eam te. 22. de jure Patron. Beneficium vacans ultra 6. menſes, ſi Capitulum debet conſerre, & non fecit. Epiſcopus conferet. Quodſi Epiſcopus intra 6. menſes conferre neglexerit, ad Archi-Epiſcopum vel Papam pertinet collatio. c. nulla. 2. de Conceſſ. Præb. c. licet. 3. de ſuppl. negl. Prælat. Lateran. Concilium de beneficiis ultra 6. menſes vacantibus, ad Epiſcopatus non extenditur. c. dilectus. 12. de Conceſſ. Præbend. Semeſtre ad eligendum ſeu conferendum beneficium à jure præſcriptum non currit legitimè impedito, nec incipit currere, niſi à die notæ vacationis. c. quia. 5. de conceſſ. Præb.

Si pauper Clericus, cui Papa juſſit per Epiſcopum provideri, aliunde poſtea accepit beneficium, non tenetur ei ampliùs Epiſcopus providere, utpote ceſſante causâ mandati. c. ſi pauper. 30. de Præb. in 6.

Si Papa & Epiſcopus eodem die conferant beneficia; ille uni, iſte alteri, nec appareat, quæ collatio ſit prius facta, erit potior conditio poſſidentis; ſi verò neuter poſſideat,

præ-

Google

præſertur is, cui Papa vel ejus Legatus contulit c. ſi à Sede. 31. eod. in 6.

Quando receptio, vel collatio Præbendarum, vel beneficiorum imminet, debent abſentes Canonici convocari (niſi contrarium habeat conſuetudo) & ſi non vocentur, debet, quod actum fuerit, illis inſtantibus irritari. c. cùm in 33. eod. in 6.

Si in Curia contigerit aliquas Eccleſias vacare, Sede Apoſtolicâ vacante, poterunt ii, ad quos ſpectat, providere de Curatis. c. ſi Apoſtolica. eod. in 6.

Si poſt gratiam conferendi beneficia certo modo vacantia, vel ad Papam devoluta, alicui conceſſam, ſpecialiter alicui certo jubeatur conferri, alteri, præterquàm iſti, conferri non poterit; quia gratia ſpecialis derogat generali. c. quamvis. 38. eod. in 6.

Si collatio ſpectat communiter ad Epiſcopum & Capitulum, Sede vacante, confert Capitulum, ſi verò contingat, Capitulum ſuſpendi, vel ſingulariter omnes de Capitulo excommunicati, conferet Epiſcopus. c. un. Nè Sede vacant. in 6.

Beneficium, cujus collatio ad ipſum Prælatum ſpectat, non poteſt conferre Capitulum, Sede vacante. c. illa. Nè ſed. vacant.

Si quis habet poteſtatem conferendi beneficium cum Conſilio Epiſcopi, eo mortuo, vel in remoto abſente, poterit ſinè Epiſcopo conferre. c. un. §. ult. eod. in 6.

Beneficium intrantis Religionem non debet intra annum probationis alteri conferri, interim tamen Vicarius ſubſtitui debet, cum congrua ei aſſignanda portione. c. beneficium de regular. in 6.

Indignus ſcientiâ, moribus, ætate, non debet admitti ad beneficium, curam animarum habens c. Eam te. de ætat. & qualit. & Ordin. præf.

Promiſſio vacaturi beneficii non tenet. c. ex tenore. de conceſſ. Præb.

Prælatus, qui promittit alteri providere de beneficio, quando poterit, obligatur; quia aliud eſt promittere, cum vacaverit, aliud cùm poterit, c. accedens. eod.

Patronus non poteſt promittere præſentationem ad beneficium vacaturum, uti nec dare poteſtatem præſentandi, antequam beneficium vacat. c. ult. eod.

Eccleſiaſtica beneficia ſinè diminutione debent conferri. c. un. ut Eccl. Benef. Et promiſſum beneficium integrari debet, non minui. c. per tuas. de donat.

Habens ſubjectionem, ſeu collationem beneficii, illud pro ſuo accipere, & retinere, ſive ſibi conferre non poteſt. c. ad aures. de Exceſſ. Prælat.

Si duo literas impetrent ſuper eodem beneficio, primò quidem per illius obitum, qui poſſidebat; Secundo autem per reſignationem ſeu ceſſionem: ſi contingat, ut ceſſione vacet beneficium, ſecundus præſertur primo, & obtinet. c. ſuſceptum. de Reſcript. in 6.

Non obſtantibus expectationibus beneficiorum, permutatio fieri poteſt. c. un. de rer. permut. in 6.

Qui per metum amiſſionis Patrimonii, beneficio renuntiavit, poteſt illud repetere, & reſtitui debet. c. Abbas. de his, quæ vi.

Beneficium à Jure indultum non eſt auferendum. c. indultum. 17. de R. J. in 6. Et contra jus poſſeſſum juſtè poſſidetur per tolerantiam ſuperioris. c. penult. de ſuppl. negl. Prælat.

Beneficium Eccleſiaſticum non poteſt licitè ſinè inſtitutione canonica obtineri. c. 1. de R. J. in 6.

A collatione facta in Capitulo ad Epiſcopum appellatur, ſi is collationi interfuit, ut Canonicus; non autem ſi ùt Prælatus; tunc enim ad ſuperiorem appellandum eſt. c. à Collatione. de Appell. in 6.

Quando conſtat beneficium collatum per habentem poteſtatem, tunc poſſeſſio per exceptionem abjurationis & renuntiationis non debet retardari. c. poſt. 7. de Conceſſ. Præbend.

Collatio beneficii facta poſt appellationem factam, ex juſta cauſa, eſt ipſo jure nulla. c. 1. de Appell.

Super Beneficio Eccleſiaſtico tranſigi non poteſt, etiam interpoſito juramento. c. conſtitutus. de tranſact. Et ſi beneficium, quod per tranſactionem obtinetur, impetratur ùt vacans ab illo, qui fuit tranſactionis mediator, tacendo de tranſlatione facta, non valet impetratio. c. ex literis. eod.

Quando de Beneficio Eccleſiaſtico agitur, non fit immiſſio in poſſeſſionem ob contumaciam rei; ſed ad ſententiam litè non conteſtata proceditur. c. un. de eo, qui mittit: in poſſeſſ. in 6.

In cauſis beneficialibus debet procedi ſimpliciter, & de plano, abſque Judiciorum ſtrepitu & figura. Clem. 2. de Judiciis.

In cauſa beneficiali delata etiam per appellationem ad Curiam, utraque pars poteſt petitorium, & poſſeſſorium intentare, & ante cauſæ concluſionem poteſt ſpoliatus, ſuſpenſo petitorio ſuo, vel adverſarii poſſeſſorium proſequi. Clem. un. de cauſa. Poſſeſſ.

Deciditur caſus quidam in cauſa beneficiali de duobus litigantibus in Curia Papæ, vel extra, ſi vel uterque, vel alteruter moriatur. Clem. 1. Ut lite pend. item c. ult. ut lite pend. in 6.

Executor beneficii poteſt vices ſuas alteri committere licitè. Clem. un. de Offic. Deleg.

Dici non debent carere beneficio, cui competentet de perpetuæ Vicariæ proventibus eſt proviſum. c. poſtulâſti. 27. de reſcript. Nec valent literæ gratiæ ad obtinendum beneficium, in quibus non eſt facta mentio perpetuæ vicariæ. ibid.

Beneficium Eccleſiaſticum non poteſt alicui Abbas conferre ſinè conſenſu Capituli. c. Ea. 6. de his, quæ fiunt à Prælat.

Beneficium dans, quod dare non poteſt, tenetur ad beneficium, quod dare poteſt, nè fraudulenter viſus ſit beneficium contuliſſe. c. inter. 17. de Præb.

Quando Eccleſia ex donatione Laici jus conferendi beneficium habet, tenet illius beneficii impetratio, etſi non fuerit facta mentio illius donationis c. Dilectus. 34. de Præb.

Beneficia regularibus non confirmantur perſonaliter. c. ad noſtram. 5. de Confirm. utili.

Benefi-

Beneficium vel Prioratum alterius Monaſterii, Religioſus unius Monaſterii non poteſt accipere. c. cùm. 32. de Præb. in 6.

Si Beneficii proviſione decretum conditionale ſit, poterit ante eventum conditionis, ab ordinario liberè conferri; ſecus eſt, quando acceptationi beneficii tempus adjicitur cum Decreto. Clem. un. de Conceſſ. Præb.

Si quæ beneficia, ex cauſa permutationis, ab aliquibus teſignata aliis, quàm permutantibus conferantur, collatio non tenebit. Clem. un. de rer. permut.

Beneficiorum per incuriam vacantium, collationem Papa ſibi reſervat. Extrav. Com. 1. de Præb.

Beneficia majora & minora vacantia, & vacatura, præſertim in quadam Provincia, ex certis cauſis Papa ſibi reſervavit. c. 3. eod. in Extrav. com.

Beneficia Curialium, & aliorum ad Curiam accedentium, vel ab ea recedentium, ſi moriantur in locis intra duas dietas legales, ab ipſa curia non diſtantibus, diſpoſitioni Sedis Apoſtolicæ reſervantur, c 13. eod. ita ut illorum collatio per alium, quàm Rom. Pontificem facta non teneat. c. ult. eod.

Pluralitas Beneficiorum.

Unus duo beneficia habere non poteſt. c. ult diſt. 70.

Si quis impetravit beneficium, non facta mentione prioris beneficii, quod jam poſſidet, reſcriptum conceſſum non valebit. c. cùm. 17. & 27. de reſcript. c. cùm. 6. de Præb. Qui impetravit literas pro beneficio, dicens, ſe nullum habere, non valent literæ, ſi habet antè beneficium, licèt exiguum. c. proponente 42. de reſcript. &c. non poteſt. 21. c. ſi motu. 23. de Præb. in 6. Si motu proprio collatio facta eſt à Papa, non obſtat taciturnitas prioris. cit. c. ſi motu. Et ſi quis in impetratione beneficii non fecit mentionem prioris beneficii, ſibi ignoranti ab Epiſcopo collati, valet collatio ſecunda, adeoque utrumque poterit retinere, ſi compatibilia ſunt. c. gratia. de reſcript. in 6. Papa in literis ſuis, ex certa ſcientia datis de beneficio alio obtinendo, non facile omittit mentionem prioris beneficii. c. poſtulâſti. de reſcript. Ad mandatum Papæ non tenetur quis providere illi, qui beneficium jam antè obtentum tacuit, vel cui ſinè ſcandalo provideri non poteſt. c. cùm. 6. de Præb. Non valent literæ ad beneficium impetratæ, quæ de alterius colorata poſſeſſione non faciunt mentionem c. cùm noſtris. de Conceſſ. Præb. Pluralis locutio in literis ad beneficia, reſtringitur tantùm ad duo. c. is cui. 19. de Præb. in 6.

Reſcriptum Papale, quod gratiosè concedit promoto retentionem beneficiorum priorum uſq; ad beneplacitum Papæ, extinguitur mortuo Papâ; non autem ſi dicatur ibi ad beneplacitum Sedis Apoſtolicæ; (idem eſt ad placitum Regis, & ad placitum Regni.) tunc enim durat, donec revocetur; intelligitur autem tale reſcriptum de beneficiis prioribus canonicè detentis. c. ſi gratiosè. de reſcript. in 6. Literæ impetratæ ſuper beneficiis obtinendis, cùm ſint ambitioſæ, debent reſtringi. c. quamvis. 4. de Præb. in 6.

In beneficiis diviſis habet quis eadem jura, quæ habebat in integris, Extrav. Joan. XXII. 2. de Conceſſ. Præb.

In eadem Eccleſia non niſi unicus Perſonatus, vel Dignitas, vel aliud perpetuum officium cum Cononica & Præbenda habeatur ab eodem; non obſtante conſuetudine etiam jurata, vel quantocunque tempore obſervata, niſi adſit diſpenſatio. c. 1. de conſuet. in 6. Beneficium conceſſum per Legatum vitiatur non factâ mentione de priori. c. ult. de Offic. Legat. in 6.

Poſt acceptionem alterius beneficii, priora ipſo jure vacant. Clem. ſi plures. de Præb. c. dudum. 54. de elect. c. referente. de Præb. c. ſusceptum. de reſcript. in 6. Si quis acquirat ſecundum beneficium curatum, cujus fructus alius ex certa cauſa percipit, tunc per adeptionem iſtius, primum non vacat. c. ſi tibi. de Præb. in 6.

Secundum beneficium vi vel injuſtè occupans privatur ipſo jure primo. c. Eum. 18. de Præb. in 6. Beneficium ignoranter recipiens prius reſervatum, dimittensque ſinè difficultate illud, ex quo ſcivit, recuperat priora beneficia propter illud dimiſſa. c. ſi beneficia. 20. eod. in 6. Ad ſecundum beneficium receptus, debet primum alteri conferre. c. de multa. 28. de Præb.

Qui recipit beneficium curam animarum habens annexam, ſi priùs tale beneficium obtinebat, eo ſit ipſo jure privatus: & ſi fortè illud retinere contenderit, etiam alio ſpolietur. c. dudum. 54. de Elect. idem eſt de Perſonatu ibid. item Extrav. Joan. XXII. de Præb. Extrav. comm. 2. de Off. Ord. Habere Perſonatum cum cura & præbenda, cui annexa eſt Paræcialis Eccleſia, non eſt contra Concilium generale, vetans alioquin pluralitatem beneficiorum. c. ſuper eo. de Præb in 6.

Qui habet duo beneficia, unum cogitur, quod maluerit, dimittere, niſi non poſſint ſuſtinere proprios Sacerdotes. c. Eam te. de ætat. qualit. Ordin.

Habens plura beneficia contra alterum de pluralitate beneficiorum excipere non poteſt c. cùm. 3. de Except.

Epiſcopus jubeat eos, qui plura beneficia, dignitates &c. poſſidet, exhibere diſpenſationes, quas ſi non exhibeant, procedatur tanquam contra non habentes. (in dubio recurratur ad Papam) Si autem oſtendant, non moleſtentur. c. Ordinarii. de Offic. Ordin. in 6.

Habentibus plura beneficia, non detur aliud, niſi exhibeant diſpenſationem: quâ oſtensâ ità demum conferatur beneficium, ſi per diſpenſationem poſſint illud cùm aliis retinere; vel ſi prioribus renuntiaverint: aliter collatio facta eſt nulla. cit. c.

Habens poteſtatem à Papa providendi idoneo de beneficio, non poterit providere jam ſufficienter beneficiato, niſi id exprimatur in literis: quo caſu unum ſimplex obtinenti providebit. c. is, cui. 19. de Præb. in 6.

Digitized by Google

Indultum, ut quis habeat duo beneficia curata, intelligitur de duobus primis poſt indultum receptis. c. non poteſt. eod. in 6.

Si Sedes Apoſtolica alicui jubeat provideri de beneficio cum clauſula: *Non obſtante, quòd jam beneficium habeas*: non ideo diſpenſatur, ut primum cum ſecundo retineat. Ibid.

Si è pluribus vacantibus unum in genere motu proprio Papa conferat. vide ſuperiùs: *Collatio Benefic.* poſt v. *motu proprio*, è c. ſi pluribus. de Præb. in 6.

Expectans beneficium, perdit gratiam, ſi ante illam conſecutam conſecutus eſt aliud beneficium, quod cum illo, quod expectabat, de jure tenere non poteſt. Clem. 4. de Reſcript.

Enumerantur patheticè incommoda & damna provenientia ex pluralitate beneficiorum in Extrav. Joan. XXII. un. de Præb. item in Extrav. comm. un. Nè ſede vac.

Vacantia Beneficiorum.

Beneficium Eccleſiaſticum diu ſinè diſpendio vacare non poteſt. c. finem. de dolo & contum.

Vacat beneficium ſive per mortem naturalem beneficiati, ſive per mortem civilem ſeu depoſitionem factam propter aliquod crimen, v. g. Simoniæ c. inſinuatum eſt. de Simon. aut crimen falſi. c. ad falſariorum. de crimine falſi. Aut læſæ Majeſtatis. c. fin. de pœnis. in 6. Sive per renuntiationem. c. poſt translationem. c. fin. de renunt. Sive per translationem ad aliam Eccleſiam. c. mutationes. c. Epiſcopus. 7. q. 1. Sive per tranſitum ad religionem. c. temporis qualitas. 7. q. 1.

Beneficia vacantia in Curia Romana, vel Sedi Apoſtolicæ reſervata vide ſuprà. de collatione beneficiorum.

Habens literas Papæ ſuper primo beneficio quod duxerit acceptandum, is certum, antequam vacet, acceptare non poteſt, ſed primum, quod vacabit, vel ex cauſa ſecundum; vel ulterius acceptare poterit; & contra hoc reſervationes, decreta, & Proceſſus facti non tenent. c. nè captandæ de conceſſ. Præb. in 6.

Executor ſuper promiſſione alicujus à Papa per literas generales, in aliqua Provincia Deputatus, non poteſt illis, ad quos in Provincia ſpectat, conferre beneficia, generaliter prohibere collationem, donec ſit illi, pro quo ſcribitur proviſum, niſi id in literis expreſsè habeat; poteſt tamen ſpecialem inhibitionem facere de primo, vel etiam, ſi hoc literæ habent, de ſecundo vel ulteriori beneficio vacaturo conferendo illi, pro quo ſcribitur; & attentatio contra hanc inhibitionem non tenet. c. Executor. eod.

Omnis promiſſio beneficii vacaturi irrita eſt, & promittens non obligatur quia talis promiſſio reprobata eſt. c. deteſtanda. eod.

Vacatio beneficii per mortem, & vacatio per renuntiationem ſunt diverſa, & ideo in literis ad beneficia impetratis, uno expreſſo, non venit alterum; niſi de intentione mandantis aliud appareat expreſsè, c. ſuſceptum. de reſcript in 6. Hinc ſi quis mandatum obtineat, ut ei beneficium ab altero ipſi reſignatum conferat Epiſcopus, ſi ante reſignationem moriatur Epiſcopus, non poterit conferri, quia non vacat per reſignationem, ſed mortem cit. c.

Mandatum plures collatores alternativè involvens verificatur in primo vacante beneficio; quando non plura ſimul vacant, ordo ſcripturæ ſervatur. c. mandato. 10. de Præb. in 6.

Qui beneficium vacans ab Executore petit, vel recipit, illud intelligitur acceptâſſe. Clem. un. de conceſſ. Præb.

Beneficii vacatio nota expectanti dicitur, ex quo in loco beneficii publicè nota erit. Clem. un. cit.

Beneficium vacans intra 6. menſes conferri debet, quibus elapſis ab Epiſcopo ad Capitulum, & contrà; demum ad proximum ſuperiorem devolvitur collatio. c. nulla. de Conceſſ. Præb.

Semeſtre præſentationis, non à vacatione beneficii, ſed à notitia vacationis computandum eſt. c. licet. de ſuppl. negl. Prælat.

Si is, ad quem ſpectat collatio beneficii, non contulit juxta tempus à Concilio Lateran. ſtatutum, collatio poſtea facta ab eo, non valet, niſi miſericorditer toleretur. c. literas. c. dilecto. eod.

Concilium Lateran. de beneficiis ultra 6. menſes vacantibus, ad Epiſcopatus non extenditur. c. dilectus. 12. de Conceſſ. Præb.

In literis ad beneficia impetratis, inſpicitur tempus datæ, unde beneficium curatum obtinere non poterit, qui licèt nunc major ſit tempore tamen datarum, minor ætate fuit, & inidoneus ad illud beneficium. c. ſi eo. de Reſcript. In 6.

In impetratione beneficiorum inſpicitur data, non præſentatio, vel receptio. c. eum. cui. 7. de Præb. in 6. Unde qui citiùs accipit literas proviſionis, præfertur reliquis citiùs ſe præſentantibus & receptis. ibid.

De Pœnis circa Beneficia.

Eccleſiaſtico Officio vel Beneficio privari ſpiritualis pœna eſt. c. non. §. Officio autem. 1. q. 4.

Qui ordinem annexum beneficio non ſuſcipit intra annum, non habet vocem in Capitulo, & diſtributionem perdit dimidiam. Clem. c. ut ii. de ætat. & qualit. Ordin. & moniti & non parentes, privantur beneficio non obſtante appellatione. c. cùm. 7. §. inferiora. de Elect. & c. 1. de ætat. &c.

Beneficium & ſtipendia Clerici detineri poſſunt pro debito ejus. c. pervenit. 2. de Fidejuſſ.

Beneficium negligentiâ extinguitur. c. ſi Clericus. 11. de Præb. in 6. amittitur ingratitudine. c. ult. de Poſtulando. Et ſi convincatur de crimine. c. ſi conſtiterit. 12. de accuſat. c. pervenit. 2. de Fidejuſſ. & c. ſi quis. 16. diſt. 81. Et vi vel injuſtè occupans ſecundum, privatur, ipſo jure, primo. c. ſi tibi. 17. c. Eum 18. de Præb. in 6.

Qui

Qui per triennium in ſuſpenſione ſteterunt, privantur & beneficio, quod antè habebant, & illo, quod intra illud tempus acquiſiverunt, c. cùm bonæ. de ætat. & qualit. ordin.

Beneficia & dignitates propriâ authoritate permutantes, illis privandi ſunt. c. cùm olim. 7. de rer. permut.

Inſtitutus tempore viventis in beneficium, deponendus eſt. c. 1. de conceſſ. Præb.

A beneficiis removeantur incontinentes. c. Clericos. de cohabit. Cler.

Notorius Simoniacus in beneficio, ab eo deponendus eſt. c. inſinuatum. de Simon.

Simoniacum eſt pro temporali obſequio beneficium promittere. c. cùm eſſent. 12. eod.

Eccleſiaſtica beneficia ementes & vendentes Simoniam incurrunt, & beneficio fruſtrantur, c. ſi quis Dator. & ſeq. 1. q. 3.

Ad pœnam beneficii ſui obligare ſe quis poteſt. c. cùm dilectus. 32. de Elect.

Colludens in cauſa beneficiali, beneficio privandus eſt. c. audivimus. 3. de Collus. Deteg.

Executio debet differri beneficii, ſi electus, vel ille, cui eſt facta collatio ſit ſuper criminalibus publicè infamatus. c. accedens. de accuſat.

Collatio beneficii facta indigno, ſi occulta ſit, caſſari debet, & conferens ſecundò ante caſſationem primæ collationis, privari debet, pro ea vice, poteſtate conferendi, c. inter. de Exceſſ. Prælat.

Scienter excommunicato conferens beneficium, à collatione beneficiorum ſuſpenditur. c. poſtulâſtis. de Cler. excomm. Item malè dans beneficium, conferendi poteſtate privatur. c. grave. 29. de Præb. Et eos, qui poſt ſecundam correptionem indignis beneficia conferunt, à beneficiorum collatione ſuſpendit Concilium provinciale; & hanc ſuſpenſionem ſolus Papa, vel Patriarcha relaxat. cit. c. grave.

Offendens Canonem, beneficium Canonis non poteſt impetrare. c. ult. de immunit. Eccl.

Reliqua circa Beneficia, ubi & de Proventibus eorum.

Beneficium Principis non eſt reſtringendum. c. tua. 32. de V. S. Et à Principe conceſſum debet eſſe manſurum. c. decet. 16. de R. J. in 6.

Beneficium Principis latiſſimè interpretandum, c. ult. de Simon. c. quia. 22. de privil. nec debet una eadémque ſubſtantia hac in re diverſo jure cenſeri. ibid. c. in his. 30. eod. c. olim. 16. de V. S. c. quamvis. 4. de Præb. in 6. c. cùm dilecti. 6. de donat.

Regulæ, quòd beneficium Principis latiſſimè interpretandum, exceptio habetur in beneficio impetrando, ut literæ impetratæ ſuper obtinendo beneficio debeant reſtringi. c. quamvis. 4. de Præb. in 6.

Beneficia excludit privilegii 30. annorum ſpatium: nunc 40. c. ſi de 6. de privil.

Beneficium impetraturus, dignitatis ſuæ mentionem facere debet. c. ad aures. 8. de Reſcript.

Privilegiatò aliquò, ut conferre poſſit beneficia Clericorum ſuorum, quid tunc appellatione Clericorum ſignificetur, oſtenditur c. ult. de V. S. in 6.

Si beneficiarii à Dominis capti & detenti, donec reſignent beneficia, reſignent; reſignatio non tenet. Clem. 2. de pœn. Et hoc etſi Prælati recipiant reſignationem, ſeu renuntiationem. ibid.

Qui per metum cadentem in conſtantem virum, juravit, ſe beneficio renuntiaturum, & renuntiavit, illud repetere poteſt; quia non juravit, ſe non repetiturum. c. ad audientiam. de his, quæ vi.

Non valet pactum, per quod Beneficium Eccleſiaſticum debet pecunia reſignari. c. cùm pridem. de pactis.

Poteſt quis beneficio renuntiare per Procuratorem. Clem. un. de renunt.

Beneficiati tenentur ad ſuas Eccleſias reſtaurandas, vel emendandas contribuere. c. 1. de Eccl. ædific.

Quando de Beneficio Eccleſiaſtico agitur, non fit immiſſio in poſſeſſionem ob contumaciam Rei; ſed ad ſententiam, lite non conteſtatâ, proceditur. c. un. de eo, qui mittitur. in poſſeſſ. in 6.

Reſcriptum ſuper reſtitutione beneficii, non faciens mentionem de cauſa excommunicationis & amotionis impetrantis obtentum, non valet. c. dilectus. 29. de reſcript.

Qui recipit beneficium curam habens vel Prælaturam, ſit 25. annorum. c. cùm in cunctis. 7. §. inferiora. de Elect.

In minoribus exiſtens Clericus matrimonium validè contrahit; ſed beneficium cogitur dimittere. c. 1. de Cler. conjug. c. quod. 3. eod.

Pueri & beneficiati, qui non poſſunt in eadem Eccleſia deſervire, in ea non debent idonei reputari. c. ſuper. 35. de Præb.

Abſens Theologici Studii cauſa, fructus beneficii percipit, ſed non quotidianas diſtributiones. c. licet. 32. de Præb.

Qui manet in ſervitio Epiſcopi percipit fructus beneficii tanquam reſidens, non tamen diſtributiones quotidianas. c. de cætero. de Cleric. non reſid.

Clericus infirmus integrè percipit fructus beneficii ſui. c. 1. de Cler. ægrot.

Illi proventus eccleſiaſtici meritò negantur, cui Eccleſiæ communio negatur. c. paſtoralis. §. verum. de Appell.

Beneficium habens ab Eccleſia, cui non ſervit, nihil percipiat. c. quia. 5. de Cler. non reſid.

Beneficio vacante, cujus fructus ad certum tempus dantur habenti annalia, vel alteri, qualiter debeant ipſius fructus dividi inter annalia habentem, & beneficiatum; & diviſione factâ, cujus ſit electio, declaratur. Extrav. 2. Joan. XXII. de Elect.

Hoſpitalarii S. Joan. ex ſtatuto, conſuetudine, vel privilegio, habentes annalia beneficiorum vacantium, percipere debent portionem, quam haberent beneficia obtinentes, ſi in illis reſiderent. extrav. comm. 4. de privil.

In privilegio de percipiendis fructibus beneficiorum, etiam majora beneficia appellatione beneficiorum comprehenduntur, quando privilegium eſt conceſſum Epiſcopo pro honeſta & favorabili cauſa. c. tua. 32. de V. S.

Tractatus amborum beneficiorum, quibus quandoque beneficiatus privatur, Cameræ Apoſtolicæ deputantur. Extrav. com. 12. de Præb.

Conferens EccleſiaſticumBeneficium non debet partem proventuum ſuis uſibus retinere.c.un. ut Eccl. benefic.

Benignitas.

Benignitas ſervanda eſt in correctione. c. licet nonnunquam. 6. diſt. 45. c. quod Chriſtus. 23. q. 4.

Nimia benignitas non debet reſolvere ſubditos, nec nimis aſperitas eos exulcerare. c. qui ſincera. 3. de c. licet nonnunquam. 6. c. ſunt namque. 14. diſt. 45.

Interpretatio ſemper facienda eſt in partem benigniorem. c. cùm tu fili. 16. de Teſtib.

Bibere.

Bibere non licet id, quod reliquum eſt ex eo, quod Dæmonibus eſt immolatum. c. ſed & illud. ſ. fin. cum c. ſeq. 26. q. 2.

Bigamus.

Qui ante Baptiſmum habuit unam, & poſt Baptiſmum aliam, eſt bigamus, & ordinari non poteſt. c. acutius. c. deinde. diſt. 26. c. ſeriatim. 14. diſt. 32. c. 1. & 2. diſt. 33. c. 34. diſt. 34. c. 1. 28. q. 1.

Non peccat Bigamus; ſed prærogativâ ſacerdotali exuitur. c. ult. diſt. 26. c. 1. de Big. non Ordin.

Bigamus non eſt, qui duxit ſponſam alterius, non tamen carnaliter à primo cognitam. c. ult. diſt. 34. Nec qui viduam non cognitam. c. debitum. 5. de Big. non ord.

Bigamus reputatur, qui uxorem ſuam poſt adulterium ſcienter cognovit. c. ſi cujus. 11. & ſeq. diſt. 34.

Qui uxorem non virginem duxit, non ordinetur in Sacris. c. curandum. 9. diſt. 34. Et reputatur Bigamus, qui credens ſe cum virgine contrahere, cognoſcendo eam invenit corruptam. c. ult. diſt. 51.

Qui viduam, aut ab alio dimiſſam duxit, non ordinetur. c. ſi quis. 8. diſt. 50. c. quod. 29. §. maritus. 27. q. 2.

Inter Bigamos cenſentur, qui profeſſione caſtitatis contemptâ, nuptias contrahunt. c. quot. quot. 24. 27. q. 1.

Bigamus non eſt, qui plures concubinas habet. c. penult. quia de Big. non ordin.

Qui mortua uxore promotus eſt ad ſacros Ordines, accepit & cognovit uxorem, licèt non ſit Bigamus, cum matrimonium invalidum ſit; tamen bigamiæ pœnas ſuſtinet. c. nuper. & c. ult. eod.

Bigamus neceſſitate exigente, poteſt in Subdiaconum ordinari; non autem ſupra. Idem eſt; ſi viduam duxit. c. Lector. 18. diſt. 34.

Cùm Bigamo, qui ordinatus eſt ad ſacros Ordines, non diſpenſatur; & Ordinator ordinandi poteſtate privatur. c. ſuper eo. de Big. non ordin.

Bigamus omni privilegio clericali caret, nec valet conſuetudo in contrarium, & prohibetur ſub anathemate tonſuram vel habitum deferre clericalem. c. un. de Bigam. in 6.

Bigamus contrahens, non debet benedici à Sacerdote. c. Capellanum. de ſecun. nupt. c. vir autem. ibid.

Blaſphemia.

Blaſphemiæ & adjurationes puniendæ ſunt. c. 2. de maledicis.

Bona plur. Subſtant.

Sicut aër non poteſt dividi, neque ſplendor ſolis; ità quæ communiter omnibus in hoc mundo data ſunt, non debere dividi, ſed eſſe communia. c. dilectiſſimis. 2. §. denique. 12. q. 1.

Nomine Bonorum tam mobilia, quam immobilia dicuntur. c. relatum. 12. de Teſtam.

Bona Eccleſiæ, Epiſcopi alienare non debent. c. monemus. & ſeq. c. vobis. c. Vulterranæ. c. quidquid. 12. q. 2. Nec Papa c. non liceat. 20. ead. de alienatione bonorum Eccleſiæ. vid. tit. Alienatio.

Bona Eccleſiæ communia ſunt, nec debet quiſquam tanquam propria ſibi vendicare. c. ratio. de Præb.

In bonis Eccleſiæ non ſucceditur jure conſanguinitatis. c. 1. de Præb.

Bona Eccleſiæ relinquere alicui non poteſt Clericus poſt mortem ſuam. c. ult. de pecul. Cler. Nec de iis teſtari. c. cùm in officiis & ſeq. de Teſtam.

Bona dignitatis, in aliena dignitate poſitus, non poteſt alienare, & alienata à ſe, poteſt revocare, non obſtante juramento de non revocando, maximè, ſi priùs juret non alienare. c. intellecto. 33. de jurejur.

Bona Eccleſiæ ſub annuo cenſu poſſunt ad tempus locari. c. ult. Nè Prælat. vices ſuas. Non tamen ultra triennium. Extrav. comm. un. de Reb. Eccl. non alien.

Bona Eccleſiæ præſcribuntur 40. annis. c. de quarta. 4. c. quia. 9. de præſcript. c. conſtitutus. 6. de Relig. Domib.

Ea bona, quæ Prælatus de bonis Eccleſiæ comparavit & auxit, ſpectabunt ad Eccleſiam. c. 1. cum ſeqq. de pecul. Cler. Meliorationes autem factæ per Prælatum in bonis Eccleſiæ, ſunt ſuæ, quamdiù vivit (etſi beneficium dimittat) ſed de his teſtari non poteſt; unde Eccleſiæ reſtituere debet. c. ult. eod.

De Eccleſiæ bonis acquiſita fuiſſe præſumuntur omnia, quæ Prælatus poſſidet. c. 1. eod.

Bona mobilia per Eccleſiam acquiſita, poſſunt dari locis Religionis, & pauperibus, ſive etiam ſervis, vel Conſanguineis, vel aliis poſt mortem Clericorum; alia verò quocunque modo acquiſita, pro voluntate morientium diſtribuantur. c. relatum. 12. de Teſtam.

Bona Eccleſiæ vacantis Succeſſori ſunt ſervanda. c. cùm vos. de Offic. Ordin. Conſtitutio de bonis, quæ à Prælatis Cathedralium regularium & collegiatarum dimiſſa ſunt, aut tempore vacationis eorum obveniunt, futuris ſucceſſoribus reſervandis facta, extenditur ad omne emolumentum; quod

prove-

provenit ex juriſdictione & ſigillo Curiæ Eccleſiaſticæ, vel ſæcularis; aut aliàs undecunque, quod ad Prælatos (Eccleſiis non vacantibus) pertineret: deductis tamen expenſis. Clem. 7. de Elect.

Epiſcopi & alii Prælati bona dignitatum & Eccleſiarum vacantium non occupent, etſi ad eos collatio, vel cuſtodia pertineat. c. ult. de offic. ordin. in 6, ubi plura cit.

De Paternis Bonis, vel de his, quæ intuitu perſonæ acquiſiverunt, Clerici poſſunt liberè teſtari, c. quia. 9. c. relatum. 12 de Teſtam.

In bonis Patris, Matris, Aviæ, habet quis debitam, ſeu legitimam jure naturæ, in quâ gravari nequit. c. Raynutius. de Teſtam.

Bona mariti ſunt tacitè obligata uxori pro dote ſua. c. ex literis. 5. de Pign.

Bona mariti, quæ, ut dictum, ſunt tacitè obligata, uxori pro dote, ſi alienentur, transeunt cum ſuo onere ad quemlibet poſſidentem. ibid.

Quando bona mariti ob crimen confiſcantur, Dos ab illis deducta, ſalva manet uxori c. decrevit. 14. de Hæret. in 6.

Bona ſacrilegi debent publicari. c. quiſquis. 24. q. 3. Et bona Epiſcopi & Eccleſiæ res invadentes, eâdem pœnâ plectuntur, c. ſimiliter. 16. q. 1.

Bona hæreticorum conſideranda ſunt. c. ſuper. 26. de V. S. Et ſunt ipſo jure confiſcata; apprehenſio tamen bonorum per Dominos non debet fieri priùs, quàm ſententia pronuntiata ſuper hoc crimine fuerit per competentem Judicem. c. cùm. 19. de hæret. in 6.

Bona damnantur cum reo criminis læſæ Majeſtatis, c. ult. in princ. de pœnis. in 6. Niſi fuerint feuda, vel locationes Eccleſiaſticæ, quæ liberè ad eam revertuntur. Clem. 1. in prin. eod.

Bona, quæ ab Eccleſia obtinet occidens Magiſtratum, vel occidi jubens, revertuntur ad eam; Bona verò ejus propria confiſcantur, Extrav. c. dierum. §. nos igitur. de pœnis. Et bonis omnibus confiſcatis, gladio feriuntur factioſi, & læſæ Majeſtatis rei. c. ſi quis. 6. q. 1.

Bonus, a, um.

Bonos mali ſemper perſequuntur. c. nulli. 3. q. 1.

Boni, qui aliàs amore virtutis delinquere neſciunt, interdum cum perverſis admixti, cum illis in apertam malitiam proſiliunt. Extrav. c. dierum in princ. de pœnis.

Quando boni cum malis habitant, non ſunt deſerendi boni propter malos. c. adverſitas. 7. q. 1. §. cùm autem.

Bonos paucos ſanctius eſt, quàm multos malos habere. c. cùm ſit ars. 14. v. ſanctius enim. de ætat. & qualit. præficiend.

Bonos ſublevare & malos comprimere regum officium eſt. c. Regum. 23. q. 5.

Bonus quilibet præſumitur, donec probetur malus. c. penult. 2. q. 1.

Bonorum mentium eſt, etiam ibi culpam agnoſcere, ubi culpa non eſt; quia ſæpe ſine culpa agitur, quod venit ex culpa. c. ult. §. fin. diſt. 5. c. Conſilium. 2. §. cùm. de Obſerv. jejun.

Bona fides & juſtus titulus requiruntur in præſcriptione. c. ſi diligenti. 17. de præſcript.

Bona fides ſufficit in præſcriptionibus, ubi jus commune, vel præſcriptio non eſt contra præſcribentem: aliàs debet allegari titulus & probari: niſi ſit præſcriptio, cujus contrarii non extat memoria. c. 1. de præſcript. in 6.

Qui habet continuam bonam fidem, non præſcribit. c. penult. & ult. de præſcript.

Bonæ fidei poſſeſſor eſt, quàm diu ignorat ſe alienum poſſidere: cùm verò ſciverit, nec ab aliena poſſeſſione receſſerit, malæ fidei poſſeſſor eſt. c. ſi virgo. 34. q. 1.

Bonam fidem non præſumitur habere contra jura mercans. c. qui contra. 82. de R. J. in 6.

Bona fides non ad tractum medii temporis; ſed ad initium poſſeſſionis refertur. c. placuit. 15. §. præſcriptionum. 16. q. 3. Sufficit enim cuiq; in initio bona fide poſſidere cœpiſſe, etſi medio tempore ſcientiam rei alienæ habuerit. cit. §.

Bonæ fidei contractus nullâ ratione debent diſſolvi. c. viduas. §. de virginibus. c. hæ verò. 27. q. 1.

Bona fides non patitur, ut ſemel exactum, iterum exigatur. c. bona. 83. de R. J. in 6.

Bonum nullum eſt, niſi voluntarium. c. præſens. 30. q. 3.

Bonum mediocre non debet præferri magno. c. non. 24. diſt. 5. de conſecr.

Majus bonum minori præponitur. c. licet. de regular.

Bos.

Per Boves recalcitrantes intelliguntur ſubditi inobedientes. c. plerumque. 27. §. boves. 2. q. 7.

Brutum.

Brutis animalibus peccatum non imputatur, eo quòd ratione careant. c. firmiſſimè. §. ex eo. 15. q. 1.

Bruta animalia peccatis hominum ſordidata, jubentur in Lege interfici, non propter peccatum; ſed quia refricant memoriam facti. c. mulier. 15. q. 1.

Bulla.

Bulla Aurea utitur Imperator poſt coronationem; ante coronationem autem tantùm magno Regio Sigillo. Clem. un. in fin. de jurejur.

Cadaver.

Etiam Cadaveris petitur reſtitutio, ut rei. c. ex parte. 5. de ſepult.

Cadere. vide Caſus.

Qui quoties cadit, toties reſurgit, juſti nomen non amittit. c. quamvis §. Hac in fin. diſt. 3. de pœnit.

Cæcus.

Cæcus utroque oculo pro ſe poſtulare poteſt, pro aliis non poteſt. c. infames. §. nam ut, & ſeqq. 2. §§. 3. q.

A collectis & muneribus cæcus eſt immunis. c. licèt multum. 4. de Cenſib.

Cædes.

Si donatarius Cædem donanti intulit, propter ingratitudinem revocatur donatio. c. ult. de donat.

Cæmeterium.

Polluitur per ſepulturam excommunicati. c. conſuluiſti. de Conſecr. Eccl. reconcilientur aquâ benedictâ ſolenniter. ibid.

Pollutâ Eccleſiâ pollutum eſt Cæmeterium ei contiguum; ſed non remotum; non autem contrà. c. un. de Conſecr. in 6.

Polluto uno Cæmeterio, alterum, etſi contiguum, pollutum non eſt, licet per portum ab uno ad alterum ſit tranſitus. cit. c.

Cæſar.

Quòd Cæſar præſcripſit, ferendum eſt. c. militare. 23. q. 1.

Calcar.

Calcaribus deauratis non utantur Clerici. c. pen. de vita & honeſt. Cler.

Calendæ.

Calendæ Januaril non debent obſervari. c. non obſervetis. 26. q. 7.

Calumnia.

Calumniari, eſt falſis criminibus intendere. c. ſi quem. §. notandum. 2. q. 3.

Calumniæ vitio caret inconſultus calor, ex impetu mentis proveniens. cit. c. & §.

Calumniæ materia debet amputari. c. 1. de reſtit. ſpoliat. in 6. via præcludi, c. 1. de jurejur. in 6.

Calumniis litigantium debet occurri. Clem. 1. de ſent. & re judicata.

Calumniantes ad vindictam poſcuntur. c. quisquis. 2. q. 8. c. qui calumniam, & ſeq. 5. q. 6. Non poſſunt eſſe accuſatores. c. nullus. 3 q. 5.

Si Calumniator in actione defecerit, talionem recipiat. c. Calumniator. & ſeq. 2. q. 3. Et ſicut reus convictus puniretur, ſic qui calumnioſè accuſavit, & non probat, quod intendit, debet puniri. c. tuæ. 5. de Procurat. Sed non illicò, qui non probat, quod intendit, calumniari videtur. c. ſi quem. 2. q. 3. Attamen Calumniator præſumitur denunciator non probans, quod intendit. c. cùm dilectus. 2. de calumn. Ut talionem recipiat, inſcriptio debet primò fieri. c. nullus. §. nam. 4. q. 4.

Qui aliis falſa objicit & Calumniam illatam non probat, puniatur. c. 1. cum ſeqq. plerisque, & quidem pœna talionis conſtituitur. c. quia. 5. q. 6.

Calumnioſè aliquid teſtificantes, puniuntur ut accuſatores. c. nihilominus. 3. q. 9.

Accuſatorum temeritas tribus modis detegitur, & tribus pœnis punitur; nam aut calumniatur, aut prævaricatur, aut tergiverſatur. c. ſi quem §. notandum. 2. q. 3.

Calumnioſè litem agens, in expenſis alteri parti condemnari debet. c. calum. 4. de pœnis.

Qui ſemel calumniatus eſt contra aliquem, non auditur ampliùs contra eundem c. veniens. 15. de accuſat.

Qui pecuniam accepit, ut calumniæ causâ negotium faceret, vel non, intra annum utilem, in quadruplum; poſt annum, in ſimplum tenetur. c. in eum. 127. 1. q. 1.

Calumniæ causâ publicè damnati, pro aliis poſtulare prohibentur, pro ſe poſſunt. c. infames. §. nam ut. & ſeqq. 2. §§. 3. q. 7.

Qui Calumniam infert Sacerdotibus, excommunicetur. c. ult. 3. q. 1.

Juramentum Calumniæ præſtare debet Defenſor Eccleſiæ. c. 1. de Juram. Calumn.

Juramentum Calumniæ poteſt alii committere Clericus in cauſa Eccleſiæ, & per ſe jurare non cogitur; nec debet ſinè licentia Superioris cit. c. 1. & c. Imperatorum. 4. eod.

Juramentum Calumniæ præſtat Epiſcopus tractans cauſam in propria perſona. c. ult. eod:

Juramentum Calumniæ præſtare debent Clerici in cauſis civilibus. c. cæterum. eod.

Juramentum Calumniæ, & de veritate differunt. c. 1. de Juram. Calumn. in 6.

Juramentum Calumniæ non præſtatur in cauſis ſpiritualibus c. literas. 2. de Juram. Calumn. ſed c. 1. in fin. eod. in 6. dicitur. in ſpiritualibus tàm de Calumnia, quàm de veritate Juramenti ſimul præſtatur.

In cauſa appellationis utrumque Juramentum calumniæ & de veritate, præſtari debet. licèt etiam in principali factum fuerit. c. in appellationis. 2. de Juram. Calumn. in 6. Et poſt utrumque poteſt Judex exigere Juramentum malitiæ. ibid

Poſt Juramentum Calumniæ, Procurator deputatus jurabit de Calumnia. ibid. habens ſpeciale mandatum. c. ult. ibid. Etiam Procurator univerſitatis. c. cùm. 6. de Juram. Calum.

Juramentum Calumniæ præſtare nolens actor cadit causâ. c. 4. de Juram. Calumn. Reus autem illud recuſans, habetur pro confeſſo. c. ult. in fin. eod.

Etſi omittatur Juramentum Calumniæ, proceſſus judicialis ex hoc non eſt nullus, nec annullandus. c. 1. §. propter. de juram. Calum. in 6.

Juramentum Calumniæ facientes partes in cauſa criminali, cogere poteſt Judex; ut perſonaliter coram ſe compareant. c. 1. de judic. in 6.

Juramentum Calumniæ præſtari poteſt per Oeconomum & per Syndicum. c. in pertractandis. 3. & ſeq. de Juram. Calum.

Præter Juramentum Calumniæ, aliud præſtatur lite conteſtata. c. pen de Juram. Calumn. in 6.

Ut Juramentum Calumniæ ſtatim poſt litem conteſtatam præſtetur, non eſt de ſubſtantia.

c. 1. ibid. ſed poteſt in qualibet parte litis poſtea exigi. ibid.

Campana.

In Oratoriis privatis Campana poni, & publicè pulſari non debet, etiam per Religioſos. c. patentibus. 10. de privil.

Religioſi mendicantes in ſuis Conventibus, plures Campanas habere non poſſunt, exceptis certis caſibus. Extrav. comm. un. de Offic. Cuſtodis.

Canicies.

Canicies ſenum gloria. c. ult. diſt. 84. hominum prudentia. cit. c.

Canon.

Canon græcè, latinè regula. c. 1. diſt. 3.

Canonum alii ſunt decreta Pontificum, alii ſtatuta Conciliorum. c. regula. §. porrò. ead. Canones Generalium Conciliorum cœperunt à tempore Conſtantini. c. 1. diſt. 15.

Canones vim legum obtinent. c. 1. de Juram. Calumn. Juſtinianus decrevit, ut Canones P.P. vim legum habere oporteat. ibid.

Leges non dedignantur ſequi ſacros Canones. c. Clerici. 8. de judiciis.

Canones legibus adjuvantur. c. 1. de nov. oper. nunt. Et in ſubſidium Canonum Leges inducuntur c. in audientia. 25. de ſent. Excom. ubi jus legale Canonico juri contradicit, prævalet Canonicum. c. cùm eſſes. 10. de Teſtam.

Decretis Canonicis, Evangelicis & Apoſtolicis, Leges Imperatorum nullum poſſunt inferre præjudicium. c. 1. in fin. diſt. 10.

Canon mitiùs agit, quàm Lex. c. pervenit. de Adult.

In obſervatione Juramenti Jus Canonicum, non civile attenditur. c. licet. 2. de jurejur. in 6. Et Juramentum contra formam Canonum præſtitum, illicitum eſt & non valet. c. gravis. 15. de cenſib.

Offendens Canonem, beneficium ipſius impetrare non poteſt. c. ult. de immunit. Eccl. c. in audientia. 25. de ſent. excomm.

Privilegium Canonis, non tam in favorem Clerici, quàm in favorem Ordinis Clericalis promulgatum eſt. c. contingit. 36. eod.

Canoni non debet fieri fraus. c. quantò. 26. de privil. Ejus vim & poteſtatem ſervare debemus, non tantùm ejus verba. ibid.

Canon poſterior derogat priori. Gloſ. c. 1. de Conſtit. & illo ſtandum eſt, cujus potior eſt authoritas. c. hoc ipſum. 33. q. 2.

Regulæ & capita Canonum pleraque ex cauſa, perſona, loco, tempore conſideranda ſunt, ut non erretur. c. t. diſt. 29.

Canonibus non præjudicat conſuetudo, licèt ſit magnæ authoritatis. c. cùm cauſa. de ſent. & re judic. verùm c. ut litigantes. 5. de Offic. Ordin. in 6. dicit: Quòd Canoni deroget conſuetudo rationabilis.

Juxta Canones nullus tenetur actionem proponere; ſed ſufficit cauſam dicere. c. dilecti. 6. de Judic.

Nulli Sacerdotum liceat Canones ignorare. c. nulli. diſt. 38. Canones nutu & gratiâ Spiritûs Sancti editi ſunt: & in Spiritum Sanctum blaſphemant, qui ſacros Canones violant. c. violatores. 25. q. 1. Non communicet ſacris Altaribus, qui neſcit ſacris obedire Canonibus. c. hac. 13. ead. Condemnantur, qui ſe extollunt adverſus ſcripturas, & Eccleſiaſticos Canones, & nova introducunt præcepta. c. hæc autem. 16. diſt. 30. Canones ab hæreticis ſub nomine Apoſtolorum conſcripti, etſi utilia contineant, inter Apocrypha numerantur ab Eccleſia. c. 1. diſt. 16.

Clementis liber ſeu Petri Apoſtoli itinerarium & Apoſtolorum Canones, cenſentur à PP. inter Apocrypha, excepti. 50. quos cenſuerunt verè fidei adjungendos. c. Clementis. diſt. 16.

Apoſtolorum Canones ab iiſdem Apoſtolis conſcripti quorum. c. ſexaginta. diſt. 16. ſexaginta ſunt, admittuntur. Hujusmodi Canones 83. poſt Canones pœnitentiales (vide locum) enumerantur. Univerſim Apoſtolorum Canones à Synodo 85. confirmatur. c. placuit. c. ſancta. diſt. 16.

Romana Eccleſia Jus habet condendi Canones. c. ideo. 25. q. 1. Eadem ſacris Canonibus jus & authoritatem impertitur; ſed non eis alligatur. cit. c. §. his ità. Canones ità aliquid conſtituunt, ut interpretationis authoritatem Romanæ Eccleſiæ reſervent. cit. c. §. ſacri. Ipſi ſoli habent jus interpretandi Canones, qui eos condiderunt. cit. c. Pontifices nonnunquam aliter ſtatuendo & agendo, ſe Canonum Dominos oſtendunt. cit. c. §. nonnunquam.

Canones, qui obſunt potiùs, quàm proſunt, corrigi debent ab ipſis conditoribus, vel à ſucceſſoribus. Extrav. c. quia in princ. & c. ad Conditorem. in princ. de V. S.

Conſtitutiones Canonibus & Decretis Pontificum, vel bonis moribus adverſæ nullius ſunt momenti. c. conſtitutiones. 4. diſt. 10.

A Canonibus diſſentire non licet. c. nolite. diſt. 11. Eorum ſtatuta ab omnibus cuſtodiantur, & in Judiciis Eccleſiaſticis, omnes eorum authoritate ducantur. c. 1. de Conſtitut.

Canonica monitio dicitur, quæ habet dierum intervalla competentia, ſive jam fiat trina monitio, ſive una pro omnibus. c. conſtitutionem. de ſent. Excomm. in 6.

Canonicus.

Canonici continentur appellatione Clericorum. c. cùm tibi. 18. de V. S.

Nomine Canonicorum exemptorum intelliguntur ſoli Canonici, nec alii, nec Eccleſia. c. per exemtionem. de Privil. in 6.

Canonicus Præbendarius, non debet eſſe, niſi unius Eccleſiæ, in qua conſcriptus eſt. c. ult. diſt. 70.

Poteſt quis ipſe rogare, ut fiat Canonicus. c. tua. 34. de Simon.

Canonici Clerici canonicè vivere debent, & nihil ſine licentia Epiſcopi ſui vel Magiſtri eorum, agant. c. in omnibus. 34. diſt. 5. de conſecr.

ſecr. ſimul comedant, dormiant. &c. denique communiter vivant. ibid.

Canonici non poſſident ſua; quia res Deo oblatæ non ſunt alicujus. c. 1. §. his. ita. 14. q. 1.

Canonicus non debet carere præbendâ. c. relatum. 9. de Præb. c. cùm ſuper. de conceſſ. Præb.

Authoritate Apoſtolicâ Canonicus factus, eo ipſo jus ad præbendam proximè vacaturam acquiſivit. c. Si poſtquam. 13. de Præb. in 6.

Etſi ſit certus numerus Canonicorum etiam per Papam confirmatus; ſi tamen aliqui ultra illum numerum fuerint recept., de ſuperexcreſcentibus fructibus eſt illis providendum, præſertim ſi voluntariè pe Canones fuerint recepti. c. cùm. 9. de conſtit.

Canonici non poſſunt ſinè cauſa reſtringere numerum Canonicorum ſeu Præbendarum, non imminutis redditibus, nè imminuatur Cultus Divinus: & tale ſtatutum non valet. c. ex parte. de conſtitut. Augere poſſunt, ſi facultates augentur. c. cùm. 9. eod.

Impetratio Canonicatûs in Eccleſia numerata, non valet ſinè facta in ea mentione de numero; & proceſſus vi illius Impetrationis ſecutus cadit in irritum. c. conſtitutus. 19. de reſcript.

Canonicus ægrotans habeat debitam portionem ſuæ præbendæ. c. ad audientiam. 15. de Cler. non reſid.

Canonicus impubes ad electionem Epiſcopi vocatus, non agit de contemptu. c. ex eo. 32. de Elect. in 6.

De conſuetudine electio Canonicorum poteſt ad ſolum Capitulum ſpectare irrequiſito Epiſcopo. c. cùm. 31. de Elect. in fine.

Canonicus non poteſt ſuâ authoritate interdicto ſubjicere Eccleſiam, ſinè Epiſcopi & Capituli conſenſu. c. quæſivit. de his, quæ fiunt à maj. parte.

Si Canonici abſque manifeſta cauſa & rationabili (maximè in contemptum Epiſcopi) ceſſaverint à Divinis, Epiſcopus tamen celebret in Cathedrali, & Metropolitanus ad querelam Epiſcopi, vice Papæ cognoſcet. c. irrefragabili. 13. de Offic. Ordin. §. cæterum, & c. ſi Canonici. eod. in 6.

Canonicorum exceſſus corrigit Capitulum, ſi ità ſe habet conſuetudo; illo autem negligente, Epiſcopus ſupplet. cit. c. irrefragabili.

Canonicorum correctio in criminalibus pertinet ad Epiſcopum. cit. c. irrefragabili.

Canonici, qui juraverunt, & ſtatuerunt de non recipiendo aliquem in Canonicum ad mandatum Papæ, quàm diu poſſunt reſiſtere, declarantur conjuratores & conſpiratores contra Rom. Eccleſiam, ac libertatem & obedientiam. c. conſtitutionem de V. S. in 6. Statutum verò illud deteſtabile & prorſus illicitum reputatur. ibid.

Quando omnes Canonici in electione delinquunt, ad Superiorem devolvitur eligendi poteſtas. c. bonæ. 23. de Elect.

Canonicus datus Judex pro ſuo Canonico, debet legitimè recuſari. c. cùm R. 35. de Offic. Deleg.

Canonicorum filii maximè ſpurii non inſtituantur in Eccleſia, in qua inſtitutus eſt Pater; & inſtitutio non valet; & inſtituens à ſuis beneficiis ſuſpenditur. c. ad abolendam. de filiis Presbyt.

Canonici regulares non obedientis Priori ſuo, per ipſum excommunicari poſſunt: & ſi fuerint incorrigibilis, de Fratrum conſortio expelli &c. debent. c. cùm. 10. de Maj. & Obed.

Canonici regulares Monachi prohibentur fieri. c. 1. cùm. ſeq. 19. q. 3. & ſi nihilominus fiant, reducantur. c. mandamus. 2 ead. intelligitur autem ſi ſinè licentia fiant; nam cum licentia Prælati & conſenſu fratrum, Canonicus regularis ad Monaſterium tranſire & Monachus fieri poteſt. c. ſtatuimus. ead. Et poſtquam factus eſt Monachus, ſi juſta de cauſa redit ad Canoniam, & ibi fiat Prælatus, poterit licitè tenere Prælaturam. c. intelleximus. de ætat. & qualit. ordin præficiend.

Epiſcopus donationem facere poteſt non tantùm de rebus Epiſcopatûs, ſed etiam de rebus Canonicorum. c. penult. de donat.

Canonizatio.

Requiritur ad hoc, quòd debeat Sanctus venerari, etiam miracula faciens. c. audivimus. de Reliq. & ven. ſanct.

Cantus.

Deo corde, & non tantum ore canendum eſt. c. 1. diſt. 92.

Diaconi à cantando ſint liberi, nè dum vocis modulationi ſtudent, Altaris Miniſteria negligant. c. in Sancta. ead. Solum Evangelium inter Miſſarum Solennia cantent. cit. c. Et in pulpito non pſallant vel legant, niſi Lectores ab Epiſcopo ordinati. c. non liceat. ead.

Capella. Capellanus.

Capellæ non debent extrui ſinè conſenſu Epiſcopi. c. 5. de privil. in 6.

Nec in præjudicium matris Eccleſiæ. c. intelleximus. de novi oper. nunt.

In Capellis poſſunt eſſe Canonici privilegiati. c. cùm Capella. de privil.

In Capellis Monachorum populum habentium, populus non regatur per Monachum; ſed per Capellanum, per præſentationem Monachorum inſtitutum ab Epiſcopo, cui ille in omnibus ſubſit. c. 1. de Capellis Monach.

Capere.

Capere Cardinalem, eſt reum fieri criminis læſæ Majeſtatis. c. ult. in princ. de pœnis. in 6.

Laicus licitè capit Clericum de mandato Judicis Eccleſiaſtici. c. ſi Clericos. 15. de ſent. Excomm. in 6. Captus delinquens Clericus à Judice ſeculari debet remitti Judici Eccleſiaſtico. c. ſi Judex. 12. in princ. eod. in 6.

Captus in clericali habitu, ſi antè pro laico ſe gereret, non debet Judici Eccleſiaſtico remitti, donec fuerit de Clericatu probatum. ibid. in fine. Alioquin captus in habitu clericali,

quæſtione

quæſtione pendente, an Laicus ſit, an Clericus, non debent remanere ſub cuſtodia Judicis ſecularis, ſed Eccleſiaſtici. cit. c.

Captus pro delicto ſuo criminoſus, ſi offert dare Fidejuſſores, eſt dimittendus; niſi exceſſûs enurmitas aliud ſuaſerit. cit. c.

Captum maritum ſciens uxor adhuc vivere; putans eum nunquam liberandum, nubensque alteri, adultera eſt. cùm per. 34. q. 1. in princ.

Captum virum uxor ſequi recuſans, maneat innupta, quamdiu vir ejus vixerit. c. ſi quis ead.

Capta uxore redeunte de captivitate, propria conjugia redintegrantur, & poſterior mulier deſeritur. c. cùm in captivitate. ead.

Captivitates ſunt Juris Gentium. c. Jus Gentium. 9. diſt. 1.

Quæ cœlo, terra, marique capiuntur, ſunt juris naturalis. c. Jus naturale. 7. ead.

Captioſum Juramentum Deus ità accipit, ſicut ille, cui juratur, intelligit c. quacunque. 22. q. 5.

Capitulum, ſeu Capita Canonum.

Capitula pleraque ex cauſa. ex perſona, ex loco, ex tempore conſideranda ſunt. c. 1. diſt. 29.

Capitulum ſeu Collegium.

Capitulo ſeu Collegio, quod nondum eſt, privilegium non confertur. c. ad audientiam. 5. de Eccl. ædific.

Poteſtas Capituli reſidet in majori & ſaniori parte Capituli. c. 1. de his, quæ fiunt à maj. parte Capit. Et majoris ac ſanioris partis ſententia prævalet. c. ult. eod.

Prælatus cum majori & ſaniori parte Capituli poteſt ſtatuere, ut ad neceſſariam fabricæ Eccleſiæ reparationem quilibet Canonicus conferre teneatur. c. ult. eod.

Aſſenſus Capituli eſt requirendus ab Epiſcopo in inſtitutione vel deſtitutione perſonarum vel dignitatum. c. quantò. 5. de his, quæ fiunt à Præl.

Quod duæ partes Capituli faciunt, totum Capitulum facere cenſetur. c. cùm nobis. 19. §. nam. de Elect. Et ſemper id, quòd à pluribus & ſanioribus fuerit ordinatum, prævalere debet. ibid. §. præſertim, niſi forte à paucioribus & inferioribus aliquid rationabile fuerit objectum. cit. c. ubi major pars, ibi zelus præſumitur. c. Eccleſia. 57. eod.

In Capitulo cathedralis vel collegiatæ Eccleſiæ nemo vocem habeat, niſi ſit ſaltèm Subdiaconus. Clem. 2. de ætat. qualit. ordin.

Non poteſt major pars Capituli tollere conſuetudinem, utilitatem privatam nutriendo. c. cùm 6. de conſtitut. Nec antiquas conſuetudines immutare, nec novas inducere ſinè conſenſu Epiſcopi, c. cùm. 9. de conſuet.

De conſuetudine Electio Canonicorum poteſt ad ſolum Capitulum ſpectare non requiſito Epiſcopo. c. cùm. 31, in fine. de Elect.

Ad electionem requiritur conſenſus majoris partis reſpectu totius Capituli, non autem majoris partis reſpectu partium alios eligentium. c. Eccleſia. 48. eod.

Electio à majore parte Capituli, non factâ, & omiſsâ poſt publicationem conſenſuum collatione, non valet. c. Cumana. 50. eod.

Si major pars Capituli ſcienter elegit indignum, valet electio de digno à minore parte electo, etiam ex eodem ſcrutinio, ſecundùm veriorem intellectum & intrinſecum. c. congregato. 53. eod.

Irrita eſt electio, quæ collatione non præmiſſa meritorum, à majore & ſaniore parte facta non eſt. c. in gener. 55. eod. vel quæ non fuit communis. ibid.

Non ſufficit ad electionem major pars Capituli, ſed requiritur, ut etiam ſanior ſit. c. Eccleſia. 57. eod.

Sinè conſenſu Capituli, Epiſcopus res Eccleſiæ, nec vendere, nec alienare poteſt. c. 1. & ſeqq. 2. & c. tua. 8. de his quæ fiunt à Prælat. & c. Fraternitatem. 2. c. Paſtoralis. 7. de donat. & alienatio citra appellationem reſcinditur. c. cùm dilecti. 3. de empt. & vendit.

Abbas ſinè conſenſu Capituli, non poteſt alicui conferre beneficium eccleſiaſticum. c. ea. 6. de his, quæ fiunt à Præl.

Si Collegium habet jus præſentandi, Prælatus ſinè conſenſus illius, invalidè præſentabit, niſi oſtendat, ſibi ſoli de conſuetudine vel privilegio præſentationem competere. c. ea noſcitur. eod.

Sinè conſenſu Capituli non poteſt Epiſcopus Parœciales Eccleſias, vel earum reditus. Monaſterio conferre, etſi ipſe Patronus conſentiat. c. Paſtoralis. eod. Nec poteſt etiam eas Eccleſias, in quibus Jus Patronatûs habet concedere aliis Eccleſiis perpetuo. c. cùm. 7. eod.

Tenet donatio, quàm de ſolius Epiſcopi conſenſu Independenter à Capitulo facit Laicus Eccleſiæ; de decimis, quas ab alia Eccleſia poſſidet in feudum ab antiquo, ſive ante Concilium Lateranenſe, cit. c.

Epiſcopo capto à Paganis v. g. Capitulum adminiſtrat, non ſecùs ac ſi mortuus eſſet, niſi Papa aliter ordinet quàm primùm de hoc conſultus. c. ſi Epiſcopus. 3. de ſuppl. negl. Præl. in 6.

Sede Epiſcopali vacante Capitulum, vel is, cui adminiſtrario competit, poteſt abſolvere eos, quos abſolvere poſſet Epiſcopus, ſi viveret, niſi à Papa fuerit interdictum. c. un. de majorit. & obed. in 6. Poteſt etiam excommunicare, abſolvere, judicare, confirmare c. ad abolendam. 9. de Hæret. item confirmare vel infirmare electiones. c. cùm olim. de maj. & obed.

Non poteſt Capitulum, ſede vacante, conferre beneficia ſpectantia ad collationem Prælati. c. illa. Nè ſede vacant. ſi collatio ſpectabat ad Epiſcopum ſimul & Capitulum, ſede vacante, conferet Capitulum. Quodſi autem contingat Capitulum ſuſpendi, vel ſingulariter omnes excommunicari, conferet Epiſcopus. c. un. Nè ſede vacant. in 6.

Capitulum ſede vacante, licèt beneficia ad Epiſcopi collationem ſpectantia conferre non poſſit, præſentatos tamen ad illa inſtituere poteſt. c. 1. de inſtit. in 6.

Conſenſus Capituli valet, licèt tempore conceſſionis non ſit præſtitus. c. paſtoralis. 7. de donat.

Si Capitulo vices Epiſcopi gerenti ſcribitur, ut alicui Præbendam conferat, & mandato nondum executo, creatur Epiſcopus, is debet conferre, ſi aliàs ad Epiſcopum ſpectet collatio Præbendarum. c. eam. 7. de reſcript.

Ad Concilia provincialia debent vocari & admitti cathedralium Eccleſiarum Capitula. c. ult. de his, quæ fiunt à Præl.

Captivus.

Ornatus Sacramentorum redemptio captivorum eſt. c. aurum. 70. 12. q. 2. Unde res Eccleſiæ pro redemptione captivorum expendendæ. c. Apoſtolicos. 13. cum ſeqq. 3. ead. Etiam vaſa ſacra confringenda. cit. c. aurum.

Caput.

Caput dicitur Romana Eccleſia. c. 1. & ſeq. diſt. 12. c. dudum. 3. q. 6.

Caput mulieris vir eſt. c. duo. 12. de deſponſ. impub. c. 1. de frigid. & malefic.

Capiti ſuo debent conformari membra. c. ult. de Baptiſmo.

Indecens eſt, ſi capite perfectiora ſint membra. c. miramur. 5. diſt. 61.

Capite langueſcente, cætera membra inficiuntur. c. ex merito. 6. q. 1. c. ſunt plurimi. §. verùm. ead.

Totius familiæ ſtatus & ordo nutabit, ſi, quod requiritur in corpore, non inveniatur in capite. c. miramur. 5. §. nam totius. diſt 61.

Licèt Monaſterium quoad caput ſit liberum, membra tamen propterea non ſunt exemta; niſi expreſsè de membris contineatur in privilegiis. c. ex ore. 17. de privil.

Caput debent ſequi membra. c. nolite. 3. diſt. 11. c. 1. diſt. 12. c. celebritatem. 22. diſt. 3. de conſecr. c. novit. 4. c. ult. de his, quæ fiunt à Præl.

Capitale judicium die Dominico exerceri non debet. c. 1. de Feriis.

In cauſa capitali, vel in cauſa ſtatûs, qui appellavit, per ſe, non per Procuratorem agere debet. c. ſi quando. 40. 2. q. 6.

Carcer.

Carcer non ad pœnam, ſed ad cuſtodiam ſpecialiter deputatus eſt. c. quamvis, de pœnis In 6. poteſt tamen eſſe pœna. ibid.

De jure civili introductus eſt ad cuſtodiam reorum; de jure canonico autem ad pœnam. cit. c.

Carcer durus magis ad pœnam, quàm ad cuſtodiam eſt. Clem. 1. §. propter. de hæret.

Ad carcerem perpetuum hæreticus impœnitens condemnatur. c. excommunicamus. 15. in fine. de hæret.

Condemnatio ad perpetuum carcerem licita eſt de jure canonico extrav. comm. c. divinis. in fin de pœnis. c. quamvis. 3 eod. in 6. à fortiori ad tempus. ibid.

Carcer non debet injuriare appellantem, nec ulla afflictio. c. appellationem. 2. q. 6.

Laicus includens carceri Clericum, in eoque illum detinens, incurrit excommunicationem. c. ſi Clericos. 15. de ſent excomm. in 6.

Cardinalis.

Cardinales primum à Papa locum obtinent, cujus ſunt conſiliarii, & adminiſtri in rebus arduis. Origo eorum ab initio Eccleſiæ. Creantur à ſolo Papa, atque ex iis alii ſunt Epiſcopi, alii Presbyteri, alii Diaconi. Eorum eſt Papam eligere, & eundem in adminiſtranda Eccleſia adjuvare.

Cardinales Epiſcopi, vacanre Sede Apoſtolicâ, aliis ſibi adjunctis, debenr ſinè dilatione Papam eligere. c. 1. diſt. 23. & diſt. 79. per tot. Conclave, Papâ nondum electo, exeuntes ſinè cauſa, eidem reintrare compellantur, puniendi. Clem. Nè Romani. 2. §. porrò de Elect. Nullus eorum debet ab electione Papæ repelli, prætextu excommunicationis, interdicti aut ſuſpenſionis. cit. c. §. cæterùm.

Deponitur Cardinalis, qui in ſuo titulo non reſidet. c. ex geſtis. de Cler. non reſid.

Cœtus Cardinalium, ſede vacante, juriſdictionem Papæ non exercet, niſi in quantum permittit Concilium Lugdun. Neque poteſt Concilium illud quis, aut partem illius alterare, corrigere &c. Clem. 2. de Elect. Poteſt tamen Pœnitentiarios de mortuis ſubrogare, Sede vacante. cit. Clem. §. eo tamen.

Presbyteri tamen & Clerici Capellarum, quæ ſubſunt Eccleſiæ Cardinalis, debent eidem Cardinali obedientiam, & poſſunt ab eo cenſuris affici. c. his. de maj. & obed. habent enim jus ad eas inferendas. ibid.

Quando Eccleſia vacat Cardinalis, Capitulum ſuccedit; ſed cenſurarum ſententias reſpectu ſuprà dictorum Clericorum ſibi reſervat Papa. cit. c. his.

Cardinalem hoſtiliter perſequens, vel percutiens, vel capiens, ſit reus criminis læſæ Majeſtatis, perpetuò infamis, diffidatus, bannitus, inteſtabilis activè; nec ab inteſtato ſuccedit: habitationes ejus ſiunt deſertæ in perpetuum: debita ei non redduntur (niſi peractâ pœnitentiâ. c. ult. §. cùm autem. de pœnis in 6) nemo reſpondet ei in judicio: bona ejus ſiſco applicantur, nihilque ad poſteros tranſmittitur. Simili pœnâ puniuntur ſocius faciendis, mandans, vel factum ratum habens, aut Conſilium dans, vel favorem; aut poſtea receptans vel defendens ſcienter eundem. ibid. in princ.

Carena.

Carena dicitur 40. dies jejunii in pane & aqua c. accuſaſti. de accuſat.

Carmen.

Ob famoſum carmen damnatus, non poteſt eſſe teſtis. c. ſi teſtes. §. ob carmen. 4. q. 2.

Qui-

Caro.

Qui condemnat comedentem carnem, tanquam ſpem non habentem, Anathema ſit, c. ſi quis. 13. diſt. 30.

Caſſare.

Caſſari non poteſt, quod nihil eſt, c. accedens. 2. ut lite non conteſt.

Caſſato principali; omnia acceſſoria caſſata intelliguntur. c. qualiter. 17. de Elect. c. auditis. 8. de Procurat.

Caſſari debent, quæ per importunitatem fiunt, c. tuæ. 20. de Præb. uti & ea, quæ per ſubreptionem. c. cùm dilectus. 32. de Elect.

Caſſatur factum mandatarii, niſi forma mandati diligenter obſervetur. c. cùm in. 52. de Elect.

Caſſa eſt ſententia à non ſuo Judice lata. c. P. & G. 40. de Offic. deleg. c. Et ſi. 4. de Judiciis.

Licèt ex nova allegatione caſſetur ſententia, non præjudicatur Judicibus, qui ipſam protulerunt. c. cùm. 10. de fid. inſtrum.

Caſſatio electionis propter modum electionis, non præjudicat electo, quin poſſit iterum eligi; ſecùs ſi ob vitium perſonæ. c. conſideravimus. 10. c. ſuper eo. 12. de Elect.

Caſſatur electio, ſi electus ante confirmationem adminiſtret. c. qualiter. 17. de Elect. item ob defectum ſententiæ in electo. cit. c. item ſi quis contemptus eſt in electione, niſi conſentire voluerit. c. quod ſicut. 28. c. bonæ. 36. de Elect.

Caſſata confirmatione propter defectum juriſdictionis: vel ſolennitatem omiſſam, non propter hoc electio caſſata dicitur. c. ſi confirmationem. 39. de Elect. in 6.

Caſtitas.

Caſtitas ſeu continentia voluntaria Deo placet. c. tunc ſalvabitur. circa med. 33. q. 5.

Caſtitatem ſervare, eſt viam arctam & difficilem ingredi. c. de iis. diſt. 28.

Caſtitas eſt concubitus cum propria uxore. c. Nicæna. 12. diſt. 31.

Caſtitas mentis non aufertur per violentiam corpori illatam. 32. q. 5. per tot. duplicatur ad coronam. ibid. in princ. ſi mens ſit pura.

Caſtitas corporis etiam ſine tactu impudico perditur. c. nec ſolo. 32. q. 5.

Caſtam dimittens, crudelis & iniquus eſt. c. ſicut. 32. q. 1.

Virginalis caſtitas non præfertur Abrahæ conjugio c. quis. 32. q. 4.

Clerici debent ſe continere & caſtè vivere. Delinquentes graviter puniuntur; ſed magis illi, qui cùm uxoribus, quas habent, uti poſſint, tamen delinquunt. c. ut Clericorum. de vita & honeſt. Cler.

Caſus.

Caſibus futuris occurrendum eſt. c. ſignificavit. 41. de teſtib.

Caſu potiùs, quàm fraude fiunt, quæ ex improviſo accidunt, fatóque plerumque imputantur, non noxæ. c. Frater. 47. diſt. 50.

Quod caſu fortuito fit, nemini imputandum eſt, cùm prævideri non poſſit. c. lator 9. c. Joannes. 23. de homicid. c. ult. de Torneam. c. ſi verò. 3 de ſent. Excomm. Unde caſu fortuito, non voluntate committens homicidium, debet liberari. c. eum, qui 46. c. quantum. 48. & ſeqq. 3. diſt. 50. c. illa cavenda. 15. q. 1.

Caſu occidens aliquem corrigendo, innocens eſt. c. ult. 15. q. 1. meretur caſus veniam. c. qui partem. 6. diſt. 55.

Caſuale homicidium imputatur ei, qui dedit operam rei licitæ, ſi non adhibuit diligentiam, quam debuit. c. ad audientiam. 12. & ſeqq. 4. de homicid.

Caſualiter mortui non debent privari eccleſiaſticâ ſepulturâ. c. ex parte. 11. de ſepult.

De caſu fortuito non tenetur quis in commodato, niſi acciderit culpâ ſuâ, vel intervenerit pactum, c. un. de commodato. Et depoſitarius non tenetur de caſu fortuito ſimiliter. c. ult. de depoſ.

Ad caſum inopinatum non debet extendi juramentum. c. ult. de Eccl. ædific.

Caſus reſervatus.

Proponuntur aliqui caſus Papæ reſervati, à quibus nemo ſinè licentia Papæ poſſit abſolvere, Extrav. comm. 3 de pœnit. & remiſſ.

Cathedra.

Cathedra non facit Sacerdotem; ſed Sacerdos Cathedram. c. ult. diſt. 40.

Si Eccleſia in aliquo Archidiaconatu erigitur in cathedralem, à juriſdictione Archidiaconi eximitur. c. cùm inferior. de maj. & obed.

Catholicus.

De Fide Catholica ſuſpecti, ab accuſatione repelluntur. c. illi, qui. 5. q. 5.

Catechumenus.

Ante 20. diem Baptiſmi, ad purgationem Exorciſmi Catechumeni concurrant. c. ante. 55. diſt. 4. de conſecr.

Catechumenus Catholicus præferendus eſt hæretico baptizato. c. non. 149. ead.

Cur ſale initietur. c. Ël. 65. ead. cur exorcizetur. c. de hinc. 66. ead.

Cauſa.

Cauſa à caſu, quo venit, dicitur. c. forus. 10. de V. S.

Cauſa eſt origo & materia negotii eſt. c. Argumento & probatione conſtat. ibid.

Cauſa propria dicitur, cujus emolumentum vel damnum ad aliquem ſuo nomine pertinet. c. biduum. 29. §. ſi quis. 2. q. 6.

Cauſa alia eſt utilitatis & neceſſitatis, alia avaritiæ & præſumptionis, alia propriæ voluntatis. c. mutationes. 34. in fin. & c. ſeq. in princ. 7. q. 1.

Omnis res per quaſcunque cauſas naſcitur, per eaſdem diſſolvitur. c. omnis. 4. 27. q. 2. c. 1. de reg. jur.

Cauſâ alicui commiſſâ, omnia commiſſa intelliguntur, ſinè quibus cauſa competere non poteſt c. præterea. 5. de offic. deleg.

Cauſâ ſublatâ, non removetur effectus. c. ult. de offic. leg. imò cauſâ ceſſante, ceſſat effectus. c. etſi. 26. in fine. de jurejur. c. quod. 1. q. 7. c. cùm. 60. de appell. c. magnæ. 7. in fin. de vot. & vot. redempt. c. ult. de cuſtod. Euch. c. de illa 6. de divort. c. cùm. 13. de pœnit. & remiſſ. c. quamvis. 58. de ſent. excomm. c. dilecto. 28. de V. S. c. poſt tranſlationem. 11. de renunt.

Cauſâ mandati ceſſante, ceſſat mandatum. c. ſi pauper. 30. de Præbend. in 6.

Cauſa ceſſante non ſolvitur conjugium, quod fit cauſâ procreandi. c. tantum. 32. q. 7.

Prohibita cauſâ prohibitus quoque cenſetur effectus. c. cùm quid. 39. de Reg. Juris in 6. c. nam concupiſcentiam. 4. de conſtitut. Et contrà, prohibito effectu, omnis cauſa prohibita eſſe cenſetur.

Cauſarum merita, partium aſſertione manifeſtantur. c. tum ex. 5. de integr. reſtitut. Eadem examinat, non mutat bonus Judex. c. judicet. §. bonus. 3. q. 7

Ad pias cauſas voluntas defuncti adimpleri debet ab hærede infra annum. c. nos. 3. de Teſtam.

In cauſis beneficialibus decimarum, matrimonialibus uſurarum, & eas tangentibus procedi debet ſimpliciter, & de plano, abſque judiciorum ſtrepitu & figura. Clem. 2. de Judiciis.

In cauſis hæreſis ſimiliter proceditur abſque Advocatorum, & judiciorum ſtrepitu ac figura. dicta & nomina accuſatorum ac teſtium non publicantur, ſi illis periculum timeatur. c. ſtatuta. 20. de Hæret. in 6.

Cauſam juſtam allegans contra factum aliorum, unus ſolus auditur. c. cùm inter 21. de Elect.

Cauſa non dicitur ſufficienter inſtructa, niſi allegationes utriuſque partis Judices audiverint. c. dudum. 22. eod. item lite non conteſtatâ c. un. de litis conteſt. Et cauſa remiſſa non dicitur ſufficienter inſtructa, niſi allegationes utriuſque partis remittantur. c. cùm. 18. de ſent. & re judic.

Cauſæ manifeſtæ, & pluribus notæ, non ſunt quærendi teſtes. c. de manifeſta. 2. q. 1.

Cauſa ſemper eſt exptimenda ad hoc, ut ex confeſſione ſua quis obligetur alias non tenetur. c. ſi cautio. 14. de fide inſtrumentor.

Ubi cauſa juris eadem eſt, idem jus eſt ſtatuendum. c. in eos. 6. de hæret.

Cauſa facti magis conſiderari debet, quàm ipſum factum. c. ſi perfodiens. 3. de homicid.

Cauſâ pendente, non poteſt peti innovatio privilegii. c. ex parte. 13. de privil.

In pari cauſa potior eſt conditio primò occupantis. c. Paſtoralis. 29. de jure Patron.

In ipſo cauſæ initio, non eſt à quæſtionibus inchoandum. c. cùm. de reg. juris. Et in cognitione cauſarum contentioſi eſſe non debent. c. in loco. 5. q. 4.

Cauſa Majeſtatis omnibus æquam facit conditionem. c. ult. 6. q. 1.

In cauſa criminali non ſubjiciuntur torturæ, miles, Nobilis, & in dignitate conſtitutus. ibid.

In cauſa criminali, cùm civiliter agitur, poteſt intervenire Procurator. c. 1. ut lite non conteſt. Alias c. tuæ. 5. de Procurat. dicitur, quòd in cauſa criminali Procurator non interveniat.

In cauſa criminali cùm agitur de fœdere matrimonii, ordo judiciarius per omnia non ſervatur. c. 1. ut lite non conteſt.

Cauſa favorabilis eſt matrimonii, dotis, libertatis, teſtamenti c. videtur. qui matrim. c. ult. de ſent. & re judic. Cauſa dotis acceſſoria eſt ad cauſam matrimonii. c. de prudentia. 3. de donat. inter. vir. & uxor.

In cauſa matrimonii accuſatio eſt teſtimonium perſonaliter, & non per literas fieri debent. c. à nobis, qui matrim.

Cauſæ matrimoniales non ſunt tractandæ per quoslibet; ſed per Judices diſcretos, qui poteſtatem habeant judicandi, & canonum ſtatuta non ignorent. c. 1. de Conſang. Delegatus ad cauſam matrimonii, cognoſcens de principali matrimonii, cognoſcat etiam de dote tanquam acceſſorio. c. de prudentia. 3. de donat. inter vir. & uxor. & ferens ſententiam divortii, pronunciare debet etiam de dotis reſtitutione. cit. c. Cauſa probabilis impedit matrimonium contrahendum. c. ult. de cland. deſponſ.

De cauſa qualibet, vel majore vel minore poteſt quis appellare, ſi gravetur. c. de appellationibus, 11. de Appell.

Cauſæ vitiatæ remedium appellationis ſubveniat. c. liceat. 2. q. 6.

Cauſæ appellatione comprehenditur civilis & criminalis. c. decet 2. in fin. de immunit. Eccleſ. in 6. c. liceat 2. q. 6.

Eventu cauſæ dubio, cùm poſſeſſor appellat, poſſeſſionis fructus ſequeſtrantur. c. quoties. ead.

Cauſa non debet ad eum remitti, à quo appellatum, niſi de partium conſenſu. c. accepta. 35. de Appell. Aliquando remittitur, c. literas de matrim. contract.

Qui cauſam appellationis non probat, remitti debet ad Judicem illum, à quo appellavit. c. cum ſpeciali. 61. de Appell.

Non minùs in appellationibus, quàm in principali cauſa, ſubornatio timenda eſt. Clem. 2. teſtib.

In cauſa beneficiali delata, etiam per appellationem ad Curiam, utraque pars poteſt petitorium & poſſeſſorium intentare, & ante cauſæ concluſionem poteſt ſpoliatus, ſuſpenſo petitorio ſuo, adverſarii poſſeſſorium proſequi. Clem. un. de cauſ. poſſeſſ.

Et cauſa devoluta cenſeatur ad Sedem per appellationem, debet intimari perfectè appellato, modo hic expoſito. Clem. 3. de Elect.

Cauſarum Eccleſiaſticarum alia eſt civilis. c. ſuper. 14. q. 2. alia criminalis. c. Frater. in med. 16. q. 1.

Cauſa mixta magis ſequitur naturam ſpiritualis, quàm civilis. c. quantò, 3. de Judic.

Epiſco-

Epiſcopus nullam cauſam audiat, niſi in præſentia Clericorum ſuorum. c. Epiſcopus. 6. 15. q. 7. Et ſententia irrita erit ſinè præſentia illa lata & à Clericis non confirmata. cit. c.

Cauſæ Clericorum ſunt ſecundùm jus canonicum terminandæ. c. ſi quid. ead.

Cauſa Eccleſiæ tractari non debet, ſede vacante, nec teſtes recipiuntur. c. ult. nè Sed. vacant.

Cauſa ſanguinis in Eccleſia agitari non debet. c. cùm. 5. de immunit. Eccleſ. Non liceat eam agitare Epiſcopo. c. his, à quibus. 23. q. 8.

De cauſa civili inter Laicos non cognoſcit Eccleſia. c. cauſam. Qui filii ſint. Poteſt civilem Epiſcopus. c. 1. 15. q. 4.

In omnibus cauſis, præterquam criminalibus, Epiſcopi & Sacerdotes pro ſe Advocatum habeant. c. ult. 5. q. 3.

Cauſæ ab Apoſtolica Sede, vel ejus Legato debent committi dijudicandæ perſonis dignitate præditis, aut Perſonatum obtinentibus, ſeu Eccleſiarum Canonicis: Nec tractari debent, niſi in locis inſignibus, ubi poteſt copia peritorum commodè haberi. c. ſtatutum. de reſcript. in 6.

Catholicus, qui cauſam ſuam, ſive juſtam, ſive injuſtam, ad Judicem alterius fidei provocaverit, excommunicetur. c. Catholicus. 32. 2. q. 6.

Cauſæ viduarum & miſerabilium perſonarum, pertinent ad forum Eccleſiaſticum. c. ſuper. 26. de V. S.

Cauſæ majores ad Sedem Apoſtolicam committendæ ſunt. c. 1. de translat. Epiſcopi.

Excommunicati ſunt, qui impediunt ſuper cauſis, quæ ad Forum Eccleſiaſticum pertinent, literas à Sede Apoſtolica impetrari, vel ſuper his coram ordinariis vel delegatis Eccleſiaſticis litigare. c. quoniam. de immunit. Eccl. in 6.

Cauſa (ſeu negotium) fidei ſummè privilegiata eſt. c. accuſatus. 8. §. ſanè. de hæret. in 6.

Cauſæ debent committi ei, coram quo ſecurè poſſimus comparere. c. accedens. 4. ut lite non conteſt.

Sinè cauſæ cognitione nemo condemnari debet. c. 1. de Judic.

Cauſæ cognitor non debet poſtea in teſtimonium ejuſdem vocari. c. ſtatutum. 2. q. 6.

Cauſa revera ibi ſemper agitur ubi crimen admittitur. c. Paulum. in fine 2. q. 3. c. qui. 2. q. 8. c. ibi. 3. q. 6.

Cauſa eadem inter plures perſonas, & coram diverſis Judicibus poteſt tractari. c. conſtitutus. 30. de teſtib.

Quando Actor & reus ſunt ejuſdem Diœceſis, cauſa non debet committi extra illam, niſi in 6. caſibus: in quibus tamen non trahatur ultra unam diætam: & in ultimis duobus caſibus, is, qui impetravit, debet per Juramentum facere fidem, aliàs repellitur à Judice, & in Expenſis condemnabitur. c. ſtatutum. §. cùm verò. de reſcript. in 6.

Actor contra reum diverſæ Diœceſis debet impetrare delegatum, vel in alia non propria, nec ultra unam diætam diſtante. cit. c. §. cùm autem.

Legitimè impeditus poteſt cauſam ſuam per Procuratorem agere. c. 1. 5. q. 3.

In criminalibus cauſis nec accuſator per alium accuſare, nec accuſatus per alium ſe defendere poteſt. c. in. 5. q. 3.

Qui in cauſa capitali, vel ſtatûs appellavit, per ſe non per Procuratorem agere debet. c. ſi quando. 40. 2. q. 6.

Ubi cauſa principalis poteſt committi, ità & incidens. c. cauſam. 18. de reſcript.

Cauſa committi debet de conſenſu recuſatoris. c. cum ſpeciali. 61. de Appell. Committit Ordinarius cauſâ ſuſpicionis probatâ. ibid.

Cauſæ continentia dividi non debet. c. 1. de cauſa poſſ. & propr. dividitur tamen propter diverſorum forum. c. ult. de Judic.

In gravibus cauſis non compellitur quis conſtituere Procuratorem. c. quærelam. 2. de Procurat.

Minor 14. annis per ſe non agit, ſed per Procuratorem vel Curatorem ei datum authoritate ordinarii Judicis Eccleſiaſtici. c. ult. de Judic. in 6. major. annis. 14. per ſe & per Procuratorem poteſt agere & defendere cauſam ſpiritualem. cit. c.

In una cauſa nemo duas perſonas poteſt agere. c. nullus. 4. q. 4.

Cauſa liberalis licèt ſit præjudicialis, tamen quæſtio poſſeſſionis ei præjudicat. c. ſuborta. 21. de ſent. & re judic.

Cauſa ſuſpicionis ſpecificanda eſt coram Judice ſuſpecto, & coram Arbitris, à partibus electis probanda eſt. c. ſecundo. 41. de Appell. Et infra terminum præfixum probata non fuerit, Judex in cauſa procedere debet. cit. c.

Cauſæ non nocet impedimentum Judicis, nec partibus præjudicat. c. ex inſinuatione. 50. de Appell.

Cauſa cadit, qui de calumnia jurare non vult. c. Imperatorum. 5. & c. ult. de juram. calumn.

Cauſæ ſuæ qui adeſſe negligit, in eum ſententia feratur. c. decernimus. 3. q. 9.

Cauſæ facturâ puniuntur emptiones & ceſſiones litium. c. ex parte. 2. de alien. Judic. mut.

Cauſam damni dans damnum dediſſe videtur. c. de cætero. 11. de homicid.

Qui occaſionem cauſæ præſtat, puniri debet, ſicut is, qui ipſam cauſam præſtat. c. Presbyterum. 7. de homicid.

Cauſam homicidii præſtans, & homicidium committens æqualiter puniuntur. cit. c. ſuſcepimus. 10. eod.

Cauſæ qualitate pœnæ exaſperandæ ſunt. c. ult. de cland. deſponſ.

Cauſam, ex qua competat ſibi, quod petit, ſemper tenetur in libello exprimere agens actione perſonali: quæ cauſa niſi exprimatur, non tenetur reus libello reſpondere. c. ult. de libelli oblat.

Cauſam propriam agere poteſt, qui accuſator eſſe non poteſt. c. omnibus. 4. q. 6.

Accuſator culpabilis non admittitur ad accuſandum, niſi in propriis cauſis. c. illud. c. penult. & ult. ead.

In criminalibus cauſis ſex menſium, vel ampliùs, ſi neceſſe fuerit, induciæ concedendæ ſunt accuſatis. c. ult. 3. q. 3. In cauſis pecuniariis dantur 4. menſes condemnatis ad ſolvendum debitum. c. quærenti. 26. de offic. deleg.

Cauſæ non ſunt audiendæ à Quinquageſima uſque ad octavam Paſchæ. c. placita. 15. q. 4. Nec diebus Dominicis & Feſtis ſolennibus. c. 1. cum ſeqq. 2. ead.

Cauſam amplificare eſt accuſatoris; cauſam minuere eſt rei. c. nullus. 4. q. 4.

Cautela.

Illa eſt cautela laudabilis, in qua totum ratio agit, & furor ſibi nihil vendicat. c. illa. §. ſolicitudo. de accuſat.

Cautio.

Cautio, quæ præſtari poteſt, exigenda eſt. c. pen. de donat. inter vir. & uxor.

Cautio de dote ſolvenda præſtari debet à Viro, cùm ad inopiam vergit. cit. c.

In poſſeſſione exiſtens, cautionem præſtat, quando de Jure poſſeſſionis dubitatur, ſcilicet reſtituendi omnia tempore medio percepta, ſi cadit cauſa. c. ſuſcitati. 6. de in integr. reſtit.

Cautionem idoneam debet præſtare, qui non poteſt ſolvere vel ſatisfacere, quod ſolvet, quàm citò poterit. c. pen. de ſolut.

Cautione de opere demoliendo, ſi non haberet jus, oblata, non obſtante c. pen. & ult. de novi oper. nunc: quidquid factum eſt, poſt nunciationem novi operis expenſis ejus, cui denunciatum eſt, demoliri debet. c. cùm ex. 2. de nov. oper. nunc.

Cautionem præſtare tenetur uſufructuarius, quòd utatur & fruatur ad arbitrium boni viri, ſalvâ rerum ſubſtantiâ, aliàs repellitur. c. ult. de pignor.

Propter cautionem non tenetur, nec debet quis ſe committere inimicis ſuis. c. accedens. 4. ut lit. non conteſt.

Si reus offerat cautionem de ſtando juri, & reſtituat expenſas, poteſt intra annum recuperare poſſeſſionem contra ſe datam; aliàs poſt annum non auditur. c. quoniam. 5. eod.

Cedere.

Cedere quis non debet jure ſuo. c. quàm. 7. q. 1.

Cedendi licentiam impetrans, compellitur cedere, ſi nolit. c. quidam. 12. de renunc.

Cedens propter honeſtam cauſam, iterum poteſt reaſſumi. c. poſt tranſlationem. 11. eod.

Cedere non poteſt Epiſcopus authoritate propriâ. c. quantò. 3. de tranſlat. Epiſcop.

Ceſſiones & emptiones litium prohibentur, & puniuntur jacturâ cauſæ. c. ex parte. 2. de alien. jud. mut.

Celare.

Celans veritatem, peccat. c. 1. de crim. falſ.

Celans crimen magis nocet, quam criminaliter indicans. c. non vos. 5. q. 5.

Celans maritus crimen uxoris, patronus eſt uxoriæ turpitudinis. c. ſicut. 32. q. 1.

Celebrare.

Celebrare Divina ubicunque poſſunt Prædicatores & Minores. c. in his. 30. de privil.

Prælati debent eſſe ſoliciti, ut in Eccleſiis cathedralibus & collegiatis debitæ horæ Canonicæ perſolvantur, & alia Divina Officia celebrantur. Clem. 1. de celebr. Miſſar. Ubi varios Clericorum defectus exponit.

Celebrans in Eccleſia polluta, aut coram excommunicatis majori excommunicatione, irregularis non fit. c. Is, qui. de ſent. excomm. in 6.

Celebrans ſcienter in loco interdicto, in caſibus non permiſſis, irregularis & ineligibilis eſt. cit. c.

Cella.

Cella eſt locus ſecretus & ſolitarius, qui ab hominum ſeparatus convictu, ad contemplandum & Deo vacandum ſpecialiter deputatus eſt. c. privilegium de V. S. in 6.

Cenſura.

Cenſura Eccleſiaſtica dicitur excommunicatio, ſuſpenſio & Interdictum. c. quærenti. 20. de V. S.

Prælati non ferant in ſubditum pœnam ſuſpenſionis aut excommunicationis, niſi canonicâ monitione præmiſsâ. c. reprehenſibilis. 26. de Appell.

Privilegium Papæ, nè aliquis poſſit cenſurâ affici à quocunque, non extenditur ad ſententias Ordinariorum, niſi datum ſit Regibus, Reginis, vel eorum Filiis, vel religioſo loco aut Ordini. c. Nè aliqui. de privil. in 6.

Cenſus

Ex quibus Cauſis debeatur.

Si Cenſus in prædio alicujus conſtitutus ſit per legatum, juriſdictionem, vel ſimilem aliquem modum, debetur. quod tamen fallit, ſi Eccleſiæ cenſus ſit impoſitus. c. ſcientes. 3. c. prohibemus. 7. c. cùm Clerici. 11. de cenſib. c. præterea. 23. de Jure Patron.

Cenſus ab Eccleſia debetur, ſi in fundatione Eccleſiæ, conſenſu Epiſcopi, cenſus ei impoſitus ſit. cit. c. præterea. 23. v. præter antiquos. c. ſignificavit. 13. §. quocirca. c. quantò. 16. de cenſib. Niſi vetus cenſus poſtea ſit auctus. c. prohibemus. 7. v. nec veteres. c. gravis. 15. eod. Item præſtatur ab Eccleſia cenſus, ſi Epiſcopus remittendo Eccleſiæ jura Epiſcopalia, cenſum ei impoſuerit. c. conſtitutus. 6. de relig. Domib. Non tamen ſi Epiſcopus Eccleſiam à Laicis occupatam illis eripuerit. Illi enim cenſum, præter cathedraticum & alia jura, imponere non poteſt. c. Eccleſiis. 9. de cenſib. Neque etiam Juſjurandum de perſolvendo cenſu præſtitum ſit. c. ſignificavit. 13. c. gravis. 15. eod.

Eccleſia, ſi ei authoritate ſuperioris cenſus impoſitus ſit, debet. c. præterea. 8. v. ſi Pontificis. eod. Niſi nulla juſta cauſa ſubſit. c. ſignificavit. 13. §. fin. eod.

Debetur Cenſus ex præſcriptione, ut ſi multis annis ſunt perſoluti; niſi Clericus ſinè authoritate Superioris ex reditibus Eccleſiæ cenſum perſolverit. c. præterea. 8. c. cùm Clerici. 11. de cenſib.

Prælatus ſeu Rector Eccleſiæ non poteſt, præſertim poſt mortem, Eccleſiam ſuam facere cenſualem. c. præterea. eod.

Cenſus novus non debet Eccleſiis imponi, nec vetus augeri. c. ſcientes. 3. c. prohibemus. 7. & ſeq. c. ſignificavit. 13. c. gravis. 15. eod.

Epiſcopus non poteſt novos cenſus Monaſterio imponere. cit. c. ſcientes. 3. de cenſib.

Qui per colluſionem conſtituit Eccleſiam cenſualem, illâ privabitur. c. cùm Clericl. eod.

Qui recipit juramentum de novo cenſu impoſito Eccleſiæ perſolvendo, compellitur jurantem abſolvere. c. ſignificavit. eod.

Prohibetur Prælatis, nè vices ſuas vel Eccleſias ſub annuo cenſu concedant. c. 1. cum ſeqq. 2. Nè Prælati.

Fructus Eccleſiarum ſub annuo cenſu concedi poſſunt. c. ult. eod.

Cenſus, cujus cauſa ignoratur, ſolvi non debet. c. pervenit. 5. de cenſib.

Cenſus intelligitur perſonalis eſſe, niſi exprimatur, quòd ſit realis. c. de cætero. 5. de tranſact.

De petitione Cenſuum.

Cenſus à Perſonis miſerabilibus non eſt extorquendus. c. licet. 4. de cenſib.

Petens cenſum, debet rationem exponere. c. pervenit. eod.

De Solutione Cenſûs.

Cenſûs ſolutio, eſt ſubjectionis probatio. c. omnis. 2. de cenſib.

Per ſolutionem cenſûs Romanæ Eccleſiæ, non probatur exemptio à Juriſdictione Epiſcoporum. c. recepimus. 8. de privil.

Non omnes, qui ſpecialiter B. Petri juris ſunt, annuatim Sedi Apoſtolicæ cenſum exolvunt. cit. c.

Cenſus tempore certo & certa ex cauſa debent ſolvi. c. pervenit. 5. de cenſib.

Cenſualis liber facit fidem. c. ad audientiam. 13. de præſcript.

Cenſus ignorantiæ, nec divinis, nec humanis Legibus invenitur. c. pervenit. de cenſib.

Cenſûs annui exemptio & venditio cum conditione revenditionis, eâdem ſummâ, non eſt uſuraria. Extrav. comm. c. regimini. 1. §. nos igitur. & c. regimini. 2. §. nos igitur. de empt. & vendit.

Cenſus pro agro Eccleſiaſtico à Clericis non eſt perſolvendus. c. ſecundum. 23. q. 8.

Cenſus à privata perſona Eccleſiæ impoſitus, vitam ſolventis excedere non poteſt. c. præterea. 8. de cenſib.

Cenſum debitum Domino temporali, Perſonæ Eccleſiaſticæ non debent denegare. c. ſi tributum. & 11. q. 1. c. convenior, c. tributum 23. q. 8.

Ratione cenſûs, vel alterius exactionis, plus debito nè exigatur. c. ea, quæ de. 12. de cenſib. c. quia plerique. 8. de immunit. Eccleſ.

Si cenſus annui diverſis menſuris ſoluti ſunt, in minori menſura debentur. c. ex parte. 18. de cenſib.

Cenſus ſolvendi ſunt ad antiquam monetam, in qua inſtituti fuerunt; niſi ſit in alterius monetæ ſolutione præſcriptum. c. olim. 20. de cenſib. Quodſi non adſit antiqua moneta, ad ejus æſtimationem ſolvendi ſunt cenſus. c. cùm eod.

Annui cenſus, ſeu reditus inter immobilia cenſentur à jure. Clem. 1. de V. S.

Cenſum non ſolvens per bienniûm, amittit rei detentionem. c. querelam. de jurejur.

Certare.

Certare debet Advocatus rationibus, non probris. c. infames. §. præterea. 3. q. 7.

Certiorari & Certitudo.

Qui certus eſt, eum certiorari non oportet ulterius. c. eum, qui. 31. de R. J. in 6.

Vix aliquid adeò certum, clárúmque ſtatuitur, quin ex cauſis emergentibus, quibus jura jam poſita mederi non poſſint, in dubium revocetur. in Procem. Clem.

Ceſſare.

Ceſſante neceſſitate debet utique pariter ceſſare id, quod pro neceſſitate temporis ſtatutum eſt. c. 41. quod pro. 1. q. 1. Item c. quod pro. & quod ergo. 1. q. 7. c. ordinationes. in fine. 9. q. 1. c. 1. in fine. 35 q. 1.

Ceſſante cauſâ ceſſat effectus. vid. cauſâ ceſſante.

Ceſſante conditione debet donum ſub ea datum revocari. c. verùm. 4. de condit. appoſ.

Ceſſante accuſatore, ſi accuſatus remanet infamatus, debet ſe purgare juramento de veritate: compurgatores de credulitate. c. quotiens. 5. de purg. Canon.

Ceſſante cauſâ mandati, ceſſat mandatum. c. ſi pauper. 30. de Præb. in 6.

Ceſſans appellare intra biennium, ratam debet habere ſententiam, à qua appellavit. c 41. ei, qui. 2. q. 6.

Cùm aliquis ceſſat in ſolutione penſionis per biennium, amittit rei detentionem, & res Domino reſtituitur. c. querelam. 10. de jurejur.

Ceſſat privilegium in neceſſitate. c. pervenit. 2. de immunit. Eccleſ.

Ceſſio vide Cedere.

Character.

Character imprimitur Clerico falſanti Sigillum Principis; idémque in exilium mittatur. c. ad 3. de crim. falſ.

Charitas.

Charitatis definitio ſeu potiùs deſcriptio fusè traditur. c. charitas. 5. in princ. uſque ad §. ergo ſi charitatem. diſt. 2. de pœnit. & ibidem c. unctio. appellatur unctio inviſibilis.

Cha-

Charitatis diviſio in perfectam & imperfectam habetur ead. diſt. c. charitas in quibusdam. 19.

Dilectio proximi ſpecialiter deſcribitur. Et charitas eſt, ead. § proximos. item c. 53. debet. 23. q. 4.

De charitate ſui ſeu philautia, quatenus conceſſa. cit. c. charitas eſt §. corpus noſtrum. Et ordo charitatis perverſus quis. cit. c. §. ordinem dilectionis.

Charitas non excidit, vel deſeri nequit, & quæ deſeri poteſt, nunquam vera fuit. c. charitas quæ. c. radicata. c. charitas eſt, in princ. v. corruptionis neſcia. c. charitas nunquam. c. unctio. c. ficta & firmum, d ſt. 2. de pœnit. Contradicit c. ut cognoverunt. c. ult. §. charitas. uſque ad fin. ead. diſt. verùm diſtinguitur regula in charitate imperfecta propoſita. c. charitas eſt aqua. §. fin. & c. ſuper tribus. ead.

Charitas radix omnium bonorum. c. quia. 13. diſt. 2. de pœnit.

Sinè fide & charitate nec Evangelium habetur, nec poſſunt aliqua bona. c. Marcion. 64. cum ſeq. 1. q. 1. c. ult. diſt. 3. de pœnit. Et ubi charitas & fides ſana non eſt; non poteſt eſſe Juſtitia; c. ubi 29. 24. q. 1.

Charitas veritatis otium ſanctum quærit. c. qui. 11. 8. q. 1.

Taxantur pabula charitatis & ſubſidium charitativum. extrav. comm. un. de decim.

Negotium juſtum ſuſcipit neceſſitas charitatis, c. qui. 11 8. q. 1.

Aliud eſt, quod ex præſumptione aſſumitur temeritatis; aliud, quod ex neceſſitate geritur charitatis. c. nullus. 54. 2. q. 7.

Charitatis eleemoſyna ſinè ſubſtantia terrena ſufficit ſibi; corporalis verò, ſi non benigno corde offertur, omnino non ſufficit. c. duæ ſunt. diſt. 45.

Charitas non eſt, ſed languor, ubi mali mores non corriguntur. c. non putes. 28. 23. q. 5.

Non omnis, qui parcit, amicus eſt; nec omnis, qui verberat, inimicus. c. nimium. 37. 23. q. 4.

Melius eſt cum ſeveritate deligere, quàm cum lenitate decipere. cit c.

Nihil nocendi cupiditate fiat, ſed omnia conſulendi charitate. c. prodeſt. 4. 23 q. 5.

Non amatur ſervus vel filius, quando non corrigitur: & eos non corrigere, non eſt charitas, ſed languor. c. non 36. ead.

Multa ſunt facienda, non jubente lege, ſed libera charitate. c. jam nunc. 28. q. 1.

Si radicata eſt charitas, ſecurus eſt, nihil mali procedere poteſt. c. radicata. 3. diſt. 2. de pœnit.

Sinè charitate nullus Deo placuit. c. charitas. 5. ead. Et cum charitate nemo peccare potuit, nec poterit. cit. c.

Charitas vocatur ab Apoſtolo excellentior via. ibid.

Ficta charitas eſt, quæ deſerit in adverſitate. c. ficta. 12. eod.

Charitas eſt fons proprius, cui non communicat alienus. c. licèt. 18. de regular.

Charitas eſt aqua, de qua Chriſtus, qui biberit ex aqua. Joan. 4. c. Charitas. 14. diſt. 2. de pœnit.

Sicut ſeta linum introducit; ità timor introducit charitatem. c. ſicut. 17. ead. Creſcit charitas, minuitur timor, & è converſo. cit. c.

Charitatem habere ſuos gradus, creſcere ac perfici oſtenditur. c. qui vult. cum ſeqq. pluribus. ead. in quibusdam eſt perfecta, in quibusdam imperfecta; perfectiſſima autem in hac vita haberi non poteſt. c. charitas. 19. ead.

Tolle charitatem, odium tenet. c. tolle 30. ead.

Adam antequam peccaret, charitatem habuit. cit. c. §. Adam. & c. Princeps. 32. ead.

Perditâ charitate malus quis invenitur. cit. c.

Charitas ſemel habita, poteſt per peccatum amitti. c. ſi enim. 40. §. evidenter. & probatur præcedente. cap. ead.

Non in ſublimitate graduum, ſed in amplitudine charitatis acquiritur Regnum Dei. c. ad aures. de temp. ordin.

Inter Charitatis opera, non minimum eſt. errantem ab errore revocare. c. inter. de ſponſal.

Sinè charitate non poteſt in nobis vera eſſe pœnitentia. c. ult. diſt. 3. de pœnit. Nec remittitur ſinè ea peccatum. c. 1. §. fin. c. charitas eſt aqua. §. ſinè charitate. §. Amen, Amen. §. Ego ſum diſt. 2. eod. c. nullus. §. Scriptum eſt. diſt. 7. eod.

Charitas Eccleſiæ peccata dimittit, ac tenet. c. Eccleſiæ charitas. 140 diſt. 4. de conſecr.

Charitas liberat à mundanis cupiditatibus. c. valida. c. charitas eſt. in princ. v. mors criminum. §. ergo ſi charitatem. v. ſeculi blandimenta. diſt. 2. de pœnit.

Charitas facilè peccato reſiſtit. cit. §. ergo. v. quem ſi ex toto corde. Omnia difficilia perficit. cit. §. ergo. v. & omnia. Et omnia tolerat. c. ult. §. hæc propter. diſt. 3. de pœnit.

An charitas ſit in reprobis, & iis, qui alioquin ſunt peccaturi criminaliter, diſſeritur. c. 1. §. fin. c. ſi enim. §. fin. c. Apoſtolus. c. mirandum. 41. c. multi Bene. §. 1. diſt 2. de pœnit.

Charitatis contrarium eſt odium. c. tolle charitatem. cit. diſt. & tit.

Chirurgia.

Hanc Clericus exercere non debet. c pen. Ne Clerici vel Monach. c. tua. 19. §. nos igitur. de homicid.

Religioſus Chirurgiam exercens, ſi ex ea mors ſequatur, irregularis eſt, etſi peritus ſit; & omnem diligentiam adhibuerit. c. tua nos. ibid.

Chorepiſcopus.

In quibus differant Epiſcopus & Chorepiſcopus, c. Eccleſiis. §. inter. c. quamvis. diſt. 68. Quæ liceant Chorepiſcopis, quæ non. cit. c.

Chorepiſcoporum Ordo, ob inſolentiam eorum, eſt abrogatus ab Eccleſia, quia ſibi Epiſcoporum officia uſurpabant. c. Chorepiſcopi. cit. diſt.

Chorus.

Omnes Provinciæ eundem in pſallendo modum teneant, quem Metropolitanam Sedem

dem habere cognoverint. c. de iis. diſt. 12. c. ult. ead.

Chriſma.

Chriſma conficitur ex oleo & balſamo. c. un. de ſacra Unct. Oleum ſignificat nitorem conſcientiæ, balſamum odorem bonæ famæ. cit. c. Non conficit illud Presbyter. c. Presbyteros. diſt. 95. Sed Epiſcopus in die Cœnæ Domini debet illud conficere. c. te referente. de celebr. Miſſ. etiam tempore Interdicti. c. quoniam. de ſent. Excomm. in 6. Omni tempore liceat Epiſcopo Chriſma conficere & per ſuas Diœceſes deſtinare. c. omni. 124. diſt. 4. de conſecr.

Chriſma ſingulis annis à proprio petatur Epiſcopo. c Presbyteri. 95. & quidem non per minorem Clericum, ſed per Presbyterum, aut per ſe, ſi Presbyter eſt. c Presbyteri. 123. diſt. 4. de conſecr & ſingulis annis Feriâ V. ultimæ hebdomadæ in Quadrageſima renovetur. c. literis. 18. diſt 8. de conſecr.

Pro Chriſmate nihil exigendum, nec valet contraria conſuetudo, aut nominis variatio. c. in tantum. 36. de Simon.

Chriſma debet ſub clavibus fideliter cuſtodiri. c. 1. de cuſtod. Euchar.

Antequam Chriſma infundatur in fontem, aquam inde ad aſpergendum accipere licet. c. in Sabb. 126. diſt. 4. de conſecr.

Epiſcopus debet ungi Chriſmate. c. un. de ſacra Unct.

Nec Presbyteris, nec Diaconis in conſecratione, Chriſmate manus perungere licet. c. præterea. 12. diſt 23.

Qui baptizandi Officium ſuſcipit, non debet proficiſci ſinè Chriſmate. c. nullus. 125. diſt. 4. de conſecr.

Qui non fuerit Chriſmatus in Baptiſmô, de eo commoneri debet Epiſcopus in confirmatione. cit. c.

Unctio Chriſmatis à Sacerdote in vertice baptizati facta ſignificat deſcenſionem Spiritûs Sancti ad habitationem Deo conſecrandam; & unctio in fronte, confirmationem ſuſcipientis, ab Epiſcopo facte, ejuſdem Spiritûs gratiam cum plenitudine Sanctitatis, ſcientiæ & virtutis in hominem venire declarat. c. noviſſimè. 5. diſt. 5. de conſecr.

Chriſtianus.

Duo ſunt genera Chriſtianorum: unum conſtituunt Clerici; aliud Laici. c. duo ſunt. 7. 12. q. 1.

Verus Chriſtianorum ornatus boni mores ſunt, e fucare. 38. diſt. 5. de conſecr.

Chriſtiani non debent Elementa colere, Lunæ aut Stellarum curſus in ſuis operibus obſervare. c. non liceat. 26. q. 5. Iisdem ſortilegia, maleficia &c. prohibentur. 26. q. 5. per tot.

Chriſtianæ nutrices non debent alere infantes infidelium. c. etſi. 13. de Judæis & Sarac.

Chriſtiani non debent mercimonia habere cum infidelibus. c. quod olim. 12. eod.

Chriſtianam Religionem ſequantur liberi ex alterutro parente infideli procreati. c. Judæi. 28. q. 1.

Chriſtiani non debent deferre arma ad Saracenos, ferrum, ligamina; nec in navibus eorum curam gubernationis exerceant ſub pœna Excommunicationis: & qui contrarium faciunt, fiunt capientium ſervi. c. ita. 6. c. ad liberandam. de Judæis & Sarac.

Chriſtiani cum infidelibus Chriſtianos impugnantes auxilio, vel facto, deteriores ſunt infidelibus. cit. c. ità. 6.

Chriſtianorum teſtimonium contra Judæos admittendum eſt indiſtinctè. c. Judæi. 21. de teſtib. Et poſſunt Judæi per Chriſtianos teſtes, tam in civilibus, quàm in criminalibus convinci. Clem. 1. de teſtib. non obſtantibus privilegiis.

Chriſtianis remittere debent uſuras Judæi. c. poſt. 12. c. penult. de uſur.

Chriſtiani ad Judaiſmum tranſeuntes, vel redeuntes, hæretici reputantur. c. contra. 13. de hæretic. in 6.

Chriſtiani cum Judæis non habitent. c. Judæi. 5. de Judæis. & Sar.

Judæi non debent Chriſtiana mancipia in ſuo Dominio retinere, & ſi apud eos inveniantur, libertate donentur. c. multorum. 2. eod. Nec ſervos Chriſtianos Judæi habeant. c. Judæi. 5. c. etſi. 13. eod Et Chriſtianos ſervos Judæorum, quilibet Chriſtianorum 12. ſolidis redimere poteſt. c. 1. eod.

Chriſtianis ſubjacent Judæi, non contrà. c. Judæi 21. de teſtib.

Chriſtianos Judæi accuſare non poſſunt. c. pagani. 2. q. 7.

Chriſtiano unam tantùm uxorem non duas ſimul habere licet. c. Chriſtiano. 5. diſt. 34.

Chriſtianus fortiter cadit in peccato ob duas cauſas: vel ob magnitudinem peccati, vel ob altitudinem dignitatis. c. homo. diſt. 40.

Qui ſe Chriſtianum negat, negat Chriſtum. c. non. 85. 11. q. 3. Et alterans ſe à fide plus peccat, quàm ille, qui fidem non agnovit. c. quidam. 4. de Apoſtat.

Chriſtianiſmum recipere, infidelis non compellitur invitus. c. ſicut. 9. de Jud. & Sar.

Chriſtus.

Probatur, Chriſtum eſſe verum Deum & hominem. c. in quadam. de celebr. Miſſ. Clem. 1. in princ. de Summ. Trinit. c. cùm Chriſtus. 7. de hæret.

Opinio docens, Chriſtum & Diſcipulos ejus nihil habuiſſe, & in his, quæ habuerunt, nullum jus eis fuiſſe, erronea eſt & hæretica. in Extrav. Joan. 4. de V. S.

Chriſti nomen. c. 1. §. quia verò. v. Chriſtus enim de Sac. Unct.

Chriſtus Fundamentum eſt, pro deficiente, deficit id, quod ſuperædificatum eſt. c. cùm Paulus. 26. 1. q. 1.

Chriſtus Panis eſt vivus. c. Chriſtus. 57. diſt. 2. de conſecr.

K Chri-

Chriſtus quotidie immolatur, cùm Corpus & Sanguis ejus ſumitur. c. ſemel immolatus. 52. diſt. cit. Et c. poteſt fieri 52. §. ſicut. diſt. 1. de pœnit. Semel mortuus, non ampliùs moritur. c. ſemel Chriſtus. 51. diſt. 2. de conſecr.

Chriſtus pingendus eſt ſpecie hominis, non agni. c. ſextam. diſt. 3. de conſecr.

De Chriſti gratia. c. gratia. 145. diſt. 4. de conſecr. c. antepen. c. 2. ſeqq. ead.

Signum Deitatis in Chriſto eſt, quòd ſuper eum deſcenderit, & manſerit Spiritus Sanctus. c. quærendum. diſt. 2. de pœnit.

Cibus.

Nec affectatæ ſordes, nec exquiſitæ deliciæ laudem pariunt. quod tam de cibis, quàm de veſtibus intellige. diſt. 41. in princ.

Pro moribus eorum, quibúſcum vivimus, utamur alimentis. c. 1. & c. ult. §. ſicut. ead.

Poteſt quis ſinè vitio veſci cibo pretioſiſſimo, & non ſinè vitio alius viliſſimo. cit. c. 1.

Non cogantur divites cibis pauperum veſci contra ſuæ infirmitatis conſuetudinem, quàm ſi mutant, ægrotant. c. non cogantur. ead.

Nec in abſtinendo à cibo, nec in manducando conſiſtit juſtitia; ſed in æquanimitate tolerandi inopiam, & in temperantia per abundantiam non ſe corrumpendi. &c. c. quód dicit. ead.

Temperantia ciborum laudatur. c. parſimoniam. ead.

Quod facit fames, hoc facit plenitudo ciborum. utrumque necat. c. nihil. 28. diſt. 5. de conſecr.

Ciborum deliciæ ſi abundaverint, lædunt. c. nè tales. 29. ead. eorum temperantia ſalutem parit. cit. c. nihil.

Cingulum.

Cinguli amiſſione damnatur Magiſtratus jubens Epiſcopum, vel in civili, vel in criminali cauſa ad Judicem ſecularem pertrahi. c. nullus. 8. 11. q. 1.

Circumciſio.

Sicut nunc in Baptiſmate, ità olim in Circumciſione remittebantur peccata. c. quod 5. diſt. 4. de conſecr. Remittebantur peccatum originale. c. ex quo. 6. ead.

Circumſtantiæ.

Circumſtantiæ decem à teſtibus inquirendæ ſunt. c. cùm cauſam. 38. de teſtib.

Circumſtantiæ attendæ ſunt in factis, & in faciendis. c. occidit. 23. q. 8. Aggravant peccatum & pœnam. c. Excommunicamus. 13. de hæret. Unde non tantùm ſubſtantialia delicti, attendenda, ſed etiam circumſtantiæ, per quas vel augetur, vel minuitur. c. ſicut. 6. de homicid. Et quantitatem, & qualitatem delicti, & ætatem, ſcientiam, ſexum, conditionem delinquentis, tempus item, locumq; ubi committitur, Judex attendere debet. cit. c. Circumſtantias rerum, perſonarumque conſiderare debet Judex in pœnis inferendis. c. quærenti. 20. de V. S.

Circumſtantiis probatur crimen adulterii. c literis. 12. de Præſumpt.

Circumventio.

Quandò circumventus eſt Judex, iterum de cauſa cognoſci debet. c. cùm. 18. de ſent. & re judic.

Ciſtercienſes.

Ciſtercienſes privilegium habent, ut ſi quæ literæ Apoſtolicæ contra eos impetratæ, in quibus non eſt facta mentio de eorum ordine, non teneantur reſpondere. c. cùm. 6. de reſcript.

Monentur, ut primævam regulam ſervent, & domus religioſæ illis aggregatæ, eorum mores ſervent. c. recolentes. de ſtatu Monach.

Citatio.

Citatio debet fieri in ſcriptis. c. vocatio. 5. q. 2.

Citatio vocatoria cum peremptoria, non debet eſſe nimis brevis. c. 1. de dilat. maximè ubi de rebus eccleſiaſticis agitur. ibid.

Citatio non legitimè facta non tenet. c. bonæ. 36. de Elect.

Citatio legitima eſt, quæ ex amore procedit, ſpatiis temporum ad hoc ſtatutis, obſervatis. c. præſenti. 5. q. 2.

Citatio debet ſignificare cauſam per literas, ut ad reſponſionem citatus, venire valeat præparatus. c. ſi Primates. ead. Clem. 2. Ut lit. pend.

Citatio & expectatio præcedere debet ſui privationem. c. qualiter. 9. & ſeq. de Cler. non reſid.

Citatio canonica eſt, quando obſervato dierum interſtitio, cauſæ ſuæ literis adeſſe jubetur, quibus quid ei objiciatur, ſignificari oportet. c. ult. §. his. v. canonica. 2. 5. q. 2.

Citationibus debet apponi certus terminus comparendi. Clem. 1. de Judic. & citatus debet comparere intra ſpatium menſis ex eo die, quo literas accepit, niſi ſufficienter ſe excuſaverit. c. quisquis. 4. q. 4.

In omnibus citationibus debet conſiderari diſtantia locorum. cit. Clem.

Citatio extra Provinciam ultra duas Diætas non valet. c. nonnulli. 28. de reſcript.

Poſt trinam, vel unam peremptoriam citationem, qui non comparet, contumax judicatur. c. de illicita. 6. in med 24. q. 3. c. venerabilibus 7. §. porrò de ſent. Excomm. in 6. tamen per 6. menſes expectari debet antequam procedatur. c ex tuæ. de Cler. non reſid.

Citationis trinæ edictum debet proponi, & ultimum peremptorium, ſi quis non inveniatur in loco, ubi habitare conſuevit. c. ult. de dolo & contum. Et ſufficit tunc citationem publicè ad Eccleſiam ejus proponi. ibid.

In

In prima citatione poteſt proponi peremptorium edictum ob diſtantiam viarum, & etiam ex alia juſta cauſa. c. tum ex. 5. de in integr. reſtitut.

Citatus de longinquo in cauſa ardua, novas inducias habebit, ſi infra terminum citationis deliberare non potuit, nec cogitur reſpondere in termino. c. ult. de dilat. Negantur illi induciæ deliberatoriæ, ſi per literas plenè fuit inſtructus. c. præterea. de dilat.

Citatus ad judicium debet comparere, & ſuum privilegium allegare: aliàs ſententia tenet. c. c. ſi duobus. 7. de Appell.

Si quis citatus non fuerit, contra eum non eſt procedendum. c. inter. 8. de maj. & obed.

Citatus intelligitur, qui impedit, nè citatio ad eum perveniat. c. quoniam. 5. ut lit. non conteſt. Clem. ult. Ut lit. pend.

Citationem impediens debet citari publicè in Eccleſiis, ut ſic citatio facta ad eum pervenire, veriſimilius præſumatur. Clem. un. §. ſi verò. de foro compet.

Citatio legitima, quæ ad citatum pervenit, vel citato impediente, non pervenit, litem pendere facit. ibid.

Licèt quis malitioſè citetur, venire debet, aliàs contumax reputatur. c. veniens. 15. de accuſat.

Legitimè citatus, etſi poſt citationem mutaverit forum aut Domicilium, tenetur tamen coram citante comparere, & cauſam proſeqni, c. propoſuiſti. 19. de foro compet.

Conſtitutio Bonifacii VIII. (quæ habet, quod citationes etiam extra dies ſolennes publicè factæ, ex mandato Papæ, affixæ januis majoris Eccleſiæ loci, in quo Papa cum ſua Curia degit, arctent reum citatum, acſi ad eum perſonaliter perveniſſent) reſtringitur ad eos, qui impediunt, nè ad eos poſſit citatio venire, vel quorum domicilium tutò non poteſt adiri. Clem. 1. de Judic.

Citatio ad non ſuum Judicem, non valet. c. ex literis. 29. de Offic. Deleg.

Nec valet, ſi plures conditiones manifeſtè inconvenientes habet. c. accedens. ut lite non conteſt.

Citatus ad generalem Judicem, ibi non tenetur reſpondere, niſi voluerit; ſed habet jus revocandi domum, c. ult. de foro compet. Nec tenetur reſpondere citatus à ſecundo, niſi priùs ſciat, juriſdictionem prioris eſſe revocatam. c. ex tenore. de Reſcript.

Citare poteſt appellantem Judex, à quo, qui ſententiam ſuam interlocutoriam revocavit: & niſi hic compareat, condemnat eum ùt contumacem, c. appellatio. 9 de Appell. in 6.

Citare non debet Judex Appellationis appellatum, niſi conſtet ſibi, quod appellatio fuſc interpoſita ex juſta & rationabili cauſa. c. Romana. §. cùm autem. eod. in 6.

Citari debent in cauſa Appellationis partes: ſi altera pars non venerit, nec juſtam abſentiæ cauſam prætenderit, Judex, eâ abſente, poteſt exequi. c. ei qui. 2. q. 6.

Citatus ad totam cauſam tenetur comparere in termino aſſignato; & ſi pro illo termino ſit impeditus, debet poſt terminum, quàm primùm poteſt, comparere, alias condemnabitur in expenſis à tempore citationis emiſſæ. c. cùm dilecti. de dol. & contum. Etſi enim non poſſit in termino præfixo comparere, non ideo liberatur ab onere comparendi. ibid.

Citare ulteriùs Judex non tenetur appellantem, niſi forſan appellationi renuntiet. c. ult. eod. in 6.

Non debent judicari abſentes, niſi citati venire contempſerint. c. relatum. 5. q. 2. Audiuntur allegantes juſtam abſentiæ cauſam. c. conſtitutus. 45. de Appell.

Si citatus ad ſententiam, ex legitima cauſa Judici ignota non comparuit, tenet ſententia eo abſente lata; ſed retractatur probatâ legitimâ abſentiæ causâ. Si verò impedimentum non plenè probatur, non retractatur ſententia, niſi priùs doceat, de ipſius iniquitate. c. cùm Bertholdus. de ſent. & re judic.

Qui pro die ſtatuta citatus probavit impotentiam comparendi, non eſt à communione ſuſpendendus. c. quisquis. 1. 4. q. 5.

Qui abſens citatus non mittit Procuratorem, factâ citatione domi, nullo eum defendente, fiet miſſio in ea, de quibus quæſtio eſt causâ cuſtodiendi. c. ult. de eo, qui mitt. in poſſeſſ.

Citari debet Procurator abſente Domino, & ſi ille non ſit, denuncietur Domui ejus. ibid.

Ut Dominus citari poſſit, eum in judicio nominare debet is, qui alterius nomine convenitur. c. ult. ut lit. non conteſt. Qui venire non poteſt, mittat Procuratorem; non ſufficit mittere Excuſatorem; ſed oportet mittere Reſponſalem. c. cùm dilecti. 6. de dol. & contum.

Citari quis debet ex abundanti propter malitiam alicujus convincendam. c. cùm olim. 7. de dol. & contum.

Citare iterum poteſt Judex, ſi non Juriſdictio expiret in termino peremptorio. c. conſoluit. 24. de offic. deleg.

Citari non debent ſpoliati, antequam reſtituantur. c. ſi Primates. 5. q. 2.

Citari nemo debet ad locum non tutum. c. accedens. 4. ut lit. non conteſt. Clem. c. Paſtoralis. 2. §. eſtò igitur. de ſent. & re judic.

Niſi omnes Judices citent, reus ad ipſorum citationem comparere non tenetur. c. prudentiam. 21. de Offic. Deleg.

Citari ulteriùs non debet reus ad petitionem actoris antea non comparentis, & ob id reo in expenſis condemnatur, niſi caveat (actor) de veniendo & comparendo. c. 1. de dol. & contum.

Ut quis citet partes, Delegatus cuilibet poteſt injungere. c. Paſtoralis. 28. de Offic. deleg.

Citare delegatus teſtes non debet, niſi ſtatu cauſæ requirente. c. ſtatutum, 11. §. proſerendo. de reſcript. in 6.

In literis citatoriis Judex delegatus debet inſerere tenorem reſcripti. c. præterea. 2. de dilat.

Citatione ſolâ perpetuatur reſcriptum. c. ex tenore. 16. de reſcript.

Hac etiam ſolâ perpetuatur Juriſdictio delegati. c. gratum. 20. c. licet. 30. de Offic. Deleg. quantum ad cauſam illam, pro qua quis citatus eſt. c. pen. de for. compet. c. meminimus. 9. de Appell.

Anteceſſor licèt citatus non fuerit, ſucceſſor tamen conveniri poteſt, per literas, contra anteceſſorem impetratas. c. dilecti. 17. de for. compet.

Civitas.

De Civium ornatu & fuco mulierum agitur. c. fucare. diſt. 5. de conſecr.

Civile jus eſt, quod quisque populus vel quævis Civitas ſibi proprium, Divinâ, humanaque causâ conſtituit. c. Jus Civile. 8. diſt. 1.

Epiſcopalis dignitas ſubtrahitur Civitati, quæ ſuos Præſules interimit. c. ità. 25. q. 2.

Civitate interdictâ ſuburbia & continentia ædificia dicuntur Interdicta. c. ſi Civitas 17. de ſent. excomm. in 6.

Civitate interdictâ ob delictum Domini, Cives non intelliguntur extra Civitatem eam interdicti. c. ſi ſententia. 16. ibid.

Civitatis nomine non continetur Diæceſis. c. Rodulphus 35. de reſcript.

Civili de cauſa non cognoſcit Eccleſia. c. cauſam. 7. qui filii ſunt legit.

Civilem cauſam Epiſcopi ventilare poſſunt. c. nullus. 15. q. 4. Non tamen Die Dominico. c. ult. ead.

In civili & criminali negotio appellari poteſt ante ſententiam. c. non ſolent. 2. q. 6.

Ubi agitur civiliter de crimine, poteſt Procurator intervenire. c. tuæ. 5. de Procurat. c. 1. ut lit. non conteſt.

Civilis actio retardatur objectu criminis. c. quia. 14. de uſuris.

In negotiis civilibus non admittitur ſpoliationis exceptio ab alio facta, quàm ab Actore. c. 1. de reſtit. ſpoliat. in 6.

In cauſis civilibus Clerici juramentum calumniæ præſtare debent. c. cæterum. 5. de juram. Calum.

Non niſi in propriis civilibus cauſis ad accuſandum admittitur accuſator culpabilis. c. illud. c. pen. & ult. 4. q. 6.

Clàm & Clandeſtinum.

Clàm ſubinde licet alicui facere, quod non licet publicè. c. tuæ. 3. de Cler. peregr.

Clàm & ſigillatim examinandi ſunt teſtes, aliàs non valent. c. venerabili. 52. de teſtib.

Clàm contrahentes non ſunt compellendi cohabitare. c. quod. 2. de cland. deſponſ.

Clandeſtina conjugia fieri prohibentur. c. ult. eodem c. nullum. 30. q. 5.

Clandeſtinum matrimonium debet probari per virum. c. 1. de cland. deſponſ. Et in facie Eccleſiæ renovandum. c. quod. 2. eod.

Clandeſtinè contrahentium in gradu prohibito, etiam ignoranter, proles illegitima cenſetur. c. cùm inhibitio. eod.

Clandeſtinum matrimonium carnalis copula ſequens ligat, ſive de præſenti, ſive de futuro. c. 1. eod. c. is, qui. de ſponſal.

Clandeſtinè matrimonio conſentiens Sacerdos puniatur per triennium ſuſpenſione. c. ult. §. ſanè. de cland. deſpons.

Clandeſtina matrimonia à contrahentibus publicata, niſi rationabilis cauſa præpediat, ex poſt facto comprobata valent, filiique reputantur legitimi. c. quod. 2. c. ult. eod.

Qui matrimonium clandeſtinè contractum negat, ei, qui ſtat matrimonio, incumbit probatio. c. 1. eod.

Claudicare.

Claudicare non debet judicium. c. cùm inter. de Except.

Clauſula.

Clauſula generalis eſt: *quidam alii.* c. ſignificavit. 36. de reſcript. Si per hanc clauſulam generalem, conveniendus moriatur re integrâ, ſucceſſor ejus conveniri non poteſt. cit. c.

Clauſula generalis eſt: *& res alia*: & includit res & perſonas viliores tantùm. c. ſedes. eod. non tamen effrenatam multitudinem. ibid.

In clauſula: & quidem alii, ultra 3. vel 4. non intelliguntur. c. cùm. 2. de reſcript. in 6. quorum nomina primò citatorum exprimantur, nè variationi ſit locus.

In clauſula illa, *quodſi ambo intereſſe non poſſunt, unus nihilominus exequi poterit.* Ly: *intereſſe*, non eſt intelligendum: ſi nec per ſe, nec per alium poſſit; hoc enim vel rarò, vel nunquam contingeret; ſed intelligi: ſi perſonaliter non poſſit. c. coràm. 34. §. ſed è contra. de offic. deleg.

Clauſula hæc: *ſi non omnes poterunt intereſſe commiſſioni, duo nihilominus cauſam proſequantur.* includit quoque voluntatem tertii, qui non vult venire; tunc enim duo poterunt procedere; cùm illis de illa voluntate conſtiterit. Et idem eſt, ſi duobus ſit commiſſa cauſa. c. prudentiam. 21. §. adjicimus. eod.

Ubi clauſula iſta ponitur: *quodſi contra factum fuerit, irritum decernimus, ut inane*, quod fit poſtea, ipſo jure non tenet. c. inter. 17. de Præb.

Clauſula: *ſi ita eſt*, omnia præcedentia reſpicit. c. olim. 25. de reſcr.

Clauſula: *appellatione remotâ*, tollit non tantùm fruſtratoriam; ſed omnem prorſus appellationem. c. paſtoralis. 53. de Appell. Si clauſula *appell. rem.* ponatur in medio literarum, & negotia ſint plura ſe minimè contingentia, præmiſſa tantùm reſpicit, niſi in fine eadem

eadem clauſula reiteretur. c. inquiſitioni. 71. de Appell.

Clauſula generalis : *quiſquis furtum fecerit, ſit excommunicatus*, ſolos ſententiam ferentis ſubditos ligat. c. à nobis. de ſent. excomm.

Clauſura.

Moniales clauſurà exire non debent. c. un. de ſtatu regular. in 6.

Clavis.

Clavis eſt ſpecialis poteſtas ligandi atque ſolvendi. c. quia quorundam. Extrav. Joan. XXII. de V.S.

Clementia.

Qui clementiam non habet, nec miſericordiam, quamvis ſpiritualis ſit, non adimplet legem Chriſti. c. qui clementiam. 22. diſt. 86.

Clericus.

Clerici appellantur à ſorte, quæ Græcis κλῆρος dicitur: quia ſunt de ſorte Domini: & quia Mathias, quem primum legimus per Apoſtolos ordinatum, ſorte electus eſt. Et quia κλῆρος etiam hæreditatem ſignificat ; Clerici enim hæreditatem ſeu partem Domini habent. c. 1. in prin diſt. 21. c. Clericus. c. duo ſunt. 12. q. 1. c. cùm ſecundùm. 16. de Præb.

Clerici generaliter dicuntur omnes, qui in Eccleſia Chriſti deſerviunt, quorum nomina ſunt Oſtiarius &c. uſque ad Epiſcopum, quæ ſingula clarè explicantur. cit. c. 1. diſt 21. Clericorum nomine, Canonici intelliguntur. c. cùm tibi de V.S. Etiam Presbyteri & Diaconi. c. de perſona. 38. 11. q. 1. Clerici alii ſunt ſæculares. Clem. un. de ſuppl. negl. Prælat.

Clerici ſui dicuntur, Clerici commenſales. c. ſicut 5. de V.S. in 6.

Aliud eſt Clericus, aliud Monachus, c. nunquam. 33. in fin. diſt. 5. de conſecr.

De Officio, ſeu Obligatione, & Veſtitu Clericorum.

Clericus ſervire debet in Eccleſia Chriſti. c. 1. diſt. 21. Comam non nutriat, neque barbam : & nutriens invitus tondeatur ; debet enim deponere ſuperflua de temporalibus, quod abſciſſione capillorum ſignificatur. c. Clericus. de vit. & hon. Cler. c. 21. & 22. diſt. 23. Et quidem ſub anathemate. c. 23. ead. c. ſi quis. de vit. & hon. Cler. Attonſo capite, patentibus auribus, talarem veſtem induat. c. non liceat. 32 diſt. 23. Coronam geſtet, ſignum Regni, quod in Chriſto expectatur. c. duo ſunt. 12. q. 1. c. Clerici. de vit. & hon. Cler. Nec in veſtibus, nec in calceamentis decorem quærat ; ſed profeſſionem ſuam & habitu & inceſſu probet. c. pen. & ult. diſt. 41. c. Eccleſiæ. 4. diſt. 35. c. quoniam. 12. q. 1. Annulos non habeat. niſi cui competit ex officio dignitatis. c. Clerici. 15. de vit. & hon. Cler. ubi etiam vanitas & ornatus veſtium deſcribitur. Sine Papæ licentia mappulis non utantur. c. illud. 22. diſt. 93.

De Converſatione Clericorum.

Qualis Clericorum debeat eſſe converſatio, habetur c. his igitur. 3. diſt. 23. nempe à vulgari vita ſeculi, à mundi voluptatibus, ſeſe abſtineant : non ſpectaculis, non pompis interſint : Convivia publica fugiant : privata non tantùm pudica, ſed & ſobria colant. &c. ibid. c. dilectiſſimis in fin. c. neceſſaria. c. nulla. 12. q. 1.

Clerici à negotiatione abſtineant. c. negotiationem. & ſeq. diſt. 88. c. ſecundùm. Nè Cler. vel Monach. & c. fin. de vit. & hon. Cler.

Clerici à venationibus clamoſis abſtineant. c. 1. & ult. de Cler. venat.

Clerici à negotiis, perſonis, ludis, locis &c. inhoneſtis abſtineant. c. Clerici. 15. de vit. & hon. Cler. c. Presbyteri. diſt. 34. Non interſint ſpectaculis vanis & nuptiis. c. Presbyterum. 16. diſt. 28. c. nullus. 7. diſt. 44. c. 37. diſt. 5. de conſect. Non intrent tabernas. c. non oportet. 2. diſt. 44. c. Cler. 15. de vit. & hon. Cler.

Clerici non geſtent arma. c. Clerici. 2. de vit. & hon. Cler. Clem. 1. in fin. eod. c. Clerici & ſeq. 23. q. 8. Clericorum arma ſunt dolor, lacrymæ, orationes &c. c. non pila. ead. Ideoque alia arma tractare non debent. c. 1. cum ſeqq. 5. ead. Clerico non licet in duello pugnare. c. 1. de Cler. pugnant. Poteſt tamen armis, vim ſibi inferentibus inimicis reſiſtere. c. pen. de Cler. percuſſ. Et maturitate Conſilii adeſſe pugnantibus poteſt, non tamen ipſe pugnare c. ex multa. de vot. & vol. red. c. quicunque. 23. q. 8. Nè quidem contra infideles. c. pen. de homicid.

Clericis prohibetur, nè ſe implicent ſecularibus negotiis. Nè Cler. vel. Mon. per totum tit. & c. 2. ac c. 5: interdicitur illis, nè Miniſtri, Procuratores, Vice-Comites, Præpoſiti ac Locumtenentes ſint ſæcularium. eod. Niſi circa perſonas ſeculares miſerabiles, ùt pauperes, viduas &c. c. fin. diſt. 86. Et c. 1. diſt. 88. Et niſi Prælati ſub Principe terræ bona temporalia poſſideant, ratione quorum in comitiis comparere ac officia ſuſcipere debent. ibid. Et c. mollitiis & ſeqq. 2. 21. q. 3. c. te quidem. 11. q. 1. c. Clerici aut ab indignis. 14. q. 4.

Item, nè agant Tabelliones ſeu Notarios publicos ſæcularium. c. ſicut. Ne Cler. vel Mon. Nec Ratiociniorum cauſas aſſumant. c. inutile diſt. 88.

Item : Nè dictent vel proferant ſententiam ſanguinis, nec vindictam ſanguinis exerceant: nec ubi exercetur interſint ; nec literas dictent, aut ſcribant vindictam ſanguinis continentur. c. pen. Nè Cler. vel Monach. Debent cauſas ſanguinis aliis delegare. ibid. Poſſunt tamen citra irregularitatem de ſuis malefactoribus conqueri coram Judice ſeculari, etiam de criminibus, ex quibus datur pœna ſanguinis, expreſsè tamen proteſtando, quòd pœnam ſanguinis non intendant. c. Prælatis. de homicid. in 6.

Item : Nè Chirurgiam exerceant, nec purgationi vulgari upem præſtent. c. pen nè Cler. vel Mon.

Interdicuntur etiam Clericis ſtudia ſæcularia, nempe nè leges civiles, aut Medicinam in publicis Univerſitatibus audiant. c. 3. eod. & c. 1. eod in 6. niſi ubi id relaxatum eſt à Papa, uti Salisburgi. ibi & Clericis & Religioſis publicè Juri civili operam date licebit. Non prohibetur illis ſæculares literas ad eruditionem legete. c. turbat. diſt. 37. Studio literarum intendete debent. c. ſic vive. 16. q. 1. c. ſicut. 8. & ſeqq. 2. diſt 38. Nulla illi ætas ſera eſſe debet ad diſcendum. c. ſi habes. in med. 24. q. 3.

Interdicitur etiam luſus alearum & taxillorum. c. inter dilectos. de Exceſſibus Prælat. & c. 1. diſt. 35.

Clericis non prohibetur, imò tenentur præſtare juramentum fidelitatis illis Laicis, à quibus temporalia habent. c. nimis. 30. de jurejur.

Clerici nè percuſſores ſint. c. 1. de Cler. percuſſ.

Clericus ſibi victum & veſtitum, artificio vel agriculturâ quærat; ſed ſinè officii ſui detrimento. c. Clericus. cum ſeqq. diſt. 91. ad Exemplum Apoſtoli.

Clerici ſervili more, in aliquibus operibus non cogantur ſervire Epiſcopo. c. 1. 10. q. 3.

Clerici ſinè commendatitiis literis Epiſcopi non evangentur. c. monachum. 20. q. 4. c. non. 36. diſt. 5. de conſecr.

Clerici aves vel canes ad venandum non habeant. c. 1. & c. ult. de Cleric. venat.

Clericus peregrinus, etſi juret, ſe otdinatum, ſi tamen alia argumenta non adfert, nec in eis, quos dicit, ſe habere, ordinibus permittetur miniſtrare, nec ad altiores aſcendere. c. inter. de Cler. peregr.

Clerici Ultramontani & valde remoti, debent ſuam ordinatiunem probare; ſaltèm. per 5. Epiſcoporum ſigilla. c. 1. eod.

Peregrinus, de cujus ordinatione non conſtat legitimè, non debet permitti publicè celebrare; ſic verò privatim. c. tuæ. eod.

Prælati inferiores non poſſunt, ſine licentia Epiſcopi, Clericos peregrinos in ſuis Eccleſiis inſtituere. c. ult. eod.

Clericis Laici ſe non immiſceant, dum celebratur, ſintque Cletici intra Cancellos, Laici extra. c. 1. de vit. & hon. Cler.

Varii defectus Clericorum proponuntur. Clem. 1. de celebr. Miſſ.

Cletici, cujuscunque Ordinis ſint, in exemplum eſſe debent. c. qualis. 8. q. 1. c. beatus. in med. 6. q 1.

Infamatur Clericalis ſtatus plurimùm ab avaritia, dum Cletici vel ſibi, vel ſuis conſanguineis ac hæredibus (plerumque ingratis & prodigis, & apud quos bona Clericorum parum fructificant, ùt experientia conſtat) vel etiam Eccleſiæ ſuæ cum nimia ſollicitudine, exiguâ verò in Deum confidentiâ, & magna in egenos parcitate, omnia conquirunt, & à paupetibus extorquent, cùm Deus odio habeat rapinam in holocauſto. Obviant c. res Eccleſiæ cum ſeqq. 2. 12. q. 1. c. aurum. c. gloria. 12. q. 2. c. qnod autem. 23. q. 7. & ſeq.

Clerici nihil proprium poſſideant. c. Clericus. cum ſeqq. 7. Omnia ſint illis communia. c. ſcimus 9. 12. q. 1. Etiam Domus eorum debent eſſe communes. c. quoniam. 68. 16. q. 1. Volenti tamen habere proprium, non tollitur Clericatus. c. certè. 18. 12 q. 1.

Quidquid habent Clerici: pauperum eſt. cic. c. quoniam 16. q. 1.

Conceditur Clericis & Epiſcopis proprium habete & hæredibus relinquere. c. Epiſcopi. 19. cum ſeqq. 2. 12. q. 1.

Clericorum mortuorum res, per Epiſcopum, vel alios, aut in Eleemoſynas diſtribuantur, aut ſucceſſori conſerventur. c. de Laicis. 46. c. illud. 47. 12. q. 2.

Clerici non debent intitulari in duabus Eccleſiis. c. 1. & ſeq. 21. q. 1.

Clerici debent res Eccleſiæ bene diſpenſare, & non ſuperfluè expendere. c. Epiſcopus. 14. q. 1.

Clerici ſuſceptioni peregrinorum & hoſpitum debent invigilare. c. quoniam. 68. 16. q. 1.

Clericos oportet Eccleſiaſticis Stipendiis ſuſtentari. c. ult. ead. Qui paterna bona habent, quibus ſuſtentari poſſunt, & tamen quod pauperum eſt, accipiunt, Sacrilegium committunt, ibid. Et cui ſufficit patrimonium, ei non licet habere beneficium. ibid in fin.

Clericorum hæres eſt Eccleſia. c. Presbyteri. 2. de pœnis. Clericus poſt mortem ſuam, Eccleſiæ bona, telinquere alicui non poteſt. c. ult. de pecul. Cler. c. 1. & ſeq. de teſtam. adeóque, nec de his per Eccleſiam acquiſitis teſtari, etſi ſint mobilia. c. ad hæc. c. quia. c. relatum. 12. eod. Secus de acquiſitis intuitu perſonæ. c. 1. de ſucceſſ. ab inteſt. c. quia. 9. de Teſtam. c. 1. & ſeqq. 2. 12. q. 3. & c. 1. 12. q. 4. & 5.

Clerici etiam in ægritudine conſtituti moderatè poſſunt largiti de bonis per Eccleſiam acquiſitis, non quidem titulo Teſtamenti, ſed eleemoſynæ vel ſervitii intuitu. cit. c. ad hæc. & c. relatum. 12. de Teſtam.

Si Clericus plura habuit beneficia, vel Eccleſias, bona illius per Eccleſiam acquiſita, æqualiter dividuntur inter illas. ibid. Si moriatur inteſtatus, in bona ejus propria, de quibus teſtari poterat, Eccleſia, cui ſervivit, ſuccedit. c. 1. de ſucceſſ. ab inteſt. vide Servus. Gloſſa tamen addit: ſi non adſint amici.

Clerici à Clericis decimas non exigant, niſi ab iis, quibus ſpiritualia adminiſtrant. c. Novum. de Decim.

Clerici decimas à Laicis ad Eccleſias alienas pertinentes, in pignus accipere non præſumant. c. ult. eod.

Clericorum malitia non excuſat à ſolutione decimarum. c. tua. eod.

Clerici aurum vel argentum Alchymicum facere non tentent, ſub pœna privationis beneficiorum. c. ſpondent. de crim. falſi. Extrav. com.

Clerici non ſint uſuratii. c. Clerici. 2. de vit. & hon. Cler. c. ſi quis. 14. q. 4. c. Seditionarios. 8. & ſeqq. 2. diſt. 46. Nec ſuo, nec alieno nomine fœneratores. c. ſicut. 10. ead. Turpibus lucris non inhient. c. ult. ead. Nec aliis temporalibus lucris. c. ex parte. 18. de cenſib.

ſib. c. omnes. diſt. 47. Nullo inhoneſto negotio victum quærant. c. placuit. 21. q. 3.

De Cohabitatione Clericorum.

Epiſcopus poteſt conſtituere in Eccleſia certum numerum Clericorum, ſecundùm Ipſius Eccleſiæ Facultates, qui vivant in communi ſub eodem tecto; & ſi qui contradicant, eos compellere: poteſtque eos abſolvere ab Excommunicatione incuſſa ob injectionem manuum in ſocium. c. quoniam. de vit. & hon. Cler.

Clericis non debent cohabitare mulieres, niſi fortè ſit Mater, Soror, Amita, aut talis, quæ non ſit ſuſpecta. c. interdixit. 16. & c. 17. diſt. 32. c. ſed ſi. 21. cum. 24. & ſeqq. diſt. 81. c. 1. de cohabit. Cler. & Mulier. Nullo modo cohabitare poteſt mulier de incontinentia ſuſpecta etiamſi ex prædictis foret. cit. c. 1.

Clerici non debent habere communia balnea ſeu lavacra cum mulieribus. c. non oportet. diſt. 81.

Epiſcopi provideant, ne occaſione temporalium, Clericorum familiaritatibus fœminæ ſubjiciantur. c. ad reatum. 32. & ult. ead.

Clerici extra ſacros Ordines poſſunt ducere Uxores, & ab Eccleſia Stipendium accipere. c. ſi qui. diſt. 32. c. Clericus. 6. de vit. & hon. Cler. c. cùm olim. 6. de Cler. conjug.

Si Clerici uxor adulterium commiſit, dimittat eam, aut ſi cum ea permanere voluerit, à ſacro Myſterio arceatur. c. ſi cujus. 11. cum ſeq. diſt. 34.

Clericus non licet alterius ſectæ uxores ducere c. quoniam. 15. diſt. 32.

Si Clericus non in ſacris, nec profeſſus matrimonium inivit, & vult gaudere privilegio Clerici, vel diſpenſativè tenere beneficium, debet iterum tonderi. c. Clericus 6. de vit. & hon. Cler. Non beneficiatus, non cogitur in matrimonio exiſtens deferre tonſuram. c. Joan. de Cler. Conjug. & licèt tonſuratus ſit, gaudere tamen clericali privilegio non poteſt. cit. c. nec admittitur ad Dignitates Eccleſiaſticas: & quas hab●, cogitur dimittere. c. cùm Decorem. eod. Et in rebus ſuis non gaudet privilegio clericali. c. ex parte. eod. Conjugatus tamen cum virgine, habitum & tonſuram deferens gaudet privilegio canonis & fori. c. un. de Cler. conjug. in 6. ducens viduam vel alteram uxorem, omni privilegio eccleſiaſtico privetur, c. quiſquis. diſt. 84.

Per Clericos matrimónio junctos, rerum eccleſiaſticarum ſubſtantia ſolet deperire. c. diverſis. de Cler. conjug. Debent illis auferri beneficia, quæ habebant tempore contractûs matrimonii; collata verò poſtea per Epiſcopum ſcienter, per eundem auferri non poſſunt, ſed per Superiorem. cit. c. diverſis Clerico in minoribus ducenti Uxorem, aufertur beneficium, & reſtituitur illi, quod dedit Eccleſiæ. c. quod. de Cler. conjug.

Laicus, qui poſt uxorem, aliam cognovit mulierem cujuscunque conditionis, in Clericum non ordinetur. c. ſi quis. 8. ꝗ. quod ergo. diſt. 34.

Excommunicandus eſt Clericus in Sacris, qui tertiò monitus non deſiſtit à mulierum colloquio, vel earum conſortio. c. ſi. 2. de cohabit. Cleric. & mulier.

Prælatus non debet Clericum cogere ad abjurandam concubinam, nè fortè poſtea peccans, perjurus fiat; ſed nolentem illam dimittere, poteſt excommunicare. c. Clericos. eod.

Clericus monitus, ſi concubinam non dimittat, ſuſpendatur à beneficiis: & ſi ſuſpenſus nihilominus eam retineat, deponatur in perpetuum ab illis beneficiis. cit. c.

Clerico concubinario ſuſpenſo, literæ abſolutionis impetratoriæ (tacitâ facti ſerie) obtentæ non poſſunt. c. ſuper eo. eod.

A Clerico fornicario Populus licitè audit Divina, & percipit Sacramenta, quàm diu ab Eccleſia toleratur; à notorio verò abſtinendum eſt, ad ipſorum fornicatorum emendationem; non autem quòd defectus ſit in Sacramento. c. veſtra. c. ult. eod.

Si Clerici fornicatio eſt publica, ut tranſeat in notoriam, nec accuſator nec teſtis neceſſarius eſt; ſi verò publica eſt per famam, non ſufficiunt teſtimonia teſtium non juratorum; ſed in periculo ſcandali indicitur Clerico purgatio, in qua deficiens, canonicè punitur. c. tua. eod. adulteraſſe convictus vel confeſſus in Monaſterium includitur c. ſi quis. 10. c Romanus. 11. diſt. 81.

Clericus fœminarum ſuſpectarum frequentans Domicilia, eſt deponendus. c. Clericus. 20. cum ſeqq. 2. & c. Clerici. 31. diſt. 81.

Clericorum Privilegia & Forum.

Clerici, qui ad ſolius Dei judicium reſervantur, à nullo Judice ſæculari debent judicari. c. Sacerdotibus. 41. in med. 11. q. 1. c. futuram; 12. q. 1. defenduntur ab Eccleſia. c. Paternarum. 2. q. 3.

Clerici omnes habent immunitatem tutelæ. c. generaliter. 40. 16. q. 1.

Non niſi in foro ſuo audiatur Clericus. c. Clericus. 48. c. in. 49. 11. q. 1.

Qui Clericum ad ſæcularem Judicem pertraxit, communione privandus. 11. q. 2.

Clerici alios Clericos ad judicium ſeculare trahentes puniantur. c. inolita. 42. & ſeqq. 2. c. ſi quis Clericus, 11. q. 1.

Clerici ſuos habeant Judices. c. continua. c. Silveſter. in fin. c. ſi qui. c. de diverſis. c. Clericus & ſeq. 11. q. 1. Non poſſunt conſentire in Judicem non ſuum, niſi in alium Clericum, & de voluntate Epiſcopi. c. ſi ſignificâſti. 18 de for. compet. Cauſæ eorum & inter eos & Laicos exortæ ab Epiſcopis audiantur. c. ſi quæ. 26. 11. q. 1.

Clericus de omni crimine coram Judice Eccleſiaſtico debet conveniri. c. Clerici. 8. de Judic. c. un. de Cler. conjug. in 6. Conveniantur de omni crimine coram Epiſcopo, ità ut in contrarium conſuetudo non valeat. c. Clerici. c. cùm non. de Judic. Poſſunt apud ſecularem, Epiſcopi conſenſu. c. Clericum. 11. q. 1. c. 1. de for. comp.

Clericus ab Epiſcopo appellat ad Synodum. c. Clericus. c. Presbyteri. 11. q. 3.

Clerici non debent à Laicis ad ſeculares Judices trahi. c. qualiter. 17. de Judic c. nullus. c. pervenit.

venit. 11. q. 1. in quocunque crimine deprehenſi à ſuo Judice ſunt condemnandi. c. cùm non. 10. de Judic. c. nemo. c. continua. c. telatum. 11. q. 1. c. cùm. P. 10. de accuſat.

Nullus Clericus ſive civiliter, ſive criminaliter condemnari debet à Judice ſeculari. c. un. de Cler. conjug. in 6. Niſi ſit depoſitus. c. Clerici. 8. de Judic.

Judex ſecularis, qui vult Clericum ad debita etiam liquida ſolvenda compellere, per Judicem Eccleſiaſticum deſiſtere compellatur. c. ſeculares. de foro compet. in 6.

Citra metum Excommunicationis poſſunt Laici, de Prælatorum licentia capere Clericos, & ad judicium ducere. c. ut famæ. de ſent. Excomm.

Clericus propter hæreſim depoſitus tradatur Judici ſeculari. c. ad abolendam 9 de hæretic. Clericus dicitur tradi curiæ ſeculari, quando degradetur ſeculari poteſtate præſente, cui denuntiatur, ut in ſuum forum illum recipiat. c. novimus. 27. de V. S. debet tamen intercedi, ut citra mortem puniatur. ibid.

Clericum accuſat Laicus, tum pro ſua, tum ſuorum injuria; in cauſa tamen criminali contra illum non teſtificatur. c. de cætero. 14. de Teſtib.

Clerici & Laici non obedientes Epiſcopo efficiuntur infames. c. teſtimonium. 11. q. 1.

Clerici advocate non debent in foro ſeculari, niſi in propria cauſa, vel Eccleſiæ, vel miſerabilis perſonæ. c. 1. de poſtulando.

Clerici convenire poſſunt Laicos coram Judice Eccleſiaſtico. c. ex parte. 2. de alien. Judic. mutat. Ipſi apud Judicem ſecularem non conveniantur. c. 1. cùm. ſeqq. 11. q. 1. ferè per tot. Niſi ex conſenſu Epiſcopi ùt ſuprà.

Clerici neque in criminali, neque in civili cauſa poſſunt Judicem Laicum eligere, ſuo derelicto: quod ſi fecerint, licèt pro eis lata ſit ſententia in criminali actione, amittunt locum ſuum; in civili autem perdunt, quod evicerunt, niſi malint locum relinquere. c. ſi diligenti. 12. de for. compet. c. ſtatuimus. 31. §. E contra. 11. q. 1. c. 47. ead.

Clerici pro Eccleſia ſua poſſunt teſtificari. c. tertiò. 5. de probat. c. inſuper. 6. c. cùm nuncius. 12. de Teſt. & atteſt. Nec ſinè rationabili cauſa repelli debent. ibid.

Clerici in cauſis civilibus juramentum calumniæ præſtare debent. c. cæterùm. 5. de juram. calumn. Poteſt in cauſa Eccleſiæ ſuæ. hoc committere alteri, & per ſe jurare non cogitur, nec debet ſinè licentia ſuperioris. c. 1. e. Imperatorum. 4. eod.

Clerici obtineri poſſunt juriſdictionem ſecularem. c. ult. Nè Cler. vel Monach. in 6.

Clerici pœnam ſanguinis inferre non debent. c. in Archiepiſcopatu. 4. de rapt. e. ſæpe principes. c. his. 23. q. 8. e. & c. Clericis. 5. c. penult. Nè Cler. vel Mon.

Clericus ab accuſatore teſtibus duobus vel tribus convinci debet accuſatus. c. 1. 2. q. 4.

Clericus apud ſecularem Judicem pulſatus, non reſpondeat, nec apud eum crimine negotium proponere audeat. c. Clericum. 47. 11 q. 1.

Clericus cauſa judicii mutandi, non debet recipere ceſſionem à Laico. c. 2. de alien. mutat. jud. cauſâ.

Sinè præſentia Clericorum, cauſam Epiſcopus non audiat, alioquin ſententia erit irrita, niſi præſentiâ Clericorum confirmetur. c. Epiſcopus. 15. q. 7.

Clericus non poteſt ſibi conſtituere Judicem Laicum, etſi juramentum & adverſarii conſenſus accedat. e. ſi diligenti. de for. compet.

Clericus propter quamlibet cauſam intrare in Curiam non debet. c. nullus. 33. 11. q. 1.

Clerici non habentes temporalia à Laicis, non tenentur eis præſtare juramentum fidelitatis. c. nimis. 30. de jurejur.

Clericus & Laicus in re ſpirituali, authoritate Superioris, poſſunt eſſe Arbitri. c. per tuas. 9. de Arbitr.

Clericus fide jubere non debet. c. 1. de Fidejuſſ. Et ſi Fidejuſſor eſt, non tenetur ſolvere, ſed ſervari indemnis. e. pervenit. eod.

Clericus poteſt criminaliter latronem coram Judice ſæculari accuſare, ſi pœnam ſanguinis non intendat. e. pen. de homicid. in 6.

Quando Clerici alicujus Eccleſiæ eximuntur, non eximitur Eccleſia. c. per Exemptionem. 9. de priv. in 6.

Clericus Laico nihil jurare ſuper ſancta Evangelia præſumat. c. nullus. 22. 22. q. 5.

Clericis Laici ſunt infeſti, & communiter ipſos odio perſequuntur. c. Clericis. in princ. de immunit. Eccl. in 6.

Clericus non poteſt fieri Servus, niſi priùs nullo retento obſequio, legitimam libertatem à proprio Domino conſequatur. c. nulli 2. c. quicunque. 5. diſt. 54. alias redditur Domino repetenti. c. de rebus. 8. §. cæterùm. ead Nec Liberti viventibus Patronis. c. ult. ead.

Clericus infirmus, integrè percipit fructus beneficii ſui. c. 1. de Cler. ægrot.

Clerici non debent exactionibus Laicorum gravari. nec debent ſubſidium adferre Laicis, niſi ubi deſunt facultates Laicorum, & conſulto priùs Papâ. e. adverſus. de immunit. Eccl.

Prohibentur exigi pedagia &c à Clericis deportantibus, vel transmittentibus res ſuas, non negotiandi causâ, & latam in eos Exactores Cenſuram, debent Diæceſani publicare. Clem. ult. de cenſib.

Debent obſervari ea, quæ contra Laicos collectis & aliis exactionibus gravantes Clericos conſtituta ſunt à Concilio Lateran. Et revocetur Decretalis. c. Clericis. de immunitat. Eccl. in 6 Clem. un. eod.

Capientes Clericos, ut renuntient beneficiis, vel ut citati non vadant ad Curiam, præter pœnam Excommunicationis, ſi ſunt Prælati, à perceptione fructuum per triennium ſunt ſuſpenſi; inferiores verò beneficiis ſunt privati. Eandemque pœnam incurrunt citati, qui ſe capi procurant. Reſignatio autem ſic facta, non tenet, licèt per Prælatos recepta fuerit, vel ratificata. Clem. 2. de pœnis.

Clericus particularis non poteſt cedere privilegium Canonis. c. contingit. 36. de ſent. Excomm.

Violenta manuum in Clericum injectio prohibetur. c. de Presbyterorum. 23. cum ſeqq. pluribus

pluribus. 17. q. 4. Et injiciens ſvadente Diabolo, ſubjacet Excommunicationi Papæ reſervatæ. c. ſi quis. 29. eod. niſi ſit infra annos puberes. c. ſuper eo. 2. de ſent. Excomm.

Clericum non poteſt quis percutere, niſi ſe defendendo. c. Ex tenore, 10. de ſent. Excomm. Vim vi repellendo percutiens excommunicatus non eſt. c. ſi verò eod.

Faventes percuſſoribus Clericorum, incidunt in Canonem. c. quanta. 47. de ſent. Excomm.

Qui habitum & tonſuram clericalem geſtat, reputatur Clericus, donec de contrario conſtet. c. ſi Judex. de ſent. Excomm. in 6.

Si quis meo nomine percuſſit Clericum, licet non ex meo mandato, & ego factum ratum habeo, ſum excommunicatus; ſecus ſi meo nomine non percuſſit. c. cùm quis. eod. in 6.

Prælatus, qui facit Clericum ſibi ſubjectum per laicos capi, & ne fugiat, in carcerem includi, non eſt excommunicatus, nec etiam capientes, cùm hæc temeritas, vel injuria non ſit; ſi tamen captus de parendo juri fidejuſſoriam det cautionem, non debet detineri, niſi grave quid ſit, quod detineri exigat. c. ſi Clericos. eod. in 6.

Clericum Laicus detinens in carcere, incurrit Excommunicationem. c. ſi Clericos. eod. in 6. item in Cuſtodia, vinculis, etſi ſine læſione. c. nuper. 29. de ſent. Excom.

Captus in habitu clericali, pendente quæſtione, non debet remanere ſub Cuſtodia Judicis ſæcularis, ſed Eccleſiaſtici. c. ſi Judex. 12. de ſent. Excomm. in 6.

Illuſio & Variatio in perſonis Eccleſiaſticis maximè ſunt vitandæ. Clem. un. de renunc.

Clericus non poteſt renunciare, quod toti ſtatui clericali conceſſum eſt. c. ſi diligenti. de for. compet.

Quisque Clericus poteſt in Romana Curia conveniri, licèt aliàs ſpecificè ſibi forum non ſortiatur; Conventus tamen habet Jus ex cauſa revocandi domum. c. ult. eod.

Clericus Epiſcopo non tenetur Juramentum Obedientiæ præſtare, niſi ratione adminiſtrationis ſibi conceſſæ. c. nullus. 5. de jureſur.

Clericus Laico in temporalibus non miniſtret. c. Sacerdotibus & c. ſed nec. Ne Cler. ſe negot. ſecul. immiſc.

Clericus alterius Diœceſis ad Ordines non tranſeat, nec recipiatur ſinè literis ſui Epiſcopi, vel Papæ. c. fraternitati. de Cler. non reſid.

Clericus abſans poteſt per alium de beneficio inveſtiri. c. accedens. 24. de Præb. & dignit.

Clericus poteſt convenire Epiſcopum coram Metropolitano. c. ſolicitudinem de Appell.

Clerici tempore interdicti poſſunt ſepeliri in Cœmeterio, ſi interdictum bene ſervarunt. c. quod in te de pœnit. & remiſſ.

Clerici poſſunt poni in locis religioſis, ſi defuerint Regulares. c. inter quatuor. de Religioſ. domib.

Clerici quomodo privilegia ſua amittant, vel aliàs puniantur.

Clericus uſque ad trinam admonitionem retinet privilegium. c. contingit. 45. de ſent. Excomm.

Clericus poſt trinam admonitionem à ſuo Epiſcopo arma portans, habitu clericali relicto, non gaudet privilegio clericali. c. in audientia. eod.

Clerici artes ignominioſas exercentes, ſi tertiò moniti non deſiſtant, ipſo jure perdunt privilegium clericale. c. un. de vit. & hon. Cler. in 6.

Clericus ſecularia negotia exercens, amittit privilegium clericale. c. ex litteris. de vit. & & hon. Cler.

Clericus habitum & tonſuram dimittens, non debet defendi ab Eccleſia. c. præterea. de Appellat.

Clericus delinquens in habitu & tonſura ſeculari, puniatur ut Laicus. c. contingit. 45. de ſent. Excomm.

Clericus, fur, authoritate Superioris ligari poteſt & torqueri uſque ad reſtitutionem. c. gravis. de depoſit.

Clericus verberari poteſt per Superiorem, diſciplinæ causâ; ſimiliter Monachus & Converſus, vel Clericus per Clericum, vel Monachus per Monachum, de mandato ejus. c. Univerſitatis. de ſent. Excomm.

Clericus in minoribus, ſi miles ſit, non eſt cogendus deferre tonſuram vel habitum clericalem. c. ult. de Cler. conjug.

Clerici tanquam inhabiles ad pugnandum, redimunt votum ultra marinum, exceptis quibusdam caſibus. c. ex multa. de vot.

Clericum guerram & ſeditionem facientem, interficiens non eſt mittendus ad Papam. c. perpendimus. de ſent. Excomm.

Clericus duellum iniens, ſive obtulerit, ſive ſuſceperit, deponendus eſt: poterit tamen cum eo diſpenſare Epiſcopus, ſi mors vel mutilatio membri inde non ſit ſecuta. c. 1. de Cler. pugnant. in duell.

Clericus in bello vel rixâ mortuus, careat oratione & oblatione, non tamen ſepulturâ. c. 4. 23. q. 8.

Pœna Clericorum arma voluntariè ſumentium. c. Clerici. 5. c. quicunque. 6. ead.

Clericus non ſit, qui ſibi amputavit virilia, quia ſui eſt homicida, & Dei conditionis inimicus: & cùm Clericus id fecerit, omnino damnetur. c. ſi quis 4. diſt. 55.

Clerici arma portantes excommunicentur. c. Clerici. de vit. & hon. Cler.

Clericus ſive per ſe interfecerit, ſive per pugilem, eſt irregularis, nec excuſat conſvetudo; poterit tamen cum ipſo circa beneficium habendum diſpenſari. c. ult. de Cler. pugnant.

Clericus non punitur ut homicida, ſive fuit ipſe in conflictu pro parte violentiam repellentium, licèt ibi aliqui mortui ſint, & ipſe lapides projecerit, ex quibus tamen nullum ipſe percuſſit. c. præſentium. de Cler. percuſſ. Debet tamen biennio à celebratione Miſſæ abſtinere, ibid.

Clericus cauſam ſeu operam præbens bello, deponendus eſt. c. quod in 5. de Pœnis.

Si Clericus Joculatoriam artem exercens per annum, tunc ipſo jure; ſi autem breviori tempore, tertiò monitus, non deſiſtat, caret

omni privilegio Clericali. c. un. de vit. & hon. Cler. in 6.

Clericus in loco temporalis ſuæ Juriſdictionis, ſuper delicto ibi commiſſo, delegans alicui, ut veritate inquiſitâ, juſtitiam exequatur, irregularis non efficitur, etſi delegans, juſtitiâ exigente, pœnam ſanguinis intulerit. c. ult. ne Cler. in 6. Et licèt Clerici cauſas ſanguinis agitare non poſſint, eas tamen quando juriſdictionem obtinent temporalem, poſſunt, & debent citra metum irregularitatis aliis delegare. cit. c.

Clerici ſtipendia & beneficium debent detineri pro ejus debito. c. pervenit. 2. de fidejuſſ.

Clericus, quem ebrium fuiſſe conſtat, aut 30. diebus à communione ſeparetur, aut corporali ſubdatur ſupplicio. c. luxurioſa. Diſt. 35.

Clericus adulator & proditor ab officio degradandus eſt. c. Clericus. Diſt. 46.

Clericus maledicus, Scurra, Joculator verbis turpibus, invidens fratrum profectibus ab officio removeatur, c. Clericus. cum ſeqq. 2. ead.

Clerici contumaces, prout Dignitatis Ordo permiſerit, ab Epiſcopis corrigantur. c. contumaces. 21. Diſt. 50.

Clericus ducens viduam, vel ſecundam Uxorem omni privilegio Eccleſiaſtico privetur, laicâ tantùm ei communione conceſſâ. c. quisquis. Diſt. 84.

Corripiantur Clerici, qui Officiis matutinis, vel Veſpertinis ſe ſubtrahunt. c. 1. & 2. Diſt. 91.

Clerici graviùs puniuntur, quàm Laici. c. quæſitum. 7. de pœnit. & remiſſ.

Clerici, qui validi ſunt ad operandum, & Artificiola & Literas diſcant; qui verò non emendo aliquid in nundinis, vel foro deambulant, ab officio ſuo degradentur. c. Clericus. Diſt. 91.

Clericus inobediens, ſuo Epiſcopo, Inſidiator, Calumniator, contumeliam inferens, aut inſidias ſtruens, depoſitus Curiæ tradatur. c. ſi quis. 18. 11. q. 1. & Clerici vel Monachi conjurantes & conſpirantes, de proprio gradu dejiciantur, c. conjurationũ. 21. cũ ſeqq. 4. ead.

Clerici degradati puniuntur ob delictum vel alici. c. ad falſariorum. 7. de crimine falſi.

Clericus propter hæreſim depoſitus, tradatur Judici ſeculari. c. ad abolendam. de hæret. Depoſitus non ſtatim debet tradi Judice ſeculari per Epiſcopum. c. Etſi 4. de Judic.

Clerici non debent intereſſe ſepulturæ pœnitentis. c. ſuper. 2. de raptor.

Clericus non defendatur ab aliquo, Epiſcoporum judicio damnatus, c. ſi quis. 3. c. ſi fortè. 4. 21. q. 5.

Clericos Apoſtatas, ſi in criminibus deprehendantur, non defendit Eccleſia c. 1. de Apoſtat.

Clero interdicto non eſt interdictus populus, & contra. c. ſi. 16. de ſent. Excomm. in 6.

Clericus de crimine convictus, vel confeſſus coram Judice ſeculari, non punitur ab Epiſcopo; ſic verò coram Epiſcopo convictus vel confeſſus. c. Etſi. de Judic.

Clericus depoſitus incorrigibilis excommunicandus eſt, & contumaciâ creſcente, anathematizandus. Et ſi ſic non reſipuerit, per Judicem ſecularem comprimendus. c. cùm non, eod.

Clericorum exceſſus puniendi ſunt pœnâ ſpirituali, non pecuniariâ. c. licet. 3. de pœnis.

Epiſcopus delicti condemnat Clericum de delicto; ſed non privat beneficio, quod alibi habet; ſed Epiſcopus beneficii, privabit, quaſi exequendo condemnationem Judicis delicti. c. poſtulâſti. de for. compet.

Clericus non accipiat plus, quàm commodavit. c. nullus. 14. q. 4. ſi contra fecerit, deponatur. c. quoniam. ead.

Clerici ſe continere debent, & caſtè vivere, delinquentes graviùs puniantur; ſed magis illi, qui cùm Uxoribus, quas habent vel poſſint, tamen delinquunt. c. ut Clericorum. de vit. & hon. Cleric.

Clericus non reſidens punitur. c. pervenit. & ſeqq. 3. c. ſi quis. 7. q. 1.

Clericus uſurarius de rigore Juris ab officio Eccleſiaſtico debet repelli. c. 11. de Uſur. c. præterea. 7. eod.

Clericus falſificans ſigillum Principis deponitur, eique character imprimitur, & in exilium mittitur. c. ad. 3. de crim. falſ.

Clericus fidejuſſoribus inſerviens, abjiciatur. c. 1. de Fidejuſſ.

Clericus ſecularis, habitu & nomine ſe Monachum fingens, cogitur, ut vel Monachus fiat, vel ab hoc deſiſtat. c. ut Clerici. de regular.

Clericus, qui inſtitutionem ſui in Eccleſia, per Laicum, ſinè Epiſcopi propriâ authoritate, recipit, communione privandus eſt; & perſiſtens, à miniſterio deponendus. c. præterea. de Jure Patronatûs.

Clericis, qui contra morem, Miniſtros vel Procuratores Laicorum agunt, ſi in fraude deprehendantur, non ſubvenitur ab Eccleſia. c. Sacerdotibus. Ne Cler. vel Monch.

Clericus Generalis Procurator, vel Juſtitiarius Principis ſecularis, deponendus eſt à Miniſterio Eccleſiaſtico, & ſi Religioſus eſt, graviùs puniatur. c. ſed nec. eod.

Clericus exercens judicium ſanguinis ab officio & beneficio deponitur. c. Clericis. eod.

Clericus ſub interminatione anathematis prohibetur agere officium Vice-Comitis, vel Præpoſiti ſecularis. cit. c.

Clerici in Sacris, compellendi ſunt per Beneficiorum ſubtractionem, ut deſiſtant à Tabellionatûs exercitio. c. ſicut. eod.

Clericus depoſitus celebrans, excommunicatur. c. 1. de Cler. excomm. Et miniſtrans in Ordine, quem non habet, deponendus eſt, & ab Eccleſia rejiciendus, & ampliùs non ordinandus, c. 1. de Cler. non Ordin.

Clericus pro magno ſcelere, deponendus, & in arctius monaſterium detrudendus ad pœnitentiam. c. tuæ. de pœnis.

Clericus ſuſpendi debet, qui de ſuo crimine gloriatur. c. quàm ſit. de Exceſſ. Prælat. Et ſi authoritatem vel conſilium directè vel indirectè homicidio præſtet, irregularis fit. c. ex literis. eod.

Clericus incedens ut Laicus, tertiò monitus, non reſipiſcens, perdit privilegium Can. c. in audientia. 25. de ſent. Excomm. Ante trinam autem monitionem, non perdit, etſi dimiſerit habitum & tonſuram. c. contingit 45. eod.

Puniuntur Clerici, qui Officium carnificum ſive macellariorum, aut tabernariorum publicè exercent, ſi per Diœceſanum ter moniti, illud officium

Officium non dimittunt, vel dimiſſum reaſſumunt. Cler. 1. de vit. & hon. Clen.

Epiſcopi ità debent corrigere Clericorum exceſſus, ut metu pœnæ ipſi arceantur, & alii pertimeſcant. Clem. 1. de Offic. Jud. Ordin.

Clerici ad alienam Diœceſim venientes ſine ſuorum Ordinariorum Literis, nec in ſuis recipiantur Ordinibus, nec ad ſuperiores aſcendant. Extrav. 1. de elect.

Clerus. vide Clericus.

Coactio. vide Cogere.

Coadjutor.

Coadjutor datur Clerico ægrotanti. c. de rectoribus. de Clerico ægrot. Etiam negligenti in ſuo officio. c. grandi. 2. de ſuppl. negl. in 6. aut Leproſo Rectori Eccleſiæ. cit. c. de rectoribus.

Epiſcopo gravato infirmitate, ſi ipſe voluerit, datur Coadjutor, qui morienti ſuccedat. c. non autem. & ſeqq. 2. petiiſti. & ſeq. 7. q. 1.

Coadjutor Epiſcopo, ſenio confecto, vel perpetuo morbo gravato, vel dementi, à Capitulo, cum conſenſu ipſius, dari debet. c. un. de Cler. ægrot. in 6. hujus officium expirat morte illius. c. grandi. de ſuppl. negl. in 6.

Datio Coadjutorum Epiſcoporum, & Superiorum Prælatorum, eſt de majoribus cauſis, & ſpectat ad ſolum Papam. c. 1. de Cler. ægrot. in 6. Poteſt tamen Epiſcopus ſenio confectus; vel perpetuò infirmus, de conſenſu Capituli ſui, vel majoris ejus partis, ſibi authoritate Apoſtolicâ, unum vel duos Coadjutores aſſumere, & ſi demens fuerit, ipſum Capitulum, aut duæ partes hoc facere poterunt. cit. c. Sed ſi contradicat Epiſcopus, Capitulum nihil innovabit; verùm quàm primùm ſignificabit Papæ. ibid.

Coadjutores habebunt ſumptus moderatos de proventibus Prælatorum ipſorum. cit. c.

Quod dictum jam de Epiſcopis, extenditur ad alios majores Prælatos. cit. cap.

Cœmiterium.

Cœmiteria ubi excommunicati ſunt ſepulti, reconcilientur aquâ benedictâ ſolenniter. c. conſuluiſti. de conſecr. Eccleſ.

Cœtus.

Cœtus à coëundo, conveniendo in unum, eſt Conventus vel Congregatio. c. 1. in fin. diſt. 15.

Cogere.

Coacta non valent. c. 1 de his, qui filios.

Coacta voluntas, voluntas eſt, & qui tali voluntate aliquid facit, valet, & compellitur illud ſervare. c. majores. 3. §. fin. de Bapt.

Coactio non tenet in obligatione, ubi non ſequitur aſſenſus. cit. § fin. & c. 1. de his, quæ vi.

Coactio voluntati contraria excuſat peccatum in prin. quod autem. 15. q. 1 & c. meritò ead.

Coactio an habet locum in cauſa Religionis? quòd non dicitur. c. de Judæis. Diſt. 45. quòd ita dici videtur c. ipſa pietas. 24. 23. q. 4 & c. quid faciet. ead.

Coacta officia Deo diſplicent. c. jam verò. 23. q. 6

Cogendi ad bonum ſunt mali. cit. c.

Cogendi ſunt Judæi ad remittendas uſuras Chriſtianis. c. poſt. 12. c. penult. de Uſur.

Cogendi ſunt appellantes appellationem proſequi, aut Judici à quo, parere. c. conſuluit. 14. de Appell.

Cogendi ſunt teſtes in cauſa Matrimoniali ad deferendum teſtimonium. c. cæterùm. 6. de teſtib. cog.

Cogendi ſunt teſtes, qui ſe ſubtrahunt, etiam in cauſa criminali. c. cùm contra. 9. eod.

Cogendi ſunt Uſurarii, ut vel relaxent Debitoribus juramentum præſtitum pro uſuris ſolvendis, vel non repetendis ſolutis. c. tuas. 13. de Uſur.

Cogere violentos, non eſt contra legem facere, ſed legi facere ſubſidium. c. ſicut. 2. de privil.

Cogi nemo debet ad fidem invitus. c. ad fidem. 23. q. 5. c. licet. 4. in fin. Diſt. 45. imò cogi poteſt. c. diſplicet. 38. c. quis nos. 43. 23. q. 4.

Cogi debet Infamatus à Magiſtratu ad purgationem. c. nos. 6. de purg. can.

Cogi nemo poteſt ad renuntiandum propter infirmitatem. c. ex parte. 5. de Cler. ægrot.

Coactus ſimpliciter & violenter nihil agit per talem coactionem. c. majores. §. ille verò de Baptiſm.

Coactione ex tottâ non prædicant. c. ſi quandoque. 15. q. 6.

Coactiones ſolent ſæpe habere difficiles exitus. c. requiſivit. 17. de ſponſalib.

Coactionem reſpuunt nuptiæ. c. hoc ſanctum. 32. q. 2.

Coactum Matrimonium nullum eſt. c. veniens. 13. c. cùm locum de ſponſalib item: Causâ fin.

Cogere non debent, nec poſſunt Parentes liberos ad Matrimonium ad hanc vel illam perſonam. c. ſi verum. c. de neptis. c. tua ſanctitas. 31. q. 2.

Cogere non poteſt Parens filium adultum ad contrahendum, nec pro eo Sponſalia poteſt celebrare, niſi conſentiat. c. 1. de Deſponſ. impub. Poteſt Pater filium impuberem cogere ad ſponſalia, non verò ad Matrimonium; quia ad perfectam ætatem perveniens, ratihabet actum Patris, ſi ſibi placuerit. cit. c.

Cogendi non ſunt, ut contrahant Matrimonium, quibus diſplicuit, licèt fides ſit purè & ſimpliciter hinc inde data de Matrimonio contrahendo. c. prætereà. 2. de ſponſalib.

Cogitur quis illam ducere, quam jutavir, ſe ductùrum in uxorem, ſi non ſubeſt impedimentum. c. ex literis. 10. eod.

Cogi debet maritus, qui uxore legitimâ dimiſſa, cum alia contrahit, poſteriorem dimittere, & ad priorem redire. c. Ex parte. 9. eod.

Judex poteſt cogere, ut Arbitros eligant partes qui de cauſa ſuſpicionis cognoſcant. c. ſecundò. 41. de Appell.

Judex Ordinarius rejectus ùt ſuſpectus poteſt cogere partes, ut alium eligant, coram quo quæſtio terminetur. c. ad hæc. 6. de Appell.

Judex poteſt cogere partes juramentum calumniæ facientes in cauſa criminali. ut perſonaliter coram ſe compareant. c. 1. de Judic. in 6

Judex à quo non poteſt cogere Appellantem, ut citatus compareat, & à gravamine ipſius veritatem probet. c. ſi à Judice. 10. de Appell. in 6.

Judex Eccleſiaſticus poteſt cogere Judicem ſecula-

cularem & juſtitiam faciendam. c. vergentis. 10. de hærer. c. 2. de maledic.

Cogitatio.

Cogitationis pœna eſt ex Lege Divins. c. hinc etenim. ante fin. Diſt. 49.

In cogitatione voluptas reprimenda eſt, nè etiam in actu dominetur. cit. c.

Cogitationis pœnam nemo patitur. c. cogitationis. 14. c. cogitatio. 20. diſt. 1. de pœnit. non punitur pœnâ civili. ibid.

Cogitatio immunda mentem non inquinat, cùm pulſat; ſed cùm hanc ſibi per delectationem ſubjugat. c. inter. 23. diſt. 2. de pœnit.

Cognatio.

Cognatio Spiritualis provenit ex Baptiſmo. c. 1. de cognat. ſpirit. in 6. item ex Confirmatione. ibid. vide Baptiſmus.

Cognatio Spiritualis deſcendit à Patre in filium, non à filio in Patrem aſcendit. Gloſſ. in c. ult. 30. q. 3.

Cognatio Legalis. Vide Adoptare.

Cognati non poſſunt inviti cogi, ut teſtes fiant adverſus cognatos. c. ſi teſtes. §. Lege Julia publicorum judiciorum. 4. q. 2.

Cognati viduam non licet ducere. c. qui deſponſatam. 27. q. 2.

Duo Cognati poſſunt ducere duas cognatas, ùt Pater & filius Mater & filiam, duo fratres, duas ſorores &c. c. quod. 5. de conſanguinit.

Cognatis Vitrici poſſumus jungi Matrimonio. c. penult. eod.

Tollitur prohibitio de ſobole ex ſecundis nuptiis, quæ olim non poterat contrahere cum cognatione prioris viri. c. non debet eod.

Compaternitas ex Catechiſmo impedit Matrimonium. c. per de cognat. ſpirit. in 6.

Cognati ad Matrimonium vel contrahendum, vel dirimendum poſſunt eſſe teſtes. c. videtur. 3. qui Matrim. acc. poſſ.

Cognoſcere.

Cognitor cauſæ, non debet poſtea in teſtimonium ejusdem vocari. c. ſtatutum. 38. 2. q. 6.

Absque cauſæ cognitione nemo condemnari debet. c. 1. de Judic.

Cognoſcendum primùm eſt de illis, quæ naturâ lui præcedunt. c. Exbibita. 19. eod.

Cognoſcens de principali, & de acceſſorio cognoſcere poteſt. c. Dilectis. 55. de Appell.

Cognoſcens de Matrimonio cognoſcere poteſt & de dote. c. de prudentia. 3. de donat. inter vir. & ux.

Ad quem pertinet cognoſcere de Appellatione, ad eundem pertinet cognoſcere de iis, quæ cauſam Appellationis contingunt. c. ſollicitudinem. 54. de Appell.

Cognoſcere de Cauſa Judex debet, donec plenè Inſtruatur. c. ſicut. 22. de Sponſalib.

Cognoſcere de cauſa Matrimoniali ſpectat ad Epiſcopum. c. accedentibus. 12. de Exceſſ. Prælat.

Cognoſcitur iterum ſinè Appellatione de ſententia contra Matrimonium lata. c. ult. de Conjug. Servor.

Petenti reſtitutionem Beneficii, ſi opponatur, non fuiſſe canonicè inſtitutum, priùs debet de violenta ejectione cognoſci. c. In literis de reſtit. ſpoliat.

Coitus.

Coitus excuſatur ad bonum Matrimonii, & intentionem prolis. c. ſolet quæri. 32. q. 2.

Coitus Conjugum prolis procreandæ causâ, non eſt peccatum. c. unum. §. alias, in fin. diſt. 25. c. ſi tu. 27. q. 2. Si verò coëant causâ fornicationis vitandæ, eſt veniale peccatum. c. quidquid. 32. q. 2. c. in adoleſcentia. 33. q. 2. c. vir. 33. q. 4. At ſi coëant explendæ libidinis causâ, peccatum eſt mortale. c. origo. c. penult. 32. q. 4.

Coire ſecundùm naturam minus eſt, quàm adverſus naturam delinquere. c. offerebat. 32. q. 7.

Coitus non facit Matrimonium, ſed voluntas. c. Matrimonium. c. omnis. 27. q. 2. Et conſenſus. c. ult. de Sponſa duor.

Coitus conjunctorum Matrimonium perficit. c. in omni. & ſeq. 27. q. 2.

Qui impotens eſt ad Coitum, inhabilis eſt ad Matrimonium contrahendum. c. quod. de frigid. Et impotentia coëundi Medicorum arte irreparabilis impedit & dirimit Matrimonium. c. ex literis. 3. de frigid. & malef. c. 1. & ſeq. c. laudabilem. 5. & ſeqq. 2. eod.

Et perſona habilis poteſt cum alia contrahere. cit. c. 1. & cit. c. 5. & ſeq.

Contrahens ſcienter cum impotenti ad Coitum, ab ea non ſeparatur, & licèt Uxor non ſit, habeatur tamen ùt Soror. c. conſultationi. de frigid.

Coire uxor tenetur cum marito leproſo, vel quocunque modo debilitato, vel deformato. c. horrendus. & ſeq. 32. q. 5.

Coire ampliùs cum Uxore non debet, qui ſororem ejus cognovit. c. qui dormierit. 27. c. 2.

Coiens cum Uxore ad mandatum Eccleſiæ, ſibi præjudicium non facit. c. laudabilem. 2. Ut lit. pend. Lite pendente coitu privari non debet Uxor. ibid. eod.

Coiens poſt divortium cum ſua, adulterium committit. c. Interveniente. 32. q. 7. niſi reconcilientur. c. Apoſtolus. eod.

Si quis cum ea, cui fidem dedit de ducendo, poſtea coëat, inducentur ſtatim Matrimonium præſumptum. c. veniens. 15. de Sponſalib.

Si quis poſtea coëat cum muliere, quæ antea rebus dubiis in contrahendo utebatur, animo decipiendi mulierem, judicatur pro Matrimonio in foro judiciali. c. tua. 26. eod.

Subſecutus coitus facit Matrimonium præſumptú. c. ult. de ſponſalib. c. 6. de condit. appoſit.

Sponſalia de futuro, ſi ſecutus ſit coitus, non ſolvitur per Sponſalia de præſenti. c. veniens. 15. de ſponſalib. Per coitum etiam conſummato Matrimonio, non ſolvuntur Sponſalia de præſenti. c. pen. eod. c. licèt. 3. de Sponſ. duorum.

Qui ignoranter cum Ancilla contraxit, ſi poſtea re patefacta, cum ea coierit, non ſeparatur Matrimonium. c. propoſuit. 2. c. ult. de Conjug. Serv.

Sponſalia de futuro, per ſubſecutum coitum tranſeunt in Matrimonium; ſed non per niſum carnalis copulæ tantùm. c. is, qui. 30. c. ult. de ſponſalib.

Con-

Conſummato per coitum Matrimonio, maritus non habet poteſtatem ſui corporis, ſed mulier, & è contra. c. 1. de raptor.

Juramento Viri aſſerentis coitum, prævalent probationes per aſpectum corporis. c. propoſuiſti. 4. de probat.

Coitus aliquando anticipat ætatem, & inducit Matrimonium præcedentibus Sponſalibus. c. à nobis. 8. de deſponſat. impub.

Coitus cum niſu etiam Contractus, ante pubertatem non facit Matrimonium. c. atteſtationes. 10. eod.

Coitus cum puella ſeptem Annorum dirimit Matrimonium poſtea contractum cum conſanguinea. c. fraternitati. 7. de eo, qui cognov.

Ante coitum poteſt alter conjugum intrare Religionem, altero etiam invito. c. commiſſum. 16. de ſponſalib. c. verum. 2. de Convers. Conjug. c. ex parte. 14. eod. Poſt copulam ſecus. c. quidam. 3. & ſeq. eod. Niſi ſit adultera, & poſt adulterium Vir eam non cognovit. c. conſtitutus. 15. eod.

Ad mulieris coitum vir ſuus accedere non debet, quouſque qui gignitur, ablactetur, c. ad ejus. diſt. 5. aut ſi genitus non lactatur, donec uxor purificetur, ibid.

Filii ex coitu illegitimo nati, à parentibus alendi ſunt. c. cùm. 5. de eo, qui duxit in Matrim.

Collatio.

Collatio Beneficii poteſt fieri etiam non petenti, c. ſi motu, 23. de Præb. in 6. abſenti & ignoranti, c. ſi tibi. 17. eod. in 6.

Collatio facta motu proprio Papæ, pluribus beneficiis vacantibus, intelligitur facta de pinguiori. c. ſi pluribus. 24. eod. in 6.

Collatio facta alicui ad petitionem ejus, pluribus beneficiis vacantibus, ad minus reſtringitur. ibid.

Collatio, quæ non tenet, de patientia Superioris tenet. c. penult. de ſuppl. negl. Prælat.

Collatio, quæ nulla eſt, non impedit. ſecundum. c. pen. nè ſed vac.

Collatio Beneficiorum pertinet ad Epiſcopum. c. ult. de ſuppl. negl. Prælat.

Collatio Beneficiorum vacantium in Curia Romana pertinent ad ſolum Papam. c. licet. 2. & ſeq. de Præbend. in 6.

Sola collatione Beneficii non dicitur quis acquirere ipſius poſſeſſionem. c. licet. 28. de Præb. in 6.

Ubi non conſtat de prioritate beneficii collati, poſſeſſio præfertur, deinde prærogativa major. c. ſi. 31. eod. in 6.

Jus collationis Præbendarum cadit in Laicum. c. dilecto. 40. de Teſtib.

Executio Collationis Beneficii debet differri, ſi electus, vel cui jam collatio facta eſt, ſit ſuper criminalibus publicè infamatus. c. accedens. 23. de accuſar.

Niſi Papa beneficia in Curia Romana vacantia conferat intra menſem à die vacationis, illi, ad quos collatio pertinebat, poterunt ea conferre. c. ſtatutum. 3. de Præbend. in 6.

Collatio Ordinis poteſt delegari. c. cùm. 12. de temp. Ordinat.

Collatione ſpiritualium probatur, cui ſubſit Eccleſia, non per terminos vel loca. c. 1. de teſtig domib.

Collationibus aperitur veritas latens. Extrav. quia. 2. §. nos autem. de V. S.

Collectæ.

Cæcus & Pauper à collectis immunes ſunt, ac ad eas non tenentur. c. licet. 4. de Cenſib.

Collegium, Vide Capitulum.

Collegium conſtituere, ſinè authoritate Superioris, non licet. c. Dilecta. 14. de Exceſſib. Prælat.

Privati homines regulariter non poſſunt conſtituere Collegium, & habere ſigillum, niſi eis aliter concedatur. Ibid.

Collegium ſeu Corpus debet habere Syndicum. c. un. de Syndico.

Collegio, quod nondum eſt, privilegium non confertur. c. ad audientiam. de Eccleſiis ædific.

Si Collegium habet jus præſentandi, Prælatus ut præſentet, debet habere conſenſum Capituli, aliàs invalidè præſentabit, niſi oſtendat ſibi ſoli de conſuetudine vel privilegio, præſentationem compet. c. ea noſcitur. de his, quæ fin. à Præl.

Tenet donatio, quam de ſolius Epiſcopi conſenſu, independenter à Capitulo vel Collegio, facit Laicus Eccleſiæ de decimis, quas ab alia Eccleſia poſſidet in feudum ab antiquo, ſive ante Concilium Lateranenſe. c. cùm. 7. eod.

Colligere.

Collecta proſunt, quæ ſingula non proſunt. c. cùm cauſam. 13. de probat. Collecta ſimul multa valent, & faciunt probationem, quam non ſingula. c. præterea. 27. de Teſtib.

Si Collectores gravant Eccleſiam, privari debent officio. c. ea de Cenſib.

Colluſio.

Colludens in cauſa beneficiali, debet privari beneficio. c. audivimus. 3. de Colluſ. deleg.

Abſolutio de criminibus illatis per colluſionem facta, non impedit facultatem iterum accuſandi & inquirendi de illis criminibus. ibid.

Propter Colluſionem non præjudicat ipſi Matrimonio Confeſſio Conjugum contra Matrimonium. c. ſuper. 5. c. veniens. 9. de eo, qui cogn. Conſang.

Coma.

Coma eſt velamen mulieris ad memoriam ſubjectionis. c. quæcunque. 2. Diſt. 30.

Comam Clerici nutrire prohibentur. c. Clerici. 22. Et quidem ſub Anathemate. c. 23. Diſt. 23.

Commater.

Commatrem ducens ſeparetur. c. de eo 30. q. 1.

Commatrem privigni, uxor mortua, ducere licet. c. pen. 30. q. 4.

Commatris filiam, quam fortuitò in Matrimonium quis duxit, non cogitur dimittere, c. ult. 30. q. 3

Commendatitiæ.

Sinè dimiſſoriis & commendatitiis Clericus unius Eccleſiæ non recipiatur in altera. c. primatûs, cum ſeqq. 3. diſt. 71, c. Fraternitati. de Cler. non reſid.

Commendatitias ſeu Dimiſſorias non det Epiſcopus niſì petenti. c. 1. cum ſeq. Diſt. 72.

Commiſſio.

Commiſſiones duæ ſuper eodem negotio impetratæ, niſì una de altera faciat mentionem, non valent, c. ex tenore. 16. de reſcr.

Commiſſio talis, per quam etiam ſententiæ prolatio cenſetur committi, non expirat morte committentis, re jam non integrâ. c. ſi delegatus, de Off. Jud. deleg. in 6.

Delegatus non poteſt alicui committere, ut recipiat reſignationem Beneficii, & poſtea illud conferat: & contra factum vel faciendum, irritum decernit. c. deliberatione. §. prohibemus, de Offic. Legati, in 6.

In litteris commiſſionis impetrandis, nemo debet nimiùm feſtinanter prævenire appellantem. c. oblatæ, 57. de Appell.

Commiſſoria Lex.

Commiſſoriæ Legis pactum in pignoribus appoſitum, non obſtat, quò minùs pignus reſtituatur, niſì juramentum interveniſſet. c. pen. de pignor.

Committens.

Committens in Leges, fruſtra leges invocat c. quia fruſtra. 14. de Uſur.

Commodatum.

Commodatum non revocatur ante uſum completum, cujus gratiâ res fuit commodata. c. un. de commodato.

Qui commodatum gratiâ ſui tantùm accepit, tenetur etiam de leviſſima culpa; non autem de caſu fortuito, niſì id accideret culpâ ſuâ, vel interveniret pactum, vel in mora fuiſſet. ibid.

Commodum.

Commodum ſentire debet, qui ſentit onus, & contrà. c. qui ſentire, 55. & c. rationi. 77. de R. J. in 6. c. accuſatus. 8. §. ſi verò. de hæret. in 6.

Ex eo non debet quis fructus conſequi, quod niſus eſt impugnare. c. ex eo. 38. de R. J. in 6. c. præſentium. 31. de Teſtib.

Non eſt naturæ conſonum illos recuſare Onera, qui rerum commoda amplectuntur. Clem. 1. de Cenſib.

Ad quem commodum ſpectat, ad eum debet ſpectare onus, c. cùm ſecundum. 16. de Præbend. c. 1. c. de his. 4. de Eccl. ædif.

Commodum non debet quis habere de dolo ſuo, c. 1. de eo, qui dux. in Matr. c. quàm. 9. de Exceſſ. Prælat. c. ſtatuimus. 13. de Off. deleg. in 6. Nec ex Malitia ſua. c. intelleximus. 7. de Judic. c. ſuggeſtum. 15. de Appell.

Indecens eſt, crimen ſuum alienis commodis impendere. c. ult. Diſt. 46.

Commodis privatis intendere, non debent Eligentes. c. ubi. 3. §. cæterùm de Elect. in 6.

Commodo moveri non debet Magiſtratus. Clem. 1. multorum. § propter. de hæret.

Teſtis, commodo remoto, teſtari debet. c. licet. 47. de Teſtib.

Commune. Communitas.

In re communi potior eſt conditio prohibentis. c. in re communi. 56. de R. J. in 6.

Omnia ſunt communia omnibus jure Divino. c. 1. Diſt. 8.

Communia omnia Amicorum. c. Dilectiſſimis. § denique. 12. q. 1.

Communis uſus omnium, quæ ſunt in mundo hoc, omnibus hominibus eſſe debuit; per iniquitatem verò alius hoc ſuum eſſe dixit, & alius aliud. cit. c. Dilectiſſimis. § communis.

Communis utilitas præferri debet privatæ. c. Bonæ. 3. de Poſtul. Prælat. c. niſì. 10. de renunc. c. licet. 18. de regular.

Pro communi utilitate quod datum eſſe cognoſcitur, ratio nulla permittit, ut propriis cujusquam uſibus applicetur. c. ratio. 17. q. 4.

Communicare.

Quibus viventibus non communicamus, mortuis communicare non poſſumus. c. 1. 24. q. 2. c. quicunque. 37. 11. q. 3.

Quibus vivis communicavimus, mortuis queq; communicare poſſumus. c. ſanè. 24. q. 2.

Communicatio malorum non maculat aliquem; ſed conſenſio factorum. c. ſi quis à Catholica. 23. q. 4.

Communicatur malo, quando facto ejus conſortium approbationis adjungitur. c. à malis, 8. ead.

Communionem malorum qui non fugiunt, participes efficiuntur pœnæ. c. didicimus. 31. in med. 24. q. 1.

Commutatio.

Commutatio Præbendarum vel Dignitatum ſinè Epiſcopo, non fiat. c. quæſitum. de rer. permut.

Commutatio Eccleſiæ fieri poteſt, licèt non venditio. c. ad quæſtiones. eod.

Commutatio Spiritualis cum ſpirituali, temporalis cum temporali fieri poteſt, ſed non ſimul confusè. cit. c. eod.

Commutari non poſſunt temporalia pro Spiritualibus. c. exhibita. eod.

Comœdia.

Reprehenduntur Sacerdotes, qui loco Evangeliorum Comœdias legunt. c. Sacerdotes. Diſt. 37.

Com-

Comparere.

Non comparere, vel contumaciter recedere, paria ſunt. c. ſi poſt. 2. de Confeſſ. in 6.

Citatus ad locum non tutum, comparere non tenetur. Clem. c. paſtoralis, 2. §. eſto igitur. de ſent. & re judic.

Malitioſè citatus, comparere debet, aliàs contumax reputatur. c. veniens. 15. de accuſat.

Clericus à Clerico accuſatus coram Judice ſeculari comparens, deponitur; in cauſa verò civili, perdit, quod evicit. c. placuit. 43. 11. q. 1.

Ut partes perſonaliter in criminali cauſa, coram Judice ſeculari juramentum calumniæ facientes, compareant, compelli poſſunt. c. 1. de Judic. in 6.

Citatus comparere debet intra ſpatium menſis, ex eo die, quo literas accepit, niſi ſufficienter ſe excuſaverit. c. quiſquis. 4. q. 5.

Quilibet ad judicium vocatus comparere debet, & allegare privilegium ſuum, aliàs tenet ſententia lata contra ipſum. c. ſi duobus. 7. c. cùm parati. 19. de Appell.

Ut alterutra partium perſonaliter in Judicio compareat, non poteſt cogi à Delegato ad hoc ſpeciale mandatum non habente, niſi cauſa ſit criminalis, vel niſi pro veritate dicenda, vel pro juramento calumniæ faciendo, vel Juris neceſſitate poſtulante. c. 1. de Judic. in 6.

Qui ad terminum non comparet, poteſt in Expenſis alteri parti condemnari, niſi juſta de cauſa fuerit impeditus, & hoc conſtet. c. quoniam. 2. de Procurat.

Qui non comparet, citari debet trinis edictis ad domicilium ſuum & expectari per ſex menſes, antequam procedatur contra eum. c. ex tuæ. de Cler. non reſid.

Reus comparere non tenetur, niſi omnes Judices citent. c. prudentiam. 21. de Offic. Deleg.

Compaſſio, Compati.

Vera juſtitia compaſſionem habet. c. falſa juſtitia dedignationem. c. vera. 15. d. ſt. 45. Etiam vera juſtitia malis dedignatur. ibid. Et vera Juſtitia quandoque compaſſionem habere non debet. c. eſt injuſta. 33. 23. q. 4.

Compater.

Si Vir eſt Compater, etiam Uxor erit Commater parentibus inf[illegible]tis. c. ſi quis. 30. q. 4.

Compaternitas contracta per virum tranſit ad ejus Uxorem, & contra, cùm ſit una Caro. c. Martinus. 4. de Cognat. ſpirit. c. nedum. eod. in 6.

Compaternitas ſi carnalem copulam præcedat, poteſt quis duas Commatres habere. c. poſt Uxoris. 30. q. 4.

Compatris viduam poſſumus ducere, ſi Commater noſtra non eſt. c. qui Spiritualem. 30. q. 4.

Compatrum duorum filii licitè contrahunt, ſive ante, ſive poſt compaternitatem naſcantur. c. 1. de cognat. ſpirit. §. Si modo per neutrum eorum deventum eſt ad compaternitatem. c. ſuper. 5. eod.

Compaternitas recta dicitur, cùm quis filium alterius de fonte levat. c. ita. 30. q. 3.

Compaternitas indirecta dicitur, vel emergens; cùm vir Compater appellatur, quòd Uxor levavit infantem de fonte. c. ſi quis ex uno. q. 4.

Abbates & Monachi Compatres eſſe non poſſunt. c. placuit. 16. q. 1. c. pervenit. 20. 18. q. 2.

Compenſatio.

Compenſationis exceptio oppoſita, condemnationem minuit, niſi depoſiti actione agatur. c. 2. §. ſanè depoſitori. de depoſit. vel niſi debitum, quod opponitur, dubium ſit, non liquidum. ibid. §. fin.

Compenſatio admittitur in Jure. c. cùm. 12. de fide inſtrum.

Non admittitur contra depoſitum. c. ult. de depoſ.

Admittitur in criminalibus. c. pen. & ult. de Adult.

Non habet locum in delictis. c. 1. Converſ. Infid.

Non admittitur in Uſuris. c. ult. de Uſur.

Compenſatur pœna cum pœna. c. conſtitutus. 7. de pœnis.

Compenſatione pati tolluntur mutua debita. c. ſignificâſti. 4. de divorc.

Compoſitio.

Compoſitio amicabilis poteſt fieri inter Eccleſiam & Laicos interveniente Auctoritate Papæ. c. pen. de Confirm. Util.

Compoſitio in Spiritualibus ſecundum jus fieri debet. c. de cætero. 5. de tranſact.

Compoſitio, quam Papa ex certa ſcientia confirmat, valet, licèt aliàs non valeret. c. pen. de Confirm. util.

Compoſitio locum non habet contra Matrimonium. c. 11. c. de tranſact.

Compoſitum.

Compoſitum in componentia ſolvi poteſt. c. in quadam. 8. de Celebr. Miſſ.

Compromittere. Compromiſſum.

Forma compromiſſi [illegible], Raynaldus. 28. de Teſtam. c. cùm olim [illegible] de Arbitr.

Compromiſſionis fines ſervandi ſunt, aliàs non valet. c. conſtitutus. 41. & ſeq. de Appell.

Compromiſſum infrà certum tempus poteſt fieri. c. ſignificantibus 38. de Offic. Deleg.

Compromiſſarius niſi eligat infra tempus juris, ad Superiorem devolvitur poteſtas providendi. c. cùm expediat. 29. de Elect. in 6.

Compromiſſarius ſecretò à voluntatibus omnium inquiſitis, illum, in quem major vel ſanior pars conſenſerit, eligere tenetur. cit. c.

Compromiſſarii vel judicis dolus non debet imputari eis, qui non ſunt in culpa. c. ſi compromiſſarius. 29. eod.

Compromiſſum tenet in Beneficiis Spiritualibus. c. niſi. 21. de Præb.

Compromiſſio facta de Electione, ſemper intelligitur de idoneo, & ſic electus eſt recipiendus. c. cauſam. 8. de Elect.

Compromiſſarius ſi eligat idoneum non conſentientem, vel ſcienter indignum, poteſtas redit ad Compromittentes, niſi illud ſcienter ratum habuerint. c. ſi Compromiſſarius. 37. eod. in 6.

Compromiſſo facta electio valet, minore parte contradicente, etiam appellante: ſi major pars ſe opponat, confirmatio differtur; electus tamen, lite pendente, liberè adminiſtrabit. c. indemnitatibus. 43. §. cæterùm. eod. in 6.

Compromiſſum finitur per mortem alterius Compromittentis, ſecùs in Judicio. c. ex parte. 10. de Arbitr.

Compromiſſum de in certa perſona in Arbitrum aſſumenda, non tenet. c. innotuit. 12. eod.

Si Compromiſſum fuit in tres Arbitros, & duo conveniant in eandem ſententiam, & alius diſcordet, valet ſententia duorum. c. 1. de Arbitr. in 6.

Compromittentes ſuper electione, tenentur recipere electum à Compromiſſario, ſi eſt idoneus. c. cauſam. 8. de Elect. niſi contra formam compromiſſi appareat eſſe electum. c. cùm. 32. eod.

Poteſtas Compromiſſariis à Capitulo data revocari non poteſt, re non integrâ. c. in cauſis. 30. de Elect. Tunc autem res non eſt integra, poſtquam Compromiſſarii cœperunt habere Tractatum. cit. c.

Compromittere non poſſunt Electores in præjudicium Electi, c. cùm inter. 31. de Elect.

Compromittere vel tranſigere non poteſt Procurator ſinè ſpeciali mandato, generaliter ad agendum vel defendendum datus. c. per tuas. 9. de Arbitr.

Compromittere licet in Arbitros de rebus ſpiritualibus: c. cùm Apoſtolica. 7. de his, quæ fiu. à Prael.

Compromitti poteſt in Clericum ſuper re ſpirituali. c. per tuas. de Arbitr.

Compromitti poteſt in Laicum authoritate Superioris. ibid. aliàs Compromiſſio in laicum de Spiritualibus, non valet. c. contingit. eod.

Compromiſſum non extenditur ad hæredes Compromittentis, ſi de ipſis non caveatur. c. cauſam. de Elect. & c. ult. de Arbitr.

Compromiſſione facta quandonam non liceat reſilire. c. in cauſis. 30. de Elect.

Compurgatores.

Compurgatores ſunt, qui ad purgandam alicujus infamiam inducuntur, id ſolùm juramento tenentur firmare, quòd credant veritatem eum dicere, qui purgatur. c. de teſtib. 13. de purg. Canon.

Compurgatores ejus, qui accuſatore accuſante, remanet infamatus, purgare ſe debent juramento de credulitate. c. quotiens. 5. de purgat. Canon. & c. de teſtibus. 13. eod.

Compurgatores debent eſſe bonæ famæ, opinionis & vitæ, et converſationem ejus, quem purgant, notam habere debent. c. cum. P. 7. c. inter. 10. de purg. Canon.

Compurgatores non debent à Judice vel alio impediri. cit. c.

Compurgatores ſi ſint bonæ famæ, & non condemnati de crimine, ſufficit. c. conſtitutus. 9. eod.

Compurgatorum numerus eſt arbitrarius. c. inter. 10. eod.

Computare.

Computatio conſanguinitatis incipienda eſt à ſtipite, vel à duobus Fratribus. c. tua. 7. de Conſang.

Concedere.

Quod in majori conceditur, licitum eſſe videtur & in minori. c. per. 13. qui filii, &c. Et cui conceditur majus, huic minus multò fortiùs concedi videtur. c. pen. de donat. inter. Vir. & Uxor. Conceditur tamen aliquandò majus, & minus negatur. c. 1. de torneam.

Concedi non debet quid unâ viâ alicui, quod aliâ viâ eidem negatur. c. un. de Cler. conjug. in 6. Conceditur tamen aliquando aliquid unâ viâ, & alterâ negatur. c. ad noſtram. 20. de jurejur.

Quod ob gratiam alicujus conceditur, non eſt in ejus diſpendium detorquendum. c. quod ob. 61. de R. J. in 6. Et quod alicui gratiosè conceditur, trahi non debet ab aliis in exemplum. c. quod alicui. 74. eod.

In generali conceſſione non veniunt ea, quæ non eſſet quis veriſimiliter in ſpecie conceſſurus, c. ult. de Offic. Vicar. in 6. c. ſi Epiſcopus. 2. de pœnit. & remiſſ. in 6. Alia vide inſrà c. cùm veniſſent. 6. de Inſtitut.

Conceſſio eſt vel providæ permiſſionis. c. non. vi. 2. Diſp. 15. vel indifferentiæ Actionis. c. ult. Diſp. 9. Vel rationis eſt. c. nervi. Vel obligationis. c. manifeſtum. 33. q. 5.

Quæ ſunt aliquando conceſſa propter neceſſitatem, nequeunt trahi in Argumentum. c. in argumentum. 78. de R. J. in 6.

Conceſſio ſimpliciter & indefinite facta, reſpicit etiam futura tempora, & generaliter intelligitur. c. quia. 22. de privil.

Conceſſio præſumitur realis, niſi probetur fuiſſe perſonalis. c. cùm veniſſent. 6. de Inſtitut.

Conceſſio quæ non tenet, non impedit ſecundam. c. ſuggeſtum. 20. de Jur. patron.

Conceſſiones, vel donationes factæ in fraudem Juris, non valent. c. Conſtitutus. 11. de Conceſſ. Præbend.

Cùm conceſſio ſit gratiæ, decet eam eſſe manſuram. ſi cui. 36. de Præb. in 6.

Conceſſis non debemus uti in præjudicium alterius. c. ex tuarum. de Auth. & uſu pallii.

Conceſſo aliquo, omnia conceduntur, quæ ex eo ſequuntur. c. nam. 4. de Conſtitut.

Conceſſum intelligitur, quod non prohibetur. c. cùm apud. 23. de Sponſ. c. 1. de Procurat. in 6.

Quæ à jure non conceduntur expreſſè, prohibita cenſentur. c. Paſtoralis. 53. de Appell. c. pen. nè ſede vacant.

Conceſſum ex gratia, nulli debet præjudicium generare. c. bonæ. paſtul. Prælat.

Con-

Conceſſionis authoritas tranſit ad Superiorem, quando ſtatutum tempus negligitur. c. cùm noſtris. 6. de conceſſ. Præb.

Concedere non poteſt Epiſcopus, ut in eadem Eccleſia plura quis habeat beneficia. c. literas, 9. eod.

Conceſſio beneficiorum non vacantium prohibetur. c. cùm nos, 3. de his, quæ fiu. à Prælat.

Conceditur Nobilibus & Literatis plura beneficia habere, ex diſpenſatione tamen Papæ, c. de multa. 28. in fin. de Præbend.

Conceſſio Laici de Re Eccleſiaſtica, non valet. c. qui res. 2. de Reb. Eccl. non alien.

Conceſſio Epiſcopi Capitulò reclamante facta, non tenet: per Capitulum facta tenet, niſi fieret contra mandatum Papæ. c. cùm nos. 9. de his, quæ fiunt à Prælat. c. nulla, 2. & ſeq. de conceſſ. Præb.

Licèt Capituli conſenſus non ſit præſtitus tempore conceſſionis, tamen valet. c. paſtoralis. 7. de donat.

Concentor.

Concentor dicitur, qui conſonat, qui autem non conſonat, nec cantor, nec concentor eſt. c. Clerus, §. Concentor. diſt. 21.

Conceptio.

Qui conceptionem B. V. devote celebrabunt, in eodem Feſto, & ejus Octavis, Officio intererunt, tales illis tribuuntur Indulgentiæ, quales conſequuntur Chriſti Fideles in Feſto Corporis Chriſti. Extrav. 1. comm. de Reliquiis.

Excommunicationem ipſo facto incurrunt Predicatores, aſſerentes, B. Vm. in peccato originali fuiſſe conceptam: qui etiam dicunt, quòd feſtum conceptionis ejus celebrantes graviter peccent. Extrav. comm. 2. eod. Excommunicantur & illi, qui dicunt hæreticos eſſe illos, qui dicunt Bm. Vm. in peccato originali eſſe conceptam. ibid.

Conceptus antequam ſit animatus, non dicitur committi homicidium per abortum. c. ſicut. 20. de homicid.

An quis concipere vel generare poſſit in matrimonio conſideratur, non tempus. c. puberes. 3. de deſponſ. impub.

Conceſſio vid. Concedere.

Concilium.

Concilium à communi convenientium intentione dictum, quaſi Conſilium: vel quòd convenientes in unum dirigant omnem mentis obtutum. c. 1. §. Synodus autem. diſt. 15.

Concilia alia ſunt Univerſalia, alia Provincialia. Et horum alia celebrantur authoritate Papæ, præſente Legato ejus: alia verò ſine Primatum, Patriarcharum, Metropolitanorum. c. regula. §. Provincialium. diſt. 3.

Quatuor ſunt Concilia principalia, quæ totam principaliter vitam complectuntur, & quaſi quatuor Evangelia habentur. Primum eſt Nicænum 318. Epiſcoporum, in quo Arius damnatus. Secundum Conſtantinopolitanum ſub Theodoſio, in quo Macedonius damnatus. Tertium Epheſinum 200. Epiſcoporum ſub juniore Theodoſio contra Neſtorium. Quartum Chalcedonenſe 630. Sacerdotum ſub Martiano contra Eutychen. c. 1. & ſeqq. c. ſexta. c. prima diſt. 15. & 16.

Capitula Nicæni Concilii referuntur. c. Septuaginta. c. cum ſeq. diſt. 16. Enumerantur tempora Conciliorum. c. ſexta. cum ſeq. ead.

Quæ Concilia recipiat Romana Eccleſia. c. ſancta. diſt. 15.

Conſilium Sardicenſe Authoritate Apoſtolica recipitur. c. ult. diſt. 16.

Conciliorum Generalium Canones cœperunt à à Conſtantini temporibus. c. 1. diſt. 15. in princ.

Omnia Concilia per Romani Pontificis Chriſti in terris Vicarii authoritatem & facta ſunt, & robur acceperunt. c. 1. & ſeqq. diſt. 17.

Concilia Romanæ Eccleſiæ legem non præfigunt. ibid.

In ſtatutis Conciliorum patenter excipitur authoritas Papæ. ibid.

Concilium non agunt, qui ſibimet diſſentiunt, quia non conſentiunt in unum. c. 1. diſt. 15.

Antequam Concilia habeantur, priùs de iis, quæ correctione indigent, quærendum eſt. c. ſicut olim. 25. §. ut autem id valeat. de accuſat.

A quibus habenda Concilia.

Regulares quoque Canonici, Abbates atque Priores poſſunt ac debent habere peculiare Concilium, c. in ſingulis. 7. in princ. de ſtatu Monach.

Nulli Epiſcopo licitum eſt apud ſemetipſum Concilia facere, præter eos, quibus Metropoles ſunt creditæ. c. propter. §. nulli. diſt. 18. Et abſque Sedis Apoſtolicæ authoritate Synodum particularem, vel Concilium univerſale, congregare non licet. in princ. diſt. 17. cum c. ſeqq. uſque ad c. ult. item c. dudum. 9. q. 6. Quod fallit, ſi non ad generaliter aliquid definiendum; ſed ad corrigendum & indicendum id, quod eſt ſtatutum, Concilia celebrentur. in princ. diſt. 18.

Quando & quoties habenda Concilia.

Provincialia celebranda ſunt ſingulis annis. c. ſicut olim, 25. in princ. de accuſat. c. quoniam. 7. diſt. 18.

Singulis annis bis habenda Concilia provincialia. c. de Conciliis 2. c. pervenit, c. propter 15. c. quoniam. diſt. 18. Primum ante Quadrageſimam. 2dum. circa tempora Autumni. c. habeatur. ead. Verùm. c. propter. 4. ead. diſt. Debet primum haberi poſt tertiam hebdomadam Paſchæ. Secundum Idib. Octobr.

Semel in anno fiat Synodus Epiſcopalis. c. quoniam. ead. Metropolitanus verò Synodum ſe-

mel in anno convocare negligens, puniendus eſt. cit. c.

Epiſcopus ſingulis annis Synodum Diœceſanam faciat de ſuis Clericis, & Abbatibus. c. annis. ead. Et ſinguli Epiſcopi ſuis ſignificent ea, quæ in Conciliis ſtatuuntur. c. ult. ead. diſt.

Regulares Concilia provincialia ſingulis trienniis habeant. c. in ſingulis 7. in princ. de ſtatu Monach. Ubi de prædictis Conciliis varia quoque ſtatuuntur.

Aliquot diebus certis continuè habenda. cit. c.

A quo, & qui ad Concilia convocandi.

Concilia non licet celebrare præter ſententiam Papæ. c. dudum. 3. q. 6. c. 1. & ſeqq. diſt. 17. Et pondere carent. c. Concilia. ead. diſt.

Concilia provincialia facere poteſt Archiepiſcopus ſuâ authoritate c. ſi Epiſcopus. 13. & ſeq. diſt. 18.

Concilium generale congregare poteſt ſolus Papa. c. 1. & ſeq. diſt. 17.

Concilium ſinè Papæ authoritate factum, nullum habet firmamentum. diſt. 22. per tot.

Non eſt Concilium, ſed conventiculum vel conciliabulum, quod ſinè ſedis Apoſtolicæ authoritate celebratur. c. multis. diſt. 17.

Epiſcopi ad Concilium vel Synodum vocati venire debent; contemnentes autem venire ſeipſos accuſare videntur, niſi fortè præ infirmitate ire non poſſint. c. non oportet. Diſt. 18. & puniri debent. c. pervenit. c. Epiſcopus. 12. cum ſeqq. 2. ead. Epiſcopus ſinè gravi neceſſitate ad Concilium venire non tardet; & ſi nequeat, mittat Legatum. c. Epiſcopus. 9. cum ſeq. ead. diſt.

Non potentes venire, mittant literas excuſatorias. c. placuit. ead.

Epiſcopus non debet cogere Abbates venire ad Synodum. c. Epiſcopus. 11. diſt. 18. & c. ult. v. non enim. 18. q. 2. Niſi rationabilis cauſa ſubſit. dict. v. non enim. & cit. c. Epiſcopus. Et niſi populum Abbates habeant. c. quod ſuper. 9. de Maj. & Obed. Denique niſi ſit Concilium Abbatum & Religioſorum peculiare. c. in ſingulis. 7. in princ. de ſtatu Monach.

Capitula cathedralium Eccleſiarum ad Capitula provincialia vocanda & admittenda. c. ult. de his, quæ fiu. à Prælat.

Ad Concilium Provinciale, Presbyteri, Diaconi, & cuncti, qui ſe læſos exiſtimant, veniant. c. propter. 15. diſt. 18.

Presbyteri Religioſi populum non habentes, ad Synodum non cogendi. c. nimis prava. 17. & ibi gloſſ. de Exceſſ. Prælat.

Suffraganei Epiſcopi convocandi. c. ſicut olim. 25. in princ. de accuſat. c. propter. diſt. 18.

Univerſi Sacerdotes convocandi. c. quod ſuper. 9. de maj. & obed. c. in ſingulis. in princ. de ſtatu Monach.

Imperatores Synodis intereſſe non debent. c. ubinam. diſt. 96. Niſi univerſalis ſit Synodus, in qua de fide agitur. cit. c. v. Niſi. & c. Nos ad fidem. ead.

Hæretici ad Synodum non convocandi. c. cum quibus. 24. q. 3.

A Communione ſit alienus, qui ad Synodum ire contempſerit, vel antequam diſſolvatur, deſeruerit: & manet privatus communione, uſque ad ſequentem Synodum. c. ſi quis autem cum ſeqq. diſt. 18.

Forma Conciliorum, & Statuta.

Concilium provinciale requirit præſentiam Archiepiſcopi: & tale dicitur integrum & perfectum, cui is interfuit. c. ſi quis. 3. diſt. 92.

In Concilio provinciali debent ſtatui perſonæ per ſingulas Diœceſes, quæ ſolicitè inveſtigent, & in Concilio ſequenti referant corrigenda. c. ſicut. 25. de accuſ.

Prohibetur, nè quis ex vocatis ad Synodum Religioſorum pluſquam ſex evectiones, & 8. perſonas ſecum adducat. c. in ſingulis. 7. in princ. v. hoc adhibito. de ſtatu Monach.

Præſidentes Synodi ordinandi. ibid. §. advocent autem. De inquirenda culpa præſidentium priorum cavetur. c. ea, quæ. §. ſequentes. v. identetiam. ead.

Juramentum Synodale quale ſit. c. Epiſcopus. 7. 35. q. 6.

Dum Synodus agitur, oportet congregatos Epiſcopos ſuper Canonicis & Evangelii negotiis in meditatione & ſollicitudine fieri Divinorum cuſtodiendorum, & vivificorum Domini mandatorum. c. quoniam. v. dum autem. Diſt. 18.

Metropolitanus non habet licentiam ex his, quæ defert Epiſcopus ſecum, ſive jumentum, ſive aliam ſpeciem expetendi. cit. c. §. porrò. ead.

Non debent cogi Presbyteri, ut ad ſacra Concilia Eulogias deferant. c. de Eulogiis. Diſt. 18.

Conciliorum causâ non debent Prælati munera à Subditis invitis exigere. ibid. & c. quoniam. §. fin. ead.

Qui convenerint, vitam ducant communem & proportionaliter communes ſimul expenſas faciant. c. in ſingulis. 7. de ſtatu Monach. §. & qui convenerint.

Concilio ignorante Epiſcopus res Eccleſiæ alienare prohibetur, ſecus tempore neceſſitatis. c. placuit. 51. 12. q. 2.

Concilii illius ſententia teneri in dubio debet, cujus antiquior & potior exſtat auctoritas. c. Domino. 28. in fin. diſt. 50.

Sacerdos vel Diaconus ſine Concilii examinatione non damnetur. c. 1. 15. q. 7. c. ult. ead.

Epiſcopi in Concilio ſecundum ordinationis ſuæ tempus prærogativam habeant, idem eſt in ſubſcribendo, & in conſidendo, vel in qualibet alia re. c. ult. Diſt. 17. & c. 1. diſt. 18.

Quod in Conciliis Epiſcopalibus non poteſt definiri, refertur ad Sedem Apoſtolicam. c. de Conciliis. 2. diſt. 18. c. in ſingulis. 7. §. ſi verò. de ſtatu Monach.

Diſt.

Diffidentes Epiſcopos ſi non timor Dei, Synodus reconciliet. c. diffidentes. Diſt. 90.

In Conciliis agatur de corrigendis exceſſibus, de moribus reformandis, & querelis dijudicandis. c. ſicut olim. in princ. & v. in quibus. & §. ut autem. v. ut ſuper his. de Accuſ. c. de Conciliis. v. in quibus. c. propter. 4. in princ. & c. antepen. in princ. diſt. 18. c. in ſingulis. 7. §. hujuſmodi verò. de ſtatu Monach.

Eligantur idonei Viſitatores in Capitulo Provinciali, qui Abbatias, Monaſteria &c. viſitent, cit. c. in ſingulis. §. ordinentur. eod. Ubi etiam de Viſitatorum hujuſmodi officio.

Provideatur, ubi ſequenti termino Capitulum celebrandum. ibid. §. proviſo.

Caveatur, nè Laici Eccleſias & famulos Dei præſumant lædere aut turbare. ibid. §. fin.

Dies Paſchatis omnibus intimetur. c. placuit. 24. diſt. 3. de conſecr.

Quæ in Conciliis ſtatuuntur ſinguli Epiſcopi ſuis notificent. c. ult. diſt. 18.

Statuta Conciliorum inviolabiliter obſerventur. c. in ſingulis. 7. §. Et quod ſtatutum. §. ſi verò. v. cæteris irrefragibiliter. de ſtatu Monach. c. ſicut olim. 25. §. ut autem. v. Et quæ ſtatuerint de accuſ.

Puniantur transgreſſores ſtatutorum. cit. c. 25. §. fin.

Concionatores.

Concionatores à ſolo Epiſcopo ordinandi. c. 1. de Capellis Monach.

Concionator debet eſſe eruditus & doctus, irreprehenſibilis, maturus, providus; & qui pro capacitate audientium ſe ſciat aptare. c. oportet. 22. 8. q. 1.

Qui concionari poſſit, vel non.

Laici ad concionandum non admittendi. c. Mulier. diſt. 23. §. Laicus. item. c. cùm ex injuncto. 12. & c. ſicut. 14. de Hæret.

Mulier ad concionandum non admittatur. c. mulier. diſt. 23. & c. mulier. 20. diſt. 4. de Conſecr. item c. nova quædam. 10. de pœnit. & remiſſ.

Monachi ad concionandum non admittantur. c. 1. de Capellis Monach. c. Monachus non. c. adjicimus. c. hinc eſt. §. item illud. 16. q. 1. c. un. §. perſonis quoque. de Relig. Domib. in 6. Sed fallit, ſi Monachus in Clericum fuerit ordinatus. c. ſunt nonnulli. 25. §. fin. cum ſeqq. 2. uſque ad §. non eſt humilitatis. 16. q. 1. Fallit item, ſi ſit Canonicus regularis. c. quod Dei timorem. §. de ſtatu Monach. Item fallit, ſi ſit Divinâ Gratiâ intus eommonitus. c. generaliter. 40. §. placet rationabilis. & §. oſtendit ergo. 16. q. 1. Denique fallit; ſi Monachi conſiliantur ab aliis habitum Monachalem ſuſcepturis. c. juxta Chalcedonenſis. v. & à populorum. ead.

Non ordinati, ad concionandum non admittendi. c. excommunicamus. 13. §. quia verò. de Hæret.

Forma concionandi.

In concionando admonendus populus, ut operas ſibi invicem exhibeant. c. te quidem. & c. ſicut enim. 30. §. fin. cum c. ſeq. 12. q. 1.

Item admonendus, ut decimas & alia Eccleſiæ fideliter ſolvant. c. 1. de decimis. in 6. Clem. cupientes. 3. §. illos etiam. uſque ad finem. de pœnis.

Ad audiendam concionem omnes admittendi. c. Epiſcopus nullum. 67. diſt. 1. de conſecr. Et ut diligenter concionibus auſcultetur. c. interrogo. 1. q. 1. Ut ſtantes Evangelium audiant. c. Apoſtolica. diſt. 1. de conſecr. Nè ante finem concionis exeant. c. omnes fideles. 62. cum ſeqq. 2. ead. Sacerdote verum faciente in Eccleſia, qui egreſſus de auditorio fuerit excommunicetur. c. Sacerdote. 63. diſt. 1. de conſecr.

Conclave.

Cardinales, Papâ nondum electo, Conclave ſinè cauſa exeuntes, item reintrare, alioquin puniendi, compellantur. Clem. Nè Romani. 2. §. porrò. de Elect.

In clauſo conclavi niſi eligentes intra triduum aliquem eligant, uno ferculo contenti eſſe debent. c. ubi. 3. §. verùm. eod. in 6.

Si quis Eligentium conclave non intret, aut qui intravit, abſque prægnanti cauſa exeat, in electione illa, hoc minimè requiſito, per reliquos liberè proceditur. c. ubi. 3. §. ſanè. de Elect. in 6.

Illius, qui propter infirmitatem exit è conclavi, ſuffragium non requiritur, niſi ſanitati reſtitutus ad reliquos redierit. cit. c. 4. ſi verò.

Concordare.

Concordiam unitas, diſcordiam dualitas inducit. c. in apibus. 41. 7. q. 1.

Concordes debent eſſe Judices in ſententiis ferendis. c. non poteſt. 3. de ſent. & re judic.

Ut partes concordent, Judex eas admonere debet. c. ex parte. 9. de ſepult.

Concordare ſemper debent teſtes, ſi poſſunt, ut evitent perjurium. c. cùm tu. 26. de teſtib.

Concordari poteſt Epiſcopus facere Patronos Eccleſiarum diſcordantes, etiam invitos. c. 1. de Jur. Patr.

Concubina. Concubinarius.

Non ſit juſtus concubinatus, etſi cauſâ prolis exerceatur. c. concubinæ. 32. q. 2.

Qui poſt Baptiſmum ſecundas nuptias celebrat, vel concubinam habuerit, ad Sacros Ordines non promoveatur. c. 1. 2. 6. diſt. 33.

Non rejicitur, qui ante Sacros Ordines concubinam habuit, modo ab ea abſtineat poſtea. c. 8. §. cæterùm. & c. ult. ead.

Qui uxorem non habet, & pro uxore concubinam habet, à communione non repellatur. c. is, qui. diſt. 34.

NB. Eadem diſt. c. 4. & 5. dicl. Ut quis vel habeat uxorem, vel ſi non habet uxorem, habeat concubinam. per concubinam intelligi hoc Loco videtur vera quidem uxor, quamvis non vocetur talis; ſicut in V. T. Concubinæ erant minus ſolennes uxores. vide c. 3. §. concubina. diſt. 34. ubi ſic; Concubina autem hic ea intelligitur, quæ ceſſantibus legalibus inſtrumentis unita eſt, & conjugali affectu aſciſcitur. hanc conjugem facit affectus; Concubinam verò lex nominat. Alio ſenſu concubinam habere non licet. ut patet ex c. audite. 6. ead. Priori ſenſu dicitur c. is, qui. 4. & ſeq. ead. Chriſtianis concubinatus de Jure Canonico permitti.

Concubinam ſuam ducere poſtea in uxorem, non eſt peccatum. c. inter. 22. q. 4.

Concubinæ poſſunt tranſire ad honeſtas nuptias. c. denique. §. hæc ultima. 32. q. 1.

Concubinas plures habens, exinde bigamus non eſt. c. pen. de Bigamis non ordin.

Concubinarius alium denunciare non poteſt. c. cum 20. de accuſ.

Concubinâ Clerici excommunicatione majori excommunicatâ, involvitur Clericus accedens ad eam. c. ſi concubinæ. 55. de ſent. Excomm.

Concubina Clerici ſecundùm canones puniatur. c. ſi quisquam. de cohabit. Cler. & mulier.

Concubinam retinens poſt admonitionem, Clericus ſuſpenditur à beneficiis: & ſi ſuſpenſus, nihilominus retineat, deponatur in perpetuum ab illis beneficiis. c. Clericos. eod. Et monitus Concubinam retinens excommunicetur. c. ſi quisquam. 2. eod.

Concubinam reſumens, ſuſpendatur perpetuò. cit. c. Clericos.

Concubinatus primo puniatur per beneficii ſuſpenſionem, deinde perpetuam ſubtractionem. c. ſicut. eod.

Prælatus non debet Clericum cogere ad abjurandam concubinam, nè fortè poſtea peccans, perjurus fiat. c. Clericos. eod.

Miſſam concubinarii notorii nemo audiat. c. nullus. 5. c. præter. 6. diſt. 32. non notorii Miſſa audiatur, & ab eo Eccleſiaſtica Sacramenta, quamdiu ab Eccleſia toleratur, percipiantur. c. veſtra, de cohabit. Cler. & mulier.

Concubinam habenti Clerico, purgatio indicitur. c. tua nos. eod.

Literæ à Clerico concubinario, ſuper abſolutione (tacitâ facti ſerie) obtentæ, non valent. c. ſuper. eod.

Concupiſcentia.

Ex concupiſcentia omnia mala proveniunt, & oriuntur, & ideo Lex eam prohibens, omnia mala prohibet. c. nam. 4. de conſtit.

Concupiſcentia abſque culpa eſt in corpore non conſentientis, & in corpore dormientis. c. ſi 15. q. 1. ubi de Loth. & ſeq.

Concuſſio.

Concuſſionis judicium publicum non eſt. c. concuſſionis, 128. 1. q. 1.

Pœna concuſſionis in libero homine deportatio: in ſervo ultimum ſupplicium. cit. c. & gloſſ. in verbo L. Corneliæ.

Condemnare.

Condemnari non poteſt quis propter crudelitatem aliquorum. c. qualiter & quando. 24. de accuſ.

Nemo poteſt damnari niſi propriâ culpâ, non Parentum. c. naſci. 5. c. ſatis. 7. c. Iſmael. 9. diſt. 56.

Nemo condemnari poteſt, niſi aut convictus, aut ſponte confeſſus. c. 1. cum ſeqq. 4. 2. q. 1. Non convictus, nec confeſſus, ſi damnatus ejiciatur, debet reſtitui. c. notum. c. multi. 18. 2. q. 1.

Sinè cauſæ cognitione, nemo condemnari debet. c. 1. de Judiciis. Niſi in notoriis, ubi ordo juris non ſervatur. c. ad audientiam. 34. de Appell.

Presbyter niſi convictus fuerit vel ſponte confeſſus, de quo accuſetur, non eſt ſpoliandus officio. c. ult. 15. q. 5.

Condemnari nemo debet de gravi crimine propter præſumptionem etiam vehementem. c. literas. 14. de præſumpt.

Nec Divina, nec humana Lex condemnat aliquem, unius teſtimonio, licèt idoneo. c. admonere. 33. q. 2. c. veniens. 10. de teſtib.

Condemnandus nullus eſt ante juſtam probationem. c. nullum. 10. c. judicantem. 30. q. 5.

Ante inſcriptionem nemo debet condemnari, vel judicari. c. nullus. §. nam. 4. q. 4.

Nulla Lex condemnat abſentem. c. omnia. c. abſente. & ſeqq. c. chartæ. 3. q. 9.

Condemnatur quis ex confeſſione. c. in præſentia. 6. de renunc.

Condemnatur aliquis propter contumaciam. c. 1. de Judic.

Nullus condemnatur & tenetur alterius Judicis ſententiâ, niſi ſui. c. nullus. 9. q. 2.

Condemnato non præjudicat ſententia à non ſuo Judice lata. c. Et ſi. 4. de Judic.

Condemnationis ſententia ferenda eſt, cùm crimen eſt notorium, & non indicenda purgatio. c. pen. de purg. can.

Condemnans errantem, probat ſe odiſſe vitia; c. facientis. 3. §. & libat. diſt. 86.

Condemnatus injuſtè abſolvi debet ſinè gravamine. c. ſacro. 48. de ſent. Excomm.

Condemnatus habetur, qui jurare recuſat. c. excommunicamus. 13. de hæret.

Nemo condemnetur ſinè legitimo & idoneo accuſatore; ſic enim Judas, quia non erat accuſatus, non eſt ejectus. c. nihil. 4. 2. q. 1. c. un. ut Eccleſ. Benef.

Condemnare ſinè accuſatore, non eſt judicis. c. de manifeſta. 2. q. 1. c. ſi quis. 31. 23. q. 4. c. un. ut Eccl. Benef.

Nemo condemnandus vel excommunicandus, antequam cauſa probetur. c. nemo. 11. 2. q. 1. c. nullum. 30. q. 5. c. judicantem. ead.

Nemo condemnandus ante verum & juſtum judicium. c. Primò. 19. 2. q. 1.

Quando factum eſt publicum, ità, ut & Judex & alii viderint, & reus inficiatur factum, non

poteſt

poteſt ſine examine damnari. c. Deus. 20. §. quando. 2. q. 1. Aliquando tamen, dum reus opere publico crimen ſuum confitetur, poteſt ſine examinatione damnari. ibid. Et ſic intelligitur illud, manifeſta, accuſatione non indigent.

Fruſtrà damnatur ab homine, quem Deus juſtificat. c. etſi. 53. 11. q. 3. c. cuſtodi. 54. ead.

Condemnatus per ſe, olim intra biduum tantùm licentiam appellandi habuit: per Procuratorem intra triduum. c. anteriorum. in princ. 2. q. 6. Hodie intra decendium à recitatione ſententiæ numerandum. cit. c. Et niſi intra decendium appellet, ſententia tranſit in rem judicatam. c. quod. 15. de ſent. & re judic.

Condemnatis ad ſolvendum debitum dantur 4. menſes in cauſis pecuniariis. c. quærenti. 26. de Offic. Deleg. Quadrimeſtre hoc, quod à Jure in cauſa pecuniaria datur, poteſt abbreviari & elongari à Judice ex cauſa. c. quod. 15. de ſent. & re judic.

Condemnatus ubi primum in publico, Judicis, qui pronuntiavit, copiam habuerit, appellare poterit. c. biduum. §. dies. & ſeqq. 2. q. 6.

Condemnatus facinoroſus propter quædam facinora appellavit; propter quædam non. Si graviorem ſententiam meruit ex ea ſpecie, ex qua non eſt appellatum, omnimodo pœna imponenda eſt; ſed ſi contrà, differenda eſt. c. poſt. in fin. 2. q. 6.

Condemnari in Expenſis debet alteri parti, quæ non proſequitur appellationem. c. ex parte. 12. de reſcript.

Condemnari alteri parti in expenſis poteſt, qui ad terminum comparendi, non venit, niſi juſta de cauſa fuerit impeditus, & hoc conſtet. c. querelam. 2. de Procurat.

Condemnatur in Expenſis ſinè juſta cauſa abſens, ſive vincat, ſive vincatur. c. ei, qui. 2. q. 6.

Condemnari debet in Expenſis ſuccumbens. c. ult. de majorit. & obed.

Condemnandus in expenſis eſt, qui per falſas literas gravat adverſarium. c. cæterùm. 3. de Reſcript.

Condemnatio Expenſarum ſemper facienda eſt, taxatione præmiſſâ, & Juramento ſecuto. c. olim. 7. de Injur.

Poteſt aliquis condemnare, non tamen abſolvere. c. grave. 29. de Præb.

Condemnatos injuſtè liberat Sedes Apoſtolica. c. fuit. c. Fratres. 9. q. 3.

Condemnare non debet ſæcularis Judex Perſonas Eccleſiaſticas. c. nullus. 2. de for. comp. nec civiliter, nec criminaliter. c. un. de Cler. conjug. in 6.

Condemnandi ſunt à ſuo Judice Clerici in quocunque crimine deprehenſi. c. cùm. 10. de Judic.

Condemnetur, judicetur, & audiatur Epiſcopus tantùm in legitima Synodo. c. nullus. 5. q. 4.

Condemnato Auctore, damnantur opera ejus. c. Fraternitatis. 5. c. Excommunicatus. 13. §. Credentes. de hæret. c. noverit. 49. de ſent. Excomm. Et eâdem ſententiâ damnatur participans in crimine cum nominatim denunciato. c. ſi concubinæ. 55. eod.

Condemnatio ad perpetuum carcerem licita eſt de Jure Canonico. c. Divinis in fin. de pœnis. Extrav. comm.

Condemnatur hæreticus impœnitens ad perpetuum carcerem. c. Excommunicatus. 15. in fin. de hæret.

Condemnatus ob carmen famoſum, teſtis eſſe non poteſt. c. ſi teſtes. §. ob carmen. 4. q. 3. Item condemnatus publico judicio, niſi reſtitutus. ibid. §. Lege Julia.

Condemnatus in actione injuriarum, fit infamis, niſi ſit minima injuria. c. cùm te. 23. de ſent. & re judic.

Condictio.

Condictio, ex Lege eſt affine remedium interdicti, unde vi eſt, ſi poſt appellationem quid innovatum. c. bonæ memoriæ. 51. de Appell.

Conditio.

Conditio non bona & illicita, licèt Juramento vallata ſit, non eſt adimplenda. c. ſi publicè. 22. q. 4.

Quæ ſub honeſta conditione promittuntur, vel jurantur, conditione non exiſtente, non obligantur, niſi ab ea recedatur. c. de illis. 3. & ſeq. de condit. appoſit.

Is, cui quid datur ſub conditione, debet conditionem ſervare. c. cò libentiùs. 6. de ſerv. non ordin.

Actus legitimi conditionem non recipiunt, neque diem. c. actus. 50. de R. J. in 6.

Conditionalis poſſeſſor non dicitur poſſidere, & ideo non competit ei reſtitutio, ſi dejiciatur de illa poſſeſſione. c. olim. 16. de reſtit. ſpoliat.

Conditionalis, vel in diem, ſententia non ligat, niſi adveniente die, vel conditione, & ideo ſi medio tempore appelletur, ſuſpenditur ejus effectus. c. præterea. 40. de Appell.

Conditio ex alieno conſenſu dependens, non ligat, niſi conſentiat. c. olim. 12. de reſtit. ſpoliat.

Conditione ceſſante, debet donum ſub ea conditione datum, revocari. c. verum. 4. de condit. appoſit.

Nullâ conditione rumpuntur, quæ ſinè ulla conditione fiunt. c. un. 32. q. 8. c. inter cætera. 22. q. 4.

Quando per eum, ad quem pertinet, non ſtat, quò minùs impleatur conditio, haberi debet perinde, ac ſi impleta fuiſſet. c. cùm non. 66. de R. J. in 6.

Conditionis loco ſervatur modus. c. Reynaldus. 18. de Teſtam.

Conditiones licitæ & honeſtæ ſervandæ ſunt. c. Eleutherius. 30. 18. q. 2.

Conditiones honeſtæ ſubintelliguntur in Juramento, licet non apponantur. c. quemadmodum. 25. de jurejur.

Niſi conditio ſervetur, juramentum non obligat, vel fides data ſub conditione. c. pervenit. 3. eod.

Conditio honeſta poteſt intervenire in matrimonio. c. de illis 3. de condit. appoſit.

Contrahens ſponſalia ſub honeſta conditione, ſi ante eventum conditionis deſponſatam cognoſcit, à conditione recedit. c. per. eod.

Conditionata ſponſalia ante eventum conditionis non pariunt publicam honeſtatem. c. un. in fin. de ſponſal. in 6.

Conditio in nuptiis frangitur, & diſpenſatio irrefragabiliter tenetur. c. quicunque. 27. q. 2.

Turpis conditio in contractu matrimonii appoſita, non vitiat matrimonium; ſed vitiatur. c. 1. de condit. appoſ.

Conditiones turpes & impoſſibiles, debent favore matrimonii, pro non adjectis haberi, niſi ſint contra ſubſtantiam matrimonii, quia tunc vitiant contractum. c. ult. eod. Et ſi ſunt contra ſubſtantiam matrimonii, illud diſſolvunt. c. ſi conditiones. 7. eod. alias non, etſi inhoneſtæ. ibid.

Error conditionis matrimonium contrahendum impedit, & jam contractum dirimit. c. propoſuit. 2. c. ult. de conjug. ſerv.

Conditio habet locum in ſpiritualibus. c. ſignificatum. 11. de Præb.

In adipiſcendis ſpiritualibus, nulla conditio, vel pactum debet intervenire. c. tua. 34. de Simon.

Si res ſit donata Eccleſiæ ſub modo, ſtatim eſt Eccleſiæ, nec revocari poteſt modo non ſervato, niſi hoc in contractu ſit expreſſum. c. verum. de condit. appoſit.

Conditio in literis Papæ ſemper intelligitur: ſi preces veritate nitantur. c. ex parte. 2. de reſcript.

Conditionaliter poteſt dari libertas. c. cum ſit. 2. de condit. appoſit.

Servus manumiſſus cum hac conditione, ut fiat Monachus, & Monaſterio ſerviat, alioquin in ſervitium redeat: Si hoc acceptato Monachus factus ſit, manumittentis voluntatem cogitur obſervare. cit. c.

Conditio eſt æqua omnibus in Majeſtatis cauſa. c. ult. 6. q. 1.

Conducere. Conductor.

Conduci non debent teſtes ad teſtificandum. c. placuit. 4. q. 2.

Conductor habet actionem contra locatorem ad pretium repetendum. c. ad audientiam. 9. de reb. Eccl. alien.

Si quis hoſpitium ab alio conductum, ante tempus iſtius conductionis finitæ ſinè conſenſu prioris conduxerit, punitur. c. 1. de locat.

Excommunicantur Magiſtri & Scholares Bononienſes, qui ante tempus conductionis conducunt hoſpitia aliorum Magiſtrorum, vel Scholarium, ſinè eorum conſenſu. ibid.

Conductor poteſt expelli ante tempus conductionis finitæ, ſi perversè fuerit in re conducta verſatus, vel Canonem per biennium non ſolvit, nec ſatisfactione celeri providit. Item ſi neceſſitas, quæ tempore locationis non imminebat, jam poſtulet. c. propter. §. verum. eod.

Propter ſterilitatem gravem, Conductori, ſinè ejus culpa contingentem, remittitur penſio pro rata, niſi poſſit ubertate præcedentis, vel ſequentis anni ſterilitas compenſari. cit. c.

Conductor debet de poſſeſſionum ſuarum fructibus dare decimam. c. à nobis. de decimis.

Quando damnum culpâ Conductoris contigit, ipſi non remittitur de penſione. c. propter. 3. in princ. v. ſinè culpâ. de locato.

Confeſſio in foro Conſcientiæ.

Melior eſt in malis factis humilis confeſſio, quàm de bonis ſuperba gloriatio. c. injuſtum. 89. 11. q. 3.

In diſtinctione 1. de pœnit. per totum diſputatur, an præter cordis contritionem ſit adhuc neceſſaria oris confeſſio. Et adferuntur authoritates pro utraque parte, & combinantur à Gloſſa.

In confeſſione peccatum non remittitur, quod jam remiſſum eſſe probatur. Sed vide hujus ſolutionem diſt. 1. de pœnit. c. omnis. 37. §. ſi ergo. & §. Alii è contrario ubi. dicitur: ſine confeſſione oris & ſatisfactione operis, neminem à peccato poſſe mundari, ſi tempus ſatisfaciendi habuerit.

Sinè confeſſione non fit juſtificatio. c. non poteſt. 38. cum ſeqq. 3. diſt. 1. de pœnit.

Si quis popoſcit confiteri, & præſente Sacerdote, non poteſt ſignificare, modò teſtes præſentes voluntatis habuerit, abſolvi poteſt. c. multiplex. 49. in fin. diſt. 1. de pœnit.

Votum confeſſionis pro opere vocis reputatur, cùm deeſt facultas confitendi. c. quis. 87. §. unde votum. diſt. 1. de pœnit.

Non eſt neceſſe, ut quæ ſemel Sacerdoti fuerimus confeſſi, denuo confiteamur. cit. c. §. ſecreta.

Qui Sacerdoti tanquam Deo confitetur, is minimè dicitur ſe apud alios accuſare; Sed potiùs neſcientibus aliis, ſeipſum punire. cit. c. §. loquitur.

Ubi eſt taciturnitas confeſſionis, venia non eſt ſperanda criminis. cit. c. 3 fine.

Tanta eſt vis confeſſionis, ut ſi deeſt Sacerdos, confiteatur quis proximo. c. quem. 88. ead. Et licèt is poteſtatem ſolvendi non habeat, iſte tamen ſit dignus veniâ ex Sacerdotis deſiderio. cit. c. verùm non eſt opus confeſſione publica; ſufficit Deo & Sacerdoti confiteri. c. quamvis. 89. ead.

Quilibet doli capax, ſaltem ſemel in anno tenetur confiteri Sacerdoti proprio, vel alteri cum ejus facultate. c. omnis utriuſque de pœnit.

Erroneum eſt dicere, quòd qui Religioſis habentibus generalem licentiam audiendi confeſſiones, confeſſi fuerint, eadem peccata teneantur ſuis propriis Sacerdotibus denuo confiteri. Extrav. comm. 2. de hæret.

Erroneum eſt dicere, Papam non poſſe facere, ut Parochiani non teneantur omnia peccata ſua

ſemel

ſemel in anno proprio Sacerdoti confiteri; imò nec Deum poſſe id facere, quia implicat contradictionem. cit. Extrav.

Erroneum eſt dicere, Papam imò nec Deum poſſe dare poteſtatem generalem audiendi confeſſiones; quin confeſſus teneatur eadem ſuo Curato confiteri. cit. Extrav.

De Confeſſionibus & prædicationibus providetur, ad tollendas contentiones inter Curatos ex una parte; Jacobitas & Chordigeros ex altera parte. Extrav. comm. 2. de ſepult.

Qui qualitates debeat habere Confeſſarius, c. 1. diſt. 6. de pœnit.

Confeſſarius punitur peccata confitentis promulgans. c. Sacerdos. ead.

Confeſſor ſciens excommunicatum aliquem in confeſſione, ſolus tenetur eum vitare, non in publico, c. cùm non ab homine, de ſent. excomm.

Conceſſio generalis Confeſſarium eligendi, non dat electo poteſtatem ſuper caſus Epiſcopo reſervatos. c. ſi Epiſcopus. de pœnit. in 6.

Nulla conſuetudine poteſt introduci, ut quis poſſit ſibi eligere confeſſarium, præter ſui Superioris licentiam. ibid.

Confeſſio in foro externo. Confeſſus.

Confeſſione legitimâ, vel evidentiâ rei conſtat aliquid. c. pen. de adult.

Confeſſionis locô habetur taciturnitas. c. ſi poſt. 2. de Confeſſ. in 6.

Omnis Confeſſio rei periculoſa eſt, nec admittitur contra quemlibet, niſi in crimine læſæ Majeſtatis. c. fin. 15. q. 3.

Omnis Confeſſio, quæ fit ex neceſſitate, fidem non facit. c. ſi quandoque in princ. 15. q. 6.

Miniſtrorum, puta Sacerdotum &c. Confeſſio non ſit extorta, ſed ſpontanea. c. 1. ead.

Condemnatur quis ex ſua confeſſione. c. in præſentia. 6. de renunciat.

Confeſſio in jure facta præjudicat. c. dudum. 54. de Elect. c. conſtitutus. 7. de pœnis. Extra jus facta præjudicat. c. ſi diligenti. 17. de Præſcr. c. ult. de Confeſſ.

Confeſſio per pœnam extorta, non præjudicat. c. ſi quandoque 15. q. 6. nec per metum extorta. c. cauſam. 16. de offic. Deleg. c. cùm olim 14. de privil.

Confeſſio facta coram non ſuo Judice, non præjudicat confitenti. c. & ſi. 4. de Judic. Et ſicut ſententia non tenet ab eo lata, ità nec confeſſio tenet facta coram Judice non ſuo. ibid.

Confeſſio Procuratoris Domino præjudicat. c. ſuborta. 21. de ſent. & re judic. c. quoniam. 21. de privil.

Confeſſio Advocati præjudicat parti ſuæ, niſi eadem die revocetur. c. cùm cauſam. 62. de Appell. c. olim. 20. de cenſib.

Confeſſio Syndici vel Procuratoris præjudicat Eccleſiæ. c. dilectus. 2. de Capell. Monach.

Confeſſio facta in Jure per Oeconomum Eccleſiæ, per errorem facti, nocet Eccleſiæ; poteſt tamen revocari, ſi ante finitum negotium oſtendatur error facti. c. ult. de Confeſſ.

Confeſſio & convictio in jure æquiparantur. c. illud. 6. de Exceſſ. Prælat. c. cùm ſuper. 2. de Confeſſ.

Confeſſus in jure pro judicato habetur. c. pervenit. 2. de Fidejuſſ.

Confeſſus in jure pro convicto habetur. c. 10. de transact. c. cùm ſuper. 2. de Confeſſ. c. illud. 6. de Exceſſ. Præl. c. ſi quis. 4. de purg. Can.

Confeſſio de ſe credi non debet in præjudicium aliorum. c. 1. de Confeſſ.

Confeſſio unius ſuper eodem crimine, alteri non nocet, licèt illa ſint connexa. c. ſignificaſti. 5. de Adult.

Confeſſio criminoſi non eſt contra alium admittenda. c. 1. de Confeſſ. c. non eſt. 3. q. 11.

Confeſſione alicujus in Jure pro ſe facta, non eſt ſtandum. c. cùm olim. 24. de V. S.

Ut quis ex ſua Confeſſione obligetur, cauſa ſemper exprimenda, aliàs non tenetur. c. ſi cautio. 14. de fide inſtrum.

Confeſſus ſponte, & convictus damnari poteſt. c. nos. & ſeqq. 4. 2. q. 1. c. cùm ſuper. 2. de Confeſſ.

De ſe confeſſi ſuper aliorum conſcientiis, interrogari non debent. c. 1. de Confeſſ.

Confitentes ſponte aliorum crimina, ab accuſatione repelluntur. c. illi, qui. 5. q. 1.

Confeſſi de crimine in judicio, à teſtibus repelluntur. c. 1. de Except.

Nulli de ſe confeſſo contra alium in eodem crimine eſt credendum. c. veniens. 10. de teſtib. & atteſt.

Confeſſus ſponte mitiùs tractatur, quàm convictus, c. ult. de furt. c. non dicatis. 12. q. 1. c. ſi quis. 15. q. 8.

Ille reus habetur confeſſus, qui juſſus poſitionibus reſpondere recuſat, vel contumaciter recedit. c. ſi poſt. 2. de Confeſſ. in 6.

Si reus juſſus poſitionibus reſpondere nolit, vel contumaciter recedat, habetur pro confeſſo; ſecùs, ſi prius, quàm juſſus contumax fuit. Sed tunc tanquam contra contumacem procedetur. cit. c. & ult.

Confiteri eum de crimine, qui per contumaciam non comparet, manifeſtum eſt. c. decernimus. 3. q. 9.

Poſitiones negativas, quæ probari non poſſunt, niſi per confeſſionem adverſarii, Judices, ſi ità illis videbitur, admittere poſſunt. c. 1. de Confeſſ. in 6.

Quod quiſque propria voce confitetur, in eundem caſum infirmare non poteſt. c. per tuas. 10. de Probat.

Duo alio confitetur tacendo, qui unum negat. c. nonne. 5. de præſumpt.

Qualem ſe quiſque confitetur, talis debet reputari, donec conſtet de contrario. c. ſi Judex. 12. §. Idem. de ſent. Excomm. in 6.

Scelus ſponte confeſſum, aut per teſtes convictum, dicitur manifeſtum. c. Presbyter. 15. q. 5.

Si quis in judicio confitetur crimen incidenter, poteſt Judex ordinarius novum inchoando proceſſum, illum punire pœnâ ordinariâ. c. cùm ſuper. de Confeſſ.

Con-

Confeſſio partium facit, ut conſtet de litis conteſtatione, licet non reperiatur in actis, ex qua partes confitentur. c. ult. de probat.

Confeſſio contra matrimonium non tenet. c. cauſam. 16. de Offic. Deleg.

Confeſſio conjugum contra matrimonium non præjudicat ipſi matrimonio propter colluſionem. c. ſuper. 5. c. veniens. 9. de eo, qui cognovit conſang.

Confeſſione mulieris ſtatur, cùm agitur ad thori reparationem c. pen. de adult.

Confitenti viro vel mulieri contra matrimonium, non creditur, ſed exigitur probatio. c. 1. de frigid. & malefic.

Confidentia. vide Jactantia.

Confirmare. Confirmatio.

Confirmatio Sacramentalis.

Poſt Baptiſmum conferatur Confirmatio. c. 1. diſt. 5. de conſecr.

Effectus confirmationis. c. Spiritus. c. ead.

Qui poſt Baptiſmum immaculatus moritur, morte confirmatur; quia non poteſt peccare poſt mortem. cit. c.

Confirmatio dignior eſt Babtiſmo. c. de his. 5. ead.

Cur confirmetur baptizatus. c. noviſſimè. 5. ead.

Nemo alius, quàm Epiſcopus confert confirmationem. c. manus. 4. ead. c. un. §. per. de ſacra unct.

Presbyter confirmare non poteſt. c. Presbyteris. 119. cum ſeq. diſt. 4. de conſecr. Conceſſum eſt aliquando Presbyteris, ut Baptizatos, Chriſmatis unctione confirment. c 1. diſt. 95.

Epiſcopi non niſi jejuni baptizatos confirment. c. ut Epiſcopi 7. diſt. 5. de conſecr.

Jejuni & præmiſſâ confeſſione accedant ad confirmationem. c. ut jejuni. 6. diſt. ead.

Confirmatio nunquam debet reiterari. c. dictum. 8. c. de homine. 9. ead.

Confirmari poſſunt pueri ab Epiſcopo tempore interdicti. c. reſponſo. 43. de ſent. Excomm.

Confirmationem accipiant; qui ab hæreticis ſunt baptizati. c. hi. 51. 1. q. 1.

Non ſeparentur ab uxoribus; qui filiaſtros ſuos in confirmatione tenuerunt. c. de his. 30. q. 1.

Confirmatio Beneficiorum. &c.

Ad quem confirmare pertinet, ad eundem pertinet examinare. c. venerabilem. 34. de Elect.

Confirmatio vel privilegium obtentum, ſuper re litigioſa, tacito, quòd res fuerit in judicium deducta, lite pendente non valet. c. 4. de confirm. utili.

Confirmatio tacita veritate impetrata, non valet. c. ad noſtram. 5. & ſeq. c. de Confirmationibus. 2. eod.

Confirmatio ſuper donatione non valente facta non valebit. c. dudum. 31. de decim.

Confirmatio contra jus obtenta. non valet. c. bonæ. 3. c. examinata. 7. de confirmat. utili. Nec valet per ſubreptionem obtenta. c. de confirmationibus eod.

Confirmare poteſt unus Legatus Statutum alterius. c. 1. de locato.

Confirmare Papa non intendit factum Legati contra Epiſcopum, c. ſua nobis. de confirmat. utili.

Confirmatus in Archiepiſcopum, non poteſt transferri in Epiſcopum. c. 1. de translat.

Confirmatione jus alterius non tollitur. c. ult. de confirm. utili.

Confirmante Papa compoſitio amicabilis fieri poteſt inter Eccleſiam & Laicos. c. penult. eod.

Confirmationes Papæ non debent judicari, niſi per falſi ſuggeſtionem fuerint obtentæ. c. de confirmationibus eod.

Infirma confirmatione Papæ accipiunt firmitatem. c. 1. de tranſact.

Confirmatio Papæ ex certa ſcientia valet, etſi aliàs non valeret. c. pen. de confirm. utili.

Confirmatio Papæ perſonalem tranſactionem facit realem. c. cùm Apoſtolica. 7. de his, quæ fiunt à Præl.

Confirmationis literæ, ſuper ſententia, à qua fuit appellatum, non valent, ſi appellatus malitioſè prævenit appellantem. c. bonæ. 3. de confirm. utili.

Confirmationem poteſt quis petere per interpoſitam perſonam. c. nihil eſt. 44. de Elect.

Electi non debent ante confirmationem conferre alicui beneficia. c. cùm in cunctis. eod.

Ante confirmationem nemo debet adminiſtrare. c. cùm jam dudum. 18. de Præb. Poſſunt tamen adminiſtrare in concordia Electi, Papæ ſubjecti immediatè, ſi ſint valde remoti ultra Italiam, dum tamen de rebus Eccleſiæ nihil alienent. c. nihil eſt. de Elect.

Caſſatâ confirmatione propter defectum juriſdictionis, vel ſolennitatem omiſſam, non propter hoc præcedens Electio caſſata dicitur. c. ſi confirmationem. 39. de Elect. in 6.

Confirmatione in forma communi nihil juris acquiritur. c. quia. 5. de conceſſ. Præb.

Confirmari poteſt factum dubium inferioris per Superiorem. c. cùm Monaſterium. 13. de Elect.

Confirmatur ipſo facto, quod non valebat. c. inſuper. 4. qui matrim. accuſ.

Confirmari poteſt ſententia lata, juris ordine omiſſo. c. ad petitionem. 22. de accuſat.

Confirmatur Romanum Territorium Pontifici Paſchali, per Imperatorem Ludovicum. c. ego. 30. in princ. Diſt. 63.

Confirmatio non valet, quam Religioſus impetravit à Papa ſuper temporali adminiſtratione, ſeu Prioratu, ſi tacuit ſe Regularem; ſi verò expreſſit Reſcriptum præſumitur falſum, quia Papa non conſuevit concedere. c. ad noſtram. 5. cum ſeq. de confirm. utili.

De re ſcienter confirmata per Papam, inferior Judex cognoſcere non poteſt, niſi confirmatio non tenuerit, ut quia ſubreptitia, vel de re litigioſa. c. 1. 2. eod.

Sententia ſeu laudum contra formam Juris, vel compromiſſi latum per arbitros, non tenet, etſi

etſi per Papam in forma communi confirmatum ſit. c. examinata. eod.

In confirmatione ex certa ſcientia ly ſicut ponitur cauſativè, nec nocet, ſi verbum confirmationis præcedit tenorem confirmati, c. venerabilis. eod.

Collatio Eccleſiæ alteri facta per legatum, & per Papam confirmata, jus Diœceſani non lædit. c. ult. eod.

Confiſcatio

Non tollit jus uxori, ac proinde ſalva manet ejus dos. c. decrevit. 14. de hæret. in 6.

Conformare.

Quisque debet ſe conformare illis, inter quos vivit, in his, quæ nec contra fidem ſunt, nec contra bonos mores. c. illa autem. 11. diſt. 12.

Cohabitare.

Clam contrahentes non ſunt compellendi cohabitare. c. quod. 2. de Clandeſt. Deſponſ.

Matrimonium per vim contractum ſpontanea cohabitatione convaleſcit. c. ad id. 21. de Sponſal.

Conjectura.

Quod profuturum conjectura nonnunquam credidit, experientia ſubſequens nocivum oſtendit. c. quia. 2. in princ. Extrav. de V. S. Joan. XXII.

Conjugium.

Conjugium eſt viri & mulieris conjunctio individuam vitæ conſuetudinem retinens, in princ. 29. q. 1. Et conjunctio viri & fœminæ eſt quoddam charitatis ſeminarium. c. un. 35. q. 1. Eſt res ſancta. c. ſi quis. 12. diſt. 30. c. quicunque. 8. diſt. 31. non improbetur. c. nuptiarum. 41. 27. q. 1.

Conjugia publica ſunt, ſi uxor ab his, qui ſuper illam dominationem habent, & à quibus cuſtodiatur, petatur, & à Parentibus & propinquioribus ſponſetur, & legibus dotetur, & ſuo tempore Sacerdotaliter, ut mos eſt, cum precibus & oblationibus à Sacerdote benedicatur, & à Paranymphis cuſtodita & ſociata, à proximis congruo tempore petita, legibus detur, ac ſolenniter accipiatur. c. aliter. 30. q. 5.

Conjugia clandeſtina ineuntes, vel ignoranter in gradu prohibito, ſoboles ex tali conjunctione cenſetur illegitima. c. ult. §. ſi quis. de cland. deſponſ. clandeſtina prohibentur. c. nullum. 30. q. 5.

Conjugium deſponſatione initiatur, commixtione perficitur. c. ſtatutum. 34. 27. q. 2. cum ſeqq.

Ubi non eſt conſenſus utriuſque, ibi non eſt conjugium. c. ubi. 30. q. 2.

Ceremoniæ velaminis, annuli, vittæ &c. quæ uſurpantur in conjugiis, explicantur, quid ſibi velint. c. fœminæ. 30. q. 5.

Conjugium non facit defloratio virginitatis, ſed pactio conjugalis. c. cum initiatur. 27. q. 2.

Conjugium eſt, cùm conjungitur puella, non cum cognoſcitur. cit. c. in fin.

Conjugium ritè vocatur, ſi quis deſponſatâ ſibi, & traditâ utatur. c. ſi quis deſponſatâ. 38. ead. Aliter non fit legitimum conjugium, niſi à Parentibus filia tradatur. c. non omnis. §. cùm ergo. 32. q. 2.

Conjuges verè ſunt, qui ſolius incontinentiæ cauſâ contrahunt. c. ſolet. ead.

Fornicarii, non conjuges ſunt, qui ſterilitatis venena procurant. c. aliquando. ead.

Synodus Nicæna conjugium in uniuſcujusque voluntate, non neceſſitate, dimiſit. c. Nicæna. 12. diſt. 31.

Prima conjugii Fides, caſtitatis gratia eſt. c. cave. 25. q. 1.

Inter Conjuges debet ſervari fides, & Sacramentum, quæ cùm defuerint, non conjuges, ſed adulteri appellantur. c. apud. §. quæ. in fin. 32. q. 1.

Eadem à viro, quæ ab uxore, debetur caſtimonia. c. nemo. 32. q. 4.

Conjugium ſinè dote nullum fiat. c. nullum. 30. q. 5.

Conjugatus tenetur expectare alterum quousque certus ſit de morte. c. in præſentia. 19. de ſponſalib. donec ſaltem veriſimiliter præſumatur de morte conjugis. c. quoniam. §. porrò. ut lite non conteſt.

Non ſolùm virgines & continentes; ſed etiam conjugati per bona opera poſſunt venire ad cœlum. c. firmiter. de Summa Trinit. in fine.

Conjugale vinculum manet poſt divortium. c. ult. 32. q. 7.

Conjuge mortuâ licet alteram ducere, modò non repudiatam, nec viro deſponſatam; ſed liberam. c. additur. 27. q. 2.

Conjuges dicuntur ſponſæ. c. qui deſponſatam. ead. verius conjuges appellantur à prima die deſponſationis. c. Conjuges. c. conjux. ead.

Conjuges habere non poſſunt fœminas raptas raptores; licèt conſenſum Parentum acceperint. c. ult. 36. q. 2.

Conjuges non debent ſe libidinosè diligere. c. origo. c. pen. 32. q. 4.

Conjugum confeſſio contra matrimonium, non præjudicat matrimonio propter colluſionem, c. ſuper. 5. c. veniens. 9. de eo, qui cognovit conſang.

Conjugia inter alienigenas prohibita ſunt de jure Gentium. c. jus Gentium. 9. diſt. 1.

Conjugia legitima ſervorum non dirimunt Domini, ſi quilibet ſerviat Domino ſuo. c. ult. 29. q. 2.

Conjugia non ſolvuntur in Baptiſmo, ſed crimina. c. ſi quis. 28. q. 2. c. acutiùs. 28. q. 1. Lex mundana præcipit, converſionis gratiâ utrolibet invito ſolvi conjugium; ſed Lex Divina vetat. c. agathoſa. 25. 27. q. 2. intellige, niſi alter infidelium Gentilis aut Judæus perduret. vide Baptiſmus. §. quid Baptiſmus quoad matrimonium.

Si altero conjuge converſo alter in infidelitate maneat, communis proles aſſignatur converſo. c. ult. de converſ. infid.

Conjugia non licet ſolvi furore ſubſequente, truncatione membrorum, aut exſectione. c. hi, qui. 32. q. 7.

Digitized by Google

Datur triennium à tempore celebrati conjugii ad probandam frigiditatem. c. laudabilem. 5. de frigid. & malef.

Conjugium non ſolvitur, ſi vir vel mulier, ſcienter vel ignoranter filium ſuum de ſacro fonte ſuſceperit. c. ſi vir. 2. de cognat. ſpirit.

Conjuges in cauſa adulterii, pares ſunt ità, ut etiam uxor poſſit dimittere virum cauſâ fornicationis. c. ſi uxorem. c. apud. 32. q. 5.

Quidquid viris jubetur, hoc conſequenter redundat in fœminas. c. præcepit. ead.

Vir eſt caput mulieris. c. ult. 32. q. 6. Ubi melius vivit mulier, quàm vir, capite deorſum pendet domus. cit. c.

Impedimenta Conjugii & Copulæ.

Tunc ſolùm in commixtione conjuges ſinè culpa ſunt; cùm non pro explenda libidine, ſed pro ſuſcipienda prole miſcentur. c. ult. §. hinc Paulus. diſt. 13.

Copula non debet eſſe cauſâ voluptatis etiam inter conjuges. c. vir. 33. q. 4.

Uſus conjugii naturalis, ſi ultra modum prolabitur, eſt veniale. c. adulterii. 32. q. 7.

Ad mulieris concubitum vir ſuus accedere non debet, quouſque, qui gignitur, ablactetur. c. ad ejus. diſt. 5.

Tempore partus & conceptus ab uſu conjugii abſtinendum. c. quotieſcunque. c. ſi cauſa. 33. q. 4. etiam diebus feſtis, proceſſionis. ibid. & c. Chriſtiano. ead. item diebus jejuniorum, c. fratres ead.

Uſus conjugii non ſtat cum oratione & Euchariſtiæ ſumptione. c. 1. cum ſeqq. 33. q. 4. Nè ſe invicem fraudent conjuges, non debent etiam orationi vacare, niſi ex conſenſu communi. c. Apoſtolus. ead.

Vir uſus conjugio, niſi lotus aquâ, ab ingreſſu Eccleſiæ prohibetur. c. vir. ead.

Vir continentiæ meritum habet, qui per incontinentiam uxoris debitum reddere cogitur. c. ſecundùm. 33. q. 5.

Qui non causâ ſobolis procreandæ; ſed cauſâ libidinis copulantur, non tam conjuges; quàm fornicarii videntur. c. 1. & ſeq. 32. q. 2.

Non datur præſentia Spiritûs Sancti, tempore, quo conjugales actus geruntur; etiamſi Propheta eſſe videatur, qui officio generationis obſequitur. c. connubii. 32. q. 2.

Conjugia inter diverſæ Religionis Sectatores non fiant. c. ſic enim. §. tu verò. 28. q. 1. c. cave. ead.

Inter fideles verum eſt conjugium. in princ. ead. ubi pro & contra authoritates adferuntur.

Sinè ſpe conjugii maneat raptor ſponſæ, nec rapta nubat, ſi conſenſerit. c. ſtatutum. 27. q. 2.

Conjugia penitùs interdicantur his, qui ſuas Conjuges occidunt, exceptis adoleſcentibus. c. interfectores. 33. q. 2.

Sinè ſpe conjugii manet Pater opprimens ſponſam filii, & ipſa perſona oppreſſa; filius tamen factum Patris ignorans, aliam accipiat. c. ſi quis. 32. 27. q. 2.

Machinatio conjugis in mortem, privat ſpe conjugii, non homicidium neceſſarium. c. de divortio.

Si conjunx certè ſcit impedimentum matrimonii, non poteſt reddere debitum, & debet potiùs excommunicationem humiliter ſuſtinere; ſi verò probabiliter tantùm ſcit, poteſt reddere, non tamen exigere; Si verò ex levi, & temeraria cauſa putat; depoſitâ conſcientiâ poteſt & reddere, & exigere. c. inquiſitioni. 44. de ſent. Excomm.

Conjugii conſenſum non excludit error fortunæ & qualitatis. c. un. §. ad hæc. 29. q. 1. Excludit autem error perſonæ & conditionis. cit. §.

Conjugium novum prioris conjugii affinitatem ſolvere non poteſt. c. fraternitas. 35. q. 10.

An ſi uxori repetenti virum, vel viro uxorem, objiciatur impedimentum conſanguinitatis in gradu prohibito, debeat priùs reſtitutio fieri, controvertitur. Affirmatur in cap. Ex conqueſtione. de reſtit. ſpoliat. Diſtinguitur in cap. litteras. eod. ſic: ſi probationes impedimenti, offerantur paratæ, recepto, ab opponente, juramento malitiæ, negabitur reſtitutio quoad thorum; ſic verò quoad alia: ſi verò probationes in promptu non ſint, fiet plena reſtitutio (niſi ſit magna viri ſævitia) etiam per cenſuram, quam uxor negando debitum (utpòte certò conſcia impedimenti) debet humiliter ſuſtinere. cit. c. literas.

Conjuges ſeparantur ob fornicationem ſpiritualem, id eſt: ſi conjux conjugem ad infidelitatem traxerit, & tamen eis ſeparatis, durat conjugium. c. quæſivit. 2. de divortiis.

Non ſeparetur matrimonium ad confeſſionem conjugum, dicentium affinitatem præceſſiſſe, etſi rumor viciniæ conſentiat. c. ſuper eo. de eo, qui cognovit, niſi fide dignæ probationes accedant. ibid.

Conjunx propter alterius crimen, v. g. furtum &c. non ſeparatur; ſic vero propter ſpiritualem fornicationem, c. quæſivit. 2. de divortio.

Conjunx conjugem de adulterio impetere non poteſt, ſi & ipſe adulterium commiſiſſe convincatur. c. intelleximus. de adulter.

Conjugia voventium continentiam, non ſunt ſolvenda. c. nuptiarum. 41. 27. q. 1. cum ſeqq. 2. quod intelligitur de voto ſimplici.

Non poteſt vir vovere continentiam, niſi ex conſenſu uxoris. c. 1. cum ſeqq. 33. q. 5. Nec debet extorqueri conſenſus ille ab uxore. c. notificaſti ead.

Si uxor ſine licentia voverit continentiam, poteſt eam vir recipere. c. mulier. c. una. ead.

Non poteſt viri continentiæ vota reſcindere, quæ in ejus aſſenſu mulier Deo promiſit. c. quod. c. ult. §. fin. ead. mulier votum continentiæ, quod viro conſentiente emiſit, eo prohibente ſervare non cogitur; viri id erit peccatum. c. manifeſtum. §. ex ead.

Conjunx, quæ continentiam vovit, tenetur reddere debitum conjugi, licèt hic ad tempus voto conſenſerit. c. Chariſſimus. de converſ. conjug.

Si conjuges ab obligatione conjugali ſe mutuò abſolverunt, continentiam promittendo, & uterque vel alter eorum Religionem profitetur, alter alterum repetere non poteſt. c. dudum. cùm ſis. eod.

Con-

Conjuges poſſunt à ſe invicem divertere, religionem profitendo. c. veniens. de regularib. Aliter autem ſi ſe abjurârunt, illicitum eſt juramentum. cit. c.

Poſtquam unus conjugum, etiam invito altero, ante copulam carnalem ingreſſus & profeſſus eſt religionem, alter manens in ſæculo, poteſt aliud matrimonium inire. c. verùm. de converſ. conjug.

Uxor necdum cognita, quæ dicit ſe velle intrare Religionem, compellitur intra certum tempus profiteri, vel marito adhærere. c. ex publico. eod.

Conjugatus faciens profeſſionem cum conſenſu uxoris, licèt nunquam intraverit monaſterium, ſi mortua conjuge aliam ducat, non valet matrimonium, & Monaſterium intrare compellitur. c. ex parte. 9. eod.

Conjugia non debent ſolvi religionis causâ, niſi utraque pars conſenſerit, eandemque viam elegerit. c. ſunt, qui. & ſeqq. 7. 27. q. 2.

Conjugatorum neuter ſinè altero poteſt ingredi religionem. c. cùm ſis. de converſ. conjug. poteſt ante copulam carnalem. c. verum. c. ex parte. 14. eod. ſecùs poſt copulam. c. quidam. 3. & ſeq. eod. niſi ſit adultera, & poſt adulterium vir eam non cognovit. c. conſtitutus. 15. eod.

Si alter conjugum altero inſcio Religionem profeſſus eſt, & ideo reſtitutus eſt, eo mortuo, ad monaſterium redire non cogitur; aliud tamen matrimonium inire non poteſt. c. quidam. c. placet. eod.

Conjugatus non admittatur ad ordinem Eccleſiaſticum, vel beneficium, niſi caſtitatem voveat, & non ſit bigamus. c. ſanè de Cleric. conjug.

Conjugatus non eſt ad ſacros Ordines promovendus, niſi uxor conſentiat, & voveat caſtitatem. c. conjugatus. de converſ. conjug.

In conjugio conſtitutus ad ſacerdotium aſſumi non debet, niſi fuerit promiſſa converſio. c. aſſumi. diſt. 28.

Diaconis & Presbyteris nunquam licuit in Latina Eccleſia conjugio uti cum uxoribus, quas antè habuerunt in princ. diſt. 31.

Ut conjuges fiant religionis alicujus, debet adeſſe conſenſus Epiſcopi. c. ſi vir. 23. 27. q. 2.

Si quis virginitatem vovens, conjugatos arroganter virtuperaverit, anathema ſit. c. ſi quis. diſt. 30.

Conjugum Religionem intrantium ſeparatio ad Epiſcopum pertinet: alias revocatur, ſi alter ſuſpectus habeatur, niſi alter intret Ordinem, vel voveat continentiam, & non ſit ſuſpectus. c. 1. de converſ. conjug.

Conjunctio.

Conjunctio viri & fœminæ eſt Juris naturalis. c. jus naturale. diſt. 1.

Conjunctiones conſanguineorum non ſunt legitimæ. conſanguineorum. 3. q. 4.

Conjuncti Gentiles non debent diſſolvi, conjungendi autem omnino. c. ſic enim. §. tu verò. 28. q. 1.

Conjurare.

Conjuratores & conſpiratores delarentur, qui juraverunt contra mandatum Papæ agere, quamdiu poſſunt reſiſtere. conſtitutionem. de V. S. in 6. §. cæterum.

Conjuratio dicitur, quando Clerici vel Monachi, rebelli auctoritate ſe in unum, conjuratione intercedente, collegerunt, aut Sacramenta inter ſe dederunt. c. ſi qui Clericorum, 11. q. 1.

Conjuratio & conſpiratio pro uno eodémque crimine accipiuntur. conjurationum. eod.

Conjurantes in nulla accuſatione ſunt recipiendi. c. conſpiratores. 3. q. 4.

De crimine conjurationis convicti, & etiam conſentientes, efficiuntur infames. c. conſpirationum. c. ſtatuimus. 11. q. 1.

Ad detegendam veritatem conſpirationis coguntur ſocii, etiam jurati. c. ult. de teſtib. cogend.

Connivere.

Connivere in gravioribus delictis non debemus. c. conqueſti. 22. de ſent. Excomm.

Connexa.

Connexorum idem eſt judicium. c. tranſlato. 3. de conſtit.

Conqueri.

Conqueri poſſunt de facto Parentum liberi, & Liberti de facto Patronorum, ſi modò crimen eis non intendant. c. prohibentur. 2. q. 1.

Conſanguinitas.

Conſanguinei dicuntur, quos Divinæ & Imperatorum Romanorum & Græcorum Leges conſanguineos appellant. c. conjunctiones. 35. q. 2.

Conſanguinei uxoris in eodem gradu ſunt affines viri. c. porrò. 35. q. 5.

Conſanguinei viri omnes ſunt affines uxoris. ibid.

Inter conſanguineos viri & conſanguineos uxoris affinitas nulla eſt. c. quod. 5. de conſang.

Conſanguinitas non impedit matrimonium, ſed Eccleſiæ conſtitutio. c. cùm igitur. in princ. 35. q. 1. Imo & Lex ſacra prohibet cognationis turpitudinem revelare. c. quædam. 20. 35. q. 2. & 3.

Si inter conſanguineos contractum eſt matrimonium, & ex ſeparatione grave ſcandalum immineat, poſſunt relinqui in bona fide. c. quia. de conſanguinit.

Qui cauſa conſanguinitatis ab invicem ſeparati ſunt, cognito errore, ad priora conjugia redeant. c. loci. 35. q. 9.

Ad probandam conſanguinitatem in cauſa matrimonii ſunt quædam, ſinè quibus non valet teſtimonium de auditu. c. licet. 47. de teſtib.

Unius teſtimonio conjugia non diſſolvuntur. c. ab iſto. 11. §. quod autem. 35. q. 6.

De propinquitate conſanguinitatis teſtimonium dare debent non Extranei; ſed ii, ad quorum notitiam pertinet, ùt Pater, Mater, Frater, Soror, Patronus, Avunculus, Amita, Matertera, & eorum procreatio. In defectu horum ab Extraneis, & antiquioribus ac veracioribus, quibus ea propinquitas nota ſit, teſtimonium requiratur canonicè. c. quotiens. 5. de teſtib. c. 2. cum ſeqq. 2. 35. q. 6.

Debet autem teſtimonium firmari juramento. Quodſi autem nec propinqui, nec extranei jurare velint conjugium jam antè initum nullatenus diſſolvatur. c. notificamus. ead. Quòdſi autem duo vel tres viri, conſanguinitatem juraverint, vel ipſimet conjuges confeſſi fuerint, conjugium diſſolvatur. c. ſi duo. ead. Si verò nullo jurante, ipſi conjuges negent conſanguinitatem, poſtquam per Judicium Chriſti, & ſimilia, interrogati ſunt, eorum confeſſioni ſtandum erit. cit. c.

Proponuntur juramenta varia. 1um; Accuſatoris, qui conſanguinitatem inter duos accuſat. c. de parentela. 35. q. 6. 2um Teſtium circa idem. c. illud. ead. 3um. Synodale, c. Epiſcopus. ead. 4um. Separationis, c. ab iſto. ead.

In teſtimoniis prædictis, non debet eſſe aliqua varietas, vel contrarietas. c. de parentela. ead.

Juramentum illius, qui injuſtè dimiſſam recipit. c. ab iſto. ead.

Teſtes, qui de conſanguinitate deponunt, computationem graduum debent à ſtipite, vel germine incipere. c. tua. de conſanguinit.

Qui à ſtipite diſtat 4to. gradu poteſt contrahere cum altero, qui diſtat 5to. c. ult. eodem.

Conſanguinitas deſcendens in poſteros ex parte mulieris æqualiter computatur, ſicut ex parte viri. c. de propinquis & ſeq. c. æqualiter. & ſeq. 35. q. 3.

In parentela propria & conjugis eadem conſanguinitas obſervanda eſt. c. ſanè. 35. q. 2. & 3.

Conſanguinitatis arbor eſt authentica. c. 1. & ſeq. c. ult. 35. q. 5.

Gradus conſanguinitatis computantur. in cap. ad Sedem. ead.

In computatione conſanguinitatis incipiendum eſt a ſtipite, vel à duobus Fratribus. c. tua. 7. de conſang.

Leges ſæculi ponunt Patrem in primo Gradu, Filium in ſecundo. Canones autem utrumq; in primo, Nepotem in ſecundo. Differentia eſt, quòd leges ad hæreditates attendant, quæ non niſi ab uno ad alterum transferri poſſunt; Nuptiæ autem non poſſunt eſſe ſinè duobus. c. ad Sedem. §. Fratris. 35. q. 5.

Juxta Leges Fratres ſunt in 2do. Gradu, juxta Canones in 1mo. Filii Fratrum juxta computum Legum ſunt in 4to. juxta Canones in 2do. Nepotes, qui in 6. ibidem computantur, in Canonibus numerantur in 3^{tio}. & ſic deinceps. cit. c.

Conſanguinitatis Gradus olim uſque ad 7^{mam}. generationem computabantur. c. nullum. c. progeniem. 35. q. 3.

Nota: quando in aliquibus Canonibus dicitur, non licere conjugium uſque ad 7^{mum} Gradum; in aliquibus uſque ad 6. Non ideo permittitur 7^{mus}. diverſitas enim hæc inde venit, quòd qui nominant ſeptimum, hi Patrem in primo, Filium in ſecundo Gradu ponant; qui verò in 6^{tum}, hi Filium in primo Gradu ponant cum Patre; cùm Pater & Filius una caro probentur. Et ſic utrique Canones combinantur, ità ut eædem perſonæ juxta illos inveniantur in ſeptimo, juxta hos autem in ſexto Gradu. c. ad Sedem. 35. q. 5.

Nullus in ſexta generatione copuletur conjugio, & conjuncti ſeparentur. c. 1. c. cotradicimus. 35. q. 2. & 3. c. nullum. c. progeniem. c. nulli. ead.

Anglis permittebatur, ut in 4ta. vel 5ta. generatione copularentur. c. quædam. ead. Quibus poſtea in fide firmatis hanc licentiam ſuſtulit Gregorius, qui priùs minùs firmis indulſerat, atque conſultus à felice Meſſanæ Conſule, reſpondit, ſe non permiſiſſe hoc univerſè, ſed illi ſolum genti, nè bonum, quod cœperant, metuendo auſteriota, deſererent. c. ad Sedem. 35. q. 5.

Conſanguinitatis impedimentum uſque ad 7^{am}. generationem extendebatur, quia adhuc memoria cognationis retineri poterat; cùm in 7. Gradibus canonicè ſervatis, omnia propinquitatum nomina continentur: ultra quos nec nomina graduum reperiuntur, nec ſucceſſio poteſt ampliùs prorogari, nec generatio memoriter ab aliquo recordari. ibid. v. illa quoque. Seu quia tot ætatibus, mundi generatio, & hominis ſtatus finitur, ideo conſanguinitas ad 6. gradum conſtituta eſt. c. un. 35. q. 4. De nova conſtitutione vide Concil. Trid. de Reform. Matrim. Seſſ. 24.

Nomina conſanguineorum & affinium. c. quod. c. Primò. 35. q. 5.

Regulæ aliquot pro Gradibus & diſtantia eorum inter ſe, tam in recta, quàm collateralibus lineis. ibid poſt Arborem Conſanguinitatis.

Quæſtiones circa Arborem Conſanguinitatis. ibid.

Conſanguinitatis eſt vinculum perſonarum ab eodem ſtipite deſcendentium, Gradus continens, & numeros eorum diſtinguens: & eſt triplex: Aſcendentium, Deſcendentium, Collateralium. ibid.

Gradus eſt habitudo diſtantium perſonarum. ibid.

Formatio Arboris, & explicatio ejuſdem. ibid. §. Nunc formemus.

Inter Aſcendentes & Deſcendentes prohibitionem dicunt aliqui terminari in 4to Gradu; alii dicunt communiter eſſe in infinitum. ibid. §. nunc quæritur.

Si unus diſtet à ſtipite uno gradu, altera 5. poſſunt contrahere. ibid. eodem. §. v. eodem modo.

Nec ſuam, nec uxotis conſanguineam licet ducere. c. qui deſponſatam. in fin. 27. q. 2.

Mortuâ ſponsâ, ejus conſanguineam ducere non licet. Quod ſi factum fuerit, ſeparentur. c. ſi quis. 14. & 15. ead.

Sponſam conſanguinei, conſanguineus habere non poteſt: c. ſponſam. 8. de ſponſal.

Conſanguinei Mariti, cum Conſanguineis uxoris licitè contrahunt. c. quod c. quod. 5. de Conſang. quia nulla inter illos affinitas, ut ſuperiùs dictum.

Conſanguineis prioris viri non poſſunt conjungi liberi de ſecundo viro. c. fraternitatis. cum ſeqq. 2. c. ult. 35. q. 10. uſque ad 4^{tum} gradum. c. penult. ead.

Conſanguineorum conjunctiones non ſunt legitimæ. c. conſanguineorum. 3. q. 4.

Con-

Conſanguineorum nuptiæ aliquando causâ neceſſitatis permiſſæ ſunt, uti initio mundi: aliquando causâ juſtæ rationis inveniuntur imperatæ. 35. q. 1. in princ. & c. 1. ead. Et cauſæ, ob quas vel permiſſæ, vel imperatæ ſunt ibid. Sunt ab Eccleſia prohibitæ. ibid. §. Hac itaque. conjunctiones. 35. q. 2. & 3. c. quod de conſanguinit. etſi hoc habuerit conſuetudo.

Qui in gradu prohibito conjuncti fuerint, ſeparentur. hæc. 35. q. 8. Niſi ignorantes contraxerint, & jam multa annorum curricula ſint revoluta, ità ùt filios habeant. c. de gradibus, ead.

Si conſanguinitas juramento probetur, matrimonium ſtatim ſeparetur. c. conſanguineos. c. notificamus. 35. q. 6.

In ſeparatione Conſanguineorum probatio teſtium debet fieri duplici juramento: 1mo. quod non privato odio, neque amicitiâ, neque pro aliquo commodo, quod habuerint, habeant, vel habituri ſint, jurent. 2do. ſic à Majoribus ſuis ſe audiviſſe, & credere, ità eſſe. c. quotiens. 5. de teſtib.

Qui conſanguineam ducunt, & ſeparantur, non licebit eis, quamdiù vivunt, matrimonium contrahere. c. qui. 35. q. 2. & 3.

Qui uxoris conſanguineam cognovit, nunquam debitum ab uxore ſua petat. c. 1. de eo, qui cogn.

Conſanguineam cognoſcens dicitur inceſtuoſus, & talis eſt ab omnibus deteſtandus. c. de inceſtis. & ſeq. 35. q. 2. infamiâ notentur. c. conjunctiones. ead. & ab hæreditate repellantur. ibid.

Sicut proprias, ità uxoris conſanguineas vitare debemus. c. de propinquis. c. nullum. c. æqualiter. & ſeq. 35. q. 2.

Propter Conſanguinitatem ſuſpecti, contrahentes contra prohibitionem Eccleſiæ, ſeparandi ſunt, uſque ad finem cauſæ. c. ult. de matrim. contract. contra Eccl.

Conſcientia.

Quem conſcientia defendit, maledicta non curet. c. in cunctis. 52. 11. q. 3. c. inter verba. 55. ead.

Nobis neceſſaria eſt conſcientia noſtra, aliis fama noſtra. c. non ſunt. 56. 11. q. 3. c. nolo. 12. q. 1.

Qui de ſua conſcientia confidens, famam negligit, crudelis eſt. cit. c. nolo. & c. non ſunt. 56. 11. q. 3.

Si ſola conſcientia accuſat, liberi ab accuſatione eſſe non poſſumus. c. in cunctis. ead.

Quidquid fit contra conſcientiam, ædificat ad gehennam. c. literas. 13. de reſtitut. ſpoliat.

Contra conſcientiam nullus operari debet. c. inquiſitioni. 44. de ſent. Excomm. & contra conſcientiam veniens, peccat mortaliter. c. per tuas. 35. de Simon. Erronea deponenda eſt. ibid. in fin.

Suæ quis conſcientiæ relinquitur in judicio voluntario, non in contentioſo. c. niſi. 10. de renunt.

Judex in judicando non debet conſcientiam ſequi; ſed ea, quæ probantur. c. ſi Sacerdos. 2. de offic. Ordin.

Quando Deus Judex erit, alius teſtis, quàm conſcientia tua non erit. c. cuſtodi. 54. 11. q. 3.

Conſcientia alicujus probatur per juramentum. c. paſtoralis. 4. de Except.

Conſecratio.

De forma conſecrandi Epiſcopos legitur in c. Epiſcopus diſt. 23. c. 1. & 2. diſt. 64. c. 1. diſt. 75.

De conſecrationis modo aliorum Clericorum, habetur in c. Presbyter. & ſeq. uſque ad Capitulum Pſalmiſt. diſt. 23.

De conſecratione Regum. c. unic. de ſacra unct. Imperator à Papa conſecratur. Clem. un. in princ. de jurejur.

Forma conſecrationis Eccleſiarum traditur. in authent. de Monachis. §. illud. & c. placuit. 1. q. 2. & c. 1. diſt. 1. de conſecr.

Forma conſecrandi Altaria, aliaſque res ſacras explicatur. c. unic. de ſacra unct. §. ungitur. c. Altaris. & c. placuit. diſt. 1. de conſecr.

Conſecratum non debet ad humanos uſus applicari. c. ad hæc. de relig. domib. c. mancipia. de rer. permut.

Conſecrationem Electi poteſt committere Archiepiſcopus Suffraganeis. c. quod Sedem Apoſtolicam. de Offic. Judic. ordin.

Conſecrari debet Epiſcopus ad minus à tribus cæteris Epiſcopis, conſentiente Archi-Epiſcopo. c. Epiſcopus. diſt. 23.

Pro conſecratione Eccleſiæ procuratio peti poteſt. c. cùm ſit Romana de Simon.

Pro conſecratione Eccleſiæ præter procurationem nihil exigi debet. ibid.

Non eſt Simoniaca Ordinatio & Conſecratio, ſi aliquid donatum fuerit ordinandi non ex pacto. c. Etſi. 18. eod.

Qui fecit Eccleſiam conſecrari, tenetur ei de dote providere. c. cùm ſicut. de conſecrat. Eccl.

Corruente tecto, parietibus illæſis, & Altari non enormiter fracto, nec Eccleſia, nec Altare conſecratur. c. ligneis. eod. Non conſecratur Altare in extremis tantùm fractum. ibid.

Reconſecrato Altari, non ideo reconſecratur Eccleſia. c. 1. eod.

Moto Altari conſecretur Eccleſia denuò, uti & ſi homicidio vel adulterio fuerit violata. c. ſi. 19. diſt. 1. de conſecr. vide c. propoſuiſti. de conſecr. red.

Eccleſia denuo conſecretur, ſi vel igne exuſta, vel Sanguinis aut Seminis effuſione polluta fuerit. c. Eccleſiis. cum ſeqq. diſt. 1. de conſecr. etiamſi priùs non fuerit conſecrata. c. ſi Eccleſia. de conſecr. Eccl.

Eccleſia ſemel conſecrata, non debet iterum conſecrari, niſi in certis caſibus. c. Eccleſiis diſt. 68.

Quoties de Eccleſiarum conſecratione dubitatur, conſecrantur. c. ſolennitates. 16. diſt. 1. de conſecr. c. Eccleſiæ. 18. ead.

Semel conſecratus conſecrari iterum non debet. c. 1. diſt. 68. c. 2. §. quod ergo. ead. c. etſi. §. breviter. 1. q. 7.

Qui conſecrantur ab iis, quos conſtat Epiſcopos non fuiſſe, vel dubium eſt, an fuerint, iterum conſecrentur. c. Presbyteri. diſt. 68.

Conſecratio Epiſcopi ultra trium menſium ſpatium non debet proferri. c. 1. ſ. tempus. cum c. ſeq. diſt. 75. & ponitur pœna contrarium facienti. c. 2. ead.

Conſecrans rem alienam, ejus æſtimationem ſeu pretium reſtituat. c. comperimus. 14. q. 6.

Epiſcopus, qui in alterius Diœceſis territorio ædificavit Eccleſiam, non poteſt eam conſecrare. c. 1. 16. q. 5.

Quando dubitatur, in cujus Diœceſi Eccleſia ſit conſecranda, ille Epiſcopus conſecrabit, qui priùs in illo loco Epiſcopalia exercebat. c. 1. de relig. Domib.

Conſecratio Eccleſiarum non debet alibi fieri, quàm in locis Deo ſacratis. c. 1. & 2. diſt. 1. de conſecr.

Conſecrationes Eccleſiarum recèns ædificatarum, non fiant ſinè Papæ authoritate. c. Præcepta. 5. cum ſeq. ead. diſt.

In Eccleſiis ſine licentia Papæ conſecratis, publicæ proceſſiones non fiant. c. certum. 7. diſt. 1. de conſecr.

Conſecrari etiam die non Feſto, poteſt Eccleſia. c. tua. de conſecr. Eccl.

Plura Altaria ſimul in eadem Eccleſia, & plures ſimul Epiſcopi poſſunt conſecrari. c. cùm ſis. eod.

Arianorum Eccleſiæ debent conſecrari. c. Eccleſias. cum ſeq. diſt. 1. de conſecr.

Conſecrato poteſt commiſceri oleum non conſecratum, & totum fit conſecratum. c. quod in dubiis, 3. de conſecr. Eccl.

Omnis conſecratio Eccleſiæ & Chriſmatis & Epiſcoporum debet fieri cum Miſſæ celebratione. c. quod ſicut. de Elect. c. omnes diſt. 1. de conſecr. c. te referente. de celebr. Miſſ.

Conſenſus.

Conſenſus eſt duorum vel plurium in idem ſenſus. 20. q. 1. de his ità.

Conſenſus non eſt niſi voluntatis. ead. ſ. ad hæc.

Conſenſus alius eſt præcedens, alius eſt ſubſequens: præcedens eſt, quando ante carnalem copulam in individuam vitæ conſuetudinem uterque conſentit; ſubſequens, quando poſt in idem conſentit. cit. §.

Per conſenſum ſequentem imputatur, quod initio non nocebat. c. ſicut. 33. de Simon.

Si, quod antea calore iracundiæ factum eſt, poſtmodum conſenſu ratificetur, valet. c. dudum. 20. de converſ. conjug. Et quod initio non valuit, ſubſequenti conceſſu confirmatur. c. ſuggeſtum. 20. de Jure Patron. c. cùm nos. 3. de his, quæ fiu. à Præl.

Obligatio conſenſu contracta, diſſenſu diſſolvitur. c. 1. de Reg. Jur.

Qui conſenſum jungit cum pravitate, latum pandit delinquentibus aditum. c. facientis. 3. §. & libat. diſt. 86.

Conſentire non dicitur, qui errat. 21. §. hæc autem.

Conſenſum non omnis error evacuat. §. ad hæc. ead.

Conſenſum excludit error materiæ in contractibus. cit. §. ad hæc.

Per conſenſum ſubſequentem valent, quæ metu fiunt, nec teſtes amodo ſunt in contrarium recipiendi, c. ad id. de ſponſalib.

Scienti & conſentienti non fit injuria, nec dolus. c. ſcienti. 27. de R. J. in 6.

Qui deſinit obviare, cùm poteſt, conſentit. c. qui poteſt. c. ult. 23. q. 3.

Conſentire videtur, qui tacet c. qui alios. 2. de hæret. c. qui tacet. 43. de R. J. in 6. is qui tacet. 44. eod.

Conſentire verbo & facto, idem eſt. c. ult. de conjug. ſervor.

Conſentire in aliquem ſemel, ſufficit. c. de illis 7. de deſponſ. impub.

Qui non in unum conſentiunt, ſed ſibi diſſentiunt, concilium non agunt. c. 1 in fin. diſt. 15.

Qui ſemel conſentit, propoſitum ſuum publicato ſcrutinio variare non poteſt. c. publicato. 58. de Elect.

Conſentire videtur contractui, qui illi ſubſcribit. c. quis. 6. de reb. Eccl. alien. vel non.

Conſentire videtur, qui non contradicit. c. continebatur. 2. de his, quæ fiunt a Prælat.

Si parentes conſenſerunt, filiam 12. annorum in Monaſterio eſſe per annum & diem, poſtea eam extrahere non poſſunt. c. puella. 20. q. 2. Si ante 12. annos ætatis ſponte ſuâ ſacrum velamen ſibi aſſumpſerit, poſſunt ſtatim parentes aut tutores factum irritum facere. ibid.

Conſenſus Capituli valet, licèt tempore conceſſionis non ſit præſtitus. c. paſtoralis. 7. de donation.

Conſenſus elegentium liber eſſe debet in electionibus; ſi verò coactus ſit, irrita eſt electio. c quiſquis. 43. de Elect.

Conſensûs & pactionis fides eſt. c. 1. de ſponſa duor.

Conſenſus omnium requirendus eſt in cauſa Univerſitatis. c. ult. de Maj. & obed.

Conſentire non poteſt religioſus ſinè licentia Superioris. c. ſi Religioſus. 27. de elect. in 6.

Conſenſus liber non eſt, qui in alieno arbitrio reſervatur. c. ſuper. 5. de condit. appoſit.

Conſenſus de præſenti non eſt habendus, licèt per verba de præſenti evidentiùs exprimatur, qui in alieno arbitrio non habito, ſed habendo conſiſtit. cit. c.

A Judicibus, quos conſenſus communis elegit, non licet provocare. c. à. Judicibus. 2. q. 6.

Conſenſus privatorum, eum qui juriſdictioni præeſt, poteſt ſuum Judicem conſtituere. c. ſignificaſti. 18. de for. com.

Conſentiente Procuratore Domini, Judex datus ab eo recuſari non poteſt. c. pen. de cauſ. poſſ. & propr.

Si in illum, quem poſſum legitimè recuſare, conſentio, illum poſtea non poſſum recuſare. c. inſinuante. 25. de offic. Deleg.

Niſi partes conſenſerint, cauſa non debet remitti

ad

ad eum, à quo eſt appellatum. c. accepta. 35. de appell.

Facientis & conſentientis par pœna eſt. c. notum. 10. 2. q. 1. c. conſanguineorum 3. q. 4. c. 1. de offic. deleg. c. excommunicamus. 13. de hæret. c. qui cum. 4. de furt. c. ſi quis. 4. de purg. canon. c. nuper. 29. c. quantæ. 47. de ſent. excomm.

Qui peccat, & peccanti conſentit, uterque reus eſt. c. ita. 96. c. qui. 100. 11. q. 3. c. omnes. 17. q. 4. c. viduas. 2. in fin. 27. q. 1.

Conſenſio factorum maculat, non communio malorum. c. ſi quis Catholica. 23. q. 4.

Conſentientes infamibus, efficiuntur infames. c. conſanguineorum. §. quisquis. 3. q. 4. c. nullus Primas. 9. q. 2. Et tales à Teſtimonio rejiciendi. cit. §.

Conſentientes conſpirantibus, infames fiunt. c. conſpirationum. in fin. 11. q. 1.

Epiſcopus conſentiens criminibus aliorum, ab officio eſt deponendus. c. 1. & ſeq. diſt. 83.

Conſentire dicitur, qui peccantibus ſe amabilem præbet. c. 1. in med. diſt. 93.

Conſentire videtur erranti, qui ad reſecanda, quæ corrigi debent, non occurrit. c. penult. diſt. 83.

Conſentientes, agentes, & opem dantes, pari pœna plectuntur. c. ſicut. 6. de homicid.

Conſentiens inſtitui in locum viventis debet repelli. c. poſt elect. 7. de conc. Præb.

Niſi contemptus in Electione conſentire voluerit, caſſari debet Electio. c. quod ſicut. 28. de Elect.

Conſenſus partium poteſt relaxare authoritatem juris. c. nonnulli. 28. de reſcript.

Datus conſenſu partium, Judex delegatus recuſari non poteſt, niſi fortè ex cauſa nova. c. ſuper. 27. de offic. Deleg.

Ille, cui injungitur, ut negotium perſonaliter exequatur, poteſt conſenſu partium, aliis delegare vices ſuas. c. ult. eod.

Conſenſus circa Matrim.

Conſenſu legitimo viri & fœminæ matrimonium contrahitur. c. tuæ. 25. de ſponſal.

Matrimonium contrahere non poſſunt, qui conſentire non poſſunt. c. dilectus. 24. & ſeq. de ſponſal.

Conſentire debet in matrimonio contrahendo uterque contrahentium in alterum, in forma verborum, per quam matrimonium contrahitur, expreſsè vel tacitè exprimatur. c. tua. 26. de ſponſal.

Conſentire matrimonialiter non poſſumus ante legitimam ætatem. c. à nobis. de deſponſ. impub. hoc eſt: ante 12. annum. c. inſuper. 4. qui matrim. acc. poſſ.

Niſi filius adultus conſentiat, non poteſt Pater eum cogere ad matrimonium, nec pro eo ſponſalia celebrare. c. 1. de deſponſ. Impub.

Conſenſus filii adulti in cauſa matrim. debet fieri ſtatim: Filii infantis verò, ubi pervenit ad perfectam ætatem. c. tua ſanctitas. 31. q. 2.

Ante 7. annum contracta, niſi poſtea conſenſus acceſſerit, nulla ſunt. c. duo. 12. & ſeq. c. acceſſit. 5. de deſponſ. impuber.

Propter defectum conſenſus confirmari nequit matrimonium impuberum ante legitimam ætatem contractum. c. à nobis. 8. de ſponſal. Impub.

Conſenſu ſequenti fit firmum matrimonium vi contractum. c. de illis 9. eod.

Conſenſu de præſenti fit matrimonium verum ex forma contractûs. c. ult. de ſponſal.

Solo conſenſu contrahitur matrimonium, nec invalidatur, ſi conſuetudo patriæ non ſervetur. c. 1. c. cùm locum. 14. eod.

Conſenſum conjugii, error fortunæ & qualitatis non excludit. §. ad hæc 29. q. 1.

Conſenſum conjugii non admittit error perſonæ & conditionis. cit. §. ad hæc. excludit error materiæ. cit. §.

Conſentiens mulier non rapitur. c. pen. de raptor.

Si rapta conſentiat, raptor poteſt eam ducere. c. ult. eod.

Si uxor fidelis conſentit habens virum infidelem, cum viro habitare, non illum dimittat. c. gaudemus. 8. de divort. Si verò diſcedit, diſcedat. c. quanto. 7. eod.

Si liber, qui antea ignoranter cum ancilla contraxerat, poſtea conſentit, illamque cognoſcit, non ſeparatur matrimonium. c. propoſuit. 2. c. ult. de conjug. ſerv.

Propter frigiditatem unius non ſeparentur, ſi poſtea ambo ſimul eſſe conſentiant, licèt ab initio hoc ignoraverint. c. laudabilem. 5. de frigid. & malefic.

Conſenſus ſolus facit matrimonium. c. cùm apud. 23. de ſponſalib. ſive fiat ille verbis, ſive ſignis. c. tuæ. 25. eod. Non copula carnalis. c. ult. de ſponſa duor. Et conſenſus utriuſque in princ. 29. q. 1. c. ubi non. 30. q. 2.

Solus conſenſus ſufficit eorum, de quorum conjunctionibus agitur, quo ſolo deficiente, etiam cætera cum ipſo coitu celebrata fruſtrantur. c. ſufficiat. 27. q. 2.

Utriuſque conjugis conſenſus requiritur ad votum continentiæ; alias ab altera perſona reſcindi poteſt. c. quod Deo. 33. q. 5. c. qui uxorem. & ſeq. ead.

Conſenſus non videtur eſſe, ſi metus interveniat. c. cùm locum. 14. de ſponſalib.

Conſenſus fides eſt, quando etſi non ſtringit manum, corde tamen, & ore conſentit ducere, & mutuò ſe concedunt unus alii, & mutuò ſe ſuſcipiunt. c. 1. de ſponſa duor.

Qui fidem conſenſûs fecit mulieri, non licet ei aliam ducere: & ſi duxerit aliam, dimittet ipſam, & adhærebit priori. cit. c. 1.

Conſequentia.

Quæ à jure communi exorbitant, nequaquam ad conſequentiam ſunt trahenda. c. quæ à jure. 28. de R. J. in 6.

Conſequi.

Conſequitur quis quid per alium, quod alias per ſe conſequi non poſſet. c. 1. de conceſſ. Præb. in 6.

Conſervator.

Conſervatores dantur à Papa, ut à manifeſtis injuriis defendant: & hoc eſt officium conſervatorum; qui tamen judicialem indaginem non exercent. c. 1. & ult. de offic. deleg. in 6.

Conſervatoris officium quoad negotia non cœpta, per obitum concedentis expirat. ibid.

Conſervatores qui eſſe poſſint, & ubi cognoſcere, an, & quibus poſſint delegare, & quàmdiu duret eorum poteſtas, & de talium expenſis. vide c. Hac. eod.

Conſideratio.

Attenta conſideratio quidquid ex nunc, conjecturâ probabili, utile interdum pollicietur, contingit damnoſum quandocunque reperiri. Extrav. quia in princ. de torneamentis.

Conſilium.

Conſilium quaſi Conſidium. c. 1. diſt. 15.

Conſilium eſt voluntatis, præceptum eſt neceſſitatis. c. ult. 14. q. 1.

Ex Conſilio dummodo fraudulentum non fuerit, nullus obligatur. c. nullus. 62. de R. J. in 6.

Conſilia non ſunt præcipitanda. c. ponderet. 14. in princ. diſt. 50.

Conſilia homines in dubiis requirere debent. c. vilis. 16. q. 2. c. excellentiſſimus. 102. 11. q. 3.

Concilia Sapientum, & recta ſuadentium, qui non vult ſuſcipere, merito arguitur. c. 1. diſt. 84.

Conſilia puniuntur æquè ac facta, dicta, & ſcripta. c. auct. 19. in princ. diſt. 1. de pœnit.

Conſilium dans crimìnoſo, eâdem pœnâ punitur. c. ult. in princ. de Pœnis. in 6.

Nulli cum alterius injuria conſulendum eſt. c. Primum. 22. q. 2.

Ubi periculum majus intenditur, ibi pleniùs eſt conſulendum. c. ubi de Elect. in 6.

Alterius Conſilium tenetur quis inquirere; ſed non tenetur illud ſequi. c. cùm olim. 7. de Arbitr.

Nullus ex ſuo conſilio obligatur, modo fraudulentum non fuerit. c. nullus. 62. de R. J. in 6.

Conſilio, facto, mandato, ſtudio, defenſione, committitur homicidium. c. ſignificâſti. 18. de homicid. c. ult. de Cleric. pugnant.

Quorum Conſilio homines extinguuntur, homicidæ dicuntur. c. perniciosè. 23. c. noli. 27. diſt. 1. de pœnit. c. ſicut. 6. de homicid.

Pro dato Conſilio poteſt recipi temporalis remuneratio. c. non licet. 71. 11. q. 3. c. non ſanè. 14. q. 5.

JurisConſultis conſilium vendere licet. c. non. 71. 11. q. 3. & cit. c. non ſanè.

Qui bonum Conſilium dat, præſentis vitæ habet ſubſidium, & æternæ remunerationis conſequitur præmium. c. bonæ. 74. 12. q. 2.

Conſilii maturitate Clerici poſſunt adeſſe pugnantibus, non verò ipſi pugnare debent. c. ex multa. 9. §. ſecundò. de vot. & vot. Redempt.

Non ex eventu, ſed ex Conſilio facta æſtimanda ſunt. c. ſicut. §. fin. cum ſeq. diſt. 47.

Non poteſt quis Conſilium mutare in alterius detrimentum. c. mutare. 33. de R. J. in 6.

Conſulere debemus viros graves, & expertos. c. eſtote. 119. 1. q. 1.

Conſulendum eſt potiùs malorum utilitati, quàm voluntati. c. paratus. in med. 23. q. 1.

Conſultè quidquid ſtatuitur, ex ſenioris inſpectione judicii, conſultiùs revocatur. c. quia. in princ. de Extrav. de torneament.

Conſiliarii propter Conſilium malum puniuntur. c. tanta. 24 in fin. diſt. 86.

Conſiſtorium.

Conſiſtorium Epiſcopi & Officialis eſt idem. c. non putamus. de conſuet. in 6. c. Romana. de Appell. in 6.

Conſobrinus.

Duorum conſobrinorum conjuges, non poſſunt uni eidemque nubere. c. ult. 35. q. 2. & 3.

Conſpiratores.

Conſpiratores & conjuratores declarantur quidam. c. conſtitutionem. §. cæterum. de V. S. in 6.

Conſpirantes, & his conſentientes infames fiunt. c. conſpirationum in fin. 11. q. 1.

Conſpirator alium denunciare non poteſt. c. cùm 20. de accuſ. Nec accuſare poteſt. c. conſpiratores. c. conſanguineorum. in fin. 3. q. 4.

Conſpiratores probare non ſufficit, niſi probetur, quòd ſecutus fuerit Judex dicta eorùm. c. cùm I. & A. 22. de ſent. & re jud.

Conſpiratores potiùs poſſunt admitti contra alios, quam contra illum, contra quem conſpiraſſe dicuntur. cit. c.

Conſpiratores & inimici capitales, in nullo caſu recipiuntur teſtes. c. per tuas. 32. de Simon.

Conſtantia.

Conſtantia ſervanda eſt in juramento, & promiſſis. c. innocens. in. 22. q. 4. Et in propoſito bono. c. vos autem. 30. 16. q. 1.

Conſtans eſt illud, quod voluntate fit; quod autem neceſſitate arripitur, citò ſolvitur. c. quidquid. 27. diſt. 5. de conſecr.

Conſtantinopolis.

Ejus Epiſcopus habet primatum poſt Romanam Sedem, propterea quòd ſit nova Roma. c. 3. c. renovantes. diſt. 22.

Apoſtolicæ Sedi Conſtantinopolitanam conſtat eſſe ſubjectam. c. 4. ead.

Conſtantinopolitanus Epiſcopus authoritate Papæ deponitur. c. qua. ead.

Conſtantinus.

Conſtantinus Chriſtianus factus, publicè dedit licentiam Chriſtianos fieri, & Eccleſias fabricari. c. futuram. 12. q. 1. Sedem Imperialem Succeſſoribus B. Petri reliquit. c. Conſtantinus cum ſeqq. diſt. 96.

Hujus autem donationis tenor refertur. cit. c. Coronam, & omnem regiam Dignitatem, & Romæ, & in Italia, & in Partibus Occidentalibus idem Imperator Papæ conceſſit.

cit.

cit. c. Palatium Lateranenſe Papæ dedit. ibid. Et ibid. Et ſicut Imperator Romanus eſt Caput totius mundi, ſic voluit, ut agnoſceretur Pontifex Romanus Caput omnium Eccleſiarum. ibid.

Conſtitutio.

Conſtitutio eſt, quod Rex, vel Imperator conſtituit. c. conſtituit. c. conſtitutio. 4. diſt. 2.

Conſtitutionum cauſa eſt, humanam coërcere audaciam, & nocendi facultatem refrenare. c. 1 diſt. 4.

Conſtitutiones aliæ ſunt civiles, aliæ Eccleſiaſticæ. diſt. 3. in princ. civilis dicitur jus civile, Eccleſiaſtica dicitur Canon. ead.

Conſtitutiones vim legis obtinent. c. quæ. 2. diſt. 8.

Conſtitutioni prævalet dignitate jus naturale. c. 1. §. dignitate. ead.

Conſtitutio debet eſſe apta & clara. c. ult. de conſtit.

Debet eſſe honeſta & tempori conveniens. c. erit autem. 2. diſt. 4.

Conſtitutio nullum ligat, antequam ad eum perveniat. c. cognoſcentes. 2. de conſtit.

Conſtitutio Papæ generalis eſt, & omnes ligat. c. ult. eod.

Conſtitutio una confirmat alteram c. ult. de Magiſtris.

Conſtitutio poſt duos menſes à tempore conſtitutionis ipſius ligat. c. ult. Nè Cler. vel Monach.

Conſtitutionem promulgatam noo oportet ſingulorum auribus intimari. c. 1. de poſtulat. Prælat.

Conſtitutio prior revocatur poſteriore, licèt de ea non fiat meotio. c. 1. de conſtit. in 6.

Conſtitutione poſteriore nihil derogatur conſuetudini rationabili, niſi expreſsè in ea caveatur. cit. c.

Conſtitutio pro loco, tempore, & perſonarum qualitate mutatur. c. Catholica. 8. diſt. 11. c. ut conſtitueretur 25. diſt. 50. c. priſcis & ſeq. 10. q. 3. c. non debet. 8. de conſang.

Tenenda eſt pro lege, ubi ſacra Scriptura oon contradicit. c. 1. diſt. 10. c. in his. 7. diſt. 11.

Quamvis aliqua Apoſtolicis & Evangelicis Præceptis non inveniantur conſtituta; Eccleſiaſticis tamen conſtitutionibus ſunt imperata, & obſervanda. c. 1. §. ult. 35. q. 1.

Conſtitutionem ſuam poteſt interpretari Legiſlator. c. ex parte. 31. de V. S.

Conſtitutiones quædam temperari poſſunt, quædam non. c. ult. diſt. 14.

Quod de uno connexorum conſtituitur, neceſſe eſt, ut de alteto intelligatur. c. tranſlato. 3. de conſtit.

Conſtitutiones aotiquæ non mutentur, niſi de conſenſu Epiſcopi. c. cùm conſuetudinis. 9. de conſuetud.

Conſtitutio Laicorum, Eccleſiam ſeu ejus bona non adſtriogit. c. quæ. 7. Et c. Eccleſia. 10. de conſtit.

Conſtitutiones contra Canones & Decreta Pontificum, vel bonos mores, nullius ſunt momenti. c. non licet. 2. c. conſtitutiones. 4. diſt. 10.

Conſtitutiones ſive Eccleſiaſticæ ſive ſeculares, ſi naturali juri contrariæ probentur, penitus ſunt excludendæ. c. ult. §. cùm. diſt. 8.

Conſtitutio contra libertatem Eccleſiæ non tenet. c. ult. de reb. Eccl. non alien. c. noverit. 49. de ſent. Excomm. Imò oec facta à Laico pro libertate Eccleſiæ, tenet. niſi per Papam approbetur. c. Eccleſia. 10. de conſtit. in princ.

Conſtitutio de certo numeto Canonicorum non valet, niſi per Papam confirmetur. c. penult. eod.

Conſtitutio facta in præjudicium abſentium & futurorum non valet. c. cùm omnes. 6. eod.

Conſtitutio Prædeceſſoris, continens incommodum à Succeſſore poteſt mutari. c. felicis. 3. de cenſib. exact. in 6.

Conſtitutio confirmata per Superiorem, non poteſt revocari per conſtituentes. c. cùm acceſſiſſent. 8. de conſtit.

Si per conſtitutionem Capituli à Papa confirmatam, dignitas aiiqua fuerit ab Eccleſia ſublata, ut v. g. Primiceriatus in ea non ſit, dignitas illa non cenſetur vacare, niſi per contrarium actum, puta, aliquem in Primicerium eligendo, conſtitutio fuerit revocata. cit. c. 8.

Conſtitutio collegii in damnum aliquorum, & commodum aliorum, oon valet ſinè tationabili cauſa. c. cùm 6. eod.

Conſtitutio quæ de novo promulgatur, extenditur ad futura tantùm punieoda. c. cognoſcentes. 2. eod.

Conſtitutio ad præterita noo trahitur, niſi de præteritis io ea nominatim caveatur. c. ult. eod. c. ex frequentibus de inſtitut. c. gravis. 15. de cenſib. Quandoque extenditur ad præterita, ut de uſuris. c. quoniam. 40. de Simon. c. cùm. tu. 5. de uſur. c. cùm & de privil.

Conſtituens jus debet ipſum declarare. c. ult. de conſtit.

Conſtituens patiatur legem, quam ipſe tulit. c. cùm omnes. 6. eod.

Quod quiſque juris ſtatuit in alterum, ipſe eo uti debet. c. cùm. §. cùm igitur. eod.

Legatus poteſt in ſua provincia facere conſtitutionem. c ex parte. 31. de V. S.

Conſtitutiones Eccleſiaſticæ, dum prohibent aliquid, proptias habent cauſas, quibus ceſſantibus, ceſſant & ipſæ. c. ſtatuimus. § è contra diſt. 61.

Conſtitutiones dividuntur etiam in generales & perſonales. Perſonalium definitio, item privilegiorum habetur. c. regula. § fin. cum. c. ſeq. diſt. 3. item. c. ult. §. cùm ergo aliqua. v. privilegia namque. 25. q. 1.

Conſuetudo.

Conſuetudo eſt jus quoddam moribus inſtitutum, quod pro lege ſuſcipitur, cùm deficit Lex. c. conſuetudo. 5. diſt. 1.

Conſuetudo vocatur, quia in communi uſu eſt. cit. c. Nihil refert, ſcripturâ, an ratione conſtet conſuetudo. ibid.

Conſuetudo, quæ in ſcriptis redacta eſt, conſtitutio ſeu jus vocatur. ibid. §. cùm itaque.

Conſuetudo mala, oon minùs, quàm pernicioſa corruptela vitanda eſt c. mala. 3. diſt. 8. c. omoia. 12. diſt. 12. c. licèt. 16. q. 3.

Mala conſuetudo, niſi citiùs radicitus evellatur, in privilegiorum jus ab improbis aſſumitur. cit. c. mala. radicitus evellenda eſt. c. quæ. 2. §. radicitus. diſt. 8.

Duæ quædam conſuetudines ſeu potiùs abuſus tolluntur in c. ex parte. 10. de conſuet.

Conſuetudo mala & irrationabilis, dicitur corruptela. c. cùm. 7. eod. c. Maſſana. 56. de Elect. c. ex tuarum. 5. de auct. & uſu pallii.

Conſuetudini prævalet dignitate jus naturale. c. 1. §. dignitate verò. diſt. 8.

Conſuetudo veritati & rationi præponenda non eſt. c. veritate. 4. c. fruſtra. 7. ead.

Conſuetudo cedere debet veritati manifeſtæ. c. veritate. c. qui contempta. c. ſi conſuetudinem. ead.

Conſuetudinem ratio & veritas ſemper excludit. c. 7. & 8. ead.

Dum conſuetudini veritas ſuffragatur, nihil oportet firmiùs teneri. c. fruſtrà. ead. c. illud. 4. & ſeqq. 7. diſt. 12.

Conſuetudo ſinè veritate, vetuſtas erroris eſt. c. 8. diſt. 8.

Conſuetudo veritatem impedire non debet, quò prævaleat & vincat. c. conſuetudinis. 4. diſt. 11.

Conſuetudo & uſus longævus non poſſunt legem & rationem vincere. cit. c. ead.

Conſuetudo laudabilis eſt, quæ nihil fidei contrarium uſurpat. c. conſuetudinem. ead. Eſt ſervanda, & Magiſtratus loci eam facit obſervari. c. ad. 42. de Sim.

Conſuetudo unius loci non ſubvertitur conſuetudine contrariâ alterius loci. c. illud. 4. diſt. 12.

Conſuetudo præcedens, & ratio, quæ conſuetudinem ſuaſit, tenenda eſt. c. conſuetudo, 7. ead.

Conſuetudo non propter locum, ſed locus propter conſuetudinem amandus eſt. c. novit. 10. ead.

Conſuetudo longæva, quæ non eſt contraria canonibus, eſt ſervanda. c. conſuetudinis. 4. diſt. 11. c. ſcit ſancta. 3. & ſeqq. 5. diſt. 12.

Non poteſt ſtatutis Pontificum conſuetudo cujusquam refragari. c. conſequens. diſt. 11.

A conſuetudine Romanæ Eccleſiæ, membris diſſentire non licet. c. nolite. ead.

Conſuetudines & longævi uſûs, non eſt levis authoritas. c. conſuetudinis. ead.

Inviolabis eſt conſuetudo, quæ nec humanis legibus, nec ſacris canonibus obviare monſtratur. c. 5. ead.

Conſuetudines in variis ritibus Eccleſiæ obſervandæ. cit. c.

Sicuti prævaricatores Divinarum Legum, ità contemptores Eccleſiaſticarum Conſuetudinum coërcendi ſunt. c. in his. 7. diſt. 11.

In his, in quibus nihil certi ſtatuunt divinæ ſcripturæ, vox Populi, vox Dei, & Inſtituta Majorum pro lege ſunt habenda. cit. c.

Conſuetudines diverſæ pro loco & tempore nihil obſunt ſaluti credentium, ſi illis canones non reſiſtunt. c. ſcit. c. illud. diſt. 12.

Conſuetudo niſi rationabilis non valet. c. ad noſtram. 3. de conſuet. c. cùm. 7. eod. Nec quæ contra juris ordinem eſt, valet c. ad noſtram. 12. de probation.

Conſuetudo perverſa ex diuturnitate non alleviat crimen, ſed auget. c. Schiſma. 24. q. 1. c. quantò. 4. de conſu. c. quod de conſangu.

Conſuetudo dicitur binus actus. c. ità nos. 25. q. 2.

Conſuetudo illorum, cum quibus verſamur, ſi non eſt perverſa, obſervanda eſt. c. illa. n. diſt. 12.

Conſuetudo ordinaria confert juriſdictionem. c. conqueſtus. 9. q. 3. c. duo ſimul. 9. c. irrefragabili. 13. de offic. ordin. c. 1. eod. in 6.

Reſecandæ conſuetudines, quæ nec uſu univerſalis Eccleſiæ, vel temporis prolixitate roborantur. c. illa. [illegible]. hoc autem. c. omnia. diſt. 12.

Si pro varietate temporum, vel animorum, vel locorum variæ conſuetudines introducantur, & innumerabiliter variantur, ità ut vix, aut omnino nunquam inveniri earum cauſæ poſſint, reſecandæ ſunt. c. omnia. ead.

Conſuetudinis aut conſtitutionis rigor nonnunquam relaxatur. c. 1. §. conſuetudinis. diſt. 14.

In conſuetudinibus vel conſtitutionibus temperandis, ſequendum id, quod nec præceptis Evangelicis contrarium, nec Decretis SS. PP. inveniatur adverſum. c. ult. diſt. 14. c. Concilia. diſt. 17.

Conſuetudo eſt optima legum interpres. c. cùm dilectus. 8. de conſuet.

Conſuetudo rationabilis contra jus poſitivum prævalet. c. cùm. 11. eod. At non contra jus naturale. ibid.

Conſuetudo & privilegium derogant juri communi etiam in criminibus. c. cum contingat. 13. de for. comp. In loco ubi viget. c. cum dilectus. de conſu.

Conſuetudo juri non præjudicat. c. cæterùm. 5. de juram. calum. c. Clerici. 8. de Judic.

Conſuetudo licet ſit magnæ authoritatis, non tamen legibus vel canonibus præjudicat. c. cùm cauſa 8. de ſent. & re judic.

Rationabilis derogat canoni. c. ut litigantes. 5. de offic. ordin. in 6.

Juri contraria non valet. c. ad noſtram. 3. & ſeq. de conſuet.

Conſuetudo tollit quandoque jus, ac ei præjudicat. c. 1. de cognation. ſpirit. c. novit. 13. de Judic. c. 1. §. neque. & ſeq. de for. comp. in 6.

Conſuetudo in dignitatibus diverſa eſſe poteſt in eadem Provincia. c. cùm ulim 6. de conſuet.

Conſuetudo loci & rei attenditur c. cùm omnes, 6. de conſtit. c. quoniam. 2. de feriis. c. cùm liberum. 6. de ſepulturis.

Conſuetudo in electione non prodeſt, niſi ſit ſcripta. c. Cumana. 50. de Elect.

Conſuetudo antiqua excuſat. c. ſanè. 2. de temp. ordin.

Conſuetudo, ut Clericus coram ſeculari conveniatur, non valet. c. Clerici 8 de Judic.

Conſuetudo, quod Laicus teſtificetur contra Clericum in cauſa criminali, non valet. c. meminimus. 13. de accuſat.

Conſuetudo non poteſt efficere, ut Clericus non Epiſcopus poſſit exercere ea, quæ ſunt refer-

reſervata Ordini Epiſcopali. c. quanto. 4. de conſuet.

Poteſt ex conſuetudine introduci actus aliquis, ſive ſolennitas, per quam ſine apprehenſione reali transſertur poſſeſſio rei abſentis. c. ex literis. eod.

In aſſignandis officiis alicui dignitati ſervetur conſuetudo vicinarum Civitatum, quæ conſuetudines, ſi diverſæ ſint, obſervetur rationabilis, & alteri non præjudicans. c. cùm olim. eod.

Conſuetudo de pluribus Præbendis habendis in una Eccleſia, non valet. c. literas. 9. de conceſſ. Præbend.

Non valet conſuetudo, per quam ſententia interdicti violatur. c. cùm inter. de conſu.

Conſuetudine non poteſt induci, ut quis poſſit dimittere dignitatem ſinè licentia Superioris; vel ut electus poſſit adminiſtrare, non habitâ priùs confirmatione à Superiore. c. cùm, 7. eod.

Conſuetudine Eccleſiæ induci poteſt, ut Eccleſia de gremio alterius Eccleſiæ debeat ſibi Prælatum eligere. c. cùm dilectus. eod.

Sinè conſenſu Epiſcopi, non poteſt Capitulum veteres & approbatas conſuetudines immutare, nec novas inducere. c. cùm. 9. eod.

Non valet conſuetudo appellandi ab officiali ad Epiſcopum. c. non putamus. de conſu. in 6.

Valet conſuetudo præſcripta, nè Epiſcopus in inquirendo, puniendo, & corrigendo ſubditorum exceſſus, ſui Capituli conſenſum requirere teneatur. c. non eſt. eodem. in 6.

Si alicubi eſt conſuetudo, ut antiquiores Canonici gradatim meliores, ſi voluerint, poſſint optare Præbendas, dum vacant, tunc etſi reſcriptum Papæ adſit, ut huic certæ Perſonæ provideatur, poterunt antiquiores illam optationem facere, non obſtante reſcripto, & iſti dare non optatam Præbendam, modò nulli ſit debita. c. ult. eod. in 6.

Per Reſcriptum Apoſtolicum, quo de primò vacatura Præbenda mandabatur alicui provideri. laudabilis ejus Eccleſiæ conſuetudo non tollitur. cit. c.

Etiam alicujus conſuetudinis obtentu, ſpiritualibus, nihil debet dari. c. Jacobus. 44. de Simon.

Conſuetudinum Eccleſiaſticarum contemptores ſunt coërcendi. c. in his. 7. diſt. 11.

Conſuetudo impediens, nè Legati Sedis Apoſtolicæ recipiantur, non valet, & eâ non obſtante, Legati ipſi ſunt ab omnibus recipiendi, & eos impedientes, ipſo facto excommunicationem incurrunt, & eorum terræ interdicto Eccleſiaſtico ſubjiciuntur. Extrav. 1. comm. de conſuet.

Conſuetudo generalis Eccleſiæ per lege habenda eſt. c. cùm eſſes. 10. de teſtam. c. ult. diſt. 11.

Conſuetudo Romana non eſt ſemper in omnibus ſervanda. c. quoniam. 2. de feriis.

Conſuetudo loci facit Inſtrumentum authenticum. c. cùm Dilectus. 9. de Fide Inſtr.

Conſuetudo Religionis attendenda eſt. c. conſilium. de obſerv. jejun.

Conſuetudo Religionis facit eum eligibilem, qui aliàs eſt ineligibilis. c. cùm olim. 6. de Cler. Conjug.

Conſuetudo patriæ, ſi non ſervetur in matrimonio contrahendo, matrimonium contractum non invalidatur. c. 1. de ſponſalib.

Conſuetudo, cujus non extat memoria, jus ſive privilegium inducit. c. ſuper. 26. de V. S. c. ſeties. 26. de teſtib.

Iniqua etſi immemorabilis, conſuetudo non valet. c. 1. & ſeqq. de conſuet. in 6.

Neque valet, quæ abſque ſervari non poteſt. c. ult. de præſcript.

Juri contraria non tollit legem, ſi id in lege exprimatur. Clem. pen. de Elect.

Conſuetudo de contrahendo cum ante, vel poſt compaternitatem genitis, tenenda eſt. c. ſuper eo. 3. de cognat. ſpirit.

Conſuetudo, ut in teſtamentis duo vel tres teſtes ſufficiant, non obſtantibus Legibus, valet. c. cùm eſſes. 10. de Teſtam.

Conſuetudo dat juriſdictionem perſonæ, quæ aliàs eſt inhabilis ad judicandum. c. dilecti. 4. de arbitr.

In Judiciis conſuetudo terræ ſervanda eſt, ſi bona eſt. c. ad Apoſtolicæ. 20. de decim. c. de uxore. 7. §. ultim. de ſepult. c. cùm dilectus. 9. de Fide. Inſtrum.

Non debet quis uſurpare licentiam delinquendi. c. inter. 11. de Exceſſ. Prælat.

Non valet conſuetudo, per quam quis inducitur ad diſſipanda bona ſua. c. ex parte, 10. de conſuet.

Quidquid contra longam conſuetudinem fit, revocari oportet. c. conſuetudo. 7. diſt. 12.

Conſuetudines diverſæ pro loco & tempore obſervari poſſunt. c. ſcit. 3. c. novit. 10. ead.

Conſuetudines antiquæ ſunt magnæ authoritatis. c. cùm. 9. de conſuet.

Non obſtat unitati fidei, eſſe in Eccleſia conſuetudinem diverſam. c. de trina. 80. diſt. 4. de conſecr.

Conſuetudines, quæ gravamen Eccleſiis adferunt, debent Judicis officio tolli. c. 1. de conſuet.

Non valet conſuetudo, & in Cauſis Eccleſiaſticis dictum populi pro ſententia habeatur. c. ad noſtram. 3. eod.

Conſuetudines ſpecialium locorum & perſonarum ſingulatim Princeps non tollit per conſtitutionem novitèr editam, niſi id exprimat. c. 1. de conſtitut. in 6. Tollit tamen primam contrariam etſi non exprimat. ibid.

Quæ conſuetudinis ſunt, non negantur. c. quemadmodum. 9. diſt. 12.

Jure conſuetudinis, hoc meum, illud alterius judicatur. c. 1. diſt. 8.

Conſuetudini rationabili per conſtitutionem poſteriorem nihil derogatur, niſi expreſsè in ea caveatur. c. 1. de conſtit. in 6.

Conſuetudines contra libertatem Eccleſiæ ſuſtinens, excommunicatus eſt. c. noverit. 49. de ſent. Excomm.

Conſuetudines & ſtatuta ſunt facti, & in facto conſiſtunt. c. 1. de conſtit. in 6.

Ex conſuetudine hactenus præſtitum, peti poteſt c. ad hæc. de Exceſſ. Prælat.

Conſuetudo in Teſtamentis Religionis, factis ſinè ſcriptis & teſtibus, valet, dummodo forma tradendi ſecundùm conſuetudinem terræ ſervetur. c. ex literis. de conſuet.

Conſuetudo de ſepultura puerorum tenenda eſt ſecundùm morem terræ. c. de uxore. de ſepult.

Conſuetudo de canonica portione valet ſecundùm morem & conſuetudinem terræ. c. certificari. eod.

Secundùm conſuetudinem loci, decedens debet relinquere Eccleſiæ matrici partem bonorum ſuorum. ibid.

Contemnere. Contemptus.

Si quis in electione abſens contemptus eſt, caſſari debet electio, niſi is conſentire voluerit. c. quod. 28. c. bonæ. 36. de elect.

Contemptus unius in Electione plus nocet, quàm ſi multi præſentes contradicant. c. venerabilem. eod.

Contemni non debet judicialis authoritas. c. dilectus. 11. de pœnis.

Contentio.

Qui rixas & contentiones amant, puniantur ſecundùm qualitatem culpæ. c. ſi quis. 5. diſt. 90.

Contentiones inter Clericos & Laicos ortas audiant congregati ejusdem Provinciæ Epiſcopi. c. ſi quæ. 11. q. 1.

Contentionibus non debent defendi res Eccleſiæ, ſed judicio. c. conſuetudo. 16. q. 6.

Contendere non debet perfectus in Judicio ſeculari. c. 1. §. quia. 14. q. 1.

Conteſtatio vide Litis Conteſtatio.

Conteſtatio litis recuſari non poteſt. c. induciæ. 4. §. libellum. in fin. 3. q. 3.

Conteſtatio litis debet ſubſequi libelli oblationem. cit. c. & §. eod.

Ubi conteſtatio litis omittitur, proceſſus non valet. c. dudum. 54. de Elect.

Conteſtatio litis fit per petitionem in jure propoſitam, & reſponſionem factam. ibid. v. licet autem.

Conteſtatio litis perpetuat juriſdictionem. c. relatum. 19. de offic. Deleg.

Conteſtatio & ſententia definitiva debent fieri coram principali. c. ſuper. 27. eod.

Continentia.

Continentia & caſtitas laudantur. c. Hæc autem. Diſt. 30.

Continentia non ferro, ſed religione gerenda eſt. c. tunc ſalvabitur. 33. q. 5.

Poſt propoſitum continentiæ, uxor ducta dimitti non debet. c. nos. novimus. 17. q. 2.

Ad votum continentiæ requiritur utriusque conſenſus; aliàs ab altera perſona reſcindi poteſt. c. quod Deo. c. qui uxorem. & ſeq. 33. q. 5.

Maritus ad votum continentiæ non poteſt uxoris conſenſum extorquere. c. 1. notificâſti. ead.

Continentia viri, ſinè uxoris voluntate tribuit ei licentiam fornicandi. & peccatum illius imputatur quoque continentiam urgenti. c. ſi tu. 24. 27. q. 2.

Pejores ſunt adulteris, qui continentiæ propoſitum violant. c. meliore. 21. 27. q. 1.

Non debet quis à continentiæ voto recedere, & infideli copulari, eò quòd Chriſtianam ſe polliceatur futuram. c. un. 32. q. 8.

Qui ſuſcipientes habitum continentiæ, ideo in ſuperbia efferuntur, contra eos, qui ſimpliciùs vivunt, damnantur. c. hæc autem. diſt. 30.

Epiſcopi, Sacerdotes, Diaconi & Levitæ, vel qui Sacramentis Divinis inſerviunt, debent continentes eſſe in omnibus. c. Epiſcopos. c. Lex. diſt. 31. Nec cum ſuis uxoribus miſceri debent. c. 4. & c. 5. ead. c. cùm in. & ſeqq. diſt. 84.

Clerici incontinentes puniuntur; ſed graviùs illi, qui cum uxores habeant, & iis uti poſſent, tamen delinquunt. c. ut Clericorum. de vit. & honeſt. Cler.

Qui longam ſui corporis continentiam non habet, in Epiſcopum eligi non debet. c. priuſquam. diſt. 28.

Separati debent continenter vivere, aut ad invicem redire. c. ex literis. 5. de Divort.

Continere debent ambo, vivente altero, qui propter lepram ſupervenientem matrimonium ſolvunt. c. 1. de conjug. lepros.

Continere debent conjuges primâ nocte, ob reverentiam Sacerdotalis benedictionis. c. ult. diſt. 23.

Continere debent ſponſi per biduum, orationibus vacantes. c. aliter 30. q. 5.

Debent continere conjuges certis temporibus, nempe communionis. c. ſciatis. 33. q. 4. Diebus Feſtis. c. quotiescunque. ead. tempore jejuniorum. c. ſi cauſa. & ſeq. ead. tempore menſtruorum. c. ad ejus. 4. diſt. 5. poſt partum, donec infans ablectetur. cit. c. 4.

Si maritus continuit, & uxor poſt dimiſſionem notoriè fornicata eſt, uxor reſtitutionem petens repellitur: Secus, ſi ipſe etiam interim adulterium commiſiſſet. c. ſignificâſti. 4. de divort.

Non præſumitur incontinens in ſenectute, qui in juventute continuit, maximè ſi literatus eſt. c. cùm in. de Præſumpt.

Continentia Cauſæ.

Continentia cauſæ dividitur propter diverſum forum. ult. de Judic. alioquin.

Con-

Continentia cauſæ dividi non debet. c. 1. de cauſa poſſ. & propriet. c. 1. de ſequeſtr.

Contractus. Contrahere.

Ratione contractûs ſortimur forum. c. ult. de for. comp.

Ubi contractus non tenet. nec pœna ſuper hoc impoſita. c. pen de precar.

Contractus ex bona fide ortus, ad perfidiam minimè debet referri. c. ult. de depoſito.

Contractus bonæ fidei, nulla ratione debent diſſolvi. c. hæ verò. 27. q. 1.

Contractus precariæ dicti, non poſſunt revocari ad voluntatem concedentium. c. ult. de precar.

Contractus depoſiti ex bona fide oritur. c. ult. de depoſit.

Contractus minoris nullus eſt in præjudicium minoris, ſi in eo juris ſolennitas non ſervatur. c. conſtitutus. 8. de in integr. reſtitut.

Subſtantiam contractûs non mutat mutatio nominis. c. in tantum. 36. de Simon.

In omnibus contractibus initium ſpectandum eſt. c. ult. de empt. &c.

Præcedentem contractum confirmat ratihabitio ſubſequens. c. acceſſit. 5. de deſponſ. impub.

Si tempore contractûs alter pubes ſit, alter non; alter factus pubes, poterit reſilire. c. de illis. 7. eod.

Contractum non reſcindit dolus in ſpiritualibus. c. veniens. 16. c. dudum. 20. de converſ. conjug.

Contractus legem ex conventione accipiunt. c. contractus. 85. de R. J. in 6.

Si uterque contrahentium venit contra contractum, uterque poteſt exigere pœnam ad invicem promiſſum ex conventione. c. conſtitutus. 7. de pœnis.

Contractus pro parte tenet, pro parte non tenet. c. 1. de eo, qui duxit.

Contractui alicui ſubſcribens, videtur illi conſentire. c. ſi quis. 6. de reb. Eccl. alien.

In omni contractu debet fieri proteſtatio, ut ſciatur contrahentium voluntas. c. conſult. 20. de regular.

Si in contractu aliquo enormiter læſa fuerit Eccleſia, debet reſtitui. c. pen. de reb. Eccl. alien.

Ex contractu Prælati non tenetur Eccleſia, niſi verſum ſit in utilitatem ipſius. c. ſi quorundam. 2. de ſolus.

Ex contractu defuncti convenitur filius hæres. c. ex præſentium. 3. de pignor.

Ex contractu anteceſſoris habito in damnum Eccleſiæ non obligatur ſucceſſor. c. pen. de reb. alien.

In contractibus, plena, Teſtamentis, plenior, beneficiis, pleniſſima interpretatio adhibetur. c. cùm dilecti. 6. de donat.

In loco contractûs, non poteſt conveniri viator. c. 1. §. contrahentes de for. comp. in 6.

Peregrinos, in territorio Judicis contrahentes non poteſt Judex cogere, ut coram ſe reſpondeant, niſi ibi inveniantur: ſi tamen malitioſè ſe occultant, ne citentur, vel citati nolunt componere, poteſt Judex in poſſeſſionem bonorum, quæ in iſto territorio ſunt, mittere, vel in alia decernere per loci Ordinarios mittendam. cit. c. & §.

In cauſa contractûs, & in criminalibus, Pater non recipitur teſtis, nec filius in cauſa patris. c. videtur. in fin. 35. q. 6. In matrimoniali verò cauſa teſtis eſſe poteſt Pater pro filio, & contrà. c. videtur. 3. qui matrim. accuſ. poſſ.

Contrahens cum duabus, cum prima de futuro, cum ſecunda de præſenti adhærebit ſecundæ. c. 1. de ſponſ. duor. Si cum utraque de præſenti tenetur adhærere primæ ibid.

Sponſa, vivente ſponſo, contrahens cum fratre ſponſi, quia à Sacerdote, neuter horum concedebatur illi, tertio nupſit, ad quem expulſa, pœnitentiâ peractâ reverti permittitur. c. 1. de matrim. contract.

Contractus, qui ſinè communione explicari nequit, non diſſolvitur, ſeu non impeditur per excommunicationem venientem ſuper eum, qui tenetur præſtare aliquid non excommunicato. c. ſi verò. 34. de ſent. Excomm.

Contractus ante pubertatem, etiam cum niſu carnalis copulæ, non fecit matrimonium. c. atteſtationes. 10. de deſponſ. impub.

Contrahens, qui (vivente uxore, non tamen cognitâ carnaliter) cum ſecunda rei conſcia contraxit, eamque cognoſcens, etiam mortuâ primâ, ſecundam habere non poteſt. c. ſignificavit. 2. de eo, qui duxit & licèt liberos ex ea ſuſceperit. c. cùm. 5. eod.

Contrahens cum ſecunda, vivente prima, non cognoſcendo tamen ſecundam nec ante contractum, nec poſt; mortuâ primâ poteſt ducere ſecundam. c. ult. eod.

Contrahens vivente uxore cum ſecunda illud ignorante, primâ mortuâ, non ſeparabitur à ſecunda vir ad ſui petitionem, niſi mulier diſſentiat. c. 1. eod. Poteſt etiam novus conſenſus intervenire defuncta priore conjuge. c. pen. eod.

Contrahens ſcienter cum impotente, ab ea non ſeparatur. c. conſultationi. 4. de frigid. & maleſic. vel ſi neſcienter, conſentiant tamen ambo ſimul eſſe. c. laudabilem. 5. eod.

Si contrahentes erraverint in materia, non videntur conſenſiſſe. c. un. §. ad hæc. 29. q. 1.

Filius carnalis non poteſt contrahere cum filia ſpirituali, & contrà c. ult. de cognat. ſpirit.

Contrahere non poſſum cum ſorore mea adoptiva, durante adoptione. c. un. de cogn. legal.

Contrahentes clandeſtinè non poſſunt cogi cohabitare. c. quod nobis. 2. de cland. deſponſ.

Contrahentes contra Edictum Eccleſiæ debent ſeparari, donec cognoſcatur de impedimento. c. pen. de ſponſ. duorum. c. ult. de cland. deſponſ.

Si quis contrahit mortuâ uxore cum ea, quam vivente uxore, ſine fidei datione, cognoverat, tenet matrimonium, modo in mortem defunctæ neuter fuerit machinatus. c. ſignificâſti. 6. de eo, qui duxit.

De contrahentium intentione dum dobitatur, formæ contractûs ſtandum eſt. c. illo. 4. de pignor.

Contraxiſſe legitimè intelligitur, qui authoritate legis contraxit. c. qui peccat. 40. 23. q. 4.

Contradicere.

Qui non contradicit, conſentire videtur. c. continebatur. 2. de his, quæ fiunt à Præl.

Contradicere expreſſè, plus eſt, quàm minimè conſentire. c. majores. 3. §. illud verò. de Baptiſ.

Litigator temerè contradicens Judici, coram quo litigat, arbitrio Superioris puniri debet. c. dilectus. 11. de pœnis.

Contradictio minoris partis Capituli valet, ſi rationabilis probetur. c. 1. de his, quæ ſi: à majori part.

Contraria.

Contraria allegans, non eſt audiendus. c. cùm olim 19. §. fin. de cenſib. Et non auditus ſibi imputet. c. imputari. 13. de fide inſtr. c. ſollicitudinem. 54. de Appell. c. un. ut Eccleſ benef. c. cùm olim. 19. de cenſib. c. pen. de purg. can. c. pen. de off. Deleg. in 6. Subinde tamen auditur. c. ſicut. 15. de regular. Contraria ponens ſuſpectus eſt c. literas 14. de præſumpt. Et contrariæ ſcripturæ ab eodem productæ fidem non faciunt. c. imputari. 13. de fid. inſtr.

Diſtingue tempora, & concordabit ſcriptura. c. ſi peccaverit. §. diſtingue. 2. q. 1.

Contraria contrariis curantur. c. 1. diſt. 2. de pœnit.

Duo contraria in eodem ſubjecto eſſe non poſſunt. c. majores. 3. §. illud verò. de Baptis.

Cùm duo juramenta contraria ſunt, videndum eſt, quòd magis ſit licitum, ut altero rejecto, illud ſervetur. c. ea te. 22. de jurejur.

Juramentum contrarium alii juramento licitè facto, ſervandum non eſt, c. veniens. 16. eod.

Contraria ſunt præſcriptio & privilegium. c. auditis. 15. c. veniens. 19. de præſcript. c. cùm Dilectus. 8. de Relig. Domib.

Cohærere & conjungi non poſſunt, quibus ſtudia & vota ſunt diverſa. c. in nona. 22. §. unde & oportet. 16. q. 7.

Contritio.

Cordis contritione, non verò ſola oris confeſſione peccata dimittuntur. c. ſi cui. 30. §. luce. c. ſcindite. 33. c. convertimini. 34. §. converſio. c. qui 36. §. ergo. diſt. 1. de pœnit.

Sinè contritione cordis nullum peccatum dimitti poteſt. c. quis. 87. §. è contra ead.

Contumacia. Contumax.

Contumax dicitur, qui poſt trinam, vel unam peremptoriam vocationem, coram Judice comparere contemnit. c. de illicita. 24. q. 3.

Contumax dicitur, quando venire contemnit, vel quando malitiosè ſeipſum occultat. vel quando impedit, nè poſſit ad eum citatio pervenire. c. qunniam. 5. de ut lit. non conteſt. vel comparens, reſpondere non vult. c. 1. de Judic.

Contumax præſumitur non comparens citatus. c. venerabilibus. 7. §. porrò. de Sent. Excomm. in 6.

Contumax non eſt, qui infirmitate impeditur. c. querelam. 2. de Procurat.

Contumax manifeſtus eſt, qui in Judicio Judici dixit, quòd non compareret. c. venerabilibus. §. porrò. de ſent. Excomm.

Omnis contumacia punienda eſt. c. 1. de poſtul. Prælat.

Creſcente contumaciâ, debet & pœna creſcere. c. cùm ſuper. 2. de teſt. cog. c. Clericos. 3. de cohabitat. Cler. c. in quibusdam. 12. de pœnis.

Propter contumaciam aliquis condemnandus eſt. c. 1. de Judic.

Abſens per contumaciam, judicari poteſt. c. 1. 3. q. 8.

Contra abſentem contumaciter debet tanquam contra præſentem convictum procedi per definitivam ſententiam. c. abſens. c. decernimus. 3. q. 9. c. de illicita. 24. q. 3. c. prout. 4. de dolo & contumac.

Contemptus contumaciæ & ſuperbiæ debet in omnibus frangi. c. ſi quis 3. 15. q. 7.

Contumacia recedentis à judicio major eſt, quàm non venientis. c. ſi poſt. 2. de confeſſ. in 6.

Si reus poſitionibus reſpondere juſſus contumaciter recedit, habetur pro confeſſo; ſecùs ſi priùs, quàm ſic juſſus eſſet, contumax fuerat; tunc enim proceditur contra eum, tanquam contra contumacem. cit. c.

Contumaciter recedere, & non parere, paria ſunt. ibid.

Contumaciter recedens à Judicio, compellitur ſtare Juri; & temporali, & Eccleſiaſticâ pœnâ puniendus eſt. c. prout. 4. de dol. & contum.

Contumax reputatur non comparens, licèt malitiosè citetur. c. veniens. 15. de accuſat.

Contumaciter non obtemperantes Judicibus, per Epiſcopos extra communionem poni debent. c. quisquis. c. 2. 6.

Clerici contumaces, prout ordo dignitatis permiſerit, ab Epiſcopis corrigantur. c. contumaces 21. diſt. 50. c. ſi quis Presbyter. 7. q. 1. c. petimus. 11. q. 1.

Si reus ſit abſens non contumaciter, non proceditur, nec in cauſa principali, nec in cauſa Appellationis. c. per tuas. 58. de Appell, ſed expectatur abſens. c. quoniam. 5. ut lite non conteſt. c. 1. de cauſa poſſ. & propr.

Contumax reputatur reus, qui Procuratorem non idoneum mittit, & ſinè licentia recedit. c. conſtitutis. 12. de Procurat.

Pro-

Procuratoris contumacia, ſive dolus, nocet Domino. c. ſæpe. 44. de Appell.

Ob contumaciam Procutatoris non eſt Dominus puniendus, ſi neſcierit; ſi ſciverit, debet ſe purgare. c. 1. ut lite non conteſt.

Contumacia præſertim in cauſſà fidei, ſuſpicioni præſumptionem adjicit vehementem. c. cùm. de hæret. in 6.

Contumax in expenſis condemnatur à tempore contumaciæ. c. cùm dilecti. 6. de doio & contum.

Contumax Actor coodemnatur reo, in expenſis nec reus citatus ulteriùs ad illius petitionem, nisi caveat actor de veniendo & comparendo. c. 1. de dol. & contum. in 6.

Inſtar contumacis punitur in Expenſis, literæq; non valent, quas impetrat quis ante terminum à Judice, vel appellante ſtatuto, tacito illo termino. c. oblatæ. 57. de Appell.

Contra contumacitet abſentem actotem recipiuntut teſtes, & ſententia fertur, etiam lite non conteſtata. c. cauſam. 3. de dol. & contum.

Ob contumaciam in cauſa matrimonii, etiam lite non cooteſtata, teſtes recipi poſſunt, & ſententia ſerri. c. accedens. 4. & ſeq. Ut lite non conteſt. c. 1. qui matrim. accuſ. poſſ.

Contra abſentem contumaciter teum, in cauſa libertatis, etiam lite non conteſtata, teſtes recipi poſſunt, & ſententia ſerri. c. cùm olim. 34. de teſtib.

Reo contumaciter abſente, lite conteſtata poteſt fertl ſeotentia definitiva, vel actor in veram poſſeſſionem mittitur. c. prout, 4. de doi. & contum.

Si reus eſt contumax, in actione reali, lite non conteſtata, mittatur actor in poſſeſſionem rei petitæ. c. tuæ. ut lite non conteſt. causâ cuſtodiæ. c. quoniam. 5. §. in aliis eod. Et Judex inductum in poſſeſſionem debet defendere. c. querelam. 15. de Simon.

Si reus contumax convenitut actione perſonali mittitur actot in bonorum poſſeſſionem Rei, pto modo debiti declaratl, ſi mobilia oon exiſtant. c. quoniam. 5. §. in aliis. Ut lite non conteſt.

Ob rei contumaciam non fit miſſio in poſſeſſionem, quando agitur de Eccleſiaſtico Beneficio, ſe ad ſententiam, lite non conteſtata, proceditur. c. un. de eo, qui mitt. in poſſ. in 6.

Contumaces Prælati per dignitatis ſubtractionem puniuntur. c. pen. diſt. 74.

Contra conrumacem, poſt litis conteſtationem ſententia definitiva dari debet, ſi de jure conſtet; ſi non; adjudicetut præſenti poſſeſſio. c. prout, 4. de dol. & contum.

In cootumacem abſentem ſertur ſententia depoſitionis. c. veritatis. eod.

Contra contumacem in cauſa denuntiationis, lite non conteſtata, poſſunt recipi teſtes. c. veritatis. 8. eod.

Contumaces poſſunt cogi; ut præſtent juramentum de obedientia. q. cùm. 10. de major. & obed.

Abſente contumaciter parte alterâ, Judex Appellationis poteſt cognoſcere, de gravamine c. interpoſita. 70. §. fin. de Appell.

Contumax reus ante litis conteſtationem excommuoicatur, ſi agatur de adulterio ad ſepatationem thori, & teſtes recipi ooo poſſunt, nec cauſa definiti. c. 1. ut lite non conteſt

Contumax in non comparendo, vel non reſpondendo, excommunicari poteſt, beneficio tamen privari non debet. c. 1. de Judic.

Delegatus judlcando contumacem noo expectabit, ſi jurisdictio ejus expiret in termioo peremptorio, quem partibus aſſignavit: ſi autem non expitat, poteſt expectare in alterum diem, & iterum citare, ſi vult. c. conſuluit. 24. de offic. deleg.

Contumelia.

Contumelia parentis morte lultur. c. cæterùm. 20. diſt. 86.

Convaleſcere.

Convaleſcit interdum ex poſt facto, quod ab initio non valet. c. cùm nos. 3. de his, quæ fiu. à Prælat. c. paſtoralis. 7. de donat. c. ſi quis. 2. c. ſignificatum. 11. & ſeq. c. ſicut. 15. de regularib. c. literas. 4. c. de illis. 9. de deſponſ. impub.

Quod ab initio non tenuit, nullo tempore convaleſcit; ſi tamen venit ad talem ſtatum, à quo incipere potuit, convaleſcit. c. adverſus. 7. de immunit. Eccl. c. accepiſti. 2. de ſponſ. duor. c. ſignificavit. 2. de eo, qui duxit in matt. c. un. de deſponſ. impub. in 6. c. placet, 12. de converſ. conjug.

Electio, quæ nulla eſt, convaleſcere non poteſt ex poſt facto. c. auditis. 29. de Elect.

Convaleſcit per ſubſequentem conſenſum, & ratihabitionem, quod ab initio non vaiuit. c. ſuggeſtum. 20. de Jur. Patronat. c. inſuper. 4. qui matr. acc. poſſ.

Convaleſcit tractu temporis matrimonium, quod ab initio non tenuit. c. ad id. 21. de ſponſalib. c. propoſuit. 2. c. ult. de conjug. ſerv.

Convaleſcit cohabitatione ſpontanea matrimonium per vim contractum. cit. c. 21.

Conventiculum.

Conventiculum dicitur congregatio ſubditorum ſinè conſenſu Prælatorum. c. multis. 5. diſt. 17.

Conventlcula prohibentur. c. nè quis. 15. diſt. 3. de conſecr. v. Et ad alienas.

Conventicula hæreticorum & ſchiſmaticorum cavere debent Clerici. c. Clericus.. c. cum quibus. 24. q. 3.

Conventio. Convenire. Conveniri.

Sex conventionis vitia ponuntur. c. fin. de reſcript.

Conventio & pactio omnis illicita debet ceſſare in ſpiritualibus. c. un. Benef. nè Eccl.

In cauſa conventionis modus procedeodi per reſcriptum datus, intelligitur repetitus in cauſa reconventionis. c. ult. de mut. petit.

Con-

Conveniri ritè poſſunt coram ordinariis locorum, exempti, ratione delicti, ſive contractûs in loco non exempto celebrari. c. 1. in princ. c. authoritate. 4. de privil. in 6.
Conveniri poteſt criminoſus, ubi invenitur. c. ut commiſſi. 12. de hæret. in 6.
Conveniri poteſt poſſeſſor pro Domino. c. quoniam frequenter. §. fin. ut lit. non conteſt.
Conventus per literas duplices ad diverſos Judices, primis non revocatis, non tenetur reſpondere ſecundis. c. ex tenore. 16. de reſcript.
Conventus alterius nomine, debet Dominum in judicio nominare, ut citari poſſit. c. ult. ut lit. non conteſt.
Conventionis & reconciliationis cauſa, ordine ſucceſſivo ſimul audiatur à Judice, & una ſententiâ terminetur. c. 1. de mut. petit.
Non poteſt quis conveniri coram diverſis Judicibus, ſuper diverſis actionibus perſonalibus. c. quia nonnulli. de reſcript.

Conventus.

Conventus dicitur à conveniendo in unum. c. 1. in fin. diſt. 15.
Sinè licentia Conventûs Abbatis, nec mutuum poteſt accipere Monachus, nec fidejubere. c. penult. de fidejuſſ.
Irrequiſito Conventu, non debet Abbas vel Abbatiſſa beneficium conferre. c. continebatur. 2. de his, quæ fiunt à Prælat.

Converſari. Converſatio.

Converſari non debent filii cum ſuſpectis perſonis. c. ult. de converſ. infidel.
Converſatio malorum ſæpe corrumpit bonos mores. c. ſæpe & ſeqq. 28. q. 1.
Converſatio in adoleſcentia facit præſumptionem in ſenectute. c. ex ſtudiis. 3. de præſumpt.
Converſatio cum Judæis inhibetur Clericis & Laicis. c. nullus. 28. q. 1.
Converſatio Electi expiſcanda eſt ab illis, cum quibus eſt converſatus. c. ſcriptum. 40. de Elect. c. 1. de Cleric. peregrinis.

Converſio.

Converſio dicitur quaſi cordis undique verſio. c. convertimini. 34. §. converſio. diſt. 1. de pœnit.
Converſio nullius deſperanda, quam diu hic vivit. c. ancillam. 11. 32. q. 2. cit. c. convertimini. in princ. c. nemo. & c. ult. diſt. 7. de pœnit.
Converſo Judæo ad fidem matre remanente, communis proles converſo eſt aſſignanda. c. 2. de converſ. infidel
Converſum Religionis alicujus percutiens excommunicatus eſt, & à Papa abſolvendus. c. non dubium. de ſent. Excomm.

Convincere.

Convictio & confeſſio in jure æquiparantur. c. illud. 6. de Exceſſ. Prælat.
Confeſſus convicti loco habetur in jure. c. pen. de transact. c. cùm olim. 7. de rer. permut. cit. c. illud. Item c. ſi quis. 4. de purg. can.
Convictus & deficiens in purgatione, eandem pœnam luunt. c. accedens. 23. de Accuſ.
Convictus non tam mititer tractatur, quàm ſponte confeſſus. c. cùm olim. 7. de rer. permut. c. ult. de ſurt.
Clericus convictus de conviciis Epiſcopo illatis, vel inſidiis, tradatur depoſitus curiæ, & recipiat, quod iniquè geſſit. c. ſi quis. 18. c. ſtatuimus. 11. q. 1.
Convictus tantùm vel ſponte confeſſus poteſt damnari. c. nos. & ſeqq. 2. q. 1.
Teſtes convicti in judicio de crimine repelluntur à teſtimonio. c. 1. de except. Licèt nondum ſint damnati. c. ſuper eo. 13. de teſtib.
Convinci poſſunt Judæi privilegiis non obſtantibus in criminalibus & civilibus per Chriſtianos teſtes. Clem. 1. de teſtib.

Convitium.

Convitium non eſt pro accuſatione habendum. c. ſi quis. 2. q. 3.
Qui convitium fratri intulerit, puniatur. c. ſi quis. 5. diſt. 90.
Convitia perditorum movere nos non debent, ut à recta via, & certa regula recedamus. c. ult. diſt. 47.
Convitium in aliquem evomens, vel famoſum libellum conſcribens, ſi poſtea convictus de ſcriptura, eam probare non poſſit, flagellatur. c. qui in alterius. 5. q. 1.
Convitians Clericus Epiſcopo, ſi convincatur, depoſitus tradatur curiæ, ut pœnas det iniquitatis ſuæ. c. ſi quis. c. ſtatuimus. 11. q. 1.

Convivium.

Convivia laudantur, modò detractionibus, fabulis, & ludis turpibus non miſceantur. c. Convivia. 6. & ſeq. diſt. 44.
Convivia hæreticorum & ſchiſmaticorum Clerici vitare debent. c. Clericus. 35. 24. q. 3.
Convivia in Eccleſiis celebrari non debent. c. quieſcamus. §. ſed licet. c. 4. diſt. 42. Extra neceſſitatem. c. 5. 6. 7. ead.
Nec Clericis, nec Religioſis liceat Laicis facere convivia ex Confeſſis. c. ult. diſt. 44.
Clerici non debent ante horam diei tertiam convivari. cit. c.

Copia.

Copia literarum facienda eſt adverſario ad inſpiciendum. c. ex literis. 3. de fid. Inſtrum.
Copia atteſtationum facienda eſt ei, contra quem proceditur. c. pen. de accuſat.
Copiam probationis, qui ſubtrahit adverſario, oſtendit ſe malam cauſam habere, unde puniri debet. c. conſtitutis. 45. de teſtib.

Copulare.

Qui in 5. vel 6to. gradu ignoranter copulati per aliquot annos vixerint, non ſeparentur; ſecùs ſi intra annum, vel ſcienter. c. de gradibus. 35. q. 8.
Illegitimè copulatus teſtis eſſe non poteſt contra legitimè copulatum. c. conſanguineorum. §. quisquis 3. q. 4.
Non copulentur ſibimet conjugio diverſæ religionis. c. ſic enim. §. tu verò. 28. q. 1. c. cave. ead.

Coro-

Coronare.

Coronatio Imperatoris pertinet ad Papam. c. venerabilem. 34. de Elect. Clem. un. in princ. de jurejur.

Coronam donavit Conſtantinus Silveſtro, quâ uti debent Pontifices. c. Conſtantinus. 14. §. Beato Silveſtro. diſt. 96.

Corpus, vide Vitium. Abſcindere.

Promoveri poteſt ad Ordines, qui à Medicorum inciſione claudus fit. c. ſi quis. 10. diſt. 55.

Presbyter, qui in duello partem digiti amiſit, ex diſpenſatione ſui Epiſcopi poteſt miniſtrare. c. 1. de corp. vitiat.

Habens in oculo maculam, debet videri, quanta macula ſit. c. cùm de. eod.

Qui ſibi credens ſe obſequium præſtare Deo, fecit virilia abſcindi, officium ſuum poterit exercere, non tamen Altaris Miniſterium. c. ſignificavit. eod.

Sectus in cunabilis poteſt ordinari, cùm involuntaria illa fuerit ſectio. c. ex parte. eod.

Qui ex juſta cauſa ſibi virilia fecit abſcindi, poteſt liberè in ſuo officio miniſtrare. c. ex parte. 5. eod.

Mutilatus manu, ſi in Abbatem fuerit promotus, deponatur. c. expoſuiſti. eod.

Carens ungue pollicis, modò ſit fortis in pollice, licitè ad ſacerdotium promovetur, non eſt enim deformitas impediens. c. ult. eod.

Diverſitatem corporum, ſæpe diverſitas ſequitur animorum. c. quia diverſitatem. 5. de Conceſſ. Præbend.

Quod nocet corpori, juvat ſpiritum. c. poteſt fieri. 52. diſt. 1. de pœnit.

Correlativum.

Correlativa non patiuntur ſe ſimul in eodem ſubjecto. c. debitum. 4. de Baptiſm.

Correctio.

Peccati venia non datur, niſi correcto. R. J. 5. in 6.

In correctione malorum Deus placatur. c. ſi quos. 47. 23. q. 4.

Delinquenti adhibenda eſt correctio. c. vaſis. §. ſicut ergo. ead.

Poteſtatis officio utiliter corripientur inquieti. c. nimium. 37. ead.

Correctio debet fieri animo medendi, non ſæviendi. c. odio. 2. diſt. 86. c. ità planè, in med. 23. q. 4. c. Fraternitas. 12. q. 2.

Correctio debet ex charitate procedere, & ſecundùm diverſitatem culparum extendi, ci corripiantur. 24. q. 3.

Plus erga corrigendos agat benevolentia, quàm ſeveritas, plus cohortatio, quàm comminatio, plus charitas, quàm poteſtas. c. licet. diſt. 45.

Qui corripit & qui remittit, uterque miſcetur. c. Et qui. ead.

Manſuetudo & diſtrictio, ſeu rigor & ſeveritas nunquam ſeparentur. c. ſunt. ead.

In populum ira Dei deſævit, cùm Prædicator delinquentes palpat, non corripit. c. ſed illud. ead.

Non eſt miſericordia uni parcere, & omnes in diſcrimen adducere. cit. c. ſed illud.

Peccantes manſuetudine provocentur, non auſteritate, abjiciantur. c. recedite. ead.

Correctio debet eſſe mixta cum benignitate & aſperitate. c. diſciplina. 9. c. ſunt namque. 14. ead.

Correctio quandoque plus debet habere manſuetudinis, quam rigoris. c. qui ſincerâ. 3. c. licet. 6. ead. quandoque plus de aſperitate, quàm de benignitate. c. Fraternitas. 12. q. 2. c. Ecce. 18. & ſeq. c. illud. 24. q. 3.

Correctionem publicam debet præcedere admonitio. c. accuſatio. in fin. 2. q. 7.

Patientiſſimè debet tolerari etiam injuſta correctio. c. contra. diſt. 100.

Eum adjuvat juſtitia noſtra, quem à pravis actionibus mutat. c. homini. 1. q. 4.

Qui aliorum vitia vult corrigere, priùs ſua corrigat, & qui de alterius vita judicat, non habeat in ſeipſo, quod puniat. c. qui. cum ſeqq. 4. 3. q. 7.

Quando caſtigatur, qui diligitur, pietas circa eum exercetur. c. non oſculatur. 5. q. 5.

Dulcior eſt religioſa caſtigatio, quàm blanda remiſſio. cit. c. Nec odio habetur ſed diligitur qui caſtigatur & corripitur. cit. c. Nec qui corripit alterum, ideo inimicus eſt. c. non. ead.

Corrigendo aliquem occidens caſu, innocens eſt. c. ult. 15. q. 1.

Corrigere debet Magiſtratus Subditorum Exceſſus. c. ut famæ. 35. de ſent. Excomm.

Corrigantur à Principibus, quos Eccleſia corrigere non poteſt. c. iſtud. 20. 11. q. 1.

Latum pandit deliquentibus ſinum, qui eorum perverſis conatibus non reſiſtit. Extravag. un. Joan. XXII. Nè Sede vacante.

Præpoſiti debent ſuos ſubditos cum charitate corrigere. Extrav. Comm. de Offic. Jud. ordin.

Epiſcopi ita debent corrigere Clericorum exceſſus, ut metu pœnæ ipſi arceantur, & alii pertimeſcant. Clem. 1. eod.

Si Sacerdos ſeu Epiſcopus ſciat, non ùt Judex, vel homo, ſed ùt Deus, ut quia etiam eſt confeſſus, alicujus crimen; poterit eum arguere, non quidem nominatim; ſed indeterminatè. c. ſi Sacerdos. de Offic. Jud. ordin.

Licet corrigere ſit Dei principaliter, tamen Prælatus ſuam correctionem non debet negligere c. ſicut non. 23. q. 4.

Si Prælatus in corrigendo modum exceſſit, à ſubdito veniam non petat; nè dum nimia ſervatur humilitas, regendi frangatur Authoritas. c. quando. diſt. 86.

Quem ætas, non vita ſeniorem facit, graviter eſt increpandus. c. Paulus. 28. 2. q. 7.

Docti ab indoctis, Clerici à Laicis, quandoque meritò reprehenduntur. c. ſecuri. 31. ead.

Qui negligit obviare malis, & non reſiſtit, conſentire convincitur, & nocet Eccleſiæ. c. negligere. 55. c. Sancta. 56. 2. q. 7. & in princ. 17. q. 3. item c. qui. 8. 23. q. 3. c. oſtendit. ead.

Innocens non eſt, qui crimen alterius indicando corrigere potens, tacendo permittit, c. 1. 5. q. 5.

Error, cui non reſiſtitur, approbatur, c. error. c. conſentire. diſt. 83.

Non prodeſt ſuo errore non pollui, qui alieno conſentit. cit. c. conſentire.

Qui negligit emendare, quod valet, facientis culpam habet. c. facientis. diſt. 86. c. præterea. 23. q. 8.

Correctionis causâ Magiſter Diſcipulum Clericum verberare poteſt. c. 1. de ſent. Excomm.

Non verberibus, ſed verbis ſubditos Epiſcopi corrigant, c. cum beatus. diſt. 45.

Verberibus timeri volens Epiſcopus, vel Presbyter, vel Diaconus ab officio dejiciatur. c. Epiſcopum. ead. Nomine Percuſſorum, qui ab Officio Epiſcopali removentur, non quilibet corporaliter flagellantes intelliguntur; ſed qui prætermiſſâ manſuetudine, ad verbera ſemper parati ſunt. c. duæ ſunt, §. ex his, ead. Nec lenitas manſuetudinis ſinè rectitudine ſeveritatis, nec zelus rectitudinis, ſinè manſuetudine in Prælatis debet inveniri. cit. c. & §. & c. ſeq.

Corrigendum eſt, quòd illicitè admittitur, aut à Prædeceſſoribus admiſſum invenitur. c. quod quis. 35. q. 9.

Corrigi in melius & ſuppleri debent inſtituta nociva & imperfecta. c. ubi. 3. in princ. de Elect. in 6.

Corrigere in melius poteſt Papa ſtatum Anteceſſorum. c. ult. de reſcript. in 6.

Corrigere poteſt teſtis in continenti dictum ſuum, ex intervallo non. c. præterea. 7. de teſtib. cogend.

Nec corrigendus & impugnandus eſt, cujus crimen deprehenſum non eſt. c. ſi quis. 13. 11. q. 3.

Non amatur ſervus vel filius, dum non corrigitur. c. non. 36. 23. q. 5.

In corrigendo filio, quamvis asperè, nunquam amor paternus amittitur. c. 2. 23. q. 1.

Per reſcriptum, quo Papa mandat ordinario, ut corrigat Clericos ſuæ Diœceſeos, non datur ei juriſdictio ſuper Exemptos. c. gravo. de offic. Jud. Ordin.

Varia ſtatuuntur de correctione Monachorum, Abbatum, Viſitatorum. c. ea, quæ. de ſtatu Monach.

In officio vel dignitate conſtituti, ſi errent, ità ſe cautè & prudenter corrigant, nè eorum vileſcat Authoritas. c. qualiter. 17. de accuſ.

Non poteſt quis gaudere ſe eſſe correctum, niſi doleat ſe fuiſſe perverſum. c. ult. 23. q. 7.

Sicut ab oratione ceſſandum non eſt pro eis, quos corrigi volumus, ità nec à correctione. c. ſicut. 20. 23. q. 4.

A correctione legitima non datur appellatio. c. ad noſtram. 3. de Appell.

Si mores ſunt boni, delectant: ſi ſunt mali, emendentur. c. non putes. 36. 23. q. 5.

Corrumpere.

Corrumpere non licet inquiſitores, Judices, teſtes. c. ult. de coſſus, deteg.

Corruptorum teſtium ad dictum, ſi conſtat, ſententia lata retractanda eſt. c. ſicut. 9. de teſtib.

Creatio. Creatura.

De creatione hominis, quare non ſimul, ſed unus ex altero ſit creatus, diſſeritur. c. ult. in princ. 33. q. 5.

Quid ſit quod ad ſimilitudinem Dei dicatur homo creatus. c. ſimilem. diſt. 2. de pœnit.

Omnis creatura ſub vitio eſt; non quòd omnis creatura peccaverit, ſed quia nulla eſt, quæ peccare non poſſit. c. Principium. 45. §. Charitas. ead.

Credere.

Credit ſemper bene innocens, & bene judicat de aliis. c. innocens. 22. q. 4.

Credendum non eſt illis, qui veritatis fidem à ſe abjecerint. c. non poteſt. 2. q. 7.

Credere nullus debet malum de proximo, antequam probetur. c. Deus. 2. q. 1. c. judicantem. 30. q. 5. c. in cunctis. c. quamvis. 11. q. 3.

Nec cito & facilè mala de aliis credere debemus. c. ſi quid. 23. diſt. 86.

Nec ad vindictam, quam res accendit incognita, accedendum. cit. c. 23. & c. ſi quid. 2. 15. q. 7.

Credendum non eſt uni in præjudicium alterius. c. licet. 23. de teſtib. Sed duo ſaltèm ſint teſtes. ibid.

Uni teſti non creditur, etſi ſit in publico officio. c. ſi teſtes. §. jurisjurandi. 4. q. 2.

Credendum quandoque eſt in teſtimonio paucioribus numero. 4. q. 3. per tot.

Credendum non eſt teſtimonio levium hominum ſinè tormentis. c. ſi teſtes, §. ſervi. 4. q. 2.

Credendum tunc eſt teſtimonio ſervi, cùm alia probatio ad eruendam veritatem non eſt. ibid.

Creditur potiùs viro, quàm mulieri favore matrimonii. c. continebatur. 6. de deſponſ. impub.

Credendum non eſt contra alios eorum confeſſioni, qui criminibus implicati. c. neganda. c. non eſt. 3. q. 11.

Creditor.

Debet probare debitum, niſi cauſa debiti exprimatur in Inſtrumento; ſi non exprimatur cauſa, condemnatur debitor, niſi probet indebitum. c. ſi cautio. 14. de fide Inſtrum.

Creditor ultra ſortem petere nihil poteſt; expenſas tamen, quas fecit circa pignora, poteſt deducere. c. ad noſtram. 7. de jurejur.

Creditor non eſt dicendus uſurarius. c. Ea. 2. §. hoc jus. 10. q. 2.

Creditores compelluntur relaxare juramentum de uſuris ſibi ſolvendis. c. 1. de jurejur.

Si creditor ad extorquendum debitum vim adhibuit debitori, jus crediti amittit. 16. q. 6.

in

in princ. cum ſeqq. 2. Item c. ult. §. fin. Niſi non creditor, ſed ipſius numine, non tamen ipſius mandato vim intulerit debitori. c. placuit. §. fin. cum ſeq. c. ſi Epiſcopum. & c. ult. §. Si ergo. 16. q. 6.

Crimen.

Criminis appellatio latè patet, complectens omne peccatum, quod ex deliberatione procedit. c. unum. §. criminis. diſt. 25.

Crimen eſt peccatum accuſatione & damnatione dignum. c. 1. in fine. diſt. 81.

Crimen aliud eſt notorium, aliud occultum: illud eſt, de quo quis canonicè condemnatur: hoc, quod ab Eccleſia toleratur. c. veſtra. de cohabitat. Cler. & mulier.

Crimen fit notorium per ſententiam ſeu confeſſionem factam in jure, aut per evidentiam rei, quæ tergiverſatione aliqua celari non poſſit. c. ult. eod.

In crimine notorio, non auditur appellans. c. cùm ſit. 5. c. pervenit. 13. & ſeqq. de Appell.

Omne crimen, atque peccatum, oblatis Deo ſacrificiis deletur. c. cùm omne. 7. diſt. 2. de Conſecr.

Crimina paria compenſatione tolluntur. c. pen. & ult. de adult.

Majora crimina majoribus abluantur fletibus. c. Deus. 78. diſt. 1. de pœnis; Varia variis pœnis afficiantur. c. non. 21. 24. q. 1.

Crimina tantò graviora ſunt, quantò diutiùs infelicem animam detinent alligatam. c. pen. ult. in fin. de conſanguinit.

Sunt quædam crimina, in quibus relaxare vindictam, culpa eſt. c. 1. de poſtulat. Prælat.

Crimina pro Deo punire, non eſt crudelitas, ſed pietas. c. legi. 23. q. 8.

Nè crimina maneant impunita, publicæ utilitati intereſt. c. ut famæ. 35. de ſent. Excomm.

Crimen graviùs puniendum eſt propter dignitatem delinquentis. c. quantò. 3. de Magiſtr. c. cùm non. 14. cùm illorum. 32. de ſent. Excomm.

Crimen contrahitur, ſi nocendi voluntas intercedat. c. Frater. 47. diſt. 50.

Crimen ſuum alienis commodis impendere, indecens eſt. c. ult. diſt. 46.

Crimen alienum neſcientem non maculat. c. nullius. cum ſeqq. 1. q. 4. c. nimium. §. certè. 23. q. 4.

Crimen paternum, nullam maculam filio infligere poteſt. c. quia. c. crimen. 1. q. 4.

Crimen læſæ Majeſtatis gravi punitur pœnâ. c. quæro. 6. q. 1.

Crimen læſæ Majeſtatis, & Simonia pari pœnâ puniuntur. c. ſanè. 15. q. 3.

In crimine læſæ Majeſtatis omnibus æqua conditio eſt. c. ult. 6. q. 1.

Crimen læſæ Majeſtatis gladio feriatur, & bona fiſco addicantur: Filii repellantur ab hæreditate: ſint perpetuò egentes, pauperes, infames, ad nullos honores promoveantur. c. ſi quis. ead.

Si quis initio prodiderit, initam factionem, præmio & honore donatur; qui verò uſusfactione, ſi nihilominus vel ſerò cognita adhuc Conſilia patefecerit, abſolutione tantùm ac venia dignus habetur. cit. c. ſi quis.

Crimen uſurarum non admittit diſpenſationem. c. ſuper. 4. de uſur.

Crimen falſi pluribus modis committitur. c. licet. 5. de crim. falſi.

Crimina omnia ad comparationem Simoniacæ hæreſis, quaſi pro nihilo habentur. c. ult. 1. q. 7.

Crimen hæreſis exceptum eſt, & merè Fori Eccleſiaſtici. c. ut inquiſitionis. de hæret. in 6. Domini temporales de eo non cognoſcunt. ibid. In hoc crimine filii bonis paternis in totum privantur. c. vergentis. 10. de hæret.

Crimen non eſt, quando mos eſt. c. objiciuntur. 32. q. 4.

Non tenentur crimine aliorum, niſi imitatores nequitiæ eorum. c. Eccleſia. §. ſed his in fin. c. turbatur. 1. q. 4.

Crimen non tantùm admiſſum, ſed etiam committendum, tenetur quis denunciare. c. ad diſſolvendum. 13. de deſponſ. impub.

Crimen occultum Sacerdos punire debet. c. ex tuæ. 20. de Simon.

Pro crimine occulto nemo publicè puniri debet. c. inquiſitionis. de accuſat.

Crimen occultum non impedit promovendum. c. ex tenore, de temp. ordin.

Multorum crimina, etſi deteſtabilia, Eccleſia tolerat pro tempore, pro perſona, intuitu pietatis, vel neceſſitatis, vel utilitatis, & pro eventu rei. c. requiritis. §. niſi. 1. q. 7. ut fecit Gelaſius.

Crimen probat tranſcurſus temporis. c. excommunicamus. 13. de hæret. probatur & per indicia crimen. eit. c.

Crimen ibi puniri debet, ubi quis deliquit. c. 1. de raptor.

Crimen ubi admittitur, ibi cauſa revera ſemper agitur. c. Paulum. in fin. 2. q. 3. c. qui. 2. q. 8. c. ibi. 3. q. 6. c. nec extra 3. q. 9.

Propter crimen perditur nomen dignitatis. c. 1. de purg. Canon.

Cùm notorium crimen eſt, non eſt purgatio indicenda; ſed condemnationis ſententia ferenda. c. pen. eod.

Crimina ſolvuntur in Baptiſmo. c. ſi quis. 28. q. 2. c. Acutius. 28. q. 3.

Crimina ſemel dimiſſa, iterum vindicari non debent. c. de his. 6. de accuſ. c. ult. de colluſ. deteg.

Crimina ſemel audita, indiſcuſſa manere non debent. c. crimina. 2. eod.

Crimina non corrigens, cùm poteſt emendare, ipſe committit. c. præterea. 23. q. 8. Et eos delinquentibus favere interpretamur, qui, cùm poſſint, manifeſto non obviant facinori. c. quantæ. 47. de ſent. Excomm.

De gravi crimine non debet quis condemnari propter præſumptionem, etiam vehementem. c. literas. 14. de præſumpt.

Super eodem crimine confeſſio unius, alteri non nocet, licèt illa ſint connexa. c. ſignificaſti. 5. de adult.

In aliquo crimine participans, eâdem ſententiâ damnatur, cum nominatim damnato. c. nuper. 29. c. ſi concubinæ. 55. de ſent. Excomm.

Pro illo crimine, de quo non laborat infamia, nullus debet inquiri, nec puniri, nec teſtes recipi. c. inquiſitionis. 21. de accuſ.

Pro occulto crimine nemo publicè puniendus eſt. cit. c.

Criminis alieni Succeſſor nemo conſtituitur. c. crimen. 1. q. 4.

Crimina occulta non debent dici Inquiſitoribus generalibus. c. qualiter. de accuſ.

Criminis malitiam non palliat nominis honeſtas. c. in tantum, 36. de Simon.

Crimen, ſinè quo debet eſſe eligendus in Epiſcopum, eſt homicidium, adulterium, fornicatio, furtum, fraus, ſacrilegium. &c. c. 1. diſt. 81. Et quomodo intelligatur, Epiſcopum ſinè crimine eſſe debere, habetur. c. unum. §. ac primum. diſt. 25. vide v. Epiſcopus. Nullus criminis capitalis reus in Epiſcopum eligatur. c. Bene. diſt. 61.

Crimen poteſt tribus modis objici: denuntiando, excipiendo, accuſando c. ſuper his. 16. de accuſ.

Quando crimen in modum exceptionis opponitur, ut quis à promotione officii repellatur, ſi ante confirmationem non eſt neceſſaria inſcriptio; ſi poſt confirmationem, excipiens inſcribit ad pœnam extraordinariam; ſi per exceptionem deficitur ab obtinendo, c. ſuper. 16. de accuſ.

Quando crimen in modum exceptionis opponitur. ut quis ab accuſatione. vel teſtimonio repellatur, non eſt neceſſeria inſcriptio. cit. c.

Quando crimen in modum accuſationis opponitur, inſcriptio eſt neceſſaria. cit. c.

Quando crimen in modum denunciationis opponitur, non eſt inſcriptio neceſſaria. cit c.

Quando crimen in modum exceptionis objicitur, poteſt Procurator intervenire. c. cùm dilecti, 6. de dol. & contum.

Si in modum Exceptionis, crimen teſti objicitur, ut à teſtimonio repellatur, non ideo pœna infligitur ordinaria, licèt crimen in eum fuerit civiliter probatum; ſed ſolùm ejus teſtimonio non creditur, ratio huius eſt, quia in eum accuſatio non procedit. c. cum. 2. §. verum. de ordin. cognit.

De crimine aliquo teſtes convicti, vel confeſſi in judicio, à teſtimonio repelluntur. c. 1. de Except.

Crimen opponere non poteſt adverſarius petenti reſtitutionem, qui præſumitur inimicus; c. item. de reſtit. ſpoliat.

De cujus crimine in judicio conſtat, is non eſt audiendus, ſi propter judiciarium ordinem non ſervatum petit reſtitutionem. c. ad petitionem. 22. de accuſ.

Crimen illatum ſi accuſator probare non poteſt, fit infamis, & poſthac ad accuſandum non admittitur. c. ſi quis. 2. q. 3.

Qui crimina aliorum ſponte profitentur publicè. ab accuſatione repelluntur. c. illi, qui. 5. q. 5.

Crimine capitali damnati, pro aliis poſtulare non poſſunt, pro ſe poſſunt. c. infames. §. nam ut. & ſeqq. duobus. §§. 3. q. 7.

Criminibus gravatus judicare non poteſt, c. in gravibus. in princ. 3. q. 7.

In criminalibus cauſis & contractibus, pater non recipitur teſtis in cauſa filii, nec contra. c. videtur. in fin. 35. q. 6. c. videtur, 3. qui matrim. accuſ. poſſ.

In criminali cauſa teſtis contra aliquem, non poteſt illum accuſare. c. cum P, 10. de accuſ.

Criminoſi in cauſa denuntiationis admittuntur teſtes. c. quoniam, 3, de teſtib.

Criminoſi ad accuſationem Simoniacorum admittuntur. c. tanta, 7. de Simon. Et teſtes ibi ſunt. c. per tuas, 32. eod.

Criminoſus alium denuntiare non poteſt. c. cùm, 20. de accuſ.

Criminoſi confeſſio non eſt contra alium admittenda. c. 1. de confeſſ. c. neganda. c. non eſt, 3, q. 11.

Criminoſi non poſſunt accuſare Sacerdotes. c. ſi Sacerdos. c. qui crimen. 6. q. 1.

Criminoſi nec accuſatores, nec teſtes eſſe poſſunt. c. conſtituimus. 3. q. 5. c. ſi teſtes. §. lege. 4. q. 2. c. teſtimonium. 54. de teſtib. c. ult. eod.

Criminoſus peractâ pœnitentia repellitur à teſtificando in cauſa criminali, non tamen in civili. cit. c. 54. & ult. eod.

Criminoſo ſocios in crimine accuſanti non eſt credendum, excepto crimine læſæ Majeſtatis. c. 1. de confeſſ.

Criminoſus captus pro delicto ſuo ſi offert dare fidejuſſores, eſt dimittendus, niſi exceſsûs enormitas aliud ſuaſerit. c. ſi Clericos. 15. de ſent. Excomm. in 6.

Contra criminoſos manifeſtos Judex ex officio ſuo procedere poteſt, licèt non accuſentur, c. cùm, 15. de uſur.

Ubi criminoſus invenitur, ibi conveniri poteſt, c. ut commiſſi. 12. de hæret. in 6.

Criminis qualitas conſiderari in judicio debet, utrùm ſit enorme, vel mediocre. c. quia. 16. diſt. 50. Item qualitas, utrum ſit publicum, vel occultum. c. Sacerdotes. 33, & ſeq. ead.

Objectu criminis civilis actio retardatur. c. quia. 14. de uſur.

Solâ criminis participatione ſententia tranſit ad illum, in quem lata non fuit. c. nuper. 29. de ſent. Excomm.

Modus confitendi crimen, utrum ſit convictus, vel ſponte confeſſus. c. ult. de furt.

Contra non infamatum, non debet ſuper veritate criminis fieri inquiſitio, etſi duo vel tres jurent, ſe vidiſſe ab eo crimen commiſſum, & licèt libellus famoſus contra eum fuerit oblatus ſecretò. c. inquiſitionis. §. tertiæ. de accuſ.

In cauſa criminali poteſt Judex compellere partes, juramentum calumniæ facientes, ut perſonaliter coram ſe compareant. c. 1. de Judic. in 6.

Agenti poſſeſſorio adipiſcendæ in beneficialibus, non obſtat exceptio criminis, niſi de eo ſit infamatus; accuſatore autem non probante, vel non comparente, indicitur infamato purgatio canonica. c. accedens. 23, de accuſ.

Nec

Nec contra ſubditum, nec contra Prælatum debet inquiri de crimine, niſi infamia præceſſerit. c. qualiter. eod.

Crimen probatum per modum inquiſitionis, regulariter pœna ordinariâ non punitur; ſed arbitrio Judicis; ſi tamen ſit crimen, quod vel executione ſuſcepti Ordinis, vel retentione beneficii impeditur, tunc in primo caſu vel depoſitio, ſicut in accuſatione; in ſecundo autem ſit privatio beneficii, nec poterit Judex hanc pœnam moderari, c. inquiſitionis. eod.

Enormia flagitia per ſeculares Judices corripiantur. c. ſunt. 39. 23. q. 5. Quæ verò illa ſint, habetur. c. Rex. ead.

Criminalem cauſam Epiſcopi ventilare prohibentur; Civilem poſſunt. c. nullus. 15. q. 4.

In cauſa criminali Epiſcopi & Sacerdotes advocatum non habeant; in aliis habeant. c. ult. 5. q. 3.

Criminales cauſas, ubi pœna ſanguinis non ſequitur, delegare poteſt Princeps Sacerdotibus. c. in Archiepiſcopatu. 4. de Raptor.

De omni crimine debet Clericus coram Judice Eccleſiaſtico conveniri, c. Clerici. 8. de judic. c. cùm non. 10. eod.

In criminalibus ſi deprehendantur Clerici Apoſtatæ, non defenduntur ab Eccleſia. c. 1. de de Apoſtat.

Criminaliter poteſt Clericus coram ſæculari judice latronem accuſare, ſi ad pœnam ſanguinis non attendat. c. pen. de homicid. in 6.

Crimen, pro quo excommunicatur Laicus, deponit Clericum. c. Monaſteria. 8. de vit. & honeſt. Cler.

In cauſa criminali Procurator non intervenit. c. tuæ. 5. de procurat. c. veniens. 15. de accuſ.

In cauſa criminali poteſt reſponderi per Procuratorem. c. cùm dilecti. 6. de dol. & contum.

Criminaliter accuſans vel accuſatus, per ſe experiatur. c. pen. 5. q. 3.

Si quem pœnituerit, criminaliter accuſâſſe, quod probare non poſſit, & convenerit cum accuſato, ambo abſolvantur. c. ſi quem, 2. q. 3.

Accuſatis in cauſis criminalibus, induciæ concedendæ ſunt 6. menſium, vel eò ampliùs, ſi neceſſe fuerit. c. ult. 3. q. 3.

In cauſis criminalibus, Miles, Nobilis, & in dignitate conſtitutus, non ſubjiciuntur torturæ. c. ult. 6. q. 1.

Cui inferuntur tormenta fidicularum, poteſt uti defenſione generis, aut dignitatis: Non tamen reus læſæ Majeſtatis. cit. c. ult.

In generali mandato non includitur poteſtas de cauſis criminalibus cognoſcendi. c. licet, 2. de Offic. vicar. in 6.

In cauſa criminali & privilegium, & conſuetudo derogant juri communi. c. cùm contingat. 13. de for. compet.

In cauſa criminali auditur quis allegans excuſationem. c. veniens. 15. de accuſ.

In cauſis criminalibus ſpoliationis exceptio admittitur à tertio facta, modò ſit de tota ſubſtantia, vel majori parte. c. 1. de reſtit, ſpoliat. in 6.

In negotio criminali vel civili appellari poteſt ante ſententiam. c. liceat. 20. 2. q. 6. c. non ſolent. ead.

Neuter conjugum poteſt alteri crimen objicere, quando utrumque crimen conſtringit. c. in lectum. 34. q. 2.

Propter alterius crimen conjuges non ſeparantur. c. quæſivit. 2. de divort.

Impedimentum criminis dirimit matrimonium. c. 1. de converſ. infidel.

In cauſa criminali cùm agitur de fœdere matrimoniali, ordo judiciarius per omnia non ſervatur. c. 1. ut lit. non conteſt.

Criminum denuntiator in probationibus deficiens, ab officio ſuſpendatur, donec innocentiam ſuam purget. c. ult. de calumniat.

Crimen calore iracundiæ alicui objiciens, ſi, quòd iratus dixerit, voluerit reſipiſcens probare, reus objecti criminis non habetur. c. ſi quis. 5. 2. q. 3.

Qui crimen illatum non probat, pœnam debet incurrere, quàm reus ſuſtinuiſſet, ſi accuſator probâſſet. c. quia. 5. q. 6.

Crimen per teſtes, non per actorem probatur. c. licèt Heli. 31. de Simon.

Crimen publicum ordine judiciario probandum eſt. c. dilectus. 30. eod.

In criminali & civili datur judicium, & tria diſtinguuntur judicia: inter ſanguinem & ſanguinem, inter lepram & lepram, inter cauſam & cauſam. c. per venerabilem. 13. §. ſunt autem & §. tria, qui filii ſint legit.

In cauſa criminali Laicus contra Clericum non teſtificatur; accuſat tamen eum pro ſua vel ſuorum injuria. c. de cætero. 14. de teſtib.

Etiam in criminali cauſa cogendi ſunt teſtes, qui ſe ſubtrahunt. c. cùm contra. 9. de teſtib. cog.

Crudelitas.

Crudelitas ulciſcendi, jure culpatur. c. quid culpatur. 23. q. 1.

Crudelitas etiam eſt falſa manſuetudo, quando ſcilicet delinquens non corripitur. c. ipſa pietas. 23. q. 4.

Crudelis eſt, qui famam ſuam negligit. c. nolo, 12. q. 1.

Crudelitas libidinoſa eſt, venena ſterilitatis procurare. c. aliquando. 32. q. 2.

Crudelitate æquales ſunt, pauperem fœnore trucidans, & diviti aliqua rapiens. c. quid dicam. 14. q. 4.

Crudelitatem omnium prædonum ſuperat, qui res Eccleſiaſticas, quæ pauperum ſunt, defraudat. c. gloria. 71. in med. 12. q. 2.

Crudelitas non eſt crimina punire, ſed eſt pietas. c. legi. & ſeq. 23. q. 8.

Crudelis non eſt Judex, qui crudeles jugulat, licèt patientibus crudelis eſſe videatur. c. non eſt. 28. 23. q. 5. c. ſunt quædam. ead.

Cùm mariti crudelitas timetur, debet ille reſtituendæ uxori de impunitate perſonæ cavere. c. ex transmiſſa. 8. de reſtit. ſpoliat. Si uxori providere propter crudelitatem non poteſt, non eſt reſtitutio facienda. c. literas. 13. eod.

Cuculla.

De hâc vide Clem. 1. §. ſtatuimus. v. fin. de ſtatu Monach.

Culpa.

Bonarum mentium eſt, ibi timere culpam, ubi culpa minimè reperitur. c. Conſilium. §. de Feſtivit. de obſervat. jejunior. Clem. 1. §. verùm quia. de V. S. c. ad ejus diſt. 5.

Abſque culpa nemo debet puniri, niſi cauſa ſubſit. c. ſine. 23. de R. J. in 6.

Culpæ expers non eſt, qui rei ad ſe non pertinenti ſe immiſcet. c. non eſt, 19. ibid.

Abſque culpa vix eſt, qui non adhibet diligentiam, quam debet. c. contineretur. 8. de homicid.

Abſque culpa nemo debet puniri. c. cognoſcentes. 2. de Conſt. c. tuæ. 10. in fin. de eo, qui cog. conſang. c. tua. in fin. de homicid.

Abſque culpæ punitur quis. c. ſignificâſti. 18. eod.

Abſque culpa ſæpe agitur, quod venit ex culpa. c. ad ejus. 4. §. ſanctæ. diſt. 5.

Culpa eſt, non punire culpam. c. quia ſunt. 10. diſt. 28.

Culpa propria quemque culpat, non parentum. c. naſci. 5. c. ſatis. 7. c. Iſmaël. 9. diſt. 56.

Culpa majorum extenditur in exemplum. c. nemo. 2. diſt. 83.

Propria culpa non aliena, aliquem ab eo, in quo eſt, dejicit gradu. c. ſatis. 7. diſt. 56.

Quod meâ culpâ factum non eſt, mihi non imputatur. c. cùm ſicut. 2. & ſeq. de eo, qui mittit in poſſ. c. ex ratione. 8. de Appell.

Si non ſit culpa mea, quò minùs faciam, quod debeo, mihi non imputatur, præmiſſâ proteſtatione. c. ult. eod.

Tolerabilior eſt, ſi lateat culpa, quàm ſi culpæ uſurpetur authoritas. c. nemo. 32. q. 4.

Abſque culpa nemo debet jure ſuo privari. c. conſultationibus. 4. de donat. c. ult. de eo, qui cogn. conſang. c. quantò. 7. de divortio.

In quo culpa major eſt, gravior exerceatur vindicta. c. Excommunicamus. 13. §. credentes. de hæret. c. latores. 4. de Cler. Excomm. c. ult. de exceſſ. Prælat.

Culpa non neceſſitate, ſed voluntate reum conſtringit. c. aliquos. & ſeq. 15. q. 1.

Qui pro aliqua culpa notantur infamiâ, infames ſunt. c. infames. 6. q. 1.

Culpa leviſſima attenditur in commodato. c. un. de commodat.

Culpâ tenetur depoſitarius, ſi vel obtulit ſe depoſito; vel aliquid recepit pro cuſtodia. c. ult. de depoſit.

Culpa non debet fieri ex pœna. c. un. de purif. poſt partum.

Culpam non debet excedere pœna, ſed ſecundùm modum culpæ puniendi ſunt delinquentes. c. ult. §. illud. de pœnis. in 6. c. ult. de ſtat. Monach.

Culpam attenuat metus. c. Sacris. 5. de his, quæ vi. c. ſicut. 6. de homicid.

Culpam facientis habet, qui quod poteſt corrigere, negligit emendare. c. facientis. 3. diſt. 86.

Culpam cavere non ſufficit Magiſtratui ad innocentiam, niſi etiam puniat peccata. c. non eſt innocentiæ. 23. q. 5.

Culpam incidiſſe, naturæ eſt, deleſſe virtutis. c. ille. 25. §. quòd. diſt. 3. de pœnit.

Propter alienam culpam, non repellitur quis ab accuſando. c. ult. matrim. accuſ. poſſ.

Culpabilis accuſator ad accuſandum non admittitur. c. illud. c. penult. & ult. 4. q. 6. Niſi in propriis cauſis civilibus, cit. cc.

Cultus.

Cultui Divino, quæ ſemel deputata ſunt, ad humanos uſus ampliùs redire non debent. c. ad hæc. 4. de relig. domib.

Cultum divinum reſpicientia, benignè ſunt interpretanda. c. in his. 30. de privileg.

Cupiditas.

Cupiditas radix omnium malorum. c. quia. 13. diſt. 2. de pœnit.

Cupiditas eſt mater uſurarum. c. virum. 6. diſt. 47.

Cupiditate, timore, odio, amore, pervertitur humanum judicium. c. quatuor. 78. 11. q. 1.

Virum Catholicum, ac præcipuè Sacerdotem, nulla oportet cupiditate violari. c. virum. 6. diſt. 47.

Cupiditas non debet præferri juri. c. ult. de elect. in 6.

Curator.

Curator datur propter infirmitatem. c. infames. 3. q. 7.

Curator vel Tutor poſtea datus, Advocatus antè, contra patrem pupilli, eandem cauſam defendere poreſt. cit. c. §. item ſi.

Per Curatorem datum ad litem authoritate ordinarii Eccleſiaſtici Judicis, agit minor 14. annis, non per ſe. c. ſi annum. 3. de Judic. in 6.

Per ſuum Curatorem condemnatus, hodie appellare poteſt intra decendium, à recitatione ſenrentiæ numerandum. c. anteriorum. in princ. 2. q. 6.

Tutor & Curator dum fuerint ſuſpecti, à tutela vel cura removentur, donec de ſuſpecto cognoſcatur. c. ſi. §. quodſi. 3. q. 2.

Curia. Curiales.

Curiam intrare propter quamlibet cauſam, vel cauſam civilem ante Judicem dicere, Clericus non debet. c. nullus. 6. & ſeqq. 11. q. 1.

Curiæ ſeculari tradendus eſt hæreticus perpetuò immurandus. c. 1. de hæret. in 6.

Quisque Clericus in Curia Rom. conveniri poteſt. c. ult. de for. comp.

Curiales & ratiociniis obligati non ſunt ad Monaſterium ſuſcipiendi, licèt petant. c. Legem. diſt. 53. Nec ordinari debent. cit. c.

Cuſtodia.

Principes tunc ſua jura ab omnibus cuſtodienda

da exiſtimet, cùm & ipſe illis reverentiam præſtat. c. juſtum eſt. 2. diſt. 9.

Cuſtodire tenetur Romana Sedes ſtatuta Conciliorum, quæ ſua authoritate confirmavit. c. confidimus. 25. q. 1.

Dæmon.

Dæmones ſanguinem amare dicuntur, ideòque quotieſcunque Necromantia fit, cruore aqua miſcetur, ut calore ſanguinis faciliùs provocentur. c. Nec mirum, §. Necromantici. 26. q. 5.

Dalmatica.

Abſque Apoſtolica Licentia, Dalmaticis, nec Epiſcopis nec Diaconis uti licet. c. communis. 10. Diſt. 23.

Conceditur uſus Dalmaticæ Epiſcopo Francorum, & Archidiacono ejus. cit. c.

Damnum.

Damni appellatione non continentur Expenſæ, c. in noſtra. 8. de injur.

Rem, quæ culpa caret, in damnum vocare non convenit. c. cognoſcentes. 2. de conſtit.

Damnum nobis imputandum non eſt, quod alicui præter noſtram voluntatem ſequitur ex eo, quod juſtè, & licitè facimus. c. de occidendis. 8. §. an vero. 23. q. 5.

Damnum ſuſtinere non debet, unde gratiam quis meretur. c. ſanè. 7. de renunt.

In damnis illatis voluntas attenditur. c. ſi quis. 6. de injur.

Damnum faciens non excuſatur ignorantiâ, ſi ſcire debuit, c. ult. eod.

Qui occaſionem damni dat, damnum videtur dediſſe, niſi de contingentibus nihil omiſerit, ut non accideret. c. ſi egreſſus. 5. & c. ult. eod. c. ſicut. 9. de teſtib. c. accuſâſti. 8. de accuſat. c. de cætero. 11. de homicid.

Damnum, quòd quis causâ ſuâ ſentit, ſibi debet, non aliis imputare. c. damnum. 86. de R. J. in 6.

Damno alterius nemo debet diteſcere. c. quia. de immunitat. Eccl. c. ſuam. de pœnis. c. locupletari. 48. de R. J. in 6.

In alterius damnum nulli eſt ſubveniendum. c. denique. 14. q. 6. c. primum. 22. q. 2.

Nihil eſt in uſu hominum bono & licito, unde non poſſit etiam pernicies irrogari. c. de occidendis. 8. 23. q. 5.

Damni æſtimatio ſolvi debet. c. ſi læſerit. 4. & ſeq. de injur.

Damnum inferens non eſt abſolvendus, niſi damno ſecundum arbitrium læſi reſtituto, c. peſſimam. 32. 23. q. 8.

Si quis domum vel aream cujuſquam incenderit voluntariè, omnia ſublata & ſuccenſa reſtituet. c. ſi quis. 6. de injur. c. ſi quis membrorum. 31. cum ſeq. 23. q. 8. & aliàs punitur. ibid.

Reſtitutio damnum facienti imperatur. c. 1. cum reliquis. de injur. & damn.

Qui damnum alteri intulerit, lædendo eum, operas ejus & impenſas reſtituet. c. 1. de injur.

Damnum modicum ex cauſa ſuſtinere quis poteſt. c. ad audientiam. 1. de Eccl. ædif.

Delictum perſonæ non debet eſſe damno Eccleſiæ. c. pervenit. 9. de arbitr.

Damno facto per anteceſſorem, non obligatur Succeſſor, ſi eſt in damnum Eccleſiæ. c. de precariis 2. de precar.

Damnoſum quandoque contingit reperiri, quidquid conſideratio attenta. ex nunc conjecturâ probabili, utile interdum pollicetur. Extrav. c. un. in princ. de torneam.

Qui damnum inferunt fugientibus ad Eccleſiam, ſunt excommunicati. c. diffinivit. 35. 17. q. 4.

Damnum rerum ſi donanti donatarius intulit, ob ingratitudinem revocatur donatio. c. ult. de donat.

In damnum Eccleſiæ alienata, ſunt revocanda. c. ad audientiam. 9. de Reb. Eccl. non alien.

Daniel.

Daniel & Moyſes omni ſcientiâ Ægyptiorum, & Chaldæorum fuerunt eruditi. c. legimus. 7. §. ſed contra. c. qui de. 11. diſt. 37.

Dare. Datum.

Sibi ipſi nullus dare poteſt. c. ult. de Inſtit.

Inter dantem & accipientem debet eſſe diſtinctio perſonalis. ibid.

Dare & remittere, idem eſt. c. veniens. 10. de Teſtib.

Dare quis non poteſt id, quod non habet. c. qui perfectionem. 17. & ſeq. 1. q. 1.

Dare poſſumus, quod non habemus, aliquo modo. c. 1. de ſuppl. negl. Præl.

Habenti dare, nihil eſt aliud, quàm perdere. c. paſtor. 7. 1. q. 2.

Quod ab illo datur, qui dare de jure non poteſt, pro non dato habetur. c. quanto. 4. de conſuet.

Quod quis dare aliis neceſſe habet, non debet ſibi retinere. c. ad aures. 7. de Exceſſ. Præl.

Dare poteſt Epiſcopus Religioſis de Bonis Eccleſiaſticis. c. ſi Epiſcopus. 37. & ſeqq. 12. q. 2.

Data Eccleſiæ ob defectum hæredis, laudabiliter redduntur danti habito hærede, non jure fori, ſed jure poli. c. ult. 17. q. 4.

Datum aliquid ex pietate, præcipuè Eccleſiæ, non poteſt revocari. c. ſacrorum. 15. 12. q. 2. c. comperimus. 14. q. 6. c. viſis 6. q. 2. c. illud. 16. q. 6. c. ſunt qui. 17. q. 4.

Datum literarum debet conſiderari. c. eam te. 7. c. conſtitutus. 19. de reſcript.

Datum inſpicitur in impetratione beneficiorum, non præſentatio vel receptio. c. eum. 7. de Præb. in 6.

Datæ tempus inſpicitur in literis ad beneficia impetratis. c. quamvis. 8. et tibi. 12. de reſcript. in 6.

David.

Poſt adulterium Spiritum Prophetiæ recepit, & in proprio gradu permanſit. c. ſi poſt. §. è contra. diſt. 50.

Cha-

Charitatem habuiſſe probatur. c. ut. 39. §. Nunquid etiam. diſt. 2. de Pœnit.

Laudatur ab abſtinentia aquæ ex ciſterna Bethleem allatæ. c. deliciæ. §. hinc eſt. diſt. 41.

Debitor. Debitum

Ad debita ſolvenda, 4. Menſes conceduntur. c. quærenti. 26. de offic. Deleg.

Onus non remittitur; ſed augetur, quando cuiquam improvidè ſolvitur, quod alii ex debito eſt præſtandum. c. Ea te. de jurejur.

Debitum Univerſitatis non debetur ſingulis ex Univerſitate. c. cùm Clerici. 19. de V. S.

Debita Anteceſſoris ſui Prælatus ſolvere tenetur, ſi pro utilitate Eccleſia contracta ſunt. c. 1. de ſolut.

Debita Patris ſolvat Filius ibid.

Si Prælatus Eccleſiam obligat pro alienis debitis, eſt ſuſpenſus ipſo facto ab adminiſtratione temporalium & ſpiritualium, & Eccleſia non tenetur ſolvere. c. ſi quorundam. de ſolut.

Pro alienis debitis Eccleſia non gravatur. c. Fraternitatem. 2. de donat.

Propter Dominum debita non ſolventem, non debet ejus terra, vel Civitas, ſinè ſpeciali Papæ licentia interdici, Extrav. comm. 2. de ſent. Excomm.

Debitoribus, qui per generalem clauſulam poſſunt, conveniri, defunctis re integrâ, Succeſſores eorum conveniri non poſſunt. c. ſignificavit. 36. de reſcript.

Si Clericus non habet unde ſolvat debita, non debet excommunicari: & excommunicatus abſolvendus eſt præſtita cautione idonea de ſolvendo, cùm ad pinguiorem fortunam venerit. c. Odoardus. de ſolut.

Pro debitis ſolvendis Clerici, poteſt Epiſcopus beneficia & ſtipendia ejus retinere. c. pervenit. 2. de fidejuſſ.

Inopia debitoris inanem reddit actionem. c. olim, 16. de reſtit. ſpoliat. & ideo non debet moleſtari. c. Odoardus. de ſolut.

Si debitor pro ſuo debito rem alienam obligavit, ad eam redimendam ipſe ejuſque hæres teneatur. c. ex præſentium. 3. de pignor.

Si genus debeatur, vel unum ex duobus, electio eſt debitoris. c. in alternativis. 70. de R. J. in 6. Seu:

In alternativis, debitoris eſt electio, & ſufficit alterutrum adimpleri. ibid. & c. inter. 4. de reſcript.

Debita excipere & exigere poſſumus ab excommunicatis. c. ſi verè. 34. de ſent. Excomm.

Ad debita ſolvenda etiam liquida, Judex ſæcularis compellens Clericum, per Eccleſiaſticum Judicem, ut deſiſtat, compellitur. c. ſæculares. 2. de for. compet. in 6.

Peccat, qui exigit ultra debitum. c. quod. 14. q. 1.

Uſurarii poſſunt expelli, ut debitoribus relaxent juramentum præſtitum pro uſuris ſolvendis, vel non repetendis ſolutis. c. tuas. 13. de uſur.

Debita non redduntur ei (niſi peractâ pœnitentiâ. c. ult. §. cùm autem. de pœnis. in 6.) qui Cardinalem hoſtiliter inſequitur, vel percutit, vel capit. cit. c. ult. in princ.

Debito quoad majorem partem ſoluto intra terminum, non debet pœna integra peti à debitore, licet ille ſub pœna ad totum, ſub certa die ſolvendum, ſe obligaverit. c. ſuam. 9. de pœnis.

Debitor impotens ſolvere, debet præſtare idoneam cautionem, quod ſolvet, quàm citò poterit. c. penult. de ſolut.

Debitor tenetur Fidejuſſorem indemnem ſervare. c. ult. de for. comp. in 6.

Debitor tenetur liberare Fidejuſſorem ab obligatione, in qua diu ſtetit. c. conſtitutus. 3. de Fidejuſſ. Et Fidejuſſor poteſt à debitore petere debitum & acceſſiones, ſi eas ſolvit. ibid.

Contra debitorem agere poteſt Fidejuſſor, antequam ſolvat, ſi debitor diu ceſſavit in ſolutione debiti, vel incipit diſſipare bona ſua, vel ſi ob debitum illud condemnatus eſt Fidejuſſor. c. ult. eod.

Debiti juſti ſolutio per debitorem probari debet. c. Ea te. 22. de Jurejur.

Si inſtrumento tuo expreſſiſti cauſam debiti, condemnaberis creditori, niſi probes indebitum: Si non expreſſiſti, creditor probet id fore debitum. c. ſi cautio. de fide Inſtrum.

Indebitè exactum, licèt ex conſuetudine, non eſt ſolvendum. c. ſanè de Exceſſ. Prælat.

Debitum conjugale. vid. Conjugium Matrim.

Debiti conjugalis immoderata exactio, vitium eſt humanum, non culpa nuptiarum. c. quidquid. 32. q. 2. Moderata permittitur; etiam præter cauſam procreandi, vel ob incontinentiam. ibid.

Decanus.

In Archipresbyterum vel Decanum aut Archidiaconum non niſi Diaconus vel Presbyter promoveatur. c. 1. diſt. 60. c. nullus. & ſeq. ead.

Decemviri.

Decemviri, quos populus legibus ſcribendis creavit, leges ex libris Solonis, in latinum ſermonem translatas, 12. tabulis expoſuerunt. c. 1. diſt. 7.

Decemvirorum nomina: Ap. Claudius. T. Genucius. P. Seſtius, Sp. Veturius. C. Julius. A. Manlius, Serv. Sulpitius. P. Curatius. T. Romilius. Sp. Poſthumius. c. fuerunt. 2. ead.

Deceptis.

Deceptis, & non decipientibus jura ſubveniunt. c. cùm univerſorum. de rer. permutat.

Deceſſus.

Deceſſus alicujus non impedit, quin de ſtatu ejus poſſit cognoſci. c. ſi quis. 5. de hæret.

Decimæ.

Decimæ ſunt patrimonia pauperum, ſeu tributa egentium animarum. c. tua nobis. §. verùm ſi. de decimis. c. decimæ. 66. c. quia. 59. 16. q. 1.

Decimæ non ab homine; ſed ab ipſo DEO ſunt inſtitutæ. c. Parochianos. 14. de decimis.

DEus in ſignum Univerſalis Dominii, quaſi quodam titulo ſpeciali decimas ſibi reſervavit. c. tua nobis. 26. c. cùm non 33. eod.

Decimæ jubentur dari jure naturali. c. decimas. 16. q. 7. Lege Moſaicâ c. decimas. 47. 16. q. 1. Scripturâ Propheticâ. c. revertimini. 66. ead. Lege canonicâ. c. 1. c. quicunque. 16. q. 7. Divinâ conſtitutione. c. tua nobis. 26. c. Parochianos 14. de decimis. Unde decimæ quaſi debitum exigi poſſunt. cit. c. 14 porrò de jure, quo introductæ ſunt Decimæ, cavetur. c. quadrageſima. §. fin. diſt. 5. de Conſecr. c. decimas. in princ. 16 q. 1. c. jubemus. §. decimæ. 16. q. 3. c. 1. §. oporteat autem. c. decimas. 16. q. 7.

Explicantur 4. genera decimarum, quæ in veteri lege debebantur. 1ò. Decimam partem omnium frugum populus Leviticæ Tribui ex lege debebat. 2ò. Ex ipſis decimis Levitæ ſeu inferiores miniſtri decimas dabant Sacerdotibus. 3ò. quas uniusquisq; de populo Iſraël in horreis ſuis ſeparabat, ut commederet eas, cùm iret in Templum, & in Urbe Jeruſalem ac in veſtibulo Templi Sacerdotes & Levitas ad Convivium invitaret. 4ò. quas pauperibus recondebant. c. 1. de decimis.

Decimæ quadripartito diſtribuuntur, ità ut una pars veniat Epiſcopo, 2a. Clerici. 3a. Fabricæ. 4a. pauperibus, 25. q. 1. in princ.

Decimæ ſunt fideliter dandæ à Laicis. c. nullus Laicorum. 16. q. 7.

Qui Decimas dare noluerit, res alienas invaſit. c. decimæ. 66. 16. q. 1.

Decimas non dantes, poſt admonitionem, ſunt excommunicandi. c. omnes decimæ. 16 q. 7.

Excommunicantur religioſi avertentes in Concionibus vel alibi populum à reddendis decimis, & jubentur in certis ſolennitatibus monere populum, ut dent illas, niſi tales ſint religioſi, quorum Monaſteriis, vel Eccleſiis competat percipere decimas. Clem. 3. de pœnis. c. 1. de Decim. in 6.

A ſolutione decimarum nemo poteſt abſolvi per Principem. c. tua nobis. 26. de Decim.

In cauſis decimarum poteſt procedi ſimpliciter, & de plano abſque judiciorum ſtrepitu, & figura. Clem. 2. de Judic.

Priùs ſunt ſolvendæ Decimæ, quàm Cenſus ſeu tributa, & ſi priùs illa indecimata ſolvantur, poſtea decimari debent. c. cùm non 33. de Dec.

Decimæ neceſſariò ſolvendæ ſunt, quæ ex Lege divina, vel loci conſuetudine approbata, debentur. c. in aliquibus. §. illæ. 32. eod.

Laicus decimas detinens, careat ſepulturâ Eccleſiaſticâ. c. prohibemus. 19. eod. cogantur laici per Cenſuram. c. tua nobis. 26. eod.

Decimæ jure hæreditatis teneri non poſſunt. c. ad hæc. 15. eod.

Ad dandas Decimas omnes tenentur. c. à nobis. 24. eod.

Domini prædiorum cogi poſſunt, ut prædia dent colenda talibus, à quibus ſinè contradictione Eccleſia poſſit decimas conſequi. c. in aliquibus. 32. eod.

Propter malitiam Clericorum decimæ non ſunt retinendæ. c. tua nobis. 26. eod. c. ſi Epiſcopum. 16. q. 6.

Decimæ ſolvantur ſinè deductione Expenſarum. cit. c. tua nobis. Mercator tamen non tenetur, niſi deductis Expenſis, quas facit de pecunia decimata; non vero de fructibus. c. paſtoralis. de Decimis.

Decimæ fructuum, ſtatim ùt collecti ſunt, ſolvi debent, non deductis expenſis. c. pervenit. c. cùm homines. c. tua. eod.

Privilegiati ſuper decimas non ſolvendas, debent ſolvere decimas de iis prædiis, quæ conduxerunt, & ex quibus antea dabantur decimæ. c. dilecti. eod.

Monachi tenentur ſolvere decimas prædiales, de prædiis noviter cultis, de quibus decimæ prius ſolvebantur. c. commiſſum. eod.

Ciſtercienſes de fructibus poſſeſſionum, quas acquiſiverunt poſt Concilium generale, eorum decimas debent, ſi de iis poſſeſſionibus antè ſolvebantur decimæ. c. nuper. 34. eod.

Regulares idem præſtare tenentur. cit. c.

Locator & Conductor de fructibus poſſeſſionum tenentur dare decimas. c. à nobis. de Decim. Niſi ſe immunes probent.

Sinè deductione ſeminis & ſumptuum debet Dominus & Colonus decimas, & quidem illi Eccleſiæ, cui debentur, non autem aliis, etſi pauperibus. c. tua nobis. 26. eod.

Decimas fideliter ſolvit, qui omnium ſuorum decimas dat. c. quicunque. 16. q. 7.

Compoſitio non tollitur de decimis per privilegium ſequens, ſi de illa mentionem non facit. c. ex multiplici. de Decim.

Decimarum transactio debet fieri de conſenſu Epiſcopi vel Papæ, aliàs non valet. c. ſtatuimus. 2. c. veniens. 8. de transact. Et cum hoc conſenſu facta, tenet. cit. c. ſtatuimus.

Compoſitio ſuper decimis fieri poteſt inter Eccleſiaſticas Perſonas. c. ſuggeſtum. 9. de Decim.

In decimis ſolvendis conſuetudo approbata ſervanda eſt. c. cum ſint. 18. eod.

Privilegium ſuper Decimis non ſolvendis Eccleſiaſticæ perſonæ conceſſum, etiam novalia comprehendit: majori enim conceſſo, etiam minus conceſſum videtur. c. Ex parte. 27. eod.

Diœceſani compellent religioſos exemptos ſolvere decimas Paræcialibus Eccleſiis, niſi de rebus exemptis agatur. c. ſtatuto. §. Diœceſani. de Decimis. in 6.

Etiam exempti religioſi debent dare decimas de poſſeſſionibus acquiſitis vel acquirendis, Paræcialibus Eccleſiis, quibus eædem poſſeſſiones & terræ priùs erant decimales, niſi ſuper hoc ſpecialiter privilegiati ſint. cit. c. §. cæterùm.

Religioſi Decimas, quæ ab iis ſunt Laicis in perpetuum datæ, ante Concilium Lateranenſe, non poſſunt recipere à Laicis, ſinè conſenſu Diœceſanorum. cit. c. §. ſanè.

Qui privilegium habent, ut decimas recipiant, debent ex iis Paræcialibus Eccleſiis aſſignare portionem gratis pro oneribus ſuſtentandis, & ſuſtentatione Parochi. cit. c. §. ubi.

Privilegium decimas novalium concedens, non includit decimas novalium per alios poſſeſſas tempore impetrationis: & loca tantum includit, ubi percipiebantur antiqua, & ad portionem antiquam. cit. c. §. ſtatuimus: niſi de illa poſſeſſione in privilegio fiat mentio. c. dudum. 31. de privileg.

Privilegium decimarum novalium, limitatum ad menſuram antiquarum, non poteſt ultra dimidium includere. Fallit in Ciſtercienſibus & Carthuſienſibus c. ſtatuto. §. ſtatuimus.

Ciſtercienſes, qui contra privilegium de laboribus ſuis dederunt Eccleſiæ decimas per 30. Annos, coguntur ulterius dare, cum in hoc videantur juri ſuo renuntiâſſe, & ſic contra illos præſcriptum. c. ſi de 6. de privil.

Ciſtercienſes, Templarii & Hoſpitalarii decimas laborum ſuorum, quæ propriis manibus & ſumptibus excolunt, ſolvere non tenentur. Alii vero Religioſi, non ſolvunt decimas de novalibus ſuis, quæ pro-

ptiis manibus vel ſumptibus excolunt, nec de nutrimentis animalium ſuorum, nec de hortis. De aliis verò rebus, non poſſunt ſubtrahere Eccleſiæ ſuæ decimas, vel ſibi aliquid pius vendicare. c. Ex parte. c. licèt. de Decimis.

Prædictum privilegium ſuper decimis laborum ſeu prædiorum non extenditur ad terras, quas Religioſi aliis excolendas tradunt. cit. c. item privilegium illud non eſt tantùm intelligendum de novalibus; ſed etiam de non novalibus. c. ad audientiam. eod.

Habentes ex donatione Laicorum decimas antiquas, novales ſupervenientes in eodem loco, non percipiunt. c. ſtatuto. §. ult. de decimis. in 6.

Qui præſcribit decimas in aliena Paræcia, ex novalibus, quæ ibi ſurgunt, decimas non habebit. c. cùm contingat. de decimis.

Decimæ omnium fructuum debentur ei, qui decimas ibi præſcripſit; ſed ad aliud prædium præſcriptio non extenditur. c. cùm in tua. eod.

Decimæ novalium debentur Eccleſiæ, in cujus Paræcia ſurgunt: Si non ſunt in certa Paræcia, debentur Diœceſano, qui poteſt ſibi retinere, vel alteri Eccleſiæ concedere. c. quoniam. eod.

Judæi coguntur decimas prædiales ſolvere, aut prædia dimittere. c. de terris. eod.

Decimæ juxta diſpoſitionem Epiſcopi diſtribuantur. c. in Sacris. 56. 16. q. 1. Et anathema ſit, qui eas voluerit ſinè conſenſu Epiſcopi diſpenſare. c. in canonibus. 57. ead. Excommunicetur, qui decimas vel oblationes ſinè conſenſu Epiſcopi tenere contenderit, vel extra Baptiſmalem Eccleſiam dare voluerit. c. ſtatuimus. 55. ead.

Decimas ibi dare debemus, ubi infantes noſtri baptizantur, & nos per totum Annum Conciones audimus. c. quæſt. ead. c. de decimis. ead. c. Eccleſias. §. de decimis. 13. q. 1.

Perceptio decimarum ad Parochiales Eccleſias de jure communi pertinet. c. cùm. 30. de decimis.

Decimæ dandæ Baptiſmalibus Eccleſiis. c. de decimis. 45. 16. q. 1.

Decimæ Perſonales debentur ei Eccleſiæ, ubi quis percipit Sacramenta, licèt alibi lucrum contigerit. c. ad Apoſtolicæ. de decimis.

An Colonus debeat prædiales decimas Eccleſiæ illi, in qua habet prædia ſita, ſolvere; an verò Eccleſiæ, in qua audit divina & percipit Sacramenta? ſtandum eſt conſuetudine. c. cùm ſint. & cit. c. ad Apoſtolicæ. de decimis.

Non poteſt Laicus decimas transferre in alium laicum. c. prohibemus. eod. Gloſſa addit. etſi cum titulo poſſideat. Si quis autem receperit, & Eccleſiæ non reddiderit, Chriſtianâ ſepulturâ privetur. ibid.

Decimæ laico, jure hæreditario concedi non poſſunt. c. ad hæc. eod.

Decimæ & Oblationes Eccleſiaſticæ laicis concedi non poſſunt, & Prælatus contra faciens, eſt puniendus. c. quamvis. eod.

Uſus decimarum & oblationum ſæcularibus provenire non poteſt. c. ult. 16. q. 1.

Jus Decimarum vendere, eſt Simonia. c. pervenit. c. Altare. 1. q. 3.

Decimarum & aliarum rerum Spiritualium fructus poſſunt locari, & vendi & obligari. licèt res, ex quibus proventus tales percipiuntur, alienari non poſſint. c. veſtra. 2. de locat. & conduct.

Decimæ non ſunt à populo redimendæ. c. decimas. 7. 16. q. 7. ſed Sacerdotibus tradendæ ſunt. c. 6. ead. Et c. decimæ. 66. 16. q. 1. Et quidem ſub Excommunicatione. c. præcipimus. 16. q. 2. & c. omnes. 16. q. 7.

Decimæ à Religioſis de manu Laici, ſinè conſenſu Epiſcopi, recipi non debent. c. cùm & 3. de privil. Et Laicus non poteſt ſinè conſenſu Papæ vel Epiſcopi, etiam loco Religioſo conferre Eccleſiæ decimas, vel aliud ſpirituale. c. nullus. de Jur. Patron. c. denique 39. 16. q. 7.

Religioſi etiam exempti decimas non debent à Laicis recipere ſinè conſenſu Epiſcopi. c. cùm &. 3. de Privil.

Clerici decimas ad Eccleſias alienas pertinentes, in pignus accipere, à Laicis non præſumant. c. ult. de decim.

Tenet donatio, quam de ſolius Epiſcopi conſenſu, independenter à Capitulo, facit Laicus de decimis, quas ab alia Eccleſia poſſidet in Feudum ab antiquo, ſive ante Concilium Lateranenſe. c. cùm. 7. de his, quæ fiunt à Præl.

Decimæ datæ Laico in Feudum poſſunt revocari. ibid.

Clerici à Clericis decimas exigere non debent. c. Novum. de decim. niſi ab his, quibus ſpiritualia miniſtrant. cit. c. Nec in V. Teſt. Levitæ à Levitis exigebant. ibid.

Liberum eſt Clericis, decimas Monachis concedere, & in dominium illorum & uſum dare. c. ult. 16. q. 1. Et quæ in uſum Monachorum tranſierunt, annuente Epiſcopo, firmitatem habent. cit. c.

Decimas Agrorum & Vinearum, quæ ad proprium ſtipendium coluntur, ſibi retineant Monachi. c. cunctis. 41. §. de his. 16. q. 1.

Si Prædia Monachorum, antequam vendita aut donata illis eſſent, baptiſmalibus Eccleſiis, ſive quibuslibet aliis, primitias & decimas perſolvebant, Eccleſiæ illæ jure ſuo privari non poſſunt. cit. c. §. ſed dicitur. c. ſi quis. 42. ead.

Authoritate Concilii Moguntinenſis & Paſchalis Papæ de propriis prædiis & agris, quæ ad ſuum vel Fratrum ſtipendium habent, non ſolvant decimas; ſed eas ſibi ſervent Abbates & Epiſcopi. c. quæſti. 46. ead.

De propriis laboribus, ſeu nutrimentis Monachi & Clerici communiter viventes non dent decimas. c. decimas. 47. ead.

Qui vendit & donat alicui Eccleſiæ aliquid, non poteſt decimas detrahere Eccleſiæ illi, cui priùs legitimè erant aſſignatæ. c. de decimis. 45. §. ſed & illa. 16. q. 1.

Antiquiores Eccleſiæ non priventur decimis, nec ulla poſſeſſione, ità ut novis Oratoriis tribuantur. c. Eccleſiæ. 43. ead.

Una Eccleſia in paræcia alterius 40. Annorum ſpatio, Decimas præſcribit. c. ad aures. de præſcript.

Incolæ Eccleſiæ A. bellis preſſi ſua domicilia ad Diœceſim B. tranſtulerunt; prædia tamen

men non deſeruerunt; ſed ex illis dabant decimas, illi Eccleſiæ, in qua commorabantur: & poſt 50. de inde annos Clerici Eccleſiæ A. quibus antè dabantur illæ decimæ, movetunt litem Eccleſiæ B, & decimas ſibi dari petierunt. An rectè? diſcutitur hæc quæſtio fusè c. 1. §. In Diœceſi. 13. q. 1. & q. 2. in princ. Imponit. Tricennalis præſcriptio ſilentium.

Decimarum reſtitutionem petens Eccleſia, non audiatur, niſi probet legitimam poſſeſſionem. c. ult. de reſtitut. ſpoliat. in 6.

Quatuor caſus, in quibus religioſi gravantes vel fraudantes Eccleſias circa decimas eis debitas, ſi moniti non deſiſtant, ſuſpenſioni, ſubjacent, & qui ſuſpendi non poſſunt, excommunicantur: nempe qui ex novalibus decimas ad Eccleſias ſpectantes ſibi appropriant: qui in fraudem Eccleſiarum animalia aliorum Gregibus immiſcent: qui pecora alibi empta venditoribus tradunt tenenda in fraudem decimarum: denique qui de terris, quas aliis colendas tradunt, decimas Eccleſiis ſolvi non permittunt aut prohibent. Clem. 1. de Decim.

Epiſcopus remittens alicui Eccleſiæ decimas indefinitè, videtur remiſiſſe non tantùm præteritas, ſed & futuras. c. quia. 22. de privil. cùm nihil excepetir, & potuerit excipere.

Multa dubia circa Conſtitutionem Bonifacii VIII. de decimis dandis orta, diſſolvuntur fusè in Extrav. comm. c. un. de decim.

Eccleſiæ tenetur Epiſcopo, in cujus Diœceſi ſitæ ſunt, facere procurationes per quartam decimarum, & alia Epiſcopalia. c. cùm. 19 de Cenſib.

Leproſi non tenentur ſolvere decimas de hortis vel nutrimentis animalium. c. cùm dicat. de Eccl. ædific.

Decima Beneficiorum alicui conceſſa debetur ei ſecundùm taxationem, & de moneta currente, Clem. ult. de decim. Nec poſſunt Collectores propter hoc diſtrahere, vel occupare ex causa pignoris, etiam Ornamenta Divinis Officiis deputata. ibid.

Decimæ dandæ ſunt de omnibus licitè acquiſitis. c. Ex tranſmiſſa. 23. de decim.

De omnibus prædiorum fructibus decimæ abſque diminutione ſunt perſolvendæ. c. ex parte. eod.

De vino, grano, fructibus arborum, pecudibus, hortis, negotiatione, de ipſa etiam militia, de cœnatione, & de omnibus bonis, decimæ ſunt perſolvendæ. c. non eſt. c. ex tranſmiſſa. eod. c. decimæ. 66. 16. q. 1. De novalibus dictum eſt ſuprà, hic.

De molendino ad ventum, dandæ ſunt decimæ. c. ex transmiſſa. de decim.

Per Excommunicationem poteſt quis compelli ad ſolvendas decimas, de proventibus Molendinorum, piſcariorum, fœno, lana, apibus, & denique de omni fructu, c. pervenit. cum ſeq. de decim.

Decimæ ſolvendæ ſunt de terris, quæ olim paſcuoſæ, nunc fructuoſæ ſunt. & de fundo, ubi ſteterunt olim domus. c. commiſſum. 4. eod.

Decimas de hortis ſuis Fratres Prædicatores, & Minores ſolvere non tenetur, c. nimis prava de Exceſſ. Prælat.

Decipere.

Deceptis, non verò decipientibus, meritò ſubvenitur. c. penult. de rerum permut. c. inter. 8. de donat.

Si alter contrahentium verbis dolbis utitur decipiendi animo, & mulierem cognoſcit carnaliter, judicatur pro Matrimonio in foro judiciali. c. tua. 26. de Sponſalib.

Nemo decipi debet Legis authoritate. Clem. un. de rer. permut.

Decollare.

Factioſi, & Læſæ Majeſtatis rei decollantur, bonis omnibus confiſcatis. c. ſi quis. 6. q. 1.

Delator convictus decollctor. c. delatori. 5. q. 6.

Decretum.

De Decretis 4. Conciliorum. c. 1. c. ſicut. c. Sancta. diſt. 15. item. c. Sancta. c. Sexta. c. ſeptuaginta. c. viginti. diſt. 16.

De Decretis aliorum Conciliorum. c. ſicut. §. quarum quoquo. c. ſancta. § ſed & ſi qua. diſt. 15 c. Sancta. c. Sexta. c. prima. c. ult. diſt. 16.

De Decretis Sextæ Synodi, c. ſextam. c. habeo. c. quoniam. diſt. 16.

Anathema ſit, qui Papalium Decretorum cenſuram violaverit. c. generali. 12. 25. q. 1. & contempſerit. c. ſi quis 25. q. 2.

Contra Romanorum Pontificum Decreta, non licet Epiſcopo aliquid agere. c. omnia. 12. 25. q. 1.

Aliorum ſcripturæ, Romanorum Pontificum Decretis non ſunt præponendæ. c. 1. de Libellis. diſt. 20.

Sententiæ SS. Patrum, poſt Summorum Pontificum & Conciliorum decreta ſecundum locum obtinent in deciſione. c. a ſacris. c. 1. diſt. 20

A ſtatutis Patrum non oportet deviare. c. prima. 25. q. 1.

Quod contra Legem Evangelicam, aut Apoſtolicam doctrinam actum fuerit, aut ſtatutum non valet. c. omne. 8. ead.

Decretis Canonicis, Evangelicis & Apoſtolicis, Imperatorum Leges præjudicium non inferunt, c. 1. in fin. diſt. 10.

Non debent ullo modo variari, quæ ad perpetuam inſtituta ſunt pacem. c. quæ. 3. 25. q. 1.

Qui Decretis Patrum præponit ea, quæ ſibi agenda vel dicenda videntur, propriæ prudentiæ innititur. c. nè innitaris. 5. de Conſtit.

Decretis SS. Patrum, non debet quis proprium intellectum præferre. cit. c. 5.

Contra Decreta Pontificum, Canones, vel bonos mores, conſtitutiones factæ, nullius ſunt momenti. c. Conſtitutiones. 4. diſt. 10.

Pro temporum neceſſitate Apoſtolicæ ſedis decreta temperantur. c. neceſſaria. 6. 1. q. 7.

Decretum poſſunt facere Epiſcopi. c. ſi quis. de Maj. & Obed.

Decretum non ligat ignorantes. c. cognoſcentes. de Conſtit.

Conſtitutiones Eccleſiaſticæ, dum prohibent aliquid, proprias habent cauſas, quibus ceſſantibus ceſſant & ipſæ. c. ſtatuimus. §. è contra diſt. 61.

Decretales Summorum Pontificum ſunt ejusdem authoritatis, ſicut Decreta, quæ ſunt in corpore Canonum. diſt. 19. per tot.

Decretalis Epiſtola, alia eſt ſpecialis, quæ dirigitur ad unam Provinciam. c. quædam. §. quod ſcripſi. 95. q. 3. itèm ad unam Eccleſiam. c, hinc eſt etiam. 16. q. 1. itèm ad unam perſonam, c. petiſti. 7. q. 1. Et hæc non trahitur ad conſequentiam. cit. c. c.

Decretalis Epiſtola Generalis eſt, quæ ad omnes dirigitur. c. omnia & ſeq. 25. q. 1. Et hæc, quia definit, trahitur ad conſequentiam. c. hæc conſona. ead.

Decretalis Epiſtola ſi prohibet, vel imperat, neceſſitatem infert. c. quisquis. 14. q. 1. Si indulget, non trahitur ad conſequentiam, c. dixit. 14. q. 5. Si permittit vel conſulit, liberam habet obſervantiam. c. quisquis. 14. q. 1.

Decretales omnes venerabiliter ſuſcipiendæ ſunt. c. Sancta. 3. §. item Decretales. Diſt. 15.

Decretalia omnia debent cuſtodiri. c. omnia. 25. q. 1.

Dedicatio.

Epiſcopus non priùs dedicet Eccleſiam, niſi dotata fuerit. c. 9. diſt. 1. de conſecr. item c. 8. de Conſecr. Eccl.

Nihil pro Dedicatione exigatur, libere autem oblatum poteſt acceptari. c. etſi. de Simon.

Eccleſia, quæ pactione conſecrata fuerit, potiùs execrata, quàm conſecrata dici debet. c. Eccleſia. 1. q. 4.

Dedicatio ſingulis annis celebranda, c. ſolennitatas, 16. diſt. 1, de Conſecr. c. ſolennitates. 17, ead. Et quidem. 8. diebus. cit. c. vid. Conſecratio.

Defectus.

Si quis defectum aliquem Electo & promovendo opponat, priùs de eo cognoſcatur: & opponens ſi non ſubſiſtat in veritate, excluſus totaliter fit à proſecutione cauſæ. c. conſtitutionem. de V. S. in 6.

Defendere.

Defendere non debet perfectus injuriam propriam, & ſuorum; ſed Divino examini reſervare. c. 1. & ſeq. 23. q. 1.

Miſerabiles perſonæ ab Eccleſia defendi debent. c. licet. 4 de Cenſib.

Quos quis defendendos ſuſcipit, eos tueri debet. c. irreligioſum. 5. diſt. 87.

Qui deſinit defendere, cùm poteſt, conſentit. c. oſtendit. 23. q. 3.

Qui veritatem recuſat defendere, proditor eſt veritatis. c. nolite. 86. 11. q. 3.

Socios & Patriam defendere ab injuria, Lex virtutis eſt. c. fortitudo, c. non in inferenda, 23. q. 3.

Qui ſocium defendere ab injuria poteſt, & non defendit, tàm eſt in vitio, quàm ille, qui facit. c. non in inferenda.

Improbus non eſt defendendus, c. ſi quis. 13. §. non. 11. q. 3.

Eccleſia malefactores defendere non debet; ſed pro eis intercedere. c. hi, qui. 14. q. 6. c. ſi quis cujuslibet. & ſeq. 21. q. 5.

Confugiens ad Eccleſiam, ab ea defendi debet. c. cùm. 5. & ſeq. de immunit. Eccl.

Quod defendere debeo, oppugnare non debeo. c. un. de natis ex libero ventr.

Mater filium defendere non poteſt. c. non ſolent. 2. q. 6.

Excommunicatus poteſt ſe defendere. c. cùm inter. 5. c. ſignificaverunt. 11. de Except.

Defenſionis licitæ fines excedens, in culpa eſt c. ſuſcepimus. 10. de homicid.

Quamdiu aliquis ſe defendere poteſt, vel ſibi aliter conſulere, neminem occidere debet. c. interſeciſti. 2. de homicid.

Poteſt quis ſe defendendo, percutere Clericum. c. ex tenore. 10. de ſent. Excommunic.

Defendens delinquentem, acriùs quam delinquens coërcetur. c. qui conſentit. 100. 11. q. 3. Et maledictus eſt apud DEum & homines. cit. c.

Defendendus non eſt, qui viventis locum invadit. c. non furem. 7. q. 1.

Scienter defendens criminoſum, ſimili pœnâ punitur. c. ult. in prin. de pœnis in 6.

Quod ad defenſionis ſubſidium inventum eſt, ad gravamen, & depreſſionis diſpendium non debet retorqueri. c. in quibusdam. 12. de pœnis.

Defenſores & Fautores malorum, malis æquiparantur. c. noverit. 49. de ſent. Excomm.

Defendere & probare uterque debet in judicio finium regundorum, quia uterque dicitur Actor & reus. c. ex literis. 3. de probat.

Defenſio ſive probatio admittitur contra privilegium. c. ſuborta. 21. de ſent. & re judic.

Defenſio cuique conceditur in neceſſitate. 23. q. 3. per tot.

Defenſio debet peti à Principe contra hoſtes Eccleſiæ. c. Maximianus. ead.

Ad defenſionem Fidei quilibet tenetur. c. quicunque. 6. §. bis ita. 23. q. 8. & in illa defenſione moriens, ſalvatur. c. omni. ead.

Pluribus defenſionibus uti nemo prohibetur. c. nullus. 20. de R. J. in 6.

Defenſione, facto, mandato, & conſilio committitur homicidium. c. ult. de Cler. pugnant.

Deficere.

Deficiente Lege, pro lege ſuſcipitur conſuetudo. 5. diſt. 1.

Deficiente probatione, pœna ceſſat. c. ult. 32. q. 5.

Deficiente accuſatore, contra infamatum debet fieri inquiſitio. c. licet. 14. de accuſat.

Deficiente Actore, reus abſolvitur. c. accedentibus. 15. de privil.

Deficiente Actore in probatione, infamato indicitur purgatio. c. cùm. 19. c. inquiſitionis. 21. de accuſat. c. pen. de purg. Canon.

Deficiens in purgatione, punitur tanquam præſumptivè convictus. c. cùm P. 7. de purg. Canon. c. accedens. 23. de accuſ. c. Excommunicamus. 13. de hæret. c. ſignificâſti. 5. de adult. Et tunc fama pro veritate præſumptivè accipitur. c. tua nos. 8. de cohabit. Cler.

Deficiens in purgatione, & non ſubiens purgatio-

gationem, æquiparantur, c. tua nos. 8. eod.

Deficiens in exceptione probanda, punitur in expenſis. c. accedens. 23. de accuſ.

Deficiens in exceptione peremptoria probanda, acceptis induciis, fundata intentione actoris, debet ſtatim in expenſis damnari, & ſolvere, non expectatâ definitivâ. c. finem. 5. de dol. & contum.

Deficiens denuntiator criminum in probatione, ab officio ſuſpenditur, donec innocentiam ſuam probet. c. ult. de Calumn.

Deficiens teſtis in primo puncto, ad cætera non admittitur. c. placuit. c. ſi accuſatorum. 3. q. 10. Niſi propriam cauſam civilem aſſerere voluerit. cit. c.

Definire. Definitiva.

Definire temerè, pejus eſt, quàm piè dubitare, c. pennlt. 2. q. 1.

Quæ juſtè ſunt definita, nullâ excuſatione debent differri. c. ſicut. ead.

Quod bene ſemel definitum eſt, retractari non debet, niſi ubi major authoritas fuerit, c. quod. 6. q. 4.

Definitum rationabiliter, non debet aliquatenus violari. c. cùm piæ. 25. q. 2.

Definitiva ſententia poteſt ferri contra contumaciter abſentem, etiam lite non conteſtatâ, ſi proceditur per viam inquiſitionis, c. veritatis. 8. de dol. & contum.

Definitiva ſententia, neque condemnationem, neque abſolutionem continens, pro nulla habetur. c. ei, qui. §. diffinitiva. 2. q. 6.

Definitiva ſententia non debet proferri contra legitimè abſentem, & lata non tenet. c. tenor. 10. de ſent. & re judic. ſi autem legitima abſentiæ cauſa Judici ignota fuerit, ſecus eſt. c. cùm Bertholdus. 18. eod.

Defunctus.

In omnibus Miſſarum ſolemnibus Oratio pro defunctis fiat. c. viſum. 72. diſt. 1. de Conſecr.

Defuncto ſepultura præcioſa non prodeſt; vilis non nocet. c. ſacris. 12. de ſepult.

Pro ſepultura defuncti quoad terram, nihil eſt exigendum. c. abolendæ. 13. eod.

Defuncti voluntas ad pias cauſas, adimpleri debet ab hærede intra annum. c. nos. 3. de Teſtam.

Qui defuncti voluntatem non adimplet, privari debet illius ſucceſſione. c. licèt. 6. de vot. & vot. redempt.

Executores Teſtamentorum ab Epiſcopis compelli poſſunt, ut defuncti voluntatem ad pias cauſas impleant. c. tua nobis. 17. de Teſtam.

Ex Contractu defuncti convenitur filius hæres. c. Ex præſentium. 3. de pignor.

Ex delicto defuncti hæredes tenentur: etſi ex illo delicto nihil ad eos pervenit. c. ult. de ſepult. c. in literis. 5. de Raptoribus.

Degradare.

Degradare & deponere de Ordine, pro eodem accipiuntur. c. ſacerdos. 7. & ſeq. diſt. 81.

Degradatio alia eſt verbalis, alia actualis ſeu realis. c. Degradatio. 2. in princ. & §. actualis. de pœnis. in 6.

Modus realis degradationis deſcribitur. cit. c.

Degradari non poteſt Pontifex ab Imperatore. c. ſatis. 7. in princ. diſt. 96.

Degradati Clerici puniuntur ob delictum, ut Laici. c. ad falſariorum. 7. de Crimine falſi. Vide Deponere.

Delatio.

Delatores ſunt, qui invidiâ produnt alios. c. delatori. 5. q. 6.

Delatori aut lingua capuletur, aut convicto caput amputetur. cit. c.

Delatus de Simonia, ſi non poteſt ſe purgare, tanquam convictus punitur. c. inſinuatum. 13. de Simon.

Delectatio.

Cùm Caro ſinè anima delectari nequeat, ipſe tamen animus, carnis voluptatibus reluctans in delectatione carnali, aliquo modo ligatur invitus, ut ei ex ratione contradicat, nec conſentiat; & tamen delectatione ligatus ſit: ſed ligatum ſe vehementer ingemiſcit. c. ſed. §. Et cùm Caro. diſt. 6.

Delegare. Delegatus.

De Delegati poteſtate & Officio.

Delegatio dicitur, quando Prælati, dum præſentes eſſe non poſſunt, per alium reputantur præſentes. c. 1. diſt. 94.

Delegatus vices gerit delegantis. c. ſanè 11. de Offic. deleg.

Delegatus eſt honorandus, ſicut ille, cujus locum tenet. c. ult. diſt. 93. c. ult. diſt. 97.

Delegatus niſi oſtendat juriſdictionem ſuam, non eſt ei credendum, ſi dicat, ſe Delegatum. c. cùm in jure. 31. de Offic. deleg.

Delegatus non poteſt excedere formam mandati Apoſtolici, aliàs non valet proceſſus. c. Venerabili. 37. c. P. & G. 40. eod.

Dicenti, ſe eſſe Delegatum ſedis Apoſtolicæ, non creditur, niſi de mandato Apoſtolico, fide doceat oculatâ. Extrav. comm. 1. de Elect.

Delegare poteſt Princeps cauſas criminales Sacerdotibus, ubi pœna Sanguinis non ſequitur. c. in Archi Epiſcopatu. 4. de Raptor.

Delegare poteſt licitè vices ſuas Executor beneficii. Clem. un. de Offic. Deleg.

De Conſenſu partium poteſt aliis vices ſuas delegare is, cui injungitur ut negotium perſonaliter exequatur. c. ult. de Offic. deleg.

Ut quis delegationem recipiat, non poteſt compelli, niſi ſit ſub juriſdictione Delegantis. c. 1. §. neque. de for. comp. in 6.

Delegat Ordinarius cauſam, cauſâ ſuſpicionis probatâ. c. cùm ſpeciali. 61. de Appell.

Eo ipſo, quod cauſa alicui committitur, ſuper omnibus, quæ ad cauſam ipſam ſpectare noſcuntur, plenariam recipit poteſtatem. c. præterea. de Offic. Deleg.

Delegatus Papæ non tantùm in partes, ſed etiam alios, qui ſuam juriſdictionem impediunt, habet poteſtatem. c. 1. eod.

Si poſt primas literas à Papa impetratas, aliæ à Papa in eadem cauſa contrariæ mittantur,

non facientes mentionem priorum, ſuperſedebunt Judices executione, donec conſultus Papa reſpondeat. c. ſanè. 2. eod.

Delegatus Papæ juſtè impeditus poteſt cauſam ſubdelegare, quæ ſinè ipſo poteſt commodè terminari; in re tamen gravi debet conſuli Delegatus. c. ſi pro. eod. c. Is, cui. 12. eod. in 6.

Delegatus Papæ exequitur ſententiam, quam exequi vel non poteſt, vel non vult, cui eam commiſit exequendam. c. ſignificâſti. 7. eod.

Si Judex Ordinarius ſcit illum non canonicè inſtitutum, quem Delegatus Papæ jubet in poſſeſſionem induci, non reſiſtet violenter; ſed precibus inſtabit, ut differat eum in poſſeſſionem mittere, donec Papa conſulatur. c. ſi quando. 8. eod.

Delegatus Judex à Papa, vices Papæ agit. c. ſanè. 11. eod.

Delegatus Papæ in cauſa ſibi commiſſa jurisdictionem habet ſuper Ordinarium, & quemcunque majorem. c. ſanè. ibid.

De his, quæ à Delegato fiunt, Ordinarius ſe non poteſt immittere. c. paſtoralis. 11. de Offic. Ordin.

Ubi contraria voluntas Papæ in literis non exprimitur, debet Delegatus formam ſibi ſtatutam ſervare, & rationabiles exceptiones admittere. c. ex parte. 13. de Offic. Deleg.

Quando Papa quæſtionem de jure poſtulandi delegat, *Appell. remot.* & ſub ea forma, ut Delegatus ad præſentationem ejus, ad quem pertinet, ordinet Eccleſiam, per hoc non habet inſtituere, ſed pronunciare; & is, ad quem pertinet, inſtituet; & ſi jurisdictio diſtrahitur, licitè appellet. c. ſuper eo. 15. eod.

Si Delegatus Delegati Papæ jurisdictione uti cœperit, à Delegato removeri non poteſt, adeoque nec alteri ſubdelegare. quia jam officio ſuo functus eſt. c. Venerabili. 37. eod.

Delegatus Papæ contra majores partes ab initio temperatè procedere debet. c. ſanè. 11. eod.

Mortuo Delegato Papæ, qui excommunicavit Reum, vel Auctorem in poſſeſſionem induxit, ſi ejus Succeſſor in honore & onere ſuccedat, poterit eum abſolvere, & poſſeſſionem reſtituere, aliàs ſolus Papa reſtituet, & abſolvet. Nè tamen currat præſcriptio Annalis, reus coram Ordinario, vel publicis perſonis de ſtando juri cautionem præſtabit. c. paſtoralis. §. præterea. de Offic. Ordin.

Delegatus Judex à Papa licèt communiter à partibus ſit electus; tamen illis invitis, poteſt alii committere vices ſuas. c. ult. de Off. Deleg.

Delegatus etſi à Papa datus, poteſt ùt ſuſpectus legitimè recuſari. c. Judex. eod. in 6. Sed antequam recuſatio contra eum fiat, poteſt alteri vices ſuas committere, & tunc ſi commiſit in totum, commiſſio tenet. ib. Quòdſi autem recuſatio ſit propoſita, & probata, ſed nondum ſuper ea pronunciatum, poteſt volente recuſatore committere; aliàs non. ibid. Quòdſi tandem fuerit pronunciatum ſuper ea, quòd videlicet ſit ſuſpectus, ne quidem volente recuſatore, poteſt committere, quia jam deſiit eſſe Judex. ibid.

Delegatus Papæ poteſt ſuam ſententiam exequi usque ad integrum annum. c. quærenti. 26. de Offic. Deleg.

Delegatus Papæ poteſt principium, medium, finem cauſæ, & diviſim & conjunctim, ſeu totam cauſam delegare. c. ſuper. 27. eod.

Cui Delegatus Papæ commiſit totam cauſam, vel principium, aut finem cum jurisdictione, poteſt ab eo, tanquam à Judice appellari, non autem ſi ſinè jurisdictione, niſi modum excedat: tunc enim poteſt recuſari, niſi datus ſit cum partium conſenſu. ibid.

Quando Delegatus Papæ ſubdelegavit alicui totam cauſam, appellatur ad Papam; ſi autem non in totum; tunc ad Subdelegantem. cit. c. §. porrò.

Delegatus Papæ ſicut poteſt totam cauſam delegare, ità etiam citationem; & renitentem acceptare, poteſt punire. c. paſtoralis. 28. eod. in modo tamen cogendi debet habere reſpectum perſonæ, & dignitatis. ibid.

Auditorem à Delegato Papæ deputatum partes recuſare non poſſunt, niſi cauſam oſtendant. c. ſuper. 27. §. eum verò. eod.

Si à Delegato Papæ dato; *Appell. rem.* appellatum fuerit, & Papa Cauſam Appellationis commiſerit aliis Judicibus, tunc primi Delegati jurisdictio, manet interim ſuſpenſa, quoad executionem. c. paſtoralis. §. præterea. eod.

Delegatus debet ſequi mentem delegantis. c. ſanè. 11. de Offic. Deleg.

Delegatus debet ſuperſedere, & de non delegatis ſe non intromittere. c. ſuper. 20. de Reſcript.

Delegatus generalis non habet poteſtatem ſuper causa delegata alteri ſpecialiter. c. ſtuduiſti. 2. de Offic. Legat.

Delegatus usque ad mediam noctem poteſt expectare partem, & ſententiare. c. conſuluit. 24. de Offic. Deleg.

Etſi per ſimplicem commiſſionem delegetur cauſa, partes Delegatus citare poteſt, & contumaces plectere, etſi literæ commiſſionis id non contineant; aut partes mandatum Papæ non habeant, ut accedant. c. præterea. de Off. Deleg.

Delegata & arbitraria poteſtate poteſt quis ſimul uti. c. niſi. 21. de Præb. & dignit.

Delegati jurisdictio priùs conſideretur ſecundùm puram veritatem, quàm ſecundùm formam ſcripturæ. c. Ex parte. 2. de reſcript.

Delegati jurisdictio perpetuatur per ſolam citationem factam ante mortem delegantis. c. gratum. 20. c. licet. 30. de Offic. deleg. Et per quemcunque actum. c. penult. eod. in 6.

Delegati ſententiam etſi non juſtam tenetur exequi Ordinarius. c. paſtoralis. 28. eod. Niſi efficere apud eum poſſit, ut ſe ab hoc onere abſolvet.

Judex Ordinarius non debet Delegato violenter

ter reſiſtere, nec impedire officium ejus. c. ſi quando. 8. de Offic. deleg.

Delegati malitiam ſeu deſidiam ſupplet Ordinarius. c. ſignificavit. 6. de Offic. Ordin.

Delegati Judicis Officium locum non habet, pendente dilatione, lite non conteſtata. c. ſignificante. 69. de Appell.

Coram Judice Delegato reconventio fieri poteſt. c. de mut. petit.

Coram Judice Delegato non debet teſtis jurare in eadem cauſa, qui juravit coram Ordinario, c. præterea. 7. de Teſtib. cog.

Quando Judici Delegato mandatur, & eum abſolvat, qui dicit ſe injuſtè excommunicatum, puta propter intolerabilem errorem, eſſe nullam; antequam pronunciet, nullitatis probationem admittet. c. cùm contingat. 36. de Offic. deleg.

Delegato Judice recuſato, recuſationis cauſa coram Delegante probanda eſt. c. ſi contra. 4. eod. in 6.

Delegatus Judex non habens ad hoc ſpeciale mandatum, non poteſt alterutram partem compellere, ut perſonaliter in judicio compareat, niſi cauſa ſit criminalis, vel niſi pro veritate dicenda, vel pro calumniæ juramento faciendo, vel juris neceſſitate poſtulante. c. 1. de Judic. in 6.

Is, cui delegatur aliquid agendum in certo loco, ex juſta cauſa poteſt peragere extra illum locum, c. ſtatuimus. 13. de Offic. Deleg. in 6.

Delegatus poteſt removeri propter familiaritatem poſt litis conteſtationem contractam. c. inſinuante. 25. de Offic. Deleg.

Delegata jurisdictio extenditur ad res, de quibus in reſcripto non fit mentio, parte alterâ etiam invitâ. c. 1. de mut. petit.

Delegatâ cauſâ duobus ſimpliciter, neuter eorum ſinè altero poteſt procedere: ſecùs ſi addatur clauſula: *Si ambo intereſſe non poſſunt; alter eorum in cauſa procedat.* c. ſi contra. de Offic. Del. in 6. c. cauſam. 16. de Offic. Deleg. c. cùm ſuper. eod.

Si tribus Delegatis ſit cauſa commiſſa cum clauſula: *Quod ſi non omnes poterunt intereſſe, duo eam exequantur*, non poterunt duo procedere ad cauſæ cognitionem, antequam cognoſcatur de impotentia tertii: & ſi procedant, nihil agent. c. prudentiam. 21. c. cùm. 22. eod. Sub clauſula: *ſi non omnes poteritis*, &c. ſub impotentia includitur etiam voluntas, ſi videlicet tertiùs noluerit venire. Et idem eſt, ſi duobus cum eadem clauſula eſt commiſſum. cit. c. prudentiam. §. adjicimus. Si tribus cauſa delegatur ſimpliciter, ſi duo ſinè tertio, vel ſubdelegatione ipſius, proceſſerint, poterit ab iis appellari. cit. c. 22.

Delegatis commiſſa cauſa, expreſſis nominibus locorum, non perſonarum, uno mortuo, ſucceſſor ejus in dignitate, poteſt in cauſa cum alio ſententiare. c. quoniam. 14. eod.

Si ſint duo Delegati Principis cum clauſula: *Appell. rem.* & unus eorum ſubdeleget alteri acceptanti, non poterit acceptans ſubdelegare, nec Appell. rem. procedere. Et ſi fuerit appellandum, ab iſto ad Principem appellabitur, licèt non fuerit ſubdelegatus in totum. c. ſuper. 27. §. ſi verò. eod.

A Judicibus ſubdelegatis non appellamus ad Delegatum, ſed ad primum Delegantem ordinariè. Si tamen Delegatus ſubdelegavit non in totum, debet ab hoc ſubdelegato ad Delegatum appellari. c. ſi duo. 3. c. ſi Delegatus. 7. eod. in 6. ſecùs ſi in totum, c. cùm te. 18. de Offic. Deleg.

A Delegato Judice ad Ordinarium, qui delegavit, non licet appellare, cùm ſit idem Auditorium utriusque. c. non putamus. 2. de conſuet. in 6.

Delegatorum quilibet poteſt procedere in illa Clauſula: *Ut omnes, vel duo, vel unus mandatum exequatur:* uno verò eorum negotium inchoante, alii non poſſunt ſe intromittere. c. cùm plures. 8. eod. in 6.

Delegatus non tenetur admittere Collegam ſibi adjunctum per literas ſubreptitias, nec ipſius ſubdelegatum. Vel Delegatus ſubdelegatum Collegæ impediti non tenetur admittere, ſi in Reſcripto eſt Clauſula: Quod ſi ambo &c. ùt ſuprà. c. coràm. 34. de Offic. Deleg.

Si cauſa ſit commiſſa ſimpliciter, quilibet ſubdelegare poteſt, ſive ſuo conjudici, ſive alieri. c. quamvis. 6. eod.

Per revocationem Delegati, *re adhuc integrâ*, ſubdelegatio perit. c. quamvis. 6. eod. in 6. at re non ampliùs integra, etiam eo mortuo ſubdelegatus procedit, c. ſi Delegatus. 7. c. ſi is. 10. eod. in 6.

Coram Judice Delegato debet probari recuſatio ſubdelegati. c. ſuper. 27. de Offic. Deleg.

Subdelegatus à Delegato Papæ jurisdictionem non habente poteſt coërcere impedientem. c. ex literis. 29. eod.

Subdelegatus Delegati, ſi formam reſcripti vel mandati exceſſerit, proceſſus & nullus. c. Venerabili. 37. eod.

Delegari debet cauſa de aſſenſu recuſatoris. c. cùm ſpeciali. 61. de Appell.

Delegans vices ſuas poſtea revocare non poteſt; nec alii committere; qui contra facit, nihil agit. c. Venerabili, 37. de Offic. Deleg.

Delegatio facta Dignitati, non expreſſo nomine proprio, tranſit ad Succeſſorem. c. quoniam. 14. eod.

Delegatus, qui eſt Dominus impetrantis, recuſari poteſt. c. cauſam. 17. eod.

Delegati jurisdictio poteſt de conſenſu partium ad majus tempus prorogari. c. de cauſis. 4. eod. ſed non ad perſonas in reſcripto non expreſſas. c. P. & G. 40. eod.

Explorati Juris eſt, ut Delegatis Judicibus, quibus principale committitur, etiam acceſſorium committatur, c. prudentiam. §. Sexta. v. Explorati. eod.

Jurisdictione per unum Delegatorum perpetuatâ, mandatore vivente perpetuata intelligi-

Digitized by Google

telligitur quoad omnes, c. cùm plures, 8. eod. in 6.

Canonicus in cauſa Canonici, Delegatus recuſari poteſt Judex. c. cùm. R. 35. de Offic. Deleg.

Delegatus & per ſe & per ſubdelegatum exequi poteſt. c. in literis. 9. eod.

Delegatus debet literas commiſſionis monſtrare illis, ad quos Delegatus eſt, c. ult. diſt. 97.

Delegatus debet dari ad arbitrium illius, qui impetitur, auctoritate ſuperioris, c. Judices. 11. q. 1.

Delegatus Principis poteſt ſubdelegare id, quod ex Jure conſtat. c. quoniam. 43. de Offic. Deleg.

Delegatus à Principe habet à Lege poteſtatem dandi judicem. c. Paſtoralis. 28. eod. ab alio Delegatus, non habet c. cùm. 32. eod.

Delegatus Papæ poteſt ſubdelegare, licèt ſit datus ex Officio, vel conſenſo partium, vel cum clauſula præelectionis, ut videlicet *ſi non omnes, tu cum alio exequaris*. c. ult. eod.

Is, cui injungitur, ut perſonaliter exequatur, poteſt, ſi partes conſentiant, alteri ſubdelegare. Excipe: ſi Inquiſitionem fieri, vel Eccleſiis de Prælatis, vel aliis Miniſtris provideri, mandatum; quia tunc fides, & induſtria perſonæ eligitur. cit. c. §. Is autem.

Is, cui committitur nudum Miniſterium exequendum, non poteſt vices ſuas alteri committere. Fallit in Legatis Sedis Apoſtolicæ. cit. c. §. ult.

Si cui delegatum à Papa, ut certæ Perſonæ provideat de beneficio in certa Eccleſia, poteſt ſubdelegare vices ſuas; at ſi delegatum ſit, ut alicui perſonæ de certo beneficio provideat, non expreſsâ certâ perſonâ, non poteſt ſubdelegare. c. Is, cui, de Offic. Deleg. in 6. tunc enim ejus induſtria electa eſt.

Delegatus graves cauſas committere non debet c. ſi pro. 3. de Offic. Deleg.

Delegatus rationabiles Exceptiones admittere debet, niſì prohibeatur. c. Ex parte. 13. eod.

Delegatus Judex de conſenſu partium datos, recuſari non poteſt, niſì fortè ex nova cauſa, c. ſuper. 27. eod.

Delegatus ex nova cauſa removeri poteſt, etiam poſt litem conteſtatam, & alius ſubrogari. c. Inſinuante. 25. eod.

Delegatus eandem jurisdictionem habet in acceſſorio, quam in principali. c. prudentiam. 21. §. ult. eod.

Delegatus Epiſcopi non poteſt ſententiam ſuam executioni mandari, c. ſi quis. 4. de for. comp.

Delegatus tenorem reſcripti debet inſerere literis citatoriis. c. Præterea. 2. de dilat.

Delegatus nihil debet à partibus recipere, niſi eſculentum & potulentum liberaliter oblatum, quod paucis diebus conſumi poteſt: etiam moderatas expenſas exigere, quando ex neceſſitate vel utilitate cauſæ commiſſæ, non autem malitiosè extra domicilium pergeret. c. ſtatutum. §. inſuper. de reſcript. in 6.

Delegatus, niſì indigeat, non aſſumat Aſſeſſorem, aliàs de ſuo ei provideat. Si autem egeat, non ſuſpectum partibus aſſumat cum moderato ſalario à partibus ſolvendo. cit. c. §. Aſſeſſorem.

Delegatus taxare debet ſalarium Notariorum, nec participare debet cum illis, aut cum Aſſeſſore in ſalario. cit. c. §. Notarium.

Delegatus recipiens aliquid contra conſtitutionem prædictam, tenetur reſtituere, non obſtante dantis remiſſione. cit. c. §. ſi quid.

Delegatus non debet vocare teſtes, niſì ſtatu cauſæ requirente: & is, qui producit teſtes, debet illis adminiſtrare Expenſas, in veniendo, ſtando, & redeundo. cit. c. §. Pro.

Geſta contra prædicta, ſunt ipſo jure nulla. cit. c. §. ult.

Delegatus Judex removeri debet, & alius ſubrogari ob defectum teſtium, ut poſſit teſtificari in cauſa, in qua datus erat Judex. c. Dilecto. 40. de Teſtib.

Delegatus non poteſt procedere in cauſa, ſi citatus ad Papam miſit ante citationem. c. prudentiam. 21. de Offic. Deleg.

Delegatus poteſt eſſe arbiter in cauſa ſibi commiſſa. c. literas. 14. de præſumpt.

Principalis Officialis Epiſcopi, & Prior Conventualis poſſunt delegari à Papa: Officialis non foraneus, & Prior Clauſtralis non. Clem. 2. de reſcript.

Delegari poteſt collatio Ordinis. c. cùm in. 12. de Temp. Ordin.

Judex receptionem Teſtium in cauſa Civili: & Executor ad providendum certæ perſonæ, cognitione præmiſſâ, à Papa deputatus, licitè ſubdelegat. Clem. un. de Offic. Deleg.

Delegatus non poteſt alicui committere, ut recipiat reſignationem Beneficii, & poſtea illud conferat; & contrà factum, vel faciendum irritum decernitur. c. deliberatione. §. prohibemus. de Offic. Legati. in 6.

Ubi pœna certa in Canonibus ſtatuta non eſt, delegatus imponet arbitrariam. c. de cauſis. §. illis. de Offic. Deleg.

Delegatus poteſt excommunicare contumacem. c. quærenti. 26. eod.

Si reus abſit non per contumaciam, Delegatus etiam ad diem non reſtituet actorem ab illo reo poſſeſſione ſpoliatum, etſi Actor paratus ſit coram Judice delegato poſſeſſionem & dejectionem ſuam probare. c. conſultationibus. de Offic. Deleg.

Si Reus coram Delegato objicit Actori excommunicationem, & non ſtatim, vel intra præfixum tempus probat excommunicationem, audiri debet Actor. Si verò probat, vel Actor ipſe confitetur, delegatus abſolvit Actorem ab Excommunicatione, ſi hic excommunicatus fuerit ob cauſam Delegato commiſſam. Si autem propter aliam, ad Excommunicatorem remittit: qui ſi abſolvere eum noluerit, Delegatus abſolvet, niſi excommunicatio Papæ reſervata ſit. c. prudentiam. 21. §. Sexta. eod. Cauſa autem, ob

ob quam fuit excommunicatus ab Excommunicatore cognoſcetur, & eorum mandatum ſervare debebit; quod ſi malitioſè diſtulerit, Delegatus cognoſcet. ibid.

Delegatus impeditus die ſtatutâ procedere, partem, quæ hoc malitioſè procuravit, puniet, & utrumque ad illam diem, cauſam committet alicui, niſi partes negotium prorogent. c. Paſtoralis. 28. §. illo eod.

Qui ſigilla Delegatorum, in literis, in quibus acta cauſæ referebantur Pontifici, violavit, contra illa poſtea non auditur. c. cùm olim 35. eod.

Delegatus pœnam in jure ſtatutam imponere poteſt, non aliam: Secùs, ſi nulla ſtatuta ſit ſuper iſto negotio: tunc enim imponat pro delicti qualitate ſecundum arbitrium ſuum. c. de cauſis. 4. eod.

De Ætate Delegati, & quando ipſius poteſtas expiret.

Delegatus Judex, qui ab alio, quàm à Principe datur, debet habere annum 20. completum, niſi partes ſcienter conſentiant in eum, qui ſit 18. annis major: aliàs facta delegatio ab alio, quàm à Principe, non teneret. c. cùm vigeſimum. 41. de Offic. Deleg. A quocunque Delegatus dari poteſt major 25. annis; ſed minor 18. annis à nemine alio, quam à Principe. ibid.

Delegatus officio ſuo functus cum ſententiam executioni mandat, expirat ejus authoritas ac jurisdictio. c. in literis. 9. eod.

Si cauſa committitur intra certum diem terminanda, niſi partes prorogent, jurisdictio delegata expirat. c. de cauſis. eod.

Delegata jurisdictio ad perſonas, de quibus in reſcripto non fit mentio, etiam de partium conſenſu prorogari non poteſt. c. P. & G. 40. eod.

Si jurisdictio Delegati expirat in termino peremptorio, quem partibus aſſignavit, judicando non expectabit contumacem; ſi autem non expirat, poteſt expectare in alteram diem, & iterum citare, ſi vult. c. conſuluit. 24. eod.

Morte Delegantis non expirat jurisdictio Delegati, ſi prima coram eo lis conteſtata erat, ſecùs, ſi non. c. relatum. 19. c. licet. eod.

Jurisdictio Delegati expirat, quando cauſa refertur ad ſuperiorem. c. licèt. 5. de offic. Legat.

Jurisdictio ejuſdem expirat per ſententiam interlocutoriam. c. ſignificantibus. 38. de offic. Deleg.

Delegato mortuo finitur jurisdictio. c. uno. 42. eod. Et uno Delegatorum mortuo, etiam alterius poteſtas expirat, niſi aliud in delegatione ſit expreſſum. ibid.

Si Delegatus pronunciavit ſe jurisdictionem non habere, ipſam nè quidem de conſenſu partium reaſſumit. c. ſignificantibus. 38. eod.

Si Delegatus ſubdelegavit, quoties abeſſet, vel donec revocaret, & mortuus ſit, poterit Subdelegatus cauſam proſequi re non integrâ. c. ſi Delegatus. eod. in 6. Delegatus mortuus, dicitur abeſſe. ibid.

Non obſtante trienni lapſu, poteſt Delegatus in cauſa ſibi commiſſa procedere. c. venerabilis de Judic.

Deliberatio.

Deliberatio omnibus eſt neceſſaria, quæ indiſcuſſos hominum calores poteſt refrænare. c. anteriorum. 2. q. 6.

Deliberatione opus eſt omnibus in rebus. c. ponderet. 14. in princ. diſt. 50. maximè in negotiis Eccleſiæ. c. licet. 4. diſt. 45. & in proferenda ſententia definitiva. c. cùm apud. 69. & ſeq. 11. q. 3.

Quæ cum deliberatione multa facta ſunt non debent ſubitò immutari. c. 1. Nè Sed. vac. aliquid. innov.

Deliberationis moram in tantum nonnulli extendunt, ut bonum, quod conſequi intendebant, perdant. c. qui bona. 17. q. 1.

Deliberationis cautela laudabilis eſt, in qua totum ratio agit, & furor ſibi nihil vendicat. c. illa præpoſitorum. 67. & ſeq. 11. q. 3.

Quod illatum eſt abſque deliberatione, pro convicio non eſt habendum. c. ſi quis iratus. 2. q. 3.

Deliberatoriæ induciæ denegantur reo, ſi per literas citatorias plenè inſtrui potuit, & deliberare ſuper eo, de quo quæritur. c. præterea. 2. de dilat.

Deliberandum eſt intra decendium appellatione factâ, utrùm quieſcendum ſit ab ea. c. anteriorum. 2. q. 6.

Deliciæ.

Deliciæ quælibet, ſi abſque deſiderio percipiantur, non officiunt; non enim cibus, ſed appetitus in culpa eſt. c. deliciæ. 2. diſt. 41.

Æquanimitas tolerandi, non uſus vel abſtinentia cibi; juſtitiam facit. c. Quod dicit. 4. ead.

Sub ſpecie virtutis ſæpe ſe vitia ingerunt, ac ſæpe ſe vitia virtutes eſſe mentiuntur, ut tenacitas, parſimonia, effuſio, largitas, crudelitas, zelus juſtitiæ, remiſſio, pietas vult videri. c. ſepe. 6. ead. vid. Cibus.

Delictum.

Delictum diſtinguunt propoſitum & voluntas. c. dilectus. 13. de homicid. c. ult. de torneam.

In quo quis deliquit, in eo punitur. c. penult. de Simon. c. 1. nè Prælat. vic. ſuas. c. 1. de Magiſtr. c. ad liberandum. 17. de Jud. & Sar. c. Poſtulâſtis. 7. de Cler. excomm. c. inter. 11. de Exceſſ. Prælat. c. dilectus. 13. eod.

Ubi quis deliquit, ibi puniri debet. c. 1. de raptor. c. nec extra. 3. q. 9.

Paria delicta mutuâ compenſatione tolluntur. c. intelleximus. c. ult. de adult. c. ad id. 21. de ſponſalib. c. ſignificaſti. 4. de divort.

Deliquens ex certa ſcientia, plus punitur, quàm delinquens ex ignorantia. c. nihil. 44. de Elect.

Propter dignitatem delinquentis, crimen gravius eſt puniendum. c. quantò. 3. de Magiſtr. Gravius ſuperior, quàm inferior, c. cùm quidam. 12. de jurejur. & ſed. nec. 4. Nè Cler. vel Monach. Nam majori reatu delinquit, qui potiori honore perfruitur. c. nulli. 25. q. 1.

Delinquentes debent in aliorum exemplum pœnâ debitâ puniri. Clem. un. de teſtam. Clem. un. in fin. de Judæis, &c. Clem. c. gravis. 2. §. Nè igitur. de ſent. excomm. Clem. 1. §. nec c ſin. et de pœnis.

Delicto debet proportionari pœna. c. ult. de pœnis. in 6. adeóque creſcente delicto debet creſcere pœna. c. cùm non. 10. de Judic. c. ult. ut lite non conteſt. c. cùm ſuper. de teſtib. cog. c. Clericos. de cohabit. Cler. c. ult. de pœnis.

Non tamen excedere delictum. c. quæſivit. 2. de his, quæ fiunt à maj. part. c. ult. de ſtatu Monach. Et frequeus delictum frequenter puniri debet. c. 1. de pœnis.

Si valdè multi ſunt, qui deliquerunt, illi, quos magis cauſam delicti dediſſe conſtiterit, puniendi ſunt. c. latores, de Cler. Excomm.

In delinquentis perſonam, non in facultates ejus ultio procedat. c. cognovimus. c. ult. 16. q. 6.

Delinquentem defendens, maledictus eſt apud Deum, & homines. c. qui conſentit. 100. 11. q. 3. Et acrius, quàm delinquens punitur. Ibid.

Favent delinquentibus, qui facinori eorum manifeſto, non obviant, dum poſſunt. c. quantæ. 47. de ſent. Excomm.

Delinquentibus latum pandit aditum, qui jungit cum pravitate conſenſum. c. facientis. 3. §. Et libat. diſt. 86.

Via delinquendi nemini aperienda eſt. c. un. ut Eccl. Benef.

Viam peccandi aperit, qui delicta non punit. c. loci. 35. q. 9. latumque ſinum, qui perverſis conatibus non reſiſtit. in extrav. Joan. XXII. unic. v. quia igitur. Nè Sed. vacante.

Delinquendi licentiam non debet quis uſurpare conſuetudine. c. inter. 11. in fin. de exceſſ. Prælat.

Delinquendi cupiditatem parit impunitas. Clem. 1. de offic. ordin.

Delinquendi materia debet præſcindi. Clem. un. de teſtam.

Non ſunt committenda aliqua delicta, nè alii graviora committant. c. 1. diſt. 14.

Deliquentes metu pœnæ deterrentur. c. 1. §. cùm igitur. de homicid. in 6.

Non minùs delinquit, cui ſola deeſt facultas. c. ſi cui. 30. diſt. 1. de pœnit.

Delicta iterata graviùs puniuntur. c. ad abolendam. 9. de hæret. c. ſi vir. 3. de adult.

Delicta majora graviorem merentur pœnam. c. quia. 16. v. à capite. diſt. 50.

Delicta latentia vindictam non habent. c. Chriſtiana. 32. q. 5. c. ex tenore. 4. de temp. ordin.

Ex delicto defuncti hæredes non tenentur ultra facultates hæreditatis defuncti. c. in literis. 5. de raptor.

Ex delicto defuncti tenentur hæredes, licèt ad eos ex illo maleficio nihil pervenerit. cit. cap. in literis. de rapt. & c. ult. de ſepult.

Propter delictum punitur ſubinde res inanimata. c. quicunque. 2. in princ. de hæret. in 6.

Delictum non dicitur plenè probatum levi, & modica probatione. c. accuſatus. 8. in princ. eod.

Ob delictum Patris in cauſa hæreſeos filius punitur. c. ſtatutum. 15. in princ. eod.

Delictum ſubditorum ad culpam Prælatorum pertinet. c. quia. 2. de teſtam. c. in tantum. 36. de Simon.

Delictum perſonæ non debet in damnum Eccleſiæ converti. c. ſi Epiſcopum. 16. c. pervenit. 3. de arbitr. c. cùm venerabilis. 6. de Except. c. damnamus. 2. de ſumm. Trinit. c. cùm olim. 14. c. quia. 29. de privileg. c. delictum. 76. de R. J. in 6. c. quia. 2. de teſtam. c. cùm dilectus. 8. de relig. domib. c. querulans. 15. de Simon. Secùs tamen, ſi delinquatur conſulto Capitulo. cit. c. querulans.

Propter delictum non debet Clericus ad judicium ſeculare trahi. c. un. de Cler. conjug. in 6.

Clerici propter delictum degradati puniuntur ut Laici. c. ad falſariorum. 7. de crim. falſi.

Ob delictum viri uxor dotem ſuam non debet amittere. c. ex literis. 5. de pignor.

Ob delictum Domini tota terra ſupponitur interdicta. c. non eſt. 11. de ſponſalib.

Ob delictum filii minoris 14. annis, pœnâ pecuniariâ Pater puniri non debet. c. ult. de delict. pueror.

Delictum ſuperveniens rei judicatæ tollit ſententiam. c. ex literis. 5. de divort. Et adfert præjudicium. c. ult. de adult.

Cognitio delicti facta extra judicium, nocet, ſicut confeſſio. c. per inquiſitionem. 26. de Elect.

Ratione delicti efficitur quis de foro alterius. c. poſtulaſti. 14. de for. comp. c. 1. de raptor.

In delictis notoriis non habet locum appellatio. c. quia. 32. de appell.

In delictis non prodeſt nominis variatio. c. ex, quæ. 16. c. in tantum. 36. de Simon.

In delictis retrò trahitur ratihabitio, & mandato comparatur. c. ſicut. 33. eod. c. un. de infant. & languid. expoſ.

Delinquendo amittitur privilegium. c. cùm & 3. de Privil. c. Abbati. 25. de V. S. c. ſicut. 8. de hæret.

In perpetratis delictis non excuſat aliquem conſuetudo. c. quanto. 4. de conſuet. c. quod. 5. de conſang. c. ult. de Cler. pugn. Nec defendit aliquem appellatio. c. tuarum. 11. de privil. c. ad noſtram. 3. c. præterea. 22. de appell.

Nec

Nec locum habet compenſatio. c. 1. de converſ. Infidel. Nec excuſat, nec tuetur privilegium, c. tuarum. 11. c. quoniam. 21. de privil. c. nulli. 8. de ſent. Excomm.

A perpetrato delicto excuſat ætas. c. exhibita. 2. de homicid.

Propter unius delictum alius puniri non debet. c. excommunicamus. 13. de hæret.

Delicta aggravat mora temporis. c. ſicut. 6. de homicid.

Cùm delictum augeatur, vel minuatur ex circumſtantiis, Judex debet attendere ad eas, videlicet ad qualitatem, quantitatem delicti, ætatem, ſcientiam, ſexum, conditionem delinquentis, tempus, locum, ubi committitur, cit. c.

Dementia.

Dementia ſi perſeverans eſt, excuſat à culpa in ea commiſſa. c. aliquos. 15. q. 1.

Dementes vel furioſi continuè, nec matrimonio nec religioni poſſunt obligari. c. neque furioſus. 32. q. 7.

Denegare.

Denegatur aliquando minus, & majus conceditur. c. 1. de torneam.

Denegans Advocatus parti patrocinium ſine juſta excuſatione, foro careat, nec reſtituatur, c. infames. §. ſi quis. 3. q. 7.

Denunciare.

Denuncians debet eſſe honeſta perſona & gravis, alias repellitur à denunciando. c. cùm in. 27. de ſponſalib.

Criminoſus alium denunciare non poteſt, uti & concubinarius, item qui non præmonuit. denunciationem enim debet præcedere monitio. c. qualiter. 24. in fin. de accuſ. c. cùm dilecti. 20. eod. Nec, qui aliorum crimina ſponte confitentur. c. illi. cum ſeq. 5. q. 5. Nec inimici c. cùm. 19. de accuſ. Nec conſpiratores. cit. c. cùm dilecti.

Denunciatio ex charitate fieri debet. c. penult. de præſumpt.

Denunciare alterius crimen ex charitate, charitatis eſt; denunciare inſultando, impietatis eſt officium, c. ult. §. ſed aliud. 5. q. 5.

Denunciator ad correctionem tendit. c. ſuper. 16. de accuſat.

Non eſt inimicus aut malevolus, qui alterius crimen indicat. c. 1. & ſeq. 5. q. 5.

Tenetur quis denunciare non tantum crimen commiſſum; ſed etiam committendum, c. ad diſſolvendum. 13. de deſponſal. impub.

Denunciare poteſt, qui agere non poteſt propter juramentum. c. ad noſtram. c. quemadmodum. 25. de jurejur.

Denunciare quilibet tenetur matrimonia illicitè contracta. c. penult de cognat. ſpirit.

Denunciari poteſt impedimentum, ne contrahatur impoſterum; licèt non poſſit accuſari matrimonium, quod non eſt. c. ad diſſolvendum. 13. de deſponſ. impub.

Denunciationes debent præcedere contractum matrimonii. c. cùm. de clandeſt. deſponſ.

Qui tempore denunciationis tacuit, repellitur ab accuſatione matrimonii, niſi denunciationem probabiliter ignoraverit, vel juret, ſed de novo didiciſſe, nec objicere malitioſè. c. ult. qui matrim. accuſ. poſſ.

Denunciare, vel accuſare poſſunt ſuum Abbatem Monachi, expenſaſque litis neceſſarias de bono Monaſterii habent. c. illa. 3. c. ex parte 11. de accuſat.

Denunciare ſemper debet Emphyteuta, ſi vult vendere jus ſuum, aliàs cadit à jure ſuo. c. ult. de locat. & conduct.

Qui denunciare vel accuſare poteſt, excipere non poteſt. c. conſtitutus. 16. de appell.

Poteſt quis denunciare per alium. c. cùm I. & A. 22. de ſent. & re judic.

Denunciationi excommunicationis, minus deferendum eſt, quàm appellationi. c. dilecti. 55. de appell.

Denunciationem non impedit appellatio. c. paſtoralis. 53. de appell.

In cauſa denunciationis omnes admittuntur teſtes, non tamen inimici & criminoſi. c. quoniam. 3. de teſtib.

In cauſa denunciationis, lite non conteſtatâ contra contumacem poſſunt recipi teſtes. c. veritatis. 8. de dol. & contum.

Denunciatione aliquis deponitur. c. veritatis. 8. de dolo contumac.

Denunciando, accuſando, & accipiendo crimen opponitur. c. ſuper. 16. de accuſat.

Quando crimen in modum denunciationis opponitur, non eſt inſcriptio neceſſaria. cit. c. ſuper. quia tendit ad correctionem.

Denunciatus de aliquo crimine, interim promoveri non poteſt. c. omnipotens. 4. eod.

Denunciato ſuſpecto de dilapidatione, interdicenda eſt poteſtas quocunque modo res alienandi. c. ult. eod.

Denunciator criminum in probatione deficiens ab officio ſuſpenditur, donec innocentiam ſuam purgat. c. ult. de calumn.

Denunciator admittitur ad teſtificandum. c. licet. 31. de Simon.

Deponere.

Deponere de beneficio ſolus Epiſcopus poteſt, de ordine verò, quem ſolus dedit, ſolus deponere non poteſt. c. 1. & ult. 15. q. 7.

Deponi debet Sacerdos revelans peccatum in pœnitentia ſibi detectum. c. omnis. 12. de pœnit. & remiſſ.

Abbas criminoſus deponi poteſt ab Epiſcopo, etiam invito Conventu. c. ſi quis. 18. q. 2.

Deponuntur Clerici domicilia fœminarum poſt admonitionem frequentantes. c. Clericus. 20. c. Archidiaconum. 29. diſt. 81.

Dilapidator Rerum Eccleſiaſticarum deponitur. c. ſi quis. 10. q. 2. c. Diaconi. c. Abbatibus. 12. q. 2. c. quicunque. 17. q. 4.

Qui pejeravit, deponitur; aut qui in homicidio, aut in alio magno crimine inventus fuit. c. Presbyter. 12. & ſeq. diſt. 81.

Qui ſcienter criminoſos ordinavit, deponitur. c. tantis. 5. eod.

Qui ſine examinatione promovetur, deponitur c. ult. diſt. 24. c. ſi qui ſine. 4. diſt. 51.

Deponuntur Clerici aleis, & inhoneſtis ludis, & ebrietatibus ſine ceſſatione deſervientes. c. 1. diſt. 35. c. 1. in fin. diſt. 34. Item tabernas tenentes, mercimonia exercentes. c. nulli. 3. diſt. 44. c. 1. c. canonum. 14. q. 4. & uſuras. c. 1. & ſeq. de uſur. c. ſi quis oblitus. 14. q. 4.

Deponendus eſt Simoniacus. c. ſicut. 6. c. de hoc 11. de Simon.

Deponuntur, qui ante promotionem criminoſi fuerunt. c. ult. diſt. 24. c. tandis. 3. & ſeq. diſt. 81. c. ſi quis. 15. q. 8.

Epiſcopus non poteſt quemlibet depoſitum tradere ſeculari Judici. c. etſi. 6. de adulter. de Judic.

Nullus deponitur, niſi pro notabilibus peccatis. c. cùm dilecti. 18. de accuſat.

Nullus deponitur propter infirmitatem corporis; ſed datur ei coadjutor. c. 1. & ſeqq. 3. 7. q. 1.

Deponendus non eſt quis, ſi teſtes contra ipſum ex ſola crudelitate deponunt. c. inquiſitionis. 21. de accuſat.

Nullus deponendus eſt ante cauſæ cognitionem. c. 1. de Judic.

Deponitur aliquis per denunciationem. c. veritatis. 8. de dol. & contum.

Depoſitionis ſententia fertur in abſentem contumacem. cit. c.

Si depoſitio non valet, nec inſtitutio in locum depoſiti valebit. c. pen. de purgat. canon.

Depoſitum.

Depoſitæ pecuniæ reſtitutio, eſt juris naturæ. c. 7. diſt. 1. idem eſt de

Depoſitæ rei, accommodatæ pecuniæ reſtitutione. cit. c.

Res furtiva depoſita, non eſt furi reddenda. c. 1. de depoſit.

De culpa tenetur Depoſitarius, ſi ſeipſum depoſito obtulit, vel aliquid pro cuſtodia recepit. c. ult. eod. Imò, ſi pactum præceſſit, etiam de caſu fortuito tenetur. cit. c.

Depoſitarius de ſolo dolo tenetur. c. 1. eod.

Depoſitarius poteſt torqueri, ut reddat depoſitum. cit. c.

Contra depoſitum non admittitur compenſatio. c. ult. eod.

Depoſitum poteſt revocari, quandocunque voluerit Depoſitor. ibid.

Contractus Depoſiti ex bona fide oritur. ibid.

Actione Depoſiti non tenetur Eccleſia, ſed de in rem verſo, ſi videlicet Depoſitum factum alicui de Eccleſia, verſum ſit in utilitatem Eccleſiæ. c. 1. eod.

Deſerere.

Deſerere non licet ſine cauſa priorem uxorem, & alteram ducere. c. Lotharius. 31. q. 2.

Deſertum.

Deſertum dicitur locus penitus inhabitatus, neque cultus, vel ultra memoriam hominum incultus. c. 1. de V. S. in 6.

Deſperare.

Nemo deſperandus eſt, dum in hoc tempore conſtituitur; quia nonnunquam quod difficultatis ætatis differtur, maturiore conſilio perficitur. c. ancillam. 32. q. 2.

Deſponſatio.

Deſponſatio irrefragabiliter tenetur, & conditio frangitur in nuptiis. c. quicunque. 27. q. 2.

Deſponſationem probanti, debet conjunx reſtitui. c. ex tranſmiſſa. 8. de reſtitut. ſpoliat.

A prima fide deſponſationis conjuges veriùs appellantur. c. conjuges. c. conjunx. 27. q. 2.

Deſponſatam ſub conditione honeſta, ante eventum conditionis cognoſcens, à conditione reſilit. c. penult. de condit. appoſit.

Deſponſatam puellam non licet parentibus alii viro tradere. c. deſponſatam. 27. q. 2.

Deſponſatam alii, mortuo conjuge, non licet ducere. c. additur. c. de conjugali. ead.

Deſponſatæ puellæ raptæ, licet vim raptorum paſſæ ſint, ſponſis ſuis reddi debent. c. deſponſatas. ead.

Deſponſata invita, poſtea cognita, contra matrimonium non auditur. c. inſuper. 4. qui matrim. accuſ. poſſ.

Qui ſibi duas deſponſat, per verba de præſenti, primam deſponſatam habebit in uxorem, etiamſi priùs ſecundam cognoverit. c. ult. de ſponſ. duor.

Deſponſare non poſſunt parentes in cunis puellas pueris, & contra, niſi uterque ad annos diſcretionis perveniens conſentiat. c. un. 30. q. 2. c. literas. 4. de deſponſ. impub.

Deſtructio.

Deſtructo principali, etiam acceſſoria deſtructa ſunt. c. cùm ex. 2. de novi oper. nunciat.

Deſtrui debet totum, ſi poſt novi operis mutationem quid fiat. c. 1. eod. Et quidem expenſis ejus cui denunciatum eſt. c. cùm. 2. eod. Non obſtante cautione oblata de opere demoliendo, ſi jus non habent. c. penult. & ult. eod.

Determinatio.

Determinatio quandoque reſpicit proximè poſita, quandoque alia. c. cùm dilecti. 6. de donat.

Determinationes, quæ in principio ponuntur, omnia ſequentia determinant. c. ſecundò. 41. de Appell.

Determinationes tantùm reſpiciunt præcedentia, & non ſequentia, ſi in medio literarum ponantur, niſi in fine repetantur. c. inquiſitioni. 71. eod.

Detractio, Detractor.

Detractio, ipſa licet ex vitio detrahentium fit, tamen juſto Dei judicio, aliquando contra bonos excitatur, & quos vel domeſtica præſumptio, vel aliorum favor in altum extulerat,

rat, detractio humiliet. c. Oves. §. ipſi autem. 6. q. 1.

Detractor dicitur non tantum, qui aliis detrahit; ſed etiam qui detrahentes audit, c. ex merito. ead. c. non ſolum. 11. q. 3.

Detractores in pulverem ſufflant, & in oculos ſuos terram excitant, ut unde plus detractionis perflaut, inde magis nihil veritatis videant. c. inter. ead.

Detractionibus aſſuetus non admittitur ad accuſandum, nec ad teſtificandum. c. detractores. 3. q. 4. c. nullus. 3. q. 5.

Detrahere ſumma iniquitas eſt, quia omnis, qui detrahit fratri ſuo, homicida eſt. c. Summa. 6. q. 1. c. homicidiorum. 24. diſt. 1. de poenit.

Qui detrahendo vitam aliorum, moreſque corrumpunt, deteriores ſunt his, qui ſubſtantiam aliorum ſurripiunt. c. deteriores. 6. q. 1.

Deus. Divinum.

Deus eſt vita animæ, anima vita corporis. c. reſuſcitatus. 25. diſt. 1. de poenit.

Si Deus benignus, ut quid Sacerdos ejus auſterus eſt? c. alligant. 26. q. 7.

Deus magis eſt inſpector cordis, quam operis. c. 1. §. confeſſio. 15. q. 6.

Apud Deum verba noſtra non ex ore, ſed ex corde procedant. c. humanæ. 11. 22. q. 5.

Deus ſolus novit corda hominum. c. conſuluiſti. 2. q. 5.

Deus non Sacerdotum merita, ſed officia conſiderat. c. cum ſcriptura. 83. 1. q. 1.

Deus ſemper eſt paratus benefacere; ſed hominum malitia prohibetur. c. decimæ. 66. 16. q. 1.

Deus non poſtulat præmium, ſed honorem. cit. c.

Deo ſemel dicatum, ad humanos uſus transferre non licet. c. ligna. 38. diſt. 1. de conſecr. c. conqueſtus. 26. de for. comp. c. ſemel. §. 1. de R. J. in 6. c. mancipia. de rer. permut.

Quæ Dei ſunt, ab hominibus dari non poſſunt. c. plerique. 8. q. 1.

Deum & juſtitiam in negotiis præ oculis habere debemus. Extrav. comm. c. declarationes. §. tu ergo. de decim.

Deus quandoque ſuæ ſtatuta mutat. c. non ſemper. c. incommutabilis. 9. 22. q. 4.

Deus mutat ſententiam non vanitate judicii, ſed eorum converſione, qui meruere indulgentiam. c. quamobrem. 63. diſt. 1. de poenit.

Divina Lex eſt fas. c. 1. diſt. 1. humana jus. ibid. Unde per agrum alienum tranſire, fas eſt, non jus. ibid.

Divinitatis lex eſt, infima per media in ſuprema reducere. Extrav. comm. c. unam. §. ſic hac de major. & obed.

Divina Lex præcipit. c. ult. diſt. 3.

Divina Lex non infra, ſed ſupra legem Imperatorum eſt. c. 1. diſt. 10.

Divinæ Leges naturâ conſtant, humanæ moribus. c. 1. diſt. 1. hinc iſtæ aliæ aliis Gentibus placent. ibid.

Divino jure omnia ſunt communia omnibus. c. 1. diſt. 8.

Divinitatis natura clemens eſt, & pia, magiſque ad indulgentiam, quam ad vindictam prona. c. quia 73. diſt. 1. de poenit.

Deus ſicuti conſervat miſericordiam in juſtitia; ita etiam juſtitiam in miſericordia. c. quem. 88. diſt. 1. de poenit.

Deo ſimilem eſſe, eſt habere juſtitiam, ſapientiam, & in virtute eſſe perfectum. c. ſimilem. 36. diſt. 2. de poenit.

Divinis negotiis non debet ſe implicare ſæcularis. c. cum ad. §. in fin. & ſeq. diſt. 96.

Divinos & Sortilegos confitentes, nec accuſare, nec teſtificare poſſunt. c. conſtituimus. 3. q. 5. c. quiſquis. 2. q. 8.

Diabolus.

Diabolus affligens homines, ipſe plus affligitur. c. poteſt fieri. §. ægritudo. & ibi gloſſa. diſt. 1. de poenit.

Diaconus.

Diaconus Græcè, Latinè Miniſter; ſicut enim in Sacerdote conſecratio; ita in Diacono Miniſterii diſpenſatio habetur. Alias à Levi, Levitæ. diſt. 21. c. Cleros. §. Levitæ. Ab Apoſtolis ordinati ſunt, ac inter primos S. Stephanus. diſt. 21. in princ. §. Levitas.

Dum ordinatur Diaconus, ſolus Epiſcopus, qui ordinat, ſuper caput ejus manum ponit. c. Diaconus. diſt. 23. Manus ejus Chriſmate perungi non debent. c. præterea. ead. Septem ordinandi ſunt. c. Diaconi qui. & c. Diaconi ſeptem. diſt. 93. puta; in quavis civitate.

Nihil facilius & acceptabilius eſt Epiſcopi, Presbyteri, & Diaconi officio, ſi perfunctoriè & adulatoriè res agatur; & nihil periculoſius & miſerius ſi bene fiat. Verum in illo nihil eſt coram Deo miſerabilius; in hoc nihil beatius. c. ante. diſt. 40.

Officium Diaconi deſcribitur. c. Diaconi. 6. & c. Sacerdotes. 7. diſt. 93. Sunt tanquam oculi Epiſcopi, ſicut Sacerdotes ſal terræ & Lumen mundi. ibid.

Sint liberi à cantandi officio, ne dum vocis modulationi ſtudent, Altaris Miniſteria negligant. c. in Sancta. 2. diſt. 92.

Inferiores ſe agnoſcant Presbyteris. c. pervenit. c. nonnulli. 20. c. legimus. c. Dominus. c. ult. diſt. 93. Nec ſedere in medio Presbyterorum Diaconis licet. cit. c. pervenit. Honorem exhibeant Presbyteris. c. non oportet. ead. Presbyteris miniſtrent, ſicuti Presbyteri Epiſcopis. c. Diaconi. 15. ead. c. 1. §. ad Diaconum. diſt. 25. Non ſe præferant Presbyteris. c. à Subdiacono. 5. poſtoſ. c. Diaconi ſeptem. §. ut igitur. c. pervenit. c. non oportet. c. Diaconi. c. Diaconus. c. nonnulli. c. legimus. c. Dominus. diſt. 93. Nisi Diaconus locum Metropolitani ſui obtineat. c. ult. ead.

Diaconi inquirant & circumſpectant, quæ ad cultum Eccleſiæ, & diſciplinam ejus pertinent. c. Diaconi Eccleſiæ. ead.

Diaconi Epiſcopum cuſtodiant. c. Diaconi, qui. ead.

Sicut in Miniſterio, ita in diſpenſatione ſine Diacono Epiſcopus vivere non debet. c. Diaconi ſunt. ead.

Diaconi nihil eorum, quæ decreta ſunt primis Ordinibus ſibi debent vendicare, ut Baptiſma, Euchariſtiam. c. Diaconos. c. pervenit. c. non oportet. ead. Niſi tempore neceſſitatis, quæ, præſente Presbyterio, juſſus diſtribuat, c. præſente. 18. ead.

Diaconus compagis uti non debet. c. pervenit. 21. ead.

Alba tantùm tempore oblationis vel lectionis utatur. c. Diaconus. 19. ead.

Diaconus ſiniſtrum tantùm humerum Orario ambit. c. audire. in fin. cum ſeq. diſt. 25.

Non eſt ordinandus Diaconus, niſi caſtitatem fuerit profeſſus. c. 1. §. hac authoritate. diſt. 27. Nec Sacerdos. c. præterea. diſt. 28.

Quando Presbyteri vel Diaconi per Parochias conſtituuntur, oportet eos primùm Epiſcopo profeſſionem facere de caſtitate ſervanda. c. quando. diſt. 28.

Diaconis & Presbyteris nunquam licuit in latina Eccleſia conjugio uti, cum uxoribus, quas antè habuerunt; nec unquam tempus fuit, quo ad continentiam non tenerentur. diſt. 31. in princ. Unde ſolvitur, quod. c. de Syracuſanæ. 13. §. ecce hac. diſt. 28. diſputatur, an videlicet aliquando Diaconi uxores habuerint, & conjugio uſi ſint. Et c. ſi quis. 29. diſt. 50. præcipitur, ut Diaconus aut Presbyter cum ſua uxore incontinens, ab officio ſuo dejiciatur.

Diaconus cùm ordinatur, ſi in ipſa ordinatione proteſtatus eſt, ſe non poſſe continere ab uxore, ac velle habere uxorem, & poſtea ad nuptias venerit, maneat in Miniſterio, eo quod ipſi Epiſcopus licentiam dederit: qui autem tacuit, & ſuſcepit Diaconatum, profeſſus continentiam; ſi ad nuptias venerit, à miniſterio ceſſare debet. c. Diaconi. diſt. 28. Caſus eſt modò impracticabilis.

Diaconi uxorem quidam invalidè duxit. c. quia. ead.

Diaconus matrimonium contrahere non poteſt. & ſi contrahat, ſeparetur. c. 1. qui Clerici vel voventes.

In crimine captus Diaconus deponatur, non tamen communione privetur. c. 1. & ſeqq. 2. diſt. 81.

In crimine fornicationis jacens Presbyter, Diaconus, Subdiaconus, non ingrediatur Eccleſiam. c. ſi qui. 15. cum ſeqq. ead.

Diaconus Miſſam celebrans ad Sacerdotium non promoveatur, & à Diaconatu ſuſpendatur ad biennium vel triennium; in beneficio tamen poterit ad tempus diſpenſari. c. ult. de Cler. non ordin.

Si in ordinatione Diaconi, manûs impoſitio fuit intermiſſa, non reiterabitur quidquam, ſed quod omiſſum eſt, cautè ſuppleatur. c. ult. de Sacram. non iterand.

Dialectica.

Dialectica diſputatio non adſtruendi vim, ſed deſtruendi habere definitur. c. omnem. diſt. 37.

Omnem vim venenorum ſuorum in dialectica diſputatione conſtituunt hæretici. cit. c.

Non in dialectica complacuit Deo ſalvum facere populum ſuum. cit. c.

Origines, ciniphes & ranas Ægyptiacas, vanam dialecticorum garrulitatem, & ſophiſtica argumenta intelligit. c. legimus. §. hinc etiam. diſt. 37.

Dicare.

Dicatum ſemel Deo ad humanos uſus transferre non licet. c. ligna. 38. diſt. 1. conſecr. c. conqueſtus. 16. de for. compet. c. ſemel. 51. de R. J. in 6. ad hæc. 4. de Relig. domib.

Dicere.

Niſi probemus, dicere non ſufficit. c. ſicut. 14. de hæret. c. ult. de Schiſmat.

Ad cauſam dicti potiùs recurrendum eſt, quàm ad ipſum dictum. c. cùm. 18. de accuſat.

Dicta paucorum non infamant. c. inquiſitionis. 21. eod.

Dies.

Dies incipit à manè, & terminatur in fine diei ante tenebras, quantùm ad judicem, & ſententiam definitivam. c. conſuluit. 24. de offic. deleg.

Dies incipit in media nocte, & terminatur ad mediam noctem ſequentem, quantum ad contractus faciendos; poſſunt enim fieri quâlibet horâ. cit. c.

Dies incipit initio noctis, & terminatur ad diem ſequentem; idque verum eſt in celebrandis Ordinibus, cùm quæritur, pluresne Ordines uno die collati ſint. c. literas. 13. de temp. ordin.

Dies aliquando incipit à veſpera uſque ad veſperam quoad feſta celebranda. c. 2. de fer.

Dies aliquando incipit poſt cœnam, & durat per noctem uſque ad diem ſequentem, quantum ad jejunium. c. de eſu. diſt. 3. de conſecr.

Dies etiam incipit à quarta feria poſt occaſum ſolis, uſque ad feriam ſecundam in ortu ſolis, quantùm ad Treugas ſervandas. c. 1. de Treuga & pace.

Actus legitimi non recipiunt conditionem, neque diem. c. 50. de R. J. in. 6.

Dies Dominicus.

Die Dominico ab omni opere illicito abſtinendum. c. 1. de fer.

Die Dominico nihil agendum, niſi Deo vacandum. c. jejunia. 16. diſt. 3. de conſecr.

Die Dominico non jejunandum. c. 13. & ſeqq. ead. nè quidem in Quadrageſima. c. 9. ead. Et ſi quis Die Dominico jejunet in ejuſdem diei contemptum, anathema ſit. c. ſi quis. 7. diſt. 30.

Die Dominico in Quadrageſima permittebantur carnes. c. ult. diſt. 4.

Die Dominico exerceri non debet judicium capitale. c. 1. de fer. Nec cauſæ audiantur. 15. q. 4. per tot. c. 1. diſt. 3. de conſecr.

Die Dominico licet Epiſcopo virgines conſecrare & ordines conferre. c. 1. de temp. ordin.

Die Dominico poteſt ſolus Papa Subdiaconum ordinare. ibid.

Dieta.

Ultra duas dietas extra ſuam Diœceſim nemo citandus. c. olim. 7. de except. c. nonnulli. 28. de reſcript.

Differre. Dilatio.

Nulla excuſatione differre debent, quæ juſtè definita ſunt. c. ſicut. 2. q. 1.

Cum malo puniri differuntur, ad iram Deus provocatur. c. ſi eæ. 50. 23. q. 1.

Dilationes quibus concedendæ, quibus negandæ. 3. q. 3. ferè per tot.

Dilationem 20. dierum habet res ad conteſtandam litem. 7. ult. §. offeratur. ead.

Dilationes non niſi causâ cognitâ à Judice dandæ. c. ult. §. à Judice ead.

Dilatio danda eſt ad convincendam malitiam. c. prout. 4. de dol. & contum.

Dilatio ad conſulendum Dominum ex cauſa probabili abſentem, ſi Procuratori negetur, appellare poteſt. c. dilectus. 11. de Procurat.

Dilatione pendente, litè non conteſtata, officium Judicis delegati locum non habet. c. ſignificante. 69. de appell.

Ad proponendas dilatorias poteſt Judex ſtatuere terminum. c. Paſtoralis. 4. de Except.

Dilatoriam exceptionem repulſam in principali cauſa non poteſt appellans repetere in cauſa appellationis. c. ult. de appell. in 6.

Dilatoriæ exceptiones ante litis ingreſſum debent proponi. c. inter. 20. de ſent. & re judic.

Dilatoria exceptio debet priùs diſcuti & terminari, quàm ſuper negotio principali procedatur. c. 1. in fin. de reſtitut. ſpoliat. in 6.

Super dilatoria exceptione teſti inducto non creditur ſuper principali, nec cogitur deponere: Secus ſi ſuper peremptoria; tunc enim cogi poteſt, ut juret deponere ſuper toto. c. de teſtibus. 29. de teſtib.

Qui dilationibus ſubterfugit judicium, contra illum præſumitur. c. nullus. 4. de præſumpt.

Differens ex cauſa votum adimplere, illud non transgreditur. c. non eſt. 5. de vot. & vot. redempt.

Differentia.

Differentia inter precarium & precarias, quod conceſſio precarii extinguatur voluntate concedentis aut ei ſuccedentis; precariæ autem conceſſio non. c. ult. de precar.

Differentia inter vim & vim eſt. c. de muliere. 6. de ſponſalib.

Diffinitiva. vid. ſuprà Definitiva.

Dignitas.

Dignitas, fides, mores, gravitas examinanda eſt in teſtibus. c. ſi teſtes. §. in teſtibus. 4. q. 2.

Dignitas infamibus non patet. c. infamibus. 87. de R. J. in 6. Nec perſonis vilibus, indignis. c. inter. 11. de Exceſſ. Prælat. quia hi non admittuntur ad officium aliquod publicum. c. ubi. 3. §. quodſi. de elect. in 6.

Dignitatis nomen perditur ob crimen. arg. c. 1. de purg. canon.

Dignitas perſonæ aggravat delictum. c. ſed nec 4. Nè Cler. vel Monach. Et vindictam. c. ſicut. 6. §. eos inſuper. de homicid. c. quanto. 3. de Magiſtrat. c. excommunicamus. 13. de hæret.

Nova dignitas non debet in præjudicium aliarum dignitatum conſtitui. c. cùm olim. 6. de conſuetud.

Dignitas Epiſcopalis eximit à Patria poteſtate. c. per venerabilem. 13. qui filii ſint legit. Non debet tribui, niſi locis inſignibus & populoſis, c. 1. de privileg.

In aliqua dignitate conſtitutus miles, & Nobilis non ſubjiciuntur torturæ, in cauſa criminali. c. ult. 6. q. 1. Dignitatis Gradus ſunt juris militaris. c. jus militare. 10. diſt. 1.

Privatur quis dignitate propter defectum ſcientiæ. c. qualiter. 17. de Elect.

Duas dignitates habens, unam dimittat, etſi eas habeat in diverſis Eccleſiis. c. præterea. 14. de Præbend. & dignit. c. ad hæc. 13. c. de multa. 28. eod. Clem. ult. eod.

Dignitates & beneficia propriâ authoritate permutantes, illis dignitatibus & beneficiis ſunt privandi. c. cùm olim. 7. de rer. permut. Non debet fieri permutatio hæc ſinè authoritate Superioris. c. quæſitum. 5. eod. c. majoribus. 8. de Præbend. & dignit.

A minori ad majorem dignitatem eſt tranſeundum. c. licet. 4. de translat. Epiſcop. Caſum appetit, qui ad ſummi loci faſtigia, poſtpoſitis gradibus, per abrupta quærit aſcenſum. c. ult. diſt. 48.

Dignitatem impetrans, & Præbendam dignitati annexam, præfertur priori, qui ſolam Præbendam impetrârat. c. quia. 15. de Præbend. & dignit. in 6.

Dignitati facta delegatio, non expreſſo nomine proprio, tranſit ad Succeſſorem. c. quoniam. 14. de offic. deleg.

Dignitatis bona in aliena dignitate poſitus, non poteſt alienare, & alienata à ſe poteſt revocare, non obſtante juramento de non revocando, maximè ſi priùs jurat non alienate. c. intellecto. 33. de jurejur.

Conſuetudine induci non poteſt, ut aliquis poſſit dimittere dignitatem ſinè Superioris licentia; vel ut electus poſſit adminiſtrare non habitâ priùs confirmatione à Superiore. c. cùm. 7. de conſuetud.

In attribuendis alicui dignitati officiis ſervetur conſuetudo vicinarum Civitatum, quæ conſuetudines ſi fuerunt diverſæ, obſervetur rationabilis, & alteri non præjudicans. c. cum olim. 6. eod.

Dignitas debet conferri illi, qui reſidere & regere valeat per ſeipſum. c. quia. de Præbend. & dignit.

Nemo ſe debet ingerere Eccleſiaſticæ Prælationis officiis. c. per noſtras. de Jure Patron.

Si primus impetravit primam dignitatem in Eccleſia vacaturam; ſecundus quoque alias literas pro eadem obtinuit, cùm vacaverit: vacat ergo jam: cui debetur? primo, non obſtantibus ſecundis Papalibus Literis. c. ex parte. 12. de offic. Deleg.

Si unam dignitatem habenti diſpenſatur in alia acquirenda, & utraque retinenda, gratia hæc non extenditur ad dignitatem, cui annexa eſt cura animarum, etſi clauſula in literis adjecta ſit; quod animarum cura, ſi dignitatibus ipſis, vel alteri earum immineat, nullatenus negligatur. Clem. 1. de Præbend.

Si Papa aliquem ſub titulo cujuslibet dignitatis, etiam ſcienter, verbo, conſtitutione vel literis nominet, honoret, ſeu quovis alio modo tractet: per hoc nullum in dignitate illa approbare intelligitur, aut quidquam ei tribuere novi juris. Clem. ult. de ſent Excomm.

Dignitatis janua non aperitur liberis per rectam lineam deſcendentibus, quorum Pater commiſit crimen læſæ Majeſtatis; imò conſtituti in dignitate, eoipſo illâ privantur. c. ult. §. quodſi de pœnis. in 6. Nec liberis ejus, qui Magiſtratum occidit, vel occidi juſſit: quando ipſe occidens, vel occidi jubens privatur dignitatibus. Extrav. c. dierum. §. nos igitur. de pœnis.

Dignitate, numero teſtium, & famâ perpetuâ veritas cujusque rei ſinè publicis monumentis deprehenditur. c. ſi teſtes. §. ſæpe. 4. q. 2.

Dignus.

Majus dignum trahit ad ſe minus dignum. c. quod. 3. de conſecr. Eccl.

Dignus quilibet præſumitur, qui neſcitur indignus. c. un. de ſcrut. in ordin. facien.

Digniores reputantur in majori ordine conſtituti. c. ſtatuimus. 15. de maj. & obed.

Dilapidare.

Epiſcopus vel Presbyter dilapidans res Eccleſiæ, quæ ſunt pro neceſſitatibus pauperum, & redemptione captivorum, deponendus eſt. c. Apoſtolicos. 12. q. 2. c. nullus res. 17. q. 4. c. licèt Heli. 31. de Simon.

Dilapidator Rerum Eccleſiaſticarum ſuſpectus non ſtatim removetur; ſed datur ei coadjutor cum prohibitione alienandi quocunque modo, uſque ad diſcuſſionem facti. c. venerabili. 37. de offic. deleg. c. ult. de accuſat. c. ſi Epiſcopus. §. quodſi & c. ſeq. 3. q. 2. Et in crimine dilapidationis ſpeciale eſt, quòd ſequeſtretur poſſeſſio à poſſeſſore, antequam convictus ſit. c. quia. 3. q. 2.

Dilatio. vid. ſup. Differre.

Dilectio. Diligere.

Dilectio in malo non eſt, dilectio in corde eſt c. omnis. 37. diſt. 1. de pœnit.

Omnis, qui non diligit, in morte manet. cit. c.

Dilectio morti comparatur, quia mentem, quam ceperit, à delectatione mundi penitus occidit. c. valida. 4. diſt. 2. de pœnit.

Nihil nocendi cupiditate fiat; ſed omnia conſulendi charitate. c. prodeſt. 4. 23. q. 5.

Quid ſit diligere Deum, fusè explicatur. c. charitas. 5. diſt. 2. de pœnit.

Diligere quis debet proximum ſicut ſeipſum, ut quem potuerit hominem, vel beneficentiæ conſolatione, vel informatione doctrinæ, vel diſciplinæ coërcitione adducat ad colendum Deum. c. debet. 53. 23. q. 4.

Quod quis non eligit, nec optat, non diligit. c. præſens. 20. q. 3.

Quod quis non diligit, faciliter contemnit. cit. c.

Dilectionis ordinem pervertunt, qui aut mundum, qui contemnendus eſt, diligunt, aut corpora ſua minùs diligenda, plus diligunt, aut proximos non ſicut ſeipſos, aut Deum pluſquam ſeipſos fortè non diligunt. c. charitas. 5. §. ordinem. diſt. 2. de pœnit.

Corpus, quia pars noſtri eſt, eſt hoc nobis diligendum, ut ſaluti ejus, ac fragilitati naturaliter conſulamus, & agamus, quatenus Spiritu ordinante ſubjectum ad æternam ſalutem, accepta immortalitate & incorruptione perveniat. cit. c. §. Corpus.

Proximos noſtros tunc diligimus, quando non ob beneficia vel utilitates; ſed ob hoc, quòd ſint naturæ participes, diligimus. cit. c. §. Proximos.

Illi diligunt Deum plusquàm ſe, qui pro ejus amore, ſuæ ad tempus ſaluti non parcunt, ſeipſos tribulationibus & periculis tradunt &c. cit. c. V. illi verò. Vide etiam ſuprà charitas.

Diligentia.

Si diligentia alicujus eligitur, is non ſubdelegat, niſi formam commiſſionis habeat, ut per ſe, vel per alium expedire valeat. c. is, cui. 12. de offic. deleg. in 6.

Qui diligentiam non adhibet, quàm debet, in culpa eſt. c. continebatur. 8. de homicid.

Qualem quis diligentiam adhibet in rebus ſuis, talem debet in alienis. c. cùm. 4. eod.

Qui diligentiam in factis ſuis adhibet, licet aliquid ſiniſtrum eveniat, ei non eſt imputandum. c. tua. 19. eod.

Dimiſſoriæ.

Formæ ſeu Exemplaria dimiſſoriarum ſeu commendatitiarum, ac quomodo fieri debeant. diſt. 73. in princ. & c. 1. ead.

Sinè dimiſſoriis ac commendatitiis Clericus unius Eccleſiæ, non recipiatur in altera. c. Primatus. cum ſeqq. 3. diſt. 71.

Clericus ſinè dimiſſoriis ad aliam Eccleſiam non tranſeat. c. 1. 21. q. 2. c. placuit ead.

Clerici ad aliam Diœceſim venientes ſinè ſuorum ordinariorum dimiſſoriis, nec in ſuis recipiantur Ordinibus, nec ad Superiores aſcendant. Extrav. comm. 1. elect.

Dimittere.

Dimiſſa crimina iterum vindicari non debent. c. de his. 6. de accuſat.

Dimit-

Digitized by Google

Dimittitur pueris, quod in adultis punitur. c. ult. de coll. deteg.

Dimittendus eſt criminoſus captivus pro delicto ſuo, ſi offert dare Fidejuſſores, niſi exceſsûs enormitas aliud ſuaſerit. c. ſi Clericos. 15. in fin. de ſent. Excomm. in 6.

Qui dimittere non vult, quod ſuum non eſt, debet privari eo, quod ſuum eſt. c. de multa. 28. de Præbend. & dignit.

Vir uxorem dimittere non poteſt, exceptâ fornicatione. c. Agathoſa. 27. q. 2.

Fornicator non poteſt uxorem dimittere fornicationis causâ. c. nihil. 32. q. 6.

Nullus debet dimittere uxorem propria authoritate. c. porrò. 3. de divort. Et niſi Eccleſia approbet diſſidii cauſam. c. ſæculares. 33. q. 2. c. penult. 35. q. 6.

Non licet dimittere uxorem ſterilem. c. penult. 32. q. 7.

Dimitti non poteſt uxor occaſione ſervitutis, quæ poſt controverſiam ſtatûs, ſe in libertatem aſſeruit. c. cujus rei. 29. q. 2.

Uxor non cogitur dimittere virum, qui neſciens dormivit cum ſorore ejus. c. in lectum. 34. q. 1.

Debet quis dimittere uxorem, quæ antea ſponſa alterius de præſenti fuit. c. accepiſti. 2. de ſponſa duor.

Poteſt dimitti mulier in adulterio deprehenſa. c. Ex literarum. 4. de eo, qui dux.

Dimiſſa ob fornicationem uxor maneat innupta. c. omnes. & ſeq. 32. q. 7. c. præcepit. c. præceptum. 32. q. 5. Nec vir illâ vivente, aliam ducat. c. fieri. c. quemadmodum. 32. q. 7. Nec infidelem, etiam ut faciat Chriſtianam. c. unic. 32. q. 8.

Dimiſſam ducens Monachus eſt. c. Dominus. 32. q. 7. c. dixit. 32. q. 1. c. gaudemus. 8. in fin. de divort.

Poſt dimiſſionem mariti, ſi uxor notoriè fornicata eſt, & maritus continuit, uxor mariti reſtitutionem petens repellitur; ſecùs, ſi ipſe quoque interim adulterium commiſit. c. ſignificâſti. 4. eod.

Qui uxorem adulteram non vult dimittere, punitur. c. ſi quis. 32. q. 1. & ſciens cum ea concumbens peccat, niſi poſt pœnitentiam actam. c. ego dixi. 34. q. 1.

Dimittens uxorem cauſa adulterii, mortuâ eâ aliam ducere poteſt; adultera verò nunquam alium. c. hi verò. c. fieri, c. quemadmodum. 3. 2. q. 7. c. dixit. 32. q. 1. debet tamen recipi poſt pœnitentiam. c. ego dixi. 34. q. 1.

Dimittitur uxor, quæ conſiliata eſt cum aliis in mortem mariti, maneátque illa ſinè ſpe conjugii ſubjecta pœnitentiæ. c. ſi qua. 31. q. 1.

Licitè dimittitur uxor infidelis cogens virum fidelem ad malum. c. Idololatria. 28. q. 1.

Si Gentilis gentilem uxorem dimiſerit, poſt Baptiſmum, ſi vult, poſt eam recipere. c. ſimili. ead.

Dimittens uxorem, quia ſolennitates vetæ non fuerant adhibitæ, & aliam ducens, cogitur hanc dimittere & ad priorem redire. c. 1. de ſponſalib.

Diœceſis.

Diœceſis dicitur, ubi Epiſcopus, vel Epiſcopatus habetur. c. licet. 16. q. 3.

Quæ nunquam antè habuit Epiſcopum, non habeat; & quæ alioquin habuit, habeat proprium. c. felix. 16. q. 1. poſſunt tamen acquirere proprium cum Epiſcopi illius, qui illos tenuit, licentia. c. multis. ead.

Nomine Diœceſis non continetur civitas. c. Rodulphus. 35. de reſcript. unde per Decretum contra homines Diœceſis, non tanguntur homines civitatis. Ibid.

Diœceſes quædam certis limitibus diſtinguuntur; quædam non. c. licet. §. hoc multipliciter. 16. q. 3.

Diœceſes quædam præſcriptione tolli poſſunt; quædam verò non. cit. §. multipliciter.

Diœceſes duæ in unam redigi poſſunt authoritate Apoſtolicâ. c. Et temporis. & ſeq. 16. q. 1.

Diœceſis, in qua excrevit Populus, habeat proprium Epiſcopum. c. præcipimus. 53. ead.

Epiſcopi nihil ex Diœceſium ſuarum jure præſumant auferre. c. conſtitutum. 60. ead.

Epiſcopus in tota ſua Diœceſi habet ſuam ordinariam juriſdictionem. c. cùm. 7. de offic. ordin. in 6. Et in quocunque loco ſuæ Diœceſis non exempto, poteſt ſedere pro tribunali vel per ſe, vel per alium. Ibid.

Sententia Diœceſana non obſtat ſententiæ juriſdictionalis, diverſæ ſunt. c. dilectus. 18. de offic. ordin.

Dirimere.

Si Epiſcopus litem dirimere noluerit, ad civilem Judicem diſceptatio cauſæ perveniat. c. ſi quis. 45. in princ. 11. q. 1.

Impedit & dirimit matrimonium impotentia (Medicorum arte irreparabilis. c. ex literis. 5. de frigid. & maleſic.) coëundi. c. 1. & ſeq. c. laudabilem. 5. & ſeqq. 2. eod. Et perſona habilis poteſt cum alio contrahere. cit. c. 1. & 5. ac ſeq.

Error conditionis dirimit matrimonium jam contractum. c. ult. de conjug. ſervor.

Coitus habitus cum puella ſeptenni dirimit matrimonium poſtea contractum cum conſanguinea. c. Fraternitati. 7. de eo, qui cognov. conſang.

Dirimitur matrimonium contractum inter baptizatum & filiam compatris, vel inter baptizatam & filium compatris. c. ult. de cognat. ſpirit. & c. 1. eod. in 6.

Dirimitur matrimonium inter Patrem baptizati, & uxorem levantis priùs cognitam ab eo. c. Martinus. 4. eod. & cit. c. 1. Multò magis ſi ipſa levavit. c. veniens. 6. de cognat. Spirit.

Dirimitur inter Baptizatum & levantem vel ejus uxoram ante cognitam. c. 1. eod. in 6.

Domini non debent dirimere matrimonia legitima ſervorum, ſi quilibet ſerviat Domino ſuo. c. ult. 29. q. 2.

Diſcere.

Diſcere quisque priùs debet, quam doceat. c. non negamus. 3. diſt. 61. c. his. 5. diſt. 23. c. ſic vive. 16. q. 1.

Diſcere debemus triplici de cauſa, aut nè ignoremus, aut negligamus, aut repudiemus. c. legimus. 9. diſt. 37.

Diſceptare.

Iure diſceptare, eſt juſtè judicare. c. forus. 10. de V. S.

Diſceptare non debemus curioſè de his, quæ non multùm expediunt. c. 1. de renunciat. in 6.

Diſciplina. vid. Correctio.

Diſciplina eſt ultrix vitæ. c. non putes. 23. q. 5.

Non eſt ſervanda ſinè miſericordia, nec hæc ſinè illa. c. diſciplina. diſt. 45.

Diſciplina invigilet officio nominis. c. duo iſta. 23. q. 4.

Qui fines diſciplinæ excedit, in culpa eſt. c. Presbyterum. 7. de homicid.

Epiſcopus nihil habet juris in Monachos, niſi cauſâ diſciplinæ. c. 1. de ſtatu Monach.

Quantumlibet invigilet Prælati diſciplina, mores omnium immutare non valet. c. quantumlibet. diſt. 47. ubi Auguſtinus ait: Domum tuam non eſſe meliorem domo Abrahæ. &c.

Diſcipulus.

Diſcipulus non debet eſſe ſuper Magiſtrum, adeóque non hic ab eo, ſed ille ab hoc corripiendus. &c. c. Sacerdotes. 6. q. 1.

Diſcipulum cauſâ correctionis verberare poteſt Magiſter. c. 1. de ſent. Excomm.

Qui nunquam fuit diſcipulus, Magiſter fieri nequit. c. miſerum. 4. diſt. 61. Et prohibentur in princ. diſt. 48. c. ſi Clericatus. 16. q. 1.

Diſcipuli Chriſti omnes baptizati eſſe creduntur Baptiſmate Chriſti. c. quando ab. 147. cum ſeq. diſt. 4. de conſecr.

Diſcordia.

Diſcordiam plerumque pariunt novitates. c. cùm. 9. de conſuetud.

Inexpiabilis eſt gravis culpa diſcordiæ, nec paſſione purgatur. c. neque. diſt. 90.

Oblationes diſſidentium in Eccleſia non recipiantur. c. oblationes. ead.

Clerici diſcordes dejiciantur, vel corrigantur. c. 1. ead.

Murmurantes ſeparentur à fratrum unitate, & puniantur. c. alienus. 4. ead.

Monachus, qui rixas & contentiones amaverit, puniatur. c. ſi quis. 5. ead.

Qui inimicitias deponere nolunt, excommunicentur, c. placuit. c. ſi quis. 10. c. ult. ead.

Diſſidentes Epiſcopi ad concordiam redire cogantur. c. diſſidentes. ead.

Diſcretio.

Eſt mater omnium virtutum. c. præſentium. 1. q. 5.

Eſt adhibenda in omnibus factis. c. niſi. 10. de renunciat.

Diſcretio debet adhiberi in docendo. c. ult. §. pariter. in fin. diſt. 43. & ſecundùm capacitatem auditorum moderandus ſermo. c. oportet. 8. q. 1.

Qui carent diſcretione, ſuffragium in electione non habent. c. ex eo. 32. de elect. in 6.

Sit Rector diſcretus in ſilentio, utilis in verbo, nè aut tacenda proferenda reticeſcat. c. ſit Rector. diſt. 43.

Diſcretio & ætas attendenda in matrimonio. c. ex literis. 7. de ſponſalib.

Disjunctiva.

In disjunctivis ſeu alternativis debitoris eſt electio, & ſufficit alterum adimpleri. c. 70. de R. J. in 6.

Diſpendium.

Diſpendium grave non debet venire ex levi compendio. c. qualiter. 24. in fin. de accuſat.

Diſpendia litium debent Judices æquitate coarctare. c. diſpendia. 3. de reſcript. in 6.

Diſpendium quis pati non debet, de quo meruit præmium obtinere. c. pervenit. 2. de fidejuſſor.

Diſpenſare. Diſpenſatio.

Diſpenſatio fieri non debet, niſi urgente neceſſitate. c. 1. diſt. 55. Diſpenſationem inducit neceſſitas. c. fraternitatis. c. lector. 18. diſt. 34. c. in cauſis. 19. de ſent. & re judicat.

Diſpenſatio non poteſt fieri contra jus naturale, niſi fortè ad malum majus vitandum. diſt. 13. in princ.

Diſpenſationes non debent trahi ad jus commune. c. in cauſis. 19. de ſent. & re judic.

Diſpenſatione multa tolerantur, quæ canonis rigor condemnat. c. Fraternitatis. 7. diſt. 34.

Quæ per diſpenſationem ſpecialiter conceduntur, non ſunt pro regula aſſumenda. c. penult. diſt. 56. c. etſi illa. 1. q. 7. c. ordinationes. 9. q. 1.

Diſpenſatio ſecundum diverſitatem exceſsûs quandoque protrahitur, quandoque acceleratur. c. hi, qui. 15. q. 8.

Diſpen-

Diſpenſatio pro neceſſitate temporum fit quandoque contra decreta c. requiritis. & ſeqq. 1. c. etſi iſta, 1. q. 7. c. recurrat. 3. his ita. 32. q. 4.

Diſpenſatio varia, quæ Epiſcopus conceditur; Chor-Epiſcopis prohibetur. c. quamvis 4. & ſeq. diſt. 68.

Diſpenſatio revocari non debet. c. ex tua. 5. de fil. Presbyt. ordin.

Diſpenſatio locum non habet contra matrimonium. c. ult. de tranſactione.

Diſpenſationem ſuper pluralitate beneficiorum, vitiat taciturnitas beneficii. c. non modica. c. non poteſt. 21. c. ſi motu. 23. de præb. & dignit. in 6.

Diſpenſationem non inducit ignorantia craſſa, & ſupina. c. 1. de ordinatis ab Epiſc. qui renunc.

Diſpenſare poteſt Papa contra jus. c. propoſuit. 4. de conceſſ. Præbend.

In gradu conſanguinitatis & affinitatis diſpenſat ſolus Papa. c. quoniam. 5. quod ſcripſi. 35. q. 8.

Cum Epiſcopis ſolus Papa diſpenſat, eoſque reſtituit. c. ideo. 2. q. 6.

Cum Simoniaco ſolus diſpenſat Papa. c. ergo. 110. 1. q. 1.

Contra Canones ſolus Papa diſpenſat. c. de viro. 12. q. 2.

Cum illegitimè natis ſolus Papa diſpenſat ad beneficia, quæ ſunt cum cura. c. Cenomanenſem. 13. diſt. 56.

Diſpenſat Papa in ſecundo gradu collateralium cum pueris fratrum & ſororum; quia hoc non eſt contra jus divinum. c. literas. 13. de reſtit. ſpoliat.

Diſpenſatio ſuper matrimonio inter conſanguineos contracto, à Papa obtenta, cauſâ falsâ expreſſâ, non valet, nisi poſtea eam Papa confirmaverit. c. quia. 6. de conſang.

Forma diſpenſationis, quâ uſus eſt Papa in diſpenſatione, cum Abbate quodam, ut poſſit eſſe Epiſcopus. Extrav. comm. 3. de Præbend.

Diſpenſare poteſt Epiſcopus cum iis, qui in ſacris Ordinibus contrahunt matrimonium. c. 2. Qui Cler. vel voventes.

Diſpenſare poteſt Epiſcopus cum Clerico in minoribus Ordinibus, ſi de crimine convictus fuerit. c. Et ſi Clerici. 4. de judic.

Diſpenſat Epiſcopus cum eo, pro quo ignorante Parentes, ut ad Ordines vel beneficium, promoveretur, pecuniam dederunt. c. præſentium. c. quicunque. 1. q. 5.

Epiſcopus poteſt cum Clericis in adulteriis, & aliis criminibus minoribus, [illegible] diſpenſare poſt peractam pœnitentiam. c. [illegible] 5. de adulteriis. de judic.

Circa crimen uſurarum diſpenſari non poteſt. c. ſuper. 4. de uſur.

Succeſſor in pari poteſtate, poteſt in lege Anteceſſoris diſpenſare. c. innotuit. 20. de Elect.

Diſpenſatur quandoque ratione multitudinis, [illegible] conſtituerentur. 25. diſt. 50. c. ordinationes. in fin. 9. q. 1. c. quoniam. 40. de Simon. c. ſanè. de tempor. ordinand. Quandoque ratione temporis & utilitatis. c. diſpenſationes. 1. q. 7. Aliquando ratione perſonæ. c. didici. c. tali. eod. Aliquando ratione religionis. c. ſi quis. 29. diſt. 50. c. ex literarum. 2. de Apoſtat.

Diſpenſatur cum Clerico in caſuali homicidio, ut in ſuſcepto ordine maneat. c. Clerico. 37. diſt. 50.

Diſpenſatur cum aliquibus propter novitatem fidei, ubi aliàs non diſpenſaretur. c. ult. de divort.

Diſpenſatur in gradu prohibito favore fidei. c. quia. 6. de conſanguinit.

Diſpenſatur in matrimonio circa gradus à canone prohibitos. c. quædam lex. & ſeq. 35. q. 8. c. de gradibus. 35. q. 8.

Si cum aliquo diſpenſatur, ut contrahere poſſit in certo gradu prohibito, requiritur, ut uterque diſtet à ſtipite toto gradu, maximè ſi hoc habet conſuetudo. c. quod. 5. de conſang.

Si in diſpenſationis petitione tacetur defectus, quo expreſſo Papa verisimiliter non fuiſſet diſpenſaturus, diſpenſatio cenſetur ſubreptitia, ideoque non valet. c. ult. de fil. Presbyt. in 6.

Quando in ſpiritualibus diſpenſatur, conſequenter intelligitur in temporalibus diſpenſatum. c. per venerabilem. 13. qui filii legit.

In diſpenſatione voti attendi debet debilitas & paupertas. c. quod ſuper his. de vot. & vot. redempt.

Diſpenſationem non habenti, alia cura animarum non confertur, ſi talis eam antè habuerit, alioquin collatio viribus caret. c. de multa. de præbend.

Diſplicere.

Diſplicere amplius non poteſt quod ſemel placuit, certis in caſibus. c. quidam. 12. de renunciat.

Diſputare.

Laici de fide diſputare non debent, nec privatim, nec publicè. c. quicunque. 2. §. inhibemus. de hæret. in 6.

Diſputare ſuper dictis teſtium publicè poteſt, cùm fuerint publicata. c. in cauſis. 13. de teſtib.

Diſſenſus. Diſſentire.

Diſſenſus difficilius probatur, niſi contraria judicia præceſſerint. c. ad id. 21. de ſponſalib. c. inſuper. 5. qui matrim. accuſ. poſſ.

Diſſenſiones innumera mala gignunt. Clem. c. dudum. 2. in princ. de ſepult. Pravis actibus aditum præparant, odia ſuſcitant, & illicitis moribus fomitem præbent. ibid. & Extrav. comm. c. ſuper. 2. in princ. eod.

Sibimet diſſentientes Concilium non agunt, quia non conſentiunt in unum. c. 4. in fin. diſt. 16.

S 2 Al-

Altero diſponſatorum diſſentiente poſt ſeptennium, alter ipſo jure ſolutus eſt. c. acceſſit. 5. de deſponſ. impub.

Diſſidium.

Diſſidium nutrientes in elect. ſorte, ipſo jure ſunt excommunicati. c. indemnitatibus. 43. §. poſtremò. de elect. in 6.

Diſſidiorum cauſæ radicitus præcidantur. Clem. c. dudum. 2. in princ. de ſepult.

Novitates plerumque diſſidium pariunt, c. cum conſuetudinis. 9. de conſuetud.

Diſſidentes ad concordiam revocare, Prælatorum intereſt. c. 1. diſt. 90.

Niſi Eccleſia diſſidii cauſam approbet, non licet alicui uxorem dimittere. c. ſeculares. 33. q. 2.

Diſſipare.

Si fructus diſſipantur à reo poſſeſſore appellante à ſententia contra ſe lata, licitæ rei petitæ fructus, lite pendente, ſequeſtrentur. c. ult. de ſequeſtrat.

Is, qui in poſſeſſionem miſſus, cuſtodiæ cauſâ, diſſipat fructus, diſſipatos reſtituere cogitur, ut cum aliis ſequeſtratis. c. penult. eod.

Diſſolvere.

Sponſalia de futuro, etiam jurata, diſſolvuntur per ſponſalia de præſenti, non per ſponſalia de futuro. c. ſicut. 22. c. penult. de ſponſalib.

Diſſolvuntur ſponſalia de futuro, ſi ſponſi ſe diſſolvunt, etſi fuerunt jurata. c. præterea. 2. eod.

Matrimonium ſponſalibus de futuro ſuperveniens, ea diſſolvit. c. ex literis. 2. de matrim. contract.

Sponſalibus de futuro affinitas ſuperveniens ea diſſolvit. c. ſuper. 5. de conſangu.

Diſſoluto matrimonio, ſicut dos ad mulierem, ſic & donatio propter nuptias, redit ad virum. c. ult. de donat. inter vir. & uxor.

Nullo caſu ſuperveniente, diſſolvitur matrimonium de præſenti, niſi ante carnalem copulam alter profiteatur, c. quemadmodum. 25. de jurejur.

Sponſalia de futuro præcisè non compellunt ad contrahendum matrimonium cum leproſo, lepra poſt ſponſalia ſuperveniente. c. ult. de conjug. leproſ.

Diſtinctio. vid. Antinomia vel Contraria.

Diſtinguere poteſt jura, qui poteſt jus conſtituere. c. cùm Apoſtolica. 7. in fin. de his, quæ fiunt à Prælat.

Diſtributio.

Diſtributiones, quotidianæ ſolùm præſentibus, qui interſunt Divinis, dari debent, conſuetudine non obſtante. c. un. de Cler. non reſid. in 6. c. licet. 32. de Præbend. Quod ſi alteri eas recipiant, non facient ſuas; ſed reſtituant. cit. c. un.

Diſtributiones pro defunctorum animabus, non dentur niſi præſentibus, alioquin non facient ſuas. Excipiuntur illi, quos infirmitas, ſeu juſta & rationabilis corporis neceſſitas, aut evidens Eccleſiæ utilitas excuſant. cit. c. de Cleric. non reſid. in 6.

Ditio.

Imperator, quidquid de Romana ditione ad eum pervenerit, reddere vult Pontifici. c. tibi. 33. in fin. diſt. 63.

Diverſitas.

Diverſitas nominum non immutat rei ſubſtantiam. c. Excommunicamus. 13. de hæret.

Diverſitas narrandi non refert, ubi eadem dicuntur, & veritas non mutatur. c. dudum. 20. de convers. conjug.

Diverſitatem corporum ſæpe ſequitur diverſitas animorum. c. quia 5. de conceſſ. Præbend.

Una eademque res diverſo jure cenſeri non debet. c. cùm in tua. 20. de decim.

Dives. vid. Divitiæ.

Utantur divites ſuperfluis, dent inopibus neceſſaria; utantur pretioſis, dent pauperibus vilia. c. non cogantur. diſt. 41.

Non cogantur divites pauperum cibis veſci contra ſuæ infirmitatis conſuetudinem, quam, ſi mutent, ægrotant, ibid.

Dividere.

Continentia cauſæ dividi non debet. c. 1. de ſequeſtrat. c. 1. de cauſ. poſſeſſ. & propriet.

Major dividit, minor eligit. c. 1. de Parochiis.

Divinatio. Divini.

Divinationem ſacra ſcriptura nunquam in bonam partem ſumit. c. nunquam. 24. 1. q. 1.

Origo divinationum exponitur. 26. q. 3. in princ. & c. ſeq. ubi ratio nominis exponitur. c. 15. divini. item cauſæ & modi divinationum. cit. c. 15. §. fin. & c. ſeq. Divinationis genus à Perſis fertur allatum. c. 1. 26. q. 3. & 4. ubi varia divinationum genera proponuntur, Et ſingulorum generum ſpecies, in ſeq. cauſ.

Unde hoc dicti Divini, incantatores, auruſpices, arioli, augures, ſaltores &c. cit. c. 1.

Pœna conſulentium ariolos, incantatores, & eorum, qui Divinationes exercent, c. 1. & ſeq. 26. q. 5. c. qui. c. ſi quis eod.

Quæ à Divinis præcipiuntur, non ſunt obſervanda, quamvis quæ prænunciantur, eveniant. c. intelligi. 26. q. 5.

Inquiſitores hæreſis non ſe intromittant de divinationibus, vel ſortilegiis manifeſtam hæreſim non ſapientibus, inquirere. c. accuſatus. §. ſanè. de hæret. in 6.

Divitiæ. vid. Dives.

Divitiæ Eccleſiæ, ſunt bona pauperum, & redemptio captivorum. c. aurum. 12. q. 2.

Divitiis propriis ſtudere, Epiſcopi ignominia. c. gloria. ead.

Divitiæ temporales ſi cum ſtudio & affectu ſingulari ſint, ignominioſæ ſunt. cit. c. gloria.

Diteſcere non debemus cum alterius injuria vel jactura. c. locupletari. 48. de R. J. in 6.

Divitias injuſtè poſſidet, qui ipſis malè utitur. c. quid dicam. 14. q. 4.

Divortium.

Divortium propriè dicitur inter carnaliter commiſcentes & commiſcere appetentes. c. quod autem. [illegible] 27. q. 2.

Divortium non eſt verum, niſi quòd animo perpetuam conſtituendi diſceſſionem fit. c. divortium. 21. diſt. 1. de pœnit.

Divortio facto manet vinculum conjugale. c. ult. 32. q. 7. interveniente. & ſeqq. 5. ead. c. quod Deo. 33. q. 5.

Poſt divortium cum ſua colens adulterium committit. cit. c. interveniente. niſi reconcilientur, c. Apoſtolus. ead.

Si uxor divortium petat, & juret, ſe nunquam à viro cognitam eſſe, alium accipiat; ille verò non: alias matrimonium priùs peracta pœnitentia redintegratur. c. requiſiſti. 33. q. 1.

Si per ſententiam divortio facto data eſt licentia mulieri, ut alium ducat, proles ex eo ſuſcepta eſt legitima, etiam vivente priore viro, c. per latum. 4. qui fil. legit.

Divortium reprobat Evangelium, excepta fornicationis cauſa. c. gaudemus. de divort.

Non debet matrimonium ſeparari quoad thorum ob adulterium, ſi ambo conjuges ſint adulterati. c. ult. de adult. c. 1. 32. q. 6.

Divortium non debet fieri pro quacunque infirmitate, vel deformitate, vel ſenio, vel ſterilitate. c. ſi uxorem. 32. q. 5. c. tantum. 32. q. 7.

Divortium non fit propter furtum, vel ſimile; ſed ob infidelitatem, vel adulterium commiſſum. c. quæſivit. 2. de divort. c. Idololatria. & ſeqq. 6. 28. q. 1.

Divortium ſine judicio non inducit extraordinaria pollutio naturaliter facta, etiam frequentiùs iterata. c. extraordinaria. 35. q. 2. & 3.

Divortium factum ob maleficium, ſi ceſſet, reſtituitur. c. ult. 33. q. 1.

Antequam divortii cauſa tractetur, uxor ſine judicio Eccleſiæ dimiſſa priùs reſtituenda eſt. c. hiſtoria. & ſeq. 33. q. 2. Nam divortium ſine Eccleſiæ judicio [illegible] divort. c. 2. de convers. conjug. c. ſi vir. 27. q. 2. c. ſæculares. 33. q. 2. c. multorum. 35. q. 6.

Quod cauſis divortii vir & mulier æqualiter judicantur. c. Chriſtiana. 32. q. 5.

Divortium iracundiæ calore factum, non judicatum eſt, quàm perſeverantia apparuit; ideóque per illum calorem miſſo repudio, ſi brevi reverſa eſt uxor, nec divertiſſe videtur. c. divortium. 21. diſt. 1. de pœnit.

Divortio propter adulterium facto, contrahens cum alia, debet redire ad primam. c. ex literis. 5. de divort.

Si frigidus ipſe petat divortium, ſciat, ſi hanc non poſſit habere ut uxorem, habeat eam ut ſororem, alias maneant ambo innupti. niſi mulier juramento probet, ſe nunquam ab eo eſſe cognitam: tunc enim poteſt alteri nubere. c. requiſiſti. 33. q. 1. Et ſi facto ob frigiditatem divortio, vir aliam cognoverit, propter præſumptionem doli, compellendus eſt redire ad primam. c. quod autem. in fin. ead.

Frigiditas viri verè probata cauſat divortium. c. conſuluiſti. §. hoc autem. 2. q. 5. c. quod autem. cit. q. 1. & c. quod autem. 27. q. 2.

Si quis occaſione divortii ſervum fecit abſque conſenſu uxoris; eam dimittere non poteſt; quæ nihilominus libera manet. c. penult. 29. q. 2.

Divortiari non poteſt à perſona ſervili, qui ſcienter cum ea contraxit. c. ſi quis liber. 29. q. 2.

Affinitas poſt matrimonium contractum ſuperveniens non cauſat divortium. c. quod autem. 27. q. 2.

Cauſa conſanguinitatis divortium fieri non poteſt, niſi priùs conſanguinitas coram Epiſcopo approbetur. c. multorum. 35. q. 6. Et antequam divortium fiat, conſanguinei vel propinqui debent citari & teſtificari de matrimonio, vel ſenes vel antiqui, quibus nota poteſt eſſe conſanguinitas. c. 1. & ſeqq. 2. ead. Et c. ſuper. 5. de eo, qui cogn. conſangu.

Divortiari debent fratres ſpirituales vel adoptivi. c. 1. & ſeqq. 30. q. 3. Idem obtinet in matre & filia ſpirituali. c. de eo. cit. cauſ. q. 1.

Mulier occidens filium, propter hoc à viro ſeparari non debet; ſed alia pœnâ puniri. c. intelleximus. de his, qui filios.

Divortium cauſat machinatio in mortem cum effectu propter contrahendum matrimonium. c. ſi qua. 31. q. 1.

Fornicatio carnalis & ſpiritualis cauſat divortium. c. Idololatria. & ſeq. 28. q. 1.

Facto divortio ex cauſa ſpiritualis fornicationis &c. manet vinculum matrimonii. c. quæſivit. c. quanto. de divort.

Divortium poteſt celebrari inter eos, inter quos nullum fuit matrimonium. c. acceſſit. 5. de deſponſat. impub.

Si conjunx conjugem ad infidelitatem traxerit: poterit ab eo ſeparari; manet tamen vinculum conjugii. c. quæſivit. de divort.

Si uxor virum in hæreſim lapſo, ab eo propria authoritate divertit, ad eum ad fidem reverſum redire compellitur; ſecus ſi judicio Eccleſiæ divertit. c. de illa. eod. tum enim poteſt etiam ipſo invito, religionem intrare. c. ult. de converſ. conjug.

Divortio propter hæreſim facto, continere ſe debet fidelis, vivente infideli. c. quanto. 7. de divort.

Si unus infidelium conjugum convertatur, & alter nolit cohabitare ipſi, vel ſine blaſphemia, aut peccato mortali non poſſit, ſolvitur conjugium, & factus fidelis poteſt aliud matrimonium inire. ibid.

Divortium poteſt fieri ex violenta præſumtione c. literas. 14. de præſumpt.

Divortio facto vir cogitur dotem reſtituere, & bona dividere, quæ communiter eis obvenerunt. c. ſignificavit. 2. de donat. inter vir. & uxor.

Uxor à viro propter adulterium ſive judicio Eccleſiæ, ſive propria authoritate ſeparata perdit dotem. c. plerumque eod.

Diuturnitas.

Diuturnitas temporis peccatum non minuit, ſed auget. c. vigilanti. 5. de præſcript. c. ſicut. 17. de regularib. c. cùm. 5. de eo, qui dux. in matrim. c. non ſatis. 8. de Simon.

Docere.

Docere ſubſequi debet, præcedere diſcere. c. non negamus. 9. diſt. 61.

Docere debet idoneus. c. 1. de Magiſtr.

Pro licentia docendi nihil debet exigi. cit. c. 1. & ſeqq. Et ſi exigatur, poteſt repeti. c. prohibeas. 2. eod. Nec promittatur, & exactum reſtituatur, & promiſſum remittatur. cit. c. 2. & c. quanto. eod.

Vendens licentiam docendi, aut interdicens idoneum ad docendum, beneficio privetur. c. 1. de Magiſtr.

Mulier viros in conventu docere non debet. c. mulier. 29. diſt. 23. Nec Laicus præſentibus Clericis. cit. c.

Doctor.

Magiſtri & Doctores artium liberalium ubique conſtituendi. c. de quibusdam. diſt. 37.

Gratis doceant. c. 1. §. pro licentia. de Magiſtr.

Doctorandi non debent in ſolemnitate ſua nimium expendere. Clem. ult. de Magiſt. & ne aliquid exigatur.

Circa Doctoris juramentum, vel ejus, qui ad Magiſterii honorem promovetur, circa expenſas præſtandum, cavetur. Clem. cùm ſit nimis. 2. de Magiſtr.

Doctor debet ſe accommodare ad ingenium diſcentium. c. oportet. 12. 8. q. 1.

Dolus.

Dolus & negligentia impediantur. c. ſi autem. 9. de reſcript.

Dolum vel fraudem non debet Eccleſia adhibere in factis ſuis. c. per tuas. 5. de donat.

Dolo facit, qui petit, quod reſtituere tenetur. c. dolo. 59. de R. J. in 6.

Dolo facere non videtur, quod quis facit Judicis juſſu, cum habeat parere neceſſe. c. quod quis. 24. eod.

Dolus ſcienti & conſentienti non fit, neque injuria. c. ſcienti. 27. eod.

Qui contra jura mercatur, dolo agere præſumitur. c. qui contra. 82. eod.

De ſolo dolo tenetur depoſitarius. c. ult. de depoſit.

Dolus & malitia nulli debent patrocinari. c. ex literis. de dolo & contum. c. tuæ. de Cler. non reſid. c. ad noſtram. de empt. Sed potiùs obeſſe. cit. c. ex literis. c. cùm olim. 33. de offic. deleg. c. officii. 14. de teſtam. c. cùm dilectus. 8. de relig. domib. c. 1. de eo, qui duxit. c. ſtatuimus. 13. de offic. deleg. in 6. c. tuas. 11. de uſuris. c. audivimus. 3. de colluſion. deteg. c. ſtatuit. 33. de Simon. c. dilectum. 30. q. 1. c. ex tenore. 16. de reſcript. c. adverſus. 7. de immunit. Eccl. c. ſi vir. 2. de cognat. ſpirit. c. ex inſinuatione. 30. de Appell. c. penult. de ver. permut. c. penult. de concell. præbend.

Dolus ex diuturnitate temporis vel negligentia probatur. c. ex parte. 12. de reſcript.

Dolus unius aliis imputari non debet. c. ſi. 57. de Elect. in 6.

Dolus Judicis vel compromiſſarii non debet imputari eis, qui non ſunt in culpa. ibid.

Dolus vel negligentia Judicis, partibus non debet obeſſe, quò minùs poſt aperturam iterum interrogentur. c. per tuas. 48. de teſtib.

Dolus alicujus, ſi de ipſo conſtet, facit ut contra eum abſentem procedatur. c. cùm olim. 12. de ſent. & re judic.

Dolus ſive contumacia Procuratoris nocet Domino. c. ſupr. 44. de Appell.

Dolus & malitia facit, quòd nulla diſtinctio in literis habeatur. c. ſuper. 29. de reſcript.

Dolus in ſpiritualibus non reſcindit contractum. c. veniens. 16. c. dudum. 20. de converſ. conjug.

Dolus non præſumitur commiſſus circa modica. c. penult. de crim. falſ.

Domicilium.

Domicilium dicitur, quis habere, ubi habet beneficium. c. dilectus. 29. de reſcript.

Ratione domicilii ſortimur forum. c. ult. de for. compet.

Domicilium ubi quis habet, ibi conveniri poteſt. c. dilecti filii. eod.

Domicilium mutare licet. c. ult. de Paroch.

Dominatio. Dominium. Dominus.

Dominationis, propinquitatis & familiaritatis affectio, veritatem impedire ſolet. c. accuſatorum. 12. 3. q. 5.

Dominium ſive titulus haberi non poteſt ex diverſis cauſis. c. penult. de præſcript.

Dominium poteſt auferre Imperator ſingulis perſonis cauſa legitima ſubſiſtente. c. penult. de hæret. in 6.

Domi-

Dominium acquiritur, ſi quid capitur ex hoſtibus, niſi bellum ſit injuſtum. c. ſicut. 29. in princ. de jurejur.

Dominium rei transfertur ratione ordinis. c. frequens. 10. diſt. 54. ratione conſecrarionis. 14. q. 6. Proprer religionem. c. Gonſaldus. 17. q. 2. Ratione Chriſtianitatis. c. Fraternitarem. 15. diſt. 54. Ratione dignitatis. c. renovantes. 6. diſt. 22. Authoritate Superioris. c. dixir Dominus. 14. q. 5.

Quoad dominium & poſſeſſionem tuti ſunt, qui rem pet continuum 40. annorum curriculum, ſinè legitima interpellatione poſſederunt: neque functiones, neque civilem canonem, neque publicam collationem perſolvunt; ſed quoad functiones, civilem canonem & publicam collationem, quæ nunquam præſcribuntur, tuti non ſunt. c. penult. 16. q. 3.

Domino nullum fit præjudicium, ſi eo ignorante alius poſſeſſionem illius accepir, quo minùs illum expellere poſſit, cum hoc reſciverit. c. olim. 12. de reſtit. ſpoliat.

Dominus eadem fide tenetur ſubdito ſic, ſicut ſubditus Domino ſuo. c. de forma. in fin. 22. q. 5.

Jurans Domino fidelitatem, iſta ſex ſemper in memoria habeat: incolume, tutum, honeſtum, utile, facile, poſſibile. c. de forma. in princ. ead.

Domini non dirimant legitima ſervorum conjugia, ſi quilibet ſerviat Domino ſuo. c. ult. 29. q. 2.

Domus. Domeſticus.

Si quis Domum Dei contemptibilem eſſe debere doceat, & congregationes, quæ in ea fiunt, anathema ſit. c. ſi quis. 10. diſt. 30. vide Eccleſia.

Domus ruinoſæ Eccleſiæ ſi dantur in Emphyteuſin perpetuam conductori uſuro materiâ deſtructarum ædium, penſio debet minui in tertiam partem ab ea, quæ extantibus adhuc ædibus haberi poterat. c. ea enim. §. ſi quas. 10. q. 2. Si vero ædes reædificare vult, dabitur ea penſio, quæ inde poterat haberi ante reædificationem. cit. §.

Nemo domos debet locare alienigenis ad exercendum fœnus. imo ſi ſciant, tales jam conduxiſſe, debent expellere eos ſub pœna excommunicationis infra tres menſes. c. 1. de uſur. in 6.

Domum revocandi jus habet ad generalem Judicem ciratus, niſi ibi reſpondere voluerit. c. ult. de for. comp.

Ex una domo teſtes plures alieno negotio adhibere poſſumus, c. ſi teſtes. §. Pater. 4. q. 2.

Domeſtici nec accuſarores, nec teſtes eſſe poſſunt. c. conſtituimus, 3. q. 5. c. ſi. teſtes. §. teſtes. 4. q. 2. & §. etiam jure. ead.

Domeſtici teſtes eſſe poſſunt in cauſa civili, non in criminali. c. ſuper. 14. q. 2. Et in facto domeſtico. c. ſi fortè. diſt. 1. de pœnit.

Donatio.

In accipiendis muneribus tria ſunt attendenda: perſona dantis, & accipientis qualitas, quantitas muneris, & tempus donationis c. Etſi. 18. de Simon.

Donationi non debet rerum donatarum natura, vel qualitas obſtare. c. Abbate. 3. §. allegabatur. de ſent. & re judic. in 6.

Donationes debent fieri ſecundùm conſuetudinem. c. cæterùm. 3 de donar.

Donator in traditione rei ſuæ poteſt apponere pactum, ſive modum, modò non ſit contra leges. c. verùm. 4. de condir. appoſ.

Regulariter donare non valet is, cui bonorum adminiſtratio etiam libera eſt conceſſa. c. ult. de offic. vicar. in 6. Valet donare, qui ſui juris eſt, & rerum ſuarum adminiſtrationam habet c. cæterum. 3. de donat.

Donationes perpetuæ continentur nomine alienationis. c. tua. 8. de his, quæ fiunt à Prælat.

In donationibus ad intentionem donatoris recurrendum eſt. c. cùm dilecti. 6. de donat.

Quando de intentione donatoris dubitarur, & ipſe deceſſir, recurrendum eſt ad Superiorem, & ejus interpretatio tenenda eſt ſuper hoc. cir. c.

Donum licitum, vel illicitum facit quantitas rei. c. cœterùm. 3. de donat.

Pro non dato habetur, quod datur ab eo, qui non poteſt de jure dare. c. quod autem. de jur. Patron.

In donationibus pleniſſima fit interpretatio; & ideo clauſula oneroſa poſt multas donationes appoſita, proximam tantùm donationem reſpicit. c. cùm dilecti. de donat.

Donata ſub conditione, eâ exiſtente, poſſunt peti. c. Abbate. 3. §. allegabatur. de ſent. & re judic. in 6.

Liberalis in donando, exiſtimat ſe debere, quod ſponte tribuit. c. 1. de donat.

Donatio illius rei, quam conſequi non poſſumus, valet. c. ult. de feud.

Si donatio non valet, nec confirmatio ſuper ea re facta valebit. c. dudum. 31. de decim.

Donare res ſuas levibus hominibus, vitium eſt immane, non virtus. c. donare. 7. diſt. 86.

Donationes factæ hiſtrionibus, venatoribus, aurigis, meretricibus reprehenduntur. cit. c. cum. ſeqq. 6. ead.

Donare nemo poteſt ſibi ipſi beneficium. c. ult. de inſtitut.

Non valet donatio Epiſcopi ſinè conſenſu Capituli facta. c. cùm nos. 3. de his, quæ fiu. à Prælat. c. Fraternirarem. 2. de donat. c. paſtoralis. 7. eod. Nec Prælati inconſulto Capitulo, aut in detrimentum Eccleſiæ. cit. c. Fraternitatem.

An donatio, quam facit Prælarus, valeat, nec ne, attendi debet quantitas rei donatæ, & loci conſuetudo, quæ tamen ſacris Canonibus non obviet. c. cæterùm. eod.

Si Epiſcopus cum conſenſu Capituli Eccleſiam pio loco conceſſit ſub hac formula: *Concedimus vobis Eccleſiam*, etiam proventus certos, quos inde percipiebat, donâſſe videtur; alioquin omnes proventus, præter Cathedraticum,

ticum, cedunt pro loco. c. paſtoralis. 7. eod. Et ſi Epiſcopus pariter cum conſenſu Patroni conceſſit illam Eccleſiam, intelligitur Patronus donâſſe jus Patronatûs. cit. c.

Eccleſia non vacans donari vel concedi non poteſt in beneficium, ſi verò in proprietatem ab Epiſcopo ipſo, vel ejus authoritate, ità, ut perſonæ de facto poſſidentes Eccleſias, iis ſpoliari non debeant. c. conſultationibus. eod.

Donatio quinquageſimæ, & centeſimæ, quam facit Epiſcopus cum gravi Eccleſiæ ſuæ detrimento, poteſt legitimè revocari. Nec etiam poteſt ultra quinquageſimam vel centeſimam conferre ſinè authoritate Superioris, & ceſſante læſione Eccleſiæ. c. Apoſtolicæ. eod.

Donationem poteſt facere Epiſcopus, non tantùm de rebus Epiſcopatûs, ſed etiam Canonicorum: non tantùm de proventibus, ſed etiam de poſſeſſionibus. c. penult. eod.

Donationes vel conceſſiones factæ in fraudem juris, non valent. c. conſtitutus. 11. de conceſſ. Præbend.

Laici Eccleſias, vel decimas donare non poſſunt, etſi ſint Reges, nec ex eorum titulo præſtatur cauſa præſtationis. c. dudum. de decim.

Poſſunt Hoſpitalarii in præjudicium ſuum, ſe, & domum ſuam alteri religioſæ domui ſubjicere, & donare. c. inter. de donat.

Conſtantinus Imperator donavit Romam Sylveſtro Pontifici. c. fundamenta. 17. §. Nè autem. de Elect. in 6.

Donatio Conſtantiniana confirmatur Paſchali Papæ à Ludovico Imperatore. c. Ego. 30. diſt. 63.

Donatas Eccleſiæ Romanæ Provincias, aliquámve ipſarum partem jurat Imperator, ſe nullo unquam tempore velle occupare, vel quantum in ſe eſt, ab alio permittere occupari. Clem. un. circa fin. de jurejur.

Laicus donare poteſt Jus Patronatûs, eidem vel alteri Eccleſiæ, ſinè conſenſu Epiſcopi. c. un. de Jure Patron. in 6.

Donationem propter nuptias vir facit uxori; uxor autem dat viro dotem. c. nuper. 6. de donat. inter vir. & uxor.

Donatam rem propter nuptias de conſenſu uxoris alienans, conſtante matrimonio, tenet alienatio eo ſoluto. c. pervenit. 4. de Empt. & vendit.

Donatio propter nuptias ubi eſſe non poteſt, ibi nec matrimonium. c. Et ſi. 5. de donat. inter vir. & uxor.

Sicut donatio propter nuptias redit ad virum, ſit ſoluto matrimonio dos redit ad mulierem c. ult. eod.

Si mulieri aliqua donata ſunt propter nuptias per conſervationem illiciti matrimonii, tenetur mulier officio Judicis coacta relaxare, ſi illa donatio ſit impedimentum diſſolutionis talis matrimonii. c. Etſi. eod.

Si quæ terra data eſt alicui ſub conditione adimente, in hæreditatem & feudum, ut ipſe ejus partem dedit uxori in dotem; non tenet dos poſt mortem dantis, ſi eo mortuo transferenda ſit in prolem, ſi quam habiturus eſſet, & nullam habuit. c. nuper. eod.

Donatio, conſtante matrimonio, inter conjuges facta, ex qua alter ditior, alter pauperior efficitur, non valet, nisi obitu donatoris confirmetur; poteſtque revocari tacitè & expreſsè; vel ſi priùs moriatur, qui donationem accepit. c. ult. eod.

Si vir habens alia bona, ex quibus ſibi etiam uxor conſulere poſſit, rem propter nuptias donatam, conſentiente uxore vendidit, non poteſt emptor poſt 30. quietæ & bonæ poſſeſſionis annos, inquietari ab uxore illius viri jam mortui, ſi pretium in communes uſus viri & uxoris fuit converſum, & uxor illa tempore venditionis, in viri facultatibus conſiſtebat. c. pervenit. de empt. & vendit.

Donatio occulta non caret ſuſpicione. c. un. ut Eccl. Benef.

Donatio non poteſt alicui fieri, qui nondum eſt. c. Abbate. §. nec pro. de ſent. & re judic. in 6.

Donatio revocatur ob ingratitudinem, ſi videlicet donatarius manus in donatorem injecit, vel injurias ei intulit, vel grave rerum ſuarum damnum, vel vitæ periculum inferre præſumpſit. c. ult. de donat.

Donatio per donatorem, non autem per hæredes revocari poteſt ob ingratitudinem donatarii. cit. c.

Donationem à Patre factam non poteſt filius revocare. c. cùm dilecti. 6. eod.

Donationem à Prædeceſſore factam, poteſt ſucceſſor revocare, ſi vergat in damnum Eccleſiæ. c. penult. eod.

Donatoris liberalitatem ſucceſſores abſque cauſa revocare non poſſunt. c. ult. eod.

Donum ceſſante conditione, ſub qua datur, revocatur. c. verùm. de condit. appoſit.

Si res donata Eccleſiæ ſub modo; ſtatim eſt Eccleſiæ, nec poteſt revocari, modo non ſervato, niſi hoc contractu ſit expreſſum. cit. c.

Donec.

Dictio *Donec* non ſemper implicat, ut patet in illo: Joſeph non cognovit Mariam, donec peperit Filium ſuum primogenitum: Neque enim ſequitur, poſtea eam cognoviſſe; ſicut, ex primogenito non ſequitur, Mariam plures poſtea peperiſſe; cùm mos divinarum Scripturarum ſit, ut primogenitum non vocent, quem fratres ſequuntur; ſed eum, qui primò natus fuit. c. Joſeph. de V. S.

Dormire.

Dormiens non committit homicidium, licèt aliquem occidat. Clem. un. de homicid.

Dos.

Dotem dat uxor viro; vir facit uxori donationem propter nuptias. c. nuper. 6. de donat. inter vir. & uxor.

Dos

Dos fiat juxta poſſibilitatem. c. nullum. 30. q. 5. Non ſanctum datur in dotem. cit. c. nuper.
Dos Sponſæ ſcripto debet confirmari. c. Noſtrates. 30. q. 5.
Dos in manu Viri eſt, uxore vivente, c. penult. de donat. inter Vir. & Uxor.
Ubi Matrimonium non exiſtit, nec dos, nec donatio propter nuptias exiſtit. c. Ex ſi eod.
Nullum ſinè Dote fiat Conjugium, c. nullum. 30. q. 5.
Cauſa dotis acceſſoria eſt, ſive incidens ad cauſam Matrimonii. c. de prudentia. 8. de donat. inter Vir. & Uxor.
Is cauſa dotis cognoſcere poteſt, qui cognoſcit de Matrimonio. cit. c.
In cauſa dotis favorabiliora ſunt jura ad condemnandum, quàm abſolvendum. c. ult. de ſent. & re judic.
Dotem Uxoris Vir vendere non poteſt. c. ex parte. 10. de Conſuct.
Dotem non debet amittere Uxor ob maleficium Viri. c. Ex literis. 5. de pignorib.
In dotibus recuperandis multus favor debetur mulieribus. cit. c. 5.
Bona Viri ſunt mulieri pro dote tacitè obligata, & cum ſuo onere transeunt ad quemlibet poſſidentem. cit. c.
Dos deducta à bonis mariti ob crimen confiſcatis, ſalva manet Uxori. c. decrevit. 14. de heret. in 6. niſi ei nupſiſſet, quem ſciebat hæreticum. ibid.
Ut filia ſit dote contenta, nec ullum ad Bona paterna regreſſum habeat, ſi, dum nuptui tradebatur, filia promiſerit Patri: pactum hoc lex civilis improbat. c. quamvis. 2. de pactis. in 6. ſi tamen ſponte juravit, tenetur ſervare. ibid.
De ſalvanda dote cautio præſtari debet à Viro, cùm ad inopiam vergit. c. penult. de donat. inter Vir. & Uxor.
Vir agens pro dote, non excluditur omnino ex eo, quòd vergat ad inopiam: ſed dos ei aſſignatur præcautione, quam dare poteſt. Et ſi nec ſic eſſet proviſum Doti, deponetur apud Mercatorem, ut de honeſto lucro Vir ſuſtineat onera Matrimonii. cit. c.
Quandò mulieres alienationibus dotium & donationum propter nuptias conſentione non contra venire, proprio id juramento firmantes, tenentur ſervare juramentum. c. licèt. de jurejur. in 6.
In alienatione fundi dotalis, juramentum mulieris, nec vi, nec dolo præſtitum, de jure Canonico compellitur ſervare. cit. c.
Maritus loco promiſſæ dotis pignus accipiens, non tenetur fructus in ſortem computare [illegible] ſalubriter. 16. de uſur.
Soluto Matrimonio dos redit ad mulierem, donatio propter nuptias ad Virum, niſi conſuetudo aliter habeat, vel ex pacto contrarium fiat, c. ult. de donat. inter Vir. & Uxor.
Dos reſtituenda eſt, c. ſignificavit. 8. ſeq. eod. Et bona, quæ ſunt communiter obvenerunt, dividenda ſunt. cit. c. Matrimonio licitè ſeparato. c. 2. eod.
Ad reddendam Dotem debet Vir compelli. c. de prudentia. in fin. eod.
Dos non reddatur ſeparatæ ob fornicationem. c. plerumque. 4. eod. ſive judicio Eccleſiæ, ſive propriâ authoritate ſeparentur.
Dotare quis tenetur Virginem, quam nondum deſponſatam ſtupravit, & ducere in Uxorem: vel dotare tantùm, ſi ſtupratæ Pater illi eam recuſaret dare. c. 1. de adult.
Dos reſtituenda eſt Ancillæ, cum qua Liber ignoranter contraxit, ſi poſtea re patefactâ ſeparetur Matrimonium. c. propoſuit. de Conjug. Servor.
Dotes Viduarum tenetur protegere Eccleſia. c. nuper. 6. de donat. inter Vir. & Uxor.
Dos Eccleſiæ immunis eſſe debet ab omni ſervitute. c. 1. de Cenſib.
Dotem Eccleſiæ debet aſſignare fundator. c. cùm. 8. Conſecr. Eccl.

Dubitare. Dubium.

Dubia & incerta judicari non poſſunt. c. Nemo. 2. q. 1.
In iis, quæ obſcura, vel dubia ſunt, id ſequendum, quod nec præceptis Evangelicis contrarium, nec decretis Sanctorum Patrum invenitur adverſum. c. ult. diſt. 14. c. Concilia. diſt. 15.
Dubia in meliorem partem ſunt interpretanda. c. ult. de uſur. c. Eſtote. 2. de R. J. c. ad noſtram. 21. de jurejurand. Nonnunquam in deteriorem partem interpretantur c. Officii. 2. de Elect.
Ratione dubii fiunt, quæ aliàs non fierent. c. de quibus. 2. de Baptiſ. c. Sacris. 12. de ſepult.
In rebus dubiis liberum eſt ſequi, quod magis placuerit. c. Ex parte. 18. de Cenſib. Attamen dicitur:
In rebus dubiis ſemper tenendum eſt illud quod ſecurius eſt, & certius. c. Juvenis. 3. de Sponſalib. c. ad audientiam. 12. c. penult. de homicid. c. ſignificaſti. 18. eod. item c. præſentium. 2. de Cleric. percuſſ. c. illud. 5. de Cler. Excommunic.
In obſcuris, minimum eſt ſequendum. de R. J. 30. in 6.
In re dubia authoritas Eccleſiæ requirenda eſt. c. palam. diſt. 11.
Dubius in fide, infidelis eſt. c. 1. de hæret.
Dubietate in verbis accidente, ad communem verborum intelligentiam recurrendum eſt. c. Ex literis. 7. de Sponſalib.
In dubio conſuetudo loci attendenda, quòd ſi vana ſit conſuetudo, ea potiùs attendenda, quæ magis rationabilis, & aliis minùs præjudicans. c. cum olim. 6. de Conſuetud.
In dubio humaniorem ſententiam ſequi debemus. c. Eſtote. 2. de R. J. c. odia reſtringi. 15. c. pœnam. 49. eod. in 6.
In dubio contra eum, qui legem apertiùs dicere poterat, interpretatio facienda. c. contra eum. 57. de R. J. in 6.

In dubiis inſpiciendum, quod veriſimilius eſt, aut quod plerumque fieri ſolet, c. inſpicimus, 45. eod. in 6.

Ratione dubii excuſatur quis ab uſura. c. ult. de uſur.

In re dubia ut certa feratur ſententia, grave ſatis & indecens. c. grave. 74. 11. q. 3. c. ult. diſt. 33.

Melius eſt piè dubitare, quàm temerè definire, c. penult. 32. q. 7. & conſultius abſtinere, quàm temerè procedere. c. penult. de homicid.

Quando dubitatio emergit in perſona tantùm, ubi certum eſt jus & factum, tunc non poteſt certa fieri ſententia, c. quidam, 5. q. 1. Quando dubitatio in facto emergit, ubi certum eſt jus & perſona, nec tunc poteſt certa fieri ſententia. cit. c. Quando dubitatio in jure emergit, ubi certum eſt factum & perſona, tunc conſulenda eſt Sacra Scriptura, & ſeniores provinciæ ac Papa, c. ult. diſt. 20. c. quoties, 24. q. 1. Quando dubitatio emergit in perſona, in facto, & in jure, tunc nullo modo procedendum eſt in ſententia. c. ult. 30. q. 5.

Ubicunque Judex dubitat de facto, poteſt ex officio ſuo partes interrogare uſque ad ſententiam, c. cùm. 10. de fide inſtrum.

Dubitantis Judicis relatio non debet ferri ad Superiorem, partibus ignorantibus; ſed debet eis dari exemplum Conſultationis, aliàs conſultatio non creditur. c. intimâſti. 68. de Appell.

Dubia probatio non dicitur probatio. c. in præſentia, 8. de probat. quia apertè & clarè debet juris intentionem ſuam probare. c. penult. de Condit. appoſit.

De quibus nulla authoritas in ſcripturis invenitur, recurrendum ad Canones Apoſtolicæ Sedis, ad Catholicæ Eccleſiæ hiſtorias à Doctoribus Catholicis ſcriptas: ad Sanctorum Exempla: ad Seniores provinciæ &c. c. de quibus, diſt. 20.

Veritatem proſequens & lucem amans in actibus ſuis Sedes Apoſtolica, nodoſæ ambiguitatis involucrum evitat. c. Sedes in princ. Extrav. Joan. de Conceſſ. præbend. & Extrav. comm. c. un. in princ. de Offic. Deleg.

In re dubia abſolvitur quis ad cautelam, c. per tuas. 40. de ſent. Excomm.

In dubiis favendum potiùs reo, quàm Actori. c. cùm ſunt. 11. de R. J. in 6.

Omne verbum dubium in libello declarari debet. c. ex litteris. 3. de oblat.

Cùm dubitatur de tenore privilegiorum, ea inſpicienda ſunt, c. [illegible] de privileg.

Quando dubitatur de intentione Teſtatoris, vel donatoris, & ipſe deceſſit, recurrendum eſt ad Superiorem, & ejus interpretatio tenenda ſuper hoc. c. cùm dilecti 6. de donat.

Si dubitatur de intentione contrahentium [illegible] Conſenſûs [illegible] pignor.

Si alter contrahentium dubiis verbis utitur animo decipiendi mulierem, & eam poſtea cognoſcit carnaliter, judicatur pro Matrimonio in foro judiciali c. tuis 26. de ſponſalib.

Epiſcopus non debet dubitare, ubi dubitandum non eſt. c. Etſi. 18. de Simon.

Duellum.

Duella ſecundùm Canones ſunt prohibita c. 1. c. purg. vulg. de Monomachiam. 2. q. 5.

Non acceptatur in purgationem criminis, & probationem innocentiæ. cit. c. Monomachiam.

Duellum non licet inire Clerico, c. 1. de Cler. pugnant. Et iniens ſive occiderit, ſive ſuſceperit, deponendus eſt; Epiſcopus tamen poterit cum eo diſpenſare, ſi mors vel mutilatio indè non fuerit ſecuta. cit. c. 1.

Homine in duello interfecto, non poteſt interfector ejus in Ordine ſuſcepto miniſtrare c. 2. eod.

Duplex. Duplicitas.

Duplicia Monaſteria Virorum nempe ſimul & mulierum, prohibita ſunt. c. diffinimus. 18. q. 2.

Duobus Monaſteriis unus Abbas non præſit. c. unum, 21. q. 1.

Ad duas Eccleſias nullus Clericus intituletur. c. 1. & ſeq. eod. c. per laicos. in fin. 16. q. 7.

Duplex officium in Judicio nullus exerceat. c. nullus. 4. q. 4.

Duplex cor non habet, qui propter variam cavitatem verba ſua mutat. c. ne quis, in fin. 22. q. 2.

Duplici honore honorandi ſunt, qui bene præſunt. c. ſcire 6. diſt. 95.

Ebrietas.

Ebrietas parit vitium libidinis, & mentis exilium inducit. c. venter. 5. diſt. 35. & à crapula. 14. de vit. & honeſt. Cler. Fomes & nutrix omnium vitiorum. c. ult. diſt. 35. Excitat ad jurgia, & maleficia. c. ſexto die, 8. ead. Tumultuoſa eſt. c. luxurioſa. 3. ead. Obcæcat conſcientiam & ſepelit rationem, c. ſané, 15. q. 1.

Ebrietas aſſuefacta eſt peccato mortali. c. 3. diſt. 35. c. 1. de reliq. & Venerat. SS.

Promptus fuit ad promittendum, poſtea inveſtem ad exſolvendum. c. unusquisque, 22. q. 4.

Ebrii ignoranter committunt, quæ ſobrii caveremus. c. ſané 15. q. 1.

Ebrietas excuſat culpam à facto, ſed non à [illegible] c. ſané. [illegible] tamen,

quod

quod leves fuerint ad ſe inebriandum, cit. c. ſanè.

Ebrietatem fugiant, quorum ſenſus vigere debet. diſt. 35. in princ.

Ebrioſi vitandi. c. ad menſam. 11. q. 3.

Non eſt vacandum ebrietatibus & commeſſationibus. c. 1. Diſt. 44.

Eccleſiaſticis & Laicis prohibetur. c. 1. diſt. 35.

Epiſcopus & Presbyter &c. ebrietati & aleæ deſervientes deponantur, niſi deſierint. cit. c. 1.

Clericus, quem ebrium fuiſſe conſtat, aut 30. diebus à communione ſeparetur, aut corporali ſubdatur ſupplicio. c. ult. ead.

Punienda ebrietas. c. luxurioſa. c. Eccleſiæ. c. venter. c. vinulentum, c. luxuriam. c. ſexto ead.

Eccleſia. Eccleſiaſtica.

Eccleſia eſt Catholicorum Collectio, c. Eccleſia, 8. diſt. 1. de Conſecr.

Eccleſia Catholica dicitur fidelis multitudo, fide & charitate unita. legimus. 24. in med. diſt. 93. c. multæ. 38. in fin. 1. q. 1. c. loquitur, 24. q. 1. Una eſt, c. alienus. 19. c. omnibus. 20. ead.

Eccleſiæ tanta eſt unitas in Chriſto, ut unus ubique ſit panis Corporis Chriſti, & unus ſit Calix Sanguinis ejus. c. quid ſit. 73. diſt. 2. de Conſecr.

Non obſtat unitati fidei in Eccleſia eſſe conſuetudinem diverſam. c. de trina, 80. diſt. 4. de Conſecr.

Una eſt fidelium univerſalis Eccleſia, extra quam nullus omnino ſalvatur. c. firmiter. §. una de Summa Trinit. c. teneamus. 56. 1. q. 1. c. loquitur. c. quia ex ſola. c. quoniam. c. pudenda. §. etenim. c. Schiſma. 24. q. 1. c. qui Cathedram, diſt. 93.

Eccleſiæ convenit ligare & ſolvere; hæreſi non convenit. c. verbum. 51. diſt. 1. de pœnit.

Eccleſia Chriſti glorioſa eſt, non habens maculam, neque rugam aut aliquid iſtiuſmodi. c. Eccleſia. 70. ead.

Extra Eccleſiam non remittuntur peccata. c. in actione. 84. ead. c. omnibus. 20. 24. q. 1. c. quicunque. 27. ead.

Extra Unitatem Eccleſiæ Spiritus Sanctus non accipitur. c. loquitur. 18. ead.

In Perſona Petri accepit Eccleſia poteſtatem ligandi & ſolvendi. c. quodcunque. 6. ead.

Ex latere Chriſti aperto, profluentibus inde Sanguine & Aquâ, formata eſt Eccleſia, Sponſa Chriſti, cujus figura fuit Eva de latere Adami ex Coſta formata. Clem. un. de Summa Trinit.

Communi jure omnes Eccleſiæ per Orbem, ad Romanam Eccleſiam pertinent. c. ſi Papa. de privil. in 6.

Authoritate & Traditione generali vel ſpeciali regitur Eccleſia. c. Catholica. diſt. 11.

Eccleſia ab ipſis fundatiſſimis Sedibus Apoſtolorum, usque ad hodiernum diem, ſuccedentium ſibimet Epiſcoporum ſerie, & tot populorum conſenſione firmatur. c. Palam eſt. ead.

In Italia, Gallia, Hiſpania, &c. nullus inſtituit Eccleſias, niſi ii, quos Petrus Apoſtolus, aut Ejus Succeſſores conſtituerunt Sacerdotes. c. quis neſciat. 11. §. præſertim. ead.

In re dubia ad fidem valet Authoritas Eccleſiæ Catholicæ. c. Palàm eſt. ead. Conſulenda eſt. ibid. & c. præceptis. 2. diſt. 12.

Non eſt in Eccleſia, qui Petri Cathedram non ſequitur. c. qui. 3. diſt. 93.

Quæ ſcripta recipiet, & quæ non recipiat Romana Eccleſia habetur c. Sancta. 3. diſt. 15.

Extra Eccleſiam nec vera ſunt Sacerdotia, nec vera Sacrificia. c. in Eccleſia. 68. c. Extra. 71. 1. q. 1.

Sacramenta extra Eccleſiam miniſtrari poſſunt, ſalutem verò conferre non poſſunt. c. ſi quis. 70. ead.

Eccleſia ſcindi non debet, quia in unitate, tota conſiſtit. c. ſicut. 16 q. 7.

Una Eccleſia duobus Sacerdotibus dividi non poteſt. c. ſicut in unaquaque. 21. q. 2. Sed unaquæque proprium habeat, c. præcipimus. ead.

Beata eſt Eccleſia, quæ perſecutionem patitur propter juſtitiam. c. ſi. 42. 23. q. 4.

Hoc pertinet ad Reges ſæculi Chriſtianos, ut temporibus ſuis pacatam velint Matrem ſuam habere Eccleſiam. c. quando. 39. 23. q. 4. Eccleſiam tueri cogitur Magiſtratus. c. in ſingulis. 7. de ſtat. Monach.

Eccleſia poteſt petere auxilium, & poſtulandum eſt ab Imperatoribus tuendæ Eccleſiæ causâ. c. Maximianus. 2. c. ab Imperatoribus. 10. 23. q. 3.

Omne, quod irreprehenſibile eſt, defendit Eccleſia. c. omne. 8. 25. q. 1.

Eccleſia non habet gladium, niſi ſpiritualem; non occidit; ſed vivificat. c. inter. 33. q. 2.

Eccleſia pœnam ſanguinis non infert c. ad. 3. de crim. falſi. c. in Archiepiſcopatu. 4. de Raptor. nec agitat cauſam Sanguinis, c. cùm 5. de Immunit. Eccl.

Eccleſia defendit confugientes ad ſe, cit. c. & ſeqq.

Eccleſia non cognoſcit de cauſa civili inter Laicos. c. cauſam. 7. Qui filii ſint legit.

Eccleſia non judicat, niſi de publicis in Ordine judiciario probatis, c. multi, 18. in fin. 2. q. 1. judicat de his, quæ foris ſunt. c. poſt. 12. de Uſur. De manifeſtis tantùm judicat, & non de occultis, c. ſicut, 6. c. tua. 34. de Simon.

Eccleſia tenere non debet placita ſæcularia. c. 1. de Immunit. Eccl.

Eccleſia approbat leges, & eis utitur, c. ſuper. 28. de privil.

Eccleſia mundanis nunquam conſtringitur legibus. c. inter. 33. q. 2.

In præjudicium Eccleſiæ Laici nihil ſtatuere poſſunt; & ſi ſtatuunt, non valet. c. ult.

de reb. Eccl. alien. c. gravem. 53. de ſent. Excomm.

Eccleſiæ conſuetudo generalis, pro lege habenda, c. cùm eſſes. 10. & ſeqq. de Teſtam.

Eccleſiæ dos debet eſſe immunis ab omni tributo. c. prohibemus. 7. de Cenſib.

De rebus Eccleſiæ fraudem faciens Sacrilegium committit. c. 4. de pecul. Cler.

Eccleſiæ res diligenter ſunt ſervandæ, & per Epiſcopum inter pauperes Clericos diſpenſandæ, c. quæcunque. 10. q. 1. c. Expedit 12. q. 1. c. placuit. 12. q. 2. Vel expendendæ pro indigentia pauperum, & redemptione Captivorum. c. Res. cum 4. ſeqq. ead.

Eccleſiæ res non debent illicitè alienari, c. nulli. 3. c. Diacoul. 35. & ſeqq. 2. 12. q. 2. nec ſinè conſenſu Epiſcopi. c. Abbatibus. 41. ead.

Eccleſiæ res laicis ac ſæcularibus non ſunt committendæ. c. indicatum. 5. diſt. 89.

Eccleſiæ res non vi manuum; ſed judicio ſunt repetendæ. c. Conſuetudo. 16. q. 6.

In præjudicium Eccleſiæ alienata ſunt revocanda. c. audientiam. 9. de reb. Eccl. alien.

Eccleſiæ res malè alienatæ, ſunt revocatæ ipſo jure. c. monemus. c. quisquis. c. vobis. 12. q. 2. Debentque reſtitui. c. Auguſtino. & ſeqq. 2. c. in legibus. c. ſtatuimus. & ſeqq 4. ead.

Eccleſiarum res ad humanos uſus redire non debent. c. mancipia. 3. de rer. permut.

Eccleſiarum bona ſub cenſu annuo poſſunt ad tempus locari. c. ult. nè Prælat. vic. ſuas.

Feudum Eccleſiarum non licet vendere ſinè conſenſu Epiſcopi. c. quæ. 7. de Conſtit.

Eccleſiarum Patronos diſcordantes poteſt Epiſcopus compellere ad concordiam. c. 1. de Jure Patron.

In Eccleſiarum fundatione poteſt imponi Cenſus de voluntate Fundatoris. c. quanto. 16. de Cenſib.

Eccleſia quædam ſubinde, quæ ſtatuerat, ſuadente utilitate ſubditorum, in melius & rationabilibus commutat. c. Alma Mater. de ſentent. Excomm. In 6.

Eccleſia debet habere Chorum. c. 1. de vit. & honeſt. Cleric.

Eccleſia propter negligentiam Procuratoris, reſtituitur. c. cùm, 2. de in integr. reſtitut.

Eccleſia reſtituitur ad probandam præſcriptionem poſt ſententiam, & ante ſententiam. c. ſuſcitata. 6. eod.

Eccleſia poſt quadriennium non admittitur ad petendam reſtitutionem contra ſententiam vel Contractum, niſi rationabilis cauſa hoc ſuadeat. c. 1. & ſeq. de integr. reſtit. in 6.

Eccleſia enormiter læſa debet reſtitui, ſicut minor, cujus jure gaudet. c. 1. de in integrum reſtit. Non obſtante termino juris probationis excluſivo. c. auditis. 3. eod.

Etiam contra ſententiam Papæ reſtituitur Eccleſia. c. Tum. 5. eod.

Poſt peremptorium terminum elapſum, non reſtituitur Eccleſia jure communi, ſic tamen per beneficium reſtitutionis in integrum. c. coram. eod.

Reſtitutio in integrum Eccleſiæ negata, alteriùs eidem non conceditur, niſi ex cauſa nova; datur tamen reſtitutio ad Appellationem omiſſam. c. ult. eod.

Eccleſia contra propriam confeſſionem, quâ læſa fuit, admittitur in quadriennium à Confeſſione computandum, per beneficium reſtitutionis in integrum: poſteà verò non niſi per viam communem revocationis erroris. c. ult. de reſtit. in integr. in 6.

Eccleſia petens reſtitutionem decimarum, non auditur, niſi probet legitimam poſſeſſionem juris. c. ult. de reſtit. ſpoliat. in 6.

Eccleſia debet redimere ſuos ab hæreticis, vel Gentilibus captos. c. ſicut. 16. 12. q. 2.

Tueatur Eccleſia, quos in defenſionem ſuſcépit. c. 5. diſt. 87.

Expoſitos defendat Eccleſia, ſi quis eorum calumniator extiterit. c. ult. ead.

Ubi Eccleſia per ſe non ſufficit, invocare debet brachium ſæculare. c. 1. c. quoniam. 14. de Offic. Ordin. c. magnæ. 7. de voc. & vot. redempt. c. ult. de Exceſſ. Prælat. Item Extrav. comm. un. §. locorum de relig. domib.

Quos Eccleſia corrigere non poteſt, corrigant Principes. c. iſtud. 11. q. 1.

Quælibet Eccleſia debet habere ſuum defenſorem ad agendum, defendendum, qui juret de calumnia. c. 1. de juram. Calumn.

Quando in Eccleſia quædam ſint toleranda. c. Etſi illa. 23. 1. q. 7.

Eccleſia in factis ſuis non debet fraudem, vel dolos adhibere. c. per tuas. 5. de donat.

Eccleſia ſupplicare debet apud Principes pro malis; eos autem temerario auſu defendere non præſumat. c. comperimus. §. pro malis. 14. q. 6.

Eccleſia debet ſuccurrere Patrono ad inopiam vergenti. c. nobis. 25. de jure Patron.

Eccleſia debet defendere miſerabiles perſonas. c. licet. 4. de Cenſib. c. 1. nè Cler. vel Monach.

Eccleſia non defendit Clericos Apoſtatas in crimine deprehenſos. c. 1. de Apoſtat.

Eccleſia nullis, etiam miſerabilibus perſonis, dicitur contra juſtitiam præjudicium facere. c. nuper. 6. de donat. inter Vir. & Uxor.

In adjutorium Eccleſiæ, leges Imperatorum licet aſſumere. c. ſi in 7. diſt. 10.

Eccleſiæ ſervi manumittuntur, miſerationis & pietatis intuitu. c. cùm Redemptor. 68. 12. q. 2.

Eccleſiæ ſæculari poteſtati quoad ea, quæ DEI ſunt, non ſunt obnoxiæ. c. Convenior. in princ. §. allegatur. & ſeqq. 2. 23. q. 8. Nec cum ſuis perſonis, rebus, actibus, Laicorum diſpoſitioni, & judicio ſubjectæ ſunt. diſt. 96. in princ. cum. c. ſeq. c. nos ad fidem. cum ſeq. c. Ubinam. c. denique. c. ſatis. c. in ſcripturis. c. ſi Imperator. c. nunquam. c. ſicut. ead. item diſt. 97. in princ. Et res Eccleſiarum in nullius Bonis ſunt, nec quiſquam eas tanquam proprias ſibi poteſt vendicare. c. ratio. 9. de Præbend. c. 1. §. has verò decimas. vers. Sed ſint omnia communia. 16. q. 7. c. quod autem. §. ſi autem privatim. 23. q. 7. Ad diſpo-

diſpoſitionem Epiſcopi ſpectant, c. 1. cum ſeqq. 2. 10. q. 1.

Eccleſia tributum Imperatori quoad exteriora non debet denegare. c, ſi Tributum. & ſeq. 11. q. 1. c. Tributum. 22. 23. q. 8.

Eccleſiarum Conditores nullam in rebus, quas Eccleſiis obtulerunt fideles, poteſtatem habent. c, noverint. 10. q. 1. c. Antiquos. ead.

Iniquum eſt, & Sacrilegii inſtar, ea, quæ pro ſalute animarum Eccleſiæ data ſunt, aliò transferre. c. 1. §. hæc cùm. diſt. 96.

Eccleſia res ſuas debet meliorare. c. ad aures. 7. de reb. Eccl. alien.

Eccleſia non tenetur actione depoſiti, ſed de in rem verſo, ſi depoſitum factum alicui de de Eccleſia, verſum ſit in utilitatem Eccleſiæ. c. 1, de depoſit. c, penult. de fidejuſſ. c. ſi quorundam. 2. de ſolut.

Cui Eccleſia ſubſit, probatur per Collationem Spiritualium, non per terminos vel loca. c. 1. de relig. domib.

Eccleſiæ habent ſua prædia, & cur. c. Exemplum. 12. c, futuram. 15. c. videntes. 16. c. habebat. 17. 12. q. 2.

Eccleſiam fraudare, Sacrilegium eſt, c. gloria. 71. 12. q. 2.

Si quid Sacerdoti cum Eccleſia, vel ſequeſtratim dimittitur, aut donatur, quod non ſibi, ſed Eccleſiæ dimiſſum, inter facultates Eccleſiæ computetur. c. Pontifices. 12. q. 3.

Quidquid per fidei commiſſum Sacerdoti aut Eccleſiæ commiſſum eſt, cuicunque alteri poſtea profuturum, id Eccleſia inter ſuas facultates computare vel retinere non poteſt. cit. c.

Epiſcopus tertiam partem de rebus Parochialibus ſibi debitam, poterit Eccleſiæ, cui voluerit, relinquere. c. ult. ead.

Epiſcopi ultra morem antiquum à Presbyteris Parochianis non exigant nomine Cathedratici: nec debent gravare Eccleſias exactionibus, & ultra duos ſolidos, à ſingulis ſuæ Diœceſis baſilicis, non exigant, c, nec, cum ſeqq. reliquis. 10. q. 3.

Eccleſiæ antiquiores non priventur decimis, nec ulla poſſeſſione, ut novis Oratoriis tribuantur. c. Eccleſiæ. 43. c. quicunque. 44. 16. q. 1. Quomodo autem hoc intelligatur, habetur. c. decimas. 47. §. quod autem. ead.

In una terminatione plures Eccleſiæ baptismales eſſe non poſſunt, c. plures. 54. ead.

Eccleſia non debet recipere, quæ ab Exhæredato filio ſibi offeruntur. c. ult. 17. q. 4.

Delictum perſonæ in damnum Eccleſiæ converti non poteſt. c, ſi Epiſcopum. 16. q. 6. c. cùm olim. 14. de privil. c. delictum. 76. R. J. in 6. c. pervenit. de Arbitr. c. cùm Venerabilis. 6. de Except. c. quia. 2. de Teſtam. c. Cùm dilectus. 8. de relig. domib.

Eccleſiæ poſſeſſio debet dari in Emphyteuſin perpetuam, præſente Epiſcopo & Clericis, jurante Oeconomo, nihil fieri ad læſionem Eccleſiæ. c. Ea enim. §. perpetua. 10. q. 2.

Eccleſiæ Domus ruinoſæ, ſi dentur in Emphyteuſin perpetuam Conductori uſuro materiâ deſtructarum ædium, penſio debet minui in tertiam partem, ab ea, quæ extantibus adhuc ædibus haberi poterat; ſi verò vult Ædes reædificare, dabitur ea penſio, quæ inde poterat haberi ante reædificationem. cit. c. §. ſi quas.

Eccleſiæ Oeconomus uſumfructum prædiorum, vel ad certum tempus, vel ad totum tempus vitæ, alicui concedere poteſt, prout videt expedire Eccleſiæ. cit. c. in fin.

Eccleſiæ Oeconomus rem Eccleſiæ, ex neceſſitate, vel utilitate poteſt vendere, modò ſubſcribant, & comprobent Contractum duo vel tres Con-Provinciales, vel vicini Epiſcopi. c. hujuſmodi. §. quibuſcunque. ead.

Quod contra Eccleſiæ Ordinem fit, ratum non habetur. c. videtur. 35. q. 6.

Contra utilitatem Eccleſiæ interpoſita Appellatio non valet. c. edoceri. 21. de reſcript.

Eccleſiæ non præjudicat factum, vel juramentum Prælati, in damnum Eccleſiæ; ſed ipſi. c, penult. de Inſtitut.

Eccleſia empta non poteſt in præjudicium exemptionis compromittere. c. cum tempore 5. de Arbitr.

In bonis Eccleſiæ non ſucceditur jure Conſanguinitatis. c. 1. de Præbend. c. conſuluit. 15. de jure Patron. c. in Canonibus. 17. §. generaliter. 16. q. 1.

Sedes Apoſtolica hæreditariam in Eccleſia ſucceſſionem deteſtatur. c. ex transmiſſa. de fil. Presbyt. c. ad decorem. 5. de Inſtit. c. conſuluit. 15. de jure Patron. c. accepimus 5. de pactis.

Filius poteſt præeſſe Eccleſiæ, cui Pater præfuit mediatè; aut in qua ſine Titulo miniſtravit. c. conſtitutus. c. Ex transmiſſa. de fil. Presbyt.

Rem Eccleſiæ nullus ſibi ità appropriare debet, ut alienet. c. ratio. 3. de Præbend.

Epiſcopus rebus Eccleſiæ non tanquam propriis, ſed tanquam commendatis utatur. c. fin. §. Epiſcopus. 52. 12. q. 2. Non poteſt ſibi reditus Eccleſiæ appropriare. c. prohibemus. 7. de Cenſib.

Bona Eccleſiæ non debet alienare Epiſcopus. c. monemus. 18. & ſeq. c. vobis. c. Vulteranæ. c. quidquid. 12. q. 2. c. tua. 8. de his, quæ fiunt à Prælat. Nec Clerici ignorante Epiſcopo. c. placuit. 12. q. 2. ſed nec Papa. c. non liceat. 20. ead. excipe tempus neceſſitatis. cit. c. placuit.

Per Concilium Lateranenſe prohibetur, ne Eccleſiis nova imponatur penſio, vel vetus augeatur. c. Paſtoralis. de his, quæ fiunt à Prælat.

Eccleſiæ Paræciales poſſunt permutari, uti & earum poſſeſſiones. c. Ad quæſtiones. de rer. permut. ſed cautè. c. ut commutationes. 2. ead.

Non debet una eademque Eccleſia diverſo jure cenſeri. c. cùm in tua. de Decimis.

Si aliqua Eccleſia non Cathedralis vendicat ſibi jus in aliam Eccleſiam, obtinebit tantùm quoad ea, quæ probabit ſibi deberi præſcriptione, vel alio legitimo modo. c. dilectus. de Capellis Monach.

Ad curam Eccleſiæ Monaſterio ſubjectam non Monachi, ſed Clerici præficiuntur, qui Epiſcopis ſubſunt. c. 1. eod. Et eorum tum inſtitutio, tum depoſitio per ipſum & non per Monachos fiat. ibid. & c. un. eod. in 6.

Eccleſia ſita in Diœceſi Epiſcopi, tenetur in Epiſcopalibus reſpondere; niſi appareat legitimè remiſſa; & poteſt Epiſcopus remittendo Epiſcopalis cenſum ſibi retinere. c. Conſtitutus, de Relig. domib.

Eccleſiæ Conditionem Prælatus meliorare poteſt, non deteriorare. c. fraternitatem, 2. de donat.

Eccleſiæ negotia Prælatus de Conſilio Fratrum tractet. c. novit. 4. & ſeq. de his, quæ fiunt à Prælat.

Eccleſiæ res immobiles nemo debet alienare. c. nulli. 5. de reb. Eccl. alien.

Eccleſia non vacans, poteſt concedi religioſis. c. cùm veniſſet. de reſtit. ſpoliat.

Eccleſiæ bona non poteſt Clericus alicui relinquere poſt mortem ſuam. c. ult. de pecul. Cler.

De bonis Eccleſiæ Prælatus vel Clericus teſtari non poteſt, c. 1. c. 7. & ſeq. de Teſtam, nec de acquiſitis intuitu Eccleſiæ. c. quia. 9. eod.

Eccleſiæ intuitu præſumitur relictum, quidquid Epiſcopo relinquitur ab Extraneo; quidquid autem à propinquo; intuitu perſonæ: admittitur tamen in utroque caſu probatio in contrarium, c. requiſiſti. 15. de Teſtam.

De rebus Eccleſiæ, vel ejus occaſione quidquid Prælatus acquirit poſt ſuam inſtitutionem, Eccleſiæ eſt. c. Ut unusquisque. 3. de pecul. Cler. Vel quod emit, licèt alieno nomine. c. penult. eod. c. 1. de Teſtam.

Et de Eccleſiæ bonis acquiſita cenſentur omnia, quæ Prælatus poſſidet. c. 1. de pecul. Cleric.

Si Clericus moriatur inteſtatus ſuccedit Eccleſia in bonis, etiam quæ per hæreditatem, vel alias intuitu perſonæ ſuæ data accepit. c. 1. de ſucceſſ. ab inteſtat. Gloſſa tamen addit. ſi non adſint amici. Etiam Epiſcopo & Sanctimoniali inteſtatæ in integrum, ſi nulli ſint cognati. c. penult. & ult. 12. q. 5.

Eccleſiæ inſervire intelligitur infirmus Clericus, & omnia percipere debet, ac ſi ſanus eſſet. c. 1. c. tua. 4. de Cler. ægrot.

Abſens pro utilitate Eccleſiæ reputatur præſens. c. Ex parte. 13. c. ad audientiam. 15. de Cler. non reſid. Etiam quoad perceptionem fructuum ſuarum præbendarum, exceptis tantùm quotidianis diſtributionibus. c. cùm non. 30. de Elect. in 6.

Eccleſiæ, & harum facultates præſcribuntur 30. Annis. c. facultates. 13. q. 2. c. per ſingulas, & ſeqq. 3. c. placuit. 8. & ſeq. 16. q. 3. Vel 40. annis. c. volumus. 16. q. 4. c. de quarta. 4. c. quia. 9. c. illud. 8. de præſcript. c. conſtitutus, 6. de Relig. domib.

Eccleſia contra Eccleſiam poteſt ſe præſcriptione 40. annorum tueri. c. illud. de præſcript.

Per quietam 30. annorum poſſeſſionem Eccleſia præſcribit rem privati. c. Sanctorum. 3. eod.

Eccleſiæ vacantis tempus debet deduci de præſcriptione. c. auditis. 15. eod. vacante enim Eccleſiâ non currit præſcriptio. c. 1. c. de quarta. 4. eod.

Precariæ, & Commutationes, vacante Eccleſiâ, ab invaſoribus factæ, reſcindantur. c. precariæ. 44. 12. q. 2.

Mortuo Epiſcopo ultra 3. menſes Eccleſia non vacet. c. poſtquam. diſt. 50. c. nè. 41. de Elect.

Eccleſia ultra 4. menſes vacare non debet. c. cùm propter. 27. de jure Patron. Si ultra vacat, conferat Epiſcopus. c. quoniam. eod.

Eccleſiæ vacantis fructus vel in Eccleſiæ utilitatem expendendi, vel Succeſſori ſervandi ſunt, c. cùm vos. 4. de Offic. Ordin.

In Eccleſia vacante, in qua non poteſt ſuo tempore perſona inſtitui, ponatur interim per Epiſcopum Oeconomus. cit. c.

Eccleſiæ cauſa non debet tractari ſede vacante, nec teſtes recipiuntur, c. ult. nè ſede vac. aliq. innov.

Si vacante Eccleſiâ Cathedrali, Collegiatâ, vel Regulari, ſingulares Perſonæ Capituli, vel Conventus Bona à Prælato dimiſſa occupant, ab Officio, & quibuscunque beneficiis ſunt ſuſpenſi; donec plenè reſtituant. c. quia ſæpè. 40. de Elect. in 6.

Eccleſiæ nomine, Cathedralis intelligitur. c. cùm Clerici. 19. de V. S.

Per Eccleſias Civitatis, & Diœceſis non involvitur Cathedralis; ſed per Eccleſias Provinciæ comprehenditur, & Metropolitana, & omnes Cathedrales, c. quamvis. 4. de præbend. in 6.

Eccleſiæ nomine, ſi moriens ei aliquid relinquit, communis Congregatio intelligitur. c. relatum. 12. de Teſtam.

Eccleſiæ ultimum ſupplicium eſt Anathema. c. cùm non de Judic.

Eccleſiæ invaſor Sacrilegus judicatur. c. nulli. c. indignè. 12. q. 2.

Eccleſiæ res indebitè alienans tanquam dilapidator deponitur. c. ſi quis. 10. q. 2. c. Apoſtolicos. c. monemus. & ſeq. 12. q. 2.

Prælatus Eccleſiam pro alienis debitis obligans, ſuſpenſus ipſo facto eſt, ab omni adminiſtratione ſpiritualium & temporalium, c. ſi quorundam. 2. de ſolut.

A Regimine Eccleſiæ ſuſpendatur, qui frequenter in terram eliditur. c. 2. 7. q. 2.

Eccleſiæ locationes liberè revertuntur ad eam, ſi Conductor commiſit crimen Læſæ Majeſtatis. Clem. 1. in princ. de pœnis.

Puniuntur, qui de novo cuſtodiam vacantium Eccleſiarum uſurpant; item Clerici & Monachi, qui hoc fieri procurant; item Clerici, qui ſe talibus non opponunt; denique inſtruuntur, qui talem cuſtodiam habent, quâ ſe gerere debeant. c. generali, 13. de Elect. in 6.

Tàm qui emunt, quàm qui vendunt adminiſtra-

ſtrationem Eccleſiarum, ſunt Simoniaci. c. Conſulere. 38. de Simon.

Pœna ruentium prædia Eccleſiæ. c. attendendum. 13. 17. q. 4.

Qui rem Eccleſiaſticam in Emphyteuſin acceptam, fecerit deteriorem, aut Emphyteuticum Canonem per biennium non ſolverit, repelli poteſt, ut tamen ſolvat totius temporis penſionem, & id, in quo rem læſit, reſarciet, non repetiturus, ſi quid impendit nomine meliorationis, c. Ea enim. 2. §. qui rem. tem. 10. q. 2.

Pœnæ eorum, qui Eccleſiæ pacem turbant, c. qui contra. 32. 24. q. 1. c. quisquis. per. 24. q. 3.

Eccleſiæ non violandæ, & violatorum pœnæ. c. relatum. 21. §. fin. de jure Patron. c. ad Epiſcopos. c. attendendum. c. ſi quis. 17. q. 4.

Eccleſia res proprias amittere non debet, nec rapacitatis ardore invadere alienas. c. ſicut. 49. 12. q. 2.

Non poteſt Epiſcopus ſinè cauſa Eccleſiam alteri ſubjectam ab illius ſubjectione, & obſequio liberare. c. ad hæc. de Exceſſ. Prælat.

Eccleſias unire ad Epiſcopum ſpectat. c. ſicut. eod.

Eccleſiam habens non recipiat aliud beneficium. c. cùm non. 15. de Præbend. & dignit.

Ob inopiam poteſt permitti, ut quis habeat duas Eccleſias; aliàs non. c. 1. 21. q. 1. c. Clericum. ead. c. Eam te. de ætat. & qualit. nuì ex privilegio. c. Et temporis. 48. 16. q. 1. c. relatio. 21. q. 1.

Poteſt quis habere duas Eccleſias, unam in titulum, alteram in Commendam, c. qui plures. ead.

Epiſcopus duabus præficitur Eccleſiis. c. relatio. c. ult. ead.

Qui ab una Eccleſia tranſit ad aliam, nihil commune habet cum priore Eccleſia. c. ſi quis. 21. q. 2. Et priorem amittit, c. placuit. ead. imò utramque perdit, c. quanto. 3. de Tranſlat. Epiſc.

Electus ad ſerviendum Eccleſiam, ſi noluerit dimittere primam, Eligentes poſſunt reſilire & electum non acceptare, c. cum. 25. de Præbend.

Cauſas erigendi, & dividendi Eccleſias, & alias aliis ſubjiciendi ad ſolum Papam ſpectare habetur ex Extrav. commun. de Præbend. Et impedientes diviſionem Diœceſis, puniuntur.

Parochus in ſua Eccleſia Parochiali non reſidens, ea privatur, niſi ſit annexa dignitati, vel Præbendæ; quo caſu debet in Parochiali habere Vicarium, c. Extirpandæ. §. qui. de Præbend. Si autem non ponit Vicarium, privatur ea ibid.

Eccleſia Parochialis nemini conferatur, niſi idoneo ſcientiâ, moribus, ætate; quâ atſigitur Annum, c. licet. 14. de Elect. in 6.

Inutilis Sacerdos Eccleſiam ſuam dignitate non privat. c. ſi fortaſſis. 16. q. 6.

Eccleſiæ & Prælaturæ pueris non conferantur. c. Ex ratione. 2. de ætat. & qualit. & Ordin. præficiend.

Sua cuique Eccleſiæ honor ſervetur. c. ſicut. c. quoniam. diſt. 63.

Eccleſia ſupplet vicem vacantis Imperii, & vacatore Imperio ad eam appellatur. c. licet. 10. de for. compet.

Longâ debet vitam ſuam probatione monſtrare, cui gubernacula committuntur Eccleſiæ. c. 2. diſt. 61.

Rector Eccleſiæ non obſtante conſuetudine Epiſcopi vel Patroni, de reditibus Eccleſiæ debet habere ſufficientem portionem. c. Extirpandæ de Præbend.

Rectores Eccleſiarum cogi poſſunt, ut de reditibus, qui ſuperſunt, contribuant ad conſtitutionem ſeu reparationem Eccleſiæ. c. de his. de Eccl. ædific.

Si propter diſcordiam Patronorum Eccleſia careat Adminiſtratore, ceſſatur à Divinis in Eccleſia, tollantur Reliquiæ, oſtia clauduntur, ſi aliter ſinè ſcandalo, Eccleſiæ provideri non poſſit. c. 1. & ſeq. de jure Patron.

Eccleſia inter hæredes Patroni dividi non debet. cit. c. 1.

Laicis non debent Eccleſiæ titulo conductionis concedi. c. ſecundum. Nè Clerici, vel Monach. Poſſunt aliis, juſtiſſimâ neceſſitate urgente, Eccleſiæ ornamenta oppignorari. c. 1. de pignor. aliàs non. c. ult. Clem. de decim.

Eccleſia Cathedralis debet providere Magiſtro de beneficio, qui Clericos ejuſdem Eccleſiæ, & alios pauperes gratis doceat. c. 1. c. quia. de Magiſtr.

Non obſtante juramento de rebus Eccleſiæ non alienandis poteſt Epiſcopus propter indigentiam novam Eccleſiam ædificare. c. ult. de Eccl. ædific.

Eccleſia tenentur Epiſcopo, in cujus Diœceſi ſitæ ſunt, ſolvere procurationes, per quartam decimarum, & alia temporalia. c. cùm. 19. de Cenſib.

Rectoris Eccleſiæ morte revocatur Procurator, ab eo pro Eccleſia conſtitutus, etiam re integrâ. Clem. ult. de Procurat.

Eccleſiæ præjudicat confeſſio Syndici vel Procuratoris, c. Dilectus. 2. de Capell. Monach.

Nè factum proprium Eccleſiæ ſuæ noceat, proteſtatio facienda eſt. cit. c.

Eccleſiæ non præjudicat Edictum Prælati inconſulto Capitulo, c. quærelam. 15. de Simon.

Eccleſiæ reddi debet pecunia duplicata, quæ in ejus injuriam data, vel ſoluta eſt. c. audivimus. 41. eod.

Eccleſiam à Laicis nemo debet accipere ſive gratis, ſive pro pretio. c. per Laicos. 16. q. 7.

Inter Eccleſiam & Laicos compoſitio amicabilis poteſt, interveniente Authoritate Papæ. c. penult. de Confirm. util.

Juramentum contra Eccleſiam præſtitum, non debet ſervari, quia eſt perjurium. c. 1. de his, quæ fiunt à major.

Eccleſiæ ſtatuta pro tempore variari poſſunt, & non debet. 8. de conſang. & affinit.

Habens plenam adminiſtrationem Eccleſiæ Cathedralis, in ſpiritualibus & temporali-bus,

bus, quæ jurisdictionis ſunt, poteſt omnia exercere, ſed dotalia autem non, niſi ſit Epiſcopus. c. ii, cùm 42. de Elect. in 6.

Eccleſiam non canonicè habens, fructus, quos medio percepit tempore, reſtituere debet, c. cùm. 28. de Jur. Patron.

Nemo providere poteſt Eccleſiæ Cathedrali, Clero & populo Chriſtiano carenti, ſine licentia Papæ. Clem. 5. de Elect.

Proviſiones ſub titulo Commendæ factas de Eccleſiis Parochialibus, Archiepiſcopalibus, Epiſcopalibus, & Monaſteriis ad petitionem Regum, vel quorumcunque Magnatum, revocat Extrav. comm. c. 2. de Præbend.

Nomine Eccleſiæ Exemptæ, intelliguntur exempti etiam ipſius Monachi, vel Canonici, Clerici, Converſi, perpetuoque oblati. c. per Exemptionem, de privil. in 6. Eccleſia autem non eximitur, quando eximuntur Clerici illius Eccleſiæ. ibid.

Eccleſiarum conſecratio non debet alibi fieri, quàm in locis DEO ſacratis. c. 1. & 2. Diſt. 1. de Conſecr.

Si Anteceſſor in damnum Eccleſiæ contraxit, Succeſſor non obligatur ex illo Contractu. c. penult. de precar.

Si pro Eccleſiæ utilitate contractum fuerit, Prælatus Anteceſſoris ſui debita ſolvere tenetur. c. 1. de ſolut.

Donatio Anteceſſoris in damnum Eccleſiæ ſi vergat, revocari à ſucceſſore poteſt. c. penult. de donat.

Eccleſia cognoſcit, an quis ſit de legitimo Matrimonio natus. c. cauſam. 7. qui filii ſint legitimi.

Per judicium Eccleſiæ, mulier ſeparata à primo, ſi vivente illo, alteri nupſit, legitima erit proles, quam ex ſecundo concepit, & ad hæreditatem admittitur. c. per tuas. 8. eod.

Contra Edictum Eccleſiæ contrahentes debent ſeparari, donec cognoſcatur de impedimentis. c. penult. in princ. De Sponſ. duor. c. ult. de clandeſt. deſponſ.

Contra Eccleſiæ prohibitionem ſuſpecti de Conſanguinitate contrahentes ſeparandi ſunt uſq; ad finem cauſæ, c. ult. de Matr. contract.

Eccleſiæ auxilium fruſtrà implorat, qui deliquit in eam. c. ad Epiſcopos. 17. q. 4. c. in audientia. de ſent. Excomm.

Eccleſiæ authoritate bellum fieri poteſt. c. Excommunicamus. 13. de hæret.

Eccleſiarum & Sacerdotum privilegia ſemper ſerventur intemerata. c. privilegia. c. quæcunque. 25. q. 2.

In cauſis Eccleſiarum ſuarum teſtimonium ferre poſſunt Clerici. c. inſuper. 6. c. cùm nuntius. 12. de teſtib.

Eccleſiis non debet novus cenſus imponi, nec vetus augeri. c. ſcientes. 3. c. prohibemus. 7. & ſeq. c. ſignificavit. 13. c. gravis. 15. de Cenſib.

Eccleſiis onera imponere non debent laici, nec earum juriſdictionem uſurpare. c. non minus. 4. de Immunit. Eccl.

Eccleſiis ſuis non ſunt ſpoliandi cæci & leproſi. c. licet. 4. de Cauſis. Nec collectis onerandi. ibid.

Eccleſiaſtica negotia Laici tractare non debent. c. decernimus. 2. de judic.

Eccleſias regere non debent [illegible] c. quoniam. 10. de jurejur.

Una Eccleſia unum tantum habeat Rectorem. c. in Apibus. 7. q. 1. c. ſi plures, c. per laicos 16. q. 7. c. ſicut, 21. q. 2. c. unio, 10. q. 3. c. quoniam, de jur. Patron. c. cùm. 15. de Præb.

Nec Epiſcopis, nec Clericis licet ex ſua Eccleſia in aliam tranſire. c. ſicut vir. 11. c. non. 19. c. placuit. 21. c. ſi. 23. c. ſi. 24. c. Epiſcopum. 25. c. propter. 36. 7. q. 1.

Recedentes à ſua Eccleſia Clerici ad aliam, jubeantur redire; nolentes excommunicentur. c. ſi qui. 33. ead.

Qui Epiſcopus vel alius in ordine Sacerdotali à minori ad majorem Eccleſiam ſe transfert, utraque careat. c. ſi quis. 31. & 32. ead.

Qui in locum illius Epiſcopi, qui Eccleſiam ſuam deſeruit, ordinatus eſt, tam diu, qui deſeruit, vacet, donec ſucceſſor moriatur. c. eos Sacerdotes. 43. ead.

Perſecutionem paſſus poteſt de ſua Eccleſia transfugere in aliam. c. ſicut, 39. ead.

Vivente Epiſcopo, alteri Eccleſia conferri non debet. cit. c.

Qui metu hoſtilitatis ad aliam Eccleſiam tranſit, ceſſante hoc metu, ad propriam Eccleſiam redire debet. c. paſtoralis. ead.

Qui utilitatis cauſa ad aliam Eccleſiam transfertur, ad priorem redire non cogitur. cit. c. §. qui verò.

Epiſcopi vel Presbyteri, ſi cauſâ viſitandi ad Eccleſiam alterius Epiſcopi veniant, in gradu ſuo ſuſcipiantur. c. Epiſcopi. 38. ead.

Epiſcopi ex una Eccleſia ad alteram Synodali authoritate; Presbyteri verò, & alii Clerici, non ambitione; ſed authoritate ſuorum Epiſcoporum tranſeant. c. Epiſcopus. 37. ead.

Diebus ſolennibus Clerici à ſua Eccleſia non abſint. c. ſi quis. 29. ead.

Qui muneribus, vel precibus Eccleſiam obtinuit, à Clero dejiciatur. c. ſanctum. ead.

Eccleſia in collatione beneficiorum nobilitatem generis non attendit, ſed potiùs virtutes & vitam honeſtam. c. penult. de Præbend.

A ſua Eccleſia recedenti, authoritate judicis, non ſuâ culpâ, reddendum eſt, quod ſecum attulit. c. quod. 3. de Cler. Conjug.

Eccleſiaſtici & Civilis ſtatus comparatio. c. cùm ad verum. 6. c. quis dubitet. 9. c. duo ſunt. 10. diſt. 96.

Eccleſiaſtica Laicus conferre non poteſt. c. quondum. 31. §. cæterùm. v. cùm Sacrilegii. de decim. c. nullus. 17. de jur. Patronat. Neque quid diſponere vel ſtatuere. diſt. 96. in princ. cum ſeqq. item. c. nullus Laicorum. c. non placuit. c. Laicis. c. ſi quis Principum. c. quicunque. §. ſi ergo. 16. q. 7.

Eccleſiaſtica res furto ſublata reddatur in quadruplum. c. pecunia. 17. q. 4.

Eccleſiaſtica jura, non poſſunt imperiali judicio diſſolvi. c. 1. diſt. 10.

Per Eccleſiaſticam Cenſuram intelligitur Interdictum, Suſpenſio, Excommunicatio. c. quærenti. 20. de V. S.

Con-

Conceſſæ repreſſaliæ non debent extendi ad Eccleſiaſticas perſonas. c. un. de injuriis, in 6.

Eccleſiaſtici Judices gratis judicare debent. c. cùm ab omni. de vita & hon. Cleric.

Eccleſiaſticas perſonas condemnare non debent ſæculares Judices, c. nullus. 2. de for. comp.

Judex ſæcularis ab Eccleſiaſtico Judice compellitur, ut deſiſtat cogere Clericum ad ſolvenda debita, etiam liquida, c. ſæculares. 2. de for. comp. in 6.

Ad forum Eccleſiaſticum pertinent cauſæ viduarum, & miſerabilium perſonarum. c. ſuper. 26. de V. S.

Ad idem forum ſpectat cauſa natalium, c. penult. de Ordin. cognit.

Coram Judice Eccleſiaſtico miſerabilis perſona, Laicum interdicto unde vi, convenire poteſt, etiamſi res ſubtracta dicatur feudalis. c. Ex parte. 15. de for. compet.

Coram Judice Eccleſiaſtico cauſa Juris Patronatus tractari debet. c. Examinata. 15. de Judic.

Coram Judice Eccleſiaſtico Clericus de omni crimine debet conveniri. c. Clerici. 8. eod.

Eccleſiaſtico Judici debet remitti Clericus delinquens captus à Judice ſæculari. c. ſi Judex. 12. in princ. de ſent. Excom. in 6.

Eccleſiaſtico Judici non debet remitti captus in Clericali habitu, ſi antea pro Laico ſe gereret, donec fuerit de Clericatu probatum. cit. c.

Ad Judicem Eccleſiaſticum debet remitti, non remanere ſub cuſtodia Judicis ſæcularis captus in habitu Clericali, pendente quæſtione an Laicus ſit, an clericus. cit. c.

Eccleſiaſticus Judex accipit Juriſdictionem Judicis ſæcularis in officio negligentis. c. cum ſit. 8. c. Ex tenore. 11. de for. compet.

Eccleſiaſticus Judex poteſt compellere ſæcularem Judicem ad Juſtitiam faciendam. c. ut vergentis. 10. de hæret.

Eccleſiaſticus Judex poteſt retractare ſententiam iniquam Judicis ſæcularis. c. Eccleſia. 10. de Conſtit.

Coram Judice Eccleſiaſtico ratione Juramenti, ſortiuntur Laici forum, c. ult. de for. compet. in 6.

Super Eccleſiaſticis rebus agenti non obſtat Exceptio ſpoliationis privatarum rerum, & contra. c. 1. de teſtit. ſpoliat. in 6.

In cauſis Eccleſiaſticis poteſt ſecundum leges Judicari. c. 1. de nov. oper. nunciat.

In Judiciis Eccleſiaſticis ab omnibus obſerventur Canones, & omnes eis utantur. c. 1. de Conſtit.

In negotiis Eccleſiaſticis non ità agitur, ſicut in ſæcularibus; nam in ſæcularibus, poſtquam vocatus quis venerit, & in foro decertare cœperit, non licet ei ante peractam cauſam recedere. In Eccleſiaſticis verò diſtâ causâ recedere licet, ſi neceſſe fuerit, vel ſi ſe prægravari viderit. c. non ità. 2. q. 6.

Prælatus rerum Eccleſiaſticarum eſt Procurator, non Dominus. c. fraternitatem. 2. de donat.

Pro beneficiis Eccleſiaſticis nihil dari debet. c. ad noſtram. 21. de Simon.

Eccleſiaſticum prædium non poteſt præſcribi. c. 1. §. Hormiſda. diſt. 96. ſed debet reſtitui etiam ab hæredibus, quando revocatur per alienantem, vel per ſucceſſorem, cum fructibus. cit. §.

Quando de Beneficio Eccleſiaſtico agitur, non fit miſſio in poſſeſſionem ob contumaciam Rei, ſed ad ſententiam Lite non conteſtata proceditur, c. un. de eo, qui mitt. in poſſ. in 6.

Res Eccleſiaſticas Laicus poſſidere non poteſt. 16. q. 7. in princ. §. Laici autem. c. 1. in princ. c. nullus Laicorum. ead. Et licèt res ſterilis, vel onéroſa, Eccleſiæ reſtitui debet. c. hoc jus. §. ſicut. 10. q. 2. Et Eccleſiæ Laicis non niſi ab Epiſcopo, Ejúsve conſenſu conferendæ ac poſſidendæ ſunt. c. Congregato. c. Ex hoc. §. fin. 16. q. 7.

Res Eccleſiaſticæ vindicandæ. c. 1. in fin. c. inter memoratos. §. fin. 16. q. 3. de rebus Eccleſiaſticis non alienandis vide Alienatio.

Eccleſia Romana.

Quod Romana tenet Eccleſia, ab omnibus ſervari debet. c. ult. diſt. 11.

Eccleſia Romana Mater eſt omnium Eccleſiarum, à cujus regulis nullatenus convenit deviare. c. non decet. diſt. 12. Mater eſt fidei. c. 1. diſt. 22. Et ad eam tanquam ad Matrem omnes majores Eccleſiæ Cauſæ & Judicia Epiſcoporum recurrant. cit. c. 1. & c. quamvis. 3. diſt. 21. & c. dudum. 3. q. 6. Eſt Nutrix & Curatrix aliarum Eccleſiarum. c. 1. de immunit. Eccl. in 6.

Communi Jure omnes Eccleſiæ per Orbem ad Romanam Eccleſiam pertinent. c. ſi Papa. de Privil. in 6.

Romanæ Eccleſiæ obediendum eſt. c. 2. diſt. 12.

Quidquid ſinè diſcretione Juſtitiæ contra Romanæ Eccleſiæ diſciplinam actum fuerit ratum haberi, nulla ratio permittit. c. 1. & 2. ead. Eccleſiæ Romanæ conceſſa, nullus uſurpare debet. c. huic. diſt. 17. Eccleſia Romana à Chriſto primatum accepit. c. In nov. & ſeq. diſt. 21. c. 1. & 2. diſt. 22.

Fidem violat, qui contra Romanam Eccleſiam agit, & illi contumax invenitur, qui eam cunctis Eccleſiis prætuliſſe cognoſcitur. c. 1. diſt. 22.

A nullo debet recipi, quem Romana non recipit Eccleſia. c. miratus. diſt. 93.

Non eſt in Eccleſia, qui Cathedram Petri non ſequitur. c. qui. 3. ead.

Sola Romana Eccleſia, ſua authoritate valet judicare de omnibus; de ea verò nulli judicare permittitur. c. Epiſcopo. §. ſola. 9. q. 3. c. nemo. cum reliq. 6. ead.

Ad Romanam Eccleſiam de qualibet parte mundi appellandum eſt; ab ea appellare nemo permiſſus eſt. c. ad Romanam. & ſeqq. 2. q. 6. & c. ipſi. 16. 9. q. 3.

Eccleſia Romana habet jus condendi canones. c. ideo. §. his ità. 25. q. 1. Et ità iis authoritatem præſtat, ut ſe iis non ſubjiciat, licèt eos cuſtodiat, ut & alii obſervent. cit. c. ſi ſic et

Quidquid Romana Eccleſia ſtatuit, vel ordinat, ab omnibus obſervandum eſt. c. Enimvero, diſt. 19. c. ſi, Diſt. 20.

Aliorum Scripturæ, Romanorum Pontificum Decretis non ſunt præponendæ c. 1. diſt. 20.

Quæ Opuſcula Ss. PP. admittat Rom. Eccleſia. c. Sancta, Diſt. 15.

Nec docere, nec ſentire permittitur aliud, quàm quod Rom. Eccleſia ſentit & docet. c. rogamus. 15. c. cùm. 16. 24. q. 1.

Profeſſione ſuæ fidei, Rom. Eccleſia omnem errorem abſcindit. c. ſi. 17. ead.

Quoties ratio fidei ventilatur, ad Rom. Eccleſiam referatur. c. quoties, 12. ead.

Fides Rom. Eccleſiæ nullam hæreſim unquam fovit; ſed omnes hæreſes deſtruit. c. memor. 10. c. in ſede, 11. ead.

In Perſonæ Petri accipit Eccleſia Rom. poteſtatem ligandi & ſolvendi. c. quodcunque. 6. ead.

Eccleſia Rom. habet plenitudinem poteſtatis. c. multum. 3. q. 6.

Eccleſia Rom. cuſtodit Conciliorum ſtatuta, quæ ipſa confirmavit. c. Baſilicas, 6. diſt. 1. de Conſecr.

Eccleſia Rom. ſtatuta, vel indulta, ſeu pietatis, ſeu neceſſitatis intuitu, ſecundùm eventum temporum, vel in toto, vel in parte mutare poteſt. c. poſteaquam, §. his ita. 25. q. 2.

Eccleſia Rom. ſententias quandoque revocat, quandoque in melius commutat. c. ſententiam. & ſeq. 35. q. 9.

Canones ita aliquid ſtatuunt, ut interpretationis authoritatem Romanæ Eccleſiæ reſervent. c. ideò. 16. §. quanquam, 25. q. 1.

Romanæ Eccleſiæ licet contra generalia Decreta, ſpecialia privilegia indulgere, & ſpeciali beneficio concedere, quod generali prohibetur Decreto. cit. c. §. licet.

Eccleſiæ Romanæ privilegia non niſi 100. annorum præſcriptione tolluntur. c. ult. 16. q. 3. c. ad audientiam, 13. & ſeq. c. ſi diligenti. 17. de præſcript.

Eccleſiæ Romanæ præſcriptio non currit tempore ſchismatis. c. cùm vobis. 15. eod.

Contra Eccleſiam Rom. præſcribit privatus 100. annis; contra alias Eccleſias 40. c. ſi qui. 2. de præſcript. in 6.

Eccleſia Romana ſtatuit continentiam in Sacris Ordinibus conſtitutis, nempe Subdiaconis &c. c. aliter. 14. diſt. 31.

Eccleſia Romana quo ſenſu dicatur univerſalis, quo non. c. Eccl. §. dicitur enim; diſt. 99.

Eccleſia Rom. non conſuevit, ſine ſignatis apicibus legationem undecunque ſuſcipere. c. ult. diſt. 97.

Eccleſia Romana imperium tranſtulit in Germanos à Græcis, Clem. un. in princ. de jurejur.

Imperator Eccleſiæ Rom. jurat fidelitatem & defenſionem. ibid. circa Med. illiusque Miniſtris. ibid. in fin.

Eccleſiæ Rom. provincias donatas, aliquam vel ipſarum partem, Imperator jurat, ſe nullo unquam tempore velle occupare, vel quantum in ſe eſſet, ab alio permittere occupari. ibid. circa fin.

Eccleſia pro Æde Sacra, ſeu Templo.

Major Eccleſia habeat per circuitum 40. paſſus; minor 30. uti & Capella. c. ſicut. 6. 17. q. 4. Atrium Eccleſiæ 30. paſſuum eſt, infra quod confugientes, immunes ſunt, nec abſtrahantur inde, niſi data priùs ſecuritate. c. diffinivit. 35. c. id. 36. ead. Qui in atrio Eccleſiæ pugnat, vel occidit, quod datum fuerit pro immunitate violata, altari illius Eccleſiæ ſolvatur. c. ſi quis. 7. ead. Qui Eccleſiæ violat, meritò prohibetur ab ingreſſu Eccleſiæ, c. ad. 11. ead.

Confugientem ad Eccleſiam extrahere non licet. c. eos, qui diſt. 87. c. ſicut, 6. cum plurib. ſeqq. 17. q. 4.

Servi, qui ad Eccleſiam confugiunt, præſtita ſecuritate, reſtituantur Dominis. c. metuentes. 32. c. Uxor. 33. c. diffinivit. 35. ead. ſi ſeſsis; de atrio Eccleſiæ non coguntur exire. c. id conſtituimus. ead.

Ad aliquam Eccleſiam fugientes reos, nemo audeat abſtrahere; legitimè tamen rei componant, quod iniquè fecerint. c. Reum. ead. c. Reos. 23. q. 5. c. De raptoribus, 36. q. 1. c. inter. 6. & c. ult. de immunitat. Eccl.

Epiſcopus nullum prohibeat ingredi ad Eccleſiam, audire concionem, etſi Judæum vel Gentilem, uſque ad miſſam Catechumenorum. c. Epiſcopus. 67. diſt. 1. de Conſecr.

Ludi theatrales, etiam prætextu conſuetudinis, in Eccleſiis, vel per Clericos non habeantur. c. cùm. 12. de vit. & hon. Cler.

Supellectilia in Eccleſiis poni non debent, niſi in neceſſitate, v. g. ob hoſtiles incurſus. c. relinqui, de Cuſtod. Euchar.

In domibus Eccleſiarum, non debet Judex Laicus judicare, nec hoſpitium quærere, c. 1. de immunit. Eccl. Multò minùs cauſam ſanguinis, etiam in Cœmeterio tractare, c. cùm. eod.

In atrio Eccleſiæ nulla ædificia ponantur, niſi Clericorum. c. nulla. 4. 12. q. 1.

Eccleſiæ noviter ædificatæ ad eum pertinent Epiſcopum, in cujus territorio ſunt poſitæ. c. omnes, 10. 16. q. 7. imò omnes illius territorii ad eum pertinent. ibid. c. poſſeſſio. 18. q. 7.

Si Epiſcopus in aliena Diœceſi Eccleſiam ædificavit, ejus Eccleſiæ gubernatio ad Epiſcopum illius Diœceſis ſpectabit. c. 1. c. ult. ead. Hoc tamen gratiæ habet, ut quos Clericos ibi velit ordinari, ordinentur, ſed ab illo cujus eſt territorium; vel ſi jam ſunt ordinati, ipſos habere acquieſcet. cit. c. 1.

Qui Eccleſiam ædificavit, nihil ſibi præ cæteris in ea vendicet. c. piæ. 26. cum ſeqq. 2. 16. q. 7. ad inopiam redactus ab Eccleſia alatur. c. contra. §. ſi verò. & c. ſeq. ead.

Nemo ædificet Eccleſiam, antequam Epiſcopus adveniat, Crucem figat, & atrium deſignet, & dos Eccleſiæ aſſignetur ab eo, qui ædificare vult. c. nemo, 9. diſt. 1. de Conſecr.

Nulla Eccleſia in præjudicium alterius eſt extruenda. c. 1. de nov. oper. nunciat. Et Eccleſia ædificata poſt novi operis nunciationem deſtruenda eſt Expenſis conſtruentis. c. 1. & 2. eod.

Vigore Exemptionis non poteſt exemptus ædificare Eccleſiam in loco non exempto, & ſi nihilominus ædificavit, cedit Juri Epiſcopi Eccleſia. c. cùm. 14. de Privil.

De ædificatione Eccleſiarum in locis deſertis. c. 1. de V. S. in 6.

Ex ſola conſtructione Eccleſiæ acquiritur Jus Patronatus. c. nobis. 25. de Jure Patron.

Eccleſiæ fundator debet ei dotem aſſignare. c. cum. 8. de Conſecr. Eccl. Et dos debet eſſe immunis ab omni tributo. c. 1. de Cenſib.

Fundatores Eccleſiarum habent jus providendi, conſulandi, & Sacerdotem inveniendi, non autem Jus vendendi, donandi, utendi tanquam proprio. c. quicunque. 30. §. ſi ergo. 16. q. 7. Habent Jus præſentandi ordinandos in Eccleſiis, quas fundârunt. c. decernimus. 32. ead.

Hæredes fundatorum Eccleſiæ debent pro ea curam gerere &c. c. filiis. 31. ead. Non licet illis in rebus Eccleſiæ quaſi Juris poteſtatem præferre, invadere, aut vim inferre. cit. c. Vide Fundator.

Si plures hæredes contenderint de communi Eccleſia, Epiſcopus auferri reliquias jubeat, & Templum claudi, donec conſtituatur Presbyter. c. ſi plures. 36. ead.

Conſecratio Eccleſiæ non debet fieri alibi, quàm in locis Deo ſacratis. c. 1. & 2. diſt. 1. de Conſecr. Et omnis Baſilica cum Miſſa debet conſecrari. c. omnes. ead.

Eccleſiæ etiam diebus non feſtis conſecreri poſſunt. c. tua de Conſecr. Eccl.

Conſecrationes Eccleſiarum recèns ædificatarum, non fiant ſinè Papæ authoritate. c. Præcepta. 5. cum ſeq. diſt. 1. de Conſecr.

Quoties de Eccleſia dubitatur, conſecretur. c. ſolennitates. 16. c. Eccleſiæ. 18. ead.

Reconſecrato altari, non ideo reconſecratur Eccleſia. c. 1. de Conſecrat. Eccl.

Plura Altaria ſimul in eadem Eccleſia, & plures ſimul Epiſcopi poſſunt conſecrari. c. cùm ſis. eod.

Pro Conſecratione Eccleſiæ præter, Procurationem nihil exigendum. c. cùm. 10. de Simon. Vide Conſecrare.

Eccleſiæ dedicatio ſingulis annis celebretur. c. ſolennitates. 16. & 17. diſt. 1. de Conſecr. Vide Dedicatio.

Eccleſia non debet denuo conſecrari, niſi ab igne exuſta, vel ſanguinis aut ſeminis effuſione violata. c. Eccleſiis. cum ſeqq. diſt. 1. de Conſecr.

Moto Altari conſecretur Eccleſia denuo, uti ſi homicidio vel adulterio fuerit violata. c. ſi 18. ead. ſi parietes mutantur. & non Altare, ſalibus tantùm exorcizetur Eccleſia. ibid. Corruente tecto, parietibus illæſis, & Altari non enormiter fracto, nec Eccleſia, nec Altare conſecratur. c. ligneis. de Conſecr. Eccl.

Eccleſia, in qua paganus ſepultus eſt, non debet conſecrari, nec in ea Miſſa celebrari. c. Eccleſiam. 27. cum ſeq. diſt. 1. de Conſecr.

In combuſtæ Eccleſiæ Sacellis poſſunt celebrari Miſſæ. c. concedimus. 30. ead.

Per homicidium & vulnera hominum violata Eccleſia, reconciliatur per aquam cum vino & cinere benedictam. c. propoſuiſti. de Conſecr. Eccl.

Polluitur Eccleſia vel Cœmeterium per ſepulturam Excommunicati. c. conſuluiſti. eod. item humani ſanguinis, & ſeminis effuſione. c. ult. eod.

Eccleſia polluta, licèt non ſit conſecrata, reconciliari tamen debet. c. ult. eod.

Eccleſia polluta, per Sacerdotem ſimplicem reconciliari prohibetur etſi aqua per Epiſcopum fuerit benedicta. c. aqua. eod.

Suſpenduntur ab officio & beneficio, qui in polluta Eccleſia ante reconciliationem celebrant. c. tuarum. 12. de Privil.

Celebrans in Ecleſia polluta, aut coram Excommunicato majori Excommunicatione, irregularis non fit. c. is, qui. de ſent. Excomm. in 6.

Qui ſub ſpe immunitatis in Eccleſiis, vel Cœmeteriis delinquunt, immunitate non gaudent. c. ult. de immunit. Eccl.

Eccleſia non conſecrata, in qua divina officia celebrantur, gaudet immunitate. c. Eccleſiæ. eod.

Ligna Eccleſiæ conſecratæ, non alio, quàm in opus Eccleſiæ applicanda, vel igne comburenda, vel ad Monaſteria danda, non verò ad uſum Laicorum. c. ligna. 38. diſt. 1. de Conſecr.

Manifeſtus Eccleſiæ Violator, ſi reſtituit, vel de reſtituendo cavet, in vita & in morte ad pœnitentiam & ſepulturam admittitur: ſi verò noluit cavere, cùm poſſit, & in morte non poteſt, Clerici ejus ſepulturæ intereſſe non debent, & qui interſunt, vel pœnitentiam contra hanc diſpoſitionem injungunt, deponuntur ab officio & beneficio. c. ſuper eo. de Raptor. Et de pœna violatorum, vid. c. relatum. 21. §. fin. de Jure Patron. c. ad Epiſcopos. c. attendendum. c. ſi quis. 17. q. 4.

Item de pœna eorum, qui pacem Eccleſiæ turbant. c. qui contra. 24. q. 1. c. quisquis per. q. 3.

Eccleſiarum Effractores & Incendiarii, poſtquam denunciati ſunt, à ſolo Papa abſolvendi ſunt. c. Conqueſti. de ſent Excomm.

Ruſticus adſtrictus ad culturam agrorum Eccleſiæ, non debet eam deſerere. c. Indicatum eſt. de immunit. Eccl.

Vide etiam ſuprà V. Eccleſia & Eccleſiaſtica. Aſylum. Immunitas.

Eccleſiaſticus, a. um. vide: Eccleſia, & Eccleſiaſtica. circa fin. tit.

Edere.

Quæ edenda, vel non.

Edi nomen actionis neceſſarium non eſt: ſed factum ità exponendum, ut judici actio conſtare poſſit. c. Dilecti. 6. de judic.

Cauſa Actionis edenda. cit. c. 6. ult. de libell. oblat. Et ſcriptis edenda Actio. c. 1. eod. c. ult. in princ. V. non priùs. 5. q. 2.

Si actio inepta edita eſt, reus ab inſtantia abſolvitur. c. Examinata. 15. de Judic.

Reus actori non tenetur inſtrumenta edere. c. 1. de probat. c. ult. §. qui intendit. 4. q. 3. Niſi inſtrumenta actori, & reo communia ſunt. c. G. perpetuus. 12. de fid. Inſtrum.

Non totum inſtrumentum edendum eſt, ſed id tantum, quod ad cauſam pertinet, c. contingit. 5. eod.

Edictum.

Edictum eſt, quod Rex, vel Imperator edicit. c. Conſtitutio. 4. Diſt. 2.

Edictum peremptorium poteſt proponi in prima citatione ob diſtantiam viarum, etiam ex alia juſta cauſa. c. tum ex. 5. de in integr. reſtitut.

Educatio.

Educatio & ſucceſſio liberorum eſt juris naturalis, c. Jus naturale. 7. diſt. 1.

Effectus.

Effectu prohibito, omnis ejus cauſa prohibita cenſetur. c. cùm quid. 84. de R. J. in 6.

Effectus ceſſat ceſſante cauſâ. c. Etſi. 26. in fin. de jurejur. c. cùm ceſſante. 60. de Appell. c. Magnæ. 7. in fine. de vot. & vot. redempt. c. ult. de Cuſtod. Euchar. c. cùm. 13. de pœnit. & remiſs. c. quamvis. 58. de ſent. Excom. c. Dilecto. 28. de V. S. c. poſt tranſlationem. 11. de Renunc.

Effectus ceſſat, ceſſante prohibitione. c. penult. de Conſang.

Effectus non removetur, ſublatâ cauſâ. c. ult. de Offic. Legati.

Quod de jure non ſortitur effectum, non præſtat impedimentum. c. illud. 8. c. cùm Laici. 10. de Jure Patron. c. non præſtat. 52. de R. J. in 6.

Qua ſeveritate punitur effectus, eâdem punitur voluntas ſceleris. c. ſi quis. 6. q. 1. c. quisquis. 9. c. ſolicitatores. 15. diſt. 1. de pœnit.

Ejicere. Ejecta.

Ejecta mulier eſt, quæ à marito vivente ejicitur. c. vidua. 16. diſt. 34.

Ejectis, vel expoliatis poſt integram reſtitutionem, anniverſariæ induciæ præſtantur, vel ad minus, 6. menſium. c. ejectis. 3. q. 2. c. de induciis & ſeq. 3. q. 3.

Ejectio quanta, tantæ ſint induciæ. c. prius. & ſeq. c. penult. §. non enim. 3. q. 2.

Ejecti vi, aut timore, aut rebus ſuis expoliati, non debent vocati reſpondere, antequam reſtituantur. c. ult. 5. q. 2.

Secundùm tempus exſpoliationis conceduntur induciæ reſtitutionis. c. t. 3. q. 2. id eſt: quamdiu expulſus vel exſpoliatus ſuis carere viſus eſt rebus, tamdiu induciæ præſtandæ ſunt, & tamdiu quietus reſideat, antequam concilium vocetur. c. prius. c. tamdiu. ead.

Electio.

Aliud eſt Electio, aliud poſtulatio: Electio fit cum ſolemnitate Decreti omnium ſubſcriptionibus firmati; poſtulatis verò ſimplici petitione. c. Oſius. 5. ſed aliud. diſt. 61.

Electio pertinet ad Collegium de Jure communi, c. Hadrianus. 2. diſt 63. c. Abbatem. & ſeqq. 2. 18. q. 2. Etiamſi duo vel tres fuerint in Congregatione. c. 1. de Elect.

Electio non debet fieri ex ſolo favore, ſed judicio. c. nec novum. 8. q. 1.

Quæ Electio valeat, nec ne.

Electio majoris partis tenet, ſi electus ſit idoneus. c. quoniam. 3. de Jure Patron.

Electio per compromiſſum valet, minore parte contradicente, & appellante etiam, & electus lite pendente liberè adminiſtrabit; ſi autem major pars ſe opponat, confirmatio differtur; c. indemnitatibus, 43. §. cæterum. de Elect. in 6.

Si major pars eligat indignum, & minor dignum, valet minoris partis electio. c. Congregato. 53. c. Eccleſia. 57. de Elect.

Qui Electioni de ſe factæ, terrore populi renunciavit, poteſt regimini, ad quod electus eſt, præfici. c. ad aures. de his, quæ vi &c.

Qui Electioni de ſe factæ renunciat, Electio alterius per Appellationem impediri non poteſt. c. cùm. 16. de Elect.

Electio alioquin Canonicè facta, confirmatur, etſi quidam Electorum fuerint minori Excommunicatione ligati. c. illa. 39. de Elect.

Valet electio, ſi fiat non expectatis illis, qui vocati ſunt, & vocandi non erant. c. cùm inter. 18. eod.

Electionem non impedit abſentia eorum, qui vocati ad electionem non accedunt. c. quod ſicut. 28. eod.

Electio non vitiatur, ſi ignorante Electo, pecunia detur. c. ult. §. ſi autem. 1. q. 6. Et hoc in fraudem Electi fiat; aliàs ſecùs. c. nobis. 27. de Simon.

Omnis electio Epiſcopi, Presbyteri, Diaconi, à Principibus facta, irrita eſt. c. omnis diſt. 63.

Electio à ſuſpenſis facta, non tenet. c. cùm inter. 16. de Elect. nec ab Interdictis. cit. c. nec de ſuſpenſo. cit. c. & c. cùm dilectus. 8. de conſuet.

Electio non tenet, niſi facta à majori parte. c. Eccleſia. 48. c. in Geneſi. 55. c. Cumana. 50. c. Congregato. 53. c. Eccleſia. 57. de Elect. c. penult. de his, quæ fiu. à maj.

Electio per minorem Capituli partem facta, non tenet, nec per ſubſequentem conſenſum ratificari poteſt. c. auditis. 29. de Elect.

Electio non valet, ſi quid eorum, quæ ſunt de ſubſtantia deficit. c. Eccleſia. 48. c. in Geneſi. 55. de Elect.

Electio, quæ nulla eſt, ex poſt facto non convaleſcit. c. auditis. 29. eod.

Electio clandeſtina non valet, & omnino reprobatur. c. ſi quis. 5. diſt. 79. c. quia propter. 42. de Elect.

Electio per munerum dationem, Simoniaca eſt. 1. q. 6. per tot.

Electio

Electio pendente Appellatione facta, eſt caſſanda. c. conſideravimus. 10. de Elect.

Electio, Epiſcopo nondum ſepulto, facta, non valet. c. bonæ, 36. §. Electionem. eod.

Electio fieri non debet, niſi poſt tertium diem ſepulturæ, ſive Papæ, ſive alterius Prælati defuncti. c. nullus. 7. diſt. 79.

Electio non valet, electionis tempore tranſacto. c. ult. de ſuppl. negl. Præl.

Electiones contra jura factæ, irritæ ſunt. c. tuæ. 20. de Præb. & dignit.

Duabus Electionibus per diſſenſum Capituli factis, neutra illarum valet. c. auditis. 29. de Elect.

Irrita eſt electio, quæ collatione non præmiſſa meritorum, facta eſt. c. in Geneſi, 55. eod.

Eligentium conſenſus debet eſſe liber; ſi coactus fuerit, irrita erit electio. c. quisquis. 43. eod.

Eligentes duos ad unam præbendam, irritam faciunt electionem. c. tuæ. 20. de Præbend. & Dignit.

Si electus ad ſecundam Eccleſiam, noluerit dimittere primam, eligentes poſſunt reſilire, & electum non acceptare. c. cùm. 15. eod.

Electio per importunitatem ad præbendam facta, non valet. c. Tuæ fraternitatis. eod.

Electio ſecunda fieri non debet, niſi priore caſſatâ. c. conſideravimus. 10. de Elect. c. auditis. 29. c. bonæ. 36. eod. c. poſt electionem. 7. de conceſſ. Præbend. c. inter. 11. de Exceſſu Prælat. c. quàm. 6. de Elect in 6.

Electio quæ nulla eſt, non impedit electionem ſecundam. c. bonæ 23. de Elect.

Eligentes caſſatâ primâ electione, integrum tempus ex tunc ad eligendum habent, modò nihil fraudulenter egerint in præmiſſis. c. ſi electio. 26. de Elect. in 6.

Electio caſſari debet, ſi quis contemptus ſit in electione, niſi conſentire voluerit. c. quod ſicut. 28. de Elect.

Electio alia facta non valet, ſi ex duobus in diſcordia electis, alter moriatur, aut renunciet, aut à proſecutione cauſæ excludatur, lite cum reliquo pendente. c. 1. & ſeq. ut lit. pend. in 6.

Electio ab hæreticis facta non valet. c. nos. 6. 9. q. 1.

Quia per Electionem venitur ad conſecrationem, quæ eſt adjuncta electioni, idcirco emptio electionis eſt Simoniaca. 1. q. 6. in princ.

Electiones per Simoniam factæ, non valent, nec Jus percipiendi fructus tribuunt. Extrav. comm. 2. de Simon.

Si quis legitimè aliàs electo contradicat, & poſtea acceptâ de voluntate ejus pecuniâ, ceſſet à contradictione, electus poſtea confirmatus eſt Simoniacus, & beneficio renunciare debet. c. Matthæus, 23. de Simon.

Electio ut Simoniaca caſſanda eſt, ſi propter hoc Electoribus promiſſa fuit pecunia, quamvis electus ignoret; niſi hoc factum eſſet in fraudem electi. c. nobis. 27. eod.

Cum electo reprobato propter vitium Simoniæ, Epiſcopus diſpenſare nequit. cit. c. nobis.

Electio poſt appellationem facta, caſſanda eſt. c. conſideravimus. 10 de Elect.

Pendente appellatione ad Papam, confirmatio facta per Ordinarium, non valet. c. ſi poſtquam. 33. de Elect. in 6.

Electio illius, qui non habet ſufficientem ſcientiam, & ante confirmationem adminiſtrare præſumpſit, caſſatur. c. qualiter. 17. de Elect.

Niſi electus doceatur legitimæ ætatis & literaturæ, habeatur pro non legitimè electo. c. cùm nobis. 19. eod.

Electio illegitimi non valet. c. innotuit. 20. de elect.

Si eligatur non profeſſus in regimen Eccleſiæ, regularis electio caſſatur, conſuetudine in contrarium non obſtante. c. cùm cauſam. 27. eod. c. cùm in Magiſtrum. 49. eod.

Religioſus poteſt quidem in Epiſcopum eligi, non autem ad Prælaturam alterius Ordinis, vel habitûs. Secùs factum, irritum, & inane eſt. Clem. 1. eod.

Electio Religioſi ſinè licentia Conſentientis ſuperioris ad Prælaturam extra monaſterium, eſt irrita; poteſt autem ſuperior ſolus, non requiſito Capitulo, licentiam dare. c. ſi Religioſus. 27. eod. in 6.

Conſentiens electioni per abuſum poteſtatis ſæcularis de ſe factæ, contra Eccleſiaſticam libertatem, fit ineligibilis ad dignitatem, & electio eſt nulla; eligentes autem à beneficiis per triennium, & ab officiis ſuſpendantur, eligendi poteſtate pro ea vice privati. c. quisquis. 43. de Elect.

Si per Papam habentibus jus eligendi mandatur, ut eligant cum conſilio aliquorum; alioquin Conſiliarii provideant, eligentes debent in tractatu electionis conſilium requirere, & congruo tempore reſponſum exſpectare, aliàs electio non tenet. c. cùm in. 52. eod.

Si Papa ſibi proviſionem Eccleſiæ Cathedralis reſervavit, non eſt vitiata electio, quæ præceſſerat; omnia tamen, quæ reſervationem ſequuntur, carent effectu. c. ſi eo. 45. eod. in 6.

Habens facultatem, ut ipſe votis ſingulis collectis, & in ſcriptum redactis, eligat eum, quem major pars, non reſpectu Capituli, ſed reſpectu aliorum eligentium elegit, non valet electio; quia præter formam Concilii celebrata eſt. c. ſi cui. 23. eod. in 6.

Qui, & quales, tum electi, tum eligentes eſſe debeant.

Tria præcipuè in Electi perſona ſunt attendenda: ætas legitima, morum honeſtas, & literatura ſufficiens. c. cùm nobis. §. Et quia. de Elect.

Illegitimè nati eligi non poſſunt, ſed tantùm poſtulari. c. innotuit. eod.

Electio ad Epiſcopatum debet fieri de digno ſcientiâ, moribus, & ætate, & habeat tricesimum annum completum, & ſit legitimo matrimonio natus. c. cum 7. de Elect.

Vitæ merito & ſapientiâ eligarur, qui ordinandus eſt, licèt fuerit ultimus in ordine Congregationis. c. in ordinatione. cum ſeqq. diſt. 61.

Non eligitur aliquis in Epiſcopum, niſì in Sacris Ordinibus conſtitutus; Laicus autem poſtulatur. c. Oſius. ead.

Electioni de ſe factæ per poteſtatem ſæcularem conſentiens, non poteſt eligi ad aliquam poteſtatem ſinè diſpenſatione. c. quisquis electioni. 43. de Elect.

Electus Schismaticus, ſi Schisma non abjuravit, nè confirmetur. c. quia diligentia. eod.

Electus non ſit procurator, vel Oeconomus in ſpiritualibus, vel temporalibus. c. avaritiæ. eod. in 6.

Non fiat electio à populo. c. non eſt. c. non licet. diſt. 63.

Electionis tempore ſpectandum eſt, an quis ſit idoneus. c. dudum. 54. de Elect.

Qui cæteris doctior & ſanctior eſt, ad Sacerdotium eligatur. c. licet. 15. 8. q. 1.

In Electi converſationem ibi inquirendum, ubi converſatus eſt. c. ſcriptum. 40. de Elect.

Eligendi poteſtas debet idoneis perſonis conferri. c. cauſam. 8 de Elect. Electores diſcretione carentes, ſuffragium non babeant in Electione. c. Ex eo. 32. eod. in 6. Et foventes diſcordiam ipſo jure ſunt excommunicati. c. indemnitatibus. 43. §. poſtremò. eod. in 6.

Elector publicè excommunicatus repellitur ab electione. c. Venerabilem. 34. de Elect.

Elector abſens in loco, de quo vocari debet, poteſt conſtituere Procuratotem. c. ſcriptum. 40. c. quia. 42. eod.

Electores non debent munera accipere; c. illud. 8. q. 2.

Per compoſitionem factam cum Prælato & Capitulo, non poreſt competere jus eligendi in Eccleſia Collegiata, nè quidem Patrono. c. Sacro Sancta. 51. de Elect.

Non profeſſus in Abbatem eligi non poteſt. c. cùm. 49. eod. Et electus amoveri debet, non obſtante appellatione. cit. c.

Electores non propriam; ſed communem utilitatem reſpiciant. c. Dilectiſſimi. 8. q. 2. c. ubi. 3. §. cæterum. de Elect. in 6.

Eligentes debent deponere privatum effectum, & caſſare omnia pacta, obligationes, & juramenta facta de aliquo eligendo. c. ubi. 3. §. cæterum. de Elect. in 6. c. Moſes. & 3. ſeqq. 8. q. 1.

Eligendus non eſt indignus propter malitiam temporis, aut tumultum popularem. c. miramur. 5. diſt. 61.

Eligendus potiùs eſt in Prælatum, qui poſt caſum pœnituit exemplo Petri, quàm qui nunquam cecidit; quia talis poſt caſum ſuum, aliorum infirmitatibus compati novit. c. conſiderandum. 53. & ſeqq. diſt. 50.

Seipſum eligere nemo poteſt in Prælatum. c. didicimus. 24. q. 1. c. in ſcripturis. c. ſi ergo. 8. q. 5.

Crimìnoſus in Prælatum eligi non debet. c. ult. diſt. 25.

Eligi in Prælatos non poſſunt Laici, nec Religioſis ſunt præficiendi. c. ſtatuimus. 8. § his omnibus. diſt. 61. c. Monaſteriis. 19. q. 3.

Eligi in Epiſcopum, ſed non in Abbatem, poteſt Monachus non profeſſus, uti & Novitius. c. nullus. 28. de elect. in 6.

Religioſus poteſt quidem in Epiſcopum eligi; non autem ad Prælaturam alterius Ordinis vel habitûs. Clem. 1. de Elect.

Abbas exemptus eligitur quidem in Epiſcopum; ſed tranſire non poteſt, niſì habitâ licentiâ Papæ, vel Legati à Latere. c. ſi Abbatem. §. hujuſmodi. eod. in 6.

Non profeſſi cum profeſſis, converſi laici cum Clericis electioni intereſſe non debent. c. Ex eo. 32. eod. in 6.

Varia circa electiones, & præſentandos electos, & ipſorum electorum petendo & adhibendo conſenſu, oppoſitionibus &c. ſtatuuntur in c. cupientes. 16. eod. in 6.

Electi, & alii, qui ire, vel mittere tenentur ad Curiam, debent venire etiam ſede vacante. Clem 2. §. ult. de Elect.

Electi, qui pro ipſorum electione ad Curiam venire tenentur, etiam ſede vacante, non tenentur de neceſſitate in ipſa Curia moram trahere: Et licèt alibi morentur, nullum eis præjudicium generatur. Extrav. 1. Joan. XXII. de Elect.

Eum, qui aliàs eligibilis eſt, conſuetudo facit inhabilem. c. cùm olim. 6. de Cler. Conjug.

Qui ad Electionem vocandi & ad quos ſpectet.

Ad electionem vocandi ſunt, qui ſunt in provincia. c. coram dilecto 35. de Elect. quia plus nocet contemptus unius, quàm contradictio multorum. c. Bonæ memoriæ. 36. eod. In electione tamen Epiſcopi, Canonici valde remoti, non ſunt exſpectandi. c. cùm inter univerſas. 18. eod.

Contempti vocandi: Si proſequantur contemptum, infirmatur electio; ſi autem conſentiant, tenet electio. c. quod. 28. de Elect.

Electio aliàs Canonica confirmatur, licèt quidam eligentium eſſent minori Excommunicatione ſignati. c. illa quotidiana. 39. eod.

In electione requiritur major & ſanior pars Capituli. c. Eccleſia. & c. Congregato. eod. Major Pars Capituli in electione intelligitur reſpectu Capituli totius, non reſpectu partium alios eligentium. c. Eccleſia. 48. eod.

Electio Abbatis pertinet ad Monachos ejuſdem Monaſterii. c. cùm dilectus. 8. de Conſuet.

Electio Imperatoris pertinet ad Principes Germaniæ; ſed examinatio & Coronatio ad Papam. c. venerabilem. 34. de Elect.

Electores ab Eccleſia Rom. habent jus eligendi Regem, poſtea in Imperatorem prumovendum. Clem. un. in princ. de Jure Jur. & cit. c. venerabilem. de Elect.

Electio Papæ. vid. inferiùs.

Electio potiùs debet fieri de grẽmio, quàm de Extraneis. c. nec emeritis. 12. diſt. 61.

c. Sacro-

c. Sacrorum. diſt. 63. ſecùs, ſi de gremio non ſit idoneus. ibid. & c. cùm inter. 21. de Elect.

Conſuetudine induci poteſt, ut Eccleſia de gremio alterius Eccleſiæ debeat ſibi eligere Prælatum. c. cùm dilectus 8. de Conſuet.

Electioni non prodeſt conſuetudo, niſi ſit præſcripta, c. Cumana. 10. de Elect.

In cauſa electionis poteſt laicus Patronus ſe interponere ad tractandam, vel poſt electionem ad conſentiendum eſt invitandus, c. nobis. 25. de Jure Patron.

Penes vocantes, quibus vocandi poteſtas competit, manet Jus eligendi, ſi vocati venire contemnunt. c. cùm nobis. 19. de Elect.

De Electionis forma & modo.

Electores in unum locum, in quo celebranda eſt electio, conveniant, & invocata Spiritûs Sancti gratiâ, Perſonam nominent &c. c. cùm terra. 14. de Elect.

Cùm electio fuerit celebranda, præſentibus omnibus, qui debent, & volunt, & poſſunt commodè intereſſe, aſſumantur tres de Collegio fide digni, qui ſecretè & ſigillatim vota cunctorum diligenter exquirant, & in ſcriptis redacta, mox publicent in communi; nullo prorſus appellationis obſtaculo interjecto; ut is collatione habita eligatur, in quem omnes, vel major & ſanior pars Capituli conſentit. Vel ſaltem eligendi poteſtas aliquibus viris idoneis committatur, qui vice omnium Eccleſiæ viduatæ provideant de Paſtore. c. Quia propter. 42. eod. c. Eccleſia veſtra. 57. eod.

Per aliquam de tribus formis, nempe Scrutinii, Compromiſſi & Inſpirationis procedi debet ad Electionem. cit. c. 42.

De electione tractanda, dies eſt præfigendus, c. cùm in veteri. 52. eod. Et locus, quo omnes vocandi. c. coram. 35. eod.

Electio fiat, ſi poteſt, in Cathedrali Eccleſia, c. quod. 28. de Elect.

Electio celebretur ex partis conſentibus. c. in Electionibus. 2. de Elect. in 6.

Electio poſt conſenſuum publicationem & collationem, ſtatim debet fieri. c. cùm poſt. 46. de Elect.

Electio ceſſat, dum libertas eligendi adimitur. c. ubi. 3. §. cæterùm. de Elect. in 6.

Si in electione in duas partes diviſa ſint vota, Metropolitanus declarando eum eligat, qui majoribus & meritis & ſtudiis juvatur, c. ult. diſt. 63.

Electio poſt publicationem ab Eligentibus non poteſt niſi per ſuperiorem mutari. c. qualiter. in fin. 7. q. 1. c. caſſa. 8. q. 3. c. publicato. 58. de Elect.

In concurſu poſtulationis & electionis, ſi numerus poſtulantium fuerit major duplo, & poſtulatus ſit idoneus, poſtulatio admittitur, non electio: ſi verò indignus, & hoc major pars poſtulantium non ſcivit, rejicitur & poſtulatio & electio: ſi verò ſcivit, & is, qui electus erat, ſit dignus electio confirmatur; uti & quando numerus poſtulantium non erat duplo major. c. ſcriptū. de Elect.

Conſtitutio Bonifacii VIII. *Quarumdam*, circa Religioſorum Electiones ſuper diſcordia & minoritate numeri, intelligitur de minoritate & diſcordia numeri, qui in facto, non in fictione, vel Juris effectu conſiſtit. Clem. 6. de Elect.

Ante electionem nemo ſecuritatem de rebus Eccleſiaſticis conſervandis faciat, vel promittat. c. 1. 8. q. 3.

Electio ex elatione avida non eſt ſuſcipienda, nec ex deſidia reſpuenda. c. vos autem. 16. q. 1.

De aliquo eligendo pacta ſunt irrita. c. ubi. 3. §. cæterùm. de Elect. in 6. Et pactio præjudicans electioni, vel Juramentum, caſſum eſt. cit. c.

Electio debet eſſe in libertate Eligentium, nec valet contraria conſuetudo. c. cùm. 14. de Elect.

Electores poſſunt Conſilium requirere ab iis, qui non ſunt de gremio. c. cùm in veteri. 52. eod.

Qui per arbitrium tenetur eligere cum aliquorum conſilio, tenetur eorum conſilium in negotio electionis requirere; ſed ſequi non tenetur. c. Cùm olim. de Arbitr. debet tamen expectare reſponſum tempore congruo. c. cùm in veteri. 52. de Elect.

Eligentes ante electionem, de obſervandis omnibus in electione debent corporaliter Juramentum præſtare. c. ubi. 3. §. ſuper his. de Elect. in 6.

Omnes Eligentes in unum compromittere poſſunt. c. cauſam. 8. de Elect.

Si ex duobus compromittentibus in Ordinarium, alter moriatur, licèt tunc Compromiſſum expiret, poteſt Ordinarius poteſtate Ordinaria procedere ſuper jure ſuperſtitis, ita, ut ſi ante cognitionem fiat electio, ſecunda ſit irrita. c. Ex parte. de arbitr.

Si ex duobus electis unus moriatur, cùm in Electione ſuperſtes Jus habeat, ſecunda Electio non valet facta, antequam de hujus Jure cognoſceret Ordinarius, in quem compromiſſum erat. cit. c.

Si duo electi ad aliquam dignitatem compromittant in Judicem, poterit Judex alterum confirmare, & alteri pro bono pacis de proventibus proviſionem facere. c. niſi. 21. de Præbend. & Dignit.

Quando proceditur per formam ſcrutinii, ſicut etiam quando compromiſſum eſt in plures, per unum pronuncianda eſt electio communis. c. ſicut. 21. de Elect. in 6.

Si Compromiſſarius elegit indignum, redit electio ad compromittentes, niſi ut idoneum tantum haberent; tunc enim ad proximum ſuperiorem fit devolutio. c. ſi. 37. eod. in 6. Idem fit, ſi elegit idoneum; ſed is conſentire noluit. cit. c.

Compromittentes ſuper Electione, tenentur recipere electum à Compromiſſario, ſi is idoneus ſit. c. cauſam. 8. de Elect. Niſi contra formam compromiſſi appareat eſſe electum. c. cùm. 32. eod.

Electores in præjudicium electi compromittere non poſſunt. c. cùm inter. 21. eod.

Elector abſens ex juſto impedimento, vices ſuas uni, vel pluribus, cuilibet tamen in

ſolidum

ſolidum (aliàs non valeret) conſtituto committere poteſt. c. ſi quis. 46. eod. in 6.

Elector abſens poteſt Legato, de certa eligenda perſona ſpeciale mandatum dare. cit. c. 46. §. porrò.

Elector abſens votum per literas exprimere non poteſt. cit. c. §. Abſens. Etiam dum quis ſuis de Collegio vult eſſe Procurator ejus; nec poteſt Extraneum conſtituere, nipote repugnante Capitulo. cit. §. abſens.

Juſtè impeditus abſens poteſt mittere Procuratorem, vel unum, vel plures, in ſolidum ſingulos; & tunc erit melior conditio occupantis; & ſi inſimul compareant, tantùm unus admittitur: Si verò plures non in ſolidum miſſi ſunt, nullus admittitur. cit. c. ſi quis.

Procurator autem non poteſt uni ſuo nomine alteri nomine Domini ſui dare votum, niſi à Domino fuerit ſpecialis perſona deſignata, & tunc unam nomine Domini, alteram nomine ſuo poteſt eligere. cit. c. §. porrò.

Procurator non debet conſtitui in negotio Electionis, niſi adſint ea, quæ c. quis. 42. §. illud. de Elect. proponuntur: nempè: niſi ſit abſens in eo loco, de quo debeat advocari, juſtóque impedimento detentus venire non poſſit: ſuper quo, ſi opus fuerit, fidem faciat Juramento; & tunc, ſi voluerit, non committat de ipſo Collegio vicem ſuam. ibid.

Circa Electiones, malitiis vis, prout eſt poſſibile, præcludatur. c. ut circa. 4. eod. in 6.

Sortis uſus in electionibus damnatur. c. Eccleſia. de ſortileg.

Electio reprobat, & pro nullis habet vota conditionalia, alternativa, & incerta; & recidit in purè eligentes tota poteſtas. c. in Electionibus. 2. eod. in 6.

Electioni intereſſe poſſunt etiam infirmi; qui ſi receſſunt, remanentes eligunt poſt decentiam: advenientes etiam, poſt infirmitatem, re adhuc integrâ, admitti poſſunt. c. ubi. 9. eod. in 6.

Unius electione, renunciat quis alteri. c. Officii. 14. de Teſtam.

Dum omnes Electores in eligendo delinquunt, ſuperior providebit. c. cùm Wintonenſis. 25. de Elect.

Niſi eligentes in Conclavi clauſo, intra triduum aliquem elegerint, uno ferculo debent eſſe contenti. c. ubi. 3. §. verùm. eod. in 6.

Eligentes omnem ſuſpicionem, literas accipiendo, cum aliquo ſecretè loquendo, evitare debent, ſub pœna Excommunicationis. cit. c. §. nulli.

Electio requirit collationem numeri ad numerum, Zeli ad Zelum, meriti ad meritum. c. in Geneſi. 55. de Elect.

Eligentium numerus multùm excedens, præfertur dignitati Eligentium. c. dudum. 22. de Elect.

Electi perſona non computatur in numero Eligentium, nec facit numerum. c. Cumana. 50. eod.

Qui poſt Electionem Juramentum facit Canonicis pro indemnitate Eccleſiæ, ſeu Conſervandis Eccleſiæ Bonis, Simoniacus non eſt. c. ult. 8. q. 3.

Electionis caſſatio propter modum Electionis non præjudicat electo, quin poſſit iterum eligi: ſecùs, ſi ob vitium perſonæ. c. conſideravimus. 10. c. ſuper eo. 52. de Elect.

Pronunciatio electionis ab uno, vice omnium, in electione facienda eſt per verba ſingularis numeri. c. ſicut. 21. eod. in 6. c. cùm ab. 4. in fin. de ſent. & re judic. in 6. Et habet hoc electio ſpeciale; nam aliàs dum ab uno arbitrorum, vel Judicum, aliis præſentibus & mandantibus, fertur ſententia, perinde eſt, ac ſi ab omnibus eſſet recitata; debet tamen in plurali dicere: Nos tales Judices pronunciamus &c. cit. c. 4.

Eligentes quàm cito poſſint, electionem electo præſentent. c. quàm. 6. de Elect. in 6.

Electi electionibus conſentiant. cit. c. 6.

Electo nullum Jus acquiritur per nominationem. c. quod ſicut. 28. de Elect.

Electione celebratâ conſenſus Principis requirendus eſt. c. Reatina. 16. diſt. 63.

Non prohibetur, quò minùs Regis, vel Patriarchæ aſſenſus requiratur, poſt Electionem; Electio tamen ipſa non debet impediri; hæc enim debet eſſe in libertate eligentium. c. cum 14. de Elect.

Non ſimplex nominatio, ſed ſolemnis electio Principi præſentari debet, ut præſtet aſſenſum. c. quod. 28. eod.

Ut electus obtineat, ſufficit oſtendere, eligentem fuiſſe in quaſi poſſeſſione Juris, tempore electionis, licèt non probet, quòd proprietas Juris eligendi ad illum pertineret. c. querelam. 24. eod.

Ut appareat electionem poſt appellationem celebratam eſſe, vel non eſſe legitimam, non debet inſpici, an facta ſit poſt Appellationem, ſed an contra illam. c. cùm nobis. 19. eod.

Electio poſt publicationem conſenſuum, & collationis tractatum, & conſenſum ab electo, priusquam electus eſſet, requiſitum, facta, irritatur titulo inordinati proceſſus. c. cùm. 46. eod.

Electus poſt conſenſum poteſt renunciare Juri ſuo. c. ſi electio. 26. eod. in 6.

Electo non imputatur, ſi eo prohibente, pro ipſius confirmatione pecunia data eſt; niſi poſtea conſentiat ipſam ſolvendo. c. ſicut. 33. de Simonia.

Qui per Simoniam electus eſt, electo ignorante, non poteſt cum eo tunc Epiſcopus diſpenſare; poteſt autem ſi liberè reſignavit. c. ſi. 59. de elect.

Eligentes aliquem, electione ſubſecuta, non poſſunt ſe opponere electioni, niſi electus poſt electionem maculam contraxiſſet, vel eligentes tempore electionis defectus electi ignoraſſent; quam ignorantiam Juramento probare debent. c. nulli. 8. eod. in 6.

Ad probanda impedimenta electi, teſtes de auditu tantùm, & fama non ſufficiunt. c. tua. 35. de teſtib. & atteſt.

Conſtitutioni: Ut circa. c. 4. de Elect. in 6. non ſatisfacit appellans, qui disjunctivè juravit, ſe credere ea, quæ oppoſuit, eſſe vera, vel quæ ſufficere deberent ex eis. c. ſi, qui. 19. de elect. in 6.

Procu-

Procurator ad appellandum contra electionem, tunc idoneus reputatur, ſi objecta omnia, & forma juramenti in procuratorio exprimantur. c. Procurator. 38. eod. in 6.

Contra Electum à duplo majori parte, vel contra Electores ipſius, nihil à reliqua parte poteſt opponi, quod votum extenuet; ſed id bene opponitur, quod votum annullet. c. ſi quando. 9. eod. in 6.

Si quid contra electionem, vel poſtulationem factam, objiciatur, in perſonam, vel formam electionis: vel ob hoc fuerit appellatum; tunc & defendens, & objiciens, & omnes denique, quorum intereſt, per ſe, vel per Procuratores ſuos, ad Papam, intra menſem à die objectionis, iter arripiant. c. 1. de Elect. in 6. Sed ſi pars altera non venerit, 20. dies poſt alterius adventum expectabitur, & tunc etiam aliis abſentibus, in negotio procedetur electionis. cit. c. §. ſed. Qui autem non plenè probaverit objecta contra formam, condemnatur parti in expenſis; contra perſonam autem à beneficiis per triennium ſuſpenditur: qui autem ſed ad illa interim immiſcuerit, perpetuò erit iis privatus. Hæ tamen pœnæ locum non habent, ſi legitimè pateat, eum calumnioſum non fuiſſe. cit. c. §. ult. c. ut circa. 4. c. qui. 20. eod. in 6.

Appellantes contra electionem, poſtulationem, proviſionem, omnia, quæ objicere volunt contra perſonam, vel formam, tenentur exprimere, & jurare quòd credant illa eſſe vera, & ea ſe poſſe probare. cit. c. ut circa. 4. & cit. c. qui. eod. in 6. Super non expreſſis enim, nec ipſi, nec adhærentes audientur. ibid. Hæc conſtitutio locum habet in extrajudicialibus appellationibus. c. 41. eod. in 6.

Electus poſt conſenſum, petat confirmationem intra tres menſes, alias electio non valet. c. quam. 6. de Elect. in 6.

Qui ad vocem Populi electus eſt, non debet confirmari. c. Oſius. 2. de Elect.

Electio canonica debet confirmari, ſi nihil eſt, quod impediat; hinc confirmaturus debet priùs de vita cognoſcere electi, & inquirere ubi converſatus eſt. c. poſtquam. 3. eod.

Electio non eſt confirmanda, antequam diligenter diſcutiatur electi conditio. c. omnes. diſt. 38. c. miramur. §. diſt. 61. c. un. diſt. 85. c. ego. 1. q. 6.

Electus à majore & ſaniore parte Capituli, ſi eſt, & erat tempore electionis dignus, confirmabitur; ſi autem indignus, tunc is confirmabitur, qui à minore parte electus eſt, ſi dignus eſt. c. dudum. 22. de Elect.

Electi, qui immediatè ſubjacent Papæ, ab eo per ſe ipſi perſonaliter, ſi poſſint, aliàs per alium petant confirmationem. c. nihil eſt. 44. de Elect.

Valde remoti, videlicet ultra Italiam conſtituti, ſi electi fuerint in concordia, diſpenſativè interim adminiſtrent propter neceſſitates, & utilitates Eccleſiarum, ità tamen, ut de rebus Eccleſiaſticis nihil alienent: conſecrationem verò recipiant, prout conſueverunt. cit. c.

Electio præcedens caſſata non dicitur caſſata confirmatione, propter defectum juriſdictionis, vel ſolennitatem omiſſam. c. ſi confirmationem. 39. eod. in 6.

Electorum mora damnoſa eſt. c. cùm inter. 18. de Elect.

Expenſæ neceſſariæ à Capitulo factæ pro electione Prælati, debent fieri de bonis Prælaturæ, vel reddi. c. ut. 45. de Elect.

Clandeſtinæ electiones reprobantur, & ſtatuitur, ut quàm citò electio fuerit celebrata, ſolenniter publicetur. c. quia. 42. §. Electiones. eod.

Electo à minori parte nullum jus acquiritur. c. indemnitatibus. 43. §. ſi qua de Elect. in 6.

Eligit minor, major dividit. c. 1. de Paroch.

Quomodo tum Electus, tum eligentes ſuo jure priventur.

Jus eligendi poteſt præſcribi. c. cùm Eccleſia. 3. de cauſ. poſſeſſ. & propriet.

Jus eligendi eſt delegabile ſeu transmiſſibile in alium, & ille, in quem transmittitur, dicitur Compromiſſarius. c. ſi cui. 13. de Elect. in 6.

Eligentes ſcienter indignum pro illa vice jure privantur, & ab Eccleſiaſticis beneficiis triennio ſuſpenduntur. c. cùm. 7. §. Clerici. de Elect. c. per inquiſitionem. 26. eod.

Eligentes ſcienter illegitimè natum, ſua poteſtate privantur. c. innotuit. 20. c. cùm. 7. c. ſcriptum. 40. eod. c. gratum. 2. de poſtul. Prælat.

Eligens ignoranter indignum, non punitur. cit. c. 40. §. fin.

Compromiſſarius eligens indignum, ſuſpenditur triennio à beneficio; compromittentes autem non puniuntur, niſi illam electionem ratam habuerint. c. ſi. 37. de elect. in 6. Hujusmodi tamen pœna nec in Epiſcopo, ſi Compromiſſarius fiat, ſic peccante (cùm de jure nullam ſententiam ſuſpenſionis incurrat, niſi de ipſo expreſſa fiat mentio:) nec in aliorum, quam Epiſcoporum, & Superiorum electionibus, locum ſibi vendicat. ibid. Reſtringitur etiam dicta pœna ſolum ad ea beneficia, quæ habet in ea Eccleſia, quam ſic eligens ſpecialiter noſcitur offendiſſe. ibid. §. reſtringitur.

Si quis ſcienter nominavit indignum, per hoc non privatur poteſtate eligendi, niſi ex voto ejus communis ſit electio ſecuta. c. perpetuò. 7. eod. in 6. Nec ſi eligat aliquem ſingularis commodi gratiâ, ex hoc jure eligendi privatur. cit. c.

Religioſus in diſcordia eligentium ad Prælaturam extra Ordinem electus, non acquirit ullum jus, nec conſentire poterit, etiam de Prælati licentia. Idem eſt de aliis quibuscunque Religioſis à minori parte numeri vocatis. Et ſecus factum, irritum eſt. c. quorundam. 24. eod. in 6.

Si de aliquo duæ electiones factæ ſunt, ex una tantùm acquirit jus, ideoque non poteſt proſequi, niſi unam, quam maluerit; quâ electâ, ad alteram redire non poterit. c. ut quis. 25. eod. in 6.

Si quis eligentium Conclave non intret, aut intrans abſque prægnanti cauſa exeat, in ele-

ctione illa hoc minimè requiſito, per reliquos liberè proceditur. c. ubi. 3. §. ſanè. eod. in 6.

Eligentes, niſi omnia & ſingula, quæ in electione obſervari debent, obſervârint, aut fraudem in eis, vel circa ea commiſerint, cujuscunque ſint præeminentiæ, eoipſo excommunicati perpetuò ſint, & infames. cit. c. §. quodſi. Et priventur rebus omnibus obtentis. ibid. §. Ipſos.

Eligere prohibiti à Papa, ſi non poſtulent Electores, currit ejus tempus propter negligentiam. c. ult. de elect. Et Electoribus impeditis quidem, ſed impedimentum tollere negligentibus, tempus currit à canone præſcriptum. ibid.

Amittit quis jus eligendi per negligentiam. c. nè pro. 41. eod. & per moram. c. ult. de ſuppl. negl. Prælat.

Eligendi poteſtate privandi ſunt, qui peccant in forma. c. Cumana. 50. de Elect.

Electores, ſi intra tres menſes non elegerint, carent ea vice poteſtate eligendi, & proximus Superior providebit de Prælato vel Epiſcopo. c. nè pro defectu. 41. de elect. & puniatur, ſi non provideat. ibid.

Niſi compromiſſarius eligat intra tempus juris, ad ſuperiorem devolvitur poteſtas providendi. c. ſi compromiſſarius. 37. de elect. in 6.

Si compromiſſarius eligat ſcienter indignum, vel dignum non conſentientem, poteſtas redit ad compromittentes, niſi illud ſcienter ratum habuerint. cit. c.

Si religioſus intra tempus determinatum à Superiore ſuo non impetrat licentiam conſentiendi electioni de ſe factæ, privatus ipſo jure eſt jure acquiſito. extrav. comm. 2. de Elect.

Eligendi poteſtatem amittunt, qui vocati, ad electionem nolunt venire, & hæc poteſtas ad alios devolvitur. c. cùm nobis. 19. de Elect.

Quando canonici propter negligentiam eligendi, ſunt ipſo jure privati poteſtate eligendi, ad proximum Superiorem devolvitur; quando autem privati ſunt ob electionem indigni, vel formam non ſervatam à Concilio traditam ad Papam fit devolutio; ſecùs tamen in Eccleſiiis inferioribus fit, inde enim ad proximum Superiorem fit devolutio. c. quanquam. 18. eod. in 6.

Si promovendo objiciatur defectus ſcientiæ vel perſonæ, debet id ante omnia examinari: ſi falſum deprehendatur, opponens repellitur à proſecutione cauſæ, & perinde punitur, ac ſi in probatione cauſæ defeciſſet. c. ſi fortè. 11. c. ab eo. 31. eod. in 6.

Qui gravaverit aliquem Eccleſiaſticum, vel ejus conſanguineos, vel Eccleſias, ſeu bona ex eo, quod rogatus non elegerit illum, pro quo rogabatur, in excommunicationem incurrit ipſo facto. c. ſciant. 12. eod. in 6.

Electi ad officia & beneficia, ſi in requiſito ordine non fuerint conſtituti, debent ſuſcipere illum in proximis temporibus; aliàs moniti & non parentes privantur beneficio, non obſtante appellatione. c. cùm. 7. §. inferiora. de elect.

Electio caſſatur, ſi electus ante confirmationem miniſtret. c. qualiter. 17. eod. ſive per ſe, ſive per alium. c. avaritiæ. 5. eod. in 6.

Electus non poteſt ante confirmationem beneficia conferre, aut aliter adminiſtrare, ac diſponere res Eccleſiæ. c. nôſti. 9. de elect.

Electus poſt confirmationem poteſt exercere, quæ juriſdictionis ſunt, non autem, quæ ordinis; hæc enim conſecrationem prærequirunt. c. transmiſſam. 15. eod.

Electus infra menſem conſentiat, aliàs eſt privatus jure quæſito, niſi conditio perſonæ ipſum excuſet. c. quàm. 6. de elect. in 6.

Qui ſponte recuſavit electioni de ſe factæ, ſuper ea ulteriùs audiri non debet. c. in præſentia. 6. de renunciat.

Confirmaturus electum ad regimen animarum, examinet proceſſum electionis, & perſonam electi: indignum autem confirmans perdit poteſtatem confirmandi primum, ejusque Succeſſorem, & à perceptione proprii beneficii ſuſpenditur, & promotus dejicitur. c. nihil eſt. 44. de elect.

Specialia de Electione Papæ & Epiſcoporum.

Auditâ morte Papæ celebrantur Exequiæ, & oratur pro electione ritè perficienda. c. ubi. 3. §. ult. de elect. in 6. Ubi etiam modus deſcribitur eligendi Papam, & quidem ſi in civitate, ubi reſidebat, moriatur. §. hoc ſacro. ſi verò extra eam. §. porrò. & executores ponuntur cum pœnis. §. præterea.

Electio Papæ elapſo decendio fieri debet. c. ubi. 3. §. hoc ſacro. de elect. in 6.

Electio Papæ etiam cum deliberatione Prædeceſſoris fieri debet. c. ſi quis. 9. §. fin. diſt. 79.

Si in electione Papæ fuerit diverſitas ſuffragiorum, vincat ſententia plurimorum. c. ſi tranſitus. 10. ead.

Si quis per pecuniam, vel aliter illegitimè electus eſt in Papam, non eſt Papa; alius ergo à Cardinalibus eligetur intra urbem; ſi verò non poſſint intra, tunc eligant commodum locum extra urbem. c. ſi quis pecunia. 9. ead.

Electionem Papæ ſibi Deus reſervavit. c. ult. ead. Et populi gubernatio divinâ electione præſtatur. c. ſi ergo. 8. q. 1.

Electio Papæ à Laicis facta non valet. c. ſacroſancta. 51. c. Maſſana. 56. de elect.

Imperatores juri eligendi Papam ceſſerunt. c. Ego Ludovicus. 30. c. conſtitutio. 32. diſt. 63. de hoc jure prout ante ceſſionem fuerat, habetur. c. Hadrianus. 22. c. in Synodo. 23. ead.

Quia Impertaores quandoque modum exceſſerant, ideo ſtatutum eſt, ut ſe electioni Papæ non immiſcerent. c. quia. §. verùm. ead.

Quisquis Eccleſiam ſuffragio Imperatorum obtinuerit, anathematis vinculo innodetur. cit. c. & §.

Præſentibus Legatis Imperatoris, & inconſultis, electiones Papæ factæ ſunt. cit. c. & §. cum ſeqq.

Deſ.

Deſideratur tamen voluntas Principis in electione Papæ. c. quia. 9. ead. Et Imperatoris epiſtola in electionis confirmatione. c. lectis. ead.

Clerus & Populus Pontificis electioni interſint. c. quanto. 10. c. 19. 20. 34. ead. Non ad electionem faciendam, ſed ad aſſenſum electioni adbibendum, Populus electioni intereſſe jubetur. c. cùm longè. 25. §. electiones. ead.

Plebis non eſt eligere; ſed electioni conſentire. c. Cleri. 26. cùm ſeq. c. noſſe. 12. ead.

Sacerdotum eſt eligere, & fidelis Populi humiliter conſentire. c. cùm longè. 25. §. electiones. ead. & cit. c. nôſſe. in fin.

Tunc in Eccleſia Dei ritè præficitur Antiſtes, cùm Populus pariter in eum acclamaverit, quem Clerus communi voto elegerit. cit. c. cùm longè. §. fin.

Electio Papæ fit in loco, ubi deceſſit alius; alioquin in proxima Civitate non interdicta. c. ubi periculum. 3. de elect. in 6.

In electione Papæ, abſentes Cardinales ultra decendium non expectentur; ſed præſentes eligant. c. ubi. 3. eod. in 6.

Nondum electo Papa Cardinales Conclavi exeuntes ſinè cauſa, idem reintrare compellantur puniendi. Clem. nè Romani. 2. §. porrò de elect.

Electus canonicè in Papam, ante conſecrationem habet plenitudinem poteſtatis. c. 1. poſt med. diſt. 23. c. ſi quis. 9. diſt. 79. vide Papa.

Non eſt legitimus Epiſcopus, quem nec Clerici ſui, nec Plebs expetiit, nec conſecratus. c. nulla. diſt. 62.

Non conſecretur Epiſcopus, niſi legitimè ac canonicè electus. c. ult. ead.

Laici, etſi Principes ſint, non debent ſe immiſcere in electionem Epiſcopi. c. 1. cum ſeq. c. porrò. diſt. 63. Nec Imperator intereſt electioni Epiſcoporum. c. Valentinianus. ead. Poſſunt tamen Laici in ordine ad Conſilium vocari. c. Hadrianus. ead.

Authoritate Apoſtolica, non ſæculari favore, & ordinatione Epiſcopus eligendus. c. porrò. cùm ſeq. ead.

In electione Epiſcopi communi utilitati, non ſuo quisque lucro proſpiciat. c. ult. 8. q. 2. Nec munerum datio, nec perſonarum patrocinia intervenire debent, & invaleſcere. c. illud. ead.

Eligendus in Epiſcopum, debet eſſe 30. annorum completorum. c. cùm in cunctis. 7. cùm in nobis. 19. de elect. Gravis moribus, doctus, & legitimè natus. c. cùm. 7. c. nihil eſt. 44. eod.

Si Schismaticus ad unitatem reverſus, in Epiſcopum eligatur, electio non valet; ſed ex diſpenſatione confirmatur. c. quia. 5. de elect.

Ad electionem Epiſcopi, impubes Canonicus non vocatus, non agit de contemptu. c. ex eo. 32. de elect. in 6.

Non valet electio Epiſcopi per Canonicos & Laicos facta, etſi conſuetudo habeat ſi. eligendi. c. Maſſana. 56. de elect.

Circa confirmationem electi expenſæ factæ reddantur de bonis Epiſcopatûs. c. ut prætεritæ. 45. eod.

Jus eligendi Epiſcopum poteſt transferri in unum tantùm. c. poſt translationem. 11. de renunciat.

Legati à latere poſſunt confirmare electiones Epiſcoporum exemptorum; reliqui non, ſinè ſpeciali mandato. c. ſi Abbatem. §. hujusmodi. de elect. in 6. vide Epiſcopus.

Specialia de Electione Monialium.

Nulla monialis, niſi duodecimum annum peregerit, & profeſſa vel tacitè vel expreſsè fuerit, ad eligendum cum aliis admittatur. c. indemnitatibus. 43. de elect. in 6.

Nec in Abbatiſſam vel Prioriſſam (ubi per Prioriſſam Monaſterium gubernatur:) de cætero eligatur, niſi triceſimum annum compleverit, & expreſsè profeſſa fuerit ordinem regularem. ibid.

Nonobſtante contradictione, vel appellatione quacunque, electa à duabus partibus numero, cùm per ſcrutinium proceditur, examinatione præmiſsâ per officium Præſidentis, confirmatur & benedicitur. ibid. §. non obſtante.

publicato ſcrutinio, antequam ad actus extraneos ſe convertant, eligentes poſſunt accedere ad illam, quæ majorem partem Conventûs numero habet: & ſi per acceſſum ad duas partes pervenerint, confirmabitur, & benedicetur. ibid. v. item; Non tamen adimetur contradicentibus poteſtas denunciandi, vel accuſandi, cùm Abbatiſſa fuerit benedicta & poſſeſſionem adepta. ibid. De objectis contra electam à majori quidem parte Conventûs, quæ tamen nec in principio, nec per acceſſum duas partes habet, ante confirmationem ſinè ſtrepitu & figura judicii inquiretur, ipſa tamen interim adminiſtrabit, alienatione bonorum & monialium receptione exceptâ ac ſibi interdictâ. ibid.

A minori parte electæ nullum jus accedit, nec aliæ poſſunt ad eam votis ſuis accedere: nec ibi fit collatio numeri; ad numerum. ibid. Ut autem, dum per prædictam formam ſcrutinii proceditur, facilius in electionibus monialium ad concordiam veniatur, decernitur, ut non zeli ad zelum, nec meriti ad meritum; ſed ſolùm numeri ad numerum fiat in eisdem collatio. ibid.

Electæ per compromiſſum, benedictio impendetur non obſtante minoris partis contradictione: ſed ſi in duplo major ſe ei opponat, non adminiſtrabit, nec confirmabitur; ſed expectabit litis eventum. ibid. §. Electa.

Si in caſibus præmiſſis appelletur, conſtitutio: Ut circa. c. 4. hoc tit. in 6. accuratè ſervabitur, nempe ut appellantes in inſtrumento publico ſeu literis ſuper appellatione confectis, omnia & ſingula exprimant, quæ intendunt objicere, & jurent, quod credant illa vera eſſe, & ea ſe poſſe probare. &c.

Ipſæ tamen moniales appellantes, ad Sedem Apoſtolicam non accedent per ſe, ſed per Procuratores ſufficienter inſtructos juxta conſtitutionem SS. Papæ Nicolai III. cit. c. indemnitatibus. §. Porrò. eod. in 6.

Ponentes vel nutrientes diſcordiam in electione monialium, ipſo jure ſunt excommunicati. ibid. §. Poſtremò.

Dicta hæc de electione monialium locum habent in monialibus regulariter viventibus. ibid. §. ſupradicta.

vid. ſtatuta Concil. Trid. Seſſ. 25. tit. de regul. & Monial. c. 6. & 7.

Electi pro Sanctis.

Electi, ad terrena, & mala, quæ reliquerunt, non revertuntur. c. pennata. 9. cum ſeq. diſt. 2. de pœnit.

Electorum fides, aut omnino non deficit; aut ſi apud aliquem eorum deficit, reparatur, antequam moriatur. c. firmum. 25. ead.

Charitatem habitam aliquando amittunt; ſed amiſſam recipiunt. c. ſi enim. 40. §. evidenter. ead.

Eleemoſyna.

Eleemoſyna alia eſt corporalis, quæ egenti dat, quod poteſt: alia ſpiritualis, quæ dimittit ei, qui læſit: alia delinquentes corrigit, & errantes in viam reducit. c. tria ſunt. diſt. 45.

Duæ ſunt Eleemoſynæ, una cordis, altera pecuniæ; illa eſt dimittere ei, à quo læſus es, & eſt major, quam hæc. c. duæ ſunt. ead.

Charitatis eleemoſyna ſinè terrena ſubſtantia ſufficit ſibi; corporalis ſinè charitate non ſufficit. ibid.

Species eleemoſynæ eſt, remittere debitam. c. de quotidianis. §. fin. diſt. 3. de pœnit.

Eleemoſyna unius non debet eſſe peccatum alterius. c. injuſtum. 4. de rer. permut.

Eleemoſyna cum ſcelere miſta, Deo non placet. c. ſcriptum. 14. q. 5.

Melius eſt, ut vaſa viventium ſerves, quàm metallorum. c. aurum. 70. 12. q. 2.

Præſtat, templa carere ornatu, quàm pauperes fomento: Sacramenta enim aurum non quærunt, neque auro placent, quæ auro non emuntur. Ornatus Sacramentorum, redemptio captivorum. Et verè illa vaſa pretioſa, quæ redimunt animas à morte. Ille verus theſaurus Domini, qui operatur, quod ſanguis operatus eſt. &c. cit. c.

Non parietes Templi ornare, ſed pauperibus providere, gloria Epiſcopi eſt: c. gloria. 71. in princ. ead.

Ut libenter quoque det eleemoſynam, non invitus, nec ob pudorem; hilarem enim datorem diligit Deus. c. jam verò. §. unde Apoſtolus. 23. q. 6.

Eleemoſyna nequaquam contemnenda. c. duo. 35. 23. q. 4.

Eleemoſynis poteſt votum redimi juſtis de cauſis. c. venientis. 2. de vot. & vot. redempt.

Medicina miſericordiæ tollit peccata magna. c. medicina. 76. diſt. 1. de pœnit.

Per opera miſericordiæ, non emimus Deum; ſed ipſi nos redimimus. cit. c.

Quanta debet eſſe remuneratio pro eleemoſynis, quas viventibus & ſentientibus exhibemus; ſi neque hoc apud Deum perit, quod exanimis hominum membris. officii, diligentiæque perſolvitur. c. animæ. §. ubi. 13. q. 2.

Cùm ſacrificia Altaris, ſeu quarumcunque eleemoſynarum, pro baptizatis defunctis omnibus offeruntur, pro valde bonis, gratiarum actiones ſunt: pro non valde malis, propitiationes ſunt: pro valde malis, etſi nulla ſint adjumenta mortuorum, qualeſcunque vivorum conſolationes ſunt. c. tempus. §. cùm ſacrificia. ead.

A quibus Eleemoſynæ accipiendæ, vel non.

Ab excommunicato eleemoſynæ non ſunt accipiendæ, niſi ſint, qui aliàs ſuſtentari non poſſunt. c. cum voluntate. 54. §. 1. de ſent. excomm. à non nominatim excommunicatis, poteſt tamen accipi eleemoſyna. c. ſanè. 24. q. 2.

Eleemoſyna injuſtorum non juſtificat. c. ſcriptum. 14. q. 5.

Pœnitenti datur eleemoſyna: & agenda priùs pœnitentia, quàm dentur eleemoſynæ. c. qui vult. diſt. 3. de pœnit.

Viduis etiam danda eleemoſyna. c. quomodo. §. & ideo Apoſtolus. 31. q. 1.

Qui vult aliis elemoſynam dare, à ſeipſo debet incipere; dictum enim eſt: miſerere animæ tuæ placens Deo. c. qui vult diſt. 3. de pœnit.

Eleemoſyna Raptoris, & manifeſti violatoris Eccleſiarum; à Clericis non eſt accipienda. c. ſuper eo. 2. §. qui autem. v. nec ejus. de raptorib.

Ex quibus rebus Eleemoſyna danda, vel non.

Ex rebus turpiter quæſitis, eleemoſynæ non ſunt dandæ. c. non eſt. 27. 1. q. 1. & 14. q. 5. in princ. cum ſeqq. uſque ad c. nemo Et. c. Eleemoſyna. c. neque enim. c. denique. c. ſcriptum. c. pœnale. §. fin. ead.

Ex uſuris eleemoſynæ fieri non poſſunt. c. 1. 14. q. 5.

Rapinæ eleemoſynæ dandæ gratiâ fieri non debent. c. fortè. cum ſeqq. 2. ead. etſi divitibus rapiatur.

Eleemoſynæ de bonis alienis, pauperibus non debent erogari. c. ſicut. 6. §. eos inſuper. de homicid.

De malè acquiſitis quandoque bonum fieri poteſt, & quæ malè acquiruntur, quandoque bene poſſunt expendi. c. qui habetis. 14. cum ſeq. 14. q. 5.

Eleemoſynarum Quæſtores, ſinè Apoſtolicis, vel Diœceſanorum literis admitti non debent; nec tunc proponant ultra id, quod in ipſis literis continetur. c. cùm ex eo. de pœnit. & remiſſ. Et debent eſſe modeſti, & à locis & expenſis incongruis ſe continere. cit. c. Et ipſæ Literæ Apoſtolicæ, quas exhibebunt, debent priùs Diœceſanis examinandæ exhiberi. Clem. 2. de pœnit.

Octo reprehenſibiles actus prædictorum Quæſtorum proponuntur, & prohibentur, & contraria privilegia revocantur. cit. c. §. Ad hæc. Sunt autem illi ſequentes: quod motu ſuo proprio, cum multiplici deceptione animarum indulgentias concedant: ſuper votis diſpenſent: à perjuriis, homicidiis & peccatis aliis ſibi confitentes abſolvant: malè ablata incerta, datâ ſibi aliquâ pecuniæ quantitate, remittant:

mittant: aut quartam partem de pœnitentiis injunctis relaxent, animas tres vel plures, Parentum vel amicorum illorum, qui eleemoſynas illis conferunt, de purgatorio (ut mendaciter aſſerunt:) extrahant, & ad gaudia Paradiſi perducant: Benefactoribus locorum, quorum Quæſtores exiſtunt, remiſſionem plenariam peccatorum indulgeant: Et aliqui ex ipſis, eos à pœna & culpa abſolvant. cit. §.

Quæſtores prædicti, ſi delinquant, debent per Epiſcopum puniri, non obſtantibus privilegiis. cit. c. §. ult.

Quæſtorum hujusmodi officium erit, ſolùm indulgentias ſibi conceſſas inſinuare populo, & charitativa poſtulare ſuppliciter ab eo ſubſidia: non autem permittantur ullatenus ipſi populo prædicare, nec aliud exponere, quàm quòd in Literis Apoſtolicis, ipſis datis, continebitur. cit. c. in princ. vide miſericordia.

Elicere.

Elicita per nimiam ſolicitudinem, non valent. c. ſi quando. 5. de reſcript.

Elocare. vide Locatio.

Eloquentia.

In Levitico etiam primitias mellis, dulcedinem humanæ eloquentiæ, Domino jubemur offerre. c. legimus. §. in Levitico. diſt. 37.

Eludere.

Qui jus eludit, Judicem & partem, in eum jura inſurgunt. c. 1. in fin. de Appell. in 6.

Eluſio debet vitari, maximè in ſpiritualibus. Clem. un. de rer. permut.

Emendare.

Novit Deus mutare ſententiam, ſi tu noveris emendare delictum. c. novit. 64. diſt. 1. de pœnit.

Emens.

Emens rapinam punitur. c. rapinam. 14. q. 5. vide Emptio.

Emphytevſis & Emphytevta.

Emphytevſis eſt jurium incorporalium, ſicut bonorum Immobilium. c. ult. de reb. Eccl. alièn. in 6.

Emphytevſis prohibetur, ubi abſolutè periculum de rebus Eccleſiæ timetur. c. Apoſtolicos 12. q. 2.

Si in perpetuam Emphytevſin dentur domus ruinoſæ Eccleſiæ, conductori uſuro materiâ deſtructarum Ædium, penſio debet minui in tertiam partem ab ea, quæ ex ſtantibus adhuc ædibus haberi poterat; ſi verò vult ædes reædificare, dabitur ea penſio; quæ inde poterat haberi ante ædificationem. c. ea enim. §. ſi quas. 10. q. 2.

Poſſeſſio Eccleſiæ poteſt dari in Emphytevſin perpetuam, ſi fiat præſente Epiſcopo & Clericis, jurante Oeconomo, nihil fieri ad læſionem Eccleſiæ. cit. c. §. perpetua.

Emphytevta Eccleſiæ meliorationes ſuas vendere non poteſt, niſi ſervatis certis conditionibus: ſi contra fecerit, vel canonem per biennium non ſolverit, nec moram poſtea celeri ſatisfactione purgaverit, juſtè poteſt expelli, etſi ut ſolveret, non fuerit monitus. c. potuit. de locato, & conduct.

Non eſt opus. ut Emphytevta moneatur, ut canonem ſolvat; nam in hoc caſu dies ſtatuta pro Domino interpellat. c. ult. eod.

Emphytevta ſemper debet denunciare Domino, ſi vult jus ſuum vendere, aliàs cadit à jure ſuo. cit. c.

Emphytevta poteſt expelli, ſi immineat neceſſitas, quæ etiam imminebat tempore locationis; vel ſi refectione indigeat domus, vel ſi inquilinus perversè moretur, vel ſi non ſolvat canonem per biennium. c. penult. eod.

Emphytevta non requiſito, vel nolente Domino, jus ſuum alienans, eo cadit. c. ult. §. Emphytevta quoque. v. ſecus præſumendo. eod. aliud eſt, ſi Dominus requiſitus ipſe emere nolit. cit. c. in princ.

Si atteſtatione præmiſſa Emphytevta Domino non indicaverit, quam tum pretium ſibi ab allo offeratur, Emphytevſi cadit. cit. c. in princ. v. qui ab emptione hujusmodi. Quod etiam verum eſt, ſi ab atteſtatione præmiſſa, nondum duo menſes præterierint. cit. c. in princ. v. vel à denunciationis.

In ſolutione canonis poteſt mora celeritate purgari. cit. c. ult.

Emphytevta Eccleſiæ ſi rem Eccleſiaſticam emphytevticam fecerit deteriorem, aut canonem per biennium non ſolverit, repelli poteſt, ut tamen ſolvat totius temporis penſionem, & id, in quo rem læſit, reſarciat, non repetiturus, ſi quid impendit nomine meliorationis. cit. c. ult. c. ea enim. §. qui rem. 10. q. 2.

Etiam, ſi perſonis vetitis alienaverit, Emphytevſi cadit. cit. c. ult. in princ. verſic. qui ab emptione hujusmodi.

Emptio.

Eccleſia emi, vel redimi non poteſt. c. querelam. 15. de Simon.

Nemo emat Eccleſiam, vel Præbendam, vel aliquid Eccleſiaſticum. c. ſi quis. 2. 3. & 7. ac. 15. c. res Eccleſiæ. 1. q. 3.

Si Rector Eccleſiæ aliquid emit, illud, quod emit, erit juris Eccleſiæ, ſi tempore promotionis ſuæ nihil habuit, quia cenſetur comparatum de bonis Eccleſiæ. c. 1. de pecul. Cler.

De emptis per Prælatum ex bonis Eccleſiæ, debet inſtrumentum confici nomine Eccleſiæ, vel ab adminiſtratione removeatur Prælatus. c. Presbyter. eod.

Emens jus Patronatûs, eo debet privari. c. quia. 6. c. præterea. 23. de jur. Patron.

Ementes & vendentes Eccleſiaſticas adminiſtrationes, ſunt Simoniaci. c. conſulere. 38. de Simon.

Emi non poteſt, nec vendi ſpirituale, vel ſpirituali annexum. c. de jure. 16. de jure Patron.

Emi non debent Sacri Ordines, aut vendi. c. quicunque. 1. q. 1.

Quisquis emit res corporales connexas ſpirituali, etiam ſpirituale emere cenſetur. c. res Eccleſiæ. c. Salvator. c. non ſolùm. 1. q. 3.

Quiſquis alterum eorum ſinè altero vendit, ſinè quo nec alterum provenit, neutrum invenditum derelinquit. c. ſi quis. 7. ead.

Emens juſtum judicium, pecuniam tanquam male ſibi ablatam, poteſt repetere, quia venale eſſe non debuit. c. non ſanè. in princ. 14. q. 5.

Si venditor ultra dimidium deceptus eſt, tenet quidem emptio; ſed emptor debet vel rem reddere venditori, vel pretium juſtum ſupplere, id quod in electione emptoris eſt. c. cùm dilecti. c. cùm cauſa. de empt.

Non eſt uſurarius emptor rei minùs juſto pretio, ob rei emptæ dilatam traditionem, quando veriſimiliter dubitatur, an tempore ſolutionis ſit plus, vel minùs valitura. c. ult. de uſur.

Emptæ res de uſuris, ſuccedunt loco pecuniæ de uſuris receptæ. c. cùm tu. 5. eod.

Emi poſſunt neceſſaria, neceſſitatis tempore, ab excommunicatis & hæreticis. c. ſi verè. 34. de ſent. excomm.

Emptiones & ceſſiones litium prohibentur, & puniantur jacturâ cauſæ. c. ex parte. 2. de alien. judic. mutat.

Emere rapinam non licet, niſi ea intentione, ut cui ablatum eſt, reddatur. c. rapinam. 14. q. 5.

Emens à marito de conſenſu uxoris rem domeſticam propter nuptias, conſtante matrimonio, ſi rem eam 30. ann. ſpatio poſſedit, non poteſt ab uxore inquietari ſuper ea, maximè ſi pretium fuerit converſum in communem uſum viri & uxoris. c. pervenit. 4. de empt. & vendit.

Emptori non tenetur venditor de evictione, ſi emptor venditori non denunciavit, ut rem ſibi venditam non defendat: vel contumaciter ſe abſentaverit tempore ſententiæ: vel per injuriam judicis ſententia lata fuerit contra ipſum. c. ult. eod.

In re empta poteſt allegari præſcriptio. c. pervenit. eod.

Contractus emptionis & venditionis annui cenſûs, cum conditione revenditionis, declaratur non eſſe uſurarius. Et de hoc Bulla jubetur publicari. extrav. comm. 1. §. nos igitur. eod. Et ſimilis contractus approbatur. c. 2. & §. nos igitur. ibid. eod.

Energumenus.

Energumeni omni die exorcizentur. c. omni. 13. diſt. 5. de conſecr.

Epiſcopus.

Epiſcoporum origo inde, quòd in locum Apoſtolorum ſuffecti ſint. c. in novo. diſt. 21.

Epiſcopus dicitur, quòd ſuperintendat, curam gerens ſubditorum: ab ἐπὶ ſuper & σκοπεῖν intendere. c. 1. §. Epiſcopatus. ead. c. qui Epiſcopatum. 8. q. 1. Epiſcopi dicuntur ſpeculatores, quòd ſpeculentur & proſpiciant populorum ſuorum vitam & mores. c. 1. §. Epiſcopatus. diſt. 21.

Epiſcopatus eſt nomen operis, non honoris. cit. c. qui Epiſcopatum.

Ordo Epiſcoporum quadripartitus eſt: ſunt enim Patriarchæ, Archi-Epiſcopi, Metropolitani, Epiſcopi. c. 1. diſt. 21. §. Ordo.

Epiſcopi licèt pares ſint meritis, gradu tamen differunt dignitatis. c. Puto. 35. 2. q. 7. Et Prærogativa dignitatis ex ſubſcriptione, & voti ordine colligitur. c. peo. §. fin. diſt. 17. Et ex tempore ordinationis. c. ult. ead. & c. 1. diſt. 18. Dignitas eorum eſt, quod ſint loco Apoſtolorum, quorum vicem in Eccleſia gerunt. c. in novo. §. cæteri. diſt. 21.

Differentia in Epiſcopos & Chor-Epiſcopos, quòd illi præter conſecrationem etiam Pontificatum habeant, quo iſti carent, nec licet eis erigere Altaria, nec Eccleſias conſecrare, nec manus imponere, nec chriſma conficere &c. Noſcuntur ad formam 72. diſcipulorum ſe habere. c. quamvis. diſt. 68.

Epiſcopatus major eſt Presbyterio. c. quanquam. 34. 2. q. 7.

Nulla ratio ſinit, ut inter Epiſcopos habeantur, qui nec à Clero, nec populo electi nec Comprovincialibus Epiſcopis, cum Metropolitani judicio conſecrati ſunt. c. 1. diſt. 23.

Qui Epiſcopus ordinandus eſt, antea examinetur, ſi naturâ ſit prudens, ſi docibilis, ſi moribus temperatus, ſi vitâ caſtus, ſi ſobrius, ſi ſemper ſuis negotiis cavens, ſi humilis, ſi affabilis, ſi miſericors, ſi literatus, ſi in Lege Domini inſtructus &c. &c. c. Qui Epiſcopus. ead. & c. Epiſcopi. diſt. 24.

Epiſcopum ordinandi modus eſt, ut duo Epiſcopi ponant, & teneant Evangeliorum codicem ſuper caput & cervicem ejus, & uno ſuper eum fundendo benedictionem, reliqui omnes Epiſcopi, qui adſunt, manibus ſuis caput ejus tangant. c. Epiſcopus. diſt. 23. Epiſcopi ab omnibus Epiſcopis, qui in Provincia ſunt, debent ordinari, vel ſi ob cauſam fieri nequit, tres Epiſcopi conſecrabunt, qui tamen cæterorum conſenſum in ſcripto habeant. c. 1. cum ſeqq. 3. diſt. 64. c. 1. cum. ſeqq. 2. diſt. 65. c. ult. diſt. 66. Ungitur Chriſmate. c. un. de Sacr. Unct. Ungitur in capite & manibus: quod ſi fuerit omiſſum, per tres Epiſcopos eſt ſupplendum. c. un. eod. Ubi hæc Unctio fusè explicatur in myſticò ſenſu. Inſcio Metropolitano, non ordinetur. c. extra. c. ult. diſt. 64.

Qui minùs, quàm à tribus ordinati ſunt, Epiſcopi non ſunt. c. penult. §. quod autem. diſt. 68.

In Epiſcopum ordinandus debet eſſe Monogamus poſt Baptiſmum, nec obeſt, ſi uxorem antè habuit, & illa obierit. c. 1. diſt. 26. Verùm in c. acutiùs. c. deinde. ead. diſt. dicitur eum, qui ante Baptiſmum habuit unam, & poſt Baptiſmum aliam, eſſe Bigamum, & ordinari non poſſe.

Unius uxoris vir ſignificat ex omnibus Gentibus unitatem uni viro Chriſto ſubjectam. c. acutiùs. diſt. 26. Et Epiſcopus dicitur eſſe debere unius uxoris vir, ſeu non bigamus. ibid.

Epiſcopum habere uxorem & filios, non repugnat. c. de Syracuſanæ. §. ecce hac diſt. 28.

In Epiſcopum non debet eligi, niſi in ſacris Ordinibus conſtitutus, ſeu Presbyter aut Diaconus; Subdiaconus autem non niſi neceſſitate cogente. cit. c. & §.

Ordi-

Ordinandus Epiſcopus debet ſcire legere omnem ſacramScripturam,& docerePopulum; ſubſtantia enim ſummi Sacerdotii ſunt eloquia divinitùs tradita. c. omnes. cum ſeq. diſt. 38. Et præter bonam converſationem & morum honeſtatem requiritur in Epiſcopis & Prælatis ſcientia. c. 2. diſt. 36. Epiſcopi enim eſt, ſcientiam legis habere, nec bellis, ſed orationibus vacare. c. 3. ead. Nec debent eſſe imperiti ſæcularium negotiorum. c. un. diſt. 39.

Ornamenta Epiſcopalia ſunt virtutes. diſt. 40. in princ.

Epiſcopum oportet eſſe ſinè crimine. c. unum. §. Nunc autem. diſt. 25. nomine autem criminis quid intelligatur, audi S. Hieronymum: Res, inquit, contra naturam pene eſt, ut ſinè peccato aliquis ſit; ſed talis eligatur, cujus comparatione cæteri Grex dicantur. cit. c. unum. §. ac primum. ead. idque poſt Baptiſmum. cit. c. & c. ult. ead. item. c. 1. diſt. 81.

A quibus in Epiſcopum ordinandus immunis eſſe debeat, fusè dicitur c. ult. diſt. 51. Ab homicidio, adulterio, fornicatione, furto, fraude. c. 1. diſt. 81.

Religioſa Epiſcopi vita laudatur. c. bene. diſt. 61.

Debet eſſe ætate antiquus, fide integer. c. Novatianus. 7. q. 1. Debet eſſe 30. annorum completorum, gravis, doctus, legitimè natus. c. cùm. 7. c. nihil eſt. 44. c. cùm nobis. 19. de Elect.

Potentia divitiarum, & paupertatis humilitas, vel ſublimiorem, vel inferiorem Epiſcopum non facit. c. legimus. diſt. 93.

Epiſcopus debet domui ſuæ bene eſſe præpoſitus. diſt. 89. in princ.

Dignitas non facit Epiſcopum, ſed vita. c. non omnes. 29. c. non omnis. 30. 2. q. 7.

Viros boni teſtimonii, non autem pravos habeant in ſuo conſortio Epiſcopi. c. pen. & ult. ead. Non intendant venationi, nec conſanguinearum, familiaritati. c. 1. diſt. 34.

Non ſufficit Epiſcopo, moribus & vitâ Populo adæquari. c. Nec. 24. 8. q. 1. Nec innocens vita, niſi adſit & doctrina. c. 1. & ſeq. diſt. 43. item c. Ordinationes. 9. q. 1. Et etſi in Paſtore deſideranda ſit ſcientia eminens, competens tamen toleranda eſt. c. niſi. §. Pro defectu. de renunc.

Epiſcopus non debet militaribus occupari negotiis. c. reprehenſibile. 19. 23. q. 8.

Epiſcopus debet intendere lectioni, orationi, & prædicationi. c. Epiſcopus. 6. diſt. 88. c. ult. 2. q. 7.

Cogitur Epiſcopatum reſignare propter illiteraturam. c. ult. de ætat. & qualit. præfic.

Epiſcopalis Ordo liberat à fortuna ſervili, vel adſcriptitia; ſed non à curiali, ſive officiali, quæ & poſt ordinationem durat. c. ſi ſervus. 20. diſt. 54. liberat & à Patria poteſtate. c. per venerabilem. 13. qui filii ſint legit.

Epiſcopalis dignitas non venditur, ſed gratis confertur. c. 1. nè Prælat. vic. ſuas.

Epiſcopi & Archi-Epiſcopi ab Imperatore accipere debent inveſtituram. c. Hadrianus. 22. & ſeq. diſt. 63.

Unius Epiſcopi teſtimonium, omnes Judices indubitanter accipiant. c. omnes. §. teſtimonium. 11. q. 1.

Epiſcopi ſententia, ſive juſta, ſive injuſta fuerit, timenda eſt. c. ſententia. 1. c. quibus. 27. c. nemo. 31. 11. q. 3. Si videatur injuſta, recurratur ad Synodum. c. Clericus. 30. c. 33. ead.

Epiſcopi facere poſſunt Decretum. c. ſi quis. 2. de majorit. & obed.

Poſſunt conferri privilegia. c. quanto. 5. de his, quæ fiu. à Prælat.

Epiſcopi Sigillo ſtatur, tanquam veræ probationi. c. pervenit. 2. de Fidejuſſ. c. Fraternitati. 5. de Cler. non reſid.

Poſſunt compellere executores teſtamentorum, ut defuncti voluntatem ad pias cauſas adimpleant. c. tua nobis. 17. de teſtam. aliàs tuitionem teſtamentorum non ſuſcipiant. c. Epiſcopus. 5. & ſeq. diſt. 88.

Epiſcopi mandato adſtringitur Monachus, niſi ſtatutum ordinis exhibeatur contrarium. c. nè Dei. 43. de Simon.

Monachus in Epiſcopum conſecratus, quod ante conſecrationem habuit, relinquatur Monaſterio; quod verò poſt conſecrationem acquiret, propriæ Eccleſiæ relinquat. c. un. 18. q. 1.

Epiſcopus ſubditos non gravet ſumptibus vel exactionibus. c. cùm Apoſtolus. 6. §. prohibemus, de cenſib. c. 1. de exceſſ. Prælat. c. quia cognovimus. c. cavendum. c. inter cætera. c. relatum. c. ult. 10. q. 3. c. conſtitutum. c. nulli. c. Prædicator. 16. q. 1. extrav. comm. un. de pœnis. excipe charitativum ſubſidium.

Epiſcopus non debet gravare Monaſteria. c. viſitandi. 28. 18. q. 2.

Epiſcopus causâ exhortandi & viſitandi Monaſterium ingredi poteſt, quoties placuerit. cit. c. Sæpiùs in anno viſitent Monaſteria & corrigenda corrigant. c. non. 29. ead.

Non debet à Monaſterio quidquam exigere, præter conditiones dedicationis tempore conſtitutas, vel in natali SS. c. Eleutherius. 30. ead.

Monaſteria debent Epiſcopo exhibere ſervitia à Gregorio VII. conſtituta. c. ult. ead.

Epiſcopus viſitans Monaſterium, non introducat ſæculares; ſed duobus aut tribus Canonicis, cum aliquibus religioſis comitatus intret. c. ut juxta. de offic. Judic. ordin.

Non imponat gravamina exemptis. Clem. 2. de cenſib.

Epiſcopus non debet Clericum prohibere ingredi Monaſterium. c. un. 19. q. 1.

Clerici poſſunt etiam invito Epiſcopo ingredi Monaſterium. c. 1. §. ſed. c. duæ ſunt. 19. q. 2.

Epiſcopo non licet Monachum fieri, ſinè conſenſu Papæ. c. temporis. 44. §. item. 7. q. 1. Et factus Monachus, ad Pontificatum redire non poteſt. c. hoc. 45. ead.

Si Epiſcopus tertiò requiſitus nolit benedicere Abbatem ſeu conſecrare, ipſe poterit ſuos Monachos benedicere, & alia, quæ hujusmodi officii ſunt exercere. c. 1. de ſuppl. negl. Prælat.

Abbatibus, qui nulli Epiſcopo ſubeſſe volunt, à nullo Epiſcoporum Epiſcopalia quælibet adminiſtrentur. c. Abbatibus. 18. q. 2.

Epiſcopus ordinarius poteſt ſupplere negligentiam Abbatis non revocantis Monachum vagabundum ad Monaſterium. c. quanto. de offic. Judic. ordin.

Epiſcopus habet juriſdictionem in Religioſorum Monaſteriis. c. hoc tantùm. c. quidam. 18. q. 2. Nihil tamen juris habet in Monachos, niſi

causâ

cauſâ diſciplinæ. c. 1. de ſtat. Monach. Non debet Monaſteria moleſtare, niſi cauſâ correctionis, nec ea, quæ ipſis à fidelium devotione offeruntur, ſibi vendicare. c. Theodoſius. eod. Non imponat novum vectigal Monaſterio. c. ſciemtes. 3. c. innovamus. 10. de cenſib. Epiſcopi nihil ultrà poſſunt in Monaſterio, quam quod canones præcipiunt: monere Abbates, & alia officia inſtituere. c. 1. 18. q. 2. de rebus Monaſterii nihil ſibi uſurpent. cit. c. & c. quàm ſit. ead. Nec ob delictum Abbatis, poſſeſſiones Monaſterii iis tollere licet. c. Epiſcopo. 16. q. 6.

Dalmatica uti non licebat Epiſcopis ſinè licentia Apoſtolica. c. communis. 10. diſt. 23. concedebatur tamen uſus ejus Epiſcopo Francorum. cit. c.

Epiſcopus dignitatis ſuæ authoritatem fide & meritis quærat. c. Epiſcopus. diſt. 41.

Fuerunt olim etiam ex Laicis lecti in Epiſcopos, ut S. Nicolaus, S. Severus, S. Ambroſius. c. ſtatuimus. §. è contra. diſt. 61. Nunc non placet Laicos eligi in Epiſcopos, quia vita Laicalis, diſciplinis Eccleſiaſticis non eſt erudita, neſcit clarè exempla Religionis, quæ in ſe experientiâ non didicit: quod ſi contrarium ſit, poſſunt eligi. cit. c.

Epiſcopus accuſatus, & condemnandus, ſi cotam Papa velit ſuam cauſam audiri, nullus in eum ſententiam ferat. c. nullam. 2. q. 4. Non audiatur, niſi in legitima Synodo. c. 1. 5. q. 4. à 12. Judicibus judicetur, finis vero cauſæ ad Sedem Apoſtolicam deferatur, & ibidem terminetur. c. duodecim. ead. cauſa ejus Sedi Apoſtolicæ reſervata eſt. c. un. 8. q. 5.

Epiſcopus honore & dignitate major eſt Presbytero. c. quanquam. 34. 2. q. 7. Major dignitate poteſt minor eſſe meritis. cit. c.

Solâ conſuetudine Epiſcopi præſunt Presbyteris; nam communi antè Presbyterorum Conſilio Eccleſiæ gubernabantur. c. olim. diſt. 95. & idem erat Epiſcopus & Presbyter. cit. c.

Epiſcopis inobedientes Laici & Clerici efficiuntur infames. c. ſi autem. 11. q. 3.

Epiſcopi Sacerdotes ſe eſſe noverint, non Dominos: honorent Clericos tanquam Clericos, ut & ipſis tanquam Epiſcopis, à Clericis honor deferatur. c. ſto ſubjectus. 7. diſt. 95.

Epiſcopus non Dominum, ſed Collegam Presbyterorum ſe agnoſcat. c. Epiſcopus. 9. ead.

Epiſcopus in quolibet loco ſedens, Presbyterum ſtare non patiatur. cit. c. cum ſeq.

Epiſcopus in Eccleſia, & in conſeſſu Presbyterorum ſublimior ſedeat; intra domum verò Collegam ſe Presbyterorum agnoſcat. c. Epiſcopus. 10. ead.

Epiſcopi cubicularii ſint vel Religioſi Clerici, vel electi Monachi, ut de ejus vita teſtimonium dare poſſint. c. nullus. 54. §. ſed. c. cùm. 58. 2. q. 7.

Non eſt defendendus, qui viventis locum occupat. c. non furem. 10. c. Epiſcopum. 25. c. propter. 26. 7. q. 1.

Qui vivente Epiſcopo, in ejus locum ſuccedit, non eſt Epiſcopus. c. factus. c. Novatianus. ead.

Epiſcopum poſſe ſibi abſolutè Succeſſorem inſtituere, patet exemplo Petri; qui Clementem Succeſſorem nominavit. c. 1. & 2. 8. q. 1. ſed hoc poſtmodum vetitum eſt. Hinc jam Epiſcopo non licet Succeſſorem conſtituere, & conſtitutio eſt irrita. c. Epiſcopo. cum ſeqq. 4. Synodi & Epiſcoporum judicio eligendus eſt. ibid.

Epiſcopos à Juriſdictione Archi-Epiſcopi poteſt eximere Sedes Apoſtolica. c. Frater. 52. 16. q. 1.

Animarum cura, & pecuniarum Eccleſiaſticarum diſpenſatio in Epiſcopi judicio, & poteſtate permaneat. c. nullus. 11. 16. q. 7.

Clericum ſibi jurare Epiſcopus non compellat, niſi fortè, cui Eccleſiaſticarum rerum diſpenſatio commiſſa fuerit. c. ult. 22. q. 5.

Epiſcopus pro injuria ſibi facta non debet excommunicare injuriantem. c. inter. 27. 23. q. 4.

Si Epiſcopus dicit, aliquem ſibi ſoli crimen confeſſum, ſed probare non poſſit, & nihilominus reo communicare non vult, tunc nec alii Epiſcopi huic Epiſcopo communicent, ut caveat impoſterum dicere quid in quemquam, quod probare non poteſt. c. ult. 6. q. 2.

Epiſcopus alterius Epiſcopi ſubditum poteſt excommunicare, ſi in ejus territorio rapinas & deprædationes exercuit. c. penult. & ult. 6. q. 3.

Si in judicio Epiſcopi diſcrepent Comprovinciales Epiſcopi, advocandus eſt Metropolitanus alterius Provinciæ vicinæ. c. 1. cum ſeq. 6. q. 4.

Epiſcopo non licet alienos ordinare, & Altaria conſecrare. c. Epiſcopus. 28. 7. q. 1.

A proprio Epiſcopo excommunicatus, ab alio non recipiatur. c. ſi quis. 2. 11. q. 3.

Epiſcopi, qui nihil Eccleſiæ conferunt, famulos ejus libertati non donent. c. & ſi. 39. 12. q. 2.

Quidquid Epiſcopo relinquitur ab extraneo, præſumitur intuitu Eccleſiæ relictum: quidquid autem à propinquo, intuitu perſonæ: admittitur tamen in utroque caſu probatio in contrarium. c. requiſiviſti. 15. de teſtam.

Epiſcopus rebus Eccleſiæ tanquam commodatis, non tanquam propriis utatur. c. ſinè. 52. 12. q. 2.

Epiſcopus à Clericis & piis locis, ultra ſtatuta Patrum, nihil exigat. c. nulli. 62. 16. q. 1.

Epiſcopus in mortem cujuslibet hominis ſe immiſcere formidet. c. ſi. 20. 23. q. 8.

Effuſionem ſanguinis nulli Epiſcoporum, ſua, vel Imperatorum authoritate impetrare licet. c. ſi vobis. in fin. ead. Nec agitare judicium ſanguinis illi licet. c. his. ead.

Abſque conſenſu Papæ non poteſt Epiſcopus ad comitatum proficiſci. c. quo. 26. c. ſi vobis. 28. ead.

Contra Papæ decreta non licet Epiſcopo aliquid agere. c. omnia. 12. 25. q. 1.

Epiſcopi ſinè religioſis teſtibus, Domini Sacramenta non conficiunt. c. jubemus. 60. diſt. 1. de conſecr.

Epiſcopus non poteſt eligi ad aliam dignitatem; ſed poſtulari debet. c. ult. de poſtul. Prælat.

Poſt conſecrationem electi Epiſcopi, & adeptam poſſeſſionem, & decurſo tempore ad petendam conſecrationem præfixo, vacant beneficia, quæ ante habebat. c. cùm. 7. de elect.

Si Regulares, intra tempus à Concil. Lateran. præfixum non præſentent Epiſcopo inſtituendum, Epiſcopus inſtituat appell. rem. ità tamen,

ut

ut ex hoc nullum Patronis præjudicium in poſterum generetur. c. ſicut. de ſuppl. negl. Prælat.
Epiſcopus ſuo Archi-Epiſcopo Lege Metropolitanâ eſt ſubjectus. c. Paſtoralis. de offic. Judic. Ordin.
Epiſcopum accuſare poſſunt Monachi in charitate. c. nullus. 54. §. ſed aliud. 2. q. 7.
Epiſcopum nemo poteſt deponere, inconſulto Papâ. c. accuſatus. & ſeq. 3. q. 6.
Subditi Epiſcopum nec arguere, nec accuſare poſſunt. c. oves. & ſeqq. 2. 2. q. 7.
De ſæcularibus negotiis Epiſcopus cognoſcere non debet. c. te quidem. 11. q. 1.
Formula juramenti, quod Epiſcopi faciunt Papæ. c. ego. 4. de jurejur.
Epiſcopus promittit, ſe limina Apoſtolorum ſingulis annis, ſive per ſe, ſive per certum Nuncium viſitaturum. cit. c.
Epiſcopus jurat de calumnia, ſi per ſeipſum vult litigare, propoſitis tantùm, non tactis Evangeliis: ſi verò per Syndicum litigat, per illum poterit jurare. c. ult. de juram. calumn.
Epiſcopus in judicium vocatus, litigat per alium. c. Epiſcopus. 14. q. 1.
Epiſcopus poteſt teſtari de his, quæ antè, vel poſt ex hæreditate habuit. c. nulli. & ſeq. c. fixum. 12. q. 5. Non autem. de bonis Eccleſiæ. c. Epiſcopi. & ſeq. 12. q. 1.
Epiſcopus unus duabus præficitur Eccleſiis. c. relatio. 21. q. 1.
Epiſcopus aliquando ad propriam inſtantiam abſolvitur ab Epiſcopatu. c. nihil. §. ecce. c. qualiter. c. quamvis. 7. q. 1.
Epiſcopus ſervum in Presbyterum ordinans ſcienter, tenetur ſatisfacere Domino. c. per. 13. qui fil. ſint. legit.
Si quis Epiſcopus hæreticum conſanguineum, vel extraneum, vel paganum, hæredes inſtituerit, etiam poſt mortem excommunicatus nunciatur. c. ſi quis. de hæred. Idem definitur de Presbyteris, & aliis Clericis. c. in eos. eod.
Si negligens fuerit Epiſcopus in perſequenda hæreſi, à dignitate Epiſcopali eſt removendus, & alius idoneus ſubſtituendus. c. excommunicamus. §. ult. eod.
Epiſcopus per duos menſes à celebratione Miſſarum ſuſpenditur, ſi crudeliter aliquem fuſtigari faciat. c. præterea. de Cler. percuſſ.
Nec propriis manibus ullum cædere aut flagellare debet. c. penult. diſt. 86. Ità debent corrigere Clericorum exceſſus, ut metu pœnæ arceantur ipſi, & alii pertimeſcant. Clem. 1. de Offic. ordin.
Percuſſores, qui ab Officio Epiſcopali removentur, non quilibet flagellantes intelliguntur; ſed qui prætermiſſâ manſuetudine, ad verbera ſemper parati ſunt. c. duæ ſunt. §. ex his. diſt. 45. verborum correptione, non verberibus timeri debet. c. quid autem. & c. neminem. ead.
Epiſcopi & officialis Conſiſtorium eſt idem. c. non putamus. de conſuet. in 6.
Epiſcopus omnem Principem excommunicare poteſt. c. ſi autem. 11. q. 3.
Epiſcopus inconſulto Papâ ad bellum proficiſci non debet. c. quo auſu. 23. q. 8.
Epiſcopus inutilis eſt deponendus, nec ei dandus eſt Coadjutor. c. alius. §. quod etiam. 15. q. 6.
Epiſcopus in menſâ non debet reſplendere vaſis aureis, & argenteis; ſed fidei meritis. c. penult. diſt. 41.
Epiſcopus nullam de jure ſententiam ſuſpenſionis incurrit, niſi de ipſo expreſſa mentio habeatur. c. ſi. 37. de elect. in 6. idem de aliis Prælatis. c. quia. de ſent. excomm. in 6.
Epiſcopo capto à paganis Capitulum adminiſtrat non ſecùs, ac ſi mortuus eſſet, niſi Papa aliter ordinet, quàm primùm de hoc conſultus. c. ſi Epiſcopus. de ſuppl. neglig. Prælat. in 6.
Epiſcopi & alii Prælati bona dignitatum & Eccleſiarum vacantium non occupent, etſi ad eos collatio, vel cuſtodia pertineat. c. ult. de offic. ordin. in 6. ubi plura de hoc.
Datio Coadjutorum Epiſcopis, & ſuperioribus Prælatis, eſt de majoribus cauſis, & ſpectat ad ſolum Papam. c. 1. de Cler. ægrot. in 6. vide Coadjutor.
Epiſcopi cum Altari viatico celebrare poſſunt, & ſibi celebrari facere ubicunque abſque interdicti trangreſſione. c. ult. de Privil. in 6.
Eum religioſum, qui ſæcularem Clericum verberavit, abſolvit Epiſcopus eo caſu, quo abſolveret Clericum, qui alterum Clericum percuſſit. c. religioſo. de ſent. excomm. in 6.
Epiſcopus debet occupationes ſæculares abjicere, nè præfocatus curis negotiorum, verbo Dei vacare non poſſit. c. te quidem. 11. q. 1. non debet eſſe Advocatus, nec Tutor. c. Epiſcopus. 5. & ſeqq. 4. diſt. 88. & cit. c. te quidem. Non per ſe, ſed per œconomum Clericum, debet temporalia gerere. c. quoniam. 21. & ſeq. 16. q. 7. c. volumus. 2. & ſeqq. 3. diſt. 89. c. ſi Petrus. 8. q. 1.
Epiſcopus canonica officia non debet propinquis committere. c. decenter. 6. diſt. 89.
Epiſcopus poteſt diſpenſare cum his, qui in ſacris Ordinibus contrahunt matrimonium, ſi dimiſſâ uxore revertantur. c. 1. Qui Cleric. vel voventes.
Epiſcopus non debet dubitare, ubi dubitandum non eſt. c. etſi. 18. de Simon.
Epiſcopus non poteſt per exceptionem repellere illum ab accuſatione, quem ante ſui accuſationem, à ſua communi familiaritate neglexerit ſeparare. c. nulli. 5. de accuſat.
Epiſcopus poteſt compellere Judicem ſæcularem, ſi negligat facere juſtitiam. c. 2. de maledic.
Epiſcopus ex conſuetudine præſcripta non tenetur in puniendis ſubditis Capituli Conſilium requirere. c. non eſt. 3. de conſuet. in 6.
Pœna percutientis Epiſcopum, capientis, bannientis, vel hoc mandantis, ratificantis: ſocii, conſiliarii, fautoris, & defenſoris, cum ſuis poſteris: Et Civitas in hoc delinquens & ejus officiales pœnis variis puniuntur. Clem. c. 1. de pœnis.
Epiſcopus poteſt detinere proventus alicujus dignitatis, vel beneficia, ſi Eccleſia eſt onerata. c. 1. ut Eccl. benef.
Epiſcopus vices ſuas ſub annuo cenſu non committat. c. penult. Nè Prælat. vic. ſuas.
Epiſcopi delictum non poteſt verti in damnum Eccleſiæ. ut inde cauſæ ſuæ detrimentum patiatur. c. ult. §. ſic ergo. 16. q. 6. ſed in propriis, ſi habeat mulctabitur. cit. c.

Epiſcopalis Sedes.

Majores tantùm civitates privilegio Epiſcopatûs ſunt honorandæ, c. 1. de privil. item. diſt. 80. in princ. cum ſeqq. uſque ad c. ult. item c. ſicut excellentiam. 48. ℐ. Concilium. v. ipſe verò Priman. 23. q. 4. item c. præcipimus. in princ. 53. 16. q. 1. c. Eccleſiis. §. inter. Epiſcopos. diſt. 68.

Epiſcopi in Provincia non debent à ſe procul diſtare. c. ult. diſt. 80.

Hoſpitium non longè ab Eccleſia habeant. c. Epiſcopus. diſt. 41.

Primæ Sedis Epiſcopus non eſt appellandus Princeps Sacerdotum, vel ſummus Sacerdos. c. primæ. diſt. 99. explicatur ſenſus. c. ult. §. ſed iſtius dictionis. ead.

Unumquemque Epiſcopum oportet habere ſuæ Diœceſis poteſtatem, ut regat, & gubernet. c. per ſingulas. 2. 9. q. 3.

Quæ civitates antea non habuerunt Epiſcopos, in iis nec poſtea conſtituendi. c. ſelix. 50. 16. q. 1. Et quæ aliquando habuerunt proprium, habent. ibid. Poſſunt tamen etiam acquirere proprium cum Epiſcopi licentia. c. multis. ead. Et Diœceſis, in qua excrevit Populus habet proprium Epiſcopum. c. præcipimus. 53. ead. Sed nullus invitis detur. Cleri, Plebis, & Ordinis conſenſus requiratur. c. nullus. diſt. 61.

Propter hoſtium impetum, & crudelitatem ſubditorum Epiſcopos ſuos trucidantium, Sedes Epiſcopalis in aliam Civitatem transferatur. c. temporis. 7. q. 1. c. ult. 25. q. 2.

Epiſcopi de ſede ad ſedem mutari poſſunt Authoritate Apoſtolicâ exigente utilitate, vel neceſſitate. c. mutationes & ſeqq. 2. 7. q. 1. Alias non licet Epiſcopo dimittere Eccleſiam ſuam. c. ſicut. vir. 11. c. non oportet. 19. ead. Nec ulli Clerico. cit. c. 19. c. placuit. 21. c. ſi. 23. c. ſi. 24. c. ſicut. 39. ead. Nè quidem cauſâ perſecutionis c. ſuggeſtum. 46. c. ſciſcitaris. 47. ead. Quando tamen Epiſcopus ſpecialiter quæritur in perſecutione, poſſe eum fugere, clarè probatur. c. adverſitas. §. cùm verò. ſpecialiter. ead.

Quando autem etiam totius Eccleſiæ ſalus quæritur, & fides impugnatur, neceſſe eſt, ut ſe opponat. c. adverſitas. ℐ. cùm verò non. ead. Et quando boni cum malis habitant, non ſunt deſerendi boni propter malos. cit. c. §. cùm autem. ead.

Epiſcopus accuſatus & à Sede Apoſtolica vocatus, ad Eccleſiam ſuam non revertatur, niſi purgatus, & Apoſtolicis Literis inſtructus. c. un. 8. q. 5.

Patriarcha Archi-Epiſcopum confirmatum transferens ad ſedem Epiſcopalem, ab Epiſcoporum confirmatione ſuſpenditur. c. 1. de translat. *Epiſcop.*

Epiſcoporum translationes, ac ſedium mutationes ad Sedem Apoſtolicam de jure pertinent. c. 1. c. inter. c. quanto. eod. Unde non à Metropolitano, ſed à ſolo Papa poteſt transferri. c. inter. eod. Licèt poſſit ab eo dejici. cit. c.

Epiſcopus, qui ſeipſum transfert propriâ authoritate ad aliam Eccleſiam carebit utraque. c. quanto eod. Non homo, ſed Deus ſeparat, quos Papa Divinâ potiùs, qam humanâ authoritate transfert. cit. c.

Quando alicui Epiſcopo indulget Papa, ut ſe ad majorem Eccleſiam conferat, non licet ei ſe transferre ad parem; cùm in majori, ob majorem utilitatem, faciliùs ſoleat diſpenſari. c. ult. eod.

Mortuo Epiſcopo, ultra tres menſes vacare non debet Eccleſia. c. poſtquam. 11. diſt. 50.

Cathedralis vel regularis Eccleſia ultra tres menſes non debet carere Epiſcopo. c. nè pro. 41. de elect.

Epiſcoporum Officium.

Epiſcopi officium eſt corrigere ſubditos, & ad finem provocare, non ſeveritate, ſed blandimentis. c. licet. c. qui ſincera. c. de Judæis. c. cum beatus. in princ. diſt. 45. Sed contradicit cit. c. cùm beatus. ℐ. Salomon. cum ſeqq. uſque ad c. tria ſunt. Sed reſpondet Gratianus. c. duæ ſunt. §. *E*x his omnibus, cum ſeqq. uſq; ad c. ult. cit. diſt. nempe nec lenitatem manſuetudinis, ſinè rectitudine ſeveritatis, nec zelum rectitudinis ſinè manſuetudine in Prælatis debere inveniri, cit. §. Vigilanter & ſollicitè debet regere ſibi commiſſos Epiſcopus. c. rationis. 9. diſt. 100. c. ſuggeſtum. 46. & ſeq. 7. q. 1.

De Populo corrigendo agitur. c. irrefragabili. 15. in princ. de offic. ordin. c. 1. c. odio. c. facientis. diſt. 86. c. duo iſta. 23. q. 4.

In corripiendo modum excedens, à Deo, non à ſubditis veniam petere debet. c. quando. diſt. 86.

Crimen non probatum non arguet nominatim, ſed in genere. c. ſi Sacerdos. 2. de offic. Ordin.

De criminibus inquitere, eáque punire poſſunt, & ſi opus fuerit, brachium ſæculare implorabunt. c. 1. eod.

In puniendis criminibus, nè ad quæſtum magis, quàm ad Leges reſpiciat. c. irrefragabili. §. fin. eod.

Nè ſermone incauto, infirmorum conſcientiam vulneret. c. ult. diſt. 45. Ad vindictam nè facilis ſit. c. ſi quid. 23. diſt. 86.

De docendo, regendo, amando Populo. c. ſicut vir. ℐ. Epiſcopum. 7. q. 1. c. ult. diſt. 36. & diſt. 86. in princ.

Epiſcopus ſupplet negligentiam Capituli in corrigendo canonico. c. irrefragabili. de offic. ordin. Et ceſſantibus Canonicis ſinè juſta cauſa à Divinis, Epiſcopus celebret in cathedrali, & Metropolitanus vice Papæ cognoſcat. cit. c.

Docere ſacram Scripturam, non Grammaticam exponere debet Epiſcopus. c. cùm multa. diſt. 86. Gentilium libros non legat; hæreticorum autem legat pro neceſſitate, aut tempore. c. 1. diſt. 37.

Epiſcopi Doctores & Magiſtros congruis locis conſtituant. c. de quibusdam. diſt. 37. & artes literarum in ſuis Eccleſiis doceri faciant. cit. c. ℐ. in Polycarpo.

Propter opprobrium ſenectutis, vel nobilitatem Generis, à parvulis, vel minimis eruditis diſcere, nullus Epiſcopus negligat. c. ult. diſt. 38.

Quando in eadem Civitate vel Diœceſi, ſunt Populi diverſarum linguarum, officia eis celebrent,

lebrent, & Sacramenta miniſtrent; imò ſi neceſſitas urgeat, ſibi vicarium Pontificem illius linguæ gnarum conſtituant; non tamen ideo eadem Diœceſis duos Epiſcopos habebit. c. quoniam. de offic. Judic. ordin.

Epiſcopi quando per ſe non poſſunt prædicare, viſitare, Confeſſiones audire, aſſumant idoneos: & ut tales habeant, curent in cathedralibus & collegiatis tales inſtitui, c. inter. eod.

Epiſcopus poteſt in ſua Eccleſia conſtituere certum numerum Clericorum ſecundum ipſius Eccleſiæ Facultates, qui vivant in communi ſub eodem tecto, poteſtque eos abſolvere ab Excommunicatione incurſa ob Injectionem manuum in ſocium. c. quoniam. de vit. & honeſt. Cleric.

Epiſcopi nihil exigere debent, ut permittant in Eccleſiis ſibi ſubjectis Clericos inſtitui: Monachos recipi in religionem; mortuos ſepeliri apud Religioſos. Alioquin reſtituatur in duplum. c. audivimus. 41. de Simon.

Epiſcopum decet eſſe hoſpitalem. diſt. 40. in princ.

Infirmis & pauperibus ſubveniat. diſt. 82. in princ. cum c. ſeq. & diſt. 84. in princ. cum ſeqq. 2. c. Clemens. 8. q. 1. Et Epiſcopi gloria ſit pauperum inopiæ providere. c. Gloria. 71. 12. q. 2. Ignominia ejus, propriis ſtudere divitiis. cit. c. Vilem ſupellectilem, & menſam ac victum habeat. c. Epiſcopus. diſt. 41. Convivia, ſed ex intentione charitatis, rectè fiunt ab Epiſcopo. c. Convivia. diſt. 44. Vacuum Epiſcopi nomen tenet, qui liberalem ſe erga neceſſitatem habentes, non præbet. c. Fratrem. 6. diſt. 86. ita tamen ſit liberalis, ut non omnia uni, ſed ſingulis quædam largiatur, ut pluribus prodeſſe poſſit. ibidem.

Epiſcopus poſſidet res Eccleſiæ, ad diſpenſandum, non ad inviſcandum. c. Epiſcopus. 8. expedit. c. res Eccleſiæ. & ſeqq. 2. 12. q. 1. Non eſt Epiſcopi ſervare aurum, & à ſe revocare mendicantis manum. c. nolo. 10. ead.

Viduis & Orphanis Eccleſiæ præſidium implorantibus, Epiſcopus debet ſubvenire. diſt. 87. in princ. cum ſeqq. uſque ad c. irreligioſum. Reſtringitur tamen hæc regula, ut gubernationem viduarum, pupillorum, peregrinorum, non per ſe, ſed per Archi-Presbyterum, aut Archi-Diaconum agat. c. Epiſcopus gubernationem. diſt. 88.

Epiſcopus non ungitur, ut cognitor ſecularium negotiorum reddeat; ſed ut Præſtantor animarum, & diſtributor ſpiritualium exiſtat. c. Clericum. 47. §. cuhis. 11. q. 1.

Prohibetur ſæcularibus negotiis occupari, non autem ad tempus ſequeſter fieri. cit. c.

Epiſcopi in omnibus cauſis, præterquam in criminalibus, pro ſe Advocatum habeant. c. ult. 5. q. 3. Criminalia ventilare prohibentur, non verò civilia. c. nullus. 11. q. 4.

Epiſcopi ejuſdem provinciæ congregati audiant contentiones inter Clericos & Laicos ortas. c. ſi quæ. 11. q. 1. Non tamen Die Dominico. Juſſit 5. q. 4.

Metropolitanus ſuæ tantùm Parochiæ cauſas per ſe agat, non requiſito conſenſu Epiſcoporum. c. ſi autem, 9. q. 3. In ſuffraganei Epiſcopi Parochia ſinè ejus conſenſu nihil agat Metropolitanus, nec judicet. c. conqueſtus. c. Epiſcopo. ead. Epiſcopi nihil agant ſine conſenſu Metropolitani, & hic (præterquam in ſua Parochia, in qua ipſe ſolus ordinarius eſt & ſolus de criminibus cognoſcit. c. cùm contingat. 13. de for. competente.) nihil agat ſinè conſenſu cæterorum Epiſcoporum. c. 1. c. per ſingulos. ead. Nec ſinè eorum conſenſu cauſas audiat. c. ſalvo. cum. ſeqq. 3. ead.

Epiſcopus poteſt unire Parochias cum conſenſu ſuorum Clericorum. c. præcipimus. 53. 16. q. 1. Vel etiam loco religioſo donare, etiam non vocato Rectore, vel defenſore, ſi tunc vacavit Eccleſia. Clem. ult. de rebus alien.

Si ordinarius Judex ſubjectus Epiſcopo ſuum Parochianum excommunicavit rationabiliter, Epiſcopus eam cenſuram tueri debet, & eam ſinè ſatisfactione, & conſcientia proferentis non relaxare, c. cùm. 9. de offic. Ordin.

Magiſtratus jubens Epiſcopum, vel in civili, vel criminali cauſa ad Judicem ſæcularem pertrahi, amiſſione cinguli damnatur. c. nullus. 8. 11. q. 1.

Epiſcopus ſibi ut ſuſpectus recuſatus, de cujus ſuſpicione notoriè conſtat, poteſt dare Delegatum partibus non ſuſpectum, cujus ſententiam poteſt per ſe exequi. c. ſi quis. 4. de for. compet.

Epiſcopus non debet quemlibet depoſitum tradere Judici ſæculari. c. etſi. de Judic.

Si Epiſcopus litem dirimere noluerit, ad civilem Judicem diſceptatio cauſæ deveniat. c. ſi quis. 45. in princ. 11. q. 1.

Epiſcopus Clericorum Conſilium requirere debet in cauſarum definitione, alioquin irrita erit ſententia. c. ſi quid. c. Epiſcopus. nullus 15. q. 7. item in Rerum Eccleſiaſticarum alienatione. c. ſinè exceptione. 12. q. 2. Item in dignitatum collatione. c. alienationes. 12. q. 2.

Si fama refert impedimentum conjugii, etiam nemine opponente, Epiſcopus ex officio ſuo poteſt id inquirere. c. porrò. de divort. ſi impedimentum eſt notorium, poteſt Epiſcopus ex officio matrimonium ſeparare. cit. c.

Epiſcopus poteſt de adulteriis, & aliis criminibus minoribus cum Clericis diſpenſare poſt peractam pœnitentiam. c. etſi. 4. de adulteriis. de Judic.

Poſſunt Epiſcopi cum illegitimis diſpenſare ad Ordines minores, & beneficia ſimplicia, modò ſint talia, in quibus aliàs diſpenſare poteſt; in aliis diſpenſatio Papæ relinquitur. c. 1. de fil. Presbyt. in 6.

Poſſunt Epiſcopi cum majoribus 20. annis diſpenſare ad dignitates & Perſonatus non curatos, ſi aliud non obſtet. c. un. de ætat. & qualit. ordin. in 6.

Epiſcopus poteſt ea, quæ juriſdictionis ſunt, inferioris gradûs Clerico committere, non tamen ea, quæ Ordinis Epiſcopalis ſunt. c. aquam. de Conſecr. Eccl.

Epiſcopus poteſt vel per ſe, vel per alium ſedere pro tribunali in quocunque loco ſuæ Diœceſis non exempto. c. cùm. 7. de offic. ordin. in 6.

Epiſcopus non poteſt jurisdictionem ſuam exercere extra ſuam Diœceſim, niſi ille expulſus neque per ſe, neque per alios, in ſua poſſit; tunc enim poterit in viciniori. Clem. un. in princ. de for. compet. petitâ tamen licentiâ prius, licèt eam non impetravit. cit. Clem. §. volumus. Quod fit abſque præjudicio ordinarii illius loci. cit. Clem. in fin.

Epiſcopus poteſt Authoritate Apoſtolicâ exempta Monialium Monaſteria; non exempta, propriâ authoritate viſitare. Clem. ult. de ſtatu Monach.

Epiſcopus poteſt in loco exempto, Populo benedicere, audire divina Officia, & ea etiam celebrare, & in ſua præſentia facere celebrari. Clem. 2. de privil. Per hoc tamen exemptis, vel privilegiatis, in aliis nullum fit præjudicium; nec ipſe Epiſcopus aliam in eos exerceat jurisdictionem, nec ipſis moleſtiam, vel gravamen imferat. cit. c.

Per reſcriptum, quo mandat Papa ordinario, ut corrigat Clericos ſuæ Diœceſis, non acquirit jurisdictionem in exemptos. c. grave. de offic. Judic. ordin.

Qui ordinatus eſt à Papa, non ideo exemptus eſt ab obedientia Epiſcopi. c. per tuas. de major. & obed.

Ab omnibus de Diœceſi obediendum eſt Epiſcopo. c. omnes. eod.

Nullus Italiæ Epiſcopus ordinet ultra montanos, niſi de ſpeciali licentia Papæ vel literas Epiſcopi ſui adferant continentes juſtam cauſam, quare illum ordinare nolit, vel non poſſit; quia aliàs hac ratione incogniti ſcelerati, & excommunicati facile ordinarentur. c. 1. de temp. ordin. in 6.

Epiſcopus Originis, Domicilii, vel Eccleſiaſtici Beneficii commendatitias ad Ordines dare poteſt: uti & Capitulum Sede vacante, item Vicarius Generalis, Epiſcopo in remotis agente. c. cùm nullus. eod. in 6.

Poſſunt Epiſcopi ordinare Priores Prioratuum non exemptorum, eorumque ſocios, quàm diu morantur in illis Prioratibus, licèt inde non fuerint oriundi. cit. c.

Epiſcopus vel non ordinet ſinè titulo, vel ſi ordinet, provideat ordinato, unde vivere poſſit. c. non liceat. 2. c. Epiſcopus. c. cùm. 16. de Præbend. & dignit.

Ad præſentationem Religioſorum, in eorum Eccleſiis, nullus debet inſtitui, niſi priùs ei congrua portio redituum aſſignetur. c. de Monachis. eod.

Epiſcopo ſubſunt omnia loca pia. c. de Xenodochiis. de Relig. Domib.

Epiſcopus petens Eccleſiam quoad temporalia & ſpiritualia, obtinet in ſpiritualibus eo ipſo, quod probet eſſe in ſua Diœceſi, ſi non appareat exempta; ſed in temporalibus ſuccumbit, niſi aliter doceat de jure ſuo. c. cùm. eod.

Nihil juris perdit Epiſcopus, in cujus Diœceſi ſita eſt Eccleſia, quam Papa unit Eccleſiæ alterius Diœceſis. c. quia. eod.

In Diœceſanum, qui transfert aliò Domicilium, nihil juris Epiſcopus prior habet; decimas tamen prædiales Parœciæ Epiſcopo dantur, niſi alteri debeantur ex conſuetudine. c. ult. de Paroch.

Epiſcopus Parochianum alterius nec ordinet, nec judicet. c. nullus. eod.

Quando Epiſcopus remittit ſervitia ſibi debita Eccleſiæ, ſtatuendo non imponere aliud ſervitium, non intelligitur procurationem remiſiſſe in viſitatione. c. cùm. 21. de cenſib. Sed præter penſionem, & procurationes præſcriptas non poteſt exigere ab ea Eccleſia aliquid aliud. cit. c. Non exigant procurationes ab Eccleſiis, niſi quando actu viſitant. c. procurationes. eod. Viſitantes debent mediocritatem in evectionibus & perſonis obſervare. & prædicatione correctioni ac reformationi vacare. cit. c. Tenentur autem Eccleſiæ Epiſcopo, in cujus Diœceſi ſunt ſitæ, facere procurationes per quartam decimarum, & alia Epiſcopalia. c. cùm. 19. eod.

Epiſcopus non viſitando perſonaliter, non debet habere procurationem ſub perſonæ, ſed illi, qui viſitat, à viſitatis providebitur. c. ſi Epiſcopus. de offic. ordin. in 6.

Eccleſiæ omnes, unà cùm decimis, dotibus & omnibus ſuis ad diſpoſitionem Epiſcopi ſpectant. c. 1. cum ſeqq. 2. 10. q. 1. Et unaquæque Parochia Epiſcopi proviſione regatur. c. regenda. ead. Resque Eccleſiæ judicio & poteſtate Epiſcopi gubernentur, & diſpenſentur. c. quæcunque. c. de his. ead. Et Epiſcopo redditur ratio de rebus Eccleſiæ. c. 1. 10. q. 3.

Epiſcopi nihil ex Diœceſium ſuarum jure præſumant auferre. c. conſtitutum. 60. 16. q. 1. Quartam tamen, vel tertiam retinere poſſunt. c. poſſeſſiones. 61. §. ſed illud. ead.

Res Epiſcoporum, indubitanter Eccleſiæ ſunt. c. ſimiliter. 58. ead.

Epiſcopi donatio ſinè conſenſu Capituli facta, non valet. c. Fraternitatem. 2. c. Fraternitatem. 2. c. paſtoralis. 7. de donat. vide Alienatio.

De rebus Eccleſiæ Epiſcopus nihil poteſt alienare, niſi cum conſenſu Capituli, & ut meliora proſpiciat. c. tua. De his, quæ fiu. à Prælat. Et irrita eſt donatio, venditio &c. Rei Eccleſiaſticæ abſque conſenſu & ſubſcriptione Capituli. cit. c. Nec poteſt ſine conſenſu Capituli Eccleſias etiam eas, in quibus habet jus patronatûs, concedere perpetuò aliis Eccleſiis. cit. c. Nec parœciales Eccleſias, vel earum reditus, ſinè hoc conſenſu, Monaſterio conferre, licèt Patronus ipſe conſentiat. c. Paſtoralis. eod.

Epiſcopus poteſt compellere hæredem, & ei interdicere res ſibi relictas, cum fructibus, à teſtatore, donec fecerit, quod juſſit teſtator. c. ſi hæredes. 6. de teſtam.

Epiſcopus debet adimplere voluntatem defuncti, ſi hæres in ea negligens fuerit. c. nos. 3. eod.

Epiſcopus poteſt compellere Patronos Eccleſiarum diſcordes ad concordiam. c. 1. de jure Patronat.

Epi.

Epiſcopus non poteſt minuere beneficium Clerici, ſinè conſenſu. c. ad hæc. de exceſſ. Prælat. Nec Eccleſiam alteri ſubjectam ab illius ſubjectione & obſequio liberare. cit. c.

Epiſcopus de rebus Eccleſiæ debet primùm ſibi poſtea Miniſtris, demum aliis fidelibus providere. c. nulli Epiſcoporum. 12. q. 1. Non tamen res illas in ſuam, ſuorumque proprietatem convertere. c. res Eccleſiæ. ead. Nec canonica officia propinquis committere. c. decenter. 6. diſt. 89. Nec Eccleſias per Regulares regi conſuetas, Clericis vel Laicis conferre. c. poſſeſſiones. de reb. Eccl. alien.

Epiſcopus poteſt delegare collationem beneficiorum. c. conſtitutus. 11. de conceſſ. Præbend.

Epiſcopus abſolvere poteſt, ubicunque conditor canonis, ſibi abſolutionem non reſervavit. c. nuper. 29. de ſent excomm.

Inter Epiſcopum Epiſcopo hæretico ſubſtitutum, & ipſum hæreticum Epiſcopum reverſum, & ex diſpenſatione receptum, dividitur Epiſcopatus juxta modum expreſſum in c. 1. de Parochiis.

Epiſcopi eſt concedere indulgentias, cognoſcere de cauſa matrimoniali, pœnitentias publicas concedere. Hinc inferior Prælatus non poteſt ſe in hoc immiſcere, niſi id ei competat de jure ſpeciali. c. accedentibus. de exceſſ. Prælat.

Epiſcoporum eſt conferre beneficia. c. ult. de ſuppl. neglig. Prælat. in 6.

Epiſcopus Sacerdotibus ac Miniſtris ſolus honorem conferre poteſt, ſolus auferre non poteſt. c. ult. diſt. 67.

Epiſcopi eſt in omnibus Parochialibus Eccleſiis Presbyteros inveſtire. c. nullus. 11. c. conſtitutiones. & ſeqq. 2. 16. q. 7.

Quilibet Epiſcopus Vice-Dominum & Oeconomum habeat. c. volumus. diſt. 89.

Metropolitanus conſtituat œconomos, quos Epiſcopus neglexit conſtituere. c. cum ſimus. 9. q. 3.

Epiſcopus & inquiſitor ſuper eodem facto poſſunt procedere communiter & diviſim, vel proferre ſententiam: in qua ſi diſcordent, referent ac Papam. Et Epiſcopi qualitercunque procedant, debent ſervare modum inquiſitoribus impoſitum. c. per hoc. 17. de hæret. in 6.

Non derogatur Ordinariis ſuper proceſſu hæreticorum, etſi Papa alicui deleget generaliter poteſtatem inquirendi. cit. c.

Epiſcopis nihil commune eſt cum publicis legibus. c. continua. 11. q. 1.

Epiſcopus qui commiſſam Eccleſiam adire noluerit, communione privetur. c. ſi quis. 7. diſt. 92. Vacantem autem Eccleſiam ſine Concilio integri Ordinis non adeat. c. ſi quis. 8. ead.

Sacerdotis tantùm officium gerat, quem ſua Parochia non recipit. c. ſi quis. 4. ead. Et de Epiſcopis à ſua Parochia non receptis. c. 5. & 6. ead.

Si in Provincia unus tantùm remanſerit Epiſcopus, cùm non ſint Comprovinciales Epiſcopi, qui ordinent, accipiantur Epiſcopi vicini. c. ſi forte. diſt. 65.

Epiſcopi qui Apoſtolicis ordinationibus ſubjacent, ſingulis annis Apoſtolorum liminibus ſe præſentent. c. juxta. diſt. 93. Et quicunque Epiſcopus ad Romanam Curiam veniens, papale palatium primùm viſitet, ad Papam, ſi opportunitas adſit, intraturus, ac reverentiam conſuetam eidem exhibiturus. Extrav. 3. comm. de majorit. & obed.

Epiſcopi non poſſunt ferre cenſuras in ſuos ſubditos, pro ſuis negotiis Romam euntes, ibi manentes, aut ab ea recedentes, nec illos privare beneficiis: contrà factum, irritum ſit. extrav. comm. 3. de privil.

Compoſitionem de Jure Primitiæ, unus ſolus Epiſcopus, cujus intereſt, poteſt impedire. c. ult. de majorit. & obed.

Sine Miſſa dicenda vel audienda Epiſcopum non decet tranſigere ullum diem. c. ult. de privil. in 6.

Per ſingulos annos debent facere Synodos Epiſcopales, & publicare agitata in Provinciali Concilio, & hæc negligentes ab executione officii ſuſpenduntur. c. ſicut. 25. de accuſat.

Si Epiſcopus male diſperſit facultates Eccleſiæ, ab ejus Patrimonio, quouſque de dilapidatione Rerum Eccleſiaſticarum cognoſcatur, ſubmovendus eſt. c. ſi Epiſcopus. §. Quod ſi. 1. q. 2.

Epiſcopi ſemper in publico, ſuperindumentis lineis uti debent, niſi Religioſi ſint. c. Clerici officia. de vit. & honeſt. Cleric.

Epiſcopus Sacerdos neceſſario eſſe debet. c. ex literis. de Exceſſ. Prælat.

Nihil facilius & acceptabilius eſt Epiſcopi, Presbyteri, aut Diaconi officio, ſi perfunctoriè & adulatorie res agatur; & nihil periculoſius ac difficilius, ſi bene fiat: verùm in illo nihil eſt coram Deo miſerius; in hoc nihil beatius. c. ante. diſt. 40.

Epiſcopo ſeniò confecto, vel perpetuò morbo gravato, vel dementi, à Capitulo, cum conſenſu ipſius dari poteſt Coadjutor, qui mortuo ſuccedat. c. un. de Cler. ægrot. in 6. c. ſcripſit. 7. q. 1. c. non autem. & ſeqq. 2. c. petiiſti. & ſeq. ead.

Epiſcopus Succeſſorem ſibi ſubſtituere non poteſt. c. Epiſcopo. 8. q. 1. Niſi morti vicinus, Conſilio Epiſcoporum, qui jus eligendi Succeſſorem habent. c. 4. ead. Eo vivente, alius ei ſuccedere non poteſt. c. factus. cum ſeq. 7. q. 1.

Epiſcopus hæredem non habens, alium hæredem, quàm Eccleſiam non inſtituat. c. Epiſcopus. 14. 12. q. 2.

Epiſcopo inteſtato Eccleſia ſuccedit in integrum. c. penult. 13. q. 5. Si nulli ſint cognati. c. ult. ead.

Mortuo Epiſcopo, vel ob Exceſſus amoto, fiat inventarium convenientibus œconomis, & Clericis, rerum: nihil autem ex rebus Eccleſiæ detur pro labore. c. charitatem. 45. 12. q. 2.

Res mortui Epiſcopi per Archi-Presbyterum, vel Archi-Diaconum, aut in Eleemoſynas diſpenſentur, aut Succeſſori reſerventur. c. de Laicis. 46. ead. Nec Metropolitanus rapiat. c. non liceat. 48. ead.

Epiſcopo defuncto nullus quidquam de domo mobilis vel immobilis rei Eccleſiæ invadat; ſed is, cui domus commiſſa eſt, adjuncto ſibi uno vel duobus Clericis omnia conſervet, uſque ad tempus Epiſcopi ſubſtituendi, c. hæc. 98. c. non liceat. 43. ead.

Epiſcopali Sede vacante, Capitulum habet juriſdictionem. c. un. de major. & obed. in 6. Aliis Eccleſiis vacantibus, donec inſtituatur aliquis, conſtituat Epiſcopus œconomum, qui fructus percipiat, quos vel in utilitatem Eccleſiæ expendat, vel perſonis futuris, fideliter reſervet. c. cùm vos. de offic. Jud. ordin.

Epiſtolæ decretales.

Inter canonicas Scripturas, Decretales Epiſtolæ connumerantur. c. in Canonicis. diſt. 19. & diſt. 20. in princ.

Epiſtolæ Decretales ſummorum Pontificum vim authoritatis habent, etſi in canonico codicis ordine non inveniantur. c. 1. cum ſeqq. & c. ità. diſt. 19.

Aliorum ſcripturæ ſcripturis Romanorum Pontificum non ſunt præponendæ. c. 1. diſt. 20.

Eremita.

Eremita poteſt eligi in Abbatem. c. cùm Monaſterium. 13. de elect.

Eremitis, ſeu iis, qui de licentia Majorum ſuorum vitam eremiticam ſeu ſolitariam eligunt, non interdicitur, quin cellas, manſiones, ſeu habitacula in eremo, ſive locis, ubi non ſunt hominum habitationes de propinquo, acquirere ac mutare poſſint, quemadmodum interdictum eſt Religioſis mendicantibus. c. un. §. fin. de exceſſ. Prælat. in 6.

Eremita teſtari poteſt de rebus ſuis, non Religioſus. c. perlatum. §. è contra. 19. q. 3.

Error.

Error alius eſt perſonæ, alius fortunæ, alius conditionis, alius qualitatis. c. un. §. ad hæc. 29. q. 1. Error perſonæ eſt, cùm putatur eſſe Petrus, & eſt Plato; fortunæ, cùm putatur eſſe dives, & eſt pauper: Conditionis, cùm putatur eſſe liber, & eſt ſervus; Qualitatis, cùm putatur eſſe bonus, & eſt malus. cit. c. & §. v. verum eſt. ead. Error fortunæ & qualitatis conſenſum matrimonii non excludit; ſic verò perſonæ & conditionis. cit. c. §. error. & §. ad hæc. Et error conditionis etiam contractum matrimonium dirimit. c. ult. de conjug. ſerv. Error materiæ conſenſum excludit in contractibus. cit. c. unico. §. His ità. Error nominis vitiat reſcriptum. c. ſignificante. 34. & ſeq. de reſcript. Error facti non nocet, modò ante ſententiam error probetur, ſeu negotio nondum finito. c. ult. de confeſſ.

Error, cui non reſiſtitur, approbatur. c. error. c. conſentire. diſt. 83.

Qui errat, non ſentit, adeòque nec conſentit aliis. c. un. §. his. 29. q. 1.

Non qui aliquid neſcit, errat, ſed qui putat ſe ſcire, quod neſcit, errare probatur. c. quamvis. diſt. 38. Quia nempe pro vero approbat falſum, quod eſt erroris proprium. ibid.

Errante damnabilior eſt, qui ejus defendit errorem. c. qui aliorum. 24. q. 3.

Errantes condemnans, probet ſe odiſſe vitia. c. ſufficiendis. 9. §. & libet. diſt. 86.

Non prodeſt ſuo errore non pollui, qui alieno conſentit. c. conſentire. diſt. 83.

Erranti videtur conſentire, qui ad reſecanda, quæ corrigi debent, non occurrit. cit. c.

Non omnis error conſenſum evacuat. c. un. §. ad hæc. 29. q. 1.

Magiſtri erroris exiſtunt, qui veritatis diſcipuli non fuêre. c. quid. 30. 24. q. 3. Diſciplinam contemnunt, ſapientioribus doctioribusque non credunt. cit. c.

Errantes, & in errorem mittentes à fide, excommunicentur. c. Apoſtolicæ. 13. ead.

Errare convincitur, qui alios errantes, cùm poteſt, ab errore non revocat. c. qui. 2. de hæret.

Errorem ſuum publicè abjurare debet ab errore reverſus. c. ad abolendam. 9. eod.

Errorem ſuum revocare debet Judex. c. qualiter. 17. de accuſat.

Suum errorem corrigere cuique licet. c. loci. §. aliud. 35. q. 9. & illicitè commiſſa in melius revocare. c. ſeq. ead.

Si error intolerabilis in ſententia ſit expreſſus, non valet ſententia. c. cùm contingat. 36. de offic. Deleg. c. ſolet. 2. de ſent. Excomm. in 6. Si contra matrimonium ſit lata, retractatur, cum de errore conſtiterit. c. Fraternitatis. 6. de frigid. & malefic.

Errore relicto ſequamur veritatem. c. conſuetudo. 8. diſt. 8.

Erroris vetuſtas eſt conſuetudo ſine veritate. cit. c.

Cunctorum errorum mater eſt ignorantia. c. 1. diſt. 38.

Errorem fingere nemo debet in præjudicium alterius. c. ſacro. 48. de ſent. Excomm.

Erronea conſcientia deponenda eſt. c. per tuas. 35. de Simon.

Deus multos errare permittit, ut cùm inſultant nobis, & interrogant, quæ neſcimus, vel ſic excutiamus pigritiam, & divinas Scripturas diſcamus. c. ult. 24. q. 3.

Erubeſcentia.

Erubeſcentia ipſa de malo, partem habet remiſſionis. c. quem. 88. diſt. 1. de pœnit.

Qui erubeſcit pro Chriſto, fit dignus miſericordiâ. cit. c. §. laborat.

Evangelium.

Teſtamentum vetus Lex rigoris, Evangelium Lex gratiæ, ac manſuetudinis oſtenditur. c. hæc autem. 15. §. ex his omnibus. uſque ad finem. cum c. ſeq. 23. q. 4.

Dicere, Legem cum Evangelio, & Circumciſionem cum Baptiſmo ſervandam eſſe, eſt hæreſis damnata. c. majores. de Baptiſmo.

Evangelium ſtando, non ſedendo, audire debemus. mandatur id. c. Apoſtolica. 68. diſt. 1. de conſecr.

Evan-

Y

Digitized by Google

Evangelicis, Apoſtolicis, & Canonicis Decretis, non poſſunt Imperatorum Leges inferre præjudicium. c. 1. in fin. diſt. 10.

Quod Evangelicis Regulis obſtat, Imperatori agere non licet. c. non licet. 2. ead.

Antequam Evangelicum clareſceret, multa permittebantur, quæ tempore perfectioris diſciplinæ penitus ſunt eliminata. c. 1. 26. q. 2.

Evchariſtia.

In Evchariſtia, ipſe Sacerdos & Sacrificium Chriſtus. c. firmiter. §. una verò. de ſumma Trinit.

Sub ſpeciebus verè continentur Corpus & Sanguis Chriſti. cit. c. in qua fit transſubſtantiatio Panis & Vini in Corpus & Sanguinem Chriſti. ibid.

Hoc Sacramentum nemo poteſt conficere, niſi Sacerdos. cit. c.

Aqua miſcetur vino & cum vino transſubſtantiatur. c. cum Marthæ. §. quæliviſti etiam. de celebr. Miſſæ.

Tria in hoc Sacramento diſtinguenda: Forma viſibilis, veritas Corporis, & virtus ſpiritualis. Forma eſt Panis & Vini: Veritas Carnis & Sanguinis: Virtus unitatis & Charitatis. Primum eſt Sacramentum, & non res: Secundum eſt Sacramentum & res: Tertium eſt res, & non Sacramentum. cit. c. §. diſtinguendum. plura eod. c. de hoc Myſterio.

In ſpecie Panis & Vini Sacramentum ſuum nobis Chriſtus miniſtravit, quia paſſus pro nobis commendavit in hoc Sacramento Corpus & Sanguinem ſuum, quod etiam fecit & nos ipſos; nam & nos ipſius Corpus facti ſumus, & per miſericordiam eius, quod accipimus, nos ſumus. c. quia. 36. diſt. 2. de conſecr.

De veritate Corporis & Sanguinis ambigere non licet, ſicut nec de Incarnatione Verbi. c. in quibus. 38. ead.

Non naſcitur, ſed per conſecrationem, Chriſti Corpus & ſanguis conficitur. c. Panis. 39. ead. Ante benedictionem eſt panis & vinum; poſt benedictionem eſt Corpus & Sanguis Chriſti. c. ante. 40. cum ſeqq. 2. c. panis. 55. ead.

Viſibilis creaturæ in Chriſti Corpus & Sanguinem inviſibiliter convertuntur; quia Corpus aſſumptum ablaturus erat Chriſtus ab oculis noſtris, & ſideribus allaturus, ideo neceſſarium erat, ut in Cœnæ Die, Sacramentum nobis Corporis & Sanguinis ſui conſecraret, ut coleretur jugiter per Myſterium, quod ſemel offerebatur in pretium: ut quia quotidiana & indefeſſa currebat pro hominum ſalute redemptio, perpetua etiam eſſet redemptionis oblatio, & perennis victima illa viveret in memoria, & ſemper præſens eſſet in gratia. c. quia Corpus. 35. ead.

Confeſſio Berengarii de veritate Corporis & Sanguinis Chriſti in Euchariſtia, Romæ coram 113. Epiſcopis facta. c. Ego Berengarius. 42. ead.

Non carnaliter, ſed ſpiritualiter Chriſti Corpus & Sanguinem accipere debemus. Carnaliter intellexerunt, qui Corpus, prout in cadavere laniatur, & ſanguinem, prout è corpore effunditur, putaverunt. c. Prima. 44. ead.

Quomodo Chriſti Corpus, quod pependit in Cruce accipiatur in Evchariſtia, & quomodo non. Ipſum quidem, & non ipſum: ipſum inviſibiliter, & non ipſum viſibiliter. c. Non hoc Corpus. 45. ead.

Quid ſit Corpus Chriſti manducare, & Sanguinem ejus bibere. Qui non manet in Chriſto, & Chriſtus in eo, hic, etſi accipiat Sacramentum, non manducat & bibit, ſed tormentum ſumit. c. Quid eſt. 46. ead. Qui credit in eum, manducat eum: Inviſibiliter ſaginatur, quia & inviſibiliter renaſcitur. c. ut quid. 47. ead. Illum manducare, eſt refici, illum bibere. eſt vivere. c. Qui. 58. ead. Dupliciter intelligitur Caro & Sanguis Chriſti, nempe vel ſpiritualis illa atque Divina, de qua ipſe ait: Caro mea verè eſt cibus &c. vel illa, quæ crucifixa eſt, & Sanguis, qui militis lanceâ effuſus eſt. c. dupliciter. 49. ead.

Qui indignæ accipit, Corpus Domini accipit: non malum accipiendo, ſed malè accipiendo, locum in ſe diabolo præbet, ſicut Judas. c. ſicut. 68. ead.

Exemplis Mannæ de cœlo, & aquæ de petra probatur converſio Panis & Vini in Corpus, & Sanguinem Chriſti. c. Revera. 69. ead.

Quando Chriſtus manducatur, Vita manducatur; nec occidetur, ut manducetur, ſed mortuos vivificat. Manet integer totus in Cœlo, manet integer totus in corde tuo. c. invitat. 70. ead.

Non in figura, ſed in veritate adeſt Corpus & Sanguis Chriſti in Evchariſtia. c. utrùm. 72. c. in Chriſto. 82. Et veram Carnem, & verum Sanguinem ſumimus. c. ſicut. 84. ead.

In Sanguine Agni Vet. Teſt. præfigurabatur Sanguis Chriſti, qui nunc verè ſumitur. c. quid ſit. 73. ead.

Myſterium fidei dicitur, quia credere debes, quod ibi ſalus noſtra conſiſtit. cit. c. §. Myſterium.

In Evchariſtia aliud videtur, aliud intelligitur. cit. c. in fin.

Poſt conſecrationem etſi figura panis & vini maneat, non tamen panis & vinum; ſed ſolùm eſt ibi Corpus & Sanguis Chriſti. c. omnia. 74. ead.

Corpus Chriſti, etſi ſemper ſumatur, ſemper tamen manet Chriſtus integer & vivus. c. Qui manducat. 75. ead. Vivit manducatus, quia ſurrexit occiſus. ibid.

De Hoſtia, quæ in Chriſti commemoratione mirabiliter fit, edere licet: de illa verò, quam Chriſtus in Ara Crucis obtulit, ſecundùm ſe, nulli edere licet. c. de hac. 76. ead.

In ſingulis particulis eſt totum Chriſti Corpus. c. ſinguli. 77. ead.

Ubi pars eſt Corporis, eſt & totum. Eadem ratio eſt in Corpore Domini, quæ in Manna, quod in ejus figura præceſſit; de quo dicitur: qui plus collegerat, non habuit ampliùs: neque qui minus paraverat, invenit minus. c. ubi pars. 78. ead. Non eſt omnino quantitas viſibilis in hoc æſtimanda Myſterio; ſed virtus Sacramenti ſpiritualis. ibid.

Figura eſt in ſpecie, & veritas in ſubſtantia. c. Corpus. 79. ead.

Qui quotidie communicat, nec laudatur, nec reprehendirur. c. quotidie. 13. diſt. 2. de conſecr.

Qui ſemper peccat, ſemper cœleſtis Sacramenti medicinam accipiat. c. ſi quotieſcunque. 14. ead. Et iteratur Euchariſtia quotidie, quia quotidie peccamus. c. utrum. 72. ead.

Non abſtineat quis à communione, nisi tanta ſint peccata, ut excommunicationem mereantur. c. ſi non. 15. ead.

Qilibet ſingulis annis ad minus in Paſcha communicare debet. c. omnis. de pœnit. Quiſque fidelium ter in anno communicet, in Paſchate, Pentecoſte, Nativitate. c. etſi non. 16. diſt. 2. de confecr. In Cœna Domini fideles communicent. c. in Cœna. 17. ead. Qui prædictis diebus communicare nolunt, inter Catholicos non habeantur. c. ſæculares. 19. c. omnis. 21. ead.

Corripiantur, qui in Eccleſia communicare contemnunt. c. hi. 20. ead.

Ante ſacram Communionem abſtineat vir ab uxore. c. omnis. 2. 1. ead.

Jejuni debemus ſumere Euchariſtiam. c. liquidò. 54. ead.

Etiam qui indignè communicat, Corpus Chriſti accipit. c. ſicuc Judas. 68. ead.

Euchariſtiam propter infirmos ſemper habeat paratam Presbyter. c. Presbyter. 93. ead. Debet mundè ſervari, & in ejus elevatione, populus debet ſe inclinare: & ad infirmum debet deferri in habitu decenti, & cum lumine; transgreſſores autem ſunt graviter puniendi. c. ſanè. de celebr. Miſſar.

Euchariſtia eſt præclare ebrietas, quæ ſobrietatem mentis operatur. qui enim Spiritu inebriatur, radicatus in Chriſto eſt. c. in. 83. diſt. 2. de conſecr.

Reverſis non eſt neganda Communio. c. ſcenicis. 96. ead.

Evomens Euchariſtiam, quâ pœnitiâ ſit dignus. c. ſi per. 28. ead.

Eventus.

Eventibus futurorum fallitur humani judicii incertitudo. Extrav. c. quia. in princ. de torneam.

Evictio.

Evicta re, venditor de evictione emptori non tenetur, ſi emptor venditori non denunciârit, ut rem ſibi venditam defendat; vel contumaciter ſe abſentaverit tempore ſententiæ; vel per injuriam Judicis, ſententia lata fuerit contra ipſum. c. ult. de empt. & vend.

Evidentia.

Evidentia rei, vel confeſſione legitimâ conſtat quid. c. penult. de adult.

Evidens & manifeſtum Synonyma ſunt. c. conſtitutionem. 2. in princ. de V. S. in 6.

Evlogiæ.

Non debent cogi Presbyteri, ut ad Concilia ſacra Evlogias deferant. c. de Evlogiis. diſt. 18.

Examinare.

Sententia non debet præcedere Examen. c. eorum. 76. 11. q. 3.

Examinare debet Judex teſtes diligenter, & prudenter de ſingulis circumſtantiis, videlicet de cauſis, perſonis, loco, tempore, viſu, auditu, ſcientia, fama, &c. c. cùm cauſam. 37. de teſtib.

Examinandi ſunt teſtes ſingillatim & ſecretò, aliàs non valent. c. venerabili. 52. eod.

Examinare iterum poteſt teſtes, qui obſcurè dixerunt, poſt ipſorum publicationem, Judex ex officio inquirens. c. cùm clamor. 53. eod.

Examinat, non mutat cauſæ merita bonis Judex. c. judicet. §. bonus. 3. q. 7.

Examinatio ad eum pertinet, ad quem pertinet confirmatio. c. venerabilem. 34. de elect.

Examinatio à non ſuo Judice facta, non valet. c. licet. 5. de Offic. Legat. c. bonæ. 23. de elect.

Examinari debet poſtulatio, ſicut & electio. c. ult. de translat. Epiſc.

Abſque examinatione nullus Clericus eſt ordinandus. c. nullus. 2. diſt. 24.

Examinanda ſunt miracula per teſtes, & qualiter. c. venerabili. 52. de teſtib. Nempe examinando teſtes ſingillatim, diligenter, de his, quæ teſtificari ſunt, ac circumſtantiis. ibid. §. idem Epiſcopus.

Exceptio.

Vis exceptionis eſt, non ut condemnetur actor in id, quod in exceptione deducitur; ſed ut actionem excludat. c. 2. de ordin. cognit. c. 1. de except.

Exceptio æquè ac actio à Judice eſt attendenda, etiamſi ſimpliciter cognitio Judici mandati ſit, certâ formâ expreſſa: hoc enim caſu videtur, quòd exceptiones debeat admittere. c. ex parte. 13. de Offic. Deleg. Niſi tamen ità cauſa ſit delegata, nè Judex ullas exceptiones admittat. cit. c. v. niſi exprimatur.

Exceptio multò magis illi competit, cui competit actio. c. qui ad agendum. 71. de Reg. Jur. in 6. Ei tamen denegatur exceptio, qui eodem crimine laborat, quod objicit. c. cùm Eccleſiaſticæ. 3. de except. c. conſtitutis. 23. de appellat. c. pro illorum. 22. de Præbend. c. intelleximus. 6. §. quodſi prædicto. & c. ult. in fin. de adulr. c. nihil iniquus. 32. q. 6. Vide tamen c. dilecti. 8. de except. ubi permittitur in defenſione ſuæ Eccleſiæ.

Exceptionem objiciens non videtur de intentione actoris confiteri. c. exceptionem. 63. de R. J. in 6. Et c. cùm venerabilis. 6. de except.

Qui exceptione uſus eſt, eo, contra quod excepit, poſtea uti pro ſe non poteſt. c. cùm olim. 19. v. licet enim. de cenſib.

Non eſt in mora, qui exceptione ſe poteſt tueri. c. non eſt. 60. de R. J. in 6.

Nemo

Nemo pluribus Exceptionibus uti prohibetur, quamvis diverſæ ſint. c. nullus. 20. eod.

Exceptio probari debet. c. Exhibita. de Judic. c. quod. §. item. 6. q. 5. deficiens in probatione. Exceptionis punitur in Expenſis. c. accedens. 23. de accuſar.

Exceptione probatâ, quæſtio principalis perimitur. c. 1. de ordin. cognit.

Exceptio priùs diſcutienda, quàm cauſa principalis. cit. c.

Exceptio replicatione tollitur. c. cùm. 3. de Except. Non tamen in defanſione Eccleſiæ. c. dilecti. 8. eod.

Exceptio ſemel acquiſita ex ſententia, ſemper durat. c. de illa 6. de divort.

Propter Exceptionem non admiſſam appellari poteſt; ſed in appellatione debet hæc ipſa exprimi. c. Dilecto. 63, de Appell. Cùm Exceptio legitima proponitur & Judex eam non admittit, appellatur: in cauſa verò appellationis, non eſt neceſſe probare, quòd hoc Exceptio propoſita vera fuerit; ſed tantùm, quod non fuerit admiſſa. c. cùm cauſa. 22. de offic. deleg.

Exceptio & negotium principale ſimul tractari non debent. c. Exhibita. 19. de Judic.

Exceptionem novum objiciens jurabit, ſe noviter illam percipiſſe. c. Paſtoralis. 4. de Except.

Excipere non debemus, ubi Jus non excipit. c. quoniam. 2. de Conjug. Lepros.

Qui excipere non poteſt, denunciare, vel accuſare poteſt. c. conſtituris. 46. de Appell.

Excipiens non videtur fateri ea, quæ in Exceptione includuntur. c. cùm. 6. §. adjiciens. de Except.

Reus excipiens priùs auditur, & exceptione probatâ, reſpondere non cogitur. c. cùm. de ordin. cognit.

Excipere reus debat intra tempus datum; ultra illud non auditur, nisi aliquid de novo emerſerit, c. Paſtoralis. 4. de Except.

Qui nihil excipit, cùm poteſt, alienâſſe intelligitur totum Jus ſuum. c. quia. 22. de privil. Non axcipiens ſemel, de cœtaro excipere non valet; unda citiùs perditur exceptio, quàm actio. c. inſinuante. 25. de offic. deleg.

Si quis præſumitur exceptionem malitiosè proponere, Juramentum debet præſtare, quòd malitiosè eam non preponat. c. cùm Dilectus. 32. de Elect.

Exceptio citationis ultra duas Diætas valet. c. olim. 7. de Except.

Exceptio *criminis* non obſtat agenti poſſeſſorio adipiſcendæ in beneficialibus, nisi de eo ſit infamatus, c. accedens. 23. de accuſ. Et ſi cui per exceptionem objiciatur crimen, & non probetur, ſi de illo crimine eſt aliàs infamatus, indicitur illi purgatio Canonica. cit. c.

Crimen opponitur excipiendo, accuſando, denunciando. c. ſuper. 16. de accuſat.

Cùm crimen per modum exceptionis objicitur, poteſt Procurator intervenire. cit. c. ſuper.

Quando crimen per modum exceptionis opponitur, ut ab accuſatione, vel teſtimonio quis repellatur, non eſt neceſſaria inſcriptio. cit. c.

Quando crimen in modum exceptionis objicitur, ut quis à promotione officii repellatur, ſi ante confirmationem, non eſt neceſſaria inſcriptio; ſi poſt confirmationem, excipiens inſcribit ad pœnam extraordinariam, ſi per exceptionem dejicitur ab obtento. cit. c. §. cum autem.

Si crimen excipitur contra Teſtem, à teſtimonio repellitur. c. cùm. 2. de ordin. cognit. non tamen ei pœna infligitur. cit. c. §. quemadmodum.

In crimine Simoniæ permittitur exceptio inimicitiæ & conſpirationis; non autem aliæ, ut adulterii, furti. c. licet. 31. de Simon.

Contra agentem *unde vi*, aut *quod vi*, aut *clam*, non obſtat objectio criminis, ad avertendum agentem in ſua Exceptione. c. Item. de reſtit. ſpoliat.

Exceptio *dilatoria* fori, initio litis opponenda & probanda. c. ſi quis. 2. §. Exceptio. 3. q. 6. c. inter. 20. de ſent. & re judic.

Exceptio dilatoria debet priùs diſcuti & terminari, quàm ſuper principali procedatur. c. 1. de reſtit. ſpoliat. in 6.

Judex debet ſtatuere terminum ad omnes dilatorias proponendas, poſt quem terminum non audiet, niſi fortè aliqua de novo competens exorta fuerit: vel is, qui voluerit eam opponere, fidem faciat Juramento, ſe poſteriùs ad ejus notitiam perveniſſe. c. Paſtoralis. 4. de Except.

Exceptiones dilatoriæ ſunt ante conteſtationem litis opponendæ. c. cùm. 62. de Appell.

Super Exceptione dilatoria teſti inducto non creditur ſuper principali, nec cogitur de principali deponere. c. de teſtibus, 29. de Teſtib.

Exceptionem dilatoriam repulſam in cauſa principali, non poteſt appellans repetere in cauſa appellationis, c. ult. de Appell. in 6.

Exceptio *Doli*, patitur replicationem Doli. c. penult. de adult.

Exceptione doli ſubmovetur, qui petit, quod eſt reſtituturus. c. dolo. 59. de R. I. in 6.

Exceptio *Excommunicationis*, quamvis dilatoria ſit, quandoque poteſt opponi. c. Exceptionem. 12. de Except.

Excommunicatus excipere poteſt; ſed non reconvenire. c. cùm inter. eod.

Exceptio Excommunicationis, ſi opponatur poſt rem judicatam, impeditur executio, ſententia tamen valet. c. 1. de Except. in 6.

Exceptio Excommunicationis publicæ licèt non opponatur, excommunicatus tamen repellendus eſt judicis officio. c. Exceptionem. 12. de Except.

Pro defenſione Eccleſiæ ſuæ, poteſt quis opponere exceptionem Excommunicationis, perjurii, vel aliam legitimam exceptionem: nec per replicationem Excommunicationis, vel perjurii, &c. repelli poteſt. c. dilecti. 8. eod.

Exceptione Excommunicationis non obſtante, valet reſcriptum impetratum in cauſa appellationis: licèt de Excommunicatione lata poſt appellationem à gravamine, non faciat mentionem, c. dilectæ. eod.

Exceptio Excommunicationis proponitur etiam in foro ſæculari. c. decernimus.8. de ſent. Excomm. in 6,

Exceptio Excommunicatinnis opponitur dilatoriè quandocunque peremptorio non obſtante termino, Clem. on. de Except.

Exceptio Excommunicationis repellit agentem. c. prudentiam, 21. de offic. deleg.

Statuuntur, quædam circa Exceptionem Excommunicationis. c. 1. de Except, in 6. nempe ut oppone ıs exprimat ſpeciem, & nomen excommonicationis: ut intra 8. dierum ſpatium(die, in quo opponit, non computato) apertiſſimis documentis probare eam valeat. Si non probaverir, judex in cauſa procedat, & reum in Expenſis, quas actor ob hoc diebus iliis ſe feciſſe docuerit, præhabitâ taxatione condemnet. Quodſi iterum objiciatur, & probetur eadem, vel alia Excommunicatio, actor repeliatur, donec abſolutionem obtineat, acta nihiiominus vaieant. Uitra duas vices hæc Exceptio non opponatur, nisì ex nova cauſa &c.

Exceptio *falſi* ſemper poteſt opponi & ſententia falſorum inſtrumenrorum prætexto lata, uſque ad 20. annorum ſpatium, veritate compertâ retractari. c. cùm Venerabilis, 6. de Except.

Exceptio de falſi ſoggeſtione, poſt litem conteſtatam, non valet. c. ſuper, 10. de Appell.

Exceptio falſitatis ante & poſt ſententiam objici poteſt. c. cùm. 6. de Except.

Exceptio contra teſtes, quòd corrupti falſum dixiſſent, poteſt opponi ante & poſt ſententiam. c. licet, de probar.

Exceptio falſi procuratoris & ante & poſt ſententiam objici poteſt, & eâ probatâ judiciom nullum eſt. c. in noſtra. de Procurat. (Et Domino non nocet ſententia. ibid.) c, licet. 9. de probat. c. cùm venerabilis. 6. de Except.

Exceptio *Gravaminis* propoſita ante ſententiam, in cauſa Appellationis, debet vera eſſe. c, cùm I. & A. 22. de ſent, & re judic.

Exceptio *Ignorantiæ* datur, ſi quid errrore, vel ignorantiâ geſtum eſt, c. Apoſtolicæ. 9. in princ. de Cler. Excomm. Fallit tamen in ignorantia juris: hæc non præſtat exceptionem, vel excuſationem c. ignorantia. 13. de R. I. in 6. c. turbatur. §. notandum. & §. item ignorantia. 1. q. 4. Si tamen non craſſa aut ſupina fuerit, excuſat. c. ult. in princ. de Conſtit. in 6. Item ſi agator de damno vitando. cit. c. turbatur. §. item ignorantia. Sed tamen ſi in delictis juris ignorantia prætendatur, hoc caſu ad evitandam pœnam, probabilis juris ignorantia exceptionem vel excoſationem non præſtat. cit. §. item ignorantia. v. non ità ſi delictum.

Exceptio ignorantiæ non prodeſt, ſi ſupina & craſſa fuerit facti ignorantia, c. ult. v. dum tamen. de Conſtit. in 6. Hoc autem caſu diſpenſari poteſt. c. Apoſtolicæ. 9. §. cæterùm ſi fortè. de Cler. Excomm.

Advertendum, quòd alia ſit igoorantiâ facti, alia Juris. Alia facti, quod oportuit ſcire, alia facti, quod non oportnit ſcire. Et ignorantia juris, alia joris naturalis, quæ adultis damnabilis eſt: alia civilis, quæ aliquibus damnabilia, aliquibus non. cit. c. turbatur. §. notandum.

Nec etiam prodeſt exceptio, ſi culpâ ignorantis acciderit, quò minùs ſciverit: vel ſi voluntaria ſit ignorantia. c. ult. diſt. 37. & diſt. 38. in princ. Si tale ſit factum, quod oportuit ignorantem ſcire, c. turbatur. §. notandum. 1. q. 4. c. quamvis, 10. de R. I. niſì minor ſit ætate. cit. c. turbator. §. fin.

Si fæmina vel miles Jus ignoraverit, excuſatur, niſi Jus naturale ignorâſſe dicatur. cit. c. turbatur. §. item ignorantia. ead.

Si quis in jus alterius ſuccedens, jus ejus ignorâſſe dicatur, exceptio ignorantiæ ei prodeſt, c. cùm quis. 14. de R. I. in 6.

Si Exceptio *Juriſdictionis* excluſiva, ob quam fuit appellatum, probatur vera, Judex Appellationis non debet de principali cognoſcere; ſed ſuperſedere. c. olim. 7. de Except.

Exceptio de judice ſuſpecto admittitur. c. cùm inter. 5. eod.

Exceptio de *loco* ſuſpecto admittitur. c. ex parte. 47. de Appell.

Exceptio contra mulierem vendicantem ſibi aliquem in maritum, admittitur, ſi opponatur Conſanguinitas: quæ priùs diſcutienda eſt, quam ſuper matrimonio pronuncietur; & ſufficit ſuper ipſo principali pronunciare. c. 1, de Ord. Cognit.

Exceptio *Nativitatis* obſtat petenti hæreditatem, quæ priùs coram Eccieſiaſtico Judice debet terminari. c. tuam. eod.

Si defectus Natalium excipitur, quantùm ad ſucceſſionem, primò debet terminari cauſa natalium. cit. c.

Exceptio paupertatis impedit executionem ſententiæ etiam latæ in poſſeſſorio, c. olim. 16. de reſtit. ſpoliat.

Exceptio *peremptoria*, qualis eſt præſcriptio longi temporis, ſufficit, in initio litis, conteſtari. c. ſi quis. 2, §. Exceptio, 3. q. 6. c. ult. §. fin. 3. q. 3.

Exceptio peremptoria ante litem conteſtata admitti non debet. c. exhibita. 19. de Judic. c. 1. de lit. conteſt. in 6. Et litis conteſtationem non impedit niſì ſi de re judicata, tranſacta ſeu finita. ibid. cum ſeq.

Exceptio peremptoria ante ſententiam oppóſita, debet examinari priùs, quàm ſententia ſuper principali quæſtione feratur. c. 1. de ordin. cognit.

Super exceptione peremptoria ſeu incidenti, non prononciatur, ſed ſuper quæſtione principali. cit. c.

In exceptione peremptoria probanda deficiens, acceptis induciis, fundatâ intentione actoris, debet ſtatim in expenſis condemnari, & ſolvere, non expectatâ definitivâ. c. finem. 5. de dol. & contum. Quodſi ſolvere non poſſit, ad arbitrium judicis punietur. ibid.

Exceptio peremptoria poteſt opponi & probari, poſtquam renunciatum eſt productioni teſtium ſuper negotio principali. c. de teſtibus. 29. de teſtib. Et publicatis atteſtationibus. cit. c.

Exceptio

Exceptio peremptoria poteſt proponi in cauſa appellationis. c. cùm. 10. de fide Inſtrum.

Exceptio *rei judicatæ* non competit reo abſoluto. c. penult. de Except.

Exceptio rei judicatæ per Eccleſiaſticum judicem admitti debet in foro ſæculari; Et contrà; niſi periculum animarum inducat. c. cùm. eod. in 6.

Exceptio rei judicatæ, tranſactæ, finitæ, impedit conteſtationem litis. c. 1. de lit. conteſt. in 6.

Exceptio *Spoliationis* à tertio facta, probari debet infra 15. dies, poſt diem, in quo proponitur, alias fit denunciatio expenſarum. c. 1. de reſtit. ſpoliat. in 6.

Exceptio ſpoliationis in criminalibus admittitur à tertio facta, modò ſit de tota ſubſtantia vel majori part. cit. c.

Exceptio ſpoliationis ab alio facta, quàm ab actore, non admittitur in civilibus negotiis. cit. c.

Exceptio ſpoliationis privatarum rerum non obſtat agenti ſuper rebus Eccleſiaſticis, & contrà. cit. c. §. fin.

Qui excipit de ſpoliatione facta à tertio, intra certum tempus à Judice ſtatuendum, debet reſtitutionem petere, aliàs pergetur in accuſatione. cit. c. §. ſolet.

Exceptio *Suſpenſionis*, contra quam replicatur de nullitate, ordinationem Eccleſiæ retardat. fit abſolutio ad cautelam, c. Apoſtolicæ. de Except.

Exceptio contra teſtem, probetur ante prolationem ſententiæ. c. 1. eod.

Habens plura beneficia contra alterum de pluralitate beneficiorum excipere non poteſt. c. cum. 3. eod.

De propoſitis Exceptionibus, & de toto proceſſu debet facere Judex mentionem, qui refert negotium ad Papam. c. in noſtra. 4. de Procurat.

Exceſſus.

Exceſſus ſunt corrigendi. Procem. Clem.

Ubi magis exceditur, ibi eſt ſeverius vindicandum. c. ult. de Exceſs. Prælat.

Exceſſus Subditorum, Magiſtratus debet corrigere. c. ut famæ. 35. de ſent. Excomm.

De Exceſſibus inferiorum debet ſuperior ex officio ſuo inquirere. c. un. ut Eccl. Benef.

Unius Exceſſus, non debet alteri præbere licentiam excedendi. c. petiiſtis. 20. de privil.

Exceſſus Clericorum puniendi ſunt pœnâ ſpirituali, non pecuniariâ. c. licet. 3. de pœnis.

Notarii plerumque excedunt metas in exigendo ſalario. c. ſtatutum. 11. §. Notarium. de reſcript. in 6.

Excommunicatio.

Excommunicatio dicitur ſententia, quâ à communione Corporis & ſanguinis Chriſti, notatus prohibetur. c. ad menſam 24 §. Hæc ſententia. poſt med. 11. q. 3. dicitur à Corpore Chriſti, & ab Eccleſiæ ſeparatio. c. nihil. c. Canonica. 107. ead. c. viduas 2. 27. q. 1. c. Tam Sacerdotes. 24. q. 3. Et à Deo. c. certum. ead.

Excommunicatione nulla major pœna in Eccleſia eſt. c. corripiantur. 24. q. 3.

Medicinalis, non mortalis eſt pœna. c. 1. in princ. de ſent. Excom. in 6. c. notandum in fin. 24. q. 3. c. multi. in princ. 2. q. 1. c. audi. 11. q. 3. c. corripiantur. 24. q. 3. unde excommunicans debet exercere officium corrigentis & medentis. cit. c. 1. in 6. Et Epiſcopus non debet innocentes ac minimis in cauſis culpabiles excommunicare. c. Epiſcopi. 8. 11. q. 3. c. nemo Epiſcoporum. 41. ead.

Excommunicatio non eſt contemnenda. c. nemo contemnat. & ſeqq. 2. 11. q. 3. licet foret injuſta. c. qui juſtus. ead.

Injuſta dicitur Excommunicatio ex cauſa, quando nullum ſubeſt crimen; ſed ſolùm propter Judicis odium juſtus damnatur. c. non ſolùm 77. §. aliquando. c. quatuor. 78. & ſeqq 5. 11. q. 3.

Injuſta dicitur Excommunicatio ex ordine, quando ordine non ſervato, in ſententia proceditur. c. ſervetur. 73. §. item ſententia ead.

Injuſta Excommunicatio coram Deo non ligat. c. quomodo. 44. ead.

Illicita non lædit eum, in quem fertur, ſed eum, à quo fertur. c. certum eſt. 9. §. illicita. 24. q. 3.

Excommunicatio alia eſt major, alia minor. c. ſtatutum. 13. de ſent. Excomm. in 6. ſimpliciter lata intelligitur major. c. ſi quem. 59. de ſent. Excomm.

Eorum Communionem non cogimur vitare, qui ſententiâ notati non ſunt Excommunicationis ſeu anathematis. c. ad menſam. 24. §. evidenter. 11. q. 3.

Cum nominatim excommunicatis non eſt communicandum. c. audi. 21. §. cum ergo. c. ſi quis. 26. §. ſed hoc ſpecialiter. ead.

Cum excommunicato comedere non licet. c. ad menſam. 24. ead.

Ubi peccatum non eſt evidens, ejici de Eccleſia nemo poteſt. c. nolite. 22. ead.

Pœnam Excommunicationis dupliciter ſubimus, & dum reatum incurrimus, & dum ſententiâ notamur. c. Curiæ. 20. verùm. c. audi. 21. ead.

Excommunicatorum nomina vicinis palàm, & publicè annuntientur. c. curæ. 20. ead. id quod intellige de nominatim excommunicatis. cit. c. §. verùm.

Pœna illicitè excommunicantis eſt, ut in tantum tempus à Communione ſacra abſtineat, quantum majori Sacerdoti viſum fuerit. c. de illicita. 6. 24. q. 3.

Ob peccatum unius, illicitè excommunicatur alter. c. 1. §. ut ergo. 24. q. 3. neque ob peccatum unius debet tota familia excommunicari. cit. c.

Quis excommunicare poſſit.

Papa poteſt Principes terræ. Extrav. comm. ad certitudinem. 3. in princ. de ſent. Excomm.

Excommunicare poſſunt Archidiaconi, & alii Eccleſiæ Prælati. c. 1. de eo, qui furt. ord. ſuſcep.

Abbas vel prior excommunicare poreſt Monachos ſuos. c. cùm in Eccleſiis. 10. de Major. & Obed.

Excommunicare poteſt Epiſcopus ſubditum alterius Epiſcopi, rarione criminis, quod in Ejus Epiſcopatu commiſit. c. placuit. 6. q. 3. c. ibi ſemper. c. ult. 3. q. 6.

Excommunicati non poſſunt alios excommunicare, vel judicare. c. audivimus. c. ait, & ſeq. c. miramur. 24. q. 1.

Mulier excommnnicare non poteſt. c. dilect. 12. de Maj. & Obed.

Quinam Excommunicationem incurrant.

Excommunicari non poteſt niſi Chriſtianus. c. audivimus: in med. 24. q. 1. Et non niſi convictus vel confeſſus, nominatim excommunicetur. c. multi. 2. q. 1. Aut pro contumacia, aut pro crimine quis excommunicatur. c. Ex parte. 23. de V. S. Accuſarus de crimine, eo non probato, manebit in communione omnium præterquam ejus, qui eum reum judicat. c. ſi tantùm. 6. q. 2.

Exrommunicandi delinquentes Principes. c. duo. 10. diſt. 96. c. cùm apud. 69. 11. q. 3.

Excommunicandi ſunt Epiſcopi & Clerici diſſolutè viventes. c. 1. diſt. 35.

Excommunicandi ſunt, qui præcepta Apoſtolicæ ſedis non cuſtodiunt. c. nulli. 5. diſt. 19. Vel qui Eccleſiaſtica privilegia contemnunt. c. qui & divinis. 12. q. 2.

Excommunicandi, qui ad Concilium vocati vel venire contemnunt, vel ſi venerint Sacerdotalibus tamen noluerint obedire præceptis: vel Concilium impedinnt, aut ante finitam cauſam abire præſumunt. c. certum. 43. 11. q. 3. c. nu. 4. q. 5. c. quoniam. 7. c. ſi quis. 14. diſt. 18.

Excommunicandi ſunt hæretici. c. ſanè. 6. 24. q. 2. Et credentes, qui hæreticos defendunt, recipiunt, vel iis favent. c. Excommunicamus. 13. de hæret. Et ſæculares judices, negligentes in Extirpatione hæreticorum. cit. c. Et omnis hæreticus ipſo Jure excommnnicatus eſt. c. quod autem. 4. q. 1.

Excommunicatur Magiſtratus non ferens opem in cauſa fidei. c. ut. 18. in fin. de hæret. in 6.

Excommunicandi homicidæ, & falſi teſtes. c. itaque. 24. q. 3. item Incendiarii. c. peſſimam. 23. q. 8. item negligenter teſtamenta exequentes. c. qui oblationes. & ſeqq. 2. 13. q. 2.

Incendiarii per ſententiam denunciati, debent ab ipſo Papa abſolvi. c. tua nos. 19. de ſent. Excomm.

Excommunicandi contumaces. c. ſi quis deinceps. in fin. 17. q. 4. c. Ex parte. 23. de V. S. Et reus, qui ante litis conteſtationem contumax eſt, ſi agatur de adulterio ad ſeparationem thori, & teſtes recipi non poſſunt, nec cauſa definiri. c. 1. ut lit. non conteſt. Et Dominus ob contumaciam procuratoris, ſi ſcieus ſe non purgaverit. cit. c.

Excommunicandus poſt mortem, qui hæreticum conſtituit hæredem. c. ſanè profertur. in med. 24. q. 2.

Excommunicatur Uſurarius laicus, ſi monitus non deſiſtat. c. præterea. 7. de Uſur. Et Uſurarios ſepelientes in Cœmeteriis, ſi manifeſtè tales ſunt, excommunicantur. Clem. 1. de ſepult.

Excommunicantur, qui propter facinus ab hæreticis, & propter deteſtationem criminis, à fidelibus non ſunt recipiendi. c. quisquis. & ſeq. 24. q. 1.

Qui ſortilegiis & divinationibus intendunt excommunicati ſunt ipſo jure à Canone. c. ſi quis Ariolos. c. non oportet. c. ſortes. c. auguriis. 26. q. 5.

Similiter ipſo jure excommunicati ſunt Violatores Eccleſiarum, & raptores rerum Eccleſiaſticarum. c. Canonica. 107. 11. q. 3. c. omnes Eccleſiæ. c. frater. 17. q. 4. c. ſi quis de 24. q. 3. Et poſt denuntiationem ab ipſo Papa debeat abſolvi. c. conqueſti. 22. de ſent. Excomm.

Ipſo etiam Jure excommunicatus eſt, qui mortui Epiſcopi res, quæ pro ſucceſſore integraliter reſervari debent, diripere præſumit. c. illud. 47. & ſeq. 12. q. 2.

Item ipſo Jure excommunicati ſunt falſificantes literas Papæ. c. ſi Epiſcopus. 7. diſt. 50.

Excommunicantur quicunque violatores Eccleſiaſticæ libertatis. c. noverit. 49. de ſent. Excomm. Et officiales locorum, in quibus ſtatuta contra Eccleſiaſticam libertatem, niſi ea deleri fecerint, facta ſunt: & ſtatutarii feudis Eccleſiæ ſint privati. c. gravem. 53. eod.

Facientes ſtatuta impedientia repetitionem uſurarum, & compellantia debitores ad ſolutionem uſurarum, excommunicati ſunt ipſo facto. Clem. un. §. nos igitur. de Uſur.

Excommunicantur illi, qui dant licentiam offendendi in perſonis vel rebus ſuis, vel ſuorum, illos, qui contra aliquos Eccleſiaſticam cenſuram exercuêre, vel exerceri fecêre, vel eam obſervant. item illi, qui utuntur tali licentia, vel motu proprio iſtud agunt. c. quicunque de ſent. Excomm. in 6. Et ſi per duos menſes perſeveraverint, à ſolo Papa abſolvi poſſunt. ibid.

Excommunicatur verberans novitium religiolum, licèt cum effectu non cenſeatur religioſus. c. religioſo. 21. in fin. de ſent. Excomm. in 6.

Excommunicati ſunt ipſo jure, qui manus violentas in Clericum, vel aliam perſonam religioſam vel Eccleſiaſticam injecerint. c. ſi quis ſuadente 17. q. 4. item: capientes, vel rebus ſuis expoliantes Romipetas &c. c. ſi quis. 23.

Excommunicati ſunt capientes, etiam ſinè læſione, Clericos, vel Religioſos. c. nuper. 29. de ſent. Excomm.

Excommunicatus eſt, qui Clericum etiam volentem percutit, etiamſi id faciat in ſatisfactionem præcedentis injuriæ. c. contingit. 36. eod.

Man-

Mandans Clericum percuti, excommunicatus eſt. c. mulieres. §. illi verò. eod. item non prohibens, cùm poſſit. c. quantæ. 47. eod.

Etiam privilegiati, percutientes Clericum, excommunicati ſunt. c. nulli. 8. eod.

Percuſſor Clerici excommunicatus, etſi occultus, per ſolum Papam abſolvitur. c. Porrò. eod.

Percutiens Monachum vel religioſum Converſum, debet denunciari excommunicatus, & vitari. c. Parochianos. eod.

Qui non enormiter, ſed modicè, & leviter percuſſit Clericum, poteſt per Epiſcopum abſolvi. c. pervenit. eod.

Judex Eccleſiaſticus faciens Clericum verberari per laicum, etiam causâ diſciplinæ, excommunicatus eſt, & ipſe, & verberans à Papa abſolvendi. c. univerſitatis. eod.

Interficiens Clericum, qui contempto Clericali habitu, ſe tyrannidi, & enormitati inverecundè miſcet, excommunicatus quidem non eſt; pœnitentiâ tamen aſperiori afficiendus eſt, quàm ſi laicum mactaſſet. c. cùm non. c. perpendimus. eod.

Quidam caſus, in quibus non incurrit Excommunicationem percuſſor Clerici. c. cum voluntate. 54. §. ſi qui. eod. ut ratione officii Eccleſiaſtici, vel alii ſeniores, zelo devotionis, pueros vel adoleſcentes in minoribus ordinibus conſtitutos, turbantes divinum officium; aut ratione prælationis vel Magiſterii Scholares, correctionis causâ, leviter fortè percutientes, ibid.

Sacerdos ejiciens regularem de Eccleſia officia divina turbantem, & exire nolentem, excommunicatus non eſt. c. veniens. eod.

Qui repellendo vim vi Clericum in continenti percutit, excommunicatus non eſt. c. ſi verò alicujus. eod.

Qui percutit Clericum, ignorans Clericum eſſe, non eſt excommunicatus; ſed ignorantiam debet probare Juramento, quod ſi renuat, habetur pro excommunicato vitando, & per Papam abſolvitur. c. ſi verò aliquis. eod.

Qui percutit Clericum turpiter agentem cum propinqua, excommunicatus non eſt; ſecùs ſi cum remota: propinqua autem hîc dicitur, percutientis Uxor, Mater, Soror, Filia. c. ſi verò alicujus. eod.

Excommunicato Judice, gerens vices ejus, non eſt excommunicatus propter hoc, niſi cum eo participet in crimine. c. 1. de Offic. Vicar. in 6.

Excommunicationem non incurrit Prælatus detinens Clericum per laicum in carcere poſtea puniendum. c. ſi Clericos. 15. de ſent. Excomm. in 6.

Qui Excommunicato communicat, excommunicari meretur. c. præcipuè. 3. c. ſi Epiſcopus. 4. c. ſi quis. 5. c. ſi inimicus. 15. cum ſeqq. c. ſi quis. 28. c. qui. 29. c. qui. 38. c. ſanctis. ult. 11. q. 3. Et quidem ſinè ſpe reconciliationis. c. 7. ead. Ignorantes tamen excuſantur; ſcientes nequaquam. c. cùm deſideres. de ſent. Excomm.

Clericus qui ſcienter & ſponte participat excommunicato in divinis officiis, incurrit majorem Excommunicationem, & per ſolum Papam abſolvendus. c. ſignificavit. 18. eod.

Communicans Excommunicato in crimine criminoſo, excommunicatus eſt, & niſi difficultas impediat, abſolvi debet ab Excommunicatore cum Juramento: Communicans verò extra crimen, reconciliari poteſt per ſimplicem Sacerdotem ſinè Juramento. c. nuper. eod. Juramentum autem, quod abſolvendus præſtare debet, eſt de parendo mandato Eccleſiæ. cit. c. & c. quod. eod.

Alloquens excommunicatum in illis, quæ ad ſalutem animæ tendunt, etſi alia verba interponat, excommunicatus non eſt. c. cum voluntate. 54. eod.

Prædicatores, qui aliàs ſuſtentari non poſſunt, ab Excommunicatis, & detinentibus bona aliena, eleemoſynam recipere poſſunt. cit. c. §. Prædicatores.

Sub pœna Excommunicationis eligentes omnem ſuſpicionem (literas accipiendo, cum aliquo ſecretè loquendo) evitare debent. c. ubi. 3. §. null. de elect. in 6.

Diſcordiam nutrientes in Electione, excommunicantur ipſo jure. c. indemnitatibus. 43. §. poſtremò. eod. in 6. Et perpetuò ſint eo ipſo excommunicati, & infames eligentes, cujuscunque ſint præeminentiæ, niſi omnia & ſingula, quæ in Electione obſervari debent, obſervârint, vel fraudem in eis, vel circa ea commiſerint. c. ubi. 3. §. quodſi. eod. in 6. vide Electio.

Excommunicatus poteſt ſæpiùs excommunicari. c. ità. 6. de Jud. & Sar.

Statuuntur quædam circa Exceptionem Excommunicationis, c. 1. de Except. in 6. vide Exceptio.

Excommunicationis forma, & modus.

Excommunicatio debet fieri in ſcriptis, uti & ſuſpenſio interdicti: ſecùs faciens ſuſpenditur ab ingreſſu Eccleſiæ c. legum. 2. q. 1. c. 1. de ſent. Excomm. in 6. Non debet fieri ſinè monitione Canonica. c. ſtatuimus. & c. Romana. eodem. in 6. Nec cum impetu, ſed cum deliberatione, & cauſæ cognitione. c. Deus. 20. 2. q. 1. c. ſi Epiſcopus. 4. c. ſervetur. 73. 11. q. 3. Poteſt ſub conditione ferri. c. præterea. 40. de Appell.

Excommunicationem præcedere debent tres admonitiones. c. Deus omnipotens. §. quando autem. 2. q. 1. c. indignè. 21. 12. q. 2. quæ habent dierum intervallis, ſive una pro tribus. c. conſtitutionem. 9. in fin. de Excom. ſent. in 6. c. cùm. 61. de appell.

Excommunicationis exemplum debet tradere requiſitus excommunicans intra menſem excommunicato. c. 1. de ſent. Excomm. in 6.

Excommunicationis ſententia dicitur nulla, quando in ea appoſitus eſt error intolerabilis. c. ſolet. 2. eod. in 6.

Excommunicatio non poteſt ferri in corpus Univerſitatis vel Collegii. c. Romana. 5. in

fin. Interdictum tamen fieri poteſt. c. ſi ſententia. 16. eod. in 6.

Excommunicatorum publicè nomine debent ignorantibus intimari, ne per ignorantiam ſe poſſint excuſare. c. curæ ſit. 11. q. 3.

Non debet fieri Excommunicatio pro futuris culpis, nec pro commiſſis ſub hac forma, ſi de illis intra tale tempus non ſatisfecerint, niſi mora in exhibenda ſatisfactione, vel culpa ſeu offenſæ præceſſerit, vel alia juſta cauſſa ſubſit. Et lata pro præteritis vel præſentibus culpis, monitione non præmiſsâ, eſt injuſta. c. Romana. de ſent. Excomm. in 6. Et in communitatem non feratur propter innocentes, qui fortè in ea ſunt. cit. c.

Papa delegato ſuo ad abſolvendum ab Excommunicatione, mandare ſolet, ut ab abſolvendo recipiat cautionem de parendo mandatis Eccleſiæ. c. ad hæc. de ſent. Excomm.

Forma & modus Excommunicationis & anathematis: debent nempe duodecim Sacerdotes Epiſcopum circumſtare, & lucernas ardentes in manibus tenere, quas in Concluſione anathematis vel Excommunicationis projicere debent in terram, & conculcare pedibus: deinde Epiſtola mittatur per Parochias continens Excommunicatorum nomina, & cauſam Excommunicationis. c. debent. 106. 11. q. 3. verba: Canonica inſtituta & Sanctorum Patrum exempla ſequentes, Eccleſiarum Dei violatores, auctoritate Dei, & judicio ſancti Spiritûs, à gremio Sanctæ Matris Eccleſiæ, & conſortio totius Chriſtianitatis eliminamus, quoadusque reſipiſcant, & Eccleſiæ Dei ſatisfaciant. c. Canonica, 107. ead.

Modus reconciliationis Excommunicatorum: nempe: Epiſcopus, qui eum excommunicavit, ante januas Eccleſiæ venire debet, & duodecim Presbyteri cum eo: qui eum hinc inde circumſtent; Et ſi ille terræ proſtratus veniam poſtulat, & de futuris cautelam ſpondet, tunc Epiſcopus apprehensâ manu ejus dexterâ, in Eccleſiam illum introducat, & Communioni Chriſtianæ reddat, & ſeptem pſalmos pœnitentiales decantet cum iſtis precibus: Kyrie eleiſon. Pater noſter. Salvum fac ſervum tuum. Oratio: Præſta quæſumus Domine, huic famulo tuo dignum pœnitentiæ fructum, ut Eccleſiæ tuæ ſanctæ, à cujus integritate deviaverat peccando, admiſſorum veniam conſequendo, reddatur innoxius. per. &c. c. cùm aliquis, 108. ead.

Excommunicationis vis & effectus.

Satanæ traditur, qui ab Eccleſia excommunicatur. c. omnis. 32. c. nihil. 33. 11. q. 3.

Excommunicatio à fidelitatis Juramento abſolvit eos, qui Excommunicatis obſtricti fuerant. c. nos Sanctorum. c. penult. & ult. 15. q. 6.

Excommunicatio executionem ſecum trahit, c. paſtoralis. 53. de Appell.

Excommunicati ad judicandum & agendum non admittuntur. c. miramur. 37. 24. q. 1. c. 1. de Except. in 6. c. decernimus. 8. de ſent. Excomm. in 6. c. olim. 6. 26. de accuſ. nec alium excommunicare poſſunt. c. audivimus. 4. 24. q. 1. non ùt actores, ſed ùt Rei ſtare poſſunt in judicio, & per alium reſpondere. c. intelleximus. de Judic. Excipere, appellare, & omnem defenſionem facere poſſunt, ſed non reconvenire. c. cùm inter. de Except. Et omnis legitima defenſio in judicio illis reſervatur. c. ſignificaverunt. eod. Non tamen accuſare, nec literas ad agendum impetrare poſſunt. c. diffinimus. 4. q. 1. c. dilectus. 26. de reſcript.

Excommunicatus publicè, Judex eſſe non poteſt. c. ad probandum. de ſent. & re judic. & ſententia illius nulla eſt. ibid. c. 1. de reſcript. in 6.

Excommunicati teſtificari non poſſunt. c. veniens. 38. de teſtib. contra hæreticos tamen in favorem fidei teſtes admittuntur. c. in fidei. 5. de Hæret. in 6.

Excommunicatus ante abſolutionem non auditur volens probare ſe injuſtè eſſe excommunicatum; ſecùs ſi probare vult, ſententiam eſſe nullam. c. Per tuas. 40. de ſent. Excomm.

Excommunicatus ſpoliatur reditibus Eccleſiaſticis, cùm communione Eccleſiæ privetur. c. paſtoralis. §. verùm. de Appell.

Excommunicato non debet beneficium Eccleſiaſticum conferri, nec poteſt illud ſinè diſpenſatione retinere. c. poſtulâſtis. de Cler. excomm. niſi tempore collationis abſolvatur. c. propoſuit. eod.

Excommunicatus ſcienter ordines ſuſcipiens, deponitur in perpetuum, ſi eſt laicus. c. cùm illorum. de ſent. Excomm. Regularis ſuſpenditur ab executione ordinis. ibid.

Excommunicatus publicus non debet ad dignitatem laicalem vel ſæcularem evehi. c. venerabilem. 34. §. ſunt enim. de Elect.

Excommunicatos nec privilegiati poſſunt in ſuis cœmeteriis ſepelire. c. ad hæc. 5. de privil.

Excommunicati in cœmiterio ſepulti oſſa exhumari & ejici debent. c. ad hæc. de privil. & c. ſacris. de ſepultur. Si ſecerni poſſunt. ibid.

A Domino excommunicato liberantur ſervi. c. gravem. 13. de pœnis.

Punitur ſubditus, qui falsò queritur, ſe injuſtè excommunicatum. c. Sacro. 48. de ſent. Excomm.

Tempore interdicti excommunicati non admittuntur ad pœnitentiam, niſi in mortis articulo. c. alma mater. de ſent. Excomm. in 6.

Excommunicati nominatim non poſſunt ordinare. c. ordinationes. 9. q. 1.

Excommunicati non præſumant ſe ſacris miniſteriis immiſcere, ſeu ingerere. c. ſiquis. 6. 11. q. 3.

Excommunicati non communicent tempore Excommunicationis ſuæ. c. placuit. 9. ead.

Epi-

Epiſcopi deponantur, qui excommunicatis communicant. c. Teuqualdum. 10. ead.

A proprio Epiſcopo excommunicatus, ab alio non recipiatur. ſi quis, 2. ead.

Pro modo communicationis infligitur pœna illis, qui excommunicatis communicant. c. ult. ead.

Non communicat Excommunicatis, qui licèt neceſſitate ductus corporaliter illis adſit, animo tamen non conſentit. c. quod. 105. ead.

Qui neceſſitate verâ, aut ignorantiâ non ſimulatâ communicant cum Excommunicatis, non excommunicantur. c. Excellentiſſimus, 102. ead.

Uxores, Liberi, Servi, Ancillæ, ſeu mancipia, nec non Ruſtici ſervientes, & omnes alii, qui non adeò curiales ſunt, ut eorum Conſilio ſcelera perpetrentur, & ii, qui ignoranter Excommunicatis communicant, authoritate Apoſtolicâ anathematis vinculo ſubſtrahuntur. c. Quoniam. multos, 103. ead.

Quicunque Orator, ſive peregrinus, aut Viator, in terram Excommunicatorum devenerit, ubi non poſſit emere, vel non habeat, unde emat, ab Excommunicatis accipiendi licentiam habet. cit. c. §. Quicunque.

Et ſiquis Excommunicatis non ad ſuſtentationem ſuperbiæ, ſed humanitatis causâ dare aliquid voluerit, non prohibetur. ibid. §. fin.

Quæ c. 102. & 103. hic citatis dicta ſunt, firmantur etiam c. inter alia. 31. c. ſi verè. 34. c. quod in dubiis. 30. de ſent. Excomm.

Ab Excommunicatis poteſt recipi & exigi, quod debent. c. ſi verè, 34. eod.

Alias Excommunicati omnino vitandi ſunt. c. 1. & ſeq. diſt. 93. c. illi, qui. 6. q. 1. c. ad menſam. c. rogo. & ſeqq. 4. 11. q. 3. nec poſſunt aliqui illius communicare ratione alicujus privilegii. c. nulli. 8. de ſent. Excomm. Etiam ante denunciationem vitandus eſt Excommunicatus ob percuſſionem Clerici, niſi ſit occultus, & tunc privatim tantùm vitandus. c. cùm non. eod. Et etſi

Excommunicatus juraverit, ſe pariturum mandatis Eccleſiæ, vel compoſuerit cum offenſo, ante abſolutionem tamen non eſt cum eo communicandum. c. cùm deſideres. eod. Denique ſemel excommunicatus, ſemper vitari debet, ùt talis, niſi legitimè probet ſe abſolutum. c. ſicut. 39. eod. In dubio, ſemper præſumitur pro judice. c. per tuas eod.

Communicans cum excommunicato in crimine damnabili, incidit in Excommunicationem majorem. c. ſi Concubinæ. 55. eod.

Cum Excommunicatione participans, non admittitur ad ipſum denunciandum. c. in præſentia. 46. eod. nec poteſt ei excommunicationem objicere. cit. c.

Excommunicatio lata contra ſubditum, eo quòd non pareat contra privilegium ſibi à ſuperiore conceſſum, non tenet. c. cùm. 7. de Exceſſu Prælat.

Excommunicatio lata in non monitum, non valet. c. conſtitutionem. 9. in fin. de ſent. Excomm. in 6.

Excommunicatio major lata, non præmiſſâ admonitione, in participantes cum excommunicatis, non tenet. c. ſtatuimus. eod. in 6.

Non ſunt homicidæ, qui adverſus Excommunicatos, Zelo Matris Eccleſiæ armati, aliquos eorum occiderunt. c. Excommunicatorum. 47. 23. q. 5.

Excommunicatus ſi innocentiam ſuam aſſerere voluerit, intra annum Excommunicationis id faciat, poſtea penitus non auditur. c. rurſus, 36. c. quicunque. 37. 11. q. 3. Et ſi intra annum non ſatisfaciat, ex tunc ipſo jure fit infamis, nec in hæreditatem ſuccedit. c. Excommunicamus, 13. de hæret. c. cum Contumacia. 7. eod. in 6.

Excommunicationem intra octiduum non probans, condemnatur alteri parti in Expenſis, & Judex procedit in cauſa. c. 1. de Except. in 6.

Excommunicatio poſt appellationem legitimam lata, eſt nulla; debet tamen hoc dicens probare, & pendente probatione abſolvitur ad cautelam. c. venerabilibus. 7. §. ſed ſi ex cauſa, & c. licèt. 14. de ſent. Excomm. in 6. c. 1. de Appell. c. ad præſentiam. 16. eod.

Excommunicationis denunciationi minùs deferendum eſt, quàm appellationi. c. Dilectis. 55. de appell.

Illegitimâ appellatione, ſententia Excommunicationis non ſuſpenditur. c. ad reprimendam. 8. de Offic. Ordin.

Prætextu Excommunicationis oppoſitæ à proſecutione appellationis non debet quis excludi, etiam originalis actor. c. ſignificaverunt. de Except.

Si Excommunicatus impetrat reſcriptum ſuper proſecutione appellationis, valet reſcriptum, etſi in eo non fecerit mentionem. Excommunicationis. c. ult. eod.

Excommunicatus, pendente cognitione appellationis, abſolvi poteſt ad cautelam: & ſi apparet eum legitimè appellâſſe, non punitur pro eo, quòd interim celebraverit divina. c. ad præſentiam. 16. de Appell.

Si Excommunicatus ab Epiſcopo appellet ad Metropolitanum, poteſt ab eo abſolvi: poteſt etiam ab eo ad Epiſcopum remitti abſolvendus: imò tenetur remittere, quando ob manifeſtum exceſſum fuit excommunicatus. c. per tuas. 40. de ſent. Excomm.

Qui probat, ſe poſt appellationem excommunicatum, probatione pendente, in Judiciis evitabitur, extrà non. c. ſolet. de ſent. Excomm. in 6.

Excommunicatio, poſt appellationem, lata ex cauſa probabili, non ſtatim pronunciatur nulla; ſed fit relaxatio ad cautelam. c. venerabilibus. de ſent. Excomm. in 6. ſi verò illam conſtet eſſe juſtam, fiet remiſſio ad judicem excommunicantem: Si autem certum ſit, eſſe injuſtam, non fiet remiſſio: ſi eſt dubium, fieri poteſt relaxatio; ſed honeſtius eſt remittere. c. §. ſanè.

Lata Excommunicatio poſt legitimam appellationem, per negligentiam non proſequentis appellationem debito tempore, non ratificatur, nec convaleſcit. c. licèt. eod. in 6.

in 6. Poterit tamen elapſo tempore excommunicatus denunciari publicè, & vitari debebit, donec de nullitate ſententiæ probaverit. cit. c.

Excommunicatus non debet abſolvi ſinè conſenſu Excommunicatoris. c. cùm ab Eccleſiarum. 3. de offic. ordin.

Archiepiſcopus per querelam aditus non abſolvat excommunicatum ab Epiſcopo, niſi priùs ad Epiſcopum eum remiſerit, & ipſe noluerit abſolvere. c. ad reprimendam. de offic. ordin.

Abſolutio Excommunicationis per vim aut metum extorta, non tenet, & compulſores ſunt excommunicati ipſo facto, c. un. de iis, quæ vi, metûsve causâ. in 6.

Pro abſolvendo Excommunicatum pretium aliquod exigi non debet. c. ad aures. 24. de Simon.

Impubes percutiens Clericum ab Epiſcopo abſolvi poteſt. c. de ſentent. Excomm. Et licèt jam pubes ſit, ſi tamen pro joco, vel diſciplinæ causâ percutit Clericum, excommunicatus non eſt; ſic verò, qui ex odio; & is per Papam abſolvitur. cit. c.

Monachi ſe mutò percutientes, abſolvuntur ab Abbate. Idem eſt in Canonicis regularibus; Abbatis verò diſcretione deficiente, recurritur ab Epiſcopum. c. Monachi. c. cùm 32. eod.

Fratres Hoſpitalis Hieroſolymitani ob percuſſionem Clerici excommunicati abſolvuntur à ſuo Priore, niſi exceſſus ſit enormis, c. Canonica. 50. eod.

Abſolvat Epiſcopus percuſſorem Clerici, ſi is ſinè periculo Papam adire non poſſit; debet tamen ei mandari, ut ceſſante impedimento Papam adeat. c. de cætero. 11. c. quod. 26. eod.

Qui abſolvit ab Excommunicatione percuſſorem Clerici, debet illi dare præceptum, quod ſub virtute Juramenti illum liget, ad parendum mandato Eccleſiæ. c. Ex tenore. 10. eod.

Mulieres, ſenes, infirmi, moniales, ſe invicem, vel converſos aut converſas percutientes, per Epiſcopum abſolvuntur; alii ſive divites, ſive pauperes per Papam vel ejus Legatum. c. Ea noſcitur. eod. c. de Monialibus. eod. ſervus item percuſſor Clerici à Papa abſolutionem petat, niſi Dominus innocens inde grave damnum pateretur, aut ſervus id in fraudem Domini feciſſet; tunc enim, ſi læſio non fuit enormis, Epiſcopus abſolvet. c. relatum. 37. eod.

Qui pluribus Excommunicationibus, licèt ob idem factum, eſt ligatus, ſi abſolvatur ab Excommunicatione expreſsâ unâ causâ, non eſt abſolutus ab alia ob aliam cauſam incuſſa. c. cùm. 27. eod.

Quamvis quis ſit excommunicatus ipſo jure; ſi tamen non eſt ſpecialiter Excommunicatio reſervata Legiſlatori, eo ipſo videtur aliis conceſſa licentia abſolvendi. c. nuper eod.

Etſi apud Deum ſit quis abſolutus propter contritionem, apud homines tamen non, niſi vinculum per ſententiam relaxetur; non relaxatur autem per ſolam cordis contritionem, ne rigor diſciplinæ eccleſiaſticæ relaxetur. c. à nobis. §. ut autem in fin. eod.

Etſi quis Juramentum præſtiterit de parendo mandato Eccleſiæ, non licet tamen ante abſolutionem cum eo communicare; ſed eſt neceſſaria abſolutio. c. quod. 30. eod.

Excommunicatus ob communicationem cum Excommunicato, licèt eum poſtea oppugnet, per hoc tamen abſolutus non eſt c. ſacris. 38. eod.

Si Papa in literis ſuis excommunicatum ſalutat, non ideo cenſetur abſolutus, quia per ignorantiam vel occupationem nimiam, vel negligentiam aut ſubreptionem poſſunt tales literæ impetrari. c. ſi aliquando. 41. eod. Imò etſi Papa ſcienter cum Excommunicato participet literis, verbo, oſculo &c. per hoc illum abſolvere non cenſetur, niſi exprimat hoc ſe velle. Clem. ult. eod.

Duo ligati minori Excommunicatione poſſunt ſe invicem abſolvere. c. duobus. 56. de ſent. Excomm.

Oſtiarius, qui percuſſit Clericum prætextu ſui officii, dummodo non graviter, ab Epiſcopo abſolvitur. c. ſi verò alicujus. eod. Officialis verò manum in Clericum injiciens deliberatè, non niſi à Papa. cit. c.

Satisfaciens Clerico, quem percuſſit, non poteſt ideo ab Epiſcopo abſolvi, niſi imminente mortis articulo, infirmitate, inimicitiâ aut inopiâ, puerili vel ſenili ætate, fragilitate ſexûs, ſeu aliâ corporis impotentiâ, ſive quolibet Canonico impedimento retrahatur, quò minùs Romanum Pontificem adire poſſit: vel niſi juris beneficio à labore hujusmodi excuſerut. c. quamvis. 58. eod. Et impedimento ceſſante (exceptis pueris) tales ut Romam ſe conferant, ſub debito conſueti Juramenti adſtringantur. cit. c. §. cæterùm.

Excommunicatus à pluribus Prælatis ob plures cauſas, non eſt communioni reſtituendus, licèt de una cauſa velit ſatisfacere. Et abſolutio tacitis aliis cauſis impetrata non valet. c. officii. eod.

Supprimenti veritatem abſolutio ſubreptitia non prodeſt. cit. c.

Si Prælatus vel Judex recognoſcens errorem ſuum, ſententiam Excommunicationis revocare velit, & adverſarius appellet, nè ſinè ſatisfactione revocetur, appellationi in hac parte non deferat, niſi talis ſit error, de quo merito debeat dubitari: & tunc ſufficienti cautione receptâ, quòd coram eo, ad quem appellatum extiterit, vel delegato ejus, jure parebit, excommunicatum abſolvat. caveat autem, nè mentiatur errorem. c. facto. 48. §. Si verò Judex. eod.

Participantes interfectoribus in Excommunicatione diverſimodè puniuntur. c. ſicut. §. illis præterea. de homicid.

Excommunicati vel interdicti celebrantes, deponi debent, niſi propter multitudinem mitigetur pœna. c. fraternitati tuæ, c. Latores. de Cler. excomm.

Habens

Habens per ſolam famam, notitiam latæ contra ſe Excommunicationis ſententiæ, celebrans de rigore deponi debet, licèt cum eo miſericorditer diſpenſari poſſit. c. illud Dominus. eod.

Excommunicatus ignoranter celebrando, non eſt irregularis. c. Apoſtolicæ. eod. Niſi ignorantia fuerit craſſa, & ſupina, vel erronea. ibid.

Excommunicatus minori excommunicatione celebrans, non eſt irregularis; ſed graviter peccat. Poteſt item eligere, & ea, quæ ſunt jurisdictionis exercere; ſi verò eligatur, electio eſt irritanda, & conferens Sacramenta peccat quidem, collatio tamen tenet, & habet ſuum effectum. c. ult. eod.

Pœnitentia Sacerdotum, qui excommunicati Sacris Miniſteriis ſe immiſcere præſumunt, ut nempe ſtudeant tribus continuis annis per hebdomadam, omni ſecundâ, & quartâ & ſextâ feriâ, à vino & à carne penitus jejunare, & oltrà lugendi nequaquam committere. c. de illis, 109. 11. q. 3.

Excommunicationis, ſuſpenſionis, interdicti ſententiâ non ligatur Epiſcopus, niſi de eo fiat mentio ſpecialis. c. quia periculum. 4. de ſent. Excomm. in 6.

Excommunicatio lata ab Epiſcopo, morte ſuperveniente, non remittitur à ſucceſſore; ſed ab eo roboratur. c. loci. c. quod quis. 35. q. 9.

Si quis excommunicatus fuerit mortuus, antè tamen confeſſus, & morte præveniente, non potuit reconciliari, pro eo poteſt oblatio fieri. c. ſi aliquis, 26. q. 6. Si de ejus confeſſione vel contritione non conſtiterit, non erit orandum pro eo; ſi conſtiterit, abſolvetur ab Eccleſia; hæredes verò cogentur per Eccleſiam ad ſatisfactionem pro eo. c. à nobis. 28. de ſent. Excomm.

Per ſepulturam Excommunicati polluitur Eccleſia & Cœmeterium. c. conſuluiſti, de Conſecr. Eccleſ.

Excommunicationi injuſtæ parendum eſt usq; ad cauſæ cognitionem c. ſi Epiſcopus, 40. §. præmiſſis. c. qui juſtus, 90. 11. q. 3.

Judex Eccleſiaſticus poteſt laicum judicem compellere, ut Excommunicatos ab actibus judiciariis eis prohibitis repellat. c. decernimus. de Excomm. in 6.

Excommunicatio debitoris, exceptionem ei non præſtat. c. ſi verè. 34. v. cùm ad hoc debitom. de ſent. Excomm. Vide Exceptio.

Excommunicatus abſolutionem contemnens, nec vetera beneficia retinere, nec nova acquirere poteſt ante abſolutionem, c. cùm bonæ. de ætat. & qualit.

Excommunicatus propter debita, ſi inops ſit, abſolvatur, cautione datâ, quòd ſolvet, cùm poterit. c. Odoardus. de ſolut.

Excuſare.

Excuſat multitudo & conſuetudo antiqua. c. ſanè. de temp. ordin.

Excuſat violentia omni tempore. c. de illis. de deſpons. impub.

Excuſat ignorantia, c. ſi vir. 2. de cognat. ſpirit.

Excuſat ignorantia facti. c. ſi verò. 4. de ſent. Excomm. Non autem juris. c. ignorantia. 13. de R. I. in 6.

Excuſat ignorantia ſtatutorum & privilegiorum. c. 1. de Conſtit. in 6.

Excuſat ætas à tanto, licèt non à toto. arg. c. 1. de ſent. Excomm.

Excuſat ebrietas à tanto, ſed non à toto. c. ſanè. c. inebriaverunt. 15. q. 1.

Nunquam excuſat in delictis inferiores, authoritas ſuperioris. c. ſi Dominus. 93. & ſeq. 11. q. 3.

Nullâ excuſatione differri debent, quæ juſtè definita ſunt. c. ſicut, 2. q. 1.

Niſi ſufficienter ſe excuſaverit citatus, debet comparere intra ſpatium menſis ex eo die, quando literas accepit. c. quisquis. 4. q. 5.

Absque juſta excuſatione, ſi Advocatus deneget parti patrocinium, careat foro, nec reſtituatur. c. infames. §. ſi quis. 3. q. 7. Excuſationem allegans in cauſa criminali auditur. c. veniens. 15. de accuſat.

Executio.

Executio ſententiæ judicis debet differri usque ad 20. diem, propter deliberationem. c. cùm apud. 69. 11. q. 3.

Executio ſententiæ ſi alicui facit præjudicium, non exequi mandatur, quousque ille doceat de jure ſuo. c. cùm ſuper. 17. de ſent. & re judic.

Executioni non debet mandari ſententia lata per falſas literas. c. ſuper. 2. de crim. fals. Nec poſt factam appellationem. c. dilectis. 55. de appell.

Executio privationis beneficii fit per Epiſcopum, in cujus Diœceſi beneficiatus eſt, non ubi deliquit. unde ſi quis in alia diœceſi habeat domicilium patrimonii, & in alia beneficium poſſidet, judicatur, & ſententia in eum fertur in priori, ſi ibi deliquit; executio autem ſententiæ fit in poſteriori, ſeu in qua beneficium tenet; adeóque per alium fertur, & per alium tunc executioni datur ſententia. c. poſtulâſti. 14. de for. compet.

Delegatus Epiſcopi non poteſt exequi ſententiam ſuam. c. ſi quis. 4. de for. compet. ſed Epiſcopus executioni mandabit. ibid.

Propter præſumptionem mandatur executioni ſententia. c. ſuſcitata. 6. de in integr. reſtit.

Executionem ſententiæ in poſſeſſorio impedit exceptio paupertatis. c. olim. 16. de reſtit. ſpoliat.

Executio collationis beneficii debet differri, ſi electus, vel ille, cui jam eſt facta collatio, ſit ſuper criminalibus publicè diffamatus. c. accedens. 23. de accuſat.

Merus Executor, ultra executionem nullam habet cognitionem, & ideo referre debet ſuperiori quæſtionem fraudis, quæ opponitur ſententiæ. c. de cætero. 5. de ſent. & re judic.

Executor non habet jurisdictionem, ſeu coërcitionem. c. Ex literis. 29. de offic. deleg. c. ſicut. 25. de accuſat.

Executori debent literæ exhiberi. c. cùm contingat. 24. de reſcript.

Ab Executore, niſi modum excedat, non eſt appellandum. c. quod. 15. de ſent. & re judic. c. novit. 43. de appell. c. Ei, qui. §. ab Executione. 2. q. 6. Etiamſi ſit ſuſpectus; quod ſi tamen fiat, nihilominus exequi debet, cùm nullam habeat cognitionem. cit. c. novit.

Dum ſententiam exequimur, quæſtio proprietatis præfertur quæſtioni poſſeſſionis. c. cùm dilectus. 6. de cauſ. poſſeſs. & propriet.

Exequi aliquis poteſt votum ſuum per alium. c. licèt. 6. de vot. & vot. redempt.

Executor beneficii, poteſt vices ſuas litè committere. Clem. un. de offic. deleg.

Epiſcopi poſſunt Executores teſtamenti compellere, ut voluntatem defuncti ad pias cauſas adimpleant. c. tua nobis; 17. de teſtam.

Executorem teſtamenti, ſi deliquerit in Executione, poteſt Epiſcopus punire. Clem. un. eod.

Executores teſtamentorum propter negligentiam debent excomunicari. c. Clerici. 13. q. 2.

Executor teſtamentarius, qui ſuſcepit illud officium, exequi compellitur. c. penult. de teſtam.

Pluribus à teſtatore ſimpliciter deputatis Executoribus, uno eorum mortuo, vel in remotis agente, aut id exequi nolente, nè voluntatem teſtatoris nimium differri contingat, poterit alius (niſi teſtator aliud expreſſerit) officium executionis injunctæ liberè adimplere. c. ult. §. fin. de teſtam. in 6.

Ordinarius loci rationem exigit à religioſis etiam exemptis, de teſtamentorum executionibus, & circa id delinquentes, punit. Clem. un. eod.

Exemplar.

Exemplari non creditur, niſi oſtendatur Originale. c. 1. de fid. inſtrum. c. dicenti. §. ſancimus. 25. q. 2.

Exemplatum inſtrumentum per tabellionem, auctoritate ordinarii judicis, eandem vim habet cum Originali. c. ult. de fid. inſtrum.

Exemplum.

Sana ratio etiam Exemplis præhabenda eſt. c. ſana. diſt. 9.

In exemplum extenditur culpa eorum, qui nomen vel ordinem ferunt ſanctitatis. c. nemo. 2. diſt. 83.

Exemplo opus eſt multis delinquentibus ut deterreantur. Clem. 1. §. nec ſuper. de pœnis. Clem. un. de teſtam. Clem. un. in fin. de Jud. & Sarac. c. Clericos. 3. de cohabit. Cleric.

Propter Exemplum aliquid omittitur. c. ſuper. 3. de cognat. ſpirit.

Superiores tenentur bonum explum dare inferioribus. c. qualis. 8. q. 1. c. nolo. 12. q. 1.

Exemplum minores debent capere à majoribus. c. cùm ex eo. 14. de pœnit. & remiſs.

Eum adjuvat juſtitia noſtra, quem à pravis actionibus mutat. c. homini. 1. q. 4.

Exemptio.

Poſſunt Epiſcopi eximi à juriſdictione Archiepiſcopali, authoritate Papæ. c. frater. 52. 16. q. 1.

Per reſcriptum, quo Papa mandat ordinario, ut corrigat Clericos ſuæ Diœceſeos, non datur ei juriſdictio ſuper exemptos. c. grave. de offic. ordin.

Per ſolutionem Censûs Romanæ Eccleſiæ, non probatur Exemptio à juriſdictione Epiſcopali. c. recepimus. 8. de privil.

Non eſt exemptus, licèt habeat literas protectionis à Papa. c. Ex parte. 18. eod.

Non ſunt exempti per hoc, quod illis Papa dixerit: vos in filios Eccleſiæ Romanæ recipimus; ſed illi tantùm, qui nec excommunicari, nec ſuſpendi, nec interdici ab ullo, præterquam à Papa vel ejus delegato poſſunt. c. 1. de V. S. in 6.

Exemptus quoad quid, ſubeſt quoad aliud. c. cùm Capella. 16. de privil.

Per exemptionem conceſſam Monaſterio, Capellæ illi ſubjectæ non cenſentur exemptæ. c. Ex ore. 17. eod. Et monaſterium poteſt eſſe exemptum in Capite, etſi quoad membra non ſit. ibid.

Poteſt idem reſpectu ejuſdem Epiſcopi eſſe exemptus, & non eſſe, ſed in diverſa ratione. cit. c.

Quando Eccleſia eximitur, eximuntur etiam Miniſtri ejuſdem Eccleſiæ: quando verò Clerici alicujus Eccleſiæ eximuntur, non eximitur Eccleſia. c. per exemptionem. 9. eod. in 6.

Exemptus non tenetur obedientiam promittere Diœceſano. c. cùm. 14. de privil. ſed tamen vigore exemptionis non poteſt ædificare Eccleſiam in loco non exempto; & ſi tamen ædificavit, cedit Eccleſia juri Epiſcopali. cit. c.

Archiepiſcopus poteſt etiam in loco exempto curare ſibi Crucem præferri; imò etiam Diœceſani ibi benedicunt populum, audiunt divina, & illa celebrant, & coram ſe celebrari faciunt: per hoc tamen exemptis vel privilegiatis, in aliis nullum fit præjudicium. Nec ipſe Archiepiſcopus, & Epiſcopus aliam in eos exerceat juriſdictionem, nec ipſis moleſtiam, aut gravamen inferat. Clem. 2. eod.

Proponuntur gravamina, quæ exemptis, maximè Ciſtercienſibus, inferebant Prælati, & prohibentur ea inferri: & quædam ſtatuuntur. Clem. 2. de Cenſib.

Exempti à Diœceſano puniri non debent. c. ſicut. 2. de ſuppl. negl. Prælat.

Exempti ratione delicti, ſive Contractûs in loco non exempto commiſſi vel celebrati, ritè poſſunt coram locorum Ordinariis conveniri. c. 1. in princ. c. auctoritate. 4. de privil. in 6. Non autem commiſſi vel celebrati in loco exempto. cit. c. 1.

Exemptus non poteſt exemptum ad aliam Diœceſim, ubi crimen commiſſum ſit, compellere ad reſpondendum. ibid.

Cauſâ Exemptionis abſolutus poteſt conveniri alia de cauſa. c. ult. de Cauſa propriet. & poſſeſs.

Exemptus in capite, ratione membrorum, veniat in Synodum. c. Ex ore. 17. de privil.

Exemptus non poteſt renuntiare privilegio libertatis ſinè conſenſu illius, cui ſubeſt. c. cum tempore. 5. de arbit.

Exequiæ.

Exequiæ pompaticæ plus ſunt ſolatia vivorum, quàm ſubſidium animarum. c, animæ. 13. q. 2.

Exhereditare.

Exhereditatio aliorum non debet fieri propter Eccleſiæ promotionem. c. ult. 17. q. 4.

Exhereditari debet ſucceſſor, qui non adimplevit voluntatem defuncti. c, Silveſter. 11. q. 1.

Exilium.

Exilium eſt pœna, L. Juliâ repetundarum. c. ult. §. hodie. 5. q. 1.

Eſt etiam pœna Canonica, quam Eccleſia imponit in malitia obſtinatis. c. Probinum. 18. 16. q. 5.

In exilium perpetuum relegantur ignobiles, pacem Eccleſiæ turbantes, c. qui contra. 24. q. 5.

Exilio puniuntur Clerici falſantes ſigillum Principis. c. ad audientiam de crimine falſi.

Exilii pœna poteſt per judicem eccleſiaſticum infligi. cit. c.

Exiſtimatio.

Si teſtes ejuſdem exiſtimationis ſunt, ſtandum eſt numero teſtium. c. in noſtra. 32. de teſtib.

Exitus.

Difficile eſt, ut bono exitu peragantur, quæ malo ſunt inchoata principio. c. miramur. 5. §. Principatus. diſt. 61. c. Principatus. 25. c. fertur. 28. §. cùm ergo. in fin. 5. q. 5.

Exitus malitiæ, virtutis operatur ingreſſum. c. cùm renunciatur. 32. q. 1.

Exire boni tunc dicuntur à malis, quando corporaliter quidem cum ipſis converſantur, mente tamen à factis eorum recedunt. c. tolerandi ſunt. c. Eccl. c. à malis. c. recedite. 23. q. 4.

Exorciſmus.

Exorciſtæ ex Græco in Latinum adjurantes ſeu increpantes vocantur; invocant enim ſuper Catechumenos, vel ſuper eos, qui habent ſpiritum immundum, nomen Domini Jeſu, adjurantes per eum, ut egrediantur ab eis. c. 5. §. Exorciſtæ. Diſt. 21.

Modus ordinandi Exorciſtam. c. Exorciſta. diſt. 23.

Sacerdotes exorcizando dæmonia repellunt. c. Sacerdotes. 67. diſt. 4. de Conſecr.

Energumeni omni die exorcizentur. c. omnis 1. diſt. 5. de Conſecr.

Exorcizare non licèt, niſi iis, qui ab Epiſcopo ad hoc promoti ſunt, neque in Eccleſiis, neque domibus. c. ult. diſt. 69. & c. 5. §. ſi autem ut legitur. diſt 5. de Conſecr.

Expectare.

Expectatio & citatio debet præcedere ſui privationem, c. qualiter. 9. & ſeq. de Cler. non reſid.

Expectari debet per 6. menſes, non comparens tribus edictis ad domicilium citatus, antequã procedatur contra eum. c. Ex tuæ 11. eod.

Expenſæ.

Aliud ſunt Expenſæ, aliud damnum. c. in noſtra. 8. de injur. & damn.

Expenſarum damnatio ſemper facienda eſt taxatione præmiſsâ, & Juramento ſecuto. c. olim. de injur. & damn. c. cùm olim. 14. de privil.

Expenſarum damnatio fit, niſi ſpoliationis exceptio à tertio facta probetur, infra 15. dies, poſt diem, in quo proponitur. c. 1. de reſtit. ſpoliat. in 6.

Abſens ſinè juſta cauſa expenſas reſtituere cogitur, ſive vincat, ſive vincatur. c. Ei, qui, 2. q. 6.

Idem tenetur, qui ad terminum comparendi non venit, niſi juſtè fuerit impeditus, & hoc conſtet. c. querelam. 2. de Procurat.

Expenſas reddit reo actor non comparens; nec reus citatur ulteriùs ad ejus petitionem; niſi caveat actor de veniendo & comparendo. c. 1. de dol. & contum. in 6.

Victus condemnatur Victori præſenti in Expenſis, etiam in cauſis pecuniariis, niſi pro abſente ſententia feratur. c. Calumniam. de pœnis.

Teſtes producens, debet eis reſtituere Expenſas in veniendo, ſtando, & redeundo. c. ſtatutum. 11. §. proferendo. de reſcript. in 6.

Expenſas debet ſolvere, qui in quarta productione teſtium defecerit. c. ſignificaverunt. 36. de teſtib.

In factis expenſis punitur, qui in præjudicium adverſarii, vel in contemptum judicis revocat mandatum. c. auditis. 8. de Procurat.

Expenſas reſtituat alteri parti reus procuratorem non dimittens idoneum, & ſinè licentia recedens. c. conſtitutis. 52. eod.

In Expenſis & damnis adverſario condemnatur, privatúrque commodo reſcripti, qui reſcripto abutitur. c. ult. de reſcript.

Expenſas ſolvit poſt reſtitutionem poſſeſſionis, qui illicitè tenuit poſſeſſionem. c. 1. de ſequeſtrat.

Expenſæ refundendæ ſunt factæ à tempore datæ poſſeſſionis, uſque ad tempus oblatæ cautionis. cit. c.

Reus ſi reſtituat expenſas & offerat cautionem de ſtando juri, poteſt recuperare intra annum poſſeſſionem, contra ſe datam. c. cùm veniſſent. de eo, qui mitt. in poſſeſſ.

Deficiens in exceptione probanda refundet expenſas. c. accedens. 23. de accuſat.

Expenſas ſtatim ſolvere debet, non expectatâ definitivâ, qui deficit in exceptione peremptoria probanda, acceptis induciis, fundatâ intentione Actoris. c. finem. de dol. & contum.

Expenſas effugere non poteſt contumax, tempore contumaciæ. c. cùm dilecti. eod.

Expenſas tenetur alteri parti, non probans excommunicationem intra octiduum, & judex procedit in cauſa. c. 1. de Except. in 6.

Expenſas ratione proceſſûs retardati debet ſolvere, qui retardavit. cit. c.

Expenſas tenetur reſtituere adverſario, qui alium trahit malitioſè in judicium. c. calumniam. 4. de pœnis.

Expenſas refundere debet plus petens re. c. un. de plus petit, vel plus petens tempore. ibid.

Expenſas refundere debet, qui ſuccumbit, c. ult. de maj. & obed. c. cùm olim. 14. de privil.

Expenſas honeſtas Judex à Partibus petere poteſt. c. cùm ab omni, 10. de Vit. & honeſt. Cler.

Quod pro Eccleſia expenditur, reſtituendum eſt. c. quicunque. 12. q. 4.

Expenſas litis neceſſarias de bonis monaſterii habent Monachi Abbatem ſuum accuſantes, vel denunciantes. c. Ex parte 11. de accuſat.

Expenſas factas in curationem, & operas amiſſas præſtabit percutiens hominem, c. 1. de injur. & damn.

Expenſas, quas Creditor fecit circa pignora, poteſt deducere. c. ad noſtram. 7. de jurejur.

Qui ſolvere Expenſas non poteſt, arbitrio judicis puniri debet. c. finem. 5. de dolo & contum.

Expenſas non recuperabit Procurator ſinè mandato, ſi res non habuit effectum: ſi verò habuit effectum, recuperat. c. cùm pro. 6. de Procurat.

Expenſas repetere non poteſt is, qui per literas falſas gravat adverſarium. c. cæterùm. 3. de reſcript.

Expenſas non neceſſarias delegatus à partibus repetere non poteſt. c. ſtatutum 11. §. inſuper & ſeq. eod. in 6.

Expenſis ejus, cui denunciatum eſt, demoliri debet, quidquid factum eſt poſt denunciationem novi operis. c. cùm ex. 2. de nov. oper. nunciat. non obſtante cautione oblatâ de opere demoliendo, ſi jus non haberet, c. penult. & ult. eod.

Expenſas quadruplas tenetur refundere injuſtè appellans. c. omnino. 2. q. 6.

Expenſas alteri parti ſolvere debet appellans, qui non proſequitur intra debitum tempus appellationem, & ſententia manet rata. c. cùm ſit. 5. c. reprehenſibilis. 26. de appell. c. Ex parte. 12. de reſcript. c. cùm olim. 14. de privileg.

Expenſas ſolvit adverſario appellans, ſi ante inchoatam proſecutionem appellationis petit, ut invito appellato remittatur ad Judicem à quo, & ſimul remittitur. c. interpoſita. 70. §. ille. de appell.

Expenſas reſtituet appellans, ſi terminum præfixit appellationi ſuæ, & à judice vel adverſario appellatio fuit approbata, nec mittit procuratorem ſufficientem ad totam cauſam, altera parte eam proſequente. c. Nicolao. 64. c. interpoſita. 70. §. eidem. eod.

Expenſas tenetur alteri parti ſolvere, qui deficit in probatione appellationis à gravamine interpoſitæ. c. ſignificârunt. 36. de Teſtib.

Expenſas cogitur ſolvere tanquam contumax, & literæ non valent impetratæ ante terminum à Judice, vel ab appellante ſtatutum, tacito de illo termino. c. conſtitutus. 45. c. oblatæ. 57. de appell.

Minùs legitimè appellans tenetur expenſas alteri parti, remittiturque ad illum, à quo appellavit. c. ut debitus. 59. eod. c. cùm. 5. eod. in 6.

Expenſæ factæ circa electionem, ſede vacante, de bonis dignitatis reſarciuntur, non capituli, ſed Prælaturæ. c. ut præteritæ 45. de Elect. & Electi poteſt.

In neceſſariis tantum expenſis condemnatur, qui ad eas condemnatur. c. penult. de eo, qui mitt. in poſs.

In legitimis expenſis condemnandus debet redire ad prioris judicis Examen appellator, non obſervans ea, quæ ad appellationem pertinent, quia reputatur non appellans. c. 1. §. poſt. in fin. de appell. in 6.

Experientia.

Experientia eſt Magiſtra rerum. c. quàm. 6. de Elect. in 6.

Experientia ſubſequens nocivum oſtendit, quod nonnunquam conjectura profuturum credidit. Extrav. c. quia. in princ. de V. S.

Expoſitus ſeu Expoſititius.

Expoſitus infans à Patre ipſo, vel ab alio, ſciente Patre, vel ratum habente, hoc ipſo liberatur à patria poteſtate, vel ex ſervo fit libertus, vel ex liberto ingenuus. c. un. de infant. & languid.

Si infans expoſitus tollatur & educetur, ſervus educantis efficitur. c. ult. diſt. 87. Sed contradicit c. un. notè cit. §. fin. ubi ſic, ſanè qui hos (nempe expoſitos) ſuſcipiunt, non poſſunt propter hoc in eorum perſonis jus aliquod vindicare.

Expreſſa.

Expreſſa quandoque nocent; non expreſſa non nocent. c. ult. de Procurat. ſic multa per patientiam tolerantur, quæ ſi deducta fuerint in judicium exigente juſtitiâ non tolerarentur. c. cùm jam dudum. 18. §. fin. de Præbend.

Extenuatio.

Extenuatione debent uti rei ad minuendam cauſam. c. nullus unquam. 4. q. 4.

Exteriora.

Hæc ſinè interioribus non proſunt in religione. Extrav. comm. c. ad noſtram. 2. in princ. de regularib.

Extorquere.

Extorqueri dicitur illud, quod obtinetur per importunitatem verborum. c. deteſtanda. 2. de conceſſ. Præb. in 6.

Extraneus.

Extraneis nemo ex Lege falcidia plus in Teſtamento legare poteſt, quàm ut quarta pars hæredibus ſuperſit. c. quædam. 6. diſt. 2.

Extravagans.

Si de Extravagante dubitetur, an decretalis ſit, an authentica? ſi eſt juri conſona, judicatur ſecundùm illam; ſi diſſona, Papa conſulitur. c. Paſtoralis. de fid. inſtrum.

Extrema unctio. Vide Unctio.

Fabula.

Fabulæ Poëtarum Chriſtianis non ſunt legendæ. c, ideo. diſt. 37.

Façere. Factum.

Poteſt quis facere per alium, quod poteſt per ſeipſum. c. poteſt. 68. de R. I. in 6.

Facere quis poteſt per alium, quod per ſe non facit. c. intelleximus. 7. de Judic.

Quod quis facit per alium, hoc ipſe feciſſe cenſetur. c. qui facit. 72. de R. I. in 6.

Quod alicui ſuo non licet nomine, nec alieno licebit. c. quod alicui. 67. eod. in 6.

Quod quis facere poteſt per alium, melius eſt, ſi per ſeipſum faciat. c. ſi Archiepiſcopus. 6. de temp. ordin.

Facere, & mandare æquiparantur, c. Mulieres. 6. de ſent. Excomm. Etiam quoad pœnam. c. 1. §. Sacri. de homicid. in 6.

Facere is intelligitur, cujus authoritate fit. c. ut famæ. 35. de ſent. Excomm.

Facere non rectè, & non facere, paria ſunt. c. ſi quis. 46. de Elect. in 6.

Facientis, & conſentientis, par pœna eſt. c. notum. in fin. 2. q. 1. c. qui eum. de furt. c. nuper. 29. c. quantæ. 47. de ſent. Excomm. Et facientes, conſentientes, opem ferentes, pari pœnâ puniuntur. c. ſicut. 6. de homicid.

Non tantùm facientes, ſed etiam facientibus conſentientes, rei ſunt. c. viduas. 2. in fin. 27. q. 1.

Facientis culpam habet, qui, quod poteſt corrigere, negligit emendare. c. facientis. 3. diſt. 86.

Secundùm qualitatem facti, debet eſſe pœna. Extrav. ſi fratrum §. quia. in fin. nè ſed. vac.

Facto, mandato, conſilio, & defenſione committitur homicidium. c. ult. de Cler. pugn.

Non ſemper ex eventu, ſed ex Conſilio, facta æſtimanda. c. ſicut. 5. fin. cum duob. ſeqq. diſt. 47.

Faciens ſecundùm poſſe, mandatum legis adimplet. c. penult. de pignor.

Facti qualitas conſideranda eſt. c. 1. de cullus. deteg.

Facti veritas & ſtatus perſonæ attendenda. c. mulieres. 6. de ſent. Excomm.

Abſque facto non ſufficit voluntas. c. 1. de eo, qui mitt. in poſſ.

Factum proprium nem debet ignorare. c. ab Excommunicato. 41. de reſcript.

Factum, quod eſt notum in remoto, præſumitur notum in vicino loco. c. quanto. 8. de præſumpt.

Facti notitia in loco vicino, præſumitur ex viciuitate. c. quoſdam. 7. eod.

Contra ſuum factum licitum, nemo poteſt venire. c. ſi quis. 6. de reb. Eccl. alien. imò contra proprium factum poteſt quis venire. c. nôſti 9 de Elect.

Facti ignorantia excuſat, non juris. c. 13. de R. I. in 6. c. ſi verò. 4. de ſent. Excomm.

Illicitè factum non obligat. c. quod. 5. de R. I.

Qui facit aliter, quàm debet, facere non dicitur. c. qui. 8. eod.

Pro facto habetur, quoties per eum, qui facere debuit, non ſtat, quò minùs fiat. c. Imputari. 41. c. cùm non ſtat. 66. eod. in 6.

Factum negantis, nulla eſt probatio. c. Bonæ. 23. de Elect. c. ſuper hoc. 5. de renunc.

In facto notorio non eſt neceſſaria probatio; c. tua nos. 8. de cohabit. Cler. c. ſuper. 3. de Teſtib. cog.

Facto & verbo conſentire, idem eſt. c. ult. de conjug. ſerv.

Plus eſt facto exprimere, quàm verbo. c. 1. de Cler. peregr.

Facto quis dicitur appellare. c. meminimus. 9. de Appell.

Factu ipſo renuntiat quis juri ſuo. c. penult. de his, quæ fiu: à maj. part. c. inter 20. de ſent. & re judic. Item privilegio ſuo. c ult. de vit. & honeſt. Cler.

Facto ipſo quis excommunicatur. c. ult. nè Cler. vel Monach.

Facto ducere aliquam, plus eſt. quàm fidem dare. c. cùm haberet. 5. de eo, qui dux. in Matr.

Facto ipſo confirmatur, quod non valebat. c. inſuper. 4. Qui Matr. accuſ. poſſ.

Multa fieri prohibentur, quæ ſi facta fuerint, obtinent firmitatem. c. ad Apoſtulicam. de regularib.

Factum cuique ſuum, non alteri nocere debet. c. mora. 25. de R. I. in 6. Et factum unius aliis de jure non debet obeſſe. c. cùm in veteri. 52. de Elect.

Factum alterius alteri nocet; ſi jure repreſſaliarum incola pro incola conveniatur: id quod tamen limitatur in perſonis, & rebus eccleſiaſticis, contra quas repreſſaliæ concedi, vel extendi non poſſunt. c. un. de injur. in 6.

Et facto alterius, alius conveniri non poteſt, niſi alius factum alterius ratum habuerit. c. cùm quis abſque. 23. de ſent. Excomm. in 6. c. ratihabitionem. 10. de R. I. in 6. Quodſi tamen nomine ratum habentis non eſt actum, tunc ratihabitio ei non nocet. cit. c. 23. §. fin. & c. ratum. 9. de R. I. in 6.

Factum Anteceſſoris non præjudicat Succeſſori in rebus Eccleſiæ. c. veniens. 8. de Tranſact.

Succeſſuri Eccleſiaſtico non præjudicat factum Prædeceſſoris. c. 2. de præſcription.; niſi in rem Eccleſiaſticam ſit verſum; nam Succeſſor in beneficio Eccleſiaſtico conveniri poteſt ex Contractu à Prædeceſſore ſuo in rem Eccleſiæ inito. c. 1. de ſolut.

Factum proprium nè Eccleſiæ noceat, proteſtatio facienda eſt. c. dilectus. 2. de Capell. Monach.

Factum Prælati in damnum Eccleſiæ, ipſi, non Eccleſiæ præjudicat. c. penult. de Conſtit. c. cùm dilectus. 8. de relig. domib.

Per factum Superioris, non præjudicatur inferiori. c. inter. 20. de ſent. & re judic.

Factum ejus perſonæ quis præſtat, ex qua lucrum capit. c. Michaël. 17. de Uſur.

Ex Patris facto tenetur filius. cit. c.

Factum Patris quoad ſponſalia ratihabet filius ad perfectam ætatem perveniens, ſi ei placuerit. c. 1. de deſpon. impub.

Factum falſi Procuratoris, Domino non præjudicat. c. 1. c. Ex inſinuatione. 3. de Procurat.

Factum Prælati non præjudicat Patrono in præſentatione, niſi Patronus conſentiat facto. c. penult. de jure Patron.

Si Judex factum neſciat, non præſumitur ille Judex. c. cùm ad. 15. de reſtit. ſpoliat.

Factum multorum, propter paucos non vitiatur. c. ult. de Procurat.

Factum legitimum non poteſt irritari, licèt ad eum caſum poſtea deveniat, à quo non potuit incipere. c. conſultationibus. 19. de jure Patron. c. factum. 73. de R. I. in 6.

Factum non dicitur, quod ex timore non fit legitimè. c. qui ex. 8. de Regul. Juris.

Factum non videtur, quod non durat factum. c. nam. 3. de V. S.

Factum non requirit ordinem juris. c. ſuper. 13. de teſtib. c. quoniam. 10. de Fil. Presbyt.

Non habetur factum, quod non de jure fit. c. 1. de Presbyt. non baptiz.

Quædam ſunt in jure Canonico, quæ plurimum facti, & parum juris habent. c. cùm noſtris. 6. de conceſs. Præbend.

Facti narratio non facit jus. c. Ex literis. 3. de fid. inſtrum.

Facti error non nocet, modò ante ſententiam error facti probetur. c. ult. de Confeſs.

Facti ſeriem litteræ appellationis debent continere. c. ſuper. 5. de cohabit. Cler.

Quod quis facit mandato Judicis, dolo facere non videtur, cùm habeat parere neceſſe. c. quod quis. 24. de R. I. in 6.

Per Procuratorem quis factum proponere in judicio prohibetur. c. Paſtoralis. 14. de Judic.

Facta omnia damnantur, damnato authore. c. Excommunicamus. 13. §. credentes. de hæret.

Non intelligitur iteratum, quod ambigitur eſſe factum. c. ult. de Presbyt. non baptiz. aut quod factum eſſe neſcitur. c. un. de Cler. per ſalt. promot.

Quædam melius ſciuntur ipſo facto, quàm juris expreſſione. c. penult. de donat.

Quid factum ſit, conſiderari non debet; ſed quid faciendum fuerit. c. cùm cauſam. 27. de Elect.

Non tam factum attenditur, quàm animus facientis. c. ſi quandoque. §. nec tantùm. 15. q. 6.

Ut de alicujus facto judicetur, voluntas & propoſitum ejus ad hoc inſpiciendum. c. cùm. 54. de ſent. Excomm.

Facti cauſa magis conſiderari debet, quàm ipſum factum. c. ſi perfodiens. 3. c. ſicut. 6. de homicid.

Conſuetudines & ſtatuta ſunt facti, & in facto conſiſtunt. c. 1. de Conſtit. in 6.

Facilitas.

Facilitas veniæ, illecebra eſt delictorum. c. Eſt injuſta. in fin. 33. 23. q. 4. c. ut Clericorum. 13. de vit. & honeſt. Cleric.

Facinoroſus.

Facinoroſus nec teſtis, nec accuſator eſſe poteſt. c. conſtituimus. 3. q. 5.

Facinoroſum occidens, qui non habet publicam functionem, homicida eſt. c. quicunque. 33. 23. q. 8.

Facinoroſus ex pluribus facinoribus condemnatus, propter quædam appellavit; propter quædam non. Si graviorem ſententiam meruit ex ea ſpecie, ex qua non eſt appellatum, omni modo pœna imponenda eſt; ſi contra; differenda. c. pòſt. in fin. 31. 2. q. 6.

Facinus.

Quos par facinus coinquinat, & æquat, hos ſimilis pœna comitetur. c. ſanè. 15. q. 3.

Qui manifeſto facinori deſinit obviare, cùm poteſt, conſentit. c. un. 17. q. 3. c. qui poteſt. 23. q. 3. Nec caret ſcrupulo Societatis occultæ. c. error. 3. diſt. 83. c. facientis. 3. §. & libar. diſt 86. c. negligere. 55. 2. q. 7. c. ſicut. 6. §. illi etiam. de homicid.

Ex ſuo facinore forti unusquisque ſubjicitur, nec alieni criminis ſucceſſor conſtituitur. c. crimen. 1. q. 4.

F*actio.*

Factioſi gladio feriantur, bonis omnibus eorum confiſcatis. c. ſi quis. 6. q. 1.

Qui factionem initam prodit, præmio & honore donatur. cit. c. §. ſanè.

Factioſorum unus reliquos patefaciens, incognita adhuc factione, veniam & abſolutionem impetrat. cit. c. in fin.

F*acultas.*

Facultate deficiente, voluntatem habere debemus. c. charitas. 5. §. proinde. Diſt. 2. de pœnit.

Cui ſola facultas deeſt, non minùs delinquit. c. ſi cui. 30. diſt. 1. de pœnit.

F*acultates.*

Facultatibus creſcentibus, creſcere poteſt numerus Canonicorum. c. cùm M. 9. de Conſtit.

Facultates eccleſiaſticæ præſcribuntur 30. annis. c. facultates. 13. q. 2. c. per ſingulas & ſeqq. 3. c. placuit. & ſeq. 16. q. 3.

F*alcidius.*

Lex falcidia inducitur contra voluntatem teſtatoris. c. Raynaldus. 18. de teſtam.

Falcidiæ legis beneficio utitur hæres, ſi fecerit inventarium; aliàs non poteſt. cit. c.

Falcidius fuit tribunus plebis, feciſque ſub Octav. Cæſ. legem, nè quis plus extraneis legaret in teſtamento, quàm ut pars quarta hæredibus ſupereſſet. c. quædam. 6. diſt. 2.

Fallere,

Fallere, falſitas.

Mendacium eſt falſa ſignificatio vocis cum voluntate fallendi. c. Beatus. §. ille. 22. q. 2.

Non mentitur, qui fallendi animum non habet. c. Beatus. ead.

Dicere falſum, quod putat verum, mentiri non eſt. c. is autem. ead.

Falſum commiſſum conſiſtit in veritate occultanda, & in mendacio dicendo. c. 1. de crim. fals.

Uterque reus eſt, qui veritatem occultat, & qui mendacium dicit; quia & ille prodeſſe non vult, & ipſe nocere deſiderat. cit. c. Niſi ſinè dolo, vel per errorem & ignorantiam quis falſum commiſerit. c. accedens. 8. eod.

Qui icit illud, quod jurat, falſum eſſe, ille falſum jurat. c. Beatus. §. ille ergo. 22. q. 2.

Falſa remedia veris periculis ſunt graviora. c. de homine. 7. de Celebr. Miſſ.

Fallere, quàm falli, plus aliquando, aliquando minus. c. Beatus. §. ille ergo. 22. q. 2. in quibus. 6. cum ſeq. ead.

Fallere ſemper eſt voluntatis, falli autem vel infirmitatis, vel temeritatis. cit. §.

Fallere aliquem in Contractibus minus malum eſt, quàm falli in articulis fidei. c. in ipſarum. ead.

Falli in his, quæ ad fidem non pertinent, aut parvum, aut nullum eſt peccatum. c. in quibus. ead.

Falſi crimen pluribus modis committitur: & ponuntur novem modi falſandi literas Papales. c. licet. 5. de crim. falſi.

Falſitas literarum præcipuè deprehenditur, in Bulla, filo, charta, ſtylo. c. quam. 6. eod.

Falſæ ſunt literæ Papales, in quibus Epiſcopus vocatur filius, vel inferior Epiſcopo, frater, vel uni ſcribitur in plurali. c. quàm gravi. eod.

Falſitatis crimen committit, qui Papales literas contra conſtitutionem, ſcienter non de manu Papæ, vel Bullatoris accipit. Item ille, qui accedens ad Bullam, literas cautè projicit, ut de vera Bulla cum aliis ſignentur. c. licet. eod.

De Crimine falſi tenetur, qui nomina abſentium ſcribit in literis, ac ſi eſſent præſentes. c. quanto. 5. de his, quæ fiunt à Prælat.

Falſæ literæ non conferunt jurisdictionem, adeóque nullo tempore convaleſcit, quod per eas judicatum eſt. c. super. 2. de crim. falſi.

Præſumi non debet, quòd pro talibus literis, quæ facilè obtineri poſſunt, fraudem quis commiſerit falſitatis. c. accedens. eod.

Suppreſſione veri, & Expreſſione falſi literæ impetratæ non valent. c. quod. de fid. inſtrum.

Falſarius eſt, qui aliquid vel addit, vel minuit de Inſtrumento in præjudicium partis alterius. c. cùm venerabilis. 6. de Except. item, qui falſa ſuggeſtione, vel falſis precibus impetrat. c. dicenti. 25. q. 2. item, qui chartam vel Bullam radendo vel mutando falſificat. c. ſi Epiſcopus. 7. diſt. 50.

Propter paucarum literarum raſuram, in loco non ſuſpecto, reſcriptum non probatur falſum. c. ult. de crim. falſi.

Inſtrumentum falsò confectum poſſunt ad commodum Univerſitatis, nomine Univerſitatis reprobare ſingulares de Univerſitate. c. tertio. 5. de Probat.

Qui inſtrumentum falſum eſſe dicit, illud ei, in loco ſecuro, coram judice ad inſpiciendum tradi debet. c. accepimus. 4. de fid. Inſtrum.

Falſitas inſtrumenti apparet ex anno, indictione, qualitate chartæ, ſigillo, ſcriptura. c. inter. 6. eod.

Falſitas inſtrumenti, vel quod deeſt inſtrumento, probari poteſt per teſtes. c. cùm. 10. eod.

Sententia lata per falſas literas, non eſt executioni danda. c. ſuper eo. de crim. fals.

Falſi Exceptio ſemper poteſt opponi usque ad 20. annos. c. cùm venerabilis. 6. de Except.

Exceptio falſitatis ante & poſt ſententiam objici poteſt. cit. c.

Exceptio de ſuggeſtione falſi, poſt litem conteſtatam non valet. c. ſuper. 10. de Appell.

Falſum nullum admiſcere debent, qui examinantur in inquiſitione; ſed veritatem plenè, quam ſciunt, debent dicere. c. cùm. 18. de accus.

A falſo Procuratore factum non tenet. c. 1. de Procurat.

Falſus Procurator eſt, à quo mandatum fuit legitimè revocatum. c. ex inſinuatione. 3. de Procurat.

Falſi Procuratoris exceptio, & ante & poſt ſententiam objici poteſt, & ſententia taliter lata, Domino non nocet. c. in noſtra. 4. eod.

Falſi Procuratoris factum Domino non præjudicat. c. 3. c. Ex inſinuatione. 3. eod.

Falſitas non debet præjudicare Veritati. c. quoniam. 11. de Probat.

Qui falſi accuſari poſſint, vel non.

Qui falſum commiſit. c. 1. in princ. de crim. fals. quod conſiſtit in veritate occultanda, & in mendacio dicendo. cit. c. in fin.

Si quis Alchimiam exerceat, vel procuret. c. un. Extrav. comm. eod.

Si inſtrumenta quis ſuppreſſit, vel adverſariis tradidit. c. ſi quis de Clericis. 33. 12. q. 2.

Qui juſtum, injuſtum dixit, ſanctum, non ſanctum, vel contrà, alióve modo mentiatur. c. ſi quis dixerit. c. ſi quis hominem. c. væ qui dicitis. c. unicuique. 82. 11. q. 3. Qui falſas literas non deſtruxit. c. dura. §. adjicientes. de crim. fals. Qui literas Papæ de manibus ejus vel officialium ejus non recepit. c. licet. 5. §. eos etiam. eod. Qui circa pondera & menſuras falſum adhibuit, punitur. c. ut menſuræ. 2. de Empt. & vendit. vide de ponder. item. menſur. Qui monetam falſificavit, punitur. c. un. Extrav. Joan. XXII. de crim. fals. & c. un. Extrav. comm. de dilationib.

tionib. Si mulier virili veſte utatur, ponitur. c. ſi qua mulier. 6. diſt. 30. Si quis pecuniam ob accuſandum vel non accuſandum, ob dicendum vel non dicendum, vel etiam ob abſentiam acceperit. c. unicuique. 82. §. fin, cum c. ſeq. 11. q. 3. c. concuſſionis. 128. r. q. 1. Si falſum dixerit teſtimonium. c. nihilominus. 3. q. 9. &: c. ult. §. qui falsò. 4. q. 2. Nisi indignum ignorans, dignum dixerit. c. 00. de ſcrut. Si teſtis ſua dicta utrique parti prodidit. cit. c. ult. & §.

Falſariorum pœna.

Falſarii cum fautoribus & defenſoribus, ipſo jure ſunt excommunicati. c. ad falſariorum. de crim. fals.

Falſarii literarum Papæ, nisi ab ipſo, vel de ejus mandato abſolvi non poſſunt, nisi in mortis articulo. c. dura ſæpe. eod.

Falſificator Capituli, ſuſpenditur ab officio & beneficio. c. Tam literis. de teſtib.

Falſans literas Judicis debet privari eo, ſuper quo litigatur: ob hoc tamen non acquiritur jus alteri parti. c. olim. 25. de reſcript.

Falſans Clericus ſigillum Principis deponitur, eique character imprimitur, & in Exilium mittitur. c. ad. 3. de crim. fals.

Falſarius Clericus degradatur, & traditur Curiæ ſæculari, ſæculari poteſtate præſente, cui denunciatur, ut in ſuum forum illum recipiat: pro quo tamen efficaciter Eccleſia intercedere debet, ut citra periculum mortis, circa eum ſententia moderetur. c. novimus. de V. S.

Sub pœna Excommunicationis Papæ reſervata cavetur, ut, qui falſas literas ſe habere cognoſcit, eas intra 20. dies vel deſtruat, vel reſignet. c. dura, §. adjicientes. de crim. falſi. Falſis literis utens non eſt culpandus, ſi fraude cognitâ pòſt iis non utitur. c. Accedens. eod. Non præſumitur quis falſare literas de ſimplici juſtitia, nec punitur, ſi comperto, falſas eſſe, deſtiterit illis uti. c. accedens. eod. Aliàs falſatis utens literis omnino repelli debet. c. Inter. de Exceſſ. Prælat.

Falſificantes monetam regis Franciæ, & aliorum locorum circomvicinorum aliquo de quatuor modis hic explicatis, ipſo facto Excommunicationem incurrunt, à qua non niſi à Papa, excepto mortis articulo abſolvuntur, c. un. Extrav. Joan. XXII, de crim. falſ.

Fabricatores falſæ monetæ citantur, ut compareant intra tres menſes; aliàs etiam eorum abſentiâ non obſtante, contra eos procedetur ſecundum exigentiam juſtitiæ. c. un. Extrav. comm. de dilat.

In falſo teſtimonio deprehenſus, ad jusjurandum alterius non admittitur. c, 1. de purg. Canon.

Falſi teſtes communione privantur, c, itaque 24. q. 3.

Multa objiciens, ſi fallat in præcipuo, repellitur penitus, ac ſi in omnibus feſelliſſet. c. ſi fortè. 11. de Elect. in 6.

Falſidicus eſt obnoxius Deo, Judici, proximo. c. 1. de crim. fals.

Falſâ inſerens infamiâ punitur. c. omnis. 5. q. 6.

Fama.

Fama eſt illæſæ dignitatis ſtatus, vitâ & moribus comprobatus, & in nullo diminutus. Glos. c. veſtra. 7, v. notorium. de Cohabitat. Cleric.

Fama quandoque ex ſcientia, quandoque ex ſuſpicione, quandoque ex certo authore, quandoque ex incerto procedit. Glos. cit. c.

Famam ſuam negligens, crudelis eſt. c. nolo. in princ. 12. q. 1.

Propter famam indicitur probatio, c. cùm. 15. de ſent. Excomm.

Contra famam admittitur probatio. c. cùm in 27. de ſponſalib.

Fama pluris facienda, quàm unius teſtimonium, c. ſuper eo. de Conſang. & affinit.

In probationibus etiam eſt famæ habenda ratio, c. cùm cauſam. de probat.

Fama tamen ſola non ſufficit, cùm teſtibus ſit judicandum. c. tua nos. 8. de cohabit. Cleric.

Fama & multæ præſumptiones faciunt probationem ſufficientem. c. præterea. 27. de teſtib.

Famâ perpetuâ, numero teſtium, dignitate & authoritate, veritas cujuſque rei, ſinè publicis monumentis deprehenditur. c. ſi teſtes §. ſæpe. 4. q. 2.

Famâ, teſtibus, antiquis libris & aliis adminiculis, fines probantur. c. cùm cauſam. 13. de probat.

Fama pro veritate præſumitur, ſi deficiens in purgatione puniatur. c. tua nos. 8. de cohabit. Cleric.

Fama præcedere debet inquiſitionem, c. qualiter. 24. in fin. de accuſat. c. licet. 31. de Simon.

De quibus fama præceſſit, de his tantùm dicendum & quærendum in inquiſitionibus faciendis, non de occultis. c. qualiter. 17. de accuſat.

Fama impedit matrimonium contrahendum. c. cùm in. 27. de ſponſalib.

Fama loci attenditur circa matrimonium. c. illud. 11. de præſumpt.

Si omnes teſtes ſint bonæ famæ, & ſinè ſuſpicione, Judex debet ſequi dicta omnium, ſi omnes concordant, & dicunt naturæ negotii competentia: ſin diſcordant, licèt impari numero, tamen Judex ſequi debet eos, qui veriſimiliora, & aptiora negotio dicunt, & qui ſunt ſinè omni ſuſpicione, licèt pauciores aliis. c. ſi teſtes. in princ. 4. q. 2.

Famam alterius publico ſcripto proſcindens, nec probans, quod objicit, anathemate puniatur. 5. q. 1. per tot.

Famoſum libellum conſcribens, vel contumelioſa verba in aliquem evomens, poſtea convictus de ſcriptura, nec eam probans, flagellatur. c. qui in alterius. 5. q. 1.

Famoſum libellum inveniens rumpat, ſi non vult pœnam authoris incurrere. cit. c.

Ob carmen famoſum damnatus, teſtis eſſe non poteſt. c. ſi teſtes, §. ob carmen. 4. q. 2.

Nobis

Nobis neceſſaria eſt conſcientia noſtra, aliis fama noſtra. c. non ſunt. 56. 11. q 3. c. Nolo. 12. q. 1. c. quatuor. in fin. 12. q. 2.

Fames

Curat morbos, quos Gula infert. c. legimus. diſt. 5. de Conſecr.

Familia.

Familiam Patris, non Matris ſequitur filius. c. ult. de Convers. infidel.

Familia debet per Dominum ſuum de malo corrigi, & ad bonum incitari. c. ſicut ii. 8. §. neceſſe. diſt 47.

Propter culpam familiæ, negligens Pater familias punitur tàm temporaliter, quàm æternaliter. cit. §.

Familia cum Patre excommunicato communicans excuſatur, niſi in crimine quoque communicet; tunc enim non excuſatur. c. ſi verè. 34. de ſent. Excomm.

F*amiliaritas.*

Familiaritas nimia mulierum incitat antiqui hoſtis ſtimulus. c. oportet. diſt. 81.

Familiaritas malorum vitanda eſt, nè boni corrumpantur ab eis. c. ad hæc. de Jud. & Sarac.

Familiaritas repellit teſtes contra Extraneos. c. conſanguinei. & ſeq. 3. q. 5. c. filii. de hæret. in 6.

Familiares non admittuntur teſtes contra matrimonium. c. In literis. 24. de teſtib.

Familiaritatis & propinquitatis, & donationis affectio, veritatem impedire ſolet. c. accuſatores. 12. 3. q. 5.

Fas.

Fas, Lex Divina eſt. c. 1. diſt. 1.

Fas eſt tranſire per agrum alienum, jus non eſt. cit. c.

F*atum.*

Fato plerumque, non noxæ imputantur, quæ ex improviſo caſu potiùs, quàm fraude accidunt. c. frater. 47. diſt. 50.

Favor.

Odia reſtringi, favores convenit ampliari. c. odia. 15. de R. I. in 6.

Favore religionis fit, quòd aliàs non fieret. c. ſignificâſti. 18. de homicid. c. cùm. 2. de eo, qui ord. furt. ſuſcep.

Favore fidei multa ſtatuuntur contra regulam juris communis. c. nè aliqui. 10. de hæret. in 6.

Favore religionis diſpenſatur cum aliquo. c. Ex literarum. 2. de Apoſtat.

Favore filiorum diſpenſatur in gradu prohibito. c. quia. 6. de conſang. & affinit.

Favor fidei privat aliquem ſervo ſuo. c. ult. de Jud. & Sarac.

Favor religionis attendendus eſt. c. ult. de convers. infidel. Item favor libertatis. c. penult. de Conjug. Servor. Et publica utilitas. c. ult. Qui fil. ſint legit.

Quæ in favorem alicujus ſunt conſtituta, non ſunt contra eum interpretanda. c. quod ob gratiam. 61. de R. I. in 6.

Favor non eſt ſervandus in judiciis, ſed æquitas. c. cùm inter. 5. de Except. c. 1. de ſent. & re judic.

Si advocatus favet hæreticis, patrocinium illius non admittitur. c. Excommunicamus. 13. de hæret.

Favendum eſt potiùs reo, quàm actori. c. cùm ſunt. 11. de R. I. in 6. Et favorabiliores ſunt rei, quàm actores. c. cùm inter. 5. de Except. Et favorabiliora jura ſunt ad abſolvendum, quàm ad damnandum, ſecùs tamen in matrimonio, dote, libertate, Teſtamento. c. ult. de ſent. & re judic.

Favorabiles cauſæ ſunt: Matrimonium, dos, libertas, Teſtamentum. cit. c. ult. c. videtur. 3. Qui Matrim. accuſ. poſſ. c. directæ. 39. de Appell. c. tua. 7. de conſang. & affinit.

Favor multus debetur mulieribus in dotibus ſuis recuperandis. c. Ex literis. 5. de pignorib.

Favor non debet attendi in Electione; ſed judicium. c. porrò. 4. diſt. 63. c. pueri. 120. 1. q. 1. c. nec novum. 8. q. 1. Nec in beneficiis auferendis vel conferendis. c. grave. 29. de Præb. & Dignit.

Favor vel gratia ſæpiùs pretii loco ſuccedunt: unde non minùs favor, quàm pretium in beneficiis conferendis &c. prohibetur. cit. c. grave. & c. nemo. de Simon.

Favorem dantes maleficiis ſunt excommunicandi. c. placuit. & ſeqq. 3. 21. q. 5.

Fautores & defenſores malorum, malis æquiparantur. c. noverit. 49. de ſent. Excomm.

Fautores hæreticorum cum hæreticis æqualiter puniuntur. c. ſicut. 8. de hæret.

Favent delinquentibus, qui facinori eorum manifeſto, cùm poſſint, non obviant. c. quantæ. 47. de ſent. Excomm. c. nemo. 2. & ſeq. Diſt. 83. c. ſi res. in med. 14. q. 6. c. quisquis. 23. q. 4.

F*elicitas.*

Felicitate peccantium nihil eſt infelicius. c. paratus 23. q. 1.

F*eriæ. vide* F*eſtum.*

F*errum.*

Ferri candentis, & aquæ, purgatio non debet fieri. c. penult. nè Clerici vel Monach. c. Ex literis. 10. de Exceſs. Prælat. c. ult. de purg. vulg. Quondam fieri debebat. c. nobilis. 2. q. 5.

Feſtinatio. feſtinus.

Feſtinus nimis & celer ad ſententiam proferendam non debet eſſe Judex. c. ult. de Elect. in 6. c. ſummopere. 70. 11. q. 3.

Feſtum. feriæ.

Enumerantur feſta intra annum, in quibus feriandum eſt, & à labore abſtinendum. c. Pronunciandum. 1. diſt. 3. de Conſecr.

Feſta 12. Apoſtulutum, 4. Evangeliſtarum, & 4. Doctorum Eccleſiæ, ſub ritu duplici debent celebrari. c. un. de Reliquiis in 6. quorum laudes explicantur.

Feſtum Corporis Chriſti, celebrari debet feriâ V. poſt Octavam Pentecuſtes, & cæteræ indulgentiæ conceduntur iis, qui in feſtu vel intra octavam officio vel horis intererunt. Clem. un. de Reliquiis.

Feſtum ſpeciale de SS. Trinitate Rom. Eccleſia non facit, cùm Gloria Patri & Filio & Spiritui Sto. & cætera ſimilia, ſingulis diebus dicantur ad laudem pertinentia Trinitatis, ſervatur tamen de hoc cujusvis Eccleſiæ cunſuctudo. c. 2. §. præterea. de feriis.

Fetiæ aliæ inſtitotæ ſuot in honorem Dei & Sanctorum; aliæ in favurem hominum. c. ult. eud.

Feſturum principium & finis fieri debet ſecundùm ipſorum magnitudinem & conſuetudinem regionis. c. quuniam. eod.

Servetur ab omnibus feſtivitas Inventionis Dominicæ Crucis. c. Crucis. 19. diſt. 3. de Conſecr.

In feſtis ſulennibus ab umni operc ſervili abſtinendum; excipitur tamen neceſſitas. c. licet. 3. de feriis.

Diebus Dominicis, & aliis præcipuis feſtivitatibus, & inter Paſcha & Pentecoſten, ſolennis genuum flexio non fit: ſecreto tamen ex devutione fieri poteſt. c. 2. §. diebus. eod. c. quoniam 10. diſt. 3. de Conſecr. In ordinationibus autem flectuntur genua ſecundum ordinationis modum. cit. c. 2.

Die Sabbati non eſt feriandum: nec die Dominico in neceſſitate lavacrum eſt pruhibendum. c. pervenit. 12. diſt. 3. de Conſecr.

Die Dominico nihil eſt laborandum; ſed Deo tantùm vacandum. c. jejunia. 16. ead.

Diebus Dominicis mercari, litigari, judicari, vel jurari prohibetur; ſed de veſpera in veſperam debent celebrari. c. 1. de feriis.

Feſtis diebus, neque juramenta præſtari, neque pro pace jurari, neque placita, neque judicia ad pœnam ſanguinis fieri debent, ibid. Neque cauſæ audiendæ, nec ſententia ferenda; neque proceſſus, partibus etiam cunſentientibus, valet: niſi neceſſitas & pietas aliud ſuadeat. c. ult. eod. Licèt antem in feriis Divinis, etiam ex conſenſu partium, judicia haberi non debeant, niſi ob neceſſitatem vel pietatem opus ſit; in feriis tamen humanis, quæ gratiâ vindemiarum, meſſium &c. ob neceſſitates hominum indulgentur, poſſunt ex conſenſu pattium haberi. ibid.

Diebus feſturum ſolennibus populus non debet intendere ſaltationibus & turpibus canticis. c. irreligioſa. 2. diſt. 3. de Conſecr.

In ſolemnitatibus Sancturum à Conjugio abſtinendum. c. quutiescunque. 2. 33. q. 4.

Tres ſeptimanæ, quibus prohibentur fieri nuptiæ: ante Feſtum S. Juannis Baptiſtæ, & nun continuantur feſtu; ſed intelligitur de ſeptimana Aſcenſionis cum duabus ſeqq. c. Capellanus. de fer.

Feſta ſæcularia in Eccleſia nulla ſint. c. cùm decorem. 12. de Vit. & honeſt. Cleric.

Feudum.

Feudum in proventibus nun poteſt conſtitui, quia nun alienantur perpetuò. c. veſtra. 2. de locat. & conduct.

Feudum in decimis cunſtitutum, & laico conceſſum, revocari puteſt. c. cùm Apoſtolica. 7. de his, quæ fiunt à Prælat.

Feudum cunſtituere poteſt Epiſcopus in beneficio Eccleſiæ, ratione obſequii præſti. c. per tuas. 5. de donat.

Feudum Eccleſiaſticùm nun licet vendere laicu, ſinè conſenſu Epiſcopi. c. quæ in 7. de Conſtit.

Inſeudare de novo neminem licet de rebus Eccleſiæ. c. Ex parte. de feud.

Feudum integrare puteſt Prælatus, non obſtante juramento de non inſeudandu de novo: ſi appareat, Vaſallum in menſura deceptum fuiſſe. c. per tuas. 5. de donat.

Ad antiqua feuda non extenditur juramentum de non inſeudando de nuvo; ſed ad illa tantum, quæ nunquam fuerunt inſeudata. c. ult. de feud.

Tres caſus, in quibus non obſtante juramento de non inſeudando de nuvu, poteſt Epiſcupus vetus feudum ad Eccleſiam reverſum, novo Vaſallu concedere: nempe filio decedentis: filio vel Cunſanguineo alienantis: tandem illi, per quem Eccleſia alienatum poteſt rehabere. c. ult. de feud.

Feudum nun poteſt vendi ſinè vuluntate Domini, à quo tenetur. c. quæ in 7. de Cunſtit.

Feudi Dominus ſuperioritatem non habet in Vaſallum, niſi ex natura feudorum. Clem. c. Paſtoralis. 2. §. denique. de ſent. & re judic.

Feudatarius quàm diu fructus non percipic feudi, non tenetur ſervire. c. 1. de feud.

Quæſtiu feudalis inter Vaſallos, coram Domino feudi tractari debet. c. cæterùm. 5. de judic. Et coram eo terminari. c. Ex tranſmiſſa. 6. & ſeq. de for. cumpet. Etſi Vaſalli clerici ſint, ibid. Niſi conſuetudo præjudicet. c. novit. 13. de judic. Et modo ibi Actor juſtitiam conſequi poſſit; aliàs loci ordinarius adiri poterit. cit. c. cæterùm.

Si inter Clericum & Laicum quæſtio feudalis urta eſt, cugnoſcet Dominus feudi. Eu negligente, cugnoſcet delegatur Papæ, etiam ante negligentiam datus. c. Ex transmiſſa. 6. de for. cumper.

Feudi cauſa quoad petiturium judicium, coram Domino feudi tractati debet. c. Ex parte. 15. eod.

Feudalis res, etiamſi ſubtracta dicatur, poteſt miſerabilis perſona Laicum, interdictu: Unde vi, coram Judice Eccleſiaſtico convenire. cit. c. 15.

Penes feudatarium eſt proprietas fructuum, ſive poſſeſſio, nun penes Dominum feudi. c. 1. de feud.

Feudum amittit Vaſallus interficiens Dominum, nec confertur aliud de novo hæredibus ejus. arg. c. ad aures. 10. de pœnis.

Feudum amittit trahens Prælatum ſuum ad furum ſæculare. c. gravamen. 15. de Exceſs. Prælat.

Fenda non damnantur cum reo criminis læſæ majeſtaris; ſed liberè ad Dominum fendi remittuntur. Clem. 1, in princ. de pœnis.

Feudum non poteſt dari in dotem. c. nuper. 6. de donat. inter Vir & Uxor. Vide pignus.

Fideicommiſſum.

Fideicommiſſum pluribus relictum, ſi unus ſolus ſuperſtes eſt, illi debetur, qui tempore exiſtentis conditionis, ſolus invenitur. c. Raynaldus. 18. de Teſtam.

In Fideicommiſſariis ſubſtitutionibus locum habet quartarum deductio; in directis autem non: Et ſubſtitutiones interpretari debemus directas, modò conveniant verbis & perſonis. c. 1. de Teſtam. in 6.

Fidejuſſor.

Fidejuſſores, qui jurârunt, Creditorem indemnem ſervare, juramentum ſervare debent. c. Ex reſcripto. de jurejur. c. 1. de fidejuſs.

Fidejubere non debet Clericus. cit. c. 1. & fidejuſſionibus inſerviens Clericus abjiciatur. ibid. Et ſi fidejuſſerit Clericus, tenetur. c. pervenit. eod. Et compellitur fidejuſſorem ſuum ſervare indemnem per aſſignationem redituum ſuorum. cit. c.

Fidejubere non poteſt Monachus, nec mutuum accipere ſinè licentia Abbatis, & Conventûs. c. penult. eod.

Si crimino ſus captus pro delicto ſuo offerat dare fidejuſſores, eſt dimittendus, niſi exceſſus enormitas aliud ſuaſerit. c. ſi Clericos. 15. de ſent. Excomm. in 6.

Fidejuſſorem debitor tenetur ſervare indemnem. c. pervenit. de fidejuſſ. c. ult. de for. compet. in 6.

Fidejuſſor contraria mandati actione conſequitur, ut indemnis ſervetur. (Quod tamen fallit, ſi necdum ſolverit Actor.) c. pervenit. de fidejuſs.

Poteſt fidejuſſor contra debitorem agere, ut ſe à fidejuſſione liberet, in tribus raſibus. 1°. ſi diu hæreat in ſolvendo debito. 2°. ſi incipiat bona ſua diſſipare. 3°. ſi fidejuſſor condemnatus fuit. c. ult. de fidejuſſ.

Fidejuſſorem tenetur Debitor liberare ab obligatione, in qua diu ſtetit. c. conſtitutus. 3. eod.

Debitor per diſtrictionem canonicam compellitur fidejuſſorem, quando à Creditoribus moleſtatur, à fidejuſſione abſolvere. cit. c.

Fidejuſſor poteſt à Debitore petere debitum, & acceſſiones, ſi eas ſolvit. cit. c.

Fidelitas.

Qui Domino ſuo jurat fidelitatem, iſta ſex ſemper in memoria habere debet: incolume videlicet, tutum, honeſtum, utile, facile, poſſibile, incolume, nè ſit in damnum Domino ſuo de corpore ſuo. Tutum, nè ſit ei damnum de ſecreto ſuo, vel de munitionibus, quibus tutus eſſe poteſt. Honeſtum, nè ſit ei in damnum de juſtitia ſua, vel de aliis cauſis ad honeſtatem pertinentibus. Utile, nè ſit ei in damnum de poſſeſſionibus ſuis. Facile vel poſſibile, nè id bonum, quod Dominus ſuus leviter facere poterat, faciat id difficile, néve id, quod difficile erat, reddat impoſſibile. c. de forma. 18. 22. q. 5.

Fidelitatem & defenſionem jurare debet Imperator Romanæ Eccleſiæ ac Papæ: Clem. un. de jurejur. Ejúsque Miniſtris. cit. c. in fin. c. tibi. 33. diſt. 63.

A juramento fidelitatis ſubditos abſolvit Papa propter exceſſus Domini. c. alius. 15. q. 6.

Fidelis debet eſſe Vaſallus Domini ſucceſſoribus, qui Domino juravit, licèt his jurare non cogatur. c. veritatis. 14. de jurejur.

Qui juravit officium ſuum adimplere fideliter, pro illo præſumitur. c. ad audientiam. 13. de præſcription.

Pœnitentia illius proponitur, qui fidelitatis Juramentum non ſervat, & in mortem Domini aliquo machinamento inſidiatur: nempe ſæculum relinquat, arma deponat, in monaſterium eat, & pœniteat omnibus diebus vitæ ſuæ, alioquin anathema ſit. c. ſi quis laicus. 19. 22. q. 5.

Fidelitatis Juramenta tenentur Clerici, à laicis temporalia habentes, Laicis præſtare. c. nimis. 30. de jurejur.

Abbatiſſæ quoad fidelitatem ſubjectæ Principibus, vel per Procuratorem, vel perſonaliter exeundo è monaſterio, jurabunt; ſed abſq; mora redeant. c. un. §. verùm. de ſtat. Reg. in 6.

Fidelitatem & homagium pro habendis ſpiritualibus facere, Simonia eſt. c. Ex diligenti. 17. de Simon.

Inter Juramentum & fidelium locationem, nulla debet eſſe differentia. c. Juramenti. 12. q. 5.

Fides.

Fides non deficit; firmum enim Dei fundamentum ſtat immobile. c. firmum. 25. diſt. 2. de pœnit.

Fides operatur per dilectionem. cit. c. & c. circumciſio. 28. ead.

Sinè fide recta non valent bona opera. c. ndi. 28. c. ubi ſana. 29. 24. q. 1.

Quod ex fide non eſt, peccatum eſt. c. omnes. §. illud verò. 28. q. 1. c. quærat. 44. §. item illud Ambroſii. diſt. 3. de pœnit.

Ubi fides ſana non eſt, juſtitia eſſe non poteſt. c. ubi. 24. q. 1.

Abſque fide, falſa eſt virtus, etiam in optimis moribus. c. omnes. §. Ex his. 28. q. 1.

Sinè fide & charitate, nec Evangelium habetur, nec proſunt aliqua bona. c. Marcion. 64. cum ſeq. 1. q. 1.

Fide caret, cui bona fides deeſt. c. ſotus. 10. de V. S.

Fidem non debemus relinquere amore cujuſlibet. c. ſi infidelis. 7. 28. q. 1.

Qui pro fidei veritate, & Chriſtianorum defenſione moritur, cælum meretur. c. omni. 9. 23. q. 8.

Ad fidem non eſt cogendus invitus. c. ad fidem. 33. 23. q. 5. ſed per ſeveritatem, imò & per miſericordiam Dei, tribulationum flagellis ſolet perfidia caſtigari. ibid. ubi quatenus quis ad fidem cogendus, diſſeritur.

Non aſperis, ſed blandis verbis ad fidem ſunt provocandi quidam. c. qui ſincera. diſt. 45.

In Chriſtom credere, eſt amando in ipſum tendere. c. charitas. 14. diſt. 2. de pœnit.

Chriſti fidem habere non creditur, qui ad Chriſtianorum baptiſmum non ſpontaneus, ſed invitus cogitur pervenire, c. ſicut. 9. de Judæis.

Qui veritatis fidem à ſe abjecerunt, illis non eſt credendum. c. non poteſt. 2. q. 7. c. Epiſcopum. 6. diſt. 61.

Fidem non exhibet Chriſto, qui Corpus Ejus (Eccleſiam) diſcerpit. c. advocavit. 23. 24. q. 1.

Prima ſalus, rectæ fidei regulam cuſtodire, & à conſtitutis PP. nullatenus deviare. c. prima. 9. 25. q. 1.

Quod in augmentum fidei excogitatum eſt, non debet in detrimentum ejus verti. Clem. 1. de hæret.

In fide ſua dubius, infidelis eſt. c. 1. de hæret.

Cùm in aliquo circa fidem dubitatur, ad ſedem Apoſtolicam, tanquam ad Magiſtram Veritatis, recurritur. c. palàm. 9. diſt. 11. & c. 1. diſt. 22.

De fide Catholica ſuſpecti, ab accuſatione repelluntur. c. illi; qui. 5. q. 5.

In cauſa fidei Magiſtratus opem non ferens, privatur Magiſtratu. c. ut officium. 11. in fin. de hæret. in 6.

Fideles ſi hæreticos defendunt, eis ſavent, excommunicantur. c. Excommunicamus. 13. §. credentes. de hæret.

Fideli infidelis ſuccedere non debet in bonis. c. ſi quis. 5. eod.

Fidelis melioris eſt conditionis, quàm infidelis. c. Judæi. 5. de Jud. & Sarac.

Negotium fidei ſummè privilegiatum eſt. c. accuſatus. 8. §. ſanè de hæret. in 6.

Propter fidem diſpenſatur cum aliquibus, ubi aliàs non diſpenſaretur. c. ult. de divort.

Propter ſavorem fidei multa ſtatuuntur contra regulas juris communis. c. nè aliqui. 10. de hæret. in 6.

Fidei favor privat aliquem ſervo ſuo. c. ult. de Jud. & Sarac.

De fide Catholica laicus, nec publicè, nec privatim debet diſputare. c. quicunque. 2. §. inhibemus. de hæret. in 6.

Quod fidei non adverſatur, nec contra bonos mores eſt, indifferenter eſt habendum, & pro eorum, inter quos vivitur, ſocietate ſervandum. c. illa. 11. §. ult. diſt. 12.

Poſt conjunctionem fidelium, ſi maritus in hæreſim delabatur, & odio fidei derelinquat Uxorem; Uxor derelicta diſcedentem non comitabitur; non tamen illo vivente alteri nubet. c. ult. §. Hic diſtinguendum. 28. q. 2.

Fidelem virum cogens Uxor ad malum, licitè dimittitur. c. Idololatria. 28. q. 1. Et fidelis infidelem non cogitur ſequi. c. ſimili & ſeq. ead. & c. ſi infidelis. 28. q. 2.

Fideles infidelibus non ſunt conjugio copulandi. c. cave. 28. q. 1.

Ab Uxore fideli ſeparetur Judæus, niſi ad fidem acceſſerit. c. Judæi. ead.

Non eis omnino credendum eſt in præjudicium alterius, qui infideles ſunt. c. 1. de hæret.

Inter fideles & infideles debet eſſe diſcretio in accuſatione & teſtificatione. c. pagani. 2. q. 7. c. alieni. 3. q. 4. In matrimonii Contractione. c. nunquid. & ſeq. c. Judæi. 28. q. 1. In temporis præſcriptione. c. porrò. 16. q. 3.

Ad teſtimonia, & ſinceram teſtimoniorum fidem, quibus potiùs lux veritatis aſſiſtit, Judex reſpicere debet, non ad multitudinem teſtium. c. ſi teſtes. in princ. 4. q. 2.

Qui bonæ fidei ſunt, accuſari non poſſunt ab infamibus. c. alieni. 3. q. 4.

Fidelis debet eſſe teſtis. c. 1. de teſtib.

Fides, dignitas, mores, gravitas, examinanda eſt in teſtibus. c. ſi teſtes. §. in teſtibus. 4. q. 2.

Ad fidem rei geſtæ faciendam, etiam non rogatus teſtis admittitur. cit. c. §. ad fidem. ead.

Teſtes adverſus teſtationis ſuæ fidem vacillantes audiendi non ſunt. cit. c. §. in teſtibus. ead.

Fidem teſtimonii totam, partis mendacio decolorat teſtis, dum aliquid ad ſeriem geſtorum ex ſuo adjicit. c. pura. 3. q. 9.

Fidem faciunt in judicio atteſtationes receptæ per arbitrum, ſi teſtes mortui ſunt. c. præſentata. 50. de teſtib.

Fidei bonæ contractus nullâ ratione debent diſſolvi. c. viduas. 2. §. de virginibus. c. Hæc verò. 9. 27. q. 1.

Fides duobus modis dicitur: pactionis & conſenſûs. Fides pactionis eſt, quando quis alicui promittit fidem, quòd ducet eam, ſi permiſerit eum rem ſecum habere. Fides conſenſûs eſt, quando non ſtringit manum; corde tamen & ore conſentit ducere, & mutuò ſe concedunt unus alii, ſéque ſuſcipiunt. c. 1. de ſponſa duor.

Si quis mulieri fidem fecerit pactionis, non debet aliam ducere: ſi aliam duxerit, pœnitentiam debet agere de fide mentita: maneat tamen cum illa, quam duxit; non enim reſcindi debet tantum Sacramentum. Si autem fecerit fidem conſenſûs, non licet ei aliam ducere: ſi autem duxerit, dimittet ipſam, & adhærebit priori. cit. c. & c. ult. 27. q. 2.

Si data ſit fides de aliqua ducenda, ſi poſtea carnali copula interveniat, inducitur ſtatim Matrimonium præſumptum. c. veniens. 15. de ſponſal.

Licèt fides ſit purè & ſimpliciter data hinc inde de matrimonio contrahendo; ſi poſtea diſpliceat contrahentibus, non ſunt ad contrahendum compellendi, nè deteriùs inde contingat. c. præterea. 2. eod. imò etiamſi fuerint jurata ſponſalia. ibid.

Fides adultero data de contrahendo poſt mortem viri, impedit & dirimit matrimonium. c. veniens. 7. de eo, qui dux. in Matrim.

Fidei bonæ poſſeſſor eſt, quàmdiu ignorat, ſe alienum poſſidere: cùm verò ſciverit, nec ab aliena poſſeſſione receſſerit, malæ fidei poſſeſſor eſt. c. ſi Virgo. 34. q. 1.

Fides bona non ad tractum medii temporis, ſed ad initium poſſeſſionis refertur. c. placuit. 15. §. præſcriptionum. 16. q. 3. ſufficit enim

enim cuique in initio bonâ fide poſſidere cœpiſſe, etſi medio tempore ſcientiam rei alienæ acceperit. cit. §.

Fides bona, & juſtus titulus requiruntur in præſcriptionibus. c. ſi diligenti. 17. de præſcript.

Fides bona ſufficit in præſcriptionibus, ubi jus commune, vel præſumptio non eſt contra præſcribentem: alias debet alligari titulus & probari; niſi ſit præſcriptio, cujus contrarii non extat memoria, c. 1, de præſcript. in 6.

Fidei malæ poſſeſſor, nullo tempore præſcribit. c. poſſeſſor. 2. de R. J. in 6. c. ult. de præſcript.

Fidem bonam continuam, qui non habet, non præſcribit. c. penult. & ult. eod.

Fidem bonam non præſumitur habere contra jura mercans. c. qui contra. 82. de R. J. in 6.

Fruſtrà fidem ſibi quis poſtulat ſervari ab eo, cui fidem à ſe præſtitam ſervare recuſat, c. fruſtrà. 75. eod.

Fidem non expedit ſervari in malis promiſſis, c. in malis. 69. eod.

Fides bona non patitur, ut ſemel exactum, iterum exigatur. c. bona. 83. eod.

Fides data ſub conditione non obligat, niſi conditio ſervetur, c. pervenit. 3. de jurejur.

Fides etiam jurata non eſt ſervanda frangenti fidem. c. ſicut. 29. eod.

Fides ſi non ſervatur, ut ad malum non veniatur, non ideo violari dicitur. c. Mulier. 22, q. 4.

Non eſt appellanda fides, quæ ad peccatum faciendum adhibetur. c. ſi ad peccatum. 20. ead.

Fides non eſt, quæ promittitur pro crimine adimplendo. cit. c.

Fides non eſt ſervanda in promiſſione ſtultè facta, vel vi extorta, c. in malis. 22. q. 4. c. 1. & ſeq. 15. q. 6.

Fides quando promittitur, etiam hoſti ſervanda eſt. c. noli. 3. 23. q. 1.

Fides & Juramentum æquiparantur. c. pervenit. 2. de fidejuſſ.

Contra fidem veniens punitur ſicut contra Juramentum. cit. c.

Fidem non facit dubia probatio; ſed aptè & clarè debet quis intentionem ſuam probare. c. penult. de Condit. appoſit.

Fides Sacramenti valet, etſi deſit fidei Sacramentum, in neceſſitate. c. debitum. de Baptiſmo.

Fides Rempubl. magis, quàm labores vel ſudores corporales gubernat, c. in qualibet. 23. q. 8.

Eadem fide tenetur quis ſubdito, quâ ſubditus Domino. c. de forma. in fin. 22. q. 5.

Fidem non faciunt ſcripturæ contrariæ, ab eodem productæ, c. imputari. 13. de fide inſtrum.

Fidem facit cenſualis liber. c. ad audientiam. 13. de præſcript.

Filia.

Filia Spiritualis dicitur & illius, qui eam in baptiſmo tenuit, & ejus, qui eam baptizavit, c. ad limina. §. filia. 30. q. 1. item ejus Sacerdotis, cui peccata confitetur. cit. c.

Violatio filiæ ſpiritualis ſpecialiter prohibetur. c. omnes. cum ſeqq. 2. ead.

Filiam ſpiritualem ducens ſeparetur. c. de eo. ead.

Si Filia minor 12. annis à Parentibus Monaſterio tradita, major poſtea facta, ſponte velletur, ad ſæculum redire non poteſt, c. cùm virum. de Regular.

Filia Juramento Patris non cogitur nubere, cui nunquam aſſenſum adhibuit. c. ſi verum, c. de neptis. 31. q. 2.

Filiam & Matrem poſſunt ducere filius & Pater. c. quod. 5. de Conſang.

Filius.

Aſſeritur unicus Dei Filius, in Eſſentia Dei æternaliter ſubſiſtente, verum Corpus humanum aſſumpſiſſe de Virgine, in quo paſſus & mortuus, ac lanceâ perfoſſus: & approbatur in hoc ordo, quem tradit Evangeliſta Joannes. Clem. 1. de ſumma Trinit.

Filius dicitur per carnis propagationem, & per morum imitationem. c. quæritur. §. item. 22, q. 2.

Filii legitimi dicuntur, qui vel ante Baptiſmum, vel poſt de matrimonio nati ſunt. c. numquid. 28. q. 1.

Filius æquatur vel præponitur Patri in veritate, non in honore. c. quæritur. 36. 2. q. 7.

Filius ſapiens eſt gloria Patris. c. ſa. 7. §. fin. diſt. 95.

Filius fidem Patris, vel Matris converſæ ſequi debet. c. ult. de Converſ. infidel.

Filius eſt in poteſtate Patris, non Matris. cit. c. niſi adhuc Infans. ibid.

Filius ſequitur familiam Patris, non Matris. cit. c.

Filius ſervi, ſequitur conditionem liberam Matris. c. ult. de ſerv. non ordin. Et filii ſequuntur conditionem ventris. c. ult. 32. q. 4. c. Judæi. 28. q. 1. niſi alius mos ſit Provinciæ. c. licet. de conj. ſerv.

Filii Liberæ ſeu Libertæ, ad ſervitium redigi non debent. c. 1. de Nat. ex libero ventre.

Patria poteſtas ſolvitur, ſi alimenta Pater denegat, vel filium languidum exponit. c. un. de Infant. Item per dignitatem Epiſcopalem. c. ſi ſervus ſciente, 20. §. ſed & jus Patriæ. diſt. 54.

Filios ſuos tenetur Pater verbo & exemplo à vitiis ad virtutum ſtudia provocare. c. ſicut, 8. §. neceſſe. diſt. 47.

Pater non debet ſemper filios oſculari, ſed quandoque propter diſciplinam caſtigare. c. non oſculatur. 5. q. 5.

Filium Pater caſtigare debet, quod eſt charitatis. c. non putes. 36. 23. q. 5.

Filiorum curam debet habere Pater. c. ſi quis, 14. diſt. 30.

Filii poſt triennium à Patre ſunt alendi. c. ult. de Converſ. infidel.

Filii non debent theſaurizare Parentibus; ſed contrà. c. cùm Apoſtolus. 6. de Cenſib.

Filii apud ſuſpectas perſonas morari non permittantur. c. ult. de Converſ. infidel.

Filii ejus, qui Magiſtratum occidit, vel occidi juſſit, ad officia & honores non admittuntur. c. dierum. §. nos igitur. Extrav. de pœnis.

Pro peccatis Parentum, filii corporaliter nonnunquam flagellantur. in princ. 24. q. 3. Spiritualiter autem non tenetur filius Parentum peccato. cit. princ. & c. 1. ead.

Filius ob Parentis delictum non eſt excommunicandus. cit. c. 1.

Abominatio Domino dicuntur filii illi, ad quos paterna delicta, & flagitia, hæreditariâ ſucceſſione deſcendunt. c. penult. §. quod autem. Diſt. 56.

Filio crimen Paternum nullam maculam infligere poteſt. c. crimen. 1. q. 4.

Filiis non imputantur vitia Parentum. c. undecunque. 3. diſt. 56. Nec nocent eis. c. ſponſus. 6. ead. c. Judæi. 1. q. 4. c. convenientibus. 1. q. 7. Licèt poſt nativitatem eorum committantur. c. non. 1. q. 4. Quandoque tamen imputantur. Unde in multis caſibus etiam ſecundùm divinum judicium, filii pro Parentibus puniuntur: & juxta Canones aliquando fertur ultio, non tantùm in auctores, ſed etiam in progeniem damnatorum. c. vergentis. 10. de Hæret.

In cauſa hæreſeos filius punitur pro delicto Patris. c. ſtatutum. 15. in princ. de hæret. in 6. Et tenetur filius ex facto Patris. c. Michaël. 17. de uſur.

Filios non excuſat ignorantia paterna. c. referente. 10. Qui filii ſint legit.

Filius hæres convenitur ex Contractu defuncti. c. Ex præſentium. 3. de pignorib.

Filius non poteſt revocare donationem à Patre factam. c. cùm dilecti. 6. de donat.

Filius rogatus de reſtituenda hæreditate ſub conditione, detrahit legitimam, & Trebellianicam, in qua computantur fructus poſt litis conteſtationem percepti. c. Raynutius. 56. de Teſtam.

Pater non poteſt privare filium quartâ legitimâ, vel etiam in ea gravare. cit. c.

Pater pro delicto Filii minoris 14. ann. pecuniariâ pœnâ non punitur. c. ult. de delict. puer.

Filium impuberem poteſt Pater cogere ad ſponſalia; non verò ad Matrimonium; quia ad perfectam ætatem perveniens ratihabet factum Patris, ſi voluerit. c. 1. de deſponſ. impub. Pro filio adulto autem Pater ſponſalia celebrare non poteſt, niſi conſentiat. cit. c. tua ſanctitas. 31. q. 2.

Filii 2. Compatrum licitè contrahunt, ſive ante, ſive poſt Compaternitatem naſcantur, c. 1. de cogn. ſpirit. modò per neutrum ventum ſit ad compaternitatem. c. ſuper eod. item c. ſuper. 4. 30. q. 3.

Filii carnales non poſſunt ducere Sorores Spirituales. c. ità diligere c. non oportet. c. Pitacium. 30. q. 3.

Filius familias licèt poſſit ſine Patris aſſenſu eligere ſepulturam, ſi conſuetudo terræ id habet; non tamen poteſt pro anima ſua aliquid ſtatuere, ſinè Patris aſſenſu, niſi habeat peculium caſtrenſe, vel quaſi Caſtrenſe. c. licèt. de ſepult. in 6.

Filius familias poteſt & ad negotia, & ad judicia conſtitui Procurator ſinè Patris aſſenſu. c. Qui generaliter. §. ne dum. de Procurat. in 6. c. non injuſtè. eod.

Filius familias ſinè Patris conſenſu agit cauſam ſpiritualem. c. ſi annum. 3. de judic. in 6.

Filius in cauſa Patris non poteſt eſſe teſtis. c. filii. 3. de hæret. in 6. c. ſi teſtes. §. Pater. 4. q. 2. nempe in criminalibus & contractibus: poteſt in Matrimoniali. c. videtur. Qui Matrim. accuſ. poſſ. c. videtur. in fin. 35. q. 6.

Filius & Pater, item duo fratres ſimul teſtes in eodem Teſtamento vel eodem negotio fieri poſſunt. c. ſi teſtes. §. Pater & filius. 4. q. 2.

Filius etiam in re Patris arbiter; imò juxta plerosque etiam Judex eſſe poteſt. c. Infames. 2. §. filius. 3. q. 7.

Non poteſt Filius Eccleſiæ illius eſſe Vicarius, in qua Pater immediatè fuit Rector. c. Michaël. de Filiis Presbyr.

Solus Papa diſpenſat, ut filius in Paterna Eccleſia immediatè ſuccedat. c. dilectus. eod.

Si is, cui conceſſum eſt, ut cum filiis Sacerdotum diſpenſaret, in obtinendis immediatè Paternis Eccleſiis diſpenſarit, poſtea per literas juſtitiæ contra eum, cum quo diſpenſavit, impetratas, removere eum non poterit. c. Ex tua. eod.

Si manifeſtum & publicum ſit, filium immediatè ſucceſſiſſe Patri in Eccleſia, ſinè aliqua teſtium receptione ab illa removebitur. c. quoniam. &c. ad extirpandas. eod. Et hoc intellige de filiis Sacerdotum legitimis.

Filios poteſt præeſſe Eccleſiæ, cui Pater ejus præfuit mediatè. c. Ex transmiſſa. eod. item illi Eccleſiæ, cui Pater ſinè titulo miniſtravit. c. conſtitutus. eod.

Filii Presbyterorum, qui Paternæ incontinentiæ ſectatores fuerint, non poſſunt ordinari. c. 5. ſed hoc. diſt. 56.

Si filios legitimos Presbyterorum, morum honeſtas comprobaverit, poſſunt ordinari in Epiſcopos, ac etiam in ſummos Sacerdotes, & complures eorum Papæ fuerunt. cit. c. 1. c. 2. & ſeqq. 12. 13. ead.

Filius Epiſcopi ex legitimo matrimonio natus poteſt ordinari, & paterna beneficia obtinere. c. ad hæc. de filiis Presbyt.

Filius illegitimus in paterna Eccleſia præbendari non tenet, quia indecorum eſt, ut in Altaris officio, illegitimus impudico Patri miniſtret. c. cùm decorem. eod.

Canonicorum filii, maximè ſpurii, non inſtituantur in Eccleſia, in qua inſtitutus eſt Pater, & inſtitutio non valet; inſtituens verò à ſuis beneficiis ſuſpenditur. c. ad abolendam. eod.

Filii illegitimi abſque diſpenſatione Papæ ad dignitatem vel Perſonatum vel beneficium curatum promoveri non poſſunt. c. ult. eod.

Filius illegitimè ex Sacerdote, licèt ex legitima Uxore natus, ſinè diſpenſatione ad ordines, & beneficia promoveri non poteſt. c. literas. eod.

Non

Non qui tenent loca Sanctorum; ſed qui exercent opera eorum, filii Sanctorum ſunt. c. non eſt. diſt. 40.

Inceſtuoſi, non dicuntur filii. c. un. 35. q. 7. Nec debent in bonis ſuccedere. ibid.

Naturales filii dicuntur, qui ab ingenuis concubinis nati ſunt. c. ult. 32. q. 4. Sola enim eos natura genuit, non honeſtas conjugii. ibid.

Si Parentes ignoranter in gradu prohibito coëant, filii illegitimi cenſentur. c. ult. de Clandeſt. deſpons. Proles autem infidelium, qui poſtea convertuntur, legitima eſt, etſi Parentes ſint in gradu lege Canonicâ prohibito. c. ult. Qui filii ſint legit.

Spurius, quem Vir, vivente ſua Uxore, ex alia ſuſcepit, non legitimatur per matrimonium ſubſequens cum adultera, poſt mortem prioris Uxoris contractum, ne quidem quoad hæreditatem. c. tanta eſt. eod.

Proles naturalis ex ſolutis genita, legitimatur per ſubſequens matrimonium, etiam quoad hæreditatem. c. 1. & cit. c. tanta eſt. eod.

Seculares leges filios ſpurios non tantùm repellunt à ſucceſſione; ſed etiam alimenta negant. c. per. 13. eod.

Si quis vivente ſua Uxore, contrahit cum alia hoc ignorante, in facie Eccleſiæ, proles erit legitima. c. Ex tenore. eod. Sed illegitima erit, quam Viro vivente Uxor ex adulterio concepit, ſive cum adultero, ſive cum Viro moretur. c. cauſam. 4. eod.

Matrimonio in facie Eccleſiæ contracto, deinde autem ſeparato, proles ante divortium & ſententiam procreatæ, ſunt legitimæ etiam quoad hæreditatem & alimenta ex bonis Parentum. c. cùm. 2. eod.

Statur verbo viri & mulieris, qui negant aliquem ſuum eſſe filium, niſi judiciis & teſtibus probetur contrarium. c. tranſmiſſæ. 3. eod.

Si qui nominent aliquem filium, & ità communiter reputatur, non creditur poſtea alteri eorum juranti contrarium. c. per tuas. de probat.

Filii nati ex illegitimo matrimonio vel coitu, alendi ſunt à Parentibus. c. cùm. 5. de eo, qui dux.

Filii illegitimi puniuntur ob incontinentiam Parentum. c. cùm multæ. 15. q. 8.

Filii deſertores Parentum, maximè fidelium, occaſione Dei cultûs, & non potiùs honorantes, & hoc ipſum, quòd fideles ſint, in eis non venerantes, anathema ſint. c. 11. diſt. 30.

Si filii Sponſam, Pater oppreſſerit, & ipſe, & illa ſinè ſpe conjugii maneant: filius tamen factum Patris ignorans, aliam accipiat. c. ſi quis. 32. 27. q. 2.

Filiorum favore diſpenſatur in gradu prohibito. c. quia. 6. de conſanguinit. & affinit.

Filius legitimatur per reſcriptum Papæ, niſi ſit adulterinus. c. per Venerabilem. 13. Qui filii ſint legit.

Pater pro filio conveniri non poteſt, neque tenetur. c. ult. de delictis puer:

Hæretici filios ſuos in patria poteſtate non habent, hinc emancipatio ab illis facta nihil operatur. c. quicunque. 2. §. fin. de hæret. in 6.

Papa Reges, Principes & alios cujuſcunque ordinis, filios vocat; Patriarchas autem Archiepiſcopos & Epiſcopos, vocat fratres. c. quàm gravi. de crim. falſi.

Filiaſtrum cognoſcens à marito debitum exigere non poteſt. c. tuæ fraternitatis. de eo, qui cogn. conſang.

Pœna ponitur eorum Parentum, penes quos pueri reperiuntur oppreſſi, ſeu mortui. Et quidam trium annorum pœnitentiam eſſe debere judicant, quorum unum peragant in pane & aqua. c. de infantibus. de his, qui fil. occid.

Fines ſeu Limites.

Fines Diœceſium probantur per libros antiquos, teſtes, famam, & alia adminicula. c. cùm cauſam. de probat.

Fines ſuos nemo debet excedere. Clem. 1. in princ. de Hæret.

Finium quæſtio in præſentia Judicum terminatur. c. quia. 9. de præſcript.

Fines prædiorum Eccleſiaſticorum 40. annorum ſpatio præſcribuntur. cit. c.

Finium regundorum in judicio uterque dicitur Actor, & reus; unde uterque probare debet & defendere. c. Ex litteris. 3. de probat.

Fingere.

Fingere nemo debet errorem in præjudicium alterius, aliàs punitur. c. Sacro. 48. de ſent. Excomm.

Fingit jus quandoque id eſſe, quid tamen verè non eſt. c. accuſatus. 8. in princ. de Hæret. in 6.

Fingitur quandoque ſitum eſſe, quod non eſt. c. 1. & ſeq. diſt. 13.

Fingitur quandoque quis non habere, quod habet. c. Lex. 10. diſt. 31.

Fingitur quandoque quis eo tempore eſſe, quo non eſt. c. perniciosè. 23. diſt. 1. de pœnit.

Fingitur die factum, quod nocte factum eſt. c. conſuluit. 24. in fin. de offic. deleg.

Fingitur quandoque in loco eſſe, ubi non eſt. c. mutationes. 34. 7. q. 1.

Fingitur quandoque eſſe, qui non eſt. c. quæritur. §. Item opponitur. 22. q. 2.

Fingitur quandoque quis minor eſſe, quàm ſit. c. quanquam. 2. q. 7.

Fingitur quandoque quis talis eſſe, qualis non eſt. c. un. 29. q. 1.

Fingitur quandoque quis Pater eſſe, qui non eſt. c. inſtitutum. §. juxta. 27. q. 2.

Fingitur quandoque quis agere, quod non agit. c. cùm humilitatis. 22. q. 2.

Fingitur quandoque quis pati, qui non patitur. c. propoſito. 32. q. 5.

Finire.

Finis debet litibus celeriter imponi. c. ult. de arbitr. in 6. c. 1. de reſt. ſpoliat. in 6.

Finire debet litem appellans intra annum, & cauſâ juſtâ intercedente, intra biennium: quo tempore exacto, ſi lis non fuerit completa,

pleta, rata manet ſententia, à qua appellavit; proinde acſi intra biennium appellare ceisAſſet. c. Ei, qui. 2. q. 6.

Finienda ibi ſunt negotia, quæcunque, ubi orta. c. Nec extra. 3. q. 9.

Fiſcus.

Fiſcus capit, qnod non capit Chriſtus. c. majores. 16. q. 7. c. decimæ, in med. 16. q. 1.

Fiſco omnibus bonis applicatis, gladio feriuntur factioſi, & læſæ Majeſtatis rei. c. ſi quis. 6. q. 1.

Fiſco applicanda ſunt bona hæreticorum. c. ſoper. 26. de V. S.

Fiſco applicantur bona ejus, nihilque ad poſteros tranſmittitur, qui Cardinalem hoſtiliter inſequitur, vel percutit, vel capit, c. uit. in princ. de pœnis. in 6. c. decrevit. 14. de hæret. in 6.

Fiſco applicantur bona propria occidentis Magiſtratum, vel occidi jubentis. Extrav. c. dierum, §. nos igitur. de pœnis.

Fiſco vendicantur bona convictorum & unitati pertinaciter reſiſtentium. c. nimiùm. in fin. 23. q. 4.

Quando bona mariti ob crimen applicantur fiſco, dos ab illis deducta, ſalva manet Uxori, c. decrevit. 14. de hæret. in 6.

Nec damnoſa fiſco, nec juri contraria poſtulari oportet. c. ideo. 16. §. item Conſtitutio. 25. q. 1. c. 1. nec. 54. 25. q. 2.

Advocati quondam fiſci, poſſunt privatis contra fiſcum dare pattocinium, modò deſinent eam cauſam, quam tractaverant, dum fiſci advocati erant. Olim nec hoc potetant. c. infames. §. item quamvis. 3. q. 7.

Flagellare.

Flagellatis non eſt addenda afflictio. c. cùm percuſſio. 7. q. 1.

Flagellatur, qoi evomit in aliquem verba contumelioſa, vel famoſum libellum conſcribit; & poſtea convictus de ſcriptura, eam non probat. c. qui alterius. 5. q. 1.

Flamen.

Sacerdotes Gentilium Flamines dicebantur, dicti à filo, quo caput religabant: hinc Flamines, quaſi filamines. c. 1. §. Sacerdos. diſt. 21.

Flocus.

Nomine Cucullæ habitua longus & amplus; ſed manicas non habens intelligitur; nomine vero floci, intelligitur habitus, qui longas & amplas babet manicas. Clem. 1. §. ſtatuimus. init. de ſtatu Monach.

Fœdus.

Fœdera ſunt juris Gentium; c. jus habentium. 9. diſt. 1.

Fœderis faciendi nexus, eſt juris militaris. c. jus militare. 10. ead.

Fœdus naturale excludit ſuſpicationem mali. c. penult. de cohabit. Cler.

Fœmina.

Fœminæ & Viri conjunctio, eſt juris naturalia. c. jus naturale. 7. diſt. 1.

Fœminæ deterior eſt conditio, quàm Viri, quantum ad ſubjectionem. c. hæc imago. & ſeq. 33. q. 5. In ſignum ſubjectionis debet habere velatum. caput. cit. c. hæc imago. & in princ. 15. q. 3. §. his ità.

Fœminam ùt Sororem dilige, ùt hoſtem cave. c. Presbyter. 18. diſt. 32.

Fœminæ nomen tuum noverint, vultum neſciant. c. hoſpitiolum. 17. ead. Conſcientiam ſecum pariter habitantia exurit fœmina. cit. c. aut raró, aut nunquam limen tuum pes ejus terat. ibid. Non poteſt toto corde cum Deo habitare, qui fœminarum acceſſibus copulatur. ibid.

In habitu meretricali inventa, non poteſt injuriarum agere. c. in audientia. 25. de ſent. Excomm.

Non poteſt accoſare, niſi in crimine læſæ Majeſtatis, in hæreſi & Simonia. c. certis. & ſeqq. 2. 15. q. 3.

Propter verecundiam ſexûs, niſi in ſua, ſuorumque cauſa, non poteſt pro aliquo advocare. ead. per tot.

Semper producit teſtimonium varium & mutabile. c. forus. 10. in fin. de V. S.

Non debet eſſe Judex. c. infamis. §. tria. 3. q. 7.

Fœminæ non habent Clavium officium. c. nova. 10. de pœnit. & remiſs.

Tempore neceſſitatis baptizare poſſent. c. ſuper. 30. q. 3.

Fœminas raptas, raptores habere non poſſunt, licèt conſenſum Parentum acceperint. c. ult. 36. q. 2.

Fœnerari.

Fœneratot eſt, qui aliquid plus, quàm dedit, accipit. c. ſi fœneraveris. 14. q. 3.

Ad exercendum fœnus, nemo debet alienigenis locare domos; imò ſi ſciant, jam talem conduxiſſe, debent expellere eoa intra 3. menſes ſub pœna Excommunicationis. c. 1. de Uſur. in 6.

Fons.

Ex fonte Sacro aquam ad aſpergendum accipere licet, priusquam infundatur Chriſma. c. in Sabbato. 126. diſt. 4. de Conſecr.

Forma.

Forma & ſubſtantia neceſſariæ ſunt, ſinè quibua res non eſt. c. tua. 26. de ſponſalib.

Forma verborum, quando eſt de ſubſtantia rei, eâ omiſſâ nihil agitur. c. 1. de Bapt.

Forma verborum, per qoam matrimonium contrahitur, expreſsè, vel tacitè exprimatur. c. tua. 26. de ſponſalib.

A verborum forma non eſt recedendum. c. ad audientiam. 12. de decim. c. in quadam. 8. de Celebr. Miſſ. c. porrò. 7. de privil.

Forma certa de jure debet ſervari in procedendo; ſi tamen non ſervator, & pars tacet, valet proceſſus. c. ult. de accuſ. in 6.

Propter formam reſcripti non eſt recedendum à jure communi, niſi conſtet, reſcribentem aliter voluiſſe. c. cauſam. 18. de reſcript.

Forma reſcripti non ſemper ſervanda eſt. c. ſuper. 15. de offic. deleg.

Forma mandati diligenter eſt attendenda & intelligenda ante contradictionem. c. cùm adeò. 17. de reſcript. Et diligentiſſimè ſervanda. c. cùm dilecta. 22. eod. c. prudentiam. 21. c. cùm olim. 32. de offic. deleg. c. conſtitutus. 45. de appell. c. ult. de V. S. Aliàs caſſatur factum mandatarii. c. cùm in. 52. de Elect. Et contra formam mandati proceſſus eſt frivolus. c. cùm dilecta. 22. de reſcript. c. venerabili. 37. de offic. deleg.

Formatæ. vid. Dimiſſoriæ.

Fornicatio.

Fornicationis vitium maximum ſcelus eſt, propter templi Dei violationem. c. in eo. 32. q. 4. c. Non ſolùm. §. inter cætera. 32. q. 7. nam tollens membrum Chriſti, facit membrum meretricis. ibid.

Varii gradus fornicationis. c. quemadmodum. §. ſunt enim. & c. adulterii. ead. Gradus tranſcendunt Inceſtuoſi: & hos vincunt, qui contra naturam delinquunt. cit. §. Et ſi vir membro mulieris non ad hoc conceſſo voluerit uti; tantum enim valet ordinatio creatoris & creaturæ, ut in rebus ad uſum conceſſis, etiam cùm modus exceditur, longè ſit tolerabilius, quàm in eis, quæ conceſſa non ſunt, vel unus, aut rarus exceſſus. cit. c. adulterii.

Fornicatio duplex eſt: corporalis & ſpiritualis. c. idololatria. 28. q. 1. c. non ſolùm. 32. q. 7.

Fornicatio, licèt videatur eſſe genus cujuslibet coitûs, qui ſit extrà uxorem legitimam; tamen ſpecialiter intelligitur, de uſu viduarum, meretricum, vel concubinarum. c. Lex illa. §. cùm ergo. 36. q. 1. Quæ ſi abſque diſcretione, indeſinenter libidini vacent, nec mutis pecoribus comparandæ ſunt; pecora enim cùm conceperint, ultrà non indulgent maribus copiam ſui. c. non ſolùm. 32. q. 7.

Fornicatio ſimplex, quæ eſt ſoluti cum ſoluta, etiam prohibetur. c. dicat. c. meretrices. 32. q. 4. Nulli impune conceditur. c. nubendi. 20. 27. q. 1.

Fornicatio non eſt diverſa, ſive perſona, quæ cognoſcitur, pulchra ſit, ſive turpis. c. ult. 14. q. 6.

Fornicatio ſpiritualis eſt, de qua Dominus ait: qui viderit mulierem ad concupiſcendum eam, jam mœchatus èſt eam in corde ſuo. c. Non ſolùm. 32. q. 7. Idololatria, & quælibet noxia ſuperſtitio, fornicatio dicitur. c. Idololatria. 28. q. 1. Et fornicatio animæ, idolorum eſt ſervitus. cit. c. Non ſolùm.

Omnis immunda pollutio, fornicatio dicitur; quamvis quisque diverſà turpitudinis voluptate proſtituatur. ibid.

Fornicatio honeſta, ſunt nuptiæ ſecundæ, quæ propter Incontinentiam hominum permittuntur; ſecundum veritatis autem rationem vere fornicatio ſunt; quamvis honeſta, dum permittente Deo publicè & licenter fiunt illæ nuptiæ. c. hac ratione. 31. q. 1.

Sola viri fornicatio, non alia ejus peccata, uxorem coinquinat, ut jam non ſit viro ſuo licita, ſed quaſi adultera. c. in conjugio. 32. q. 1.

Ob ſpiritualem fornicationem conjuges ſeparantur; ſed tamen eis ſeparatis durat conjugium. c. quæſivit. 2. de divor.

Satius eſt, ſinè liberis mori, quam ex illicito coitu ſtirpem quærere. c. ſicut. 32. q. 4.

Fornicatione exceptâ, vir uxorem dimittere non poteſt. c. Agathoſa. 27. q. 2. c. dixit Dominus. 32. q. 1. Et ob fornicationem dimiſſa uxor maneat innupta, vivente viro. c. ſicut in princ. & med. 7. q. 1. c. omnes. & ſeq. 32. q. 7. c. præcepit. & ſeq. 32. q. 5. Nec vir vivâ eâ aliam ducere poteſt. c. fieri. c. quemadmodum. 32. q. 7. Nè quidem Infidelem, ut fiat Chriſtiana. c. un. 32. q. 8. Et aliam ducens vivâ dimiſsâ, mœchatur. c. gaudemus. 8. de divort. c. dixit. 32. q. 1. c. ex parte. 9. de ſponſalib.

Propter fornicationem ſupervenientem poteſt quis mulierem, cum qua contrahere juravit, repellere; propter præcedentem verò non. c. c. quemadmodum. 25. de jurejur.

Fornicator fornicationis causâ uxorem dimittere non poteſt. c. nihil. 32. q. 6.

Si uxor poſt dimiſſionem notoriè fornicata eſt, & maritus continuit, uxor reſtitutionem mariti petens, repellitur; ſecùs, ſi ipſe etiam interim adulterium fecit. c. ſignificâſti. 4. de divort.

Fornicarii à ſacris Miniſteriis arcendi. c. præter §. attamen. diſt. 32.

Incontinentes Diaconi & Presbyteri honore priventur. c. propoſuiſti. c. cum ſeqq. diſt. 82.

Epiſcopus in Clericorum ſuorum fornicationem conſentiens, ſuſpendatur ab officio. c. 1. & 2. diſt. 83.

Fornicantes fœminæ cum Clericis, debent in ſervitutem redigi. c. eos, qui. 10. diſt. 32.

Poſt Baptiſmum in fornicationem lapſus in Sacerdotium non recipitur. c. ſi quis. 2. 1. q. 7. Et cum hoc peccato ad Sacerdotium promotus, degradetur. cit. c.

Fortitudo.

Fortitudinem membrorum furi, vel pyratæ, nè pejus agant, debilitantes poſſunt illis. c. ſi quis. 23. q. 3.

Fortitudo, quâ patriam, infirmos, & ſocios à malignantibus tuemur, laudabilis, & plena juſtitiæ eſt. c. fortitudo. ead.

Fortuitò.

Fortuitò & à caſu facta, culpæ non ſunt imputanda. c. ſi verò. 3. de ſent. excomm.

Fortuna.

Fortuna adverſa, probatio virtutis eſt, non indicium reprobationis. c. adverſitas. 7. q. 1.

Forum.

Forus eſt exercendarum litium locus. c. forus. 10. de V. S.

Forus conſtat causâ, Lege, & Judicio. ibid.

Forum regulariter ſortimur ratione domicilii, contractûs, delicti, & ratione rei ſitæ. c. ult. de for. compet. c. ſanè. 3. eod. c. ult. 3. q. 6.

Forum Rei ſequitur Actor. c. neminem. 5. q. 6. c. experientiæ. & ſeq. 11. q. 1. c. duo ſimul. 9. de offic. ordin. c. 1. c. ſi Clericus. 5. c. cùm ſit. 8. de for. compet. c. relatum. 21. de Jure Patron. c. ſuper. 26. de V. S. c. ſtatutum. 11. §. cùm verò. de reſcript. in 6.

Forum judicii ibi ſubeat mutans domicilium, ubi habitationem eligit. c. ubicunque §. quia ergo. 13. q. 2.

De alieno foro efficitur quis ratione criminis commiſſi. c. ult. 3. q. 6. c. Peregrina. & ſeqq. 6. ead. c. poſtulâſti. 14. de for. compet. c. 1. de raptor.

Qui ad forum Judicis alterius fidei, cauſam ſive juſtam, ſive injuſtam provocat, eſt excommunicatus. c. Catholicus. 2. q. 6.

Privilegiatus, ut non teneatur reſpondere, niſi in certo loco, ſi in alio loco reſpondere vel ſolvere promittit, ibi poterit conveniri, & etiam ibi, ubi habet domicilium. c. dilecti. de for. compet.

In ſuo tantùm foro debet audiri accuſatus. c. ſi quis. 3. q. 6. c. pulſatus. ead. c. Clericus. 48. & ſeqq. 11. q. 1.

Citatus licèt poſt citationem, forum mutaverit, cauſam tamen coram Judice citante proſequi tenetur. c. penult. de for. compet.

Intra Provinciam, & à Comprovincialibus tantùm eſt cauſa audienda. c. ultra. 3. q. 6.

Non licet coram extraneis & alienis Judicibus cauſam ſuam agere, relictis propriis. c. irritam cùm ſeqq. 4. ead. Niſi aliter decreverit Sedes Apoſtolica. c. unaquæque; & niſi per Appellationem ad alium Judicem cauſa devolvatur. c. neminem. ead.

In foro ſimili debent conveniri, vel eodem privilegio gaudere, ſimilem vitam ducentes. c. recolentes. 3. de ſtat. Monach.

Ad forum ſæculare Clerici à Laicis trahi non debent. c. qualiter. 17. de Jud.

Non niſi in foro ſuo audiatur Clericus. c. Clericus. 48. c. in. 49. 11. q. 1. Et Clericus Clericum ad ſæcularia judicia pertrahens, & cauſam perdat, & communione privetur. c. inolita. 42. c. placuit. 43. ead.

Clericus in rebus ſuis vel Eccleſiaſticis, debet Laicum convenire coram Judice ſeculari; ſi is affirmet res ſuas proprias eſſe. c. ſi Clericus. de for. compet.

Laicus Laicum in re civili non poteſt coram Eccleſiaſtico Judice convenire, niſi in defectu juſtitiæ ſecularis, vel niſi conſuetudo id expoſcat. c. licet. 10. eod.

Malefactores Eccleſiarum in utroque foro conveniri poſſunt. c. cùm ſit. eod. Etiam privilegio non obſtante. c. ſicut. de privil.

Ad ſeculare forum trahens Prælatum ſuum, perdit feudum. c. gravem. 15. de exceſſ. Prælat.

Quisque Clericus poteſt in Romana Curia conveniri, licèt aliàs ſpecificè forum non ſortiatur: Conventus tamen habet ex cauſa jus revocandi domum. c. ult. de for. compet.

Forum ſortiuntur Laici coram Judice Eccleſiaſtico ratione juramenti. c. ult. de for. compet. in 6.

Seculares Judices, qui perſonas Eccleſiaſticas ad ſolvenda debita etiam liquida compellunt, à temeritate hujusmodi, per Eccleſiaſticum Judicem deſiſtere compellantur. c. 2. de for. compet. in 6.

Foro careat, nec reſtituatur Advocatus denegans parti patrocinium, ſinè juſta excuſatione. c. infames. §. ſi quis. 3. q. 7.

Ad forum Eccleſiaſticum ſpectat cauſa natalium. c. penult. de ordin. cognit. Item cauſæ viduarum & miſerabilium perſonarum. c. ſuper. 26. de V. S.

Ad forum ſeculare principaliter pertinent cauſæ viduarum. c. ex tenore. 11. de for. compet.

De uno foro non eſt appellandum ad aliud forum. c. ſi duobus. 7. de appell.

Exceptio fori eſt dilatoria, adeoque initio litis debet opponi & probari. c. ſi quis. §. exceptio. 3. q. 6. vide Exceptio.

Fovea.

Si quis foveam fecerit, in quam alienum pecus inciderit, is, qui foveam fecit de damno dato tenetur. c. ſi quis. 2. de injuriis & damn. dat.

Frangere.

Frangere votum non dicitur, qui illud in melius commutat. c. ſcripturæ. 4. de vot. & vot. redempt.

Frangenti fidem, fides etiam jurata, ſervanda non eſt. c. ſicut. 29. de jurejur.

Si inſtrumenti ſigillum, fracturam enormem patitur, non valet Inſtrumentum. c. inter. 6. de fid. inſtrum.

Frater.

Frater accipitur pro omni fideli, etſi ſæcularis ſit, & non Monachus, quæ Fraternitas oritur ex Baptiſmo, & ideo Cathechumenus

non

non dicitur frater. c. ad menſam.24.11.q.3. §. proinde.

Fratres appellat Papa Patriarchas, Archi-Epiſcopos &c. Filios autem Reges, Principes. c. quam. 6. de crim. falſ.

Ftater quis dicitur fide. c. multi. In med. 2. q. 1. c. ad menſam. 11. q. 3. Conſanguinitate. c. quædam Lex. 35. q. 3. Juris interpretatione c. nunquid. 28. q. 1. Dignitatis communione c. præterea. 3. diſt. 51. c. ult. diſt. 5. de Pœnit. Religionis profeſſione. c. Epiſcopus habeat. 10. q.2. Et facti comparatione. c. immolans. in fin. 14. q. 5.

Frater pto Fratre admittitur, ſinè mandato ad impetrandum. c. conſtitutus. 8. de in integr. reſtitut.

Fratres ad matrimonium contrahendum, vel dirimendum teſtes eſſe poſſunt. c. videtur. 3. Qui matrim. accuſ. poſſ.

Uxor Fratris Fratriſſa dicitur: Mariti Frater; Levir: duorum fratrum uxores, vocantur Janitrices, quaſi eandem januam terentes, vel per eandem januam intrantes. Viri ſoror, Glos dicitur: Sororis autem vir non habet ſpeciale nomen, nec uxoris frater. c. quod autem. 35. q. 5.

Fratris relictam recipere in uxorem jam non licet; & defactò ducta ſeparanda eſt. c. ult. de divort.

Frater ſponſam fratris poſt ejus mortem ducere non poteſt. c. ſi quis. 11. 27. q. 2. c. ad audientiam. 4. de ſponſalib.

Frater Fratris ſponſam corrumpens, licèt à fratre poſtea dimiſſa fuerit, ducere hanc non poteſt; aliam tamen poteſt, & illa alii poteſt nubere. c. quidam. 27. q. 2.

Cum fratre ſponſi ſponſa, vivente ſponſo, contrahens, quia à Sacerdote neuter horum illi concedebatur, tertio nupſit: ad quem expulſa, peractâ pœnitentiâ, teverti permittitur. c. 1. de matrim. contract.

Fraus.

Fraus propriè fit, quando res ad ſpeciales uſus miſſa retinetur, vel Indebitè expenditur. c. revertimini. 65. 16. q. 1.

Fraudi locus non debet relinqui. c. cùm in. 2. de Reſcript. in 6.

Fraus legi & canoni fieri non debet. c. quanto. 26. de ptivileg.

Fraus & negligentia in Sacerdote comparantur. c. ea, quæ. 3. de offic. Archidiac.

Non refert, utrùm fraus fiat in principio, vel proceſſu temporis. c. cæterum. 3. de reſcript.

Dolus & fraus nemini debent patrocinari, vel prodeſſe; ſed potiùs obeſſe. c. ex tenore. 16. de reſcript. c. ex literis. 2. de dolo & contum, & alibi. vide Dolus & ſuprà.

Fraus non admittitur in juramento. c. ex parte. 13. de Clet. non reſid.

Fraudem & dolum non debet adhibere Eccleſia in ſuis factis. c. pet tuas. 5. de donat.

Fraudem faciens Eccleſiæ, Sacrilegium facit. c. qui oblationes. in fin. 13. q. 2. c. penult. de pecul. Cleric.

Donationes & conceſſiones fraudulenter (in fraudem ſcilicet juris:) factæ, non valent. c. conſtitutus. 11. de conceſſ. Præbend.

Fraudulenter extorta licentia non valet. c. veniens. 16. de converſ. conjug:

Fraude & malitiâ literæ impetratæ, tacitâ veritate & ſuggeſtâ falſitate, indiſtinctè non valent. c. ſuper. 20. de reſcript.

Fraudem allegans, fraudem probare debet. cit. c.

Fraudans menſuras & pondera 30. diebus in pane & aqua pœnitere debet. c. ut menſuræ. de empt. & vendit.

Quæ non fraude, ſed potiùs caſu accidunt, fato plerumque, non noxæ imputantur. c. Frater. 47. diſt. 50.

Frequentia.

Frequens delictum frequenter puniri debet. c. 1. de pœnis.

Quæ frequentius accidunt, ad ea adaptantur jura. c. diverſis. 5. de Cler. conjug.

Frigiditas.

Ad hanc probandam triennium datur à tempore celebrati conjugii. c. laudabilem. 5. de frigid. & malefic.

Frigidum ſe ſimulans, ſi poſt dimiſſionem ducat alteram, debet redire ad priorem. c. 1. cit. c. laudabilem, & ſeq. in fin. eod.

Fructus.

Ex eo non debet quis fructum percipere, quod niſus eſt impugnare. c. 38. de R. J. in 6.

Fructuum poſſeſſio penes feudatarium eſt, & non penes Dominum feudi c. 1. de feud. Succedunt fructus loco ſervitii. ibid.

Fructus Eccleſiarum poſſunt ſub annuo cenſu concedi. c. ult. Nè Prælat.

Eccleſiæ Prædium cum omnibus fructibus debet reſtitui, etiam ab hæredibus, quando revocatur per alienantem, vel ejus Succeſſotem. c. 1. §. de me licuit. diſt. 96.

Fructus alienari non poſſunt, niſi cum onere decimarum. c. Paſtoralis. de decim.

Eccleſiæ causâ abſentes, conſenſu, quoad fructum ſuarum Præbendarum percipiendum reſidentes, exceptis quotidianis diſtributionibus. c. cùm non. 30. de elect. In 6.

Fructus quos medio tempore percipit non canonicè habens Eccleſiam reſtituere debet. c. cùm 28. de Jur. Patron.

Fructus decimarum, & aliarum rerum ſpiritualium poſſunt locari, vendi & obligari, licet res, ex quibus proventus tales percipiuntur, alienari non poſſint. c. veſtra. 2. de locat. & conduct.

Fructus non tenetur in ſortem computare maritus recipiens pignus pro dote promiſſa. c. ſalubriter. 16. de uſur.

Fructus poſſeſſionis, cùm poſſeſſor appellat, ſequeſtrantur, ſi eventus cauſæ dubius eſt. c. quoties. 26. 2. q. 6.

Si is, qui cuſtodiæ causâ miſſus eſt in poſſeſſionem, fructus diſſipat, diſſipati revocantur, & cum aliis ſequeſtrantur. c. penult. de ſequeſt.

Fructus rei petitæ licitè, lite pendente, ſequeſtrantur, ſi diſſipantur à reo poſſeſſore appellante à ſententia contra eum lata. c. ult. eod.

Fructus rei pignoratæ debent in ſortem computari, excipitur unus caſus. c. conqueſtus. de uſur. c. cùm contra. 6. c. penult. de pignorib.

Fructus percepti cum rebus, debent reſtitui ſpoliatis. c. conquerente. 7. de reſtit. ſpoliat. Etiam qui percipi potuerunt. c. gravis. 11. eod.

Si quis fructus alienos immiſſo pecore depavit, de damno dato tenetur. c. ſi læſerit. de injur.

Fruſtrare.

Fruſtratoria appellatio non valet. c. cùm ſpeciali. 61. de appell.

Fugere.

Fugiens judicium, de Juſtitia diffidit. c. Chriſtianis. in fin. 11. q. 1.

Fugientes ad Eccleſiam, ab ea protegantur. c. Eos, qui 6. diſt. 87.

Fugere debet Prælatus, ſi à perſecutoribus, ejus perſona quæritur; ſi autem fides, vel Grex quæritur, debet ſe objicere. c. adverſitas. 48. §. Hoc tunc. 7. q. 1.

Fugiendi ſunt honores, & fugientibus offerendi. c. in ſcripturis. 8. q. 1.

Fugiendi ſunt Hæretici & Schiſmatici in Provincia permanentes. c. omnis. 24. q. 1.

Fundatio.

Sola fundatione Eccleſiarum acquiritur Jus Patronatûs. c. quoniam. 3. c. nobis. 25. de Jur. Patron.

Fundator Eccleſiæ debet ei dotem aſſignare. c. cùm. 8. de conſecr. Eccl. nihil ſibi præ cæteris vendicet in ea Eccleſia. c. piæ. 26. cum 2. ſeqq. 16. q. 7.

Fundatores Eccleſiarum habent jus providendi, conſulendi, Sacerdotem inveniendi: non autem jus vendendi, donandi, utendi tanquam propriis. c. quicunque. 30. §. ſi ergo. ead. Habent jus præſentandi ordinandos in Eccleſia, quam fundârunt. c. decernimus. 32. ead. Nec Epiſcopi præſumant ſpretis fundatoribus alios ordinare. cit. c.

In fundatione Eccleſiæ de voluntate fundatoris poteſt cenſus imponi. c. ſi quantò. 16. de cenſib.

Fundator Eccleſiæ cùm ad inopiam vergere cœperit, ab Eccleſia ſuſtentetur. c. contra. 29. 16. q. 7. uti & filii. c. quicunque. 30. ead.

Hæredes fundatorum Eccleſiæ debent pro ea curam gerere, & Miniſtros defraudantes in aliquo, monere poſſunt, aut Epiſcopo denunciare: Et ſi Epiſcopus id tentet, Metropolitano indicent: ſi verò Metropolitanus, Regi ſignificent. c. filiis. 31. ead.

Hæredibus fundatorum Eccleſiæ, non licet in rebus Eccleſiæ quaſi juris proprii poteſtatem præferre, non invadere, vim inferre. cit. c.

Si plures hæredes contenderint de communi Eccleſia, Epiſcopus auferri Reliquias de Eccleſia jubeat, & Templa claudi, donec conſtituatur Presbyter. c. ſi plures. 36. ead.

Funeralia.

Prædicatores, & Minores in locis ſuis liberè ſepeliunt illos, qui apud eos liberè ſepulturam elegerunt. De funeralibus tamen & quibuscunque obventionibus, & relictis, de quibus etiam aliàs non debetur canonica, quartam, & non ultra ſolvent Eccleſiæ Paræciali. c. in noſtra. de ſepult.

Furor.

Furor non debet dominari in Præpoſitis; ſed ratio. c. illa. 67. 11. q. 3.

Nullo furore vel levitate & præcipitantiâ ducantur Judices in ferendis ſententiis. c. ſummopere. 70. ead.

Furor commotionis tempore juſtum putat omne, quod facit. cit. c. illa. 11. q. 3.

Furor in ſapiente talia facit, de quibus pôſt multum ſoleat pœnirere. c. cùm apud. 69. ead.

Quod furore promulgatum eſt, ratio debet corrigere. cit. c.

Quod ex furore, tempore furoris factum eſt, non imputatur malum. c. 1. c. aliquos. & ſeq. 15. q. 1.

Qui poſt Sacerdotium furere inceperit, Sacerdotio non carebit, niſi in furia ſit perſeverans. c. ſi quis non. in fin. 15. q. 1.

Furore ſubſequente conjugia ſolvi non licet. c. hi, qui. c. neque. 32. q. 7.

Nec furioſus nec furioſa matrimonium contrahere poſſunt; ſi autem contractum fuerit, non ſeparentur. cit. c. neque & c. dilectus. 24. de ſponſalib.

Furioſus non poteſt facere teſtamentum. c. cùm dilectus. 3. de ſucceſſ. ab inteſtat.

Furioſus mutilans vel occidens non fit irregularis. Clem. un. de homicid.

Furtum. Fures.

Furtum eſt omnis illicita rei alienæ uſurpatio. c. meretrices. in fin. 32. q. 4. Et c. pœnale. 14. q. 5.

Amico quidpiam rapere, furtum eſt; Eccleſiam verò fraudare, Sacrilegium. c. qui. 10. 13. q. 2.

Qui

Qui de Eccleſia aliquid ſoratur, Judæ comparatur. c. quid. 3. 23. q. 4.

Furandi mens attenditur, non res furto ablata. c. ult. 14. q. 6.

Fur reputatur, qui volens furari, ob humanum timorem non ſuratur. c. ſi propterea. 29. diſt. 1. de pœnit.

Furans ſaccum cum pecunia poteſt conveniri actione ſurti, etiam ſacci nomine, licèt non habuerit voluntatem ſurandi ſaccum principaliter. c. qui ſaccum. 45. diſt. 50.

Furens causâ neceſſitatis, non eſt judicandus ſut. c. ſi quis. 3. de ſurto; furem enim non neceſſitas, ſed voluntas ſacit. c. diſcipulos. 26. diſt. 5. de conſecrat.

Furtum ex avaritia ſactum, graviùs punitur, quàm quod fit ex inopia. c. Fraternitas. 11. 12. q. 2.

Furtum facit, qui, ut eleemoſynam det, alienum accipit. c. ſorte. 14. q. 5. c. ſic non. 32. q. 4.

Furta non ſunt ſacienda, etiam voluntate paſcendi pauperes. cit. c. ſic non.

Furtum non eſt, accipere ab invito ſibi debitum. c. non ſanè. 14. q. 5.

Furtum non tantum in majoribus, ſed etiam in minoribus committitur, & judicatur. c. ult. 14. q. 6. c. Vulgaris. 16. diſt. 1. de Pœnit.

Qui modicum ſuſtulit de acervo frumenti in tantum fit reus, in quantum abſtulit. cit. c. Vulgaris.

Fur de furto, licèt ſatisfaciat, punitur tamen. c. ult. de furt.

Furans & vendens hominem, motte puniatur. c. 1. eod.

Non occiditur ſinè culpa fur diurnus; ſi verò nocturnus. c. ſi. 3. de homicid.

Fures auctoritate Superioris poſſunt incarcerari. c. 1. de depoſit.

Furis inſtar. à ſuo honore eſt deponendus Epiſcopus Rerum Eccleſiaſticarum dilapidator. c. ult. 10. q. 2. c. in legibus. 12. q. 2.

Furto ſublata res eccleſiaſtica reddatur in quadruplum: laica in duplum. c. pecunia. 17. q. 4.

Furto ſublatum non licet emere, nisi eâ intentione, ut, cui ablatum eſt, reddatur. c. rapinam. 14. q. 5.

Qui furem ob lucrum, quod ab eo conſequitur, non indicat, reus peccati eſt. c. qui cum. de ſurt.

Furem quilibet tenetur indicare, aliàs furti tenetut. c. penult. eod.

Furem vel raptorem nullus debet defendere; ſed humanitatis causâ poteſt pro ipſo intercedere. c. ſi res. c. Hi, qui. 14. q. 6.

Furibus & latronibus in peccato occumbentibus, oratio eſt deneganda; ſed ſi capti, pœnituerunt, communio neganda non eſt. c. ſures. de ſurt.

Furi de patibulo ſuſpenſo, non deneganda ſepultura. c. quæſitum. 13. q. 2.

Fur in furto deprehenſus ad jusjurandum ulteriùs non admittirur. c. 1. de purg. canon.

Fures vel latrones, qui infames ſunt, nec accuſare, nec teſtes eſſe poſſunt. c. conſtituimus. 3. q. 5.

Furto infamatus non debet promoveri. c. ult. de ſurt. Et Presbyter in furto deprehenſus ab omni honore deponi. c. Presbyter. 5. diſt. 82.

Fur occultus, & inſamiâ non reſperſus, poterit pœnitentiâ peractâ, ad ſuſcipiendos ordines promoveri. c. ult. de furt.

Furtiva uſurpatio præjudicium non generat. c. illud. 22. diſt. 93.

Furtum facit, qui inventum non reddit. c. ſi quid 14. q. 5. Et peccar. c. multi. ead.

Qui ſurtum prohibuit, non permiſit rapinam. c. meretrices. in fin. 32. q. 4.

Furti nomine, rapina, & quidquid proximo auſertur illicitè, continetur. c. pœnale. 14. q. 5.

Publicatur excommunicatio in eos, qui ſurati ſunt theſaurum Eccleſiæ. Habetur autem hic optima praxis monendi malefactores, ut intra tempus certum ſatisſaciant; aliàs excommunicati ſint; cujus excommunicationis publicandæ modus hic manifeſtatur. extrav. comm. un. de ſurt.

Futurum.

Futura ſcire expedit, & modo debito ſunt inquirenda. c. convenientibus. in princ. 1. q. 7. Non inveſtiganda per ſortilegia. c. non ſtatim. & ſeqq. 2. 26. q. 2. Nec per conſtellationes. c. ſors. §. his ità. 26. q. 2. Nec per auguria. c. illud. ead.

Futura non ſunt quærenda ex inſpectione ſcripturarum. c. aliquanti. 26. q. 5.

Circa ſutura præſumitur ex præteritis. c. mandata. 6. & c. 9. de Præſumpt.

Futura debent præcaveri. c. ſignificavit. 41. de teſtib. c. ult. de reſcript. in 6. c. licet. 6. de elect.

Ad futurorum cautelam multa ſtatuuntur. cit. c. licet.

Ad ſuturorum cautelam teſtes recipiuntur; licèt quæſtio non moveatur. c. Albericus. 43. de teſtib.

Futura tantùm reſpicit conſtitutio, nisi dicatur in ea, quòd præterita reſpiciat. c. ult. de conſtitut. vid. conſtitutio.

Matrimonium per verba ſuturi contracta, copulâ ſequente confirmatur. c. per tuas. 12. Qui filii ſint legit.

Gener.

Generi & Nurûs, Soceri & Socrûs appellatio ex ſponſalibus acquiritur. c. Egreſſus. 41. §. fin. 27. q. 2. c. priuſquam. 42. v. ſicut etiam eos. ead.

Generi appellatione ſponſus filiæ continetur. c. ſi teſtes. §. cùm autem. 4. q. 3.

Generalitas.

Generalitas ſpecificanda eſt. c. conquerente. 16. de offic. ordin.

Generale verbum reſtringitur. c. ſuper. 26. de V. S.

Generalitas nimia reprobatur. c. ad hæc. 10. de reſcript.

Ad conceſſum generale, non debet trahi ſpeciale. c. ſanè. 9. de privileg.

Generaliter intelligitur conceſſio ſimpliciter & indefinitè facta. c. quia. 22. eod.

Quod generaliter dicitur, generaliter intelligendum eſt. c. quoniam. 2. de conjug. leproſ.

Generale interdictum. c. cùm in partibus. 17. de V. S.

Quod generaliter imperatur, minus timetur, quàm quòd ſpecialiter præcipitur. c. ſi adverſus. 11. de hæret.

Generaliter licet aliquid, quod non licet in ſpecie. c. omnis. 12. de pœnit. & remiſſ. c. Nè captandæ. 3, de conceſſ. Præbend in 6.

In generali mandato non includitur poteſtàs cognoſcendi de cauſis criminalibus. c. licet. 2. de offic. Vicar. in 5.

In generali conceſſione non veniunt ea, quæ non eſſet quis ſimiliter in ſpecie conceſſurus. c. ſi Epiſcopus. 2. de pœnit. & remiſſ. in 6. c. in generali. 81. de R. J. in 6.

Generi per ſpeciem derogatur. c. dudum. 14. de Præb. in 6. Etſi de genere, in ſpecie derogante, mentio nullo fiat. ibid. c. quivis. 38. de Præbend. in 6. c. generi. 34. de R. J. in 6. Sic mandato generali derogat ſpeciale. c. 1. c. Paſtoralis. 14. de reſcript. c. ſtuduiſti. 2. de offic. Legat.

Sub generali pollicitatione etiam jurata, non venit illicitum. c. cùm. 4. de homicid.

Generalis Eccleſiæ conſuetudo pro lege habenda eſt. c. cùm eſſes. 10. de teſtam.

Generales literæ non revocant ſpeciales. c. ex literis. 2. de dolo & contum. c. bonæ. 3. de confirm. util.

Generare.

Generatio duplex eſt: carnalis & ſpiritualis. c. recurrat. 32. q. 4.

Generatione carnali quandoque de bonis naſcuntur mali, quandoque de malis boni, & de malis mali. cit. c. c. Naſci. 5. diſt. 56. c. penult. diſt. 47.

Generari de adulterio non eſt culpa naſcentis; ſed generantis. cit. c. naſci. 5. diſt. 56.

Undecunque generentur homines, honeſti & ſalvi erunt, ſi Parentum vitia non ſectantur. c. undecunque. 3. c. Dominus. 8. ead.

Generationis multiplicis ſucceſſio culpam auctorum abolet. c. citò. 1. q. 1.

An quis concipere vel generare poſſit, in matrimonio contrahendo debet conſiderari, non tempus. c. puberes. 3. de deſponſ. impub.

Qui generare poſſunt, rectè puberes dicuntur. cit. c.

Multi ſummi Pontifices & Epiſcopi ex Presbyteris generati ſunt. c. Oſius. 2. diſt. 56.

Genethliacus.

Sunt Genethliaci, qui natalium dierum conſiderationibus ſtudent; nunc vulgò Mathematici, à genere ſuperſtitionis pernicioſæ non ſegregandi, nam & iſti quamvis veram ſtellarum poſitionem, cùm quis naſcitur, conſectentur, & aliquando etiam perveſtigent; tamen quod inde conentur vel actiones noſtras, vel actionum eventa prædicere, nimis errant, & vendunt imperitis hominibus miſerabilem ſervitutem. c. illud quod. 6. §. Neque illi ab hoc genere. 26. q. 2. Ad hanc cauſam pertinent Horoſcopi, quales modò deſcripti ſunt.

Gentes.

Gentilium authoritatibus, eorundem vanitas retunditur. c. ſi quid. 13. diſt. 37.

Gentium jus inde appellatur, quia eo jure, omnes ferè gentes utuntur. c. jus gentium. 9. diſt. 1.

Gentilem ducere licet, ſi promittat Chriſtianam ſe fore. c. non oportet. 28. q. 1.

Gentiles conjuncti non debent diſſolvi: conjungendi autem omnino diſſolvantur. c. ſic enim. §. tu verò ead.

Gentilis ſi gentilem uxorem dimiſerit poſt Baptiſmum, ſi vult eam recipere, poteſt. c. ſi quis gentilis. c. ſimili modo. ead.

Genus. vide ſuprà Generalitas.

Geometria.

Geometria, Muſica, & Arithmetica, habent in ſua ſcientia veritatem; ſed non eſt ſcientia illa, ſcientia pietatis; Scientia pietatis eſt, nôſſe legem, intelligere Propheras, Evangelio credere, Apoſtolos non ignorare. c. ſi quis artem. diſt. 37.

Geſtus.

Geſtus exterior corporis, mentis, qualitatem indicat. c. ult. §. ſicut ergo. diſt. 41.

Geſtus ſi diſſolutus vel mollis eſt indicat laſciviam: ſi fractus, ſuperbiam: ſi citus impetuoſitatem: ſi tardus pigritiam. c. Parſimoniam. 5. Et cit. §. ſicut ead.

Gladius.

Gladius eſt duplex: materialis & ſpiritualis. in princ. 23. q. 8. c. auctoritatem in fin. 15. q. 6.

Gladius materialis Prælatis in exemplum patientiæ inhibetur; ſpiritualis verò, qui eſt verbum Dei, exerceri præcipitur. in princ. 23. q. 1. 23. Et 23. q. 8. in princ.

Gladios duos ſpiritualem & materialem habet Papa. Extrav. c. unam ſanctam. §. in hac. de maj. & obed.

Gladio materiali defendere poſſunt, Prælati res Eccleſiæ de mandato Papæ. c. auctoritatem. in fin. 15. q. 6.

Gladio ſeculari utendum eſt, ubi ſpiritualis non timetur. c. ad abolendam. 9. de hæret.

Gladium ſpiritualem habet Eccleſia; quia non occidit, ſed vivificat. c. inter hæc. 33. q. 2. c. viſis. in fin. 16. q. 2. c. ſi Petrus. 24. q. 1. Spirituali, non materiali feriri jubet. c. interfectores. §. in hoc. 33. q. 2.

Gla-

Gladium materialem poteſt Eccleſia invocare. c. poſtulâſti. 21. de homicid.

Gladius commiſſus eſt Regi ad vindictam malorum, laudem autem bonorum. cir. c. eod.

Gladium materialem non portant ſeculares poteſtates ſinè cauſâ: quia in malefactores, iræ Dei exiſtunt Miniſtri. c. Non ſolùm. c. ſunt quædam. 23. q. 5. c. quæſitum. c. ſicut. 48. in fin. 23. q. 4.

Gladium materialem vindictæ, cùm poteſtas ſecularis reſpuit, occaſionem peccandi tribuit. c. Eſt injuſta. 23. q. 4.

Duo gladii materialis videlicet & ſpiritualis, neceſſitate exigente conſueverunt ſibi ad invicem ſuffragari, & juvamen alterius ſubventione mutua exerceri. c. dilecto. de ſent. excomm. in 6.

Ille accipit gladium, qui nullâ authoritate, nulla poteſtate legitima in ſanguinem alicujus armatur. c. ille. 36. 23. q. 4.

Gradus.

Gradus conſanguinitatis deſcribuntur. c. 1. 35. q. 5. affinitatis. c. 3. ead.

Nomina graduum ſuperiorum, inferiorum & lateralium. c. 6. ead.

Graduum mentio in lege fit, ob nihil aliud, niſi ut hæreditas vel ſucceſſio ab una ad alteram perſonam inter conſanguineos deferatur: in canonibus verò ob hoc progenies computatur, ut apertè monſtretur uſque ad $5^{tam.}$ generationem à conſanguineorum nuptiis eſſe abſtinendum. c. ad ſedem. in princ. 35. q. 5.

Gradus duo legales, unum canonicum conſtituunt: ſic in lege pater & filius ſunt in diverſo, in canone in eodem gradu. Et fratres ſecundùm leges ſunt in $2^{do.}$ ſecundùm canones in $1^{mo.}$ gradu. cit. c.

Gradus ſingulos in ſingulis perſonis præfixit in lege Imperator; quia hæreditates nequeunt deferri, niſi ab una ad alteram perſonam; at in canone gradus duas perſonas complectitur; quia nuptiæ niſi inter duas perſonas fieri nequeunt. ibid. §. Hac igitur de cauſa.

Graduum conſanguinitatis & affinitatis numerandi ratio. c. 3. c. 4. c. ult. ead.

Gradus uſque ad ſextum vel ſeptimum numerabantur; quia ulteriùs per rerum naturam nec nomina inveniri, nec vita ſuccedentibus prorogari poteſt. cit. c. ult. §. ſucceſſionis idcirco. Et præceptio ſacrorum canonum jubet à propria abſtinere conſanguinitate, quamdiu generatio memoriâ retinetur; ultra ſeptimum autem gradum nulla datur recordatio. c. ad ſedem. 2. §. illa quoque. ultra med. ead. Unde olim uſque ad ſeptimum gradum matrimonium impediebatur. c. contradicimus. 25. q. 1.

In gradibus prohibitis (qui prohibitio nunc uſque ad $4^{tum.}$ gradum incluſivè ſe extendit:) matrimonia contrahi non poſſunt. c. quod ſuper his. 5. de conſang. & affinit.

Qui à ſtipite diſtat quarto gradu poteſt contrahere cum diſtante ex alio latere in quinto gradu, ſecundum regulam: quoto gradu remotior differt à ſtipite, & à quolibet per aliam lineam deſcendentium ex eodem, licitè copulari matrimonialiter poſſunt. c. ult. eod. Hinc gradus remotior magis conſiderandus. cit. c.

Prohibitio matrimonii quartum gradum conſanguinitatis & affinitatis non excedat. c. non debet. 8. eod.

Infideles in gradu à jure canonico prohibito conjuncti, poſt Baptiſmum non ſeparantur. c. de infidelibus. 4. eod. & proles eorum legitimæ habentur. c. ult. Qui filii ſint legit.

In prohibito gradu ignoranter contrahentes, ſobolem ex tali conjunctione illegitimam procreant. c. ult. de clandeſt. deſponſat.

Gradus dignitatum ſunt juris militaris. c. jus militare. 10. diſt. 1.

Gradus quantò altior, tantò lapſus gravior. Glos. c. cùm non. 14. de ſent. excomm.

Apud Deum non gradus altior, ſed vitæ melioris actio comprobatur. c. ſicut excellentiam. 23. q. 4.

Gradatim eſt appellandum, nullo medio omiſſo, niſi quis ad Papam voluerit appellare. c. dilecti. 66. de appell.

Græci.

Græci à Latinis non ordinentur, nec è converſo. c. cum ſecundùm, de temp. ordin.

Filius Sacerdotis Græci ex legitima uxore natus licitè inter Latinos promovetur, ſi ſcandalum non obſiſtat. c. cùm olim. de Cler. conjug.

Græci in minoribus contrahunt matrimonium; in Superioribus utuntur contracto. cit. c.

Græca ſeu orientalis Eccleſia non ſuſcepit generale votum caſtitatis; ſed tamen poſt Sacerdotium adeptum, mortuâ uxore, alteram non ducit. c. 13. §. illud autem. diſt. 28. c. aliter. §. id eſt. diſt. 31. vide Sacerdos. Presbyter.

Grammatica.

B. Gregorius reprehendit Epiſcopum, quod contra Epiſcopale Officium, pro lectione Evangelica, Grammaticam Populo exponeret. c. turbat. §. cur ergo. diſt. 37.

Grammaticorum doctrina etiam poteſt proficere ad vitam, dum fuerit in meliores uſus aſſumpta. c. ſi quis. ead.

Licèt per ignorantiam Grammaticæ, aliquid vitiosè dicant Presbyteri, non tamen ideo à ſcholaſticis ſunt decipiendi. c. ſedulò. diſt. 38.

Gratia.

Gratia ſi non gratis datur, vel accipitur, gratia non eſt. c. 1. 1. q. 1. nam gratia dicitur, quòd gratis detur, vel accipiatur. ibid.

Gratia vendi non poteſt. c. ſi quis. 8. 1. q. 1. Sed conferenda eſt gratis. c. in tantum. 36. de Simon.

Gratia Spiritûs S. venalis non eſt. c. ſi quis. 2. 1. q. 7.

Gratia, quæ per Chriſtum datur, & peccata dimittit, adjuvat, ut Lex impleatur. c. gratia.

tia. 145. diſt. 4. de conſecr. Et nè peccata iterentur. c. placuit. 154. ead.

Gratiæ plenitudo adjectione non indiget, nec ulla requirit commendationis argumenta. c. ſi omnia. 6. q. 1.

Gratia generalis non præjudicat ſpeciali, niſi hoc ipſum in literis exprimatur. c. ſi propter. de reſcript. in 6.

Generali gratiæ alicui conceſſæ, derogat gratia ſpecialis, etſi de generali non fiat mentio. c. quamvis, 38. de Præbend. in 6. unde conceſſionem, quæ ſpecialem gratiam continet, decet eſſe manſuram, c. ſi cui. 36. eod.

Decet conceſſum beneficium Principis eſſe non manſurum. 16. de R. J. in 6.

Unde quis gratiam meretur, inde damnum ſuſtinere non debet. c. ſanè. 7. de renunc.

Quod alicujus gratiâ conceditur, non eſt in ejus diſpendium retorquendum. c. quod ob. 61. de R. J. in 6. Et quod alicui gratioſè conceditur, trahi non debet ab aliis in exemplum. c. quod alicui. 74. eod.

Gratia Principis, etſi in ea proceſſum non ſit, non expirat morte donantis. c. ſi ſuper. de offic. deleg. in 6. Unde executor ſuper gratia facta datus à Papa, mortuo illo, etiam re integrâ, exequitur. cit. c. Nempe nè gratiam inutilem reddi, aut effectum ejus nimiùm differri contingat, ibid.

Tunc gratia motu proprio facta cenſetur, quando hoc expreſsè cautum fuerit in eadem. c. ſi motu. de Præbend. in 6.

Revocatio gratiæ non non tollit jus quæſitum, ſed quærendum; niſi jus annexionis aliud indicat: Nec tamen tollit jus quærendum annexum digniori, aut quæſito. c. ſi is. 39. eod.

Revocatoria gratiarum includit receptos in canonicos, præbendam diſtinctam expectantes, etſi perciperent diſtributiones quotidianas; ſecùs ſi præbendam diſtinctam non expectabant; ſed augmentum portionis. Includit etiam habentes jus ad vacaturas, ſi nondum eſt deventum ad collationem. c. ult. de conceſſ. Præbend. in 6.

Si quis reſtituatur ad gratiam, quæ fuit revocata, intelligitur reſtitutus ſinè præjudicio alterius; hinc ſi alius ante reſtitutionem illam gratiam obtineat, ille cedere debet. c. quamvis. 38. de Præbend. in 6.

Gratia ſuper vacaturo beneficio, non comprehendit beneficium poſt datas gratiæ literas in ſubſtantia creatum, Clem. ult. de reſcript.

Gratiæ, ut alicui de beneficio provideatur, renunciare videtur, ſi ante adeptionem illius, aliud beneficium eſt aſſecutus, quod ſimul de jure cum beneficio, quod expectat, tenere non poteſt. Clem. 4. eod.

Si poſt gratiam alicui à Papa conceſſam conferendi beneficia certo modo vacantia, vel ad Papam devoluta, ſpecialiter alicui certo jubeatur conferre, alteri conferre non poterit, ſed debet iſti, quia gratia ſpecialis derogat generali. c. quamvis. 38. de Præbend. in 6.

Gratia alicui conceſſa, ut providere poſſit Perſonis idoneis in certa Eccleſia, non expreſſis perſonis (aliàs ſecùs) non expirat, re integrâ, obitu concedentis. c. ſi cui. 36. c. ſi is. 39. eod. in 6.

Si unam habenti dignitatem, diſpenſatur in aliqua acquirenda, & utraque retinenda, & utraque retinenda, gratia hæc non extenditur ad dignitatem, cui annexa eſt cura animarum, & ſi clauſula in literis adjecta ſit: quod animarum cura, ſi dignitatibus ipſis, vel alteri earum immineat, nullatenus negligatur. Clem. 1. de Præbend. Neque etiam extenditur ad illam, quæ per electionem acquiritur. ibid.

Literæ gratiæ à Sede Apoſtolica impetratæ, taxantur tam eæ, quæ cum conſuetis clauſulis, quàm non conſuetis dantur: & in taxatione non debet attendi minor vel major gratia, quæ impetratur; ſed labor, ut ſi longior vel brevior ſcriptura æſtimetur, & quot literas, & quot dictiones linea complecti debeat, declaratur. Ad paupertatem reſpectus habetur. Contra tranſgreſſores pœna, & in abbreviantes ſententiam. Extrav. un. Joan. XXII. de ſent Excomm.

Excommunicantur, qui pactis, vel promiſſionibus juſtitiam, vel gratiam à Sede Apoſtolica obtinent, & etiam, qui tales non revelant. Extrav. comm. c. 1. eod.

Gratiarum executores & Judices cauſarum à Sede Apoſtolica deputati in Diœceſibus jam diviſis procedere poſſunt, ſicut ante diviſionem poterant. Extrav. Joan. XXII. c. 1. de conceſſ. Præbend.

Gratiam Judex facere poteſt per terminum peremptorium, abum aſſignando. c. conſuluit. 24. de offic. deleg.

Teſtimonium gratiæ cauſâ factum, non admittitur. c. ſi teſtes. §. teſtium. 4. q. 2.

Gratiam vel odia ſequentes in ſubditorum cauſis, judicare de ſubditis dignè nequeunt, c. judicare. 61. 11. q. 3.

Gratia non generis nobilitate, ſed virtute paratur. c. illud. 9. diſt. 40.

Gravamen. Gravare.

Princeps non debet indebitè gravare ſubditos ſuos. c. 1. de exceſſ. Prælat.

Non debet ad ullum gravamen extendi, quod proviſum eſt ad levamen. c. cùm Apoſtolus. 6. de cenſib. c. cùm dicat. 2. de Eccleſ. ædific.

Gravari non debent litigantes ex alieno facto. c. ſi quis. 31. 23. q. 4. c. ſi is. 10. de offic. deleg. in 6.

Niſi quis gravetur, ante ſententiam nullus debet appellare, & cauſa gravaminis exponi debet coram Judice, à quo appellatur. c. ut debitus. 59. de Appell.

A Judicum gravamine poteſt appellari. c. ex parte. 13. de privil.

Judex gravamen revocare poteſt, ut appellans cogatur recedere ab appellatione. c. ex part. 47. de Appell.

Ab aliquo gravamine appellans probare debet coram Judice *ad quem* cauſæ veritatem; niſi fuerit coram Judice *à quo* oblata & rejecta. & interpoſita. 70. eod.

De

De gravamine Appellantis cognoſcere poteſt Judex Appellationis, alterâ parte per contumaciam abſente. cit. c. §. ult.

Gravitas.

Gravia clauſis oculis non debent præteriri. c. conqueſti. 22. de ſent. Excomm.

Gravitas, fides, mores, dignitas examinanda eſt in teſtibus. 4. q. 2.

Guerra.

Tempore Guerræ ſecuritate lætentur Presbyteri, Monachi, Confeſſi, Peregrini, Mercatores, Ruſtici, euntes & redeuntes, vel in agricultura exiſtentes, & animalia, quibus arant, & ſemina portant ad agrum. c. ult. de Treuga & Pace.

Gula.

Quinque modis nos vitium Gulæ tentat: Nunc tempus indigentiæ prævenit; nunc lautiora appetit: nunc ſumenda meliùs præparari expetit: nunc menſuram moderatæ refectionis excedit: nunc, etſi in abjectius, ipſo immenſi deſiderii æſtu, deterius peccat. c. Quinque. 22. diſt. 5. de conſecr.

Habitare.

Chriſtiani non debent habitare cum Judæis. c. Judæi. 5. de Jud. & Sar.

Habitare cum mulieribus Clericis prohibetur. c. oportet cum ſeqq. diſt. 81.

Qui cum meis inimicis habitant, mei inimici præſumuntur, & ab accuſatione repelluntur. c. repellantur. 7. de accuſat.

Si quis in loco habitationis conſueto non invenitur, trinæ citationis edictum debet proponi, & ultimum peremptorium. c. ult. de dolo & contum.

Habitationes illius, qui Cardinalem hoſtiliter inſequitur, vel capit vel percutit, deſertæ fiunt in perpetuum. c. ult. §. fiant. de pœnis, in 6.

Habitus pro veſte.

Habitus non facit Monachum; ſed profeſſio regularis. c. porrectum. c. 13. de regularib. c. tuarum. 11. c. ut privilegia. 24. de privileg. c. conſuluit. 4. Qui Cleric. vel fovent.

Suſceptio habitus Profeſſorum extra profeſſionem, impedit contrahendum matrimonium; ſed contractum non dirimit. c. conſuluit. 4. eod.

Habitum monachalem poteſt quis in propria domo ſuſcipere. c. ex parte. 9. de converſ. conjug.

Ut novitii dignoſcantur à profeſſis, debet habitus in profeſſione benedici, ubi habitus non ſunt diſtincti. c. ſtatuimus. de regular.

Declaratur diſtinctio habitûs inter Novitios & Profeſſos: qui eſt ſive quando Novitiis & profeſſis diſſimiles veſtes dantur: ſive cum ſimiles ſint, benedicuntur tamen, quando profitentibus dantur: ſive aliquid aliud fiat, per quod Novitiorum & Profeſſorum habitus dignoſcantur. c. is, qui. §. diſtinctos. de Regular. in 6.

Qui ultra annum probationis geſtat habitum monachalem in Monaſterio, ubi habitus indiſtincti ſunt, cenſetur profeſſus. c. ex parte. de regularib.

Habitus per annum prolatus, facit in pubere præſumptionem de profeſſione religionis; Clem ult. de regularib. Si patenter habitus non eſt diſtinctus in colore, ſciſſura, vel forma. ibid.

Talis quis ex habitu, quem geſtat, præſumitur, qualis is eſſe, cujus habitum fert, comprobatur. c. ſi Judex. de ſent. excomm. in 6.

In habitu clericali captus, ſi antea ſe pro ſeculari gerebat, non debet Eccleſiaſtico Judici remitti, donec fuerit de Clericatu probatum. cit. c. in princ. Et pendente quæſtione, an Laicus, an Clericus ſit, non debet Judex in ullo contra eum procedere. cit. c. in fin.

Hæres.

Epiſcopus hæredem non habens, alium hæredem, quam Eccleſiam non inſtituat. c. Epiſcopus. 34. 12. q. 2.

Hæres Clericorum eſt Eccleſia. c. Presbyteri. 2. de pœnis. Nullus enim ipſius proximior hæres, quam qui eum Domino ſociavit. ibid. in fin.

Nullus debet hæredem facere Eccleſiam, filio ſuo exhæredato. c. ſi quis iraſcitur. 13. q. 2.

Abſque hærede non dicitur decedere, qui hæredem ſibi Monaſterium inſtituit. c. in præſentia. 8. de probat.

Pro numero filiorum, pars hæreditatis Deo offeratur, ut ſi filius unus eſt, alter hæres ſit Chriſtus: ſi duo, Chriſtus ſit tertius. c. ſi quis iraſcitur. 13. q. 2. Sed hoc juxta Conſilium, non legem; ut poſſit facere, hæc menſura teſtatori præfigere, non quam cogatur exolvere; ſed quam prohibetur tranſcendere. ibid. §. fin.

Sanctuarium de jure hæreditario poſſideri non debet. c. ad hæc. de decim.

Hæreditatis ſucceſſio, non habet locum in ſpiritualibus. c. 1. de Præbend. c. ad decorem. 5. de inſtitut.

Hæreditaria ſucceſſio in Eccleſia, ſeu beneficiis reprobatur. c. conſuluit. 15. de Jure Patron.

Ex L. Falcidia non plus hæredibus extraneis in teſtamento legari poteſt, quàm ut quarta pars ſuperſit. c. quædam. 6. diſt. 2.

Hæres, ſi fecerit inventarium, utatur beneficio Legis Falcidiæ modò dictæ; aliàs non poteſt. c. Raynaldus. 18. de teſtam.

De Hæreditate reſtituenda ſub conditione rogatus filius, detrahit legitimam ſeu tertiam partem, & Trebellianicam quartam, in qua computantur fructus poſt litis conteſtationem percepti. c. Raynutius. 16. eod.

Parentes non poſſunt liberos ſpoliare hæreditate, cùm Monachi facti ſunt, etſi ante notam ingratitudinis contraxerint. c. ult. 19. q. 3.

Hæres poteſt petere pignora Patri obligata. c. cùm contra. 6. de pignorib.

Hæres convenitur ex contractu defuncti. c. ex præſentium. 3. eod.

Hæres tenetur rem legatam dare legatario, vel æſtimationem ejus, ſi teſtator ſcienter rem alienam legavit. c. filius. 5. de teſtam.

Juxta leges civiles hæres ad ſolvendum cogitur, ſi auctor ejus rem legavit alienam. cit. c. juxta leges autem canonicas legatum reſtitui debet illi, cujus eſt, ac proinde non debetur hæredi. cit. c.

Hæres punitur pro culpa defuncti. c. ad aures. de pœnis. c. in quibusdam. eod. c. penult. de raptorib. Non tamen pro extincto jam crimine. c. accuſatus. 8. §. ſi verò. de hæret. in 6.

Hæres uſurarii, uſuras extortas per defunctum reſtituere debet. c. tua. 9. de uſur.

Hæredes tenentur ex maleficio defuncti, licèt ad eos nihil de maleficio pervenerit. c. ult. de ſepult. c. in literis. 5. de raptor.

Hæredes ex delicto defuncti non tenentur ultra facultates hæreditatis defuncti. cit. c.

Ex nulla hæreditate poſſunt quid capere liberi reorum læſæ Majeſtatis. c. ſi quis. 6. q. 1.

Hæres tenetur adimplere voluntatem teſtatoris. c. ſi hæredes. 6. de teſtam. Et quidem infra annum. c. nos. 3. eod. aliàs perdit hæreditatem. c. licèt. 6. de vot. & vot. redempt.

Teſtator poteſt hæredi imponere pœnam, ſi ſuæ non paret voluntati. c. Raynaldus. 18. de teſtam.

Hæredi non licet ſinè cauſa venire contra factum teſtatoris. c. Sylveſter. 11. q. 1. c. illud. 16. q. 1.

Si hæres negligens eſt in adminiſtranda defuncti voluntate, Epiſcopus loci adimpleat. c. nos. 3. de Teſtam.

Hæredem poteſt compellere Epiſcopus, ut impleat voluntatem Teſtatoris. c. ſi hæredes. 6. eod. Et non implenti juſſa teſtatoris ab Epiſcopo interdicitur omnis res, quæ ei relicta eſt. cit. c.

Hæredes poſſunt uſuras repetere, & agere contra uſurarium; ſicut ille, qui dedit uſuras. c. ad noſtram. 5. de empt. &c.

Hæreditatis emolumento privari meretur, qui onus ſuſcipere recuſat. c. licet. 6. de vot. & vot. redempt.

Hæres non poteſt conveniri per literas contra teſtatorem impetratas, ſi ille ante actionem mortuus ſit. c. ſignificavit. 36. de reſcript.

Hæreditas legitima eſt juris Quiritum, ſeu propriè Romanorum. c. ult. diſt. 1.

Super hæreditate litigatur coram Judice ſæculari. c. lator. 5. Qui filii ſint legit.

Hæreditatis non habet conſortium, qui non habet originis privilegium. c. dicat. 32. q. 4.

Hæreditario jure in bona paterna ſuccedunt filii legitimi, & de Parentum facultatibus nutriuntur geniti, vel concepti, ante ſententiam, ſeparato matrimonio publicè contracto. c. cùm. 2. Qui filii ſint, legit.

Hæreditatem acquirit, & legitima proles eſt, quam mulier per Judicem Eccleſiaſticum à primo ſeparata, vivente illo alii nubens, ex ſecundo ſuſcepit. c. perlatum. 8. eod. Et nata ex matrimonio clandeſtino, poſtmodum ab Eccleſia approbato. c. quod. 9. eod.

Hæreditatem petenti coram Judice ſæculari, oppoſita quæſtio nativitatis eſt ad Eccleſiaſticum Judicem transmittenda. c. lator. 5. c. cauſam. 7. eod. Ac coram hoc prius terminanda. c. tuam. de ordin. cognit.

A Parentum hæreditate excluduntur nati ex matrimonio contracto contra publicæ honeſtatis juſtitiam. c. teſerente. 10. qui filii ſint legit.

Legitimatur, etiam quoad hæreditatem, naturalis ex ſoluto & ſoluta natus. c. 1. eod.

Illegitimi non ſuccedunt in hæreditatem. c. per. 13. eod.

Hæreditas ſecundùm Leges poteſt ab Indignis ſucceſſoribus auferri. c. Sylveſter. 11. q. 1.

Hæreditatis emolumento privari meretur, qui onus ſuſcipere recuſat. c. licet. de vot. & vot. redempt.

Ab inſtituto hærede petendum eſt Legatum, non auctoritate propriâ occupandum. c. Raynaldus. 18. de teſtam.

Hæreſis.

Hæreſis dicitur ab electione, quia ſcilicet eam quisque ſibi elegit diſciplinam, quam putat eſſe meliorem; nam hæreſis Vox Græca, Latinè electionem ſignificat. c. hæreſis. 24. q. 3.

Proprium hæreſeos eſt immutare mendacio veritatem, & aliud prædicare, quàm ab Apoſtolis accepimus. c. transferunt. 33. ead.

Cauſa hæreſeos, quia ii, qui à Deo poſiti fuerant Sacerdotes & Prophetæ, id eſt ſpeculatores, verſi ſunt in laqueum tortuoſum, in omnibus locis ponentes ſcandalum. cit. c. §. veteres.

Effectus & uſus hæreſis, ut dum nobis inſultant hæretici, & nos interrogant ea, quæ neſcimus, vel ſic excutiamus pigritiam, & divinas Scripturas nôſſe cupiamus. c. ult. ead. Et Apoſtolus ait oportet hæreſes eſſe, ut probati manifeſti fiant inter vos. ibid. Hi autem Deo probati ſunt, qui bene docere poſſunt: ſed manifeſti eſſe hominibus non poſſunt, niſi cùm docent. ibid.

Species cognata hæreſis ſchiſma; quia nullum ſchiſma non aliquam ſibi confingit hæreſim, ut rectè ab Eccleſia receſſiſſe videatur. c. inter. 26. §. cæterùm. ead.

Differentia inter hæreſim & ſchiſma eſt, quòd hæreſis perverſum dogma habeat, ſchiſma autem propter Epiſcopalem diſſenſionem ab Eccleſia ſeparet. cit. c. in princ. Schiſma enim ex Græco Sciſſuram ſonat, quæ in uni-

tate

tate Eccleſiæ eſſe non poteſt. c. ſchiſma. 34. 24. q. 1.

Crimen hæreſis eſt merè Eccleſiaſtici fori. c. ut inquiſitionis. 18. de hæret. in 6. Et Domini ſæculares de eo non cognoſcunt. ibid.

In cauſa hæreſis proceditur ſimpliciter, & de plano, & abſque Advocatorum & Judiciorum ſtrepitu & figura: Et dicta ac nomina accuſatorum & teſtium non publicantur, ſi illis periculum timeatur. c. ſtatuta. 20. de Hæret. in 6.

Hæreticus.

Hæreticus propriè dicitur, qui alicujus commodi temporalis, & maximè gloriæ, principatusque ſui gratiâ, falſas ac novas opiniones vel gignit, vel ſequitur. c. hæreticus, 28. 24. q. 3. Ille autem, qui iſtiusmodi hominibus credit, homo eſt imaginatione quadam veritatis ac pietatis illuſus. cit. c. Qui tamen ſuam ſententiam, quamvis falſam & perverſam non pertinaciter defendit, nec ſuâ audaciâ, ſed alienâ ſeductus eſt, non eſt hæreticus, c. dixit. 29. ead. Hæreticus enim, quòd pravè ſentit, pertinaciter defendit. c. qui. 31. ead.

Hæreſiarcha eſt, qui eſt Magiſter erroris. c. qui. 32. ead.

Qui hæreticos defendit, non tantùm hæreticus, ſed hæreſiarcha dicendus eſt. cit. c.

Hæreticos extirpare pertinet ad Epiſcopum. c. in cauſis. 30. de Elect.

Archi-Epiſcopus, Epiſcopus, debent per ſe, vel alios idoneos Provinciam ſuam de hæreſi ſuſpectam, ſaltèm ſemel in anno viſitare, & ibi tres vel plures viros, aut totam viciniam jurare compellant ad revelandum hæreticos, quos revelatos & relapſos canonicè punient: renitentes verò ùt hæretici reputandi ſunt. c. Excommunicamus. 13. §. adjicimus. de hæret.

Epiſcopus negligens in perſequenda hæreſi deponendus eſt, & alius idoneus ſubrogandus. cit. c. §. ult.

Ordinarii, vel eorum Delegati & inquiſitores, ſine pœna Excommunicationis facere habent executionem Juſtitiæ contra hæreticos per habentes juriſdictionem ſecularem in loco. c. Præſidentes. 7. de hæret. in 6.

Non derogatur Ordinariis ſuper proceſſu hæreticorum, licèt Papa alicui generaliter deleget. Et ſuper eodem facto Epiſcopus & Inquiſitor poſſunt procedere communiter, vel diviſim, vel proferre ſententiam; in qua ſi diſcordent, referent ad Papam. Et Epiſcopi, qualitercunque procedant, debent ſervare modum Inquiſitoribus impoſitum. c. Per hoc. 17. eod. in 6.

Exempti à Juriſdictione Ordinarii, nihilominus in his, quæ ſunt contra hæreticos inſtituta, Epiſcoporum ſubeant judicium, & eis in hac parte, tanquam Sedis Apoſtolicæ Delegatis obſequantur, non obſtantibus libertatis ſuæ privilegiis. c. ad abolendam. 9. §. ſi qui verò. de hæret.

Sæcularis poteſtas hæreticos & ſchiſmaticos coërceat. c. de Liguribus. 43. 23. q. 5.

Poteſtates ſæculares jurare tenentur, hæreticos ab Eccleſia damnatos pro viribus exterminare. c. excommunicamus. 13. §. Poteſtates. de hæret.

Sæculares Principes, qui jurare nolunt de Eccleſia contra hæreticos defendenda, excommunicantur, & terræ eorum ſupponuntur interdicto. c. ad abolendam. §. ſi verò id. de hæret. Civitates autem his inſtitutis reſiſtentes, vel reſiſtentes punire negligentes, aliarum careant commercio civitatum, & Epiſcopali ſe noverint dignitate privandas. cit. c. §. Civitas autem.

Temporalis Dominus non purgans terram ſuam hæreticis, excommunicatur, & ſi perſtiterit in excommunicatione per annum, nunciatur Papæ, qui fideles ejus à juramento abſolvat, & ejus terram fidelibus exponet, ſalvo jure Principalis Domini, niſi & ipſe ſit in culpa. c. excommunicamus. 13. §. Poteſtates. eod.

Cruce ſignati ad exterminationem hæreticorum, gaudent privilegio conceſſo cruce ſignatis in ſubſidium terræ ſanctæ. cit. c. §. Catholici. eod.

Circa proceſſum contra hæreticos facta conſtitutio. c. per hoc. de hæret in 6. declaratur. c. 1. Extrav. comm. eod. tit. nempe: ut ſolùm tunc, quando Epiſcopi & Inquiſitores ſejunctim contra hæreticos proceſſum inſtituunt, ſibi in fine tantùm, dum nihil reſtat agendum, niſi ut ſententia promulgetur, communicare proceſſus debeant, uno caſu excepto, ſi nimirum alter, niſi actis alterius viſis, commodè procedere non poſſit: hoc enim caſu (ut fraudi locus non fiat:) in toto negotio ſemel tantùm copia tribuatur: Et Diœceſani eâ occaſione, bona hæreticorum non uſurpent. cit. c. 1.

Proviſio circa carceres hæreticorum, claves, cuſtodes, cuſtodum Miniſtros. Clem. 1. §. ſanè. de hæret.

Juramentum ponitur faciendum à cuſtodibus, & Miniſtris eorum, à Notariis & aliis Officialibus. cit. c. §. porrò.

Hæreſis inventor & imitator, pari damnatione plectuntur. c. Achatius. 24. q. 1. c. ſicut. 8. de hæret.

Pœnæ hæreticis credentium &c. Laicorum & Clericorum. c. Excommunicamus. 13. §. Credentes. de hæreticis. Nempe credentes, receptores, defenſores & fautores eorum, excommunicationi ſubjacent, & poſtquam talis excommunicatione notatus fuerit, ſi intra annum ſatisfacere contempſerit, ex tunc ipſo jure ſit factus infamis, nec ad publica officia ſeu Conſilia, nec ad eligendos aliquos ad ſimilia, nec ad teſtimonium admittatur. Sit etiam inteſtabilis, ut nec teſtandi liberam habeat facultatem, nec ad hæreditatis ſucceſſionem accedat. Nullus præterea ipſi ſuper quocunque negotio; ſed ipſe aliis reſpondere cogatur. Si Judex extiterit, ejus ſententia nullam obtineat firmitatem: nec cauſæ aliquæ ad ejus audientiam perferantur. Si fuerit Advocatus, nullatenus ejus Patrocinium admittatur. Si tabellio: inſtrumenta confecta per ipſum nullius ſint momenti; ſed cum Authore damnato

damnentur. & ſic in ſimilibus. Si Clericus fuerit: ab omni officio & beneficio deponatur, ut in quo major eſt culpa, gravior exerceatur vindicta. Si qui autem tales ab Eccleſia fuerunt denotati, & evitare contempſerint, excommunicationis ſententiâ, uſque ad ſatisfactionem idoneam percellantur. cit. c. & §. & c. vergentis. 10. §. de communi ergo. eod. c. ſi adverſus. 11. eod. c. noverit. 49. de ſent. excomm.

Bona hæreticorum confiſcantur, & in terris Eccleſiæ, fiſco Eccleſiæ, in terris autem Imperii, Judicis ſæcularis fiſco applicantur. Et procedit etiam, ſi Catholicos habeant filios. c. vergentis. 10. de hæret.

Notandum tamen, quod, licet bona hæreticorum ſint ipſo jure confiſcata; Executio tamen fieri non debeat per Dominum temporalem, niſi priùs pronuntiatum fuerit ſuper crimine per Judicem Eccleſiaſticum. c. cùm. 10. eod. in 6.

Clericorum hæreticorum bona confiſcata applicantur Eccleſiis, ubi beneficiati erant. c. Excommunicamus. 13. §. damnati. de hæret.

Advocati hæreticorum & notarii pro hæreticis publica inſtrumenta facientes, vel ſcripta, infames ſunt, & ab illo officio ſuſpenſi. c. ſi adverſus. 11. eod. Nec talium patrocinium admittitur. cit. c.

Hæreticis deneganda eſt appellatio. c. ad abolendam. 9. eod.

Hæretici, & fautores &c. eorum, ipſorumque filii uſque ad ſecundum generationem paternam, maternam verò primam, niſi Patres ante mortem, Eccleſiæ fuerint rurſus incorporati, ad nullum beneficium Eccleſiaſticum, aut publicum officium admittantur. c. ſtatutum. 15. & c. Quicunque. Hæretici. eod in 6.

In crimine Hæreſis non parcitur filiis circa bona paterna, ſed in totum iis privantur. c. vergentis. 10. de hæret.

Hæretici & eorum fautores &c. in hoc peccatò decedentes in cœmeterio Eccleſiæ ſepeliri non debent, nec pro eis orari. c. ſicut. 8. eod. Et ſepeliens excommunicatione non abſolvitur, donec exhumet, & locus privatur ſepulturâ. c. quicunque. eod. in 6.

Excommunicati ſunt omnes hæretici, quibuscunque nominibus vocentur. c. excommunicamus. 13. de hæret.

Hæreticus etiam poſt mortem excommunicari poteſt. c. ſanè. 6. 24. q. 2.

Propter hæreſim Papa Principem ſecularem deponere poteſt. c. excommunicamus. 13. de hæret.

Sola ſuſpicio ſive præſumptio in crimine hæreſis inducit purgationem. cit. c. §. ſi ſuſpectus.

Hæreticos accuſare etiam infames perſonæ poſſunt. c. nos. §. ſed licet. cum ſeq: 6. q. 1. c. accuſatus. 18. §. licet. de hæret. in. 6.

Quicunque aliquo obligationis genere hæreticis adſtrictus tenetur, ipſò jure abſolutus eſt. c. ult. de hæret. Et filius liberàtur à patria poteſtate. hinc emancipatio filii à tali Patre facta, nulla eſt. c. quicunque. 2. in fin. eod. in 6.

Epiſcopus inſtituens hæreticum, etſi conſanguineum hæredem, etiam poſt mortem excommunicatus pronuntiatur. c. ſi quis. 5. de hæret. idem eſt de Presbyteris & aliis Clericis. c. in eos. eod.

Epiſcopo jubenti miſſam celebrari pro hæreticis, non eſt obediendum. c. ſi quis. 91. 11. q. 3.

Qui in hæreſim ſemel damnatam labitur, ejus damnatione ſeipſum involvit, nec opus novâ ſententiâ. c. 1. 24. q. 1. c. Achatius. 3. ead.

Hæretici niſi contra ſe non poſſunt teſtari; eorum tamen teſtimonium valet pro Orthodoxo, non contra Orthodoxum. c. ſi hæreticis. 2. q. 7.

Contra hæreticos excommunicati, infames, ſocii criminis in teſtes admittuntur, ſi præſumantur veritatem dicturi. c. in fidei. 5. de hæret. in 6. Et teſtis falſum deponens teſtimonium, licèt perjurus ſit, ſi tamen rurſus dicat contrarium, modò dictum illud ex circumſtantiis conſtet, non corruptionem, ſed veritatem continere, in ſavorem fidei admittitur; cùm crimen hæreſis ſit exceptum. c. accuſatus. §. licet. eod. in 6. aliàs hæreticus nec accuſare poteſt. c. diffinimus. 4. q. 1.

Hæreticus tamen hæreticum accuſare poteſt, & contra eum teſtari. c. ſi hæreticus. 26. 2. q. 7. etiam excommunicare. c. mitamur. §. ult. 24. q. 1.

Hæretici manifeſti ſunt, qui contra Fidem Catholicam publicè prædicant, vel qui confeſſi ſunt, aut convicti. &c. c. ſuper. 26. de V. S.

Hæreticus eſt, qui aſſerit, uſuras exercere, non eſſe peccatum. Clem. un. in fin. de uſur.

Hæreticus cenſetur, qui ſe noluit juramento purgare. c. penult. de hæret.

Chriſtiani ad Judaiſmum tranſeuntes, vel redeuntes, hæretici reputantur. c. contra. 13. de hæret. in 6.

Hæreticus eſt, qui derogando Eccleſiæ, contra ipſam loquitur. c. 1. diſt. 22.

Qui dicit Chriſtum non eſſe verum Deum & verum hominem, hæreticus eſt & excommunicatus. c. cùm. 7. de hæret.

Malè ſentiens, vel malè docens de Sacramentis Eccleſiæ, hæreticus & excommunicatus eſt. c. ad abolendam. 9. eod.

Poſt mortem hæretici, poteſt declarari, eum fuiſſe hæreticum in ordine ad finem confiſcandi bona ejus, in caſu, quo hæredes ad ſucceſſionem ob hæreſim defuncti non debent admitti. c. accuſatus. §. in eo. eod. in 6.

Hæretici probantur, qui ſchiſmate, vel excommunicatione ab Eccleſia ſunt ſeparati. c. ult. 4. q. 1.

Deprehenſi in hæreſi, ſi nolint redire ad fidem, retrudendi ſunt in carcerem perpetuum, & credentes eorum erroribus ſimiliter judicantur. c. excommunicamus. 15. de hæret. idem fiat, ſi ad hæreſim abjuratam redeant. c. cit. Si Clerici ſint priùs degradentur. ibid. Nempe ab Epiſcopo convocatis Abbatibus, aliis Prælatis. c. 1. de hæret in 6.

Hæretici redeuntes, ad priſtinam dignitatem non admittuntur de juris rigore. c. ſi qui Presbyteri. 1. q. 7. Secùs de benignitate Eccleſiæ. c. convenientibus. c. dedici. c. maximum. ead. c. ipſa pietas. 23. q. 4. c. omnis. 112. 1. q. 1.

Non tamen promoventur ad majorem dignitatem. c. ſaluberrimum. 1. q. 7.

Si ſuſpectus de hæreſi, ſe non purgat, excommunicetur, & ſi per annum in excommunicatione perſiſtat, ex tunc velut hæreticus condemnetur. c. excommunicamus. 13. de hæret. c. cum contumacia. 7. eod. in 6. Unde eadem eſt pœna ſuſpectorum de hæreſi, niſi ſe congruè purgaverint. idem eſt de relapſis, quibus omnino audientia denegetur. c. ad abolendam. 9. de hæret.

Relapſi in hæreſim, licèt eos pœniteat, & ad fidem redeant, tradendi ſunt curiæ ſæculari: non tamen denegantur eis Sacramenta pœnitentiæ & Euchariſtiæ. c. ſuper eo. de hæret. in 6.

Accuſatus de hæreſi, ſi in judicio abjuravit hæreſim & poſtea in eam labatur, quâdam juris fictione relapſus cenſeri debet, etſi ante abjurationem non fuerit crimen plenè probatum: ſi autem fuerit levis & modica ſuſpicio non cenſetur relapſus. c. accuſatus. 8. eod. in 6.

Hæreticus in uno articulo, ſi poſtea generaliter hæreſi abjuratâ in alio articulo peccat, relapſus dicitur. cit. c. §. eum verò.

Qui poſt abjurationem hæreſis, de qua convictus fuerat, vel poſtea convincitur, facto vel verbo hæreticis communicat in rebus hic prohibitis, relapſus dicitur. cit. c. §. ille quoque.

Rediens ab hæreſi, hæreſim ipſam & ejus auctores publicè deteſtetur. c. ſi quis. 22. 1. q. 7.

Redeuntes ab hæreticis poſſunt ordinari. c. Daibertum. 24. c. per. 25. cum reliquis. ead.

Qui ab hæreticis baptizati ſunt, poſſunt ad Sacros Ordines promoveri. c. placuit. c. qui apud. 1. q. 4.

De recipiendis, vel non recipiendis, & de modo recipiendi eos, qui ab hæreſi revertuntur pœnitentes, agitur 1. q. 7. ferè per tot. Item de iis, qui ab hæreticis ordinati ſunt. c. convenientibus. 4. ead.

Hæretici priùs monendi ſunt, ab errore ut diſcedant, quàm pœnæ tradantur. c. non inveniantur. 41. in. fin. 23. q. 4.

Rationabiliter hæreticos perſequimur, ſicut & Chriſtus corporaliter perſecutus eſt eos, quos è templo expulit. c. ille. 36. §. porrò. c. qui. 40. ead.

Hæretetici ad fidei, quam deſeruerunt, receptionem compellendi ſunt. c. nimium. 37. ead. per rerum ſpoliationem. c. 1. poſt med. diſt. 8. c. ipſa pietas. c. qui peccat. 23. q. 4. Vel etiam per corporalem punitionem. c. diſplicet. & ſeq. ead. c. 1. & ſeqq. duob. 23. q. 5. Etſi S. Auguſtinus priùs ſenſerit, neminem ad unitatem Chriſti cogendum; ſed ſolùm verbo, diſputatione & ratione cum hæreticis agendum eſſe, nè fictos Catholicos haberemus. c. vides. 23. q. 6. mutavit tamen poſtea ſententiam, & ùt. c. diſplicet. 38. 23. q. 4. habetur, fusè probavit, etiam invitos ad ſalutem trahi debere.

Qui hæreticos excommunicat, non contradicit Evangelio de zizaniis non eradicandis, c. notandum. 37. 24. q. 3.

Hæretici utiliter patiuntur, quæ Catholici otiliter inferunt. c. quando. 39. 23. q. 4.

Hæreticus perſeverans æternùm damnatur, cui nec Baptiſmus prodeſt, nec Eleemoſyna, nec Martyrium, vel aliud quodcunque bonum opus, quoad hoc ut ſalvetur. c. firmiſſimè. de hæret.

Omnes, quibuscunque nominibus vocentur, hæretici excommunicati ſunt. c. excommunicamus. 15. eod. Et etiam corpore vitandi. c. omnis. 24. 24. q. 1.

Hæreticorum conſortia Catholici fugiant. c. quæ. 26. ead.

Cum hæreticis neque orandum, neque pſallendum. c. non. 67. 1. q. 1. c. Clericus. 35. 24. q. 3.

Clericus, hæreticorum & ſchiſmaticorum convivia, & ſodalitates devitet. cit. c. 35.

Catholici cum hæreticis non miſceant conjugia. c. non oportet. 28. q. 1.

Sub pœna excommunicationis non diſputent Laici cum hæreticis de Fide Catholica. c. quicunque. §. inhibemus. de hæret. in 6.

Hæretici ſophismatibus ſuis & arte dialectica ſæpe obruunt Eccleſiaſticos. c. transferunt. 33. 24. q. 3.

Qui habent beneficia obtenta ad preces hæreticorum, privati ſint illis, & inhabiles fiant ad alia obtinenda, ſi ſcienter ſic beneficia obtinuerunt. c. quicunque. §. ad hæc. de hæret. in 6.

Hæretici veros Sacerdotes non habent. c. verbum. 51. diſt. 1. de pœnit. Nec honoribus Chriſti digni habentur Sacerdotes eorum. c. Arianos. 73. 1. q. 1.

Hæretici ſectam & ſcripturas habent ad ſpeciem, non ad ſalutem c. nullus. 40. diſt. 4. de conſecr.

Præter Baptiſmum, cætera Sacramenta hæretici miniſtrare non poſſunt. c. ſi. 60. c. manus. 74. §. cùm ergo. 1. q. 1.

Hæretici abſolvere & ligare nequeunt. c. verbum. 51. diſt. 1. de pœnit. c. didicimus. 31. 24. q. 1.

De manu hæreticorum communio non eſt ſuſcipienda. c. ſuperveniente. 72. 1. q. 1.

Pœna communionem prohibitam ab hæretico accipientis, ut per annum pœniteat. c. ſi quis. 41. 24. q. 1. Et potiùs moriatur, quam de manu hæreticorum communionem accipiat. c. cœpit. 42. ead.

In extremo poſitus, etiam ab hæretico Baptiſmum, ſi alius non adſit, accipere poteſt. c. ſi quem. 40. ead.

Ab hæreticis baptizati, non rebaptizantur; nam recedentes nec baptiſma, nec baptizandi poteſtatem amittunt, etſi adminiſtratio ſeu executio interdicta ſit: & ſi ante fuerunt ordinati, non reordinantur redeuntes. c. miramur. 37. ead.

Pro facinore ab hæreticis excommunicatus, à Catholicis recipiendus non eſt: Et hoc non propter ſententiam, cujus poteſtas nulla eſt extra Eccleſiam; ſed in deteſtationem criminis. c. quisquis. 38. cum ſeq. §. ſed illud. ead.

Hæreticus excommunicare non poteſt. c. ait. 35. ead. Nec pro excommunicatis habentur ab eo excommunicari. c. apertè. 36. ead.

Sacramenta, quæ non mutantur, Catholicis & hæreticis communia, approbantur. c. Sacramenta. 34. cum multis ſeqq. 1. q. 1.

Non placeat Deo ea, quæ ab hæreticis offeruntur. c. ſic populus. 61. cum ſeqq. 2. ead.

Hæreticorum benedictio magis eſt maledictio. c. non oportet. 66. cum ſeqq. ead. Et quidquid ab hæreticis benedicitur, à Deo erit maledictum. c. maledicam. 76. ead.

Hæreticus ſuccedere Catholico hæreditariè non debet. c. ſi quis. 5. de hæret.

Hæreticus minor eſt Catholico. c. cùm Majores. 20. 6. q. 1. An autem Catholicus peſſimis moribus, ſit major hæretico, qui præter hoc, quòd ſit hæreticus, aliàs integer vitâ eſt, dubium eſt. c. quæro. 21. ead.

Catholici non ideo aliena poſſident, quòd hæreticis ablata teneant. c. ſi de rebus. 23. q. 7.

Ab hæreticis poſſunt tempore neceſſitatis emi neceſſaria. c. ſi verè. 34. de ſent. excomm.

Si quis in bello contra hæreticos & infideles moriatur, cœlum meretur. c. omnium. 46. 23. q. 5.

Damnatur ſecta Beguardorum & Beguinarum, & 8. ſectæ iſtius errores. Clem. 3. de hæret.

Variæ hæreticorum ſuperſtitiones à Gangrenſi Concilio anathematizatæ. diſt. 30. per. tot.

Sectæ hæreticorum enumerantur. c. 39. 24. q. 3.

Enumerantur ſcripta hæreticorum & ſchiſmaticorum, & quædam etiam Apocrypha, quæ Eccleſia Rom. non recipit: c. ſancta. diſt. 15.

Sicut hæretici ipſi damnati ſunt, ſic ſcripta eorum. c. Fraternitatis. 4. de hæret. c. noverit. 49. de ſent. excomm.

Non retractandum, quod ſemel Synodus ſtatuit circa unamquamque hæreſim. c. Majores. 24. q. 1.

Heremita. vide Eremita.

Hermaphroditus

Inter infames ponitur, & non poteſt eſſe Advocatus. c. infames. 3. q. 7.

An teſtis eſſe poſſit, videndum, uter ſexus prævaleat. c. ſi teſtes. 4. q. 2. & 3.

Si calore prædominante pro viro ſe geſſerit, recipitur in teſtem. c. cit. in med.

S. Hieronymus.

Ab Angelo correptus eſt, Ciceronem legens, eo quod vir Chriſtianus paganorum figmentis intenderet. c. legimus. diſt. 37.

Auguſtinus in multis rebus Hieronymo minor eſt. c. quamquam. 34. 2. q. 7.

Hiſtrio.

Hiſtrionibus ſacra non committuntur Myſteria. c. pro dilectione. 95. diſt. 2. de Conſecr.

Homagium.

Homagium & fidelitatem pro habendis ſpiritualibus facere, Simonia eſt. c. ex diligenti. 17. de Simon. c. ult. de R. J.

Homicidium.

Privatâ poteſtate non licet hominem occidere. c. ſi. 9. 23. q. 5.

Homicida eſt, qui ſeipſum occidit. cit. c. Nec propter ſcelus, nec propter immortalitatem, nec propter quodcunque malum vitandum licet ſeipſum occidere. cit. c. & c. tu dixiſti. ead.

Prohibetur oratio pro iis, qui ſeipſos occiderunt. c. placuit. 12. 23. q. 5.

Jephte filiam occidens, ut Samſon in cæde ſui, ſpeciali inſtinctu, excuſantur. c. ſi non licet. 9. ead.

Homicida ſui eſt, & Dei Conditoris inimicus, qui ſibi amputavit virilia. c. ſi quis. 4. diſt. 55.

Homicidium quatuor modis, facto, præcepto, conſilio, defenſione, perpetratur. c. Henricus. 2. de Cler. pugnant. Committitur actu, & voluntate. c. dilectus filius. de homicid. c. perniciosè. 23. c. noli. 27. diſt. 1. de pœnit.

Non omnis qui alienæ mortis cauſa eſt, reus eſt. c. cùm. 19. 23. q. 5.

Aliquando is, qui cauſam necis dedit, potiùs in culpa eſt, quam qui occidit. cit. c.

Homicidiorum tria ſunt genera, interfectio, detractio, odium. c. homicidiorum. 24. diſt. 1. de pœnit.

Homicida eſt, qui fratri ſuo mala perſuadet. c. noli. 27. ead.

Homicidium per induſtriam & inſidias faciens, tradatur ſæculari curiæ, ut moriatur. c. 1. de homicid. Etiam ab Altari retractus. ibid.

Qui ſe aſſociat homicidæ, animo occidendi, licèt non apponat manum; ſi tamen ex ſua cauſa mors ſequatur, tenetur pari, vel ferè pari pœna cum homicida. c. ſicut. §. illi autem. eod. Qui verò eidem ſe aſſociavit ideo tantùm, ut prohiberet, ne impediretur homicida, minori pœnâ punitur. cit. c. §. illi etiam.

Qui venerunt operam præſtituri occiſori, rei ſunt homicidii. cit. c.

Qui potuit hominem liberare à morte, & non fecit, eum occidit. cit. c.

Excitans alterum ad odium, ex quo ſecutum eſt homicidium, mitiùs punitur; qui verò ad certum homicidium excitavit, eo ſecuto ut homicida tenetur. cit. c. §. qui verò. c. quod. 5. de pœnis.

Qui cuſtodit ſarcinas occidentium, ſciens eſſe ſicarios, reus eſt pœnæ homicidii. c. ſicut. §. hi quoque de homicid.

Homicida duplex eſt. videlicet ſui ipſius, & alterius, qui aliquem ad pejerandum ſcienter compulit. c. ille. 22. q. 5.

Si quis per culpam in neceſſitatem homicidii venit, de homicidio non excuſatur. c. illud. §. itaque. 15. q. 1. Secùs ſi ſine culpa. c. ſæpe. 50. diſt. 50. vel ſi dederit rei licitæ operam, & omnem cautelam adhibuit. c. hi, qui. 49. ead.

In perpetratione homicidii voluntas imputatur. c. ſignificâſti. 18. de homicid.

Qui invitus homicidium facit, Miniſter eſt divinæ ultionis. c. nec is. 15. q. 1.

Qui perimit malos authoritate Principis, homicidium non dicitur committere. c. quicunque percutit. 23. q. 8. c. miles. 23. q. 5. c. ſi homicidium. ead.

Præceptum, non occides, non violat, qui publica authoritate, Legis imperio, reos perimit; Legis enim imperio reos morti tradere licet. c. reos. §. prohibetur. 23. q. 5. c. ſi. 41. ead.

Qui inſaniens aliquam occidit, ad ſanam mentem rediens, leviori pœnitentiâ afficitur; quod fortè intelligendum, ſi furori cum culpa cauſam dedit. c. ſi quis. 12. 15. q. 1.

Furioſus, infans, dormiens, hominem mutilans, vel occidens, non fit irregularis: nec etiam ille, qui aliter mortem evadere non potens, ſuum invaſorem occidit, vel mutilat. Clem. un. de homicid. c. illud. §. itaque. in fin. c. aliquos. c. ſi quis inſaniens. 15. q. 1.

Mandanti aliquem verberari, ſecuta mors imputatur, etſi expreſsè inhibuerit, ne occideretur ullatenus, vel membro aliquo mutilaretur. c. ult. de homicid. in 6.

Homicidium nemo debet facere propter amiſſionem rerum temporalium. c. ſuſcepimus. 10. de homicid.

Homicidium judicatur ratione inſtrumenti, quo quis percutitur, & ratione partis, in qua percutitur. c. ſignificâſti. 18. eod.

Graviter puniuntur, qui fures & latrones interficiunt, qui abſque occiſione capi poſſunt. c. ſi. 32. 13. q. 2.

Miles ſuâ ſponte hominem occidens, peccat; poteſtati obediendo occidens non peccat. c. miles. 13. 23. q. 5.

Miniſter Judicis, ſponte occidens reum, peccat, etſi ſciat, debuiſſe à Judice occidi. c. cùm. 14. ead.

Qui homicidas & ſacrilegos punit, non effundit ſanguinem. c. homicidas. 31. ead. c. noli. 23. q. 1.

Homicida non eſt, qui excommunicatum interficit, ardens zelo matris Eccleſiæ. c. excommunicatorum. 47. 23. q. 5.

Homicida non eſt, qui abortûs dedit cauſam, vel procurat, antequam anima corpori ſit infuſa. c. ſicut ex literarum. 20. de homicid. c. quòd verò. 32. q. 2.

Homicida eſt, qui conceptum in utero, per abortum deleverit. c. conſuluiſti. in fin. 2. q. 5.

Homicida reputatur, conceptionem mulieris, vel viri generationem impediens. c. ſi aliquis. de homicid. Et dans venena ſterilitatis, cit. c.

Homicida non eſt Medicus vel Chirurgus, ſi nihil omiſit de contingentibus, & tamen moritur ægrotus. c. tua. 19. eod.

Varii caſus homicidiorum, & variæ pœnæ referuntur. à c. 44. diſt. 50.

Si quis aggreſſus, vel aggreſſa ſit necare infantem, morte puniatur. c. ſi quis. 10. diſt. 1. de pœnit.

Occupans bona occiſi, non per hoc tenetur homicida. c. ſicut. dignum. §. Eos inſuper. de homicid.

Non eſt homicida ille, quo prohibente, nec cauſam dante, à conſanguineis homicidium committitur. c. Petrus. eod.

In dubio, an ex vulnere meo ſit ſecuta mors, à Miniſterio Altaris dubitans repellitur. c. ad audientiam. eod.

Qui aliquem percuſſit non lethaliter, nec intendit occidere, licèt poſtea ab alio occiſus ſit, non cenſetur irregularis; ſi autem dubium eſt, ex cujus vulnere obierit, eſt irregularis, quia ùt homicida habetur. c. ſignificâſti. 18. eod.

Percuſſus repercuſſit alterum in capite ligone, qui ab aliis poſtea occiſus eſt, reus eſt pœnæ homicidii, tum ratione inſtrumenti, tum ratione partis, in qua percuſſus eſt; in capite enim ex modico vita facile lethaliter læditur. cit. c.

Si tres vel quatuor contra alterum rixati, illum occiderunt, omnes ſunt homicidæ. cit. c. §. præfatus. c. ult. 23. q. 8. Si tamen omnes plagam impoſuerunt.

Qui diſciplinæ causâ, & non iratus alterum percuſſit, & caſu occidit, innocens eſt in conſcientia. c. ſi quis. 13. 15. q. 1.

Homicida eſt aliquis occaſionaliter. c. ſi aliquis. 5. de homicid.

Homicidium caſuale imputatur ei, qui dabat operam rei licitæ, ſi non adhibuit diligentiam, quam debuit. c. Presbyterum. c. continebatur. c. ad audientiam. eod. Item ſi dabat operam rei illicitæ: & tunc etiam fit irregularis. c. ſuſcepimus. eod.

Homicidium non imputatur ei, qui non fuit in culpa. c. lator. c. Joannes. c. dilectus. cum ſeqq. eod. Etſi ad cautelam veniam poſtulaverit. c. exhibita eod.

Homicidium committens caſu fortuito, non voluntate debet liberari. c. cùm qui. 46. c. quantum. 48. & ſeqq. 3. diſt. 50.

Religioſus Chirurgiam exercens, ſi ex ea mors ſequatur, eſt irregularis, licet peritus ſit, & omnem diligentiam adhibuerit. c. tua nos. de homicid.

Qui Judici dedit inter ſignia furis, à quo fuit vulneratus, irregularis non eſt, licèt fur poſtmodum occidatur. cit. c. §. Ad ultimum.

Homicidium non imputatur Clerico, civiliter juſtitiam petenti de Laico, ſi Judex occidat. c. poſtulâſti. eod.

Non fit irregularis Clericus, qui de crimine, quod etiam pœnam ſanguinis meretur, accuſat aliquem apud Judicem, modò expreſsè proteſtetur, ſi pœnam ſanguinis non intendere. c. Prælatis. eod. in 6.

Clericus pugnando, etiam contra hoſtes fidei Catholicæ, ſe quemquam percuſſit, & ex morte ipſum conſcientia remordet, à Miniſterio Altaris abſtinere debet. c. petitio tua. 24. cum ſeq. de homicid.

Clericus authoritatem, vel conſilium directè vel indirectè homicidio præſtans, fit irregularis; c. ex literis, de exceſſ. Prælat.

Præ-

Presbyterum qui interficit, puniatur ſic, ut pœnæ pars veniat Eccleſiæ, altera in eleemoſynam pro mortui anima diſtribuatur. c. Presbyter. de pœnis.

Qui poſt Baptiſmum facto, vel præcepto, vel Conſilio occidit, Clericus non ordinetur. c. ſi quis. 8. diſt. 50.

Si Clericus homicidium caſu fecerit, ex diſpenſatione in ſuo ordine maneat. c. Clerico. 37. c. quia te. 38. ead.

Presbyter ſi iratus aliquem occiderit, etſi animum occidendi non habuerit, perpetuo tamen depoſitus erit. c. quia te cum ſeq. ead.

Sacerdos poſt commiſſum homicidium non poteſt in munere ſuo ſacerdotali miniſtrare. c. miror. 4. ead.

Homicidium faciens, ſi Epiſcopus eſt, 15. annos pœniteat, & deponatur: Presbyter 12. annos; & tres ex his in pane & aqua, & deponatur per ſententiam: Diaconus autem 10. annos, tres in pane & aqua, & altiùs non aſcendat. c. ſi quis. 41. ead.

Poſt duorum annorum pœnitentiam officio & communioni reſtituantur Clerici, qui in obſidionis poſiti neceſſitate; ſanguinem fuderunt. c. de his Clericis. 36. ead.

Qui ex odio, vel cupiditate Judæum vel paganum occiderit, 40. dies in pane & aqua pœniteat. c. qui verò. 40. ead.

Caſu homicidium faciens, quinquennio à Communione abſtinat. c. Eos verò 42. ead.

Fœmina ancillam ſuam ex furore occidens, ſi voluntate fecit, poſt 7. annos; ſi caſu, poſt quinquennium ad Communionem admittatur: Quod ſi tamen intra illud tempus infirmata fuerit; Communionem accipiat. c. ſi qua. 43. ead.

Mulier irata filium occidens, perpetuò lugeat in Monaſterio. Qod ſi nolit, ob carnis fragilitatem nubere permittatur. c. 1. de his, qui filios occid. Si maritus vivit; ob hoc ab eo ſeparari non poteſt, ſed alia pœnitentia ei imponatur. c. intelleximus. eod.

Homicidium neceſſarium non privat ſpe conjugii; ſed machinatio in mortem privat. Unde ſi maritus defendendo ſe contra conſpirantes cum uxore in mortem, aliquem eorum occiderit, poteſt poſt mortem uxoris aliam ducere; ipſa autem machinatrix, abſque ſpe conjugii ſtet pœnitentiæ ſubjecta. c. 1. de divort.

Occidenti latronem, quem aliter evadere poterat, pœnitentia imponatur: ſi vero non poterat, non tenetur pœnitere, niſi ad cautelam. c. interfeciſti. de homicid.

Nocturnus fur impune occiditur, non autem diurnus. c. ſi perfodiens. eod.

Homicida non poteſt eſſe teſtis, nec accuſator. c. conſtituimus. 3. q. 5.

Homicidæ excommunicentur. c. itaque. 20. 24. q. 3.

Homicidii cauſam dans, & occidens pari pœnâ puniuntur. c. ſicut. 16. c. Presbyterum. 7. c. ſuſcepimus. 10. de homicid.

Interficiens Clericum, qui contempto clericali habitu ſe tyrannidi, & enormitati invereciunde miſcet, excommunicatus non eſt; pœnitentia tamen aſperior ei imponatur, quàm ſi Laicum occidiſſet. c. cùm non. c. perpendimus. de ſent. excomm.

Per Aſſaſſinos faciens vel tantùm mandans aliquem interfici, tanquam ab omnibus diffidatus, abſque alicujus prolatione ſententiæ, incurrit excommunicationem, & depoſitionem ab officio & beneficio. c. 1. de homicid. in 6.

Homicidii pœna punitur, excitans alios ad pugnandum in bello injuſto. c. quod in dubiis. 5. de pœnis. item qui non habens publicam functionem facinoroſum occidit. c. quicunque. 33. 23. q. 8. c. ille gladium. 23. q. 4.

Suſpecto de homicidio indicitur purgatio. c. ex literis. 14. de homicid.

Homo.

Ad Eſſe hominis duo principaliter exiguntur: Corpus & Anima. c. in quadam. de celebr. Miſſ.

Quid ſit ad ſimilitudinem Dei creatum eſſe hominem: nempe ſimilem Dei eſſe, eſt habere ſapientiam, & in virtute eſſe perfectum. c. ſimilem. 36. diſt. 2. de pœnit.

Liber homo pignorari non poteſt pro debito, etſi aliud non adſit, quod in pignus detur. c. Lator de pignorib.

Si quis accipiat hominem ad vendendum, flagitium committit, & vendens morte punitur. c. 1. de furtis.

Humana Lex eſt jus. c. 1. diſt. 1.

Humanæ Leges moribus conſtant. cit. c. diſcrepant à Divinis, quia aliæ aliis gentibus placent. ibid.

Humano jure, hoc meum, illud alterius eſt. c. 1. diſt. 8.

Humanum jus dividitur in canonicum & civile. c. cùm de. 2. de privileg. in 6.

Ad uſus humanos redire ampliùs non debet, quod ſemel divino cultui deputatum eſt. c. ad hæc. 4. de religioſ. domib. c. ſemel. 51. de R. J. in 6.

Honeſtas.

Honeſtas vitæ & virtutum potiùs, quàm nobilitas generis attendenda eſt in collatione beneficiorum in Eccleſia. c. penult. de Præbend.

Honeſtas nominis, malitiam criminis non palliat. c. in tantum. 36. de Simon.

Honeſtatem & opinionem teſtium, quæ veriſimiliora negotia dicant, Judex attendere debet, non ſemper multitudinem teſtium. c. in noſtra. 32. de teſtib.

Propter honeſtam perſonæ præſumitur pro ipſa. c. niſi. 21. de Præbend.

Honeſta & gravis debet eſſe perſona denuncians, alias repellitur à denunciando. c. cùm. in. 27. de ſponſalib.

Quæ ſub honeſta conditione promittuntur, vel jurantur, non obligant, (niſi à conditione recedatur:) ſi ea non extiterit. c. de illis. 3. & ſeq. de condit. appoſit. Receditur autem, ſi ante eventum conditionis copula interveniat. c. Petrus. eod.

Hono-

Honeſtas publica impedit matrimonium contrahendum, & dirimit contractum. c. duo. 12. de deſponſat. impub. c. un. de de ſponſalib. in 6.

Honeſtatem publicam non inducunt ſponſalia pura & certa, ſi ſint nulla ex defectu conſenſûs. cit. c. un. At ſi nulla ſint ratione conſanguinitatis, affinitatis, frigiditatis, religionis, aut aliâ, inducunt honeſtatem publicam. ibid.

Honeſtatem publicam inducunt ſponſalia impuberum, vel puberis cum impubere per verba de præſenti celebrata, licèt ſic celebrari non poſſint. c. un. §. idem quoque. de deſponſ. impub. in 6.

Honeſtatem publicam inducunt ſponſalia, licèt legitimo modo diſſoluta ſint. c. acceſſit. 5. de deſponſ. impub.

Honeſtatis publicæ impedimentum non oritur ex ſponſalibus cum minore ſeptennio contractis; ſecùs, ſi cum majore, vel minore poſt ſeptennium conſentiente. c. literas. de deſponſat. impub.

Honeſtatem publicam non pariunt ſponſalia conditionata ante eventum conditionis. c. un. in fin. de ſponſalib. in 6.

Honor.

Honor præmiorum eſt juris militaris. c. jus militare. 10. diſt. 1.

Honor non eſt ſuſcipiendus, niſi priùs is, qui adipiſci deſiderat, vires ſuas cum onere metiatur. c. non eſt putanda. c. fertur. in fin. 1. q. 1. Caſum appetit, qui ad ſummi loci faſtigia, poſtpoſitis gradibus, per abrupta quærit aſcenſum. c. ult. diſt. 48.

Honor etiam à digno cum metu eſt ſuſcipiendus. c. non eſt. in fin. 1. q. 1. c. Valentinianus. 3. diſt. 63.

Ad honores & officia debent meliores eligi, pro gradu cujusvis officii. c. qualis. 21. 8. q. 1.

Honor indebitè oblatus eſt reſpuendus. c. nullus. 4. diſt. 99.

Honor contemnenti & fugienti eſt offerendus. c. in ſcripturis. 8. q. 1.

In majore honore conſtitutus, ſi peccat, plus eſt puniendus. c. quia. §. Presbyteri. 5. q. 6.

Rationi congruit, ut ſuccedat in onere, qui ſubſtituitur, in honore. c. 77. de R. J. in 6.

Honorem recipiens, & onus recepiſſe intelligitur. c. per tuas. 7. de majorit. & obed. c. adverſus. 7. de immunit. Eccleſ. c. rationi. 77. de R. J. in 6. c. ex literis. de pignorib.

Cùm honores conferri debent, non ſemper attenditur ad ſucceſſionem c. venerabilem. 34. in fin. de elect.

Honore nemo privatur ob ægritudinem. c. ſcripſit. & ſeqq. 2. 7. q. 1.

Ad nullos honores perveniant liberi reorum læſæ Majeſtatis. c. ſi quis. 6. q. 1.

Honore donatur, qui factionem initam prodit. cit. c. §. ſanè.

Honores recipere nemo poteſt pendente accuſatione. c. omnipotens. 4. de accuſat.

Epiſcopatus non eſt nomen honoris, ſed operis. c. qui Epiſcopatum. 11. 8. q. 1.

Epiſcopus ſolus honore dare poteſt, ſolus auferre non poteſt. c. inter. de translat. Epiſcop.

Adoleſcentibus, & qui infra ſacros ordines ſunt, non conferantur honures Archi-Presbyteratus, Decanatûs, Archi-Diaconatûs &c. c. innovamus. diſt. 60.

Qui honorem non habuit, honorem dare non potuit. c. qui. 17. 1. q. 1.

Suus cuique Eccleſiæ honor ſervetur. c. mos. c. quoniam. diſt. 65.

Non ſunt filii, ſed mercenarii, qui honorem ab hominibus petunt, temporalibus commodis & lucris inhiantes, & propter hæc Deo ſervientes. c. ſunt. 19. 8. q. 1.

Deus non poſtulat præmium, ſed honorem. c. decimæ. 66. 16. q. 1.

Honor debetur Clericis, & maximè Prælatis. c. ſolicitæ. de maj. & obed.

Hora, & Horæ Canonicæ.

Horâ, quâ Judex ferre poteſt ſententiam, habetur. c. conſuluit. 24. de offic. deleg. Nempe ſi Jurisdictio expirat in termino peremptorio, quem partibus aſſignavit, poſt congruam horam peremptorii, Judex non expectabit contumacem. Si non expirat, poteſt expectare in diem alteram, & iterum citare, ſi vult. ibid. in princ.

Præcipitur in virtute ſanctæ obedientiæ Prælatis & Clericis, ut omiſſis commeſſationibus ſuperfluis, & fabulationibus illicitis, diurnum officium & nocturnum ſtudioſè & devotè celebrent. c. dolentes. de celebr. Miſſ.

Corripiantur Clerici, qui officiis matutinis vel veſpertinis ſe ſubtrahunt. c. 1. & 2. diſt. 91. imò excommunicetur Presbyter & quilibet Clericus, qui ab Epiſcopo commonitus, matutinis vel veſpertinis horis pſallendis adeſſe neglexerit. c. ult. diſt. 92.

Presbyter debitis horis, tenetur canonicas horas dicere. c. 1. de celebr. Miſſar. Permittitur tamen ex cauſa, ut omnes horas manè dicere poſſit præter completorium. ibid.

Ordo divini Officii, ſeu horarum canonicarum præſcribitur. c. convenit. 13. cum ſeqq. 2. diſt. 5. de conſecr.

Hoſpes.

Turpiùs ejicitur, quàm non admittitur hoſpes. c. quemadmodum. 25. de jurejur.

Hoſpitalarii.

Poſſunt in præjudicium ſuum, & ſe, & domum ſuam alteri Religioſæ domui ſubjicere & donare. c. inter. de donat.

Hoſpitale.

Hoſpitalia non debent dari in Domicilia. Clem 2. de Relig.

Hoſpitalium Rectores, ad inſtar Tutorum, vel Curatorum, initio gubernationis juramentum præſtare, de bonis inventarium conficere, & ordinariis, ſeu eis, quibus ſubſunt loca iſta ſingulis annis de adminiſtratione rationem reddere debent. Clem. cit. c. §. ut autem. eod.

Multa de reformatione Hoſpitalium, & de Rectoribus eorum, & juribus, adminiſtratoribus, & eorum juramentis, inventario, ratione reddenda: Conſuetudinibus antiquis eorum locorum, circa divina Officia, & Statuta. Clem. cit. c. eod.

Hoſpitalitas.

Hoſpitalitas Abrahami & Loth laudatur, & in Sacerdote exigitur. diſt. 42. in princ. ſ. Ordinandus.

Hoſpitalitatem neſciens, ſeu ab ea alienus, in Epiſcopum non ordinetur. diſt. 85.

Hoſtis.

Hoſti fides data ſervanda eſt. c. noli. ſ. hoc ergo 23. q. 1.

Hoſti capto miſericordia debetur, niſi pacis turbatio timeatur. cit. c. Rebellanti & reſiſtenti violenria redditur. cit. c.

Hoſtem pugnantem neceſſitas perimat, non voluntas. cit. c.

In bello juſto nihil refert, utrùm hoſtis apertè, vel ex inſidiis expugnetur. c. Dominus. 23. q. 2.

Hoſtibus ſuis non debet quis ſe committère propter cautionem. c. accedens. 4. ut lit. non conteſt.

Tempore hoſtilitatis non currit præſcriptio. Ex transmiſſa, 10. de præſcript.

Hoſtiliter inſequens Cardinalem, fit reus criminis læſæ Majeſtatis. c. ult. in princ. de pœnis. in 6.

Humanus. a. um. vide Homo.

Humilitas.

Sine humilitate, alicui veniam ſperare non licet. c. quis. 87. §. ubi. diſt. 1. de pœnit.

Dum nimia humilitas ſervatur, regendi frangitur auctoriras. c. quando. 4. diſt. 86.

Humilitas Prælatis eſt commendabilis. c. ult. diſt. 99. c. contra morem. 8. in fin. diſt. 100.

Pertinaciter propoſirum habere renunciandi dignati, eſt eo ipſo humilitatis erigere malè verticem. c. niſi. 10. de renunc.

Qui ſibi vult humiliter ab aliis obediri, & ipſe ſuo ſuperiori obediat. c. qui ſcit, ſe. 14. 2. q. 6.

Conſuetudine, humilitatis affectus ultra non incidit in arrogantiæ & vanæ gloriæ delictum. c. 7. diſt. 2. de pœnit.

Ubi falſitas eſt, humilitas non eſt. c. cùm humilitatis. c. incautè. 22. q. 2.

Exercitia humilitatis ſunt; ſe vilioribus officiis ſubdere, & Miniſteriis indignioribus tradere. c. ſi quis. 1. diſt. 2. de pœnit.

Hydromantia.

Hydromantia eſt in aquæ inſpectione umbras Dæmonum evocare, & imagiueas eorum ludificationes videre. c. nec mirum. 14. §. Hydromantici. 26. q. 5.

Hymnus.

Hymnos cantare. docet exemplum Salvatoris, & Apoſtolorum. c. de Hymnis. 54. diſt. 1. de conſecr.

Aſſignantur Hymni, qui in novo Teſtam. ab Anglis cantati ſunt: nempe: Alleluja & Gloria in Excelſis Deo. c. Hi duo. 55. ead.

Hypocrita.

Hypocritæ deſcribuntur. c. multi bene. 43. §. illud autem. cum c. ſeq. diſt. 2. de pœnit.

Jactantia.

Jactare ſe nemo debet. c. imitare. 10. 6. q. 1. c. revertimini. 65. §. ſi quis. 16. q. 1. c. ſi Paulus. 32. q. 5.

Januarius.

Menſis Januarius dicitur, eò, quòd janua anni ſit, arque principium. c. jejunium. 7. §. menſe decimo. diſt. 76.

Idololatria.

Idololatriæ mater eſt Ægyptus. c. ſed & illud. ſ. Idololatriæ. 26. q. 2.

Auguria & ſtellarum curſus requirere, eſt cultura Idololatriæ. cit. c.

Idololatria, quam ſequuntur infideles, fornicatio eſt. c. Idololatria. 5. 28. q. 1.

Idolothytum.

Comedere, vel bibere ex eo, quod Dæmonibus oblatum eſt in Sacrificiis, licitum non eſt; ignorantia tamen excuſat. c. ſed & illud. hæc autem. 26. q. 2.

Qui ignorans idolothyta emit, non peccat. c. ult. ead.

Si de area vel torculari aliquid acceptum eſt pro idolothytis, ex reliquo poreſt quis edere & bibere. c. ſed & illud. §. hæc autem. 26. q. 2.

Si ab ignorantibus ſumitur idolothytum, non peccatur. cit. c. & §.

Satius eſt fame mori, quam idolothytis veſci. c. ſicut. 8. 32. q. 4.

Idolum.

Quid ſit agendum cum Presbyteris & Diaconis, qui thus Idolis immolaverunt; poſtea tamen reluctati ſunt, dicitur ſusè. c. Presbyteros. 32. diſt. 50.

Et quid agendum de Laicis. cit. c. perquiſitum eſt autem.

Idoneitas & Idoneus.

Idoneus deber eſſe teſtis. c. 1. de teſtib.

Idoneus teſtis in re ſua nemo intelligitur. c. ſi teſtes. §. omnibus. 4. q. 2.

Idonei teſtes non ſunt, quos actor de familia conduxit. cit. c. §. Etiam jure. c. in literis. 24. de teſtibus. Nec quos accuſator de domo ſua produxerit. c. 1. 4. q. 2.

Idonei non videntur eſſe teſtes, quibus imperari poteſt, ut teſtes fiant. c. ſi teſtes. §. idonei. 4. q. 2. c. contra. 4. q. 4.

Idoneus quilibet præſumitur, niſi probetur contrarium. c. cùm Deputati. 16. de Judic. c. ult. de præſumpt.

Idoneum locum debet Judex partibus aſſignare. c. conſtitutis. 46. de teſtib.

Idoneis perſonis conſerri debet poteſtas eligendi. c. cauſam. 8. de elect.

Si idoneus electus ſit, electio majoris partis tenet. c. quoniam. de Jure Patronat.

Qui idoneus eſt, ad docendum admitti debet. c. 1. de Magiſtris.

Idoneus licet ſit, nemo tamen prædicare poteſt, niſi ex officio ſit conceſſum. c. cùm. 12. de hæret.

Jejunium.

Quadrageſima ſex hebdomades habet, cui ſeptimam addidit Theleſphorus Papa. c. 5. diſt. 4. qui decrevit, ut Clerici ante Paſcha 7. plenas hebdomadas à carnibus & deliciis jejunarent, & hymnis, vigiliis & orationibus Domino inhærere diu noctuque ſtuderent. c. ſtatuimus. c. denique. ead. Sed illud Theleſphori addictum, moribus utentium, non eſt approbatum. c. in iſtis. §. leges. ead.

Pat eſt, ut quibus diebus à carnibus animalium abſtinemus, ab omnibus quoque, quæ ſementitiam trahunt carnis originem, jejunemus, videlicet à lacte, caſeo, ovis. c. denique. §. Par autem. ead.

Piſcium uſus ità Chriſtiano relinquitur, ut hoc ei infirmitatis ſolatium, non luxuriæ pariat incendium, cit. c. §. cæterùm.

Vinum bibere permittitur, ut ebrietatem omnino ſugiamus. cit. c. § vinum. Vinum bibitum ſolvit jejunium naturale. c. ex parte. de celebr. Miſſ.

Jejunia multorum infirmitates ſanant; quia epularum largitas, & corpus frangit & animam. c. legimus. 30. diſt. 5. de conſecr.

Jejunium curat vulnera delinquentis, curatosque ſanctificat. c. ſint. tibi. 20. ead.

Jejunium purum, continuum, moderatum, eſt, quotidie eſurire, & quotidie prandere. cit. c. ead.

Quotidiana ſint nobis jejunia, & refectio ſatietatem fugiens. c. non. 18 cum ſeqq. 2. ead.

Nihil prodeſt biduo vel triduo vacuum ventrem portare, ſi pòſt patiter obruatur. c. ſint. 19. ead.

Jejunia nòn ſolvantur ſine neceſſitate rationabili, c. jejunia. 17. ead.

Jejunium magnum & generale eſt, non à cibis, ſed ab iniquitate abſtinere. c. jejunium. 25. ead.

Abſque puritate mentis jejunia non poſſunt. c. nihil 23. ead.

Qui in quadrageſima jejunare non poſſunt, & à carnibus abſtinere excuſaptur. c. conſilium. de obſervat. jejun.

Jejunium 40. dierum in pane & aqua dicitur carena. c. accuſâſti. de accuſat.

In Quadrageſima non ptiùs, quàm auditis Miſſarum ſolennibus, & veſpertinis officiis, & largitis eleemoſynis, comedere licet. c. ſolent. 50. diſt. 1. de conſecr.

Plenus venter facilè de jejuniis diſputat. c. gloria. 71. 12. q. 2.

Jejuni cum omni honeſtate, ac timore Dei jurare debemus. c. honeſtum. 22. q. 5.

Nemo niſi jejunus dicat teſtimonium. c. placuit. 4. q. 2.

Diebus jejuniorum abſtinendum eſt ab uxoribus. c. Fratres. 3. 33. q. 4.

Prohibetur Die Dominico jejunium cauſâ timoris, aut petſuaſionis, aut ſuperſtitionis. c. nè quis. 15. diſt. 3. de conſecr.

Si quis Die Dominico jejunat in ejusdem diei contemptum, anathema ſit. c. ſi quis. 7. diſt. 30.

Jejunia Eccleſiæ communia, ex ſuperbia contemnens anathema ſit. c. ſi quis. 8. ead.

Jejunium debet præcedere Ordinationes Epiſcoporum. c. 1. diſt. 75. item Presbyterotum & Levitarum. c. 3. & ſeqq. ead.

Pet quatuor anni tempora fiant jejunia. c. 1. & ſeqq. & quare. c. 7. diſt. 76.

Inter Paſcha & Pentecoſten, etſi Eccleſia jejunia non imponat, non tamen prohibet, ſed permittit. c. poſt Paſcha. c. utinam. ead.

Jejunium in Romana Eccleſia agitur in adventu. c. conſilium. de obſervat. jejun.

In vigiliis omnium Apoſtolorum jejunandum eſt, exceptâ virgiliâ SS. Philippi & Jacobi & S. Joannis Evang. cit. c.

Vigilia occurrens Die Dominica, debet jejunari præcedente Sabbato; & in Vigilia S. Matthiæ jejunandum eſt. c. ex parte. c. Conſilium. §. Sanctorum. eod.

Exceptis Diebus Dominicis in Quadrageſima jejunetur. c. placuit. 9. diſt. 3. de conſecr.

Die Dominica & Feriâ 5ta. non eſt jejunandum. c. jejunium. 14. cum ſeq. ead.

Die Dominico in Quadrageſima à conſuetudine comedendi carnes non prohibeantur, ne forte pejores exiſtant. c. denique. 6. diſt. 4.

Quarta & ſextâ feriâ ſervetur jejunium. c. jejunia. diſt. 3. de conſecrat.

Die Jovis ſancto jejunetur. c. non liceat. 7. c. non oportet. 8. ead.

Feriâ ſexta propter paſſionem Chriſti, jejunetur. c. Sabbato. 13. ead.

Ob reverentiam Dominicæ ſepulturæ jejunium ſervetur Die Sabbati. cit. c. in princ.

Jejunium frangens ægrotus non peccat. c. quod. non eſt. de Reg. Jur.

JESUS.

Jeſus Filius Joſedech Sacerdos magnus, typus fuit JESU Chriſti Salvatoris. c. Jeſus. 20. diſt. 50.

Ignis.

Si ignis comprehenderit alienam ſegetem, de damno dato tenetur, qui ignem ſuccendit. c. ſi egreſſus. 5. de injur.

Ignominia.

Ignominioſus poteſt eſſe arbiter. c. infames. §. cognitores. 3. q. 7.

Ignorantia.

Ignorantia mater eſt errorum. c. 1. diſt. 38.

Ignorans non continuò errat; ſed quisquis ſe exiſtimat ſcire, quod neſcit. c. quamvis. 11. diſt. ead.

Differentia inter errorem & ignorantiam: Errare enim dicitur, qui putat ſe ſcire, quod neſcit; qui autem ignorat, non putat ſe ſcire. cit. c. ſed fallit, ſi juris, non facti fuerit ignorantia: Illa enim non præſtat exceptionem vel excuſationem, c. ignorantia. 13. de R. J. in 6. c. turbatur. §. notandum. & §. item ignorantia. 1. q. 4. Si tamen fuerit probabilis, non craſſa, aut ſupina, c. ult. in princ. de conſtit. in 6.

Ignorantia triplex eſt, bona, mala, indifferens. c. quamvis. 11. diſt. 38.

Ignorantia affectata æquiparatur ſcientiæ. c. eos, de temporib. ordin. in 6.

Ignorantia ſimplex eſt vera, & non ſimulata. c. Excellentiſſimus. 102. & ſeq. 11. q. 3.

Ignorantia mala eſt, quando ea, quæ Dei ſunt ignorantur; quia talis ignorans ignorabitur. c. qui. 10. diſt. 38.

Ignorantia indifferens in his, in quibus nihil intereſt ad Regnum Dei, utrùm ſciantur, an non. c. in quibus. 22. q. 2.

Ignorantia craſſa & ſupina eſt, quando factum omnibus publicum ignoratur. c. ult. Qui matrim. accuſ. poſſ. c. qui & Divinis. 24. 12. q. 2. c. curæ. 20. 11. q. 3.

Ignorantia craſſa & ſupina, non inducit diſpenſationem. c. 1. de Ordin. ab Epiſc.

Craſſæ & ſupinæ ignorantiæ exceptio non prodeſt quidem, ſed tamen hoc caſu diſpenſari poteſt. c. Apoſtolicæ. 9. §. cæterùm ſi fortè. de Cler. Excomm.

Si culpâ ignorantis accidat, quòd neſciat, exceptio ignorantiæ non prodeſt. c. ult. diſt. 37. & diſt. 38. in princ.

Exceptio ignorantiæ datur, ſi quid errore vel ignorantiâ geſtum eſt, c. Apoſtolicæ. 9. in princ. de Cler. excomm.

Exceptio ignorantiæ non prodeſt, ſi ignorantia fuit voluntaria. c. ult. diſt. 37. & diſt. 38. in princ. Si tale ſit factum, quod oportuit ignorantem ſcire. c. turbatur. §. notandum. 1. q. 4. c. quamvis. 10. de R. J. Niſi minor ſit ætate. c. ult. cit. 1. q. 4.

Ignorantia non habet locum in iis, quæ publicè fiunt. c. cùm in tua. 6. Qui matrim. acc. poſſ. c. 1. de Poſtulat. Prælat.

Ignorantia probabilis eſt, quæ probari poteſt ex hoc, quod excuſabilis eſt pro tanto. c. ſi qui à Simoniacis. 108. 1. q. 1.

Qui ignorantiam allegat, eam probare debet. c. innotuit. 20. de elect. c. ſignificâſti. 16. de homicid. c. ſi verò. 4. de ſent. Excomm.

Ignorantia juramento probatur. cit. c. 4.

Præſumitur ignorantia, ubi ſcientia non probatur. c. 47. de Reg. J. in 6.

Ignorantia, quæ ſinè culpa eſt, præjudicialis eſſe non debet. c. ſi beneficia. 20. de Præbend. in 6.

Ignorantia legis, modo craſſa non ſit vel ſupina, excuſat. c. ut animarum. de conſtit. in 6.

Ignorantia facti, non juris, excuſat. c. 13. de R. J. in 6. c. ult. de injur.

Ignorantia juris & facti. Facti ignorantia alia eſt, quod oportuit eum ſcire: alia, quod non oportuit eum ſcire. c. turbatur. §. notandum. 1. q. 4. Ignorantia juris, alia eſt naturalis, alia civilis. Naturalis omnibus adultis eſt damnabilis; jus verò civile ignorare, aliis permittitur, aliis non. cit. c. Sic ignorantia juris civilis nemini obeſt in damno vitando, ſi negotium inde contigerit, ùt ſi minor dederit pecuniam filio familias, repetit: in majore verò quaſi delictum eſt. ibid.

A reatu criminis minorem excuſat ignorantia paterni criminis, quod etſi oportuiſſet eum ſcire, infirmitate tamen ætatis deprehendere non poterat. c. cit. §. fin. ead.

Ignorantia paterna non excuſat filios. c. referente. 10. Qui filii ſint legit.

Ignorantem mitiùs tractat jus poſitivum, quàm naturale. c. cùm illorum. 32. de ſent. Excomm.

Ignorantia juris civilis vel canonici excuſat à tantò. c. ſi quis dederit. 24. q. 1. c. quemadmodum. 32. q. 7. c. quæro. 6. q. 1. c. ult. in fin. 1. q. 4. c. Presbyterum. 16. diſt. 28.

Si in delictis, juris ignorantia prætendatur, hoc caſu ad evitandam pœnam, probabilis juris ignorantia excuſationem non præſtat. c. turbatur. §. item ſi ſucceſſionem, v. non ita, ſi delictum. 1. q. 4.

Ignorantia excuſat participantem cum excommunicato. c. ſicut. 6. §. illis præterea. de homicid.

Ignorantia Sacerdotum ſemper debet eſſe adverſa. c. ideo. §. ut itaque. diſt. 37.

Elaborandum eſt Sacerdotibus, ut ignorantiam à ſe, quaſi quandam peſtem abjiciant. cit. c. & §. item c. 1. diſt. 38.

Ignorantia Sacerdotum, nec excuſationa digna eſt, nec veniâ. c. ſi in. ead.

Licèt per ignorantiam Grammaticæ, aliquid vitiosè dicant Epiſcopi, vel Presbyteri, non tamen ideo à ſcholaſticis ſunt deſpiciendi. c. ſeduiò. ead.

Ignorantia non excuſat Prælatum in peccatis ſubditorum. c. quamvis. de R. J.

Qui ignorat, ignorabitur, quod de eo intelligitur, qui noluit intelligere, ut bene ageret. c. Ideo. §. fin. diſt. 37.

Illud dictum, quod ſervus non ſciens voluntatem Domini ſui, & non faciens, vapulabit paucis, non eſt intelligendum de omnibus. cit. §.

Qui

Qui ea, quæ Dei ſunt, ſapiunt, & ſciunt, vel non ſciunt, à Deo ſciuntur, vel non ſciuntur, c. qui, quæ. diſt. 38.

Sunt quædam, quæ neſcire, quàm ſcire, ſit melius. c. quamvis. 11, diſt. ead.

Ignorare nemo debet proprium factum. c. ab excommunicato. 41. de Reſcript.

Ignorans commodum ſuum, quod vel per ſe, vel per alium ſcire potuit imputare ſibi debet. Clem. un. in fin. de conceſſ. Præb.

Non omnis ignorans eſt immunis à pœna. c. ult. diſt. 37.

Ille ignorans à pœna immunis eſt, qui, à quo diſceret, non invenit. cit. c.

Ignorantem non maculat crimen alienum. c. nullius. 1. q. 4. c. nimiùm. 97. §. certè. 23. q. 4.

Ignoranter delinquens minus punitur, quàm ex certa ſcientia delinquens. c. nihil. 44. de Elect.

Ignorantes, decretum vel ſtatutum non ligat. c. cognoſcentes. 2. de conſtit. c. 2. de conſtit. in 6.

Ignoranti non currit tempus. c. licèt. 3. de ſuppl. negl. Prælat.

Ignoranti & abſenti poteſt conferri beneficium. c. ſi tibi, de Præbend. in 6.

Ignoranter recipiens beneficium priùs reſervatum, dimittenſque ſinè difficultate illud, ex quo reſcivit, recuperat priora beneficia propter illud dimiſſa. c. ſi beneficia. 20. de Præbend. & dignit. in 6.

Cùm quis in jus ſuccedit alterius, juſtam ignorantiæ cauſam cenſetur habere. c. 14. de R. J. in 6.

Quando liber cum ancilla ignoranter contraxit, ſeparabitur matrimonium, niſi poſt hoc ſciens eam cognovit. c. propoſuit. 2. de conjug. ſervor. vel conſenſit. c. ult. eod.

Ignoranter contrahens cum impotenti, ſi conſentiant poſtea ambo ſimul eſſe, non ſeparantur. c. laudabilem. 5. de frigid. & malefic.

Ignoranter in gradu prohibito ineuntes conjugia, ſobolem ex tali conjunctione illegitimam ſuſcipiunt. c. ult. §. ſi quis. de clandeſt. deſponſ.

Cum viro & uxore ignorante, ſi in lectum ejus ivit ſoror uxoris, & à viro uxoris maritali affectu cognoſcitur, illa ſinè ſpe conjugii perpetua manet; ille per ignorantium excuſatur. c. un. §. ad hæc. 29. q. 1.

Ignorantia uxoris ſecundæ, virum eſſe conjugatum, primamque adhuc vivere, facit, ut filii ejus de legitimo ſecundo matrimonio, ſint legitimi. c. penult. Qui filii ſint legit.

Ignorantes & invitos liberos, non poſſunt Parentes obligare ad matrimonium. c. un. in fin. de deſponſ. impub. in 6.

Si ignorante Domino alius poſſeſſionem accepit, præjudicium nullum fit Domino, quò minùs illum expellere poſſit, cùm hoc ſciverit. c. olim. 12. de reſtit. ſpoliat.

Illegitimus.

Illegitima proles eſt, quam viro vivente, uxor ex adulterio concepit, ſive cum adultero, ſive cum viro moretur. c. cauſam. 4. Qui filii ſint legit.

Qui naſcuntur ex matrimonio contracto contra publicam honeſtatem, ſunt illegitimi. c. referente. 10. eod.

Ex conjunctione in gradu prohibito, etſi per ignorantiam, ſoboles prodit illegitima. c. ult. §. ſi quis. de Clandeſt. deſponſ.

Diſcordantes canones circa electionem illegitimorum concordantur, diciturque, olim ex neceſſitate temporis diſpenſatum fuiſſe, ut illegitimi eligerentur. c. innotuit. 20. §. quo facto & §. ſed ea. de elect.

Illegitimè natus non debet promoveri. c. accedens. 14. de purg. canon. Niſi vel Monachus fiat, vel in congregatione canonica regulariter vivat. c. 1. de filiis Presbyt.

Etſi illegitimus fiat capax ordinum, per Monachiſmum, non tamen Prælaturarum. c. 1. eod.

Spurius ordinari non debet. c. conſuluit. de ſerv. non ordin. c. 13. Qui filii ſint. legit.

Cum illegitimè natis diſpenſat Epiſcopus ad ordines minores, & beneficia ſimplicia, modò ſint talia, in quibus alias diſpenſare poteſt. In aliis diſpenſatio Papæ requiritur. c. 1. de filiis Presbyt. in 6.

Illegitimi abſque diſpenſatione Papæ ad dignitatem vel Perſonatum, vel beneficium curatum, promoveri non poſſunt. c. ult. de filiis Presbyt.

Illegitimus per Papam ad beneficium curatum diſpenſatus, non poteſt vi hujus diſpenſationis, duo ſimul habere beneficia, ſed tantùm unum. cit. c. ult. in 6.

Illegitimus ad Ordines ſacros, & beneficium etiam curatam diſpenſatus, ſi tacito priore defectu, ſuper pluralitate beneficiorum diſpenſationem accipiat, non valebit diſpenſatio, veluti per ſubreptionem obtenta. cit. c. ult. eod. in 6.

Solus Papa ad Epiſcopatus legitimat. c. cùm Vintonienſis. 25. de elect.

Papa in terris Eccleſiæ poteſt libere illegitimos legitimare; in terris verò alienis non niſi ex cauſis multùm arduis, vel niſi in ſpiritualibus. c. per. 13. Qui filii ſint legit.

Illegitimi Parentibus ſuccedere non debent. c. cit. & c. referente. 10. eod.

Seculares leges Spurios non tantùm repellunt à ſucceſſione paterna, ſed etiam alimenta negant. c. per. 13. eod.

Ad docendum prolem eſſe illegitimam, non ſufficit probare impedimentum matrimonii, ſi fuit in facie Eccleſiæ contractum. c. pervenit. 11. Qui filii ſint legit. ac proinde ab hæreditate non eſt excludenda. cit. c.

Illicitum.

Illicitum ex una parte, non vitiat licitum ex alia parte. c. dilectus. 19. de Præbend.

Illicite factum non obſiſtit, & obligationem non inducit. c. 5. de R. J.

Quod aliàs illicitum eſt, neceſſitas facit licitum. c. conſuluiſti. 3. de celebr. Miſſ. c. ult. de cuſtod. Euchar. c. cùm. 54. de ſent. Excomm. c. quod. 4. de R. J.

Illicitum alicui ſuo nemine, eſt etiam illicitum nomine alterius. c. 67. de R. J. in 6. & illicitum unâ via, non eſt licitum aliâ viâ. c. 84. eod.

Illicita omnis pactio & conventio debet ceſſare in ſpiritualibus. c. un. ut Eccl. Benef. c. quaſitum. 5. de rer. permut.

Præſumuntur illicita, quæ fiunt ex pactione partium circa ſpiritualia. c. niſi. 21. de Præbend.

Illicita & irrationabilia juramenta non debent ſervari. c. cùm quidam. 12. §. illi vero. c. quantò. 18. de jurejur. c. cùm. 4. de homicid. c. intelleximus. 2. de his, qui fil. occid.

Illicitum & invalidum eſt juramentum contra formam canonum præſtitum. c. gravis. 15. de cenſib.

Illicita non intelliguntur in juramento, nec ad ea extenditur. c. cùm. 4. de homicid.

Illicitum non venit ſub generali promiſſione etiam jurata. cit. c. c. ad audientiam. 4. de ſponſalib.

Illicitè contracta matrimonia quilibet tenetur denunciare. c. penult. de cognat. ſpirit.

Illuſio.

Illuſiones variæ in ſomno, & cauſæ earum. Aliquando ex crapula, aliquando ex naturæ ſuperfluitate, vel infirmitate, aliquando ex cogitatione prævia contingunt. c. 1. §. ſed eſt. diſt. 6.

Non eſt peccatum, quando nolentes imaginibus nocturnis illudimur; ſed tunc eſt peccatum, ſi antequam illudamur, cogitationis effectibus prævenimur. c. non eſt. ead.

Luxuriæ imagines, quas in veritate geſſimus, ſæpe dormientibus in animo apparent; ſed innoxiè, ſi non concupiſcendo occurrunt. cit. c. §. Luxuriæ.

Non omnis illuſio, ſeu pollutio prohibet à perceptione Euchariſtiæ. c. 1. ferè per tot. diſt. 6.

Imago.

Imagines Sanctorum non ſint violandæ. c. perlatum. 27. diſt. 3. de conſecr.

Violantes vel proſternentes Imaginem Crucis, Beatæ Virginis, vel Sanctorum, graviter puniendi. c. ſi Canonici. de offic. ordin. in 6.

Imagines Sanctorum memoria ſunt, & recordationes prætetitorum. c. Venerabiles. 28. diſt. 3. de conſecr.

Quod legentibus ſcriptura, hoc idiotis cernentibus præſtat pictura; nam in imagine legunt, qui literas neſciunt, quid ſequi debeant. c. perlatum. 27. diſt. 3. de conſecr.

Aliud eſt picturam adorare, aliud per picturæ hiſtoriam, quid ſit adorandum addiſcere. cit. c.

Imagines Sanctorum non debent adorari. cit. c. & ſeq. ead.

Non ſerviant Chriſtiani imaginibus cultu divino. c. venerabiles. diſt. ead.

Chriſtiani Imagines non vocant Deos, neque ſerviunt iis, ut Diis, nec ſpem ſalutis ponunt in iis, neque ab eis expectant futurum judicium. cit. c.

Non Agni ſpecie, ſed hominis potiùs, Chriſtus eſt figurandus. c. ſextam. ead.

Immunitas. vid. Aſylum.

Immunitatem Eccleſiaſticæ libertatis, non tantùm Sancti Patres, ſed etiam Principes ſeculares privilegiis multis muniverunt. c. ult. de reb. Eccl. alien. vel non.

Immunitas Eccleſiæ & perſonarum ab Epiſcopia eſt defendenda. c. decet. de immunit. Eccl. in 6.

In domibus Eccleſiarum non debet Judex laicus judicare, nec hoſpitium quærere. c. 1. de immunit. Eccl. Multo minùs cauſam ſanguinia in Eccleſia vel Cœmeterio agere. c. cùm. eod.

In Eccleſiis prohibentur concilia Laicorum, parlamenta publica, vana colloquia, negotiationes, nundinæ, judicia ſæcularia, & maximè criminalia. c. decet. de immunit. Eccl. in 6. Et ſententiæ in Eccleſiis habitæ, ſunt nullæ. cit. c. §. Ordinarii.

Immunitatis Eccleſiaſticæ violatio olim Epiſcopis reſervata. c. inter cunctas. Extravag. comm. de privileg. Nunc autem Papæ.

Immunitatem violans Eccleſiarum vel perſonarum Laicus, ſive Judex ſit, ſive alius, ipſo facto eſt excommunicatus: quam etiam pœnam incurrunt facientes ſtatuta contra Eccleſiaſticam Libertatem, ſive Magiſtratus, ſive Rectores, ſive conſules. c. noverint. de ſent. Excomm.

Eccleſia non conſervata, in qua Divina Officia fiunt, gaudet immunitate. c. Eccleſiæ. de immunit. Eccl.

Qui ſub ſpecie immunitatis, in Eccleſiis vel Cœmeteriis delinquunt, immunitate non gaudent. c. ult. eod.

Immunitate Eccleſiæ non gaudent latrones publici, neque depopulatores nocturni agrorum, neque graſſatores viarum. c. inter alia. eod.

Servus fugiens ad Eccleſiam, Domino reſtituendus, ſed eùm impunitate promiſſa à Domino jurato. cit. c.

Immunitate gaudet reus fugiens ad Eccleſiam, nec poteſt extrahi, aut damnari ad mortem, vel pœnam, ſi homo liber ſit, quantumcunque gravia maleficia perpetraverit, niſi in certis caſibus paulò antè expreſſis. cit. c.

Immunitate à ſolvendis tributis & pedagiis Laicorum gaudent Eccleſiæ, & Perſonæ Eccleſiaſticæ. c. in qualibet. c. ſecundum. c. ſancitum eſt. 23. q. 8.

Eccleſiaſticæ perſonæ, ac res ipſarum, tam jure humano, quàm divino ab exactionibus ſecularium ſunt immunes. c. quanquam de cenſib. in 6.

Seculares poteſtates ſive ab Eccleſiis, ſive ab Eccleſiaſticis Perſonis Talliaa vel exactiones pro rebus vel poſſeſſionibus acquiſitis, vel acquirendis exigere non præſumant; nec eos com-

compellere, ad eas diſtrahendas vel extra manum ſuam ponendas. c. 1. de immunit. Eccl. in 6.

Univerſitas, vel ſingularis perſona, non debet compellere Perſonas Eccleſiaſticas, ad ſolvenda pedagia, vel exactiones pro rebus, quas deferunt, non negotiandi cauſa. Quod ſi fiat, ſingulares ſunt excommunicati, & univerſitas interdicta: Nec prodeſt contraria conſuetudo. c. quamquam. de cenſib. in 6.

Non debent Clerici exactionibus Laicorum gravari, nec debent ſubſidium Clerici adferre neceſſitatibus ſeu utilitatibus Civitatum, ſeu aliorum locorum, nisi ubi deſunt facultates Laicorum, & conſulto Papâ priùs. c. adversùs de immunit. Eccl.

Exceſſus Laicorum, qui Clericis collectas, tallias & onera imponebant: & exceſſus Clericorum talibus conſentientium, pruponuntur, & prohibentur. c. Clericis. eod. in 6. Et omnia privilegia, quæ obſtant huic conſtitutioni, circa immunitatem, caſſantur. cit. c. §. ult. non obſtantibus.

Excommunicati ſunt, qui impediunt ſuper cauſis ad forum Eccleſiaſticum de jure vel conſuetudine ſpectantibus, literas à Sede Apoſtolica impetrari, vel ſuper iis coram Ordinariis, vel Delegatis Eccleſiaſticis litigari. c. quoniam. eod. in 6.

Domini temporales prohibentes ſubditis, nè cum Perſonis Eccleſiaſticis contrahant, illis quidquam vendant, aut ab iis emant, neque coquant panem, aut alia obſequia exhibeant, ipſo facto excommunicationem incurrunt. c. ult. eod. in 6.

Debent obſervari, quæ contra laicos collectis & exactionibus gravantes Clericos, conſtituta ſunt in Concilio Lateran. & revocantur Decretalis. c. Clericis. eod. in 6. Decretalis autem illa habet locum tantùm quoad Laicos, tallias à Clericis exigentes, & dantes illis auxilium non autem quoad ſolventes, in ordine quoad pœnas. c. un. extrav. comm. de immunit.

Diœceſani latas in Executores pedagiorum &c. à Clericis deportantibus, vel transmittentibus res ſuas non negotiandi causâ, cenſuras debent publicare. c. ult. Clem. de cenſib.

Sententiæ Laicorum contra Clericos denegantes collectas, ſunt irritæ. c. adverſus. de immunit. Eccl.

Tempore magnæ neceſſitatis, non debet aliquis excuſari à murorum, ſeu Civitatis cuſtodia. c. pervenit. eod.

Impedimentum.

Impedimentum juſtum excuſat c. inter quatuor. de Cler. non reſid. c. cùm ſicut. 2. & ſeq. de eo, qui mitt. in poſſ. Et juſtè impedito non currit tempus. c. commiſſa. 35. de elect. in 6.

Impediens aliquem in jure ſuo, condemnandus eſt in expenſis. c. accedens. de accuſat.

Non caret ſcrupulo ſocietatis occultæ, qui manifeſto facinori deſinit obviare. c. ſicut. 5. ill etiam de homicid.

Non præſtat impedimentum, quod de jure non ſortitur effectum. c. 52. de R. J. in 6. c. illud. 8. c. cùm Laici. 10. de Jur. Patron.

Malum non impediens, cenſetur conſentire. c. quid enim. c. conſentire. diſt. 83. c. facientis. diſt. 86. c. negligere. c. ſancta. 2. q. 7.

Qui ſimili impedimento laborat, non poteſt illud alteri opponere. c. cùm. 3. de except.

Impedimentum Judicis, non nocet cauſæ, nec partibus præjudicat. c. ex inſinuatione. 50. de Appell.

Citatus impediens citationem, quo minùs ad eum perveniat, habetur pro citato. Clem. ult. ut lit. pend.

Qui teſtes impedit, graviter punitur. c. tam. 33. c. cùm cauſam. 37. de teſtib.

Impedientes Eccleſiam regulariter ordinari, Sacrilegi ſunt judicandi. c. ſunt quidam. 125. & ſeq. 1. q. 1.

Impediens Sacerdotem in Miniſteriis, nomine Sacerdotis careat, & in Sacerdotum prece apud Altare nominari indignus habeatur. c. ult. diſt. 88.

Impediens, nè cauſæ, quæ ad Forum Eccleſiaſticum, de jure vel conſuetudine pertinent, ad dictum forum ducantur; vel nè quis utatur literis Apoſtolicæ Sedis, & excommunicatus, & non abſolvitur, nisi reſarciat damna partis. c. quoniam de immunit. Eccl. in 6. Item impediens. nè cauſa Clerici fiat coram Ordinariis, vel Delegatis Eccleſiaſticis. cit. c. vid. immunitas.

Elector juſto impedimento abſens vices ſuas in electione uni vel pluribus, quolibet tamen in ſolidum conſtituto (aliàs non valet electio) committere poteſt. c. ſi quis. 46. de elect. in 6. vide Electio.

Ubi duo ſunt impedimenta, non ſufficit alterum tolli, nisi & utrumque removeatur. c. paſtoralis. 19. de privileg.

Qui impedimentum matrimonii ſciunt, tenentur denuntiare illud. c. tua. de cognat. ſpirit. Et infra terminum publicè in Eccleſia præfixum. c. ult. de clandeſt. deſponſ.

Impedire ſolet veritatem affectio propinquitatis, familiaritatis & Dominationis. c. Accuſatores. 12. 3. q. 5.

Non ſeparetur matrimonium ad confeſſionem conjugum dicentium affinitatem præceſſiſſe, etſi rumor viciniæ conſentiat. c. ſuper eo. de eo, qui cogn.

Publica honeſtas impedit matrimonium contrahendum, & contractum dirimit. c. duo. 12. de deſponſ. impub.

Probabilis cauſa matrimonium contrahendum impedit. c. ult. de clandeſt. deſponſat.

Si impedimentum matrimonii eſt notorium; poteſt Epiſcopus ex officio ſuo illud ſeparare. c. porrò. de divort.

Si fama refert impedimentum conjugii, etiam nemine opponente; poteſt Epiſcopus ex officio ſuo de eo inquirere. cit. c.

Vir non poteſt dimittere uxorem, ſinè judicio Eccleſiæ, etiam ob impedimentum parentelæ notorium. cit.

Fama impedit matrimonium contrahendum. c. ſuper. 2. de conſang.

Quouſque de impedimento matrimonii cognoſcatur, ſeparari debet contrahens cootra Edictum Eccleſiæ. c. penult. de ſponſ. duor. c. ult. de clandeſt. deſponſ.

Impedimentum denuntiari poteſt, nè contrahatur impoſterum. Accuſari autem matrimonium non poteſt, quod non eſt. c. ad diſſolvendum. 13. de deſpoof. impub.

Niſi impedimentum ſubſit, compellitur quis per Cenſuram Eccleſiaſticam, illam ducere, quam juravit ſe ducturum in uxorem. c. ex literis. 10. de ſponſal.

Qui impedimeotum malitioſè opponit ad impediendum matrimonium, punitur. c. ult. in fin. de Clandeſt. deſponſ.

Impotentia coëundi, Medicorum arte irreparabilis, matrimonium impedit, & dirimit. c. ex literis. 3. de frigid. & malefic. c. 1. & ſeq. c. laudabilem. 5. & ſeqq. 2. eod. Et habilis perſona poteſt cum alio contrahere. cit. c. laudabilem. & ſeq. vid. Impotentia.

Inceſtus impedit matrimonium contrahendum. c. duo. 12. de deſponſ. impub. c. ex literis. 8. de eo, qui cog. conſang. vid. Inceſtus.

Reſtitutionem impedit adulterium notorium. c. ſignificâſti. de divort.

Imperare. Imperator. Imperium.

Quod præcipitur, imperatur, & quod imperatur, neceſſe eſt fieri, & aliquando oiſi fiat, pœnam habet. c. in his. 15. de V. S. c. quisquis. 14. q. 1.

Quod ſpecialiter imperatur, plùs timetur, quàm quod generaliter præcipitur. c. ſi ad adverſus. 11. de hæret.

Quibus imperari poteſt, ut teſtes fiant, noo videntur eſſe idonei teſtes. c. ſi teſtes. §. idonei. 4. q. 2. c. contra. 4. q. 4.

Imperator unus eſt. c. in apibus. 7. q. 1.

Imperator in temporalibus ſupremus eſt, in ſpiritualibus Papa. c. ſolicitæ. 6. §. quod autem. de maj. & obed.

Reges Pootificibus pro æternis, Pontifices Regibus pro temporalibus indigent. c. quoniam. diſt. 10.

Ad Imperatorem palatia pertinent, ad Sacerdotem Eccleſiæ. c. convenior. 21. 23. q. 8.

Imperator bonus intra, non ſupra Eccleſiam eſt. ibid.

Imperator Catholicus, filius eſt Eccleſiæ. c. ſi Imperator. 11. diſt. 96. c. coovenior. 21. 23. q. 8.

Quæ Divina ſunt, Imperatoriæ poteſtati ſubjecta non ſunt. cit. c. convenior. § Allegatur.

Imperator poteſt auferre dominium ſingulis perſonis causâ legitimâ ſubſiſtente. c. penult. de hæret. in 6.

Imperator jurat fidelitatem & defenſionem Romanæ Eccleſiæ. Clem. un. de jurejur.

Imperator jurat donatas Romanæ Eccleſiæ Provincias, aliquámve ipſarum partem, nullo ſe velle unquam tempore occupare, vel quantum in ſe eſſet, ab alio permittere occupari. cit. c. in fin.

Imperator vult reddere Papæ, quidquid de ditione Romana ad ſe pervenerit. c. tibi. 33. diſt. 63.

Imperator Conſtantious coronam & omnem Regiam dignitatem io Urbe Romana, & in Italia, & in Partibus Occidentalibus conceſſit Papæ. c. Conſtantious. 13. cum ſeq. cujus dónationis tenor refertur. c. 14. diſt. 96.

Imperator Fridericus tenuit ab Apoſtolica Sede Regnum Siciliæ in ſeudum. c. ad Apoſtolicæ. §. præter. de ſent. & re judic. io 6.

Imperator rogatus ab Eccleſia poteſt de Rebus Eccleſiaſticis decernere. diſt. 97. io princ. & c. 1. & 2. ead.

Imperatorum Lex, non eſt ſupra Legem Dei, ſed ſubtus. c. Lege. diſt. 10.

Imperator non poteſt tollere ea, quæ ſunt juris naturalis. c. paſtoralis. 2. §. cæterum. Clem. de ſent. & re judic.

Imperator Juſtioianus decrevit, ut canones vim Legis obtinerent. c. 1. de juram. calum.

Leges Imperatorum in adjutorium Eccleſiæ licet aſſumere. c. ſi in. diſt. 10.

Leges Imperatorum cuſtodiri oportet. c. de Capitulis. ead.

Imperatorum leges nullum poſſunt inferre præjudicium Evangelicis, Apoſtolicis, & Canonicis Decretis. c. in fin. ead.

Imperatorum legibus utendum eſt tantùm in temporabilibus. c. quoniam. 8. ead.

Imperatorum leges conſervare vult Papa. c. de Capitulis. ead.

Imperiali judicio non poſſunt Eccleſiaſtica Jura diſſolvi. c. 1. ead.

Non licet Imperatori, vel cuiquam pietatem cuſtodienti, aliquid contra Divina Mandata præſumere: nec quidquam, quod Evaogelicis, Propheticis, aut Apoſtolicis Regulis obviet, agere. c. non licet. ead.

Ad fidem confirmandam, non ad potentiam oſtendendam, Synodo intereſſe debet Imperator. c. nos ad fidem. cum ſeq. diſt. 96.

Synodali Conventui Imperatores iotereſſe non convenit, niſi ubi de fide agitur. c. ubinam. ead.

Imperator Jura Pontificia, & Papa Regia non uſurpant. c. cùm. 6. ead.

Facta Pontificum Imperator non judicat. c. in ſcripturis. ead.

Imperator Epiſcopos & Archi-Epiſcopos inveſtit. c. Hadrianus. 22. cum ſeqq. diſt. 63.

Poteſtas Electorum Imperii ab Apoſtolica Sede provenit. c. Venerabilem. 34. de Elect. & Clem. un. de jurejur.

Electio Imperatoris ſpectat ad Principes Germanos, tres Prælatos, quatuor Laicos: & Electio à majori parte ſacta tenet. cit. c. Venerabilem. de Elect.

Nolentibus Electoribus eligere, ſupplet Papa. cit. c. Et in paritate vocum nec accedente majore concordia, Papa poteſt favere, ſeu gratificari, cui vult. ibid.

Ad Papam ſpectat Electum approbare, inungere, conſecrare & coronare. cit. c. Et Clem. un. in princ. de jurejur.

Impe-

Imperatori, Imperio vacante, ſuccedit Papa. c. Paſtoralis. 2. §. ut igitur. Clem. de ſent. & re judic.

Imperio vacante Eccleſia ſupplet vicem ejus, & ad eam appellatur. c. licet. 10. de ſor. compet. c. un. Extrav. Joan. XXII. Nè Sede vacant, & cit. c. Paſtoralis.

Romana Eccleſia Imperium transtulit in Carolum & Germanos à Græcis. Clem. un. in princ. de jurejur. c. Venerabilem. §. verùm illis. de Elect.

Imperium reſpuit ſanguinis ſucceſſionem, & admittit tantum Electionem. cit. c. venerabilem. §. inſuper ſi prædictus. v. Nam.

Imperii jura, Imperator, vel Rex jura Regni, etiam præſtito jurejurando nequit alienare. c. intel lecto. 33. de jurejur.

Par io parem Imperium non habet. c. innotuit. 20. §. quamvis. de Elect.

Impetator utitur Bullâ Aureâ poſt coronationem, ante coronationem autem tantùm magno Sigillo Regio. Clem. un. in fio. de jurejur.

Imperator ſolus vel Rex inducere poteſt pedagia. c. ſuper. 26. de V. S.

Imperatori Eccleſia tributum denegare non debet. c. ſi tributum. 27. & ſeq. 11. q. 1.

De Imperatoris judicio diſputari non oportet. c. ſi quis ſuadente. §. committunt. 17. q. 4.

Romani Imperatores, etiam olim Pontifices dicebantur, & Majorum erat conſuetudo, ut Rex eſſet etiam Sacerdos & Pontifex. c. 1. §. Pontifex. diſt. 21.

Impetator Ludovicus confirmat Papæ Paſchali Romanum Territorium. c. ego 30. in princ. diſt. 63.

Imperator Otto jurat fidelitatem Papæ Joanni. c. tibi. 33. diſt. 63.

Juramentum, quod præſtat Imperator, habetur Clem. 1. de jurejur.

Impetrare.

Impetranti ſub conditione, præfertur impetrans purè, licèt poſt illum impetraverit. c. ſi pro. 13. de reſcript in 6.

Impietas

Non committenda ſub ſpecie pietatis & virtutis. c. ſicut. 14. de hæret. c. ſuper. 4. de uſur.

Impietas ſua nemini debet prodeſſe. c. quam. 9. de Exceſſ. Prælat.

Impœnitens.

Impœnitens hæreticus condemnatur ad perpetuum carcerem. c. excommunicamus. 15. in fin. de hæret.

Impœnitentis ſepulturæ non debent intereſſe Clerici. c. ſuper. 2. de raptor.

Importunitas.

Quæ ſiunt importunitate, valere non debent c. tuæ. 20. de Prabend. & dignit.

Impoſſibilitas.

Ad ea, quæ impoſſibilia ſunt, nemo tenetur. c. nemo. 6. de R. J. in 6.

Impoſſibiles & turpes conditiones debent favore matrimonii pro non adjectis haberi. c. ult. de condit. appoſit. Niſi ſint contra ſubſtantiam matrimonii; quia tunc ipſum vitiant contractum. ibid.

Impoſſibilitas excuſat a perjurio. c. brevi. 17. de jurejur.

Impotentia.

Impotentia ità excuſat, ut quis etiam poſt biennium admittatur ad perſequendam appellationem. c. ex ratione. 8. de Appell.

Impotentes ad copulam, impotentes ſunt ad matrimonium. c. quod. de frigid. & maleſ.

Cum impotenti perſona ſcienter contrahens, ab ea non ſeparatur. c. conſultationi. 4. eod. vel neſcienter, ſi conſentiant ambo ſimul eſſe c. laudabilem. 5. eod. Et tali caſu ſciat vir, ſuam habere ut ſororem, quam nequit habere ut uxorem. cit. c.

Si de impotentia coëundi conſtat, ſtatim ſeparatur matrimonium. cit. c. laudabilem. Si impotentia probari non poteſt, datur triennium ad experiendum. ibid. Poſt triennium ſi mulier dicit, virum eſſe impotentem, eis hoc jurantibus cum ſeptima manu propinquorum, matrimonium ſeparetur. c. ult. eod.

Impotentia coëundi medicorum arte irreparabilis, impedit matrimonium & dirimit. c. ex literis. c. 1. & ſeq. c. laudabilem & ſeqq. eod. Et perſona habilis poteſt cum alio contrahere. c. 1. cum ſeqq. 33. q. 1. c. 1. & ex literis. 3. de frigid. & malefic.

Impotentes veneficiis, ſi inſanabiles, ſeparari poſſunt. c. ult. 33. q. 1. ſi ſanabiles, ceſſante impotentiâ, reſtituuntur. c. quod autem. & ſeqq. ead.

Si maritus petat divortium allegans impotentiam ſuam, eandem confirmante uxore, matrimonium indiſtinctè dirimitur, ſervatâ ſolennitate canonicâ: verùm ſi in hoc ab iis decepta ſit Eccleſia, conjugium reparari debet primum, ſi ſecundum invit. c. 1. de frigid. & malefic.

Si uxor petit divortium allegans impotentiam viri, eo illam negante, huic creditur, illa non auditur: illo autem affirmante, vel convicto, matrimonium ſeparatur, & uxori alteri nubendi datur licentia. cit. c.

Si uterque dicit, & cum ſeptima manu propinquorum jurejurando probet ſe nunquam coiviſſe, mulier alteri nubat, vir autem ſi alteram duxerit, perjurii reus habeatur, & ad primam redeat, peractâ pœnitentiâ. c. laudabilem. eod.

Si vir impotens coëundi cum ſua, accipiat aliam, ſeparentur. c. quod. cum ſeq. 33. q. 1.

Si fœmina dicat, nunquam ſecum virum coiviſſe; vir autem contrarium dicat: fidem viri obtinet. c. ſi quis. ead.

Si mulier ità eſt arcta, ut ſinè miraculo, abſque periculo corporali habilis reddi non poſſit, ſeparatur matrimonium; redintegratur autem, ſi poſtea appareat, Eccleſiam fuiſſe deceptam. c. fraternitatis. de frigid. & malefic.

Si mulier a ɛ̃ta, per ſecundum virum ſit facta apta etiam primo, an debeat redire ad primum, diſceptatur, nec facilè decidetur. cit. c, in fine.

Si mulier arcta & ſeparata promiſit continentiam aut Religionem, & maritus aliam duxit in facie Eccleſiæ, maneat cum ea, etſi altera deinde fiat apta. cit. c. Fraternitatis. Si autem non promiſit continentiam, & vir ſecundò ductam deſerit, ad primam redire cogitur, niſi illa pet fornicationem ex arcta, non arcta facta ſciatur, & ipſe talem recipere nolit. ibid. Et univerſim, ſi impotentes ſeparati, alias nuptias contraxeruut, & fiant potentes an debeant ad prius conjugium redire, diſputatur. c. 1. 2. 3. 4. 33. q. 1. & prævalere videtur ſententia Gregorii. c. 2. ead. Nempe eos ad prius conjugium redire debere, quamvis. c. 4. contrarium videntur dicere.

Impotentia cocundi ſi ſequatur poſt carnalem copulam, non ſolvit conjugium. c. quod. 29. 27. q. 2. præcedens verò ſolvit, ita ut alteri, ſi una pars potens eſt, jungi poſſit. cit. c. & c. 2. cum ſeq. 33. q. 1.

Impubes.

Impuberes mortaliter peccare poſſunt, ſed mitiùs puniuntur. c. 1. de delict. puer.

Impuberis juramentum tenet. c. ex literis. 10. de ſponſalib.

Impuberes teſtes eſſe non poſſunt. c. ſi teſtes. §. Lege Julia de vi. 4. q. 2.

Impuberes, aut adoleſcentes Clerici in uno Conclavi manentes, probatiſſimo Seniori deputati ſint, à quo inſtruantur. c. 1. 12. q. 1.

Impubes Canonicus ad Electionem non vocatus Epiſcopi, non agit de contemptu. c. ex eo. 32. de Elect. in 6.

Impubes non obligatur, niſi pubes factus ratam habeat. c. 1. io princ. de regular. & transeunt. ad relig. in 6.

Si Pater ſe cum filio impubere obtulit Monaſterio, filius factus major, exire poteſt è religione, & ſuam legitimam petere à Monaſterio. c. cum ſimus. de regular. & transeunt. ad relig.

Impubes, qui Clericum percuſſit, ab Epiſcopo abſolvi poteſt. c. 1. de ſent. excomm.

Impuberes, ambo vel alter, conjungi non debent, niſi fors pro bono pacis & Reipublicæ id toleretur. c. ubi. de deſponſ. impub.

Pro filio impubere Pater ſponſalia contrahit, & cum adoleverit, debet hoc adimplere. c. 1. eod.

Cum puella impubere, in qua malitia non ſupplet ætatem, contrahens matrimonium per verba de præſenti, intelligitur non matrimonium, ad ſponſalia contraxiſſe, licèt ſubarrhatio interceſſerit. c. ult. eod.

Si impubes deſponſata & traducta petat licentiam jam pubes facta alteri nubendi, non auditur, ſi vir jurat, ſe eam cognoviſſe: item non auditur, ſi nondum pubes, ſed proximâ pubertati cognita eſt. Et ex ſponſalibus contractis cum impubere, oritur publica honeſtas. c. continebatur. eod. Si majores ſeptennio contrahunt ſponſalia, neuter ante pubertatem reſilire poteſt. Et ille, qui primo fit pubes, alterum expectabit. Si verò alter tempore contractûs erat pubes, non iſte, ſed alter factus pubes reſilire poteſt. c. de illis. 7. eod.

Si major invitus contraxit cum minore, non tenetur ipſum expectare, donec veniat ad ætatem adultam. c. ex literis. 11. eod.

Contractus impuberum, etiam cum niſu carnalis copulæ, non facit matrimonium. c. atteſtationes. eod.

Impubetes ſponſalia contrahentes, ſeparari non debent ante pubertatem, poſt pubertatem autem poſſunt, ſi nolint conſentire; niſi copula interceſſerit. c. à nobis. eod.

Impnberes ſponſalia contrahentes, licèt ad matrimonium non perveniant, impediunt matrimonium contrahendum cum omnibus Conſanguineis altetuttius. c. continebatut. 6. eod.

Impubes, vel pubes cum impubere, non poſſunt per verba de præſenti ſponſalia celebrare: valent tamen ùt ſponſalia de futuro: nec in matrimonium, niſi approbentur, transeunt: ſed inducunt publicam honeſtatem. c. un. §. idem quoque. eod. in 6.

Impuberem filium poteſt pater cogere ad ſponſalia, non verò ad matrimonium: quia ad perfectam ætatem perveniens ratihabet factum Patris, ſi voluerit. c. à nobis. de deſponſat. impub.

Impugnare.

Quod defendere debeo, non debeo impugnare. c. un. de natis ex lib. vent.

Quod quis impugnat, ex eo non debet commodum conſequi. c. præſeutium. 31. de teſtib. & c. 38. de R. J. in 6.

Impunitas.

Impunitas parit cupiditatem delinquendi. Clem. 1. de offic. ordin. c. loci. 35. q. 9. c. quapropter. 47. 2. q. 7. c. perſ enit. 21. diſt. 93.

Delicta puniri debent, nè impunitas trahantur in exemplum. Clem. c. gravis. 2. §. oè igitur. de ſent. excomm.

Impunitam dimittens culpam, graviter offendit, ſi Magiſtratus eſt. ſi is, qui. 23. q. 4.

Imputare.

Qui commodum ſuum, quod vel per ſe, vel per alium ſcire potuit, ignoravit, imputare ſibi debet. Clem. un. in fin. de conceſſ. Præbend.

Mors ſecuta imputatur mandanti aliquem verberari. c. ult. de homicid. in 6.

Quod per me non ſtetit, imputari mihi non debet. c. 1. de converſ. infidel. c. ſicut. 22. de ſponſalib.

Imputari non debet ei, per quem non ſtat, ſi non faciat, quod per eum fuetat faciendum. c. imputari. 41. de R. J. in 6.

Quod ab initio non nocebat, imputatur tractu tempoiis per ſequentem conſenſum. c. ſicut. 33. de Simon.

Judi-

Judicis vel compromiſſarii dolus, non debet imputari eis, qui non ſunt in culpa. c. ſi compromiſſarius. 37. de elect. in 6.

Quod caſu fortuito fit, nemini imputandum eſt. c. ſi verò. 3. de ſent Excomm.

Imputandum non eſt alicui, quod contra prohibitionem ejus expreſſam actum eſt. c. Petrus. 17. de homicid. c. ſicut. 33. de Simon.

Imputandum non eſt ei, qui diligentiam adhiber in factis ſuis, licet aliquid ſiniſtri eveniat. c. tua. de homicid.

Inanimatum.

Inanimata quoque res punitur ex delicto, ſic locus, in quo hæreticus ſepultus eſt, privatur perpetuò ſepulturâ. c. quicunque. 2. de hæret. in 6.

Inaures.

Execranda eſt ſuperſtitio ligaturarum (in quibus etiam inaures virorum in ſummis ex una parte euriculis ſuſpenſæ, deputentur:) tanquam ad ſerviendum dæmonibus adhibita. c. fucare. 38. diſt. 5. de conſecr.

Incantatio. Incantator.

Incantatores vocati ſunt, quòd artem ſuam magicam verbis peragant. c. 1. 26. q. 3. & 4.

Incantationes nihil proſunt infirmitatibus hominum. c. admoneant. 26. q. 7.

Incanratio eſt colere Elementa, aut Lunæ aut Stellarum curſus, aut ſignorum fallaciam, pro domo facienda, aut propter ſegetes, vel arbores plantandas, aut conjugia ſocianda obſervare. c. non liceat. 26. q. 5.

Incantationes ab Eccleſia ſunt rejiciendæ. c. non oportet. c. auguriis. 26. q. 5. c. admoneant. 26 q. 7.

Abſque incantatione gemmæ & herbæ ad infirmos poſſunt portari. c. ult. ead.

Incantationes faciens ſuper infirmos, Clericus quidem degradetur; Laicus verò excommunicetur. c. admoneant. ead.

Si quis Aruſpices, vel Ariolos, vel Incantatores obſervaverit, aut phylacteriis uſus fuerit anathema ſit. c. 1. 26. q. 5. cruciatu corporis, vel incluſione puniatur. c. contra idolorum. c. Epiſcopi. § illud etiam. c. quicunque. § fin. cum c. ſeq. c. pervenit. ead.

Incantatores infames ſunt. c. infames. 6. q. 1.

Incarnatio.

Incarnatio à tota SSS. Ttinitate facta eſt, licèt ſolùm VERBUM fuerit incarnatum. c. 1. de fide & ſumma Trinit.

Incarnario Filii Dei facta eſt ad unitatem perſonæ. Clem. un. eod.

Incautus.

Incautè loquens percutit puſillos & infirmos. c. ult. diſt. 45. Et percuſſor vocatur. ibid.

Incendiarius. Incendium.

Incendiarii excommunicentur. c. ſi quis. 31. cum ſeq. 23. q. 8.

Incendiarii poſſunt à Principibus puniri, ſed conſultis Epiſcopis. c. Peſſimam. ead. Caſus enim eſt Epiſcopo reſervatus. c. 1. § incendiarios. circa med. Extrav. de privileg.

Incendiarii præcipuè nocturni Rerum Eccleſiaſticarum ſunt graviùs puniendi. c. cùm devotiſſimam. 12. q. 2.

Incendiarius Eccleſiarum, in morte pœnitens, & abſolutus, in Cœmeterio ſepelitur, & hæredes compelluntur ad ſatisfactionem, juxta facultates defuncti. c. in literis. de raptorib.

Incendiarii ex odio vel malitia, & ipſis conſentientes ſunr excommunicandi. c. ſi quis. 31. cum ſeqq. 23. q. 8.

Incendiarius dicitur non tantùm qui facit, ſed etiam qui jubet & conſentit. c. ſi quis membrorum. c. ſeq. ead.

Si quis domum vel aream cujuscunque incenderit voluntariè, omnia ſublata & incenſa reſtituet. c. ſi quis. 6. de injur. Et aliàs punitur. c. ſi quis. 31. c. peſſimam. 23. q. 8.

Incendiarius ſive à conſilio, ſive à caſu tenetur ad damna reſarcienda. c. ſi egreſſus. cum ſeq. de injur. & damno.

Incendiarii pet ſententiam denunciati, debent ab ipſo Papa abſolvi. c. tua nos. 19. de ſent. Excomm.

Incertitudo.

Incertitudo humani judicii fallitur in futurorum eventibus. Extrav. Joan. XXII. c. un. in princ. de Torneam.

Incerta & dubia judicari non poſſunt. c. nomen. 2. q. 1. c. Judicantem. 30. q. 5.

Inceſtus.

Inceſtus eſt conſanguinearum & affinium abuſus. c. Lex illa. § cùm ergo. 36. q. 1. c. de inceſtis. c. nec eam. 35. q. 3.

Inceſtus pejor eſt adulterio. c. adulterii. 32. q. 7.

Inceſtûs maculâ pollutus, infamis eſt. c. conſanguineorum. § quisquis. 3. q. 4. Nec teſtis nec accuſator eſſe poteſt. c. conſtituimus. 3. q. 5. cit. c. conſanguineorum. 3. q. 4. c. infames. 6. q. 1.

Inceſtuoſus non poteſt contrahere matrimonium. c. veniens. c. transmiſſæ. c. ex literis cum ſeq. de eo, qui cognovit. item c. quædam. & ſeqq. 5. 32. q. 7. c. in lectum. 33. q. 2. c. duo. 12. de deſponſ. impub. Si tamen contrahit, tenet mattimonium. cit. c. transmiſſæ. Sed tunc tenetur quidem reddare; non autem poteſt exigere debitum. Tenetur etiam uxori neceſſaria adminiſtrare. cit. c. transmiſſæ. inceſtus ſequens matrimonium, illud non ſolvit. c. tuæ. 10. eod.

Inceſtuoſus coitus eſt abominabilis Deo & hominibus. c. nec eam. 35. q. 2.

inceſtuoſi uſque ad ſatisfactionem excommunicentur. c. de his. ead.

Inceſtum committit, qui fratris ſponſam, licèt ab eo non cognitam, duxit uxorem. c. ſi quis deſponſaverit. 27. q. 2.

Inceſtuoſum eſt illam ducere, quam conſanguineus habuit uxorem, vel aliter polluit. c. nec eam. 35. q. 2. & 3.

Prohibentur nubere, qui uſque ad mortem alterius in inceſtu perſeveraverint. c. inceſtuoſi. 35. q. 8.

Inceſtum ignorantur committentes à matrimonio non repelluntur. c. ſi quis. 8. cum. ſeqq. 2. 34. q. 1. & 2. c. in lectum & ſeq. 34. q. 2. c. ſi quis cum matre. c. de inceſtis. 35. q. 2.

Si vero ſcienter abſtineat à conjugio uſque ad mortem. c. ſi quis. 8. cum ſeqq. 2. 34. q. 1. & 2.

Varii caſus inceſtus numerantur. c. de inceſtis. 35. q. 2.

Non deputantur filii, ac nullo jure Parentibus ſuccedunt, qui ex inceſtuoſis nati ſunt. c. un. 35. q. 7.

Incidens.

Super incidenti quæſtione appellatur, licèt in principali ſit remota appellatio. c. ſuper. 10. de appell.

Abſque incidenti quæſtione, ſuper qua appellatum eſt, ſi principalis non poteſt decidi, Judex ſuperſedebit utrique. cit. c.

Incipere.

Quod non eſt licitum incipere, quandoque licet perficere. c. conſuluit. 7. de Judæis.

Multi bene incipiunt, qui in malo vitam finiunt. c. multi bene. 43. diſt. 2. de pœnit.

Incommodum.

Sentiens commodum, etiam ſentire debet Incommodum, & è contra. c. 55. de R. J. in 6.

Inconſtantia.

Inconſtantia dictorum, factorumque non ſemper improhanda. c. unusquisque. §. fin. c. incommutabilis c. magnæ. c. non ſemper. 22. q. 4. c. ſi agamus. 67. c. quamobrem. 68. diſt. 1. de pœnit.

Inconſtantes ſunt, qui bona facere deliberant, & effectui non mancipant. c. qui bona. 17. q. 1.

Incorporalia.

Incorporalia non poſſidentur, ſed quaſi. c. ſuborta. 21. de ſent. & re judic.

Incorrigibilis.

Incorrigibiles excommunicentur. c. tam. 14. c. ecce. 18. 24. q. 3.

Incorrigibilis quamdiu ità manet, abſolvi non poteſt. c. damnationis. 24. q. 2.

Incorrigibiles regulares expellendi ſunt ex Monaſterio. c. relatum eſt. Ne Clerici vel Monachi.

Indebitum.

Qui Indebitum ſolutum repetit, debet illud probare. c. ult. de ſolut.

Princeps indebitè non gravet ſubditos. c. 1. de Exceſſ. Prælat.

Indebitum ſi Magiſtratus à ſubditis ſuis exigit, debet illud reſtituere. c. quia. 8. de immunit. Eccl.

Indefinitum.

Indefinita æquipollent univerſali. arg. quia. 22. de privil.

Indicare.

Furem quilibet tenetur indicare, aliàs ipſe furti tenetur. c. penult. de furt.

Indicium

Indiciis probatur crimen. c. excommunicamus. 13. de hæret.

Indicia quædam æquipollent propriis nominibus. c. tua. 7. de conſang.

Indiciis clariſſimis, & ad probationem indubitatis muniti eſſe debent accuſatores. c. ſciant. 2. q. 8. Quia non creduntur, quæ certis indiciis non demonſtrantur. c. quamvis. 75. 11. q. 9.

Nisi indiciis & teſtibus probetur contrarium, ſtatur verbis Parentum negantium aliquem filium. c. transmiſſæ. 3. qui filii ſint legit.

Indifferentia.

Indifferenter eſt habendum, & pro eorum, inter quos vivitur, ſocietate ſervandum, quod neque contra fidem, neque contra bonos mores eſt. c. illa autem. 11. §. ult. diſt. 12.

Indignus.

Indigno ſancta committenda non ſunt. c. ſi quis. 13. §. Non. c. quando. 23. 11. q. 3.

Indignis dignitatum portæ patere non debent. c. inter. 11. de Exceſſ. Prælat.

Indigno conferens beneficium debet privari poteſtate conferendi. c. quia. 3. de Cler. non reſid.

Induciæ.

Induciæ ſunt juris gentium. c. Jus gentium. 9. diſt. 1.

Induciæ non negentur venienti ad judicium. c. cùm. 3. q. 3.

Induciæ dandæ ſunt prætextu Advocati. c. 1. ut lit. non conteſt.

Induciæ dentur pulſatis, quoties appellaverint. c. pulſatus. 3. q. 6.

Induciæ debent eſſe tantæ, quanta ejectio. c. prius. & ſeq. c. penult. §. non enim. 3. q. 2.

Induciæ accuſatis dandæ, quantæ neceſſariæ ſunt ad inquirendum, nè quid præproperè agi videatur. 3. q. 3. per tot. c. ult. §. ſpatium 3. q. 3. ead.

Induciæ ſub longo tempore dandæ, ut accuſati poſſint ſe præparare, teſtes inquirere &c. c. 2. §. induciæ namque ead.

Indu-

Induciarum tempus, quantùm ad teſtium vel inſtrumentorum productionem, ſi in eadem Provincia lis agatur, tres menſes: Si verò in alia, vicinia tamen, ſex: Si in ultra marina 9. menſes indulgentur. c. Induciæ. 4. §. 1. ead.

Induciæ anniverſariæ, vel ad minùs ſex menſium præſtantur ſpoliatis, & ejectis poſt integram reſtitutionem. c. ejectis. 3. q. 2. c. de induciis. & ſeq. 3. q. 3.

Induciæ accuſatis in criminalibus ſex menſium, vel amplius, ſi neceſſe fuerit, concedendæ ſunt. c. ult. 3. q. 3.

Induciæ deliberatoriæ denegantur reo, ſi per literas citatorias plenè potuit inſtrui, & deliberare ſuper eo, de quo quæritur. c. præterea. 2. de dilat.

Ex declaratione verbi generalis, vel ambigui, poſiti in libello, non cenſetur mutatus libellus, & induciæ deliberatoriæ dandæ non ſunt, ſi per expreſſa potuit reus deliberare ſuper ambiguitate illa, vel generalitate, c. literæ. eod.

Induciæ tam actori, quàm reo dandæ ſunt à Judice, nè à quacunque parte properè agatur, vel per ſubteptionem. c. induciæ. 3. q. 3.

Inducias novas homini non dabunt propter levem expreſſionem in libello factam. c. literæ. de dilat.

Inducias novas habebit in cauſa ardua de longuinquo citatus, ſi infra terminum citationis deliberare non potuit: nec cogitur reſpondere in termino. c. ult. eod.

Induciæ duplicantur plus petenti temporis, & condemnatur in Expenſis. c. un. de plus petitionib.

Induciis acceptis deficiens in exceptione probanda, fundata intentione actoris, ſtatim in expenſis condemnari & ſolvere debet, non expectatâ definitivâ. c. finem. 5. de dol. & contum.

Indulgentia.

Indulgentia non excedat annum, in dedicatione Baſilicæ, ſive ab uno, ſive a pluribus dedicetur; In anniverſario dedicationis, & in literis indulgentiarum ab alio, quàm à Papa conceſſis, non ultra 40. dies. c. cùm ex eo. de pœnit. & remiſſ.

Indulgentia intelligi debet ſecundum id, quod ille, qui eam conceſſit, intelligit. c. tuæ. 12. de Cleric. non reſid.

Indulgentiæ ab Epiſcopis datæ in Eccleſiarum dedicationibus, vel aliis quibuſcunque caſibus, vires non obtinent, ſi ſtatutum exceſſerint Concilii generalis. c. ult. de pœnit. in 6.

Indulgentiam in ſuo Epiſcopatu, poteſt facere Epiſcopus cuilibet. c. penult. de pœnit. & remiſſ.

Indulgentiam dant Epiſcopi ſoli. c. quod in te. eod.

Indulgentiarum forma in literis ponenda. c. cùm ex eo. eod.

Qui conceptionem B. V. devotè celebrabunt, in eodem Feſto, & in ejus Octavis officio intererunt, tales illis tribuuntur indulgentiæ, quales conſequuntur Chriſti fideles in Feſto Corporis Chriſti. Extrav. com. c. 1. de Reliquiis & venerat. SS.

Semel in vita. & ſemel in morte Paulus Pontifex plenam conceſſit indulgentiam. Extrav. com. c. 3. de pœnit. & remiſſ.

Infamia. Infames.

Infamia multipliciter irrogatur. 1o. Genere delicti declarati per ſententiam. 2o. Genere pœnæ. 3o. Genere & pœnæ, & delicti declarati per ſententiam. 4o. Ipſo genere facti. c. infames. in fin. 3. q. 7.

Infamia alia eſt juris canonici. c. illi qui. 6. q. 1. quam tollit Judex Eccleſiaſticus. c. Euphemium. §. hinc. 2. q. 3. Alia juris civilis, quam delet Judex civilis. cit. c. Euphemium. §. Sed illud Gelaſii.

Infamiæ Clericorum poteſt per Papam aboleri. cit. c. Ubi quidem Gelaſius ait: quamquam animas per pœnitentiam ſalvare poſſumus, Infamiam tamen abolere non poſſumus. Sed hoc intelligitur de illis, quibus per Judicem civilem infamia irrogatur; reſtitutio enim ad eum ſpectat.

Infamia maximè Clericorum, propter ſcandalum aliorum inducit purgationem. c. presbyter. & ſeqq. 2. q. 4.

Indulgentia, quos liberat, notat, nec infamiam criminis tollit, ſed pœnæ gratiam facit. c. ſi quem. 8. §. indulgentia. 2. q. 3.

Quando dicit Princeps: in integrum te reſtituo, infamiam tollit. cit. c.

Infamia non debet de facili credi; ſed probata citiùs vindicari. c. in cunctis. 52. 11. q. 3.

Paucorum dicta nunquam infamant. c. inquiſitionis. 21. de accuſat.

Cùm infamia à malevolis procedit, non debet inquiri. c. penult. de præſumpt. c. qualiter. 24. in princ. de accuſat.

Infamia paterna ſemper comitatur liberos Rei læſæ Majeſtatis. c. ſi quis. 6. q. 1.

Infamiam irrogare poteſt Papa, c. ſi adverſus. 11. de hæret.

Infamiam quandoque incurrunt boni ex divina diſpoſitione, ut purgentur & probentur. c. ſicut plurimi. 6. q. 1.

Infamiæ cauſæ enumerantur variæ. c. infames. §. porrò infamia. 3. q. 7. c. ſumma. §. fin. cum c. ſeq. 6. q. 1. quarum aliquæ jam dictæ ſunt, aliquæ dicentur.

Carcer non infamat. c. ſuper his. de pœnis.

Lege Canonum non omnes infames ſunt, quos Leges ſeculi infames pronuntiant. c. Euphemium. 2. q. 3.

Infamis cenſetur, non quando fama de crimine à malevolis & maledicis; ſed quando à providis & honeſtis, non ſemel tantùm; ſed ſæpe ad aures Superioris, factum, de quo clamor & diffamatio eſt, pervenit: & tunc debet inquiſitio fieri, non aliàs c. qualiter & quando. de accuſat.

Infamatus fide dignus, crimen negans, per juramentum ſe purgat, alioquin ſi idoneus non ſit, ſeu enormiter peccans ſit, ùt qui in furto, vel perjurio, vel falſo teſtimonio deprehenſus

eſt, ad juramentum non admittitur, ſed ei, ſicut qui ingenuus non eſt, purgatio canonica indicitur. c. 1. de purg. can.

Infamatus tertiò monitus ſe corrigens, uſque ad purgationem ab officio ſuſpenditur. c. ſi quis eod.

Ubi quis infamatus eſt, ibi ſe debet purgare. c. inter 10. de purg. Canon.

Infamatus ante inquiſitionem, non debet ſuſpendi à beneficio vel officio. cit. c.

Infamatus auditur appellans. c. nos. 6. eod.

Contra infamatum debet fieri inquiſitio, deficiente actore. c. licet. 14. de accuſat.

Infamato, deficiente probatione, indicitur purgatio. c. cùm. 19 c. inquiſitionis. 21. c. penult. eod. Et cogi debet à Magiſtratu. c. 1. de confeſſ c. nos. 6. de purg. Canon.

Non debet dici infamis, contra quem duo vel tres, vel etiam plures crimen dicunt, ſi de ipſo nihil ſiniſtri in publico audiatur; ſed potiùs apud bonos & graves viros læſa opinio non exiſtit. c. inquiſitionis. §. ult. de accuſat.

Infamiâ puniantur falſa inferentes. c. omnis. 5. q. 6.

Infamatores ſunt excommunicandi. c. ult. ead.

Infamatores ſunt pejores direptoribus. c. ex merito. c. deteriores. 6. q. 1.

Infamatores ſunt etiam corporalitar affligendi. c. dilatori. c. ſi quis. 5. q. 6. qui. in alterius. 5. q. 1.

Infamantes occultè non ſunt audiendi. c. inquiſitionis. 21. de accuſat.

Infames dicuntur, qui pro aliqua culpa notantur infamiâ. c. infames. 17. 6. q. 1.

Infames dicimus, quoscunque leges ſæculi infames pronuntiant. c. Euphemium. 7. §. hinc. 2. q. 3. Sed non univerſaliter; Mulier enim intra annum vel tempus luctûs nubens, & ille, qui eam ſciens ducit, lege ſeculi infamiam incurrunt. c. infames. in fin. 3. q. 7. Non tamen lege canonica: cùm enim hodie matrimonia jungantur jure poli, non jure fori, & jure poli, mortuo viro, mulier ſoluta ſit à lege viri, & nubat, cui vult, infamiam juxta canones non incurrit. cit. c. Euphemium. circa fin.

Infames omnes cenſemus, qui ſuam aut Chriſtianam Legem prævaricantur. c. alieni. 2. q. 7.

Infames ſunt omnes, qui in Patres armantur, & qui Doctorum ſuorum vitam reprehendunt, vel accuſant. c. plerumque. 27. §. infames. 2. q. 7.

Infamis ſit, qui ſciens pejerat. c. quicunque. 6. q. 1. c. ſi quis. c. parvuli. 22. q. 5.

Infamiâ notentur, qui conſanguineas ducunt uxores. c. conjunctiones. 35. q. 2. & 3.

Infames fiunt, qui uſuras uſuræ porrigunt. c. infames. in fin. 3. q. 7.

Infames fiunt Clerici & Laici, qui Epiſcopis ſuis non obediunt. c. ſi autem. 11. 11. q. 3.

Infames ſunt omnes Epiſcoporum, vel Abbatum calumnioſi accuſatores, vel conſpiratores. c. Clericus & ſeq. 3. q. 4. c. conſpirationum. 11. q. 1.

Perpetuo infamis fit, qui Cardinalem hoſtiliter inſequitur & percutit, vel capit. c. ult. in princ. de pœnis in 6.

Perpetuò infamis eſſe debet, qui occidit Magiſtratum: item qui occidi jubet. extrav. Joan. XXII. c. dierum. §. nos igitur. de pœnis.

Infamis eſt omnis hæreticus & infidelis. c. alieni. 2. q. 7. c. infames. 6. q. 1. & Simoniacus. c. ſanè. 15. q. 3. & Apoſtata. c. ſi quis. verò. & c. alieni. 3. q. 4.

Infamis eſt Clericus, qui ex ſua culpa irregularis efficitur. c. omnes. 6. q. 1.

Malè judicans efficitur infamis infamiâ juris. c. 1. in fin. de ſent. & re judic.

Advocatus certans probris, non rationibus fit infamis. c. infames. item ſi quis adeò procax. 3. q. 7.

Infames ſunt Advocati & Notarii, qui Advocant, vel Inſtrumenta conſcribunt pro hæreticis. c. ſi adverſus. 11. de hæret.

Damnatus in actione injuriarum infamis eſt, & per Papam poteſt famæ reſtitui. c. cùm te. de ſent. & re judicata. Niſi injuria ſit minima. ibid.

Infamis non dicitur electus propter vitium electionis. c. conſideravimus. 10. de elect.

Infames ſunt ipſo facto eligentes, niſi omnia & ſingula, quæ in electione obſervari debent, obſervârint; aut fraudem in eis, vel circa ea commiſerint, cujuscunque etiam ſint præeminentiæ. c. ubi. 3. §. ſuper his. eod. in 6. Et priventur rebus omnibus obtentis. cit. c. §. ipſos.

Infamato publicè electo, vel cui beneficium eſt conferendum, debet ſententiæ executio vel collatio beneficii ſuſpendi. c. accedens. 23. de accuſat.

Infamatus de Simonia, ſi non poteſt ſe purgare, punitur tanquam convictus. c. inſinuatum. 13. de Simon.

Infames efficiuntur infamibus conſentientes. c. conſanguineor. §. quisquis. 3. q. 4. arg. c. nullus Primas. 9. q. 2.

Infames ſunt conſpirantes, hisque conſentientes. c. conſpirationum. in fin. 11. q. 1. & à teſtimonio rejiciuntur. c. conſanguineorum. §. quisquis. 3. q. 4.

Infames ſunt hiſtriones, & turpitudinibus ſervientes. c. diffinimus. 4. q. 1. Sepulchrorum violatores. c. infames. 6. q. 1. Eccleſiaſticorum prædiorum direptores. c. attendendum. 17. q. 4.

Infamis fit accuſator crimen illatum non probans, nec poſthac ad accuſandum admittitur. c. ſi quis. 2. q. 3. c. omnis. qui. 5. q. 6.

Infamis fit habens duas uxores ſimul. c. nuper. 4. de Bigam. non ordin.

Infamis dicitur locus, ubi crimen committitur. c. tolerabilius. 32. q. 5.

Infamis jure ipſo non eſt, vacillans vel varians in teſtimonio. c. ſuper. 8. de pœnis.

Infames ab honeſtis per habitum diſcerni debent. c. in nonnullis. 15. de Judæis.

Infamibus mors ſolatium, vita ſupplicium. c. ſi quis. 6. q. 1.

Perpetuò infamis, nec ad teſtimonium, nec ad alios actus legitimos admittitur. Extrav,

Joan.

Joan. XXII. c. dierum. §. nos igitur. de pœnis. c. inter. 11. de exceſſ. Prælat.

Infamis & ſervus non poſſunt eſſe Judices. c. ſciſcitatus. 12. de reſcript.

Infamis non poteſt eſſe Procurator, nec Judex. c. infamis & ſeq. in princ. 3. q. 7. Nec Patronus cauſarum cit. c. infamis.

Abſque infamia debent eſſe teſtes, & accuſatores. c. penult 2. q. 4. c. nulli. 3. q. 4. c. omnes. 3. q. 5. c. diffinimus. 4. q. 1. c. beatus. & ſeq. 6. q. 1. c. qui crimen. §. teſtes. ead. c. 1. de except. c. licet. 47. de teſtib. c. præterea. 7. de teſtib. cog.

Infames non poſſunt inviti eſſe teſtes. c. ſi teſtes. §. Publicani. 4. q. 2.

Infames & notabiles, viles contra Clericos non ſunt recipiendi teſtes. c. ex parte. 7. de teſtib.

Infames non poſſunt accuſare eos, qui ſunt bonæ famæ. c. alieni. 3. q. 4.

Nè adverſarius poſſit infamiam teſtibus inferre, boni viri in teſtimonium aſſumantur. c. placuit. 4. q. 2.

Si accuſatus remaneat infamatus, accuſatore ceſſante, debet ſe purgare juramento de veritate; compurgatores verò de credulitate. c. quoties. 5. de purg. canon.

Infamatus de furto non debet promoveri. c. ult. de furt.

Infamatus teſtis debet ſe purgare ſuper his, de quibus eſt infamatus, alias repellitur. c. tam. 33. de teſtib.

Infames non admittuntur ad aliquod officium publicum. c. ubi. 9. §. quod ſi. de elect. in 6. Non pateant eis portæ dignitatum. c. penult. de R. J. in 6.

Infamis & ſervus non poteſt eſſe arbiter. c. ſciſcitatus. de reſcript.

Infames poſſunt accuſare hæreticos. c. nos. §. ſed. 6. q. 1. Iidem & excommunicati, in fidei favorem admittuntur teſtes contra hæreticos. c. in fidei. 5. de hæret. in 6. Ii nempe, de quibus conſtat eſſe hæreticos; non autem ii, qui in omnibus Religioſi apparent, negantque ſe unquam in hæreſim lapſos. c. quæro. §. verum. 6. q. 1.

Infames admittuntur ad accuſationem Simoniacorum. c. tanta. 7. de Simonia.

Infames pro ſe poſtulare poſſunt, pro aliis prohibentur, niſi pro certis tantùm, ùt pro his, quorum tutelam vel curam gerunt. c. infames. §. nam ut. & ſeqq. §§. 3. q. 7.

Infamia unius, Judicis ſententiam infirmat. c. ad probandum. 24. de ſent. & re judicat.

Infans.

Infans dum in utero materno eſt, ad corpus maternum non pertinet. c. ſi. 114. diſt. 4. de conſecr.

Infans, qui in utero eſt, cum matre non baptizatur; quia qui nondum ſecundùm Adam natus eſt, renaſci ſecundùm Chriſtum non poteſt. c. Qui. 115. ead.

Infantes non tantùm pœnam, ſed etiam culpam à Parentibus trahunt. c. placuit, 153. ead.

Infantes non baptizati damnantur. c. firmiſſimè. 3. ead.

Infantes infidelium non debent alere nutrices Chriſtianæ. c. etſi. 13. de Judæis & Sar.

Parentes monendi ſunt, nè tenellos infantes ſecum in lecto collocent, ob periculum ſuffocationis. c. conſuluiſti. 20. 2. q. 5.

Pœnitentia imponitur Parentibus, circa quos infantes reperiuntur oppreſſi. Et quidam pœnitentiam judicant eſſe debere trium annorum, quorum unum agant in pane & aqua. c. de infantibus. 3. de his, qui fil. occid.

Infans expoſitus à Patre, ab alio, ſciente Patre, vel ratum habente, liberatur à Patria poteſtate, & ex ſervo fit libertus, vel ex liberto ingenuus. c. un. de infant. & languid.

Infans non committit homicidium, licèt aliquem occidat. Clem. un. de homicid.

Inferior.

Inferior non poteſt ligare, judicare, obligare Superiorem. c. inferior. 4. c. ſubmittitur. 8. c. nunc autem. 7. c. ult. diſt. 21. c. in ſancta. 2. q. 7. c. omnes. 2. & ſeqq. in fin. 6. q. 1.

Inferior legem ſuo ſuperiori imponere non poteſt. c. ex inſinuatione. 50. de Appell.

Inferior non poteſt tollere legem Superioris. Clem. nè Romani. 2. in princ. de elect.

Inferior quidquid tractat in negotio, quod ſuperior ad ſe revocavit, non tenet. c. Eccleſia. 4. ut lit. pend.

Inferior delinquens mitiùs punitur, quam ſuperior. c. cùm quidam. 12. de jurejurando.

Inferiori ut ſerviat ſuperior, nulla juſtitia eſt. c. eſt ordo. 33. q. 5.

Inferiori non præjudicatur factum Superioris. c. inter. 20. de ſent. & re jud.

Infidelis.

Dubius in fide, infidelis eſt. c. 1. de hæret.

Infidelitas eſt fornicatio. c. idololatria. §. ſi infidelitas. 28. q. 1.

Infidelibus deteriores ſunt Chriſtiani, qui cùm infidelibus Chriſtianos auxilio vel facto impugnant. c. ita. 6. de Judæis.

Chriſtiani cùm infidelibus non debent habere matrimonia. c. quod olim. 12. eod.

Infidelis fideli in bonis ſuccedere non debet. c. ſi quis. 5. de hæret.

Infideles ſeu pagani canonicis conſtitutionibus non arctantur. c. gaudemus. de divort.

Infideles in gradu prohibito conjuncti, poſt Baptiſmum non ſeparantur. cit. c.

Infidelis, ſi plures uxores habebat, poſt fidem ſuſceptam adhærebit primæ. cit. c.

Si infidelis primâ, quam legitimè duxit, repudiatâ cum ſecunda contraxit, poſt Baptiſmum dimittet ſecundam, & adhærebit primæ repudiatæ, etſi repudiata cum alio contraxerit, ſecus ſi fornicata fuiſſet. cit. c.

Infidelibus fideles non ſunt conjugio copulandi. c. cave. 28. q. 1.

Inter infideles eſt conjugium. 28. q. 1. in princ. Et in utramque partem authoritates proponuntur. c. jam nunc. 8. ead.

Fidelis infidelem poteſt dimittere. cit. c. jam nunc. Sed non expedit. c. ſic enim. 9. ead.

Iofidelis uxor cogens virum fidelem ad malum, licitè dimittitur. c. idololatria. ead.

Infideles inter & fideles eſt quidem verum matrimonium; ſed non eſt ratum, quia non eſt Sacramentum. c. quanto de divort.

Infidelium matrimonium illis viventibus poteſt ſeparari, altero ad fidem converſo, altero remanente in infidelitate. cit. c.

Cum perſona infideli contractum matrimonium non debet reſcindi. c. nunquid. 28. q. 1. Si conſentiat cohabitare. c. ſic enim. §. his de cauſis. ead. Nisi infidelis diſcedat, quem fidelis ſequi non tenetur. c. ſimili. & ſeqq. ead. c. ſi infidelis 28. q. 2. c. quanto. 7. & ſeq. de divort.

Si unus infidelium conjugum convertatur, & altet nolit cohabitare ipſi, vel non ſinè blasphemia, vel ſinè peccato mortali, ſulvitur conjugium & converſus contrahere poterit cum alia. cit. c. quanto.

Propter infidelitatem mariti ſubſeqoentem poteſt uxor à marito ſeparari. c. ult. de converſ. conjugat.

Infidelis vir ſanctificatus eſt in muliere fideli, & ſaoctificata eſt mulier infidelis in viro fideli. (juxta Apoſtolum. 1. Cor. 7. 28. q. 1. in princ. & c. Jam ounc. ead.

A parentibus infidelibus ſeparentur filii fideles, nè involvantur eorum erroribus. c. Judæorum. 28. q. 1.

Infidelium, qui poſtea convertuntur, proles legitima eſt, licèt Parentes ſint in gtadu prohibito lege canonicâ. c. ult. Qui filii legit.

Infideles non poſſumus Chriſto lucrari, ſi eorum alloquium vitamus & convivium. c. infideles. 23. q. 4.

Clerici etiam cnntra infideles pugnare non debent. c. penult. de homicid.

Qui io bello contra infideles moritur, ſalvari meretut. c. omnium. 46. 23. q. 5.

Infidelis accuſator eſſe non poteſt. c. nullus. 3. q. 5.

Infidelis non poteſt eſſe teſtis. c. 1, de hæret. vide Infamis.

Infideles non poſſunt fungi publicis judiciis. c. cùm ſit. 16. c. penult. de Judæis.

Infidelis non eſt compellendus invitus ſuſcipere Chriſtianiſmum. c. ſicut. 9. eod.

Infinitas.

Infinitas in multis juris articulis reprobatur. c. cùm in multis. de reſcript. in 6.

Infirmitas.

Infirmitas duplex eſt, corporis & animæ. in ptinc. 15. q. 1. §. porrò infirmitas. c. illud. §. itaque ead. c. 1. diſt. 49.

Infirmitas mentis alia vitium appellatur, ùt ira, odium: alia pœna peccati, ùt oblivio, ignotantia. cit. c. illud & §. itaque.

Infirmitas ſinè cauſâ à Deo non immittitur, licèt ab homine ea ignoretur. c. cum percuſſio. 7. q. 1. & cit. c. illud.

Infirmitas mentis, quæ eſt dementia, excuſat â culpa in ipſa perpetrata, & â pœna. cit. c. illud. §. Ex utraque.

Infirmitas cotporalis excuſat à pœna Judicis. c. placuit. 10. diſt. 18.

Infirmitas non excuſat à contumacia. c. quetelam. 2. de Ptocurat.

Propter infitmitatem cotporalem non privatur Epiſcopus Epiſcopatu; nec Presbyter &c. beneficio; ſed datur ei coadjutot. 7. q. 1. per tot. idem eſt de infitmitate mentis. c. quamvis, ead. Si tamen velit alium ſibi ſubrogari, poteſt deponi. c. ſicut. ead.

Rectoti Eccleſiæ leproſo dandus eſt Coadjutor. c. de Rectoribus. de Cler. ægrot. Ipſe removetur ab adminiſtratione officii, & de bonis Eccleſiæ ſuſtentatut. c. tua. eod.

Atchi-Diacono infirmo etiam dandus eſt Coadjutor. c. ult. eod.

Infirmus Clericus omnia ab Eccleſia tecipiat, licèt ei Coadjutot detur. c. 1. c. de rectoribus. 3. c. ex parte. 5. c. tua. 4. eod.

Infirmitate ceſſaote debet reſtitui, qui ob infitmitatem eſt deſtitutus, vel ſuſpenſus. c. in tuis. 7. q. 2.

Propter infirmitatem nemo poteſt compelli ad renunciandum. c. ex parte. 5. de Cler. ægtot.

Qui infirmitate detinetut, non poſſe comparere reputatur. c. ſi ægrotus. 5. q. 3. c. ſi Epiſcopus. 13. diſt. 18.

Propter infirmitatem Electotis exeuntis ex Conclavi, ſuffragium non requititur, nisi ſanitati reſtitutus ad reliquos redierit. c. ubi. §. ſi verò. de elect. in 6.

Infirmus jejunium ſolvens non peccat. arg. c. quod non eſt. 4. de R. J.

Infirmitas magna ſolvic Sponſalia. c. quemadmodum. 25. de jurejuran.

Ingenuitas.

Ad probationem ingennitatis ſoli teſtes non ſufficiunt, nisi inſtrumentis & argumentis adjuventur. c. ſi teſtes, §. ſoli. 4. q. 2.

Ingenuus fit quis proptet expoſitiooem, licet ex liberto natus fuerit. c. un. de infant, & languid. expoſit.

Ingenuus ſervam pro ingenua ducens, ſi eam, re apertâ, à ſervitute tedlmere poteſt, ducat: ſin minus aliam ducat. c. ſi quis. 4. 29. q. 2.

Ingerere.

Ingerens ſe tei ad ſe non pertinenti, non eſt expers culpæ. c. non eſt. 19. de R. J. in 6.

Sei-

Seipſum Ingerere nemo debet, c. ad aures. 3. de Exceſs. Prælat.

Ingratitudo.

Ingratitudo eſt reddere malum pro booo, c. lex. 23. q. 3.

Ingratitudo authoritate Cannnum & Legom culpatur. c. Octava. 62. 12. q. 2.

Ingratitudo facit, ut quis à Domino ſuo privetur beneficio. c. de forma in fin. 22. q. 5. c. uit. de poſtulat.

Ingratus nemo eſſe debet accepti beneficii. c. Etſi. 13. de Judæis.

Doñatio poteit per donatorem revocari ob ingratitudinem donatarii, idque in aliquot caſibus, c. uit. de douat. Caſus autem ingratitudiois ſunt: ſi in donatorem impias manus injecit: ſi atroces minas vel grave rerum ſuarum damnum, vel vitæ periculum inferre præſumpſit, ibid. Quod tamen ad Donatoris non extenditur ſucceſſores, ſi ipſe id tacuit, adeòque hæredes donatoris, qui id tacuit donatio revocari non poteſt. cit. c. uit. in fin.

Ingratirudo retrudit manumiſſum iu ſervitutem. c. Epiſcopus, qui maucipium, 58. c. Liberti Eccleſiæ 61. & ſeq. 12. q. 2. c. oullus. de ſerv. oon ordin.

Inimicitia.

Qui inimicitias deponere noluot, excommonicentur, c. placuit, 9. c. ſi quis. 10. c. ult. diſt. 90.

Meliora ſunt vuinera amici, quàm voluutaria oſcula inimici. c. non. 2. 5. q. 5.

Iuimicitiæ cauſâ factum teſtimonium, noo admirtirur. c. ſi teſtes. §. Teſtium. 4. q. 2.

Inimici capitales in nullo caſu recipiuntur teſtes. c. per tuas. 32. de Simon.

Cohabitantes iuimicis, ſeu de domo inimici prodeuntes, accuſatores & teſtes eſſe nou poſſunr. c. accuſarores. & ſeq. 3. q. 5. c. repellantur. 7. de accuſat.

Qui inimici fuerunt, teſtes eſſe non poſſunt, nec accuſatores. c. accuſatores. c. accuſatoribus. 3. q. 5. c. illi, qui. 5. q. 5. c. cùm oporteat. 19. de aceuſ. c. meminimus. 13. c. inquiſitionis. 21. eod.

Iuimicitiis ſtudentes uon poſſuot eſſe accuſatores. c. nullus. 3. q. 5.

Inimici non admittantur ad denunciandum. c. cùm oporteat. 19. de accuſat. Nec ad teſtificandum in cauſa denuntiationis. eod.

Inimicus Clericum accuſare ooo poteſt, c. cùm P. de accuſar.

Inimici non poſſunt eſſe Judices. c. ult. lo princ. 3. q. 5. c. ſecundò. 41. de Appell.

Inimici Eccleſiæ, etiam bellis ſunt coërcendi. c. ſicur. 48. 23. q. 4.

Nec nudi contendere, nec inermes inimicis nos oppouere debemus, c. 1. de reſtit. ſpoliat. in 6.

Inimicitiæ bene loquendo extingueudæ, c. Injuſtum. §. homiui. 89. 11. q. 3.

Iniquitas.

Iniquitas non debet præjudicate æqoitati. c. quoniam. 11. de probat.

Ioiquitas unius alteri nocere uon debet. c. tuæ. 10. de eo, qui cognov.

Iniquitatem Patiis Filius nou portabit. c. Judæi. 1. q. 4. c. Convenientibus. § verè. 1. q. 7. Etiam poſt nativitatem ejus commiſſam. c. non. 10. 1. q. 4.

Iniqnum eſt, ut quis de alio judicare velit, & judicari de ſe nolit. c. iniquum. 32. q. 6.

Iuiquo mandato non eſt obediendum. c. ſollicitudinem. 54. de Appell.

Iniquè contracta affiuitas poſt Matrimonium, illi nocere non debet, qui iniquitatis particeps non fuit, c. tuæ. 10. in fin. de eo, qui cognov.

Iniquè cauſata affinitas rumpit ſponſalia præcedentia, & privat facultate contrahendi Matrimooium. c. Ex literis. 8. & ſeq. eod.

Initium.

Initio vitioſum, tractu temporis non coovaleſcit. c. non firmatur. 18. de R. I. in 6.

Quod initio vitioſum non eſt, ex poſt facto nou vitiatur. c. factum, 73. eod.

Vix bouo peraguntur exitu, quæ malo inchoata ſunt principio. c. miramur. §. Principatus. Diſt. 61. c. Principatus. 1. q. 1.

Injuria.

Injuria propria patienter eſt ſuſtinenda, ſed Dei ulciſcenda. c. inter querelas. 23. q. 4. c. non eſt noſtrum. 23. q. 5. c. ſi ea. 50. 23. q. 4. & 23. q. 1. per tot.

Injuria penſanda eſt, nou ex opere, ſed ex voluntate, quantum ad gratiam, uon verò quaotùm ad Legem: Lex enim opus, gratia voluntatem requirit. c. ſi quis nou. 15. q. 1.

Injuria non debet naſci, unde jura proceduut. c. qualiter. 17. de accuſar.

Injuri fit ſcienti, volenti & patienti, ſi in eo lædatur jus alterius. c. contingit. 36. de ſent. Excomm.

Injuria & dolus non fiunt, ſcieuti & cooſeotienti, c. ſcienti. 27. de R. I. in 6.

Injuriam non infert, qui aufert ſua ab invito. c. uon ſanè. 14. q. 5.

Injuria debet repelli verbis, non verberibus. c. paratus. 23. q. 1.

Qui pati poſſunt, facere poſſunt injuriam præter furioſum & impuberem. c. illud. 15. q. 1.

Injuriam pati poſſumus, licèt non ſentiamus; facere non poſſumus, niſi ſciamus, licèt neſciamus, cui. cit. c.

Injuria ex affectu facieutis conſiſtit. cit. c.

Injuria injuſtè irrogata, ejus eſt infamia, qui fecit. c. Inter. 22. q. 4.

Qui iocii non repellit injuriam, ſimilis eſt illi, qui facit. c. non. 7. 23. q. 3.

Injuria cùm ſemel remittitur, iterum revocari oou debet. c. ſi illic. 5. 23. q. 4.

Injuria propulſanda eſt, vindicta nou ſumeoda. c. ſignificâſti. 18. de homicid.

Injuriæ Prælatorum degradatione puniuntur. c. ſi quis Sacerdotum. 11. q. 1.

In manuum injectione injuria etiam & temeritas attenditur, non tantùm violentia. c. contingit. 36. de ſent. Excomm.

Sine injuria alterius concedi debet privilegium. c. in his. 30. de privil.

Injuriam non facit, qui utitur jure ſuo. c. cùm Eccleſia. 31. de Elect.

Injuria in jure ſuo nulli eſt facienda. c. non nulli. 28. de reſcript.

Cum alterius injuria nulli eſt ſubveniendum. c. denique. 14. q. 5.

Pro injuria illata poteſt quis pecuniariâ pœnâ puniri. c. poſtulâſti. 14. de Judæis & Sar.

Injuria Epiſcoporum eſt injuria Chriſti, cujus legatione funguntur. c. accuſatio quoque in fin. 2. q. 7.

Cum injuria alterius non debet quis locupletari. c. locupletari. de R. J. In 6.

Injuriarum tenetur pudicitiam alicujus attentans. c. ſi quis. 12. diſt. 1. de pœnit.

A manifeſtis injuriis defendit Conſervator. c. 1. & ult. de offic. deleg. in 6.

Injuriis aditus per judicium patere non debet. c. non nulli. 28. de reſcript.

Pro ſua vel ſuorum injuria accuſat Clericum Laicus. c. de cætero. 14. de teſtib. Et pro ſua vel ſuorum injuria nemo repellitur. ibid.

Mulier accuſare non poteſt, niſi ſuam, ſuorúmque proſequatur injuriam. c. de crimine. c. certis in princ. 15. q. 3.

Injuriam Patris ſi pupillus vindicet conſilio tutoris, poteſt accuſare. cit. c. certis.

In crimine injuriarum illuſtris perſona poteſt accuſare per Procuratorem. c. abſens per alium. §. niſi. 3. q. 9.

Si Donatarius injurias donanti intulit, ob ingratitudinem revocatur donatio. c. ult. de donationib.

In actione injuriarum condemnatus fit infamis, niſi ſit minima injuria. c. cùm Te. 23. de ſent. & re judicat.

Injuriâ damnatos liberat ſedes Apoſtolica. cit. c. cùm Te. c. fuit. c. fratres. 9. q. 3.

Injuriarum tenetur non tantùm qui fecit, ſed is etiam, cujus dolo vel operâ injuriam fecit. c. ſi quis tam. §. fin. diſt. 1. de pœnit.

Si quis Matrem familias, vel prætextatum, prætextatámve affectatus fuerit, ſive alicujus pudicitiam attentaverit, punitur. c. ſi quis tam maſculum. In princ. & §. attentari. Diſt. 1. de pœnit. item ſi libellum, carmen, aut tale quid ad alicujus infamiam ſcripſerit, vel confinxerit, punitur. c. 1. cum 2. ſeqq. 5. q. 1. item ſi libellum famoſum inventum non corruperit. c. 1. v. Et qui ea. c. ult. §. ſi quis famoſum. ead.

Si contra aliquem manus levatæ ſunt, & ſæpe territus ſit, quaſi vapulaturus, punitur. c. ſi quis pulſatus. 13. diſt. 1. de pœnit. Quod tamen fallit, ſi joco aut caſu factum ſit, non injuriæ faciendæ animo. c. illud. §. quare ſi quis. 15. q. 1. Item ſi quis hominem liberum pro ſervo ſuo per errorem ceciderit. cit. c. §. ſi quis liber. ead.

Injuriarum tamen non tenetur, ſi reus errorem apertè confeſſus fuerit ac revocaverit, c. Quidam. §. ſin autem. v. vel certè ſciens. 5. q. 1. Nec ſi quis nocentem infamavit. ibid. vel ſi injuria remiſſa ſit. c. ſi illic. in princ. 23. q. 4. Neque tenetur, ſi furioſus vel impubes injuriam fecerit. c. illud. in princ. 15. q. 1. Vid. Damnum.

In injuriarum actione tentanda prius eſt reconciliatio, quàm ad ſententiam perveniatur. c. ſi illic. v. ſi verò nihil. 23. q. 4.

Innocentia.

Primus innocentiæ gradus, odiſſe nefanda. c. facientis. Diſt. 86.

Quem innocentia adjuvat, dignum eſt, ut alia caſtigatio non affligat. c. mennam. 2. q. 5. c. dignum. 3. q. 9.

Adam nudus non erat, quando eum innocentia veſtiebat. c. ſed nec. 38. diſt. 2. de pœnit.

Innocentis officium eſt nulli nocere, & peccantem punire. c. non eſt. 17. 23. q. 5.

Innocenter agit, qui propterea criminis perſecutor eſt, ut ſit hominis liberator. cit. c.

Innocens de omnibus bene judicat, qui fidem in omnibus eſſe arbitratur. c. innocens. 22. q. 4.

Ut ad paria innocentes cum nocentibus judicentur, recta ratio non patitur. Extrav. comm. c. ratio. de relig. domib.

Innocens eſt, caſu aliquem occidens corrigendo. c. ult. 15. q. 1.

Innovare.

Lite pendente nihil innovari debet. Clem. c. ult. ut lit. pend.

Pendente Appellatione nihil eſt innovandum. c. nomen. 2. q. 1. c. penult. de ſpons. duor.

Sede vacante nihil eſt innovandum. c. 1. nè ſed. vac.

Innovari debent privilegia & inſtrumenta, quando ſunt vetuſtate quaſi conſumpta. c. cùm dilectæ. 4. de Confirm. util.

Innovatio privilegii nihil novi juris tribuit, ſed jus antiquum conſervat. c. Ex parte. 13. de privil. c. quia. 29. eod. c. cùm dilectæ. 4. de Confirm. util.

Innovatio privilegii poteſt peti pendente cauſâ. c. Ex parte. 13. de privil.

Innovatur jus antiquum. c. penult. de Conſanguinit.

Inobedientia.

Inobedientia punitur Excommunicatione. c. ſi autem. 11. & ſeqq. 3. 11. q. 3. c. ult. diſt. 18. item degradatione. c. ſi quis Sacerdotum. 11. q. 1. c. abſit. 14. 11. q. 3. item corporali afflictione. cit. c. ſi quis. & c. denique. 7. q. 1.

Inobedientes paternis juſſionibus, ſeverioribus debent corrigi vindictis. c. juſtum eſt. 23. q. 3.

Inobedientes Epiſcopis Laici vel Clerici efficiuntur infames. c. ſi autem. 11. q. 3.

Inopia.

Inopia debitoris inanem reddit actionem. c. olim 16. de reſtit. ſpoliat.

Impo-

Impotens ob inopiam ſolvere Clericus, Incarcerari non debet, aut aliter moleſtari; præſtare tamen debet cautionem juratoriam de ſolvendo, cùm poterit. c. Odoardus. de ſolutionib. Laicus autem debitor poteſt Incarcerari, Ibid. arg.

Inquilinus.

Inquilinus poteſt expelli, ſi immineat neceſſitas, quæ non imminebat tempore locationis: vel ſi refectione indiget Domus: vel ſi Inquilinus perversè moretur ibidem. c. penult. de locat. & conduct.

Inquiſitio.

Inquirendi, quàm puniendi major eſt neceſſitas. c. 1. 23. q. 5.

Inquiſitio tantùm debet fieri de his, de quibus clamores aliqui præceſſerunt. c. Inquiſitionis. §. tertiæ. de accuſat.

Inquiſitio non eſt facienda niſi contra infamatum, deficiente accuſatore. c. licet. 14. c. cùm oporteat. 19. de accuſ.

Inquiſitio non eſt facienda propter infamiam à malevolis ortam. c. penult. de præſumpt. c. qualiter. 17. §. debeat. & c. 24. de accuſat. ſed tantùm ex relatione gravium perſonarum. Ibid.

Inquiſitio non eſt facienda de occultis; ſed de his tantùm, de quibus fama præceſſit. c. qualiter. 17. & 24. eod.

Inquiſitionem debet clamoſa inſinuatio prævenire. cit. c. licèt. 31. de Sim.

Valet inquiſitio facta ſuper veritate criminum, omiſſâ Inquiſitione infamiæ, ſi reus præſens tacuit. c. ſi is. de accuſat. in 6. Et ſi coràm Inquiſitore de te inquirente es crimina illa confeſſus, de quibus inquiſivit, punieris, nec obſtabit exceptio, quod antè de iis non fueris infamatus, vel quod capitula Inquiſitionis ab Inquiſitore tibi non ſint communicata. c. 1. eod. in 6.

Contra non infamatum non debet ſemper veritate criminis fieri inquiſitio, etſi duo vel tres jurent ſe vidiſſe ab eo crimen commiſſum, & licèt libellus famoſus contra eum fuerit oblatus ſecretò. c. Inquiſitionis. §. tertiæ. de accuſat.

Non debet credi teſti, qui juratus dixit, ſe eſſe inimicum illius, contra quem inquiritur: & idem eſt, ſi ante juramentum hoc aſſeruerit ſive expreſsè ſive tacitè, niſi præſumatur dixiſſe in fraudem. cit. c. & §.

Nec contra ſubditum, nec contra Prælatum debet inquiri de crimine, niſi infamia præceſſerit. c. qualiter & quandò. 24. eod.

Inquiſitione vel accuſatione contra Prælatum vel Magiſtratum pendente, ſubditi debent eidem obedire. c. penult. eod. Et Magiſtratus non debet tunc aliquid facere, propter quod impediatur Officium Judicis. Quod ſi fecerit, Judex vel Inquiſitor totum revocat. cit. c. & c. olim. eod.

De quibus, contra quem inquiritur, ea debent ei manifeſtari, ut defendere ſe poſſit. c. qualiter. 24. §. Dicet igitur. eod.

Inquiſiti non debent dicere crimina occulta Inquiſitoribus Generalibus. cit. c.

Inquiſitio ad veritatem facti, non poteſt pervenire, niſi diligenter circumſtantiæ inquirantur. c. occidit. 23. q. 8.

Inquiſita diligentiùs veritas, magis ſplendeſcit. c. grave. 35. q. 9.

Inquiſitio facienda eſt de culpa puniendorum priùs, quàm puniantur. c. quia. 10. diſt. 28. c. ſi quid. 23. & ſeq. diſt. 86. c. ult. 30. q. 5.

Is, contra quem inquiſitio facienda eſt, non tantùm debet eſſe præſens, ſed etiam nomina ipſa teſtium ſunt ei publicanda: Item exceptiones, & replicationes legitimæ admittendæ. c. qualiter & quando. 24. de accuſ. Niſi contumaciter ſe abſentet. cit. c. §. debet igitur.

Inquirere priùs debet ab aliis Superior, quàm credat de ſubditis, quæ referuntur eidem. c. penult. de præſumpt. c. Deus. 2. q. 1.

Inquirere debet ex officio Superior de Exceſſibus inferiorum. c. un. ut Eccl. benef.

Epiſcopi viſitando Parochias plus debent inquirere de lucro animarum, quàm de lucro temporalium. c. cavendum eſt. 10. q. 3.

Religioſi poſſunt Legatis ſedis Apoſtol. & Inquiſitoribus ad inquirendum, corrigendum &c. deputatis, ſtatum Eccleſiarum vel perſonarum manifeſtare citra ullum metum pœnæ, & non obſtantibus prohibitionibus ſuperiorum, etiam juramentis. c. quia. de offic. ordin. in 6.

Inquiſitione Prælatus non deponitur; ſed ab adminiſtratione bene removetur. c. Qualiter. 24. & ſeq. de accuſat.

In inquiſitione nullus deponitur, ſicut in accuſationibus fieri ſolet, niſi in Simonia & ſimilibus. cit. c. qualiter.

Inquiſitores non debent prætextu officii pecuniam illicitis modis extorquere, vel ob delicta Clericorum Eccleſiarum Bona confiſcare. Et Notarii, Officiales, ac Socii, hoc facientes debent reprehendere, & denuntiare ſuperioribus, ſi probare poſſint. Clem. 2. de hæret.

Inquiſitores perſonaliter accedere debent ad locum, in quo morantur illi, contra quos fit inquiſitio; non alibi facienda eſt inquiſitio. c. ult. de hæret. in 6.

Inquiſitorum juriſdictio extenditur ad ea, ſinè quibus eorum officium non poteſt expleri. c. penult. de accuſat.

Inquiſitores, Judices, teſtes, corrumpere non licet. c. ult. de collus. deteg.

Prohibetur Inquiſitoribus abuſus armorum, & circa numerum & qualitatem officialium decernitur, ut non niſi neceſſarii adhibeantur, & tales, qui ſe conferant ad ſua cum Inquiſitoribus ipſis officia exequenda. Clem. 2. de Hæret.

Generales Inquiſitores ſi non ſervant debitum ordinem Inquiſitionis, prudenter & cautè ſe corrigere debent, nè eorum vileſcat authoritas. c. qualiter. 17. de accuſat.

Ordo Inquiſitoribus ſervandus præſcribitur c. qualiter. 24. quando contra ſubditos, & maximè quando contra Prælatos proceditur; cùm enim hi quaſi ſignum ſint poſiti ad ſagittam, & omnibus placere non poſſint; ſed

ſæpe multorum, quos ex officio caſtigare debent, odium incurrunt; ideò Sancti Patres providè ſtatuerunt, ut accuſatio Prælatorum non facilè admitteretur, ne concuſſis columnis, corruat ædificium, niſi diligens adhibeatur cautela, & ordo ſervetur, qui eſt ut ſicut accuſationem legitima debet præcedere inſcriptio, & denunciationem charitativa monitio, ità Inquiſitionem clamoſa inſinuatio præveniat, adeóque de his tantùm inquiratur, de quibus præceſſit infamia & clamor aſcendit, qui diutiùs ſinè ſcandalo diſſimulari, vel ſinè periculo tolerari non poſſit: tum vocetur infamatus, & tradantur illi capitula, & nomina, & teſtium dicta publicentur, & ipſius legitimæ exceptiones admittantur: & probato gravi crimine ab adminiſtratione removeatur. cit. c. qualiter 24. eod. Hic ordo præſcriptus non neceſſariò ex integro ſervandus eſt inter regulares, qui, cùm cauſa requirit, faciliùs & liberiùs à ſuis adminiſtrationibus poſſunt removeri. ibid. in fin.

Etſi in proceſſu Inquiſitionis ordo juris juxta c. qualiter 17. & 24. de accuſ. ſervandus ſit, non tamen oportet fieri litis conteſtationem. c. quoniam. 5. §. Ad perpetuam. ut lit. non conteſt.

In cauſa Inquiſitionis, qui examinantur, veritatem, quam ſciunt, plenè dicere debent, & nullum falſum commiſcere, c. cùm, 18. de accuſat.

Ætas Inquiſitoris debet eſſe 40. annorum. Clem. 2. de hæret.

Pœna Diœceſani & Inquiſitorum, & eorum, qui ſubſtituti ſunt, qui faciendo vel omittendo delinquunt. Clem. 1. §. Punit Epiſcopos. eod. ut ſi odii, gratiæ, vel amoris, lucri aut commodi temporalis obtentu contra juſtitiam & conſcientiam ſuam omiſerint contra quemquam procedere, ubi fuerit procedendum &c. ibid.

Si Judex inquirit ex officio, lite non conteſtatâ recipiuntur teſtes, c. ad noſtram. 20. de jurejurando.

Inquirens ex officio Judex iterum debet examinare teſtes, qui obſcurè dixerunt poſt ipſorum publicationem. c. cùm Clamor. 53. de teſtib.

Inquiſitio lenis magis eſt neceſſaria Judici, quàm atrox punitio. c. 1. in fine. 23. q. 5.

Forma Juramenti, quod Inquiſitores exigunt ab inquiſitis eſt, ut videlicet jurent Clerici, quòd ſuper his, quæ ſciunt, vel credunt eſſe in ſua Eccleſia reformanda, tam in capite, quàm in membris (exceptis occultis criminibus) meram & plenam dicant Inquiſitoribus veritatem. c. qualiter 17. §. formam verò. de accuſat.

Si contra quem inquiritur, qui juravit tantùm reſpondere ad interrogata, poſt confeſſionem auditur volens probare excuſationes, quæ confeſſionem non perimunt, ſed exponunt; ſecùs ſi juravit plenam & meram veritatem dicere. c. cùm 18. eod.

Inquiſitor Papæ ſuper hæreſi, ſinè ſpeciali mandato non inquirit, contra Epiſcopum; ſed ſi eum culpabilem ſciverit, nunciabit Papæ. c. Inquiſitores. 16. de hæret. in 6.

Etſi Papa alicui generaliter deleget poteſtatem inquirendi, per hoc tamen non derogatur ordinariis ſuper proceſſu hæreticorum. Et ſuper eodem facto Epiſcopus & Inquiſitor poſſunt procedere communiter vel diviſim: aut proferre ſententiam; in qua ſi diſcordent, referent ad Papam. Et Epiſcopi qualitercunque procedant, debent ſervare modum.

Inquiſitionibus impoſitum. c. per hoc. 17. de hæret. in 6.

Epiſcopis & hæreſis Inquiſitoribus Domini temporales non obſiſtant, ſed omninò pareant, & de eo crimine non cognoſcant: ſub pœna excommunicationis; quam ſi per annum animo pertinaci ſuſtinuerint, ex tunc velut hæretici condemnentur. c. ut inquiſitionis. 18. in fin. eod. in 6.

Officium Inquiſitionis contra hæreticos decernitur exerceri tam per Diœceſanos, quàm per Inquiſitores à ſede Apoſtolica deputatos. Clem. 1. de hæret. Et quisque ex prædictis ſinè alio citare poteſt, arreſtare, in cuſtodiam ponere, etiam in compedibus, & inquirere in illos, de quibus pro hujusmodi negotio ſecundùm Deum, & juſtitiam viderit expedire. cit. c. Duro tamen & arcto carcere mancipare, vel tormentis exponere, aut ad ſententiam procedere contra eos non poteſt Diœceſanus ſinè Inquiſitore; nec hic ſinè illo: & contra factum eſt irritum ipſo jure, ibid. Si Epiſcopus cum Inquiſitore, aut hic cum illo nequeat, aut nolit perſonaliter convenire, poteſt Epiſcopus Inquiſitori, & iſte illi ſuper prædictis committere vices ſuas, vel ſuum ſignificare per literas conſilium & conſenſum. ibid.

Inquiſitores hæreticæ pravitatis cenſuras eccleſiaſticas non poſſunt ferre in officiales & nuncios ſedis Apoſtolicæ ſinè ſpeciali Papæ licentia; ſed de eorum exceſſibus capiant informationem, & Papæ ſignificent. Extrav. 3. comm. de hæret.

Si qui fuerint, qui exempti ſint, & ſoli ſubjacerunt ſedi Apoſtolicæ, nihilominus in his, quæ ſunt contra hæreticos inſtituta, Epiſcoporum ſubeant judicium. & eis in hac parte, tanquam ſedis Apoſtolicæ Delegatis (non obſtantibus libertatis ſuæ privilegiis) obſequantur.

Inſania.

Inſaniâ continuè laborans, ſi quid commiſerit, ei non imputatur. c. ſi quis inſaniens. c. illud. in fin. 15. q. 1.

Inſaniâ laborans Epiſcopus renunciare non poteſt, niſi habeat lucida intervalla. c. quamvis. 7. q. 1.

Inſaniæ tempore occidens Sacerdos hominem, licèt quidem ad culpam innocens ſit, ab executione tamen officii abſtinebit. c. ſi quis non iratus. 15. q. 1.

Qui aliquando inſanivit, ad ſacros ordines non promovetur; ſed promotus poſt inſaniam ſanatus,

Digitized by Google

ſanatus, celebrabit. cit. c. in fin. c. maritum. 2. diſt. 33.

Inſcriptio.

Inſctiprio ſemper debet primò fieri, ut calumniator talionem tecipiat. c. nullus. 2. §. nam. 4. q. 4.

Ante inicriprionem nemo debet judicari, vel damnari. ibid.

Inſeriptio non eſt neceſſaria, quando crimen opponitur in modum denunciarionis, & non accuſationis; differentia eſt: quia denunciario tendit ad correctionem, accuſatio ad pœnam. c. ſuper his. 16. de accuſat.

Inſcriptio ordinariè præcedere debet accuſationem. cit. c. & c. qualiter. 24. in fin. eod.

Qui dixit ſe accuſaturum anre Judicem, poteſt ante inſcriprionem deſiſtere, & non accuſare; ſed deſiſtenti contrà imponitor ſilentiom in perperuum. c. licèt. de accuſ.

Præmirtitur Inſcriptio, quæ magnitudinem criminis, tempùsqoe deſignet, ut alterurtam partem, digna legom terrere poſſit authoritas. c. Nullus. 2. §. fin. 4. q. 4.

Aliquando tamen ſinè inſcriptione accuſatio fieri poteſt, ùt ſi maritus, jure mariti, hoc eſt, intra 60. dies adulterium Uxoris ſuæ accuſare voluerit, quam ex ſola ſuſpicione team facere valet, non continetur vinculo inſcriptionis. c. 2. §. aliquando etiam. ead.

Inſcriptio neceſſaria non eſt, quando crimen objicitur in modum Exceptionis, ut ab accuſatione vel teſtimonio quis repellatur. c. ſuper. 16. de accuſat. Vel ut quis à promotione officii removeatur; ſi anre confirmationem objicitur, non opus inſcriptione, ſi poſt confirmationem; Inſcribit excipiens ad pœnam extraordinariam, ſi per exceptionem quis dejicitur ab obtento. cit. c.

Contra Prælatum accuſatio criminalis, quæ ad diminutionem capitis & degradationem tendit, non debet admitti, niſi legitima præceſſerit Inſcriptio. c. qualiter. 24. §. Licèt autem hoc, v. verùm ità. eod.

Accuſatio de Abiegatu poteſt fieri & cum, & ſinè inſcriptione. c. nullus. §. Abacti animalis. 4. q. 4.

Inſidiæ

Inſidiis licitum eſt pugnare. c. Dominus. 23. q. 2.

Utrùm quis vincat Inſidiis, an apertâ pognâ in bello juſto, nihil ad juſtitiam pertinet. cit. c.

Inſidians Clericus. de inſidiis convictus, tradatur depoſitus Curiæ, & recipiat, quod iniquè geſſit. c. ſi quis. 18. c. ſtatuimus. 31. 11. q. 1.

Inſtantia.

Inſtantia Judicii ſecundùm Canones, per lapſum triennii non perit. c. penult. de Judic.

Inſtitutio.

Inſtitutio & Deſtitotio Sacerdotum pertinet ad Epiſcopos. c. ſi verò. de Jur. Patron.

Inſtitutiones & deſtitutiones non debet facere Epiſcopus aut Prælatus ſine Capitulo ſuo. c. ex frequentibus. de Inſtit. c. novit. De his, qoæ fiunt à Præl. ſinè conſ. cap.

Inſtitutio per laicum ſolùm facta, non valet. c. Ex tua. de fil. Presbyt.

Inſtitutio Presbyterorum in Eccleſia baptismali, in plebe & capella, pertinet ad Epiſcopum. c. cùm olim. de Præſcript.

Capitulum, ſede vacante præſentatos ad beneficia, poteſt inſtituere. c. de Inſtit. in 6.

Inſtituendi ſunt idonei, etiam undecunque ſint. c. ad decorem. de Inſtit.

In Inſtitutionibus non debet eſſe beneficiorum ſucceſſio. cit. c.

Ille, ad quem ſpectat collatio dignitatum, ſeipſum inſtituere non poteſt. c. ult. eod.

Inſtitui conſentiens in locum viventis, debet repelli. c. poſt electionem. 7. de Conceſs. Præb.

Si poſſidet jus inſtituendi ille, ad quem de jure commoni non ſpectat, pendente lite de proprietate, in poſſeſſione defenditur. c. cùm veniſſent. de Inſtit.

Cujus eſt poſſeſſio, ejus fiat inſtitutio. c. 1. 16. q. 2.

Inſtitutio in locum deſtituti facta non valet, ſi deſtitutio non valet. c. penult. de purgat. Canon.

Non probatur deſtitutus, qui non fuit priùs inſtiturus. c. ult. §. patet. 3. q. 1.

Majus eſt poſſeſſionem dare, quàm ſit, inveſtituram concedere. c. 1. 16. q. 2.

Presbyteri in monaſteriorum Eccleſiis per Abbatem inſtituantur. cit. c.

Numerus Clericorum debet inſtitui in Eccleſiis Collegiatis ſecundùm facultatem ipſarum. c. 1. de Inſtit.

Nemo deber invitis Clericis inſtitui in Eccleſiis ultra facultates earum. c. auctoritate. eod.

Laici in Canonicos inſtitui non poſſunt. c. Ex frequentibus. eod.

Inſtitutionem ſuam probare debet Procurator, ſi revocatur in dubium. c. Ex inſinuatione. 3. de Procurat.

Inſtitutum.

Inſtituta Prædeceſſorum ſaluberrima, à ſucceſſoribus non debent mutari. c. ubi. 3. in princ. de Elect. in 6.

Inſtituta imperfecta & nociva debent ſuppleri, & in melius reformari. cit. c. in princ.

Inſtrumentum.

Inſtrumento publico creditur ubicunque terrarum. c. ad audientiam. 13. de præſcript.

Inſtrumentum ut fidem faciat, debet in Originali exhiberi; Exemplum Inſtrumenti non facit fidem. c. 1. de fid. Inſtrum.

Inſtrumento debitâ formâ carenti non creditur. c. qood ſuper his. eod.

Inſtrumentum deletum vel interlineaturam habens, non valet. c. inter dilectos. eod.

Inſtrumentorum falſitas apparet ex anno, indictione, qualitate chartæ, raſura in indictione,

ctione, ſigillo, ſcriptura. c. Inter, 6. eod. c. cùm Venerabilis, 7. de Relig. domib. c. cùm olim. 14. de privileg. In loco non ſuſpecto raſura non facit vitioſum inſtrumentum. c. Ex literis, 3. de fide Inſtrum.

Inſtrumentum poteſt reprobari per aliud Inſtrumentum. c. un. de nat. ex libt. ventr.

Inſtrumentum publicum, & literæ authentico ſigillo ſignatæ, vim parem habent in probando. c. ſi Canonici. 2. de Offic. Ordin. in 6. c. ſcripta. 2. de fid. Inſtrum.

Inſtrumenta, vel privilegia non inſpecta non poſſunt argui de falſitate. c. accepimus. 4. eod.

Inſtrumenta tranſumpta non valent, nisi originalia diligenter ſint perſpecta, & examinata. c. 1. eod.

Inſtrumenta non habentia teſtium inſcriptionem, vel manu propriâ conſcripta, non valent. c. ſcripta, 2. eod.

Corruit Inſtrumentum, ſi teſtes inſcripti deceſſerint, nisi ſigillum habent authenticum, vel à Notario publico ſit confectum. cit. c.

Inſtrumenti falſitas, vel quod deeſt Inſtrumento, probari poteſt per teſtes. c. cùm. 10. eod.

Inſtrumentis poteſt derogari per teſtes. cit. c. Prævalent teſtes. c. tertio. 5. de Probat. Ad ingenuitatis tamen probationem non ſufficiunt teſtes, nisi inſtrumentis & argumentis adjuventur. c. ſi teſtes. §. ſoli. 4. q. 2.

Inſtrumento aliquid probatur, ſicut teſtibus. c. dudum. 20. de Converſ. Conjug.

Inſtrumentorum nomine continentur etiam teſtes. c. pervenit. 4. de teſtib. cog. Parem Inſtrumenta & teſtes in litibus poteſtatem habent. c. cùm Joannes de fide Inſtrum.

Inſtrumento non poteſt derogari per teſtes. c. illud. de Præſumpt. Per illos poteſt, qui Inſtrumento ſubſcripſerunt. cit. c. cùm Joannes.

Inſtrumentum ſubſcriptione tabellionis, ſive manûs publicæ carens, trium teſtium ſubſcriptione adjuvatur. c. placuit. 15. §. is autem. 16. q. 3.

Inſtrumentum de alienatione confectum, non valet, ubi alienatio non valet. c. ſi quis. 6. de reb. Eccl. alien.

Inſtrumentum ſi debiti cauſam exprimit, condemnatur debitor, nisi probet indebitum: ſi non exprimat, neceſſe eſt, ut Creditor probet, id fore debitum. c. ſi cautio, 14. de fid. Inſtrum.

Inſtrumentum ſi quis dicat eſſe falſum, debet illud ei tradi in loco ſecuro coram Judice ad inſpiciendum, c. accepimus. 4. eod.

Inſtrumenta contraria in judicium proferens, ſibi obeſt. c. imputari. eod.

Inſtrumentis renuntians liti renuntiare intelligitur. c. cùm. 4. de pact.

Inſtrumentorum falſorum obtentu ſententia lata ad 20. annos uſque tetractari poteſt. c. cum Venerabilis. de Except.

Inſtrumenti copia facienda eſt adverſario poſtulanti. c. contingit. 5. de fid. inſtrum. c. quoniam. 11. de probat.

Inſtrumentis vel privilegiis utens tenetur ea edere petenti, quæ ad hanc litem pertinent, cætera non. cit. c. 5.

Inſtrumenta defenſionis non tenetur Actor dare reo. c. 2. de probat.

Reus non tenetur ſua propria Inſtrumenta actori edere; ſed Actor debet ſuas probationes habere. cit. c.

Inſtrumenta communia alter alteri dare tenetur. c. G. perpetuus. 12. de fid. inſtrum.

Si Judex Inſtrumenta communia parti hoc petenti non facit edi, licitè ab eo appellatur. cit. c.

Qui abripit Inſtrumenta, & adverſario parem advocationis copiam ſubtrahit, iniquam oſtendit à ſe foveri litem. c. pervenit. 4. de teſtib. cog. & punitur à Judice.

Inſtrumenta poſſunt produci poſt publicatas atteſtationes uſque ad concluſionem. c. cùm dilectus. 9. de fid. Inſtrum.

Inſtrumenta & privilegia, quando ſunt vetuſtate conſumpta, debent innovari, innovatio tamen nullum novum jus tribuit; ſed ſolùm antiquum conſervat. c. cùm dilectæ. 4. de Confirm. util. Per Judicem ordinarium, & valebunt, ut prima. c. ult. de fid. Inſtrum.

Inſtrumentis amiſſis contenta in iis probari poſſunt per teſtes, & quòd fuerint ſinè vitio. c. cùm olim. 12. de privil.

Unius literæ defectus in Inſtrumento, illud non vitiat. c. Ex parte. de fid. Inſtrum.

Sub Inſtrumentorum novorum prætextu non debent lites reſtaurari. c. Inter. 20. de ſent. & re judic.

Inſtrumenta tantùm notata, poſt mortem ſcriptoris poſſunt redigi in formam publicam. c. penult. de fid. Inſtrum.

Inſtrumenta vi extorta, maximè à Clericis, nullius ſunt momenti & vigoris. c. 1. & ſeq. 15. q. 6.

Inſtrumenta non debet quis producere, per quæ adverſarius probet intentionem ſuam. c. cùm olim. 19. de Cenſib.

Singuli ex univerſitate poſſunt in commodum univerſitatis, reprobare Inſtrumentum falſo confectum nomine univerſitatis. c. tertio. de probat.

Notarii Inſtrumenta pro hæreticis conſcribentes, ſunt infames. c. ſi adverſus. 11. de hæret.

Inſtrumenta Tabellionis, quæ hæreticis favent, nullius ſunt momenti. c. Excommunicamus. 13. eod.

Inſtrumentum facit loci conſuetudo authenticum. c. cùm dilectus. 9. de fid. Inſtrum.

Integrum.

Integrâ re, mortuo mandatore expirat mandatum. c. licèt. 30. de offic. deleg.

Integra debent dari Beneficia, vel poſt integrari. c. vacante. 26. de Præb. non tamen integrari per diviſionem alterius. c. cùm cauſam. 36. eod.

Intel-

Intellectus.

Intellectus multiplex ſæpe latet ſub eadem litera. Extrav. Joan. XXII. c. quia. §. nos autem. de V. S.

Intellectus cujuslibet authoritatis debet eſſe uniformis. c. majores. 3. de Baptiſmo.

Intellectus, non favor debet parere Electionem. c. nec novum. 8. q. 1.

Intentio.

Intentio non debet verbis deſervire; ſed verba intentioni. c. humanæ. §. certè. 22. q. 5. c. 1. de Sponſalib. c. propterea, 8. c. in his, 15. de V. S.

Intentionem proferentis debent verba ſapere, non intelligi ſecundùm quod ſonant. c. intelligentia. 6. eod. c. ſecundò. 41. de Appell.

Intentionem ſuam debet quis clarè & aptè probare. c. penult. de condit. appoſit. c. ſi teſtes. §. qui intendit. 4. q. 2.

Intentio ſcribentis attendi debet. c. Expoſita. 11. de arbitr.

Intentio mandantis ſemper attendenda eſt, & ſervanda. c. ult. de Præbend. c. ad aures. 8. de reſcript.

Intentio mandantis, cùm ex præcedentibus & ſubſequentibus cognoſci poſſit, non vitiatur propter modicum defectum. c. Ex parte. 11. de fid. inſtrum.

In donationibus recurrendum eſt ad intentionem donatoris. c. cùm dilecti. 6. de donat.

Intentio contrahentium, cùm in dubium vocatur formæ contractûs ſtandum eſt, c. Illo. 4. de pignor.

Quando intentio Teſtatoris & Donatoris dubia eſt, & ipſe deceſſit, recurrendum eſt ad Superiorem, & ejus interpretatio tenenda eſt ſuper hoc. c. cùm dilecti. 6. de donat.

Intentio contrahentium, in contrahendo matrimonio potiùs conſideratur, quàm verba, quibus mediantibus contrahendum, modò animo contrahendi hoc faciant. c. 5. de ſponſalib.

Intentionem præſtantis, non recipientis reſpicit Deus in juramentis, ſeu non ſicut is, cui juratur, ſed ſicut is, qui jurat, intelligit, ſic accipit Deus. c. humanæ. §. ſi ergo. 22. q. 5.

Intentionem & voluntatem plùs reſpicit Deus, quàm actus. c. ſi quandoque. in fin. 15. q. 6. c. Qui pejerare. 22. q. 5.

Intentio bona non excuſat opus malum. c. non eſt. 1. q. 1.

Intentio mala facit opus bonum non valere. c. cùm Miniſter. 23. q. 5.

Intentio rea facit linguam ream. c. homines. & ſeqq. 2. 22. q. 2.

Intentio facit hominem Simoniacum. c. tua, 34. de Simon.

Quæ intentionem contingenter ſequuntur, non imputantur. c. de occidendis. c. cùm homo. 23. q. 5.

Interceſſio.

Ità formidetur ultio cognitoris, ut nec interceſſoris religio contemnatur. c. prodeſt. 4. 23. q. 5.

Interdictum.

Interdictum generale obſervare tenentur privilegiati, non obſtante privilegio. c. petiſtis. de privil.

Interdictum ferentes in privilegiatos, puniuntur. c. quantò amplius. eod.

Interdictum Generale non tantùm intelligitur illud, per quod Regnum, vel ſaltèm provincia interdicitur; ſed etiam, quando nihil de Regno vel provincia dicitur, nomine terræ, etiam villa & caſtrum intelligitur, & in his locum habet, quod de generali Interdicto dicitur. c. cùm. 17. de V. S.

Relaxatio ad cautelam, in generali Interdicto, non habet locum. c. præſenti. de ſent. Excomm. in 6.

Non tenet Interdictum latum in participantes cum Excommunicatis, non præmiſsâ monitione Canonicâ. c. ſtatutum. eod. in 6.

Interdictum non ſervetur, niſi à Capitulo indictum. c. Quæſivit. de his, quæ fiunt à maj. part. capit.

Interdictum quandoque refertur ad locum, & non ad perſonas loci: quandoque contrà. c. ult. de ſent. Excomm.

Interdici poteſt terra pro delicto Domini. c. ſanè. 11. de offic. deleg. c. non eſt. 11. de ſponſalib.

Propter damna ex Interdicto provenientia, ſinè licentia Papæ ſpeciali, non interdicatur terra vel Civitas Domini debita non ſolventis. Extrav. comm. 2. de ſent. Excomm.

Interdictâ Civitate propter delictum Domini, Cives non interdicti extra civitatem audiunt Divina. c. ſi ſententia. 16. de ſent. Excomm. in 6.

Interdictâ Civitate, ſuburbia & continentia ædificia dicuntur interdicta. idque per ſpecialem extenſionem factam expreſsè; cùm aliàs murorum ambitu Civitas videatur terminari. c. ſi Civitas. 17. de eod. in 6.

Principali interdicto, cenſetur interdictum conſequens & proveniens, ex eo. c. Is, cui. 20. eod. in 6.

Interdicto Clero, non eſt interdictus populus, nec è contra. c. ſi ſententia. 16. eod. in 6.

Interdicto populo, ſingulares de populo intelliguntur interdicti. ibid.

Interdictâ Eccleſiâ etiam Capella contigua & Cœmeterium contiguum dicitur interdictum. c. ſi civitas. 17. eod. in 6. Non autem, ſi non ſint iſta contigua.

Epiſcopi & Prælati alii, nullam Interdicti vel ſuſpenſionis incurrunt ſententiam, niſi in ipſa ſententia ſint expreſſi. c. quia. eod. in 6.

Sententia Interdicti non ſuſpenditur per Appellationem. c. ad hæc. 37. de Appell.

Non valet conſuetudo, per quam Interdicti ſententia violatur. c. cùm inter. 5. de Conſuet.

Interdicto *unde vi*, miſerabilis perſona laicum convenire poteſt coram Judice Eccleſiaſtico, etſi res ſubtracta dicatur feudalis. c. Ex parte. 15. de for. compet.

Inter-

Interdictum *unde vi* non datur, niſi contra illum, qui ſpoliavit, vel mandavit, aut habet ratam ſpoliationem. c. cùm ad. 15. de reſtitut. ſpoliat.

Interdicto *uti poſſidetis* vincit, qui titulum & poſſeſſionem oſtendit. c. licet. 9. de probat.

Si Is, ob cujus delictum, poſitum eſt Interdictum, illud non ſervat, alii nihilominus ſervare tenentur. Secùs ſi ille non ſervat, in cujus favorem latum fuit. c. petiiſtis. 20. de privileg.

Tempore Interdicti poteſt Chriſma in die Cœnæ benedici. c. quoniam. de ſent. Excomm. in 6.

Tempore interdicti, etiam ſani ad pœnitentiam admittantur, niſi ſint excommunicati (hi enim non niſi in mortis articulo admittentur) vel niſi cauſam dederint Interdicto; hi enim non admittentur, niſi ſatisfaciant, vel caveant, prout poſſunt. c. Alma Mater. eod.

Tempore Generalis interdicti, conceditur pœnitentia morientibus, & viaticum. c. quod in te. de pœnit.

Cruce item ſignatis & peregrinis poteſt concedi pœnitentia. cit. c.

Tempore Generalis interdicti poteſt conferri Baptiſmus & confirmatio & pœnitentia moribundis. c. reſponſo. 43. de ſent. Excomm.

Interdictis & excommunicatis ad Eccleſiam convocatis, poteſt prædicari verbum Dei, modò non divinum officium ullum celebretur. cit. c.

Permittitur Miniſtris Eccleſiarum ſemel in hebdomada celebrare tempore interdicti; ſed in ſilentio. c. permittimus. 57. eod.

Tempore Interdicti poſſunt ſingulis diebus in Eccleſiis & Monaſteriis Miſſæ & alia divina officia (ità ut abſens non habeat diſtributionem,) celebrari januis clauſis, non pulſatis campanis, excluſis excommunicatis & interdictis. c. Alma Mater. de ſent. Excomm. in 6.

Privilegiati tempore Interdicti poſſunt celebrare divina januis clauſis, & excluſis excommunicatis ac interdictis, & extraneis, qui nempe aliunde venerunt, non admiſſis. c. licet. de privil. in 6.

Indultum eſt religioſis, ut quando veniunt ad locum interdictum, ſemel in anno aperiantur Eccleſiæ, ut celebrentur in eis divina. c. ut privilegia. 24. de privileg. Sed declaratum eſt poſtea, per pluralem numerum, unam tantùm, & ſolam Eccleſiam ejuſdem ordinis aperiendam, & excluſis excommunicatis. cit. c.

Quater in anno, ſcilicet, in feſto Nativitatis Chriſti, Paſchæ, Pentecoſtes, Aſſumptionis B^ma. Virginis ſolemniter & publicè (excluſis tamen excommunicatis, interdictis verò admiſſis) celebrari poſſunt divina; ità tamen, ut qui cauſam dederunt interdicto, non appropinquent Altari. c. Alma Mater. de ſent. Excomm. in 6. Revocata autem ſunt privilegia ultra id, quibuſcunque conceſſa. cit. c.

Tempore Generalis interdicti, Epiſcopi non interdicti, qui non fuerunt culpabiles, poſſunt quandoque clàm in Eccleſia celebrare divina: niſi hoc ipſum fuerit eis expreſsè interdictum. c. quod. 25. de privileg.

Hoſpitalarii & templarii ſemel in anno celebrent in Eccleſia ſubjecta interdicto: non tamen ibi ſepeliuntur corpora mortuorum. c. cùm. 3. §. quòd ſi. eod.

Indultum eſt quibuſdam regularibus, ut poſſint ſepelire confratres ſuos in ſuis Eccleſiis, niſi excommunicati vel interdicti fuerint. c. ut privilegia. 24. eod. Hìc autem intelliguntur confratres, qui, licèt maneant in ſeculo, obtulerunt ſe tamen ordini, mutato habitu ſeculari, vel illi, qui bona ſua illis dederunt, uſu fructu retento.

Clerici, qui ſervârunt Interdictum, poſſunt cum ſilentio in Cœmeterio ſepeliri. c. quod in te. de pœnit.

In Conventualibus Eccleſiis Clerici bini, vel terni poſſunt januis clauſis, & excluſis excommunicatis & interdictis, dicere voce ſubmiſsâ, ut foris audiri non poſſint, Horas. cit. c.

Interdictus & excommunicatus celebrans, & monitus non deſiſtens, deponitur. c. Clerici. de Cler. excomm.

Celebrans in loco interdicto, ſi eſt Clericus ſecularis, beneficio privatur: ſi Monachus, in arctius monaſterium detruditur. c. poſtulâſtis. §. quæſiviſtis. eod.

Non ſervans interdictum, ſuſpenditur ab officio & beneficio & omni juriſdictione. c. ult. de Exceſs. Prælat.

Tempore interdicti ſcienter in loco interdicto celebrans, in caſibus non permiſſis, irregularis & ineligibilis eſt. c. Is, qui. §. ſcienter. de ſent. Excomm. in 6.

Ipſo facto excommunicati ſunt religioſi, qui violant interdictum poſitum per ſedem Apoſtolicam, vel ordinarium loci, vel generalem ceſſationem divinorum, ſervatam per Cathedralem, vel Matricem Eccleſiam loci; non obſtantibus privilegiis, conventionibus & ſtatutis. Clem. 1. de ſent. Excomm. Quando nempe obſervare debent cum moderatione, & exceptis caſibus ſuprà inſinuatis. c. Alma Mater. de ſent. Excomm. in 6.

Sub Excommunicatione fratribus minoribus prohibetur, nè tempore interdicti recipiant in ſuis Eccleſiis, ad divina audienda, fratres & ſorores tertii ordinis. Nec privilegia juvant. Clem. 3. de ſent. Excomm.

Domini temporales, qui cogunt aliquos in loco interdicto celebrare divina, vel qui per Præcones faciunt tunc ad illa audienda populum evocari; vel prohibent, nè publicè excommunicati vel interdicti, moniti ab Eccleſia exeant: & ipſi quoque etiam moniti, ſi non exeant, excommunicati ſunt, & per Papam abſolvendi. Clem. 2. eod.

Interdictus poteſt agere, & Procuratorem conſtituere. c. Ex parte. 23. de V. S.

Interdicto loco ab homine, poteſt quis uti privilegio; ſed non in loco, qui jure interdictus ſit. c. tuarum. de privileg.

Ingreſſu Eccleſiæ prohibentur etiam Exempti, qui ſcienter celebrant, vel celebrari faciant

divina

divina in civitatibus, vel locis interdictis (niſi quo modo eis jus permittit.) Item qui excommunicatos vel interdictos publicè ad divina officia, Sacramenta, vel ſepulturam admittunt, c. Epiſcoporum. de privil. in 6.

Intereſſe.

Cùm quis dicit, ſe debere admitti, quòd ſua interſit, plenè debet probare, quòd ſua interſit, aliàs non admittetur. c. veniens. 38. de teſtib.

Niſi ejus interſit, qui appellat, appellatio non valet. c. penult. de his, quæ fiunt à maj.

Cujus intereſt, poteſt à ſententia inter alios lata appellare, nè mandetur executioni ſententia. c. cùm ſuper. 17. de ſent. & re judic. c. ſolicitudinem. 54. de Appell.

Cujus intereſt, ei remanet jus ſalvum, etſi non appelletur à ſententia contra alios lata. cit. c. cùm ſuper.

Ad intereſſe tenetur plus petens loco. c. un. de plus petitionib.

Interficere.

Interfeciſſe videtur, qui liberare potuit & noluit. c. ſicut dignum. de homicid.

Interfectores & eorum defenſores pari ſunt afficiendi pœnâ. ibid.

Interficiens furem diurnum, aut quem capere potuit, reus eſt. c. interfeciſti. & c. perfodiens. eod.

Interire.

Si interierit res, quæ petitur, reus exceptione defenditur, ſi interpellatus exceptione ſe tueri potuit. c. non eſt. 60. de R. J. in 6. item ſi alius, non reus in mora fuerit. c. mora. 25. eod.

Interlocutoria.

Interlocutoria ſententia, à qua intra decem dies non appellatur, tranſit in rem judicatam, ùt definitiva. c. ſignificârunt. 36. de teſtib.

Interlocutoria principali negotio præjudicans, revocari poteſt per Appellationem interpoſitam à definitiva. c. ult. de Appell. in 6.

Interlocutoriam poteſt mutare Judex, quo facto Appellatio propter hoc interpoſita, non habet locum. c. cùm ceſſante. 60. de Appell.

Interlocutoriam ſuam poteſt Judex à quo, revocare. c. ſi à Judice. 10. de Appell. in 6.

Interpretari.

Ipſi ſoli habent jus interpretandi Canones, qui eos condiderunt. c. Ideo. 16. 25. q. 1.

Interpretari illius eſt, cujus eſt condere. c. cùm veniſſent. 12. de Judic. c. Ex parte. 23. de V. S. c. ordinarii. 3. de Offic. Ordin. in 6. c. ult. in princ. de decim. in 6. c. Ideo. §. his ita. 25. q. 1. c. inter. 31. de ſent. Excomm.

Interpretatio privilegii ſi dubitetur de illo, debet fieri ab eo, qui dedit privilegium. c. Ex parte. 23. de V. S. c. cùm veniſſent. 12. de Judic. optimus Interpres eſt quilibet ſuorum verborum. arg. c. ult. in princ. de decim. in 6.

Interpretatio in benigniorem partem ſemper facienda eſt. c. cùm tu. 16. de teſtib.

Dubia in meliorem partem interpretanda. c. eſtote. de R. J.

In pœnis benignior interpretatio facienda. c. 49. de R. J. in 6.

Interpretanda ſunt benignè, quæ cultum divinum reſpiciunt. c. In his 30. de privileg.

Interpretatio fieri debet, ut proſit, non obſit. cit. c.

Beneficium Principis latiſſimè interpretandum. c. olim. 16. de V. S.

Papa interpretatur dubias verborum ſententias. c. in his. 15. & ſeq. eod.

Interpretari debet Papa ſtatuta ſui Prædeceſſoris. c. ſuper. 27. de offic. delegati.

Leges priores, quamvis abolitæ, in poſterioribus interpretandis adhiberi poſſunt. c. fuerunt. § paulatim. diſt. 7.

Non eſt malitiosè interpretandum privilegium Principis. c. ad audientiam. 12. de decim. ſed latè. c. in his. 30. de privileg. c. olim. 16. de V. S.

Contra illum, qui Legem apertiùs dicere potuit, interpretatio facienda eſt. c. contra eum. 57. de R. J. in 6.

Interpretari debemus ſubſtitutiones potiùs directas, quàm obliquas, modò conveniant verbis & perſonis inſtitutis. c. 1. de Teſtam. in 6.

Interpretari poteſt Legatus ſuam conſtitutionem. c. Ex parte. 31. de V. S.

In Contractibus plena interpretatio, in Teſtamentis plenior, in beneficiis pleniſſima facienda eſt. c. cùm dilecti. de donat. c. quia. 22. de privileg. c. quamvis. 4. de Præbend. in 6.

Interpretari debet Judex in Inſtrumentis dubia. c. cùm dilecti. 6. de donat.

Interpretationem aliquando recipit Juramentum. c. quantò. 18. de jurejur.

Interrogare.

Judex poteſt interrogare ex officio partes, ubicunque dubitat de facto, uſque ad ſententiam. c. cùm. 10. de fid. Inſtrum.

Interrogati teſtes; an ex tempore ad interrogata reſponderint veriſimilia, vel an unum eundémque, & præmeditatum ſermonem attulerint, conſiderandum eſt. c. ſi teſtes. §. in teſtibus. 4. q. 2.

Interſtitia.

Interſtitia ſunt intervalla temporis, quæ inter ſingulos ordines obſervanda ſunt. Diſt. 77. per tot.

Inteſtatus.

Inteſtatus non videtur decedere, qui voluntatem extremam in alterius diſpoſitionem committit. c. cùm tibi. 13. de Teſtam.

Inteſtato Epiſcopo & Sanctimoniali, Eccleſia ſuccedit in integrum, ſi nulli adſint de cognatione. c. ult. 12. q. 5.

Inteſtabilis fit activè & paſſivè, qui Cardinalem hoſtiliter inſequitur, vel percutit, vel capit. c. ult. in princ. de pœnis. in 6. nec ab inteſtato ſuccedit. cit. c.

Inteſtabilis fit activè & paſſivè. Magiſtratum occidens, vel occidi jubens. Extravag. Joan. XXII. c. dierum. §. nos igitur. de pœnis, Nec ab inteſtato ſuccedere poteſt. cit. §.

Inteſtabilis fit ob carmen famoſum damnatus. c. ſi teſtes. §. ob carmen. 4. q. 2.

Intimare.

Intimanda eſt pura & ſimplex teſtimonii ſeries. c. pura. 3. q. 9.

Introductum.

Vi, vel illicitè Introductom, nullius eſt ſtabilitatis. c. quod latenter. 5. de R. I.

Invadere.

Invadens locum viventis non eſt defendendus. c. non furem. 7. q. 1.

Invaſorem licet occidere ei, qui mortem aliter vitare non poteſt. Clem. un. de homicid.

Prælati ſuis Eccleſiis poſtpoſitis, alias invadentes, ſunt adulteri & infames. c. audivimus. 3. q. 2.

Invaſor alterius Eccleſiæ, non eſt dicendus Epiſcopus. c. factus. 7. q. 1. & ſi admonitus eam dimittere contempſerit, ſeculari brachio eſt excludendus. c. petimus. 11. q. 1.

In re invaſa non currit præſcriptio, c. nihil, de præſcript.

Inventarium.

Inventarium dicitur ſcriptura, ubi omnia, quæ inventa fuerint, diligenter conſcribuntur. c. Charitatem. 12. q. 2.

Rectores Hoſpitalium (ad inſtar Tutorum & Curatorum) debent inventaria de Bonis conficere, & initio Gubernationis juramentum præſtare. & ordinariis, ſeu iis, quibus ſubſunt loca iſta, ſingulis annis de adminiſtratione reddere rationem. Clem. ult. §. ut autem. de relig. domib. Si hæres inventarium fecerit, utetur beneficio Legis falcidiæ; aliàs non poteſt. c. Raynaldus. in fin. 18. de Teſtam.

Decedente Epiſcopo Inventarium facere debent omnes Oeconomi & Canonici Eccleſiæ illius, in mutua præſentia de omnibus rebus. c. Charitatem. 12. q. 2. c. ſicubi. 12. q. 5. Et de rebus Eccleſiæ nihil detur pro labore, cit. c. charitatem.

Inveſtitura.

Inveſtiturâ nanciſcitur quis poſſeſſionem. c. per tuas. 5. de donat.

Epiſcopi & Archiepiſcopi inveſtituram debent ab Imperatori petere. c. Hadrianus. 22. cum ſeq. diſt. 63.

Inveſtiri beneficio poteſt abſens per alium. c. accedens. 24. de Præbend.

Invitus.

Invitis multa bona præſtantur, quando eorum conſulitur utilitati. c. Et qui. 11. diſt. 45. c. nimium. c. diſplicet. 23. q. 4.

Invitus, bonus nemo eſſe poteſt. c. vides. 23. q. 6.

Invitum qui ad bonum cogit, non ipſum perſequitur; ſed diligit. c. non vos. 23. q. 5. c. ipſa pietas. 23. q. 4.

Invitus ad fidem redire cogitur, à fide recedens. c. de Judæis. 5. diſt. 45.

Infidelis invitus non debet compelli recipere Chriſtianiſmum. c. ſicut. 9. de Judæis. c. de Judæis. diſt. 45.

Invitus qui offendit, non eſt ei imputandum. arg. c. Qui ex. 8. de R. I.

Invitos & ignorantes liberos non poſſunt Parentes obligare. c. un. in fin. de deſponſat. impub. in 6.

Invita major contrahens ſponſalia cum minore, non tenetur ipſum expectare, donec veniat ad ætatem adultam. c. Ex literis. 11. de deſpons. impub.

Invito altero poteſt alter conjugum ante copulam intrare religionem. c. commiſſum. 16. de ſponſalib.

Invita matrimonia fieri non debent. c. cùm locum. 14. eod.

Ei, quæ invita tracta eſt ad adulterium, objici non poteſt adulterium. c. diſcretionem. 6. de eo, qui cognov.

Invita deſponſata, poſtea cognita, contra matrimonium non auditur. c. Inſuper. 4. Qui matrim. accuſ. poſs.

Inutilitas.

Inutile quod eſt, non eſſe dicitur. c. fraternitatibus. 6. de frigid. & malef.

Jocus.

Licèt quis dicat pro ſe feciſſe, tamen obnoxius eſt pœnæ, ut manifeſtè nocens. c. 1. de præſumpt.

Ira.

Ira Dei non eſt ùt hominis (perturbatio concitati animi) ſed tranquilla juſti ſupplicii conſtitutio. c. productior. 7. diſt. 3. de pœnit.

Ira hominis eſt perturbatio concitati hominis. ibid. in fin.

Iratus tempore commotionis, juſtum putat omne, quod facit. c. ira. 68. 11. q. 3.

Quia ira viri, juſtitiam Dei non operatur, præſidens judicio, ab ira debet cavere. c. Epiſcopus Presbyter in fin. 65. ead.

Ira talia urget committere, de quibus multùm pòſt homo ſolet dolere. c. cùm apud. ead.

Ira ſæpe innocentes in crimen adducit. c. ira. 68. ead.

Quidquid in calore iracundiæ fit, vel dicitur, non priùs ratum eſt, quàm ſi perſeverantiâ apparuit, judicium animi fuiſſe. c. divortium. 21. diſt. 1. de pœnit.

Licèt calore iracundiæ quid ab initio factum fit, ſi poſtea per conſenſum ratificatur, valet. c. ult. de converſ. Conjug. & c. cit. divortium. diſt. 1. de pœnit. Vel ſi iteretur. c. ſi quis iratus. 2. q. 3. c. vulgaris. 16. c. cogitatio. 20. diſt. 1. de pœnit.

Calore iracundiæ crimen alicui objiciens, niſi quòd iratus dixerit, voluerit reſipiſcens probare, reus objecti criminis non habetur. c. ſi quis iratus. 2. q. 3.

Qui

Qui ex calore ſententiam profert, graviter delinquit. c. ita ſæpe. 11. q. 3.

Ira Rectorum ſæpe innocentes ad peccatum inducit; quia dum juſtò ampliùs iraſcuntur, & volunt aliena coërcere peccata, graviora committunt. eit. c. Hinc in Præpoſitis laudabile eſt, ut nihil agant, priùs quàm mens concitata per iram, ad tranquillitatem redeat. c. Illa. 11. q. 3. c. relatum. in fin, 5. q. 2.

Irregularitas.

Irregularitas contrahitur contrahendo cum corrupta. c. ſeriatim. 14. diſt. 32. item abſciſſione membri ex indignatione vel rimore, c. maritum. 2. diſt. 33. item naturali membrorum defectu. c. ult. diſt. 51. item adulteram Uxorem cognoſcendo. c. ſi cujus. 11. & ſeq. diſt. 34. item Bigamiâ, eit. c. maritum. item Simoniâ, cit. c. in fin. item hæreſi, c. ult. diſt. 51. Et illegitimâ nativitate. c. 1. diſt. 56. Suſpenſus ſi divina officia celebret, fit irregularis. c. 1. de ſent. Excomm. in 6.

Celebrans ſcienter in loco interdicto in caſibus non permiſſis, irregularis eſt & ineligibilis. c. Is, qui. §. Is verò. de ſent. Excomm. in 6.

Celebrans in Eccleſia polluta, aut coram Excommunicatis majori Excommunicatione, temerariè quidem agit, irregularis tamen non fit, quia hoc in jure non eſt expreſſum. ibid.

Mandanti aliquem verberari, ſecuta mors imputatur, etſi expreſsè inhibuerit, nè occiſio fieret, vel mutilatio; executor tamen fines excedens mandati, mutilavit, vel occidit, ipſe, & mandans fit irregularis. c. ult. de homicid. in 6.

Clericus eſt irregularis ſive interfecerit per ſe, ſive per pugilem; nec excuſat conſuetudo. Poterit tamen cum eo diſpenſari circa beneficium habendum. c. ult. de Cler. pugnant.

Clericus authoritatem vel conſilium, directè vel indirectè ad homicidium præſtans, irregularis fit. c. Ex literis. de Exceſs. Prælat.

Excommunicatus, vel ſuſpenſus ignoranter celebrando, non fit irregularis. c. Apoſtolicæ. de Cler. excomm. Niſi fuerit craſſa & ſupina vel erronea ignorantia. ibid.

Irregularis non eſt, qui Judici ſeculari dedit interſignia foris, à quo vulneratus eſt, etſi ipſe poſtmodum occidatur. c. tua nos, 19. §. ad ultimum. de homicid.

Non imputatur Clerico, qui petit civiliter, non criminaliter juſtitiam de laico, ſi Judex exerceat vindictam ſanguinis. c. poſtulaſti. eod.

Clericus in loco ſuæ temporalis jurisdictionis ſuper delicto ibi commiſſo, delegans alicui, ut veritate inquiſitâ, juſtitiam exequatur, irregularis non efficitur, etſi delegatus, juſtitiâ exigente, pœnam ſanguinis intulerit. c. ult. nè Clerici vel Monachi. in 6.

Licèt Clerici cauſas ſanguinis agitare non poſſint, eas tamen, quando jurisdictionem obtinent temporalem, & poſſunt, & debent, poſito irregularitatis metu, aliis delegare. cit. c.

Non fit Irregularis Clericus, qui etiam de crimine, quod pœnam ſanguinis meretur, contra aliquam, coram Judice queritur; modò expreſsè proteſtetur, ſe pœnam ſanguinis non intendere. c. Prælatis. de homicid. in 6.

Irregularis non debet ſinè diſpenſatione ad ordines promoveri. c. præcipimus. 10. diſt. 34.

Irregularis poteſt aſſumi in Abbatem, tempore neceſſitatis. c. tuam. 10. de ætat. & qualit. ordin.

Irritare.

Irritari pòſtea non poteſt, quod priùs de jure factum eſt. c. ult. de ſpons. duor.

Papa irritavit ſententiam Imperatoris contra Regem Siciliæ latam. Clem. c. Paſtoralis. in fin. de ſent. & re judic.

Italia.

Italiam totam donat Conſtantinus Sylveſtro Papæ in perpetuum. c. Conſtantinus, 13. & ſeq. §. Beato Sylveſtro. diſt. 96.

Iterare.

Non intelligitur iteratum, quod factum eſſe neſcitur. c. un. de Cler. per ſalt. promor. c. 1. de Sacram. non iter. c. ſolemnitates, 16. diſt. 1. de Conſecr. c. ult. de Presbyt. non baptiz. c. parvulos, 110. & ſeqq. 3. diſt. 4. de Conſecr.

Iterari oportet illud, quòd malè factum eſt. c. Dalbertum. 1. q. 7.

Iterandum non eſt Sacramentum; ſed omiſſum in eo cautè ſupplendum. c. 1. & ult. de Sacrm. non iterand.

Iterari non debent Sacramenta data ab hæreticis in forma Eccleſiæ. c. Etſi illa. 1. q. 7. c. quod quidam. 97. 1. q. 1.

Iterata delicta graviùs puniuntur. c. ad abolendam. 9. de hæret. c. ſi vir, 3. de adulter. c. Hi, qui. 15. q. 8.

Jubilæum.

Jubilæum centeſimo quoque anno univerſale venientibus ad limina Apoſtolorum, ſtatuit Bonifacius VIII. Extrav. comm. c. 1. de pœnit. & remiſs.

Prædictum Jubilæum eſt reductum ad annum 50m. à Clemente VI. Extrav. comm. c. 2. eod.

Bulla confirmationis anni Jubilæi, cujus ſolemnitas ad 25. annum reducitur à Sixto IV. Extrav. comm. c. 4. eod.

Judæus.

Chriſtiani ad Judaiſmum tranſeuntes, vel redeuntes, hæretici reputantur. c. contra. 13. de hæret. in 6.

Judæi ſubjacent Chriſtianis, non contrà. c. Judæi. 21. de teſtib.

Judæi non debent Chriſtiana mancipia in ſuo dominio retinere, & ſi apud eos inveniantur, libertate donentur. c. multorum. 2. c. Judæi. 5. c. Etſi. 13. de Judæis. c. mancipia. 13. & ſeq. diſt. 54.

Nullum Chriſtianum mancipium ſerviat Judæo; ſed à Chriſtiano 12. ſolidis, ſive in libertatem, ſive in ſervitutem redimatur. c. præſenti. ead. c. 1. & ult. de Jud. & Sar.

Judæi Chriſtianas nutrices non habeant. c. Etſi. 13. c. Ad hæc. 8. eod. Factum aliquando, ut nutrices Chriſtianæ Judæis ſervientes, cùm in Paſchate communicâſſent, lac per triduum in latrinam effunderent, antequam infantes lactarent. c. Etſi. eod.

Judæo Chriſtianus ſerviens excommunicetur. c. Judæi. 5. eod.

Judæus etſi Chriſtianum in ſervum habere non poſſit, in Adſcriptitium tamen habere poteſt. c. multorum. 2. eod.

Nulli Judæo baptizatum, vel baptizari volentem, emere liceat, vel in ſuo ſervitio retinere. c. Nulli. 19. eod.

Si Judæus ſervum volentem fieri Chriſtianum, intra tres menſes venalem non expoſuerit, vel ſi ad ſibi ſerviendum emerit; nec ipſe vendere, nec alius comparare audeat; ſed nullo dato pretio ad libertatem perducatur. c. ult. eod. Et mancipium Judæi ſi vult fieri Chriſtianum, redimatur 12. ſolidis. c. 1. & ult. eod.

Si Judæorum ſervi ad fidem fuerint converſi, libertate donentur. c. Etſi diſt. 54. c. fraternitatem. 15. ead.

Judæi ad fidem converſi non ſunt in bonis moleſtandi. Extrav. comm. c. 2. de Jud. ſed ea retineant. c. Judæi. 5. Et Principes ſeculares excommunicari debent, qui eos baptizatos ſuis bonis ſpoliare præſumunt. de Jud. & Sar.

Judæi inviti non ſunt baptizandi, nec ad hoc cogendi, nec ſine judicio puniendi, aut rebus ſuis ſpoliandi, vel in ſuis feſtivitatibus moleſtandi, nec ipſorum Cœmeteria violanda, aut eorum corpora exhumanda. c. ſicut. 9. eod. c. qui ſincera. 3. diſt. 45.

Judæi obedientes non ſunt à Chriſtianis moleſtandi. c. Diſpar. 23. q. 8.

Judæi etſi non ſint cogendi ad fidem, quam tamen ſi inviti ſuſceperint, cogendi ſunt retinere. c. licèt 4. cum ſeq. in fin. diſt. 45.

Judæi converſi fugiant conſortium cum infidelibus. c. ſæpe. 28. q. 1.

Judæus ad Sacra Chriſtianorum confugiens loca, causâ fidei, defenditur. c. ſi quilibet. 16. diſt. 54.

Judæos propria culpa ſubjecit perpetuæ ſervituti. c. Etſi. de Jud. & Sar. Et eos Chriſtianis ſubjacere oportet. & ab his pro ſola humanitate foveri. c. Judæi. de teſtib. & atteſt. Et illi non debent Chriſtianis pro gratia contumeliam, & eam retributionem, quam juxta proverbium, mus in pera, ſarpens in gremio, & ignis in ſinu conſueverunt, ſuis hoſpitibus exhibere. c. etſi. de Jud. & Sar.

Judæi à fide deficientes, coguntur ad eam redire. c. de Judæis. 5. diſt. 45.

Quadraginta dierum abſtinentia indicatur Judæo baptizando. c. nè. 98. diſt. 4. de Conſecr.

Saracenos, non Judæos debemus perſequi. c. diſpar. 11. 23. q. 8. Judæi enim ubique ſervire parati ſunt. cit. c.

Cum Judæis non eſt manducandum, nec habitandum, nec ab eis medicina accipienda eſt. c. nullus. 13. c. omnes. 14. 28. q. 1. c. Judæi. 5. de Jud. & Sar. Si Clericus hoc præſumpſerit, deponatur; ſi Laicus, excommunicetur. cit. c. nullus.

Judæi debent uti habitu, per quem à Chriſtianis diſcernantur. c. in nonnullis. 15. de Jud. & Sar.

Judæi cogendi ſunt ad remittendas Uſuras Chriſtianis. c. poſt. 17. c. penult. de Uſur.

Judæi coguntur decimas ſolvere. c. de terris. 16. de decim. c. quanto. de Uſur.

Judæi compellendi ſunt ad ſolvendas Eccleſiis decimas, vel oblationes, quas Eccleſiæ à Chriſtianis de domibus & poſſeſſionibus eorum accipere conſueverant. cit. c. quanto.

Officia publica non ſunt Judæis committenda. c. nulla. 14. diſt. 54. c. cùm ſit. 16. c. penult. de Jud. & Sar.

Qui committunt, Sacrilegium committunt. c. conſtituit. 31. 17. q. 4. Et veluti ſacrilegi excommunicentur.

Nimis abſurdum eſt, ut blaſphemus Chriſti, in Chriſtianos vim poteſtatis exerceat. c. cùm ſit. de Jud. & Sar.

Judæo ad publicum officium promoto, prohibetur commercium Chriſtianorum, donec depoſuerit officium; & in uſus Chriſtianorum pauperum reſtituet inde acquiſita, ſecundùm Epiſcopi providentiam. cit. c.

Si Judæis & paganis jura regalia vendantur, ad ea colligenda præficiendus eſt Chriſtianus non ſuſpectus. c. Ex ſpeciali. 18. eod.

Judæi Chriſtianos accuſare non poſſunt. c. pagani. 2. q. 7. c. definimus. 4. q. 1.

Judæi teſtes eſſe non poſſunt. c. non poteſt. 2. q. 7.

Chriſtianus contra Judæum admittitur teſtis in omnibus cauſis. c. Judæi. 21. de teſtib. & atteſt.

Judæi, privilegiis non obſtantibus, poſſunt convinci in criminalibus, & civilibus per Chriſtianos teſtes. Clem. c. 1. de teſtib. Et ſi utantur Chriſtianorum regum privilegiis, ſubtrahitur illis commercium Chriſtianorum. cit. c.

Judæi poſſunt retinere antiquas Synagogas, novas erigere prohibentur. c. Judæi. 3. c. Conſuluit. 7. de Jud. & Sar.

Judæus Clericum percutiens, temporaliter punitur, & læſo ſatisfacere debet. Et ſi de facto puniri non poſſit, interdicitur illi Chriſtianorum commercium, donec ſatisfiat injuriam paſſo. c. poſtulâſti. eod.

Nisì Judæus ad fidem acceſſerit, ſeparetur ab Uxore fideli. c. Judæi. 28. q. 1.

Chriſtiani non miſceant cum Judæis connubia. c. ult. 28. q. 1.

Liberi Judæorum ſequi debent fidelem. c. Judæi. 28. q. 1.

Judæi in die paſſionis Domini non debent in publicum prodire, nec in contumeliam creatoris proſilire. c. in nonnullis. de Jud. & Sar. clauſa tunc oſtia & feneſtras habeant. c. quia. 4. eod.

Judæus converſus ad Eccleſiaſticum Beneficium promoveri poteſt. c. Eam te. de reſcript.

Judex.

Judex dictus eſt, quaſi jus dicens populo, ſive quòd jure diſceptet; jure autem diſceptare, eſt juſtè judicare: Non eſt autem Judex, ſi non eſt in eo juſtitia. c. juſtum. §. Judex. 23. q. 2. c. forus. §. Judex de V. S.

Judex alius eſt ordinarius, alius arbitrarius. c. à Judicibus. 33. 2. q. 6.

Judices ordinarii ſunt, qui à Papa, ut Eccleſiaſtici, vel ab Imperatore, ùt ſeculares, legitimam poteſtatem accipiunt. cit. c. ead. & c. Judices. 11. q. 1.

Arbitrarii judices ſunt, qui nullam poteſtatem habentes, cum conſenſu litigantium in judices eliguntur, in quos compromittitur, ut communi ſententiæ ſtetur. c. à judicibus. 33. 2. q. 6.

Arbitratiorum Judicum alii ſunt ordinarii & arbitrarii, qui videlicet ordinariam poteſtatem habentes, à litigantibus eliguntur ad arbitrandum, qui non ſunt ſuæ ditioni ſuppoſiti. Et ab his, etſi ùt arbitrarii ſedeant, & non ùt ordinarii, privilegio tamen ordinariæ dignitatis poteſt appellari. cit. c.

Arbitrarii tantùm Judices ſunt, qui nullam legitimam poteſtatem habent; & ab his appellari non poteſt: ipſi enim ſibi imputent, qui tales elegerunt. c. ſi quis. 36. §. arbitrarii. 2. q. 6.

Aliqui prohibentur eſſe Judices *naturâ*, ut ſurdus & mutus, perpetuò furioſus, & impubes, quia judicio caret: item infamis. Aliqui *Lege*, qui à Senatu motus eſt. Aliqui *moribus*, fœminæ & ſervi: idque civili jure ſic ſtatutum eſt, ut hi civilibus officiis non fungantur. c. 1. §. tria ſunt. c. infames. 3. q. 7.

Judex omnium eſt Papa; ſed hujus nemo. c. patet. & ſeq. 9. q. 3.

Judices laudabiles ſunt, in quibus nec ira, nec furor, ſed ratio dominatur. c. illa. 67. & ſeqq. 3. 11. q. 3.

Judicibus magis cordi ſit veritas, quàm voluntatis obedientia. c. judicet. in fin. 3. q. 7.

Judicum ſuſpectorum inſidias declinare, naturale eſt. c. quòd ſuſpecti. 3. q. 5.

Judicis dolus non debet imputari eis, qui non ſunt in culpa. c. ſi compromiſſarius. 37. de Elect. in 6.

Judici nocet judicandi temeritas, non ei, qui judicatur. c. temerarium. 49. 11. q. 3.

Judices, teſtes, Inquiſitores corrumpere non licet. c. ult. de coll. deteg.

Judici uni non creditur in præjudicium alterius. c. cùm. 28. de teſtib. Imò ei creditur, ſi cauſa ſubſit. c. cùm parati. 19. de Appell.

Judices debent dari, quos reus elegit, vel illius cum conſenſu, ſancta ſedes delegavit. c. Judices. 11. q. 1.

Niſi omnes Judices citent, ad ipſorum citationem comparere non tenemur. c. prudentiam. 21. de offic. deleg.

Sub judice ſuſpecto periculoſum eſt litigare. c. cùm inter. 5. de Except.

Quæ fecit Judex præſumitur legitimè facta, quàm diu contrarium non oſtenditur. c. Bonæ. 23. de Elect.

Judex in erroris labyrinthum intricando impingit, qui antè judicat, quàm intelligat. c. 1. Diſt. 29.

Judex ad cujus loquelam vita minimè concordat, ſæpe immeritos damnat. c. plerumque 88. 11. q. 3.

Judex criminoſus cùm ſententiam in alterius crimen profert, ſe ipſum damnat. c. Sacerdos. §. item in Evangelio. 3. q. 7.

Judex inferior Superiorem judicare non poteſt, nec debet. c. inferior. 4. & ſeqq. 5. Diſt. 21.

Judex nec debet eſſe facilis ad credendum, nec ad vindictam ferendam. c. ſi quid. 23. Diſt. 86. c. ſi quid. 15. q. 7.

Judex reum puniendo reddit bonum pro malo. c. ſex. 23. q. 3.

Judex non judicabit in tenebris. c. conſuluit. 24. de offic. deleg.

Judex ſinè accuſatione damnare non debet. c. ſi quis poteſtatem. 23. q. 4. c. de manifeſta. 2. q. 1.

Judex alterius eſſe debet, qui non habet in ſe ipſo, quod condemnet. c. judicet. 3. q. 7.

Non poteſt quis judex eſſe in cauſa propria. c. Bonæ in fin. 51. de Appell.

Juſtum judicium Judici non licet vendere. c. cùm 10. de vit. & honeſt. Cleric. c. non licet. 71. 11. q. 3. c. non ſanè. in princ. 14. q. 5.

Judex non præſumitur, ex quo non conſtat de facto. c. cùm. 15. de reſtit. ſpoliat.

Non licet coram Extraneis & alienis Judicibus cauſam ſuam agere, relictis propriis. c. irritam. cum ſeqq. 4. 3. q. 6. Niſi aliter decreverit ſedes Apoſtolica. c. unaquæque. ead. Et niſi per Appellationem ad alium Judicem cauſa devolvatur. c. neminem. ead.

Judex eſſe non poteſt, qui inimicus eſt. c. ult. 3. q. 5.

Judex non poteſt condemnare crimen, quod ei ſoli notum eſt. c. ſi. 19. 2. q. 1.

Judex, Actor, reus, & tres Teſtes in judicio requiruntur. c. nullus. 4. q. 4. c. multi. 2. q. 1. c. forus. 10. de V. S.

Judex, accuſator & teſtis nemo ſimul eſſe poteſt. cit. c. nullus & multi.

Tanta eſt judicialis authoritas, ut ſemper pro Judice præſumi debeat, donec contra ipſum aliquid legitimè comprobetur. c. in præſentia. 6. de renunt.

Judex eſſe non poteſt damnatus L. Julia repetundarum. c. ult. §. hodie. 1. q. 1.

Judex debet eſſe vir honeſtus, literatus, providus. c. in noſtra. 4. §. Nos verò de procurat.

Infamis, Judex eſſe non poteſt. c. Infamis & ſeq. in princ. 3. q. 7. nec ſervus, c. ſciſcitarus. 13. de reſcript.

A Judice factum, quod ad officium ejus non pertinet, ratum non eſt. c. Ea, quæ fiunt. 26. de R. I. in 6.

Si Judex litem ſuam fecerit, & malè judicaverit, punitur. c. temerarium. 49. c. ſi quis dixerit. 57. c. nolite. § fin. 86. cum c. ſeq. 11. q. 3.

Judex bonus nihil ex arbitrio facit, ſed juxta leges & jura pronunciat. c. judicet. § bonus. 3. q. 7.

Judex propter amicitiam poteſt alicui remittere pœnam. c. niſi, 3. de Offic. Leg.

Proſecutio pœnæ, non Judicantis voluntati mandatur, ſed Legis authoritati reſervatur. c. ſi quem. 8. §. nam ut, 2. q. 3.

Experiri debet Judicis authoritatem, qui defenſionis copiam ſubtrahit adverſario. c. conſtitutis. de teſtib. & atteſt.

Judex, qui contra juſtitiam & conſcientiam aliquod fecerit gravamen, partis alterius per gratiam, vel ſordes, condemnandus eſt parti læſæ in æſtimationem litis, & ab officio per annum ſuſpendendus, c. 1. §. ſi quis. de ſent. & re judic. in 6.

Judex munera non debet accipere; quia munerum acceptatio, veritatis eſt prævaricatio. c. qui rectè 66. c. non licet. 11. q. 3. c. non ſane 14. q. 5.

Judex etiam rectè judicando, ſi temporale præmium ex ſpectat, fraudem perpetrat. cit. c. qui rectè. Et bonis malè utitur. ibid.

Judex lucri cupidus cito vendit judicium. c. pauper. 71. 11. q. 3.

Judex ſecundùm leges damnando facinoroſum, non peccat, quia non ipſe damnat, ſed Lex. c. Judex. & ſeq. 23. q. 5.

Si per meum Judicem ſtat, quò minùs faciam, non per me, mihi non imputatur. Si autem. 9. de reſcript.

Judex per Generalem Clauſulam, in reſcriptis poſitam delegatus, ante expreſſionem perſonarum, vel rerum, habet jurisdictionem habitu, non actu, & non poteſt eam exercere. c. Paſtoralis. 14. §. quoniam. de reſcript.

Judici, ſicut jurisdictio, ſic & cætera, ſinè quibus explicari non poteſt, intelliguntur eſſe commiſſa. c. ſuſpicionis. 39. de Offic. Deleg.

Judex ordinarius vel delegatus per negligentiam vel malitiam amittit jurisdictionem. c. prudentiam. 21. eod.

Judicis jurisdictio per appellationem ſuſpenditur. c. ſi à Judice. de Appell. in 6.

Quando Judex dicit, ſe non habere jurisdictionem, ſtatim eam amittit; nec in cauſa illa ulteriùs procedere debet, etſi juſtè pronunciet. c. ſignificantibus. 38. de offic. deleg.

Judex amittit jurisdictionem, poſtquam remiſit negotium ad ſuum ſuperiorem, & ſi quid poſtea fecerit, nihil valet. c. licet. 5. de Offic. Legat.

Judex minor, non poteſt exercere ſuam jurisdictionem, præſente majore. c. antiqua. 23. de privileg.

Judex major, non poteſt impedire jurisdictionem minoris. c. ſtuduiſti. 2. de Offic. Legat.

Judicis jurisdictio ſuſpenditur, quouſque ſuper aliqua cauſa conſulatur ſuperior. c. ſanè. 2. de offic. deleg.

Judicis ordinarii jurisdictio tollitur, ſi omnia alicujus negotia uni delegato committuntur. c. ad hæc. 10. de reſcript.

Poſtquam Papa cauſam ad ſe revocavit, proceſſus ab inferiore judice factus, non tenet. c. ut noſtrum. de Appell.

Judicis poteſtas non expirat, ſi per cavillationem cauſa prorogetur ultra triennium. c. penult. de Judic.

Judicis jurisdictionem impedientes, graviter puniuntur. c. conſtitutis. 45. de teſtib.

Cùm ſuper proceſſu Judicis dubitatur, an ſit legitimus, ſuper hoc inquirendum eſt. c. conſtitutis. 46. eod.

Judici licet alterius ſubditum defenſare, & fovere, ſed non judicare. c. ſcriptum. 6. q. 3.

Judici extra territorium non paretur impunè c. ut animarum. 2. de Conſtitut. in 6.

Confeſſio coram Judice non ſuo facta, non præjudicat confitenti. c. Et ſi. 4. de Judic.

Facti quæſtio in arbitrio eſt judicantis. c. ſi quem. §. nam ut. 2. q. 3.

Privatorum conſenſus eum ſibi Judicem conſtituere poteſt, qui Jurisdictioni præeſt. c. ſignificâſti. 18. de for. compet.

Inter Judices datos in principali cauſa, & Judices datos in cauſa Appellationis, non revocatur in dubium, quorum ſit jurisdictio. c. dilectus. 29. de reſcript. Vid. plura infrà, jurisdictio.

Judicis officium.

Judex Miniſter Dei eſt, ſi malos percutiat in eo, quòd mali ſint. c. qui malos. 23. q. 5.

Judex debet attendere, ut debitæ ſolennitates ſerventur in judiciis, quibus omiſſis, judicium redditur fruſtratorium. c. cauſam. de Judic.

Judex nè facilè crede, antè audita diligenter inquire, nec præcipitanter judica. c. nullum. 10. 30. q. 5.

Contra inauditam partem nihil definiat Judex. c. 1. de cauſ. poſſ. & propriet.

Judex bonus examinat cauſæ merita, non mutat. c. judicet. §. bonus. 3. q. 7.

Judex nihil poteſt facere contra poteſtatem ſuæ jurisdictionis. c. cùm ſuper. 23. c. cùm cauſa. 27. de offic. deleg.

Judex debet eſſe certus, ac determinatus. c. ad hæc. 10. de reſcript.

Judex, qui ultimò datur, formam literarum debet inſpicere. c. Ex parte. 2. eod.

Judex debet habere Notarium, vel duos viros idoneos, qui ſcribant acta Judicii, aliàs non creditur ei ſuper proceſſu, niſi in quantum per acta, vel alias probationes conſtabit. c. quoniam. de probat. Si non habuerit, & aliquid difficultatis emerſerit, per ſuperiorem punietur. cit. c.

Judex ſuppleт, quod advocati omittunt. c. Bonæ. 3. de Poſtul. Prælat.

Judex ſtateram geſtet in manibus, lancéſque appendat æquo libramine. c. 1. de ſent. & re judic. in 6.

Judex non debet judicare ex odio, ſavore, timore, præmio, cit. c. & c. ſi Epiſcopus. §. ſi. 4. 11. q. 3. Et nullam malevolentiam vel indignationem oſtendere debet. c. cùm. P. 7. de purg. Canon.

Judices in judiciis ferendis habeant præ oculis ſolum DEum. cit. c. 1. de ſent. & re judic. in 6.

Judices litium diſpendia, æquitate debent coarctare. c. diſpendia. 3. de reſcript. in 6.

Judici licet de temporalibus legibus judicare, dum conſtituuntur; ſed ſecundùm eas judicare debet, cùm conſtitutæ ſunt. c. in iſtis. 3. diſt. 4.

Judex debet habere curam & diligentiam, ut ſalva ſit rerum probatio. c. quoniam. 5. ut lit. non conteſt.

Judex ſolùm de re, quam cognoſcit, debet judicare. c. cùm ſuper. 4. de Cauſa poſs. & propr.

Judex ex ſignis evidentibus poteſt judicare. c. Paſtoralis, 5. in fin. eod.

Si Judex non ſervat formam mandati, irritum eſt ipſo facto, quod facit. c. Piſanis. 19. de reſtit. ſpoliat.

Judex ordinem rerum debet inquirere. c. judicantem. 30. q. 5. c. in primis. 2. q. 1.

Judex ſinè ſuo Conjudice non debet procedere. c. ſciſcitatus. 13. de reſcript. Secùs, ſi ille ſe excuſet. cit. c.

Ab eodem Judice cauſa poſſeſſionis & proprietatis debet determinari. c. 1. de Cauſ. poſs. & propr.

Quæ facit Judex, ſi ad ejus officium non ſpectant, viribus non ſubſiſtunt. c. Ea, quæ. 26. de R. J. in 6.

Judex donec plenè inſtruatur, de cauſa cognoſcere debet. c. ſicut. 22. de ſponſalib.

Judex errorem ſuum revocare debet. c. qualiter. 17. de accuſat.

Judex ex eventu cauſæ majoris, æſtimabit, an permittendum ſit adverſarium reaccuſare; ſi accuſans de levioribus, ab accuſato de gravioribus ſtatim reaccuſetur. c. ult. 3. q. 11.

Quando Judici intra certum tempus decidenda lis committitur, tunc à tempore, quo reſcriptum accepit, incipit tempus currere. c. ſuper eo. de Appell.

Judex non debet ſe applicare ad unam ſpeciem probationis. c. in præſentia. 6. de renunt.

Judex, quæ acta ſunt in judicio, debet diligenter inveſtigare. c. ſuper. 27. §. intentionis. de offic. deleg.

Judex ex officio ſuo poteſt procedere contra criminoſos manifeſtos, licèt non accuſentur. c. cùm. 15. de uſur.

Judex in notorio procedit, nemine accuſante. c. Evidentia. 9. de accuſ. Judicis tamen non eſt ſinè accuſatore damnare. c. ſi quis. 31. 23. q. 4.

Judex debet etiam circumſtantias delicti attendere, augentes vel minuentes, malitiam videlicet, quantitatem, qualitatem delicti: ætatem, ſcientiam, ſexum, conditionem delinquentis, tempus, locum, ubi committitur. c. ſicut. 6. de homicid. c. judicantem. 30. q. 5. c. in primis. 2. q. 1. c. quæreati. 20. de V. S.

Judex proſequitur accuſatore & accuſato deſiſtente. c. crimina. 2. de Collus. deteg.

Judex poteſt alterius ſubditum judicare ratione criminis commiſſi in ſuo territorio. c. placuit. & ſeq. 6. q. 3.

Judex ſecularis degradatum puniens non incidit in Canonem. c. cùm nobis. 10. de Judic.

Judex non debet judicare ſecundùm conſcientiam; ſed ſecundùm ea, quæ probantur. c. ſi Sacerdos. 2. de Offic. Ordin. c. judicet. 3. q. 7.

Judex primùm ad componendum debet laborare. c. ult. de tranſact. c. 1. de mut. petitionib. c. Ex parte. 5. de ſepult.

Judex ſemper debet inclinare in humaniorem partem. cit. cc.

Prohibetur Judex L. Julia recipere arbitrium ejus rei, de qua Judex eſt, & in ſe compromitti jubere. c. infames. §. ſi quis verò. 3. q. 7. Et ſi ſententiam dixerit, non eſt exequenda pœna. cit. §.

Judex ſicuti audit, ità judicat. c. judicet. 3. q. 7.

Judex providere debet, an perſona, quæ agit, vel defendit, ſit legitima. c. Cauſam. 9. de Judic.

Etſi quædam vera ſint, Judex non credat, niſi demouſtrentur. c. quamvis. 75. 11. q. 3.

Judex cùm circumventus eſt, iterum debet de cauſa cognoſci. c. cùm 18. de ſent. & re judicat.

Judicem oportet frequenter interrogare, nè quid prætermiſſum fortè remaneat, quod annecti conveniat. c. judicantem. 30. q. 5.

Judicis literas falſans, debet privari eo, ſuper quo litigatur; ob hoc tamen non acquiretur jus alteri parti. c. olim. 25. de reſcript.

Judicis copiam habens, niſi literis impetratis infra annum utatur, auctoritate ſecundarum poteſt conveniri; licèt de prioribus non fecerint mentionem. c. plerumque. 23. eod.

Judicis mandato quod quis facit, dolo facere non videtur, cùm habeat parere neceſſe. c. Quod quis. 24. de R. J. in 6.

Judicis ordinarii literis ſtatur. c. ad probandum. 24. de ſent. & re judicat.

Judicis officium eſt reum certificare ſuper libello obſcuro, vel citatione. c. ſignificantibus. 2. de libell. oblat.

Nullus literas Judicum, illis ignorantibus debet aperire. c. cùm olim. 33. de offic. deleg.

Diverſis Judicibus eadem cauſa committi non debet. c. Ex tenore. 16. de reſcript. Poteſt tamen coram diverſis Judicibus, & inter plures perſonas eadem cauſa tractari. c. conſtitutus. 30. de teſtib.

Coram primis Judicibus acta litis, ordinariè facta, fidem faciunt coram ſecundis. c. ult. de probat. Et aliis Judicibus, ad quos cauſa pervenerat, acta prioris judicii danda ſunt, & poſſunt ad hoc compelli. cit. c.

Coram

Coram Judice citaote, citatus cauſam proſequi tenetur, licet poſt citationem mutârit forum. c. penult. de for. compet.

Judicis officium circa Appellationem. Vid. etiam Apellatio.

Si Judex eſt adverſus, appellare licet. c. ſi quis. 21. 2. q. 6.

A Judice jurisdictlooem exeqoente non appellatur. c. conſuluit. 29. de Appell.

Judex à quo appellatur, debet dare dimiſſorias appellaoti ad eum, ad quem appellatur, cootioentes, qualiter appellaverit. c. poſt. 3. 2. q. 6. c. 1. in princ. c. ut ſuper. 4. de Appell. in 6.

Licèt Judex appellaotl ioſtanter petenti, Apoſtolos noo dederit, non nocebit appellanti. cit. c. poſt.

Judex requiſitus, ſi tradit Apoſtolos, & poſtea procedit in cauſa, noo valet proceſſus, niſi renunciatum fuiſſet appellationi. c. ut ſuper. 4. c. ab eo. 6. de appell. in 6.

Judex cùm legitimam exceptionem propoſitam non admittit, appellatur. c. cùm cauſa. 22. de offic. deleg. Idem de excuſatione. c. cùm ſuper. 23. eod.

Judex poteſt mutare ioterlocutoriam; quo facto, appellatio propter hoc interpoſita, locum noo habet. c. cum ceſſante. 60. de Appell.

Judex poteſt compellere appellantem, ut appellatiooem proſequatur. c. ad hæc. 27. eod.

Judex poteſt revocare gravamen, ut appellaos cogatur recedete ab appellatione. c. ex parte. 47. eod.

Judex, nisì quis proſequatur appellationem infra terminum ſibi ſtatutum, eo elapſo procedit, tanquam citatus peremptoriè non veniſſet; datur tameo juſtam cauſam oſteodenti biennium. c. ad aures. 53. c. direCtæ. 39. c. conſtitutus. 45. de Appell. c. cùm. 8. de ſent. & re Judic.

Judex à quo, nihil poteſt agere, donec Appellationis cauſa finita ſit. c. cùm. 20. de accuſat.

Judex appellantem ulteriùs citare non tenetur, nisì fors appellationi renunciaverit. c. ult. de dol. & contum. in 6.

Judex, qui oon poteſt adiri, nisì per viam appellationis, oon poteſt de cauſa principali cognoſcere, licèt partes cooſeotiant, oisì priùs diſcutiat de virib. appell. c. 1. in princ. de for. compet. io 6.

Judex videns periculum ex mora imminere, præcipit, io appellatione procedi, ooo obſtante compromiſſo, vel partium cooſenſu. Clem. c. quamdiu. 4. de appell.

Judex à quo compellere non poteſt appellantem, ut citatus compareat, & à gravamine ipſius, veritatem probet. c. ſi à judice. eod. in 6. Si tamen ioterlocutoriam revocavit, citare appellantem poteſt: quem, nisi compareat, condemoat, ùt contumacem. cit. c.

Judex non poteſt appellanti præfigere terminum redeundi. c. Ex inſinuatione. 50. de Appell.

A Judice, ſi ante litem conteſtatam aliquid innovat, vel diem aſſignatum ſioè cauſa prævenit, licitè appellatur. c. ſignificaote. 69. eod.

Judex ſuperſedebit utrique quæſtioni, ſi principalis non poteſt decidi ſinè incidente, ſuper qua appellatum eſt. c. ſuper 10. eod.

Judici à quo, non debet oocere Appellatio, nisì iniquo animo, vel cupiditate aliqua, aut gratiâ depravatus, judicaverit. c. Hoc etiam. 2. q. 6.

Judici à quo, ſubjicitur appellans in aliis cauſis. c. Romana. 3. §. cùm verò. de Appell. in 6.

Judex, qui ſententiam pronnoclavit, ſi poſt dictam ſeotentiam copiam ſui noo ſecerit, condemnatus appellare poterit. c. Biduum. 29. §. Dies. 2. q. 6.

De Judice Appellationis.

Judices Appellationis cognoſcere debent, an ſit legitimè appellatum. c. Dilectus. 29. de reſcripr.

Judex appellationis non debet citare appellatum, oisì ei conſtet appellationem fuiſſe ioterpoſitam ex juſta & rationabili cauſa. c. Romana. 3. §. cùm autem. de Appell. in 6.

Judex Appellationis iniquè appellantem remittere debet ad Judicem principalem. c. cùm. 5. de Appell.

Judex Appellationis poteſt proſequi caoſam Appellationis, ſi periculum immineat, neutrâ parte illam proſequi volente. c. oblatæ. 57. eod.

Judex Appellationis debet ſententiam latam vel confirmare, vel infirmare. c. Ex literis. 4. in fin. de io integr. reſtit. Vel in quibusdam coofirmare, & in quibusdam infirmare. c. Raynutius. 16. de Teſtam.

Judex Appellationis debet revocare attentata poſt ſententiam, etiam ante Appellationem, & noo taotùm poſt. c. non ſolùm. 7. de Appell. in 6. Secùs de attentatis ante ſeotentiam, oisì appellationis cauſam, veram eſſe conſtiterit: & Judici à quo, inhibetur procedere. cit. c.

Coram Judice Appellationis, litis conteſtatio facienda eſt. c. Raynaldus. 18. de Teſtam.

Poteſt quis coram Judice appellationis, aliam exprimere cauſam, quàm in appellaodo expreſſerit. c. Conſtitutis. 46. de Appell. Vid. V. Appellatio.

De Judice Delegato. Vid. V. Delegare.

Judex ordinarius non debet violenter reſiſtere delegato, oec impedire officium ejus. c. ſi quando. 8. de offic. deleg.

Judices delegati debent gratis judicare, nec exigere poſſunt Decimam vel etiam quotam litis, etiamſi hoc habeat conſuetudo. c. cùm 10. de vit. & honeſt. Cler.

Judex delegatus tenorem reſcripti tenetur inſerere citationi. c. præterea. 2. de dilat.

Coram Judice delegato conventio fieri poteſt. c. 1. de mur. petit.

De Judice Eccleſiaſtico. Vid. etiam V. Epiſcopus.

Ordinarius Judex ſubjectus Epiſcopo, ſi Parœcianum ſuum excommunicavit rationabiliter, Epiſcopus eam cenſuram tueri debet, & eam ſinè ſatisfactione, & conſcientia proferentis relaxare non debet, c. cùm. de Offic. Ordin.

Si Sacerdos, ſi Epiſcopus, non ùt Judex, vel homo; ſed ùt Deus, ùt quia ei confeſſus eſt, alicujus crimen reſciat, poterit eum arguere, non quidem nominatim; ſed indeterminatè. c. ſi Sacerdos. de Offic. Ordin.

Ordinarius loci. poteſt negligentiam delegati Papæ ſupplere, non obſtante, quòd cauſa fuerit delegato commiſſa, c. ſignificavit, de Offic. Ordin.

Judex ordinarius, non poteſt ſe intromittere de his, quæ fiunt à delegato Papæ. c. Paſtoralis, 11. eod.

Si Papa Epiſcopo mandat per reſcriptum, ut ſubditos ſuos corrigat, non facit ex hoc ipſo illum delegatum. ideo ab eo poterit appellari, ad proximum ſuperiorem, periode ac ſi nullum mandatum Papa feciſſet. c. licet. eod.

Judex ordinarius, cui ex officio incumbit abſolvere ab Excommunicatione, puta, pro injectione manuum violentarum in Clericum, poteſt alteri abſolutionem demandare. c. ult. eod.

Epiſcopus non debet quemlibet depoſitum Judici tradere ſeculari. c. Etſi. 5. de adulteriis. de Judic.

Clerici de omni crimine coram Judice Eccleſiaſtico conveniantur, nec valet conſuetudo in contrarium. c. Clerici. eod. Et Judex ſecularis nullum Clericum diſtringere vel condemnare audeat. c. 2. de for. compet.

Mulier laicum coram Judice Eccleſiaſtico convenire non poteſt, niſi ſuper cauſa Eccleſiaſtica, vel in defectu Judicis ſecularis. c. Ex tenore. eod.

Miſerabilis perſona poteſt laicum coram Judice Eccleſiaſtico interdicto *unde vi* convenire, etſi res ſubtracta dicatur feudalis. c. Ex parte. eod.

Judex Eccleſiaſticus poteſt retractare ſententiam iniquam Judicis ſecularis. c. Eccleſia. 10. de Conſtitut. c. ult. de for. compet.

Judex Eccleſiaſticus faciens Clericum verberari per laicum, etiam causâ diſciplinæ, excommunicatus & ipſe & verberans, pro abſolutione tenentur ire ad Papam. c. Univerſitatis. 24. de ſent. Excomm.

Judex Eccleſiaſticus compellit deſiſtere Judicem ſecularem, qui vult Clericum ad debita, etiam liquida ſolvenda compellere. c. ſeculares. de for. compet. in 6.

Apud Judicem Eccleſiaſticum etiam laicus convenitur ratione juramenti, ut illud ſervet. c. ult. eod. in 6.

Judex qui refert negotium ad Papam, debet facere mentionem de exceptionibus propoſitis, & de toto proceſſu. c. in noſtra. 4. in fin. de Procurat.

Clericus ad Judicem ſecularem confugiens, communione Eccleſiæ privetur. c. 1. 21. q. 5. Nè quidem ad Imperatorem licet confugere. c. ſi quis. 3. c. ſi quis. 5. ead.

Judex Eccleſiaſticus poteſt Judicem laicum compellere, ut excommunicatos ab actibus judiciariis eis prohibitis repellat. c. decernimus. de ſent. Excomm. in 6.

Si captus à Judice laico clamet, ſe eſſe Clericum, negante hoc judice, cognitio hujus ad judicem Eccleſiaſticum ſpectabit. Si autem notoriè vel publicâ famâ, vel communi æſtimatione habetur pro clerico, ſtatim remittet ad Eccleſiaſticum judicem, ante cognitionem de Clericatu. Idem eſt de eo, qui ante capturam non ſe gerebat publicè pro laico, & in captura deprehenditur in habitu, & tonſura Clericali. Aliud eſt, ſi antè ſe gerebat publicè pro laico, & pro tali communiter habeatur; in captura autem deprehenditur in veſtitu clericali: tunc enim non remittitur, donec ſe probaverit Clericum. Interim tamen Judex nihil in illum exercere debet. c. ſi Judex. eod. in 6.

Eccleſiaſticus Judex poteſt compellere laicum Judicem ad juſtitiam faciendam. c. vergentis, 10. de Hæret. c. ult. de maled.

Judex in cauſis ſpiritualibus ex duobus Procuratoribus non in ſolidum datis, eligere debet magis idoneum, qui ſolus proſequi poterit, nec alius admittitur, niſi primo legitimè excluſo. c. ſi duo. 6. in fin. de Procurat. in 6.

Judex Eccleſiaſticus poteſt cognoſcere de judicio ſeculari in cauſis peregrinorum, & pauperum. c. Ex parte. 15. de for. compet. Si vacat Imperium. c. licet. 10. eod. Si judex ſecularis eſt negligens. c. Ex tenore 11. eod. Si eſt terra Eccleſiæ. c. ſi duobus. 7. de Appell. ſi quis malè fecit Eccleſiæ. c. cùm ſit. 8. de for. compet. In denunciatione ratione criminis. c. novit. 13. de Judic. ratione connexionis. c. de prudentia 3. de donat. int. Vir. & Uxor. c. quanto. 3. de judic.

Judex Eccleſiaſticus poteſt tradere ad pœnam priùs degradatum, ſecundùm legitimas conſtitutiones inferendam. c. ad falſariorum. 7. de crim. falſi.

Judex Eccleſiaſticus poteſt ad famam reſtituere. c. cùm te. 23. de ſent. & re judic.

Judex Eccleſiaſticus pœnam pecuniariam exigere non debet. c. licet. 9. de pœnis.

Coram Judice Eccleſiaſtico poſſunt Clerici laicos convenire. c. Ex parte. 2. de alieo. judic. mut.

Coram Judice ordinario, vel coram publicis perſonis, ſi Ordinarius haberi non poteſt, proteſtetur is, qui copiam Judicis delegati habere non poteſt. c. Paſtoralis, 11 de Offic. Ordin.

Coram Judice Eccleſiaſtico debet tractari cauſa juris Patronatûs. c. examinata, 15. de Judic.

Apud ſecularem Judicem nunquam accuſare licet Epiſcopum vel Clericos. c. nemo. c. continua. c, relatum. 11. q. 1. Nec Clerico Clericum. c. nullus. ead. Si comparet in cauſa criminali, deponitur; in cauſa verò civili, perdit, quod evicit. c. placuit. ead. quia Clerici Judices ſuos habent. c. continua. c. Silveſter. in fin. c. de diverſis. c. Clericus & ſeq. ead. Secùs ſi fiat Epiſcopo permittente. c. Clericum. ead.

Magiſtratus jubens Epiſcopum ad Judicem ſecularem pertrahi, vel in civili, vel in criminali cauſa, amiſſione cinguli damnetur. c. nullus. 8. ead.

Judici ſeculari traduntur Clerici Epiſcopum ſuum contemnentes. c. ſi quis Sacerdotum. & ſeqq. 2. ead.

Judici Eccleſiaſtico debet remitti Clericus delinquens captus à ſeculari Judice. c. Judex. 12. in princ. de ſent. Excomm. in 6.

De mandato Judicis Eccleſiaſtici licitè poteſt laicus Clericum capere. c. ſi Clericos. 15. eod. in 6.

Quando Judex Eccleſiaſticus etiam ſecularis Judicis officio fungi poſſit.

Poteſt in cauſis peregrinorum & pauperum. c. Ex parte. 15. de for. compet. item vacante imperio. c. licet. eod. Item ſi Judex ſecularis negligenter juſtitiam adminiſtret. c. Ex tenore. eod. Item ſi ſit terra Eccleſiæ. c. ſi duobus. de Appell. Item ſi conſuetudo invaluit, ut Eccleſia judicet in maleficiis. c. cùm ſit generale. de for. compet. Item in denuntiatione criminis. c. novit. de Judic. Item tatione connexionis, ùt de jure Patronatûs. c. quanto. eod. c. de prudentia. de donat. inter Vir. & Uxor. c. per Venerabilem. Qui filii ſint legit. Deniq; quando alibi difficile aut ambiguum judicium advertitur, juxta illud Deut. 17. Si difficile & ambiguum apud te judicium perſpexeris, inter ſanguinem & ſanguinem (per quod criminale intelligitur & civile) inter cauſam & cauſam (quod ad utrumque forum Eccleſiaſticum & civile pertinet) inter lepram & lepram (per quod Eccleſiaſticum & criminale notatur) & judicium inter portas videris variari, veniens ad Sacerdotes Levitici generis & ad Judicem, qui fuerit illo tempore, qui judicabunt tibi judicii veritatem. cit. c. per Venerabilem.

Quomodo Judices ſe habere debent ad partes litigantium, Teſtes, Terminos &c.

Judex etiam delegatus poteſt providere advocatum parti, quæ non poteſt habere, & poterit dare domeſticum. c. 1. de Offic. Judicis.

Judex poteſt ſupplere defectum partis. c. Paſtoralis. 14. de Judic.

Judex debet de loco ſecuro providere partibus. c. penult. de probat. c. conſtitutis. 46. de teſtib. c. cùm dilectæ. 4. de confirm. util. c. cùm locum. 14. de Sponſalib.

Judex ex officio ſuo interrogare poteſt partes, ubicunque dubitat de facto, uſque ad ſententiam. c. cùm. 10. de fid. inſtrum.

Si Judex de jure dubitans, vult conſulere Superiorem, debet partibus conſultationis ſuæ Exemplar edere. c. intimâſti. 68. de Appell. aliàs conſultationi non creditur. ibid.

Judex poteſt compellere partes, ut arbitros eligant, qui de cauſa ſuſpicionis cognoſcant. c. ſecundò. 41. eod. Quæ ſi non fuerit probata, Judex in cauſa procedet. cit. c. c. legitima. 2. eod. in 6. Eâ verò probatâ, committit cauſam. cit. c. 41.

Judex non poteſt cogere peregrinos contrahentes in ſuo territorio, ut coram ſe reſpondeant, niſi ibi inveniantur. Si tamen malitioſè ſe occultent, nè citentur, vel citati nolint comparere, poteſt Judex in poſſeſſionem bonorum, quæ in iſto territorio ſunt, mittere; vel miſſionem etiam in alia, quæ in alio territorio habent, bona, per alios ordinarios faciendam, decernere. c. 1. §. contrahentes. de for. compet. in 6.

Judex poteſt compellere partes ad componendum. c. cùm inter. R. 16. de Elect. niſi Judices utrinsque Partis allegationes audiverint, cauſa non dicitur ſufficienter inſtructa. c. ut animarum. 2. de conſtit. in 6.

Impedimentum Judicis non nocet cauſæ, nec partibus præjudicat. c. Ex inſinuatione. 50. de Appell.

Judicis Aſſeſſor nulli parti debet eſſe ſuſpectus. c. ſtatutum. 11. §. Aſſeſſorem autem. de reſcript. in 6.

Judex Appellationis, altera parte per contumaciam abſente, poteſt cognoſcere de gravamine. c. interpoſita 70. §. fin. de Appell.

Judex poteſt compellere partes in cauſa criminali, juramentum calumniæ facientes, ut perſonaliter coram ſe compareant. c. 1. de Judic. in 6.

Judex in cauſa appellationis partes citare debet, quarum altera niſi venerit, nec juſtam abſentiæ cauſam prætenderit, Judex eâ abſente poteſt procedere. c. Ei, qui. 41. 2. q. 6.

Judex non ad multitudinem teſtium reſpicere debet, ſed ad ſinceram teſtimoniorum fidem, & teſtimonia, quibus potiùs lux veritatis aſſiſtit. c. ſi teſtes. in princ. 4. q. 2. numerus teſtium in arbitrio Judicis eſt. c. cùm cauſam. 37. de teſtib. tempus comparendi. c. conſuluit. de offic. delegat.

Si teſtes omnes ſunt bonæ famæ, & ſine ſuſpicione, debet ſequi dicta omnium, ſi omnes concordant, & dicunt naturæ negotii competentia: Sin autem diſcordant, licèt in pari numero; tamen Judex debet ſequi eos, qui veriſimiliora & aptiora negotio dicunt, & qui ſunt ſinè omni ſuſpicione, licèt pauciores aliis. cit. c. ſi teſtes.

Judex teſtes examinare debet diligenter, & prudenter de ſingulis circumſtantiis, videlicet;

cet; de cauſis, loco, tempore, viſu, auditu, ſcientia, fama, inquirere. c. cùm cauſam. 37. de teſtib. & atteſt.

Judex, qui ex officio inquirit, iterum poteſt examinare teſtes, qui obſcurè dixerunt, poſt ipſorum publicationem. c. cùm clamor, 53. eod.

Judex ſi inquirit ex officio, lite non conteſtatâ recipiuntur teſtes. c. Quoniam. §. ſunt & alii. ut lit. non conteſt.

Judex poteſt per alium Judicem diſtantem teſtes examinare, qui depoſitiones eorum transmittat Judici proprio. c. conſtitutus. de fidejuſſ.

Judex, qui teſtes recipit vice alterius, ei debet ſignificare, quanta fides ſit eis adhibenda, cit. c.

Coram Judice ordinario teſtis jurans non debet compelli jurare in eadem cauſa coram delegato. c. præterea. 7. de teſtib. cog.

Judex quoties viderit expedire, exigit juramentum malitiæ, etſi de calumnia & veritate juratum ſit. c. in appellationis. 2. de juram. calumn. in 6.

Judices poſſunt ferre teſtimonium de iis, quæ coram illis facta ſunt. c. Inter. 11. de Exceſſ. Prælat.

Judex delegatus removeri debet, & alius ſubrogari, ob defectum teſtis, ut poſſit teſtificari, in cauſa, in qua datus eſt Judex. c. dilecto. 40. de teſtib.

A Judicibus competentibus puniantur, qui falsò & variè teſtimonia dixerunt, vel utrique parti prodiderunt. c. ſi teſtes. §. qui falsò. 4. q. 2.

Judicis negligentia, vel dolus non debet parti obeſſe, quò minùs poſt aperturam teſtimoniorum, iterum teſtes interrogentur. c. per tuas. 48. de teſtib.

Judicis ordinarii authoritate, Notarius, Tabellionis mortui notas in publicam formam redigere poteſt. c. penult. de fid. inſtrum. Vide etiam V. Teſtis.

Judex diſcretus in aſſignatione peremptorii, non debet jurisdictionem ſuam, niſi neceſſitas exigat, adeò coarctare. c. conſuluit. 24. de offic. deleg.

Judex non ſtatim poſt terminum peremptorium procedere debet. c. veniens. 13. de renunc.

Judex poteſt facere gratiam poſt terminum peremptorium, alium aſſignando. c. conſuluit. 24. de offic. deleg.

Judex debet ſtatuere terminum ad omnes dilatorias proponendas: poſt quem terminum non audiet, niſi in tribus caſibus, nempe dum fortè aliqua de novo competens dilatoria exorta eſt: vel is, qui voluerit eam opponere, fidem faciat juramento, ſe poſtmodum ad illius notitiam perveniſſe. c. Paſtoralis. de Except.

Judex poteſt ex cauſa abbreviare vel elongare tempus quadrimeſtre, quod datur condemnatis à jure, in cauſa pecuniaria. c. quod ad 15. de ſent. & re judic.

Judex debet terminum competentem præfigere ad appellationem proſequendam, ſi appellans nimis prolixum præfixerit. c. quamvis. 10. de Elect. in 6. c. perſonas. 4. de Appell. c. ad aures. 33. eod.

Judex annum ad proſequendam appellationem datum poſt abbreviare. c. cùm ſit. 5. de appell. Non autem prorogare, niſi juſta de cauſa. c. oblatæ. 57. eod.

Judex, vel appellans, ſi ſtatuerit terminum, neutra pars poteſt eum prævenire. cit. c.

Judex, niſi quis proſequatur appellationem infra terminum ſibi ſtatutum, eo lapſo procedit, tanquam citatus peremptoriè non veniſſet; datur tamen juſtam cauſam oſtendenti biennium. c. ad aures. 33. c. conſtitutus. 45. de Appell.

Judex ad terminum per ſe præfixum, ſi Apoſtolos non dederit petenti; vel petenti, Apoſtolos ſe daturum reſponderit, nullo termino ſibi præfixo: vel dixerit, ſe infra terminum juris velle dare; debet ab appellante, congruo loco & tempore, ſæpiùs & inſtanter uno contextu requiri, ut intra juris terminum exhibeat. Quod ſi Judex non fecerit, poteſt Appellans, ac ſi expreſsè Apoſtoli fuiſſent denegati, ex tunc appellationem proſequi. Clem. c. quamvis. 2. §. quod. eod.

Judicibus, vel alteri eorum, aliis abſentibus, ſi infra annum miſſionem paſſus, obtulit cautionem, licèt per eos, ſive per eum recepta non fuerit, annale tempus non currit miſſionem paſſo. c. cùm. 2. de eo, qui mitt. in poſſ.

Induciæ citatoriæ ſunt in Judicis arbitrio. c. ult. ut lit. non conteſtata.

Quomodo Judices ſe habere debent circa ſententiam.

Judex venalem ferens ſententiam, vel pretio pœnam imponens vel remittens, poteſt accuſari, & convictus removeri. c. jubemus. 126. 1. q. 1.

Judex ordinarius ſententiam delegati, etiam non juſtam, debet exequi, c. Paſtoralis. 28. de offic. deleg.

Judicis quamvis criminoſi ſententia tenenda eſt. c. ult. §. item. in fin. 3. q. 7.

Judex deputatus ad exequendam ſententiam, admittit exceptionem fraudis, ſeu nullitatis ſententiæ; non quidem ut ſuper ea pronunciet; ſed ut negotium ad ſuperiorem, qui judicavit, transmittat. c. de cætero. de ſent. & re judicat.

Stando vel ſedendo definitivam ſententiam pronuntiare poteſt, prout ipſi libuerit pronuntiare. Clem. 2. de V. S.

Judex non debet eſſe nimis feſtinus & celer ad ſententiam proferendam c. ult. de Elect. in 6. Clem. Paſtoralis. 2. §. Quod ſi de ſent. & re judic.

Judices in dictandis ſententiis nullo furore, levitate & præcipitatione ducantur. c. ſummopere. 70. 11. q. 3. rem dubiam non definiant certâ ſententia. c. Grave. 74. ead.

Judex debet rectam ſententiam ferre, nulli contra juſtitiam parcere, jus ſuum cuique tribuere. c. Ex ore. 17. de privileg.

A Judice non ſuo ſententia lata non valet. c. licet. 5. de Offic. Legat. c. nullus. 9. q. 2. Sive condemnet, ſive abſolvat. c. à nobis. 21. de ſent. Excomm. Nec præjudicat condemnato. c. Etſi. 4. de Judic.

Non eſt neceſſe, ut Judex omnia moventia exprimat in ſententia. c. ſicut. 16. de ſent. & re judic.

Judicis ſententia injuſtè prolata viribus caret. c. injuſtum. 89. 11. q. 3.

Judices in ferendis ſententiis concordes eſſe debent. c. non poteſt. 3. de ſent. & re judic. Si duo ex jurisdictione ordinaria procedentes diverſas ſententias ferant, tenet pro reo, non pro actore ſententia, nisi in cauſa favorabili, puta: Matrimonio, libertate, dote ſeu teſtamento; Si verò ex delegata poteſtate, utraque ſententia pendet ex arbitrio delegantis. Quòd ſi ex Compromiſſo, neutra debet habere vigorem. c. ult. eod.

Judicis hæreticis faventis ſententia nullam obtinet firmitatem, nec cauſæ ad ejus audientiam perſetantur. c. Excommunicamus. 13. §. credentes. de hæret.

Judicis publicè excommunicati ſententia nulla eſt. c. ad probandum. 24. de ſent. & re judic. Si eam fecit ante Excommunicationem, valet. cit. c.

Judicibus non præjudicat ſententia lata, licèt ex nova allegatione caſſetur. c. cùm. 10. de fid. Inſtrum.

Si ſententia ſcripta ab uno Judicum, vel Arbitrorum, reliquis præſentibus & mandantibus, recitetur verbis pluralis numeri, perinde habetur, acſi ſimul eſſet ab omnibus recitata. c. cùm ab. 4. de ſent. in re judic. in 6.

Qui præter ſententiam Judicis, rem, etiam ſibi debitam, invadit, cauſam ſuam amittit. c. 1. in fin. 16. q. 6. Plura de ſententia vid. v. Sententia.

Judex ex quibus cauſis recuſari queat; & de pœnis.

Judex ordinarius poteſt recuſari. c. ſi quis. 4. c. licet. 10. de for. compet. c. poſtremò. 36. c. cum ſpeciali. 61. de Appell.

Judex ſinè juſta cauſa recuſari non poteſt. c. cum ſpeciali. de Appell.

Si datus eſt Judex Canonicus pro Concanonico ſuo, poteſt legitimè recuſari. c. cum R. 35. de offic. deleg.

Si judex ſit adverſario familiaris. c. Inſinuante. c. ſuper quæſtionum. eod. Item ſi ſit adverſarii conſanguineus vel commenſalis. c. accedens. 4. ut lit. non conteſt. c. cauſam. de offic. deleg.

Si ſit ſuſpectus. c. ult. 3. q. 5. Si inimicus ſit. c. ſecundo. 41. in fin. de Appell. & cit. c. ult.

Si Judex habet ſimilem cauſam cauſæ ſibi commiſſæ; cùm propter cauſam ſuam nimis favorabilis videretur alteri parti. c. cauſam. 18. de Judic.

Judex ortus de terra, in qua adverſarius meus habet jurisdictionem, poteſt recuſari. c. accedens. 4. ut lit. non conteſt.

Judex ordinarius poteſt recuſari, ſi ab eo appellatum eſt. c. ad hæc ſi. 6. de Appell. Et ſi pendente appellatione coram eo ſuper alia cauſa conveniatur appellans. cit. c. & c. propoſuit. 24. eod.

Si fuerit impetrantis advocatus in eadem cauſa, recuſari poteſt, licèt ei appellationis remed. Cauſa ſit commiſſa. c. poſtremò. 36. eod.

Judicis ſcriptura poteſt reprobari per teſtes. c. cum. 28. de teſtib.

Qui Judicem ùt ſuſpectum recuſat, debet coram eo cauſam ſuſpicionis probabilem proponere, & eam coram arbitris communi partium conſenſu eligendis probare; quæ ſi non probetur, Judex procedet: ſi probetur, negotium remittet ad ſuperiorem; vel de conſenſu recuſatoris, alteri committet. c. cùm. 61. de Appell. c. legitima. eod. in 6.

Judex ùt ſuſpectus recuſatus, poteſt partes compellere, ut alium eligant, coram quo quæſtio terminetur. c. ad hæc. 27. de Appell.

Judex ùt ſuſpectus recuſatus, poteſt licitè vices ſuas committere ante recuſationem: pòſt autem, non niſi cum conſenſu recuſantis. c. Judex. 5. de offic. deleg. in 6. c. accedens. 2. ut lit. non conteſt.

Judex ſuſpectus debet recuſari, antequam lis inchoëtur, ut ad alium recurratur. c. ult. §. liceat ei. 3. q. 5.

Judicis officio repellendus eſt publicè excommunicatus. c. Exceptionem. 12. de Except.

Apud eundem Judicem, eodem durante judicio, reus debet reconvenire Actorem, nisi eum ùt ſuſpectum recuſet. c. diſpendia. 3. de reſcript. in 6.

Judex poteſt reum diverſis punire pœnis. c. quoniam. 5. ut lit. non conteſt.

Judex pœnam metiatur ex culpa. c. ult. §. illud. de pœnis. in 6.

Puniat Judex, non delectatione alienæ miſeriæ; ſed dilectione juſtitiæ. c. ſex. 23. q. 3.

Judex Eccleſiaſticus injuſtè aliquid in judicio faciens, in gravamen partis per gratiam vel ſordes, condemnatur parti læſæ, in æſtimationem litis, & per annum ſuſpenſus eſt. c. 1. de ſent. & re judic. in 6.

Excommunicentur, qui Judicibus ſuis obtemperare nolunt. c. quisquis. 19. 2. q. 6.

Si Litigator Judici, coram quo litigat, temerè contradicit, arbitrio ſuperioris puniri debet. c. dilectus. 11. de pœnis.

Judicis arbitrio puniri debet, qui Expenſas ſolvere non poteſt. c. finem. 5. de dol. & contum.

Judex ferri candentis purgationem recipere non debet. c. Ex literis. 10. de Exceſs. Prælat.

Judex publicè excommunicatum, reo non opponente, ex officio debet ab agendo repellere. c. Exceptionem. de Except. Vid. V. Pœnæ.

Judicare.

Nemo, qui minoris dignitatis eſt, poteſt eum, qui majoris eſt poteſtatis, judicare, & propriis

priis definitionibns ſubjugare. c. inferior. c. ſeq. & c. nunc. c. ſubmittitur. c. ult. Diſt. 21. c. in ſancta. 4. 2. q. 7.

Inferior ſede, ſuperiorem abſolvere non poteſt; ſed bene contrà. cit. c. inferior.

Judicare nemini licet de judicio primæ ſedis, nec ſententiam hujus diſſolvere nlius poteſt. c. nemo. & ſeqq. 9. q. 3.

Papæ facta, à ſolo Deo judicantur. c. facta. c. aliornm. 9. q. 3.

Inferiorum facta, ſuperiorum ſententiis obnoxia ſunt, non contrà. c. Inferior. c. ult. Diſt. 21.

Judicare de ſubditis dignè nequeunt, qui in ſubditorum cauſis, ſua vel odia, vel gratiam ſ quuntur. c. judicate. 11. q. 3.

Judicare non debemus ex odio, ſavore, amore, præmio. c. 1. de ſent. & re judic. In 6. Nec de ſuſpicione, aut extorta confeſſione, c. 1. §. confeſſio. 15. q. 6.

Judicare priùs debemus conſcientiam propriam, demum culpam alienam. c. poſtulatus. & ſeq. 3. q. 7.

Nemo judicandus eſt ante juſtam probationem. c. nullum. c. judicantem. 30. q. 5. nec ſuſpicionis arbitrio. c. primo. 2. q. 1.

Judicandns nemo eſt præpropere, ſive non commonitus; vel præpoſterè, ſive non Conventus. c. de illicita. 24. q. 3. Vel antequam cauſa probetur. cit. c.

Judicandi temeritas, non ei, qui judicatur, ſed judicanti nocet. c. temerarium. 49. 11. q. 3.

Quidquid per falſas literas judicatum eſt, nullo tempore convaleſcit. c. ſuper. 2. de crim. falſi.

Ut quis judicetur abſens, divinæ & humanæ leges prohibent. c. Accuſatores. 3. q. 8. nisi contumax. c. decernimus. 3. q. 9.

Incerta & dubia judicari non poſſunt. c. nomen. 12. 2. q. 1.

In judicando magis ſit cordi veritatis cuſtodia, quàm obedientia voluntatis. c. judicet. 3. q. 7.

Juſtè judicans miſericordiam cum juſtitia ſervat. c. omnis. Diſt. 45.

Judicari vel damnari nemo debet ante inſcriptionem. c. nullus. §. nam. 4. q. 4.

Judicare non licet de confirmationibus Papæ, nisi per falſi ſuggeſtionem fuerint obtentæ. c. de confirmationibus. 2. de confirm. util.

Eccleſia judicat de his, quæ foris ſunt. c. poſt. 12. de uſur.

Judicare debet Eccleſia de manifeſtis tantùm, non de occultis. c. tua. 34. de Simon. c. eſtote. de R. I. Quia de occultis judicare ſolius Dei eſt, qui novit corda hominum. c. multi. in fin. 2. q. 1. c. conſuluiſti. in med. 2. q. 4. c. Erubeſcant. 11. diſt. 32.

Judicari poteſt ſecundùm leges in cauſis eccleſiaſticis. c. 1. de novi oper. nunciat.

Presbyter debet tantùm apud ſuum Epiſcopum judicari. c. de perſona. 11. q. 1.

Judicetur, damnetur, audiatur tantùm in legitima Synodo Epiſcopus. c. nullus. 5. q. 4.

Judica neminem priùs, quàm audias. c. ult. 15. q. 8. c. nullum. 10. 30. q. 5.

Cum multi de aliis judicant, in ſe ſententiam ferunt ipſi. c. judicet. 3. q. 7.

Jure diſceptare, eſt juſtè judicare. c. 1. 23. q. 2.

Ut de facto aliquis judicetur, voluntas & propoſitum ejus inſpiciendum eſt. c. cùm. 54. de ſent. Excomm.

Judicantes juſtè pro temporali lucro, bonis malè utuntur, hóſque provocat ad veritatem, non defenſio juſtitiæ, ſed amor præmii. c. qui rectè. 66. 11. q. 3.

Judicare velle, & non judicari, iniquum eſt. c. iniquum. 3. q. 6.

Judicare non poteſt criminibus gravatus. c. in gravibus. In princ. 32. q. 7.

Malè judicans efficitur infamis, infamiâ juris. c. 1. in fin. de ſent. & re judic. in 6.

Judicari poteſt quaſi contumax, qui tribus citationibus Judicis conventus, vel tribus edictis ad Judicem fuerit provocatus, aut uno pro omnibus peremptorio, & præſentiam ſuam, apud eum Judicem, à quo ei denunciatum eſt, exhibere noluerit. c. de illicita. 24. q. 3.

Judicandum eſt pro poſſeſſorio, cùm jura partium obſcura ſunt. c. inter. 6. in fin. de fid. inſtrum.

Judicata res non obſtat, ſi ex alia cauſa res eadem petatur, ſuper qua fuerat adverſarius abſolutus. c. ult. de cauſ. poſſ. & propr. Non habet vim legis, nisi Pontifex max. ſententiam tulit. c. in cauſis. 19. v. cùm in ſimilibus. de ſent. & re jud.

In rem judicatam interlocutoria tranſit, nisi appelletur ab ipſa infra decendium. c. ſignificaverunt. 36. de teſtib. Idem obtinet in ſententia. c. quod. 15. de ſent. & re judic.

In rem judicatam non tranſit ſententia contra matrimonium lata, quin ſemper audiatur volens probare contrarium. c. ſeries. 26. de teſtib. Imò revocatur ſententia illa, dum conſtat de errore. c. lator. 7. c. Conſanguinei. 11. de ſent. & re judic.

Judicatæ rei ſuperveniens delictum, affert præjudicium. c. ult. de adult. Et tollit ſententiam. c. Ex literis. 5. de divort.

Judicatæ rei exceptio non competit reo abſoluto. c. penult. de Except.

Judicatæ rei exceptio per Eccleſiaſticum Judicem admitti debet in foro ſeculari, & contrà. c. cùm. 2. de Except. in 6.

Judicium.

Judicium, jurisdictio & juſtitia olim inquiſitio dicebatur. hinc Auctores judiciorum, Quæſtores & Quæſitores vocamus.

Ordo judiciarius ideo inſtitutus eſt, ut nec innocentia inſidiis pateret adverſantium; nec culpa delinquentium ſententiam effugeret juſti examinis. c. quæ. §. in manifeſtis. 2. q. 1.

Judiciarius ordo in publico judicio eſt ſervandus, nisi culpa adeo ſit notoria, ut ſe omnium oculis ingerat. c. quæ Lothatius. & ſeqq. 2. 2. q. 1. Unde Judex curabit, ut ſolennitates, quibus omiſſis judicium redditur fruſtratorium, ſerventur. c. cauſam. de Judic.

Si is, de cujus crimine in judicio conſtat, petit reſtitutionem propter judiciarium ordinem non ſervatum, non eſt audiendus; ſed tanquam notorius criminoſus de novo eſt privandus. c. ad petitionem. de accuſat.

Non eſt de ſubſtantia ordinis judiciarii, ut ſtatim poſt litem conteſtatam juretur de calumnia. c. 1. de juram. calumn. in 6.

Judicium duplex eſt: Divinum & humanum, c. ſi omnia. 6. q. 1. c. 1. §. non poteſt. 15. q. 6. Et alia eſt ſella terrena, aliud tribunal cœlorum. c. Etſi. 53. 11. q. 3.

Divinum judicium Deum habet & teſtem & Judicem. c. aliorum. 9. q. 3. quia Deus eſt ſecretorum cognitor & Judex. c. Erubeſcant. 15. Diſt. 32.

Judicium humanum quatuor modis pervertitur: timore, cupiditate, odio, amore. c. quatuor. 78. 11. q. 3. c. Accuſatores vel teſtes. 3. q. 5.

In judicio non eſt acceptatio perſonarum habenda. c. 12. de R. I. in 6. c. nullus. 4. q. 4. nec earum diſtinctio attendenda. c. novit. 13. de Judic.

Judicium divinum uſurpat, qui incerta & dubia judicat. c. nomen Presbyteri. 2. q. 1.

Judicium divinum, veritati Dei, quæ non fallit, nec fallitur, ſemper innititur; judicium autem Eccleſiæ nonnunquam opinionem ſequitur, quam & fallere ſæpe contingit, & falli: & hinc fit, ut aliquando, qui eſt ligatus apud Deum, ſit ſolutus apud Eccleſiam, & contrà. c. à nobis. 28. de ſent. Excomm.

Judicium privatum exercet, qui ſeipſum judicat. c. in actione. 84. Diſt. 1. de pœnit.

Judicium publicum debet ſecundùm authoritatem Decretorum & SS. Patres definiri. c. 1. Diſt. 20.

Judicium vel eſt civile, vel criminale. c. per Venerabilem. 13. §. ſunt autem. Qui fil. ſint legit.

Judicium publicum debet eſſe ſinè tumultu contentionum. c. ult. 5. q. 4.

In publicis judiciis nemo ſuo ſenſu duci debet. c. 1. de Conſtit.

In judiciis publicis ſervanda eſt æquitas. c. Ex parte. 13. de offic. deleg. & æqualitas. c. cùm olim. 14. de privileg. non verò favor. c. cùm inter. 5. de Except.

In judicio publico debet principalis perſona per ſeipſum, factum proponere. c. Paſtoralis. 14. de Judic. niſi ſit Indiſcreta. ibid.

In publico judicio non eſt procedendum reo abſente. 3. q. 9. per tot.

In publico judicio non creditur contraria aſſerenti. c. Dilectus. 15. de temp. ordinat.

In judicium publicum trahens aliquem malitiosè, in Expenſis debet Adverſario condemnari. c. Ex literis. 2. de dol. & contum.

Citato ad judicium publicum debet offerri libellus conventionalis. c. ult. §. offeratur. 3. q. 3. Nomen actionis in libello pars non cogitur exprimere, ſed factum debet ità clarè proponere, ut jus agendi intelligatur. c. Dilecti. & Judic.

In publico judicio non proceditur, niſi contra convictum vel contumaciter ſe abſentantem. c. inter. 8. de major. & obed.

Imperiali judicio non poſſunt Eccleſiaſtica jura diſſolvi. c. 1. Diſt. 10.

In judiciis Eccleſiaſticis canones ab omnibus obſerventur, eiſque omnes utantur. c. 1. de Conſtit.

In ſpiritualibus etiam de Calumnia juratur, & non tantùm de veritate dicenda. c. 1. §. quamvis. de juram. calumn. in 6.

In judicio voluntario relinquitur quis conſcientiæ ſuæ, non in contentioſo. c. niſi. 10. de renunc.

Judicia de rebus ſecularibus, ſecularia vocantur. c. Clericum. 47. §. Ex his. 11. q. 1.

Judicia peregrina ſunt prohibita. c. Ex tuarum. 8. de purg. canon. temerarium judicium plerumque non nocet ei, de quo temerè judicatur. c. temerarium. 49. 11. q. 3. Eſt autem temerarium, quod procedit ex ſuſpicione. c. multi. circa fin. 2. q. 5.

Judicium concuſſionis publicum non eſt. c. concuſſionis. 128. 1. q. 1.

Judicium integrum eſt, quod plurimorum ſententiis confirmatur. c. prudentiam. 21. de offic. deleg. c. Extra. 5. Diſt. 64.

Judicium ferri candentis prohibitum eſt. c. ult. de purg. vulg. Ut & aquæ ferventis. c. conſuluiſti. 2. q. 4.

Cœptum judicium tunc demum dicitur, quando lis eſt conteſtata. c. Ex parte. 30. de V. S.

Mixtum judicium eſſe debet rigore & lenitate. c. diſciplina. 9. in princ. & c. ſeq. c. ſunt. 14. Diſt. 45.

Rectum judicium non debet propter lacrymas quorumcunque perverti. c. eſt injuſta. 23. q. 4.

Judicium abſolutum non debet eſſe in ambiguis. c. ult. Diſt. 33.

Judicium claudicare non debet. c. cùm inter. 5. de Except.

Judicium ſanguinis Clericus non exerceat. c. ſæpe. & ſeq. 23. q. 8. c. Clericis. 5. c. penult. nè Cler. vel Monach.

Judicium Capitale die Domino exerceri non debet. c. 5. de Fer.

Quando judicium poſſeſſorium ſimpliciter & indeterminatè alicui committitur, & petitorium eidem commiſſum intelligitur. c. 1. de ſequeſtrat.

Judicio proprietatis ſepoſito, antequam ſit in eo concluſum, poteſt quis redire ad judicium poſſeſſorium; & etiam poſtquam concluſum fuit, ex juſta cauſa. c. Paſtoralis. de cauſa poſ. & propr.

Judicium nullum ſervetur, niſi rationabiliter ſit habitum. c. in primis. per tot. 2. q. 1.

Injuſtum judicium metu ſuperioris extortum, non valet. c. omne. 25. q. 5.

Judicio nemini injuria fieri debet. c. nonnulli. 28. de reſcript.

Juſtum judicium vendi non poteſt. c. non. 71. c. pauper. 11. q. 3. c. non ſanè. in princ. 54. q. 5. c. cùm. 10. de vit. & honeſt. Cler.

Juſtum judicium emens, poteſt ſibi malè ablatam pecuniam repetere; quia venale eſſe non debuit. c. non ſanè. ead.

Ante verum & juſtum judicium, nemo condemnandus eſt. c. Primò. 2. q. 1.

In uno judicio acta, fidem faciunt in alio. c. cùm ad. 15. de reſtir. ſpoliat. Et acta prioris judicii danda ſunt judicibus aliis, ad quos cauſa pervenerat, & poſſunt ad hoc compelli. c. ult. de probat.

Judicii unius atteſtationes in alio judicio locum habent. c. cauſam. 11. de teſtib. & atteſt.

In alienum judicium non debemus manum extendere. c. ſcriptum. 6. q. 3.

In publico judicio convenire alium non poteſt excommunicatus; poteſt tamen conveniri; ſed debet per alium in judicio reſpondere. c. intelleximus. 7. de Judic.

Ad judicium extra ſuam Diœceſim ultra duas Dietas, per literas Apoſtolicas nemo trahi poteſt, niſi de conſenſu partium fuerint impetratæ. c. nonnulli. 28. de reſcript.

Eodem durante judicio reus debet reconvenire Actorem apud eundem judicem, niſi eum ùt ſuſpectum recuſet. c. diſpendia. 3. de reſcript. in 6.

Judicio petitorio non poteſt ſpoliator ſpoliatum reconvenire, niſi priùs fuerit reſtitutus. c. ult. de ordin. cognit. c. ſolicitè. 2. de reſtitut. ſpoliat.

In omni judicio debent eſſe quatuor perſonæ diſtinctæ: Judex, Accuſator, Defenſor, Teſtis. c. 1. 4. q. 4. c. nullus. ead. c. forus. 10. de V. S.

In judicio Judex debet uti æquitate, teſtis veritate, accuſatores intentione ad amplificandam cauſam, defenſores extenuatione ad minuendam cauſam. cit. c. 1. 4. q. 4.

Nemo poteſt eſſe in judicio accuſator ſimul, Judex, & Teſtis. cit. c.

Contra inauditam partem, nihil poteſt in judicio definiri. c. 1. de cauſ. poſſ. & propr.

In communi judicio utraque perſona vices duorum habet, actoris videlicet & rei. c. Ex literis. de probat.

Si quis in judicio fatetur crimen incidenter, poteſt judex ordinarius inchoando novum proceſſum, illum punire pœnâ ordinariâ. c. cùm ſuper. de Confeſs.

Is, in quem facta eſt alienatio rei, cauſâ judicii mutandi, convenitur per reſcriptum impetratum contra alienantem. c. 1. de alien. judic. mut. cauſa.

Clericus mutandi judicii cauſâ, non debet recipere ceſſionem à laico. c. 2. eod.

Judicium tenet, quo actum eſt, poſtquam Dominus lite conteſtata, mandatum Procuratoris revocavit, ignorante judice vel adverſario. c. Mandato. de Procurat.

Judicium debet poni in loco tuto, & communi. c. ſive. 33. q. 2.

Judicia non ſunt exercenda diebus feriatis & die Dominico. c. placita. cum ſeq. 15. q. 4. c. decrevit. 22. q. 5.

Etſi poſſit de nocte judicium fieri; quando tamen aſſignatur hora congrua procedendi in judico Eccleſiaſtico, illa intelligitur hora, ex qua poſſit ante noctis tenebras perfici, quod perficiendum eſt. c. conſuluit. 24. de offic. deleg.

Judicii proceſſus ante litis conteſtationem, & poſt appellationem non valet. c. in noſtra. 4. de Procurat. nec prætermiſſo ordinis jure tenet. c. penult. de purg. Canon.

Etſi omittatur juramentum calumniæ, proceſſus judicialis ex hoc non eſt nullus. c. 1. de juram. calum. in 6.

Cùm Judici mandatur, ut procedat ſimpliciter, & de plano ac ſinè ſtrepitu & figura judicii, intelligitur, ut non exigat libellum, litis conteſtationem non poſtulet, in tempore etiam feriarum, ob neceſſitates hominum indultarum à jure, procedere valeat; amputet dilationum materiam, litem quantò poterit, faciat breviorem, exceptiones, appellationes dilatorias & fruſtratorias repellendo, partium Advocatorum & Procuratorum contentiones & jurgia, teſtiumque ſuperfluam multitudinem refrenando. Non tamen ſic litem abbreviet, quin probationes neceſſariæ & defenſiones legitimæ admittantur. Citationem verò, ac præſtationem juramenti de calumnia vel malitia, ſive de veritate dicenda per hujuſmodi commiſſionem, non excludi, ſciat. Clem. 2. de V. S.

Sede vacante judicium contra Eccleſiam non tenet. c. ult. nè ſede vacant.

Qui dilationibus ſubterfugit judicium, confitetur de omnibus, adeóque præſumptio eſt contra illum. c. nullus. de præſumpr.

Qui judicium refugit, de juſtitia diffidit. c. Chriſtianis. in fin. 11. q. 1.

Inſtantia judicii ſecundùm Canones, per ipſum trienuii non perit. c. penult. de Judic.

Si actio, & intentio ſunt inepta, vel etiam ſola intentio, debet reus abſolvi ab inſtantia judicii; nihilominus tamen actor iterum audietur, ſi iterum apertè egerit. c. Examinata. eod.

Præceptores Templi poſſunt pro domibus ſuis agere, & defendere; nec obſtat eis religio, vel quod ignota ſit eorum origo. c. cùm deputati. eod.

Si in judicio de principali, & exceptionibus præjudicialibus ſimul cognoſcat Judex, vel ſuper principali, lite non conteſtata, teſtes recipit, licitè ab eo appellatur. c. exhibita. eod.

Pro judiciaria poteſtate præſumendum eſt, quòd omnia legitimè fecerit in cauſis. c. ſicut. 16. de ſent. & re judic.

Major 25. annis admittitur ad agendum in judicio. c. ult. de Judic. in 6.

Mulieres in cauſa quacunque jure non expreſſa, non poſſunt cogi, ut perſonaliter compareant; ſed ſi neceſſarium eſt earum teſtimonium, Judex vel ipſe ibit, vel mittet ad eas expenſis producentis; imò mulieres religioſæ, etiam volentes, extra monaſterium non debent trahi ad judicium perſonaliter. c. mulieres. de Judic. in 6.

Juramentum.

Juramentum eſt confirmatio veritatis. c. Et ſi. 26. de jurejur. eſt omnis controverſiæ finis ibid.

Jura-

Juramenti inſtituti cauſa eſt, ut omnis jurans ad hoc juret, ut, quod verum eſt, eloquatur. c. juramenti. 22. q. 5. Vel ut infirmitas dubitantis juvetur, cùm non vult credere. c. ſi peccatum. 22. q. 1.

Juramentum non eſt inſtitutum, ut ſit vinculum iniquitatis. c. quanto. 18. de jurejur. c. 1. de conſuetud. in 6. c. 1. de jurejur. in 6. c. ſi fratrum. §. Et ut. Extrav. nè ſede vac. Nec cujuscunque criminis. c. inter cætera. 22. q. 4.

Juramento alicujus conſcientia probatur. c. Paſtoralis. 4. de Except.

Juramento probatur ignorantia. c. ſi verò. 4. de ſent. Excomm.

Juramento ſtatur etiam in præjudicium alterius. eit. c.

Juramentum quatenus tangit jus alterius, non tenet. c. dilecti. 4. de arbitr.

Juramentum præſtitum contra canones, non valet. c. ſi diligenti. 12. de for. compet. c. ad noſtram. 21. de jurejur. c. gravis. 15. de cenſib.

Juramentum in defectum probationis eſt præſtandum. c. ſicut. 2. de Probat.

Juramentum prævalet legi. c. cùm contingat. 28. de jurejur.

Juramentum elidit præſumptionem. c. ult. Qui matrim. accuſ. poſs.

Juramentum generale ità intelligi debet, ut non obviet juri. c. ad noſtram. 21. de jurejur.

Juramentum perſonale eſt, quod non obligat alium, quàm jurantem. c. venientes. 19. eod. c. per tuas. 9. de Arbitris.

Juramentum non extenditur ad ea, ſuper quibus præſtitum non eſt. c. in noſtra. 8. de injur.

Juramentum & fides æquiparantur. c. ad aures. 3. de His, quæ vi. c. pervenit. 2. de fidejuſſ.

In nullo juramento admittenda eſt fraus. c. Ex parte. 13. de Cler. non reſid.

In juramento non debet intentio verbis; ſed verba intentioni deſervire. c. humanæ. 22. q. 5.

In omni juramento honeſtæ conditiones ſubintelligantur, etſi appoſitæ non ſint. c. quemadmodum. 25. de jurejur. Et conditio hæc: quòd obſervabitur juramentum, ſi ſit obſervandum, tacita ſemper ſubintelligitur. ibid.

Juramentum interdum recipit interpretationem. c. quanto. 18. eod.

Juramentum ſemper benignè interpretandum. c. Ex literis. 11. de Conſtit.

Non eſt contra præceptum juratio. c. non eſt 13. c. tu. 6. c. ſi. 14. 22. q. 1.

Non jurare, ſed pejerare peccatum eſt. c. in novo. & c. non eſt. ſeq. ead.

Jurare verum, in neceſſariis, peccatum non eſt. c. ut noveritis. ead.

Temerè jurat, qui putat verum, quod falſum eſt. c. homines. 22. q. 2.

Non pejerat, qui juramenti impletionem in melius mutat. c. pervenit. 3. de jurejur.

Quando juratur, quod licitum & juſtum eſt, & quod non tendit ad mortale peccatum, juſtitiam habet juramentum. c. innocens. §. illicitum. 22. q. 4.

Juramentum, cui deeſt juſtitia, aut diſcretio, non illicò licet violare. cit. c. innocens. §. aliquando namque. ead.

Juratur judiciò, quando cum diſcretione & cautela juratur. c. Sacramentum. 2. q. 5. c. Innocens. §. Illicitum circa med. 22. q. 4.

Juratio non eſt prohibenda, neque tanquam bonum expetenda. c. non eſt. 2. c. ità. 22. q. 1.

Juratio quamvis non ſit bona, tamen eſt neceſſaria. c. tu malum. ead.

Juratio mala etſi non ſit mala malo jurantis, eſt à malo non credentis. c. ſi peccatum. in fin. ead.

Juratione bene utens, non malum facit. c. ità. in fin. & ſeq. ead.

Jurationem urgens, ſi ſciat illum falsè juraturum, plus peccat, quàm homicida. c. ille. 22. q. 5.

Ad juramentum non debet quemquam ſpontanea voluntas inducere, ſed neceſſitas trahere importuna. c. Et ſi Chriſtus. 26. de jurejur.

Juramentum ab alio recipere, in ſcripturis non eſt prohibitum. c. quamvis. 22. q. 1.

Juramentum defertur, habito reſpectu ad honeſtatem perſonæ, & quantitatem cauſæ. c. ult. de jurejur. non temerè. c. ult. de teſtib. in 6.

Juramentum primò factum ſervandum eſt, niſi fortius vinculum ſuperveniat. c. ſicut. 22. de ſponſalib.

Juramentum quod directè non poteſt ſervari, per interpretationem ſervandum eſt. c. ad noſtram. 21. de jurejur.

Contra juramentum præſtitum venire, periculoſum eſt. c. Ex literis. de ſponſalib.

Juramentum non vi, vel dolo præſtitum, debet ſervari. c. quamvìs. 2. de pactis. in 6. niſi vergat in æternæ ſalutis diſpendium, aut alterius detrimentum. ibid.

Juramentum de veritate tacenda, non eſt ſervandum. c. penult. de accuſ.

Juramentum præſtitum contra bonos mores, non eſt obligatorium. c. non eſt. 58. de R. I. in 6.

Juramentum tenet, dum in melius mutatur. c. pervenit. 3. de jurejur.

In obſervantia juramenti attenditur jus Canonicum, non Civile. c. licet. 2. eod. in 6.

Quo tempore non jurandum.

Juramentum ſolenne prohibetur certo tempore. c. decrevit. 22. q. 5. nempe: A ſeptuageſima uſque ad octavam Paſchæ: ab Adventu uſque ad octavam Epiphaniæ; in jejuniis 4. temporum; in litaniis majoribus: in diebus rogationum (niſì de Concordia & pacificatione) nullus ſupra Sacra Evangelia jurare præſumat. cit. c.

A qui-

A quibus exigendum, vel non.

A Sacerdotibus non eſt exigendum juramentum. c. 1. cum ſeqq. 3. 2. q. 5. Non tamen omnia juramenta à Sacerdotibus fieri prohibentur; ſed tantùm incauta, & ea, quæ pro qualibet cauſa temporali, Judici offeruntur. c. ſi quis. 4. §. verùm. ead.

Sacerdotes ex levi cauſa jurare non debent; ſed vice juramenti, per ſanctam conſecrationem interrogentur. cit. c.

Sacerdos, populi infamiâ laborans, ſeu à populo accuſatus, in defectu teſtium, juramento ſuam afferat innocentiam. c. Presbyter. 5. cum ſeqq. ead.

Infirmis jurare conceditur. c. conſidera. 22. q. 1.

Ante annos rationis, nemo jurare cogatur. c. parvuli. 22. q. 5.

Ante 14. ætatis annum, nemo cogatur ad juramentum. c. pueri & ſeq. c. honeſtum. ead. c. in præſentia. 8. de probat.

Ad ulterius juramentum non admittitur deprehenſus in furto, perjurio, falſo teſtimonio. c. 1. de purg. Canon.

Juramenta fiant à jejunis. c. honeſtum. 22. q. 5.

Jurare debent compurgatores de credulitate. c. de teſtibus. 13. de purg. Can.

Juramentum debent corporaliter præſtare Eligentes ante electionem, de obſervandis omnibus in Electione. c. ubi. 3. §. ſuper his. de Elect. in 6.

Jurare debent appellantes contra Electionem, quòd omnia illa, quæ objiciunt, contra formam vel perſonam, & exprimunt, credant eſſe vera, & ea ſe poſſe probare. c. ut circa. 4. c. is, qui, 19. de Elect. in 6.

Jurare poſſunt monachi in cauſis monaſterii ſui. c. Etſi. 26. in fin. de jurejur.

Rectores Hoſpitalium (ad inſtar tutorum vel curatorum) debent initio Gubernationis juramentum præſtare. Clem. ult. §. ut autem. de religios. domib.

Prælati, Canonici, Rectores, Officiales locorum, qui jurant, ſtatuta, & conſuetudines loci, vel Eccleſiæ ſervare, non obligantur juramento illo ad illicita, & libertati Eccleſiaſticæ præjudicantia, quæ fortè intra illa ſtatuta &c. continentur, obſervanda, nec ad ea debet, aut poteſt intentio jurantium ferri. c. 1. de jurejur. in 6.

Archiepiſcopus aliud juramentum ab Epiſcopo, ratione alicujus conſuetudinis non exigit, quàm habet forma Canonica. c. Dilecti. 13. de maj. & obed.

Juramentum fidelitatis & obedientiæ exigitur in receptione pallii. c. ſignificâſti. 4. de Elect.

Qui jurare non vult, pro condemnato habetur. c. Excommunicamus. 13. de hæret.

Jurat Imperator, donatas Eccleſiæ Romanæ provincias, aliquámve ipſarum partem, nullo ſe velle unquam tempore occupare, vel quantum in ſe eſt, ab alio permittere occupari. Clem. un. circa fin. de jurejur.

Si præſentatus jurat præſentanti, de antiquo cenſu augendo, & poſtea contrarium jurat Inſtituenti, valet ſecundum, non primum; ſed tamen ab Eccleſia removetur. c. tua. 11. de jurejur.

Si is, contra quem inquiritur, juravit reſpondere tantùm ad interrogata, poſt confeſſionem auditur volens probare Excuſationes, quæ confeſſionem non perimunt; ſed exponunt; ſecùs ſi juraverit plenam, & meram veritatem dicere. c. cùm. 18. de accuſat.

Vaſallus, qui juravit Prælato, Succeſſori jurare non cogitur. c. Veritatis. de jurejur.

Si is, cujus mandatis me ſtare juravi, aliquid mihi præcepit contra juramentum per me priùs licitè factum, illud obſervare non teneor. c. veniens. c. Quintavallis. eod.

Qui abſque juramento deponit, ei, licèt religioſus ſit, non creditur, in præjudicium alterius. c. nuper. 51. de teſtib.

Juramentum præſtitum ſuper actu à Lege infirmato, principaliter favore jurantis, licèt ſecundariò in finem publicum, neceſſariò eſt obſervandum, ſi nec vi, nec dolo fuit præſtitum, & in alterius præjudicium principaliter non redundat. c. cùm contingat. de jurejur.

Qui jurat, quòd non velit eſſe contra aliquem, poteſt in cauſis propriis, & Eccleſiæ ſuæ, eſſe contra eum. c. petitio. 31. eod.

Qui juravit ſervare ſtatuta edita, & poſtea per idem juramentum promiſit ſervare edenda, ſeu poſtea edita, non tenetur ex juramento ad noviter edita. c. Clericus. eod.

Juramentum debet exigi, nè exceptiones malitioſè opponantur, ubi præſumptio eſt contra objicientes. c. cùm dilectus. 32. de Elect. c. literas. 13. de reſtit. ſpoliat.

De Juramento Calumniæ.

Juramentum Calumniæ poteſt alii committere Clericus, in cauſa Eccleſiæ, & per ſe jurare non cogitur; nec debet ſinè licentia ſuperioris. c. 1. c. Imperatorum. 4. de Juram. Calumn. In cauſa civili debet præſtare juramentum calumniæ; c. cæterum. 5. eod.

Qui jurare de calumnia non vult, cauſa cadit. c. Imperatorum. un. eod. c. ult. §. pœna. eod.

Clerici in ſuis quoque cauſis, jurant de calumnia, contrariâ conſuetudine non obſtante. c. cæterum. eod. c. conſtitutus. 8. de fidejuſſ.

Jurare de Calumnia debet Eccleſiæ defenſor. c. 1. de juram. calumn.

Epiſcopus jurat de calumnia, ſi per ſemetipſum elegit litigare, propoſitis tantùm, non tactis Evangeliis; ſi verò per Syndicum litigat, per illum poterit jurare. c. ult. eod.

Principalis perſona non indiſtinctè relevatur ab onere jurandi de calumnia; ſed qualitate perſonæ perſpecta: aliquando enim per

ipſam principalem, aliquando per Oeconomum præſtari debet. c. in pertractandis. eod.

Univerſitas tenetur jurare de calumnia, niſi conſuetudine relevetur, ut juret per œconomum. c. Imperatorum. eod.

Procuratot, vel Syndicus Univerſitatis tam Eccleſiaſticæ, quàm ſecularis, jurare de calumnia poteſt. c. cum cauſam, eod.

Jurare non ſolemus de calumnia in ſpiritualibus. c. literas, eod. Et ſi in his juratur de calumnia, juratur ſimul de veritate. c. 1. eod. in 6. Canones non niſi de veritate requirunt. cit. c. novâ conſtitutione utrumque exigitur. cit. c. §. ult.

Jurari debet de veritate & calumnia in cauſa appellationis, licèt etiam factum fuerit in principali. c. in appellationis. 2. de juram. cal. in 6.

Jurare debet Procuratot de calumnia deputatus poſt juramentum calumniæ. cit. c.

Jurat Procurator de calumnia habens ſpeciale mandatum. c. nullum. cod. in 6.

Non eſt de ſubſtantia, ut ſtatim juretur, poſt litem conteſtatam, de calumnia. c. 1. eod. in 6. Si non ſtatim juretur poſt litem conteſtatam, in qualibet parte litis poteſt illud exigi. cit. c. & c. penult. de juram. calumn.

Juramentum malitiæ poteſt Judex, quoties ſibi videtur, à partibus exigere, etſi de calumnia, vel veritate juratum ſit. c. in appellationis. cod. in 6.

Juramentum calumniæ facientes partes, in cauſa criminali compellere poteſt Judex, ut perſonaliter coram ſe compareant. c. 1. de Judic. in 6.

Ob juramentum calumniæ omiſſum, non eſt annullandus proceſſus legitimè factus. c. 1. de juram. calumn. in 6.

De Juramento Teſtium.

Jurare priùs debent Teſtes, quàm Teſtimonium dicant. c. ſi teſtes, §. jurisjurandi. 4. q. 2. c. penult. 3. q. 9.

Jurans teſtimonium non dicere, teſtificari compellitur, ſi atteſtationes publicatæ non ſunt. c. intimavit. 18. c. conſtitutis. 45. de teſtib.

Jurare ſemel tantùm debet teſtis in cauſa. c. præterea. 7. de teſtib. cog.

Jurans teſtis coram ordinario, non debet compelli jurare in eadem cauſa coram delegato. cit. c.

Teſtis cogitur juramentum ſuper toto negotio deponere, qui inducitur ad peremptoriam exceptionem probandam: ſecùs ſi ſuper dilatoria tantùm exceptione fuerit inductus. c. de teſtibus. 29. de teſtib. & atteſt.

Niſi teſtis juret ſuper eo, ſuper quo deponit, non valet dictum ejus. cit. c.

Juramenta teſtium poſſunt remitti à partibus: aliàs jurare debent. c. tuis. 39. cod. adeo, ut nec Monachi in cauſa Monaſterii, ad teſtificandum abſque juramento admittantur. cit. c.

Juramento proprio, & juramento unius teſtis, revocatio mandati probatur. c. Ex inſinuatione. 3. de Procurat.

Juramentum illicitum non repellit à Teſtimonio. c. intimavit. 18. de teſtib. uti hec temerarium. c. venerabilis, de teſtib. cog.

Poſt teſtes & Inſtrumenta, juramentum in judicio non requiritur. c. ſicut. 2. de probat.

De Juramento circa ſponſalia & Matrimonium.

Juramento duplici debet fieri probatio à teſtibus, in ſeparatione conſanguineorum. 1°. Quòd non privato odio, neque amicitiâ, neque pro aliquo commodo, quod habuerint, habent, vel habituri ſint, jurent. 2°. Sic à majoribus ſuis audiviſſe, & credere ità eſſe. c. quotiens. 5. de teſtib.

Si Conſanguinitas jurejurando probetur, ſtatim ſeparetur matrimonium. c. Conſanguineos. c. notificamus. 35. q. 6.

Jurans cum muliere contrahere, poteſt propter ſupervenientem fornicationem eam repellere; propter præcedentem non poteſt. c. quemadmodum. 25. de jurejur.

Jurans cum aliqua contrahere, moneri potiùs debet, quàm compelli, ut contrahat. c. requiſivit. 17. de ſponſalib.

Jurans hanc ducere, compellitur hanc ducere, niſi ſubſit impedimentum. c. Ex literis. 10. eod.

Etſi jurata fuerint ſponſalia de futuro, tamen ſolvuntur, ſi ſponſi ſe diſſolvunt. c. præterea, 2. eod.

Jurata ſponſalia de futuro, ſolvuntur per ſponſalia de præſenti, non verò per ſponſalia ſimiliter de futuro. c. ſicut. 22. eod.

Juramento plurium dirimitur matrimonium contractum; teſtimonio unius dirimitur contrahendum. c. ſuper. 22. de teſtib.

Juramento Patris non cogitur puella nubere, cui nunquam aſſenſum adhibuit. c. ſi verum. c. de neptis. 31. q. 2.

Juramento præjudicat matrimonium, non contrà. c. tua nos. 24. de jurejur. c. ſicut. 22. de ſponſalib.

Juramento Viri concubitum aſſerentis, prævalent probationes per aſpectum corporis. c. propoſuiſti. 4. de probat.

Juramento mulieris, quòd aliquis eum ea contraxerit, non creditur, niſi probetur per teſtes. c. mulieri. 34. de jurejur.

Si mulier juravit, aliquem ſuum eſſe maritum, & ſuccubuit; quia aliter non probavit, non datur, nec denegatur ei licentia alteri nubendi. cit. c. Sed ſuæ potiùs Conſcientiæ eſt relinquenda. ibid.

Etiam cum juramenti interpoſitione, ex cauſa levi & temeraria, etiam quoad thorum, & mutuam cohabitationem, ſe ſeparare conjuges non poſſunt. c. tua nos. 24. de jurejur.

Vir juravit Uxori, quòd eam in nullo crimine accuſare vellet, temerarium eſt juramentum. c. quemadmodum. §. illud. eod. Quòdſi autem juravit, quòd nollet accuſare ſuper adulterio, non debet eam accuſare; ſed denuntiare poteſt. ibid.

Jura-

Juramentum contra matrimonium illicitum eſt, dum nempe conjuges ſe abjurant, & ſe non continent. c. veniens. 19. de regularib.

Juramentum non eſt de ſubſtantia matrimonii. c. penult. de Sponſalib.

Juramentum favore matrimonii reo defertur; quamvis actor nihil probet. c. atteſtationes. 10. de ſponſal. impub.

Juramentum nec vi, nec dolo, præſtitum à muliere in alienatione fundi doralis, de jure Canonico compellitur ſervari. c. licet. 2. de jurejur. in 6.

Quando mulieres in alienationibus dotium & donationum propter nuptias conſentiunt non contravenire, proprio id juramento firmantes, tenentur ſervare juramentum. cit. c.

De juramento fidelitatis, & obedientiæ.

Jurans fidelitatem Domino, iſta ſex ſemper in memoria habeat: incolume, tutum, honeſtum, utile, poſſibile, facile. c. de forma. in princ. 22. q. 5.

Juramenta, quæ Romanæ Eccleſiæ præſtant Romani Principes, ſunt fidelitatis. Clem. un. de jurejur.

Jurat fidelitatem & defenſionem Romanæ Eccleſiæ Imperator. cit. c. in med. illiuſque miniſtris. ibid. in fin.

Jurat fidelitatem Joanni Pontifici Imperator Otto. c. tibi. 33. Diſt. 63.

A Juramento fidelitatis abſolvit Papa Subditos Excommunicatorum excommunicationem contemnentium. c. nos. 15. q. 6. c. alius. ead. c. ad Apoſtolicæ. 2. §. præter. de ſent. & re judic. in 6. c. ult. de hæret.

Papa Gregorius Gallos à juramento fidelitatis abſolvit. c. alius. 15. q. 6.

Jurare debent Abbatiſſæ Principibus ſubjectæ quoad fidelitatem, vel per Procuratorem, vel perſonaliter exeundo monaſterio, ſed abſque dilatione redeant. c. un. §. verum. de ſtatu Regular. in 6.

Clerici habentes à laicis temporalia tenentur iis præſtare juramentum fidelitatis. c. nimis. 30. de jurejur. aliàs non tenentur. ibid.

Juramentum fidelitatis perdunt Excommunicati. c. penult. 15. q. 6.

Clericus non tenetur Epiſcopo ſuo præſtare juramentum obedientiæ, niſi ratione adminiſtrationis Eccleſiæ ſibi commiſſæ. c. nullus. de jurejur.

Juramentum obedientiæ poteſt à contumacibus exigi. c. eum. 10. de major. & obed.

Jurans mihi fidelitatem, Succeſſoribus meis iterum jurare non cogitur; fidelis tamen eis eſſe debet, ac ſi juràſſet. c. veritatis. 14. de jurejur.

Pro eo, qui juravit, officium ſuum fideliter implere, præſumitur. c. ad audientiam. 13. de præſcript.

De licito & illicito juramento.

Juramentum per ſe non eſt malum, ſed licitum. c. Et ſi Chriſtus. 26. de jurejur.

Juramentum licitum fit in ſex caſibus. 1°. Pro pace & amoris conjunctione. c. omne. 22. q. 1. 2°. Pro infamiæ expurgatione. c. Presbyter & ſeqq. 3. 2. q. 4. 3°. Pro fide & fidelitate. c. Ego. 42. Diſt. 2. de Conſecr. c. alius. 15. q. 6. 4°. Pro obedientia ſive reverentia. c. quamquam. 6. Diſt. 23. 5°. Pro veritate inquirenda, ſive in teſtibus, ſive in aliis c. quamquam. 14. q. 2. c. omne. 22 q. 1. 6°. Pro damno dato vel dando. c. in primis. circa. med. 2. q. 1.

Juramentum illicitum dicitur pluribus modis. c. innocens. §. illicitum 22. q. 4. I. Ex perſona jurantis, ùt ſunt impuberes. c. parvuli & ſeq. 22. q. 5. II. Ex perſona, cui juratur, ùt cùm Clericus Laico jurat. c. nullus. ead. III. Ex re, ùt ſi res, per quam juratur, non ſit Sacra. c. Clericum. 22. q. 1. IV. Ex fine, ùt ſi juravit propter Electionem, & ante Electionem. c. Artaldus. 8. q. 3. V. Ex cauſa, ſcilicet obligatoria ad hoc impellente, ùt fecit Herodes Saltarici. c. unusquisque. 22. q. 4. VI. Ex modò, ùt ſi temerè vel indiſcretè, vel ſinè neceſſitate juratur ùt Jephte fecit. cit. c. & c. irà. 22. q. 1. VII. Ex tempore, ùt ſi juravit die Dominico, vel alio die prohibito. c. decrevit. 22. q. 5.

Juramenta incauta prohibentur. c. nos. 2. 2. q. 5.

Juramenta coacta in irritum cadunt authoritate Apoſtolica. c. authoritatem. 15. q. 6.

Prohibemur jurare cupiditate, aut delectatione jurandi. c. non eſt. 22. q. 1.

Neceſſitas facit licitum juramentum. c. ita. c. ſi. 14. ead.

Quædam licèt à Deo ſint prohibita, tamen juramento firmata, non ſunt evitanda. c. innocens. 23. q. 4. ut ſi voto ligatus juret alteri matrimonium. cit. c. §. Eſt etiam id.

Jurantes falſum, vel fallunt vel falluntur. c. homines. in princ. 22. q. 2.

Aliud eſt jurare falſum, aliud in dolo. ille in dolo jurat, qui in mente habet, non ſic ſe facturum, ſicut promittit. c. animadvertendum. §. ſed. 22. q. 2.

Reprobatur juramentum, quo quis ſe obſtrinxit, non miniſtraturum ſe neceſſaria matri & fratribus. c. inter. 22. q. 4. c. cùm. §. illi. de jurejur.

Non valet juramentum, quod contra Canonica ſtatuta, illicitis pactionibus informatur. c. ſi diligenti. de for. compet.

Relaxandum juramentum, quod ex parte recipientis continet turpitudinem. c. de jurejur.

Non valet juramentum præſtitum à Prælato de non repetendis rebus Eccleſiæ ablatis. c. pervenit. 2. eod.

Non valet juramentum Monachi Clauſtrum abjurantis, & gravis de hoc ei imponitur pœnitentia. c. ſicut. eod.

Jurans ſcienter illicitum, non indiget abſolutione; ſed tenetur illud non ſervare, c. quanto. eod. Si autem juravit ignoranter, debet obſervare illud, ſi aliquo modo licito eſt obſervabile. cit. c. Si autem juravit licitum, quod putavit illicitum, peccavit, & de animo pravo pœnitentiam agat: juramentumque obſervet. cit. c.

Juramentum in præjudicium Superioris præſtitum, non valet. c. venientes. cit. c.

Cùm duo juramenta contraria ſunt, videndum eſt, quodnam magis licitum ſit, ut altero abjecto, iſtud ſervetur. c. ea te. 22. & c. venientes. eod.

Si quis duo fecit juramenta, quod majori juratur ratione, obſervandum eſt, c. tua nos. 11. eod.

Juramentum uni debitum, alteri autem præſtitum, illicitum eſt, & eo non obſtante, cui debetur, præſtandum eſt. c. Ea te. eod.

In quovis juramento jus alterius intelligitur exceptum. c. quamvis. 2. de pact. in 6. c. venientes. de jurejur. c. cùm contingat. eod.

Juramentum contra Eccleſiæ utilitatem præſtitum, non valet. c. ſicut. 22. eod. talia enim perjoria potiùs, quàm juramenta dicenda ſunt.

Juramentum factum contra præceptum Domini, culpatur, & non tenet. c. inter cætera. 22. q. 4.

Juramentum, quod ea intentione fit, ut etiam illicita & impoſſibilia contineat, non valet. c. 1. de jurejur. in 6.

De Juramenti obſervatione, relaxatione &c.

Illicitum juramentum ſervare pejus eſt, quàm pejerare. c. actione. 22. q. 4. c. unusquisque. ead. c. 1. & ſeq. diſt. 13. c. ad audientiam. 4. de ſponſalib. c. Intelleximus. 2. de his, qui fil. occid.

De Juramento illicito conſulendus eſt Superior. c. Venerabilem. 34. de Elect.

Juramentum temerarium, non eſt ſervandum. c. ſicut. 13. de jurejur.

Juramentum per metum præſtitum ſervandum eſt, modò ſinè periculo animæ ſervari poſſit. c. ad audientiam. 4. c. penult. de His, quæ vi. c. ſi verò. 8. & ſeq. de jurejur. alioquin non obligat. c. pervenit. 2. eod.

Juramento non obſtante, metu tradita, revocari poſſunt. c. Abbas. de his, quæ vi.

Juramentum anceps non debet quis compelli ſubire. c. de teſtibus. 13. de purg. canon.

Jurans de uſura ſolvenda tenetur, ſed uſura ſoluta reſtituatur. c. debitores. 6. de jurejur.

Jurans uſuras non repetere ſolutas, poteſt juramento non obſtante, ex nova cauſa repetere. c. ad noſtram. eod.

Jurans ſimpliciter ſtare mandato alicujus, licitum debet eſſe mandatum, alioquin mandatum non ligat. c. quinta vallis. 23. eod.

Jurans, quòd non veniat contra me, non obſtante juramento, poteſt tam pro Eccleſia, quàm pro ſuis ſpecialibus contra me agere. c. petitio. 31. eod.

Jurans ſervare ſtatuta edita, ad futura non obligatur per juramentum. c. penult. eod.

Jurans reſidere Clericus, poteſt pro utilitate Eccleſiæ ſe abſentare. c. Ex parte. 13. de Cler. non reſid.

Fides etiam jurata, non eſt ſervanda ei, qui fidem frangit. c. ſicut. 29. de jurejur.

Sub generali etiam pollicitatione jurata, non venit illicitum. c. cùm. 4. de homicid.

Non tenetur quis implere juramentum, ſi alterâ parte non impletur conditio, cujus reſpectu fuit juratum. c. pervenit. 3. c. ſicut. 29. de jurejur. c. penult. de condit. appoſit.

Juramento non obſtante, de non infeudando de novo, Prælatus integrare poteſt feudum, ſi appareat, Vaſallum in menſura fuiſſe deceptum. c. per tuas. 5. de donat.

Juramentum de non infeudando de novo, non extenditur ad feuda aliàs infeudata. c. ult. de feud.

Juramentum captioſum, Deus ità accipit, ſicut ille, cui juratur, intelligit. c. quacunque. 22. q. 5.

Juramentum non extenditur ad ea, quæ jure præſtanda non ſunt. c. dilecti. 13. de majorit. & obed. nec ad caſum inopinatum. c. ult. de Eccl. ædific.

Contra ſuum juramentum non poteſt quis venire prætextu appellationis. c. ad hæc. 20. de Appell. nec appellatio contra juramentum admittitur. c. Quæſtioni. 21. eod.

Apoſtolica authoritas illicita in irritum deducit juramenta. c. auctoritatem. 15. q. 6.

Juramenta illicita & irrationabilia obſervari non debent. c. cùm quidam. 12. c. quanto. 18. de jurejur.

Juramentum de uſuris ſibi ſolvendis, vel repetendis ſolutis, Creditores compelluntur relaxare. c. tuas. 13. de uſur. c. 1. de jurejur.

Juramenta ſervorum, irritantur à Domino. c. ſi ſervus. 20. Diſt. 54. Uxoris à marito. c. manifeſtum. 33. q. 5. Monachorum à ſuo Abbate. c. Monachum. 20. q. 4. c. ſi verò. 8. c. veniens. 16. de jurejur.

Tribus modis juramenta contracta ſolvenda ſunt. 1°. Si quis malè juravit. 2°. Si incautè juravit, non putans hoc eſſe peccatum. 3°. Si pueri vel puellæ juraverint, Patribus, poſtquam audierint, contradicentibus. c. ſi quis. 19. 22. q. 4.

Modus relaxandi juramentum eorum, qui inviti jurârunt, eſt, ut eis non ità expreſsè dicatur, ut juramenta non ſervent; ſed ſi non ſervaverint, non ob hoc tanquam pro mortali crimine puniendi ſint. c. verùm. 15. §. cæterum. de jurejur.

Juramentum malè, incautè præſtitum, dum pejorem vergere in exitum obſervatur, liberè conſilio ſalubriore mutatur. c. ſi aliquid. c. ſi quis. §. tribus. 22. q. 4. Alias juramentum ſemper ſervandum eſt. c. ad noſtram. 7. & ſeqq. 2. de jurejurand.

De modo & forma juramenti.

Juramentum fit dupliciter: per Creatorem, & per ea, quæ habent reſpectum ad Creatorem; vel per Creaturas. c. conſidera. & ſeqq. 2. 22. q. 1.

Per Deum jurare permittitur, nè per idola juretur. c. Et. 7. ead.

Per caput, vel capillum Dei jurare non licet, & ſic jurans Clericus deponitur; laicus anathematizatur. c. ſi quis. 10. ead. ſic enim jurare, eſt blaſphemare. ibid.

Non eſt majus per Evangelium jurare, quàm per Deum; ſcripturæ enim propter Deum ſunt, non Deus propter ſcripturas. c. ſi aliqua. 11. ead.

Jurans per lapidem, putans ſe per Evangelia jurare, obligatur. c. humanæ. §. item objicitur. 22. q. 5.

Minus malum eſt per Deos falſos jurare veraciter, quàm per verum Deum fallaciter. c. movet. 22. q. 1.

Licet fide ejus uti, qui per falſos Deos juravit. cit. c.

Qui per falſos Deos juravit, & non ſervavit, bis peccavit. cit. c.

Non peccat, qui à gentili exigit juramentum, etſi is juret per falſos Deos, quos colit. cit. c.

Non eſt jurandum per creaturas; ſi tamen juratur, ſervari debet juramentum, ſi licitum eſt, quod juratur. c. Et ſi. 26. de jurejur.

Dum aliquando licitè juratur per creaturas, non tam per eas, quàm per Auctorem earum juratur. c. movet. §. ſic etiam. 22. q. 1.

Jurans falſum per lapidem vel aliam creaturam, perjurus eſt. c. Ecce. 22. q. 5.

Jurare per craturas ideo Chriſtus prohibuit, non verò per Deum; nè vel videlicet per contemptum creaturarum dejeraretur, vel aliquod numen Deitatis in creaturis crederetur. c. movet. §. item Chriſtus. 22. q. 1.

Jurare falſum per ea, quæ reſpectum habent ad Deum, uti eſt Crux, Evangelia, SS. Reliquiæ, eſt pejerare. c. qui compulſus. cum. c. ſeq. 22. q. 5.

Jurabant in veteri Teſtamento Judæi: Vivit Dominus, vivit anima mea. c. Et jurabunt. 22. q. 1.

Jurabant in primitiva Eccleſia taliter: teſtis eſt mihi Deus, & teſtis eſt mihi conſcientia mea. c. ſi. 14. ead.

Jurant moderni: Sic me Deus, vel ſic te Deus adjuvet, & iſtæ Reliquiæ SS. c. de parentela. & ſeqq. 35. q. 6. c. quoties. 1. q. 7. c. habemus. 22. q. 1.

Juramenti forma communis ab Epiſco vel Presbytero non exigitur; ſed per Sanctam conſecrationem tantùm interrogari debet. c. ſi quis Presbyter. 2. q. 5.

Forma juramenti, ſecundùm quam Epiſcopi, & dignitatem recipientes jurant Papæ, ſeptem capita continens, habetur c. Ego N. Epiſcopus. 4. de jurejur.

Forma juramenti redeuntium ab hæreſi, vel Schiſmate, eſt ſpecialis, qualis fuit Berengarii Andegavenſis Eccleſiæ Diaconi, & habetur. c. Ego Berengarius. 42. Diſt. 2. de Conſecr.

Juramentum, quod excommunicatus abſolvendus præſtare debet, eſt de parendo mandatis Eccleſiæ. c. nuper. c. quod. c. ſuper eo. c. Venerabili. de ſent. Excomm.

Forma Synodalis juramenti habetur c. Epiſcopus. 7. 35. q. 6. cujus ſenſus eſt, ut allatis Sanctorum pignoribus unusquisque Sacramento conſtringatur, ad revelanda ea, quæ in Parochia contra Dei voluntatem, & rectam Chriſtianitatem facta eſſe, aut fieri, atque ad ſynodalem cauſam ac Epiſcopi miniſterium pertinere, reſciverit; nec propter amorem, nec propter timorem, nec propter pretium, nec propter parentelam ullatenus celanda Epiſcopo, aut miſſo ab eo ad inquirendum. ibid.

Forma juramenti accuſatoris conjugii habetur. c. de parentela. 5. ead. & eſt talis: de parentela illa, quam dicunt eſſe inter N. & N. quidquid inde ſcis, & audiſti à tuis vicinis, aut à tuis propinquis antiquioribus, quòd tu per nullum ingenium, nec propter timorem, nec propter amorem, aut per præmium, aut ejus conſanguinitatem celabis Epiſcopum tuum, aut ejus miſſum, cui hoc inquirere juſſerit, quandóque te ex hoc interrogaverit. Sic te Deus adjuvet, & iſtæ SS. Reliquiæ.

Forma juramenti teſtium circa ſeparationem Conſanguineorum eſt: Illud Sacramentum, quòd iſte juravit de parentela, quæ inter N. & N. computatur, quòd tu illud obſervabis, in quantum ſapis, aut audiſti. Sic te Deus adjuvet. c. illud ead.

Forma juramenti eorum, qui ſeparantur: Ab iſto die in antea, quod tu per nullum ingenium te ſociabis huic tuæ conſanguineæ N. cum qua contra legem & rectam Chriſtianitatem adulterium & inceſtum perpetrâſti, nec in conjugio, nec in adulterio illam tibi ſociabis, nec cum illa ad unam menſam manducabis & bibes, aut ſub uno tecto manebis: niſi fortè in Eccleſia, aut in alio publico loco, ubi nulla mala ſuſpicio poſſit eſſe, & ibi coram teſtibus idoneis pro certa neceſſitate pariter colloquamini: nec aliam conjugem accipies, niſi fortè poſt peractam pœnitentiam tibi licentia data fuerit ab Epiſcopo tuo, vel ejus miſſo. Sic te Deus adjuvet, & iſtæ SS. Reliquiæ. c. ab iſto. 9. ead.

Forma juramenti reconciliationis: Ab iſto die in antea, iſtam conjugem tuam N. quam injuſtè dimiſeras, ità tenebis, ſicut per rectum, maritus ſuam debet habere conjugem, in dilectione & debita diſciplina: nec eam per ullum malum ingenium à te ſeparabis, nec ea vivente aliam accipies. Sic te Deus adjuvet, &c. c. ab iſto. 11. ead.

Jurat in animam ſuam Syndicus, non Procurator. c. in pertractandis. 3. de juram. Calumn.

De reliquis quibusdam ad juramentum pertinentibus.

Jurantibus non debet occaſio peccandi præberi. c. 1. de jurejur. in 6.

Malè jurans pœnitentiam agat. c. neceſſe. 22. q. 4.

Qui juranti falſum, adſtat, & tacet, ſi ſciat illum falſò jurare, graviter peccat. c. hoc videtur. 22. q. 5.

Dum uſus juramenti habetur, de facili perjurium committitur. c. non eſt contra 22. q. 1.

Laici ratione juramenti, ſortiuntur forum coram judice Eccleſiaſtico. c. ult. de for. compet. in 6.

Juramenta de aliquo eligendo facta, debent eligentes deponete, c. ubi. 3. §. cæterùm, de Elect. in 6.

Contra Eccleſiam facta jùramenta ſuut perjutia. c. ſicut. 27. de jurejur.

Juramentum litis deciſorium à Judice oblatum, ſinè juſta cauſa recuſari non poteſt; à parte autem delatum, recuſari poteſt licitè, & referri. In actione tamen famoſa, non licet reo referre. c. ult. eod.

Actor, qui plenè probavit, non debet cogi jurare. c. ſicut. 2. de probat.

Renunciationem metu factam, juramentum firmat. c. ad aures. de his, quæ vi.

Juramento debet fieri probatio expenſarum. c. cùm olim. 14. de privil. quo ſecuto, & taxatione præmiſſa, expenſarum condemnatio ſemper facienda eſt. c. olim. 7. de injur.

Juratoria cautio requiritur, antequam incendiarii abſolvantur. c. peſſimam. 23. q. 8.

Cauſa juramenti ſervandi ad forum Eccleſiaſticum pertinet. c. ult. de for. compet. in 6.

Niſi juramentum interveniſſet, pactum legis commiſſoriæ in pignoribus appoſitum, non obſtat, quò minùs pignus reſtituatur. c. penult. de pignorib.

Juramentum deferre Procurator non poteſt abſque ſpeciali mandato, niſi habeat liberam cauſæ adminiſtrationem. c. qui. 4. de Procurac. in 6.

Juramentum deferri debet reo, licèt actor omnino in probatione deficiat, ut oſtendat reus ſuam innocentiam, ſi videlicet præſumptio faciat pro actore. c. ult. de jurejur.

Qui poſt juramentum ponit, vel reſpondet manifeſtè contraria, velut perjurus à confirmatione repellitur, niſi juſta & rationabilis cauſa eum excuſet. c. ult. de jurejur. in 6.

Partes compelli debent, ut in cauſâ uſurarum juramentum de veritate dicenda præſtent, c. Ex literis. 32. de jurejur.

Juramentum non debet ampliùs requiri à perjuro. c. literas. 14. de præſumpt.

Juramento de veritate debet ſe purgare accuſatus, ſi accuſatore ceſſante, remanet infamatus: Compurgatores verò de credulitate. c. quotiens. 5. de purg. Canon.

Poſt juramentum datum faciendæ ſunt poſitiones. c. ult. de jurejur. in 6.

Juramentum de parendo mandato Eccleſiæ etſi Excommunicatus præſtiterit, non tamen hoc ipſo cum eo communicare licet, donec abſolvatur. c. quod. 30. de ſent. Excomm.

Jureconſultus.

Vendere poteſt rectum conſilium. c. non licet. 11. q. 3. c. non ſanè. in princ. 14. q. 5.

Jurgium.

Jurgium dicitur, quaſi juris garrium. c. ſotus. de V. S. eo quòd in judicio diſceptent partes.

Juriſdictio.

Juriſdictionem dat etiam conſuetudo. c. Duo ſimul. 9. irrefragabili. 13. de offic. ordin. c. 1. eod. in 6. Etiam tali perſonæ, quæ aliàs inhabilis eſt ad judicandum. c. Dilecti. 4. de Arbitr.

Quæ ſunt juriſdictionis conceduntur per confirmationem. c. ſuffraganeis. 11. c. transmiſſam. 15. de Elect.

Qui præeſt juriſdictioni, privatorum conſenſu, eorum Judex conſtitui poteſt. c. ſignificâſti. 18. de for. compet.

Juriſdictionali ſententiæ, non obſtat ſententia Diœceſana. c. Dilectus. 18. de Offic. Ordin. Lex enim juriſdictionis, & Lex Diœceſana ſunt diverſæ. cit. c.

Juriſdictionem ordinariam habet Epiſcopus in tota ſua Diœceſi, c. cùm. 7. de Offic. Ordin. in 6.

Juriſdictio Epiſcopalis gratìs datur. c. 5. nè Prael. vic. ſuas.

Juriſdictionem ſuam non poteſt Epiſcopus exercere extra ſuam Diœceſim, niſi ille inde expulſus neque per ſe, neque per alios in ſua poſſit; tunc enim poterit in viciniori. Clem. un. in princ. de for. compet. petitâ tamen priùs licentiâ, licèt eam non impetraverit. cit. Clem. §. volumus. Quod fit abſque præjudicio ordinarii iſtius loci. cit. Clem in fin.

Juriſdictio Suffraganei Epiſcopi excommunicati, non devolvitur ad Metropolitanum. c. 1. de ſuppl. negl. Prælar. in 6.

Juriſdictionem habet Capitulum, vacante Sede Epiſcopali. c. un. de major. & Obed. in 6.

Juriſdictionem ordinarius perdit, ſi omnia negotia alicujus, uni delegato committuntur, c. ad hæc. 10. de reſcript.

Juriſdictio Delegati, priùs conſideratur ſecundùm precum veritatem, quàm ſecundùm formam ſcripturæ. c. Ex parte. 2. eod.

Juriſdictio Delegati per ſolam citationem perpetuam. c. gratum. 20. c. licet. 30. de Offic. Deleg. c. meminimus. 9. de Appell. Sed ad cauſam illam, ad quam citatus quis eſt. c. penult. de for. compet.

Juriſdictio Delegati ſi expiret in termino peremptorio, quem partibus aſſignavit, judicando non expectabit contumacem: Si non expirat, poteſt expectare in alteram diem, & iterum citare, ſi vult. c. conſuluit. 24. de Offic. Deleg.

Juriſdictictio delegata extenditur ad res, de quibus in reſcripto non fit mentio, ſi ſinè iis cauſa

cauſa explicari non poſſit, parte alterâ etiam invitâ. c. præterea, 5. de Offic. Deleg. c. ſuſpicionis, 39. eod.

Jurisdictio delegati poteſt ad majus tempus de conſenſu partium prorogari, c. de cauſis. 4. de Offic. Deleg. Ad perſonas tamen, de quibus in reſcripto non fit mentio, etiam de earum conſenſu, prorogari non poteſt. c. F. & G. 40. eod.

Jurisdictio delegati expirat poſt executionem. c. in literis. 9. eod.

Jurisdictio plurium delegatorum ſimpliciter data expirat etiam uno mortuo, c. uno. 42. eod.

Jurisdictio intelligitur perpetuata, per quemcunque actum Judex delegatus procedit. c. gratum, de offic. deleg. Perpetuatur & per litis conteſtationem, c. relatum. 19. eod.

Jurisdictione perpetuata, mandatore vivente, per unum delegatorum perpetuata intelligitur quoad omnes. c. cùm plures, 8. eod. in 6.

Jurisdictio delegati non durat, niſi eo in Provincia exiſtente, reliquis eâ cœperit uti. c. ult. de offic. Legat.

Delegatus eandem jurisdictionem habet in acceſſorio, quam in principali. c. prudentiam. 21. §. ſexta. in fin. de offic. deleg.

Jurisdictionem in cauſa ſibi commiſſa habet Delegatus Papæ ſupra ordinariam. c. ſanè. 11. eod. Debet eam oſtendere, ut ei credatur, c. cùm in jure. 31. eod.

Delegatus Papæ quando ſubdelegando partem ſibi reſervat jurisdictionis, ad ipſum eſt appellandum; quando autem totum committit, ad Papam. c. ſuper. 27. eod. plura V. Delegatus.

Jurisdictionem in Epiſcopos non habet Primas, vel Patriarcha; ſed tantùm in Archiepiſcopos. c. conqueſtus. 9. q. 3.

Jurisdictio Legati cùm ſit ordinaria, per mortem Papæ non expirat. c. Legatos. 2. de offic. Legat. in 6.

Legati Jurisdictio licèt ſit temporalis, ſtatutum tamen ejus perpetuum eſt. c. 1. de locat. & conduct. c. ult. de offic. Legat.

Legatus ex ipſa Legatione jurisdictionem ex privilegio non habet, niſi in ſua provincia, & circa illos de provincia ſua. c. penult. de offic. Legati. Vid. Legatus.

Qui de provincia tranſit in aliam provinciam, ibique domicilium figit, liber factus à jurisdictione prioris Judicis, ſubditur jurisdictioni illius, in cujus provincia ſedem fixit. c. ubicunque. §. quia. 13. q. 2.

Quando jurisdictio in dubium vocatur, cujus ſit, omnes debent cognoſcere, an ſua interſit. c. Paſtoralis. 14. de reſcript.

Jurisdictio non revocatur in dubium, quorum ſit, inter Judices datos in principali cauſa, & Judices datos in cauſa appellationis. c. dilect. 29. eod.

Jurisdictio temporalis non pertinet ad Papam. c. Cauſam. 7. Qui fil. ſint legit.

Jurisdictio extenditur ad omnia acceſſoria. c. præterea. 5. de offic. Deleg.

Jurisdictio Clericorum & Epiſcoporum, quæ eſt circa curam animarum, ab Abbatibus non eſt uſurpanda. c. interdicimus, 16. q. 1.

Jurisdictionem alterius Epiſcopi, ſinè præſcientia, nec Metropolitanus, nec Epiſcopus exercere debet. c. nullus Primas, 9. q. 3.

Jurisdictio una, juvatur per aliam. c. 1. de maledic.

Ubi Jurisdictio æqualis eſt, ſecunda derogat primæ. c. volentes. 8. de offic. Legati.

Jurisdictionem ſeu Coërcitionem habet Executor. c. Ex literis. 29. de offic. deleg. Imò nullam jurisdictionem habet. c. ſicut. 25. de accuſ.

Per contentionem jurisdictionis, res fit dubia, ut Executor non procedat. c. cùm contingat. 24. de reſcript.

Jurisdictionem Eccleſiarum non debent Laici uſurpare, nec onera Eccleſiis imponere. c. non minus. 4. de immunit. Eccl.

Jurisdictionem de Eccleſiaſticis, Laici intra Eccleſiam quandoque habuerunt, & in quibusdam habent., habuerunt enim Electionem Papæ, & inveſturas Epiſcoporum. c. Hadrianus, 22. & ſeq. Diſt. 63. Poſſunt etiam Concilio intereſſe: præcipuè ubi agitur de fide. c. ubinam 4. c. ſatis. 7. Diſt. 96.

Jurisdictio ab Eccleſiaſticis datur Laicis in eos, qui Schiſma faciunt, vel Excommunicationem contemnunt. c. de Liguribus. 23. q. 5. & qui incorrigibiles ſunt. c. eos, qui. 10. Diſt. 32. item fidei, vel Epiſcoporum contemptores, morte affligendi. c. principes, 23 q. 5. c. nec licuit. 4. Diſt. 17. c. ſi quis Sacerdotum. 11. q. 1. Et ubicunque Eccleſiaſtica poteſtas non valet exercere diſciplinam. cit. c. principes.

Jurisdictio Inquiſitorum extenditur ad ea, ſinè quibus eorum officium non poteſt expediri. c. penult. de accuſ. c. ſuſpicionis. 39. de offic. deleg.

Jurisdictio non extenditur ultra illud, quod in literis continetur. c. cùm ex eo. 14. de pœnit. & remiſs.

Jurisdictio in eum non cenſetur efficaciter tranſiviſſe, qui ea nondum cœpit uti. c. quamvis. 6. de offic. deleg. in 6.

Jurisdictionem falſæ literæ non conferunt; ideoque nullo tempore convaleſcit, quòd per eas judicatum eſt. c. ſuper. 2. de crim. fals. c. cùm noſtris. 6. de Conceſs. Præbend. c. penult. de offic. vicar.

Jurisdictio Judicis ſecularis propter negligentiam devolvitur ad Eccleſiaſticum. c. cùm ſit. 8. c. Ex tenore. 11. de for. compet. c. poſtulâſti, 14. de Judæis & Sarac.

Jurisdictionem ſecularem obtinere poſſunt Clerici. c. ult. nè Cler. vel Monach. in 6.

Jurisdictionem non habentis ſententia nulla eſt. c. Ex literis, 29. c. P. & G. 40. de offic. Jud. Deleg.

Extra propriam jurisdictionem nemo debet judicari. c. peregrina. & ſeqq. 4. 3. q. 6. c. à nobis. 21. de ſent. Excomm.

Jurisdictionem in Extraneum inducit crimen hic commiſſum. c. ibi ſemper. c. ult. 3. q. 6.

Jurisdictio Judicis ſuſpenditur, quoosque ſuper aliqua cauſa conſulatur ſuperior, c. ſanè. 2. de offic. deleg.

Per

Per appellationem ſuſpenditur Juriſdictio Judicis. c. ſi à Judice. de Appell. in 6.

Juriſdictionem ſuam non poteſt exercere Judex minor, præſente majore. c. antiqua. 23. de privileg.

Judex amittit juriſdictionem, poſtquam remiſit negotium ad ſuum ſuperiorem, & ſi quid poſtea fecerit, non valet. c. licet. 5. de Offic. Legat. item amittit, ſi ſuam juriſdictionem negat; nec in cauſa illa ulterius procedat, niſi juſtè pronunciet. c. ſignificantibus. 38. de Offic. Deleg.

Juriſdictionem quis amittit tacitè ipſo facto, & ipſo facto ipſam quis confitetur. c. cùm ſuper. 23. eod.

Juriſdictionem amittit Judex ordinarius, vel delegatus, per negligentiam, vel malitiam. c. prudentiam. 21. de Offic. Deleg. c. Ex transmiſſa. 6. de for. compet.

Propter defectum Juriſdictionis, caſſata confirmatione, non propter hoc præcedens Electio caſſata dicitur. c. ſi confirmationem. 39. de Elect. in 6.

Ubi juriſdictio eſt par, major numerus non præfertur. c. Paſtoralis. 14. de reſcript.

Per Excommunicationis probationem non probatur quaſi poſſeſſio juriſdictionis: licet aliquibus diebus fuerit obſervata: ideo petens reſtitutionem, hoc ſolo probato ſuccumbit. c. olim. 17. de reſtit. ſpoliat.

Juriſdictio auſertur à digno propter conjunctionem indigni. c. cùm ſuper. 23. de Offic. Deleg.

Si exceptio juriſdictionis; ob quam fuit appellatum, probatur vera, Judex appellationis non debet de principali cognoſcere; ſed ſuperſedere. c. olim. 7. de Except.

Juriſdictionem Judicis impedientes, graviter puniuntur. c. conſtitutus. 45. de teſtib. poſſuntque compelli, nè eam impediant. c. ult. de teſtib. cogend.

Jus.

Jus eſt genus, & Juris ſpecies eſt Lex. c. Jus. 2. Diſt. 1.

Jus dictum eſt, quia juſtum. cit. c. quaſi à jure poſſidendo. c. Jus. 12. de V. S.

Omne jus legibus & moribus conſtat. c. Jus. 2. Diſt. 1.

Jus Lex humana eſt, fas divina. c. 1. ead.

Jus aut naturale, aut civile, aut gentium eſt. c. jus autem. ead.

Jus naturale eſt commune omnium nationum, eo quòd ubique inſtinctu naturæ, non conſtitutione aliqua habetur: ùt viri & fœminæ conjunctio, liberorum ſuſceptio & educatio, communis omnium poſſeſſio, & omnium una libertas: acquiſitio eorum, quæ cœlo & terra, & mari capiuntur: item depoſitæ rei, vel commodatæ pecuniæ reſtitutio, violentiæ per vim repulſio. c. 7. ead.

Jus civile eſt, quòd quiſque populus, vel quæque civitas ſibi proprium divinâ, humanâque cauſa conſtituit. c. Jus. 8. Diſt. ead.

Juris civilis ſpecies eſt, rerum proprietas, ſeu diſtinctio dominiorum. Diſt. 8. in princ. cum c. ſeq.

Jus gentium eſt ſedium occupatio, ædificatio, munitio, bella, captivitates, ſervitutes, poſtliminia, fœdera, pax, induciæ, legatorum non violandorum religio, connubia inter alienigenas prohibita. c. Jus. 9. Diſt. 1.

Dicitur autem Jus gentium, quia eo jure omnes ferè gentes utuntur. cit. c.

Juris gentium ſpecies eſt, jus militare. c. jus militare. Diſt. 1.

Jus militare eſt belli inferendi ſolennitas, fœderis faciendi nexus, ſigno dato egreſſio in hoſtem, vel pugnæ commiſſio: item ſigno dato, receptio: item flagitii militaris diſciplina, ſi locus deferatur: item ſtipendiorum modus, dignitatum gradus, præmiorum honor, veluti cum corona vel torques donatur: item prædæ deciſio & pro perſonarum qualitate & laboribus juſta diviſio, ac Principis portio. c. Jus. 10. ead.

Jus publicum eſt in Sacris & Sacerdotibus, & in Magiſtratibus. c. Jus. 11. ead.

Jus Quiritium eſt propriè Romanorum, quod nulli tenent niſi Quirites, id eſt; Romani. Et in eo agitur de hæreditatibus, decretionibus, tutelis, uſucapionibus. c. Jus. 12. ead.

Jus Quiritium conſtat ex Legibus, plebiſcitis, Senatûs Conſultis, Conſtitutionibus Principum, edictis, ſive reſponſis prudentum. in princ. Diſt. 2.

Jus naturale inter omnia primatum obtinet tempore & dignitate; nec variatur tempore; ſed immutabile permanet. Diſt. 5. in princ.

Jure naturali omnia ſunt communia omnibus. Diſt. 8. in princ. Et divino. c. 1. Diſt. ead. Jure autem humano ſeu conſuetudinis vel conſtitutionis, hoc meum, illud tuum eſt. c. 1. ead.

Jura humana per Imperatores & Reges ſeculi Deus diſtribuit generi humano. c. 1. §. jura autem. ead.

Jus naturale dignitate prævalet conſuetudini & conſtitutioni. c. 1. §. dignitate verò. ead. Et legibus Principum. diſt. 9. in princ.

Quæcunque vel moribus recepta ſunt, vel ſcriptis comprehenſa, ſi naturali juri fuerint adverſa, vana & irrita habenda ſunt. c. 1. §. dignitate verò. diſt. 8.

Jure naturali nihil aliud præcipitur, quàm quod Deus vult fieri, nihilque vetatur, quàm quod Deus prohibet fieri. c. ult. §. cùm ergo. Diſt. 9.

Adverſus naturale jus, nulla diſpenſatio admittitur, niſi fortè duo mala ità urgeant, ut alterum eorum neceſſe ſit eligi. in princ. Diſt. 13. aut ad majus vitandum. c. 1. ead.

Contra jus naturale nulli quidquam agere licet. c. qui contra. Diſt. 8.

Jus dividitur in divinum & humanum. c. omnes leges. Diſt. 1. c. 1. Diſt. 8.

Eadem Legum diviſio; ſed alia ſententia habetur. c. duæ ſunt. 19. q. 2. vid. Lex.

Jus civile dividitur in ſcriptum & non ſcriptum: ſeu Leges & mores. c. Jus generale. Diſt. 1. c. Eccleſiaſticum. Diſt. 11.

Species juris ſcripti ſunt leges Quiritium, plebiſcita, ſenatus conſulta, conſtitutiones Principum, & edicta ſeu reſponſa prudentum. Diſt. 2. in princ.

Jus non ſcriptum eſt, mos aut longa conſuetudo. c. mos eſt. Diſt. 1. c. conſuetudo ead.

Jus humanum dividitur etiam in civile & Canonicum; Canonicum vocatur divinum, civile verò humanum. c. cum. 2. de privil. in 6.

Juris legúmque ratio & uſus eſt coërcitio humanæ audaciæ, & nocendi facultatis. c. 1. cum ſeq. Diſt. 4. c. non fruſtra. 23. q. 5.

Jura ſubveniunt deceptis, non decipientibus. c. penult. de rer. permut. c. inter. 8. de donat.

Unde jura procedunt, non debent injuriæ naſci. c. qualiter. 17. de accuſ.

Jure quod non ſortitur effectum, non præſtat impedimentum. c. illud. 8. c. cum laici. 10. de jure Patronatûs.

Quod jure non fit, pro non facto habetur. c. 1. de Presbyr. non baptiz. Et quæ contra jus fiunt, debent utique pro infectis haberi, c. quæ contra. 64. de R. I. in 6.

Quod priùs factum jure eſt, non poteſt irritari. c. ult. de ſpons. duor.

Eo jure, quo quis in alium utitur, ipſe debet uti eodem. c. petiiſtis. 20. de privileg.

Juri non debet præferri cupiditas. c. ult. de Elect. in 6.

Nemo plus juris in alium transferre poteſt, quàm ipſe habet. c. per illicitam. 9. q. 1. c. cura. 11. de jure patron. c. nuper. 6. §. poſtulâſti. de donat. inter. vir. & uxor. c. nemo. 79. de R. I. in 6.

Quod quiſque juris in alterum ſtatuit, ipſe eo uti debet. c. cum omnes. 6. de Conſtitut.

Juris expreſſione quædam non tam ſciuntur, quàm ipſo facto. c. penult. de donat.

Juri contraria poſtulari non oportet. c. ideo. 16. §. reſcripta. 25. q. 1. c. nec. 14. 25. q. 2.

Jus non eſt tranſire per agrum alienum; fas eſt. c. 1. Diſt. 1.

Ubi jus non conſtituitur, non nocet raſura. c. Ex literis. 3. de fid. inſtrum.

Jus non facit narratio facti. cit. c.

Promptiora ſunt jura ad abſolvendum, quàm condemnandum. c. Ex literis. de Probat.

Jus nemo ſibi dicere debet. c. ad audientiam. de Appell.

Ubi jus non invenitur, æquitas ſervanda eſt. c. ult. de tranſaction.

Jus idem debet eſſe, ubi eadem eſt ratio. c. cùm Marthæ. 6. §. tertio. de celebr. miſs. c. in eos. 6. de Hæret. c. cùm dilectæ. 4. de confirm. util.

Ubi jus non excipit, nec non excipere debemus. c. quoniam. 2. de conjug. lepros.

Non debet una eadémque Eccleſia diverſo jure cenſeri. c. cùm in tua. de decim.

Jus & juſtitiam vendere non licet. c. ult. de purg. Canon.

Jus fingit quoque id eſſe, quod tamen verè non eſt. c. accuſatus. 8. in princ. de hæret. in 6.

Extra territorium jus dicenti, non paretur impunè. c. ult. de conſtit. in 6.

Jus qui petit ab alio, tenetur eidem jus reddere. c. 1. de mut. petit.

Quæ à Jure communi exorbitant, nequaquam ad conſequentiam ſunt trahenda. c. quæ à jure. 28. de R. I. in 6.

Contra jus commune introductum, ſtare non debet. c. quod latenter. 5. de R. I.

Pacto privatorum juri publico minimè derogatur. c. ſi diligenti. de for. compet.

Juri publico nemo renunciare poteſt. cit. c. c. contigit. 36. de ſent. Excomm.

Nulla conſuetudine poteſt derogari juri naturali, ſeu divino, quod peccatum infert: imò nec juri poſitivo, niſi rationabiliter, & legitimè præſcripta fuerit. c. ult. de conſuetud.

Jus commune quamdiu ſervari poteſt, ab eo non eſt recedendum. c. cùm dilectus. de conſuet.

Jus inducit conſuetudo, cujus non extat memoria. c. ſuper. 26. de V. S.

Propter formam reſcripti à Jure communi non eſt recedendum, niſi conſtet, inſcribentem aliud voluiſſe. c. cauſam. 18. de reſcript.

Juri communi per ſpeciale privilegium, vel contrariam conſuetudinem detrahitur, etiam in criminibus. c. novit. de Judic. c. cùm contingat. de for. compet. c. 1. §. neque eod. in 6.

Mandantur quandoque jure aliqua, ut executioni dentur conſuetudine juri contraria non obſtante. c. cæterùm. 5. de juram. calumn.

Occaſio juris non ad iniquum compendium trahi debet. c. ſuggeſtum. 15. de Appell. Nec ad iniquum diſpendium. c. quod. 25. de privil.

Ordo juris & æquitatis vigor in Judiciis obſervanda ſunt. c. in cauſis. 19. de ſent. & re judic.

Juris ordo in negotiis ſervandus eſt. c. porrò. 3. de divort.

Juris rigor ſervandus eſt. c. multorum. 2. de Judæis. verumtamen non eſt ſervandus ſecundùm canones, & præcipuè, ubi jus Actoris non factum eſt deterius. c. 1. de dol. & contum.

Jus antiquum innovatur, & ſecundùm varietatem temporum ſtatuta humana quandoque laudabiliter variantur. c. non debet. de conſang.

Jus poſitivum mitiùs agit, quàm naturale cum ignorante. c. cùm illorum. 32. de ſent. Excomm.

Juris ignorantia non ſemper excuſat. c. ult. de injur.

Jus Canonicum juvatur per jus civile. c. 1. de novi oper. nunciat.

Sunt regulariter quædam in jure Canonico, quæ parum habent juris, & plurimum facti. c. cùm noſtris. 6. de conceſſ. Præbend.

Jus Canonicum, quod ad proviſionem animarum inſtitutum eſt, ſervare debet Judex ſecularis, & ad hoc per ordinarium loci, cenſurâ Eccleſiaſticâ compellatur. c. licet. de jurejur. in 6.

Pariſiis, & locis vicinis jus civile, nec doceri, nec audiri debet ſub pœna. c. ſuper ſpecula. 28. de privil,

Jus ex conſultatione Papæ editur. c. Ex multa. 9. de vot. & vot. redempt.

Jura omnia Papa in ſcrinio pectoris ſui habere cenſetur. c. 1. de Conſtit. in 6. Et ſua cuilibet jura conſervare intendit. c. quia. 2. de relig. domib.

Jure Eccleſiaſtica non poſſunt judicio imperiali diſſolvi. c. 1. Diſt. 10.

Jura priora trahuntur ad poſteriora. c. 1. de cognat. ſpirit.

Jus revocatorium ſuperveniens, tollit ea, quæ ſunt in fieri, non ea, quæ ſunt in eſſe. c. ſi is. 39. de Præbend. in 6.

Jura promptiora ſunt ad abſolvendum, quàm damnandum, niſi pro libertate ſententia ſit ferenda, aut pro matrimonio, dote, aut Teſtamento. c. Ex literis. 3. de Probat. c. ult. de ſent. & re judic. His enim favent jura. cit. c. ult.

Jura adaptantur ad ea, quæ ſæpiùs fiunt. c. diverſis. 5. de Cler. conjug. c. quia. 4. de offic. ordin. in 6. c. quia. 15. de Præbend. in 6.

Incorporalia jura poſſunt concedi in Emphyteuſim, ſicut bona immobilia. c. ult. de reb. Eccl. non alien. in 6.

Jus Superioris & cujuscunque alterius ſemper intelligitur exceptum in juramento. c. venientes. 19. de jurejur.

Jus Patronatûs acquiritur, ex ſola conſtructione Eccleſiæ. c. nobis. 25. de jure Patron. ſeu ex fundatione Eccleſiarum. c. quoniam. 3. eod.

Jus Patronatûs emens debet eo privari. c. quia. 6. c. præter ea. 23. eod.

Jus Patronatûs legitimè Laicus donare poteſt, habètque liberam ad hoc poteſtatem. c. illud. 8. eod.

Jus acquiritur ex ſola poſſeſſione cum bona fide. c. cùm conſultationibus. 19. eod.

Jus non acquiritur ex ſola opinione. cit. c.

Jura partium cùm obſcura ſunt, pro poſſeſſorio judicandum eſt. c. inter. 6. de fid. inſtrum. ſeu reo potiùs tunc eſt favendum, quàm Actori. c. 11. de R. I. in 6.

Jus eligendi poteſt transferri in unum. c. Conſtitutus. 4. de Appell.

Jus nullum acquiritur nominato, per nominationem. c. quod ſicut. 28. de Elect.

Jus alterius non tollitur, per confirmationem Papæ. c. ult. de confirm. util.

Quæſtio juris patronatûs infra 6. menſes terminari debet. c. Eam. 22. de jure patronat.

Quæſtio juris probationem non requirit. c. ſæpe. 44. de Appell.

Jura cuique ſua ſervare, ac Juſtitiam colere, ſummum in rebus bonum eſt. c. ſi ſeculi. 12. q. 2.

Jure ſuo quis cedere non tenetur. c. quàm. 7. q. 1.

Jure ſuo utens nemini facit injuriam. c. cùm Eccleſia. 31. de Elect.

Jure ſuo nullus ſine culpa privari debet. c. Conſultationibus. 4. de donat. c. diſcretionem. 6. c. ult. de eo, qui cogn. Conſang.

Qui ſemel ſuo juri renunciat, poſtea ad illud redire non poteſt. c. cùm inter. 16. de elect.

Jure ſuo privatur quis quandoque ſinè culpa, c. quanto. 7. de divort. non tamen ſinè cauſa. c. quoniam. 5. ut lit. non conteſt.

Juri ſuo tacitè quis renunciat. c. Ex transmiſſa. 3. de renunc. c. quod. 15. de ſent. & re judic. c. penult. de his, quæ fiunt à maj. part. c. accedentibus. 15. de privil.

Juri ſuo licitum eſt unicuique renunciare. c. ult. de crimine falſi. c. ſuper hoc. 5. de renunc. c. dilecti. 17. de for. compet. c. conſtitutus. 45. de Appell.

Juri ſuo, ſive appellationi tacitè quis renunciat per contrarium factum. c. gratum. 20. de Offic. Deleg. c. inter. 20. de ſent. & re judic.

Juri ſuo tacitè quis renunciat præſtando advocationem in cauſa, in qua jus habet. c. Ex literis. 6. de tranſact.

Juri pro ſe introducto, quilibet poteſt renunciare. c. ad Apoſtolicam. 16. de regular. c. dudum. 20. de Convers. Conjug. c. ult. de crim. falſi. c. ſi de. 6. de privileg. Sed juri alterius nemo renunciare poteſt. c. placet. 12. de Convers. Conjug.

Jus ſuum quis amittit per renunciationem ſponte factam. c. audita. 4. de reſtitut. ſpoliat. item per negligentiam. c. ſi Clericus. 11. de Præbend. in 6. c. nulla. 2. de Conceſs. Præbend. c. 1. de Appell.

Si Emphyteuta vult ſuum jus vendere, denunciare debet Domino; aliàs cadit à jure ſuo. c. ult. de locat. & conduct.

Contra jus ſuum faciens, & jus ſuum allegans, non auditur. c. cùm ſuper. 8. de Conceſs. Præbend.

Jus ſuum totum alienâſſe intelligitur, qui nihil excepit, & potuit. c. quia. 22. de privileg.

Et juris ſui inſtrumenta reſtituens, renunciate videtur juri, quod ſibi ex literis competebat. c. ſanè. 7. de renunc.

Jus alienum non ſervanti, non eſt ſuum jus ſervandum. c. dilecti. 4. de privileg.

Jura ſua Princeps, ab omnibus cuſtodienda exiſtimet, quando & ipſe illis obedientiam præſtat. c. juſtum eſt. 2. Diſt. 9.

Jura condere parum eſt, niſi ſit, qui eadem tueatur, & exequatur. c. ubi. 3. §. præterea. de elect. in 6. c. un. §. & quoniam. de ſtatu Regulat. in 6.

Jura diſtinguere poteſt, qui poteſt jus conſtituere. c. cùm Apoſtolica. 7. de his, quæ fiunt à Prælat.

Juris interpretatio ad illum pertinet, ad quem pertinet conſtitutio juris. c. inter. 31. de ſent. Excomm. c. ult. de Conſtit.

Juris Conditor, ubi ſibi quid reſervat, aliis prohibere videtur. c. grave. 29. de Præbend.

Jus Conſtitutionis cœpit à juſtificationibus, quas Dominus tradidit Moyſi, Exodi. 12. Diſt. 7. in princ. vide Lex.

Jura

Jura in eum inſurgunt, qui jus, & Judicem, & parrem eludit. c. 1. in fin. de Appell. in 6.

Juris ſolennitas, ſi in contractu minoris non ſervatur, nullus eſt contractus in præjudicium minoris, c. conſtitutus. 8. de in integr. reſtitut.

Jure diverſo cenſeri non debet res una, eademque. c. cùm in. 30. de decim.

Jure diſceptare, eſt juſtè judicare. c. juſtum. §. Judex. 23. q. 1. c. forus. 10. de V. S.

Qui prior tempore, potior jure. c. 1. de majorit. & obed. c. cùm autem. 24. de jure Patronat. c. tibi. 12. in fin. c. penult. de reſcript. in 6. c. qui prior. 54. de R. I. in 6.

Jus perditur per abuſum. c. cùm acceſſiſſent. 8. de Conſtit.

Populus ut Eccleſiis jura debita perſolvat, eſt in prædicationibus & aliis exhortandus. c. 1. de decim. in 6.

Juris Pontificii origo. vid. Canon.

Ad jus Perſonarum pertinet jus maris & fœminæ. mens autem dicitur ad imaginem Dei creatus; fœmina non item, ideoque hæc velare caput jubetur. c. hæc imago. c. mulier. 19. 33 q. 5.

Jusjurandum. vid. Juramentum.

Juſtitia.

Juſtitia dicitur, quaſi Juris ſtatus. c. forus. 10. de V. S.

Ubi ſana fides non eſt, non poteſt eſſe juſtitia. c. ubi. 29. 24. q. 1.

In ſententia ferenda, juſtitia & veritas attendi debent. c. primo. 2. q. 1.

Juſtitia dirumpit injuſta vincula. c. cœpiſti. 48. 11. q. 3.

Juſtitia citò violatur auro. c. qui rectè. c. pauper. 11. q. 3. c. vendentes. 1. q. 3.

Juſtitia nemini eſt deneganda. c. ſignificaſti. 4. de Elect. c. qualiter. 17. de Judic.

Juſtitia non eſt ſervanda ei, qui aliis juſtitiam denegat exhibere. c. dilecti. 4. de privileg. c. ad decorem. 5. de Inſtitut.

Juſtitia non poteſt commercium habere cum homine ſcelerato. c. forus. 10. de V. S.

Vera juſtitia compaſſionem habet, falſa verò indignationem; ſed juſtitia vera miſeris compatitur, delinquentibus indignatur. c. vera. Diſt. 45.

Juſtitia eſt æquanimitas tolerandi inopiam, & temperantiam habere in abundantia. c. quod dicit. 4. Diſt. 41.

Juſtitia eſt patriam & ſocios defendere. c. fortitudo. 23. q. 3.

Juſtitia eſſe non poteſt, ubi fides & charitas deeſt. c. ubi. 24. q. 1.

Cultum ſuum juſtitia perdit, quando ſilentia judicii, obſtrepentium turba confundit. c. ult. 5. q. 4.

Juſtitia non odio, ſed bono Zelo eſt exercenda. c. ſex. 23. q. 3.

Summum in rebus bonum eſt juſtitiam colere, ac ſua cuique jura ſervare. c. ſi ſeculi. 9. 12. q. 2.

Juſtitia ſemper eſt miſericordiâ temperanda. c. diſciplina. 9. & ſeq. c. vera. 15. & ſeq. Diſt. 45.

Juſtitiam debet temperare moderatio. c. ſerpens. 47. in fin. diſt. 1. de pœnit.

Poteſt quis cogi ad juſtitiam. c. nimium. 37. 23. q. 4.

Juſtitiam petens ab alio, tenetur eidem juſtitiam reddere. c. 1. de mut. petit.

Quomodo quis juſtitiam ſibi vult fieri, ſub eadem forma alii reſpondere tenetur. c. prudentiam. 2. eod.

Juſtitiam faciens Deo acceptus eſt. c. ad decorem. 5. de inſtitut.

Juſtitiam & Deum in negotiis præ oculis habere debemus. Extrav. comm. c. declarationes. §. ro ergo. de decim.

Si Judex ſecularis negligit juſtitiam facere, per Epiſcopum debet compelli. c. ult. de maled.

Juſtitia ſola damnat. c. quem. 88. Diſt. 1. de pœnit.

Juſtitiam & jus vendere non licet. c. ult. de purg. Canon. ſed gratis impertiri debemus.

Juſtitiam non evertat præmii expectatio. c. 1. de ſent. & re judic. in 6.

Juſtus.

Qui quoties cadit, toties reſurgit, juſti nomen non amittit. c. quamvis. §. hac in fin. Diſt. 3. de pœnit.

Juvenis.

Meritò juvenis dicitur, qui juvenilibus deſideriis occupatus, nulla gravitate conſtringitur. c. 1. Diſt. 34.

Juxta.

Secundùm & juxta videntur opponi cauſativè, non conditionaliter. c. Abbati. 25. de V. S.

Labor.

Labor eſt remunerandus, licèt etiam effectus non ſequatur laborem. c. niſi 10. §. quippe ſi. de renunc. Labor ipſe meritorius eſt apud Deum, etſi effectus non reſpondeat. eit. §. Quippe ſi.

Labore virtutis acquiritur merces felicitatis. c. jejunium. 25. Diſt. 5. de Conſecr.

Laborantes pro Eccleſia ſtipendia debent accipere ab Eccleſia. c. Eccleſiaſticis. 67. 12. q. 2.

Laboris impendentes obſequium, debent conſequi ſtipendium. c. Sacerdos. in fin. 1. q. 2. c. charitatem. 12. q. 2.

Laborans in aliquibus ſinè fructu, ad alium, ut proficiat, ſe transferat. c. ult. 7. q. 1. c. olim. 8. q. 1.

Lactare.

Lactare debent Matres liberos ipſæ, non aliis ad nutriendum dare. c. ult. §. prava. Diſt. 5.

Lædere, læſus.

Lædere alium non licet, & delictum perſonæ, non debet in detrimentum Eccleſiæ redundare. c. delictum, 76 de R. I. in 6.

Mutare conſilium quis non poteſt, in alterius detrimentum. c. mutare, 33. eod.

Lædere non debemus illum, à quo ſperamus auxilium. c. ult. de immunit. Eccl.

Lædere præſumens multos multiplici pœnâ caſtigetur. c. 1. in fin. de ſent. & re judic. in 6.

Læſus ad quantum tempus ſe læſum probat, ad tantum reſtituitur. Clem. un. de reſtit. in integr.

A tempore læſionis infra quadriennium continuum finiri debet cauſa reſtitutionis, etiamſi minus quadriennio tempus læſionis extat. cit. c.

Si venditor lædatur, plus dimidiâ parte juſti pretii, in optione emptoris eſt, vel ſupplere pretium, vel recedere à contractu, & recipere pretium, quod dedit. c. cùm dilecti. 3. c. penult. de Empt. &c.

Lædens canonem, auxilium ipſius amittit. c. ult. de immunit. Eccl. c. in audientia. 25. de ſent. Excommun.

Lædens invitus, non eſt ei imputandum. arg. c. Qui ex timore. 8. de R. I.

Eccleſia ſi enormiter læſa fuerit in contractu, debet reſtitui. c. penult. de Reb. Eccles. alien.

Eccleſia in judicio læſa, reſtituitur in his, quæ amiſit. c. cùm olim. 14. de privil.

Læſæ majeſtatis criminis etiam reus fit, Cardinalem hoſtiliter inſequens, vel percutiens, aut capiens. c. ult. de pœnis. in 6.

Rei læſæ Majeſtatis gladio feriantur, omnibus ſuis bonis confiſcatis. c. ſi quis. 6. q. 1.

Reorum læſæ Majeſtatis liberos infamia paterna ſemper comitatur. cit. c.

Læſæ Majeſtatis reorum liberi, ex nulla hæreditate, vel teſtamento etiam exterorum quid capiant, nec ad ullos honores perveniant. cit. c.

Pro liberis reorum læſæ Majeſtatis, non aperitur janua dignitatis; imò hi in dignitate conſtituti, eo ipſo illa privantur. c. ult. §. quod ſi de pœnis. in 6.

Liberi reorum læſæ Majeſtatis non poſſunt teſtimonium ferre, poſtulare, actibus legitimis intereſſe, nec officio fungi. cit. c.

Rei læſæ Majeſtatis pœna, extenditur etiam aliquando ad collaterales, videlicet fratres, horùmque nepotes, pronepotes. cit. c. §. cœterum.

Læſæ Majeſtatis Rei bona confiſcantur. cit. c. niſi fuerint feuda, vel locationes Eccleſiæ, quæ liberè ad eam revertuntur. Clem. 1. in princ. de pœnis.

Ædes ipſius diruuntur, ut in perpetuum dirutæ maneant. c. ult. in princ. de pœnis. in 6.

Adverſus reos læſæ Majeſtatis Magiſtratus liberè debent uti ſecularibus legibus. cit. c. §. per hoc. eod. in 6.

Laicus.

Laicus dictus eſt à λαὸς, quod idem eſt, ac populus. c. duo ſunt. §. aliud. 12. q. 1.

Laici clericis debent obedire, non imperare. c. Eccleſia. 10. de Conſtitut.

Cujuslibet meriti laicus ad ſummum Sacerdotium non aſpiret. c. Hoc ad nos. Diſt. 59. ſed priùs in ſingulis ordinibus eſt probandus. c. 1. cum ſeqq. Diſt. 61.

Laici ab electione ſunt repellendi. c. Oſius. 2. de Elect.

Quando laicus merito ſuæ perfectionis, Clericalem vitam tranſcendit, exemplo B. Nicolai, Severi, Ambroſii, ejus electio rata haberi poteſt. c. ſtatuimus. §. Econtra. Diſt. 61.

Qui laicus poſt uxorem, aliam cognovit mulierem, cujuſcunque conditionis, in Clericum non ordinetur. c. ſi quis. 8. §. quod ergo. Diſt. 34.

Laici in Canonicos non poſſunt inſtitui. c. in Eccleſia. 2. de inſtitut.

Laici de rebus Eccleſiæ, vel propriis Eccleſiaſticis, nihil diſponere poſſunt in præjudicium Eccleſiæ. c. quamvis. 17. de decim.

Laici Eccleſiaſtica negotia non tractent. c. decernimus. 2. de Judic.

Laici ſpiritualia nec poſſidere, nec præſcribere poſſunt, nec decimas. c. cauſam. 7. de præſcript.

Decimas vel Eccleſias nec ſuâ, nec Epiſcopi authoritate poſſidere poſſunt. in princ. 16. q. 7. & c. 1. cum ſeqq. 2. ead.

Non poſſunt decimas in alium Laicum transferre. c. prohibemus. de Decim.

Decimæ Novalium non pertinent ad laicum, qui decimas in feudum habet. c. Tua. 25. §. nec. eod.

Si Epiſcopus decimas & alias res Eccleſiæ laicis diſtribuat, Simoniacus habetur. c. pervenit. 1. q. 3.

Laico concedi non debet adminiſtratio ſpiritualium. c. quamvis. 17. c. tua. 25. de decim.

Laici in alios conferre non poſſunt, quod eis poſſidere non licet. c. dudum. 31. eod.

Laici Eccleſias dare non poſſunt, ſinè conſenſu Epiſcopi. c. quòd autem. 5. de jure patron. c. illud. c. cum laici. eod.

Laici non poſſunt ſinè Epiſcopi, vel Papæ conſenſu, etiam loco religioſo conferre Eccleſiæ decimas, vel aliud ſpirituale. c. nullus. eod. ſive gratis, ſive pretio. c. per laicos. 16. q. 7.

Laici, etſi Reges ſint, Eccleſias vel decimas donare non poſſunt, nec ex eorum titulo præſtatur cauſa præſcriptionis. c. dudum. de decim.

Laicis non debet Eccleſia titulo conductionis concedi. c. ſecundum. ne Clerici vel Monach.

Religioſi non poſſunt ſibi vendicare vel retinere Eccleſias ſibi conceſſas à Laicis, ſinè Diœceſani conſenſu, niſi ritè præſcripſerint, vel poſtea Diœceſani conſenſus accedat. c. Cura, de jure patronat. Et dantes, ac recipientes Eccleſias, vel aliquid ſpirituale, ſinè autho-

authoritate Papæ, crimen Sacrilegii admittunt, & excommunicationem incurrunt, ac diverſi diverſas pœnas. c. Ambitioſæ. Extrav. comm. de reb. Eccl. non alien. c. cauſa. de V. S. c. dudum. 31. de Decim. item c. qui res. 2. de reb. Eccl. non alien.

Antequam Epiſcopus conſentiat, ut laicus tradat Eccleſiam, Cleri, aut Capituli conſenſum exquirat. c. ſinè exceptione. 12. q. 2.

Laicis decimæ in feudum datæ poſſunt revocari. c. cùm Apoſtolica. 7. de his, quæ fiunt à Prælat.

Laicus poteſt jus Patronatûs ſinè conſenſu Epiſcopi, donare liberè, habet enim hujus plenam libertatem. c. illud. 8. c. cùm laici. 10. de jure patronat. c. dudum. 31. de decimis.

Laicus non diſponat propria authoritate de bonis Clerici defuncti. c. 1. de ſucceſſ. ab inteſt.

Laicus habens jus Patronatûs, ad præſentandum quadrimeſtre tempus habet. c. un. de jure patron. in 6.

Laicus in res Eccleſiæ ſe non intromittat, nec hæc illi committendæ. c. indicatum. 5. Diſt. 89.

Laicorum conſtitutio in rebus Eccleſiæ facta, non valet. c. Quæ. 7. de Conſtitut.

Imperialis conceſſio ſub quacunque forma, à decimarum ſolutione eximere non poteſt. c. tua. de decim. Nulla enim Laicis eſt de ſpiritualibus, concedendi, vel diſponendi facultas. ibid.

Ornamenta Eccleſiæ Laicis oppignorari poſſunt, juſtiſſimâ neceſſitate urgente. c. 1. de pignorib.

Laici non niſi authoritate Eccleſiæ ſuper Clericos, poteſtatem habent. c. ad falſariorum. 7. de crim. falſ. c. cùm. 10. de Judic.

Nec generale, nec ſpeciale ſtatutum laicorum de Eccleſiis, & bonis, aut perſonis Eccleſiaſticis valet, etſi horum bonum & favorem concernat, niſi ab Eccleſia fuerit approbatum. c. Eccleſia. 10. de Conſtitut. c. ult. de reb. Eccl. alien. c. gravem. 53. de ſent. Excomm.

Propter laicorum prohibitionem, Eccleſiaſticam juſtitiam exercere Prælati non dimittant. c. decernimus. de Judic.

Laicus, præſentibus Clericis, non doceat, niſi ipſis rogantibus. c. mulier. 29. Diſt. 23.

Laicus de fide Catholica, nec publicè, nec privatim debet diſputare. c. quicunque. 2. §. inhibemus. de hæret. in 6.

Laici non prædicent, neque occulta conventicula faciant, nec Sacerdotes reprehendant. c. cùm. 12. c. ſicut. 14. de Hæret.

Laicorum conſilium in cauſis Eccleſiaſticis non debet requiri. c. ad noſtram. 3. de Conſuet.

Laici non debent judicare de Preſbyteris, nec de eorum vita indagare, ſed Epiſcopis hoc reſervatur. c. conſulendum. 17. Diſt. 28.

Laici Clericos accuſare non poſſunt, nec teſtari contra eos. c. de cætero. de teſtib. & atteſt. c. cùm P. 10. de accuſ. c. Laicos, & ſeq. c. Clericos. 2. q. 7. c. Clericum. 11. q. 1. Sunt enim communiter Clericis infeſti. c. Laicos. 5. 2. q. 7. c. Clericis. 3. in princ. de immunitate Eccl. in 6.

Poteſt tamen Laicus ad accuſandum Clericum pro ſua, vel ſuorum injuria admitti. c. de cætero. de teſtib. & atteſtat.

Poteſt Laicus Clericum denuntiare. c. penult. de præſumpt.

Laico non licet anathema in ordinem Eccleſiaſticum, & Sacerdotem, dictare, aut dicere. c. 1. §. maximus. Diſt. 96.

Laici & Clerici non obedientes Epiſcopis, infames efficiuntur. c. ſi autem. 11. q. 3.

Laici de cauſa patronatûs, non habent judicare. c. quanto. 3. de Judic.

Laici poſſunt juriſdictionem Judicis non ſui prorogare; Clerici tamen non poſſunt, niſi Judex ille, cujus juriſdictionem prorogant, ſit Eccleſiaſticus, & conſenſus Epiſcopi, accedat. c. ſignificaſti. de for. competent.

Laici Clericos compellere non poſſunt, ut coram ſe litigent. c. relatum. 21. de jure patronat.

Laicos inter & Clericos ortas contentiones, audiant congregati, ejusdem provinciæ Epiſcopi. c. ſi quæ. 11. q. 1.

Laicos convenire poſſunt Clerici coram Eccleſiaſtico Judice. c. Ex parte. 2. de alien. judic. mut. cauſ. facta.

Laici ratione juramenti, forum Eccleſiaſticum nanciſcuntur. c. ult. de for. compet. in 6.

Laicos inter & Clericos compoſitio amicabilis fieri poteſt in re Eccleſiaſtica, interveniente authoritate Papæ. c. penult. de confirm. util.

De cauſa Civili inter Laicos non cognoſcit Eccleſia. c. cauſam. 7. Qui filii ſint legit. niſi in defectu juſtitiæ ſecularis, vel exigente conſuetudine. c. licet. de for. compet.

Non obſtante privilegio fori, poteſt Laicus, Eccleſiæ malefactor, per Eccleſiam puniri. c. ſicut. de privil.

Laici citra metum Excommunicationis, de Prælatorum licentia poſſunt Clericos capere, & ad judicium ducere. c. ut famæ. de ſent. Excomm. c. ſi Clericos. 15. eod. in 6. aliàs Clericum in carcere detinentes Laici incurrunt excommunicationem. cit. c. ſi Clericos.

Laici Clericos ad ſeculare forum trahere non præſumant. c. qualiter. 17. de Judic.

Excommunicantur Laici, qui mortuorum Epiſcoporum, vel aliorum clericorum res diripiunt. c. de Laicis. 46. 12. q. 2.

Pecunia laica furto ſublata redditur in duplum: Eccleſiaſtica in quadruplum. c. pecunia. 16. 17. q. 4.

Laicis mitior imponitur pœna, quàm Clericis. c. quæſitum. 7. de pœnit. & remiſſ.

Sicut Laici puniuntur ob delictum, ita etiam degradari Clerici. c. ad falſariorum. 7. de crim. falſ.

Laici uſurpantes ſibi jura Eccleſiaſtica, velut Sacrilegi, per Judicem Eccleſiaſticum compelluntur. c. conqueſtus. de for. compet.

Laici Eccleſiam poſſeſſionibus ſpoliantes, excommunicentur. c. relatum. §. ad hoc. de jure Patronat.

Cum homine Laico Clericus ludere non debet. c. continebatur. 8. de homicid.

Laici non debent Eccleſiis onera imponere, nec eorum juriſdictionem uſurpare. c. non minus. 4. de immunit. Eccl.

Debent obſervari ea, quæ contra Laicos, collectis, exactionibus gravantes Clericos, conſtituta ſunt à Concil. Lateran. (& revocatur Decretalis. c. Clericis, de immunit. Eccl. in 6.) Clem. un. eod.

Non decet, ut Laicus in ſpiritualibus arbitretur: hinc in eum in talibus compromitti non poteſt. c. contingit. de arbitr. nisi authoritate ſuperioris. c. per tuas. 9. eod.

Laicorum procuratores, & negotiorum curatores, non debent eſſe Clerici. c. Sacerdotibus. 2. Nè Cleric. vel Monach.

Laicus poteſt eſſe procurator ad agendum, vel defendendum in cauſis ſpiritualibus. c. 1. de Procurat. in 6.

Quando celebrantur divina, Laici Clericis ſe non immiſceant, & Clerici ſint intra cancellos, Laici verò extra. c. 1. de vit. & hon. Cler.

Laici in neceſſitate poſſunt baptizare. c. in 21. Diſt. 4. de Conſecr. Et Baptiſmus eorum valet. c. Sanctum. 36. ead. de Conſecr.

Laici debent reprobare uſuras, ſicut Clerici. c. quoniam. 2. de uſur. c. nec hoc. 14. q. 4.

Lamech.

Primus Polygamiam invexit. c. gaudemus. §. unde Lamech. de divortiis. Reprehenditur in ſcripturis, quòd primus reprobandam bigamiæ ſpeciem induxerit. cit. §.

Lapſus.

Reverti ad priſtinum gradum poſt lapſum difficile eſt. c. quicunque. 50. Diſt. 50.

Quicunque dignitatem divini gradûs non cuſtodiunt, contenti ſiant ſalvare animam. cit. c.

Lapſi, poſt actam pœnitentiam, contenti ſint baptizare, communionem infirmis dare, & Altari tantummodo miniſtrare. c. qui ſub. 31. ead.

Adducuntur authoritates, quarum aliæ lapſos reduci in gradum ſuum poſt pœnitentiam, affirmant; aliæ negant. Poſſunt conciliari ſic: ut quorum crimina manifeſta ſunt, à Sacris Ordinibus dejiciantur; quorum autem occulta, & ſatisfactione ſecreta, ſecundùm Sacerdotis edictum purgata ſunt, in propriis ordinibus remanere poſſint. c. Presbyteros. 32. §. poſſunt. c. Sacerdotes. 33. ead.

Sunt lapſi, quos non odium criminis, ſed timor vilitatis, & amiſſio proprii gradûs, & ambitio celſioris, ad pœnitentiam cogit: & hos Sacri Canones irrecuperabiliter rejiciunt. c. Sacerdos. 24. §. quomodo. c. Domino. 28. ead. Unde ſi ſimulata fuerit pœnitentia, non reſtituentur. c. Bene. 23. ead.

Exemplis oſtenditur lapſos, poſt actam pœnitentiam propriis gradibus reſtitui poſſe, & inducitur Maria Soror Aaronis, & ipſe Aaron, David, Achab, Petrus, Paulus, c. ſi poſt. §. è contra. & plutibus aliis, ibid.

Diaconus aut Presbyter cum ſua Uxore incontinenter vivens, ab officio ſuo dejicitur. c. ſi quis. 29 ead.

Qui lapſis ante reſtitutionem communicant, à communione abſtineant. c. de eo. 35. ead.

Lapſi in carnis vitium, pœnitentes recipi poſſunt; relapſi verò careant officii dignitate, & in mortis tantùm articulo communicentur. c. hi, qui. 52. ead.

Lapſi Sacerdotes, Levitæ &c. unà cum ſuis rebus Monaſterio tradantur ad pœnitendum. c. de lapſis. 16. q. 6.

Quid ſit faciendum cum his Presbyteris & Diaconis lapſis, qui thus idolo immolaverunt, licèt poſtea reluctati ſint, deciditur ſusè. c. Presbyteros. 32. Diſt. 50. ubi etiam §. perquiſitum, reſolvitur, quid de laicis lapſis agendum ſit.

Lapſi poſt dignam pœnitentiam, & propria officia retinere poſſunt, & ad majora conſcendere, niſi ſuperiùs dicta obſtent: nam Petrus poſt trinam negationem Princeps Eccleſiæ factus eſt, c. Hi, qui, 52. ead.

Latere.

Latentia peccata vindictam non habent. c. Chriſtiana. 32. q. 5.

Latro.

Latro ſuſpendendus, licèt Judicem probet crudelem; non tamen propter hoc eſt crudelis, quòd crudelem juguler. c. non eſt. 28. 23. q. 5.

Qui membra latronis debilitat: prodeſt Latroni. c. ſi quis. 6. 23. q. 3. quia ſic malitiam compeſcit. ibid.

Latroni ad Latrocinia aſpiranti parcere, non eſt miſericordia, ſed injuſtitia. c. eſt injuſta. 23. q. 4.

Clericus latronem criminaliter accuſare poteſt coram Judice ſeculari, ſi ad pœnam ſanguinis non attendat. c. penult. de homicid. in 6.

Laudare.

Miſerrimus eſt Paſtor, qui luporum laudibus gloriatur. c. nihil. Diſt. 83.

Lectio. Lector.

Lectioni debent Prælati & Clerici inſiſtere. c. qui Eccleſiaſticis. 2. §. Ecce. Diſt. 36. Non enim ſufficit ſanctitas vitæ, niſi & adſit ſcientia doctrinæ. cit. c. circa fin.

Sicut ſtellas cœli non extinguit nox, ſic mentes fidelium firmamento inhærentes ſanctæ ſcripturæ, non obſcurat mundana iniquitas. c. ſicut. Diſt. 38.

Ignorantia ſcripturarum, eſt ignorantia Chriſti. c. ſi juxta. ead.

A Domino ſciuntur, vel ignorantur, qui ea, quæ Dei ſunt ſapiunt, vel ignorant. c. Qui, quæ Dei ſunt. ead.

Legimus

Legimus aliqua, nè negligantur, legimus, nè ignoremus, legimus, non ut teneamus; ſed ut repudiemus. c. legimus. 9. Diſt. 37.

Non prohibentur Clerici literas ſeculares legere, & inde, ſi quæ utilia ſunt, quaſi ſua ſumere. c. turbat. ead.

Literas ſeculares legunt aliqui ad voluptatem, aliqui ad eruditionem, ut errores gentilium deteſtentur, & utilia, quæ in eis invenerint, ad uſum Sacræ eruditionis devotè convertant: & tales laudabiliter ſeculares literas addiſcunt. cit. c. §. Cur.

Lectores dicti ſunt à Legendo. c. 1. §. Lectores. Diſt. 21.

Lectorum officium eſt Lectiones pronunciare, & ea, quæ Prophetæ vaticinati ſunt, populis prædicare. c. 1. Diſt. 25. item. c. 1. §. Lector. Diſt. 21.

Qualiter ordinandus Lector, habetur, c. Lector. 18. Diſt. 23. & qualiter alii Miniſtri Eccleſiæ, ead. Diſt. videndum.

Lector debet eſſe 25. annorum. c. placuit. in fin. 20. q. 1.

Lector orario uti non debet. c. non oportet. Diſt. 23.

Vaſa Sacra non licet cuilibet Lectori portare, nec niſi iis, qui ab Epiſcopo Subdiaconi ordinati fuerint. c. non liceat. 31. Diſt. 23.

Lectores cogantur aut continentiam profiteri, aut uxores ducere. c. Lectores. Diſt. 32.

Legatum.

Legatum debetur, quamvis nudis verbis à teſtatore ſit relictum. c. indicante. de Teſtam.

Legatum petendum eſt ab hærede, non propriâ authoritate occupandum. c. Raynaldus. 18. eod.

Si teſtator legavit rem alienam, hæres, juxta leges ſeculi, tenetur rem legatam dare Legatario, aut æſtimationem ejus. c. filius. 5. eod. At lege Dei injuſtum eſt. ibid.

Legare nemo plus poteſt ex L. falcidia, in Teſtamento Extraneis, quàm ut quarta pars hæredibus ſuper ſit. c. quædam. 6. Diſt. 2.

Legatum Epiſcopo factum intuitu perſonæ, non dividitur cum Eccleſia Cathedrali: ſi verò ſoli Eccleſiæ eſt factum, Epiſcopus inde habet portionem Canonicam. c. requiſiſti. 15. de Teſtam.

Si quid Epiſcopo legetur à propinquo, præſumitur legatum intuitu perſonæ, non Eccleſiæ. cit. c. niſi fortè contrarium probetur. ibid.

Si quid legetur Epiſcopo, & Eccleſiæ, vel Eccleſiæ & Epiſcopo, de illo inter ipſos eſt canonica diviſio facienda: Si verò iſtud Eccleſiæ, & iſtud Epiſcopo, ſive ſint æqualia, ſive inæqualia, quæ relinquuntur, reducenda ſunt ad diviſionem Canonicam inter Epiſcopum & Eccleſiam Cathedralem: niſi ambo velint eſſe teſtatoris diſpoſitione contenti, quam ſatis decens eſt obſervare, ubi nec fraus, nec dolus intervenit, nè quiſquam nimiùm debitâ defraudetur portione. Si autem aliquid legetur Epiſcopo, & aliqua Capellis, Monaſteriis, vel aliis piis locis, tunc quod legatur Epiſcopo, ejus eſt præcipuum cum Eccleſia Cathedrali, quemadmodum ſi cuilibet alteri legaretur: & de illis, quæ aliis legantur, portionem Canonicam nihilominus obtinebit: quoniam his non ita eſt conjunctus, ſicut Eccleſiæ ſuæ, cui eſt ſpirituali conjugio copulatus. cit. c.

Quidquid Epiſcopo legatur ab Extraneo, præſumitur Eccleſiæ intuitu legatum, admittitur tamen probatio in contrarium. cit. c.

Quod legatur perſonæ privatæ, ſive habeat beneficium, ſive non; ſemper præſumitur legatum intuitu perſonæ. cit. c.

Sunt quædam Legata, in quibus non ſolvitur Canonica portio, niſi fiant in fraudem, ut ſi in ornamentis, vel pro ornamentis, vel fabrica, luminariis, anniverſario, ſeptimo, vigeſimo, triceſimo die, vel aliis ad perpetuum cultum divinum legantur Eccleſiis, vel reliquis piis locis. c. ult. eod.

Legatus.

Legatus eſt, qui mittitur à ſuo Principali ad negotium arduum cum Principibus tractandum, cujus violatio eſt contra jus gentium. c. jus gentium. diſt. 1.

Legatus Apoſtolicus vices gerit Papæ in provincia ſibi commiſſa. c. 1. & 4. de Offic. Legati.

Legati Apoſtolici ſunt triplices. Alii ſunt legati à latere, & tales ſunt ex uſu Curiæ Romanæ, ſoli Cardinales; hi enim Papæ quaſi à latere aſſiſtunt in conſiliis arduis, & velut ex ejus ſenatu mittuntur. c. volentes. eod. Alii ſunt legati miſſi, & hi ex uſu dicuntur Nuntii Apoſtolici, ordinariè non ſunt Cardinales, adeòque nec à latere Papæ; ſed ſpeciatim conſtituuntur de Conſilio Cardinalium, quamvis id opus non ſit. c. novit. eod. Alii ſunt legati nati, qui nempe ſuæ dignitati Eccleſiaſticæ, officium legati annexum habent, & ideo dicuntur nati, quòd hoc ipſo, quòd dignitatem illam acquirant, legati fiant. & tales ſunt Archiepiſcopus Cantuarienſis. c. 1. eod. Eboracenſis. c. 1. de Appellat. Rhemenſis, qui regem Franciæ ungit. c. per Venerabilem. §. verum. Qui filii ſint legit. Bituricenſis in Aquitania. c. ult. de maj. & obed. & alii quidam.

Legati officium eſt, ut in commiſſa provincia evellant & diſſipent, ædificent, atque plantent. c. legatos. de offic. leg. in 6.

Legatus mittitur, cùm Principalis ubique eſſe non poſſit. Extrav. com. nulca in princ. de Conſuet.

Legati habent juriſdictionem ordinariam, ac ſunt provinciarum commiſſarum, earúmque Præſidum ordinarii. c. legatos. de offic. leg. in 6.

Legatus honorandus eſt locò illius, cujus legatione fungitur. c. ult. Diſt. 97.

Legatus cujuſcunque, etiam ſedis Apoſtolicæ debent ſecum adferre literas legationis ſuæ. c. Nobiliſſimus. 3. Diſt. 97. Cardinali tamen aſſerenti, ſe Legatum à Papa miſſum eſſe, etiam citra exhibitionem mandati Apoſto-

lici

lici credi debet, quia hi ſinè officio Legationis à curia abeſſe non ſolent, inferiori non creditur, niſi oſtenſis credentialibus: nuntium enim miſſum eſſe, eſt quid facti. c. fin. ead. & c. cùm in jure, glos. de offic. deleg.

Legatus in ſuis actibus, geſtis, virtute Legationis, non debet dicere: authoritate Apoſtolicæ ſedis, ſed authoritate Legationis. c. ſi Apoſtolicæ. 22. de Præbend. in 6.

Morte Papæ non extinguitur officium Legati, etſi necdum ceperit uti jurisdictione, eſt enim Judex ordinarius, c. Legatos. de Offic. Leg. in 6. Et quia dicitur Legatus ſedis Apoſtolicæ, quæ non moritur. c. ſi gratioſè. de reſcript. in 6.

Legatus poteſt facere in ſua provincia conſtitutionem. c. Ex parte. 31. de V. S. Et eam interpretari, ibid.

Legati ſtatuum perpetuum eſt, licèt jurisdictio ſit temporalis. c. 1. de locat. & conduct. c. ult. de Offic. Leg.

Legatus unus poteſt ſtatutum alterius confirmare. cit. c. 1. de locat.

Legati jurisdictio non durat, niſi eo in Provincia exiſtente aliquis cœpit eâ uti. c. ult. de Offic. Leg.

Quando Papa alicui quampiam cauſam ſpecialiter committit, Legatus, qui in illa Provincia eſt, ſe intromittere non poteſt. c. ſtuduiſti. 2. eod. poterit tamen latam rationabiliter ſententiam confirmare. ibid.

Poſtquam Legatus retulit cauſam Papæ, illius deſinit eſſe Judex: ac proinde quod tunc egit, irritum & inane eſt. c. licet. eod.

Præſente Legato à latere, minor Legatus executionem ſui officii dimittere debet. c. volentes. eod. Et præſente ſpeciali ceſſat generalis. ibid.

Legatus in pluribus locis, poteſt in quolibet locorum illorum jurisdictionem ſuam exercere, ità ut facta unius loci poſſit in alio loco explicare, & judicare. c. novit. eod.

Legatus, non de latere, ſed ratione perſonæ, non poteſt extra provinciam exiſtens, ſuos ſubditos abſolvere excommunicatos pro injectione manuum violenta in Clericum; nec in ſua provincia exiſtens, aliunde advenientes; Legatus autem ratione dignitatis, nec ſubditos, etiam in provincia ſua exiſtens, poteſt abſolvere, niſi ſpecialiter id concedatur. c. Excommunicatis. eod.

Legatus de latere poteſt abſolvere excommunicatos undecunq; ad ſe venientes, propter percuſſionem Clericorum. c. ad Eminentiam. de ſent. Excommunic. c. 4. & penult. de Offic. Leg.

Legatus ex privilegio non habet jurisdictionem ex ipſa legatione, niſi in ſua provincia, & circa illos de provincia ſua. c. penult. de Offic. Leg.

Legatus Papæ jurisdictionem Epiſcopi non debet enervare. c. pervenit. 11. q. 1.

Legatus à latere Papæ miſſus, inter terminos legationis ſuæ, poteſt cauſas ad ſe per appellationem devolutas audire & terminare. c. decreto. 2. q. 6.

Legatus etiam à latere, ex generali legatione, non poteſt transferre Epiſcopos, unam Cathedralem Eccleſiam alteri ſubjicere, & alteri concedere jus Primatiæ: duos Epiſcopatus unire, vel unum dividere. c. niſi. c. quod. de Offic. Leg.

Legatus à latere confert Beneficium vacans, licèt illud ſpectet ad præſentationem alicujus Clerici. c. Dilectus. eod. c. 1. & 2. eod. in 6. c. ſi à ſede. de Præbend. in 6. non tamen ob negligentiam Prælatorum regularium exemptorum ad Epiſcopum devoluta: quia hæc confert Epiſcopus authoritate Apoſtolica. Clem. 1. de ſuppl. negl. Prælat.

Legatus à latere, Eccleſiam, cujus alia Eccleſia Patrona eſt, poteſt ſibi reſervare, licèt non vacet, & conferre, cùm vacat. c. tùm dilectus. de jure Patronat.

Legati à latere poſſunt confirmare electiones Epiſcoporum exemptorum; reliqui autem non, niſi ex ſpeciali mandato. c. ſi Abbatem. §. hujusmodi. de elect. in 6. c. 1. de Offic. Leg. in 6.

Collatio beneficii per Legatum Apoſtolicum irrita eſt propter taciturnitatem prioris beneficii. c. ult. eod. in 6. Hoc tamen in aliis collationem beneficiorum habentibus, non obſervatur. Clem. ult. de Offic. Ordin.

Legatus Papæ poteſt Eccleſiam conferre inconſulto Patrono. c. Dilectus. 6. de Offic. Leg.

Legatus poteſt interpretari mandatum Papæ. c. 1. §. nec valet. de Poſtulat. Prælat.

Legatus Papæ diſpenſare poteſt in cauſa matrimoniali. c. Quod dilecto. de Conſang. & affinit.

Legatus Papæ poteſt generale Concilium celebrare. c. regula. 2. Diſt. 17.

Legati, cujus jurisdictio expirat, expirat quoque jurisdictio illius delegati, ſi ante finitam Legationem citatio non præceſſit. c. ult. de Offic. Leg.

Legati plures in electione non admittuntur; ſed ex illis is, quem major pars Capituli elegerit, vel qui in Inſtrumento primò nominatus extitit. c. penult. de Elect. in 6.

Legati Reipublicæ non poſſunt eſſe inviti teſtes. c. ſi teſtes. §. inviti. 4. q. 2.

Excommunicetur, qui legatum ſedis Apoſtolicæ impedire tentaverit. c. ſi quis. Diſt. 94.

Legati & Nuntii Apoſtolici poſſunt procurationes ab Eccleſiis omnibus (niſi ex privilegio Apoſtolico exemptæ ſint) exigere. c. cùm. 17. de Cenſib.

Legato Papæ tenentur omnes ſuccurrere, nec valet ſuper hoc præſcriptio, niſi habeant privilegium ſpeciale. c. accedentes. 11. de Præſcript.

Conſuetudo impediens, nè Legati ſedis Apoſtolicæ recipiantur, non valet: & illa non obſtante, Legati ipſi ſunt ab omnibus recipiendi, & eos impedientes, ipſo facto excommunicationem incurrunt, & eorum terræ interdicto Eccleſiaſtico ſubjiciuntur. Extrav. com. 1. de Conſuet.

Legatus ſecundùm locorum Legationis ſuæ exigentiam, debet in Expenſis eſſe contentus. c. relatum. 10. q. 3.

Legatione finitâ, finiuntur reſervationes Legatorum. c. præſenti. 3. de Offic. Leg. in 6.

Legatus

Legatus deſinit eſſe Judex cauſæ, quam remiſit ad Papam, c. licet. 5. de Offic. Leg.

Legislator.

Legislator gentis Hebrææ fuit Moyſes. c. 1. Diſt. 7. Græcorum Phoronæus Rex. cit. c. Ægyptiorum Mercurius Triſmegiſtus. ibid. Athenienſium Solon. ibid. Lacedæmoniorum Lycurgus. ibid.

Legislator Romanorum primus fuit Numa Pompilius. cit. c. 1. Deinde cùm ſeditioſus populus, Magiſtratus ferre non poſſet, Decemviros legibus ſcribendis creavit, qui leges ex libris Solonis in latinum ſermonem translatas tabulis 12. expoſuerunt. cit. c. Nomina eorum ſunt Ap. Claudius, T. Genucius, P. Seſtius, P. Curatius, T. Romilius, Sp. Poſtumius, Sp. Veturius, C. Julius, A. Mantius, Servus Sulpitius. c. 2. Diſt. 7.

Pompejus Conſul Leges primus in libros redigere inſtituit; ſed non perſeveravit obtrectatorum metu, c. fuerunt. 2. Diſt. 7. Cæſar deinde cœpit hoc facere; ſed ante interfectus fuit. cit. c. 2.

Leges novæ à Conſtantino Cæſare, & reliquis ſuccedentibus cœperunt, eràntque permiſtæ, & inordinatæ. cit. c. 2. Theodoſius minor poſtea ad ſimilitudinem Gregoriani, & Hermogeniani, codicem factum conſtitutionum à Conſtantini temporibus, ſub proprio cujusque Imperatoris titulo diſpoſuit; quem à ſuo nomine Theodoſianum vocavit. cit. c. 2. in fin.

Legitima.

In bonis Patris, Matris, Aviæ, habet quis debitam, ſeu legitimam jure naturæ, in qua gravari nequit. c. Raynutius. 16. c. Raynaldus. 18. de Teſtam.

Legitimâ Pater filium privare non poteſt, vel etiam in ea gravare. cit. c. Raynutius. eod.

Filius rogatus de reſtituenda hæreditate, ſub conditione, detrahit debitum jure naturæ, ſeu legitimam, Trebellianicam, quartam partem. In qua computantur fructus poſt litis conteſtationem percepti. cit. c.

Si Pater ſe cum bonis ſuis, & filio impubere obtulit monaſterio, filius factus major, exire poteſt, & legitimam petere à monaſterio, c. cùm ſimus, de regularib.

Legitimare.

Legitimationis cauſa pertinet ad Eccleſiam, quia eſt acceſſoria matrimonio. c. 1. Qui fil. ſint. legit.

Legitimare illegitimos poteſt Papa, imò etiam adulterinos. c. per Venerabilem. 13. eod.

Papa in terris Eccleſiæ poteſt liberè illegitimos legitimare; in terris verò alienis, non niſi ex cauſis multùm arduis, vel niſi in ſpiritualibus. cit. c.

Legitimus quoad ſpiritualia, etiam legitimus cenſetur quoad temporalia, non contrà. cit. c.

Legitimi ſunt filii, qui nati ſunt ex legitimo matrimonio: licèt Pater illorum ex adulterino coitu ſit; ſi uxor hoc ignoraverit. c. penult. eod.

Si quis vivente uxore contrahit cum alia hoc ignorante, proles erit legitima. cit. c.

Si utraque pars vitium ſcivit, erit illegitima. c. ult. §. ſi quis verò. de clandeſt. deſpons. Illegitimi quoque ſunt, qui naſcuntur ex his, qui in gradu prohibito, & ignoranter clandeſtinè contrahunt. cit. c. & §.

Legitimi ſunt filii de matrimonio præſumpto ſuſcepti. c. per tuas. 12. Qui filii ſint legit.

Legitimi ſunt filii geniti, vel concepti ante ſententiam ſeparationis, ex matrimonio publicè contracto, & in bona paterna hæreditario jure ſuccedunt, & de Parentum facultatibus nutriuntur. c. cùm inter. 2. eod.

Legitima eſt proles infidelium, qui poſtea convertuntur, licèt ſint parentes in gradu prohibito. c. ult. eod.

Nati ex matrimonio clandeſtino poſtea ab Eccleſia approbato, legitimi ſunt filii & hæredes. c. quod nobis. 9. eod.

Legitima erit, & ad hæreditatem admittitur proles, quam mulier per judicium Eccleſiæ ſeparata à primo viro (ſi vivente hoc nubat alteri) ex ſecundo ſuſcepit. c. per latum. 8. eod.

Proles naturalis, ex ſolutis genita, legitimatur per ſubſequens matrimonium etiam quoad hæreditatem. c. 1. c. tanta eſt eod.

Spurius, quem videlicet vir, vivente ſua uxore, ex alia ſuſcepit, non legitimatur per matrimonium ſubſequens cum adultera, poſt mortem prioris uxoris contractum, nè quidem quoad hæreditatem. cit. c. tanta eſt.

Statur verbo viri, & mulieris, qui negant aliquem eſſe ſuum filium, niſi indiciis & teſtibus probetur contrarium. c. transmiſſæ. 3. eod.

Creditur teſtibus, qui probant aliquem eſſe legitimum, licèt fama viciniæ & tractatus Parentum habeant contrarium. c. per tuas. eod.

Naturalis filius legitimatur per reſcriptum Papæ c. per Venerabilem. 13. eod. niſi filius ſit adulterinus. cit. c. §. fin.

Naturales æquè ac legitimi honeſti eſſe poſſunt. c. ſicut ſatiùs. §. undecunque. 32. q. 4.

Lenocinium.

Crimen Lenocinii contrahunt, qui deprehenſam in adulterio uxorem, in matrimonio retinent; non qui ſuſpectam habuerint adulteram. c. Apud. §. Quod. 32. q. 1.

Lepra.

Leproſis permitti debet ſine præjudicio antiquarum Parœciarum, habere Eccleſiam propriam, & Presbyterum; nec tenentur ſolvere decimas de hortis, vel nutrimentis animalium. c. cùm dicat. de Eccl. ædific.

Lepra ſuperveniens ſolvit matrimonium contrahendum, ſi nempe poſt ſponſalia de futuro alteruter in lepram inciderit. c. ult. de

Conjug. Lepr. non verò contractum; nec matrimonii effectum. c. 1. & ſeq. eod. aliàs continentiam, altero vivente, ſervare coguntur. cit. c. 1.

Conjuges propter lepram ſeparandi non ſunt à conjugio, & invicem reddere ſibi debitum debent. c. quoniam. eod. Et poſſunt leproſi contrahere matrimonium. ibid.

Leproſi ſeorſim habitare debent. c. 1. eod.

Leproſus miſſam non celebret. c. tua nos. de Cler. ægrot.

Leproſo Clerico dandus eſt Coadjutor. cit. c. Ex parte. eod.

Levamen.

Quod eſſe debet levamen, vel quod eſt proviſum ad levamen, extendi non debet ad gravamen. c. cùm Apoſtolus. 6. de Cenſib. c. cùm dicat. 2. de Eccl. ædific.

Levitæ.

Levitæ ſunt à Levi nominati. Hi Græcè Diaconi; Latinè, Miniſtri dicuntur. c. 1. §. Levitæ. Diſt. 21.

Levitas.

Levium hominum teſtimonio, ſinè tormentis non eſt credendum. c. ſi teſtes. §. ſi res. 4. q. 2. c. illi, qui. 5. q. 5.

Levitate, furore, & præcipitatione non ducantur Judices in dictandis ſententiis. c. ſummopere. 70. 11. q. 3.

Lex.

Omnes Leges aut divinæ ſunt, aut humanæ. c. omnes. Diſt. 1.

Leges divinæ naturâ, humanæ moribus conſtant. cit. c.

Lex divina eſt fas. cit. c. Lex humana Jus. ibid.

Lex eſt ſpecies Juris. c. jus. 2. ead.

Lex eſt conſtitutio ſcripta. c. Lex. 3. Diſt. 1.

Lex conſtat ratione. c. conſuetudo. 5. ead. Et Legem ratio commendat. ibid. Nec tamen Lex eſt omne id, quòd ratione conſtat; ſed id duntaxat, quod religioni conveniat, quod diſciplinæ congruat, quod ſaluti proficiat. cit. c. Conſuetudo.

Nomine Legis humanæ, mores jure conſcripti & traditi intelliguntur. c. omnes. §. Ex verbis. ead.

Lex eſt conſtitutio populi, quâ majores ſimul cum plebe aliquid ſanxerunt. c. 1. Diſt. 2.

Legum ſpecies aliquot enumerantur. c. quædam & ſeqq. 2. Diſt. 2. ùt Lex Conſularis, Tribunitia, Julia, Cornelia, Papia & Poppæa.

Lex falcidia à Falcidio tribuno pleb. lata, nè quis plus extraneis in teſtamento legaret, quàm ut quarta pars ſuper eſſet hæredibus. cit. c. quædam.

Lex falcidia inducitur contra voluntatem teſtatoris. c. Raynaldus. 18. de Teſtam.

Legis falcidiæ beneficio poteſt uti hæres, ſi fecerit inventarium; aliàs non poteſt. cit. c.

Lex Papia & Poppæa ſub Octaviano Cæſare lata continet præmia Patrum pro ſuſcipiendis Liberis. c. quædam. Diſt. 2.

Lex Satyra dicta à rerum copia, eò quòd de pluribus rebus loquatur. c. Satyra. ead.

Rhodiæ Leges navalium commerciorum ſunt ab Inſula Rhodo cognominatæ. c. Rhodiæ. ead.

Lex divinitatis eſt, infima per media in ſuprema reduci. Extrav. comm. c. 1. §. in hac. de maj. & obed.

Lex Spiritûs Sancti eſt, quæ Inſtinctu Spiritûs Sancti cordi inſeritur. c. duæ. 19. q. 2.

Lex eſt Spiritus Dei: & qui Spiritu Dei ducitur, non eſt ſub Lege; juſto enim non eſt Lex poſita. cit. c.

Qui prædicto ſpiritu ducitur ad religionem, etiam contradicente Epiſcopo, eat. cit. c.

Lex privata coincidit cum lege ſpiritûs: & qui lege privata ducitur, nulla ratio exigit, ut à publica Lege conſtringatur. cit. c.

Lex publica eſt, quæ à SS. Patribus eſt tradita, ùt eſt Lex Canonum. ibid.

Legem communem non poſſunt facere privilegia ſingulorum. c. non ſtatim. c. non Exemplo. 26. q. 2.

Lex Civilis improbat pactum, Patri à filia factum, dum nuptui tradebatur, ut dote contenta, nullum ad bona paterna regreſſum habeat. c. quamvis. 2. de pact. in 6.

Leges novas Papæ condere licet. c. ſunt quidam. 25. q. 1.

Lex ſuperioris per inferiorem tolli non poteſt. Clem. c. nè Romani. 2. in princ. de Elect. Nec inferior ſuperiori legem ferre poteſt. c. Ex inſinuatione. 50. de Appell.

Lex Conjugii in Baptiſmo non ſolvitur. c. penult. Diſt. 26. Vid. Matrim.

Lex Carnis eſt, quæ abſque culpa eſt in corpore non conſentientis. c. ſi concupiſcentia. 15. q. 1.

Romana Lex nullius temeritate debet corrumpi. c. veſtrum. Diſt. 10. ſervandæ ſunt leges Rom. Principum ab omnibus. c. certum. 12. ead.

Leges Principum, & regulas Patrum contemnere non licet. c. quis autem. ead.

Leges Imperatorum cuſtodiri oportet. c. de Capitulis. ead.

Leges Imperatorum in adjutorium Eccleſiæ licet aſſumere. c. ſi in. ead. non tamen in omnibus Eccleſiaſticis controverſijs illis utendum eſt. c. 1. ead. utitur iis Eccleſia contra hæreticos; ſæpe contra Tyrannos atque pravos quoslibet iis defenditur. cit. c.

Leges Imperatorum Evangelicis, Apoſtolicis & Canonicis Decretis poſtponendæ ſunt. c. 1. §. non quod. ead. Etſi non ſint renuendæ, nullum tamen Canonicis decretis præjudicium inferre poſſunt. cit. c. Sunt ſubtus, non ſupra legem Dei. ibid.

Leges Imperatorum obſervare vult Papa. c. de Capitulis. ead.

Legibus Imperatorum non utuntur Galli. c. ſuper. 28. de privileg.

Legibus Imperatorum utendum eſt tantùm in temporalibus. c. quoniam. 8. Diſt. 10.

Leges Principum prævalere non debent juri naturali. c. 1. Diſt. 9.

Quicun-

Quicunque legibus Imperatorum, quæ pro Dei veritate feruntur, obtemperare non vult, acquirit grande ſupplicium: Quicunque verò legibus Imperatorum, quæ contra Dei veritatem feruntur, obtemperare non vult, acquirit grande præmium. c. 1. §. quicunque. Diſt. 9.

Juſtum eſt Principem legibus obtemperare ſuis. c. juſtum. ead.

Conditor legis, licèt ſit ſolutus legibus, tamen honeſtum eſt, ut præ cæteris ſecundùm leges, quas ſtatuit, vivat. c. confidimus. c. ideo. 25. q. 1.

Lex Diœceſana & Lex Juriſdictionalis diverſæ ſunt; unde res judicata in una, non obſtat agenti in alia. c. Dilectus. 18. de Offic. Ordin.

Lex ſuprema eſt rectæ fidei regulam cuſtodire, & à conſtitutis PP. nullatenus deviare. c. prima. 25. q. 1.

Leges inſtituuntur, cùm promulgantur: firmantur, dum moribus utentium approbantur; ſicut etiam moribus utentium in contrarium nonnullæ leges hodie abrogatæ ſunt: & hinc Lex Clericis impoſita, ut jejunent à Quinquageſima, tali more ſublata eſt. c. In iſtis. §. Leges. Diſt. 4.

In ipſis temporalibus legibus, quamquam de his homines judicent, cùm eas inſtituunt; tamen cùm fuerint inſtitutæ & firmatæ, non licebit Judici de ipſis judicare, ſed ſecundùm ipſas. cit. c.

Officium Legis eſt, præcipere, prohibere, vel permittere, tam Eccleſiaſticæ quàm ſecularis. c. 3. §. Officium. Diſt. 3. unde omnis Lex aut permittit aliquid (ut vir fortis petat præmium) aut vetat, aut præcipit. c. ult. ead.

Lex proditur, ut appetitus noxius, ſub juris regula limitetur. Prooemio Decretal.

Lege diſſolvitur, quod contra eam fit. c. vides. 10. Diſt. 10.

Lex naturæ facit omnia communia, Lex humana facit ſingularia, dicens: meum & tuum. c. 1. Diſt. 8. c. Dilectiſſimis. 12. q. 1.

Bona eſt Lex, quæ dum concupiſcentiam prohibet, omnia mala prohibet. c. nam. 4. de Conſtit.

Leges factæ ſunt, ut earum metu, humana coërceatur audacia, tutáque ſit inter improbos innocentia, & in ipſis improbis formidato ſupplicio, refrænetur nocendi facultas. c. 1. Diſt. 4.

In legibus ferendis attendenda eſt qualitas, nempe, ut Lex ſit honeſta, juſta, poſſibilis ſecundùm naturam, ſecundùm Patriæ conſuetudinem, loco, temporique conveniens, neceſſaria, utilis, manifeſta quoque, nè aliquid per obſcuritatem in captionem contineat; nullo privato commodo; ſed pro communi civium utilitate conſcripta. c. Factæ. §. Præterea. c. Erit. ead. c. Abbati. 25. §. contra. de V. S.

Lex nulla damnat abſentem. c. omnia. c. abſente. & ſeqq. 2. c. chartæ. 3. q. 9.

Lex tollens ſtatuta, non tollit pacta, vel privilegia, niſi de eis fecerit mentionem, c. quia. 40. de Elect. in 6.

Lege mitiùs agit Canon. c. pervenit. 2. de adulter.

Leges in ſubſidium Canonum inducuntur. c. in audientia. 25. de ſent. Excomm.

Legum vim obtinent Canones. c. 1. de Juram. Calumn. ubi jus Legale contradicit Canonico juri, hoc prævalet. c. cùm eſſes. 10. de Teſtam.

Leges non dedignantur Sacros Canones imitari. c. Clerici. 8. de Judic. c. Euphemium. §. 1. in fin. 2. q. 3. c. 1. de nov. oper nunciat.

Leges approbat Eccleſia, eiſque utitur. c. ſuper. 28. de privil.

Legibus non conſtringitur Eccleſia. c. Catholica. 8. Diſt. 11.

Quod legibus præcipuè Eccleſiaſticis definitum eſt, in judiciis eſt tenendum. c. ſi inter. 6. q. 4. c. ſummopere. 11. q. 3.

Cum publicis Legibus, nihil quidquam commune eſt Epiſcopis. c. continua. 11. q. 1.

Juxta Leges judicandi ſunt omnes Clerici, à Judice Eccleſiaſtico. c. Clerici. 8. de Judic.

Qui violentos coërcet, legi facit ſubſidium, non contra legem agit. c. ſicut. 2. de privil.

Legi non debet fieri fraus. c. quanto. 26. eod.

Ante Legem nulla damnatio rei, ſed ex Lege. c. dixit. 32. q. 4.

Patere Legem, quam ipſe tulеris. c. cùm. 6. §. cùm igitur. de Conſtit.

Legibus ſecularibus liberè uti debent Magiſtratus contra reos læſæ Majeſtatis. c. ult. §. per hoc. de pœnis. in 6.

Contra eum, qui Legem potuit dicere apertiùs, interpretatio eſt facienda. c. 57. de R. I. in 6.

Quod neceſſitate urgente, ſtatutum eſt, non eſt ad ſimiles caſus trahendum. c. in argumentum. 78. de R. I. in 6. c. quod pro remedio. 1. q. 7. c. ordinationes. 9. q. 1. c. cùm in cunctis. 7. in princ. v. ea propter. de Elect. c. in cauſis. 19. in fin. de ſent. & re judic.

Ubi eadem ratio, ibi idem jus ſtatuendum, niſi aliquid contra jus commune ſtatutum, vel introductum ſit; hoc enim ad ſimiles caſus non trahitur. c. quæ à jure. 28. de R. I. in 6.

Legis ratione ceſſante, ceſſat Lex. c. quod pro remedio. 1. q. 7.

Conſuetudinem, vim legis habere, ait Gratianus. c. conſuetudo. in princ. Diſt. 1.

Cùm Lex in præteritum aliquid indulget, in futurum vetat. c. quoties à populis. c. exigunt. c. donatum. §. fin. 1. q. 7.

Tranſlato Sacerdotio, Legis quoque poteſtas ferendæ transfertur. c. tranſlato. 3. de Conſtit.

Legem adimplet, qui facit poſſe ſuum. c. penult. de pignorib.

Leges dant formam futuris negotiis. c. cognoſcentes. 2. de Conſtit.

Juxta Leges & jura pronunciat Judex bonus, nihilque facit ex arbitrio. c. judicet. §. bonus. 3. q. 7.

Quæ legibus expreſſa non ſunt, arbitrium ſequuntur humanæ voluntatis. c. unaquæque. 3. 13. q. 2.

Quæ legibus definita ſunt, mutare non licet. cit. c. §. item quæ ead.

Legem offendens, illius auxilium amittit, c. in audientia, 25. de ſent. Excomm. c. contingit. 45. eod. c. bonæ. 23. de Elect. c. conſtitutis. 23. c. an ſit. 42. de Appell. c. cùm ſuper. 8. de conceſſ. Præbend. c. quia. 14. c. Michaël. 17. de Uſur.

Fruſtrà legis auxilium implorat, qui in legem peccat. cit. c. bonæ. de Elect. & cit. c. quia. de uſur. & c. ult. de immunit. Eccl.

Legis authoritate agens non peccat. c. qui peccat. 23. q. 4.

Legis authoritate nemo debet decipi. Clem. un. de rer. permut.

Contra Legis voluntatem qui nititur, committit in legem. c. ult. de R. I. in 6.

Quod contra legem factum eſt, non habeat firmitatem. c. in nomine, de teſtib. & atteſtat.

Legis vim & poteſtatem ſervare debemus, non ejus tantùm verba. c. quanto. 26. de privileg.

Quod legitimè ſactum eſt, Papa revocare non poteſt. c. audita 4. de reſtit. ſpoliat. Et legitimè ſactum irritari non poteſt, licèt ad eum caſum deveniat, à quo non potuit incipere. c. conſultationibus. 19. de jure Patron.

Quæ contra legem ſacta ſunt, pro infectis haberi debent. c. Imperiali. & ſeqq. 25. q. 2.

Lex quæ obviat Sacræ Scripturæ & Decretis Papæ, & bonis moribus, nullius debet eſſe momenti. c. non licet. 2. & ſeqq. 4. Diſt. 10.

Lege deficiente, pro lege ſuſcipitur conſuetudo. c. conſuetudo. 5. Diſt. 1.

Legis locò habenda eſt generalis conſuetudo Eccleſiæ. c. cùm eſſes. 10. de Teſtam.

Legibus non præjudicat conſuetudo, licèt ſit magnæ authoritatis. c. cùm cauſa. 8. de ſent. & re judic.

Legem & rationem vincere non poteſt conſuetudo & uſus longævus. c. conſuetudinis. 4. Diſt. 11.

Parvum uſum Lex & ratio vincat. c. 1. Diſt. ead.

Lex abrogatur contraria conſuetudine. c. in iſtis. 3. §. Leges. Diſt. 4. Item contrariâ lege: item locorum varietate. cit. c. item malorum emergentium occaſione. c. quia ſancta. 28. §. verùm. Diſt. 63.

Legi prævalet juramentum. c. cùm contingat. 28. de jurejur.

Legi non ſubjicitur neceſſitas. c. Conſilium. de obſervat. jejun.

Antiquæ leges vetuſtate, & incuriâ abſolverunt; quarum etſi jam nullus ſit uſus, notitia tamen neceſſaria videtur. c. 2. Diſt. 7.

Lex ſtatuit pœnam malis, & præmia bonis. c. non vos. 23. q. 5.

Quædam lege prohibentur, quia mala ſunt; quædam non quia mala ſunt, ſed nè ex eis mala ſequantur. c. Etſi. 26 de jurejur.

Sacerdotes, Prælati, & curam animarum habentes, leges civiles audientes, ſunt excommunicati. Idem eſt de Monachis Phyſicam audientibus. c. ult. nè Cler. vel Monach.

Legis Juliæ repetundarum pœna, exilium eſt. c. Eadem. ult. §. hodie. 1. q. 1. Et lege hac damnatus, publicè dicere, aut Judex eſſe, aut poſtulare prohibetur. cit. §.

Libellus eſt primum judiciarii ordinis, ſinè quo judicium eſſe non poteſt. c. 1. de lib. oblat.

Libellum in ſcriptis debet actor porrigere. c. 1. de lib. oblat. Et Judex actorem ad litigandum priùs non admittat, quàm is in ſcriptis libellum offerat. cit. c.

Libellus ſi ineptè concipitur, reus ab inſtantia Judicii abſolvitur; ſi verò poſtea congruè reformatur, nihilominus reus tenetur reſpondere. c. Examinata. 15. de Judic.

Libellus Accuſatoris debet continere nomen accuſati. c. perſcripta. §. quæ verò. 2. q. 8.

Nomen actionis in libello exprimere pars non cogitur; ſed tantùm factum debet proponere ità clarè, ut ex eo jus agendi colligatur. c. Dilecti. de Judic.

Libellus ſemper dandus eſt adverſario. c. 1. de lib. oblat. c. induciæ. 4. §. offeratur. 3. q. 3.

Libellus declarare debet omne verbum dubium. c. literæ. 3. de dilat.

Libellus ob levem expreſſionem, non meretur inducias novas. cit. c.

Libellus ſi agatur perſonali actione, ſemper debet continere cauſam expreſſam, ex qua competat agenti, quod petit. c. ult. de lib. oblat.

Libellus in reali actione debet ſpecificare rem, quam petit, ut evitetur obſcuritas & æquivocatio. c. ſignificantibus. 2. eod.

In libello conventionali cauſa exprimi debet. c. dilecti filii. eod.

Libello non tenetur in actione perſonali reſpondere reus, ſi non exprimitur cauſa petitionis. c. ult. eod.

In eodem libello poteſt quis intentare poſſeſſorium & petitorium ſuper diverſis articulis, etiam ſuper eodem. c. Dilectus. 2. de Capell. Monach.

In fine libelli ſolemus apponere: ſalvo jure addendi vel diminuendi. c. Inter. 6. de fid. inſtrum.

Libellus famoſus eſt, qui in infamiam alicujus conſcribitur. c. 1. & ſeq. 5. q. 1.

Libellum famoſum conſcribens, vel confingens in aliquem verba contumelioſa; poſtea convictus de ſcriptura, nec eam probans, flagellatur. c. qui in alterius. ead.

Libellum famoſum inveniens, & non ſtatim eum rumpens, ſed publicans æquè ac author punitur. c. 1. & ult. §. ſi quis. 5. q. 1.

Liberalitas.

In ipſa liberalitate modus adhibendus eſt rerum, & Perſonarum: rerum, ut non omnia uni; ſed ſingulis quædam præſtentur, ut pluribus prodeſſe poſſimus: Perſonarum, ut primum Juſtis, deinde peccatoribus, quibus tamen dare prohibemur, non quia homines, ſed quia peccatores ſunt. c. fratrem. 6. Diſt. 86.

Libera-

Liberalitas perſecta, fide, cauſa, loco, & tempore commendatur, & quidem ut primùm opereris circa domeſticos fidei; grandis enim culpa eſt, ſi ſciente te fidelis egeat. c. non ſatis. 14. ead.

Quæ præterea in liberalitate ſervanda ſint, habentur cit. c. & ſeqq. 8. ead. nempe ut opes temerè non profundantur, ſed diſpenſentur. c. Dominus. 15. ut proximos ſeminis tui non deſpicias, ſi egere cognoſcas: non tamen ut illos divites facias, ſed ut vitam tibi perpetuam fructu boni operis acquiras, & pretio miſerationis peccata tua redimas. c. Eſt probando. 16. ut ſenibus ac debilibus & verecundis atque iis, qui non vitio ſuo fortunis exciderunt, promptiùs opituleris. c. conſideranda. 17. ut non reconciliandi favoris gratiâ abundantiùs largiaris, ſed puro & ſincero affectu, ſervatâque menſurâ promas; imò quandoque plus, quàm poſſis: melius eſt enim pro miſericordia cauſas præſtare, vel invidiam perpeti, quàm prætendere inclementiam. c. Pulchra. 18. ut perſonam ac munus quisque ſuum conſideret, juxta S. Joannis Baptiſtæ inſtructionem, & publicanus ultra præſcriptum non exigat: miles calumniam non faciat, neque prædam requirat, ſed ſtipendiis contentus ſit, nè dum ſumptus quærit, prædo graſſetur &c. c. In ſingulis. 19. Ut ex traditione divina priùs paſcas Parentes. Si enim juxta divinum oraculum contumelia parentis morte luitur, quantò magìs fames, quæ morte gravior eſt? c. cæterum. 20. Ut morientem fame, paſcas: qui enim paſcendo hominem ſervare poterat, & non pavit, occidit. c. Paſce. 21. Ut indotus ſis viſcera miſericordiæ: alioquin homo, etſi ſpiritualis ſit, non adimplet legem Chriſti. c. Qui. 22. ead.

Ubi Pater familias largus eſt, diſpenſator non debet eſſe tenax. c. alligant. 26. q. 7.

Liberalis in donando exiſtimat ſe debere, quod ſponte donat. c. 1. de donat.

Liberalis niſi in beneficiis ſuis creverit, nihil ſe præſtitiſſe putat. cit. c.

Epiſcopi debent liberales eſſe erga pauperes. c. 1. Diſt. 82.

Liberalitatem donatoris, Succeſſores, absque cauſa revocare non poſſunt. c. ult. de donat.

Liberare.

Qui potuit hominem liberare à morte, & non liberavit, eum occidit. c. ſicut. §. illi etiam. de homicid. c. paſce. 21. Diſt. 86.

Liberi.

Liberi ſunt, qui ex libero matrimonio ſunt orti. c. liberi. 32. q. 4.

Qui ex libero & ancilla orti ſunt, ſervilis ſunt conditionis. cit. c.

Liberi Parentibus reverentiam & obſequium debent. c. Eſt ordo. 33. q. 5. Etiam in divinis. c. 1. Diſt. 30.

Liberos debent alere Parentes. c. ſi quis. 14. ead.

Matres ipſæ debent liberos lactare, non aliis ad nutriendum tradere. c. ult. Diſt. 5.

Liberorum ſucceſſio & educatio, eſt juris naturalis. c. jus naturale. 7. Diſt. 1.

Pro ſuſceptione liberorum Patres præmia habent ex Lege Papia & Poppæa. c. Quædam. 6. Diſt. 2.

Liberi procreati ex alterutro Parente infideli, fidelem quoad religionem ſequuntur. c. Judæi. 28. q. 1.

Legitimi ſunt liberi, ſi Parentes infideles, qui injuſtè contraxerant, poſtea ad fidem ſunt converſi. c. ult. Qui fil. ſint legit.

Si alter conjunx ad fidem redeat, altero in hæreſi permanente, apud converſum liberi alendi & educandi ſunt. c. 2. de Convers. infidel.

Liberi naturales ſunt ex non juſtis nuptiis orti. c. ult. §. naturales. 32. q. 4. niſi publicè in facie Eccleſiæ matrimonium ſit contractum; c. cùm inter. 2. c. pervenit. 11. c. Ex tenore. 14. Qui fil. ſint legit. Si tamen uterque parens vitium ſcivit, erunt tantùm naturales. c. ult. §. ſi quis verò. de cland. deſpons.

Naturales liberi, Matris, non Patris conditionem ſequuntur. c. ult. 32. q. 4.

Naturales per ſubſequens matrimonium legitimantur. c. 1. Qui fil. ſint legit. non autem adulterinus. c. tanta eſt. 6. eod.

Legitimantur per reſcriptum Papæ. c. per. 13. eod. niſi filius ſit adulterinus. cit. c. §. fin.

Naturales æquè ac legitimi honeſti eſſe poſſunt. c. ſicut ſatius, § undecunque. 32. q. 4.

Actio utrum quis legitimè natus ſit, apud Eccleſiaſticum Judicem, non civilem competit, quamvis incidenter proponatur. c. Lator. c. cauſam. Qui fil. ſint legit.

In probatione, an aliquis ſit naturalis, an legitimus, ſtatui dicto teſtium, legitimum probantium, etſi ſama viciniæ & tractatus Parentum habeat contrarium. c. per tuas. eod.

Liberi poſſunt conqueri de facto Parentum, ſi modò crimen eis non intendant. c. prohibentur. 2. q. 1.

Poſſunt rerum ſuarum defendarum gratiâ, de facto Parentum queri, ſi dicant, vi ſe de poſſeſſione ab iis expulſos. cit. c.

Liberi impuberes in electione ſtatûs vitæ, pendent à voluntate Parentum, ità ut etiam religionem ingreſſi, absque conſenſo Parentum, poſſint ab iis intra annum extrahi. c. ſi quis. 2. de regularib. at poſt pubertatem adeptam non coguntur in electione ſtatûs ſequi imperium Parentum, cit. c. & c. puellæ. §. cùm ergo. 20. q. 1.

Liberi de ſecundo viro, non poſſunt conjungi conſanguineo prioris viri. c. fraternitatis & ſeqq. 2. c. ult. 35. q. 10. usque ad quartum gradum. c. penult. ead.

Liberi ſi fuerint præſentes, nec contradixerint, pro illis poſſunt Parentes ſponſalia contrahere. c. un. in fin. de deſpons. impub. in 6.

Liberis per rectam lineam deſcendentibus, quorum Pater commiſit crimen læſæ Majeſtatis, dignitatis janua non aperitur; imò in dignitate conſtitui eo ipſo illâ privantur.

c. ult. §. quod ſi, de pœnis. in 6. Nec illis licet ferre teſtimonium, poſtulare, actibus legitimis intereſſe, vel fungi officio aliquo. cit. §. quod ſi.

Liberi reorum læſæ Majeſtatis, ex nulla hæreditate vel Teſtamento etiam exterorum quid capiant, & ad nullos honores perveniant. c. ſi quis. 6. q. 1.

Liberos reorum læſæ Majeſtatis infamia paterna ſemper comitatur, cit. c. Et eos juvare ſupplicatione prohibemur. ibid.

Libertas.

Libertas una omnium eſt juris naturalis. c. jus naturale. 7. Diſt. 1.

Quorum libertas perniciosa eſt, ſit ſalutifera ſervitus. c. Octava. 62. 12. q. 2.

Qui ſuperbire noverunt adepta libertate, diſcant obedire ſubjecti. cit. c.

Libertati ſuæ non eſt voluntas mala permittenda, ubi poteſt prohiberi, c. diſplicet. 23. q. 4.

Libertatis privilegio non poteſt renunciare exemptus, ſinè licentia illius, cui ſubeſt. c. cum tempore. 5. de arbitr.

Libertatis favor attendendus eſt. c. penult. de conjug. ſerv. Et ubique pro eo ſententiandum. ibid.

In cauſa libertatis jura ſunt favorabilia. c. ult. de ſent. & re judic.

Libertatis privilegio nemo renunciare poteſt in præjudicium Papæ. c. ſuborta. 21. eod.

Liberalis cauſa licèt ſit præjudicialis, tamen quæſtio poſſeſſionis ei præjudicat. cit. c.

Libertati Eccleſiaſticæ derogant Domini temporales, prohibentes ſuis ſubditis, nè perſonis Eccleſiaſticis vendant, aut ab iis emant, nec alia obſequia communia exhibeant, & ipſo facto excommunicati ſunt, c. ult, de immunit. Eccl. in 6.

In cauſa Libertatis, etiam lite non conteſtata, contra reum contumaciter abſentem, teſtes recipi, & ſententia fieri poteſt. c. Quoniam, §. portò. ut lite non conteſt.

Monaſterii libertas præſcribi poteſt, c. Ex ore, 17. de privil.

Libertas poteſt ſub conditione dati. c. cùm ſit. 2. de condit. appoſit.

Quando libertas datur ſub conditione, tunc manumiſſus conditionem ſervare compellitur. c. Eò libentius. 6. de ſerv. non ordin.

Pro ſua libertate licitum eſt pugnare. c. ſignificavit. 3. de pœnit. & remiſs.

Qui nihil proprium habet, libertatem alienæ rei dare non poteſt, c. Abbati. 22. Diſt. 54.

Liber eſt, qui natus eſt ex libera vel liberta. c. un. de nat. ex lib. ventr. c. ult. de ſerv. non ordin.

Liber habendus eſt, qui in ſtatu libertatis decennium ſtetit, nec nomine ſuo, nec Patris, controverſiam paſſus eſt ſtatûs. c. penult. de conjug. ſerv.

Qui in poſſeſſione eſt ingenuitatis, ſi dicatur, ab aliquo libertinus, aſſerenti incumbit probatio. c. ſi Judex, de ſent. Excomm. in 6.

Liber homo oppignorari pro debito non poteſt, licèt aliud non adſit, quod in pignus detur. c. Lator. de pignorib.

Conſenſus liber dici non poteſt, qui in alieno arbitrio reſervatur. c. ſuper eo. de conditionib. appoſit.

Libera ſi ſcienter contrahat cum ſervo, tenet matrimonium. c. illud. 11. de præſumpt.

Infans â Patre, vel alio cum Patris conſenſu, ſeu eo conſcio expoſitus, â patria fit liber poteſtate hoc ipſo: Libertus autem, ac ſervus â Dominicali poteſtate. Et idem eſt de prædictis, ſi eorum alicui alimenta impiè negata fuerint. c. un. de infant. & lang. expoſit.

Liberæ Matris Filius, aut libera in ſervitutem redigi non poteſt. c. un. de nat. ex lib. ventr.

Libertus.

Libertus eſt, qui ex ſervili ſtatu traditus eſt libertati. c. de libertis. 12. q. 2.

Libertus manumiſſus â principali Patrono, non ſingulis debet reverentiam exhibere. c. Epiſcopus. §. ſi verò. ead. Et ſi libertum Princeps ingenuum fecit, Patrono reverentiam non debet. cit. c.

Libertinus iterum poteſt redigi in ſervitutem. ob ingratitudinem. c. de famulis. 3. de ſerv. non ordin.

Libertam ducere poteſt Patronus. c. ſi quis. 3. 29. q. 2.

Liberti viventibus Patronis, Clerici fieri non poſſunt. c. ult. Diſt. 54. niſi ab obſequiis Patroni, fuerint abſoluti. c. multos. §. ecce. ead.

Liberti poſſunt conqueri de facto Patronorum, ſi modò eis crimen non intendant. c. prohibentur. 2. q. 1.

Liberti Dominum ſuum accuſare non poſſunt, vel contra ipſum teſtificari, ſinè venia. c. de famulis. 3. de ſerv. non ordin. c. Epiſcopus. §. libertus & §. in Patronus. 12. q. 2.

Liberti non poſſunt inviti eſſe teſtes. c. ſi teſtes. §. item nè. 4. q. 2.

Pœna Libertorum Patronum in jus vocantium. 50. aurei. vel ſi pauper ſit, caſtigatur. cit. c. Epiſcopus. §. ſi ſinè. 12. q. 2.

Si contra Rempubl. vel univerſitatem, cujus libertus eſt, velit experiri, veniam edicti petere debet. cit. c. §. Et ſi.

Si in criminali cauſa Patronum in jus vocaverit, caput ejus, & fortunas petiturus, ante litis exordium, capite plectendus eſt. cit. c. §. in criminali. Excipitur crimen læſæ Majeſtatis, vel ſi Patronam illicito ſervi concubitu uti deprehenderit. cit. §.

Libertus nec in Patronum reum, nec in ejus filium debet teſtificari. c. ſi teſtes. §. lege. 4. q. 2. niſi in iis caſibus, in quibus etiam ſervi in Dominos torqueri jubentur. c. Epiſcopus. §. fin. 12. q. 2.

Patrona Libertorum, Eccleſia, nunquam moritur. c. liberti. 65. ead.

Nec Liberti, nec eorum poſteri recedant à patrocinio Eccleſiæ. cit. c. Et ſua authoritate & patrocinio Eccleſiæ recedens, ſi admonitus

redire

redire contempſerir, in ſervitutem revocabitur. c. inſolitum. 60. §. ſi verò. ead.

Eccleſiæ Liberti ad ſacros ordines promori à patrocinio Eccleſiæ non recedant. c. de libertis. 63. ead.

Liberti Eccleſiæ, tempore ſuæ manumiſſionis debent per ſcriptum profiteri, ſe eſſe de familia Eccleſiæ, & de obſequiis ejus nunquam velle recedere. cit. c. §. nè verò.

Liberti Eccleſiæ, & ab iis geniti, novo Epiſcopo ſurgente, conditionem ſuam præſenti Epiſcopo in chartulis debent proteſtari. c. longinquitate. ead.

Liberti Eccleſiæ, ſi negotia ipſius facere contempſerint, vel contra Eccleſiam inſurrexerint, in priſtinam ſervitutem revocantur. c. Diaconi. c. Epiſcopus. c. Liberti & ſeqq. ead.

Libertos legitimè à Dominis ſuis factos, Eccleſia, ſi neceſſitas exegerit, tueatur. c. Libertos. cum ſeq. Diſt. 87.

Libri.

Libri tales eſſe præſumuntur; qualis fuit anthor eorum. c. fraternitatis. 4. de Hæret.

Libri damnantur damnato authore. cit. c. arg. c. noverit. 49. de ſent. Excomm.

Liber cenſualis facit fidem. c. ad audientiam. 13. de præſcript.

Libris antiquis, teſtibus, famâ, & aliis adminiculis res probantur. c. cùm cauſam. 13. de probat.

Qui libri ſint legendi, & qui certâ cautelâ, fusè docetur. c. Sancta. 3. §. jam nunc ſubjiciendum. uſque ad §. cæterùm quæ. Diſt. 15. Qui non ſint legendi. §. cæterùm, quæ. uſque ad §. cæterùm, qui & quo tempore certi libri legendi. §. cæterùm qui, uſque ad finem. ibid.

Veterum librorum fides ex Hebræis, novorum ex Græcis voluminibus petenda. c. ut veterum. Diſt. 9.

Si quid parum rationabile vel contrarium veritati videatur in libris Canonicis, cum S. Auguſtino Epiſt. 19. ad S. Hieronymum ſentiendum, cujus ſenſus eſt: Ego ſolis eis ſcriptorum, qui jam Canonici appellantur, didici, hunc timorem, honorémque deferre, ut nullum eorum ſcribendo erraſſe audeam credere: ac ſi aliquid in eis offendero, quod videatur contrarium veritati, nihil aliud, quàm vel mendoſum eſſe Codicem, vel interpretem non aſſecutum eſſe, quod dictum eſt, vel me minimè intellexiſſe, non ambigam. Alios autem ità lego, ut quantalibet Sanctitate, doctrináque polleant; non ideo verum putem, quia ipſi ità ſenſerunt; ſed quia mihi per alios Auctores, vel Canonicas, vel probabiles rationes, quòd à vero non abhorreat, perſuadere non potuerunt. c. Ego ſolis. 5. ead. c. ſi ad ſcripturas. 7. ead.

Licentia.

Licentia fraudulenter extorta, non valet. c. veniens. 16. de convers. conjug.

Licentia approbationis eſt licentia nubendi data ab Apoſtolo. c. de iis. 5. in fin. Diſt. 28.

Licentia permiſſionis eſt, quando Judæis celebrandi cærimonias licentia datur. c. qui ſincera. 3. Diſt. 45.

Licentia præſumptionis, cùm quis propriâ authoritate à ſuperiore commiſſa dimittit. c. placuit. 12. q. 2.

Licentia diſpenſationis eſt, quando Simoniacus ignoranter ordinem recipit, eique officium exercendi licentia datur. c. ult. 1. q. 5.

Licentia occaſionis eſt, quandò ex continentia viri, uxori datur licentia fornicandi. c. ſi tu abſtines. 27. q. 2.

Licentia docendi, gratis dari debet. c. 1. & ſeq. de Magiſtris. Et ſi pro ea aliquid exigatur, poteſt repeti. c. prohibeas. eod.

Remiſſio peccati, non dat licentiam peccandi. c. Exigunt. 1. q. 7.

Licentiam delinquendi non debet quis uſurpare conſuetudine. c. inter. 11. de Exceſſ. Prælat.

Alterius exceſſus, non debet alteri licentiam præbere excedendi. c. petiiſtis. 20. de privil.

Quod licitum eſt uni, non ſtatim omnibus convenit. c. Hinc eſt. 16. q. 1.

Licet aliquid ſubinde in genere, quod non licet in ſpecie. c. omnis. de pœnit. c. nè captandæ. 3. de Conceſſ. Præbend. in 6.

Licitè poſſumus quædam recipere, quæ tamen petere prohibemur. gl. c. de Eulogiis. 8. Diſt. 18.

Licitum quandoque eſt perficere, quod non eſt licitum incipere. c. conſuluit. 7. de Judæis & Sar.

Licet ratione officii, quod aliàs non liceret. c. cùm. 54. de ſent. Excomm.

Licent multa ob pericula animarum, quæ aliàs non licerent. c. ult. de pœnit. & remiſſ. c. non. 5. de ſent. Excomm.

Licere ſibi non putet Princeps, quod populo prohibet. c. juſtum eſt. 2. Diſt. 9.

Contra ſuum factum licitum, nemo poteſt venire. c. ſi quis. 6. de reb. Eccl. alien.

Licitum non vitiatur per illicitum. c. Dilectus. 19. de Præbend.

Nulli licet quidquam contra jus naturale agere. c. quæ contra. 2. Diſt. 8.

Licet nemini per alium, quod per ſeipſum non licet. c. quotiens. 5. de purg. canon.

Licere & expedire melius eſt, quàm licere, & non expedire. c. ſic enim. §. quoniam. in fin. 28. q. 1.

Cui licet, quod plus eſt, eidem licet utique quod eſt minus. c. cui licet. 53. de R. I. in 6. c. per. 13. Qui filii ſint legit.

Innocentibus multa licent, quæ aliàs non licerent. c. 1. c. licet. 3. de feriis. c. conſuluiſti. 3. de celebr. miſſ. c. ult. de Cuſtod. Euch. c. licet. 6. de pœnit. c. cùm. 54. de ſent. Excomm. c. quod. 4. de Reg. Juris.

Licitum eſt, re integrâ, quod quis fecit, revocare. c. quicunque. 11. de ſent. Excomm. in 6.

Liga-

Ligare. Solvere.

In perſona Petri ligandi, atque ſolvendi poteſtatem accepit Eccleſia. c. quodcunque. 6. 24. q. 1.

Non ſolvitur, vel ligatur, niſi quod authoritas B. Petri ſolverit, vel ligaverit. c. manet. 5. c. Eſt. 8. ead.

Inferior ſuperiorem ligare, vel ſolvere non poteſt. c. cùm inferior. de majorit. & obed. Nec judicio inferior potiorem. c. inferior. 4. c. ſubmittitur. 8. c. nunc autem. 7. c. ult. Diſt. 21.

Limina.

Epiſcopi promittunt in ſuo juramento, quod Papæ faciunt, ſe ſingulis annis, ſive per ſe, ſive per certum nuntium, viſitaturos limina Apoſtolorum. c. Ego. 4. de jurejur.

Limites.

Fines, ſeu limites diœceſium probantur per libros antiquos, teſtes, famam, & alia adminicula. c. cùm cauſam. de probat.

Limites legitimè diſtincti, & ea, quæ legitimis adhærent, Provinciarum, ſeu Diœceſium & Parochiarum, non præſcribuntur. c. penult. de Paroch.

Lingua.

Habet omnis lingua ſua quædam propria genera locutionum, quæ in alia tranſlata, videntur abſurda. c. locutio. Diſt. 38.

In univerſitatibus debent eſſe Magiſtri linguarum, Hebraicæ, Arabicæ, Chaldaicæ, & quidem duo pro qualibet lingua; quibus in Romana Curia legentibus, per ſedem Apoſtolicam, Pariſiis, per Regem Franciæ: in Oxonienſi, per Angliæ, Scotiæ, Hiberniæ ac Vualliæ: in Bononienſi per Italiæ: in Salamantino per Hiſpaniæ Prælatos, Monaſteria, Capitula, Conventus, collegia exempta, & non exempta; & Eccleſiarum Rectores in ſtipendiis competentibus, & ſumptibus provideri debet, Contributionis onere ſingulis juxta facultatum exigentiam impoſito. Clem. 1. de Magiſtr.

Cum ſonitu linguæ concordare debent opera Sacerdotis. c. 1. in med. Diſt. 43.

Lingua in verbis mentiens, non minùs periculoſa eſt, in condemnatione perſonæ, quàm manus ſanguinem fundens. c. nemo peritorum. 11. q. 3.

Niſi lingua à detractionibus cohibeatur, jejunare, vel orare nihil prodeſt. c. nihil. 23. Diſt. 5. de Conſecr.

Qui linguam ſuam non refrænat, hujus vana eſt religio. c. in loco. 5. q. 4.

Lingua præcidi debet delatori. c. delatori. 5. q. 6.

Ream linguam non facit, niſi mens rea. c. homines 22. q. 2.

Non hominum linguæ; ſed conſcientiæ nobis curandæ ſunt. c. inter. 55. 11. q. 3.

Lis.

Lis à contentione limitis dicta eſt. c. forus. 10. de V. S.

Lis ex ignorantia provenit, & garrulitatem nutrit. in princ. Diſt. 46.

Lis decidenda eſt ſecundùm jura exiſtentia tempore controverſiæ, non autem ſecundùm privilegium impetratum lite pendente, niſi de litis pendentia mentionem faciat. c. ult. ut lit. pend.

Lite jam motâ, non valent impetratæ literæ ſuper re litigioſa, non facientes mentionem motæ litis, nec Judicis impediunt proceſſum. c. dudum. 31. de privileg. c. cauſam. 19. de teſtib. c. 1. de confirm. util.

Litem pendere facit legitima citatio, quæ ad citatum pervenit, vel citato ipſo impediente, non pervenit. Clem. ult. ut lit. pend.

Prorogatio litium fit aliquando ex ſubtili ordinis Judiciarii obſervatione cauſarum. Clem. 2. de Judic.

Lite motâ, nihil ab alterutra parte innovandum eſt in præjudicium alterius. c. cùm M. 9. de Conſtit. Clem. ult. ut lit. pend.

Lite pendente non eſt alicui auferenda poſſeſſio, nec debet quis ſuo jure privari, & privilegium etiam Principis, per quod quis ſinè cauſæ cognitione, uſu poſſeſſionis privatur, tanquam ſubreptitium non valet, ſive ut rationi contrarium revocari debet. c. 1. ut lit. pend.

Lite pendente Uxor debito jure carnali privari non debet. c. laudabilem. 2. eod.

Lite pendente, nè aliud matrimonium contrahat appellans in cauſa matrimoniali, ei interdici debet. c. penult. de ſpons. duor. ſi tamen contraxit, & poſtea primum matrimonium appareat fuiſſe nullum, valet ſecundùm; injungitur tamen illi pœnitentia; & tempore pœnitentiæ abſtinentia à copula. c. cum. 18. de ſponſalib.

Lite pendente licitè rei petitæ fructus ſequeſtrantur, ſi diſſipantur, à reo poſſeſſore appellante à ſententia contra ſe lata. c. ult. de ſequeſtr. poſſeſſ. Clem. un. eod. c. quoties. 2. q. 6.

Sequeſtratio regulariter prohibita eſt, niſi diſſipatio fiat. c. dilectus. & cit. c. ult. de ſequeſtrat. vel ſententia contra poſſeſſorem lata, fuerit ſuſpenſa per appellationem. cit. c. ult. cit. c. un. cit. c. quoties. Cujus exceptionis replicatio eſt, ſi triennio pacificè res fuit poſſeſſa. Clem. un. v. dum tamen eod.

Lite pendente, res litigioſa in alium transferri non debet. c. Eccleſia. 3. ut. lit. pend. nec ullius ex ea penſiones exigat. c. ult. 11. q. 3.

Qui rem litigioſam alienavit, ità ut eadem res haberi non poſſit, debet æquivalentem reſtituere in locum illius. c. Eccleſia. & ſeq. ut lit. pend.

Antequam lis inchoëtur, poteſt quis Judicem ſibi ſuſpectum recuſare, & ad alium recurrere. c. ult. §. penult. 3. q. 5.

Sub Judice ſuſpecto litigare periculoſum eſt. c. cùm inter. 5. de Except.

Cum

Cùm lis committatur ad terminum certum decidenda, terminus incipit currere, cùm Judices literas accipiunt. c. ſuper. 12. de Appell.

Lites inſtaurari non debent prætextu novorum Inſtrumentorum. c. inter. 20. de ſent. & re judic.

Lites non debent immortales fieri. Extrav. comm. c. ult. §. nos, qui. de Præbend.

Litigiorum anfractus omnino ſubducantur. Clem. c. dudum. 2. in princ. de ſepult.

Lites debent celeriter terminari. c. Jurgantium. de ſent. & re judic. Prorogari non debent. c. ult. de arbitr. in 6.

Litem non debet protrahere Advocatus induſtriâ. c. infames. §. præterea. 3. q. 7.

Advocatus de certa litis parte paciſcens cum eo, cujus cauſam defendit, repellitur ab advocando. cit. c. §. arceantur. ead.

Litium diſpendia Judicis æquitate debent coarctare. c. diſpendia. 3. de reſcript. in 6.

Litis emptiones & ceſſiones prohibentur & puniuntur jacturâ cauſæ. c. Ex parte. 2. de alien. judic. mut.

Nè lis in infinitum prorogetur, non licet reprobare teſtes reprobatorios reprobatoriorum, ſed tantùm probatorios, & reprobatorios probatoriorum. c. licet. 49. de teſtib.

Litis acta ordinariè facta coram primis Judicibus, fidem faciunt coram ſecundis. c. ult. de probat.

Litem exequi debet appellans intra annum, & juſtâ causâ intercedente intra biennium: quo tempore exacto, ſi lis non fuerit completa, rata manet ſententia, à qua appellavit. c. Ei, qui. 2. q. 6. Quod etiam obtinet, ſi in cauſa juſta intra biennium appellare ceſſaverit. cit. c.

Liti renuntiare intelligitur, qui renuntiat inſtrumentis. c. cùm. 4. de pact.

Litis deciſorium juramentum à Judice delatum, ſinè cauſa recuſari non poteſt. c. ult. de jurejur.

Litigantium malitia debet compeſci. Clem. un. in princ. de ſequeſtrat.

Litigioſus ideo ordinari prohibetur, quia talis diſcordiam ſeminare non ceſſat. c. 1. Eccl. Diſt. 46.

Facilè litigantes teſtes eſſe non poſſunt, nec accuſatores. c. ſuſpectos. 3. q. 5.

Litem calumnioſè agens in expenſis condemnatur alteri parti. c. calumniam. 4. de pœnis.

Litigantes gravari non debent ex alieno facto. c. ſi quis, 23. q. 4. c. ſi is, 10. de offic. deleg. in 6.

Litigantes debent relevari à laboribus & expenſis. c. ut litigantes, 5. de offic. ordin. in 6.

Litis expenſas neceſſarias de bonis monaſterii habent monachi, Abbatem ſuum accuſantes, vel denuntiantes. c. Ex parte. 11. de Accuſat.

Litigioſis actibus non debent ſe immiſcere religioſi. Clem. c. 1. §. ampliùs. de V. S.

Litigantes moniales non debent perſonaliter venire, ſed Procuratorem ſufficientem mittere. c. indemnitatibus. 43 de Elect. in 6.

Litem habentes ad pacem revocare, Sacerdotum eſt officium. c. placuit. 9. Diſt. 90.

Epiſcopus non per ſe, ſed per alium litigare debet de rebus tranſitoriis. c. Epiſcopus. 14. q. 1.

Si Epiſcopus litem dirimere noluerit, tunc ad Judicem Civilem diſceptatio cauſæ perveniat. c. ſi quis. 45. in princ. 11. q. 1.

Si cum pupillo lis ſit, tutor convenitur. c. Raynutius. 16. de Teſtam.

Lis dicitur mota, cùm fuerit conteſtata. c. Ex parte. 30. de V. S.

Litis conteſtatio.

Litis conteſtatio fit juxta jura, non per poſitiones & reſponſiones ad eas factas; ſed per petitionem in jure propoſitam, & reſponſionem factam. c. dudum. 54. §. licet. de Elect. c. un. de lit. conteſt. c. penult. de juram. calumn.

Lis judicialis debet conteſtari. c. induciæ. §. libellum. 3. q. 3.

Omiſsâ litis conteſtatione, proceſſus nullus eſt. c. un. de lit. conteſtat. c. cùm cauſam. 6a. de Appell. c. penult. de purg. canon. c. ultim. 7. de injur. c. dudum. 54. de Elect. c. un. de lit. conteſt. fallit, ſi non jure actionis, ſed officio Judicis procedatur. c. Judicis. 2. de Offic. Judic.

Judicium tunc demum cœptum dicitur, quando lis eſt conteſtata. c. Ex parte. 30. de V. S.

A tempore litis conteſtatæ dicitur quis eſſe in mora. c. Raynutius. 16. de Teſtam.

Lite conteſtatâ, juramentum calumniæ præſtari debet. c. penult. de juram. calumn.

Præter juramentum calumniæ lite conteſtata, fit etiam juramentum ab eo, qui ultra tertiam productionem, quartam petit, quòd neque per ſe, neque per alium teſtificata ſubtraxerit, vel fuerit percunctatus: nec per dolum, neque per artem, quartam productionem expoſcat; ſed quia, quos de novo deſiderat producere, priùs habere nequivit. c. penult. de teſtib.

Si non ſtatim poſt litem conteſtatam juretur de calumnia, poſtea in qualibet parte litis poteſt juramentum illud exigi. c. 1. de juram. calumn. in 6. Nec eſt de ſubſtantia, ut ſtatim poſt litem conteſtatam juretur de calumnia. cit. c.

Ante litis conteſtationem poſſeſſori ſpoliato, cuncta ſunt reſtituenda, ità ut nec judicari, nec citari poſſit, priuſquam reſtituantur. 2. q. 2. per tot. c. oportet. 3. 3. q. 2.

Ante litem conteſtatam, admitti debet exceptio peremptoria. c. exhibita. 19. de Judic. Hinc litis conteſtationem exceptio peremptoria non impedit, niſi alter opponat de re jam judicata, tranſacta, finita. c. 1. de lit. conteſt. in 6. c. ult. eod. in 6.

Per hoc, quòd reus opponat exceptionem peremptoriam, non fit litis conteſtatio: ſed fieri debet poſt illam exceptionem. c. ult. eod. in 6. niſi exceptio ſit ex iis, quæ litis conteſtatio-

ſtationem impediunt, qualis eſt exceptio rei judicatæ, tranſactæ, finitæ. c. 1. eod. in 6.

Lite non conteſtatâ regulariter non recipiuntur teſtes, ſuper principali cauſa, niſi de morte eorum timeatur, vel diuturna abſentia. c. quoniam. 5. ut lit. non conteſt. nec ſententia definitiva ferenda. c. 1. & ſeq. eod.

Lite non conteſtata, propter defectum probationis recipiuntur teſtes, cit. c.

Lite etiam non conteſtata, in cauſa libertatis, contra reum contumaciter abſentem, teſtes recipi poſſunt, & ſententia ferri. c. cùm olim. 34. de teſtib.

Lite non conteſtatâ reus contumax excommunicatur, ſi agatur de adulterio ad ſeparationem thori. c. 1. ut lit. non conteſt. ſed tunc teſtes recipi non poſſunt, nec cauſa definiri. ibid.

Lite non conteſtata in cauſa matrim. ob contumaciam, teſtes recipi poſſunt, & ſententia ferri. c. accedens. 4. & ſeq. eod. contra non contumacem receptio tunc teſtium, nulla eſt. cit. c. 4.

Lite non conteſtata in cauſa denunciationis contra contumacem recipi poſſunt teſtes. c. veritatis. 8. de dol. & contum.

Lite non conteſtatâ in cauſa reſtitutionis, contrà contumacem, fortè ſententia excommunicationis ferri poteſt; definitiva tamen non poteſt. c. accedens. 2. ut lit. non conteſt.

Lite non conteſtatâ ſi reus eſt contumax, mittitur actor in rei petitæ poſſeſſionem, causâ cuſtodiæ. Si autem fieri non poſſit hæc miſſio, contumax, ut juri pareat, per cenſuram compellatur. c. tuæ. 3. eod.

Etiam lite non conteſtatâ poſſunt teſtes produci, cùm agitur per viam inquiſitionis: vel quando teſtium publicatio imminet facienda. c. quoniam. §. ſunt & alii. eod.

Lite etiam non conteſtata contra actorem contumaciter abſentem, recipiuntur teſtes & fertur ſententia. c. cauſam. 3. de dol. & contum.

Lite non conteſtata, pendente dilatione, officium Judicis delegati locum non habet. c. ſignificante. 69. de appell.

Lite nondum conteſtatâ Procurator, etiam ſinè cauſa, liberè poteſt revocari à Domino: poſt verò conteſtatam, ſi ipſe nolit, non poteſt, niſi ſuſpectus vel inimicus fieret, vel adeſſe non poſſet. c. quamvis. 2. de Procurat. in 6. Lite conteſtatâ Procurator fit litis Dominus. c. 1. & 6. eod.

Lite conteſtata poteſt Procurator dare alium Procuratorem, ante non; niſi à Domino habuerit mandatum de inſtituendo, etiam certâ non expreſsâ perſonâ. c. 1. eod. in 6.

Litem conteſtari debet Procurator, & alia omnia cauſæ neceſſaria expedire. c. ult. de dol. & contum.

Poſt litem conteſtatam exceptio de falſi ſuggeſtione non valet. c. ſuper. 10. de Appell.

Litis conteſtatione juriſdictio perpetuatur. c. relatum. 19. de offic. deleg.

Etiam poſt litem conteſtatam delegatus removeri poteſt ex nova cauſa & alius ſubrogari. c. inſinuante. 25. de offic. deleg.

Litis conteſtatio facienda eſt coram Judice appellationis. c. Raynaldus. 18. de Teſtam.

Lis videtur conteſtata per indirectam reſponſionem. c. cùm cauſam. 62. de Appell.

Quando dicitur, per reſponſionem ſecutam ad petionem fieri Litis conteſtationem, id intelligendum eſt de reſponſione, quæ in negando, non diſtinguendo conſiſtit: nam per exceptionem, quamvis peremptoriam, quæ in diſtinguendo conſiſtit, non fit litis conteſtatio. c. ſi oblato. 2. de lit. conteſt. in 6.

De conteſtatione Litis conſtat per confeſſiones partium, licèt non reperiatur in actis, ex quo partes confitentur. c. ult. de probat.

20. Dierum dilationem habet reus ad litem conteſtandam. c. ult. §. offeratur. 3. q. 3.

Litaniæ.

Ante diem Aſcenſionis Litaniæ triduo celebrentur. c. rogationes. 3. Diſt. 3. de Conſecrat.

Literæ. pro Scientia.

Præcepit Deus ſpoliari Ægyptios auro & argento, moraliter inſtruens, ut ſive aurum Sapientiæ, ſive argentum eloquentiæ inveniremus, in uſum ſalutiferæ eruditionis vertamus. c. legimus. §. hinc etiam. Diſt. 37.

Omnis ſplendor Rhetoricæ eloquentiæ, omnis modus Poëticæ locutionis, à divinis ſcripturis ſumpſit exordium. c. legimus. §. magi. ead.

Sacris miniſteriis ſervientes, ſecularibus literis non diſtineantur. Diſt. 37. per tot.

Non prohibeantur Clerici ſeculares literas legere. c. turbat. ead.

Literas ſeculares legunt aliqui ad voluptatem; quidam legunt ad eruditionem, ut errores gentilium deteſtentur, & utilia, quæ in eis ſunt, ad uſum Sacræ eruditionis devotè convertant, & tales laudabiliter ſeculares literas addiſcunt. cit. c. §. Cur ergo.

B. Gregorius non reprehendit Epiſcopum, quia literas ſeculares didicerat; ſed quia contra Epiſcopale officium, pro lectione Evangelica, Grammaticam exponebat. cit. c. & §.

Si quis Grammaticam noverit, vel Dialecticam, ut rationem rectè loquendi habeat, & inter falſa ac vera dijudicet, non improbatur. c. ſi quis. ead.

Geometria, Arithmetica & Muſica habent in ſua ſcientia veritatem; ſed non ſunt ſcientiæ pietatis. cit. c.

Exemplo Danielis probatur, peccatum non eſſe, ſecularibus literis erudiri, uti & exemplo Moyſis. c. turbat. 8. c. qui de menſa. 11. ead. imò diſcendarum ſecularium literarum neceſſitas oſtenditur ibid.

Etiam ad intelligentiam ſacrarum ſcripturarum, ſcientia literarum ſecularium utilis eſt. c. relatum. 14. ead. Vide Scientia.

Literæ.

Literæ Papales 7. modis cognoſcuntur falſæ. 1. ex falſa bulla appoſita. 2. Si bulla ex veris literis, ad falſas extracto filo transferatur. 3. Si inciſo filo, & extracta bulla, ſimili filo falſis literis inſeratur. 4. Si pars fili ſub plumbo reſcindatur, & per idem filum literis falſis inſerta reducatur intra plumbum. 5. Si per raſuram tenuem aliquid immutetur. 6. Si tota ſcriptura aqua vel vino abolita, & charta denuo arte dealbata de novo reſcribatur. 7. Cum chartæ totaliter abraſæ glutino ſubtili alia inducatur. c. licèt. 5. de crimine falſi.

Literas Papales non de manu Papæ vel Bullatoris ejus accipientes, à falſitatis crimine non ſunt immunes. eit. c. item Bullatori falſas literas ſubtrudentes, ut vera bulla ſignentur. Ibid.

Exiſtens in Curia, literas Apoſtolicas non recipiat, niſi de manibus Papæ, vel officialium ad hoc deputatorum. Perſonæ tamen ſolennes per nuncios recipere poterunt, de manibus tamen prædictorum. Contrà faciens, ſi laicus eſt, excommunicationi ſubjaceat: ſi Clericus, ab officio & beneficio deponitur. c. dura. eod.

Falſæ ſunt literæ Papales, in quibus Epiſcopus vocatur filius, vel inferior Epiſcopo, frater, vel uni ſcribitur in plurali. c. quam gravi. eod.

Qui per ſe, vel per alios literas Papæ falſant, excommunicati ſunt, cum ſuis fautoribus: & clerici officiis & beneficiis privati degradandi ſunt ac tradendi Curiæ ſeculari, ac legitimè puniendi. Qui verò talibus literis utitur, ſi Clericus eſt, ab officio & beneficio deponitur: ſi laicus, excommunicatus eſt. c. ad falſariorum. eod.

Sub pœna Excommunicationis Papæ reſervata, cavetur, ut qui falſas literas ſe habere cognoſcit, eas intra 20. dies, vel deſtruat, vel reſignet, & abſolutio Papæ reſervatur: & contra hoc factum, non tenet. c. dura. eod.

Non præſumitur quis falſare literas, de ſimplici juſtitia: nec punitur, ſi comperto, falſas eſſe, deſtiterit illis uti. c. accedens. eod.

Præſumi non debet, quòd pro talibus literis, quæ poſſunt facilè obtineri, fraudem quis commiſerit falſitatis. eit. c.

Propter paucarum literarum raſuram, in loco non ſuſpecto, literæ non probantur falſæ. c. ult. eod.

Excommunicantur, qui literas Papæ, quas antequam coronetur, dat, impugnant, aſſerendo, quòd ſe in iis non debeat ſcribere abſolutè Epiſcopum; ſed electum Epiſcopum: nec debere uti bulla, in qua nomen ejus exprimitur: nec ſe debere intromittere de proviſionibus, diſpenſationibus &c. faciendis. Extrav. Joan. XXI. un. de ſent. Excomm.

Quando Papa mandat per literas alicui provideri uſque ad ſummam certam; tunc non in penſione (niſi de ea mentio fiat in mandato) ſed in beneficio vult provideri ipſi. c. quamvis. de Præbend. in 6.

Literis ſuis Papa non intendit alicui præjudicium generare. c. quia. 29. c. dudum. 31. de Privil. niſi in literis hoc dicatur. c. mandatum. 38. de reſcript.

Literis Papæ ſi inſeratur clauſula: *quod ſi non omnes*, intelligitur tam de impotentia facti, quàm juris. c. ſuſcitatus. 15. eod.

Verba literarum Apoſtolicarum, quibus Papa proprium factum narrat, plenè probant, ſi ſuper illis gratia vel intentio Papæ fundatur. Clem. un. de probat.

Literæ ſuper proviſione Clericorum, non includunt hoſpitalia & ſimilia loca, licèt habeant decimas, capellas, aut alia jura ſpiritualia, niſi hoc in ipſis literis fuerit expreſſum. c. per literas. Clem. de Præbend.

Per literas Apoſtolicas non facientes mentionem de defectu ordinis, poteſt impetranti de curato beneficio provideri; ità tamen ut ordines proximis temporibus ſuſcipiat proviſus. c. ſi pro. de Præbend. in 6.

Quicunque in Curia ſe promotos dicunt, debent oſtendere promotionis ſuæ literas, cùm ad propria redierunt ex Curia. Et recipientes tales ſine literis, ſunt ſuſpenſi. Extrav. comm. 1. de Elect.

Literæ Apoſtolicæ impetratæ ad gratias, ſeu lites in Diœceſibus, dum erant integræ, manent in ſuo vigore, etiam poſt diviſionem Diœceſium. Extrav. comm. un. de Offic. Deleg.

Quando Papa dat literas facultatis, ut quis recipiatur in Canonicum, ſi receptio ad eos ſpectat, ad quos ſunt literæ directæ; ipſo tum, non authoritate Papæ, cenſetur eſſe receptus, niſi in literis aliud eſſet expreſſum. Si autem receptio non pertinet ad illos, tunc Papæ authoritate receptus dicitur. c. cum aliquibus, de reſcript. in 6.

Quando Papa prior literas monitorias ad Eccleſiam, pro aliquo in Canonicum recipiendo, dedit, & poſterior dedit Executorias, prior intelligitur gravâſſe Eccleſiam, non poſterior. c. literis. 39. de reſcript.

Non valent literæ executoriæ, in quibus impetrans falsò dixit, monitorias præceſſiſſe; alioquin valent. c. Ex inſinuatione. 37. eod.

Etſi Diœceſanus accepit literas, ut in Diœceſi ſua provideat de beneficio, non poteſt tamen executionem facere circa beneficium, quod ſpectat ad collationem alterius, jam pro alio gravati, & providere juſſi. c. Abbatem. 40. eod.

Literas ſecundas non mittit Papa ſcienter, niſi faciant mentionem de primis. c. plerumque. 23. eod.

Literæ Papales reprobantur propter vitium Grammaticale. c. ad audientiam. 11. eod.

Literis Apoſtolicis nemo ultra duas Dietas, extra ſuam Diœceſim, ad judicium trahi poteſt. c. nonnulli. 28. in princ. eod.

Literæ gratiarum à ſede Apoſtolica impetratæ, taxantur, tam eæ, quæ cum conſuetis clauſulis, quàm non conſuetis, dantur; & in taxatione non debet attendi major, vel minor

minor gratia, quæ impetratur; ſed labor, ùt longior vel brevior ſcriptura æſtimetur. Et literæ gratiæ ſuper beneficio datæ 10. Turonen. groſſis; executoriæ verò 12. taxentur: ſi addita clauſula lineam integram non facit, taxationem non auget; ſi lineam efficit, quartâ parte groſſi Turon. augeatur, ità tamen ut linea 25. dictiones contineat. Reſpectus habeatur ad paupertatem. Contra transgreſſores, & in ſententiam in literis abbreviantes conſtituitur pœna, ut ad ſemeſtre ab officio ſint ſuſpenſi, & ſi ſecundò deliquerint, officio priventur. Extrav. Joan. XXII. c. un. de ſent. Excomm.

Literis Epiſcoporum creditur. c. fraternitati. 5. de Cler. non reſident.

Literis contra Epiſcopum, & quosdam ſuæ Diœceſis impetratis, nullus civium conveniri poteſt. c. ſignificavit. 36. de reſcript.

Literis contra aliquem impetratis, poteſt quilibet ejus ſucceſſor conveniri. c. ſi autem. 9. eod.

Literæ, quas quis per malitiam vel fraudem & mendacium impetrat, tacitâ veritate, ac ſuggeſta falſitate, indiſtinctè non valent, propter fraudem. c. ſedes. 15. c. ſuper. 20. de reſcript. c. ad præſentiam. 2. c. Ex tua. 9. de filiis Presbyt. ordin. c. coram. 34. de offic. deleg. c. quod ſuper. 7. de fid. inſtrum. c. ult. de fil. Presbyt. in 6. c. accedens. 4. ut lite non conteſt.

Literæ per ſubreptionem obtentæ non valent. c. cùm dilecta. 22. c. dilectus. 26. de reſcript.

Literæ ſinè ſpeciali Domini mandato non valent. c. nonnulli. 28. c. Ex parte. 33. eod.

Literæ impetratæ ab eo, qui falsò ſe Clericum dicit, non valent, cùm hoc in fraudem dicat, ut eas citiùs habeat. c. Ex literis. 6. de tranſactionib.

Literæ per ſubreptionem obtentæ, non conferunt jurisdictionem. c. penult. de Offic. Vicar. c. cùm noſtris. 6. de conceſs. Præbend. ideóque nullo tempore convaleſcit, quod per eas judicatum eſt. c. ſuper. 2. de crim. falſi.

Literæ ſuper obtinendis beneficiis impetratæ (cùm ſint ambitioſæ) debent reſtringi. c. quamvis. 4. de Præbend. in 6.

Literæ impetratæ contra aliquod jus de illo jure mentionem facere debent, aliàs non valent. c. penult. de capell. monach.

Literæ ſuper re litigioſa impetratæ, de mota lite non facientes mentionem, non valent. c. dilectus. 26. de reſcript.

Literæ ſuper pluribus pro eodem negotio quæſtionibus perſonalibus, ad diverſos Judices impetratæ, non valent, & impetrans alteri parti in expenſis condemnatur. c. diſpendia. 3. eod. in 6. c. Ex tenore. 16. eod.

Non valent literæ gratiæ ad obtinendum beneficium, in quibus non eſt facta mentio perpetuæ vicariæ. c. poſtulâſti. 27. de reſcript. Et Epiſcopus non tenetur per literas Juſtitiæ providere habenti perpetuam vicariam, vel ſufficiens patrimonium. cit. c.

Qui falſas literas impetravit, caret commodo illarum. c. cæterùm. 3. eod.

Si plures in eadem Eccleſia impetrant literas pro Præbenda; ſtatur datæ, ut primus impetrans præferatur, & ſolus admittatur. c. Capitulum 30. eod.

Si is, qui literis Papæ, quas habet ad beneficium, renuntiat ob annuam penſionem: & poſtea alias beneficiales literas, tacitis prioribus literis, impetrat, non valebunt ſecundæ. c. ad audientiam. 31. eod.

Receptus in Eccleſia per literas Apoſtolicas, etſi necdum Præbendam obtinuerit, ſi tamen per alias literas Apoſtolicas, non facientes de receptione ſua mentionem, petierit in alia Eccleſia recipi, non admittatur; ſed primâ ſit contentus. c. in noſtra. 32. eod.

Literæ à Procuratore revocato impetratæ, non valent. c. Ex parte 33. eod.

Literæ impetratæ ſuper beneficio, ſuppreſſo nomine dignitatis, non valent. c. ad aures. 8. eod.

Impetratarum literarum jurisdictio, ſi intra annum negligatur, vel ex malitia ſupprimatur, expirat. c. plerumque. 23. eod.

Non valent literæ ſuper abſolutione voti impetratæ, tacita veritate, vel expreſſa falſitate. c. quod. de fid. inſtrum.

Literæ impetratæ à Laico contra Clericum, tacito, quòd ſit laicus, non valent. c. Ex parte. 7. de teſtib.

Literæ impetratæ ante terminum ab appellante præfixum, non valent. c. Ex inſinuatione. 50. de appell. Et ſi tacuit terminum, tanquam contumax punitur in expenſis. c. oblatæ. 57. c. conſtitutus. 45. eod.

Qui literas impetrat ſuper eo, ſuper quo appellavit, de appellatione ſua debet facere mentionem. c. Ex parte. 12. de reſcript.

Literas ad agendum impetrare non poteſt, excommunicatus. c. dilectus. 26. eod.

Literis impetratis intra annum non utens, ſi copiam judicis habeat, authoritate ſecundatum poteſt conveniri: licèt de prioribus non fecerit mentionem. c. ſi autem. 9. c. plerumque. 23. de reſcript.

Literis contra aliquem impetratis, ipſo defuncto, ante citationem emiſſam, non poteſt ejus hæres conveniri. c. ſignificavit. 36. eod.

Literæ confirmationis ſuper præſentia, à qua erat appellatum, non valent, ſi appellatus malitioſè prævenit appellantem. c. bonæ. 3. de confirm. util.

Literis commiſſionis impetrandis, nemo debet prævenire appellantem nimiùm feſtinanter. c. oblatæ. 57. de appell.

Literis ſibi invicem contrariis impetratis, ab utraque parte in eadem cauſa, ad unum Judicem impetratis, Papa conſulitur, antequam procedatur. c. ſanè. 2. de offic. deleg.

Literæ generales non revocant ſpeciales. c. Ex literis. 2. de dol. & contum. c. bonæ. 3. de confirm. util.

Literæ ſpeciales derogant literis generalibus ſuper non ſpecificatis in eis, quamquàm de illis nullam faciant mentionem. c. paſtoralis. 14. §. quoniam. de reſcript.

Literæ generales non valent ad citandos religioſos, niſi de eis fiat mentio. c. cùm. 6. eod.

Literis

Literis generalibus non citantur majores & digniores; ſed debent in illis exprimi. c. ſedes. 15. eod.

Literis generalibus non citatur nimia multitudo, nec ſuper majoribus negotiis. cit. c.

Literæ nimis generales non valent. c. ad hæc. 10. de reſcript.

Gratia generalis, non præjudicat ſpeciali, niſi hoc ipſum in literis fuerit expreſſum. c. ſi propter. eod. in 6.

Literæ, quæ ab initio effectum non habent, tractu temporis incipient habere. c. Ex tenore, 11. de for. compet.

Literæ poſteriores debent facere mentionem de prioribus, aliàs priores non revocantur. c. cæterùm. 3. de reſcript. c. cùm dilecta. 22. c. poſtulâſti. 27. c. Ex parte. 12. eod. c. ſignificavit. 48. de appell. c. Ex literis. 29. de offic. deleg.

Literæ præter aſſenſum partium impetratæ, non præjudicant primis, communi conſenſu impetratis. c. Ex parte. 33. de reſcript.

Literæ ſecundæ ad hoc ut revocent primas, debent facere mentionem de proceſſu Judicii, & de privilegiis Apoſtolicæ ſedis. c. inter. 20. de ſent. & re judic.

Literæ ſecundæ ab altera parte, ad alios Judices impetratæ, ſi in dubium vocentur. ob factam mentionem in eis de primis, utrique debent cognoſcere Judices. c. Paſtoralis. 14. de reſcript. Si nulla facta eſt mentio, non valent; ſi autem in prioribus ponantur ſpecialiter ea, de quibus eſt lis mota, & in poſterioribus tantùm generaliter, ſecundæ non valent. c. Ex literis. de dol. & contum.

Poſt revocationem literarum ſententia lata non valet. c. audita. 4. de reſtit. ſpoliat.

Literæ authenticæ ſigillo ſignatæ, & Inſtrumentum publicum, vim habent parem in probando. c. ſi Canonici, 2. de Offic. Ordin. in 6.

Literæ authenticæ vel ab ipſo Principe, vel ab eo, qui ad hoc officium per Principem deputatus eſt, debene recipi. c. dura. 4. de crim. fals.

Literæ appellationis, ſeriem facti continere debent. c. ſuper. 5. de Cohabit. Cleric.

Licèt appellans literas habeat, quæ nondum tamen delegato aſſignatæ ſunt, vel licèt nuntium ad ſuperiorem miſerit, non valent. c. ut debitus. 59. de appell.

Literis ordinariis Judicis ſtatur, c. ad probandum. 24. de ſent. & re judic.

Literas Judicum nemo debet aperire, Judicibus ignorantibus, c. cùm olim. 33. de offic. deleg.

Literis monitoriis jus confertur. c. ſi quando. 5. de reſcript.

Qui literis falſis gravat adverſarium, eſt ipſi in expenſis condemnandus. c. cæterùm. 3. de reſcript.

Per literas falſas ſententia lata, non debet executioni mandari. c. ſuper. 2. de crim. fals.

Per literas ſupreptitias factum, irritum eſt. c. poſtulâſti. 27. de reſcript. Et quidquid literis ſubreptitus obtentis fit, poſita exceptione caſſatur. c. cùm dilecta, 22. de reſcript.

Literæ commiſſoriæ tantùm extenduntur ad ea, quæ ibi continentur. c. cùm olim. 32. de offic. deleg.

Literarum, quibus renunciavimus, debemus facere mentionem. c. ad audientiam. 31. de reſcript.

Literarum datum debet conſiderari. c. Eam te. 7. c. conſtitutus. 19. eod. unde beneficium curatum obtinere non poterit, qui licèt nunc major ſit, tempore tamen datarum, minor ætate fuit. & inidoneus ad officium. c. ſi eo. de reſcript. in 6. c. quamvis. 8. c. tibi. 12. eod. in 6.

Literarum formam debet Judex inſpicere, qui ultimò datur. c. Ex parte. 2. de reſcript. Et juxta formam literarum Judex procedat, niſi ſint contra jus. c. cauſam. 14. de ſent. & re judic.

Literarum clauſula: *ſi ità eſt*, debet referri ad omnia contenta. c. olim. 25. de reſcript.

Literæ debent facere mentionem Diœceſis. c. ſignificante. 34. eod.

Literas de rato debet habere Procurator, c. penult. de juram. calum.

Literas vindictam ſanguinis continentes Clericus ſcribere, vel dictare non debet. c. penult. nè Cler. vel Monach.

Clerici & Monachi, qui de ſuis Civitatibus, ad alienam urbem proficiſcuntur, niſi muniti veniant Prælatorum ſuorum literis, non ſunt Clerici vel Monachi reputandi. Extrav. comm. c. 1. de Elect.

Literarum copia facienda eſt adverſario ad inſpiciendum. c. Ex literis. 3. de fid. inſtrum.

Qui literas Judicis falſat, debet privari eo, ſuper quo litigatur: propter hoc tamen non acquiritur jus alteri parti. c. olim. 25. de reſcript.

Locatio. Locator.

Locatio non probat dominium, nec poſſeſſionem. c. Inter. 6. de fid. Inſtrum.

Locationes Eccleſiæ liberè revertuntur ad eam, ſi conductor inciderit in crimen læſæ Majeſtatis. Clem. c. 1. in princ. de pœnis.

Bona Eccleſiæ locari & conduci non poſſunt ultra triennium. Extrav. comm. un. de reb. Eccl. non alien.

Ad tempus locari poſſunt bona Eccleſiarum ſub annuo cenſu. c. ult. nè Prælat. vic. ſuas. Non tamen officia & dignitates. c. quoniam. 2. eod.

Eccleſiaſticæ perſonæ, proventus decimatum, poſſunt locare iis, cum quibus conditio Eccleſiæ fieri poteſt melior, ſtatuto Diœceſani contrario non obſtante: Et eadem eſt ratio de aliis rebus Eccleſiæ. c. veſtra. de locat. & Conduct.

Locare nemo debet alienigenis domos ad exercendum fœnus; imò ſi ſciant tales jam conduxiſſe, debent eos expellere, ſub pœna Excommunicationis infra tres menſes. c. 1. de Uſur. in 6.

Locari non debet domus in præjudicium inhabitantium. c. 1. de locat. & conduct.

Locaтor inqullinum poteſt expellere, ſi immineat neceſſitas, quæ non immluebat tempore locationis: vel ſi refectiooe indigeat domus: vel ſi inqullinus ibidem perversè moretur: vei ſi non ſolvat cauonem per biennium. c, pennlt, & ult. eod. c. ea euim. §. quirem. 10. q. 2.

Locator vel conductor de fructibus poſſeſſionum teneotur dare decimas, niſi ſe immunes oſtendant. c. à nobis. de decim.

Locator propter ſterilitatem gravem conductori ſinè ſua culpa contingentem, remittit penſionem pro rata, niſi poſſit eum uberrate præcedentis, vel ſequentis temporis compenſari. c. penult. de locat. & conduct.

Conductorem Locator non poteſt impedire, & prohibere, quò minùs re cooducta fruatur; quòdſi fecerit, ex conducto tenetur, fallit in 4. caſibus paulò antè (§. Locator inquilinum) explicatis. c, penult. eod.

Si Conductores poſſeſſiones conductas ſuis ſumptibus fecêre meliores, non debent ſumptibus, quos bona fide fecerunt, fraudari. c. 1, de in integr. reſtit.

Excommunicati ſunt Magiſtri & Seholares Bononienſis univerſatis, qui ante tempus conductionis, condueunt hoſpitia aliorum magiſtrorum, vel ſcholarium, ſinè eorum conſenſu. c, 1. de locat. & conduct.

Locupletari.

Non debet quis locupletari cum alterius injuria, vel jactura. c, locupletari. 48. de R. I. in 6.

Locus.

Vir extra Paradiſum, mulier intra eum, facta eſt; & tamen hoc inferior, ille digaior; non ergo locus gratiam comparat. c, illud. 9, cum ſeqq. Diſt. 40.

Locus dum mutatur, mutatur plerumque & mentis affectus. c. fratrem. 6. Diſt. 86. c, valet. 9. Diſt. 81.

Locus non ſanctificat hominem, ſed hic illum. c, uit. Diſt. 40.

Quod loca mentem uon muniant, ipſe humani generis primus teſtatur parens, qui in paradiſo cecidit, c. Adam. §. primo libro, ead.

Locus hominem Deo proximum uou facit, ſed bona merita. c. uou loca. 4. ead.

Morum nobilitas, uon locorum dignitas aliquem notificat. c, nos, qui. 3, Diſt. 40.

Mutatio loci aliquando valet converſis ad pœnitentiam. c, valet. 9. Diſt. 81.

Ex locis Sacris diverſoria nemo facere præſumat. contrà facientes excommunicentur. c, quoniam. 19. q. 3.

Locus authoritate Epiſcopi, ad uſum hoſpitalitatis deputatus, eſt religioſus, & ad mundanos uſus redite uou debet, c. ad hæc. de religig. domib.

Quid locis & temporibus conveniat, diligenter eſt attendendum. c, 1. Diſt. 41.

Loco & tempore diverſæ conſuetudines poſſunt obſervari. c. ſcit. 3. Diſt. 12.

Locus nou conſuetudinem, ſed hæc illum commendat. c. novit. 10. ead.

Propter locum bonum, non debemus approbare conſuetud em malam cit. c.

Loci unius conſuetudo non ſubvertitur conſuetudine contraria loci alterius, c. illud. 4. Diſt. 12.

In locis ſanctis judicium ſanguinis uon debet tractari, nec placita fieri, c. 1. c. cum Eccleſia. 5. de immunit. Eccl.

Ad famam loci eſt recurrendum circa matrimonium, c. illud. 11. de præſumpr.

Locus tutus pro diſcuſſione cauſæ debet partibus aſſignari. c, ſive. 33. q. 2. c. hortamur. 3. q. 9. c, penult. de probar, c. cùm dilectæ. 4. de confirm. utli, c. cùm locum. 14. de ſponſalib. c. accepimus, de fid. inſtrum. c. conſtitutis. 46. de teſtib.

Si partibus locus tutus non eſt aſſignatus, appellari poteſt, licèt ſit ſcriptum: appell. remot. c. Ex parte, 47. de appell.

Ad ſecurum locum citatio fieri deber. c, accedens. 4. ut lit. non conreſt.

De ſuſpecto loco exceptio admittitur. c. Ex parte. 47. de Appell.

Qui certo loco ſolvere promiſit, & ibi domicilium habet, conveniri poteſt. c. dilecti. 17. de for. comper.

Cui aliquid certo loco committitur expediendum, ex juſta cauſa illud expedire poterit extra locum. c. ſtatuimus. 13. de offic. deleg. in 6.

In locum viventis inſtitui conſentiens, debet repelli. c. poſt electionem. 7. de conceſſ. Præbend.

Viventis locum, qui invadit, uon eſt defendendus. c. non furem. 7. q. 1.

Qui locum gubernaculi occupavit, & remum tenere uon novit, miſerabilis eſt Rector, c, ante omnia. 7. Diſt. 40.

In quibus locis Primates vel Patriarchæ debeant conſtitui, habetur Diſt. 80. per tot. In illis civitatibus, in quibus olim apud Ethnicos, primi flamines eorum ac primi legis Doctores, Epiſcoporum Primates vel Patriarchas poui, B. Petrus præcepit, qui reliquorum Epiſcoporum cauſas, & majora negotia in fide, agitarent. In illis autem civitatibus, in quibus dudum apud Ethnicos erant archiflamines, quos tamen minores tenebaut, quàm Primates, Archiepiſcopos inſtitui præcepit. In ſingulis verò reliquis civitatibus ſingulos, & nou binos vel ternos, aut plures Epiſcopos conſtitui mandavit, qui non Primatum, aut Archiepiſcoporum, aut Metropolitanorum nomine, quia matres civitatum non tenent; ſed Epiſcoporum tantùm vocabulo potirentur. c, in illis. Diſt. ead.

Deſertus locus dicitur, qui penitus inhabitatus, neque cultus fuerit, vel ultra memoriam hominum. c. 1. §. illum locum. de V. S. in 6.

Longinquitas.

Longinquitate temporis ſæpe fit, ut non pateat conditio originis. c, Longinquitate. 12. q. 2.

De longinquo citatus in cauſa ardua, inducias habebit, ſi infra terminum citationis deliberare non potuit, nec cogitur reſpondere in termino. c. ult. de dilat.

Loqui.

Locutio hominis ideo inſtituta eſt, ut cogitationes ſuas in alterius notitiam proferat. c. is autem. 22. q. 2.

Loquens perſona conſideranda eſt, & eorum, ad quos quis loquitur. c. ſollicitæ. 6. in princ. de majorit. & obed.

Loquentis voluntatem debemus conſiderare, non verba. c. in his. 15. de V. S.

Loquendi uſus conſiderari debet. c. quamvis. 9. eod.

Locutio hominis debet eſſe ſana, ut fidem conſolidet. c. ult. Diſt. 45. debet eſſe cauta, ut ordinatè loquens vulnere erroris, corda audientium non feriat. c. 1. in med. Diſt. 43. debet eſſe diſcreta, nè tacenda proferat, & proferenda reticeſcat. cit. c. & c. quoties. 22. q. 5. Ponderoſa, ut loquendo nullum lædat. c. ponderet. 14. Diſt. 50. Vera, ut qualem gerit mentem, tali loquatur ore. c. Juramenti. 22. q. 5.

Non otioſa, cùm de omni verbo otioſo reddenda ſit ratio. c. quoties. ead.

Non maledica, quòd ſæpe maledictio in illum revertatur, qui eam mittit. c. illud in fin. 11. q. 3. c. qui negligunt. 24. q. 3. Non detractoria. c. ſunt plurimi. & ſeqq. 6. q. 1. Incauta in errorem pertrahit. c. 1. Diſt. 43.

Pluralis locutio duorum numero contenta eſt. c. ſi teſtes. §. ubi. 4. q. 2. & 3. c. pluralis. 40. de R. I. in 6.

Omnis lingua ſua quædam in loquendo propria habet, quæ in aliam translata videntur abſurda. c. locutio. Diſt. 38.

Eccleſiaſtica interpretatio eloquii venuſtatem fugiat. c. Eccleſiaſtica. ead.

Locutio Dei, eſt inſpiratio, quâ voluntatem ſuam inierit in corda credentium. c. ult. Diſt. 5. de Conſecr.

Loth.

Excuſatur inceſtus ejus per illud, quod dicitur. c. ſi concupiſcentia. 15. q. 1. nempe: ſi concupiſcentia vel inobedientia, quæ adhuc in membris moribundis habitat, præter noſtræ voluntatis legem, quaſi lege ſua movetur; quantò magis abſque culpa eſt in corpore non conſentientis, ſi abſque culpa eſt in corpore dormientis? ibid.

Lucifer.

Fuit in veritate conditus; ſed in veritate non ſtetit: dum enim de ſe ſuperbiendo præſumpſit, alienus ab ea factus eſt. c. penuit. §. Hinc etiam diabolus. Diſt. 2. de pœnit. Quomodo enim in veritate creatus eſſe perhiberetur, ſi ſinè dilectione ſui conditoris creatus putaretur? aut quomodo bonus à Deo conditus aſſeritur, ſi nihil divinæ dilectionis, in ſui conditione acceperit? Quomodo ante ſuperbiæ motum ſinè vitio extitit, ſi conditorem ſuum nullatenus dilexit? aut quomodo prior ſive excellentior cæteris creatus dicitur, ſi nonnullis eorum in amore Dei conditis, hic ab ejus dilectione vacuus eſt? Eſt ergo & ipſe in veritate conditus; ſed ex propriæ libertatis arbitrio vitium ſuperbiæ in angelicam naturam proceſſit. bona condita eſt natura; ſed ſuo vitio à bono in malum commutata eſt. Unde dicitur: Angelicæ virtutes, quæ in amore Dei perſtiterunt: non verò; quæ ex creatione diligere cœperunt. ibid.

Licet charitate negetur repletus, non tamen penitus ea vacuus fuit. c. ult. in princ. ead. Ubi fusè ejus primatus & excellentiæ deſcribuntur.

Peccans ſinè venia damnatus eſt, quia ſinè comparatione magnus creatus fuit. ibid. §. Qui idcirco.

Quid boni non habuit, qui ſignaculum Dei ſimilitudinis fuit? De ſigillo quippe annuli talis ſimilitudo imaginaliter exprimitur, qualis in ſigillo eodem eſſentialiter habetur. Et licèt homo ad ſimilitudinem Dei creatus ſit, Angelo tamen quaſi majus aliquid tribuens, non eum ad ſimilitudinem Dei conditum; ſed ipſum ſignaculum Dei ſimilitudinis dicit, ut, quò ſubtilior eſt in natura, eo in illo ſimilitudo Dei plenius credatur expreſſa. cit. c. ult. §. Quid namque.

Lucrum.

Lucrum turpe eſt, quando quis viliùs emit, & cariùs vendit. c. quicunque. 14. q. 4.

Lucrum turpe eſt, quidquid plus juſto homo appetit. c. 1. nè Cler. vel Monach.

Lucrum nemo debet quærere cum damno alterius. c. ſuam. 9. de pœnis. c. quia. 8. de immunit. Eccl. c. fraternitas. 12. q. 2.

Pro temporalibus lucris deſervientes, nequaquam Deo militare probantur. c. omnes. Diſt. 47.

Lucris turpibus Epiſcopus, & alii Clerici inſervire non debent. c. ult. Diſt. 86.

Lucrum ſeſcuplum non liceat accipere Sacerdotibus, nec uſuras. c. penuit. Diſt. 46. nec alieno nomine. c. ult. ead.

Lucris animarum debent Prælati intendere, non temporalium rerum. c. Prædicator. 16. q. 1. c. Ex parte. 18. de Cenſib.

Lucrum turpe exercens Clericus, debet deponi. c. ſi quis oblitus. & ſeqq. 14. q. 4.

In electione Prælati, nemo lucrum ſpeciale proſpicere debet; ſed bonum commune. c. dilectiſſimi. 8. q. 2.

Lucri temporalis causâ non debent Clerici vel Monachi negotiari. c. 1. c. ſecundum. 6. nè Cler. vel Monach.

Lucri qualitas negotiantem, aut excuſat, aut accuſat; quia eſt & honeſtus quæſtus, & turpis. c. qualitas. 2. Diſt. 5. de pœnit.

Ubi de lucro malo competit repetitio, eleemoſyna vel oblatio fieri non debet. 14. q. 5. per tot.

Pro

Pro lucro temporali, qui juſtè judicant, bonis malè utuntur; tales enim provocat ad veritatem non defenſio juſtitiæ; ſed amor præmii, c. qui rectè, 11. q. 3.

Pro lucro temporali conferre ſententiam, eſt Simonia. c. ſi quis Epiſcopus. 1. q. 1.

Advocati lucro capi non debent. c. infames. §. apud urbem. 3. q. 7.

Lucrum de dolo ſuo nemo reportet. c. 1. in fin. de eo, qui dixit.

Ex qua perſona quis lucrum capit, de jus facto tenetur. c. Michaël. 17. de uſur.

Ex circumventione lucri, quando quis ad religionem recipitur, res reſtituuntur hæredibus. c. conſtituit. 16. q. 7.

Lucri causâ factum teſtimonium, non admittitur. c. ſi teſtes. §. teſtium. 4. q. 2.

Lucrum ſuum Medicus, vel ſervus ab invito detentore non injurioſè recipit. c. non ſanè. 14. q. 5.

Luctus.

Luctûs dies extenduntur uſque ad 30. vel 40mum diem. c. quia. 13. q. 2.

Mulier intra tempus luctûs nubens ſecundùm leges civiles infamis eſt; & ille qui ſciens eam ducit. c. infames. §. ult. 3. q. 7. c. penult. §. hinc colligitur. in fin. 2. q. 3. Secùs ſecundùm Canones. c. penult. & ult. de ſecund. nupt.

Lugere mortuos non prohibemur ex pietate, ſed ex reſurrectionis deſperatione. c. ubicunque. & ſeqq. 13. q. 2.

Lugendi non ſunt fideles mortui, cùm ſciamus, eos non amitti, ſed præmitti. c. quàm præpoſterum. ead.

Ludere. Luſus.

Ludi theatrales etiam prætextu conſuetudinis in Eccleſiis, vel per Clericos non habeantur. c. cùm. 12. de vit. & honeſt. Cler.

Ludis & ſaltationibus non debet vacare populus in SS. ſolennitatibus; ſed divinis officiis. c. irreligioſa. 2. Diſt. 3. de Conſecr.

Ludo deſerviens Epiſcopus, vel Presbyter, vel Diaconus, niſì deſinat, eſt deponendus. c. 1. Diſt. 35.

Qui Ludis turpibus deſerviunt, ad ordines non debent promoveri. c. maritum. 2. Diſt. 33.

Luſus aleæ Eccleſiaſticis vetatur. c. 1. Diſt. 35.

Luxuria.

Luxuria fomentum accipit à vino. c. vinolentum. 6. & ſeq. Diſt. 35.

Luxuriæ nomine omnis inordinata pollutio intelligitur. c. in eo. 32. q. 4.

Luxuria etiam ſolo conſenſu mentis, abſque contactu corporis exercetur. c. nec ſolo. 32. q. 5.

Luxuria cùm in cognitione non reprimitur, etiam in actione dominatur. c. 1. poſt. med. Diſt. 49.

Cui luxuria carnis dominatur ſinè ceſſatione, jugem ſcabiem habet. cit. c.

Luxuria ſapientes infatuat. c. Salomon. 32. q. 4. Sanctos proſternit. c. ſepties. 23. §. David. Diſt. 3. de pœnit. fortes vincit. c. ſi non. in fin. 23. q. 5.

Luxuriæ imagines, quas in veritate geſſimus, ſæpe dormientibus in animo apparent; ſed innoxiè, ſi non concupiſcendo occurrunt. c. non eſt. Diſt. 6.

Non eſt peccatum, quando nocturnis imaginibus illudimur nolentes, ſed ſi antequam illudamur, cogitationis affectibus prævenimur. cit. c.

Luxuria plus juris aliquando habet, quàm caſtitas. c. fraternitatis. 7. Diſt. 34.

Minus eſt ſecundùm naturam coire, quàm contra naturam delinquere. c. offerebar. 32. q. 7. Et graviora ſunt peccata, quæ contra naturam fiunt. c. flagitia. cum ſeq. ead.

Luxuriæ abuſus gravior eſt cum propria uxore, quàm cum meretrice. c. origo. 32. q. 4.

Si propter luxuriam, ſterilitatis venena procurentur, libido crudelis reputatur. c. aliquando. 32. q. 2.

Luxurioſus Epiſcopus vel Sacerdos dignitate officii careat. c. hi, qui. 15. q. 8. Dum coinquinantur, excellentia eorum vilificatur. c. 1. in fin. Diſt. 32.

Machinatio.

Machinatio in mortem Conjugis privat ſpe conjugii, non homicidium neceſſarium. c. 1. de divort.

Macula.

Macula corporis notabilis removet à Miniſterio Altaris. c. 1. Diſt. 49. c. Sacerdotes. 90. 1. q. 1.

Magia.

Quæ Magorum præſtigiis fiunt, non vera, ſed phantaſtica eſſe probantur. c. nec mirum. in princ. 26. q. 5.

Sortilegam & magicam artem Epiſcopi omnibus modis eliminare ſtudeant. c. Epiſcopi. ead.

Sacris officiis dicati, ſi Magi, vel incantatores ſiunt, ab Eccleſia projici jubentur. c. non oportet. ead.

Omnis curatio, vel inquiſitio, quæ à Diis vel Magis expetitur, mors potiùs dicenda eſt, quàm vita. c. qui. 7. 26. q. 2. c. admoneant. 26. q. 7.

Magorum præſtigia non poſſunt turbare mentes piorum, qui talia non credunt; ſed mentes infidelium. c. nec mirum. 26. q. 5.

Qui ſectantur magiam, vel qui Magis credunt, perpetuæ damnationis interitum incurrunt. c. qui ſinè. 26. q. 2.

Magiam permittit Deus, ut probentur homines, qui in fide firmi ſunt, & mali, qui in mendacio credunt, per ſua deſideria ſeducuntur. c. nec mirum. 26. q. 5.

Magi facere plus non poſſunt, quàm Deus permittat. cit. c. in med.

Magi-

Magiſter.

Magiſter fieri non poteſt, qui nunquam diſcipulus fuit: & miſerum eſt ei, fieri Magiſtrum, qui necdum didicit eſſe diſcipulus. c. miſerum. 4. Diſt. 61. & in princ. Diſt. 48. c. ſi Clericatus, 16. q. 1.

In arrogantiam, quæ eſt ruina Diaboli, incidunt, qui puncto horæ, necdum diſcipuli, fiunt Magiſtri. in princ. §. in arrogantiam. Diſt. 48.

Magiſtri imperiti injuriam faciunt Cathedræ. c. ult. Diſt. 40.

Imperiti non ſunt præferendi Magiſtris, c. ſtatuimus. 8. Diſt. 61.

In Magiſtratum aſſumi non debet, qui formam diſcipuli non aſſumpſit. c. cùm. 49. de Elect.

Magiſtri debent gratis docere. c. 1. de Magiſt.

Epiſcopi Magiſtros & Doctores congruis conſtituant locis, qui ſtudia litterarum liberaliúmque artium dogmata aſſiduè doceant: quia in his maximè divina manifeſtantur, atque declarantur mandata. c. de quibusdam. 12. Diſt. 37.

In univerſitatibus debent eſſe Magiſtri linguarum: Hebraicæ, Arabicæ & Chaldaicæ, & quidem duo pro qualibet lingua. Et ſtatuitur, per quos eis debeat de ſtipendio provideri. Clem. 1. de Magiſtr.

Decernitur merces Magiſtris & Doctoribus Artium. c. 1. c. quia nonnullis. 4. c. ult. §. fin. eod.

Eccleſia Cathedralis debet providere Magiſtro de beneficio, qui Clericos ejusdem Eccleſiæ & alios pauperes gratis doceat. c. 1. eod.

Si inferior Prælatus Magiſtros conſtituere neglexerit, ſupplebit ſuperior, & ipſe conſtituet. c. prohibeas. eod.

Non tantùm in Cathedrali, ſed etiam in aliis debet unus Magiſter conſtitui, qui doceat gratis Clericos. c. quia. eod.

Gratiæ agendæ ſunt Magiſtris, à quibus docti ſumus. c. revertimini. 65. 16. q. 1.

Magiſtrandi non debent nimium expendere in ſolennitate ſua. Clem. ult. de Magiſtr.

Is, cujus eſt Magiſterium vel Doctoratum tribuere à promovendo, juramentum priùs exigat, quòd in promotione ultra 3000. Turonenſium argenteorum non expendet. Quodſi non fecerit, etſi Epiſcopus ſit, per 6. menſes à collatione Magiſterii eſt ſuſpenſus. Clem. 2. de Magiſtr.

Magiſter causâ correctionis Diſcipulum verberare poteſt. c. aut facta. 19. Diſt. 1. de pœnit.

Magiſtratus.

Magiſtratûs ratio habenda. c. non fruſtrà. 18. 23. q. 5. c. Principes. c. res autem. c. Adminiſtratores. ead.

Qui in Magiſtratum eligitur, debet præſtare juramentum. c. ſancimus. 1. q. 7. & jurare de cavenda hæreſi. c. ut officium. 11. §. ſtatuimus. de Hæret. in 6.

Integritas præſidentium, ſalus eſt ſubditorum. c. miramur. §. integritas. Diſt. 61.

Totius familiæ ſtatus & ordo nutabit, ſi quod requiritur in corpore, non invenitur in capite. ult. c. §. nam totius.

Magiſtratus non debet moveri odio, amore, timore, commodo, Clem. 1. §. propter. de Hæret.

Magiſtratus minor majori debet cedere. c. quæ contra. §. fin. Diſt. 8. c. volentes. 8. de Offic. Legat. c. qui reſiſtit. 11. q. 3.

Magiſtratûs ſuperioris exemplum, inferiores ſequuntur. c. magnæ. 7. §. præterea. de voto.

Magiſtratui reverentia & obedientia exhibenda. c. ſi apud. c. dicat. 23. q. 5. niſi injuſtum jubeat, vel contrarium ei, quod ſuperior Magiſtratus juſſerat. c. qui reſiſtit. cum ſeqq. 11. q. 3. c. admonendi. 2. q. 7. Et licèt Magiſtratus non poſſet excommunicare, debetur tamen ei obedientia. c. dilecta. 12. de majorit. & obed.

Hæretici ad Magiſtratum admittendi non ſunt. c. quicunque. 2. §. Hæretici. c. ſtatutum. 15. de hæret. in 6. nec Infames. c. penult. de R. J. in 6. nec Judæi. c. nemini. in fin. cum ſeq. 17. q. 4. nec potentes externi, horúmve cognati in Magiſtratum urbis Romæ eligendi. c. fundamenta. 17. de Elect. in 6.

Non debet quis in Magiſtratum admitti aut eligi per ſeditionem, vel ambitum. c. Principatus. 1. q. 1.

Magiſtratui commiſſus eſt gladius ad vindictam malorum, laudem verò bonorum. c. poſtulaſti. 21. de homicid.

Magiſtratus graviter offendit, ſi culpam dimittat impunitam. c. ſi is, qui. 23. q. 4. Licèt ipſe culpam caveat. c. non eſt innocentiæ. 23. q. 5.

Magiſtratus malis occurrere debet. c. in dignitatibus. 43. de Elect. in 6. c. deteſtanda. 2. de conceſſ. præbend. in 6. Clem. un. de jurejur.

Magiſtratus debet exceſſus ſubditorum corrigere. c. ut famæ. 35. de ſent. Excomm. Et coërcere delicta. c. inceſtuoſi. c. regum. c. non ſolùm. c. non eſt. c. qui malos. c. ſunt quædam. c. rex debet. 23. q. 5.

Magiſtratus tam civilis, quàm Eccleſiaſticus tenetur defendere Eccleſiam. c. dicat. §. præterea. c. Adminiſtratores. 26. c. res autem. 21. ead. c. in ſingulis. 7. de ſtat. Monach.

Mali cogendi ſunt ad bonum à Magiſtratu. 23. q. 6. per tot. Sed c. ult. §. ſed objicitur, opponitur, quòd nemo cogendus ſit ad bonum, cùm ad id inutiliter cogatur, Deus enim aſpernatur coacta ſervitia: quod ibi fusè oſtenditur. Verùm ibid. §. his ità. reſpondetur: ſi bonum, ad quod mali coguntur, ſemper inviti tolerarent, & nunquam voluntarii ſervirent, inutiliter cogerentur ad illud; ſed quia humanæ naturæ eſt, & ea quæ in deſuetudinem ducuntur, horrere, & conſueta, magnâ cuſtodiâ diligere, flagellis tribulationum mali ſunt cohibendi à malo, & provocandi ad bonum, ut dum timore pœnæ, malum in deſuetudinem ducitur, abhorreatur; bonum verò ex conſuetudine dulceſcat.

Magiſtratus debet laborare circa commoda ſuorum ſubditorum. c. 1. de Offic. Leg. in 6.

Magiſtratui adſcribitur, quod in ſubditis vel laudabile, vel reprehenſibile reperitur. c. quantò. 3. de Magiſtr.

Magiſtratus indebitè à ſuis ſubditis exigens, debet illud reſtituere. c. quia. 8. de immunit. Eccl.

Magiſtratus pecuniariam pœnam, quam recipit ab aliquo, ſibimet appropriare non debet; ſed in utilitatem Reipubl. diſtribuere. c. Presbyteri, de pœnis.

Magiſtratui dans pecuniam, nè ipſum in jure ſuo, de facto moleſtet, illam repetit, ſi magiſtratus promiſſa non ſervat. c. dilectus. 28. de Simon.

Magiſtratus in cauſa fidei, non ferens opem, privatur Magiſtratu. c. ut officium. 11. in fin. de hæret. in 6.

Magiſtratus non ſtatim debet credere de ſubditis, quæ eidem referuntur; ſed priùs debet ab aliis inquirere. c. penult. de præſumpt.

Magiſtratum ſuum poteſt accuſare ſubditus, non obſtante obedientia. c. Ex parte. 11. de accuſat.

Magiſtratui obedire debent ſubditi, pendente accuſatione vel inquiſitione contra eum. c. penult. de accuſat. Ipſe tamen tunc non debet aliquid facere, quod impedimentum affert officio Judicis. Quod ſi fecerit, Judex vel Inquiſitor totum revocet. cit. c.

Magiſtratus jubens Epiſcopum, vel in civili, vel criminali cauſa, ad Judicem ſecularem pertrahi, amiſſione cinguli damnetur. c. nullus. 11. q. 1.

Quando Magiſtratus ex officio per Inquiſitionem procedit, & quando teſtes publicantur ad perpetuam rei memoriam, teſtes lite non conteſtata recipiuntur. c. quoniam. 5. ut lit. non conteſt.

Magiſtratus negligentiæ imputatur delictum ſubditorum. c. in tantum. 36. de Simon.

Magiſtratus liberè debet uti ſecularibus legibus contra reos læſæ Majeſtatis. c. ult. §. per hos. de pœnis in 6. Extrav. c. dierum. de pœnis.

Magiſtratum occidens, vel occidi jubens, vel conſilium aut auxilium præbens ad cædem iſtam, cujuscunque dignitatis fuerit, perpetuò debet eſſe infamis, nec ad teſtimonium vel alios actus legitimos admitti: inteſtabilis fit activè & paſſivè: non ſuccedit ab inteſtato: nemo ei; ſed ipſe aliis reſpondere tenetur: nemo ei in quacunque cauſa patrocinium præſtare debet: nec ipſe ad patrocinandum aliis admittitur: inſtrumenta per eum confecta, ſi tabellio ſit, nullam vim habent: Officiis & dignitatibus privatur: filii ejus ad officia & honores non admittuntur: Vaſalli à juramento, quo tenentur illi, abſolvuntur: Bona, quæ ab Eccleſia obtinet, revertuntur ad eam; propria ejus bona confiſcantur: Extrav. c. dierum, §. nos igitur, de pœnis.

Magnum.

Rarum eſt omne, quod magnum. c. in ſancta. 4. 2. q. 7.

Majeſtas.

In crimine læſæ Majeſtatis admittitur confeſſio rei contra quemlibet. c. ult. 15. q. 3.

In quæſtionibus læſæ Majeſtatis, mulieres audiuntur. c. certis. §. in quæſtionibus. ead.

Reus criminis læſæ Majeſtatis fit etiam percutiens, vel capiens, vel hoſtiliter inſequens Cardinalem. c. ult. in princ. de pœnis. in 6.

Adverſus læſæ Majeſtatis reos, Magiſtratus liberè debet uti legibus ſecularibus. c. ult. §. per hoc. eod. in 6.

Pœna rei læſæ Majeſtatis extenditur ad collaterales, videlicet fratres, horúmque nepotes & pronepotes &c. cit. c.

Læſæ Majeſtatis reus gladio feriatur, bona fiſco addicantur: filii repellantur ab hæreditate: ſint perpetuò egentes, pauperes, infames, ad nullos honores promoveantur. c. ſi quis. 6. q. 1. Vid. ſuprà Magiſtratus. in fin.

Rei læſæ Majeſtatis ædes diruuntur, & in perpetuum deſertæ relinquuntur. c. ult. in princ. de pœnis, in 6.

Reorum læſæ Majeſtatis liberis non aperitur janua dignitatis: imò hi in dignitate conſtituti, eo ipſo illâ privantur. c. ult. §. quodſi. eod. in 6.

Major. Majora.

Major quis dicitur reſpectu dignitatis officii, & ſanctitatis meriti: c. Paulus. 33. 2. q. 7.

Qui major eſt ordine, licèt in Eccleſia poſterius ſit receptus, in loco & portione præfertur. c. ſtatuimus. de majorit. & obed. & cæteris paribus, prior ordinatus major eſt habendus. c. 1. eod.

Major eſt poteſtas ſpiritualis, quàm ſecularis. c. ſolicitæ. 6. eod.

Major natu ſuccedere debet in regno. c. licet. 6. de vot. & redempt. vot.

Major natu dividit. minor eligit. c. 1. de Paroch.

Majores debent eſſe exemplo minoribus. c. cùm ex eo. 14. de pœnit. & remiſſionib.

Major poteſtatem minoris non immeritò reſpuit. c. penult. de majorit. & obed.

Major debet imitari minorem in bonis. c. de Conſtantinopolitana. 4. Diſt. 22.

Compoſitionem ſuper jure primatiæ, unus ſolus, cujus intereſt, poterit impedire. c. ult. de maj. & obed.

Majori poteſt ſe opponere minor, vel etiam unus multis, modò juſtam cauſam oſtendat. c. Ex parte. 10. de conceſſ. Præbend.

Majores meritis Eccleſiis debent præfici. c. quoniam. 3. de jure Patron.

Major 14. annis per ſe, & per Procuratorem poteſt agere, & defendere cauſam ſpiritualem. c. ſi annum. 3. de Judic. in 6.

Major in vita, contrahens ſponſalia cum minore, non tenetur ipſum expectare, donec veniat ad ætatem adultam. c. Ex literis. 11. de deſponſat. impuber.

Majores perſonæ in literis Commiſſariis, ſub generali clauſula, non includuntur. c. ſedes. 15. de reſcript.

Majoritas attenditur, vel in obſequio, & honore exhibendo. c. à Subdiacono. 5. Diſt. 93. vel in obediendo. c. nullus. 8. & ſeq. ead. vel in ſedendo & ſtando. c. nonnulli. 20. c. legimus. 24. in fin. ead. vel in benedicendo. c. denique. 6. Diſt. 21. Vel in Sacramento conferendo, c. præſent. 18. Diſt. 93.

Majori parti ſtandum eſt. c. nec Epiſcopi. de temporib. Ordin.

Niſi à majori parte electio facta ſit, non valet. c. Eccleſia. 48. c. Cumana. 50. de Elect.

Quod à majori, & ſaniori parte fit, inviolabiliter obſervari debet. c. coram. 35. de elect. c. cùm inter. 2. de renunc.

Majoris partis electio tenet, ſi electus ſit idoneus. c. quoniam. 3. de jure Patron.

Si major pars ſcienter indignum admittat, nihil valet, quod agitur; ſed ſi ignoranter, propter paucos non viciatur factum majoris partis. c. ult. de Procurat.

Si major pars indignum, minor autem dignum eligat, valet hujus electio. c. congregatio. 13. c. Eccleſia. 57. de elect.

Ubi majus conceditur, minus quoque conceſſum videtur. c. Ex parte, de Decim. c. per. 13 qui filii ſint legit. ſed tamen aliquando majus conceditur & minus negatur, c. 1. de Torneam. c. paſtoralis, 19. de privil.

Majora intelliguntur prohibita, quibus minora ſunt vetita. c. cùm illorum. 32. de ſent. Excomm.

Ad Eccleſiam majorem ſe transferens propriâ authoritate; careat & ſua, & ea, ad quam ſe tranſtulit. c. penult. de translat. Epiſcop.

Maledicere.

Maledictio duplex eſt, Dei & hominis. c. Deus quando. 24. q. 3.

Divina maledictio meritum maledicti deſignat. cit. c. in eo videlicet, qui maledicitur. ibid.

Solus Deus juſtè maledicit: quia eum non fallit peccati qualitas, nec peccantis affectus. cit. c.

Ab omni maledicto fideles immunes eſſe debent. c. ſi igitur. 10 ead.

Non omne maledictum prohibetur, ſed illud, quod procedit ex voto ultionis, & odio perſequentis, non ex amore juſtitiæ. c. 11. §. ſed qui. ead. cit. c. §. fin. ead.

Quando ſancti maledicunt, non maledicunt zelo ultionis; ſed juſtitiæ. c. cùm ſancti. ead.

Maledictum fruſtra prolatum, frequenter in maledicentem revertitur, c. illud. 87. in fin. 11. q. 3.

Jactatum maledictum in innocentem, præmium illud eſt. c. qui juſtus. 90. ead. unde cum de eo maledicimur, cujus conſcientiam non habemus, lætari debemus. c. inter. & ſeqq. 11. q. 3.

Qui licèt non corde, ore tamen maledicunt, immunditiam tamen labiorum, & inquinamentum oris incurrunt. c. qui. 3. 24. q. 3.

Qui ex officio maledicit, major eſt eo, cui maledicit. c. audivimus. 4. § ſin autem. 24. q. 1.

Principi ſuo nemo debet maledicere. c. 1. de maled.

Maledicens Papæ puniendus eſt, ut alii deinceps deterreantur, & ipſe coërceatur. cit. c.

Maleficiatus.

Vid. Frigiditas, item Matrimonium. Conjugium, &c.

Malevolus.

Si malevoli aliquem infament, inquiſitio non eſt facienda. c. penult. de præſumpt.

Malitia.

Malitia graviùs punienda, quàm negligentia. c. ad falſariorum. 7. de crim. falſ.

Malitia ſupplet ætatem. c. à nobis. 8. & ſeq. c. ult. de deſpons. impub. c. unic. §. idem quoque. eod. in 6. c. tuæ. 10. de eo, qui cognov. conſang.

Malitia & dolus facit, quòd nulla diſtinctio in literis adhibeatur. c. ſuper. 20. de reſcript.

Malitia & negligentia probatur per lapſum temporis. c. plerumque. 23. eod.

Malitia & mendacio obtentæ literæ non valent. c. ſedes. 15. eod.

Malitia & fraude, tacita veritate, & ſuggeſta falſitate, literæ impetratæ, indiſtinctè non valent, propter fraudem. c. ſuper. 20. eod.

Malitiæ juramentum exigit Judex, quoties viderit expedire, etiamſi de calumnia & veritate ſit juratum. c. in appellationis. 2. de juram. calumn. in 6.

Malitiâ vel negligentiâ amittit juriſdictionem Judex ordinarius, vel delegatus. c. prudentiam. 21. de offic. deleg. c. Ex tranſmiſſa. 6. de for. compet.

Malitia litigantium debet compeſci Clem. un. in princ. de ſequeſtrat.

De ſua malitia nemo debet commodum referre. c. intelleximus. 7. de Judic. c. penult. de dol. & contum. c. ſuggeſtum. 15. de Appell.

Malitia nuncii non obeſt Domino, modò ab initio credatur fidelis nuncius. c. penult. de pignorib.

Malitiis hominum non eſt indulgendum. c. plerumque. 23. de reſcript. c. penult. Qui Matrim. accuſ. poſs. c. quantò. 7. de divort. ſed obviandum potiùs per magiſtratum. c. ut circa. 4. & ſeq. de elect. in 6. c. ex parte. 27. de privil.

Via malitiis circa electionem, prout poſſibile eſt, præcludatur. c. ut circa. 4. de elect. in 6.

Malitiam ſeu deſidiam delegati ſupplet ordinarius. c. ſignificavit. 6 de Offic. Ordin.

Malum.

Malum duplex eſt, culpæ & pœnæ. c. illa. 15. q. 1.

Malum culpæ propriè dicitur malum, videlicet peccatum voluntariè commiſſum. cit. c.

Malum pœnæ non propriè malum dicitur, quia crimine mentem non implicat, nec conſcientiam ligat. cit. c.

Mala quædam per ſe ſunt, quædam non per ſe, ſed ſi fiant frequenter, mala ex iis ſequuntur. c. Etſi. 26. in fin. de jurejur.

Quod malum ſit gravius, quod levius, ratione inveſtigandum. c. 1. c. nervi. Diſt. 13.

Minus malum de duobus eligendum. cit. c. 1. c. non ſolùm. 22. q. 4. nempe ubi neceſſitas unum perpetrare compellit. c. 1. & ſeq. Diſt. 13. c. quòd David. & ſeq. c. ſi aliquid. & ſeqq. 22. q. 4.

Mala majora niſi probentur, credi non debent; ſed probata citiùs puniantur. c. in cunctis. 11. q. 3.

Mala experti, mala prætaveamus. Extrav. c. Eccleſiæ. in princ. de maj. & obed.

Paupertatem, ignobilitatem, ægritudinem &c. nemo ſapiens mala dixerit. c. illa. 15. q. 1. ſed mala ſunt, quæ mentem crimine implicant. ibid.

Quædam mala ſunt punienda, quædam toleranda. c. quidem. 23. q. 4. c. cùm. 19. ead.

Mala proſunt bonis. c. Et ſancta. 66. Diſt. 2. de Conſecr.

Malum bene accipiendo, fit bonum, & contra. cit. c.

Non ſunt à nobis committenda mala, nè alii graviora committant. c. 1. Diſt. 14.

Mala non ſunt facienda, ut bona ſequantur. 14. q. 5. per tot. c. is autem. c. nè quis. c. faciat. 22. q. 2.

Non tantùm malo, ſed omni ſpecie mali abſtinendum eſt. c. cùm. 10. de vit. & honeſt. Cleric. c. veniens. 9. de eo, qui cognov. conſang. c. audivimus. 41. de Simon. c. ult. de uſur. Clem. c. 1. §. proinde. de V. S.

Malo non ſufficit abſtinere, niſi fiat, quod bonum eſt: Clem. c. cupientes. 3. §. Et quia. de pœnis. c. de forma 22. q. 5.

Malo bonum fit, quando de turpi lucro, ubi non competit repetitio, fit eleemoſyna. c. qui habetis. 14. q. 5.

Ubi malum contigit, ibi malum moriatur. c. ſi peccaverit. in fin. 2. q. 1.

Malum pro malo non reddatur. c. paratus. §. nec Paulus. 23. q. 1.

Propter malum, quod inde ſequi poteſt, aliquid prohibetur. c. 1. de Torneam.

Malum malo additum, plus aggravat. c. cùm contumacia. 7. de hæret. in 6.

Quæ mala acquiruntur, aliquando bene poſſunt expendi. c. non. 14. q. 5.

Mali ſuſpicionem excludit naturale fœdus. c. penult. de cohabit. Cleric.

Malæ fidei teſtibus non eſt credendum, vel ſaltèm modica fides adhibenda. c. licet. 9. de probat.

Malæ fidei poſſeſſor, nunquam præſcribit. c. vigilanti. 5. de præſcript. c. poſſeſſor. 2. de R. I. in 6.

Malus.

Malus & bonus aliquis ſimul eſſe non poteſt. c. omnis. 37. Diſt. 1. de pœnit.

Malus non poteſt in omnibus malus eſſe; ſed habet aliquid, ſecundùm quòd bonus dici poſſit. Et idem eſt de bono. c. quid. 48. Diſt. 3. de pœnit.

Donec quis malus probetur, ſemper præſumitur bonus. c. penult. 2. q. 1.

Malus ſemel, ſemper præſumitur eſſe malus. c. ſemel. 8. de R. I. in 6.

Sic ſunt in Eccleſia mali homines, ſicut in corpore humano mali humores, qui interdum exeunt è corpore. c. Eſt. 49. Diſt. 4. de Conſecr.

Eccleſia malos juſtè perſequitur. c. ſi. 42. 23. q. 4.

Eccleſia debet cogere malos ad bonum, ſicut Chriſtus Paulum coëgit. c. 1. 23. q. 6. c. vides. 3. ead. c. ult. 23. q. 4.

De coactione malorum ad bonum pro & contra diſputatur. c. ult. §. Ex his. per tot. ead.

Mali ab Eccleſia ſunt eliminandi. c. reſecandæ. 16. 24. q. 3. c. corripiantur. 17. ead.

Mali, quàmdiu per judicium Eccleſiæ non publicantur, tolerari debent. c. multi. 2. q. 1. c. ult. 15. q. 8. Nè fortè eradicando zizania, eradicetur & triticum. c. nolite. 11. q. 3.

Mali tolerandi ſunt, nè ex turbatione eorum, pax generalis Eccleſiæ concutiatur. c. tolerandi. c. quid ergo. c. quiſquis. 23. q. 4.

Mali tolerandi & aſſociandi ſunt, quamdiu de ipſorum correctione non deſperatur. c. tolerandi. ead.

Quando multitudo eſt in ſcelere, nec ſalvâ pace Eccleſiæ, puniri mali poſſunt, tolerandi ſunt potiùs, quàm violatâ pace Eccleſiæ puniendi. c. infideles. 17. §. hinc etiam. ead.

Mali obdurantur flagellis, boni emendantur. c. Nabuchodonoſor. 22. ead.

Tu bonus, tolera malum; nam & Chriſtus Judam, quem furem ſcivit, toleravit, & ad prædicandum miſit, & Euchariſtiam dedit. c. tu. 2. ead.

Quando boni cum malis habitant, non ſunt deſerendi boni propter malos. c. adverſitas. 7. q. 1. c. quiſquis. 24. q. 1.

Mali, quos Eccleſia recipit, nec expellit, à bonis ſunt tolerandi, non judicandi. c. fortè. 23. q. 4.

Paſtor eſt diligendus; mercenarius tolerandus, latro cavendus. c. tres. ead.

Non propter malos boni deſerendi, ſed propter bonos mali tolerandi. c. quàm. ead.

Boni à malis nunquam in hac vita penitus ſeparari poſſunt. c. quantum. 14. ead.

Malorum non eſt negligenda diſciplina. c. vaſis. §. ſicut ergo. ead.

Non ſemper vindicta in eos exercenda, qui peccant. c. ipſa. 24. c. quòd. 26. ead.

Medicinali ſeveritate mali cogantur ad bonum. c. quid. 25. ead.

Malorum audacia compeſcenda eſt, formidine pœnarum. Extrav. c. dierum. in princ. de pœnis.

Multitudo delinquentium, aliquando diu per patientiam expectanda eſt ad pœnitentiam: aliquando in paucis punienda ad terrorem cæterorum. c. quid. 25. §. ecce. 23. q. 4. generaliter autem corripienda. c. non. 32. ead.

Sunt, quorum vindictam Deo debemus relinquere, in quos videlicet jus non habemus; vel etſi habemus; eorum tamen ſcelera, manifeſtis indiciis non probantur; etſi occultè nobis nota ſunt. c. cùm in lege. 16. §. his ità. ead.

Malis æquiparantur, fautores & defenſores malorum. c. noverit. 49. de ſent. Excomm.

Qui malos percutit in eo, quòd mali ſunt; Miniſter eſt Dei. c. qui. 29. 23. q. 5.

Malos comprimere, & bonos ſublevare, Regum officium eſt. c. Regum. ead.

Malis etiam bona obeſſe poſſunt. c. qui. 65. Diſt. 2. de Conſecr.

In malis promiſſis fidem non expedit obſervare. c. in malis. 69. de R. I. in 6.

Malorum familiaritas vitanda eſt, ne boni corrumpantur ab eis. c. ad hæc. 8. de Judæ. & Sarac.

Iniquitas malorum, quamvis bonis proficiat, tamen punienda eſt. c. relegentes. 45. 23. q. 5.

Sociatur malis, qui mali aliquid cum eis committit, vel committentibus favet. c. ità. 6. 23. q. 4.

Quiſquis malos non tolerat, ipſe ſibi per intolerantiam teſtis eſt, quia bonus non eſt. c. hæc autem. 15. ead.

Malus duobus modis te non maculat: ſi videlicet non conſentis, & redarguis. c. à malis, ead.

Omnes mali ſpiritualiter à bonis ſunt ſeparati. c. quomodo. 41. §. omnes. Diſt. 4. de Conſecr.

Mancipium.

Mancipia ſemel à fidelibus Deo conſecrata, non debent iterum aliquo titulo in ſervitutem ſecularium redigi. c. mancipia. & ſeq. de rer. permut.

Mancipia Eccleſiaſtica non debent permutari, niſi ſint fugitiva. cit. c.

Mancipia Monachis donata, Abbas non poteſt manumittere. c. In venditionibus. 40. 17. q. 4.

Nullum mancipium Chriſtianum ſerviat Judæo; ſed à Chriſtiano 12. ſolidis, ſive in libertatem, ſive in ſervitutem redimatur. c. præſenti. Diſt. 54. c. mancipia. 13. ead. Vid. Judæus.

Mandatum.

Mandare idem eſt, quod facere. c. mulieres. 6. de ſent. Excomm.

Quidquid mandatarius juſſu mandantis facit, ipſe mandans feciſſe dicitur. c. in cauſis. 30. de Elect.

Mandato committitur homicidium. c. ſignificaſti. 18. de homicid. c. ult. de Cler. pugnant.

Mandanti aliquem verberari, mors ſecuta imputatur. c. ult. de pœnis. in 6.

Mandato comparatur, & retrotrahitur ratihabitio. c. quotiens. 2. de pactis. c. ſicut. 33. de ſim. c. un. de inſan. & iang. c. cùm nos. 3. de his, quæ fiu. à Prælat. c. penult. de ſent. Excomm. in 6. c. ratihabitionem. 10. de R. J. in 6.

Ex mandato actio mandati naſcitur, non ex conſilio; nullus enim ex conſilio obligatur, dummodo fraudulentum non fuerit. c. nullus. 62. eod.

Si quædam mandantur ſub disjunctione, unum ſufficiat impleri. c. inter. 4. de reſcript.

Mandata non debent ad alios caſus extendi, quàm ad expreſſos. c. cui. 27. de Præbend. in 6. unde mandati fines diligenter ſervari oportet. cit. c.

Absque mandato frater pro fratre admittitur ad impetrandum. c. conſtitutus. 8. de in integr. reſtit.

Mandatum de providendo alicui de beneficio ad collationem Capituli pertinente, non tangit jus ſingularis Canonici. c. ult. de præbend. in 6.

Si mandetur alicui provideri de dignitate vacatura, quam duxerit acceptandam, & vacat dignitas, quam ante acceptationem ordinarius confert, tenet ipſius collatio, etſi Executor impetrantis fecerit reſervationem, inhibitionem & proceſſus ſuper prima vacante. c. 1. de conceſſ. Præbend. in 6.

Mandantis intentio ſemper attendenda eſt, & obſervanda. c. ult. de Præbend.

Cùm de mandato dubitatur, ad intentionem mandantis recurrendum eſt. c. ad aures. 8. de reſcript.

Mandantis intentio cùm ex præcedentibus & conſequentibus poſſit cognoſci, non vitiatur reſcriptum, propter modicum defectum. c. Ex parte. 11. de fid. inſtrum.

Mandati forma diligenter eſt attendenda & ſervanda. c. cùm adeo. 17. de reſcript. c. cùm dilecta. 22. eod. c. prudentiam. 21. c. cùm olim. 32. de offic. deleg. c. conſtitutus. 45. de appell. c. ult. de V. S. c. Examinata. 7. de confirm. util. c. cui. 27. de Præbend. in 6.

Niſi mandati forma ſervetur, caſſatur factum mandatarii. c. cùm 52. de Elect. Et nihil agitur. c. Venerabili. 37. de offic. deleg. Et proceſſus eſt nullus. c. ult. de reſtit. ſpoliat. c. cùm dilecta. 22. de reſcript.

Si in mandato, modi providendi exprimuntur, ſi Electivus non eſt expreſſus, non involvitur. c. cùm in 16. §. illis de Præbend. in 6.

Si in mandato unus modus exprimitur providendi, alii modi non includuntur. cit. c. §. cùm autem. eod. in 6.

Quæ mandantur fieri primò, primò expedienda ſunt, ſecundùm formam mandati. c. cùm dilecta. 22. de reſcript.

Aſſerenti, ſe cum mandatis Principis veniſſe, non creditur, niſi hoc ſcriptis probaverit. Extrav. comm. c. 1. de Elect.

Dicenti, ſe eſſe delegatum ſedis Apoſtolicæ, non creditur, niſi de mandato Apoſtolico fide doceat oculata. c. in cauſis. 30. de Elect.

Generale mandatum ad negotia & ad judicia ſe extendit. c. qui generaliter. de Procurat. in 6.

Generale mandatum ad negotia, non includit ea, quæ ſpeciale mandatum requirunt. cit. c.

Mandato generali, cauſa privilegiorum non delegatur. c. cùm veniſſent. 12. de Judic.

In generali mandato, non includitur poteſtas cognoſcendi de cauſis criminalibus. c. licèt. 2. de offic. vicar. in 6.

Mandatum factum Capitulo, tangit quemlibet de Capitulo ſpecialiter. c. Eam te. 7. de reſcript.

Mandatum factum univerſitati, comprehendit illa, quæ ad eos, ùt Collegium: non ad eos, ut ſingulares pertinent. c. ult. de Præbend. in 6.

Quidquid mandatur univerſitati, intelligitur etiam ad ſingulos de univerſitate pertinere. c. Eam te. 7. de reſcript.

Mandatum de providendo, directum ad duos, non adjecto: *communiter* vel *diviſim*, unum ſeorſim non adſtringit, & ſi ad unum dirigatur, duos non afficit. c. cùm in. 16. §. fin. de Præbend. in 6.

Mandatum plures collatores alternativè includens, verificatur in primo vacante: quando verò plura ſimul vacant, ordo ſcripturæ ſervatur. c. mandato. 10. eod. in 6.

Mandatum ſpeciale ſeu ſpeciale reſcriptum derogat generali. c. 1. de reſcript. Licèt de eo

mentionem non faciat. c. 1. c. paſtoralis. 14. eod. c. ſtuduiſti. 2. de Offic. Leg.

Mandatum ſpeciale de certa perſona eligenda, poteſt Elector abſens Legato dare. c. penult. de Elect. in 6.

Sinè ſpeciali mandato Domini, literæ impetratæ non valent. c. Ex parte. 33. de reſcript.

Mandatum Dei omnibus mandatis anteſertur. c. quæ contra. 2. Diſt. 8. c. ſi is, qui. 101. & ſeq. 11. q. 3.

Mandante Eccleſiâ ſolvens debitum Uxori, ſibi præjudicium non facit. c. laudabilem. 2. ut lit. pend.

Quando Papa mandat alicui provideri de beneficio, non includitur curatum, ſi de eo non eſt expreſſa mentio. c. cùm in. 16. de Præbend. in 6.

Et quando mandat alicui provideri de aliqua Eccleſia Civitatis vel Diœceſis, non intelligitur Cathedralis. c. quamvis. 8. eod. in 6. ſi verò de Eccleſia in provincia, etiam metropolitana & cathedralis intelligitur. cit. c.

Quando Papa mandat alicui provideri uſque ad certam ſummam, non in penſione, niſi in literis de ea fiat mentio; ſed in beneficio vult ipſi provideri. c. quamvìs. 8. de Præbend. in 6.

Si mandatum Legati ſuper proviſione alicujus, impletum eſt per Papam, proviſio cenſetur facta authoritate Papæ, & ideo cæteris poſt eum receptis eſt præferendus. c. ſi eum. 9. c. ſi Apoſtolicæ. eod. in 6.

Mandatum Papæ nemini generat præjudicium. c. licèt. 12. c. grave. 19. de Offic. Ordin.

Mandatum Papæ debet impleri, niſi ſubſit ratio non implendi. c. cùm teneamur. 6. de præbend. licèt ſit durum. c. in memoriam. 3. Diſt. 19. modò non ſit injuſtum. c. ſi Epiſcopus quis fortè. & c. ſeq. 11. q. 3. c. ſi quis. 27. Diſt. 50. Vel ſubreptitium. c. licèt. 16. q. 3.

Mandatum Papæ, qui transgrediuntur, puniendi ſunt. c. ſanè. 10. de celebr. miſs.

Mandatum ſuperioris debet impleri, vel reddi ratio, cur non impleatur. c. ſi quando. 5. de reſcript.

Mandatum Judicis contemni non debet. c. 1. de matrim. contracto.

Quod quis mandato Judicis facit, dolo facere non videtur, cùm habet parere neceſſe. c. quod quis. 24. de R. I. in 6.

Mandante Judice Eccleſiaſtico laicus licitè poteſt capere Clericum. c. ſi Clericos. 15. de ſent. Excomm. in 6.

Si Procurator legitimum mandatum non habet, non auditur. c. 1. de Procurat. Et ſi mandati fines excedit, nec Dominus contradicit, ratum habere intelligitur. c. cùm olim. 32. de offic. deleg.

Si Procurator mandatum ſubſtituendi habet, ſubſtitutum à ſe poſt mandatum acceptum, etiamſi eo non ſit uſus, revocare non poteſt. c. is qui. 3. de Procurat. in 6. Vid. Procurator.

Quando quis mandatum non habet, ſi eſt conjuncta perſona, admittitur ad agendum, ſi caveat de rato. c. coram. 34. de offic. deleg.

Mandati fines excedit, qui contra formam reſcripti accepti præſumit judicare. c. prudentiam. 21. eod.

Cauſa mandati ceſſante, ceſſat mandatum. c. ſi pauper. 30. de Præbend. in 6.

Mandati revocatio pervenire debet ad adverſarium, vel Judicem; aliàs non valet. c. mandato. 13. de Procurat.

Revocatio mandati non valet, poſtquam eſt in cauſa concluſum. c. auditis. 8. eod.

Mandati revocatio probatur per proprium juramentum, & per juramentum unius teſtis. c. Ex inſinuatione. 3. eod.

Mandatum revocari poteſt re integrâ, aliàs non. c. in cauſis. 30. de Elect.

Mandatum revocans, vel in præjudicium adverſarii, vel in contemptum Judicis, punitur propter hoc in Expenſis factis. c. auditis. 8. de Procurat.

Mandatum expirat morte mandatoris, re integra. c. relatum. 19. de offic. deleg. c. licèt. 30. eod. idque non tantùm morte naturali, ſed & civili.

Cùm mandatum in dubium vocatur, cautio rati præſtatur regulariter. c. coram. 34. eod.

Qui mandatum non implet, debet reduci in eandem ſententiam, à qua fuit abſolutus. c. quæſtioni. 21. de Appell.

Mandato non obtemperans reus eſt, & debitor pœnæ. c. ult. 14. q. 1.

Mandans percuti Clericum excommunicatus eſt. c. mulieres. §. illi. de ſent. Excomm.

Mandatum Dei facit licitum, quod aliàs eſſet illicitum. c. dixit. 14. q. 5.

Mandato injuſto non eſt obediendum. c. conſtitutis. 46. c. ſolicitudinem. 54. de Appell.

Mandato alicujus ſimpliciter jurans ſtare, licitum debet eſſe mandatum, alioquin non valet mandatum. c. quinta vallis. 23. de jurejur.

Qui ſpoliationem mandat, contra illum datur etiam interdictum unde vi. c. cùm ad ſedem. 15. de reſtitut. ſpoliat.

Mandans & faciens eodem modo puniuntur. c. 1. §. cùm igitur. de homicid. in 6. c. ult. in princ. de pœnis. in 6.

Manichæi.

Anathematizantur, qui Manichæorum ſuperſtitiones ſequuntur. c. ult. Diſt. 30. ubi eorum ſuperſtitiones enumerantur: ut die Dominico jejunare. item die Dominico, & per dies Paſchæ uſque ad Pentecoſten, nolle in oratione ſtare, juxta antiquum Apoſtolorum Canonem; ſed ſe proſternere. item pro execratione eſcarum, à carnibus abſtinere.

Conjugium Manichæi deteſtabantur Diſt. ead. in princ. v. Cauſa fuit.

Manifeſtare. Manifeſtum.

Manifeſtari debent ei, contra quem inquiritur, ea, de quibus contra eum inquiſitio fit, ut ſe defendere poſſit. c. qualiter. 24. § debet. de accuſ.

Evidens

Evidens & manifeſtum ſunt Synonyma. c. conſtitutionem. 2. in princ. de V. S. io 6.

Manifeſtum tripliciter dicitur, confeſſione, probatione, & iacti evidentia. c, cùm olim. 24. de V. S.

Manifeſtum dicitur, quod ex ſcientia, & certo authore procedit, & quod poteſt probari. gl. c. veſtra. 7. v. notorium. de cohabit. Cleric.

Manifeſta oou indigent accuſatione. c. manifeſta. 15. cum ſeqq. 2. 2. q. 1. quia ordo judiciarius inſtitutus eſt, ut nec innocentia inſidiis pateret adverſantium, nec culpa delinquentium, ſententiam effugeret juſti Examinis. c. Quæ Lotharius. 16. §. In manifeſtis. ead.

De manifeſta cauſa, & pluribus nota, teſtes non ſunt quærendi. c. De manifeſta. ead.

De manifeſtis tantùm, & non de occultis, debet judicare Eccleſia. c. tua. 34. de Simon.

Maoifeſta peccata non ſunt occulrè corrigenda, c. 1. de pœnit. & remiſs. nec occulra publicè. c. ſi peccaverit. §. ergo ipſa. 2. q. 1.

Manſuetudo.

Manſuetudine tigor debet temperari, Clem. 1. §. quia. de judic.

Manſuetudo & diſtrictio ſeu tigor nunquam ſeparentor. c. font. Diſt. 45.

Nec lenitas manſuerudinis ſinè rectitudine ſeveritatis, nec zelus rectitudinis ſinè manſuetudioe, in Prælatis debet inveniri. c. duæ ſunt. §. Ex his. Diſt. 45.

Manumittere.

Manumiſſio dicitur, quando hi, qui ſunt ſub jugo ſervitutis manumittentis beneficio libertati redduntur. c. cùm redemptor. 12. q. 2.

Manumittuntut ſervi Eccleſiæ miſerationis & pietatis iotuitu. cit. c.

Manumiſſio per Epiſcopum ſie fieri debet, ut manumiſſi, parrocinium Eccleſiæ ſemper tecognoſcant. c. Epiſcopus. 58. ead.

Manumiſſionem Succeſſor Epiſcopi prædeceſſoris ſui, non debet infringere. c. ſi quos. ead.

Manumiſſus à Collegio, non tenetur ad reverentiam ſingulis de Collegio; ſed univerſitati; imò ſingulos poteſt in jus vocare. c. Epiſcopus. 58. §. ſi verò. ead.

Manumitti priùs debent ſervi, quàm ordinentur. c. 1. de fil. Presbyt. c. de ſervorum. 2. c. conſuluit. 5. de ſerv. non ordin.

Manumittere poteſt Sacerdos ſervum Eccleſiæ, ſi rem duplæ æſtimationis Eccleſiæ det. c. conſenſus. 3. de teb. Eccl. non alieu.

Manumiſſo poteſt Dominus operas ſpirituales imponere, & in eo illas retinere. c. nullus. 4. de ſerv. non ordin.

Manumittentis voluntas debet obſervari. c. cùm ſit. 2. de condit. appoſit.

Maria.

Excommunicationem ipſo facto incurrunt Prædicatotes, aſſetentes, Divam Virginem in peccato mortali fuiſſe conceptam: qui etiam dicunt, quòd feſtum concep̄tionis ejus celebraotes, graviter peccent. c. Grave nimis. Extrav. comm. de Reliqu. & venerat. ſanct. Vid. Conceptio.

Maritus.

Ubi maritorum numerus eſt, ibi vir, qui propriè unus eſt, eſſe deſiit. c. quomodo. 31. q. 1.

Marito in ſervitutem redacto, nihilominus Uxor manet libera. c. cujus rei. §. fin. & c. ſeq. 29. q. 2.

Maritus religionem intrans, conſentiente Uxore, reſtituatur Uxori, ſi continere nolit, præſertim ſi ſinè conſenſu Epiſcopi religionem intravit. c. 1. de Converſ. Conjug.

Maritus factus Monachus à Congue adultera revocari non poteſt, c. conſtitutus. de Converſ. Conjug.

Maritus poteſt votum ultramarinum abſque uxoris conſenſu edere, & exequi. c. Ex multa. de voto.

Ut maritos accipiant, non debent Virgines cogi extra voluntatem parentum, vel ſuam. c. viduæ. 38. 27. q. 1.

Mariti arbitrium debet ſequi mulier in omnibus. c. noluit. 33. q. 5.

Ob mariti maleficium Uxor dotem non debet amittere, c. Ex literis. 5. de pignorib.

Mariti bona tacitè ſunt obligata Uxori pro dote ſua. cit. c. Vid. V. Dos.

Maritus ſi rem donatam propter nuptias alienet de cooſenſu Uxoris, conſtante Matrimonio, alienatio tenet ſoluto Matrimonio. c. pervenit. 4. de Empt.

Maritus prætextu conſuetudinis bona Uxoris diſſipare non poteſt. c. Ex parte. 10. de Conſuet.

Maritus juravit Uxori, quòd eam in nullo crimine accuſare vellet: temeratium eſt juramentum. c. quemadmodum. §. illud de jurejur. Si autem juravit, quòd nolit accuſare de adulterio, non debet eam accuſare ad divortium; ſed poteſt denunciare ad pœnitentiam. cit. c. & §.

Maritus præfertur aliis in accuſatione adulterii contra Uxorem, c. maritis. 4. de adulter.

Maritus crimen celaus Uxoris, patrouus ejus turpitudinis eſt. c. ſicut. 32. q. 1.

Maritus accuſatus de adulterio, ante probatam accuſationem, non poteſt privari jure, quod habet in Uxorem, c. laudabilem. 2. ut lit. pend.

Maritis etiam ex ſuſpicione, Uxores accuſare permiſſum eſt. c. maritis. 4. de adulter.

Non creditur marito, nec Uxori contra matrimonium confitenti; ſed exigitur probatio. c. 1. de frigid. & malefic.

Marito probanti deſponſationem, & copulam, reſtituitur Uxor. c. Ex transmiſſa. 8. de reſtit. ſpoliat.

In cauſa mariti, Uxor non admittitur teſtis. c. filii. 3. de hæret. in 6.

Maritus non poteſt extorquere Uxoris conſenſum ad votum continentiæ, c. notificâſti. 33. q. 5.

Maritus ad maodatum Eccleſiæ ſolvens debitum Uxori, ſibi præjudicium non facit, c, laudabilem. 2, ut lit. pend.

Maritus matrimonio copulâ carnali conſummato, non habet poteſtatem ſui corporis; ſed mulier, & contrà. c. penult. de raptor.

Maritus quando capitali odio odit Uxorem, non eſt hæc ei reſtituenda, etiamſi vellet cavere. c. *Ex* transmiſſa. 8, de reſtit. ſpoliat. c. literas. 13. eod.

Maritus reſtituendæ Uxori de impunitate cavere debet, cum timetur de ſævitia. cit. c. Ex transmiſſa.

Mariti occiſori non poteſt nubere Uxor, cujus inſtinctu fuit occiſus maritus, c. 1, de Converſ. infidel.

Ob mariti fornicationem, Uxor dimiſſa, vivente marito, alteri nubere non poteſt. c. ſicut. in princ. 7. q. 1. Et ſi nubat, adultera eſt, cit. c. Et c. ult. §. quod autem, 27. q. 1. c. omnes. 32, q. 7. idem eſt de marito. cit. cc.

Maritus ſi dimiſſa Uxore propter adulterium, fornicatur, redintegratur matrimonium. c. Ex literis. 5. de divort.

Maritus, dimiſſâ Uxore, eâ vivente, aliam, quæ conſcia fuit, ducens, ſeparari debet, etiam poſt mortem dimiſſæ; peractâ verò pœnitentiâ, aliam ducere poteſt, c, Ex literarom. 4. de eo, qui dux. in matrim.

Maritus dimiſſâ Uxore legitimâ, cum alia contrahens, debet cogi hanc dimittere, & ad priorem redire. c, interveniente. & ſeqq. 8. c. hi verò. 32. q. 7. c. Ex parte. 9. de ſponſalib.

Maritus uxorem ſuam expectare debet, donec de ipſius morte ſit certus, & contrà. c. quoniam. 5. ut lit. non conteſt. c. ſi quis neceſſitate. 34. q. 2. Et ſi contraxit, ad priorem redire cogitur. c. Dominus. 2. de ſecund. nupt. c. in præſentia. 19. de ſponſalib.

Marito, invitâ Uxore continenter vivente, Uxor alteri, eo vivente, nubens, adultera eſt. c. ſi dicat. 33. q. 5.

Si Uxor ſciebat maritum adhuc in captivitate vivere, putabat verò eum nunquam liberandum, nupſitque alteri, adultera eſt. c. cùm per bellicam. in princ. 34. q. 1.

Uxor putans maritum in bello cæſum eſſe, nubénsque alteri, redeunte priore, ad eum redire cogitur. cit. c. cæterùm culpabilis non eſt. cit. c, Si redire noluerit, puniatur, cit. c. in fin.

Mariros retinens adulteram conjugem, quæ non peregit pœnitentiam; ſed permanet in fornicatione, particeps eſt delicti: ſecùs ſi egit pœnitentiam; non tamen ſæpe eam recipere debet. c. ſi vir. de adulter.

Mariti reſtitutionem petens Uxor, repellitur, ſi notoriè poſt dimiſſionem fornicata eſt, & maritus continuit: ſecùs ſi etiam ipſe interim adulterium commiſit, c. ſignificâſti. 4. de divort.

Propter mariti ſubſequentem infidelitatem, Uxor poteſt ab eo ſeparari. c. ult. de Converſ. Conjug.

Inter mariti & Uxoris Conſanguineos nulla eſt affinitas. c. quod. 5. de Conſangu. adeóque licitè inter ſe contrahunt. cit. c.

Omnes Conſanguinei mariti ſunt affines Uxoris. cit. c. vid. v. Conſang. item Affinitas.

Marito vivente, Uxor cum ejus fratre dormiens, ambo vivent ſinè ſpe conjugii; maritus verò Uxoris, mortuâ adulterâ, aliam ducere poteſt. c. quædam, 32. q. 7.

Vid. Vit. Uxor. Conjugium. Matrim. &c.

Martyrium.

Martyrem non pœna; ſed cauſa facit. c. Baptiſmi. 34. Diſt. 4. de Conſecr.

Martyribus non annumerantur, qui ſeipſos qualicunque intentione voluntariè interimunt. c. tu dixiſti. c. placuit. 23. q. 5.

Martyrium pro Chriſto, non à nobis, ſed ab aliis libenter debemus ſuſcipere. c. non eſt noſtrum. 23. q. 5. c. Convenior. 23. q. 8.

Aliud eſt Martyrio animum defuiſſe; aliud animo defuiſſe Martyrium. c. nuoquid. 26. Diſt. 1. de pœnit.

Martyrii affectus etiamſi in ſervis Chriſti ad effectum non deducatur, ipſa ſola voluntas coronatur. cit. c.

Cyprianus Petro Apoſtolo comparatur, quantum attinet ad Martyrii coronam. c. puto. 35. 2. q. 7.

Mater.

Matrem potiùs, quàm Patrem ſequuntur illegitimi. c. liberi. 32 q. 4.

Matris liberæ conditionem ſequitur filius ſervi. c. ult. de ſerv. non ordin.

Mater quando ad ſecunda vota tranſit, tutrix filiorum ſuorum eſſe deſinit, nec poteſt poſtea pro filiis conveniri. c. Ex parte. 67. de Appell.

Mater pro filio appellare poteſt, licèt ab initio eum defendere non poſſit. c. non ſolent. 2. q. 6.

Mater poteſt accuſare matrimonium filiæ; repellitur tamen, ſi accuſet propter quæſtum. c. penult. Qui matrim. accuſ. poſs.

Matres ipſæ ſuos liberos lactare debent, non aliis ad nutriendum dare. c. Ad ejus. §. prava. Diſt. 5.

Matrem & filiam poſſunt ducere Pater & filius. c. quod. 5. de Conſang.

Pater vel Mater, ſi ſcienter aut ignoranter filium ſuum de fonte ſacro levent, non diſſolvitur matrimonium. c. ſi vir. 2. de Cognat. ſpirit. Vid. V. Baptiſmus.

Matrem Sponſæ cognoſcens, nunquam Sponſam illam ducere poteſt; ſed peractâ pœnitentiâ cum diſpenſatione aliam; ſi verò priùs Sponſam quàm Matrem cognovit, vel etiam poſt; nunquam eam vel aliam accipere poteſt in Uxorem. c. veniens. de eo, qui cognov.

Matheſis.

Mathematici, actiones & futura prædicere non poſſunt. c. illud, §. neque. 26, q. 2, c. 1, §. ſic & Aſtronomia. ead.

Matri-

Matrimonium.

Ejus definitio, diviſio, finis, &c.

Matrimonium eſt maris & fœminæ conjunctio, induviduam vitæ conſuetudinem retinens, c. illud, 11. de præſumpt. & 29. q. 1. in princ.

Matrimonium dictum, quòd in liberis procreandis & educandis potiores partes ſint Matris, quàm Patris, c. 2. §. Ad hoc, illa. de converſ. infidel.

Matrimonium res ſancta. c. ſi quis. 12. Diſt. 30. c. quicunque. 9. Diſt. 31. cujus cuſtos & defenſor Deus. c. nemo. in fin. 32. q. 4.

Si quis malitiosè objecerit impedimentum ad impendiendum legitimum Matrimonium, canonicè puniatur, c. cùm. §. ſanè. de Cland. deſpons.

Matrimonium in Paradiſo inſtitutum fuit. c. ſicut. §. his. ità. 32. q. 2. in ſtatu innocentiæ. c. un. de vot. & vot. redempt. in 6. Ut eſſet immaculatus thorus, & honorabiles nuptiæ, ex quibus ſinè ardore conciperent, ſinè dolore parerent. cit. c. ſicut. & §. his ita.

Matrimonium non facit ſola traductio mulieris ad domum viri, niſi præcedentibus ſponſalibus, & conſenſu utriusque. c. Ex parte. 14. de reſtit. ſpoliat.

Matrimonium initiatur conventione ſponſali. c. Quapropter. 27. q. 2. illud perficit conjunctorum commiſtio corporalis. c. in omni. & ſeq. ead. Non tamen coitus, ſed voluntas facit Matrimonium. c. omnis. & ſeq. ead. c. ult. de ſpons. duor. Et conſenſus cohabitandi, ac individuam vitæ conſuetudinem retinendi, conjuges efficit. c. beata. 3. 27. q. 2. Coitus ac commiſtio facit Matrimonium conſummatum. c. Inſtitutum. 39. §. juxta. 27. q. 2. non tamen ſolus niſus copulæ. c. 30. & c. ult. de ſponſalib.

Matrimonium Synodus Nicæna in cujusque voluntate, non neceſſitate dimiſit. c. Nicæna. 12. Diſt. 31.

Reprehenduntur Virgines & viduæ, quæ propoſitum religionis violantes nubunt. c. 1. cum. 2. ſeqq. 27. q. 1.

Matrimonium unionem & inſolubilitatem accepit à Deo. c. un. de vot. in 6.

Qui accuſat Matrimonium contrahere, non debet cogi pœnâ pecuniariâ, quia libertas eſt in Matrimonio, c. Gemma. 29. Et Gloſſ. ibid. de ſponſalib.

Jurans Matrimonium cum aliqua contrahere; ſi poſtea vult religionem ingredi, debet priùs contrahere, ut juramentum ſervet, & ante copulam carnalem ingredi poterit. c. commiſſum. 16. de ſponſalib. Etiam invitâ Uxore, c. ſcripſit. §. ecce. & c. ſeq. 27. q. 2.

Nuptiæ terram replent, virginitas Paradiſum. Immunda animalia bina & bina intrant Arcam, ſeptena ſeu imparia, munda. c. Nuptiæ, 32. q. 1.

Matrimonium eſt bonus concupiſcentiæ uſus ſeu bonus uſus mali, qui uſus adulteris, &c. deeſt. c. non enim. ead.

Qui abominabiles nuptias judicat per arrogantiam, aut ſimilem cauſam contemnendo, anathema ſit. c. ſi quis propter. c. ſi quis vel. c. ſi quis nuptias. Diſt. 30. c. ſi quis vitupcrat. c. quicunque virginitatem. Diſt. 31.

Matrimonium aliud eſt initiatum, aliud ratum; illud inter ſponſum & ſponſam; hoc inter copulatos. c. ſtatutum. §. fin. 27. q. 2.

Matrimonium aliud eſt legitimum & ratum; aliud non legitimum, ſed ſolummodo ratum. illud eſt, quando Uxor à Parentibus traditur, à ſponſo dotatur, à Sacerdote benedicitur; iſtud eſt, quando contemptis omnibus illis ſolennitatibus, ſolo affectu aliquam ſibi in conjugem copulant. c. ult. in fin. 28. q. 1. Legitimum & non ratum eſt, quando infideles legali conſtitutione, vel Provinciæ moribus contrahunt, & ſolvunt, quando placet, adeóque ratum non eſt quia inter illos inviolabile non eſt; inter fideles tamen ratum eſt, & ſolvi non poteſt. cit. c. ult.

Matrimonium aliud carnale, aliud ſpirituale. illud ex commixtione ſexuum; iſtud ex Sacramento conjunctionis Chriſti & Eccleſiæ dicitur. c. cum Societas. 27. q. 2.

Matrimonium præſumptum ſtatim inducitur, ſi fides ſit data de aliqua ducenda, & poſtea carnalis copula interveniat. c. veniens. 15. de ſponſalib. c. penult. de condit. appoſit.

Matrimonium præſumptum probatur ſaltèm per exteriora. c. illud. 11. de præſumpt.

Matrimonium de præſenti, ſuperveniente quocunque caſu, nunquam tollitur, niſi antè copulam carnalem profiteatur, c. quemadmodum. 25. de jurejur.

Matrimonium per vim contractum, cohabitatione ſpontanea convaleſcit. c. ad id. 21. de ſponſalib. c. ſignificavit. 2. de eo, qui dux. in Matrim. c. de illis. 9. de deſponſat. impub.

Matrimonii finis eſt procreatio liberorum, & per eam propagatio generis humani. c. Deus. 31. q. 1. & in princ. 32. q. 2.

Matrimonii bonum triplex eſt; fides, proles & Sacramentum. c. omne. 27. q. 2. c. ſicut. in fin. 32. q. 2.

Matrimonii prima cauſa debet eſſe intentio prolis. c. pudor. ead. altera vitatio fornicationis. c. ſicut. §. his. ità. c. quidquid. ead.

Ob bonum Matrimonii & intentionem prolis, coitus excuſatur. c. ſolet quæri. ead.

Ad evitandum fornicationis periculum ſecunda Matrimonia conceduntur. c. quomodo. 31. q. 1.

Qui non causâ ſobolis procreandæ; ſed causâ libidinis copulantur, non tam conjuges, quàm fornicarii ſunt. c. 1. & 2. 32. q. 2.

Matrimonium ſolo conſenſu contrahitur viri & mulieris legitimo, verbis vel ſignis expreſſo. c. cùm locum. c. tuæ. 25. de ſponſalib.

Si alter contrahentium otitur verbis dubiis ad decipiendam mulierem, cámque cognoſcat carnaliter, judicatur in foro fori pro matrimonio; non autem in foro conſcientiæ. c. tua. 26. eod.

Matrimonium non facit contractus ante pubertatem, etiam cum niſu carnalis copulæ. c. atteſtationes. 10. de deſpons. impub.

Matrimonium requirit ætatem, nec ante legitimos annos conſenſus valet, c. à nobis. 8. c. Ex literis. 11. eod. Unde

Matrimonium contrahens per verba de præſenti cum impubere, in quo malitia non ſupplet ætatem, intelligitur nullum matrimonium contraxiſſe, ſed ſponſalia, etſi ſubarrhatio interceſſerit. c. ult. de ſponſalib. Aliquando carnalis commixtio ſupplet ætatem ſeu anticipat, & inducit matrimonium præcedentibus ſponſalibus. c. à nobis. 8. de deſpons. impub. Et ſic in minori etiam ætate conſtitui, apti tamen ex tali ſuppletione naturæ matrimonio, ex contractu obligantur. c. de illis. 9. eod. Aliàs deſponſationes & matrimonia ante ſeptennium fieri non poſſunt, ſi conſenſus poſtea non accedat. c. acceſſit. eod. Diſcretio & ætas attendenda. c. Ex literis. 7. de ſponſalib.

Licèt fides & ſimpliciter de contrahendo Matrimonio ſit data, ſi poſtea diſpliceat contrahentibus, non ſunt, ut contrahant, compellendi, nè quid deterius inde contingat. c. præterea. 2. eod.

In contrahendo Matrimonio potiùs conſideratur intentio, quàm verba contrahentium. c. 1. eod.

De Matrimonii ſubſtantia non ſunt ſolennitates. c. 1. de ſponſalib. nec juramentum. c. penult. eod.

Matrimonii ſolennia recenſentur 30. q. 5. per tot. Et qualis in Matrimonium ſecundùm legem habenda, eſſe debeat, habetur. c. Qualis. ead. nimirum, ut ſit Virgo caſta, & deſponſata in virginitate, & dotata legitimè, & à Parentibus tradita, & à ſponſo & Paranymphis accipienda: & ità ſecundùm legem & Evangelium, publicis nuptiis in conjugium liquidè ſumenda, & omnibus diebus vitæ (niſi ex conſenſu, & causa vacandi Deo) nunquam propter hominem ſeparanda, & ſi fornicata fuerit, dimittenda; ſed illa vivente, altera non ducenda, & pœnitentia illius per ſcripturam recipienda. ibid.

Matrimonium eſt res favorabilis. c. videtur. 35. q. 6. c. directæ. 39. de Appell. c. tua. 7. de Conſang. c. 3. Qui Matrimon. accuſ. poſſ.

Favore Matrimonii conditiones turpes & impoſſibiles, debent pro non adjectis haberi, niſi ſint contra ſubſtantiam Matrimonii; quia tunc vitiant contractum. c. 1. & ult. de condit. appoſit.

Matrimonii favore, reo defertur juramentum: quamvis actor nihil probet, c. atteſtationes. 10. de deſpons. impub.

Matrimonii error per ſententiam factus, retractandus eſt, cognitâ veritate. c. penult. de frigid. & malefic.

Matrimonii jus in utroque conjuge pari modo conſiſtit, c. penult. & ſeq. de adult.

Si Matrimonio ſit pœna appoſita, non tenet promiſſio, vel ſtipulatio pœnæ. c. gemma. de ſponſalib.

Matrimonium non debet contrahi ſine dote, ſi poteſt haberi. c. nullum. 30. q. 5.

Matrimonium non reſpuit honeſtam conditionem. c. de illis. 3. de condit. appoſit.

De Matrimonio Clandeſtino.

Matrimonia contrahenda in Eccleſiis per Presbyteros publicè proponuntur, competenti termino præfinito, ut infra illum, qui voluerit, & valuerit, legitimum impedimentum opponat. c. 3. cum. ſeqq. 4. 30. q. 5.

Matrimonia clandeſtina illicita quidem ſunt; ſed contracta valent. c. nec ead.

Matrimonia clandeſtina prohibentur, quia mutatâ alterius voluntate, alterius confeſſione fides Judici fieri non poteſt. c. ſi quis divinis. §. his ita. ead.

Si autem Judici fides fieri non poſſit, nec ſententia ab eo ferri poterit, deficiente probatione, ac teſtibus, qui teſtimonium dicere non valent, nisi de his, quæ ſub eorum præſentia facta noſcuntur, & ſic abſolutus uterque reatum adulterii incurrit, caſu quo uterque alteri copulaverit. c. ult. §. fin. ead.

Clandeſtina Matrimonia non jubentur diſſolvi, ſi utriusque confeſſione probari poterunt. c. ſi quis divinis. ead.

Matrimonia clandeſtina à contrahentibus publicata, nisi rationabilis cauſa præpediat, ex poſt facto comprobata valent, filiique reputantur legitimi. c. quod. 2. de clandeſt. deſpons.

Pro Matrimonio clandeſtino non præſumitur, ſed illud allegánti incumbit probatio. c. 1. eod.

Qui Matrimonium clandeſtinè contraxerunt, & non apparet ejus Matrimonii probatio, altero, vel utroque negante, cohabitare ab Eccleſia non coguntur; ſi autem illud publicaverint, ab Eccleſia approbabitur, & recipietur, nisi aliud impediat. c. quod. eod.

Si Sacerdos in clandeſtinum Matrimonium conſentiat, eſt ſuſpendendus ab officio. c. ult. in fin. eod.

Matrimonium qui contrahere poſſint, & cum quibus.

Matrimonium non impedit Conſanguinitas; ſed Eccleſiæ conſtitutio. c. cùm igitur. in princ. 35. q. 1.

Matrimonium contrahendum impeditur per errorem perſonæ. §. his. 29. q. 1. item conditionis.

ditionis. cit. §. Per juſtitiam publicæ honeſtatis. c. qui deſponſatam. 27. q. 2. c. porò. 35. q. 3. Per famam. c. ſuper. 2. de Conſanguinit.

Matrimonium contrahere non poſſunt, qui conſentire non poſſunt. ùt pueri &c. c. acceſſit. de deſpons. impub.

Matrimonium contrahere poſſunt ſurdus & mutus per ſigna. c. cùm apud ſedem. de ſponſalib.

Matrimonium contrahere non valet furioſus. c. dilectus. de ſponſalib.

Matrimonium cum inhabili valet, ſi contrahens voluerint. c. conſultationi. de frigid. & malefic.

Matrimonia inter alienigenas prohibita ſunt de jure gentium. c. Jus gentium. 9. Diſt. 1.

Matrimonia non prohibentur contrahere, quorum inceſtum ignorantia excuſat. Si autem ſciverint, abſtineant à conjugio usque ad mortem. c. ſi quis. 8. & ſeqq. 34. q. 1. c. ſi quis. 35. q. 2.

Qui ducit meretricem putans eſſe caſtam, validè contrahit. 29. q. 1. in fin.

Inter ingenuum & ſervam, & inter ingenuam & ſervum, validum eſt Matrimonium, ſi nota erat ſervitus; invalidum, ſi nota non erat. c. ſi quis. 4. 29. q. 2. c. ſi fœmina. ead.

Inter filium Patrini, & eam, cujus Patrinus fuit Pater, non valet Matrimonium. c. Pitacium. 30. q. 3. c. non oportet. ead.

Filii vel Filiæ, ante, vel poſt compaternitatem genitæ, poſſunt contrahere, præter illam perſonam, per quam compatres facti ſunt. c. ſuper. 30. q. 3. Paſchalis verò ſcribens Rhegino Epiſcopo, prohibet ex compatre vel commatre poſt ſuſceptos de fonte filios, genitos copulari. c. Poſt. 5. ead. Si tamen quis commatris ſuæ ſpiritualis filiam fortuitò, & caſu duxit, non cogitur eam dimittere. c. ult. 30. q. 3. Inter baptizatam & filium compatris: item inter baptizatum & filiam compatris contractum Matrimonium non valet. c. ult. de cognat. ſpirit. c. 1. eod. in 6. item inter Patrem baptizati, & Uxorem levantis priùs ab hoc cognitam. c. Martinus. 4. de cognat. ſpirit. & cit. c. 1. multò autem magis, ſi ipſa levavit. c. veniens. eod.

Relictam compatris uxoris ſuæ in conjugem ducere non poteſt. c. 1. 30. q. 4. Compatris verò ſui uxorem poteſt ducere ille, cujus ipſa commater non fuit. c. qui. ead. Et poſt uxoris obitum, poteſt quis cum commatre uxoris viri ſuperſtitis conjugio copulari. c. poſt uxoris. ead. vid. ibid. §. notandum. ubi ſic habetur: Notandum eſt, quòd aliud eſt, commatrem alicujus cognoſcere, atque aliud derelictum ab aliquo commatrem alicujus fieri. authoritas Nicolai Papæ & Chalcedonenſis Synodi illum prohibet commatris ſuæ uxoris matrimonio copulari, qui uxori ſuæ debitum reddidit, poſtquam commater illius extitit. Illa verò authoritas Tribarienſis Concilii illos permittit matrimonio copulari, cujus uxor, poſtquam à viro ſuo derelinquitur, illius commater efficitur, nec poſt compaternitatem à viro ſuo cognoſcitur. Et ſic combinantur præcedentes textus.

Viri & mulieres prohibentur frequenter Matrimonia contrahere. c. ſi qua 7. §. ſed. in fino. 31. q. 1. c. de his. ead. Ad evitandum tamen fornicationis periculum, ſecunda Matrimonia conceduntur. c. quomodo. ead. Et infra annum luctûs nubens mulier, infamis non fit. c. ſuper. cum ſeq. de ſecund. nupt.

Matrimonii prohibitio ultra quartum gradum conſanguinitatis & affinitatis non extenditur. Et prohibitio in ſecundo & tertio affinitatis gradu tollitur. c. penult. de Conſanguinit.

Ubi matura potentia generandi & concipiendi, datur facultas contrahendi; non enim tam tempus, quàm hæc potentia conſideratur. c. puberes. de deſpons. impub.

Matrimonio non debent jungi impuberes, ambo, vel alter, niſi pro bono Reipublicæ. c. ubi. 2. eod.

Dum agitur de contrahendo Matrimonio, ſi probatum eſt impedimentum, & publicatæ atteſtationes, etſi poſtea veniant alii, qui velint probare, nullum eſſe impedimentum, ſtandum tamen priori probationi. c. juravit. de probat.

Matrimonium non impedit extraordinaria pollutio in naturalibus, quamvis ſit criminoſa. c. Extraordinaria. 35. q. 3.

Matrimonium non poſſunt contrahere filius adoptivus, & filia naturalis adoptione durante; ſecùs ſi alteruter emancipetur. c. un. de cognat. leg.

Ad contrahendum Matrimonium Pater filium cogere non poteſt, niſi conſentiat ſtatim, ſi adultus eſt; vel poſtquam pervenerit ad perfectam ætatem, ſi infans. c. tua ſanctitas. 31. q. 2. c. 1. de deſpons. impub.

Matrimonium non debet contrahi cum hæretica, vel infideli perſona. c. cave. 28. q. 1. c. penult. & ſeq. ead. Nec cum Conſanguinea. c. Conſanguineorum. 3. q. 4. c. 1. in med. 35. q. 1. Nec cum affine. c. qui diſpenſatam. 27. q. 2. c. nullum. c. æqualiter. & ſeqq. 35. q. 2. Nec cum moniali. c. hi ergo. & ſeqq. 26. q. 1. c. raptores. 36. q. 2. Nec cum religionem profeſſis, vel in ſacris ordinibus conſtitutis. c. ut Lex. 27. q. 1. c. penult. Diſt. 27. c. meminimus. Qui Clerici.

Matrimonium contrahi non poteſt ad tempus. c. ſolet. & c. ſeq. 32. q. 2.

Matrimonium poteſt contrahi per nuntios. c. Ex parte. 14. de convers. conjugat.

Matrimonium cum Conſanguinea alterius contrahendum, impediunt ſponſalia, etſi nulla ſint, idque ob ſolam publicæ honeſtatis juſtitiam. c. ad audientiam. 4. de ſponſalib.

Matrimonium ſecundum contrahi non impedit litis ſuper Matrimonio pendentia, ſi primum poſtea appareat fuiſſe nullum. c. cùm. 18. eod.

Si quis juravit cum aliqua contrahere Matrimonium, compellitur eam ducere, ſi non obſter impedimentum. c. Ex literis, 10. eod.

Qui juravit aliquam in Uxorem accipere, ſi 100. ſibi donaverit, 100. non datis recipere eam non tenetur, niſi poſtea purè conſenſerit, vel eam cognoverit. c. de illis. de condit. appoſit.

Contrahens Matrimonium ſub conditione ab Eccleſia non imbrobata, non compellitur ad conſummandum Matrimonium ante eventum conditionis; licet enim ſit contractum per verba de præſenti; conſenſus tamen non eſt de præſenti; cùm ſit de alieno arbitrio habendo, non autem habito. c. ſuper eo. de condit. appoſit. Conditiones autem contra ſubſtantiam Matrimonii vitiant contractum; quales ſunt: ſi quis dicat: contraho tecum, ſi generationem prolis evites; vel donec inveniam aliam honore vel facultatibus digniorem: vel ſi pro quæſtu te adulterandam tradas. c. ult, eod.

Uxor non poteſt cum altero contrahere, donec ſit certa de morte viri prioris. c, in præſentia. 19. de ſponſalib.

Matrimonium contrahere poſſunt ſurdus & mutus. c. cùm apud. 23. c. tuæ. 25. eod.

Votum ſimplex impedit Matrimonium contrahendum. c. conſuluit, 4. c. penult. Qui Cler. vel vov. ſed non dirimit contractum. c. meminimus. 3. c. veniens. 5. eod.

Matrimonium poſſunt contrahere leproſi. c. quoniam. 2. de conjug. lepros.

Ad Matrimonium contrahendum cum leproſo, ſponſalia de futuro, non præciſè compellunt, lepra ſponſalibus superveniente. c. ult. eod.

Sicut nec cum Conſanguineis propriis, ità nec cum Conſanguineis Uxoris poteſt quis contrahere Matrimonium. c. 1. §. inquiſita. de Conſang. Poteſt autem cum cognatis Vitrici, c. penult. eod. item Conſanguinei mariti, cum Conſanguineis Uxoris; item Pater & filius, cum Matre & filia: duo item cognati cum duabus cognatis, avunculus & nepos cum duabus ſororibus. c. quod. 5. eod. Item diſtans à ſtipite quarto vel citeriori gradu cum diſtante in quinto vel ulteriori gradu. c. ult. eod.

Matrimonium ſponſa cum alio liberè contrahit, ſi ſponſus poſt ſponſalitium juratum, ante copulam ad remota ſe transfert. c. de illis. de ſponſalib.

Uxoricida Matrimonium ſinè diſpenſatione contrahere non poteſt. c. interfectores. c. ad monete. c. ſi quod. & ſeq. 33. q. 2.

Matrimonium mortuâ Uxore iterare non poteſt, qui invitâ uxore profeſſionem faciens, ei fuit reſtitutus. Nec tamen compellitur viduus ad Monaſterium redire. c. quidam. 3. de Converſ. Conjug.

Matrimonium cum ſorore ejus, quam quia ante ſeptennium attentavit, non valet. c. juvenis. de ſponſalib.

Matrimonium contractum cum ea, quæ alteri per verba de præſenti daſponſata eſt, non valet. c. accepiſti, de ſponſ. duor.

Quando & quomodo diſſolvatur aut dirimatur Matrimonium.

Etſi Lex humana conceſſit, diſſolvi Matrimonia religionis causâ; Lex tamen divina prohibuit. c. 1. Diſt. 10.

Matrimonium ratum, per profeſſionem, non autem per propoſitum ſervandæ caſtitatis in ſæculo, diſſolvitur. c. Ex parte. 14. de Converſ. Conjug.

Matrimonium dirimitur per impedimentum criminis. c. 1. de Convers. infidel.

Nullus ducat illam, quam per adulterium polluit. c. 1. de eo, qui dux. intellige cum promiſſione Matrimonii poſt mortem viri, aut machinatione mortis. c. illud verò. 31. q. 1.

Qui vivente Uxore legitima, aliam duxit, priore mortuâ debet à ſecunda ſeparari, etſi longo tempore ſimul vixerint. c. cùm haberet. 5. eod. Si tamen illa ignoravit, non erit ſeparandus, niſi illa petat divortium. c. 1. eod. ſed licitè manent ſimul novo interveniente conſenſu. c. veniens. eod.

Qui vivente Uxore, aliam cognovit cum promiſſione Matrimonii, invalidum erit Matrimonium, etiam primâ mortuâ. c. ſignificâſti. c. veniens. eod. Secùs ſi ſinè promiſſione. c. denique. & ſeq. c. ſi quis. 31. q. 1.

Qui cum alia machinatus eſt necem in ſuam Uxorem, non poteſt eam validè ducere. c. ſignificâſti. c. veniens. de eo, qui dux.

Contrahens cum ſecunda vivente primâ, quam tamen non cognovit; neque ante, neque poſt contractum, mortuâ primâ, poteſt contrahere cum ſecunda. c. ult. eod.

Multa Matrimonii contractum non dirimunt, quæ impediunt contrahendum. c. quemadmodum 25. de jurejur.

Matrimonium non invalidatur, ſi conſuetudo patriæ non fuit ſervata. c. 1. de ſponſalib.

Si poſt ſponſalia de futuro in lepram alteruter incidat, non tenetur alter ad Matrimonium cum illo. c. ult. de Conjug. Lepros.

Lepra ſuperveniens non diſſolvit Matrimonium, nec Matrimonii effectum, ideo maritali affectu conjuncti ſe tractare debent, & invicem ſibi reddere debitum, aut ad perpetuam ſe continentiam inducere, aut induci. c. 1. c. quoniam. eod.

Si Matrimonium, vel ſponſalia, cauſa præceſſit, cur Uxorem quis approbavit, non poteſt eam poſtea reprobare, ſinè manifeſta cauſa fornicationis. c. Ex parte. 9. de ſponſalib.

Dictum unius aſſerentis impedimentum, impedit Matrimonium contrahendum non juratum. c. Præterea. 12. de ſponſalib.

Matrimonium contrahendum impedit inceſtus. c. duo. 12. de deſpons. impub. c. 1. c. transmiſſæ. 4. de eo, qui cogn. c. Ex literis. 8. & ſeq. eod. c. quædam & ſeqq. 5. 32. q. 7. c. ſi quis cum duabus. & ſeqq. 33. q. 2.

Matrimonium contrahendum impedit publica honeſtas, & dirimit jam contractum. c. duo 12. de deſponſ. impub. c. un. de ſponſalib. in 6.

Matrimo-

Matrimonium inter affines primi generis, & quarti gradûs contractum ſeparatur. c. 1. de Conſang.

Matrimonium poſtea contractum cum conſanguinea puellæ ſeptennis, quam puellam antè carnaliter cognoverat, dirimitur. c. fraternitati. 7. de eo, qui cognov. c. Juvenis. 3. de ſponſalib.

Matrimonium inter infideles in gradu prohibito contractum, ſtat ſi convertantur. c. de infidelibus. 4. de Conſanguinit.

Matrimonium infidelis cum fratre viri, qui non reliquit ſemen, non eſt dirimendum. c. ult. de Divort.

Matrimonium ſtatim ſeparetur, ſi probetur Conſanguinitas jurejurando. c. Conſanguineos. c. notificamus. 35. q. 6.

Matrimonium non dirimitur per hoc ſolùm, quòd ſit contra edictum Eccleſiæ, vel Judicis; puniuntur tamen contrahentes, & ſeparantur, donec cognoſcatur de cauſa. c. 1. & c. ult. Matrim. contract.

Sponſalia de futuro cum una contra interdictum Eccleſiæ facta, non dirimunt Matrimonium poſtea contractum cum alia. c. Ex literis. eod.

Ob infirmitatem, vel damna corporis, non poteſt ſolvi Matrimonium. c. hi, qui. 32. q. 7.

Matrimonium impedit & dirimit impotentia coëundi, medicorum arte imparabilis. c. Ex literis. 3. de frigid. & malefic. c. 1. & ſeq. c. laudabilem. 5. & ſeqq. 2. eod. Et perſona habilis poteſt cum alio contrahere. cit. cc. 1. & 5. cum ſeq.

Matrimonium ſeparatur propter arctitudinem mulieris, ſi appareat, quòd præter divinum miraculum, abſque corporali periculo habilis reddi non poſſit. c. penult. de frigid. & malefic. uti etiam propter impotentiam viri, ſi intra 8. annos, per triennium continuum inſimul habitans mulierem cognoſcere non potuiſſe conſtiterit, & divortium petierit mulier. c. ult. eod.

Contumelia ac blaſphemia Creatoris ſolvit Matrimonium, ut ſi alter conjugum ad fidem veram tranſierit, altero vel nullo modo, vel non ſinè blaſphemia divini nominis, aut peccato mortali, ei cohabitare volente, tunc talis ad ſecundas nuptias ſeu ſecunda vota tranſire poterit. c. Quantò. 7. de divort. Non ſequitur tamen quòd & is, qui in fide perſiſtit, altero ad gentilitatis errorem vel in hæreſim lapſo, quamdiu hic vivit, ad ſecunda vota tranſire valeat. licèt enim hic major appareat Creatoris contumelia; tamen quia inter fideles non tantùm verum (quale inter infideles eſt) ſed tum verum, tum ratum eſt Matrimonium; (Sacramentum enim fidei ſemel admiſſum, nunquam amittitur, ſed ratum efficit conjugii Sacramentum, ut ipſum in conjugibus illo durante perduret) in priori, non verò in poſteriori caſu, derelictus, ad ſecundas nuptias tranſvolare poteſt. cit. c.

Matrimonium contrahens cum deſponſata alteri, per verba de præſenti, nunquam eam habere poteſt. c. accepiſti. 2. de ſpons. duor.

Matrimonium cum infideli contractum non debet reſcindi, ſi conſentiant habitare ſecum. c. nunquid. c. ſic enim. §. his de cauſis. 28. q. 1.

Matrimonium non ſolvit ſeparatio corporis, ſed ſeparatio voluntatis: ſicut illud non coitus, ſed voluntas facit, & commiſtio corporalis factum perficit. c. in omni. & ſeqq. 27. q. 2.

Matrimonio conjuncti non ſeparentur per ſolam & privatam confeſſionem Viri & Uxoris. c. Lator. 7. de ſent: & re judic.

Matrimonium contrahendum impeditur unius teſtimonio; ſed non dirimitur contractum, niſi plurium juramento. c. ſuper. 22. de Teſtib.

Non ſeparatur matrimonium ad dictum unius aſſerentis, affinitatem inter conjuges præceſſiſſe; ſed debet eſſe publicum & notorium, vel idoneis teſtibus comprobatum. c. de illo. de eo, qui cognov. Nec ad ſimilem confeſſionem conjugum, etſi rumor viciniæ conſentiat. c. ſuper eo. eod. niſi multis præſumptionibus probetur. c. tertio. 13. de præſumpt.

Matrimonium contractum per metum, qui cadit in virum conſtantem, non tenet. c. veniens. 16. c. conſultationi. 28. de ſponſalib.

Matrimonium ſeparatur propter adulterium mulieris, & ſi vir poſtea fornicetur, redintegratur. c. Ex literis. de divort.

Per ſubſequens matrimonium, etiam carnaliter conſummatum, non ſolvuntur ſponſalia de præſenti. c. penult. de ſponſalib. c. licet. 3. de ſpons. duor.

Matrimonium ſuperveniens ſponſalibus de futuro, ea diſſolvit. c. Ex literis. 2. de matrim. contract.

Matrimonium toleratur pro bono, pacis, quod aliis fieri prohiberetur. c. ult. de deſpons. impuber.

Matrimonium in legitima ætate contractum, ſolvit ſponſalia in minori ætate contracta c. ult. de ſponſalib.

Error conditionis dirimit matrimonium jam contractum. c. ult. de conjug. ſerv. unde quando liber cum ancilla ignoranter contraxit, ſeparatur matrimonium (niſi poſtea ſciens (illam cognoverit. c. propoſuit. 2. eod. vel liberè conſentiat. cit. c. ult.) & cum alia contrahere poterit. cit. c. ult. dos tamen illi reſtituenda eſt. cit. c. 2.

Matrimonium inter ſervilis conditionis perſonas contractum, non ſeparetur; ſervire tamen debet quælibet Domino ſuo. c. ult. 29. q. 2.

Matrimonium, quod non tenet, non impedit aliud matrimonium, quod de jure poteſt valere. c. per venerabilem. 13. Qui filii ſint legit.

Matrimonium legitimè contractum, non ſeparat delictum, quo minus alter alteri adhærere teneatur, præter idololatriam. c. intelleximus. 2. de his, qui fil. occid.

Votum ſimplex non dirimit Matrimonium. c. meminimus. 3. c. veniens. 5. Qui Cler. vel voveat, impedit tamen contrahendum. c. conſuluit. 4. c. penult. eod.

Matrimonium infidelium, illis viventibus, poteſt ſeparari, altero ad fidem converſo, altero remanente in infidelitate. c. quanto, 7. de divort.

Circa judicia in Matrimonialibus,

Cauſa Matrimonii per talem Judicem tractanda eſt, qui ſciat Canones. c. 1. de Conſanguinit.

De Matrimonii fœdere cùm agitur, in cauſa criminali, ordo judicii per omnia non ſervatur. c. 1. ut lit. non conteſt.

In cauſa Matrimonii propter contumaciam, etiam lite non conteſtatâ, teſtes recipi poſſunt, & ſententia ferri. c. accedens. 4. & ſeq. eod.

Matrimonii favore potiùs creditur Viro, quàm mulieri. c. continebatur. 6. de deſpons. impub.

Matrimonio non præjudicat juramentum. c. tua nos. 24. de jurejur. ſuper Matrimonio lata ſententia tenet, etſi vel in ſcriptis facta, vel redacta non fuerit, ſi probetur hoc per teſtes. c. Albericus. 43. de teſtib.

Juramento Patris non cogitur puella nubere, cui nunquam aſſenſum præbuit. c. 1. 31. q. 2.

Ab accuſatione Matrimonii repellitur, qui tacuit denunciationis tempore, niſi denunciationem probabiliter ignoraverit, vel juret, de novo didiciſſe, & quòd non objiciat eam malitiosè, c. ult. Qui Matrim. accuſ. poſs.

Cui cauſa Matrimonii committitur, eidem per conſequens etiam commiſſa videtur cauſa dotis. c. de prudentia. 3. de donat. int. Vir. & Uxor.

Matrimonio conſtante alienans de conſenſu Uxoris rem donatam propter nuptias, tenet alienatio ſoluto Matrimonio. c. per venit. 4. de Empt. & vendit.

Sententia lata contra Matrimonium, nunquam tranſit in rem judicatam. c. Lator. de ſent. & re judic. revocatúrque cum conſtat de errore. cit. c. & c. Conſanguinei. 11. eod. c. fraternitatis. 6. de frigid. & malefic.

Sententia lata contra abſentem non contumacem in cauſa Matrimoniali, non valet. c. tenor. de ſent. & re judic.

Sententia divortii ritè lata ad ſolam conjugis confeſſionem contrarium aſſerentis, non revocatur; ſed interim ei ſtatur, donec legitimè de contrario doceatur. c. Conſanguinei, eod.

Per cohabitationem diutinam & famam de matrimonio, ac contractu matrimoniali, & per alia adminicula probatur matrimonium. c. illud. de præſumpt.

Matrimonio non præjudicat confeſſio conjugum contra Matrimonium propter colluſionem. c. ſuper. 5. c. veniens. 9. de eo, qui cognov.

Matrimonio licitè ſeparato dos reſtituenda eſt, c. 1. de donat. int. Vir. & Uxor. c. ſignificavit. 2. & ſeq. eod. Et bona, quæ communiter eis obvenerunt, dividenda ſunt. cit. c. 2. Sicut dos ad Uxorem, ſic donatio propter nuptias ad virum redit. c. ult. eod. c. Ex publico. 7. de Converſ. Conjug.

Matrimonio conſtante donatio inter conjuges facta, ex qua alter ditior, alter verò pauperior efficitur, non valet, niſi obitu donatoris confirmetur, potéſtque revocari tacitè & expreſsè; vel ſi priùs moriatur, qui donationem accepit. c. ult. de donat. inter Vir. & Uxor.

Matrimonio per carnalem copulam conſummato, maritus non habet poteſtatem ſui corporis, ſed mulier, & viciſſim. c. penult. de raptor.

Matrimonio non utens, teneat Uxorem ùt Sororem. c. conſultationi. 4. de frigid. & malefic.

Matrimonio propter adulterium ſeparato, debet accuſans continere, vivente altero, aut reconciliari. c. Ex parte. 9. de ſponſalib.

Matrimonium, quod non eſt, accuſari non poteſt, ut ſi cum minori ſeptennio contractum eſt; denunciari tamen poteſt impedimentum, ne contrahatur impoſterum. c. ad diſſolvendum. de deſponſ. impub.

Matrimonia illicitè contracta quilibet denunciare tenetur. c. penult. de cognat. ſpirit.

Matrimonium accuſare debent conſanguinei, quibus deficientibus extranei audiendi ſunt. c. notificamus. 35. q. 6.

Ad contrahendum vel dirimendum Matrimonium teſtes admitti debent parentes, fratres, & cognati utriusque ſexûs. c. videtur. 35. q. 6. c. 3. Qui Matrim. accuſ. poſs.

Contra Matrimonium non habet locum compoſitio vel diſpenſatio. c. ult. de tranſact.

Contra Matrimonium familiares non admittuntur teſtes. c. in literis. 24. de teſtib. niſi ſint probatæ vitæ & opinionis. ibid.

Contra Matrimonium teſtibus publicatis, alii teſtes admittuntur, & poſt ſententiam ad probandum, quod primi falſum tulerunt, teſtimonium. c. ſeries. 26. eod.

Si quid certi circa Matrimonium ſcire deſideramus, recurrendum eſt ad famam loci, c. illud. 11. de præſumpt.

Juramentum ſi impugnet Matrimonium, eſt illicitum, & non ſervandum. c. veniens. 19. de regularib.

Matrimonium ſi inter aptos per verba obſcura ſit contractum, communem verborum ſenſum ſequi tenentur contrahentes. c. Ex literis. 7. de ſponſalib.

Matrimonium præjudicat juramento. c. ſicut. 22. eod. c. tua nos. 24. de jurejur.

Quando agitur de fœdere Matrimonii, reo contumaciter abſente, poſſunt ſuper impedimento Matrimonii recipi teſtes, modò ſint legitimi, & ad dicta eorum fertur ſententia. c. 1. Qui Matrim. accuſ. poſſ.

In

In cauſa Matrimonii, accuſatio & teſtimonium perſonaliter, & non per litteras fieri debent. c. à nobis. eod.

In vita deſpunſata, poſtea ſponte cognita, contra Matrimonium non auditur, c. inſuper. eod.

Repellitur ab accuſatione Matrimonii, qui vult accuſare, & ab altero pecuniam exigit, ut ab accuſatione, eâ acceptâ, deſiſtat. c. ſignificante. eod. item repellitur, qui tempore denunciationum ſolennium tacuit. c. ult. eod.

Matrimonium reſpuit præſcriptionem, adeò ut in eo non currat, licèt omnia jura præſcriptione tollantur, c. in præſentia. de ſponſalib.

Si fama refert impedimentum Matrimonii, & nemine opponente, poteſt Epiſcopus ex officio ſuo, de eo cognoſcere, c. porrò. de divort. Et ſi impedimentum eſt notorium, poteſt Epiſcopus ex officio ſeparare. cit. c.

Ubi Matrimonium non exiſtit, nec dos, nec donatio propter nuptias exiſtit. c. Etſi, de donat. int. Vir. & Uxor.

Poſt Matrimonium contractum, poteſt Uxor ad probandum metum admitti. c. conſultationi. 28. de ſponſalib.

Si puella in Matrimonio, quod coacta contraxit, exiſtat per annum, & diem, conſenſiſſe videtur, nec teſtes in contrarium recipiuntur. c. ad id. 21. eod.

Marito Matrimonium ob conſanguinitatem accuſante, & Uxorem ſinè judicio Eccleſiæ à ſe removente, Uxor ſi reſtitutionem petat, debet reſtitui ante latam ſententiam. c. Ex conqueſtione. 10. de reſtitut. ſpoliat.

Matrimoniales cauſæ non debent tractari per arbitros, ſed tantùm per Judices ordinariam vel delegatam jurisdictionem habentes. c. 1. in fin. & gl. ibid. de conſanguinit. c. cauſa. 9. de in integr. reſtit.

In cauſa Matrimonii teſtes ſunt cogendi ad ferendum teſtimonium. c. cæterum. 6. de teſtib. cogend. Pater admittitur teſtis pro filio, & contrà ſecùs, ſi in contractibus criminalibus. c. videtur. Qui Matrim. accuſ. poſſ. teſtimonium, in hac cauſa, de auditu, hodie ſimpliciter non valet. c. licèt. 47. de teſtib.

In cauſa Matrimonii jura favorabilia ſunt magis ad condemnandum, quàm abſolvendum. c. ult. de ſent. & re judic.

In cauſa Matrimonii appellanti, interdici debet, nè aliud lite pendente Matrimonium contrahat. c. penult. de ſpons. duor.

Durante Matrimonio, licèt nondum conſummato, nullus accipiat ſacrum ordinem. Extravag. Joan. XII. de vot. Et qui accepit, non miniſtret in illo, nec ad altiorem aſcendat, niſi intret religionem; tunc enim Epiſcopus diſpenſabit. ibid. Monendus verò eſt, ut religionem ingrediatur, ſi Matrimonium non eſt conſummatum. Quodſi renuerit, & Uxor inſtiterit, compellatur per Excommunicationem ad conſummationem. ibid.

Si quis non habitâ certitudine de morte conjugis, aliud Matrimonium contraxit, debitum reddat, non exigat; & ſi reſciat vivere primam, dimittat ſecundam. c. Dominus. de ſecund. nupt.

Interdicta Matrimonia, ſi Parochus contempſerit prohibere, & quilibet etiam regularis eis intereſſe præſumpſerit, à beneficio ſuſpendatur, c. cùm. §. ſanè. de clandeſt. deſpons.

Scienter contrahens Matrimonium in gradu Conſanguinitatis vel affinitatis prohibito, aut cum moniali, excommunicatus eſt ipſo jure, & publicari debet, & vitari. Et idem eſt in Profeſſo & Profeſſa, vel conſtituto in Sacris. Clem. un. de Conſanguinit.

Procurator ad contrahendum Matrimonium debet ſpeciale habere mandatum, nec poteſt alium in hoc caſu ſubſtituere, niſi de hoc ipſo ſpeciale mandatum habeat. c. ult. de Procurat. in 6. Quòdſi autem Dominus revocaverit mandatum, & ſi poſt hoc contrahat, non tenebit Matrimonium, licèt tam ipſe, quàm illa revocationem prorſus ignoraverint; deficit enim conſenſus. cit. c.

Triplex bonum Matrimonii fuit in parentibus Chriſti: Proles, fides, Sacramentum. c. omne. 10. 27. q. 2.

Matrix.

Quando Eccleſia ſubjecta Epiſcopo, unitur alteri, vel gubernanda committitur, ſalvo jure matricis Eccleſiæ: per matricem intelligitur Cathedralis, & non Romana. c. Venerabilis. de V. S.

Matrona.

In habitu meretricali inventa, injuriarum agere non poteſt. c. in audientia. de ſent. Excomm.

Medicina. Medicus.

Medicina eſt duplex, ſpiritualis & corporalis. arg. c. ult. Diſt. 29.

Medicina ſpiritualis, eſt pœnitentia. c. ut conſtitueretur. 25. Diſt. 50. c. ult. 33. q. 1. Et Sacramenta, c. in actione. 84. Diſt. 1. de pœnit. c. ſi quotieſcunque. 14. Diſt. 2. de Conſecr. c. his igitur. 3. Diſt. 23. Et opera miſericordiæ, c. medicamentum. 77. Diſt. 1. de pœnit.

Non eſt negligenda medicina ex eo, quòd aliquorum inſanabilis eſt peſtilentia. c. nimium. 37. 23. q. 4.

Medicinam neceſſe eſt adhiberi, ubi vulnus infixum eſt. c. per illicitam. 1. q. 7. c. per illicitam. 9. q. 1.

Vulnera, quæ medicinam fomentorum non ſenſerunt, ferro neceſſe eſt, ut abſcindantur. c. quis. 4. in fin. Diſt. 82.

Medicinæ præcepta, ſtudioſè contraria ſunt divinæ cognitioni. à jejunio revocant; lucubrare non ſinunt; ab omni intentione meditationis abducunt. c. Contraria. Diſt. 5. de Conſecr.

Medicina aduſtionis & inciſionis eſt Clericis prohibenda. c. ſententiam ſanguinis, nè Cler. vel Monach.

Medici ſpirituales, ſunt Prælati; quia dant ſubditis correctionis medicinam. c. inferiorum. 1. & ſeq. Diſt. 86. c. recedite. 16. Diſt. 45. c. quid faciet. 23. q. 4.

Medico

Medico corporali ſalarium non eſt negandum. c. non ſanè. 14. q. 5.
Medicorum eſt centies infirmum viſitare, centies curare. c. adhuc. 32. Diſt. 3. de pœnit.
Medicus ad infirmum vocatus, debet ante omnia inducere infirmum ad Confeſſionem, nec quidquam perſuadere pro ſalute corporis, tendens in animæ periculum. c. cùm infirmitas. 13. de pœnit. & remiſſ.
Qui ſe medicis dederit, ſeipſum abnegat. c. contraria. Diſt. 5. de Conſecr.
Medicos peritos, ſicut non uno Collegio omnium oculos curat; ità Sacerdos diverſorum hominum vulneribus, diverſis doctrinis medetur. c. nit. Diſt. 29.
Peritus & regulas artis in curando diligenter obſervans medicus, poteſt ordinari; ſecùs ſi cum in hoc conſcientia remordeat. c. ad aures. de ætat. & qualit. ordin.
Medicus nihil omittens de contingentibus, non punitur, ſi æger moriatur. cit. c.
Qui execrabili modo curare vel ſanare cupit, execrandus eſt medicus: non enim eſt vita, ſed mors curatio illa, quæ à divinis vel magicis expetitur. c. illud, quod. c. qui ſinè. 26. q. 2. c. admoneant. c. non obſervetis. v. ſive qui per quoſdam. 26. q. 7.

Membrum.

Membra debent ſe conformare capiti ſuo. c. ult. de Baptiſm.
Membra non decet à capite recedere. c. novit. 4. c. ult. de his, quæ fiunt. à Prælat. c. noſſe. 21. & ſeq. Diſt. 3. de Conſecr.
Membra non ſunt exempta, licèt monaſterium liberum ſit in capite: niſi expreſsè de membris contineatur in privilegio. c. Ex ore. 17. de privileg.
Membra putridum abſcindi debet, nè ſana membra inficiat. c. gravem. 15. de Exceſſ. Prælat. c. Ecce. 24. q. 3.
Membrorum truncatione ſubſequente, conjugium non licet ſolvere. c. hi qui. 32. q. 7.

Memoria.

Memoria ultionis divinæ præteritæ in peccatores, terrorem futuræ incutere debet, nè conſimilia attentent. c. denique. 7. q. 1.
Memoria continua delictum, eſt optimum eorum remedium. c. Judas. 36. Diſt. 3. de pœnit.

Mendacium.

Mendacium eſt falſa ſignificatio vocis, cum voluntate fallendi. c. Beatus. §. ille. 22. q. 2.
Non mentitur, qui animum fallendi non habet. cit. c.
Dicere falſum, quod putas verum, mentiri non eſt. c. is autem. ead. Et contrà. c. homines. & ſeq. ead.
Qui verum occultat, & qui mendacium dicit, uterque reus eſt. c. quiſquis. 80. 11. q. 3. cum ſeqq. 2.
Mendacium non in ſolis verbis, ſed etiam in ſimulatis operibus eſt. c. ſi quis. 19. §. ut itaque. c. cavete. 20. 22. q. 5.
Mentitur qui operibus non oſtendit profeſſionem ſuam. cit. c. Cavete.
Mendaciorum octo ſunt genera. 1[m]. Eſt in doctrina fidei, cum intentione ſubvertendi. 2[m]. Quod nulli prodeſt, & obeſt alicui. 3[m]. Quod prodeſt uni, & obeſt alteri. 4[m]. Quod ſola mentiendi, fallendique libidine fit. 5[m]. Quod fit placendi cupiditate de ſuaviloquo. 6[m]. Quod nulli obeſt, & prodeſt alicui. 7[m]. Quod & nulli obeſt, & prodeſt alicui, certo in caſu. 8[m]. Quod nulli obeſt, & ad hoc prodeſt, ut ab immunditia corporali aliquem tueatur. c. primum. 22. q. 2.
Mendacium aliud eſt pernicioſum, aliud officioſum, aliud jocoſum. c. nè quis. ead. c. ſi ad ſcripturas. 7. Diſt. 9. Aliud artificioſum. c. nec artificioſo. 22. q. 2.
Omne mendacium cavendum eſt, c. nè quis. c. omne. ead. c. Cavete. 22. q. 5.
Mendacium eſt gravè malum: quia os, quod mentitur, occidit animam. c. nec artificioſo. 22. q. 2.
Mendacio opitulante, nullus ducendus eſt ad ſalutem. c. primum. ead.
Etſi mentiendo profimus alicui, peccamus tamen. c. is autem. ead.
Mentiri quis non debet pro vita alterius ſervanda. c. nè quis. ead. c. ſuper. 4. de uſur.
Non quivis mentitur, qui falſum dicit. c. Beatus. c. is autem. c. ſi quælibet. §. Abraham. 22. q. 2.
Aliud eſt mentiri, aliud verum occultare. c. nè quis. ead. Mentiens & verum occultans æqualiter peccant; quia ille nocere deſiderat, & iſte prodeſſe non vult. c. quiſquis. 80. 11. q. 3.
Mendacia à mendacibus ſeriò aguntur, non joco. c. quod autem. 22. q. 2.
Mendacio decolorat totam teſtimonii fidem teſtis, dum aliquid ad ſeriem geſtorum ex ſuo adjicit. c. pura. 3. q. 9.
Mendacio vel malitiâ impetratæ literæ non valent. c. ſedes. 15. de reſcript. Et mendax precator, debet carere impetratis. cit. c. c. dicenti. 16. 25. q. 2.
Sinè mendacio & perjurio vix eſt mercator. c. ejiciens. 11. & ſeq. Diſt. 88.
Mentiri Deo potes, fallere non potes. c. pænem. 64. Diſt. 2. de Conſecr.

Mendicantes.

Varia de ordinibus mendicantibus ſtatuuntur. c. un. de relig. domib. in 6. non poſſunt aliquem ad profeſſionem recipere, domum vel locum de novo acquirere, nec acquiſita ſinè licentia, alienare, nec extraneis prædicare, confeſſiones eorum audire, vel ad ſepulturam admittere. Et contrà factum non tenet. & contra faciens excommunicatus eſt. ibid. §. confirmatos. c. un. de Exceſſ. Prælat. in 6. item Profeſſi ordinum mendicantium, etiam licitè tranſeuntes ad non mendicantes, licèt adminiſtrationes habeant, non habent vocem in Capitolo, etiamſi alii de Capitulo id concedant; nec deinceps conſequi poſſunt adminiſtrationes, Prioratus, vel

vel Officia, etiam tanquam Vicarii: nec pro ſe, vel aliis animarum curam gerere. & irritat contrà factum. Excipit tamen eos, quibus Apoſtolica ſedes conceſſit licentiam generalem ad approbatos alios ordines transeundi. c. 1. Clem. de regularib. Item excommunicat Religioſos mendicantes transgreſſores conſtitutionis Bonifac. ſuprà c. un. de Exceſſ. Prælat. in 6. allatæ: Et omnes Religioſos, qui in ſermonibus, vel alibi profe-runt aliqua, ut retrahant à ſolutione decimarum. Clem. cupientes. 3. de pœnis. Item in Religioſorum mendicantium Conventibus plures companæ eſſe non poſſunt ſinè ſpeciali Papæ licentia: plures autem campanulas in Refectoriis, Capitulis & alibi licitè habere poſſunt. Extrav. comm. un. de Officio Cuſtod. Item Sacerdotes Parochiani non dicant à mendicantibus hæreſes proceſſiſſe, cùm in veritate fides per eos ſit exaltata; & Fratres mendicantes non prædicent, populos Parœcianos non teneri audire Miſſam in eorum parœciis diebus feſtivis & Dominicis, cùm jure ſit cautum, ut audiant, niſi forſan ex honeſta cauſa ab ipſa Eccleſia ſe abſentarent. Nec inducant laicos ad eligendam ſepulturam apud eos. Denique deſiſtant mendicantes prædicare, quòd Parœciani non ſint obligati, ſaltèm in Paſchate, proprio confiteri Sacerdoti. Extrav. comm. 2. de Trevga & Pace. Item Religioſi mendicantes ſub Excommunicationis pœna prohibentur convolare ad religionem non mendicantium, quocunque quæſito colore. Extrav. comm. 1. de Regularib.

Mens.

Mens rea facit linguam ream. c. homines, in fin. 22. q. 2.

Mente incorruptâ, caro non corrumpitur. c. revera. c. de pudicitia. c. non poteſt. & ſeqq. 32. q. 5.

Menſa.

Menſa Clericorum non debet abundare fabularum recitatione; ſed ſacræ ſcripturæ lectione. c. pro reverentia. 11. Diſt. 44.

Menſis.

Intra ſpatium Menſis, ex eo die, quo literas accepit, debet comparere citatus, niſi ſufficienter ſe excuſaverit, c. quisquis. 4. q. 5.

Menſura.

Mutans injuſtè Menſuras, & pondera, 30. diebus in pane & aqua pœnitere debet. c. ut Menſuræ. de Empt.

Mercatura. Mercimonia.

Mercaturæ non debent exerceri in loco ſacro, ubi eſt orationibus vacandum. c. Et hoc. 16. q. 7.

Mercari prohibetur omnibus Clericis. cit. c. & Canonum. 14. q. 4.

Mercans contra jura, non præſumitur habere bonam fidem, c. qui contra. 82. de R. I. in 6.

Mercatio poteſt eſſe honeſta & turpis. c. qualitas. 2. Diſt. 5. de pœnit.

Mercator ſinè mendacio eſſe non poteſt ac perjurio: & titulo Chriſtiani non eſt dignus, debétque de Eccleſia DEi ejici. c. Ejiciens. 11. & ſeq. Diſt. 88.

Quanti mercatò venditur res, tanti & non cariùs debet vendi tranſeuntibus. c. 1. de Empt.

Mercimonia non debent habere Chriſtiani cum infidelibus, c. quod olim. 12. de Judæis & Sarac.

Mercenarius. Merces.

Mercenarius eſt Sacerdos ille, qui non diligens eſt propter DEum, ſed propter lucrum temporale, c. ſunt in Eccleſia, 8. q. 1.

Mercenarius eſt Prælatus, qui plus diligens proprium commodum, quàm ovium, videns lupum, oves relinquit. c. Adverſitas. 7. q. 1.

Mercenarii vice, deſervit ille Presbyter, qui gratiam humanam amittere formidans, loqui recta pertimeſcit. c. 1. Diſt. 43.

Qui ab invito detentore recipit mercedem ſuam, non committit injuriam. c. non ſanè. 14. q. 5.

Qui Mercenarium defraudat mercede, reus eſt, acſi ipſius ſanguinem funderet. c. immolans. ead.

Decernitur debere dari Magiſtris & DD. AA. Salarium & mercedem. c. 1. c. quia nonnullis. 4. & c. ult. §. fin. de Magiſtr.

Meretrix.

Meretrix eſt, quæ multorum libidini patet. c. vidua. 16. Diſt. 34. & cujus publicè eſt venalis turpitudo. c. Meretrices. 32. q. 4.

Meretrices eſſe, & ad Meretrices accedere à DEo prohibetur. cit. c.

Meretricia voluptas etiam in Uxore damnatur. c. penult. ead.

In habitu Meretricali inventa Matrona, injuriarum agere non poteſt. c. in audientia. 25. de ſent. Excomm.

Meretricem ducens, ad Sacros ordines promoveri non poteſt. c. ſi quis. 32. q. 4.

Meretricem ducere Uxorem licet. c. non eſt, 32. q. 1. Imò bonum opus eſt. c. inter. 20. de Sponſalib.

Meretricem retinens fatuus eſt, & injuſtus. c. ſicut. 32. q. 1.

Merita.

Merita reviviſcunt per pœnitentiam. c. intermittentes. 19. §. dicens. Diſt. 4. de pœnit.

Suis meritis firmus, nonunquam turbatur alienis. c. non. 7. 24. q. 1.

Meſſis.

Arguitur Epiſcopus, qui, antequam Miſſarum ſolennia celebraret, die Dominico, ad exarandam meſſem cujusdam profectus eſt. c. tanta, 24. Diſt, 86.

Meta.

Metas ſuas nemo debet excedere. Clem, 1, in princ. de Hæret.

Metropolitanus.

Metropolitanus totius provinciæ curam habet. c, per ſingulas. 9. q. 3.

In eadem Provincia duo Metropolitani eſſe non debent. c. 1. Diſt, 101.

Metropolitanus dicitur à menſura Civitatum, quibus præeſt. c. 1. §. ordo, Diſt. 21. Debet decem vel undecim Civitates, & totidem Epiſcopos ſub ſe habere. c. ſcitote. 6. q. 3.

A Comprovincialibus Epiſcopis conſecretur, c. quia. cum ſeq. Diſt. 64.

Qui cum Metropolitani licentia, à Comprovincialibus Epiſcopis fuerit ordinatus Epiſcopus, Metropolitano ſe præſentet poſt duos menſes completos; Quòdſi infirmus ſit, hoc ipſum per literas eidem ſignificet. c. ſi quis. Diſt. 65.

Absque Primatis conſenſu, Epiſcopum non ordinet, c, de perſona, c, placet. Diſt, 65.

Metropolitanas adepti, non ſunt vocandi Primates, ſed Metropolitani. c, 1. Diſt. 99.

Abſque licentia Metropolitani, nullus Epiſcopus Curiam Imperatoris debet adire. c, ſi quis Epiſcopus. 23. q. 8.

Semel in anno Synodum convocare negligens, puniendus eſt. c. quoniam. Diſt, 18.

Poteſt cognoſcere tanquam Delegatus, de cauſa inter Suffraganeum ſuum, & Ejus Clericum, c. irrefragabili, 13. §. cæterum. de Offic. Ordin,

Ad Metropolitanam Civitatem, ab his, qui cauſas habent, concurratur. c, per ſingulas. 2. 9. q. 3.

Metropolitanus eas ſolùm cauſas, quæ ad ejus parochiam pertinent, per ſe agat, & non requiſito conſenſu Epiſcoporum. c. ſi autem, ead.

In Suffraganei Epiſcopi Parochia, ſinè Ejus conſenſu, nihil agat Metropolitanus, nec judicet, c. conqueſtus. c. Epiſcopo. ead,

Epiſcopi nihil agant ſinè Conſenſu Metropolitani, & hic nihil agat ſinè conſilio cæterorum Epiſcoporum, c. 1. c. per ſingulas, ead, Et cauſas non audiat. c. ſalvo. eadem.

Non poteſt à Suffraganeo juramentum, ultra formam à Canone ſtatutam exigere, & quod ultra exactum, non tenet. c. dilecti. de maj. & obed.

Quando Suffraganei Archiepiſcoporum, Subditis in malo favent, & negligunt corrigere, tunc licet Metropolitanis, præter illorum voluntatem, & damnare & abſolvere. c, ult. §. ſed aliud. 9. q. 3.

Metropolitani ad correctionem exceſſuum, & reformationem morum, ſingulis annis facere debent concilium provinciale, c. ſicut. 25. de accuſat.

Metropolitanus confirmatus, etſi necdum pallium acceperit, poteſt ſuum Suffraganeum facere conſecrari, c. Suffraganeis. 11, de Elect.

Ad celebranda Divina Officia, Ordinem, quem Metropolitani tenent, Comprovinciales obſervare debent. c. Altaris. 31. Diſt. 1. de Conſecr.

Metropolitanus dignitatis ſibi traditæ antiquitùs jus intemeratum obtineat. c. igitur, c. ſervatis. 25. q. 2.

Non habet licentiam ex his, quæ defert Epiſcopus ſecum ad Synodum, ſive jumentum, ſive aliam ſpeciem, expetendi. c. quoniam. Diſt. 18.

Suffraganei in ſua Diœceſi, inſcio Metropolitano, nihil attentent, contra conſtitutiones canonicas, c. ſicut. de Exceſſ. Prælat.

Metropolitanus provinciam ſuam viſitare poteſt. c. Cùm ex Officii. de Præſcript.

Metropolitanus cum ſuis Epiſcopis conſecrent Epiſcopum. c. 1. de Sacr. unctione.

Metus.

Quæ metu fiunt, per ſubſequentem conſenſum valent; nec teſtes ſunt in contrarium recipiendi. c. ad id. 21. de Sponſalib.

Metus & coactio conſenſum excludunt. c. Cùm locum. eod,

Metus juſtus culpam attenuat, c. ſacris, 5, de his, quæ vi, item pœnam. c. verum. 15, de jurejur.

Metus juſtus excuſat, nè tempus currat, intra quod quilibet appellare teneatur, proteſtatione ſuper hoc factâ; aliàs ſinè proteſtatione non ſufficeret metus. c. ult, de Appell,

Metus cadens in virum conſtantem excuſat. c. Ad audientiam, 4. de his, quæ vi.

Metu geſta, ipſo jure nulla ſunt, c. un, de his, quæ vi. in 6.

Metu extorta revocatio non valet, cit. c.

Quæ metu, & vi fiunt, de jure debent in irritum revocari. c. Abbas, c. ad audientiam. de his, quæ vi.

Metu Superioris extortum judicium injuſtum, non valet, c, omne. 25. q. 1.

Metu extorta confeſſio non præjudicat. c. cauſam. 16. de offic. deleg, nec valet, c, Cùm olim, 14. de privil,

Metu tradita revocari poſſunt, non obſtante juramento, c. Abbas. 2. de his, quæ vi. c. ad audientiam. 4. c, penuit, eod. c, pervenit. 2. c. ſi verò. 8. de jurejur.

Timore ſeu metu mortis intrans Religionem, & poſtea, quod fecit, non habens ratum, poteſt exire, & Uxorem ducere. Secùs ſi priùs vel poſtea conſenſit liberè. c. 1. de his, quæ vi.

Metu votum factum per patientiam ſequentis temporis, fit validum. c. ult. Qui Cler. vel vovent.

Metu Domini, ſupprimit ſervus teſtimonium veritatis. c, forus. 10, de V. S.

Metu cujuslibet partis, veritatem occultans, iram Dei ſuper ſe provocat. c. quisquis. 11. q. 3.

Metu laicorum electioni de ſe factæ renuntians, poteſt regimini, ad quod electus eſt, præfici: niſi juramento, vel fide interpoſitâ renunciationem firmaverit. c. ad aures, de his, quæ vi.

Metus cadens in virum conſtantem dirimit ſponſalia de præſenti, ſeu Matrimonium. c. veniens. 15. de ſponſalib. An autem Matrimonium metu contractum ſit ipſo jure nullum, dubiè, & non certò colligitur ex cit. c. c. Conſultationi tuæ. eod. dicitur: ſi talis metus inveniatur illatus, non immeritò audiendas eſſe illas, quæ dicunt illo metu compulſas verba protuliſſe conſenſûs, licèt animo diſſentirent.

Qui per metum amiſſionis patrimonii renunciavit beneficio, illud repetere poteſt, & reſtitui debet. c. Abbas. de his, quæ vi, metúsve causâ.

Metu pœnæ deterrentur à malo delinquentes. c. 1. §. cùm igitur. de homicid. in 6. Clem. 1. de Offic. Ordin.

Meum.

Quod meum eſt, ex alia cauſa meum fieri non poteſt, nisi deſierit eſſe meum, c. inter. 6. in fin. de fid. inſtrum.

Militia.

Militia duplex eſt, ſecularis & ſpiritualis, c. ſi officia. 2. Diſt. 59. c. reprehenſibile. 23. q. 8.

Militia inſtituta eſt propter duo: videlicet ad injuriam propulſandam, & vindictam inferendam. 23. q. 1. in princ.

Militia debet hac intentione exerceri, ut mali coërceantur, & boni ſubleventur. c. apud. & ſeq. ead.

Militia ſecularis non culpatur, ſed abuſus. c. militare. ead.

In ſeculari militia reprehenditur libido dominandi, crudelitas ulciſcendi, & cupiditas nocendi. c. quid culpatur. ead.

In militia ſeculari gradatim quis promovetur ad honores. c. ſi officia. 2. & ſeq. Diſt. 59.

Militiæ ſumma laus eſt, communi utilitati intendere. c. ult. 23. q. 1.

Militiam pleriq; PP. laudabiliter exercuerunt. c. Noli. ead.

Militaris diſciplina Regi omnia ſervat. c. dicat. 25. 23. q. 5.

Miles ſua ſponte occidens hominem, peccat: poteſtati obediendo occidens, non peccat. c. miles. 13. ead.

Militi propter bella, neceſſariò ſtipendium præbetur. c. quid. culpatur. 23. q. 1.

Militare licitum eſt. c. paratus. 2. c. militare. ead.

Milites in bello contra infideles occiſi, ſalvantur. c. omnium. 46. 23. q. 5. c. omni. 23. q. 8.

Milites boni ultra ſua ſtipendia nihil debent uſurpare. c. militare. 23. q. 1.

Miles, nobilis, & in dignitate conſtitutus, non ſubjiciuntur torturæ in cauſa criminali, c. ult. 6. q. 1.

Miles non debet ad ſacros ordines promoveri. c. ſi quis. 61. Diſt. 50.

Si militares viri petant recipi in monaſteriis, non ſunt temerè ſuſcipiendi; ſed debent in ſuo habitu, triennio probari, c. un. §. ſi quis verò. Diſt. 53.

Si quis poſt remiſſionem peccatorum, militiæ ſecularis cingulum habuerit, ad Clericatum admitti non debet, c. ſi quis. 61. Diſt. 50.

Jus militare eſt belli inferendi ſolennitas, fœderis faciendi nexus, ſigno dato egreſſio in hoſtem: item ſigno dato regreſſio &c. c. jus militare. 10. Diſt. 1.

Milites non poſſunt inviti eſſe teſtes. c. ſi teſtes §. inviti. 4. q. 2.

Militum Chriſti arma, ſunt lacrymæ & orationes. c. reprehenſibile. c. convenior. in med. 23. q. 8.

Miniſter, miniſterium, miniſtrare.

Miniſter dicitur, qui quod Superior mandat, exercet. c. Dominus. 23. q. 2. c. non ſolùm. 23. q. 5. c. penult. 23. q. 8.

Miniſter debet officium ſuum fideliter adminiſtrare. Clem. 1. §. porrò. de Hæret.

Miniſter non debet eſſe tenax, ubi Paterfamilias largus eſt, c. alligant. in fin. 26. q. 7.

Miniſtros paucos bonos habere, melius eſt, quam multos malos. c. penult. de ætat. & qualit. & ord. præfic.

Miniſtri Eccleſiæ ſtipendia accipiant. c. Clericus. cum ſeqq. 4. 1. q. 2.

Ea, quæ Miniſtri Eccleſiæ antè nihil habentes, tempore adminiſtrationis, acquiſiverunt ex officio Eccleſiaſtico, Eccleſiæ conferuntur. c. 1. 12. q. 3. Quodſi autem non ex Eccleſiaſtico officio, ſed liberalitate aliorum, vel ſucceſſione cognationis, vel ex amicitia, vel quocunque alio juſto titulo, acceperunt, id arbitrio eorum ſubjacebit. c. quicunque. §. ecce. ead.

Si occaſione Eccleſiæ paſſus eſt damnum Miniſter, compenſabit Eccleſia. Si verò Eccleſia occaſione Miniſtri paſſa eſt damnum ipſe compenſabit. c. 1. 12. q. 4.

Miniſter Eccleſiæ ſi lapſus ſit carnaliter, Epiſcopi arbitrio ſubjacebit. c. hi, qui. 15. q. 8.

Ex Miniſtris Eccleſiæ geniti, in ſervitutem vocentur ejusdem Eccleſiæ. c. cùm. ead.

Qui viduam, vel ejectam acceperit, aut meretricem, aut ancillam, vel aliquam publicis ſpectaculis mancipatam duxit in Uxorem, non poteſt eſſe Epiſcopus &c. Nec ullus ex eorum numero, qui ſacro Miniſterio deſerviunt. c. ſi quis. 15. Diſt. 34.

Sacris Miniſteriis deſervientes, ſecularibus literis non vacent. Diſt. 37. per tot.

Qui dignè Sacramenta adminiſtrare non poſſunt, ad miniſterium non eligantur divinum. c. tales. Diſt. 23.

Deponatur à Miniſterio, qui illud vivendo illicitè polluit. c. Maximianus. Diſt. 81.

Miniſtrans in ordine, quem non habet, abjicitur de Eccleſia, & nunquam ordinandus eſt. c. 1. de Cler. non ordin.

Sacerdotes per ſe Sacramenta miniſtrent, non per Laicos. c. pervenit. 29. Diſt. 2. de Conſecr.

Miniſter Judicis, cùm occidit eum, quem Judex juſſit occidi; profectò ſi id ſponte facit, licèt eum occidat, quem ſcit à Judice debuiſſe occidi. c. cùm Miniſter. 23. q. 5.

Minor.

Minor dici ſolet, tum qui eſt minor 14. annis, tum qui minor eſt 25. annis. c. in præſentia. de probat.

Minor 14. annis per ſe non agit, ſed per Procuratorem vel Curatorem ad litem datum, authoritate ordinarii Eccleſiaſtici Judicis. c. ſi annum. 3. de Judic. in 6.

Minores 17. annis prohibentur poſtulare pro ſe, & pro aliis. c. infames. §. nam ut. & §§. 2. ſeqq. 3. q. 7.

Minor 20. annis non poteſt eſſe teſtis. c. ſi teſtes. §. in teſtimonium. 4. q. 2.

Minor non debet habere poteſtatem in majorem. c. penult. de majorit.

Minor poteſt ſe opponere majori, imò unus multis, modò juſtam cauſam oſtendat. c. Ex parte. 10. de Conceſſ. Præbend.

Minoris conditio melior eſt; quia hic eligit, major dividit. c. 1. de Paroch.

In contractu minoris, ſi juris ſolennitas non ſervatur, nullus eſt contractus in præjudicium minoris. c. Conſtitutus. 8. de in integr. reſtitut.

Minor reſtituitur in eo, quod contraxit, vel omiſit, ſi probat exinde ſe læſum, & fit intra tempora reſtitutionis, petitione reſtitutionis à jure conceſſa. c. Conſtitutus. eod.

Eccleſia jure minoris gaudet, in reſtitutionibus. c. 1. & c. auditis. eod.

Minori ut ſerviat major, nulla juſtitia. c. Eſt ordo. 33. q. 5.

Minores debent exemplum capere à majoribus. c. cùm ex eo. 14. de pœnit. & remiſſ.

Minor pars tenetur facere, quod major facit. c. Ex parte. 18. de Cenſib.

Cui plus, vel majus conceditur, etiam minus conceditur. c. 2. de torneam. c. Paſtoralis. 19. de privileg.

Fratres minores S. Franciſci.

Conſtitutio ampliſſima cunctas declarans hæſitationes, quæ circa S. Franciſci regulam contingere poſſunt, cum magno encomio S. Fundatoris, & per Eum fundatæ religionis. c. Exiit. de V. S. in 6. Præſertim an Fratres minores, quos Cordigeros vocant, illius regulæ profeſſores, ſint ad omnia Evangelii conſilia obligati. Et utrùm aliquid proprium habere, & pecuniam recipere, & legata ſibi relicta agnoſcere valeant: & multæ aliæ ambiguitates hîc luculentiſſimè reſolvuntur.

Prædicatores & minores in locis ſuis liberè ſepeliunt illos, qui apud eos ſepulturam liberè elegerint. De funeralibus tamen quibuscunque obvenientibus & relictis, etiam de quibus aliàs non debetur canonica, quartam, & non ultra, ſolvent Eccleſiæ Parochiali. Clem. 2. de ſepult.

Sub Excommunicatione prohibetur illis, nè tempore interdicti, in ſuis Eccleſiis ad Divina audienda, Fratres & Sorores tertii Ordinis admittant, nec privilegia juvant. Clem. 3. de ſent. Excomm.

Declaratur in aliquibus caput: Exiit. de V. S. in 6. præſertim an Fratres minores teneantur ad obſervationem omnium eorum, quæ in regula ſub verbis imperativi modi ponuntur, & ad omnia Evangelica conſilia. Multa etiam inſeruntur, ad quæ Fratres obligantur. Deniquè 9. Exceſſibus prolixè diſcuſſis, de electione Miniſtri generalis ipſorum luculentiſſimè tractatur. Clem. 1. de V. S.

Per ipſam regulam ſunt ſubjecti ſedi Apoſtolicæ. tit. Clem.

Declaratur etiam ibidem, quòd ubicunque ponitur in regula ly: teneantur, obtineat vim præcepti, & ut tale obſervari debeat à Fratribus. cit. Clem.

Poſſunt recipere à receptis in ordinem aliquid liberaliter datum; ſed ad illud ſibi dandum non debent inducere. cit. Clem.

Non tenentur ad alia jejunia, præterquam ad jejunia ab Eccleſia inſtituta. ibid.

Explicatur, qualis vilitas debeat eſſe, quæ ex regula in veſtibus requiritur, & reprehenduntur Fratres, qui pro arbitrio variæ formæ veſtitum portabant. De cellariis & granariis item agitur, an habenda ſint. Adhortatio Fratrum ad obedientiam caſtitati & paupertati præferenda. Extrav. 1. Joan. XXII. de V. S.

Gloſſantes conſtitutionem: Exiit de V. S. in 6. de Franciſcanis, excommunicationem incurrunt; quam tamen usque ad beneplacitum ſedis Apoſtolicæ ſuſpendit; per ſuſpenſionem autem iſtam non intendit Papa tribuere licentiam contra Fratres minores obloquendi. Extrav. 2. Joan. XXII. de V. S.

Dominium rerum, quas Fratres accipiunt à Romana Eccleſia hactenus retentum, refutatur; & probatur, eos non poſſe in re aliqua habere ſimplicem uſum facti. Et ſtatuitur, ut hoc dominium non ſit amplius apud Romanam Eccleſiam. Probatur item, uſum ſimplicem non poſſe conſtitui in rebus uſu conſumptibilibus. Extrav. 3. Joan. XII. de V. S.

Reprobatur opinio eorum, qui præſumunt impugnare conſtitutionem Joan. XXII. *ad Conditorem Canonum*: ubi de Fratribus minoribus multa concluduntur. Extrav. 5. Joan. XXII. eod.

Fratres minores poſſunt ubique ſinè licentia Prælati cum viatorio altari celebrare. c. in his. 30. de privil. poſſunt ubique prædicare. Clem. dudum. 2. de ſepult. Extrav. comm. un. de Judic. Extrav. comm. 2. de ſepult. Extrav. comm. 1. de privil. c. quia ex eo. 3. de pact. in 6. Clem. 1. ead. Extrav. Joan. XXII. de V. S. Extrav. Ejusd. c. quia nonnunquam 2. eod. ad Conditorem. 3. & ult. Ejusd. eod.

Mino-

Minorennis vid. ſuprà Minor.

Miraculum.

Miraculum eſt opus arduum & inſolitum ſuper ſpem & facultatem conſiſtens admirantis, c. revera. 69. in med. Diſt. 2. de Conſecr.

Miracula facere, eſt ſpeciale donum Spiritûs Sancti. c. quærendum. 6. Diſt. 2. de pœnit.

Miracula divina ſunt admiranda, non in exemplum humanæ actionis trahenda. c. nos ſi. §. his ità. 2. q. 7.

Miracula ſunt per teſtes examinanda, c. Venerabili, 52. de teſtib.

Miraculis probet quis ſe eſſe miſſum, c. cùm ex injuncto. 12. de Hæret.

Miracula faciens non colatur tanquam ſanctus, niſi Romanæ Eccleſiæ authoritate. c. 1. de reliq.

Magi & Dæmones miracula non faciunt; ſed mira; quia non ſunt ſupra naturam; ſed ſunt inſolita hominibus. c. ſciendum. 26. q. 4.

Miſerabilis.

Miſerabiles perſonæ debent ab Eccleſia defendi, c. licet. 4. de Cenſib.

Miſerabilis perſona poteſt laicum interdicto: *unde vi*, coram Judice Eccleſiaſtico convenire, etſi res ſubtracta dicatur feudalis. c. Ex parte. 15. de for. compet.

Miſericordia.

Miſericordia eſt plenitudo & perfecta forma virtutum. c. in ſingulis. 19. Diſt. 86.

Miſericordia erga proximum duplex eſt: corporalis & ſpiritualis. c. tria. 12. Diſt. 45.

Miſericordia ſpiritualis triplex eſt, videlicet: offenſas vel injurias dimittere: cit. c. tria. c. conſiderandum. 53. Diſt. 50. Delinquentes corrigere. cit. c. tria. Bona docere, & juſtè conſulere. c. Diſciplina. 9. Diſt. 45.

Miſericordia ſpiritualis æquè vinum auſteritatis requirit, quàm oleum pietatis. cit. c. diſciplina.

Non eſt miſericordia uni parcere, & omnes in diſcrimen adducere. c. ſed illud. Diſt. 45. ſed eſt crudelitas. c. ipſa pietas. 23. q. 4.

Potior eſt miſericordia omnibus holocautomatibus & ſacrificiis. c. ponderet. 14. in fin. Diſt. 50.

Sententia, quæ miſericordiam vetat, non eſt tenenda; ſed nec audienda. cit. c.

Miſericordia capto hoſti debetur, niſi timeatur major turbatio, c. noli. 23. q. 1.

Juſta & Injuſta miſericordia. c. Eſt. 33. 23. q. 4.

Miſericordiæ menſura ſervetur, ut non unusquisque ſibi totum eripiat; ſed quod habet, cum paupere partiatur. c. in ſingulis. 19. Diſt. 86.

Qui viſcera miſericordiæ non eſt indutus, quamvis ſpiritualis ſit, non adimplet legem Chriſti. c. qui clementiam. 22. ead.

Quisquis paſcendo hominem ſervare poteras, ſi non paviſti, occidiſti. c. paſce. 21. ead.

Miſericorditer agendum eſt cum peccatore. c. ſignificavit. 3. de pœnit. & remiſſ.

Miſericors non eſt, qui parcit vitiis nutriendis, nè conturbet delinquentes. c. qui vitiis. 23. q. 5.

Homini eſt miſerendum, peccatori iraſcendum. c. duo. 35. 23. q. 4.

Nulli homini claudenda miſericordia eſt, nulli peccatori impunitas relaxanda. cit. c.

Pauperi non debemus miſereri in mala cauſa. c. nè amiſſo. 23. q. 4.

Miſericordiam in cauſis prætendere, melius eſt, quàm inclementiam, c. non ſatis. 14. Diſt. 86. c. alligant. 26. q. 7.

Melius eſt propter miſericordiam rationem reddere, quàm propter crudelitatem. cit. c. alligant.

Melius eſt in miſericordiam, quàm in ſeveritatem declinare. c. Ex tuarum. §. ſed quoniam. de ſortileg.

Ubi Pater familias largus eſt, Diſpenſator non debet eſſe tenax. cit. c. alligant.

Peccanti peccata dimittere, miſericordiæ opus eſt. c. quem. 88. Diſt. 1. de pœnit.

Qui neceſſitatem patientibus, miſericordiam non impendit, Chriſtum negat, qui eſt miſericordia & veritas. c. omnis. 36. 7. q. 1.

Benignus Deus miſericordiam cum ſeveritate miſcet. c. vide. 69. Diſt. 1. de pœnit.

Medicina miſericordiæ, tollit peccata magna. c. medicina. 76. ead.

Per opera miſericordiæ non emimus DEum; ſed ipſi nos redimimus. cit. c.

Miſſa.

Jacobus Frater Domini ſecundùm carnem, cui primùm credita eſt Hieroſolymitana Eccleſia, & Baſilius Cæſarienſis Epiſcopus, cujus claritas per totum orbem circumfulſit, in ſcriptis tradiderunt Miſſæ celebrationem. c. Jacobus. 47. Diſt. 1. de Conſecr.

Cauſa & uſus Miſſæ eſt: quia Creatura non habet, quid pro meritis rependat Creatori, c. cùm creatura. 11. de Celebr. Miſſar.

Non niſi in locis ab Epiſcopo conſecratis, Miſſæ celebrentur. c. Miſſarum. 12. Diſt. 1. de Conſecr. c. hic. 14. c. nullus. 15. ead.

In privatis oratoriis licet orare; ſed non Miſſas celebrare. c. unicuique. 33. ead.

In idonee poſitis, ſi Eccleſia defuerit, ſub dio, ſeu in tentoriis, modò neceſſaria adſint; poſſunt Miſſæ celebrari. c. concedimus. 30. ead.

Qui privilegium habent, ut ubiq; poſſint cum altari portatili celebrare, poſſunt hoc ſinè licentia Prælatorum. c. in his. 30. de privileg.

Miſſam Presbyteri concubinam habentis, nullus audiat. c. nullus. 5. c. Præter. 6. Diſt. 32.

Miſſam celebrans habeat ſibi Sacerdotem vicinum, qui deficiente illo, reliquum Miſſæ ſuppleat. c. illud. 15. c. nihil. 16. 7. q. 1.

Sæpe morbo laborans caduco, à Miſſa abſtineat; ſed tamen recuperatâ valetudine admittatur ad celebrandum. c. 1. 7. q. 2.

Niſi duobus præſentibus Miſſam celebrare non præſumat. c. hoc. 61. Diſt. 1. de Conſecr.

Parochus non debet apud ſuam Miſſam, diebus Dominicis ac Feſtis, admittere alienum Parochianum, ſi is ex contemptu proprii Parochi adveniat. c. ut Dominicis. de Paroch.

Epiſcopo jubenti celebrari Miſſam pro hæretico, non eſt obediendum. c, ſi quis. 91. 11, q. 3.

Miſſa à jejuno tantùm celebretur. c. Sacramenta. 49. Diſt. 1. de Conſecr.

Quoties Sacerdos Miſſam facit, toties ipſe communicet, c. relatum. 11. Diſt. 2. de Conſecr.

Eccleſiaſticis liminibus careat miniſter, qui poſt conſecrationem communicare contemnit. c. peractâ. 10. ead.

Sacerdos celebrans, Corpus Chriſti, ſinè Ejus Sanguine accipere non debet, c. comperimus. 12. ead.

Presbyter ebrioſus celebrans, non præmiſſa digeſtione, Eccleſiâ privari debet, c. ſi conſtiterit. 12. de accuſat.

Omnis peccator Miſſam cantare poteſt, præter Simoniacum. c. Tanta, de Simon.

Diaconus Miſſam celebrans, ad Sacerdotium non promoveatur. & à Diaconatu ſuſpendatur ad tempus: at in beneficio poterit ad tempus diſpenſari. c. ult. de Cler. non ordin.

Celebrans in Eccleſia polluta, aut coram excommunicatis majori excommunicatione, irregularis non fit. c. is, qui. de ſent. Excomm. in 6.

Celebrans ſcienter in loco interdicto, in caſibus non permiſſis, irregularis & ineligibilis eſt. cit. c.

Sinè Miſſa Epiſcopum non decet tranſigere ullum diem. c. ult. de privileg. in 6.

Epiſcopus Miſſarum ſolennia celebrans, habeat teſtes, & quidem plures, quàm Presbyteri: & in diebus ſolennioribus habeat ſeptem, vel quinque, vel tres Diaconos & Subdiaconos & reliquos Miniſtros, c. Epiſcopus. 59. Diſt. 1. de Conſecr. Et omnes Miniſtri Epiſcopi, peractâ conſecratione communicent. cit. c.

Ad Miſſarum ſolennia ſemper aliquid eſt offerendum. c. omnis. 69. ead.

Reprehenduntur Prælati, & alii, qui vix quater in anno celebrant Miſſam, imò & intereſſe negligunt, c. dolentes. de Celebr. Miſſar.

Graviùs peccat, qui miſſam celebrans ſimulat ſe conſecrare, & non conſecrat, quàm qui in mortali conſecrat. c. de homine. eod.

Non modica res eſt, unam Miſſam dicere, & valde felix eſt, qui unam celebrare poteſt. c. ſufficit. 53. Diſt. 1. de Conſecr.

Una tantùm Miſſa ab uno Sacerdote, in die, celebretur. cit. c. Quidam tamen pro defunctis unam faciunt, & alteram de die, ſi neceſſe fuerit. ibid. Qui verò pro pecuniis, aut adulationibus ſæcularium, una die præſumunt plures facere Miſſas, non evadent damnationem. ibid.

Semel in die ſufficit celebrare, excepto die Nativitatis, & causâ neceſſitatis. c. conſuluiſti. de celebr. Miſſ.

Prima quoque diei parte Miſſæ celebrari poſſunt. c. neceſſe, 51, Diſt. 1, de Conſecr.

In jejuniis, etiam 4. temporum, circa veſpertinas horas; in Sabbato verò ſancto circa noctis initium Miſſarum ſolennia ſunt celebranda. c. ſolent. 50. §. In jejuniis, Diſt. 1. de Conſecr.

Miſſæ peculiares non ſunt in publico celebrandæ, ità ut ideo à publica miſſa, horâ tertiâ canonicè fieri ſolita, populus abſtrahatur. c. Et hoc. 52. ead.

In nocte Nativitatis celebrentur Miſſæ; aliis verò diebus ante horam diei tertiam non celebrentur. c. nocte. 48. ead.

Dum pro cunctis animabus Miſſa dicitur, nihil minus, quàm ſi pro uno quolibet eorum diceretur, accipitur. c. non. 24. *Diſt.* 5. de Conſecr.

Quando celebratur Miſſa, Laici Presbyterium ingredi non præſumant. c. Sacerdotum. 30. Diſt. 2. de Conſecr.

Cum baculo, aut capite velato, non celebretur. c. nullus. 57. Diſt. 1. de Conſecr. niſi juſſio aliqua intervenerit.

In ligneo calice vel patena non celebretur. c. vaſa. ead.

Calix & patena debent eſſe ſaltèm ex argento, vel ſaltèm ex ſtanno, ſi pauper ſit Eccleſia; non autem ex ære, vel oricalco, quia ob vini virtutem æruginem parit, quæ vomitum provocat. Nullus autem ligneo vel vitreo utatur. c. ut calix. 45. ead.

Corporale ſit lineum, non ſericum, c. Conſulto. 46. ead.

Panis & vinum aquâ mixtum debet in Miſſa offerri. c. 1. Diſt. 2. de Conſecrat. c. ſic. 2. c. Scriptura. 3. ead. Et nihil aliud. c. non oportet. 4. c. in Sacramento. 5. ead. Nec uvæ adjungantur Sacrificio. c. didicimus. 6. ead.

Varii errores Schismaticæ ambitionis in ſacrificio Miſſæ commiſſi referuntur. c. cùm omne. 7. ead. Contra quos decernitur, ut nihil in Divinis Sacrificiis offeratur, niſi, juxta antiquorum conciliorum ſententiam, Panis & vinum aquâ mixtum. cit. c. in fin.

Vinum aquâ miſcetur, ad ſignificandum, quòd populus per aquam ſignificatus, Chriſto adunatur, & credentium plebs Ei, in quem credit, copulatur & jungitur. Unde ſi vinum tantùm quis offerat, Sanguis Chriſti eſſe incipit ſinè nobis. Si verò aqua ſit ſola, plebs incipit eſſe ſinè Chriſto. cit. c.

Aqua mixta vino, cum eo tranſubſtantiatur in ſanguinem. c. cùm Marthæ. 6. de Celebr. Miſſar. Etſi aliqui opinentur, aquam non verti in ſanguinem, cùm non inconveniens ſit credere, aquam in Corpore Chriſti eſſe. ſiquidem legatur de ipſius latere proceſſiſſe. ibid.

Illud autem nefarium eſt opinari, aquam in phlegma converti; non enim phlegma, ſed aqua de latere fluxit: duo namq; fluxerunt Sacramenta: Redemptionis & Regenerationis: Regeneratio autem non phlegmate, ſed aqua fit: niſi quis renatus fuerit in aqua & Spiritu Sancto &c. ipſe proteſtatur Dominus. cit. c. §. Illud autem.

In Miſſa debet plus vini, quàm aquæ poni. c. perniciosus. 13. eod.

Ab

Ab officio & beneficio deponitur Presbyter, qui ſine aqua & igne, vel in pane fermentato, vel in vaſe ligneo ſacrificat. c. ult. eod.

In Miſſa ſemper debet ablutio ſumi, niſi eodem die aliam Miſſam celebrare debuerit. c. Ex parte, c. Conſuluiſti. eod.

Ex hoc, quod in Conſecratione Calicis dicitur: *Myſterium fidei*, Non ſequitur, quòd Chriſtus non ſit verè præſens; ſed tantùm per ſpeciem & ſignum. Dicitur enim ideò Myſterium fidei: quia aliud ibi creditur, quàm cernatur, & aliud cernitur, quàm credatur. c. Cùm Marthæ. eod.

Pœnitentia illius, cujus negligentiâ de Chriſti ſanguine aliquid ſtillat, nempe ſi in terram, 40. diebus pœnitentiam agat: ſi ſuper linteum altaris, vel alterum, ſtilla pervenerit, 4. diebus: ſi ad tertium, 9. diebus: ſi ad quartum, 20. diebus; & linteamina, quæ tetigerit ſtilla, tribus vicibus Miniſter abluat, calice ſuppoſito, & aqua ablutionis juxta altare recondatur. Si verò in terram, aut tabulam ſtillavit, linguâ lambatur & terra aut tabula radatur. c. ſi per. 27. Diſt. 2. de Conſecr.

Poſt Conſecrationem non ſubſtantia, ſed ſpecies remanent. c. ſpecies. 34. ead.

Dum frangitur Hoſtia, paſſio Chriſti in memoriam redit. c. Cùm. 37. ead.

Præfationes 9. diverſæ, diverſis ſolennitatibus dicendæ ſunt. c. invenimus. 71. Diſt. 1. de Conſecr.

In omnibus Miſſarum ſolennis, oratio fiat pro defunctis. c. viſum. 72. ead.

Communione priventur, qui uſque ad finem Miſſam non audiunt. c. omnes. 62. c. Sacerdote. 63. ead. Ante benedictionem Sacerdotis nemo abeat. c. Miſſas. 64. c. cùm. 65. ead.

Evangelium ſtando, non ſedendo audire debemus. c. Apoſtolica. 68. ead.

Surſum Corda dicitur in præfatione, ut Fratrum mentes parentur: & reſpondetur: Habemus ad Dominum, ut & Sacerdos meminerit, nihil ſe aliud, quàm Dominum cogitare debere. c. quando. 70. ead.

In Cœna Domini cantetur Gloria in Miſſa. c. porrò. 56. ead.

In die Cœnæ Domini, Epiſcopus tantùm in ſua Eccleſia debet Miſſam celebrare & Chriſma conficere. c. Te referente. de Celebr. Miſſar.

Diebus profeſtis, in quibus Miſſa in honorem Spiritûs Sancti, B.mæ Virginis, & Sanctæ Crucis celebratur, nec Gloria, nec Credo dicitur. c. Conſilium. eod.

In Eccleſiis Collegiatis, debent celebrari duæ Miſſæ collegialiter, una pro defunctis, altera ſecundùm exigentiam diei. c. cum creatura. eod.

Propter Miſſam ſpecialem, quàm ſibi quis ex ſua devotione fieri curat, Miſſa de feria dimittenda non eſt. c. quidam. eod.

Parœciani debent Miſſam in Eccleſia Parœciali audire. Extrav. comm. ult. de Treuga & Pace.

Propter turbationes Eccleſiæ ab hæreticis præſertim cauſatas, debent certæ preces hic expreſſe, in Miſſarum celebratione dici, & pro devotione augenda, ad hoc 20. dies Indulgentiarum cunctis hoc facientibus clargitur Papa. Extrav. un. comm. de Celebr. Miſſ.

Vaſa Sacra & veſtes &c. pro Sacrificio Miſſæ, debent eſſe mundæ, & mundè cuſtodiri. c. reliqui. de Cuſtod. Euch.

Epiſcopus dum Miſſa conſecrationis ſuæ celebratur, ordines conferre ſub ea non debet; hoc enim ſolus Pontifex (qui ante Hymnum Angelicum conſecratur; cæteri verò inter epiſtolam & Evangelium) præſtare poteſt. Nec Archiepiſcopus ante receptum pallium. c. Quod ſicut. 28. §. Super eo. de Elect.

Mitigare. Mitiùs.

Mitiùs agendum cum ſponte confeſſis, quàm cum convictis. c. ult. de furt.

Mitior pœna imponitur laicis, quàm clericis. c. quæſitum. 7. de pœnit. & remiſs.

Mitiùs cum Principibus & Regibus agitur, quàm cum aliis. c. non eſt. 11. de Sponſalib.

Mitiùs cum illis agendum, qui non voluntate; ſed eventu peccant. c. ult. de his, qui fil. occid.

Mitiùs agitur cum aliquo, favore Religionis. c. Ex literarum. 2. de Apoſtat.

Mitiùs agit Canon, quàm Lex. c. pervenit. 2. de adulter.

Mitiùs agit cum ignorante jus poſitivum, quàm naturale. c. cùm illorum. 32. de ſent. Excomm.

Mittere ac mitti in poſſeſſionem.

Mittitur in poſſeſſionem veram Actor, reo contumaciter abſente, lite conteſtatâ. c. prout. 4. de dolo & contum.

Mittitur in poſſeſſionem Actor, cauſâ rei ſervandæ, reo nec per ſe, nec per alium comparente. c. ult. de eo, qui mitt. in poſſ. Donec adverſus ſe offerat ſtare juri, & reddere expenſas. c. 1. eod.

Miſſus in poſſeſſionem causâ rei ſervandæ, ſecundùm Canones verus eſt poſſeſſor. c. quoniam. 5. ut lit. non conteſt.

Mitti debet actor in poſſeſſionem rei petitæ, ante litem conteſtatam, propter contumaciam rei: & Judex inductum in poſſeſſionem defendere debet. c. querelam. 15. de Simon. c. Tuæ. 3. ut lit. non conteſt.

Mittitur in poſſeſſionem Actor pro modo debiti declarari, mobilibus non exiſtentibus; ſi reus contumax convenitur actione perſonali. c. quoniam. 5. §. In aliis. eod. Secùs ſi actione agitur reali; quia tum ſi reus lite non conteſtatâ eſt contumax, actor mittitur in poſſeſſionem rei petitæ, cuſtodiæ causâ. cit. c.

Miſſus in poſſeſſionem cuſtodiæ causâ, ſi fructus diſſipat, diſſipati revocantur, & cum aliis ſequeſtrantur. c. penult. de ſequeſtr.

Miſſio in poſſeſſionem fit contra abſentem, qui non dimiſit Procuratorem, facta citatione domi, nullo defendente. c. ult. de eo, qui mitt. in poſſ.

Miſſio.

Miſſionem paſſus, repetens poſſeſſionem, reſtituitur in priſtinum ſtatum, ſi allegat ſe contumacem non fuiſſe, præſtitâ cautione, & dilatâ condemnatione Expenſarum; quam evitat, ſi poſtea conſtiterit, cum non fuiſſe contumacem. c. penult. eod.

Miſſionem paſſus, licèt habuerit voluntatem intra annum cautionem præſtandi; ſi tamen eam non deduxerit ad effectum, poſt annum non recuperat ipſam; tantum de proprietate auditur. c. 1. eod.

Miſſionem paſſo non currit annale tempus, ſi infra illud cautionem Judicibus, vel alteri eorum, aliis abſentibus obtulit: licèt per eos, vel eum recepta non fuerit. c. Cùm ſicut, 2. eod.

Mixtio.

Mixta cauſa magis ſequitur naturam ſpiritualis, quàm civilis, c. quanto. 3. de Judic.

Moderatio.

Verbum moderationis, diminutionem continet, non augmentum. c. Transmiſſæ. 33. de V. S.

Modicum.

Modica non præſumuntur aliquem immutare, c. Etſi. 18. de Simon.

Beneficii etiam modici taciturnitas vitiat diſpenſationem ſuper pluralitate Beneficiorum, c. non poteſt, 21. c, ſi motu. 23, de Præbend. in 6.

Modica ſuſpicio non vitiat reſcriptum, c. ult. de crim. fals.

Circa modica non præſumitur dolus committi, c. penult. eod.

Modica ſuſpicio non debet animum ſapientis immutare, c. ult. eod.

Mo*dus.*

Modus pro conditione ſervatur, c. Raynaldus. 18. de Teſtam.

M*œchari.*

Mœchia duplex: Spiritualis & carnalis, c. non ſolùm, 28. q. 1.

Mœchia ſpiritualis eſt idola facere, vel idolis ſacrificare, cit. c.

Mœchatio eſt omnis illicitus concubitus, atque illorum membrorum illegitimus uſus. c. Meretrices. in fin. 32. q. 4.

Mœchia ſtrictè ſumpta, non niſi pro adulterio ponitur. cit. c.

Vir, qui dimittit Uxorem ob fornicationem, & aliam ducit, mœchatur. c. gaudemus. 8. de divort. c, quemadmodum. 32. q. 7. Et Mœchus eſt, qui dimiſſam ducit. c, dixit, 32. q. 1, cit. c. gaudemus 8. in fin. de divort. c, Dominus, 32. q. 7.

Mo*lendinum.*

Decimæ de Molendino ad ventum, ſolvendæ ſunt. c. Ex tranſmiſſa. de Decim.

Mo*nachus.*

Monachus græcè, latinè ſingularis dicitur, c. 1. 16. q. 1.

Monachus à μόνος ſeu unus & ἄχος ſeu triſtis venit. Sedeat ergò ſolitarius triſtis, & officio vacet. c. placuit. 8. ead.

Monachus è monaſterio non exeat. cit. c. ead. non vagetur, c. quidam, ead. & vagantes cogantur redire, c. 18. ead. Sicut piſcis ſinè aqua caret vita, ità ſinè Monaſterio Monachus. cit. c, placuit. debet eſſe expers ſecularium officiorum, c. ſunt nonnulli. §. neque enim, ead.

Monachus ſæcularia negotia non tractet. cit. c.

Monachos & Monacha ſemper & ubique debent ferre veſtes ſuæ profeſſionis. c. Sanctimonialis, 24. Diſt. 23, c. vidua. 20. q. 1.

Monachum non facit habitus, ſed profeſſio. c. porrectum. de Regularib.

Monachorum alia, & alia Clericorum cauſa eſt. c, nunquam. 33. in fin. Diſt. 5. de Conſecr. c, alia. 16. q. 1. Monachus paſcitur, Clericus paſcit. cit. c.

Monachus non docentis, ſed plangentis habet officium, c. Monachus. ead.

Monachorum vita ſubjectionis habet verbum & Diſciplinatûs, non docendi, vel præſidendi, vel paſcendi alios. c. hoc. 7. q. 1.

Monachus ad officium Eccleſiaſticum è Monaſterio non producatur, niſi quem Abbas propria voluntate obtulerit Epiſcopo. c, 1. cum ſeq, Diſt. 58.

Monachi Eccleſiaſticis obſequiis deſervire, & in monaſtica regula ordinatè perſiſtere non poſſunt. c. 1. cum ſeqq. 2. 16, q. 1. Hinc patet, quòd Monachi Parochianis Eccleſiis præfici non poſſint. c. De. 3. §. ſi ergo.

Verùm juxta antiquos Canones ad Eccleſiarum Parœcialium regimen aſſumi poſſunt, c. quod, de ſtatu Monach.

Monachis ſinè Conſilio Presbyterorum, ſeu Seniorum, nihil agere licet. c. Eccleſia, 7. 16. q. 1.

Monachi ſinè Epiſcoporum conſenſu, epiſcopalia jura & officia ſibi non vendicent, c. pervenit, 9. cum ſeqq. 2. ead.

Monachus non audeat prædicare. c. adjicimus, 19. ead.

Docti ac probi Monachi, Clericorum officia celebrare poſſunt. c. doctos. 21. c, Ex authoritate. ead. Et beneficiis Eccleſiaſticis perfrui. c. moderamine. 23. c, ſi Monachus. 22, ead.

Advocatus eſſe non debet. c. De præſentium. 20. ead, Niſi in cauſa Monaſterii, de Abbatis ſui licentia. c. Monachi à Monaſterio. ead. c. adjicimus. in fin. c. de præſentium. c. ſunt nonnulli. ead.

Teſtamentum facere non poteſt. c, quia. & ſeq. 19. q. 3.

Poteſt Teſtimonium perhibere in cauſa Monaſterii. c. Tertio. 5. de probat.

Monachus non poteſt fidejubere, nec mutuum accipere ſinè licentia Abbatis, & Conventûs, c. penult. de fidejuſſ.

Absque conſenſu Abbatis vovere non poteſt; c. Monacho. 20. q. 4.

Monachi

Monachi pro debito Monaſterii jurant, ſtare in obſtagio, ſeu Obſides. c. Ex reſcripto de jurejur.

Monachi nec baptizare debent, nec fieri Compatres. c. pervenit. 18. q. 2. c. non licet. 103. & ſeq. Diſt. 4. de Conſecr.

Monachi curam populi habere non debent. c. 1. de Capell. Monachi. Sed hodie ex cauſa habere poſſunt. c. quod DEi. 5. & gl. de ſtatu Monach.

In Eccleſiis, ubi Monachi habitant, populus non per Monachum regatur, ſed per Capellanum ab Epiſcopo per præſentationem Monachorum inſtitutum, cui ille in omnibus ſubſit. c. 1. de Capell. Monach.

Servus non recipiatur in Monaſterium, ut fiat Monachus, ſinè licentia Domini, c. qui. 12. 16. q. 1.

Monachus non fit quis, niſi legitimâ ætate, & ſpontanea voluntate, c. 1. de Regularib.

Monachi creantur, non eliguntur. c. ult. eod. in 6.

Gregorius prohibuit milites fieri Monachos, ſinè ſuo conſenſu. c. Monaſteriis. 19. q. 3. Sed hoc fecit propter Mauritium Imperatorem, cujus legem, nè Milites fierent Monachi valde reprehendit Gregorius. cit. c. §. hoc præcepit.

In Monachum nemo debet tonſurari ante bienoium probationis. c. Monaſteriis. ead.

Monachum aut paterna devotio, aut propria profeſſio facit. c. Monachum. 20. q. 1. Non licebit ergo liberis diſcedere à propoſito, quod paterna devotione à puerilibus annis ſuſceperunt. c. infans. §. Ex his. ead.

Non major Monachorum numerus ſuſcipiatur, quàm ali poſſit de bonis Monaſterii, c. 1. de Inſtitut.

Monachi non pretio ſuſcipiantur in Monaſterio, nec peculium permittantur habere. c. Monachi, de ſtat. Monach.

Si pro Monachatu aliquid detur, receptus à Sacris ordinibus prohibetur. cit. c.

Monacho reſtituitur pecunia, quam dedit Monaſterio pro ſua receptione. c. veniens. 19. de Simon.

Monachus pro ſua receptione nihil det. c. Monachi. 2. de ſtat. Monach. Dans & recipiens deponantur. cit. c.

Monachus fieri compulſus, ſive à Parentibus, ſive ab aliis, non tenetur, niſi priùs conſentiat. c. præſens. 20. q. 3.

Monachus poteſt ad arctiorem vitam, petitâ licentiâ, tranſire. c. 1. c. Monachum. 20. q. 4.

Non poteſt idem eſſe Monachus in diverſis Monaſteriis. c. ult. de Relig. domib.

Monachus ad aliud Monaſterium temerè tranſire, vel peculium habere non poteſt. c. Joannes. de Regularib.

Monachus poteſt mutare habitationem ad tempus ex juſta cauſa. c. penult. de vit. & honeſt. Cler.

In Prioratibus Monachorum, non debent eſſe ſinguli Monachi; ſed in ſingulis Prioratibus debent plures inſtitui, etiamſi habeant ſuper hoc, Reſcriptum Apoſtolicum, niſi in illo fiat mentio de Concil. Lateran. c. Ex parte. de Capell. Monach. Et Monachi in Prioratibus remanentes ſolitarii, revocari per Abbatem debent ad Clauſtrum, vel eis Socios adjungant. c. ad Audientiam. eod.

Monachus non poteſt in Abbatem eligi, niſi expreſſè ſit profeſſus; ad dignitatem autem Epiſcopalem, & in ſæculari, & in regulari Eccleſia eligi poteſt, ſicut & Novitius. c. nullus. 28. de Elect. in 6.

Monachus bonorum operum, in Clericum vel Epiſcopum promoveri poteſt, c. ſic vive. cum ſeqq. 7. cc. 16. q. 1. Non tamen ſinè Abbatis licentia, honores recipere poteſt. c. quàm ſit. §. nullus. 18. q. 2. c. Monachi. & 2. ſeqq. 16. q. 1.

Epiſcopus factus, abſolvitur à jugo profeſſionis. c. un. 18. q. 1. Et ſuccedit in bonis Paternis; ſed quidquid antè acquiſierat; Monaſterio relinquit: quod autem poſt conſecrationem, relinquit Eccleſiæ. cit. c.

Monachi quamvis recipiendo ordinem, recipiant Officii poteſtatem, non tamen executionem, niſi occaſione populi, de licentia Epiſcopi. c. Monachi, c. ſic vive. & 2. ſeqq. 16. q. 1.

Inſtitui in Eccleſiis Monachorum ad curam populi, per Epiſcopum, ad eorum præſentationem: per eundem, ſi cauſa ſubſit, non per Monachos ſunt deſtituendi. c. un. de Capell. Monach. in 6.

Providet Papa per ſuam Conſtitutionem Monachis, circa veſtitum, cibum, potum, equitaturas, lectiſternia, capucia, calceamenta, zonas, cultellos, calcaria, ſellas, fræna; Confeſſionem, Communionem, inſtructionem Novitiorum, venationes, aucupia, Monachorum ſolitudines, Prioratuum, Sacerdotum profeſſionem, habitationem, ordinationem, doctrinam. Item contra profeſſos euntes ad curias Principum, vel aliàs vagantes, vel intra Monaſterium arma tenentes. Punit tranſgreſſores: confirmat aliquas decretales circa Monachos. Clem. de Stat. Monach.

Monacho non creditur officium aliquod ad tempus vitæ. c. Cùm ad Monaſterium. de Stat. Monach. Nec debet Eccleſiam ad firmum tenere. c. ſecundum. 6. Nè Cler. vel Monach. Nec nomine proprio conductas poſſeſſiones habere. cit. c.

Monachi decimas & Eccleſias à Laicis non accipiant, ſinè conſenſu Epiſcopi. c. decimas. 59. 16. q. 7.

Nullus Monachus præſumat cellulam ſibi extra Monaſterium conſtruere, ſinè Abbatis & Epiſcopi licentia. c. nullus. 14. 18. q. 2.

Monacho orarium in Monaſterio vel zonas habere non liceat, c. Monacho. 32. 27. q. 1.

Monacho proprietario auferatur, quod habet, ab Abbate. c. Abbates. 16 18. q. 2.

Monachi habentes proprium, in ſterquilinio ſepeliri debent. c. Cùm ad Monaſterium. 6. de ſtat. Monach.

Monachus habens peculium ſinè licentia Abbatis, ab Altaris communione removetur: & ſic mortuus, & ſepultura, & fratrum communione privetur. c. Monachi. eod. Exhumetur, niſi in agone pecuniam reſignârit. c. ſuper. 4. eod.

Si pecunia confertur, prætendendo aliquod officium in Monaſterio, dans, & recipiens deponitur. cit. c. Monachi.

Monachi non debent lineis camiſiis uti. c. cùm ad. eod.

Monachorum nullus proprium quid habeat ſub pœna: & ſi quid obiatum fuerit, non accipiat; ſed Abbati, vel Priori, vel Cellario aſſignet: ſilentium ſervetur, & ciborum moderatio; Abbas & Prior officio ſuo incumbant. cit. c.

Abdicatio proprietatis adeò eſt annexa regulæ Monachali, ut contra eam nec Papa poſſit licentiam indulgere. cit. c.

Monachus cauſâ lucri negotiari non debet. c. ſecundum. 6. Nè Cler. vel Mon.

Chirurgiam non exerceat, c. tua. 19. de homicid. c. penuit. Nè Cler. vel Mon.

Nunquam debet vacare; ſed ſemper vel orationibus, vel lectionibus, vel Exercitio operis intendere. c. nunquam. 33. Diſt. 5. de Conſecr.

Monachus, qui ſemper, aut crebrò loquitur de nummis, inſtitor potiùs eſt, quàm Monachus. c. ſi. 5. 16. q. 1.

Monachus, qui rixas & contentiones amaverit, vel convicium Fratri intulerit, puniatur. c. ſi quis, 5. Diſt. 90.

Monachus debet Abbati ſuo obedire, & res laboribus ſuis acquiſitas, vel quæcunque, ſinè licentia Abbatis, ſibi non retinere. c. Abbates. 18. q. 2.

Qui ad ſæcularem habitum rediit, diſtrictæ cuſtodiæ tradatur. c. ſi homo. 19. 27. q. 1.

Non valet juramentum Monachi clauſtrum abjurantis, & gravis de hoc ei pœnitentia imponitur. c. ſicut. de jurejur.

Monachi Simoniacè, ipſis ſcientibus, recepti, ad arctiora Monaſteria transferuntur; ſi verò ipſis neſcientibus, coguntur renunciare illi loco, & poſt hoc, vel in eodem loco, vel alio Monaſterio ejusdem Ordinis collocari poterunt. c. de regularibus, de Simon. c. quoniam. 40. eod.

Si per accuſationem conſtat, Monachum fuiſſe Simoniacè receptum, recipiens & receptus deponitur. Si verò per inquiſitionem, receptus in arctum Monaſterium detrudatur; recipienti verò, & majoribus pœna condigna imponatur, & interim ab executione Ordinũ Sacrorum ſuſpenduntur. c. Dilectus. 30. eod.

Monachi ſe mutuò percutientes, abſolvuntur ab Abbate. idem eſt in Canonicis regularibus, Abbatis autem diſcretione deficiente, recurritur ad Epiſcopũ. c. Cùm. 32. de ſent. Excom.

Monachi incorrigibiles è Monaſterio expellantur, & reformetur Monaſterium per fratres alterius Ordinis, ſi per Monachos ejusdem Ordinis reformari non poſſit. c. relatum eſt. Nè Cler. vel Mon.

Monachum fugitivum annuatim Abbas ſollicitè requirat, & cogat, ut ad Monaſterium revertatur. c. ult. de Regularib.

Monachi & Clerici, qui de ſuis civitatibus, ad alienam urbem proficiſcuntur, niſi muniti veniant ſuorum Prælatorum literis, non ſunt Clerici vel Monachi reputandi. Extrav. Comm. 1. de Elect.

Monachos excommunicare poteſt Abbas, vel Prior. c. Cùm in Eccleſiis. 10. de Maj. & Obed.

Monachi debent eſſe ſubjecti Epiſcopis, in quantum per Papam non ſunt exempti. c. pervenit. 16. q. 1. c. Abbas & 4. ſeqq. 18. q. 2. Sed tamen Epiſcopi in nullos Monachos quid juris habent, niſi cauſâ diſciplinæ. c. 1. de ſtat. Monach. Jura epiſcopalia Epiſcopis Monachi perſolvere debent. c. Eleutherius & ſeq. 18. q. 2. Viſitandi ſunt & corrigendi per Epiſcopos. c. viſitandi. & ſeq. ead.

Monachi tenentur ſolvere decimas prædiales de prædiis noviter cultis, de quibus decimæ prius ſolvebantur. c. commiſſum, de Decim.

Monachorum quorumcunq; Eccleſiæ ſubdantur Epiſcoporum regimini. c. ult. 16. q. 2.

Monachi & Monachæ ſpectant ad judicium Epiſcopi. c. de perſona. 11. q. 1.

Monachus ex charitate Epiſcopum accuſare poteſt. c. nullus Monachus. 6. ſed aliud. 2. q. 7.

Monachi poſſunt Abbatem ſuum accuſare, vel denunciare, & expenſas litis neceſſarias de bonis monaſterii habent. c. illa. 3. c. Ex parte. 11. de accuſat. alios non poſſunt. cit. c.

Monachis non licet Abbates pro ſuo arbitrio expellere, vel alios ordinare. c. nullam. 9. 18. q. 2.

Monachorum poteſtati non debet ſubjacere Abbas, quia alioquin nulla ei remaneret authoritas. cit. c.

Quando Monachi correctionis & obſervationis regularis impatientes, in Abbatem conſpirant, & alium ſibi convenientem eligere, Epiſcopus poteſt tunc Abbatem, & alia officia inſtituere. c. Abbas. 8. 6. Eccl. ead.

Monachi vagabundi reducantur etiam auxilio Epiſcopi ad Monaſterium. c. Abbates. 16. ead.

In Prioratibus Conventualibus per electionem inſtituti, non ſunt removendi ſinè cauſa rationabili, quæ eſt, ſi fuerint dilapidatores, incontinentes vixerint, aut aliud egerint, quo mereantur amoveri. c. Monachi. de ſtat. Monach.

Monachum alienum nullus Abbas ſuſcipiat, ſinè illius Abbatis licentia. c. Monachum. 20. q. 4.

Libertati Monachorum providetur. c. quàm ſit. 5. 18. q. 2. item Monaſteriorum. c. 2. ead.

De quotidianis operibus Monachorum; nunquam de manu & oculis recedat liber: dicatur Pſalterium ad verbum: Oratio ſinè intermiſſione. vigil ſenſus ſit, nec vagis cogitationibus patens: Corpus pariter & animus tendatur ad Dominum. Vince patientiâ. Ama ſcientiam ſcripturarum, & carnis vitia non amabis. Nec vacet mens tua variis perturbationibus; quæ ſi pectori inſederint, dominabuntur tui, & te deducent ad delictum maximum. Facito aliquid operis, ut ſemper te diabolus veniat occupatum. c. nunquam. 33. Diſt. 5. de Conſecr.

Carnibus veſci, Monacho non licet. c. carnem. 32. ead.

Monachi non poſſunt aliquid habere, dare, vel accipere, abſque conſenſu Abbatis. c. non dicatis. 12. q. 1.

Parentes non poſſunt ab hæreditate repellere filios factos Monachos, licèt ante ingreſſum, notam ingratitudinis incurrerint. c. ult. 19. q. 3.

Monachi habent à ſede Apoſtolica liberam ſepulturam. Si paciſcuntur de non ſepeliendis aliquibus, vel certis Parœcianis Eccleſiæ alicujus, debent ſervare pactum, per quod cenſentur indulto ſuo derogaſſe. Tales itaque non poterunt ſepelire, etſi apud eos ſepeliri elegerint. c. 1. de pact. in 6.

Monachis

Monachis non licet habitare cum Sanctimonialibus. c. diffinimus, 21. & ſeqq. 2. 18. q. 2. Nec in vicino, ſen iis, quæ duplicia vocant. ibid. nec cubare in monaſterio fœminarum. ibid.

Puellarum Monaſteria, Monachorum, remotè tamen habitantium, præſidio & Miniſterio regantur. c. in decima. 24. 18. q. 2.

Colloquium frequens Monialium cum Monachis interdicendum eſt. cit. c. 24. verb. ſed neque Abbatem. c. diffinimus. §. fin. 18. q. 2.

Monaſteria fœminarum longiùs à virorum Monaſteriis ædificentur. c. Monaſteria. c. in nullo loco. ead.

Moniales non debent cum Canonicis & Monachis convenire. c. perniciosam. §. ſimili modo. ead.

Monachis non licet ſibi fœminas commatrès facere, neque ad fœminas accedere. c. pervenit. 20. eed.

Monachi non oſculentur fœminas. c. Monachi. 104. Diſt. 4. de Conſecr.

Monaſterium.

Monaſteria conſtruenda ſunt in ſolitudine, nè populari acceſſu, devotio religionis impediatur. c. Luminoſo. 18. q. 2.

Quæ ſemel ſunt dedicata Monaſteria, ſemper Monaſteria perſeverent, nec poſſint ultrà ſecularium habitacula fieri. c. quæ. 19. q. 3.

Monaſterium unum poteſt alteri conjungi. c. quia. 2. de Relig. domib.

Monaſterium non comprehenditur appellatione Eccleſiæ. c. quia. 4. de Offic. Ordin. in 6.

Duplicia Monaſteria prohibentur, ſeu, nè duo Monaſteria ſint ſimul, mulierum & virorum, aut nè Monialibus cohabitent Monachi. c. diffinimus. 21. 18. q. 2.

Si Epiſcopus in ſua Parochia velit Monaſterium ædificare, & illud ex reditibus Eccleſiæ dotare, poterit. c. ſi. 73. cum 2. ſeqq. ſed non debet dare oltra quinquageſimam partem rerum Eccleſiæ. c. bonæ. 74. 12. q. 2.

Res Eccleſiæ jure proprietatis licet tradere Monaſteriorum ædificiis. c. ult. ead.

Monaſterii res non poſſunt alienare Abbates ſinè Epiſcopo, nec Epiſcopus per ſe. c. in venditionibus. 17. q. 4. c. quàm ſit. 18. q. 2.

Nulli liceat Monaſterium in jus ſuum convertere, vel commutare. c. nemini. 40. 16. q. 7.

Res Monaſterii ab ejus jure, nullo titulo licet ſegregare. c. queſti. 41. cum ſeq. 17. q. 4.

Nemini licet ædificare Monaſterium ſinè conſcientia Epiſcopi. c. quidam. 10. 18. q. 2. Nec incipere, aut fundare. c. de Monachis. 12. cum ſeq. ead.

Monaſteria Monachorum ſubſint Epiſcopo, in cujus territorio ſunt. c. Monaſteria. 18. q. 2. uti & utilitates diſponere Monaſterii. c. 19. ead. Niſi ſint exempta. c. De Xenodochiis. 3. de Relig. domib. c. cùm dilectus. 8. eod. Habêtque curam eorum. c. qui. 12. 16. q. 1.

Si Monaſterium unum alteri conjungatur, ille Epiſcopus, qui antè erat, non habet juriſdictionem, ſed Diœceſanus Epiſcopus. c. quia. de Relig. domib.

Ob delictum Abbatis, poſſeſſiones Monaſterii, Epiſcopo tollere non licet. c. Epiſcopo. 16. q. 6.

Epiſcopus non poteſt Monaſterio novum cenſum imponere. c. ſcientes. de Cenſib.

Si Monaſterium eſt privilegiatum, ut ejus Monachi a quocunque non poſſint cenſuris affici; ceſſat Ordinariorum juriſdictio in illos, quoad iſta. Quòd ſi tamen Monachi mitterentur ad Prioratus ſubjectos Ordinariis, tunc licitè quoad prædicta illos judicant. c. quoniam. 21. de privileg. c. 1. eod. in 6.

Licèt Monaſterium ſit liberum in capite; membra propterea non ſunt exempta, niſi expreſsè de membris contineatur in privilegio. c. Ex ore. 17. de privil.

Epiſcopus non debet Monaſteria moleſtare, præterquam in cauſa correctionis; nec ea, quæ ipſis à fidelium devotione offeruntur, ſibi vendicare. c. Theodoſius. de ſtat. Monach.

Epiſcopus viſitans Monaſteria, non introducat ſeculares; ſed duobus vel tribus Canonicis, cum aliquibus Religioſis comitatus intret. c. ut juxta. de Offic. Ordin.

Miſſas publicas in Monaſterio, Epiſcopi non celebrent, nè ſic aliquod gravamen eis inferant, nec quid præordinent, imperent. c. luminoſo. 2. 18. q. 2.

Bapteiſterium in Monaſterio non permittatur. c. pridem. ead.

Monaſterii cujuſdam Abbas prohibetur eligi in Epiſcopum, nè Abbatia quid patiatur. c. hinc eſt. 39. 16. q. 1.

Monaſteria Eccleſiaſticis conditionibus, ſeu Angariis, vel quibuslibet obſequiis ſæcularibus nullo modo ſubjaceant. c. Dudum. 18. q. 2.

In Parochialibus Monaſteriorum Eccleſiis, de Conſenſu Epiſcopi, Presbyteri inſtitui, aut removeri debent. c. viſis. & ſeq. 16. q. 2.

Presbyteri in Eccleſiis Monaſteriorum per Abbates inſtituantur. cit. c.

In nullo Monaſterio recipiantur ad Præbendas Clerici ſecolares. c. ea, quæ de ſtat. Monach.

Conſilio Epiſcopi & Fratrum, Monaſterium ad meliorandum alii ſupponere, nemini prohibetur. c. ſi quis. 41. 16. q. 7.

Qui cum aliquo Monaſterio cauſam habet, Abbatem conveniat, non Monachos. c. edoceri. 21. de Reſcript.

De bonis Monaſterii expenſas litis neceſſarias habent Monachi Abbatem ſuum accuſantes vel denonciantes. c. Ex parte. 41. de accuſat.

Monaſteriis pluribus unus Abbas præeſſe non debet: nec unus Monachus in duobus Monaſteriis locum habere poteſt. c. ult. de Relig. domib.

Monaſterii unius Religioſus non aſſumitur ad beneficium, vel Prioratum alterius Monaſterii. c. cùm. 32. de Præbend. in 6.

A Dominio Conſtructoris, eo invito, Monaſterium non auferatur. c. Monaſterium. 33. cum ſeq. 16. q. 7.

Si de furto habeantur Monachi aliqui ſuſpecti, Sacrâ communione probent innocentiam. c. ſæpe. 23. 2. q. 5.

S. Auguſtinus ait, quòd ſicuti difficulter inveneriт meliores iis, qui in Monaſteriis profecerunt; ità expertus non ſit pejores, quàm qui in Monaſterio ceciderunt. c. quantumlibet. Diſt. 47.

Pro ingreſſu Monaſterii nulla pecunia exigenda. in princ. 1. q. 2. c. Quam, cum ſeq. ead.

Ratiociniis obligati, & Curiales, non ſunt ad Monaſterium ſuſcipiendi, etſi petant. c. Legem. Diſt. 53.

Monaſterium intrando ſe & ſua intelligatur quis contuliſſe: nec ampliùs poteſt inde teſtari. c. quia. 2. de Teſtam. c. quia. & ſeq. 19. q. 3. ſi nempe convertendi cauſâ ingreſſi ſunt.

Bona ingreſſi cedunt Monaſterio. c. periatum. ead.

Qui à Parentibus Monaſterio in puerilibus annis ſunt traditi, exire ampliùs non poſſunt. c. addidiſtis. cum ſeqq. 5. 20. q. 1.

Coactè intruſi in Monaſterium, manere non tenentur: ſic verò, qui liberè intrârunt. c. ſicut. c. illud. c. puellæ. ead.

Si Pater ſe cum Bonis ſuis, & filio impubere obtulit Monaſterio, filius factus major, exire poteſt, & legitimam petere à Monaſterio. c. cùm ſimus. de Regular. Si Pater vel Mater intrat Monaſterium, extantibus liberis, aſſignat legitimam; ſi ante diſpoſitionem moriatur, Monaſterium locò defuncti, in legitimam cum Liberis ſuccedit. c. ſi qua. 19. q. 3.

Qui in Monaſterio converti voluerit, ſive in morte, ſive in vita, medietatem Bonorum, quæ pro anima ſua diſpoſuit, tenetur relinquere Eccleſiæ parœciali. c. relatum. de ſepult.

Qui ſe in infirmitate, una cum ſuis bonis, ad Monaſterium transferunt, ſi in illa infirmitate decedant, debet de ipſorum bonis, Eccleſiæ, à qua receſſerunt, canonica portio exhiberi. c. de his. eod. ſecùs, ſi in ſanitate. ibid.

Qui Monaſterium hæredem inſtituunt, non dicuntur abſque hærede decedere. c. in præſentia. 8. de probat.

Mortui poſſunt in Monaſterio ſepeliri, & ibidem pro eis Miſſæ celebrari. c. Agapitus. 16. q. 1.

Non major Monachorum numerus recipiatur, quàm ali poſſit de bonis Monaſterii. c. 1. de Inſtitut.

Monachus è ſuo Monaſterio non poteſt tranſire ad aliud ſinè licentia. c. Joannes. c. non. de Regularib.

Ante probationem triennii, nemo ignotus ſuſcipiatur ad Monaſterium, ut fiat Monachus. c. ult. 17. q. 2.

Servus ſi intravit Monaſterium, & Dominus intra triennium eum reperat, reddatur, fide acceptâ de impunitate. Poſtea autem non poteſt quæri; ſed tantùm ea, quæ in Monaſterium attulit, Dominus accipiat. cit. c.

Quam diu Monaſteria per Regulares reformari poſſunt, non ſunt ad Clericos ſeculares transferenda. Sic tamen, in defectu Regularium. c. inter. de Relig. domib.

Non eſt rationi congruum, ut homines diſparis profeſſionis, vel habitûs in Monaſteriis ſocientur. Clem. c. cùm. de elect.

Vacante Monaſterio, Capitulum non recipit novum Monachum, ſi ſolius Abbatis erat recipere; ſecùs ſi ſimul Capituli. c. ult. de Regularib. in 6.

Ordinarii locorum, in ſubjectis ſibi Monaſteriis propriâ, in exemptis autem Apoſtolica authoritate, Clauſuram procurare debent; propter hoc tamen in aliis caſibus, juriſdictio illis attributa non eſt. c. un. §. ult. de ſtat. Regul. in 6.

Religioſorum Monaſteria mulieres intrare non debent. c. pervenit. 20. 18. q. 2.

Qui Monaſteria monialium viſitat, & frequentat, & monitus non ceſſat; ſi Clericus eſt, deponatur; ſi Laicus, excommunicetur. c. Monaſteria. de vit. & honeſt. Cler.

Monere.

Monendi ſunt priùs hæretici ab errore diſcedere, quàm tradantur pœnæ. c. non invenitur. in fin. 23. q. 4.

Monitio debet præcedere vindictam. c. conqueſtus. 16. de for. compet. c. indignè. in princ. 12. q. 2. c. Cleric. 3. de Cler. excomm. Et quidem trina monitio. c. ſi autem. 6. de Cohabitat. Cleric. c. 1. de Treuga & pace.

Tres monitiones, quæ habent intervalla dierum, ſive nomina pro tribus, debent præcedere Excommunicationem. c. Conſtitutionem. 9. in fin. de ſent. Excomm. in 6.

Ad trinam usque monitionem retinet Clericus privilegium. c. contingit. 45. de ſent. Excomm.

Monitio debet præcedere denunciationem. c. qualiter. 24. in fin. de accuſat. c. licet. 31. de Simon. Item accuſationem: c. accuſatio in med. 2. q. 7. Item pœnam: c. reprehenſibilis. 26. c. cùm ſpeciali. 61. de Appell.

Denuncians repellitur, niſi præceſſerit monitio. c. licet. 31. de Simon. c. in præſentia. 46. de ſent. Excomm.

Per literas monitorias jus confertur. c. ſi quando. de Reſcript.

Monitor eſſe non poteſt, qui verbis, non operibus docet. c. nemo. Diſt. 81.

Moneta.

Moneta, ſive diminuta fuerit, ſive augmentata, penſio ſolvenda eſt, ſecundùm quod ab initio fuit conſtituta. c. Cùm. 26. de Cenſib.

Falſificantes monetam Regis Franciæ, & aliorum locorum circumvicinorum, aliquo de quatuor modis hic prolixè declaratis, ipſo facto Excommunicationem incurrunt, à qua non niſi à Papa, extra mortis periculum, abſolvuntur. Extrav. Joan. XXI. un. de crim. falſi.

Reprobata & à legitimo pondere defraudata moneta, recudatur & ad legitimum pondus reducatur. c. Quanto. 18. de jurejur.

Moni-

Monialis.

Cùm conſecratur, jn talibus veſtibus applicetur, qualibus ſemper uſura eſt, profeſſioni & Sanctimoniæ aptis. c. Sanctimonialis. 24. Diſt. 23.

Fœmina, ſi catechumena viciata eſt, non poteſt poſt Baptiſmum conſecrari Monialis, c. Acutiùs, Diſt, 26.

Quæ Sanctimonialem ſe poſt mortem mariti finxerat, nubere non valeat. c. quod. c. nam. Diſt. 27.

Moniales non debent extra Monaſterium evagari. c. indemnitatibus, 43. §. ſed cùm. de Elect. in 6. Etiam volentes extra Monaſterium ad judicium trahi, non poſſunt. c. Mulieres. 2. de Judic. in 6.

Litigantes vel appellantes, non debent perſonaliter venire, ſed procuratorem ſufficientem mittere. c. indemnitatibus. 43. §. ſed cùm. de Elect. in 6.

Monialis in quacunque cauſa, ſive Civili, ſive criminali, non eſt ad juramentum compellenda. c. 1. de juram. calumn.

Monialis tacitè vel expreſsè profeſſa, ex clauſura Monaſterii exire non poteſt; nec aliis ad illas intrare licet, nisi causâ legitimâ & de licentia Superioris. c. un. de ſtat. Regular. in 6.

Moniales non debent habere receptacula ſeu domicilia privata, ubi hoſpites recipiant. c. perniciosſam. 22. 18. q. 2.

Moniales ſimul cum Canonicis, vel Monachis in Eccleſia, in uno choro non conveniane ad pſallendum. cit. c.

Monialis, quæ veſtem religioſam abjicit, ad habitum redire cogatur. c. ſi Cuſtos, 27. q. 1.

Nubentes à viro ſeparentur. c. ut Lex. c. impudicas. ead. Et ad votum redire. c. viduas. 8. ead.

Cum Moniali ſolus Monachus, aut alius Vir non loquatur; ſed coram aliquot præſentibus. c. diffinimus. 18. q. 2.

Monialis ſuſpecta de inceſtu purgare ſe tenetur. c. Moniales. 3. de purg. canon.

Monialis in vitium carnis prolapſa, graviter punitur. c. impudicas. 27. q. 1.

Qui Monialium monaſteria frequentat, & monitus non ceſſat, ſi Clericus eſt, deponitur; ſi laicus, excommunicetur. c. Monaſteria. de vit. & honeſt. Cler.

Monialem percutiens incidit in Canonem. c. de monialibus. 33. de ſent. Excomm.

Moniales ſe invicem, vel Converſos, aut Converſas percutientes, abſolvuntur per Epiſcopum. cit. c.

Monialium monaſteria exempta, per Ordinarios authoritate Apoſtolicâ; non exempta autem per eosdem authoritate propriâ, & alia exempta per alios, quibus ſubſunt, quotannis viſitentur. Clem. ult. de ſtat. Monach.

Aſſignatur numerus perſonarum, quæ viſitationi intereſſe debent: & monentur de quibusdam Viſitatores. cit. ult. Clem.

Moniales ſubſunt ordinationi, & Correctioni Epiſcopi, c. cognovimus. 18. q. 2.

Convenientiùs reguntur per ſpirituales viros, quàm per ſeculares. c. in decima. 24. ead. Earum Monaſteria regantur à Monachis. cit. c.

Monialibus præponendus priùs eſt ab Epiſcopo examinandus. c. Qui Religioſis. ead.

In Monaſterio non mendicantium tot debent recipi Sorores, quot poterunt ſinè pecunia ſuſtentari, & ultrà non valet receptio. c. un. §. ſanè, de ſtat. Regular. in 6.

Moniales pretio receptæ, unà cum recipientibus de Monaſterio expelluntur, & in arctioribus Monaſteriis ad agendam pœnitentiam detruduntur. c. quoniam. 40. de Simon.

Monialis non eligit, niſi duodecimum annum peregerit, & ſit ſaltèm tacitè profeſſa; eligi autem non debet niſi peractis 30. annis, & expreſſa profeſſa ſit. c. indemnitatibus. 43. de Elect. in 6. Et ſi in hac ætate voluntariè effecta eſt Monialis, etiam ante Conſecrationem recedere non poterit. c. puellæ. 20. q. 1.

Ante 40. annum non velentur Moniales. c. Sanctimonialis. ead.

Monialis ad ſtrictiorem ordinem pro lucro animæ tranſire, non prohibetur; ſi verò fuga diſciplinæ tranſeat, revocetur. c. 1. 20. q. 3.

Moniali inteſtatæ Eccleſia ſuccedit in integrum. c. penult. 12. q. 5. ſi tamen nulli ſunt Cognati. c. ult. ead.

Monialis Divinum Officium turbans, ſinè excommunicatione ejici poteſt. c. veniens. de ſent. Excomm. Vid. Monachus. Monaſterium.

Monumentum.

Abſque monumentis publicis deprehenditur veritas cujusque rei, numero Teſtium, dignitate, authoritate, & famâ perpetuâ. c. ſi Teſtes, §. ſæpe. 4. q. 2.

Mora.

Mora ſua cuilibet nociva eſt. R. I. 25. in 6.

Mora in electionibus eſt damnoſa. c. cùm inter. 18. de Elect.

Mora non eſt in eo, qui exceptione legitima ſe tueri poteſt. R. I. 61. in 6.

Mora poteſt purgari in ſolutione Canonis. c. ult. de locat. & Conduct.

Mora temporis aggravat delictum. c. ſicut. 6. de homicid.

Mora dicitur eſſe in aliquo à tempore litis conteſtatæ, c. Raynutius. 16. de Teſtam.

Mora periculoſa eſt in pœna. c. Sacro. 48. de ſent. Excomm.

Morâ & negligentiâ amittitur jus eligendi. c. ult. de ſuppl. negl. Prælat.

Moranti currit tempus. c. ult. de Elect.

Si mora periculum adfert, præcipit circumſpectus Judex in appellatione procedi, non obſtante compromiſſo, vel partium conſenſu. c. quamdiu. Clem. de Appell.

Moræ adferendæ causâ, non confidentiâ juſtæ cauſæ, qui appellaverit, hujus appellationes non recipiantur. c. quicunque. 2. q. 6.

Si mora non fuerit in ipſa Sponſa, non tenetur ſequi Sponſum vagabundum, nec diu illum expectare. c. de illis. 5. de Sponſalib.

Morbus.

Morbi ex nimia ſaturitate concitantur. c. nè tales. 29. Diſt. 5. de Conſecrat.

Morbo caduco affectus Epiſcopus, jubetur per 30. dies probari, & carnibus indifferenter uti, c. ult. 7. q. 2.

Mores.

Si ſunt boni mores, delectent; ſi ſunt mali, emendentur. c. non putes, 36. 23. q. 5.

Mors, Mortuus.

Certi dies, ùt tertius, ſeptimus, trigeſimus, in commemoratione obſevaotur, quibus neceſſarium impletur pietatis Officium. c. quia. 24. 13. q. 2.

Mors corporalis omnibus eſt communis. c. In Eccleſiaſtico. 13. q. 2. ideòque in memoria ab omnibus ſemper habenda. cit. c.

Nec pro noſtra, nec pro aliorum hominum morte triſtari debemus. c. quam. 25. c. habent. 27. c. qui. 28. ead.

Quòd lugeamus mortuos, ex puſillanimitate contingit. c. ubicunque. ead.

Pietatis tamen affectu, & humanitatis intuitu, mortuos lugere non prohibemur. cit. c. §. hoc autem.

Mortui ex ſe non ſciunt, quid hic geratur à vivis; aliunde autem ſcire poſſunt. c. fatendum. 29. ead.

Mortuos non amiſimus, ſed præmiſimus. c. quàm præpoſterum. & ſeqq. ead.

Mors ſolatium, vita ſupplicium, eſt infamibus, c. ſi quis. 6. q. 1.

Mors ſpiritualis duplex eſt: bona & mala, Bona eſt, quando quis ſive per Baptismum, ſive per pœnitentiam moritur peccato, ut Chriſto vivat. c. ut oſtenderet. 133. & ſeq. Diſt. 4. de Conſecr. Mala eſt, quando quis moritur per peccatum mortale. c. qui ſinè. 26. q. 2. c. non ſolùm. 85. §. timendo. 11. q. 3.

Mors ſecuta imputatur mandanti aliquem verberari. c. ult. de homicid. in 6.

Eccleſia mortuos non poteſt ſolvere, nec ligare. c. Legatur. c. nec. 24. q. 2. Poteſt tamen mortuo abſolutio Excommunicationis impendi. c. à nobis. 28. de ſent. Excomm. Hæreticus etiam poſt mortem manet excommunicatus; cui enim in vivis non communicavimus, nec mortuo commuoicare poſſumus. c. ſanè. 6. 24. q. 2.

Moribundo ſi Presbyter neget pœnitentiam, reus eſt animæ. c. ſi. 12. 26. q. 6. adeoque pœnitentia moribundis non eſt neganda. c. agnovimus. ead.

Caſualiter mortui non debent privari ſepulturâ Eccleſiaſtica. c. Ex parte. 11. de ſepult.

Mortuo aliquo, de ſtatu ejus quæri poteſt. c. cauſam. 7. Qui filii ſint legit.

Mortui in DEi ſunt judicio, non ab hominibus judicandi. c. quorundam. 14. Diſt. 23.

Qui in bello contra infideles aut hæreticos moriatur, juſtificatur. c. omnium 23. q. 5. c. omni timore. 23. q. 8.

Mortui quandoque ex diabolica illuſione phantaſticè creduntur apparere. c. nec mirum. in med. 26. q. 5.

Qui morientem fame, non paſcit, occidit. c. paſce. 21. Diſt. 86.

Morte Rectoris Eccleſiæ, revocatur Procurator, ab eo pro Eccleſia conſtitutus, etiam re non integrâ. Clem. ult. de Procurat.

Morte Teſtatoris confirmatur Teſtamentum. c. cùm Marthæ. 6. de Celebr. Miſſ.

Morte Arbitrorum arbitrium eſt finitum. c. præſentata. 50. de Teſtib.

Morte delegantis re integrâ, expirat delegatum. c. relatum. 19. de offic. deleg.

Morte alterius Compromittentis, finitur compromiſſum, ſecùs in judicio. c. Ex parte. 10. de Arbitr.

Non tantùm naturali, ſed etiam civili morte finitur mandatum. c. relatum. 19. c. licet. de Offic. deleg.

Si Teſtes mortui ſunt, atteſtationes receptæ per Arbitrum, fidem faciunt in judicio. c. præſentata. 50. de Teſtib.

Si Teſtes Reſcripti, mortui fuerint, inſtrumentum corruit; niſi ſigillum habeat authenticum, vel à Notario ſit confectum. c. ſcripta. 2. de fid. inſtrum.

Mors viri, vel Uxoris, ſi viro, aut Uxori ſignificata non fuerit, contrahere non poteſt cum alio vel alia, quouſque ſit certa, vel certus de morte prioris. c. in præſentia. 19. de Sponſalib.

Mortificatio.

Mortificatio vitiorum, quàm abſtinentia ciborum magis apud DEum valet. c. menſuram. 86. Diſt. 1. de pœnit.

Mortuaris.

Conſtitutio legati de ſolvenda tertia Mortuariorum Epiſcopo, intelligi debet de his mortuariis, in quibus de jure communi debetur. c. Ex parte. 31. de V. S.

Mos.

Mos eſt longa conſuetudo de moribus tantùm tracta. c. Mos. 4. §. apud Iſidorum. Diſt. 1.

Mores legem faciunt, & commune jus moribus & legibus conſtat. c. 1. ead.

Quando eſt mos, crimen non eſt. c. objiciuntur. 32. q. 4.

Mores ſunt reformandi. Procem. Clem.

Morum damna multùm diſtant à damnis rerum temporalium. c. ſunt plurimi. §. verum. c. deteriores. 6. q. 1.

Morum famoſorum nobilitas plus facit, quàm generis dignitas. c. nos, qui. 3. Diſt. 40.

Mores boni ſunt Chriſtianorum verus ornatus. c. fucare. 38. Diſt. 5. de Conſecr.

Aliorum conſuetudo, aliorum contrario more, non ſubvertitur, c. illud. c. illa. Diſt. 12.

Mores, fides, dignitas, gravitas, examinanda in Teſtibus. c. ſi teſtes. §. in Teſtibus. 4. q. 2.

Contra bonos mores, & contra Canones, vel Decreta Pontificum, conſtitutiones nullius ſunt momenti. c. Conſtitutiones. 4. Diſt. 10.

Quod non eſt contra bonos mores, nec contra fidem, indifferenter eſt habendum, & pro eorum, inter quos vivitur, Societate ſervandum. c. illa autem. 11. §. fin. Diſt. 12.

Moyſes.

Moyſes & Daniel omni ſcientia Ægyptiorum & Chaldæorum fuerunt eruditi. c. Legimus. § ſed contra. c. qui. 11. Diſt. 37.

Moyſes charitatem habuiſſe, probatur. c. ut, 39. Diſt. 2. de pœnit.

Mulcta.

Mulcta alicui indicta jure Civili pertinet ad Fiſcum. L. 5. Codic. de modo mulctarum. Secùs tamen obſervatur jure Pontificio.

Mulier.

Mulier non eſt facta ad imaginem DEI, nec eſt gloria DEI, ideo velet Caput ſuum; vir autem non velet; quia eſt gloria & imago DEI. c. hæc imago. 33. q. 5.

Mulieri proles ante partum eſt oneroſa, in parto doloroſa, poſt partum laborioſa. c. ult. de Convers. infidel.

Mulier ab undecimo anno dicitur apta nuptiis, c. continebatur. 6. de deſponſat. impub.

Mulieris Caput eſt Vir. c. duo. 12. eod. c. 1. de frigid. & malefic.

Mulier conſentiens, non rapitur. c. penult. de Raptor.

Mulier, quæ menſtrua patitur, nec ſtatim intrare Eccleſiam, nec Eucharistiam ſumere, prohibetur. Diſt. 5. in princ. c. Ad ejus. §. quæ tamen. §. Sanctæ. ead.

Mulier poſt partum, poteſt ſtatim ingredi Eccleſiam, nec tenetur abſtinere per aliquos dies ſecundum legem Moſaicam; poteſt tamen ex veneratione abſtinere. c. un. de purific. poſt part.

Nulla mulier præſumat altare accedere, aut Presbytero miniſtrare, aut intra Cancellos ſtare, vel ſedere. c. 1. de Cohabit. Cler. & Mulier.

Mulier non tenetur obedire Eccleſiæ in reddendo debito, contra conſtitutionem. c. Literas. 13. de reſtitut. ſpoliat. ſi nempe Conſanguinitas præſertim in gradibus lege Divina prohibitis objiciatur, & probationes afferantur.

Mulier, quæ ante conſecrationem matrimonii, mortuo marito, manſit, non dicitur vidua, nec ex ejus copula prohibetur aliquis à Sacris Ordinibus. c. 19. §. vidua. Diſt. 34. c. ult. ead.

Mulier ſi probaverit, ſe à viro impotente nunquam carnaliter cognitam, ſeparetur; aliumque ducat. c. quod autem. 27. q. 2.

Mulier nubens infra annum luctûs non incurrit infamiam in jure Canonico. c. ult. & penult. de ſecund. nupt. jure Civili fit infamis, uti & is, qui eam ducit. c. infames. §. fin. 3. q. 7.

Mulier accuſare non poteſt, niſi ſuam, ſuorumque injuriam perſequetur. c. de crimine. 15. q. 3. c. Ex eo. cum ſeq. ead.

Mulier pro ſe poſtulare poteſt, non pro aliis. c. infames. §. nam ut. & ſeqq. ac §§. 3. q. 7.

Non tam Mulieri, quàm viro creditur favore Matrimonii. c. continebatur. 6. de deſpons. impub. Illius verò Confeſſioni ſtatur, cùm agitur ad thori ſeparationem. c. penult. & ſeq. de adult.

In quæſtionibus læſæ Majeſtatis Mulier admittitur teſtis. c. certis. §. in quæſtionibus. 15. q. 3. Et contra Clericum, cùm de crimine agatur. c. quoniam. de Teſtib. & atteſt.

Mulier poteſt eſſe arbitrix in cauſa civili Clericorum, & ſuper rebus temporalibus Eccleſiæ in eam validè compromitti, ſi aliàs juriſdictionem de jure communi vel conſuetudine habet; aliàs non. c. Dilecti. de Arbitr.

Mulier jure Civili à publicis officiis remota eſt. cit. c. Procuratrix eſſe poteſt. c. Cùm Dilectæ. de confirm. util.

Mulier non poteſt imperare. c. Mulierem. 33. q. 5. non excommunicare. c. dilecta. 12. de Maj. & Obed.

Mulier viros in conventu docere non debet. c. Mulier. 29. Diſt. 23. ad concionandum non admittenda, licèt docta & ſancta ſit. cit. c. & c. Mulier. 20. Diſt. 4. de Conſecr.

Mulieri non convenit vagari. c. Mulieres. de Judic. in 6.

Mulier fucis colorum uti non debet. c. fucare. 38. Diſt. 5. de Conſecr.

Mulieres velantur, dum nubunt, ut noverint ſe maritis eſſe ſubjectas. c. fœminæ. 30. q. 5.

Quæcunque Mulier religioni convenire judicans, comam ſibi amputaverit, tanquam reſolvens jus ſubjectionis, anathema ſit. c. quæcunque. Diſt. 30.

Mulier volens à marito diſcedere, condemnando nuptias, anathema ſit. c. ſi qua. ead.

Ad mulierem vir accedere non debet, quousque, qui gignitur, ablactetur. c. ad ejus. Diſt. 5.

Prava conſuetudo ſurrexit, ut mulieres filios ſuos nutrire contemnant. c. 4. Diſt. 5.

Mulier ſalvabitur, ſi illos genuerit filios, qui Virgines permanſuri ſunt. c. tunc. 33. q. 5.

Mulier ſi per judicium Eccleſiæ ſeparata, à viro primo, vivente illo, nubit alteri, legitima erit proles, quam ex ſecundo ſuſcepit, & ad hæreditatem admittitur. c. perlatum. 8. qui filii legit.

Mulieres poſſunt ſequi Maritos, ſi velint (cùm non voverint) ad terras ultra marinas, ex voto pergentes: illæ verò, quæ ſequi non volunt, & voverunt, votum redimant, quod voverunt. c. quod ſuper. de voc. & Redempt. Vol.

Mulieres invitæ ad judicium perſonaliter evocari prohibentur, ut teſtimonium ferant.

Sed

Sed ſi neceſſitas hoc flagitaverit, Judex perſonaliter ad eas accedat, vel perſonam idoneam mittat, expenſis partis producentis. c. mulieres. de Judic. in 6.

Mulier laicum convenire coram Judice Eccleſiaſtico non poteſt, niſi ſuper cauſa Eccleſiaſtica, vel in defectu Judicis ſæcularis. c. Ex tenore. de for. compet.

Mulieres, cum quibus delinquitur, ad præſumptionem tantùm, teſtes inducuntur. c. quoniam. 3. de Teſtib.

Cujus pudicitia attentata fuit, non poteſt juxta civiles leges, iojuriarum agere, ſi in veſte meretricali fuit inventa. c. in audientia. 25. de ſent. Excomm.

Cum Mulieribus non debent Clerici lavacrá communia habere. c. non oportet. Diſt. 81.

Mulieres, quæ ſtipendio Eccleſiæ ſuſtentantur, tam aſſiduæ io DEI opere eſſe debent, ut meritis & orationibus ſuis Eccleſiam juvent. c. ult. ead.

Multitudo.

Multitudo inducit diſpenſatiooem. c. ſanè. 2. de Temp. Ordin. ubi aliàs non diſpenſaretur. c. quoniam. de Simon.

Multitudo & conſuetudo antiqua excuſat. cit. c. ſanè. de Tem. Ordin.

Multitudo teſtium effrænata dicitur, ſi ultra 40. Teſtes ſint. c. cùm cauſam. 37. de Teſtib.

Multitudinem Teſtium Judex reſpicere non debet; ſed ſinceram teſtimoniorum fidem, & Teſtimoola, quibos potiùs lux veritatis aſſiſtit. c. ſi teſtes. in princ. 4. q. 2. item honeſtum & opinionem Teſtium. c. in noſtra. 32. de Teſtib.

Multitudo leniſſimis admonitionibus frangenda eſt; paucitas verò aſperè corrigenda. c. 1. Diſt. 44.

Multitudo facilè ſequitur dictum uolus leve. c. Cùm in juventute. 12. de purgat. Canon.

Multitudo inutilium perſonarum vitanda eſt. c. tales. 4 Diſt. 23.

Multitudo aliquando propter unius delictum punitur. c. ſed illud. 17. Diſt. 45.

Propter multitudinem detrahere oportet ſeveritati. c. ut conſtitueretur. 25. Diſt. 50. c. non poteſt. 23. q. 4. c. Dilectus. 30. de Simon. c. quoniam. 40. eod. c. Ordinationes. 9. q. 1. Imò multitudini parendum. c. latores. 4. de Cler. excomm. Vel cautè debet corrigi. c. 1. Diſt. 44.

Multitudini deſcendum non eſt in mali Prælati Electione, vel approbatione. c. ſi quis 18. q. 2.

Multorum factum non vitiatur propter paucos. c. ult. de procurat.

Mundus.

Mundum hunc regunt Authoritas Sacra Pontificum, & Regalis poteſtas. c. duo ſunt. Diſt. 96.

Mundanis negotiis non debent ſe implicare Sacerdotes. c. quoniam. 8. Diſt. 10.

Munitio

Eſt juris Gentium. c. jus Geotium. 9. Diſt. 1.

Munus.

Acceptio nummorum prævaricatio eſt veritatis. c. qui. 66. 11. q. 3.

Munus ab obſequio eſt Subjectio, vel ſervitus indebitè impeoſa. c. ſunt nonnulli. 114. 1. q. 1.

Munus à manu, eſt pecunia, munus à lingua, eſt favor. cit. c.

In accipiendis muneribus tria ſunt attendenda, perſona dantis, & accipientis qualitas: quantitas muneris, & tempus donationis. c. Etſi. 18. de Simon.

Munera dantem & accipientem faciunt deviare à juſtitia. c. pauper. 72. c. qui rectè. 66. 11. q. 3.

Ubi munere ſperatur redemptio, non timetur culpa. cit. c. pauper. ead.

Ob parva munera, animus in perſona magna mutatus non creditur. c. Etſi. 18. de Simon.

Dictum illud: beatus, qui excutit manus ſuas ab omni munere, intelligitur de illis donis, quæ accipientis animum allicere, vel pervertere ſolent. cit. c.

Non offerens à muneribus, ſed munera aboffereote placent. c. ſcriptum. 11. 14. q. 5.

Munus gratis oblatum recipi poteſt. c. Dilectus. 30. in fin. de Simon.

Munera recipere non debet Delegatus à partibus. c. ſtatutum. 11. §. inſuper. de Reſcript. in 6.

Munera in electione non debent intervenire. c. illud. 8. q. 2.

Muneribus Eccleſiam acquirere tentans, dejiciatur à Clero. c. ſancitum. 7. q. 1. c. Obſervandum. 15. q. 2. c. queſta. 13. q. 2.

Murmur.

Murmuratio diſſuadetur, quòd eam graviſſima pœna conſequatur. c. alienos. 4. Diſt. 90.

Murmurantes ſeparentur à fratrum unitate. cit. c. & puniantur. c. ſi quis. 5. ead.

Murmurans & contentioſus pari pœna puniuntur. cit. c. ſi quis.

Muſica.

Geometria, Arithmetica & Muſica, habent in ſua ſcientia veritatem; ſed non eſt ſcientia illa, ſcientia pietatis. c. ſi quis. Diſt. 37.

Laudatur Muſica, & permittitur etiam io Templis. Extrav. Comm. un. de vit. & honeſt. Cleric.

Laſciva Muſicorum Melodia reprobatur, & tales Cantores, tam exempti, quàm non exempti, per octo dies ab Officio ſuſpenduntur. cit. Extrav.

Muta-

Mutare. Mutatio.

Mutare DEus novit ſententiam, quando de malo in melius mutaotur homines. c. ſi agamus. 67. Diſt. 1. de pœoit.

Mutantur ſæpe DEi dicta, licèt DEus ſit immutabilis, quando ex Miſericordia temperat ſententiam. c. incommutabilis. c. non ſemper. 22. q. 4.

Mutari nullâ novitate, nullâ improbitate convelli poſſunt, quæ ſunt Apoſtolicâ & Sanctorum Patrum authoritate Inſtituta. c. privilegia. 1. & ſeq. c. amputato. 25. q. 2. item c. 17. ead.

Mutat aliquando Romana Eccleſia ſtatuta ſua, ſecundùm temporis exigentiam. c. poſteaquam. §. his ità. ead.

Mutantur poſtea in melius, ſvadente ſubditorum utilitate, Conſultè & rationabiliter ordinata. c. ult. in princ. de ſent. Excomm. in 6.

Mutari poteſt votum juſta de cauſa. c. magnæ. de vot. & vot. Redempt. Et mutans in melius, non frangit. c. ſcripturæ. 4. eod.

In Mutatione voti, cauſa, & voventis qualitas, conſideranda. c. 1. c. Magnæ. 7. eod.

Mutare non licet domicilium. c. ult. de Paroch.

Mutari ſubitò non debent, quæ cum deliberatione facta ſunt. c. 1. in fin. Nè ſed. vac.

Mutantur in melius conſilia, & propoſita. c. Certè. 12. q. 1. c. beatus. 22. q. 2.

Mutatio non debet fieri in his, quæ rationabiliter & utiliter à Patribus ſunt definita. c. Cùm piæ. c. Eccleſiaſticæ. 25. q. 2.

Mutantur quandoque penitus privilegia, quia pro neceſſitate corrigendorum vitiorum dantur. c. poſteaquam. §. his ità. ead.

Mutantur lucantè promiſſa. c. in malis, & ſeq. 22. q. 4.

Mutatio Nominis, Contractûs ſubſtantiam ejus non mutat. c. in tantum. 36. de Simon.

Mutationes Epiſcoporum, neceſſitatis & utilitatis cauſâ conceduntur. c. mutationes. cum ſeq. c. temporis. 7. q. 1.

Mutantur, propter negligentiam Regiminis, Reges. c. alius. 15. q. 6.

Mutilatio. Mutilatus.

Mutilatio membrorum latronis, proficit ei; quia debilitata membra nequeunt exercere conſveta. c. ſi quis fortitudinem. 23. q. 5.

Mutilator ſui ipſius eſt homicida. c. ſi quis. 4. Diſt. 55.

Mutilator alterius, non debet promoveri, uti nec mutilatus ab alio. c. ult. ead. idem dicendum de mutilatore ſui ipſius. c. Marciam. 2. Diſt. 53. c. 1 Diſt. 36. Taleſque promoti ante mutilationem, deponuntur poſtea. cit. c. ult

Si quis volens mutilaverit partem digiti ſui, ab Ordinibus abſtinebit: ſecùs ſi caſu contigerit. c. qui partem. 6. Diſt. 55. Aut à medicis, vel barbaris factum fuerit. c. ſi quis. 7. ead.

Mutilatus manu altera, ſi promotus fuerit in Abbatem, ab Abbatia deponitur. c. penult. de Corp. vit. Ordin.

Mutus.

Mutus & Surdus Matrimonium contrahere poſſunt. c. Cùm apud. 23. c. Tuæ. 25. de Sponſalib.

Mutus canis dicitur Prælatus, qui non redarguit vitia ſubditorum. c. 1. in princ. Diſt. 43.

Mutus debet voluntatis præteritæ Teſtimonium habere aliorum verbis; voluntatis verò præſentis in ſuo nutu. c. qui recedunt. 26. q. 6.

Mutuum.

Mutuum accipere, & fide jubere non poteſt Monachus ſinè licentia Abbatis & Conventûs. c. penult. de fidejuſſor.

Mutua accuſatio repellitur, quia præſumitur adverſa. c. Cum P. 10. de accuſ.

Mutua delicta pari compenſatione tolluntur. c. ad id. 21. de Sponſalib. c. ſignificâſti. 4. de divort. c. penult. & ſeq. de adult.

Mutuans pecuniam alicui, ut aliquid ultra ſortem accipiat, pro uſuratio habetur. c. ult. de uſur. quia ex mutuo nihil ſperandum eſt. c. conſuluit. 10. eod.

Myſterium.

Myſterium dicitur, quòd ſecretam & reconditam habeat diſpenſationem. c. multi. §. Myſterium. 1. q. 1.

Narrare.

Narratio facti non facit jus. c. Ex literis. 9. de fide inſtrument.

Narrandi diverſitas non obſtat, ſi eadem dicantur, & veritas non mutetur. c. dudum. 20. de Converſ. Conjugat. c. nihil. 7. de V. S.

Ubi plura narrantur, quorum alterum per ſe ſufficit, alterum ſufficit probari. c. Gravem. 15. de Exceſſ. Prælat.

Nativitas.

Nativitas alia eſt naturæ. c. firmiſſimè. 3. Diſt. 4. de Conſecr. alia gloriæ. c. poſt. Baptiſmum. 91. ead. alia gratiæ. c. qui in Maternis. 115. ead.

In voluntate naſcentis, cauſa vitiorum eſt, & virtutum, non in ſeminibus. c. naſci. 5. in fin. Diſt. 56.

Natalium cauſa ſpectat ad forum Eccleſiaſticum. c. tuam. de ord. cognit.

Exceptio Nativitatis obſtat petenti hæreditatem, quæ priùs debet probari coram Eccleſiaſtico judice. cit. c. tuam. Et quæſtio Nativitatis oppoſita petenti hæreditatem judice ſæculari, ad judicem Eccleſiaſticum transmittenda eſt. c. Lator. qui ſit, ſint legit. c. Cauſam. 7. eod.

Nativitatis cauſa, præjudicialis eſt ad cauſam Succeſſionis, & ideo primò debet terminari. Si contrarium fieret, ordo juris pervertetur, nec valeret proceſſus Succeſſionis, niſi legitima priùs pronunciaretur. c. penult. de ordin. cognit.

Non dicitur natus, qui ſtatim deceſſit. c. nam & ego. de V. S.

Natus ex bonis, non eſt de virtute Parentum laudandus, nec ille culpandus de vitio parentum, qui naſcitur ex malis. Unum hoc uterque quærat, & amplectatur, virtutem ſcilicet. c. nunquam. 4. Diſt. 56.

Qui naſcitur, deteriorem partem ſumit, adeóque ex libero & Ancilla natus, Servus eſt. Et qui non ſunt de legitimo Matrimonio nati, Matrem potiùs, quàm Patrem ſequuntur. c. ult. 32. q. 4.

Nati ex libero ventre, liberi ſunt. c. 1. de natis ex lib. ventr.

Natus ex adulterio, non eſt in culpa, quòd ſic naſcatur; ſed ille, qui generat. c. Naſci. 5. Diſt. 56.

Naſci non debent injuriæ, unde jura naſcuntur. c. qualiter. 17. de accuſat.

Natura.

Naturâ conſtant Divinæ leges. c. 1. Diſt. 1.

Natura cedit miraculo. c. Cùm Marthæ. 6. §. quæſiviſti. de celebr. Miſſ.

Natura dæmonum in pluribus ſubtilior & nobilior eſt, quàm hominum. c. ſciendum. 26. q. 4.

Natura abhorret periculum, & mortem. Clem. c. Paſtoralis. 2. §. Eſto igitur. de ſent. & re judic.

Naturale eſt in culpam cadere, doluiſſe virtutis. c. illa Rex. 25. Diſt. 3. de pœnit.

Naturale fœdus excludit Suſpicionem mali. c. penult. de cohabit. Cleric.

Naturale jus eſt commune omnium nationum, eò quòd ubique inſtinctu naturæ, non inſtitutione alius habetur. c. jus. 7. Diſt. 1.

Naturali jure omnia ſunt communia; jure verò conſvetudinis aut conſtitutionis, eſt meum & tuum. in princ. Diſt. 8.

Quòd alii aggeritur ſeu aggregatur, naturam ejus debet imitari. c. recolentes. 3. de ſtatu Monach.

Quæ ſunt naturalis juris, Imperator non debet tollere. c. Paſtoralis. 2. §. cæterum. Clement. de ſent. & re judic.

Naturali juri non debent prævalere leges Principis. c. 1. Diſt. 9.

Contra naturale jus nulli quidquam agere licet. c. quæ contra. 2. Diſt. 8.

Naturale jus non tam mite agit cum ignorantibus, quàm jus poſitivum. c. Cùm illorum. 32. de ſent. Excomm.

Contra jus naturale nulla conſvetudo valet. c. ult. de Conſvet.

Naturalis filius ex ſoluto & ſoluta genitus, legitimatur per ſubſequens Matrimonium. c. tanta. 6. Qui fil. ſint legit. Etiam quoad hæreditatem. c. 1. eod.

Naufragium.

Naufragos qui ſpoliant, incidunt in Canonem. c. Excommunicationi. 3. de Rapt. §. illi etiam.

Neceſſitas.

Neceſſitas duplex eſt: ſimplex una, veluti quâ neceſſe eſt omnes homines eſſe mortales; altera conditionis, ut ſi aliquem ambulare quis ſit, eum ambulare neceſſe eſt. c. vaſis iræ. 23. §. non ergo. 23. q. 4.

Neceſſitas non habet legem; ſed ipſa ſibi facit legem. c. remiſſionem. 39. §. ſed Notandum. 1. q. 1. c. ſicut. Diſt. 1. de Conſecr. c. quanto. 4. de conſvet. Et legi non ſubjacet. c. Conſilium. §. de Feſtivitate. de Obſervat. jejun.

Neceſſitas facit licitum, quod alias eſt illicitum. c. conſuluiſti. 3. de Celebr. Miſſ. c. ult. de Cuſtod. Euch. c. licet. 6. de pœnit. & remiſſ. c. Cùm. 54. de ſent. Excomm. c. quod. 4. de R. I. c. licet. 3. de feriis. c. mutationes. 7. q. 1.

Neceſſitas aliena facit propria: quia tempore neceſſitatis omnia ſunt communia. c. ſicut. 8. Diſt. 47.

Neceſſitas non facit Raptorem, vel furem; ſed voluntas. c. diſcipulos. 26. Diſt. 5. de Conſecr. c. ſi quis. 3. de furtis.

Quidquid cum neceſſitate fit, citò ſolvitur; quod voluntate arripitur, perſeverat. c. quid. quid. 27. Diſt. 5. de Conſecr.

Aliena rapere convincitur, qui ultra neceſſaria ſibi retinere probatur. Diſt. 42. in princ. §. Ordinandus.

Quæ pro neceſſitate conceduntur, eadem ceſſante, ceſſabunt. c. quod. 41. 1. q. 1. c. quod. 1. q. 7. & in princ. 35. q. 1.

Quod cogit neceſſitas, non eſt imputandum. c. inter cætera. 22. q. 4. c. ad limina. 30. q. 1.

Quod tempore neceſſitatis ſtatuitur, non fit ex ordine legitimo; ſed uſurpato: unde neceſſitate ceſſante, ceſſare etiam debet id, quod pro neceſſitate ſtatutum eſt. c. quod pro. 1. q. 1. c. quod. §. quod ergo. 1. q. 7. c. Ordinationes in fin. 9. q. 1.

In argumentum trahi non debet, quod aliquando propter neceſſitatem conceſſum eſt. c. 78. de R. I. in 6.

Quod neceſſitate urgente ſtatutum eſt, non eſt ad ſimiles caſus trahendum. eſt. c. 78. c. quod pro remedio. 1. q. 7. c. ordinationes. 9. q. 1. c. rum in cunctis. 7. in princ. v. Ea propter. de Elect. c. in cauſis. 19. in fin. de ſent. & re judic.

Neceſſarium poſtea fit, quod priùs fuit voluntarium. c. quidam. 12. de Renunc.

Neceſſitatis tempore priùs eſt ſubveniendum propinquo, quàm alieno. c. non ſatis. 14. Diſt. 86.

Neceſſitatis tempore poſſunt neceſſaria emi ab excommunicatis, & hæreticis. c. ſi verè. 34. de ſent. Excomm.

Non de facili jurandum; ſic verò, ſi neceſſitas requirat, c. Etſi. 26. de jurejur. c. querelam. 10. eod.

In nulla neceſſitate, ſed in voluntate uniuscujusque permiſit Matrimonium Synodus Nicæna. c. Nicæna. Diſt. 31.

Pro temporum neceſſitate, Apoſtolicæ ſedis Decreta temperantur. c. neceſſaria. 6. 1. q. 7.

Neceſſitatis causâ quædam in Eccleſia tolerantur. c. quoniam. 13. & ſeq. ead. uel & utilitatis intuitu, c. tali. 17. ead.

Neceſſitas & utilitas parificantur. c. quæris. 6. de ætat. & qualit. & Ordin. præfic. c. ſcias. 7. q. 1.

Exceptâ neceſſitate ſummâ, non niſi ſuper Altare, & in locis DEo conſecratis offeratur. c. ſicut. Diſt. 1. de Conſecr. c. Hic. 14. ead.

Neceſſitate cogente Gelaſius conceſſit de Monachis Clericos aſſumi, c. requiritis, §. niſi 1. q. 7.

Neceſſitate juſtiſſima urgente, Eccleſiæ ornamenta Laicis oppignorari poſſunt. c. 1. de pignorib.

Neceſſitatis & utilitatis causâ, Epiſcoporum mutationes conceduntur. c. mutationes cum ſeq. c. temporis. 7. q. 1.

Neceſſitatis tempore, Epiſcopus ignorante Concilio, res Eccleſiæ alienare poteſt. c. placuit. 12. q. 2.

In diſpenſationibus, neceſſitatis & utilitatis cauſa attendenda eſt. c. in cauſis. 19. de ſent. & re judic.

Neceſſitatis tempore permittitur baptizare Patri, Matri, & omnibus aliis. c. ad limina. 30. q. 1.

Si neceſſitas immineat, quæ non imminebat tempore locationis, inquilinus poteſt expelli. c. penult. de locat. & conduct.

Nec ad virtutem, nec ad vitia, neceſſitate trahimur. c. ſi enim. 40. Diſt. 2. de Pœnit.

Ubi neceſſitas eſt, nec damnatio, nec corona eſt. cit. c.

Neceſſitate urgente facta opera, non ſunt laudabilia. c. un. Diſt. 57.

Neceſſitas excuſat. c. inter. 31. de ſent. Excomm. Si ſumma eſt. c. ubi. 3. §. iidem. de Elect. in 6.

Necromantia.

Hæc eſt, quando per incantationes videntur reſuſcitari mortui, iique reſuſcitati divinare, & ad interrogata reſpondere. c. nec mirum. 26. q. 5.

Negare & negativa.

Negans veritatem pro pecunia, DEum, qui veritas eſt, vendit. c. abiit. 83. 11. q. 3.

Negans miſericordiam faciendam pauperibus, ipſum Chriſtum, qui miſericordia eſt, negat. c. omnis. 7. q. 1.

Negatio Chriſti non tantùm fit verbis, ſed etiam factis. c. Exiſtimant. 11. q. 3. quando quis, cum ſit, ſe negat eſſe Chriſtianum. c. non ſolùm. ead. item quoties vitiis vincimur & peccamus, cit. c. exiſtimant.

Judex negans ſe jurisdictionem habere, ſtatim eam amittit, nec in cauſa illa ulteriùs procedere poteſt, etiamſi juſtè pronunciet. c. ſignificantibus. 38. de Offic. deleg.

Negans ſolutionem ſibi factam, ſi de hoc convincatur, onus probandi in eum transfertur, quod debitam pecuniam recepit. c. ult. de ſolut.

Quando negatur Matrimonium clandeſtinè contractum, ei, qui ſtat pro Matrimonio, incumbit probatio. c. 1. de clandeſt. deſponſat.

Si Parentes negant aliquem filium, verbis eorum ſtatur, niſi indiciis & teſtibus probetur contrarium. c. transmiſſæ. 3. qui fil. ſint legit.

Negantis factum, nulla eſt probatio. c. bonæ. 23. de Elect. c. ſuper hoc. de renunc. c. ult. 6. q. 5.

Negans de uno, de alio confitetur tacendo. c. nonne. 5. de præſumpt. ſen.

Negans ex duobus allatis alterum, præſumitur alterum affirmare. cit. c.

Negativum habens in ſe affirmativam, debet probari. c. ſuper hoc. 5. de renunc. c. cùm dilectus. 3. de ſucceſſ. ab inteſt. Aliàs negativa probari non debet. c. bonæ. 23. de Elect. niſi purgando ſe de calumnia. c. ult. de Calumniator.

Negativas poſitiones (quæ probari non poſſunt, niſi per Confeſſionem adverſarii) Judices admittere poſſunt, ſi æquitate ſuadente viderint expedire. c. 1. de Confeſſ. in 6.

Negativæ prævalet affirmativa. c. ad noſtram. 12. de probat.

Negligentia.

Sicut artium in ſuo quoque opere invenitur Mater inſtantia; ità noverca eruditionis eſt negligentia. c. ult. Diſt. 83.

Negligentia & fraus in Sacerdote comparantur. c. ea, quæ. 9. de Offic. Archidiac.

Negligentiâ amittit quis jus ſuum. c. 1. de appell. c. ſi Clericus. 11. de Præbend. in 6.

Negligentiâ vel malitiâ amittit jurisdictionem Judex Ordinarius, vel delegatus. c. prudentiam. 21. de Offic. deleg. c. ex transmiſſa. 6. de for. compet.

Negligentiâ amittit quis jus ſuum eligendi, c. nè pro. 41. de Elect. item morâ. c. ult. de ſuppl. negl. Prælat. Et jus præſentandi pro illa vice. c. licet. 3. eod.

Negligentia non tam graviter punienda eſt, quàm malitia. c. ad falſariorum. 7. de crim. falſi.

Negligentia & dolus imputantur. c. ſi eam. 9. de Reſcript.

Negligentia & dolus Judicis non debet obeſſe partibus, quò minùs poſt aperturam teſtium iterum interrogentur. c. per tuas. 48. de Teſtib.

Negligentia unius, aliis de jure obeſſe non debet. c. Cùm. 52. de Elect.

Negligentiâ Judicis ſæcularis, devolvitur jurisdictio ad Eccleſiaſticum. c. Cùm ſit. 8. c. Ex tenore. 11. de for. compet. c. poſtulaſti. 14. de Judæis.

Negligentia probatur per lapſum temporis. c. plerumque. 23. de Reſcript.

Propter negligentiam poteſt quis ab officio removeri. c. placuit. 11. q. 3. c. dictum. 8. Diſt. 81. c. cùm ad Monaſterium. 6. de ſtatu Monach. c. Excommunicamus. 13. de hæret.

Negligentia in Prælatis reprobatur. c. cùm. 11. de Celebr. Miſſ. c. ſi quis, 22. q. 1. c. ſi cuſtos, 27. q. 1.

Altior ſuperior inferioris negligentiam ſupplere debet. c. ad audientiam. 3. de Eccl. ædific. c. per tuas. 40. de ſent. Excomm. Clem. un. in princ. de ſuppl. negl. Prælat. Etiam in conferendis beneficiis, quando tempus Concilii Lateran. nempe ſemeſtre tranſactum eſt. c. ſicut. c. licet. eod.

Negligentiâ extinguitur beneficium. c. ſi Clericus. 11. de Præbend. in 6.

Per negligentiam inferiorum, collatio beneficiorum ad Superiorem devolvitur. c. quia diverſitatem. de Conceſſ. Præbend.

Si Judex ſæcularis negligit facere juſtitiam, per Epiſcopum debet compelli. c. ult. de maledic.

Per negligentiam Procuratoris reſtituitur Eccleſia. c. cùm. 2. de in integ. reſtit.

Negligentia Procuratoris nocet Domino. c. Dilecto. 28. de V. S.

Negligentia Prælatorum cedit in diſcrimen Subditorum. c. ſi Papa. 6. Diſt. 40.

Negligentes Rectores multas ſæpe nutriunt peſtilentias, dum diſſimulant adhibere diſciplinam. c. 1. Diſt. 86. c. penult. Diſt. 45.

Negligentia correctionis perdit diſciplinam in ſubditis. c. juſtum. 23. q. 3.

Si negligenter corriguntur, quæ malè uſurpantur, excedendi via aliis aperitur. c. pervenit. 21. Diſt. 93.

Negligentia poſt admonitionem aggravatur tam ad culpam, quàm ad pœnam. c. indignè. 12. q. 2.

Negligens tenetur ex negligentia. c. ſi bos. 3. de injur.

Negligenti currit tempus. c. ult. de Elect.

Negligenti in officio datur à Superiore Coadjutor. c. grandi. 2. de ſuppl. negl. Prælat. in 6.

Si hæres eſt negligens in adimplenda voluntate defuncti, Epiſcopus loci hoc impleat. c. Nos. 3. de Teſtam.

Negligere, cùm poſſis deturbare, perverſos, nihil aliud eſt, quàm fovere. c. Error. Diſt. 83.

Qui cauſæ ſuæ adeſſe negligit, in eum feratur ſententia. c. decernimus. 3. q. 9.

Negotiari.

Qui rem comparat, non ut ipſam rem integram & immutatam vendat; ſed ut materia ſibi ſit, aliquid inde operandi, ille non eſt negotiator: qui autem comparat rem, ut illam ipſam integram & immutatam dando lucretur, negotiator eſt. c. Ejiciens. Diſt. 88. ſeu: Nihil aliud eſt, quàm quæ poſſunt viliùs comparari, cariùs velle diſtrahere. c. penult. ead. c. quicunque. 14. q. 4. Turpe lucrum dicitur. cit. c.

Negotiatio dicitur in commerciis. c. forus. 10. de V. S. Nun eſt in ſe mala. c. quoniam. 12. cit. Diſt. 88. Sinè periculo minimè exerceri poteſt. c. qualitas. 2. Diſt. 5. de Pœnit.

Negotiationem arguit, vel excuſat qualitas negotii. cit. c. qualitas.

Negotiatio inhoneſta & cupiditatis prohibetur Clericis. c. 1. c. conſequens. 2. Diſt. 88. c. Clerici. c. Canonum. 14. q. 4. c. ſecundum. 6. nè Clerici vel Monach. Clem. 1. in fin. de vit. & honeſt. Cleric.

Negotiatores illi abominabiles exiſtimantur, qui juſtitiam DEI minimè conſiderantes, per immoderatum pecuniæ ambitum polluuntur, merces ſuas plùs perjuriis onerando, quàm pretiis. c. penult. Diſt. 88.

Negotiatorem Clericum, & ex inope divitem, & ex ignobili glorioſum, tanquam peſtem quandam fuge. c. negotiatorem. 9. ead.

Clericus, qui tertiò monitus à ſecularibus negotiationibus non ceſſat, perdit quoad bona privilegium Clericale. c. Ex literis. de vit. & honeſt. Cleric.

Negotium.

Negotium dicitur, quòd ſinè otio ſit, & ſignificat primò actum alicujus rei, cujus contrarium eſt otium: Secundò, actionem cauſæ, vel jurgium litis. c. forus. 10. de V. S.

Negotium in cauſis dicitur; negotiatio in commerciis. cit. c.

Negotium dum proponitur, cauſa eſt: dum diſcutitur, judicium: dum finitur, juſtitia. cit. c. forus.

In omni negotio hæ ſunt perſonæ: Judex, actor, reus & tres teſtes. cit. c.

Negotia alia ſunt Eccleſiaſtica, alia ſæcularia: c. 1. Diſt. 88.

Eccleſiaſtica negotia Laici tractare nòn debent. c. decernimus. 2. de Judic. c. cùm ad. in fin. & ſeq. Diſt. 96.

Negotia Eccleſiæ Prælatus, de Conſilio Fratrum tractare debet. c. novit. 4. & ſeq. de his, quæ fiun. à Prælat.

In Eccleſiaſticis negotiis, non ità agendum, ſicut in ſecularibus; nam in his, poſtquam vocatus quis venerit, & in foro decertare cœperit, non licet ei ante peractam cauſam recedere. In illis verò licet dictâ Causâ recedere, ſi neceſſarium fuerit, vel ſi ſe prægravari viderit. c. non ità. 2. q. 6.

Negotia ſpiritualia Clericorum expeditionem exigunt. c. ſi duo. 6. de Procurat. in 6.

Negotiis ſæcularibus non debent ſe implicare Sacerdotes. c. quoniam. 8. Diſt. 10. c. Conſequens. 2. cum ſeqq. 2. Diſt. 88. c. Cùm ad. 6. Diſt. 96. c. reprehenſibile. 23. q. 8. c. Contrarium. 3. de Pœnit. Diſt. 5. c. 1. c. ſed nec. 4. Nè Cler. vel Monach. Nec Laici Divinis: c. cùm ad verum. 6. Diſt. 96.

Negotia peraque ſinè peccatis exhiberi, aut vix, aut nullatenus poſſunt. c. penult. Diſt. 5. de Pœnit.

Negotiorum expers debet eſſe Monachus. c. ſunt nonnulli. §. neque. 16. q. 1. c. credo. & 5. ſeqq. 21. q. 3.

In negotiis ſecularibus Epiſcopus cognoſcere non debet. c. Te quidem. 11. q. 1.

Deſcri-

Deſcribuntur multa ſecularia negotia, à quibus Clerici & Monachi abſtinere debent. c. 1. Nè Cler. vel Monach.

In negotiis ſæcularibus Sacerdotes teſtes eſſe non poſſunt. c. quanquam. 14. q. 2. poſſunt tamen eſſe, ſi ſæculares idonei non adſint, nè veritas occultetur. cit. c.

Negotio alieno plures teſtes ex eadem domo adhibere poſſumus. c. ſi teſtes. §. Pater. 4. q. 2.

In eodem negotio Pater & Filius, item duo Fratres teſtes fieri poſſunt. cit. §.

Negotiorum teſtes & Procuratores non debent eſſe Clerici. c. Sacerdotibus. 2. Nè Cler. vel Monach. Et 21. q. 3. in princ. & c. 1. cum reliquis per tot.

Poſt converſionem ad negotium redire non licet, quod ſinè peccato conſequi non poteſt. c. negotium. Diſt. 5. de pœnit.

Negotia Orphanorum ac Viduarum, etiam Clerici, jubente Epiſcopo, tractare poſſunt. c. 1. 21. q. 3.

Negotiorum ſæcularium peritiam debent habere Prælati. Diſt. 39. in princ. Igitur ſimplex omnino, non debet hoc tempore in Epiſcopum ordinari; ſed talis, qui non tantùm de ſalute animarum, ſed etiam de extrinſeca utilitate ſubditorum ſciat eſſe ſollicitus. c. un. Diſt. cit.

Negotium ab alio inchoatum, ab alio poteſt perfici. c. ſi duo. 6. de Procurat. in 6.

De negotio principali, & exceptionibus ſimul cognoſci non debet. c. Exhibita. 19. de Judic.

Negotia quæcunque ibi finienda, ubi orta. c. nec extra. 3. q. 9.

Negotia contumacis per appellationem retractari non poſſunt. c. de illicita. 24. q. 3.

In negotio civili & criminali appellari poteſt ante ſententiam. c. non ſolent. 2. q. 6.

Ad quem negotium pertinet, ille appellare poteſt. cit. c.

Negotiorum geſtor appellare poteſt. ibid.

Poſtquam Superior ad ſe revocat negotium, quidquid poſtea ab inferiore fit, non tenet. c. Eccleſia. 4. ut lit. pend.

Negotium diverſis proceſſibus non eſt intricandum. c. penult. de ordin. cognit.

Quæ probationes negotium tangunt, omnes admittendæ ſunt. c. penult. de probat.

Negotia alicujus omnia uni delegato committi non debent; quia per hæc tollitur juriſdictio Ordinarii. c. ad hæc. 10. de Reſcript.

Negotium, calumniæ cauſâ, ut faceret, vel non, ſi quis pecuniam accepit, intra annum utilem, in quadruplum, poſt annum, in ſimplum tenetur. c. In eum. 127. 1. q. 1.

Siquis negotia Eccleſiæ gerendo, res ejus conſumpſit, ſatisfactio præſtanda erit. c. oblitum. 12. q. 5. quo nomine etiam contra hæredem datur actio. cit. c. vel contrà, ſi quis in ſuis rebus damnum ſenſit, dum utilitati Eccleſiæ ſtuduit, damnum hoc & ipſi compenſabitur. c. 1. §. fin. cum c. ſeq. usque ad §. ſi verò. 12. q. 4.

Neophytus.

Neophytus dicitur, qui noviter eſt in fide, vel Religione plantatus. c. ult. Diſt. 48.

In Epiſcopum ordinandus non eſt. c. 1. ead. c. Neophytus. Diſt. 61.

Neophyti aliquamdiu à lautioribus epulis & ſpectaculis & Conjugibus abſtineant. c. Neophyti. 12. Diſt. 5. de Conſecr.

Nepos.

Nepos & Avunculus poſſunt ducere duas Sorores. c. quod. 5. de Conſanguinit.

Niſus.

Niſus inutilis non facit præjudicium. c. atteſtationes. 10. de deſpons. impub.

Niſus ſinè effectu punitur. c. 1. de divort.

Niſu tantùm carnalis copulæ, non tranſeunt Sponſalia de futuro in Matrimonium; ſed per coitum ſubſecutum. c. is, qui. 30. & c. ult. de Sponſalib.

Niſu etiam carnalis copulæ, contractus, ante pubertatem non facit Matrimonium. c. atteſtationes. 10. de deſpons. impub.

Qui contra legis voluntatem nititur, committit in legem. c. ult. de R. I. in 6.

Nobilitas.

Nobilitas morum, non loci, vel generis ornat. c. Nos. 3. Diſt. 40.

Non generis nobilitate, ſed virtute unusquisque gratiam ſibi comparat. c. illud. cit. Diſt.

In collatione beneficiorum, non eſt attendenda nobilitas generis; ſed potiùs virtutum, & vitæ honeſtas. c. penult. de Præbend.

Nobilitati parcendum eſt circa pœnas imponendas. c. qui contra. 24. q. 1. c. ult. de pœnis.

Nobilis graviori pœna debet affici, quàm ignobilis. c. ſi per. 28. Diſt. 2. de Conſecr.

Nobilis, miles, & in dignitate conſtitutus, non ſubjiciuntur torturæ in cauſa criminali. c. ult. 6. q. 1. exceptâ tamen læſa Majeſtatis causâ, in qua omnibus æqua conditio eſt. ibid.

Nocere.

Nocere naturæ DEI nemo poteſt; nec natura DEI nocere injuſtè cuiquam, vel nocere injuſtè patitur quemquam. c. ſecundum. 47. 11. q. 3.

Nocere nulli, & peccantem punire, innocentis officium eſt. c. non eſt. 17. 23. q. 5.

Unius iniquitas, non debet nocere alteri. c. tuæ. 10. de eo, qui cognov.

Qui tantùm vult nocere, non audiatur. c. penult. qui Matr. accus. poſſ.

Nocere enormiter ſi incipiat privilegium, ex poſtfacto revocatur. c. ſuggeſtum. 9. de decim.

Nocere alicui non debet officium ſuum. c. Cùm non. 30. de Elect. in 6.

Si aliquid nocere poſſit, licèt non noceat, prohiberi debet. c. nam. 4. de Conſtit.

Quod initio non nocebat, tractu temporis, per conſenſum ſequentem imputatur. c. ſicut. 33. de Simon.

Nocent quandoque expreſſa, non expreſſa non nocent. c. ult. de procurat.

Nocens occultè, pœnæ eſt obnoxius, ùt manifeſtè nocens, licèt poſtea dicat, joco ſe feciſſe. c. 1. de præſumpt.

Qui nocentem occidit ex officio, homicida non eſt. c. ſi homicidium. 23. q. 5.

Si nocendi voluntas intercedat, crimen contrahitur. c. Frater. 47. Diſt. 50.

Nomen. Nominatio.

Nominis interpretatio vel definitio diligenter eſt advertenda. c. Clericus. qui. 12. q. 1. c. placuit. 16. q. 1.

Nominis variatio in delictis non prodeſt. c. Ea, quæ. 16. de Simon.

Nominum diverſitas, non mutat ſubſtantiam. c. Excommunicamus. 13. de Hæret.

Nominis error, viciat reſcriptum. c. ſignificante. 34. & ſeq. de Reſcript.

Nominis Contractus mutatio, non mutat ejus ſubſtantiam. c. in tantum. 36. de Simon.

Nominis honeſtas criminis malitiam non palliat. cit. c.

Nomen accuſatoris ponendum eſt in libello ejusdem. c. ult. §. quæ verò. 2. q. 8.

Nomina teſtium, producens exprimere debet. c. 2. §. teſtes. de teſtib. in 6.

Nomina teſtium publicantur in judiciis. c. ult. §. ceſſante. de Hæret. in 6.

Nomen aliquando propter facti deteſtationem depravatur. c. multis. 5. Diſt. 17.

Qui nomina abſentium ſcribit in literis, ac ſi eſſent præſentes, de falſo tenetur. c. quantò. 5. de his, quæ fiunt à Prælat.

Quod alicui ſuo nomine non licet, nec alieno licebit. c. quod alicui. 67. de R. I. in 6.

Nominatio ſola nullum jus acquirit Nominato. c. quod ſicut. 28. de Elect.

Notarius.

Notarius Tabellionis mortui notas in publicam formam redigere poteſt, authoritate judicis Ordinarii. c. penult. de fid. inſtrum.

Notarium quælibet Civitas habere debet: ſi autem hic ad ſcribendum Inſtrumentum non habetur, ſufficit trium Teſtium Subſcriptio. c. placuit. 15. §. quòd ſi Præſes. 16. q. 3.

Si Notarius inſtrumentum, authoritate judicis Ordinarii exemplaverit, exemplatum eandem vim cum Originali habet. c. ult. de fid. inſtrum.

Nisi Notarius Inſtrumentum confecerit, vel ſigillum habeat authenticum, corruit, ſi teſtes inſcripti deceſſerint. c. ſcripta. 2. eod.

Notarium, vel duos viros idoneos, qui ſcribant acta judicii, Judex in judicio ordinario, & extraordinario debet habere; aliàs ſi quid difficultatis emerſerit, per Superiorem punietur, nec ei credetur ſuper proceſſu, niſi in quantum peracta, vel per legitima documenta conſtabit. c. quoniam. 11. de Probat.

Notarii plerumque in exigendo Salario metas excedunt. c. ſtatutum. 11. §. Notarium. de Reſcript. in 6.

Notariorum ſalarium debet taxare delegatus. cit. c. & §.

Notarii, qui hæreticis favet, inſtrumenta confecta, nullius ſunt momenti. c. Excommunicamus. 13. de Hæret.

Notarii & Advocati infames ſunt, qui advocant & ſcribunt inſtrumenta pro hæreticis. c. ſi adverſus. 11. eod.

Notitia. Notorium.

Notitia legum antiquarum, vetuſtate & incuriâ obſoletarum videtur neceſſaria. c. fuerunt. 2. Diſt. 7.

Notitia facti loci vicini, præſumitur ex vicinitate. c. quosdam. de præſumpt.

Notum in vicino loco præſumitur factum, quod eſt notum in remoto. c. quantò 8. eod.

Notorium definitur, de quo aliquis canonicè condemnatur: occultum, quod ab Eccleſia toleratur. c. veſtra. de cohabit. Cler.

Notorium aliud eſt facti, aliud juris, aliud præſumptionis. gl. cit. c. in v. Notorium.

Notorium facti eſt, quod ità ſe exhibet conſpectui hominum, ut nulla poſſit tergiverſatione celari. cit. gl.

Cùm Notorium facti culpatur, luce clarius conſtare dicitur. c. ſciſcitaris. 7. q. 1.

Notorium juris eſt, de quo aliquis eſt condemnatus, vel eſt in jure confeſſus. cit. gl.

Notorium præſumptionis eſt, ut paternitas, filiatio. ibid.

Notorium quid eſt, vel per ſententiam diffinitivam, vel per confeſſionem factam in jure: vel per evidentiam rei, quæ tergiverſatione aliquâ celari non poſſit. c. ult. de cohabit. Cleric.

Notoria probationem, vel ordinem judiciarium, non requirunt, adeóque nec Teſtium atteſtationibus declarari factum. c. ſuper eo. de Teſtib. cog. vel non. Nec admittuntur Teſtes in Notoriis. c. quoniam. 10. de Filiis Presbyt. ordin. Nisi ad cautelam. c. bonæ. 23. §. licet. de Elect.

In notoriis exceſſibus non admittitur appellatio. c. Cùm ſit. 5. c. pervenit. 13. & ſeq. c. quia nos. 32. c. Cum ſpeciali. 61. de Appell.

Notoria non indigent accuſare. c. manifeſta. c. quæ Lotharius. 2. q. 1. porrò. 3. de divort. c. evidentia. 9. de accuſat. c. ad noſtram. 21. de jurejurand. Nec probatione. c. de Manifeſta. 2. q. 1. c. ſuper eo. 3. de Teſtib. cog. c. Tua nos. 8. de cohabit. Cleric. c. 1. §. ſanè. de Cenſibus. in 6.

In notoriis non eſt indicenda purgatio, ſed condemnationis ſententia ferenda. c. penult. de purg. Canon.

Notoria ex fama indigent purgatione, & indici talibus debet. c. Tua nos. 8. de Cohabit. Cleric.

In Notoriis delictis judicium Eccleſiæ requiritur. c. porrò. 3. de divort.

Notorium adulterium impedit reſtitutionem mariti, ſi maritus continuit. c. ſignificâſti. 4. eod.

Nova-

Novale.

Novale eſt terra noviter, ſeu nunc primùm ad cultutam redacta. c. 1. de V. S. ſeu:

Per Novale intelligitur ager, de novo ad cultutam redactus, de quo non extat memoria, quod aliquando cultus fuiſſet. Quando autem datur privilegium de non ſolvendo decimas ex Novalibus, non intelligitur de quolibet tali Novali; ſed de illo tantùm, cujus decimam poteſt Religioſus Conventus, absque gravi detrimento parochiæ, detinere. c. quid. 21 de V. S.

Privilegium decimas Novalium concedens, non includit decimas Novalium per alios poſſeſſas tempore impetrationis, & loca tantùm includit, ubi percipiebantur antiquæ, & ad portionem antiquam. c. ſtatuto. de decim. in 6.

Noverca.

Qui Novercam alicujus duxit in Uxorem, eâ mortuâ non poterit Uxorem privigni demortui ducere. c. contradicimus. §. unde, 35, q. 2. & 3.

Novitas. Novum.

Novitates plerumque pariunt diſcordiam. c. Cum conſvetudinis. 9. de Conſvet.

Novitas contra conſvetudinem, ex qua oritur ſcandalum, eſt vitanda. c. quod. 3. de Conſang.

Ob novitatem fidei diſpenſatur cum aliquibus, ubi aliàs non diſpenſaretur. c. ult. de divort.

Novi operis nunciatio remittitur, ſi is, cui nunciatum eſt, cautionem præſtet de opere demoliendo, ſi non jure fuerit ædificatum, niſi in continenti, vel intra tres menſes probari poſſit, non jure ædificari. c. penult. & ult. de nov. oper. nunc.

Novum opus denuncians expectare debet per tres menſes ab adverſario volente probare præjudicium ſui juris. cit. c. ult.

Poſt novi operis nunciationem nihil faciendum eſt, aliàs totum debet demoliri. c. 1. eod.

Poſt novi operis nunciationem quidquid factum eſt, expenſis ejus, cui denunciatum eſt, demoliri debet. c. Cùm. 2. eod. Non obſtante cautione oblata de opere demoliendo, ſi jus non haberet. c. penult. & ult. eod.

Si quis contemptâ novi operis nunciatione, opus fecerit, illud deſtruere cogitur. c. 1. cum ſeq. eod. Etſi jure factum ſit opus. ibid.

Novo auxilio indigent, qui de novo emergunt. c. ult. de in integr. reſtit. c. cæterùm. de juram. calum. c. paſtoralis. 4. de Except.

Novitius.

Qui ad Monaſterium convertitur ſumendo habitum Novitii, poteſt intra annum Novitiatûs redire ad ſæculum, niſi propoſuerit abſolutè vitam mutare, & de cætero DEo ſervire. c. conſuluit. de Regularib. c. ſtatuimus. eod.

Novitius, non factâ profeſſione, ad ſæculum rediens licitè poteſt ad ordines & beneficia promoveri. c. poſtulâſti. eod.

Ut Novitii diſtinguantur à Profeſſis, debet habitus Profeſſorum benedici, ubi habitus non ſunt diſtincti. c. ſtatuimus. eod.

Novitius Religionem ingreſſus, religioſus cenſeri cum effectu non poteſt. c. Religioſo. §. quamvis. de ſent. Excomm. in 6.

Novitia, quæ ſe ingerit Profeſſarum actibus, per hoc cenſetur profeſſa. c. Vidua. de Regularib.

Novitium verberans injuſtè, eſt excommunicatus. c. Religioſo. de ſent. Excomm. in 6.

Nox.

Nocte factum, die factum dicitur fictione juris. c. Conſuluit. 24. in fin. de Offic. Deleg.

Noxa.

Non Noxæ, ſed facto plerumque imputantur, quæ ex improviſo caſu fiunt potiùs, quàm fraude. c. Frater. 47. Diſt. 50.

Noxia ſunt ſubtrahenda, & ſalubria procuranda. Extrav. comm. c. Ex ſupernæ. 2. in princ. de Præbend. & dignit.

Nubere. Nuptiæ.

Nubere non coguntur Virgines huic vel illi extra Parentum & ſuam voluntatem. c. hoc Sanctum. 32. q. 2.

Sponſa vi rapta nubere alii poteſt, ſi eam Sponſus recipere nollit. c. Raptor. 27. q. 2.

Rapta poteſt Raptori nubere Patre conſentiente, & eſt legitimum Conjugium. c. denique. c. tria. c. penult. 36. q. 2.

Nubant viduæ propriâ voluntate illis, quos habere voluerint maritos. c. hoc Sanctum. 32. q. 2.

Nubentes poſt votum non ſunt ſeparandi. c. quidam. 2. Diſt. 27.

Velle nubere poſt votum Caſtitatis damnabile eſt. c. Nuptiarum. 27. q. 1.

Nubens inſcia viro alieno, quàmdiu inſcia eſt, adultera non eſt. c. ſi Virgo. 34. q. 1.

Niſi ſit certitudo de morte Conjugis, ad alias nuptias non tranſeat: & ſi tranſivit, reddat, non exigat debitum. Et ſi reſcivit vivere primum, dimittat ſecundum. c. Dominus. de ſecun. nupt.

Nubens alteri, quæ ſciebat Virum adhuc vivere in captivitate, putabat verò eum nunquam liberandum, adultera eſt. c. cùm per. in princ. 34. q. 1.

Uxor propter fornicationem dimiſſa, vivente Viro, non poteſt nubere alteri. c. Sicut. in princ. & med. 7. q. 1. Si nubat, adultera eſt. cit. c. & c. quæ Chriſto. 27. q. 1. c. omnes. 32. q. 7. c. ſi dicat. 33. q. 5.

Nubens alteri, putans Virum in bello caſum eſſe, ad priorem, ſi redierit, reverti debet. c. Cùm per. in princ. 34. q. 1. c. Dominus. 2. de ſecund. nupt.

Si

Si mulier nubat alteri vivente primo, à quo per judicium Eccleſiæ ſeparata eſt, legitima erit proles, quam ex ſecundo ſuſcepit, & ad hæreditatem admittitur. c. perlatum. 8. Qui filii ſint legit.

Nubentes moniales debent à Viro ſeparari. c. ut lex. 27. q. 1. & per tot. imò anathematizatur, qui monialem ducit. c. ſi quis. 17. ead.

Mulier poteſt alteri nubere, ſi probaverit, quod à Viro ſuo impotenti nunquam cognita fuerit. c. quod autem. 27. q. 2.

Nubere non cogitur, juramento Patris, puella illi, cui nunquam aſſenſum adhibuit. c. ſi verum. c. de neptis. 31. q. 2.

Mulier non poteſt nubere ei, qui Virum, inſtignante muliere, occidit. c. 1. de Converſ. Infidel.

Nubens puella ſequi debet arbitrium avi ingenui, non Patris ſervi. c. un. 32. q. 3.

Mulier intra tempus luctûs nubens infamis fit, ut & ille, qui eam ſciens ducit. c. infames. §. fin. 3. q. 7. Sed hoc juxta leges Civiles; at non fit infamis juxta leges Canonicas. c. penult. & ult. de ſecund. Nupt.

Nuptiæ dicuntur à nubendo, eò quòd puellæ pudoris gratiâ, caput obnubere ſoleant. c. nec illud. 30. q. 5.

Definitio nuptiarum eſt, quòd ſint Viri, mulieriſque conjunctio, quæ individuam vitæ conſvetudinem retinet. 27. q. 2. in princ. §. ſunt enim. Et declaratur definitio: c. Beata. ead. nimirum, quòd conſenſus cohabitandi, & individuam vitæ conſvetudinem retinendi conjuges faciat. Individua autem vitæ conſvetudo eſt, talem ſe in omnibus exhibere viro, qualis ipſa ſibi eſt, & è converſo. Unde ad individuam conſvetudinem pertinet, abſque legitimi conſenſu viri, & orationi aliquando non poſſe vacare, nec continentiam profiteri. ibid.

Veritas Nuptiarum non conſiſtit in ſola commixtione viri & fœminæ. c. non enim. 32. q. 1.

Ad legitimas nuptias requiritur conſenſus Parentum. c. non omnis. cum 3. ſeq. 32. q. 2.

Nuptiæ requirunt voluntatem propriam, & Parentum, reſpuuntq; coactionem omnem. c. hoc ſanctum. ead.

Nuptiæ duas requirunt perſonas, & ideo Canones in uno gradu duas perſonas conſtituerunt. c. ad ſedem. 35. q. 5.

Nuptiarum conditio frangitur, & deſponſatio irrefragabiliter tenetur: ut ſi quis ſub conditionis nomine aliquam ſibi deſponſaverit, & eam poſtea relinquere voluerit. c. Quicunque. 27. q. 2.

Nuptiæ terram implent, Virginitas paradiſum. c. nuptiæ. 32. q. 1.

Nuptiarum copula quia DEI mandato perficitur, non poteſt dici peccatum. c. deinde. Diſt. 26.

Qui nuptias vituperat, anathema ſit. c. 8. & 9. Diſt. 31.

Damnabant aliqui nuptias, & nolebant eas Chriſtianis, etiam laicis, permittere. c. ſi laicus. §. ſequentem. ead.

Si quis profeſſus ſit continentiam eò, quòd nuptias tanquam abominabiles judicat, anathema ſit. c. ſi quis. 12. Diſt. 30.

Accuſans nuptias, anathema ſit. cit. c. ſi quis. 12.

Nuptiæ admittitur & honorantur. c. hæc autem. ead.

Nuptiæ omnes fiunt ex affectu. c. ſi quis. 3. 29. q. 2.

Nuptiæ ſecundæ honeſta ſunt fornicatio. c. hac ratione. 31. q. 1.

Nuptiæ primæ melioris ſunt meriti, quàm ſecundæ. c. Nuptiarum. 41. §. Cùm enim. 27. q. 1.

Nuptiæ ſecundæ conceduntur viduis ob vitandam fornicationem. c. quomodo. 31. q. 1. Etiam tertiæ & ulteriores. c. DEus & ſeq. c. aperiant. ead.

Nuptiæ ſecundæ benedici non debent. c. de his. ead.

Nuptiarum benedictio debet fieri gratìs. c. Cùm. 9. c. ſuam. 29. c. ad. 42. de Simon.

Nuptias ſecundas non contrahant, qui ad mortem uſque Uxoris in inceſtu permanſerunt. c. ult. 35. q. 8.

Quàm primùm Mater tutrix filiorum ſuorum tranſit ad ſecundas nuptias, finitur tutela, nec poteſt poſtea pro filiis conveniri. c. Ex parte. 67. de Appell.

Nuptiarum ſecundarum convivio Presbyter intereſſe non debet. c. de his. 31. q. 1. Imò Presbyteri, Diaconi, Subdiaconi, & quibus nubendi licentia non eſt, nuptiarum alienarum conviviis non adſint. c. Presbyteri. 19. Diſt. 34.

Nuptiæ contractæ cum Conſanguineis dicuntur eſſe contra jus naturale. c. penult. de hæret. in 6.

Nuptias prohibitas contrahentes, juxta ſæculares leges, puniendi ſunt. c. de gradibus. in fin. 35. q. 8.

Nuptiæ fieri non debent tribus ſeptimanis ante feſtum S. Joannis Baptiſtæ. c. Capellanus. 4. de Feriis.

Nuptiæ ſecundùm Canones à ſeptuageſima usque poſt octavas Paſchæ, ſive juxta conſvetudinem Eccleſiæ Rom. uſq; poſt ſeptimum diem Pentecoſtes celebrari non debent. cit. c. Nec in adventu. c. non oportet. 33. q. 4. Si contrà fecerint, ſeparentur. cit. c. non oportet.

Nuptiæ in Quadrageſima prohibentur. c. non licet. cum. 2. ſeqq. 33. q. 4.

Nuptias occultas celebrare non licet. c. Nullus. 30. q. 5. Sed publicas benedictione à Sacerdote acceptâ. c. Noſtrates. ead.

Nuptias contrahere poſſunt Sacerdotes Græci. c. quæſitum. 7. de pœnit. & remiſſ.

Nullitas Sententiæ.

Primò

Ex parte Judicis.

I. Si excommunicatus ſententiam tulit. c. Achatius. in fin. cum ſeq. & c. miramur. 24. q. 1.
II. Si hæreticus ſententiam tulit. c. Catholicus. 2. q. 6. quod fallit, ſi Judex de hæreſi nondum fuerit damnatus; ſecus tamen, ſi ipſa

Ipſa hæreſis jam olim fuit damnata. in princ. 24. q. 1. cum c. ſeq. c. majores, c. Achatius, 3. ead. Aut ſi noxam hæreſim effingens eam ex corde prædicare cœpit. c. audivimus. §. ſin autem ex corde, cum ſeqq. ead. III. Si Judex non ſit competens. c. at ſi Clerici, 4. de Judic. c. in primis. §. de perſona Epiſcopi. 2. q. 1. c. 1. §. nullum, 3. q. 8. c. 1. 9. q. 2. c. in Clericorum. 11. q. 1. c. Cui eſt, 11. q. 3. Clem. 2. de ſent. & re judic. Fallit, ſi Actor à Judice condemnatus, exceptione propoſita utatur; huic enim ea non prodeſt. c. 1. §. cujus. 3. q. 8. Item ſi ab omnibus publicè Judex competens fuerit exiſtimatus. c. 1. in fin. 3. q. 7. IV. Si Judex pecuniâ corruptus ſententiam tulit. Extrav. comm. c. 1. §. Juſtitiam verò. de ſent. Excomm. c. ult. §. venales. 2. q. 6. V. Si quidam, non omnes judicârint. c. ult. §. item ſi plures. eadem. c. diſcutere. Verſu ità ut nemo ex eis deſit. 3. q. 6. c. cauſam. 16. c. uno. 42. c. ult. in princ. verſu idem quoque. de Offic. deleg. Quod fallit, ſi omnes fuerint præſentes: tunc enim, quamvis non omnes conſenſerint, ſtatur tamen ſententiâ majoris partis. c. 1. in princ. c. ult. de his, quæ fiunt à maj. part. Quodſi utriusque ſententiæ numero pares judices ſunt; quid faciendum, colligitur ex c. ult. de ſent. & re judic. ubi hæc habentur: duobus Judicibus diverſas ſententias proferentibus, ſi ex jurisdictione ordinaria proceſſerunt, tenet pro Reo, non pro Actore ſententia, niſi in cauſa favorabili, puta Matrimonio, libertate, dote, ſeu Teſtamento, pro ipſo fuerit promulgata. Si vero ex delegata poteſtate, utraque pendet ſententia ex arbitrio delegantis. Quodſi ex compromiſſo, neutra debet habere vigorem, hæc ibi. Quod autem cit. c. ult. dicitur: ſi ex delegata poteſtate, utraque pendet ſententia ex arbitrio delegantis, verum eſt: diverſum etiam obſervatur, ſi in Synodo provinciali diſſenſerint; hoc enim caſu ea ſententia obtinet, cui Metropolitanus vicinæ provinciæ accedit. in princ. 6. q. 4. cum c. ſeq. c. ſi quis Epiſcopus. c. ſi inter Epiſcopos. in princ. ead. Cavetur etiam cit. c. ult. in fin. de diſſenſu arbitrorum compromiſſariorum. Fallit etiam, ſi ità convenit, vel cauſa delegata ſit, ut uno vel pluribus abſentibus, cæteri nihilominus judicare poſſint. c. prudentiam. 21. §. adjicimus. c. Cùm ſuper. 23. verſu: quamvis ſolus. de Offic. deleg. c. Cùm plures, 8. in princ. eod. in 6. Sed tamen ſi conſtiterit abſentem adeſſe noluiſſe, vel non potuiſſe, valet ſententia. cit. c. prudentiam. 21. in princ. & c. Cùm cauſa. 22. eod. Denique valet ſententia, ſi præſens ſubdelegatum abſentis admittere noluit. Sed hoc reprobatur. c. coram Dilecto. 34. eod. VI. Si Judex recuſatus ſententiam tulit, c. Cùm ſuper. 23. de Offic. deleg.

Nullitas ſententiæ

Ex perſona ejus, qui judicatus eſt.

I. Si contra abſentem lata ſententia eſt, nulla eſt, c. tenor, 10. de ſentent. & re judic. c. Conſultationibus. 10. de Offic. deleg. c. inter quatuor. 8. de Maj. & Obed. c. in primis. §. ſed & de perſonis. verſ. ſi ſcriptis judicatum eſt, 2. q. 1. c. 1. §. fin. 3. q. 8. Niſi per contumaciam abſens ſit. c. conſultationibus. 10. in fin. verſ. niſi is, qui poſſidet. de Offic. deleg. c. veritatis. 8. de dol. & contum. c. nomen. §. fin. 2. q. 1. c. de illicita. §. de conventione. 24. q. 3. Sed tamen nec contra contumaciter abſentem valet ſententia, ſi ex diſpenſatione Papæ abeſt, & approbatur exemplo. c. Cùm olim. 7. de dol. & contum. Valet tamen ſententia, ſi Judex probetur circumventus in ſententia ferenda, vel ex Actis iniquitas ſententiæ conſtet. exemplo approbatur. c. Cùm Bertholdus. 18. de ſent. & re judic. Niſi legitima abſentiæ cauſa probetur. cit. c. 18. item non valet ſententia contra abſentem, ſi non fuit legitimè citatus. c. 1. 5. q. 2. Valet tamen contra abſentem, ſi, cum præſens eſſet, à judice receſſit appellans. c. ult. de dol. & contum. in 6. Quod etiam verum, ſi, cùm abſenti præfixus eſſet terminus ad proſequendam appellationem, eam intra terminum illum non ſit proſecutus; hoc enim caſu, contra appellantem abſentem, etiam non legitimè citatum, ſententia lata valet. c. ſæpe contingit. 44. de Appell. Item non valet ſententia, ſi ante terminum præfixum, vel in ipſo termino, partibus non expectatis, ſententia ſit lata. cit. c. 44. vers. ſi quis autem terminum. c. ex inſinuatione. 50. §. interim autem. c. ſignificante. 69. verſ. adjiciens, quòd cùm de conſenſu. eod. Niſi ante terminum à lege, non à judice, vel partibus præfixum, judicatum ſit. c. Oblatæ. 57. eod. Niſi jurisdictio delegati in termino præfixo expiret; hiſce enim caſibus valet. c. conſuluit. 24. de Offic. deleg.

Item ſententia contra abſentem non valet, ſi abſens ad Papam, de cauſa litigioſa ivit, vel nuntium miſit. c. Dilecti. 52. de appell. c. unic. de Cleric. peregrinant. Extrav. comm. c. Divina. 3. de privileg. Quod fallit, ſi poſt citationem iter arripuit, vel nuntium miſit. c. meminimus. 9. c. ſuggeſtum. 15. c. ad hæc. 30. de Appell. Item ſi ante ſententiam appellans, ſinè rationabili cauſa, dicat, ſe nuntium miſiſſe. c. ut debitus. 59. verſ. non obſtante, ſi dicat. eod. Sententia contra abſentem valet, etſi Procuratorem non habeat, ſi poſt concluſam cauſam, mandatum fuerit revocatum. c. auditis. 8. de Procurat. item ſi ignorante Judice & adverſario mandatum ſit revocatum. c. Mandato. 13. eod.

II. Si inter alios, quàm quibus Judex datus eſt, judicatum ſit, ſententia nulla eſt. c. P. & G. 40. de Offic. deleg. Niſi alius jurisdictionem Judicis impediat: in hunc enim æquè, ac in eos, quibus Judex datus eſt, jurisdictionem exercere poteſt. c. 1. eod.

Nullitas ſententiæ

Ex variis cauſis.

I. Si ſententia neq; abſolutionem, neque condemnationem contineat, nulla eſt. c. ult. §.

Diffinitiva. 2. q. 6. Niſi verbo æquipollenti Judex uſus ſit. c. in his, quæ. 15. de V. S.

II. Si de alia re judicatum ſit, quàm de qua Judex datus ſit, nullitas eſt, & approbatur exemplo. c. Cùm Dilecta. 22. §. dictum. de Reſcript. c. Cùm olim. 32. de Offic. deleg. Niſi id, de quo pronunciatum eſt, acceſſorium ſit ejus, de quo Judex eſt datus. c. prudentiam. 21. §. ult. in fin. de Offic. Deleg. cujus exemplum habetur. cit. §. ult.

III. Si authoritas Superioris, contra ſententiam imploretur, nullitas eſt. c. ult. c. quod bene. verſ. niſi fortè ubi fuerit. 6. q. 4. Sed hæc imploratio videtur intelligenda de appellatione, vel de in integrum reſtitutione.

IV. Si contra Canones judicatum, non valet ſententia. c. judicet. §. bonus. 3. q. 7. c. Canonum, c. nè innitaris de conſtitut. vid. Canones. Lex. ſuprà. vid. inferiùs XII. hoc loco.

V. Si ſententiâ ſub conditione latâ, conditio defecerit, nullitas eſt. c. Apoſtolicæ. 35. q. 9.

VI. Si cauſa ſententiæ falſa ſit, vel contrarium ejus, quod ſententiâ quaſi factum pronunciatum eſt, poſſit probari. Sed hoc reprobatur. c. non ſolùm. 77. §. contingit. 11. q. 3. & in prin. 35. q. 9. c. loci noſtri. §. quia ergo. ead. contradicit tamen cit. c. loci. §. his ità reſpondetur. & c. quod quis. c. veniam. c. ſententiam. c. Grave. c. ult. 35. q. 9. Exemplum horum proponitur. c. penult. ead. Admittitur tamen in Matrimonio, ex falſa cauſa dirempto. c. loci noſtri. §. aliud eſt. ead.

VII. Si ex falſis inſtrumentis ſit judicatum. c. Cùm venerabilis. 6. §. licèt autem. de Except. c. ſuper eo. 2. de crim. falſi.

VIII. Si ex falſo teſtimonio, teſtibus corruptis, ſit judicatum. c. ſicut nobis. 9. de Teſtib. c. cùm I. & A. 22. de ſent. & re judic. Quod fallit, ſi non probetur Judicem falſi Teſtimonii fidem ſecutum in pronunciando. cit. c. 22. vers. vel licèt de hoc conſtaret.

IX. Si fines ſuæ juriſdictionis Judex in ferenda ſententia exceſſerit. c. prudentiam. 21. in princ. v. Mandati ſiquidem. de Offit. deleg. c. ult. §. item cum certa. 2. q. 6. Quòd fallit, ſi ſententia nihil iniquitatis habeat. c. cauſam. 14. de ſent. & re judic.

X. Si gravatus ob vim ſibi factam, appellare non potuit. hoc probatur ſub conditione. c. ult. de Appell. Item ſi gravatus iter ad Papam arripuit. c. unico. de Cleric. peregrinant.

XI. Si judicatum eſt contra aliquem, poſtquam is ſe protectioni Superioris ſubjecit. c. ad audientiam. 34. de Appell. item ſi contra ſententiam priùs dictam, judicatum eſt, c. ult. §. item ſi ſententia. 2. q. 6. Quod fallit, ſi antea diſpenſativè judicatum ſit. c. ſententiam. 35. q. 9. Item fallit, ſi exceptio rei judicatæ ante poſteriorem ſententiam non fuerit oppoſita. c. inter Monaſterium. 20. de ſent. & re judic. Item ſi jure nullo ſententia nitatur, non valet. c. cui eſt. 11. q. 3. c. inter cæteras. 9. de ſent. & re judic. Cujus exemplum habetur. c. non poteſt. 3. c. Lator. 7. eod. Niſi per 30. annos à morte Judicis numerandos, res ex injuſta ſententia ſit poſſeſſa. c. ſi Sacerdotes. 16. q. 3.

XII. Si contra leges vel Canones lata ſententia, nulla eſt. c. 1. de ſent. & re judic. c. adverſus. 7. §. quia verò nec ſic. de immunit. Eccl. c. ult. §. item ſi ſententia. 2. q. 6. Quod fallit primò, ſi contra jus litigatoris magìs, quàm contra expreſſas leges, ſententia lata ſit, quod in hoc caſu Lex locum non habeat. cit. §. item ſi ſententia. verſ. ſi verò contra jus. c. Cùm inter. 13. de ſent. & re judic. Secundò fallit: ſi ex conſuetudine contra jus commune ſcriptum, ſententia lata ſit. Tertiò ſi in cauſa Clericorum, ex jure Pontificio, contra jus civile ſententia ſit lata: c. quòd Clericis. 9. de for. compet. Quartò fallit, ſi Papa diſpenſativè contra jus pronunciavit. c. In cauſis. 19. in fin. de ſent. & re judic. Poſtremò hoc loco notanda eſt diviſio injuſtæ ſententiæ trimembris, nempe: aliquando ſententia injuſta ex animo proferentis; juſta verò ex ordine & cauſa: aliquando eſt juſta ex animo & cauſa, ſed non ex ordine. Aliquando juſta ex animo & ordine, ſed non ex cauſa. c. Epiſcopus. 65. §. ad hoc reſpondendum. 11. q. 3.

XIII. Si Regio metu vel potentioris juſſu ſententia lata ſit, nulla eſt. c. injuſtum. ead.

XIV. Si noctu pronunciatum ſit. c. conſuluit. 24. §. Nè verò. de Offic. deleg.

XV. Si nova inſtrumenta, poſt ſententiam latã, in cauſa ſint inventa, ſententia non eſt nulla. c. inter Monaſterium. 20. verſ. cùm ſub prætexto. c. ſuborta. 21. §. fin. de ſent. & re judic.

XVI. Si non ſervato juris ordine judicatum eſt, non valet. 2. q. 1. in princ. c. prohibentur. §. fin. ead. c. ult. §. item ſi ſententia citra. 2. q. 6. c. Epiſcopus. 65. §. ad hoc reſpondendum. verſ. ſed non ex ordine. c. ſervetur. §. fin. c. Eorum. 11. q. 3. Exemplum hujus exceptionis habetur. c. Exhibita. 19. de judic. c. Cùm dilectis. 15. §. his igitur & aliis. verſ. prætermiſſo juris ordine. de purg. Canon. Contradicit. c. non ſolùm. §. cùm ergo. 11. q. 3. Sed fallit ſuprà dicta definitio, ſi cauſa ſit manifeſta, ſeu notoria. c. prohibentur. verſ. hæc de illis ſunt intelligenda. 2. q. 1. Hujus exemplum proponitur. c. ad petitionem. 22. de accuſat. c. quoniam. 10. de filiis Presbyt. Notorium autem dicitur tribus modis: per ſcientiam, per Confeſſionem, & per evidentiam rei. c. ult. de Cohabit. Cleric. ſed contra non valet ſententia, ſi Judici tantùm ſit cauſa manifeſtata, non etiam aliis. c. multi. cum ſeq. 2. q. 1. Vel ſi cauſa aliis nota, Judici ſit incognita. c. DEus. ead. Vel ſi Reus factum neget. cit. 1. DEus. §. quando autem crimen. Item fallit, & ſententia valet lata etiam non ſervato juris ordine, ſi Judex juramentum præſtiterit, quod in omni cauſa ordinem judiciarium ſit obſervaturus: quod tamen reprobatur. c. ad noſtram. 21. de jurejur. Item tertiò fallit, ſi cauſa ſit Eccleſiaſtica beneficialis, decimarum, Matrimonialis, uſurarum &c. in hujusmodi enim cauſis, de ſimplici & plano, absq; judiciorum ſtrepitu, procedendum. Clem. c. diſpendioſam. 2. de judic. Quod & ad Matrimoniales cauſas attinet. concordat. c. 1. §. conſultationi veſtræ. ut lit. non conteſt. Porrò ſententia valet, juris ordine non ſervato

vato lata, ſi quis in hæreſim jam damnatam incidit: hic enim ipſo facto pro excommunicato habetur, etiam ſententia non interveniente. 24. q. 1. in princ. cum. 3. ſeqq. cc. Denique valet ſententia, ſi cauſa Judici ità commiſſa ſit, ut ſimpliciter & de plano, & ſinè ſtrepitu ac figura Judicii procederet. Quæ replicatio approbatur ſimul, & declaratur Clem. c. ult. de V.S. Aliàs ſi Papa judicaret ordine non ſervato, ſententia nulla foret. c. in cauſis. 19. de ſent. & re judic.

Si reſcriptum ſit à Papa contra ſententiam, nihilominus ſententia valet. c. Ea, quæ. 4. eod.

XVII. Si poſt revocationem delegationis judicatum ſit, ſi nimirum Judex-Superior ad ſe cauſam revocâſſet, c. ut noſtram. 56. de Appell.

Si condemnatus ſatisfacere ſit paratus, nihilominus ſententia valet, c. cum aliquibus, 6. de ſent. & re judic.

Numerus.

Numero præfertur authoritas. c. Eccleſiâ, 57. de Elect. Si tamen multùm excedit, præfertur. c. dudum, 22. eod.

Numero majori non ſemper ſtatur, niſi ſit ſanior. cit. c.

Numerus Compurgatorum eſt arbitrarius, c. inter. 10. de purg. Canon.

Numerum non auget perſona electi; nec computatur in numerum Eligentium. c. Cumana, 50. de Elect.

Numero duorum contenta eſt pluralis locutio. c. ſi teſtes. 4. q. 2.

Numero teſtium, dignitate, authoritate & famâ perpetuâ Veritas cujusque rei, ſinè publicis monumentis, deprehenditur, cit. c. §. ſæpe. ead.

Numero teſtium ſtandum eſt, ſi teſtes ſint ejusdem exiſtimationis, c. In noſtra, 32. de Teſtib.

Ubi numerus teſtium non adjicitur; etiam duo ſufficiunt. c. ſi Teſtes. §. Ubi. 4. q. 2. Vel tres. c. licèt. 23. de Teſtib.

Nummus.

Nummorum acceptio, prævaricatio Veritatis. c. qui rectè, 66. 11. q. 3.

Nundinæ.

In Templis & Cœmeteriis nundinæ celebrari non debent, c. decet. 2. §. ceſſent in Eccleſiis, de immunit. Eccl. in 6.

Nuntiare. Nuntius.

In optione nuntiantis novum Opus, an intrà tres menſes de præjudicio ſuo debeat oſtendere, & interim ceſſetur ab opere; an verò receptâ cautione de opere demoliendo, ſtatim ædificare permittat, deciditur. c. ſignificantibus & ſeq. de nov. oper. nunc, nempe, non obſtante cautione, per trium menſium ſpatium ceſſandum ab opere, ſi denuncians Juris ſui præjudicium probare voluerit.

Per nuntium dicitur aliquis præſens. c. cum parati. 19. de Appell.

Per nuntium non excuſatur quis, quò minùs contumax judicetur. c. Bonæ. 23. de Elect.

Nuntius miſſus ad unam rem petendam, aliam petere non poteſt, c. innotuit. 20. eod.

Nuntii miſſio excuſat appellantem, nè reſpondeat coram Judice, ſi miſſio ſit, antequam partes fuerint citatæ, aliàs non. c. ad hæc. 30. de Appell.

Licèt appellans miſerit Nuntium ad Superiorem, vel literas habeat, quæ nondum tamen delegato ſunt aſſignatæ, non valet. c. ut debitus. 59. eod.

Per Nuntium poteſt Matrimonium contrahi. c. Ex parte. 14. de Converſ. Conjugat.

Nuntii malitia non obeſt Domino, modò ab initio credatur fidelis. c. penult. de pignoribus.

Nuptiæ. vide Nubere.

Nutrix.

Nutrices Chriſtianæ non debent alere Infantes infidelium. c. Etſi. 13. de Judæis, & Sar.

Prava conſvetudo ſurrexit, ut mulieres filios ſuos nutrire contemnant. c. 4. Diſt. 5.

Obedientia.

Obedientia eſt, obtemperare utilibus Superiorum mandatis. c. ult. 23. q. 1.

Obedientia, quia cogit eſſe ſub aliena poteſtate, nihil debet habere proprium. c. non dicatis. 12. q. 1.

Per Obedientiam bonum deſerere, malum verò nunquam facere licet. c. quid. 99. 11. q. 3.

Ubi eſt incolumitas Obedientiæ, ibi ſana eſt forma doctrinæ. c. miramur. 5. §. integritas. Diſt. 61.

Obedientiam manualem ſubſequi debet reverentia, & honorificentia omnis. c. His, quæ. 11. de Maj. & Obed.

Obedientia victimis jure præfertur; quia per victimas aliena caro, per Obedientiam verò propria voluntas mactatur. c. ſciendum. 8. q. 1.

Obedientia aliquàndo, ſi de ſuo aliquid habet, nulla eſt; aliquando ſi de ſuo nihil habuerit, minima. cit. c.

Obedientia præfertur omnibus. c. illud. 5. de Maj. & Obed.

Obedientia probatur per hoc, quando quis vocatus venit. c. dilectus. 2. de Capell. Monach.

Obedire in deſideratis, & obedire in contrariis præter voluntatem, nulla eſt obedientia. c. ſciendum. 8. q. 1.

Sicut in exequendis jure laudatur Obedientia, ſic reprehenditur, ſi quis uſurpet ſibi non conceſſa. c. Lex. 15. 23. q. 5.

Obediendum ſemper eſt in dubiis. c. quid culpatur, & ſeq. 23. q. 1.

Obedientia in ſcriptis debet promitti. c. quamquam. 6. Diſt. 23.

Qui obedientiam ſponte impendit, non cogitur ſe obligare ſcripto. c. legebatur. 3. de Maj. & Obed.

Obedientia & Subjectio, quando in judicium deducitur, nihil attentari debet in præjudicium rei, vel poſſeſſoria non citati. c. inter. 8. eod.

Obedientiam non poteſt ſubditus præſcribere contra Prælatum. c. cùm. 12. de præſcript.

Generale pactum eſt Societatis humanæ, obedire Regibus ſuis. c. quæ. Diſt. 8.

Quando ipſe Princeps juribus ſuis obedientiam præbet, tunc ea ab omnibus cuſtodienda exiſtimee. c. juſtum eſt. 2. Diſt. 9. Et obedire Legibus ſuis Principem, æquum eſt. cit. c.

Obedientiam, quam exigimus à ſubditis, ipſi debemus Superioribus noſtris impendere. c. qui ſcit. 2. q. 6. c. quamquàm. 6. Diſt. 23.

Obediendum eſt feſtinanter Superioribus. c. 1. Diſt. 93.

Minores Majoribus obedientiam præſtent. c. à Subdiacono. ead.

Obediri vult Pontifex Legibus Imperatorum. c. de Capitulis. 9. Diſt. 10.

Obedire debent Subditi Magiſtratui, inquiſitione, vel accuſatione contra eum pendente. c. penult. de accuſat.

Obediendum eſt omnibus Superioribus, modò non ſint hæretici, licèt ſint aliàs mali: & his, quàmdiu eos tolerat Eccleſia. c. Sacerdotes. 2. q. 7.

Obedientiæ forma facienda Epiſcopo ab Abbate. c. Nè DEI. 43. de Simon.

Obediendum eſt Epiſcopo à Clericis & Sacerdotibus ſuæ Diœceſis. c. quia. 7. q. 1. imò ab omnibus in Diœceſi. c. omnes. de Maj. & Obed.

Jurans obedientiam Prælato & Eccleſiæ, non Clero Diœceſano, ſed Cathedralis Eccleſiæ Capitulo, & principaliter Epiſcopo obedire tenetur. c. Cùm Clerici. 19. de V. S.

Obedientia facta Epiſcopo ab Abbate, ſinè conſenſu Conventûs, non valet. c. penult. de Relig. domib.

Obedire tenentur tum Laici, tum Clerici Abbatiſſæ juriſdictionem habenti. c. Dilecta. 12. de Maj. & Obed.

Obedire Abbatibus debent Monachi. c. quàm ſit. §. nullus. c. Abbates. 18. q. 2.

Inobedientes Epiſcopo reprehenduntur. c. nulla. cum ſeqq. Diſt. 93.

Quiſquis præceptis non obtemperat, reus eſt, & debitor pœnæ. c. nit. 14. q. 1.

Veniens contra decretum vel conſtitutionem Epiſcopi, debet excommunicari. c. ſi quis. de Maj. & Obed.

Non obediens Canonicis Inſtitutis, incurrit inobedientiæ notam, id eſt infamiam. c. illud. eod.

Abbates & Sacerdotes ad obediendum Epiſcopo, poſſunt compelli per Cenſuram eccleſiaſticam, ſi ei diœceſana lege ſubjecti ſunt. c. quod. eod.

Canonici Regulares non obedientes Priori ſuo, per ipſum excommunicari poſſunt: & ſi fuerint incorrigibiles, de Fratrum conſortio expelli debent. c. Cùm. eod.

Presbyteri & Clerici capellarum, quæ ſubſunt Eccleſiæ Cardinalis, debent eidem Cardinali obedientiam, & reliqua, ità ut etiam Cenſuras in eos ab ipſo latas, humiliter ſuſcipiant. c. his. eod.

Obedientiæ juramentum à Communitatibus debet exigi. c. Cùm in Eccleſiis. 10. eod.

Clericus obedientiæ juramentum Epiſcopo ſuo non tenetur præſtare, niſi ratione adminiſtrationis ſibi conceſſæ. c. nullus. 5. de jurejurand.

Clericus adminiſtratione carens, non tenetur ad juramentum obedientiæ, vel ad faciendam Scripturam ſuper eo. c. legebatur. de Maj. & Obed.

Obedire nolle, non ſemper malum eſt, ſi nempe contra DEum quid præcipiatur. c. non ſemper. 92. 11. q. 3.

In rebus illicitis non eſt obediendum Prælatis, Dominis, Parentibus. c. qui. 90. §. idem eſt. cum ſeqq. 4. 11. q. 3. c. qui. 97. c. quid. 99. c. ſi is. 101. ead.

Magis obediendum DEO, quàm hominibus. cit. c. qui. 97. c. Imperatores. 98. ead.

Obediendum ſic eſt poteſtatibus ſæcularibus, ut DEus non offendatur. c. nos. & ſeq. 15. q. 6. c. quæ contra. 2. Diſt. 8. Et nemini injuſta mandanti obediendum. c. dilectus. 15. de temp. ordin. c. ſollicitudinem. 54. de Appell.

Obediendum non eſt inferiori, ubi major mandat oppoſitum. c. qui reſiſtit. 97. & ſeq. 11. q. 3.

Obediens ſervus Domino ſuo malo, excuſatus pro tanto, quia ſervus, ſed non pro toto. c. qui compulſus. 22. q. 5.

Obedire non tenentur inferiores exempti à Superiore. c. inter. 8. de Maj. & Obed.

Obedientiam ſui Epiſcopi non tollit Subjectio Papæ. c. per tuas. 7. eod.

Objicere.

Objicere non ſufficit, niſi probetur objectum. c. Suborta. 21. de ſent. & re judic.

Objicere alter alteri crimen non poteſt, quando crimen conſtringit utrumque. c. in lectum. 34. q. 4.

Objiciens crimen alicui iratus, niſi reſipiſcens illud probaverit, reus criminis non eſt. c. ſi quis. 5. 2. q. 3.

Objiciens multa; ſi in præcipuo fallat, repellitur punitus, ac ſi in omnibus fefelliſſet. c. ſi forte. 11. de Elect. in 6.

Objecta non probans, pœnam, quam intulit, ipſe patietur. c. Paulum. 2. q. 3. c. qui. 2. q. 8. c. ibi. 3. q. 6.

Objectu criminis, actio civilis retardatur. c. quia. 14. de uſur.

Oblatio.

Res fidelium oblationes dicuntur, quia Domino offeruntur. c. videntes. 16. §. ipſæ. 12. q. 1.

Oblatio-

Oblationes dicuntur, quæcunque de propriis, & licitis rebus, Eccleſiæ à fidelibus offeruntur. c. cauſa. 13. de V. S. Sive omnia, quæ quocunque titulo ad Eccleſiam perveniunt. c. cùm Inter. 29. eod.

Oblatio nulla comparari poteſt corpori & ſanguini Chriſti. c. nihil. 8. Diſt. 2. de Conſecr.

Oblationes de rapinis factæ, DEo non placent. c. Immolans. c. multi. 14. q. 5. & offerre DEo indignum eſt, quod homo dedignatur. c. ult. in fin. Diſt. 49.

Oblationes diſſidentium, in Eccleſia non recipiantur. c. oblationes. Diſt. 90.

Oblationes eorum, qui pauperes opprimunt, à Sacerdotibus refutandæ ſunt. cit. c. & c. ſcriptum. 14. q. 5.

Oblationes ejus, qui filium exhæreditavit, non accipiendæ. c. ult. 17. q. 4.

Oblationes Excommunicati vel pro excommunicato non recipiantur, niſi excommunicatus pœnitens, morte præventus, defectu Sacerdotis abſolvi non potuerit. c. ſi aliquis. in princ. 26. q. 6. c. Sacerdos. §. pœnitentes verò. 26. q. 7.

An oblationes ex rebus turpiter acquiſitis, ſint recipiendæ, negatur. c. Immolans. 14. q. 5. & c. ſcriptum. ead. Quod cit. c. ſcriptum. §. contra, contra negativam, ex ſpoliis Ægypti, opponitur, ſolvitur. c. ſeq. ex S. Aug. dicente: illa ſpolia non fuiſſe furta aut rapinas; ſed res juſſu DEI Ægyptiis ablatæ.

Oblationes defunctorum donatas, vel Teſtamento relictas, Eccleſiis negantes, vel retinentes, excommunicentur. c. qui. 9. cum 2. ſeqq. 13. q. 2.

Oblata voluntariè poſſunt accipi ſinè peccato. c. queſta. c. poſtquam. & ſeq. ead. c. de eulogiis. Diſt. 18.

Ad miſſarum ſolennia ſemper eſt aliquid offerendum. c. omnis. 69. Diſt. 1. de Conſecr.

Decimæ & oblationes Eccleſiæ Laicis concedi non poſſunt, & Prælatus contrà faciens eſt puniendus. c. quamvis. de decim. c. cauſa. 13. de V. S.

Uſus decimarum & oblationum, ſecularibus obvenire non poteſt. c. ult. 16. q. 1. quia ipſi ex officio pro populo non orant. c. quia. 10. q. 1.

Tertiam partem ex quacunque oblatione populi, in Eccleſiis Parochialibus non exigat Epiſcopus; ſed hæc pro luminaribus & reparatione Eccleſiæ ſervetur. c. 1. & ſeq. 10. q. 3.

Semel oblatum DEo, non eſt revocandum, nec retinendum. c. ſunt, qui opes. cum c. ſeq. 17. q. 4. c. Clerici. 13. q. 2.

Obligare. Obligatio.

Nemo poteſt obligari ad impoſſibile. c. 6. R. I. in 6.

Tam obligat coram DEo, ſimplex verbum, quàm juramentum. c. juramenti. 22. q. 5.

Nullus obligatur ex conſilio, modò fraudulentum non fuerit. c. nullus. 62. de R. I. in 6.

Votum meum obligat me ad id, quod in me eſt. c. quidam. 3. de Converſ. Conjug.

Obligatur quis ex promiſſione ſua. c. penult. de jurejur. Non ex nuda intentione. c. Literaturam. de Vot. & voti redem.

Ex ſola conceptione boni explicandi, non obligatur quis ad bonum conceptum exequendum. c. Literaturam tuam. 3. de vot. & vot. Redempt.

Parentes non poſſunt obligare liberos invitos, & ignorantes ad Sponſalia. c. un. de deſponſ. Impub. in 6.

Obligare aliis poſſum pignus mihi obligatum. c. cùm contra. de pignorib.

Obligare ſe quis poteſt ad pœnam beneficii ſui. c. Cùm dilectus. 32. de Elect.

Ut quis ſe ſcripto obliget, non eſt neceſſarium, ſi ſponte ſua impendat obedientiam. c. legebatur. 3. de Maj. & Obed.

Obligatus ad certum quantum certâ die ſub pœna ſolvendum, ſi partem intra terminum ſolvit, ad pœnam integram non tenetur. c. ſuam. de pœnis.

Obligari non poteſt Superior ab inferiore. c. in Sancta. 2. q. 7.

Obligatus eſt quis ei, à quo beneficium accipit. c. Cùm. 7. de Teſtam.

Obligans Prælatus Eccleſiam pro debitis alienis, ipſo facto ab adminiſtratione Spiritualium & Temporalium eſt ſuſpenſus, & Eccleſia non tenetur ſolvere. c. ſi quorundam. 2. de ſolut.

Non obligatur Succeſſor ex Contractu habito ab Anteceſſore, in damnum Eccleſiæ. c. penult. de precar. Pro Eccleſia facto obligatur. c. 1. de ſolut.

Bona mariti, ſunt tacitè obligata Uxori pro dote ſua. c. Ex literis. 5. de pignorib.

Obligari poſſunt fructus Decimarum & aliarum ſpiritualium rerum. c. Veſtra. 2. de locat. & Conduct. ſed non ad Feudum vel alienationem. ibid.

Obligatio uſurarum non tenet, ſed juramentum ſuper hoc factum, debet ſervari; poteſt tamen repetere uſuras. c. Debitores. 6. de jurejur.

Turpis promiſſio non eſt obligatoria. c. deteſtanda. 2. de Conceſſ. Præbend. in 6.

Obligatio ad eum tranſit, qui emolumentum recipit. c. Ex literis de pignorib. quia cum onere ſuo tranſit res ad ſuum poſſeſſorem. c. 1. de Eccl. ædific.

Quocunque obligationis genere quis tenetur obſtrictus, ipſo jure, poſtquam ille lapſus in hæreſim, abſolutus eſt. c. ult. de hæret.

Obligationem nec de jure, nec de facto inducit pactum turpe, vel rei turpis, aut impoſſibilis. c. ult. de pact. c. quod latenter. 5. de Reg. Juris.

Obligatio fit per futuram cautelam. c. quicis. 9. 1. q. 7.

Obligatio conſenſu contracta, diſſenſu diſſolvitur. c. 1. de R. I.

Obligationes de aliquo eligendo, debent deponere Eligentes. c. ubi. 3. §. cæterùm. de Elect. in 6.

Obligatio contra ſubſtantiam Matrimonii, vel contra bonos mores, non tenet. c. ult. de condit. appoſit.

Obligatio quandoque fit ſub pœna Excommunicationis. c. quoties. 9. 1. q. 7. c. Ego. 42. Diſt. 2. de Conſecr.

Obliquum.

Obliquè nemo debet exercere illud, quod de directo ei non permittitur. Clem. un. in princ. de Exceſs. Prælat.

Obſcurum.

Obſcùra verba ad communem ſenſum ſunt reducenda. c. Ex literis. 7. de Sponſalib.

Si Matrimonium obſcuris verbis ſit contractum inter aptos contrahentes, communem verborum intellectum ſequi tenentur. cit. c.

In obſcuris ſequendum, quod legibus contrarium non eſt. c. ult. in fin. Diſt. 14.

In obſcuris rebus ſequi oportet minimum. c. in obſcuris. 30. de R. I. in 6.

In cauſis obſcuris inſpicimus, quod eſt veriſimilius, vel quod plerumque fieri conſuevit. c. inſpicimus. 45. eod. in 6.

Cùm ſunt obſcura jura partium, pro poſſeſſore contra petitorem judicandum eſt. c. Inter. 6. in fin. de fid. inſtrum.

Obſcurum privilegium non probat. c. auditis. de præſcript.

Teſtes, qui obſcurè dixerunt, poſt ipſorum publicationem, iterum eos examinare poteſt Judex, qui ex officio inquirit. c. Cùm clamor. 53. de Teſtib. Vid. ſuprà dubitare.

Obſervare.

Obſervare ſuperſtitiosè dies, menſes, annos, grave peccatum eſt. c. quis. 26. q. 7.

Obſervare ritus Paganorum, dies Ægyptiacos, Calendas Januarii colere, non licet. c. ſi quis. c. non. c. quis. ead.

Obſtetrix.

Sæpe manus fallitur, & oculus obſtetricum. c. nec aliqua. 27. q. 1.

Obſtinatio.

Obſtinatio eſt in conſiliis ſalutaribus nolle acquieſcere. c. nit. Diſt. 47.

Obſtinati ideo indigni ſunt venia, quia peccant ex certa malitia. c. penult. §. ignoſci. Diſt. 8.

Obſtinatus eſt, qui poſt inſpirationem & revelationem factam, in eo, in quo erraverat, perſeverat. cit. §.

Occaſio.

Occaſio juris ad iniquum diſpendium trahi non debet. c. quod. 25. de privil.

Occaſio peccandi non debet dari jurantibus. c. 1. de jurejur. in 6.

Occaſio non eſt danda alicui per malum exemplum. c. nolo. 12. q. 1. nec per favorem, nec per auxilium. c. ſi res. in med. 14. q. 6.

Occaſionem damni dans, damnum dediſſe cenſetur. c. ſi quis. 2. c. ſi egreſſus. 5. c. ult. de injur.

Qui occaſionem cauſæ præſtat, ità puniri debet, ſicut is, qui ipſam cauſam præſtat. c. Presbyterum. 7. de homicid.

Occaſionaliter eſt aliquis homicida. c. ſi aliquis. 5. eod.

Occidere.

Occidit & occiditur quis multipliciter, videlicet actu in corpore, odio in corde, detractione in ore. c. homicidiorum. 24. Diſt. 1. de pœnit. item panis ſubtractione. c. paſce. 21. Diſt. 86. Occidit enim, hominem non paſcens, quem paſcendo ſervare poterat. ibid. & c. immolans. 14. q. 5. aut non liberans, quem liberare potuit. c. ſicut. 6. §. illi etiam. de Homicid. item non corrigendo delinquentes, quia dum Paſtor delinquentes non arguit, tacendo occidit. c. penult. Diſt. 43.

Occidens aliquem caſu corrigendo, innocens habetur. c. ult. 15. q. 1.

Occidens ſeipſum homicida eſt. c. ſi non. 23. q. 5. c. tu dixiſti. & ſeq. ead. Et æternam damnationem incurrit. cit. c. ſi non.

Vaſallus occidens Dominum, feudum amittit, nec confertur ipſis aliud, nec ejus hæredibus. arg. c. ad aures. 10. de pœnis.

Furioſus, infans, dormiens, ſi aliquem occidat, non committit homicidium. Clem. un. de homicid.

Occidens Magiſtratum, vel occidi jubens, vel conſilium, vel auxilium dans, ad cædem talem, cujuſcunque dignitatis fuerit, perpetuò debet eſſe infamis, nec ad Teſtimonium, vel alios actus legitimos admitti; inteſtabilis fit activè & paſſivè: non ſuccedit ab inteſtato: nemo ei, ſed ipſe aliis reſpondere tenetur: nemo ei in quacunque cauſa patrocinium præſtare debet: nec ipſe ad patrocinandum aliis admittitur; inſtrumenta per eum confecta, ſi Tabellio eſt, nullam vim habent: officiis & dignitatibus privatur. Filii ejus ad officia & honores non admittuntur; Vaſalli juramento, quo ei tenentur, abſolvuntur: bona, quæ ab Eccleſia obtinet, revertuntur ad eam: bona verò ejus propria confiſcantur. Extrav. c. dierum. §. Nos igitur. de pœnis.

Occidere non licet alicui Uxorem ſuam adulteram. c. inter hæc. 33. q. 2.

Occiſori mariti non poteſt nubere Uxor, quæ in necem conſenſit. c. 1. de Converſ. Infidel.

Occidens Uxorem non poteſt aliam ducere ſinè diſpenſatione. c. interfectores. c. admonere. c. ſi quod. cum ſeq. 33. q. 2. & Conjugia penitus ſunt interdicta iis, qui Conjuges ſuas occidunt, exceptis adoleſcentibus. cit. c. interfectores.

Occidens nocentem ex officio, homicida non eſt. c. de occidendis. c. ſi homicidium. 23. q. 5. eſt autem, ſi non ex officio, aut non

habens

habens publicam functionem. c. quicunque. 33. 23. q. 8.

Invaſorem occidere licet ei, qui mortem aliter vitare non poteſt. Clem. un. de homicid.

Neminem occidere licet, quamdiu nos defendere, vel aliter nobis conſulere poſſumus. c. interfeciſti. 2. de homicid.

Fur diurnus occidi impunè non poteſt; ſed nocturnus. c. ſi perfodiens. 3. eod.

Occidens interdum non tam in culpa eſt, quàm ille, qui fuit cauſa mortis. c. cùm homo. 23. q. 5.

Occidens excommunicatos ardore ac zelo Eccleſiæ Catholicæ. non illicò homicida habetur. c. Excommunicatorum. eod.

Occidens crudeles, ex officio. crudelis non eſt. c. non eſt. c. ſunt quædam. ead.

Occultum.

De occultis exceſſibus non debet judicare Eccleſia; ſed de manifeſtis tantùm. c. Tua. 34. de Simon.

In inquiſitionibus faciendis de rebus occultis, nec dicendum, nec quærendum; ſed de his tantùm, de quibus fama præceſſit. c. qualiter. 17. de accuſat.

Occultum crimen Sacerdos punire debet. c. Ex tuæ. 20. de Simon.

Occultum delictum non impedit promovendum. c. Ex tenore. 4. de Temp. Ordinat. Moneri debet, ſed non prohiberi. ibid.

Occultè infamantes non ſunt audiendi. c. inquiſitionis. 21. de accuſ.

Occultè peccans. occultè puniri debet. c. quæſitum. 7. de pœnit. & remiſſ.

Occulta donatio non caret ſuſpicione. c. un. ut Eccl. Benefic. Valet tamen, ſi aliàs legitima. ibid. in princ.

Occupatio.

Occupatio Sedium eſt juris gentium. c. jus gentium. 9. Diſt. 1.

Oculus.

Epiſcopi ſunt DEi oculi. c. oves. 6. q. 1.

Oculos Domini tangit, qui injurioſè juſtos tangit. c. accuſatio quoque. 15. 2. q. 7.

Oculus impudicus, impudici cordis eſt nuncius. c. nec ſolo. 32. q. 5.

Non tantum oculos caſtos ſufficit cuſtodire; ſed etiam linguam. c. Ex merito. in fin. 6. q. 1.

Oculis vagis. effræni linguâ, fluidóque geſtu non incedant Clerici; ſed pudorem & verecundiam mentis, ſimplici habitu, inceſſúq; cuſtodiant. c. his igitur. 3. in med. Diſt. 23.

Oculo privatus, qualicunque ex cauſa, privatur Sacerdotii jure. c. ult. Diſt. 55.

Odium.

Odia reſtringi. favores convenit ampliari. c. 15. R. I. in 6. c. ſtatutum. 22. de Elect. in 6.

Non debet aliquis alterius odio prægravari. c. 22. R. I. in 6.

Odia ſua, vel gratiam in Subditorum cauſis ſequentes, de ſubditis dignè judicare nequeunt. c. judicate. 11. q. 3.

Odio debent haberi peccata, non homines. c. odio. 2. Diſt. 86. c. duo. 35. 23. q. 4.

Magiſtratus odio moveri non debet. Clem. 1. §. propter. de Hæret.

Odio indulgens Judex, judicare non debet. c. 1. de ſent. & re judic. in 6.

Odio remoto teſtes debent ferre Teſtimonium. c. licèt. 47. de Teſtib.

Odio, amore, cupiditate pervertitur humanum judicium. c. quatuor. 78. 11. q. 3.

Odioſi nec accuſatores, nec teſtes eſſe poſſunt. c. omnes. 3. q. 5.

Quando Vir odio capitali perſequitur Uxorem, non eſt reſtituenda, licèt vir vellet cavere. c. Ex tranſmiſſa. 8. de Reſtit. ſpoliat.

Qui odium diuturnum non dimittit, admonitione per Presbyteros præmiſſâ; à cœtu fidelium eſt expellendus. c. placuit. 9. Diſt. 90.

Odium & æmulationes debent Clerici maximè fugere. c. His igitur. 3. Diſt. 23.

Niſi quis priùs odium ex corde dimittat, non poteſt veram agere pœnitentiam. c. falſas. 6. Diſt. 5. de pœnit. c. quomodo. 41. in fin. Diſt. 4. de Conſecrat.

Odium fraternum & homicidium pariter judicantur. c. homicidiorum. 24. Diſt. 1. de pœnit.

Odiſſe ſe vitia probat, qui delinquentes arguit. c. facientis. 3. §. Et liber. Diſt. 86.

Oeconomus.

Metropolitanus conſtituat Oeconomos, quos Epiſcopus conſtituere neglexit. c. Cùm ſimus. 9. q. 3.

Singuli Epiſcopi ſuos habeant Oeconomos de Clero proprio, qui diſpenſet res Eccleſiaſticas ex voluntate Epiſcopi. c. quoniam. 21. 16. q. 7. Non debent eſſe Laici. c. in nona. 22. ead.

In Eccleſiis vacantibus, donec inſtituatur aliquis, conſtituatur per Epiſcopum Oeconomus, qui fructus percipiat, quos vel in utilitatem Eccleſiæ expendat, vel perſonis futuris fideliter reſervet. c. cùm vos. de Offic. judic. ordin.

Oeconomus uſum fructum prædiorum Eccleſiæ, vel ad certum tempus, vel ad totum tempus vitæ alicui concedere poteſt, prout viderit expedire Eccleſiæ. c. Ea enim. in fin. 10. q. 2. Et juret, nihil fieri ad læſionem Eccleſiæ. cit. c. §. perpetua.

Oeconomus vendere poteſt rem Eccleſiæ ex neceſſitate, vel utilitate, modò ſubſcribant & comprobent contractum duo vel tres Comprovinciales. vel vicini Epiſcopi. c. hujusmodi. §. quibuscunque. 10. q. 2.

Offenſa.

Duplex eſt: manifeſta & dubia. c. Ex parte. 23. in fin. de V. S.

Offici-

Officialis.

Officialis Epiſcopi, & ipſius Epiſcopi unum idémque Conſiſtorium ſive Auditorium eſt. c. Romana, de Appell. in 6.

Ab Officiali non ad Epiſcopum (nè à ſeipſo ad ſeipſum appelletur) ſed ad Archiepiſcopum appellandum. cit. c. Romana.

Ex generali commiſſione Officii, non poteſt Officialis inquirere, deponere & punire Subditorum exceſſus. c. licet. de Offic. Vicar. in 6. Nec beneficia conferre ex illa commiſſione. c. ult. eod.

Officialis Archiepiſcopi in Suffraganeos Epiſcopos, ſententiam Excommunicationis, interdicti, vel ſuſpenſionis ferre non poteſt. c. 1. §. fin. de Offic. Ordin. in 6.

Succeſſor, vel vices gerens Officialis excommunicati, excommunicatus non eſt; illa tamen, quæ exercet illo excommunicato manente, non valent, ſi ea ab eo ſolo recepta juriſdictione exercet. c. 1. de Offic. Vicar. in 6.

Officium.

Officium aliud eſt ſæculare, aliud Divinum ſeu Eccleſiaſticum. c. ſi Officia. 2. Diſt. 59.

Officium ſæculare aliud eſt licitum, quod ſcilicet caret peccato; aliud illicitum, quod ſinè peccato exerceri non poteſt: & hoc eſt deſerendum. c. falſas. 6. Diſt. 5. de pœnit.

Officium Divinum, Prælati aut per Clericos debent explere. c. Presbyter. 2. Diſt. 91.

Officium Eccleſiaſticum debet quis diligenter exequi. c. penult. Diſt. 12. & cit. c. Presbyter. Et corripiantur, qui matutinis vel veſpertinis Officiis ſe ſubtrahunt. c. 1. & 2. Diſt. 91.

Si Clericus Divinum Officium non explicat, deponi debet. c. ult. Diſt. 92.

Officium Divinum plus corde, quàm voce eſt exercendum. c. 1. ead.

Officii Divini Ordo, ſeu horarum canonicarum præſcribitur. c. Convenit. 13. cum ſeqq. 2. Diſt. 5. de Conſecrat.

Officia omnium ordinum, incipiendo ab Oſtiario, deſcribuntur. c. 1. Diſt. 25.

Pro officiis Eccleſiaſticis nihil dari debet. c. ad noſtram. 21. de Simon.

Officio negligenter fungenti, datur à Superiore Coadjutor. c. grandi. 2. de ſuppl. negl. Præl. in 6.

Officium Coadjutoris expirat per mortem illius, cui datus eſt Coadjutor. cit. c.

Officium ſuum Miniſter non debet fraudulenter adminiſtrare. Clem. 1. §. porrò. de hæret.

Officiorum, graduum & ordinum diſtributio Eccleſiaſticam unitatem conſervat. c. ult. Diſt. 89.

In officiis Eccleſiaſticis vitanda eſt conſanguinitatis ſucceſſio, nè hæreditario jure ſe credant ea vendicare. c. Apoſtolicâ. 8. q. 1.

Officiis illicitis inhiantes ab Eccleſiæ officiis ſunt expellendi. c. Conſequens. 2. Diſt. 88.

Officio vel Beneficio Eccleſiaſtico privari, ſpiritualis pœna eſt non. c. non. §. officio autem. 1. q. 4.

Amovetur quis ab officio ſuo propter ſcandalum. c. de Rectoribus. 3. de Cleric. ægrot. Et propter negligentiam. c. Cùm ad. 6. de ſtatu Monach. Et propter perjurium. c. pervenit. 2. de fidejuſſ. Et Magiſtratum occidens, vel occidi jubens. Extravag. dierum. §. nos igitur. de pœnit. & remiſſ.

Officio nullus ſeipſum debet ingerere. c. per noſtras. 26. de jur. Patronatûs.

Nullo officio poſſunt fungi Liberi reorum læſæ Majeſtatis. c. ult. §. quodſi de pœnis. in 6.

Officium deſiderantibus negandum eſt; fugientibus offerendum. c. in ſcripturis, in princ. 8. q. 1.

Qui Judæis publica officia committunt, velut Sacrilegi excommunicentur. c. Conſtituit. 31. 17. q. 4. c. nulla. 14 Diſt. 54.

In uno, eodémque officio, non debet eſſe diſpar profeſſio. c. in nona. 22. 16. q. 7. Sed eadem. c. Cùm cauſam. 27. de Elect.

Officium Regum eſt, bonos ſublevare, & malos comprimere. c. Regum. 23. q. 5.

Officium judicis non pendente dilatione conquieſcit, ut interim nihil facere poſſit, ſinè conſenſu partium. c. ſignificante. 69. de Appell.

In Magiſtratibus ex Officio proceditur per Inquiſitionem: & quando Teſtes publicantur ad perpetuam rei memoriam, Teſtes lite non conteſtata recipiuntur. c. quoniam. 5. ut lit. non conteſt.

In officio publico licèt ſit teſtis, tamen ei uni non creditur. c. ſi teſtes. §. juriſjurandi. 4. q. 2.

Officia & onera ſunt partienda. c. ult. de Offic. Archipresbyt.

Officia ſingula in Eccleſiis aſſiduitatem requirunt perſonarum. c. ad hæc. 13. de Præbend.

Officia ſingula ſingulis committenda perſonis. c. Cùm. 32. de Præbend. in 6. c. 1. Diſt. 89.

Officia potiùs ſunt danda extraneis bonis, quàm propinquis malis. c. Moyſes. 8. q. 1.

Propinquis & favore conjunctis, officia Eccleſiaſtica non committat Epiſcopus. c. decenter. Diſt. 89.

Nullus debet uſurpare Officium, quod ad ipſum non pertinet. c. Tua. 19. in princ. de homicid.

Superior ex officio debet inquirere de Exceſſibus inferiorum. c. un. ut Eccles. Benef.

Ratione officii licet, quòd aliàs non liceret. c. Cùm. 54. de ſent. Excomm.

Ratione officii, quo fungi non licet, quod quis percepit, reſtitui debet. c. Cùm ſit. 16. de Jud. & Sarac.

Qui ratione Officii occidit nocentem, homicida non eſt. c. ſi homicidium. 23. q. 5.

Abſque Divini officii detrimento, licet Clericis artificio victum quærere. c. Clericus. 3. & ſeqq. Diſt. 91.

Si

Si quis juret, ſe officium ſuum fideliter adimplere, pro illo præſumitur. c. ad audientiam. 13. de præſcript.

Officium ſuum non debet alicui eſſe nocivum. c. Cùm non. 30. de Elect. in 6.

Oleum.

Oleum non conſecratum admiſceri poteſt conſecrato, & totum fit conſecratum. c. quod. de Conſecr. Eccles.

Omittere.

Quando aliquid omittitur propter majus bonum, non contemptus, ſed providentia judicatur. c. Cùm Hadrianus. 29. Diſt. 63.

Quando omittitur ſubſtantiale, non valet, quod agitur. c. animadvertendum. 22. q. 2. c. ult. Diſt. 5. de pœnit. c. in Synodo. 83. Diſt. 4. de Conſecr.

Omiſſio caſu, vel per errorem contingens, cautè eſt ſupplenda. c. Spiritus. 58. §. ecce. 5. q. 1. c. nihil. 7. q. 1. c. un. Diſt. 52.

Onus.

Qui ſentit onus, ſentire debet & commodum, & contrà. c. 55. de R. I. in 6.

Onera & officia ſunt partienda. c. ult. de Offic. Archipresbyr.

Res cum ſuo onere tranſit ad quemlibet poſſeſſorem. c. Ex Literis. 5. de pignorib. c. Tua. c. penult. de Uſur. c. in aliquibus. 32. & ſeq. de decim. c. 1. de cenſib. Extrav. comm. c. un. de Decim. c. Sylveſter. 11. q. 1.

Religioſi tenentur ſubire onera, quæ incumbebant Eccleſiis per eos ante Concil. Viennenſe acquiſitis, niſi privilegio Exemptionis, aut aliâ causâ juventur, quæ tamen privilegia non juvant in Eccleſiis poſt Concilium acquirendis. Clem. c. 1. de Cenſib. Non enim naturæ conſonum, illos recuſare onera, qui rerum commoda amplectuntur, ibid. c. Cùm ſecundùm, 16. de Præbend. c. 1. c. de his. 4. de Eccl. ædific.

Oneri Succedere debet, qui ſubſtituitur in honore, ac onus recepiſſe intelligitur, qui honorem recepit. c. adverſus. 7. de Immunit. Eccl. c. Rationi. 77. de R. I. in 6. c. Per Tuas. 7. de Maj. & Obed.

Laici non debent onera Eccleſiaſticis imponere, nec earum juriſdictionem uſurpare, c. non minùs. 4. de immunit. Eccl.

Onus probandi Actori incumbit, non reo. c. quod autem, & ſeq. 6. q. 5.

Opinio.

Opiniones Doctorum hodie probabilem tantùm obtinent neceſſitatem, non neceſſariam. c. noli meis. c. negare. c. ego ſolis. c. noli frater. c. neque quorumlibet. Diſt. 9. item Diſt. 20. in princ. & c. ſeq.

Ex ſola opinione non acquiritur jus. c. conſultationibus. 19. de jure Patron.

Opinioni præfertur, & prævalet Veritas. c. nuper. 4. de Bigam. non ordin. c. Cùm. 18. de ſent. & re judic. c. per tuas. 12. qui fil. ſint legitim.

Opinionem teſtium, qui veriſimiliora dicant, & honeſtatem Judex debet potiùs attendere, quàm multitudinem Teſtium. c. in noſtra. 32. de Teſtib.

Amor, Timor, Avaritia prævertunt opiniones, & ſenſus humanos plerumque hebetant, ut quæſtum pietatem putent, & pecuniam, quaſi mercedem prudentiæ. c. accuſatores. 3. q. 5.

Opponere.

Opponere ſe poteſt minor majori, imò unus multis: modò juſtam cauſam oſtendat. c. Ex parte. 10. de Conceſs. Præbend.

Non debet opponere contra ipſam appellationem, qui appellationem ſui adverſarii non defert. c. Bonæ. 23. de Elect.

Oppreſſio.

Oppreſſio dicitur, quæ fit in pauperes contra juſtitiam & veritatem. c. pauper. 72. 11. q. 3.

Oppreſſio, iniquitas, injuſtitia, judicium ſanguinis eſt. c. omnis. 25. Diſt. 1. de pœnit.

Omnis oppreſſus liberè appellet, nec ab ullo prohibeatur. c. omnis. 2. q. 6.

Opus.

Non qui tenent loca Sanctorum; ſed qui exercent opera eorum, filii Sanctorum ſunt. c. non eſt. Diſt. 40.

Opera bona vigilanter ſunt facienda. c. Fratrem. 6. Diſt. 86.

Opera bona extra fidem non valent. c. firmiſſimè. 3. de hæret.

Nullum boni operis eſt ſuperædificium, ubi Chriſtus non eſt fundamentum. c. Cùm. 26. 1. q. 1.

Opus malè inchoatum, bonum finem habere non poteſt. c. principatus. ead.

Quando opera facimus, DEus bonum animum plùs reſpicit, quàm actum. c. ſi quandoque, in fin. 15. q. 6.

DEus conſuevit de malis hominum actibus, operari bona. c. Relegentes. 45. 23. q. 5.

Quotieſcunque bonum Opus agimus, DEum confitemur; & malum quotieſcunque facimus, ipſum negamus. c. exiſtimant. 84. 11. q. 3.

Pro qualitate peccatorum, qualitas offertur bonorum operum. c. quis. 87. §. in quo ſimiliter. Diſt. 1. de pœnit.

Non debet par eſſe fructus operis ejus, qui nihil vel parum deliquit, ac ejus, qui grandia commiſit. cit. c. & §.

Opera in peccatis facta, non poſſunt, niſi mens ab iniquitate revocetur. c. Nihil. 21. Diſt. 3. de pœnit.

Pium eſt credere, & noſtra fides expoſtulat, ut cùm gratiæ Chriſti deſtruxerit mala priora in homine, etiam remaneret bona; & cùm

deſtruxerit, quod ſuum non invenit, amet & diligat bonum, quod etiam in peccante plantavit. c. pium eſt. 45. ead.

Si quando videris inter multa mala opera, peccatorum facere quempiam nonulla, quæ juſta ſunt, non eſt tam injuſtus DEus, ut propter mala multa, paucorum obliviſcatur bonorum. c. ſi quando. 46. cum ſeqq. ead. c. nihil enim cum 2. ſeqq. Diſt. 5. de Conſecr.

Opera non ſunt præcipitanda, ſicut nec conſilia. c. ponderet. 14. in princ. Diſt. 50.

Non ſolùm opera ſunt reſpicienda, ſed etiam circumſtantiæ operum. c. Occidit. 23. q. 8. ùt circumſtantia Temporis. c. quis ignorat. cum ſeq. 32. q. 4. c. Fraternitatis. 7. Diſt. 34. Cauſæ: c. Legi. & ſeq. 23. q. 8. Voluntatis. c. non eſt. cum 3. ſeqq. 15. q. 1. c. Eum, qui. 46. & ſeqq. Diſt. 50. Perſonarum. c. homo. 5. Diſt. 40.

Operis, non honoris nomen eſt Epiſcopatus. c. qui Epiſcopatum. 8. q. 1.

Operis Novi Denunciatio vide ſup. Novi Operis &c.

Orarium.

Sacrificium oblaturus, aut Euchariſtiam ſumpturus, non aliter accedat, quàm Orario, utroque humero circumſeptus, ſicut & tempore ordinationis ſuæ dignoſcitur conſecratus. c. Eccleſiaſtica. 9. Diſt. 23.

Sacerdos utrumque humerum Orario ambit; Diaconus verò ſiniſtrum tantùm, ut ad Miniſterium Sacerdotale expeditiùs diſcurrat. c. audire. §. Sacerdos. c. unum. Diſt. 25.

Monacho Orarium in Monaſterio habere non licet, c. Monacho. 32. 27. q. 1.

Miniſtrum, lectores, aut Pſalmiſtas Orariis uti, & ſic legere, aut pſallere non oportet. c. Miniſtrum. cum ſeq. Diſt. 23.

Oratio.

Oratio eſt pii animi affectus, omnia in DEum protendens. c. quando. 70. Diſt. 1. de Conſecr. hinc præmittetur præfatio, ſurſum corda. cit. c.

Orationis voces ad aures DEI non diriguntur, niſi cum animi affectu. c. ſeduiò. 12. Diſt. 38. Et cum quolibet orationis verbo debet concors eſſe ſenſus cogitationis. c. nunquam. 33. Diſt. 5. de Conſecr. orandum eſt corde, non verbo tantùm. c. non mediocriter. 34. ead.

Orantis animus nihil aliud cogitare debet, quàm id ſolùm, quod petitur. c. quando. 70. Diſt. 1. de Conſecr.

Abſque puritate mentis, Oratio non prodeſt. c. nihil. 23. Diſt. 5. de Conſecr.

Oratio eſt contra viſibiles & inviſibiles hoſtes efficax juvamentum. c. ult. Diſt. 36.

Orationi præcipuè debent eſſe intenti Prælati; quia non tantùm pro ſe, ſed etiam pro ſubditis tenentur orare. cit. c.

Oratio quantò à meliori porrigitur, tantò citiùs exanditur. c. ipſi. 91. 1. q. 1. c. ſcriptum. 14. q. 5. Si enim is, qui diſplices ad intercedendum mittitur, irati animus ad deteriora provocatur. c. in gravibus. 3. q. 7.

Melior eſt quinque pſalmorum decantatio cum cordis puritate, ſerenitate, hilaritate ſpirituali, quàm totius pſalterii modulatio cum anxietate cordis & triſtitia. c. non. 24. Diſt. 5. de Conſecr.

Genibus flexis, vel proſtrato corpore orandum ab agentibus pœnitentiam. c. Sacerdos. 26. q. 7. Niſi in Dominico die, & per omnes dies Paſchæ uſque ad Pentecoſten. c. ult. §. ſimiliter. Diſt. 30. c. ſcire debet in princ. Diſt. 76. c. quoniam ſunt. Diſt. 3. de Conſecr.

Oratio Dominica matutinis & veſpertinis ſubjungatur. c. id ſemper. Diſt. 5. de Conſecr.

Oratione Divinâ ſecreta revelantur. c. ſi ergo. 8. q. 1.

Orationis tempore ab opere conjugali abſtinendum. 33. q. 4. per totum. Cùm igitur Sacerdotibus ſemper ſit orandum, ideo à mulieribus ſibi ſemper cavere debent. c. ſi Laicus. 7. Diſt. 31.

Pro quotidianis & levibus peccatis, quotidiana oratio fidelium ſatisfacit. c. de quotidianis. 20. Diſt. 3. de pœnit.

Pro iis non oretur, qui ſeipſos occiderunt. c. placuit. 12. 23. q. 5.

Neque cum hæreticis, neque cum Schismaticis licet orare. c. non. 67. 1. q. 1.

Oratio pro ſeculari poteſtate habenda. c. de hymnis. §. componuntur. Diſt. 1. de Conſecr.

Oratorium.

Oratoria & Capellæ non debent extrui ſinè conſenſu Epiſcopi. c. 4. de privil. in 6.

Qui extra Parochias habent Oratoria, quibusdam diebus ad Parochias redeant, ibi interfuturi ſolennis, uti eſt Paſcha, Nativitas Chriſti, Epiphania, Aſcenſio, Pentecoſte, Nativitas S. Joan. Bapt. & ſi qui dies maximi in feſtivitatibus habentur. c. ſi quis. 35. Diſt. 1. de Conſecr.

Unicuique fidelium in domo ſua licet Oratorium habere, ibique orare; ſed Miſſas ibi celebrare non licet. c. unicuique. 33. ead.

In Oratoriis privatis campanæ publicæ haberi non debent. c. patentibus. 10. de privileg. Nec quidem per Religioſos. ibid.

In Oratoriis privatis, quæ intra Domos ſunt, non niſi cum Conſenſu Epiſcopi miniſtrent Clerici & baptizent; aliàs deponantur. c. Clericos. 34. Diſt. 1. de Conſecr.

Ordinarius.

Ordinarius non poteſt reſtituere poſſeſſionem contumaci, contra quem facta eſt miſſio à Delegato Papæ. c. Paſtoralis. 11. §. præterea. de Offic. Ordin.

Ordinario major eſt Delegatus Papæ, quantùm ad cauſam hanc, quæ ſibi commiſſa eſt. cit. c. & §.

Ordinario exequente ſententiam Delegati, exequatur ipſe Delegatus. c. ſignificâſti. 7. de Offic. Deleg.

Ordina-

Ordinarius non tenetur obedire Delegato, niſi conſtet ei de commiſſione. c. [illegible] in jure, 31. eod.

Ordinarius tenetur exequi ſententiam Delegati. c. in literis. 9. eod.

Ordinarius debet executioni [illegible] aliquam ſententiam juſtam Delegati in cauſa Matrimoniali. c. ſignificavit. 6. de Offic. Ordin.

Ordinarius poteſt ex officio ſuo cogere partes, ut ſtent juſto arbitrio, & pareant ſententiæ Arbitrorum. c. Non ſine [illegible] in fin. de Arbitr.

Ordinarius poteſt excommunicare injuſtè abſolutum à Delegato. c. Ex parte. [illegible] de Offic. Ordin.

Ad Ordinarium judicem pertinet, primò exequi ſententiam. c. ſignificaſti. [illegible] de Offic. Deleg.

Ordinario non intendit præjudicare Papa per ſuum mandatum. c. licet. 12. §. quia. de Offic. Ord.

Coram judice Ordinario, vel coram publicis [illegible] perſonis; ſi abſit Ordinarius, proteſtari [illegible]; non habens copiam delegati, quod [illegible] per eum non ſtet, quo minus faciat, quod facere intendebat & [illegible] poſtea non currit ei tempus, quouſque copiam Judicis habere poterit. c. Paſtoralis. 11. in fin. de Offic. Ordin.

Ordinatio.

Ordinationes debent fieri gratis. c. 1. c. ſicut 39. de Simon. c. quicunque [illegible] 1. q. 1.

Ordinationem debet præcedere jejunium. c. [illegible] 4. & ſeqq. Diſt. 75.

Reprehenditur facilitas promovendi ad Ordines ſacros. c. ſi officia. Diſt. 59. ità ut Epiſcopi [illegible] quibuſdam aliud præſtare non poſſunt, Divinos Ordines largiantur. [illegible]

Per pecuniam facta Ordinatio damnatur, tam in ordinante, quàm ordinato. c. [illegible] ſeqq. 1. q. 1.

Qui præter Canonum formam aliquem ordinat, ſuſpenſioni ſubjaceat. c. [illegible] Diſt. 55.

Q[illegible] ordinari debeant, qui ad Eccleſiaſticos gradus [illegible] moventur, à Papa incipiendo. c. 1. [illegible] ſeqq. Diſt. 23. per totum.

Quid præmittere deb[illegible] ordinandi ad Eccleſiaſticos grad[illegible] eod. tempore quos ad [illegible] Eccleſiaſtica probat diſciplina, non [illegible] honoris [illegible] rationem [illegible] piant, [illegible] fidem Catholicam [illegible] & [illegible] vere, & in nullis operibus [illegible] Canonicis regulis [illegible] tradicere, atque [illegible] honorem, & obſequii reverentiam [illegible] ſibi pendere velle. c. quam. eod.

Convenit, ut quod quiſque percipit [illegible] gratiæ honoris, hoc retineat etiam oblationis tempore. c. Eccleſiaſtica. [illegible] 23.

Quando Epiſcopus manus imponit, & alius benedictionem dicit, & ordinans & ordinatus puniuntur. c. quorundam. 14. eod.

[illegible] ordinari faciunt non propter [illegible] tionem: ſed propter acquirendam pecuniam. c. ult. Diſt. 77.

Ordinatus ab Epiſcopo ſuſtentetur ab eo. c. Non liceat. 2. de Præbend. donec aliquem titulum fuerit conſecutus, unde tempore ſuo poſſit vivere. c. Epiſcopus. eod.

Ordinatus ab hæretico, aliàs Catholico Epiſcopo, ſi aliàs dignus eſt, non eſt reordinandus. c. ſecundùm. Diſt. 19. Et ordinatio à tali ſecundùm Canones facta, firma [illegible] eſt. c. eod.

Ordinans ſcienter indignum punitur. c. Ex pœnitentibus. 55. Diſt. 50.

Ordinationes Schiſmaticorum carent effectu, & alienationes ab eis factæ nullæ ſunt. c. 1. de Schiſmat.

Ordinatum ab Epiſcopo, non debet idem Epiſcopus indignum reputare ad Beneficium ei accep[illegible]. 13. de ætate & qualit. ordin.

Ordinatus remotè, probet ſuam ordinationem 5. Epiſcoporum ſigillis. c. [illegible] de Cler. peregri[illegible]

Ordinatus à Papa, non eſt ob hoc à juriſdictione ſui Prælati exemptus, ut eum reverentiam non debeat. c. per tuas. 7. de Majorit. & Obed.

In una Eccleſia ordinatus, in alia non ſuſcipiatur. c. ult. Diſt. 72.

In quo loco quis ordinatus eſt, invitus teneri non debet. c. quorundam. Diſt. 74.

Clerici ab Epiſcopo alterius Parochiæ ordinati, à proprio in ſuis ordinibus recipi poſſunt. c. ult. 9. q. 2.

Ad ordinationem Clericorum, vel Eccleſiarum alterius Epiſcopi, non accedat Epiſcopus, niſi ab eo invitatus. c. Nullum. c. Epiſcopum. c. Epiſcopi. c. non invitati. eod.

Papa cujuslibet Eccleſiæ Clericos poteſt ordinare. c. Nunc. cum ſeq. 9. q. 3.

Qui extra tempora ſtatuta ordinatus eſt, verè quidem Ordines recepit; ſed puniri debet competenter, & poſtea toleratur in adminiſtratione. c. Conſultationi. de Temp. Ordin. Suſpenditur, donec cum eo, diſpenſetur, & ordinans punitur. c. Cùm. 8. eod.

Ordinationes Presbyterorum &c. tempore congruo fiant. c. Ordinationes. c. quod à quo [illegible] c. quando. Diſt. 75.

Tempora Ordinationum aſſignantur. [illegible] eod. Diſt. per tot.

Epiſcopus poteſt ordinari Sabbatho magno poſt horam Baptiſmi. c. ult. Diſt. 76. Vide Epiſcopus.

Qui Epiſcopum ordinavit indignum, [illegible] ordine. c. tantis. D[illegible] 81 [illegible] ſi qui. 24. q. 2.

Diebus Dominicis & [illegible] colla[illegible] nulli præter Papam liceat Sacr[illegible] ordines conferre. c. 1. de temp. ordin. Minores tamen ordines poſſunt diebus Dominicis [illegible] feſtis conferri. c. [illegible] & [illegible] Sacri ordines debent conferri in quatuor temporibus, vel Sabbatho Sancto, vel Sabba[illegible] P[illegible] extra [illegible] Papæ [illegible] c. [illegible] de eo.

Non valet conſuetudo extra tempora ſtatuta Sacros ordines conferendi. c. [illegible] eod.

In quibus locis & Civitatibus debeant ordinationes fieri Primatum, vel Patriarcharum, ſeu reſidere. Diſt. 80. per tot.

Duos Sacros Ordines nemo eodem die ſuſcipere debet. c. ult. de eo, qui ordin. furtivè ſuſc.

Ad Sacerdotium nemo promoveatur, niſi per ſingulos gradus probatus fuerit. c. ſi officia. Diſt. 59.

Ordinatio ſinè titulo facta eſt irrita. c. Sanctorum. Diſt. 70. Et juſtè ab Ordinatore petit beneficium. c. accepimus. de ætat. & qualit. Ordin.

In minoribus ordinati ab Epiſcopo, qui tantùm loco ſeu Civitati renunciavit, poterunt manere in officio. Si verò & dignitati renunciavit, tunc in minoribus ordinati poterunt miniſtrare, & ad altiores ordines promoveri. In Sacris verò ordinati ſcienter, ſuſpenduntur ab executione officii: cum non ſcienter autem ordinatis diſpenſabitur, niſi craſſa & ſupina negligentia fuerit. c. Requiſivit. de ordin. ab Epiſc. qui renunc. Epiſcopat.

Si in Ordinatione Presbyteri vel Diaconi, impoſitio manûs fuit omiſſa, non reiterabitur quidquam; ſed quòd omiſſum eſt, cautè ſupplebitur. c. ult. de Sacram. non iterand.

Non eſt Simoniaca ordinatio, licèt ordinanti donatum aliquid fuerit non ex pacto. c. Etſi. 18. de Simon. Si autem ex pacto, Simoniacum eſt; ſi tamen occultum eſt, deponendus non eſt. c. Ex tuæ. eod.

Qui Simoniacè ordinantur, & non ſunt Simoniaci, Illi, qui ignorant, ſe Simoniacè ordinari, poſſunt permitti in ordine ſic accepto permanere. c. de Simoniacè. 22. de Simon. aliàs executionem Ordinis non habent. Extrav. comm. 2. eod.

Qui furtivè ſuſcepit Ordinem, ſi contra hoc facientes lata erat Excommunicatio, non poterit in ſuo ſuſcepto Ordine miniſtrare, vel ad Superiores aſcendere ſinè diſpenſatione Papæ; ſi verò excommunicatio non erat lata, Epiſcopus & Abbas poterunt diſpenſare. c. 1. cum ſeqq. De eo, qui furtivè ſuſc. Ordin.

Qui ordinari poſſint, qui non.

Ordinantes & Ordinandi debent eſſe jejuni. c. quod à Patribus. 4. Diſt. 75.

Ordinandi debent priùs diligenter examinari. Diſt. 24. per tot. c. ſi quis. 8. & ſeq. Diſt. 77. c. quid. 3. Diſt. 78. Et ordinati ſinè examine, ac poſtea falſi, non ordinentur ulteriùs. c. ſi qui. 4. Diſt. 81.

Qui præſentat ordinandum, & interrogatus ab ordinante, an eum ſciat dignum eſſe? ſinè mendacio reſpondere poteſt: eum eſſe dignum, ſi non novit eum indignum. c. 1. De ſcrutin. in Ordin. faciend. Nam quem indignum eſſe, non novit, dignum debet æſtimare. Nec ſimpliciter dicit eſſe dignum; ſed quantùm humana fragilitas noſſe ſinit.

Epiſcopi ordinandos in Sacerdotes diligenter ſive per ſe, ſive per idoneos inſtruant ſuper divinis officiis & ſeitis Eccleſiaſticis, ut ea ritè valeant celebrare. c. Cùm ſit. de ætat. & qualit.

Poſſunt ad Ordines promoveri, qui ſufficiens habent patrimonium. c. ſub. 23. de Præbend.

Ordinandi promiſſionem debent facere Epiſcopo, ſub juratoria cautione, de Obedientia, & aliis honeſtis. c. quanquam. 6. Diſt. 23.

Non omnia deſiciunt ordinatum, quæ ordinandum impediunt. c. ſi quis. 15. q. 1.

Nemo invitus ordinari debet. c. 1. cum ſeq. & c. 7. & 8. Diſt. 74.

Adhibenda diſciplina uſt, quâ nolentes promoveri ad ſacros ordines, ad obediendum ſuis Epiſcopis provocentur. c. Honoratus. §. adhibenda. Diſt. 74.

Quando Majores contemplantur ordinari alitùs, ii, qui in minoribus ſunt conſtituti, ordinentur. c. ult. eod. Nolentes ad Majores aſcendere; poſſunt ab neceſſitatem vel utilitatem compelli Beneficiorum ſubtractione. c. quæris. de ætat. & qualit. Ordin.

Qui ab hæreticis baptizati ſunt, poſſunt ad ſacros ordines promoveri. c. placuit. c. qui apud. 1. q. 4.

Iterum ordinentur, qui à Novatianis ad Eccleſiam redeunt. c. ſi qui. 8. 1. q. 7.

Clericus actu pœnitens non ordinetur. c. Ex 55. Diſt. 50. c. 3. Diſt. 55.

Occultus criminoſus (præter homicidam) poſt pœnitentiam in ſuſceptis miniſtrat, & ad ſuperiores aſcendit; antè pœnitentiam non debet, nè etiam in ſuſceptis miniſtret. c. ult. de Temp. ordin.

Poſſunt Epiſcopi ordinare Priores prioratuum non exemptorum, eorumque ſocios, quamdiu morantur in illis prioratibus, licèt inde non fuerint ordinandi. c. Cùm nullus. eod. in 6.

Ordinari non debet quis in Presbyterum, nec Epiſcopum, niſi trigeſimo anno completo; ſecùs tamen, ſi neceſſitas aliud ſuadeat. c. Epiſcopus. 6. & ſeq. Diſt. 77. & 78. per tot. In Epiſcopo hodiedum obſervatur hæc ætas; in Presbytero ſufficit nunc 25. inchoatus.

Nemo pretio, vel favore ordinetur, ſed vitæ merito. c. pueri. 120. 1. q. 1.

Non ordinentur illiterati, & legis ſcientiam non habentes. Diſt. 36. per tot.

Indoctus, terrena lucra ſectans, vitioſus ordinari non debent. c. ult. Diſt. 48.

Corpore vitiati, & qui ſemet abſcindunt, non ordinentur. c. 1. Diſt. 36.

Quibus criminibus aut vitiis irretiti, ordinari non poſſint, deſcribitur. Diſt. 48. & 49. per tot. ubi & phyſici defectus moraliter exponuntur.

Non ſunt ordinandi, qui ſeditionibus vacant. c. 8. Diſt. 46. Item militantes poſt Baptiſmum, aut in foro decertantes, aut Curiales. Diſt. 51. per tot. Et de Curialibus. c. un. Diſt. 53. Nec ſervi. c. 1. cum reliq. Diſt. 54. niſi prius manumiſſi. c. 1. & c. conſuluit. de ſervis non ordin. (vid. v. Servus.) Nec Uſu-

rarii.

raptim, nec Luſor in ſcena; nec publicè pœnitens pro mortalibus peccatis, nec furioſus, nec Simoniacus, nec abreptitius, vel epilepticus, nec obſeſſus à dæmone, c. Maritum c. 1. 4. 5. Diſt. 33. c. curandum. 9. cum ſeq. Diſt. 34.

Qui crimine occulto laborat, moneri poteſt, ne accedat ad ordines ſuſcipiendos; ſi tamen noluerit acquieſcere, prohiberi non poterit, cùm occultum ſit. c. Ex tenore. de Temp. Ordin.

Prima Tonſura non debet dari infanti, niſi Religionem intret. c. ult. eod. in 6.

Ordinans puerum 13. annorum in Diaconum, ſuſpenditur à collatione ordinum, & ordinato prohibetur executio uſque ad legitimam ætatem. Cui tamen ordinans providere compellitur. c. vel non. de Temp. Ordin.

Epiſcopus eodem die plures Sacros Ordines eidem conferens, licet de mandato Metropolitani fecerit, ſuſpenditur à poteſtate ordinandi. c. Dilectus. eod. ſuſpenditur item à collatione ordinum, quos duobus diebus jejunii continuato confert. c. Literas. eod.

Religioſus contra prohibitionem ſui Prælati ordinari non poteſt. c. ad aures. eod.

Græci à Latinis, & hi ab illis ordinari non debent, ſi in ritu ſunt diverſi. c. Cùm ſecundum. eod.

Si Græcus Latino Epiſcopo ſubjectus, à Græco eſt ordinatus ſinè licentia Latini, ſuſpenditur ab executione; ſi autem cum licentia, toleratur. c. quod. eod. Epiſcopus tamen dans licentiam, culpandus eſt. cit. c.

Nullus Italiæ Epiſcopus ordinet ultra montanos, niſi de ſpeciali licentia Papæ, vel literas Epiſcopi ſui continentes juſtam cauſam, quare illum ordinare nolle, vel non poſſit; quia aliàs hac ratione incogniti, ſcelerati, & excommunicati facilè ordinarentur. c. 1. eod. in 6.

Pœna ſuſpenſionis à collatione per annum imponitur ordinanti alienum Clericum, & cùm fuerit ſuſpenſio manifeſta, poterunt ejus ſubditi à vicino ordinari. c. Eos, qui. eod. in 6. c. 1. cum reliqui. 9. q. 2.

Parochianum alterius non poteſt ordinare Epiſcopus. c. nullus. de Paroch. Clerici ab Epiſcopo alterius Civitatis non ordinentur. c. 1. & ſeqq. Diſt. 71.

Clericus unius Eccleſiæ, in alia non ordinetur. c. Clericum. Diſt. 72. niſi ex permiſſione Apoſtolica. c. fraternitatem. Diſt. 71.

Ad Sacrum Ordinem nemo promoveatur, niſi Virgo, vel probatæ caſtitatis, & qui ante Subdiaconatum unicam, & quidem Virginem habuerit in Uxorem. c. Nemo. 12. Diſt. 32.

Nec Diaconus, nec Sacerdos ordinandus eſt, qui non eſt profeſſus caſtitatem. c. 1. §. hoc authoritate. c. quando. Diſt. 28. nec Subdiaconus. c. 1. & c. de iis. ead.

Nullus debet ad Miniſterium accedere, niſi cujus Caſtitas ante ſuſceptum Miniſterium fuerit approbata. c. 1. §. non autem. Diſt. 31.

Filii Presbyterorum non poſſunt ordinari; ſed intellige de iis, qui Paternæ incontinentiæ ſectatores fuerint. c. 1. §. ſed hoc. Diſt. 56. Quos autem eorum honeſtas commendaverit, poſſunt ordinari etiam in ſummos Sacerdotes. c. 2. c. 13. & ſeq. ead.

Bigamus maritus viduæ, ſi ordinatus fuerit per ſubreptionem, altiùs non ordinetur. c. quicunque. 56. Diſt. 50.

Qui ante Baptiſmum habuit unam, & poſt Baptiſmum aliam, bigamus eſt, & ordinari non poteſt. c. Acutius. Diſt. 26.

Si quis viduam ſive ante, ſive poſt Baptiſmum duxit, non ordinetur. c. ſi quis. 13. Diſt. 34.

Non ordinetur in Miniſterium Eccleſiaſticum, cujus Uxor, dum Laicus eſſet, commiſit adulterium. c. ſi cujus. 11. de ſequenti.

Qui poſt mortem Uxoris habuerit de Ancilla Filios, Diaconus fieri permittitur. c. Fraternitatis. 7. ead.

Spurii ordinari non debent. c. conſuluit. de ſerv. non ordin. c. per Venerabilem. 13. in fine. Qui fil. ſint legit.

Pœnitentes, repudiatarum mariti, non ordinentur in Sacerdotes. c. 1. de Bigamis.

Durante Matrimonio, licèt nondum conſummato, nullus accipiat Sacrum Ordinem. Extrav. Joan. XXII. de voto. Et qui accepit, non miniſtret in illo, nec ad altiorem aſcendat, niſi intret Religionem. Tunc enim Epiſcopus diſpenſabit. cit. c. Monendus tamen, ut Religionem Ingrediatur, ſi Matrimonium non eſt conſummatum. Quod ſi renuerit, & Uxor inſtiterit, compellitur per Excommunicationem ad conſummationem. ibid.

Ordinari conjugatus non debet, niſi Uxore requiſitâ, & Caſtitate præſente Epiſcopo promiſſâ. c. Epiſcopus. 6. Diſt. 77.

Qui in Sacris Ordinibus contrahunt Matrimonium, cum his Epiſcopus poteſt diſpenſare quoad Officium, factâ ſeparatione. c. 1. Qui Cler. vel voventes Matrim.

Ordinandus debet recipere literas ſuæ Ordinationis. c. Legum. 2. q. 1.

Qui licentiâ circa incertos conceſſâ abſque titulo ad Sacros Ordines promovet, tenetur ſic ordinatis providere; dans verò licentiam ordinandi certos, ordinatis tunc taliter tenetur ipſe providere, non verò ordinans. Dans item aliquibus licentiam, ut poſſint ubique ordinari, etiam ipſe, non ordinans, debet ſinè titulo ordinatis providere. c. Epiſcopus. de Præbend. in 6.

Ordo.

Solos Sacros Ordines primitiva habuit Eccleſia, Diaconatum & Presbyteratum. c. ult. Diſt. 60. c. à multis. de ætat. & qualit. ordin.

Ordinum nomina & officia explicantur in c. 1. Diſt. 21. & c. 1. Diſt. 25. de quibus vid. ſuis titulis.

Quomodo quilibet Ordo conferatur, habetur c. Epiſcopus. 7. cum ſeqq. Diſt. 23.

Qui per ſaltum ordinatur altiùs, poſt pœnitentiam peractam, inferiorem ordinem, quem tranſiliit, recipiet, & in altiori per diſpen-

ſpenſationem miniſtrare permittitur. c. un. de Cler. per ſalt. promot. c. un. Diſt. 52.

Qui ab Epiſcopo excommunicato acceperunt Ordines ignoranter, potetuat diſpenſari ab Epiſcopo. c. 1. de Ordinat. ab Epiſc. qui renunc.

Qui in Eccleſia Romana ſemel Ordines acceperit, ab ea ulteriùs egredi non poterit. c. ſi. liam. 122. 1. q. 1.

Lapſi in ſuum ordinem reparari non debent. c. 1. & plur. ſeqq. Diſt. 28.

Miniſtrans in Ordine, quem non habet, abjicitur de Eccleſia, & nunquam ordinandus eſt. c. 1. de Cler. non ordin.

In Sacris Ordinibus conſtituti non ducant Uxores, & ſi duxerint, ſeparentur. c. Presbyteris. Diſt. 27. Sint continentes. c. Eos, qui. Diſt. 32.

Subdiaconi & ſuprà conſtituti, Uxorem aut Concubinam ducentes Eccleſiaſtico beneficio & officio careant. c. decernimus. Diſt. 28.

In minoribus conſtituti Uxorem poſſunt ducere (niſi profeſſi ſint continentiam) ſed Virginem, aliàs non poterunt ordinari in Subdiaconos. c. ſeriatim. 14. Diſt. 32. Nec ducant alterius ſectæ Uxorem. c. 15. ead. Ductis autem Uxoribus non poterant ordinari Subdiaconi, niſi cum conſenſu earum, & continentia. cit. c. ſeriatim.

Ordinem Subdiaconatûs à Papa ſuſcipiens, non poteſt ſine ejus licentia ab alio ulterius promoveri. c. Filium. 122. 1. q. 1.

Ordinatus à Papa, non eſt ideo à Prælati ſui juriſdictione exemptus. c. per tuas. de Majorit. & Obedient.

Monachus Diaconus diſcedens à ſuo Ordine, in alio ordinatus Presbyter, rediens ad ſuum Ordinem, miniſtrare in ſuo gradu permittitur. c. Ex parte. de Temp. Ordin.

Originale.

Niſi hoc oſtendatur, Exemplari non creditur. c. 1. de fid. inſtrum. c. dicenti. §. ſancimus. 25. q. 2. Creditur tamen, ſi per Tabellionem authoritate Ordinarii Judicis confectum eſt, tunc tale Exemplatum vim habet Originalis. c. ult. de fid. inſtrum.

Origo.

Sæpe fit longinquitate temporis, ut nec origo quidem aut Originis conſilia pateat. c. longinquitate. 12. q. 2.

Ubi orta ſunt negotia, ibi etiam ſunt finienda. c. nec extra. 3. q. 5.

Ornare. Ornatus.

Ornamenta Eccleſiæ Laicis oppignorari poſſunt, juſtiſſima neceſſitate urgente. c. 1. de pignorib.

Ornamenta Eccleſiæ non debent ex cauſa pignoris recipi. Clem. ult. de decim.

Ornatus Eccleſiæ pro neceſſitate pauperum & captivorum eſt expendendus. c. aurum. 12. q. 2.

Ornatus hominis duplex eſt, interior de quo dicitur. Diſt. 40. in princ. exterior. Diſt. 41. in princ.

Ornatus exterior tolerabilior eſt in fœminis quàm viris. c. fucare. 38. Diſt. 5. de Conſecr.

Ornatus Chriſtianorum verus, non ſunt ſplendidæ veſtes, ſed mores boni. dit. c.

Ornatus Clericorum ſunt veſtes Religioſæ, quæ nec fulgidæ, nec ſordidæ eſſe debent. Diſt. 41. in princ. & 21. q. 4. per tot. lineiſſes talis, ut gravitate vitæ iis oſtendant mentis maturitatem. c. ult. §. ſicut. Diſt. 41.

Ornatus Epiſcopi maximus eſt humilitas. c. Contra. §. in fin. Diſt. 100.

Ornatus Pontificis eſt manifeſta veritatis cognitio. c. Qui Eccleſiaſticis 2. §. ecce. in princ. Diſt. 36.

Orthodoxus.

Juvatur hæreticus Teſtimonio, non verò iſtud contra illum valet. c. ſi hæreticus. 2. q. 7.

Oſculum.

Oſculum laſcivum, libidinis eſt incitamentum. c. nec aliqua. 27. q. 1.

Oſculum non parit propinquitatem, quod nullam facit ſanguinis commixtionem. c. Lex Divina. 27. q. 2.

Oſtiarius.

Nomen & Officium Oſtiarii deſcribitur. c. 1. Diſt. 21. §. fin. & c. 1. § Ad Oſtiarium. Diſt. 25.

Oſtiarius non debet Orario uti. c. non oportet. 28. Diſt. 23.

Otho.

Juramentum Othonis Imperatoris factum Papæ Joanni. c. Tibi. 33. Diſt. 63.

Ovis.

Oves Chriſti vocantur omnes Chriſtiani. c. Diſplicet. 48. 23. q. 4.

Oves contra Paſtorem, niſi in fide erraverit, inſurgere non debent. c. Oves. 2. q. 7. c. Oves. 6. q. 1.

Ovis ſcabioſa, ne totum gregem inficiat, eſt repellenda. c. reſecandæ. 24. q. 3. c. penult. in fin. Diſt. 45.

Pactum.

Pactum dicitur, quod ex pace factum. c. pactum. 11. de V. S. ſeu pactum dicitur inter partes ex pace conveniens ſcriptura legibus & moribus comprobata. ibid.

Pactum ſolenne in ſcripta eſt redigendum propter formam pacti & Temporis. gl. c. hujuſmodi. in fin. 10. q. 2.

Pacto privatorum non tollitur jus publicum. c. ſi diligenti. 12. de for. compet.

Pacta contra bonos mores, vel Leges, vel contra honeſtas conſvetudines nullius ſunt momenti. c. quæ contra. 1. Diſt. 8.

Pax ſervetur, pacta cuſtodiantur. c. 1. de Pactis.

Lex tollens ſtatuta, non tollit pacta, niſi de pactis faceret mentionem. c. quia. 40. de Elect. in 6.

Pactum non vergens in æternæ ſalutis diſpendium, nec redundans in alterius detrimentum, ſervari debet. c. quamvis. 2. de Pactis. in 6.

Pactum turpe vel impoſſibile non obligat. c. ult. de Pactis.

Pactum licitum & honeſtum, inviolabiliter debet ſervari. c. ult. de pact. in 6.

Pactum invalidum, per conſenſum Superioris validatur. c. quotiens. 2. pactis.

Pactum, quod ab initio non tenuit, per ratihabitionem, vel confirmationem Superioris tenet. cit. c.

Pactum generale Societatis humanæ eſt: Regibus ſuis obtemperare. c. quæ contra. 2. Diſt. 8.

Pactum generale, nè de crimine agatur, non valet. c. quemadmodum. 25. §. illud. de jurejur.

Pactum in præjudicium Eccleſiæ factum, ei non nocet, & quidquid perceptum eſt, ratione hujus, reſtituetur Eccleſiæ. c. præterea. 8. de Cenſib.

Pactum in alterius præjudicium factum, non nocet illi. c. penult. de pact.

Non tenet pactum, quod Regulares vel Clerici ſeculares, dum domos locant, vel feuda concedunt, faciunt in præjudicium Parœcialium Eccleſiarum. c. plerique. eod.

Pactionis fides eſt, quando quis promittit alicui fidem, ſi permiſerit rem ſecum habere; Fides autem conſenſûs eſt, quando, etſi manum non ſtringat, corde tamen & ore conſentit ducere, & mutò ſe ſuſcipiunt. c. 1. de ſpons. duorum.

Qui pactionis fidem fecit mulieri, non poteſt aliam ducere; ducens tamen aliam punitur, manétque cum ea, quam duxit, cit. c. ſi autem fidem conſensûs fecerit, non licet ei aliam ducere: ſi duxit, dimittet ipſam, & adhærebit priori, cit. c.

Pactio conjugalis facit conjugium, non deſloratio Virginitatis. c. Cùm initiatur. 27. q. 2.

Lex Civilis improbat pactum in filia factum Patri, cùm nuptui tradebatur, ut dote contenta, nullum ad bona paterna regreſſum habeat. c. quamvis. 2. de pact. in 6. Si tamen juramento id firmavit, licèt Civile jus improbet, tenetur ſervare, modò liberè juraverit. cit. c.

Pactio omnis illicita in ſpiritualibus ceſſare debet. c. un. ut Eccl. Benef. c. quæſitum. de rer. permut.

In ſpiritualibus adipiſcendis nullum pactum intervenire debet. c. ult. de pact. c. Tua. 31. de Simon.

Pacta de aliquo eligendo caſſare debent eligentes, quia ſunt irrita. c. ubi. §. cæterum. de Elect. in 6.

Irritum eſt pactum, per quod Beneficium Eccleſiaſticum debet pecuniâ reſignari. c. Cùm pridem. de pactis.

Non valet pactum de ſuccedendo poſt mortem Prælati in ipſius Eccleſia. c. accepimus. eod.

Qui per pactum augendæ penſionis conſecutus eſt Eccleſiam, debet ea privari, & aliàs Canonicè puniri. c. Cùm Clerici. eod.

Pactione partium vetus penſio augeri non poteſt ſinè vitio Simoniæ. c. præterea. 9. de Tranſaction.

Pactum Simoniacum per authoritatem Superioris non purgatur. c. Cùm pridem. 4. de pact.

Pactum Legis commiſſoriæ in pignoribus appoſitum, non obſtat, quò minus pignus reſtituatur, niſi juramentum intervenisset. c. penult. de pignorib. Et improbatur tale pactum. ibid.

Si is, qui ſub pacto Legis commiſſoriæ pignoravit Creditori rem ſuam, & juravit, ſe non contraventurum pacto: ſi juſtè impeditus intra ſtatutum diem non redimit pignus, poteſt poſt diem redimere, non obſtante juramento. cit. c.

Pactum ſive modum, poteſt Donator in traditione rei ſuæ apponere, modò non ſit contra legem. c. verum. 4. de condit. appoſit.

Paciſcentes de certa parte Litis cum eo, cujus cauſam defendunt, repelluntur ab Advocando. c. infames. §. arceantur. 3. q. 7.

Paciſci non poteſt Procurator abſque ſpeciali mandato, niſi habeat liberam adminiſtrationem cauſæ. c. qui. 4. de Procurat. in 6.

Pacta inita per Fratres Prædicatores, Minores, & alios Mendicantes cum Rectoribus Parœcialium Eccleſiarum, ſuper Parœcialibus juribus, ſi facta ſunt per Priores, Guardianos de Conventuum ipſorum conſenſu (modò aliàs ſint licita & honeſta) ſervanda ſunt, licèt authoritas ſedis Apoſtolicæ non intervenerit; vel Licentia Prioris, vel Magiſtri generalis, aut Magiſtri vel Provincialis Miniſtri vel Capituli Provincialis. c. ult. de Pactis. in 6.

Pædagia.

Pædagia & Vectigalia nova ſinè conſenſu Principis imponere non licet. c. innovamus. 10. de Cenſib. imponens communione privetur. ibid. vid. Pedagia.

Paganus.

Cum Pagano comedere licet, non cum excommunicato. c. ad menſam. 24. 11. q. 3.

Qui paganis prædicant, poſſunt cibis ab eis appoſitis veſci. c. quàm ſit. 10. in princ. de Judæis. Et qui idonei ſunt, permittuntur paganis prædicare. cit. c. §. inſuper.

Pagani ad officia publica non admittantur. c. Cùm ſit. 16. §. fin. eod.

Pagani Conſtitutionibus Eccleſiæ non ſubjacent. c. gaudemus. de Divort.

Paganis arma vendentium, & auxilium præbentium pœna eſt, ipſo jure incidere in Excommunicationem, & iram DEI. c. Quod olim. de Judæis & Sarracen.

Obligatio quandoque fit ſub pœna Excommunicationis. c. quoties. 9. 1. q. 7. c. Ego. 42. Diſt. 2. de Conſecr.

Obliquum.

Obliquè nemo debet exercere illud, quod de directo ei non permittitur. Clem. un. in princ. de Exceſs. Prælat.

Obſcurum.

Obſcùra verba ad communem ſenſum ſunt reducenda. c. Ex literis. 7. de Sponſalib.

Si Matrimonium obſcuris verbis ſit contractum inter aptos contrahentes, communem verborum intellectum ſequi tenentur. cit. c.

In obſcuris ſequendum, quod legibus contrarium non eſt. c. ult. in fin. Diſt. 14.

In obſcuris rebus ſequi oportet minimum. c. In obſcuris. 30. de R. I. in 6.

In cauſis obſcuris inſpicimus, quod eſt veriſimilius, vel quod plerumque fieri conſuevit. c. inſpicimus. 45. eod. in 6.

Cùm ſunt obſcura jura partium, pro poſſeſſore contra petitorem judicandum eſt. c. inter. 6. in fin. de fid. inſtrum.

Obſcurum privilegium non probat. c. auditis. de præſcripr.

Teſtes, qui obſcurè dixerunt, poſt ipſorum publicationem, iterum eos examinare poreſt Judex, qui ex officio inquirit. c. Cùm clamor. 53. de Teſtib. *Vid.* ſuprà dubitare.

Obſervare.

Obſervare ſuperſtitiosè dies, menſes, annos, grave peccatum eſt. c. quis. 26. q. 7.

Obſervare ritus Paganorum, dies Ægyptiacos, Calendas Januarii colere, non licet. c. ſi quis. c. non. c. quis. ead.

Obſtetrix.

Sæpe manus fallitur, & oculos obſtetricum. c. nec aliqua. 27. q. 1.

Obſtinatio.

Obſtinatio eſt in conſiliis ſalutaribus nolle acquieſcere. c. ult. Diſt. 47.

Obſtinati ideo indigni ſunt venia, quia peccant ex certa malitia. c. penult. §. ignoſci. Diſt. 8.

Obſtinatus eſt, qui poſt inſpirationem & revelationem factam, in eo, in quo erraverat, perſeverat. cit. §.

Occaſio.

Occaſio juris ad iniquum diſpendium trahi non debet. c. quod. 25. de privil.

Occaſio peccandi non debet dari jurantibus. c. 1. de jurejur. in 6.

Occaſio non eſt danda alicui per malum exemplum. c. nolo. 12. q. 1. nec per favorem, nec per auxilium. c. ſi res. in med. 14. q. 6.

Occaſionem damni dans, damnum dediſſe cenſetur. c. ſi quis. 2. c. ſi egreſſus. 5. c. ult. de injur.

Qui occaſionem cauſæ præſtat, ità puniri debet, ſicut is, qui ipſam cauſam præſtat. c. Presbyterum. 7. de homicid.

Occaſionaliter eſt aliquis homicida. c. ſi aliquis. 5. eod.

Occidere.

Occidit & occiditur quis multipliciter, videlicet actu in corpore, odio in corde, detractione in ore. c. homicidiorum. 24. Diſt. 1. de pœnit. item panis ſubtractione. c. paſce. 21. Diſt. 86. Occidit enim, hominem non paſcens, quem paſcendo ſervare poterat. ibid. & c. immolans. 14. q. 5. aut non liberans, quem liberare potuit. c. ſicut. 6. §. illi etiam. de Homicid. item non corrigendo delinquentes, quia dum Paſtor delinquentes non arguit, tacendo occidit. c. penult. Diſt. 43.

Occidens aliquem caſu corrigendo, innocens habetur. c. ult. 15. q. 1.

Occidens ſeipſum homicida eſt. c. ſi non. 23. q. 5. c. tu dixiſti. & ſeq. ead. Et æternam damnationem incurrit. cit. c. ſi non.

Vaſallus occidens Dominum, feudum amittit, nec confertur ipſis allod, nec ejus hæredibus. arg. c. ad aures. 10. de pœnis.

Furioſus, infans, dormiens, ſi aliquem occidat, non committit homicidium. Clem. un. de homicid.

Occidens Magiſtratum, vel occidi jubens, vel conſilium, vel auxilium dans, ad cædem talem, cujuſcunque dignitatis fuerit, perpetuò debet eſſe infamis, nec ad Teſtimonium, vel alios actus legitimos admitti: inteſtabilis fit activè & paſſivè: non ſuccedit ab inteſtato: nemo ei, ſed ipſe aliis reſpondere tenetur: nemo ei in quacunque cauſa patrocinium præſtare debet: nec ipſe ad patrocinandum aliis admittitur: inſtrumenta per eum confecta, ſi Tabellio eſt, nullam vim habent: officiis & dignitatibus privatur. Filii ejus ad officia & honores non admittuntur: Vaſalii juramento, quo ei tenentur, abſolvuntur: bona, quæ ab Eccleſia obtinet, revertuntur ad eam: bona verò ejus propria confiſcantur. Extrav. c. dierum. §. Nos igitur. de pœnis.

Occidere non licet alicui Uxorem ſuam adulteram. c. inter hæc. 33. q. 2.

Occiſori mariti non poteſt nubere Uxor, quæ in necem conſenſit. c. 1. de Convert. Infidel.

Occidens Uxorem non poteſt aliam ducere ſinè diſpenſatione. c. interfectores. c. admonere. c. ſi quod. cum ſeq. 33. q. 2. & Conjugia penitus ſunt interdicta iis, qui Conjuges ſuas occidunt, exceptis adoleſcentibus. cit. c. interfectores.

Occidens nocentem ex officio, homicida non eſt. c. de occidendis. c. ſi homicidium. 23. q. 5. eſt autem, ſi non ex officio, aut non habens

habens publicam functionem. c. quicunque. 33. 23. q. 8.

Invaliorem occidere licet ei, qui mortem aliter vitare non poteſt. Clem. un. de homicid.

Neminem occidere licet, quamdiu nos defendere, vel aliter nobis conſulere poſſumus. c. interfeciſti. 2. de homicid.

Fur diurnus occidi impunè non poteſt; ſed nocturnus, c. ſi perfodiens. 3. eod.

Occidens interdum non tam in culpa eſt, quàm ille, qui fuit cauſa mortis. c. cùm homo. 23. q. 5.

Occidens excommunicatos ardore ac zelo Eccleſiæ Catholicæ, non illicò homicida habetur. c. Excommunicatorum. ead.

Occidens crudeles, ex officio, crudelis non eſt. c. non eſt. c. ſunt quædam. ead.

Occultum.

De occultis exceſſibus non debet judicare Eccleſia; ſed de manifeſtis tantùm. c. Tua. 34. de Simon.

In inquiſitionibus faciendis de rebus occultis, nec dicendum, nec quærendum; ſed de his tantùm, de quibus fama præceſſit. c. qualiter. 17. de accuſat.

Occultum crimen Sacerdos punire debet. c. Ex tuæ. 20. de Simon.

Occultum delictum non impedit promovendum. c. Ex tenore. 4. de Temp. Ordinat. Moneri debet, ſed non prohiberi. ibid.

Occultè infamantes non ſunt audiendi. c. inquiſitionis. 21. de accuſ.

Occultè peccans, occultè puniri debet. c. quæſitum. 7. de pœnit. & remiſs.

Occulta donatio non caret ſuſpicione. c. un. ut Eccl. Benefic. Valet tamen, ſi aliàs legitima. ibid. in princ.

Occupatio.

Occupatio Sedium eſt juris gentium. c. jus gentium. 9. Diſt. 1.

Oculus.

Epiſcopi ſunt DEI oculi. c. oves. 6. q. 1.

Oculos Domini tangit, qui injurioſè juſtos tangit. c. accuſatio quoque. 15. 2. q. 7.

Oculus impudicus, impudici cordis eſt nuncius. c. nec ſolo. 32. q. 5.

Non tantum oculos caſtos ſufficit cuſtodire; ſed etiam linguam. c. Ex merito. in fin. 6. q. 1.

Oculis vagis, effræni linguâ, fluidóque geſtu non incedant Clerici; ſed pudorem & verecundiam mentis, ſimplici habitu, inceſſúq; cuſtodiant. c. his igitur. 3. in med. Diſt. 23.

Oculo privatus, qualicunque ex cauſa, privatur Sacerdotii jure. c. ult. Diſt. 55.

Odium.

Odia reſtringi, favores convenit ampliari. c. 15. R. I. in 6. c. ſtatutum. 22. de Elect. in 6.

Non debet aliquis alterius odio prægravari. c. 22. R. I. in 6.

Odia ſua, vel gratiam in Subditorum cauſis ſequentes, de ſubditis dignè judicare nequeunt. c. judicare. 11. q. 3.

Odio debent haberi peccata, non homines. c. odio. 2. Diſt. 86. c. duo. 35. 23. q. 4.

Magiſtratus odio moveri non debet. Clem. 1. §. propter. de Hæret.

Odio indulgens Judex, judicare non debet. c. 1. de ſent. & re judic. in 6.

Odio remoto teſtes debent ferre Teſtimonium. c. licèt. 47. de Teſtib.

Odio, amore, cupiditate pervertitur humanum judicium. c. quatuor. 78. 11. q. 3.

Odioſi nec accuſatores, nec teſtes eſſe poſſunt. c. omnes. 3. q. 5.

Quando Vir odio capitali perſequitur Uxorem, non eſt reſtituenda, licèt vir vellet cavere. c. Ex transmiſſa. 8. de Reſtit. ſpoliat.

Qui odium diuturnum non dimittit, admonitione per Presbyteros præmiſſâ, à cœtu fidelium eſt expellendus. c. placuit. 9. Diſt. 90.

Odium & æmulationes debent Clerici maximè fugere. c. His igitur. 3. Diſt. 23.

Niſi quis priùs odium ex corde dimittat, non poteſt veram agere pœnitentiam. c. falſas. 6. Diſt. 5. de pœnit. c. quomodo. 41. in fin. Diſt. 4. de Conſecrat.

Odium fraternum & homicidium pariter judicantur. c. homicidiorum. 24. Diſt. 1. de pœnit.

Odiſſe ſe vitia probat, qui delinquentes arguit. c. facientis. 3. §. Et libat. Diſt. 86.

Oeconomus.

Metropolitanus conſtituat Oeconomos, quos Epiſcopus conſtituere neglexit. c. Cùm ſimus. 9. q. 3.

Singuli Epiſcopi ſuos habeant Oeconomos de Clero proprio, qui diſpenſet res Eccleſiaſticas ex voluntate Epiſcopi. c. quoniam. 21. 16. q. 7. Non debent eſſe Laici. c. in nona. 22. ead.

In Eccleſiis vacantibus, donec inſtituatur aliquis, conſtituatur per Epiſcopum Oeconomus, qui fructus percipiat, quos vel in utilitatem Eccleſiæ expendat, vel perſonis futuris fideliter reſervet. c. cùm vos. de Offic. judic. ordin.

Oeconomus uſum fructum prædiorum Eccleſiæ, vel ad certum tempus, vel ad totum tempus vitæ alicui concedere poteſt, prout viderit expedire Eccleſiæ. c. Ea enim. in fin. 10. q. 2. Et jurat, nihil fieri ad læſionem Eccleſiæ. eit. c. §. perpetua.

Oeconomus vendere poteſt rem Eccleſiæ ex neceſſitate, vel utilitate, modò ſubſcribant & comprobent contractum duo vel tres Comprovinciales, vel vicini Epiſcopi. c. hujusmodi. §. quibuscunque. 10. q. 2.

Offenſa.

Duplex eſt: manifeſta & dubia. c. Ex parte. 23. in fin. de V. S.

Offici-

Officialis.

Officialis Epiſcopi, & ipſius Epiſcopi unum idémque Conſiſtorium ſive Auditorium eſt. c. Romana, de Appell. in 6.

Ab Officiali non ad Epiſcopum (nè à ſeipſo ad ſeipſum appelletur) ſed ad Archiepiſcopum appellandum. cit. c. Romana.

Ex generali commiſſione Officii, non poteſt Officialis inquirere, deponere & punire Subditorum exceſſus. c. licet. de Offic. Vicar. in 6. Nec beneficia conferre ex illa commiſſione. c. ult. eod.

Officialis Archiepiſcopi in Suffraganeos Epiſcopos, ſententiam Excommunicationis, Interdicti, vel ſuſpenſionis ferre non poteſt. c. 1. §. fin. de Offic. Ordin. in 6.

Succeſſor, vel vices gerens Officialis excommunicati, excommunicatus non eſt: illa tamen, quæ exercet illo excommunicato manente, non valent. ſi ea ab eo ſolo recepta juriſdictione exercet. c. 1. de Offic. Vicar. in 6.

Officium.

Officium aliud eſt ſæculare, aliud Divinum ſeu Eccleſiaſticum. c. ſi Officia. 2. Diſt. 59.

Officium ſæculare aliud eſt licitum, quod ſcilicet caret peccato; aliud illicitum, quod ſine peccato exerceri non poteſt: & tale eſt deſerendum. c. falſas. 6. Diſt. 5. de pœnit.

Officium Divinum, Prælati aut per Clericos debent explere. c. Presbyter. 2. Diſt. 91.

Officium Eccleſiaſticum debet quis diligenter exequi. c. penult. Diſt. 12. & cit. c. Presbyter. Et corripiantur, qui matutinis vel veſpertinis Officiis ſe ſubtrahunt. c. 1. & 2. Diſt. 91.

Si Clericus Divinum Officium non expleat, deponi debet. c. ult. Diſt. 92.

Officium Divinum plus corde, quàm voce eſt exercendum. c. 1. ead.

Officii Divini Ordo, ſeu horarum canonicarum præſcribitur. c. Convenit. 13. cum ſeqq. 2. Diſt. 5. de Conſecrat.

Officia omnium ordinum, incipiendo ab Oſtiario, deſcribuntur. c. 1. Diſt. 25.

Pro officiis Eccleſiaſticis nihil dari debet. c. ad noſtram. 21. de Simon.

Officio negligenter fungenti, datur à Superiore Coadjutor. c. graudi. 2. de ſuppl. negl. Præl. in 6.

Officium Coadjutoris expirat per mortem illius, cui datus eſt Coadjutor. cit. c.

Officium ſuum Miniſter non debet fraudulenter adminiſtrare. Clem. 1. §. porrò. de hæret.

Officiorum, graduum & ordinum diſtributio Eccleſiaſticam unitatem conſervat. c. ult. Diſt. 89.

In officiis Eccleſiaſticis vitanda eſt conſanguinitatis ſucceſſio, nè hæreditario jure ſe credant ea vendicare. c. Apoſtolicâ. 8. q. 1.

Officiis illicitis inhiantes ab Eccleſiæ officiis ſunt expellendi. c. Conſequens. 2. Diſt. 88.

Officio vel Beneficio Eccleſiaſtico privari, ſpiritualis pœna eſt non. c. non. §. officio autem. 1. q. 4.

Amovetur quis ab officio ſuo propter ſcandalum, c. de Rectoribus. 3. de Cleric. ægrot. Et propter negligentiam. c. Cùm ad. 6. de ſtatu Monach. Et propter perjurium. c. pervenit. 2. de fidejuſſ. Et Magiſtratum occidens, vel occidi jubens. Extravag. dierum. §. nos igitur. de pœnit. & remiſſ.

Officio nullus ſeipſum debet ingerere. c. per noſtras. 26. de jur. Patronatûs.

Nullo officio poſſunt fungi Liberi reorum læſæ Majeſtatis. c. ult. §. quodſi de pœnis, in 6.

Officium deſiderantibus negandum eſt; fugientibus offerendum. c. in ſcripturis. in princ. 8. q. 1.

Qui Judæis publica officia committunt, velut Sacrilegi excommunicentur. c. Conſtituit. 31. 17. q. 4. c. nulla. 14 Diſt. 54.

In uno, eodémque officio, non debet eſſe diſpar profeſſio. c. in nona. 22. 16. q. 7. Sed eadem. c. Cùm cauſam. 27. de Elect.

Officium Regum eſt, bonos ſublevare, & malos comprimere. c. Regum. 23. q. 5.

Officium judicis non pendente dilatione conquieſcit, ut interim nihil facere poſſit, ſinè conſenſu partium. c. ſignificante. 69. de Appell.

In Magiſtratibus ex Officio proceditur per Inquiſitionem: & quando Teſtes publicantur ad perpetuam rei memoriam, Teſtes ilte non conteſtata recipiuntur. c. quoniam. 5. ut lit. non conteſt.

In officio publico licèt ſit teſtis, tamen ei uni non creditur. c. ſi teſtes. §. jurisjurandi. 4. q. 2.

Officia & onera ſunt partienda. c. ult. de Offic. Archipresbyt.

Officia ſingula in Eccleſiis aſſiduitatem requirunt perſonarum. c. ad hæc. 13. de Præbend.

Officia ſingula ſingulis committenda perſonis. c. Cùm. 32. de Præbend. in 6. c. 2. Diſt. 89.

Officia potiùs ſunt danda extraneis bonis, quàm propinquis malis. c. Moyſes. 8. q. 1.

Propinquis & favore conjunctis, officia Eccleſiaſtica non committat Epiſcopus. c. decenter. Diſt. 89.

Nullus debet uſurpare Officium, quod ad ipſum non pertinet. c. Tua. 19. in princ. de homicid.

Superior ex officio debet inquirere de Exceſſibus inferiorem. c. un. ut Eccles. Benef.

Ratione officii licet, quòd aliàs non liceret. c. Cùm. 54. de ſent. Excomm.

Ratione officii, quo fungi non licet, quod quis percepit, reſtitui debet. c. Cùm ſit. 16. de Jud. & Sarac.

Qui ratione Officii occidit nocentem, homicida non eſt. c. ſi homicidium. 23. q. 5.

Abſque Divini officii detrimento, licet Clericis artificio victum quærere. c. Clericus. 3. & ſeqq. Diſt. 91.

Si

Si quis juret, ſe officium ſuum fideliter adimplere, pro illo præſumitur. c. ad audientiam. 13. de præſcript.

Officium ſuum non debet alicui eſſe nocivum. c. Cùm non. 30. de Elect. in 6.

Oleum.

Oleum non conſecratum admiſceri poteſt conſecrato, & totum fit conſecratum. c. quod. de Conſecr. Eccles.

Omittere.

Quando aliquid omittitur propter majus bonum, non contemptus; ſed providentia judicatur. c. Cùm Hadrianus. 29. Diſt. 63.

Quando omittitur ſubſtantiale, non valet, quod agitur. c. animadvertendum. 22. q. 2. c. ult. Diſt. 5. de pœnit. c. in Synodo, 83. Diſt. 4. de Conſecr.

Omiſſio caſu, vel per errorem contingens, cautè eſt ſupplenda. c. Spiritus. 58. §. ecce. 1. q. 1. c. nihil. 7. q. 1. c. un. Diſt. 52.

Onus.

Qui ſentit onus, ſentire debet & commodum, & contrà. c. 55. de R. I. in 6.

Onera & officia ſunt partienda. c. ult. de Offic. Archipresbyt.

Res cum ſuo onere tranſit ad quemlibet poſſeſſorem. c. Ex Literis. 5. de pignorib. c. Tua. c. penult. de Uſur. c. in aliquibus. 32. & ſeq. de decim. c. 1. de cenſib. Extrav. comm. c. un. de Decim. c. Sylveſter. 11. q. 1.

Religioſi tenentur ſubire onera, quæ incumbebant Eccleſiis per eos ante Concil. Viennenſe acquiſitis, niſi privilegio Exemptionis, aut aliâ causâ juventur, quæ tamen privilegia non juvant in Eccleſiis poſt Concilium acquirendis. Clem. c. 1. de Cenſib. Non enim naturæ conſonum, illos recuſare onera, qui rerum commoda ampleċtuntur. ibid. c. Cùm ſecundùm. 16. de Præbend. c. 1. c. de his. 4. de Eccl. ædific.

Oneri Succedere debet, qui ſubſtituitur in honore, ac onus recepiſſe intelligitur, qui honorem recepit. c. adverſus. 7. de immunit. Eccl. c. Rationi. 77. de R. I. in 6. c. Per Tuas. 7. de Maj. & Obed.

Laici non debent onera Eccleſiaſticis imponere, nec earum jurisdictionem uſurpare. c. non minùs. 4. de immunit. Eccl.

Onus probandi Actori incumbit, non reo. c. quod autem, & ſeq. 6. q. 5.

Opinio.

Opiniones Doctorum hodie probabilem tantùm obtinent neceſſitatem, non neceſſariam. c. noli meis. c. negare. c. ego ſolis. c. noli frater. c. neque quorumlibet. Diſt. 9. item Diſt. 20. in princ. & c. ſeq.

Ex ſola opinione non acquiritur jus. c. conſultationibus. 19. de jure Patron.

Opinioni præfertur, & prævalet Veritas. c. nuper. 4. de Bigam. non ordin. c. Cùm. 18. de ſent. & re judic. c. per tuas. 12. qui fil. ſint legitim.

Opinionem teſtium, qui veriſimiliora dicant, & honeſtatem Judex debet potiùs attendere, quàm multitudinem Teſtium. c. in noſtra. 32. de Teſtib.

Amor, Timor, Avaritia prævertunt opiniones, & ſenſus humanos plerumque hebetant, ut quæſtum, pietatem putent, & pecuniam, quaſi mercedem prudentiæ. c. accuſatores. 3. q. 5.

Opponere.

Opponere ſe poteſt minor majori, imò unus multis: modò juſtam cauſam oſtendat. c. Ex parte. 10. de Conceſſ. Præbend.

Non debet opponere contra ipſam appellationem, qui appellationem ſui adverſarii non defert. c. Bonæ. 23. de Elect.

Oppreſſio.

Oppreſſio dicitur, quæ fit in pauperes contra juſtitiam & veritatem. c. pauper. 72. 11. q. 3.

Oppreſſio, iniquitas, injuſtitia, judicium ſanguinis eſt. c. omnis. 25. Diſt. 1. de pœnit.

Omnis oppreſſus liberè appellet, nec ab ullo prohibeatur. c. omnis. 2. q. 6.

Opus.

Non qui tenent loca Sanctorum; ſed qui exercent opera eorum, filii Sanctorum ſunt. c. non eſt. Diſt. 40.

Opera bona vigilanter ſunt facienda. c. Fratrem. 6. Diſt. 86.

Opera bona extra fidem non valent. c. firmiſſimè. 3. de hæret.

Nullum boni operis eſt superædificium, ubi Chriſtus non eſt fundamentum. c. Cùm. 26. 1. q. 1.

Opus malè inchoatum, bonum finem habere non poteſt. c. principatus. ead.

Quando opera facimus, DEus bonum animum plùs reſpicit, quàm actum. c. ſi quandoque, in fin. 15. q. 6.

DEus conſuevit de malis hominum actibus, operari bona. c. Relegentes. 45. 23. q. 5.

Quotieſcunque bonum Opus agimus, DEum confitemur; & malum quotieſcunque facimus, ipſum negamus. c. exiſtimant. 84. 11. q. 3.

Pro qualitate peccatorum, qualitas offeratur bonorum operum. c. quis. 87. §. in quo ſimiliter. Diſt. 1. de pœnit.

Non debet par eſſe fructus operis ejus, qui nihil vel parum deliquit, ac ejus, qui grandia commiſit. cit. c. & §.

Opera in peccatis facta, non poſſunt, niſi mens ab iniquitate revocetur. c. Nihil. 21. Diſt. 3. de pœnit.

Pium eſt credere, & noſtra fides expoſtulat, ut cùm gratiæ Chriſti deſtruxerit mala priora in homine, etiam remaneret bona; & cùm

deſtruxerit, quod ſuum non invenit, amet & diligat bonum, quod etiam in peccante plantavit. c. pium eſt. 45. ead.

Si quando videris inter multa mala opera, peccatorum facere quempiam nonulla, quæ juſta ſunt, non eſt tam injuſtus DEus, ut propter mala multa, paucorum obliviſcatur bonorum. c. ſi quando. 46. cum ſeqq. ead. c. nihil enim cum 2. ſeqq. Diſt. 5. de Conſecr.

Opera non ſunt præcipitanda, ſicut nec conſilia. c. ponderet. 14. in princ. Diſt. 50.

Non ſolùm opera ſunt reſpicienda, ſed etiam circumſtantiæ operum. c. Occidit. 23. q. 8. ùt circumſtantia Temporis, c. quis ignorat, cum ſeq. 32. q. 4. c. Fraternitatis. 7. Diſt. 34. Cauſæ: c. Legi. & ſeq. 23. q. 8. Voluntatis, c. non eſt. cum 3. ſeqq. 15. q. 1. c. Eum, qui. 46. & ſeqq. Diſt. 50. Perſonarum. c. homo. 5. Diſt. 40.

Operis, non honoris nomen eſt Epiſcopatus, c. qui Epiſcopatum. 8. q. 1.

Operis Novi Denunciatio vide ſup. Novi Operis &c.

Orarium.

Sacrificium oblaturus, aut Euchariſtiam ſumpturus, non aliter accedat, quàm Orario, utroque humero circumſeptus, ſicut & tempore ordinationis ſuæ dignoſcitur conſecratus. c. Eccleſiaſtica. 9. Diſt. 23.

Sacerdos utrumque humerum Orario ambit; Diaconus verò ſiniſtrum tantùm, ut ad Miniſterium Sacerdotale expeditiùs diſcurrat. c. nodire. §. Sacerdos. c. unum. Diſt. 25.

Monacho Orarium in Monaſterio habere non licet, c. Monacho. 32. 27. q. 1.

Miniſtrum, lectores, aut Pſalmiſtas Orariis uti, & ſic legere, aut pſallere non oportet. c. Miniſtrum. cum ſeq. Diſt. 23.

Oratio.

Oratio eſt pii animi affectus, omnia in DEum protendens. c. quando. 70. Diſt. 1. de Conſecr. hinc præmittetur præfatio, ſurſum corda. cit. c.

Orationis voces ad aures DEI non diriguntur, niſi cum animi affectu. c. ſeduiò. 12. Diſt. 38. Et cum quolibet orationis verbo debet concors eſſe ſenſus cogitationis. c. nunquam. 33. Diſt. 5. de Conſecr. orandum eſt corde, non verbo tantùm. c. non mediocriter. 34. ead.

Orantis animus nihil aliud cogitare debet, quàm id ſolùm, quod petitur. c. quando. 70. Diſt. 1. de Conſecr.

Abſque puritate mentis, Oratio non prodeſt. c. nihil. 23. Diſt. 5. de Conſecr.

Oratio eſt contra viſibiles & inviſibiles hoſtes efficax juvamentum. c. ult. Diſt. 36.

Orationi præcipuè debent eſſe intenti Prælati; quia non tantùm pro ſe, ſed etiam pro ſubditis tenentur orare. cit. c.

Oratio quantò à meliori porrigitur, tantò citiùs exauditur. c. ipſi. 91. 1. q. 1. §. ſcriptum. 14. q. 5. Si enim is, qui diſplicet ad intercedendum mittitur, irati animus ad deteriora provocatur. c. in gravibus. 3. q. 7.

Melior eſt quinque pſalmorum decantatio cum cordis puritate, ſerenitate, hilaritate ſpirituali, quàm totius pſalterii modulatio cum anxietate cordis & triſtitia. c. non. 24. Diſt. 5. de Conſecr.

Genibus flexis, vel proſtrato corpore orandum ab agentibus pœnitentiam. c. Sacerdos. 26. q. 7. Niſi in Dominico die, & per omnes dies Paſchæ uſque ad Pentecoſten. c. ult. §. ſimiliter. Diſt. 30. c. ſcire debet in princ. Diſt. 76. c. quoniam ſunt. Diſt. 3. de Conſecr.

Oratio Dominica matutinis & veſpertinis ſubjungatur. c. id ſemper. Diſt. 5. de Conſecr.

Oratione Divinà ſecreta revelantur. c. ſi ergo. 8. q. 1.

Orationis tempore ab opere conjugali abſtinendum. 33. q. 4. per totum. Cùm igitur Sacerdotibus ſemper ſit orandum, ideo à mulieribus ſibi ſemper cavere debent. c. ſi Laicus. 7. Diſt. 31.

Pro quotidianis & levibus peccatis, quotidiana oratio fidelium ſatisfacit. c. de quotidianis. 20. Diſt. 3. de pœnit.

Pro iis non oretur, qui ſeipſos occiderunt. c. placuit. 12. 23. q. 5.

Neque cum hæreticis, neque cum Schiſmaticis licet orare. c. non. 67. 1. q. 1.

Oratio pro ſeculari poteſtate habenda. c. de hymnis. §. componuntur. Diſt. 1. de Conſecr.

Oratorium.

Oratoria & Capellæ non debent extrui ſinè conſenſu Epiſcopi. c. 4. de privil. in 6.

Qui extra Parochias habent Oratoria, quibusdam diebus ad Parochias redeant, ibi interfuturi ſolenniis, uti eſt Paſcha, Nativitas Chriſti, Epiphania, Aſcenſio, Pentecoſte, Nativitas S. Joan. Bapt. & ſi qui dies maximi in feſtivitatibus habentur. c. ſi quis. 35. Diſt. 1. de Conſecr.

Unicuique fidelium in domo ſua licet Oratorium habere, ibique orare; ſed Miſſas ibi celebrare non licet. c. unicuique. 33. ead.

In Oratoriis privatis campanæ publicæ haberi non debent. c. patentibus. 10. de privileg. Nec quidem per Religioſos. ibid.

In Oratoriis privatis, quæ intra Domos ſunt, non niſi cum Conſenſu Epiſcopi miniſtrent Clerici & baptizent; aliàs deponantur. c. Clericos. 34. Diſt. 1. de Conſecr.

Ordinarius.

Ordinarius non poteſt reſtituere poſſeſſionem contumaci, contra quem facta eſt miſſio à Delegato Papæ. c. Paſtoralis. 11. §. præterea. de Offic. Ordin.

Ordinario major eſt Delegatus Papæ, quantùm ad cauſam hanc, quæ ſibi commiſſa eſt. cit. c. & §.

Ordinario exequente ſententiam Delegati, exequatur ipſe Delegatus, c. ſignificâſti. 7. de Offic. Deleg.

Ordinarius non tenetur obedire Delegato, niſi conſtet ei de commiſſione. c. cùm in jure. 31. eod.

Ordinarius refertur ei qui [illegible] Delegati. c. in literis. 9. eod.

Ordinarius debet [illegible] iniquam ſententiam judicis Delegati [illegible] Matrimonialis c. ſignificavit. 6. de Offic. Ordin.

Ordinarius poteſt ex officio ſuo cogere partes, ut fiexit [illegible], & parcant ſententia Arbitrorum. c. Non ſinit 9. in fin. de Arbitr.

Ordinarius poteſt excommunicare injuſtè abſolutum à Delegato. c. Ex parte. 5. de Offic. Ordin.

Ad Ordinarium judicem pertinet, primò exequi ſententiam c. ſignificaſti. 4. de Offic. Deleg.

Ordinario non intendit præjudicare Papa per ſuum mandatum, c. licet. 12. §. quia. de Offic. Ord.

Coram judice Ordinario, vel coram publicis honeſtis perſonis; ſi abſit Ordinarius, proteſtatur quis, non habens copiam delegati; quod videlicet per eum non ſtet, quò minus faciat, quod facere intendebat: & ſic poſtea non currit ei tempus, quouſque copiam judicis habere poterit. c. Paſtoralis. 11. in fin. de Offic. Ordin.

Ordinatio.

Ordinationes debent fieri gratis. c. 1. c. ſicut. 39. de Simon. c. quicumque. 10. 1. q. 1. [illegible]

Ordinationem debet præcedere jejunium. c. 1. 2. & ſeqq. Diſt. 75.

Reprehenditur facilitas promovendi ad Ordines Sacros. c. ſi officia. Diſt. 59. ita ut Epiſcopi dum quibuſdam aliud præſtare non poſſunt, Divinos Ordines largiuntur. [illegible]

Per pecuniam facta Ordinatio damnatur, tam in ordinante, quàm ordinato. c. [illegible] cum plur. ſeqq. 1. q. 1.

Qui præter Canonum formam aliquem ordinat, [illegible] ſuſpenſioni ſubjaceat. c. nullus. Diſt. 55.

Qualiter ordinari debeant, qui ad Eccleſiaſticos gradus promoventur, à Papa incipiendo. c. 1. cum ſeqq. Diſt. 23. per totum.

Quid præmittere debeant ordinandi ad Eccleſiaſticos gradus, c. [illegible] ead. nempe quos ad promotionis gradus Eccleſiaſtica probat diſciplina, non [illegible] honoris [illegible] [illegible] accipiant, quàm [illegible] [illegible] fidem Catholicam cuſtodire, [illegible] & piè vivere, & in nullis operibus ſuis Canonicis regulis contradicere, atque debitum [illegible] honorem, & obſequii reverentiam, præeminenti ſibi pendere velle, c. [illegible] ead.

Convenit, ut quod quiſque percepit conſecratione honoris, hoc retineat etiam oblationis tempore. c. Eccleſiaſtica. Diſt. 23.

Quando Epiſcopus manus imponit, & alius [illegible] [illegible], & ordinans & ordinatus [illegible]. c. quorundam, 14. ead.

Nulli [illegible] ordinari [illegible] propter [illegible]tionem; ſed propter ſupplendam pecuniam [illegible] ult. Diſt. 77.

Ordinatus ab Epiſcopo ſuſtentetur ab eo. c. Non liceat. 2. de Præbend. donec aliquem eccleſiam fuerit conſecutus, ſi tempore ſuo non poſſit vivere. c. Epiſcopus. eod.

Ordinatus ab hæretico, aliàs Catholico Epiſcopo, ſi aliàs dignus eſt, non eſt rebordinandus. c. ſecundùm. Diſt. 19. Et ordinatio à tali ſecundùm Canones facta, firma eſt. cit. c. ead.

Ordinans ſcienter indignum punitur. c. Ex pœnitentibus. 55. Diſt. 50.

Ordinationes Schiſmaticorum carent execution, & alienationes ab eis factæ nullæ ſunt, c. 1. de Schiſmat.

Ordinatum ab Epiſcopo, non debet idem Epiſcopus indignum reputare ad Beneficium. c. accepimus. 13. de ætate & qualit. ordin.

Ordinatus remotè, probet ſuam ordinationem 5. Epiſcoporum ſigillis. c. 1. de Cler. peregrin.

Ordinatus à Papa, non eſt ob hoc à juriſdictione ſui Prælati exemptus, ut eum revereri non debeat. c. per tuas. 7. de Majorit. & Obed.

In una Eccleſia ordinatus, in alia non ſuſcipiatur, c. ult. Diſt. 72.

In quo loco quis ordinatus eſt, invitus teneri non debet. c. quorundam. Diſt. 74.

Clerici ab Epiſcopo alterius Parochiæ ordinati, à proprio in ſuis ordinibus recipi poſſunt, c. ult. 9. q. 2.

Ad ordinationem Clericorum, vel Eccleſiarum alterius Epiſcopi, non accedat Epiſcopus, niſi ab eo invitatus. c. Nullum. c. Epiſcopum. c. Epiſcopi. c. non invitati. ead.

Papa cujuslibet Eccleſiæ Clericos poteſt ordinare. c. Nunc. cum ſeq. 9. q. 3.

Qui extra tempora ſtatuta ordinatus eſt, verè quidem Ordines recepit; ſed puniri debet competenter, & poſtea toleratur in adminiſtratione. c. Conſultationi. de Temp. Ordin. Suſpenditur, donec cum eo diſpenſetur, & ordinans punitur. c. Cùm. 8. eod.

Ordinationes Presbyterorum &c. tempore congruo fiant. c. Ordinationes. c. quod. c. quod [illegible]. c. quando. Diſt. 75.

Tempora Ordinationum [illegible] ead. Diſt. per tot.

Epiſcopus poteſt ordinari Sabbatho [illegible] poſt horam Baptiſmi. c. ult. Diſt. 76. Vide Epiſcopus.

Qui Epiſcopum ordinavit indignum, careat ordine. c. [illegible]. Diſt. 81. c. ſi qui. [illegible] q. 2.

Diebus Dominicis & Sabbatho Pentecoſtes, nulli præter Papam liceat Sacros ordines conferre. c. 1. de temp. ordin. Minores tamen ordines poſſunt diebus Dominicis & feſtis conferri. cit. c. & c. de eo. eod. Sacri ordines debent conferri in quatuor temporibus, vel Sabbatho Sancto, vel Sabbatho de Paſſione. Extra illa ſoli Papæ licet. cit. c. de eo.

Non valet conſuetudo extra tempora ſtatuta Sacros ordines [illegible]. c. [illegible] ead.

In quibus locis & Civitatibus debeant ordinationes fieri Primatum, vel Patriarcharum, ſeu reſidere. Diſt. 80. per tot.

Duos Sacros Ordines nemo eodem die ſuſcipere debet. c. ult. de eo, qui ordin. furtivè ſuſc.

Ad Sacerdotium nemo promoveatur, niſi per ſingulos gradus probatus fuerit. c. ſi officia. Diſt. 59.

Ordinatio ſine titulo facta eſt irrita. c. Sanctorum. Diſt. 70. Et juſtè ab Ordinatore petit beneficium. c. accepimus, de ætat. & qualit. Ordin.

In minoribus ordinati ab Epiſcopo, qui tantùm loco ſeu Civitati renunciavit, poterunt manere in officio. Si verò & dignitati renunciavit, tunc in minoribus ordinati poterunt miniſtrare, & ad altiores ordines promoveri. In Sacris verò ordinati ſcienter, ſuſpenduntur ab executione officii: cum non ſcienter autem ordinatis diſpenſabitur, niſi craſſa & ſupina negligentia fuerit. c. Requiſivit, de ordin. ab Epiſc. qui renunc. Epiſcopat.

Si in Ordinatione Presbyteri vel Diaconi, impoſitio manûs fuit omiſſa, non reiterabitur quidquam; ſed quòd omiſſum eſt, cautè ſupplebitur. c. ult. de Sacram. non iterand.

Non eſt Simoniaca ordinatio, licèt ordinanti donatum aliquid fuerit non ex pacto. c. Etſi. 18. de Simon. Si autem ex pacto, Simoniacum eſt; ſi tamen occultum eſt, deponendus non eſt. c. Ex tuæ. eod.

Qui Simoniacè ordinantur, & non ſunt Simoniaci, illi, qui ignorant, ſe Simoniacè ordinari, poſſunt permitti in ordine ſic accepto permanere. c. de Simoniacè. 22. de Simon. aliàs executionem Ordinis non habent. Extrav. comm. 2. eod.

Qui furtivè ſuſcepit Ordinem, ſi contra hoc facientes lata erat Excommunicatio, non poterit in ſuo ſuſcepto Ordine miniſtrare, vel ad Superiores aſcendere ſinè diſpenſatione Papæ; ſi verò excommunicatio non erat lata, Epiſcopus & Abbas poterunt diſpenſare. c. 1. cum ſeqq. De eo, qui furtivè ſuſc. Ordin.

Qui ordinari poſſint, qui non.

Ordinantes & Ordinandi debent eſſe jejuni. c. quod à Patribus. 4. Diſt. 75.

Ordinandi debent priùs diligenter examinari. Diſt. 24. per tot. c. ſi quis. 8. & ſeq. Diſt. 77. c. quid. 3. Diſt. 78. Et ordinati ſinè examine, ac poſtea falſi, non ordinentur ulteriùs. c. ſi qui. 4. Diſt. 81.

Qui præſentat ordinandum, & interrogatus ab ordinante, an eum ſciat dignum eſſe? ſinè mendacio reſpondere poteſt, eum eſſe dignum, ſi non novit eum indignum. c. 1. De ſcrutin. in Ordin. faciend. Nam quem indignum eſſe, non novit, dignum debet æſtimare. Nec ſimpliciter dicit eſſe dignum; ſed quantùm humana fragilitas noſſe ſinit.

Epiſcopi ordinandos in Sacerdotes diligenter, ſive per ſe, ſive per idoneos inſtruant ſuper divinis officiis & feſtis Eccleſiaſticis, ut ea rite valeant celebrare. c. Cùm ſit. de ætat. & qualit.

Poſſunt ad Ordines promoveri, qui ſufficiens habent patrimonium. c. tuis. 23. de Præbend.

Ordinandi promiſſionem debent facere Epiſcopo, ſub juratoria cautione, de Obedientia, & aliis honeſtis. c. quanquam. 6. Diſt. 23.

Non omnia dejiciunt ordinatum, quæ ordinandum impediunt. c. ſi quis. 55. q. 1.

Nemo invitus ordinari debet. c. 1. cum ſeq. & c. 7. & 8. Diſt. 74.

Adhibenda diſciplina eſt, quâ nolentes promoveri ad ſacros ordines, ad obediendum ſub Epiſcopis provocentur. c. Honoratus. §. adhibenda. Diſt. 74.

Quando Majores contempſerint ordinari alii nùs, ii, qui in minoribus ſunt conſtituti, ordinentur. c. ult. eod. Nolentes ad Majores aſcendere, poſſunt ob neceſſitatem vel utilitatem compelli Beneficiorum ſubtractione. c. quæris. de ætat. & qualit. Ordin.

Qui ab hæreticis baptizati ſunt, poſſunt ad Sacros ordines promoveri. c. placuit. c. qui apud. 1. q. 4.

Iterum ordinentur, qui à Novatianis ad Eccleſiam redeunt. c. ſi qui. 8. 1. q. 7.

Clericus actu pœnitens non ordinetur. c. Ex 55. Diſt. 50. c. 3. Diſt. 55.

Occultus criminoſus (præter homicidam) poſt pœnitentiam in ſuſceptis miniſtrat, & ad ſuperiores aſcendit; ante pœnitentiam monetur, nè etiam in ſuſceptis miniſtret. c. ult. de Temp. ordin.

Poſſunt Epiſcopi ordinare Priores prioratuum non exemptorum, eorúmque ſocios, quamdiu morantur in illis prioratibus, licèt inde non fuerint ordinandi. c. Cùm nullus. eod. in 6.

Ordinari non debet quis in Presbyterum, nec Epiſcopum, niſi trigeſimo anno completo; ſecùs tamen, ſi neceſſitas aliud ſuadeat. c. Epiſcopus. 6. & ſeq. Diſt. 77. & 78. per tot. In Epiſcopo hodiedum obſervatur hæc ætas; in Presbytero ſufficit nunc 25. inchoatus.

Nemo pretio, vel favore ordinetur, ſed vitæ merito. c. pueri. 120. 1. q. 1.

Non ordinentur illiterati, & legis ſcientiam non habentes. Diſt. 36. per tot.

Indoctus, terrena lucra ſectans, vitioſus ordinari non debent. c. ult. Diſt. 48.

Corpore vitiati, & qui ſemet abſcindunt, non ordinentur. c. 1. Diſt. 36.

Quibus criminibus aut vitiis irretiti, ordinari non poſſint, deſcribitur. Diſt. 48. & 49. per tot. ubi & phyſici defectus moraliter exponuntur.

Non ſunt ordinandi, qui ſeditionibus vacant. c. 8. Diſt. 46. item militantes poſt Baptiſmum, aut in foro decertantes, aut Curiales. Diſt. 51. per tot. Et de Curialibus. c. un. Diſt. 53. Nec ſervi. c. 1. cum reliq. Diſt. 54. niſi prius manumiſſi. c. 1. & c. conſuluit. de ſervis non ordin. (vid. v. Servus.) Nec Uſu-

rarii.

cariiis, nec Luſor in ſcena; nec publicè pœnitens pro mortalibus peccatis, nec furioſus, nec Simoniacus, nec abreptitius, vel epilepticus, nec obſeſſus à dæmone, c. Maritum. 2. & 4. 5. Diſt. 33. c. curandum. 3. cum ſeq. Diſt. 34.

Qui crimine occulto laborat, moneri poteſt, ne accedat ad ordines accipiendos; ſi tamen ordinari acceperit, prohiberi non poterit, cùm occultum ſit. c. Ex tenore, de Temp. Ordin.

Prima Tonſura non debet dari infanti, niſi Religionem intret. c. ult. eod. in 6.

Ordinans puerum 15. annorum in Diaconum, ſuſpenditur à collatione ordinum, & ordinato prohibetur executio uſque ad legitimam ætatem. Cui tamen ordinans providere compellitur. c. vel non. de Temp. Ordin.

Epiſcopus eodem die plures Sacros Ordines eidem conferens, licet de mandato Metropolitani fecerit, ſuſpenditur à poteſtate ordinandi. c. Dilectus, eod. ſuſpenditur item à collatione ordinum, quos duobus diebus jejunio continuato confert. c. Literas. eod.

Religioſus contra prohibitionem ſui Prælati ordinari non poteſt. c. ad aures. eod.

Græci à Latinis, & hi ab illis ordinari non debent, ſi in ritu ſunt diverſi. c. Cùm ſecundum. eod.

Si Græcus Latino Epiſcopo ſubjectus, à Græco eſt ordinatus ſinè licentia Latini, ſuſpenditur ab executione; ſi autem cum licentia, toleratur. c. quod. eod. Epiſcopus tamen dans licentiam, culpandus eſt. cit. c.

Nullus Italiæ Epiſcopus ordinet ultra montanos, niſi de ſpeciali licentia Papæ, vel literas Epiſcopi ſui continentes juſtam cauſam, quare illum ordinare nolit, vel non poſſit; quia alias hac ratione incogniti, ſcelerati, & excommunicati facilè ordinarentur. c. 1. eod. in 6.

Pœna ſuſpenſionis à collatione per annum imponitur ordinanti alienum Clericum, & cùm fuerit ſuſpenſio manifeſta, poterunt ejus ſubditi à vicino ordinari. c. Eos, qui. eod. in 6. c. 1. cum reliqui. 9. q. 2.

Parochianum alterius non poteſt ordinare Epiſcopus. c. nullus. de Paroch. Clerici ab Epiſcopo alterius Civitatis non ordinentur. c. 1. & ſeqq. Diſt. 71.

Clericus unius Eccleſiæ, in alia non ordinetur. c. Clericum. Diſt. 72. niſi ex permiſſione Apoſtolica. c. fraternitatem. Diſt. 71.

Ad Sacrum Ordinem nemo promoveatur, niſi Virgo, vel probatæ caſtitatis, & qui ante Subdiaconatum unicam, & quidem Virginem habuerit in Uxorem. c. Nemo. 12. Diſt. 32.

Nec Diaconus, nec Sacerdos ordinandus eſt, qui non eſt profeſſus caſtitatem. c. 2. §. hac authoritate. c. quando. Diſt. 28. nec Subdiaconus. c. 1. & c. de iis. ead.

Nullus debet ad Miniſterium accedere, niſi cujus Caſtitas ante ſuſceptum Miniſterium fuerit approbata. c. 1. §. tres autem. Diſt. 31.

Filii Presbyterorum non poſſunt ordinari; ſed intellige de iis, qui Paternæ incontinentiæ ſectatores fuerint. c. 1. §. ſed hoc. Diſt. 56. Quos autem morum honeſtas commendaverit, poſſunt ordinari etiam in ſummos Sacerdotes. c. 2. c. 13. & ſeq. ead.

Bigamus maritus viduæ, ſi ordinatus fuerit per ſubreptionem, altiùs non ordinetur. c. quicunque. 56. Diſt. 50.

Qui ante Baptiſmum habuit unam, & poſt Baptiſmum aliam, bigamus eſt, & ordinari non poteſt. c. Acutius. Diſt. 26.

Si quis viduam ſive ante, ſive poſt Baptiſmum duxit, non ordinetur. c. ſi quis. 13. Diſt. 34.

Non ordinetur in Miniſterium Eccleſiaſticum, cujus Uxor, dum Laicus eſſet, commiſit adulterium. c. ſi cujus. 11. & ſeq. ead.

Qui poſt mortem Uxoris habuerit de Ancilla Filios, Diaconus fieri permittitur. c. Fraternitatis. 7. ead.

Spurii ordinari non debent. c. conſuluit. de ſerv. non ordin. c. per Venerabilem. 13. in fine. Qui fil. ſint legit.

Pœnitentes, repudiatarum mariti, non ordinentur in Sacerdotes. c. 1. de Bigamis.

Durante Matrimonio, licèt nondum conſummato, nullus accipiat Sacrum Ordinem. Extrav. Joan. XXII. de voto. Et qui accepit, non miniſtret in illo, nec ad altiorem aſcendat, niſi intret Religionem. Tunc enim Epiſcopus diſpenſabit. cit. c. Monendus tamen, ut Religionem ingrediatur, ſi Matrimonium non eſt conſummatum. Quod ſi tenuerit, & Uxor inſtiterit, compellitur per Excommunicationem ad conſummationem. ibid.

Ordinari conjugatus non debet, niſi Uxore requiſitâ, & Caſtitate præſente Epiſcopo promiſsâ. c. Epiſcopus. 6. Diſt. 77.

Qui in Sacris Ordinibus contrahunt Matrimonium, cum his Epiſcopus poteſt diſpenſare quoad Officium, factâ ſeparatione. c. 1. Qui Cler. vel voventes Matrim.

Ordinandus debet recipere literas ſuæ Ordinationis. c. Legum. 2. q. 1.

Qui licentiâ circa incerto, conceſsâ abſque titulo ad Sacros Ordines promovet, tenetur ſic ordinatis providere; dans verò licentiam ordinandi certos, ordinatis tunc taliter tenetur ipſe providere, non verò ordinans. Dans item aliquibus licentiam, ut poſſint ubique ordinari, etiam ipſe, non ordinans, debet ſinè titulo ordinatis providere. c. ſi Epiſcopus. de Præbend. in 6.

Ordo.

Solos Sacros Ordines primitiva habuit Eccleſia, Diaconatum & Presbyteratum. c. ult. Diſt. 60. c. à multis. de ætat. & qualit. ordin.

Ordinum nomina & officia explicantur in c. 1. Diſt. 21. & c. 1. Diſt. 25. de quibus vid. ſuis titulis.

Quomodo quilibet Ordo conferatur, habetur c. Epiſcopus. 7. cum ſeqq. Diſt. 23.

Qui per ſaltum ordinatur altiùs, poſt pœnitentiam peractam, inferiorem ordinem, quem tranſiliit, recipiet, & in altiori per diſpenſ-

Pax ſervetur, pacta cuſtodiantur. c. 1. de Pactis.

Lex tollens ſtatuta, non tollit pacta, niſi de pactis faceret mentionem. c. quis. 40. de Elect. in 6.

Pactum non vergens in æternæ ſalutis diſpendium, nec redundans in alterius detrimentum, ſervari debet. c. quamvis. 2. de Pactis in 6.

Pactum turpe vel impoſſibile non obligat. c. ult. de Pactis.

Pactum licitum & honeſtum, inviolabiliter debet ſervari. c. ult. de pact. in 6.

Pactum invalidum, per conſenſum Superioris validatur. c. quotiens. 2. pactis.

Pactum, quod ab initio non tenuit, per ratihabitionem, vel confirmationem Superioris tenet. cit. c.

Pactum generale Societatis humanæ eſt: Regibus ſuis obtemperare. c. quæ contra. 2. Diſt. 8.

Pactum generale, nè de crimine agatur, non valet. c. quemadmodum. 25. §. illud. de jurejur.

Pactum in præjudicium Eccleſiæ factum, ei non nocet, & quidquid perceptum eſt, ratione hujus, reſtituetur Eccleſiæ. c. præterea. 8. de Cenſib.

Pactum in alterius præjudicium factum, non nocet illi. c. penult. de pact.

Non tenet pactum, quod Regulares vel Clerici ſeculares, dum domos locant, vel feuda concedunt, faciunt in præjudicium Parœcialium Eccleſiarum. c. plerique. eod.

Pactionis fides eſt, quando quis promittit alicui fidem, ſi permiſerit rem ſecum habere; Fides autem conſenſûs eſt, quando, etſi manum non ſtringat, corde tamen & ore conſentit ducere, & mutò ſe ſuſcipiunt. c. 1. de ſpons. duorum.

Qui pactionis fidem fecit mulieri, non poteſt aliam ducere; ducens tamen aliam punitur, manétque cum ea, quam duxit. cit. c. ſi autem fidem conſensûs fecerit, non licet ei aliam ducere: ſi duxit, dimittet ipſam, & adhærebit priori. cit. c.

Pactio conjugalis facit conjugium, non defloratio Virginitatis. c. Cùm initiatur. 27. q. 2.

Lex Civilis improbat pactum in filia factum Patri, cùm nuptui tradebatur, ut dote contenta, nullum ad bona paterna regreſſum habeat. c. quamvis. 2. de pact. in 6. Si tamen juramento id firmavit, licèt Civile jus improbet, tenetur ſervare, modò liberè juraverit. cit. c.

Pactio omnis illicita in ſpiritualibus ceſſare debet. c. un. ut Eccl. Benef. c. quæſitum. de rer. permut.

In ſpiritualibus adipiſcendis nullum pactum intervenire debet. c. ult. de pact. c. Tua. 31. de Simon.

Pacta de aliquo eligendo caſſare debent eligentes; quia ſunt irrita. c. ubi. §. cæterùm. de Elect. in 6.

Irritum eſt pactum, per quod Beneficium Eccleſiaſticum debet pecuniâ reſignari. c. Cùm pridem. de pactis.

Non valet pactum de ſuccedendo poſt mortem Prælati in ipſius Eccleſia. c. accepimus. eod.

Qui per pactum augendæ penſionis conſecutus eſt Eccleſiam, debet ea privari, & aliàs Canonicè puniri. c. Cùm Clerici. eod.

Pactione partium vetus penſio augeri non poteſt ſinè vitio Simoniæ. c. præterea. 9. de Tranſaction.

Pactum Simoniacum per authoritatem Superioris non purgatur. c. Cùm pridem. 4. de pact.

Pactum Legis commiſſoriæ in pignoribus appoſitum, non obſtat, quò minus pignus reſtituatur, niſi juramentum interveniſſet. c. penult. de pignorib. Et improbatur tale pactum. ibid.

Si is, qui ſub pacto Legis commiſſoriæ pignoravit Creditori rem ſuam, & juravit, ſe non contraventurum pacto: ſi juſtè impeditus intra ſtatutum diem non redimit pignus, poteſt poſt diem redimere, non obſtante juramento. cit. c.

Pactum ſive modum, poteſt Donator in traditione rei ſuæ apponere, modò non ſit contra legem. c. verum. 4. de condit. appoſit.

Paciſcentes de certa parte Litis cum eo, cujus cauſam defendunt, repelluntur ab Advocando. c. infames. §. arcentur. 3. q. 7.

Paciſci non poteſt Procurator abſque ſpeciali mandato, niſi habeat liberam adminiſtrationem cauſæ. c. qui. 4. de Procurat. in 6.

Pacta inita per Fratres Prædicatores, Minores, & alios Mendicantes cum Rectoribus Parœcialium Eccleſiarum, ſuper Parœcialibus juribus, ſi facta ſunt per Priores, Guardianos, de Conventuum ipſorum conſenſu (modò aliàs ſint licita & honeſta) ſervanda ſunt, licèt authoritas ſedis Apoſtolicæ non intervenerit; vel Licentia Prioris, vel Magiſtri generalis, aut Magiſtri vel Provincialis Miniſtri vel Capituli Provincialis. c. ult. de Pactis, in 6.

Pedagia.

Pedagia & Vectigalia nova ſinè conſenſu Principis imponere non licet. c. innovamus. 10. de Cenſib. imponens communione privetur. ibid. vid. Pedagia.

Paganus.

Cum Pagano comedere licet, non cum excommunicato. c. ad menſam. 24. 11. q. 3.

Qui paganis prædicant, poſſunt cibis ab eis oppoſitis veſci. c. quàm ſit. 10. in princ. de Judæis. Et qui idonei ſunt, permittuntur paganis prædicare. cit. c. §. inſuper.

Pagani ad officia publica non admittantur. c. Cùm ſit. 16. §. fin. eod.

Pagani Conſtitutionibus Eccleſiæ non ſubjacent. c. gaudemus. de Divort.

Paganis arma vendentium, & auxilium præbentium pœna eſt, ipſo jure incidere in Excommunicationem, & iram DEI. c. Quod olim. de Judæis & Sarracen.

Palli-

Pallium.

Pallium Archiepiſcopis dandum accipitur de corpore Sancti Petri, & repræſentat ſpecialem dignitatem & honorem. c. priſca. 2. & contra. 8. in fin. Diſt. 100. Intra tres menſes peti debet. c. 1. Diſt. ead. Significat, quod quis aſſumptus ſit ad plenitudinem Eccleſiaſticæ dignitatis ac poteſtatis. c. ad honorem. 4. de Auctorit. & uſu pallii.

In pallio plenitudo Pontificalis Officii deſignatur, & nomen Archiepiſcopale acquiritur. c. nisi. eod.

Abſque pallio Archiepiſcopus non poteſt convocare Concilium, ordinare Clericos & Epiſcopos conſecrare. c. quod ſicut. 28. §. ſuper. V. præterea. de Elect.

Pallium eſt Perſonale quiddam, quod extinguitur cum perſona. c. ult. Diſt. 100. c. ad hoc. 2. de auctorit. & uſu pall. Hinc ſepelitur cum illo. cit. c. ad hoc.

Cum uſu palli aliqua privilegia debent concedi. c. Rationis cum ſeqq. Diſt. 100. Et gratis debet dari. c. novit. 3. ead.

Pallium poſtulanti debet dari exigentibus cauſarum meritis. c. priſca. 2. ead.

Pallium non debet dari ante conſvetum fidei profeſſionem, quam juramento confirmet petens, & Apoſtolicis decretis ac ſtatutis Synodalibus ſe obediturum caveat. c. novit. §. cauſarum & c. ſeq. ead.

Qui pallium petit, priùs à ſe illicita abjicere promittat. c. in ea. ead.

Archiepiſcopus ſuum pallium alteri Archiepiſcopo commodare non poteſt. c. ad hæc, de Auctorit. & uſu pall.

Pallium novum accipit tranſiens ad alium Archiepiſcopatum, quod non datur ratione perſonæ, ſed ratione loci. c. bonæ. 4. in fin. de poſtul. Prælat.

Papa ſolus ſemper & ubique utitur pallio; alii in Eccleſiis ſuis tantùm, & certis diebus; quia Archiepiſcopi ſunt vocati in partem ſolicitudinis, non autem in plenitudinem poteſtatis, ſicuti Papa. c. ad honorem. De Auctorit. & uſu pall.

Archiepiſcopus extra provinciam ſuam pallio uti non poteſt, etſi hoc habeat conſvetudo. c. Ex tuarum. eod. nisi ex ſpeciali privilegio, & licentia ejus; in cujus Eccleſia celebrat. cit. c. Intra quamlibet Eccleſiam provinciæ ſuæ poteſt. c. 1. eod. nempe ad Miſſarum ſolennia. c. pallium cum ſeq. Diſt. 100.

Pallium poſſunt conferre quatuor Principales Patriarchæ Conſtantinopolitanus, Alexandrinus, Antiochenus, & Hieroſolymitanus, ſuffraganeis ſuis, c. antiqua. 23. de privil. & accipientes debent jurare fidelitatem. cit. c. & c. ſignificâſti. 4. de Elect.

Pallii Traditio per objectionem criminis, vel defectûs retardari non debet, nisi objiciens præmiſſo juramento promptam fidem faciat, id eſt, intra bimeſtre, numerandum à collatione, probaverit: quod ſi non faciat, pallium traditur; per hoc tamen via accuſationi, denunciationi, vel inquiſitioni non clauditur. Extrav. comm. un. de authorit. & uſu pall.

Papa.

Papa eſt Princeps Sacerdotum, & ſummus Sacerdos, ejúsque ſumma poteſtas. c. 1. §. Pontifex. Diſt. 21. Vocatur & Pontifex, quaſi viam faciens cæteris, Maximus. cit. c.

Olim, qui Reges erant, erant & Pontifices. cit. c.

Papa caput eſt totius Corporis Eccleſiæ. c. aliorum. 9. q. 3. c. duo ſunt. 10. & ſeq. Diſt. 96. In Spiritualibus Supremus eſt, in Temporalibus Imperator. c. ſolitæ. 6. de Maj. & Obed. Anthoritas Sacra Pontificum, & Poteſtas Regum mundum regunt. c. duo ſunt. 10. Diſt. 96.

Papa Spiritualis animæ Parens. c. ſta Subjectus. 7. Diſt. 95.

Papa eſt Judex Ordinarius ſingulorum. c. antiqua. 23. de privileg.

Papa obtinet plenitudinem Poteſtatis. c. Cùm ex eo. 14. de pœnit. & Remiſs.

Papa duos habet gladios, Spiritualem & Temporalem. Extrav. comm. c. 1. §. in hac. de Maj. & Obed.

Papa omnia jura in ſcrinio pectoris habere cenſetur. c. 1. de Conſtitut. in 6. Omnium utilitatem attendit. c. adverſùs. 7. de immunit. Eccl.

Papa eſt Chriſti in terris Vicarius. Clem. un. in princ. de jurejur. c. inter. 2. in princ. c. quantò. de Tranſlat. Epiſcop. Et Succeſſor S. Petri. c. licet. 4. in princ. de eod. Et eſt ejusdem, ac S. Petrus, poteſtatis. Extrav. c. unam Sanctam. de Maj. & Obed.

Papa conſtitutus eſt à Domino ſuper gentes & Regna. Extrav. comm. un. in princ. de Conſvetud. c. unam Sanctam. de Maj. & Obed.

Papa poteſtas à DEo eſt. cit. c. & c. novit. 13. §. cum enim. de Judic. c. alius. 15. q. 6. Et Poteſtas ejus ſumma ſuper omnes. cit. c. & c. 3. item 13. & ult. de hæret. c. ad Apoſtolicæ. 2. in fin. de ſent. & re judic. in 6. Extrav. comm. c. ad certitudinem. in princ. de ſent. Excomm. Clem. c. Paſtoralis. de ſent. & re judic. Clem. un. in princ. de jurejurand. c. Venerabilem. 34. de Elect. c. ſolicitæ. de Maj. & Obed.

Papa omnes judicat, ipſe verò à nemine judicatur, nisi deprehendatur à fide devius. c. ſi Papa. 6. Diſt. 40. c. Nemo. 9. q. 3. cum ſeqq. Non neceſſitate, ſed propriâ voluntate de omnibus criminibus ſe purgat. c. Mandâſtis. 2. q. 5.

Papam DEus ſuo judicio reſervavit, licèt aliorum cauſas commiſerit hominibus terminandas. c. aliorum. cum ſeq. c. 9. q. 3.

Eſt omnium Judex, etſi ad eum non appelletur. c. conqueſtus. ead.

Primatum tenet ſuper omnes Epiſcopos, & negans eſt hæreticus. c. omnes. Diſt. 22.

Ad Papam ſpectat quemcunque Chriſtianum corrigere. c. Novit. de Judic. Et non tam ex plenitudine poteſtatis, quàm ex Officii debito, poteſt, & debet de Subditorum exceſſibus,

ſibus, ad correctionem inquirere. Veritatem. c. un. Ut Eccl. Benef.

Etſi locum DEI in terris teneat, de occultis tamen non divinat. cit. c.

Papa ſolus eſt ſupra omne Concilium. c. ſignificaſti. in fin. de Elect. Et eo nolente non licet celebrare concilia. c. Dudum. 3. q. 6. Ejus authoritate ſtatuta Conciliorum roborantur, c. Concilia. 6. Diſt 17. Poteſt abſolvere, quos Concilium malè damnavit. c. Cuncta. & ſeqq. 9. q. 3.

Papæ ſoli reſervatur tranſlatio, & depoſitio Epiſcoporum. c. inter. 2. in princ. de Tranſlat. Epiſc.

Papa ſolus Beneficia vacantia in Curia Romana conferre poteſt. c. licet. 2. cum ſeq. de Præbend. in 6. Si tamen intra menſem, à die vacationis, ipſe non conferat, illi, ad quos pertinet collatio, ea poterunt conferre. c. ſtatutum. 3. eod. in 6.

Papa ſolus poteſt diſpenſare contra vel ſupra jus. c. propoſuit. de Conceſſ. Præbend.

Papa cujusvis Eccleſiæ Clericos ordinare poteſt. c. latorem. 1. q. 1. c. nunc. cum ſeq. 9. q. 2.

Solus diſpenſat, ut Filii Presbyterorum in Paternas Eccleſias immediate ſuccedant. c. Dilectus. de Filiis Presbyt.

Ad ſolum Papam ſpectant Cauſæ erigendi, dividendi Eccleſias, alias aliis ſubjiciendi, eximendi &c. Extrav. com. c. 5. de Præbend.

Nemo contra voluntatem Papæ, jus in collatione Beneficiorum habet. c. Dilectus. de Præbend.

Solus cauſas committit, *appell. remot.* c. ſuper quæſtionum. de Offic. Deleg.

Solus canonizat Sanctos, & Sanctorum Reliquias, c. 1. & ſeq. de Reliq.

Etſi alicui magnam poteſtatem concedit Papa, majorem tamen ſibi reſervat. c. Dudum. 14. de Præbend. in 6.

Plenam ſuper patrimonio Eccleſiæ in temporalibus gerit poteſtatem. c. per. 13. qui filii ſint legit.

Papæ ſpeciale Patrimonium eſt regnum Siciliæ. c. Ad Apoſtolicæ. 2. §. Præter. de ſent. & re judic. in 6. Regnum hoc datum fuit Imperatori in Feudum. cit. c.

Papæ Sylveſtro donavit Conſtantinus Urbem Romam. c. Fundamenta. 17. §. Nè autem. de Elect. in 6.

Papæ Paſchali confirmatur Territorium Romanum per Ludovicum Imperatorem. c. Ego. 30. in princ. Diſt. 63.

Papæ Joanni jurat Otto Imperator fidelitatem. c. Tibi. 33. ead. Et vult ei reddere, quidquid de ditione Romana ad illum pervenerit. cit. c.

Papa poteſt novas leges condere; ubi verò Dominus ipſe, vel Apoſtoli, ac eos ſequentes Sancti Patres ſententialiter aliquid definiverunt, ibi non novam legem dare; ſed quod prædicatum eſt, usque ad animam & ſanguinem confirmare debet. c. ſunt. 25. q. 1.

Papa tuetur jura; nec credendum eſt, Papam, quod aliàs excogitatum eſt multis vigiliis, & inventum, uno verbo ſubvertere velle. c. Eccleſia. 57. de Elect. c. contra. 25. q. 1.

Papa ab Eccleſiæ jure, documentorum intercedentium authoritate firmato non diſcedit. c. poſteaquam. 21. 25. q. 2.

Papa nonnunquam aliter definiendo, vel agendo, ſe Canonum Dominum probat. c. ideo. 16. §. non nunquam. 25. q. 1.

Quod Papa ſtatuit, de eo nemini permiſſum eſt judicare, vel ejus ſententiam retractare. c. Nemini. 17. q. 4. Secùs, ſi per falſi ſuggeſtionem quid fuerit impetratum. c. 2. de Confirm. util.

Conſtitutio Papæ generalis eſt, & omnes ligat. c. ult. de Conſtitut.

Anathema ſit, qui Papalium Decretorum cenſuram violaverit. c. Generali. 11. 25. q. 1.

Papæ mandatum adimplendum eſt. c. Cùm teneamur. 6. de Præbend. Licet vix ferendum videatur. c. in memoriam. 3. Diſt. 19.

Qui contra mandatum Papæ faciunt, puniendi ſunt. c. ſanè. 10. de Celebrat. Miſſ. Et quod contra fit, non tenet. c. ad diſſolvendum. 13. de deſpons. impub.

Non intendit alicui ſuo mandato generare præjudicium. c. licèt. 12. & c. penult. de Offic. Ordin. c. quia. de Relig. domib.

Papa non poteſt Succeſſoribus legem imponere, nec poteſtatem limitare. c. innotuit. 20. §. quamvis de Elect. Poteſt Anteceſſorum ſtatuta emendare in melius. c. ult. de Reſcript. in 6. Non autem deſtruere debet. c. ſi ea. 25. q. 2. c. quod. 10. c. Deceſſorum. 19. cum ſeq. ead. Et cùm ſua à ſucceſſoribus velit cuſtodiri, Anteceſſorum etiam cuſtodiet. cit. c. quod. & c. in Galliarum. cum ſeq. ead. Et c. juſtitiæ. 25. q. 1.

Papa licèt non ſit de jure ligatus ad ea, quæ ſtatuit; honeſtum tamen eſt, ut ea præ cæteris ſervet. c. confidimus. c. ideo. ead.

Papa in ſententiis ſervat ordinem juris. c. in cauſis. de ſent. & re judic.

Papa ſuâ confirmatione ſententiam, quam ipſe non tenet, efficit validam. c. hæc quippe. in fin. 3. q. 6. Solus diffinitivam ſententiam mutare poteſt. c. cùm olim. de ſent. & re judic. Non tamen revocare legitimè latam. c. audità. 4. de reſtitut. ſpoliat.

Papæ ſententia propter ſubreptionem revocatur. cit. c. Cùm olim.

Papa de hæreditate judicat, ratione fidei. c. Judæi. de Judæis & Sar.

Papa ſic viduis eſt defenſor, ut aliis injuſtitiam facere non debeat. c. Ex tenore. de for. compet.

Papæ authoritate interveniente compoſitio amicabilis fieri poteſt inter Eccleſiam & Laicos. c. penult. de confirm. util.

Papa ex certa ſcientia tranſactionem vel compoſitionem confirmans, valet, etſi aliàs non valeret. cit. c. Ejus confirmatione, infirma recipiunt firmitatem. c. 1. de Tranſaction.

Plus eſt, Papam ad ſe cauſam revocare, quàm ad eum ſuper aliquo appellare. c. ut noſtrum. de Appell. Et poſtquam ad ſe cauſam revocavit, proceſſus ab inferiori judice factus, non tenet. Ut noſtrum. eod.

Debet cognoſcere cauſam Natalium. c. penult. de Ordin. cognit. Poteſt legitimare illegitimos. c. per Venerabilem. 13. in princ. Qui fil. ſint legit. Poteſt infamiam irrogare. c. ſi adverſus. 11. de hæret. Et infamem famæ reſtituere. c. Euphemium. §. Hinc colligitur. 2. q. 3.

Papa nemini loquitur in plurali, cujuscunque dignitatis ſit. c. quam. 6. de crimine falſi. Patriarchas appellat Fratres: Item Archiepiſcopos & Epiſcopos, Reges autem, & Principes, Filios. cit. c.

Si aliquem, etiam ſcienter, ſub Titulo cujuslibet dignitatis, verbo, conſtitutione, vel literis nominet, honoret, ſeu quovis alio modo tractet, per hoc illum in ea dignitate approbare non intelligitur, aut quidquam ei tribuere novi juris. Clem. ult. de ſent. Excomm.

Si, etiam ſcienter, excommunicato participet literis, verbo, oſculo &c. per hoc illum non abſolvit: nec cenſetur abſolvere velle, niſi ſe velle exprimat. cit. c.

Papa non ſcribit ſinè cauſæ cognitione: & ſi ſcribit, literæ cenſentur ſubreptitiæ, & ad Eum remitti debent. c. Ex parte. 2. de reſcript.

Verba literarum Apoſtolicarum, quibus Papa proprium factum narrat, plenè probant, ſi ſuper illa, Gratia vel intentio Papæ fundatur. Clem. un. de probat.

Excommunicantur illi, qui Literas Papæ, quas, antequam coronetur, dat, impugnant, quòd non debent ſe intromittere de proviſionibus, diſpenſationibus &c. faciendis: nec etiam uti Bullâ, in qua nomen exprimatur illius: nec ſe in literis abſolutè Epiſcopum; ſed electum Epiſcopum ſcribere. Extrav. comm. ult. de ſent. Excomm.

Aliorum ſcripturæ, Decretis Papæ non ſunt præponendæ. c. de libellis. Diſt. 20.

Papa poteſt jubere congregari militem contra Saracenos. c. igitur. 7. 23. q. 8. item alios excitare, ut arma ſumant, milites in hoſtem congregent. c. ut. ead. Eſt enim præcipuus ultor ſui gregis, & præcipuus debet eſſe adjutor. c. ſcire. 8. ead.

Papa non debet alienare bona Eccleſiæ. c. Non liceat. 20. 12. q. 2. Vid. Alienare.

Quomodo Rom. Pontifex Univerſalis, ſit appellandus. c. nullus. c. Ecce. Diſt. 99. Clem. c. Paſtoralis. de ſent. & re judic.

Papa liberè poteſt renunciare Papatui. c. 1. de Renunc. in 6.

Enumerantur Papæ, qui fuerunt Filii Presbyterorum. c. 9. Diſt. 56.

Tantò magis Eccleſia pro Papa orat, quantò ſuam ſalutem poſt DEum, ex Ejus incolumitate pendere advertit. c. ſi Papa. Diſt. 40.

Mortuô Papâ Officium Camerarii vel Pœnitentiariorum non expirat. Clem. 2. §. cæterùm. de Elect.

Papa degradari non poteſt à ſæculari poteſtate. c. ſatis in princ. Diſt. 96. Nec ſolvi, nec ligari poteſt. cit. c.

Papæ ità debetur obedientia, ut nulli, cui Papa propter ſuos actus inimicus eſt, communicare debeamus. c. 1. & 2. Diſt. 93.

Circa electionem Papæ.

Electionem Papæ ſibi DEus reſervavit. c. ult. Diſt. 79.

Papa eligatur de gremio ipſius Eccleſiæ, ſi reperitur idoneus, vel, ſi non reperitur, ex alia aſſumatur, ſalvo honore debito & reverentia Imperatoris. c. 1. Diſt. 23. Unus è Cardinalibus eligendus eſt in Papam. c. oportebat. Diſt. 79. Et non niſi Cardinalis. c. nullus. ead.

Præſentibus Legatis Imperatoris ordinetur Papa. c. quia. Diſt. 63. Quia Imperatores quandoque exceſſerunt modum, ideò ſtatutum eſt, ut ſe non immiſcerent electioni Papæ. cit. c. §. verùm. ead. Imperatores juri Papam eligendi ceſſerunt. c. Ego Ludovicus. c. conſtitutio. ead. Præſentibus Legatis, & inconſultis electiones Pontificis Romani factæ ſunt. c. quia. §. verùm. ead.

Papâ ſuperſtite & inconſulto, de electione futuri Papæ nemo audeat loqui, & tractare. c. ſi quis. 2. c. Nullus. Diſt. 79. Niſi tertio die depoſitionis ejus, adunato Clero, & filiis Eccleſiæ. c. nullus. 7. ead.

Anathematizatur, qui vult invadere ſedem Apoſtolicam, & Papa fieri. c. ſi quis. 5. ead.

Anathema ſit, qui electioni Papæ contradicere præſumpſerit. c. ſi quis. 6. ead.

Si duo, temeritate concertantium ordinati fuerint Papæ, nullus ex his penitus futurus eſt Papa; ſed is, quem ex numero Clericorum, novâ electione divinum judicium, & Univerſitatis conſenſus elegerit. c. ſi duo. ead.

Si quis per pecuniam vel aliter illegitimè electus eſt in Papam, non eſt Papa; ſed alius à Cardinalibus eligatur intra Urbem; ſi autem non poſſunt intra, tunc eligant commodum locum extra urbem. c. ſi quis. 9. ead.

Si in electione Papæ fuerit diverſitas Suffragiorum, vincat ſententia plurimorum. c. ſi tranſitus. 10. ead. Si à minori parte electus ſe gerat Papam, cum adhærentibus excommunicationi ſubjacet, & totius Sacri ordinis privatione mulctentur. c. licet. de Elect.

Electio Papæ, etiam cum deliberatione Prædeceſſoris fieri debet. c. ſi quis. 9. in fin. c. ſi tranſitus. 10. Diſt. 79.

Ad electionem Papæ concurrunt Cardinales & reliquus Clerus ac populus. c. 1. Diſt. 23.

Ab electione Papæ nullus Cardinalium debet repelli prætextu Excommunicationis, interdicti, aut ſuſpenſionis. Clem. nè Romani. 2. §. cæterùm. de Elect. idque ad cavendas diſſenſiones & Schismata in electione. ibid.

Papæ electio elapſis decem diebus fieri debet. c. ubi. 3. §. hoc ſacro. de Elect. in 6.

Papa

Papa aut clarus eligitur, aut ex promotione clarus efficitur. c. 1. Diſt. 40.

Si electus ob impugnantium malorum vim non inthronizari poſſit, nihilominus ſicut verus Papa obtineat authoritatem regendi Romanam Eccleſiam, & diſponendi omnes facultates illius, uti fecit B. Gregorius ante ſuam conſecrationem. c. 1. Diſt. 23.

Si Papa extra urbem moritur, electio fieri debet in ea Diœceſi, in qua cum ſua erat Curia. Clem. 2. §. ſanè, de Elect. Quodſi in certo loco cauſarum & literarum Apoſtolicarum audientiâ remanente, Papam alibi mori contigerit, ibi, ubi audientia tunc fuerit, celebretur electio, niſi ante mortem ordinatum fuiſſet de ea transferenda. cit. §.

Si nondum electo Papâ Cardinales vel omnes ſimul, vel ſucceſſivè Conclavi deputatum egrederentur, pœnis compellantur quàmprimùm regredi. cit. c. §. porrò.

Modus eligendi Papam.

Si moritur intra Civitatem, in qua cum Curia ſua reſidebat, Cardinales, qui fuerint in Civitate ipſa præſentes, abſentes decem diebus tantummodo expectare tenentur; quibus elapſis, ſive venerint, ſive non, ex tunc omnes conveniant in Palatio Pontificis, ibique uno conclavi ità omnes ſimul concludantur; ut nullus ad eos pateat acceſſus, vel facultas cum eis ſecretè loquendi, aut nuncium ſeu ſcripturam mittendi. Qui contrà fecerint, ſecretè locuti fuerint, aut nuncium vel ſcripturam miſerint, ipſo facto ſententiam Excomm. incurrunt. Ad victum neceſſaria per feneſtram miniſtrentur. Et ſi intra tres dies de Paſtore Eccleſiæ non providerint, per quinque dies ſequentes, ſingulis diebus uno ferculo tam in prandio, quàm cœna erunt contenti. Quibus finitis, tantùm vinum, panis & aqua reliquis diebus miniſtrentur, donec Electio concludatur, & proviſio fiat. c. ubi. de Elect. in 6.

Quid juris ſit, ſi moriatur extra Civitatem, ubi cum ſua Curia reſidebat, habetur. cit. c. §. porrò. Et qui Executores Conſtitutionis cum pœnis ponantur. cit. c. §. præterea.

Par.

In parem imperium non habet. c. Innotuit. 20. §. quamvis de Elect. Vide Paritas infrà.

Paradiſus.

Vir extra Paradiſum, mulier intrà facta eſt, & tamen hæc inferior, ille dignior. Non ergo locus gratiam comparat. c. illud. cum ſeqq. Diſt. 40.

Quòd loca non muniat mentem, ipſe humani generis primus teſtatur Parens, qui & in Paradiſo cecidit. c. Adam. §. primo libro. ead.

Parcere.

Parcendum eſt Simplicitati. c. Ad audientiam. 34. de Appell.

Parcens vitiis nutriendis, miſericors non eſt. c. qui vitiis. 23. q. 5.

Parere.

Parere debent Appellantes judicio Judicis, aut cogendi ſunt appellationem proſequi. c. Conſuluit. 14. de Appell.

Parentela.

Qualiter gradus parentelæ computentur. c. parentelæ. 35. q. 5.

Parentes.

Parentes, maximè fideles, honorandi ſunt, ex hoc ipſo etiam, quòd fideles ſint. c. 1. Diſt. 30.

Parentibus magis ſuccurrendum eſt tempore neceſſitatis, quàm aliis. c. cæterùm. 20. Diſt. 86.

Parentes debent Filios alere. c. ſi quis dereliquerit. Diſt. 30. etſi ex injuſto Matrimonio nati ſint. c. Cùm haberet. 5. de eo, qui duxit in Matrim.

Parentum verbis filiationem negantium ſtatur, niſi indiciis & teſtibus probetur contrarium. c. Transmiſſæ. 3. Qui filii ſint legit.

Parentes debent theſaurizare Filiis, non Filii Parentibus. c. Cùm Apoſtolus. 6. §. Prohibemus. de Cenſib. Non debent filiorum ſubſtantiam deliciis faſtidioſis exſorbere. Extrav. comm. un. eod.

Parentes non odio habent Filios, quos caſtigant. c. 1. 2. & 51. 23. q. 4.

Parentes non poſſunt ſpoliare liberos hæreditate, dum Monachi facti ſunt, etſi antè notam ingratitudinis contraxerint. c. ult. 19. q. 3.

Si quis proprios Filios dereliquerit, & neceſſaria non præbuerit, ſed neglexerit ſub occaſione continentiæ, anathema ſit. c. ſi quis. 14. Diſt. 30.

Parentes monendi ſunt, nè tam tenellos infantes ſecum in lecto collocent ob periculum ſuffocationis. c. conſuluiſti. 20. 2. q. 5.

Ex Parentibus malis ùt plurimùm naſcitur mala proles. c. ſi gens. 10. Diſt. 56.

Parentum opprobriis non debet dedecorari natus de meretrice, ſi propria decoratur virtute. c. nunquam. 4. Diſt. 56.

Parentum culpa neminem condemnat; ſed propria. c. naſci. 5. c. ſatis. 7. c. Iſmaël. 9. ead.

Vitia Parentum filiis non imputantur. c. undecunque. c. nunquam. c. naſci. ead. Nec iis obeſſe poſſunt. c. ſponſus. ead. Nec crimen Paternum, vel pœna filios tangit. c. crimen.

Digitized by Google

c. Judæi, c. Jam. 1. q. 4. ſed tamen peccata Parentum, & filii aliquando luunt. c. Eccleſia. 6. his ità, ubi longus de hacts, & univerſim de participatione pœnæ, alterius crimine, fusè diſcurritur. 1. q. 4

Pro peccatis Parentum, filii ſpirituali pœnâ non ſunt plectendi. c. non. ead.

Quæ peccata etiam poſt Nativitatem filiorum, à Parentibus committuntur, non imputantur filiis, cit. c.

Paterna Simonia excuſat filium ignorantem à reatu criminis, non à fructu Emptionis; hunc enim reportare non poteſt. c. Bos. §. Ex hac. 1. q. 5.

Peccata Parentum dicuntur redire in filios ideo, quia eorum culpam ſequuntur. c. ult. Diſt. 4. de pœnit.

Parentibus non ſuccedunt inceſtuoſi, cùm non appellentur filii. c. un. 35. q. 7.

Parentes non debent, nec poſſunt Liberos ignorantes & inviros obligare. c. un. in fin. de deſpons. impub. in 6. Poſſunt contrahere Sponſalia pro liberis, ſi præſentes fuerint liberi, nec contradixerint. cit. c.

Parentes pueris puellas & puellis pueros in Conjugium dare non poſſunt, niſi uterq; ad annos diſcretionis perveniens conſentiat. c. un. 30. q. 2.

Parentes non poſſunt deſponſatam puellam alii viro tradere. c. deſponſatam. 27. q. 2. Extra ſuam & Parentum voluntatem, nulla cogitur maritum accipere. c. hoc ſanctum. 32. q. 2. ad legitimas nuptias requiritur conſenſus Parentum. c. non. cum 3. ſeqq. ead.

Non licet Parentibus Sponſalia filiorum frangere, ſi eorum conſenſu facta ſunt. c. un. 31. q. 3. §. ecce.

Parentes ad Matrimonium vel contrahendum, vel dirimendum eſſe poſſunt Teſtes. c. Videtur. 3. Qui Matrim. accuſ. poſ.

Parentes poſſunt revocare filios ſuos, ſi ante legitimam ætatem intrent Religionem. c. puella. 20. q. 2.

Parentes ultra decimum quartum ætatis annum, non habent poteſtatem diſponendi de ingreſſu ad Religionem, circa filium. c. 1. ead. Nec circa puellam ultra. 12. c. puella. ead.

Liberi ſi poſt annos pubertatis, volunt ingredi Religionem, à Parentibus prohiberi non poſſunt. c. 1. & 2. ead. puberes enim in electione ſtatûs vitæ, non pendent neceſſariò à voluntate Parentum. c. Cùm Virum. de regularib. impuberes verò pendent. ibid.

Parentes ſi coegerint Liberos ad ſuſcipiendum Religionis habitum, cum, niſi conſentiant, deſerere poſſunt. c. puellæ. 20. q. 1.

Paritas.

Paria ſunt, quid factum non eſſe, & inutiliter factum eſſe. c. Non præſtat. 52. c. quæ contra. 64. de R. I. in 6. c. ſi quis. 46. de Elect. in 6.

Paria ſunt non comparere, & contumaciter recedere. c. ſi poſt. 2. de Confeſſ. in 6.

Paria ſunt deficere in purgatione, & non ſubire purgationem. c. Tua nos. 8. de cohabit. Cleric.

Paſi pœnâ puniuntur peccans & conſentiens, cauſam homicidii præſtans & homicidium committens. c. omnes. 17. q. 4. Et c. 1. de Offic. Deleg. c. qui cum. 4. de furt. c. ſi quis. 4. de purg. Can. c. nuper. 29. c. quantæ. 47. de ſent. Excomm. c. Presbyterum. 7. c. ſuſcepimus. 10. de homicid. Et opem dans. c. ſicut. 6. eod.

Paria delicta mutua compenſatione tolluntur. c. ad id. 21. de Sponſalib. c. ſignificâſti. 4. de divort. c. penult. & ult. de homicid.

Ubi paria vincula ſunt, primum tenet, ſecundum non obligat. c. ſicut. 22. de Sponſalib.

Parochia. Parochus. Parochianus.

Unaquæque Parochia Epiſcopi proviſione regatur. c. Regenda. 10. q. 1.

Parochiæ non dividantur ſinè conſenſu Epiſcopi. c. avaritiæ. 10. de Præbend.

Parochialis Eccleſia nemini conferatur, qui non ſit idoneus ſcientiâ, moribus, & ætate; & ſi conferatur non attingenti 25 annum, non valet collatio. c. licet. 14. de Elect. in 6. Et niſi ſit ſaltèm Subdiaconus: in minoribus autem conſtituti, non niſi diſpenſativè admitti ad regimen Parœcialis Eccleſiæ poſſunt, & quidem tales, qui intra breve tempus, ad Presbyteratum promoveri valeant. c. præterea. de ætat. & qualit. & Ordin. præfic. Quodſi omittant promoveri, privati ſunt ipſo jure Beneficio; ſuper Reſidentia autem Prælatus diſpenſare ad tempus poteſt. cit. c. licet. Non tamen extenditur hæc Conſtitutio utpote pœnalis, ad Collegiatas, etſi aliàs Parœciales ſint. c. ſtatutum. 22. de Elect. in 6.

Ad hoc ut quis ob promotionem ad Presbyteratum neglectam, privetur Parochiâ, requiritur integer annus completus. c. Commiſſa. 35. in princ. eod. in 6. qui annus juſtè impedito non currit; & poſt privationem, non poteſt ei Eccleſia conferri; ſi verò promotus eo animo reciperet Eccleſiam, ut fructus anni perciperet, teneretur ad reſtitutionem ipſorum. ibid. Et Ordinator Eccleſiam deberet præſtare indemnem. c. Commiſſa. 35. §. cæterùm. eod. in 6.

Nec Parochialem Eccleſiam, in legitima ætate & Sacerdotio non conſtitutis, ultra 6. menſes commendet. c. nemo. 15. eod. in 6.

Cum ſtudentibus diſpenſare poſſunt Epiſcopi, ut habentes Parochias intra ſeptennium ſtudendo, non teneantur ad Sacerdotium; ſic autem ad Subdiaconatum intra annum; aliàs privantur. Durante ſeptennio debet Vicarius poni: elapſo deinde ſeptennio, debent intra annum Sacerdotes fieri. c. Cùm ex eo. 34. eod. in 6.

Parochialis Eccleſia nulli debet conferri, qui Perſonatum vel Dignitatem habet cum Cura, alioquin non tenet collatio ipſo facto. c. nemo. 15. eod. in 6.

Parochia-

Parochialis Eccleſia debet aliquid habere de bono Parochiani alibi ſepulti. c. relatum, c. de his de ſepult.

Fines Parochiarum, de quibus conſtat, & finibus illis cohærentia præſcribi non poſſunt, c. ſuper eo. de Paroch.

Parochus debet habere, non obſtante conſvetudine Epiſcopi, vel Patroni de redditibus Eccleſiæ ſufficientem portionem, c. Extirpandæ. de Præbend.

Parochus ordinatus reſidere perſonaliter tenetur, c. licet. §. is etiam. de Elect. in 6. Non reſidens in Parochiali Eccleſia ſua, eâ privatur, niſi ſit annexa Dignitati vel Præbendæ: quo caſu debet in Parochiali habere Vicarium; & ſi non ponit Vicarium, privatur, c. Extirpandæ. §. Qui verò. de Præbend.

Parochus, quidquid de Eccleſiaſtici juris poſſeſſione diſtruxerit, irritum eſt, tam reſpectu Ementis, quàm Vendentis. c. quidquid. 36. 12. q. 2.

Quando in Parochiis ordinantur Officiales, libellum ab Epiſcopo accipiant, nè per ignorantiam, etiam in ipſis Divinis Sacramentis offendant. c. quando. Diſt. 38.

Parochus non debet ad ſuam Miſſam diebus Dominicis & Feſtis admittere alienum Parochianum, ſi is ex contemptu proprii Parochi adveniat. c. ut Dominicis. de Paroch.

Parochiarum alterius non abſolvat Presbyter ſine ejus petita licentia. c. omnis. de pœnit. & remiſs. Nec judicet Epiſcopus. c. nullus. 3. de Paroch.

Parochianus ſeu Diœceſanus ſi Domicilium transfert, primus Prælatus in eo jura Epiſcopalia ſeu Diœceſana ſibi non vendicet: Decimæ tamen prædiales parœciæ Epiſcopo debentur, niſi alteri debeantur ex conſvetudine. c. ult. de Paroch.

Parricida.

Pœnitentia illi, qui Matrem occidit, imponenda, nempe: ut per annum integrum Eccleſiam non ingrediatur; ſed ante fores Baſilicæ, orans & deprecans DEum, perſeveret. Completo anni circulo, introëundi in Eccleſiam licentiam habeat: tamen inter audientes ſtet; ſed nondum communicet. Poſt tres completos pœnitentiæ annos communionis gratia concedatur; Oblationes verò non offerat, niſi expletis aliis 7. annis. His omnibus temporibus carnem non manducet, nec vinum bibere præſumat, exceptis Feſtis diebus & Dominicis à Paſcha uſque ad Pentecoſten. Et omne iter ſuum, quocunque voluerit proficiſci, pedibus agat. arma non ſumat, niſi contra paganos: tribus diebus per hebdomadam uſque ad veſperam jejunet. c. Latorem. 33. q. 2.

Pars.

In toto partem contineri, non eſt dubium. c. 80. de R. I. in 6.

Parte non retinetur totum. c. Cùm olim. 18. de præſcript. c. olim. 20. de Cenſib. Nec vitiatur totum. c. 1. de Conſecr. Eccl.

Turpis eſt omnis pars, ſuo univerſo non congruens. c. quæ. Diſt. 8. c. ult. de Sponſ. duor.

Partem totius multò magis facere poteſt, qui poteſt facere totum. c. Paſtoralis. 28. §. item cùm totum. de Offic. Deleg.

Partes.

Cùm partium jura ſunt obſcura, pro poſſeſſore judicandum eſt, c. inter. 6. in fin. de fide inſtrum.

Per confeſſionem Partium conſtat de litis conteſtatione, licèt non reperiatur in actis, ex quo Partes confitentur. gloſ. c. ult. de probat.

Partium conſenſu poteſt aliis delegare quis vices ſuas, ſi injungitur alicui, ut negotium perſonaliter exequatur. c. ult. de Offic. Deleg.

Partes Juramentum calumniæ facientes poteſt Judex in cauſa criminali compellere, ut perſonaliter coram ſe compareant. c. 1. de Judic. in 6.

Partibus non præjudicat, nec cauſæ nocet impedimentum Judicis. c. Ex inſinuatione. 50. de Appell.

Partes ambæ poſſunt à ſententia appellare. c. Raynaldus. 18. de Teſtament.

Partibus debet Judex providere locum ſecurum. c. penult. de probat.

Partes poteſt Judex compellere, ut Arbitros eligant, qui de cauſa Suſpicionis cognoſcant. c. ſecundo. 41. de Appell.

Partes debent citari in cauſa appellationis: & ſi altera pars non venerit, nec juſtam abſentiæ cauſam prætenderit, Judex ea abſente poteſt procedere, c. Et, qui. 2. q. 6. Vid. Judex &c.

Inter Partes, parte majori ſtandum eſt. c. nec Epiſcopi. 7. de Temp. Ordin.

Partibus dictis prodentes, vel falsò, & variè Teſtimonia dicentes, à Judicibus competenter puniantur. c. ſi Teſtes. §. qui falsò. 4. q. 2.

Partus.

Nunc ſtatim poſt partum Eccleſiam ingredi non prohibetur puerpera. Diſt. 5. in princ. & c. ſi mulier. ead.

Paſcha.

In toto Orbe, uno die & Tempore Paſcha celebrandum eſt. c. Paſchæ. 23. & c. 26. Diſt. 3. de Conſecr. Promulgatio ejusdem, & diei, quo celebrandum. c. placuit. 24. cum 2. ſeqq. ead. Non niſi die Dominico celebretur. c. noſſe. 21. ead.

A 14. Luna primi menſis, uſque ad 21. diem ejusdem menſis Paſcha celebretur. c. celebritatem. ead.

In Paſchatis tempore fiat Baptiſmus. cit. c.

Pater. Patria poteſtas.

Patris appellatione, in lata ſignificatione, veniunt omnes aſcendentes. c. nam, & Rex. 2.

de V. S. Et more ſcripturæ etiam pro Proavo accipitur. cit. c.

Pater dicitur DEus *creatione*. c. qui abſtulerit. 12. q. 2. Epiſcopi & Prælati, *authoritate*. c. in ſcripturis. 8. Diſt. 96. Patriarchæ, *antiquitate*. c. cùm in lege. 23. q. 4. Pater ſpiritualis, *Sacramenti collatione*. c. de his. c. omnes. 30. q. 1. Pater carnalis, *generis propagatione*. c. ſicut il. 8. §. neceſſe. Diſt. 47.

Eo ipſo, quòd quis Epiſcopus fiat, patriâ poteſtate eximitur. c. per. 13. Qui filii &c.

Licèt Pater ſit ex adulterino coitu, ſi modò Uxor hoc ignoraverit, filii de legitimo Matrimonio ſunt legitim. c. Ex tenore. 14. qui filii ſint legit.

Pater filios alere debet ſub anathemate. c. ſi quis dereliquerit. Diſt. 30. Etſi ex illegitimo thoro genuerit. c. Cùm haberet. 5. De eo qui dux. idque poſt triennium. c. ult. de Converſ. infidel.

Pater filium privare non poteſt quartâ legitimâ, vel etiam in ea gravare. c. Raynutius. 16. de Teſtam.

Pater filium carnalem non ſemper oſculari; ſed quandoque caſtigare debet. c. non oſculatur. 5. q. 5. Caſtigare Filium paternæ eſt charitatis. c. non putes. 36. 23. q. 5.

Patris, non Matris familiam ſequitur filius. c. ult. de Converſ. infidel.

Pater, vel Mater ſi ſcienter vel ignoranter filium ſuum de Sacro fonte ſuſceperint, conjugium non diſſolvitur. c. ſi Vir. 2. de Cognat. Spirit.

Ex facto Patris tenetur filius. c. Michaël. 17. de Uſur.

Patris crimen nullam filio maculam infligit. c. Crimen. 1. q. 4. vid. ſuprà Parentes.

Patris donationem non poteſt filius revocare. c. Cùm Dilecti. 6. de Donat.

Patri obligata pignora poteſt petere hæres. c. Cùm. 6. de Pignorib.

Patris ignorantia non excuſat filium. c. referente. 10. qui filii ſint legit.

Pro Patris delicto, in cauſa hæreſeos, filius punitur. c. ſtatutum. 15. in princ. de hæret. in 6.

Qui adverſus Patres armantur, infames ſunt. c. omnes. 3. q. 5.

Patrem Spiritualem contemnens plus videtur peccare, quàm contemnens carnalem. c. qualis. 2. q. 7.

Patri filius æquatur, vel etiam præponitur in veritate, non in honore. c. quæritur. ead.

Pater pro filio conveniri non poteſt, neque tenetur. c. ult. de delictis puerorum.

Pater pœnâ pecuniariâ puniri non debet pro delicto filii minoris 14 annis. cit. c. ult. de Delict. puer.

Patrum præmia pro liberis ſuſcipiendis continentur in lege Papia, & Poppæa. c. quædam. 6. Diſt. 2.

In cauſa Patris filius non poteſt eſſe teſtis, nec familiaris, nec de ſuis aliquis. c. filii. 3. de hæret. in 6. Vid. filius, vid. Teſtis.

Pater & Filius: item duo Fratres, in eodem Teſtamento, vel eodem negotio teſtes fieri poſſunt. c. ſi Teſtes. §. ſi Pater. 4. q. 2.

Pater non poteſt eſſe teſtis filii. cit. c. §. Parentes. In cauſa tamen Matrimonii admittitur Pater teſtis pro filio, & filius pro Patre. c. videtur. 3. Qui Matrim. accuſ. poſſ.

Pater & Filius poſſunt ducere Matrem & Filiam. c. quod. 5. de Conſang. & affinit.

Pater ſi Filii Sponſam oppreſſerit, ſimul cum ea ſine ſpe Conjugii maneat: Filius tamen, Patris factum ignorans, aliam accipiat. c. ſi quis. 32. 27. q. 2.

Pater non poteſt pro Filio adulto Sponſalia celebrare, niſi conſentiat Filius; impuberem verò cogere poteſt ad Sponſalia, licèt non ad Matrimonium, niſi ipſe deinde adultus conſentiat. c. Tua Sanctitas. 31. q. 2.

Patris juramento non cogitur nubere puella, cui nunquam aſſenſum adhibuit. c. ſi verum. c. de neptis. ead.

Contra Patrem pupilli Advocatus, poſtea Tutor, vel Curator datus, eandem cauſam defendere poteſt. c. infames. §. item ſi contra. 3. q. 7.

Patris poteſtas ſolvitur, ſi alimenta Pater Filio denegavit, vel Filium languidum expoſuit. c. un. de infantib. & languid. item ſolvitur per adeptam dignitatem Epiſcopalem. c. ſi ſervus ſciente. §. ſed & jus Patriæ. Diſt. 54. c. per. 13. qui filii ſint legit.

Hæretici Filios ſuos in patria poteſtate non habent; hinc emancipatio ab illis facta, nihil operatur. c. quicunque. 2. §. fin. de hæret. in 6.

Patientia.

Patientia eſt, ſuas & ſociorum injurias æquanimiter tolerare. in princ. 23. q. 1.

Patientia laudabilior eſt, quàm vindicta. c. 1. in med. & c. ſeq. ead.

Præcepta patientiæ ſemper in cordis præparatione ſunt retinenda. c. 1. ead. Non oſtentatione corporis. c. 2. ead.

Patientia in adverſitate, in ſecreto ſervanda eſt in animo; in manifeſto exhibenda ſunt perſecutorum ſaluti expedientia. cit. c. 2.

Patientiâ multa tolerantur, quia non denunciantur, vel accuſantur: quæ ſi in judicium deducerentur, ſecundùm juſtitiam punientur. c. Cùm jam dudum. 18. de Præbend.

Patientiæ perfectæ ſigna ſunt, reddere bona pro malis, non reddere mala pro bonis. c. ſex differentiæ. 23. q. 3.

Patientia non eſt, ſed negligentia, hoſti, non tam perſonam, quàm Eccleſiæ ſedem quærenti non reſiſtere. c. Maximianus. ead.

Patientia Prælatorum; per quam in Subditis nutriuntur vitia, eſt peſtifera. c. juſtum. ead.

Patienti ſcienti, & volenti, non fit injuria, ſi non lædatur jus alterius. c. contingit. 36. de ſent. Excomm.

Patienter ad pœnitentiam expectanda eſt multitudo delinquentium, ubi non timetur majus periculum. c. quid faciet. §. Ecce. & c. ſeq. 23. q. 4. Aliàs in paucis eſt multitudo punienda, ut eorum exemplo cæteri ad pœnitentiam territi revocentur. cit. §. Ecce.

Patria.

Juſtitiæ plenus eſt, qui patriam tuetur à barbaris. c. fortitudo, 5. 23. q. 3.

Patriarcha.

Eſt Princeps, vel ſummus Patrum. c. 1. §. Ordo, Diſt. 21. poſt Papam primus in dignitate & authoritate. c, 1. Diſt. 80.

Patriarchæ poſt Papam principales ſunt quatuor primus Conſtantinopolitanus, ſecundus Alexandrinus, tertius Antiochenus, quartus Hieroſolymitanus. c. ult. Diſt. 22 & Antiqua, 23. de privil.

Reali definitione Patriarchæ ſeu Primates illi dicuntur, qui primas ſedes in Eccleſia tenent. c. Nulli. Diſt. 99. Sedes autem poſt Romanam Eccleſiam ſunt, Conſtantinopolitana, Alexandrina, Antiochena & Hieroſolymitana; quarum ſedium tria privilegia ſunt: Dare pallium, ante ſe Crucem deferri faciunt (niſi præſens ſit Pontifex aut Ejus Legatus utens inſignibus Apoſtolicæ dignitatis:) Et in omnibus ſubjecti provinciis ad eos appellatur, ſalvis appellationibus ad ſedem Apoſtolicam interpoſitis. c. antiqua. 23. de privil.

Primas & Patriarcha diverſorum ſunt nominum, ſed ejuſdem officii. Diſt. 99. in princ.

Patriarchæ ſeu Primates in præcipuis Urbibus ac locis conſtitui debent, in quibus olim, etiam ante adventum Chriſti, Archiflamines poni ſolebant; non verò in modicis Urbibus. c. 1. cum ſeqq. 4. Diſt. 80.

Ad Patriarchas Epiſcoporum negotia (ſalvâ in omnibus Apoſtolicâ authoritate) & majores cauſæ, poſt Apoſtolicam ſedem, ſunt referendæ. cit. c. 1.

Patriarcha non cognoſcit de cauſis ſubditorum Archiepiſcoporum & Epiſcoporum ſuorum, niſi ei deferantur per Appellationem legitimam, aut vigore conſvetudinis ſeu privilegii. c. duo. 9. de Offic. Ord. c. 1. Diſt. 99. c. conqueſtus. 9. q. 3.

Archiepiſcopi Patriarchis ſubſunt, cit. Diſt. in princ.

Nullus Patriarcharum Univerſalitatis vocabulo unquam utatur, nè honorem fratrum ſuorum imminuere videatur: nec ulius alterum hoc vocabulo in epiſtolis compellet, nè ſibi debitum ſubtrahat, dum alteri honorem defert indebitum. c. Nullus. cum. ſeq. Diſt. 99.

Suffraganei tenentur Patriarchæ præſtare juramentum Obedientiæ & reverentiæ. c. antiqua, 23. de privil.

Patrinus.

Patrinus debet eſſe unus, vel una tantùm tam in Baptiſmo, quàm confirmatione: Si tamen plures tenuerint, vel levaverint, omnes contrahunt cognationem. c. ult. de Cognat. Spirit. in 6.

Si quis ex uno Conjugio Filium vel Filiam alterius de fonte ſuſceperit, vel in confirmatione tenuerit, tam Vir, quàm Uxor ſunt Compatres parentibus infantis; quia Vir & Mulier una caro effecti ſunt. c. ſi quis. 30. q. 4.

Mulier ſi filiaſtrum ſuum ſeu Filium Mariti ex alia ſuſceptum, tenuit in Baptiſmo, non ſeparetur à viro, ſi non ex ejus conſenſu fecit. c. Nôſſe. 30. q. 1.

Separentur Viri ab Uxoribus ſuis, ſi aliquo caſu Natos proprios in Baptiſmo tenuerint, c. 1. ead. Idem eſt, ſi filiaſtrum vel filiaſtram ad Baptiſmum vel Confirmationem tenuerint, c. ſi quis. 2. ead. imò non ſeparentur ſi ex neceſſitate. c. ad limina. ead. vel ſi ex odio conjugis id factum, & prætextu pietatis impietas exercita eſt. c. Nôſſe. c. Dictum. ead. Sed pœnitentiam agant. ibid. Et c. de his. ead.

Qui duabus Commatribus commiſcetur, octo annis pœniteat, ſecundùm antiquam & humaniorem definitionem temporis, c. ſi Pater. 2. 30. q. 4.

Uxor ſimul cum Viro Filium alicujus in Baptiſmate non ſuſcipiat. c. ult. ead.

Patrocinium.

Patrocinium dans in malo malis, ſocius eſt criminis. c. Noverit, 49 de ſent. Excomm.

Patrocinium juſtum vendere poteſt Advocatus. c. Non licet. 71, 11, q. 3.

Patrocinium nemo in quacunque cauſa præſtare debet ei, qui Magiſtratum occidit, vel occidi juſſit: Nec hic ad patrocinandum aliis admittitur. Extrav. c. Dierum. §. Nos igitur. de pœnis.

Patrocinium Advocati, qui hæreticis favet, nullatenus admittitur. c. Excommunicamus. 13. de hæret.

Advocatus denegans patrocinium parti, ſine juſta excuſatione, careat foro, nec reſtituatur. c. infames. §. ſi quis verò monitus. 3. q. 7.

Viduis & Orphanis patrocinium non debent negare Epiſcopi in neceſſitate. c. licet. 1. & ſeqq. Diſt. 87.

Pro patrociniis impenſis Clericus munera non exigat. c. un. 15. q. 2.

Et ſi veluti fœnoris Exactor, aut uſurarum poſſeſſor deprehenſus fuerit; ſecundùm ſtatuta Patrum ſe noverit degradandum; Non tamen prohibetur gratuitò oblata accipere. ibid. imò generali Eccleſiæ conſvetudine receptum eſt, & moribus comprobatum, ut Clerici more Advocatorum patrocinia impendant, & pro impendendis munere exigant, & pro impenſis ſuſcipiant, iis exceptis, qui canonicam vitam profeſſi, regulariter ſe victuros propoſuerunt. cit. c. §. Hoc autem.

Patrocinium contra Fiſcum præſtare privatis, hodie poſſunt Advocati quondam Fiſci; modò eam declinent cauſam ſuſcipere, quam tractaverant, dum Advocati Fiſci erant. c. infames. §. item quamvis, 3. q. 7. olim non poterant. cit. §.

Patronus.

Patronus efficitur Eccleſiam conſtruens de conſenſu Diœceſani. c. nobis. 25. de jure Patron. Et quilibet ſic poteſt effici. c. Frigentius. 27. 16. q. 7.

Patronus non diſponat de rebus Clerici defuncti. c. 2. de Succeſs. ab inteſt.

Patronus non debet Eccleſiæ dotem ordinare, ſed Epiſcopus. c. Noverint. 10. q. 1.

Patronus Eccleſiam non vacantem nemini conferre poteſt. c. illud. 8. de jur. Patron. Nec debet minuere jus Epiſcopi in Eccleſia. c. Cùm. 13. eod. Nec promittere vacaturam, nec præſentationem ad eam. c. ult. de Conceſs. Præbend.

Patronus non poteſt Eccleſiam ſibi retinere, vel etiam alteri, ſive Extraneo, ſive Filio concedere propriâ authoritate. c. Conſuluit. 15. de jure Patron.

Patroni Religioſi non poſſunt Eccleſiam in proprios uſus convertere propria authoritate. c. ſicut. 2. de ſuppl. negl. Prælat.

Patronus Eccleſiam auferre non poteſt ſinè conſenſu Epiſcopi. c. inventum. 16. q. 7.

Patronus Laicus Clericum non inſtituat ſinè conſenſu Epiſcopi Diœceſani, c. præterea. 4. de jure Patron.

Inſtituti in Patronatis Eccleſiis, mutari non poſſunt per novos Patronos, nec viciſſitudines Eccleſiarum per eos fieri. c. querimoniam. de jure Patron.

Patronus Laicus non poteſt ſinè conſenſu Epiſcopi vel Papæ, etiam loco Religioſo conferre Eccleſiæ decimas, vel aliud ſpirituale. c. nullus. eod.

Patronus etſi Clericus, non poteſt conferre vacantem Eccleſiam; & ſi contulit, poteſt nihilominus ad eam præſentare. c. ult. eod.

Patronus etſi Clericus novum cenſum Eccleſiæ imponere non poteſt, nec veterem augere. c. gravis. 15. de Cenſib.

Patronus Clericus ſeipſum præſentare non poteſt. c. per noſtras. 26. de jure Patron.

Patroni ſi plures fuerint, ille præſentatus obtineat, qui plurimorum aſſenſu eligitur, ſi vita & ſcandalum non contradicant. c. 1. c. quoniam. 3. eod.

Patroni conſenſus in electione Prælati requirendus eſt. c. nobis. eod.

Patroni eſt præſentare; non conferre Eccleſiam; hoc enim pertinet ad illum, qui ordinat. c. ult. eod.

Laicus quadrimeſtre habet ad præſentandum; Eccleſiaſticus verò ſemeſtre; Et etſi Eccleſia acceperit jus Patronatûs à Laico, habet tamen ſemeſtre, & Patronatus reputatur Eccleſiaſticus, c. un. de jure Patron. in 6. Semeſtre computandum à notitia Vacationis. c. licèt. de ſuppl. neglig. Prælat.

Si plures ſunt Patroni, poſſunt inter ſe convenire de Rectore ab illis alternis vicibus præſentando. Clem. ult. eod.

Patroni poſſunt plures Perſonas præſentare, eo modo, ut una ex eis per Epiſcopum eligi valeat, & admitti. cit. c.

Si propter diſcordiam Patronorum Eccleſia careat Adminiſtratore, ceſſatur in illa à Divinis. c. 1. cum ſeq. de jure Patron. Et compellendi ſunt Patroni, ut præſentent. c. ſi plures. 16. q. 7. Et c. 1. de jure Patron.

Si præſentando diſſentiunt Patroni, præfertur præſentatus à majori parte, ſi idoneus ſit. Quodſi hoc ſinè ſcandalo fieri non poſſit, vel Patroni intra tempus debitum non præſentent, Epiſcopus providebit Eccleſiæ. c. quoniam. eod.

Epiſcopus præſentatas ſibi à Patronis perſonas, ſi idoneæ ſunt, debet acceptare. c. ſignificaſti. eod.

Si Patronus laicus ſucceſſivè præſentet duos idoneos, poteſt Epiſcopus gratiam facere, utri maluerit; ſi verò Eccleſiaſticus præſentet ſic duos, prior uti tempore, ità jure erit potior. c. Cùm autem. c. Cùm Dilectus. eod.

Si Patronus Laicus præſentavit aliquem, & eum Epiſcopus malitiosè rejecit, & is ad ſedem Apoſtolicam appellavit; interea verò Patronus alium præſentavit, quem Epiſcopus inſtituit, poſſeſſionis firmitatem tenebit ſecundus; primo autem debebit providere Epiſcopus de competenti Beneficio. c. Paſtoralis. eod.

Quem Patronus præſentat, ſufficit, ſi non probatur malus & tenetur eum Epiſcopus recipere. c. Monaſterium. 16. q. 7.

Si ad præſentationem Rectoris ad titulum Eccleſiæ, aliquis fuerit ordinatus, Patronus qui non conſenſit, ad ipſum, cùm vacabit, poterit præſentare. c. poſtulaſti. de jure Patron.

Si Patronus præſentet non ordinatum in Sacris, modò ſit idoneus, & talis, qui ſuo tempore poſſit Sacros ordines accipere, non rejicitur. c. ult. de inſtitut. in 6.

Præſentati à Religioſis etiam exemptis, non debent in ipſorum Eccleſiis, Rectores inſtitui, niſi priùs tantum ipſis aſſignatur, unde incumbentia onera ſubire, & congruè ſuſtentari poſſint. c. 1. de Præbend. in 6. Et ſi præſentatis per Patronos Eccleſiaſticos, in Eccleſiis, in quibus ipſi non conſueverunt omnia onera ſupportare, non aſſignetur intra terminum competentem congrua portio, Diœceſanus eam aſſignare debet. Clem. 1. de jure Patron.

Inſtitutus ad præſentationem ejus, qui tunc, dum præſentaret, jus Patronatûs poſſidebat, removeri non debet, etſi poſtea in judicio cadat poſſeſſione præſentans; ſecus, ſi non poſſidebat; ſed credebatur tantùm Patronus eſſe, c. Conſultationibus, de jure Patron.

Valet ſecunda conceſſio Eccleſiæ facta alteri Eccleſiæ per Epiſcopum & Patronum, non obſtante priore facta per ſolum Patronum. c. ſuggeſtum. eod.

Si in Eccleſia Collegiata habet jus præſentandi Prælatus, præſentabit cum Conſenſu Capituli, vel majoris partis, ſinè quo invalidè præſentat, niſi præſentatio de conſuetudine vel privilegio ſoli Prælato competat. c. Ea noſcitur. de his, quæ à Præl. ſunt.

Patronus ſicut uno præſentato repulſo, poteſt alium præſentare. c. Paſtoralis. 20. de jur. Patron.

Patrono in præſentatione ſua præjudicat factum Prælati, niſi Patronus conſenſerit facto. c. penult. eod.

Patrono ſpreto, Epiſcopus nullum debet ad Eccleſiam [illegible]. 16. q. 7. c. ſuggeſtum. 20. de jure Patron.

Si Patronus laicus concedat Eccleſiam aliqui Clerico, vel Religioſo loco, ſine conſenſu Epiſcopi; poterit nihilominus poſtea liberè concedere cum conſenſu Epiſcopi, & talis conceſſio erit valida, non illa. c. illud. c. Cum laici, eod.

Excommunicantur Patroni laici, qui Clericos ſine authoritate inſtituunt, vel deſtituunt [illegible]. c. præterea. eod.

Qui inſtitutionem à Laico Patrono, ſine Epiſcopi authoritate recipit, communione privandus, & contumax, Miniſterio privetur. cit. c.

Excommunicantur Patroni, qui Eccleſiaſtica bona pro ſua voluntate diſtribuunt. [illegible]

Qui emit jus Patronatûs, ut poſſit præſentare filium, vel Nepotem, ſeu quem vult, eo privari debet. c. quia eod.

Eccleſia inter hæredes Patroni dividi non debet. c. [illegible] eod.

Jus Patronatûs acquiritur poſſeſſione Eccleſiæ. c. Abbat. [illegible] q. 2.

Emens jus Patronatûs, eo privari debet. c. quia [illegible] c. præterea. 23. de jure Patron.

Jus Patronatûs tranſit cum obligatione fundi, niſi ſpecialiter excipiatur. c. Cùm Bertholdus. 18. de ſent. & re judic.

Juris Patronatûs quæſtio intra tres menſes terminari debet. c. bam. 29. de jure Patron.

Jus Patronatûs poteſt habere Laicus. c. un. eod. in 6.

Jus Patronatûs liberè poteſt dari Conſanguineo. c. Ex inſinuatione. 14. eod. Sed vendi per ſe non poteſt, niſi cum univerſitate feudorum. c. de jure. 16. ibidemque gl. eod.

Jus Patronatûs conſiſtens in aliqua Univerſitate Temporalium, tranſit cum ipſa Univerſitate, etiam Univerſitas tantùm tranſeat quoad dominium utile, niſi Jus Patronatûs ſit ſpecificè exceptum. c. Ex literis. eod.

Jus Patronatûs in plures hæredes unius ex pluribus Patronis tranſit per ſtirpem. c. [illegible] ult. de jure Patron. Non in capita. ibid.

Laicus poteſt jus Patronatûs donare eidem, vel alteri Eccleſiæ, ſine conſenſu Epiſcopi. c. un. eod. in 6.

Jus Patronatûs poteſt Patronus dare Religioſis abſque Epiſcopi conſenſu. cit. c. Non tamen Eccleſiam abſque tali conſenſu. [illegible] c. nullus. c. præterea. de jure Patron.

Jus Patronatûs propria authoritate alienare non poteſt. cit. c. præterea.

Si jus Patronatûs Eccleſiæ venit ad Exemptum, [illegible] non ideò debet jus Epiſcopale. c. Cùm ſeculum. eod.

Sine conſenſu Patroni non poteſt quis Eccleſiam occupare. c. Ex inſinuatione, eod. Nec alteri donare. c. ſuggeſtum, eod.

Si lis ſuper jure Patronatûs intra 6. menſes Vacationis non fuerit compoſita, Epiſcopus debet providere non expectata præſentatione. [illegible] verò. c. Eam. de jure Patron. vel [illegible] 4. c. Cùm 27. eod.

Patronatûs cauſa definiri debet per Judicem Eccleſiaſticum. c. quanto. de judic.

Patronus non eligit in Eccleſia Conventuali Prælatum; ſed factæ electioni conſentit. Secus in Capella. c. nobis, de jure Patron.

Patronus nihil poteſt temporale ab Eccleſia exigere, niſi tempore fundationis à Diœceſano fuerit reſervatum. c. præterea. eod.

Patrono debetur honor proceſſionis, & [illegible] [illegible], illacuntque illi ab Eccleſia. c. nobis. eod.

Patronus Libertam ducere poteſt, c. ſi quis. 3. 29. q. 2.

Patronus jus Epiſcopi imminuere in Eccleſia non debet. c. Cùm ſeculum. de jure Patron.

Patroni Religioſi, non poſſunt Eccleſiam in proprios uſus convertere propria authoritate. c. ſicut nobis. de ſuppl. negl. Prælat.

Pauper. Paupertas.

Pauperum inopiæ providere, Epiſcopi gloria eſt. c. gloria. 12. q. 2.

Pauperibus, & iis qui ſuis manibus laborare non poſſunt, Epiſcopus provideat. c. 1. Diſt. 82. Item nobilibus, & divitibus cauſa ad inopiam redactis, qui mendicare erubeſcunt. c. Non ſatis. [illegible] cum pluribus ſeqq. Diſt. 86.

Malè acquiſita pauperibus ſunt diſtribuenda, quando non invenitur, cui reſtituenda ſint. c. Cùm Tu. 5. de Uſur.

Contra pauperem non competit beneficium reſtitutionis cum effectu, donec ad pinguiorem fortunam pervenerit. c. Olim. 16. de Reſtit. Spoliat.

Pauperi in mala cauſa nemo debet eſſe miſericors. c. ne ambiſſa. 23. q. 4. c. ſi [illegible] 14. q. 6.

Pauperi Patrono Eccleſia provideat. c. Nobis [illegible] de jure Patron.

Non ſunt deſpiciendi, qui pauperibus agapas vel convivia exhibent. c. 1. Diſt. 42.

Ioannes Evangeliſta Diotrephem excommunicavit, qui pauperes &c. non recipiebat. cit. c. Hinc.

Pauper & cæcus ad Collectas non tenentur. c. licet. de Cenſ.

Oblationes eorum, qui opprimunt pauperes, à Sacerdotibus reiiciendæ ſunt. c. Oblationes Diſt. 90.

Pauperes valetudinarii debiles, ſi nec, ſi advenire commodè non poſſunt, Judex ad eos recipiendos mittere debet Examinatorem [illegible] ſecretum. c. ſi qui. 8. de Teſtib.

[illegible] pauperibus. c. quia [illegible] q. 1.

Utantur divites ſuperfluis, dent inopibus neceſſaria; utantur precioſis, dent pauperibus vilia. c. non cogantur. Diſt. 41.

Non cogantur divites, cibis pauperum veſci contra ſuæ infirmitatis conſvetudinem, quam ſi mutent, ægrotant. cit. c.

Nec in abſtinendo à cibo, nec in manducando conſiſtit juſtitia; ſed in æquanimitate tolerandi inopiam, & in temperantia per abundantiam non ſe corrumpendi. c. quod dicit. ead.

Pauperes debent eſſe Prædicatores; & alii tenentur ipſis neceſſaria miniſtrare. c. Sacerdos. 1. q. 2. c. cavendum. 10. q. 3.

Abdicatio proprietatis adeò eſt annexa Regulæ Monachali, ut contra eam nec Papa poſſit licentiam indulgere. c. Cùm ad. de ſtatu Monach.

Paupertas rerum non eſt mala reputanda. c. ille. 15. q. 1.

Paupertatis exceptio impedit executionem ſententiæ in poſſeſſorio. c. Olim. 16. de reſtit. ſpoliat.

Paupertas excuſat à reſtitutione. c. Cùm tu. 5. de Uſur.

Pax.

Pax eſt vinculum charitatis. c. Novit. §. licèt au em. de Judic.

Si pax humana tam dulcis eſt pro temporali ſalute, quantò dulcior pax divina pro ſalute æterna. c. Noli. 23. q. 1.

Pacis ſtudio geruntur bella bonorum, non crudelitate & cupiditate. c. apud. ead.

Pacem debet habere voluntas, bellum neceſſitas. c. noli. 3. ead.

Pax non quæritur, ut bellum excitetur; ſed bellum geritur, ut pax acquiratur. cit. c. §. hoc ergo. ead.

Pax Eccleſiæ, mœſtitiam conſolatur perditorum. c. quis. 48. 23. q. 5.

Pro bono pacis aliqua ſunt toleranda, quæ aliàs reprobarentur. c. 1. c. Ecce. 23. q. 4. c. niſi. 21. de Præbend. c. in noſtra. 8. de injur.

Pro pace facienda & ſtabilienda jurare licitè poſſumus. c. omne. 22. q. 1.

Pro bono pacis toleratur Matrimonium, quod aliàs fieri interdiceretur. c. ubi. 2. de deſpons. impub.

Epiſcopi ſe mutuò juvent ad pacem ſervandam. c. præcipimus. Diſt. 90.

Pacem Eccleſiæ perturbantes diverſis pœnis ſunt puniendi. c. qui contra. 24. q. 1.

Inexpiabilis & gravis culpa diſcordiæ, nec paſſione purgatur. c. neque. Diſt. 90.

Pax inter diſcordantes debet conciliari per Epiſcopum. c. ſtudendum. 7. c. penult. ead.

Non niſi in pacis tempore benè colitur pacis Auctor. Clem. 2. de ſepult.

Pacificus dicitur, qui corrigit, quod poteſt; & quod ſalvo pacis vinculo corrigere non poteſt, æquanimiter ſupportat. c. quiſquis. 23. q. 4.

Pacem prædicans Sacerdos, ipſe ſervare ſtudeat. c. hæc quippe. in fin. 3. q. 6.

Ante oblata Myſteria pax non debet offerri populo, nec ſibi inter ſe Sacerdotes tradere. c. pacem. 9. Diſt. 2. de Conſecr.

Pax eſt juris gentium. c. Jus. 9. Diſt. 1.

Peccare, Peccatum.

Peccatum eſt voluntas retinendi, vel conſequendi, quod juſtitia vetat, & unde liberum eſt abſtinere. c. 1. §. fin. 15. q. 1.

Uſque adeò peccatum voluntarium malum eſt, ut nullo modo peccatum ſit, ſi non ſit voluntarium. cit. c. §. uſque adeò. ead.

Quæ ignorantia eſt, peccatum committi, non fatendum eſt, voluntate committi. ibid. c. non fidelibus. c. ſicut. 32. q. 5. c. aliquos. cum §. ſeqq. 15. q. 1.

Peccatum aliud Originale, aliud actuale eſt, in regenerantis. 135. Diſt. 4. de Conſecr.

Peccatum Originale dicitur infirmitas carnis, languor naturæ, & Concupiſcentia carnis. c. illud relatum. §. itaque. 15. q. 1.

Peccatum actuale vel eſt mortale, vel veniale. c. qualis. 4. Diſt. 25.

Peccata mortalia dicuntur criminalia, & capitalia. c. unum. 3. §. aliàs. ead.

Peccatum eſt voluntatis, vel infirmitatis. in princ. 15. q. 1. & c. cavenda. ead.

Tria, imò quatuor peccatorum genera: primum eſt, cogitaſſe, quæ mala ſunt; ſecundum, cogitationibus acquieviſſe perverſis; Tertium, quod mente decrevit, opere compleviſſe. Quartum poſt peccatum non agere pœnitentiam, & in ſuo ſibi complacere delicto. c. ſuper tribus. 71. Diſt. 1. de pœnit. Non tamen omnis cogitatio immunda inquinat, cùm pulſat; ſed cùm hanc ſibi per Delectationem ſubjugat. c. inter hæc. 23. Diſt. 2. de pœnit.

Tribus modis impletur omne peccatum, videlicet: Suggeſtione, delectatione, conſenſu. Suggeſtio fit per Diabolum, Delectatio per carnem, Conſenſus per Spiritum. c. ſed. Diſt. 6. de Conſecr. c. ſuper. 71. Diſt. 1. de pœnit. c. ſicut. 21. Diſt. 2. eod.

Peccamus ignorantiâ, infirmitate, ſtudio. c. ſciendum. 22. ead.

Peccata mortalia & venialia enumerantur. c. unum. c. qualis. c. quia. Diſt. 25.

Nullum peccatum eſt adeò veniale, quod non fiat criminale, dum placet. c. unum. §. Hinc etiam. ead.

Peccata coactiva ſunt volentium. c. meritò. 15. q. 1.

Peccatum non voluntarium, non eſt peccatum. in princ. V. ſed. hæc. ead. Et peccata neſcientium, ſunt volentium. c. meritò. ead.

Animalia bruta non peccant, quia irrationabilia ſunt. Neque homini, etſi adultus ſit, imputatur peccatum, niſi ſit compos rationis. c. firmiſſimè. in fin. §. ſi. 10. c. aliquos. c. illis. ead.

Peccar

Peccatum majus eſt, quod in DEum committitur, quàm quod in hominem. c. ſicut, 12. 17. q. 4.

Peccatum penſitur ſecundùm qualitatem peccantis. c. qui contra. 24. q. 1. c. contra idolorum. 26. q. 5. conſiderato exemplo, quod inde ſumitur. c. præcipuè. 11. q. 3. Et quælibet qualitate peccati, c. quemadmodum 32 q. 7.

Peccatum mortale committi non debet, ob ſcandalum. c. Cum ex. 2. de nov. oper. nunc.

Legis auctoritate peccans, non peccat. Et qui peccat, non peccat legis auctoritate, ſed contra Legis auctoritatem. c. qui. 40. 23. q. 4.

Inter duo peccata, ubi utrumque vitari non poteſt, minus eſt eligendum. c. 1. Diſt. 13.

Peccare poſſe, non eſt aliquid poſſe, imò aliquid non poſſe. c. ult. §. charitas. Diſt. 2. de pœnit.

Peccatum committere nemo appetit propter ipſum peccatum; ſed propter illud, quod ex eo conſequitur. c. meritò. 15. q. 1.

Peccatum & pœnam aggravant circumſtantiæ. c. Excommunicamus. 13. de hæret. Et in princ. Diſt. 5. de pœnit.

Pœna peccati Originalis eſt carentia viſionis DEI; actualis autem cruciatus gehennæ. c. Majores. §. ſed adhuc. de Baptiſmo.

DEus ſinè ultione peccatum non deſerit. c. ſi. 82. Diſt. 1. de pœnit. aut enim ipſe homo in ſe peccatum punit, aut hoc DEus cum homine vindicans percutit. cit. c. & c. tres. 81. §. Tertia. ead.

DEus peccati maculas ab Electis temporali afflictione ſtudet tergere, quas in perpetuum non vult in eis videre. c. ſi. 82. ead.

In quo quis peccat, in eo punitur. c. ult. de temp. ordin. in 6. c. an ſit. 42. de Appell. c. Paſtoralis. 29. de jure Patron. c. ult. de immunit. Eccl. c. Venerabilem. 34. de Elect. c. 1. de Tranſlat. Epiſc. c. Cùm olim. 33. de Offic. Deleg. c. Ex tenore. 16. de Reſcript.

Plùs peccans, plùs debet puniri. c. ut Clericorum. 13. de vit. & honeſt. Cler.

Peccans & conſentiens pari pœnâ puniuntur. c. 1. de Offic. Deleg.

Qui publicè peccat, publicè puniendus eſt. c. 1. de pœnit. & remiſſ. c. ſi peccaverit. 2. q. 1.

Occultè peccans occultè puniri debet. c. quæſitum. 7. de pœnit. & remiſſ. & cit. c. ſi peccaverit.

Peccata incorrigibilium, licèt non poſſint probari, ſunt Prælatis denuncianda. c. non vos. 5. q. 5. Hoc videtur. 22. q. 5.

Peccata ſuos authores tenere debent. c. Non turbatur. 24. q. 1. c. quæſivit. de his, quæ fiunt à maj. part.

Peccantes non voluntate, ſed eventu mitiùs debent tractari. c. ult. de his, qui fil. occid.

Peccata ſcientium, peccatis ignorantium præferuntur. c. quære. 6. q. 1.

Peccata, quæ ex ignorantia, vel infirmitate committuntur, facilè dimittuntur. c. unum. §. criminis. Diſt. 25.

Magiſtratus licèt in ſe bonus, graviter peccat, ſi non puniat peccata Subditorum. c. licèt. 31. de Simon.

Peccatum Superioris propter majus ſcandalum eſt celandum. c. in ſcripturis. 8. Diſt. 96.

Peccata, quibus in DEum delinquitur, puniendæ ſunt; quibus autem in nos peccatur, patienter toleranda. c. ſi iis. 28. 23. q. 4.

Homini miſerandum eſt, peccatori iraſcendum. c. duo. ead.

Peccata odio habeantur, non homines. c. odio. 2. Diſt. 86.

Nulli homini claudenda miſericordia; nulli peccatori impunitas laxanda. c. duo. 23. q. 4.

In peccatoribus perſequenda eſt propria iniquitas, communis conditio miſeranda. cit. c. [illegible]

Latentia peccata non habent vindictam. c. ult. 32. q. 5.

Peccati venia non datur, niſi correcto. c. 5. de R. I. in 6.

Solo peccato filii Diaboli ſumus. c. qui. 36. Diſt. 1. de pœnit.

Committens unum peccatum, reus eſt omnium quoad vitam æternam. c. deficat. de Reg. Juris.

Si valde multi ſunt, qui peccaverunt, illi, quos magis dediſſe cauſam peccati conſtiterit, puniendi ſunt. c. latores. de Cler. excomm. Et dum ob multitudinem omnes puniri non poſſunt, priora DEI judicio committenda, & de reliquo maximâ ſolicitudine præcavendum. c. quoties. 14. 1. q. 7.

Peccandi via nemini aperienda eſt. c. un. Ut Ben. ſ. Eccl.

Occaſio peccandi non debet præberi jurantibus. c. 5. de jurejur. in 6.

Veniæ facilitas peccanti tribuit incentivum. Extrav. comm. c. Etſi. 3. in princ. & c. Etſi. 5. in princ. de pœnit. & remiſs.

Peccandi licentiam non dat peccati remiſſio. c. Exigunt. 1. q. 7.

Peccata aliena nemini præjudicant. c. ſi quis. 23. q. 4. ſi eis non conſentiat, nec approbet, ſed arguat. cit. c. & c. à malis. 8. ead.

Unusquisque ex ſuo admiſſo crimine ſorti ſubjicitur, nec alieni criminis Succeſſor conſtituitur. c. crimen. 1. q. 4.

Non tenentur peccato aliorum, niſi imitatores nequitiæ eorum. c. Eccleſia. in fin. c. turbatur. ead.

Uno peccante plebs univerſa polluitur, ſicut una ove morbida, totus grex inficitur. c. ſed illud. Diſt. 45.

Peccatum alterius non imputatur illi, qui facit, quod debet. c. ult. Diſt. 47. c. adverſitas. §. tali. 7. q. 1.

Non opem fert, qui peccantem adjuvat. c. [illegible] 14. q. 6.

Noſtro peccato alterius ſaluti conſulere non debemus. c. faciat. 22. q. 2.

Immundum tangere, eſt peccatis conſentire. c. Recedite. 9. 23. q. 4.

Non ſunt à nobis aliqua delicta committenda, nè alii graviora committant. c. 1. Diſt. 14.

Peccatum non minuit, ſed auget diuturnitas temporis. c. Vigilanti. 5. de præſcript. c. penult. in fin. de Conſanguinit. c. ſicut. 17. de Regularib. c. Cùm. 5. de eo, qui dux. c. Non ſatis. 8. de Simon. Et iteratio. c. unum. 2. §. alias. Diſt. 25.

Non habet, quod erubeſcat, cui peccatum dimiſſum eſt. c. quantuslibet. 33. Diſt. 1. de pœnit.

Peccator rediens ad pœnitentiam, & quærens Medicum, in ſpiritu lenitatis ſuſcipiendus eſt; c. importuna. 58. ead. de pœnit.

Qui in peccato usque ad mortem perſeverat, juſtum eſt, ut ſinè fine puniatur, qui ſinè fine peccavit, c. ſi. 59. §. ſed. in fin. ead.

Oſtendunt, quia in peccato ſemper vivere cupiunt, qui nunquam peccare deſinunt, dum vivunt, c. voluiſſent. 60. ead.

Primam vitii cauſam non penitus extinguit, qui in illam poſtea recidit. c. 1. Diſt. 2. de pœnit.

Multi lacrymas fundunt indeſinenter, & peccare non deſinunt. c. irriſor. 11. Diſt. 3. de pœnit.

Felicitate peccantium nihil eſt infelicius. c. paratus. 23. q. 1.

Solus Chriſtus peccata dimittit. c. Nemo. 141. Diſt. 4. de Conſecr.

Quibus peccata remittunt Sacerdotes, remittit & Dominus. c. quem. 88. Diſt. 1. de pœnit.

Peccata per pœnitentiam ſæpiſſimè remittuntur, & non tantùm ſemel. c. ſepties. 23. cum ſeqq. Diſt. 3. de pœnit.

Verè peccata remittuntur ei, qui aliquando caſurus eſt. in princ. Diſt. 4. de pœnit.

Etiam adultis plenâ fide ad Baptiſmum & pœnitentiam accedentibus omnia peccata remittuntur, etſi aliquando receſſuri à bono in malum, vitam ſint finituri. c. peccatum. 7. §. verùm. Diſt. 4. de pœnit.

Culpam incidiſſe, naturæ eſt, delêſſe, virtutis. c. ille. Diſt. 3. de pœnit.

Peccatum aut deletur, aut donatur, aut tegitur per charitatem. cit. c.

Quòd peccata ſemel remiſſa, non redeant, dicitur. c. quid eſt. 13. cum ſeqq. usque ad finem. Diſt. 4. de pœnit. Quòd redeant, probatur adductis quibusdam authoritatibus, c. 1. cum 6. ſeqq. ead. Dicunt aliqui peccata, quæ ſupponuntur reditura, dimitti ſecundùm juſtitiam, non ſecundùm præſcientiam. c. peccatum. 7. §. eorum. ead.

Redire remiſſa peccata, ubi charitas non eſt, apertiſſimè Chriſtus docet. c. conſtat. cum ſeqq. ead.

Qui ex Viro & muliere concipitur, cum Originali peccato naſcitur. c. firmiſſimè. 3. Diſt. 4. de Conſecr.

Originale peccatum, quòd ſinè ſenſu contrahitur, remittitur in Baptiſmo, etiam non conſentienti, ut parvulis; ſecùs de actuali, quod uti non committitur ſinè conſenſu, ſic ſinè conſenſu non remittitur. c. Majores. §. verùm. de Baptiſmo.

Nec Originale, nec actuale dimittitur adultis amentibus, vel dormientibus, qui non conſentiunt. cit. c. §. ſed adhuc.

Hæreſis eſt Joviniani, eum, qui legitimè baptizatus eſt, non poſſe poſtea peccare. c. ut. 39. §. item. circa fin. Fusè autem probatur contrarium. c. ſi enim. 40. Diſt. 2. de pœnit.

Peccata dimiſſa non ſunt recogitanda ad delectationem; ſed ad pœnitentiæ amaritudinem. gl. c. Judas. 36. in fin. Diſt. 3. de pœnit.

Non dimittitur peccatum, niſi reſtituatur ablatum, ſi reſtitui poſſit. c. ſuper. 2. De Raptor. c. ult. de furt. c. Cùm Tu. 5. de Uſur. c. peccatum. 4. de R. I. in 6.

Taciturnitas peccati, ex ſuperbia naſcitur cordis. c. quis. 87. §. item Taciturnitas. Diſt. 1. de pœnit.

Peculatus.

Peculatus dicitur furtum de Republ. c. quid ergo. 23. q. 4.

Pecunia.

Nomine pecuniæ intelligitur, quidquid poſſidetur. c. totum. 1. q. 3. quia quidquid antiqui habebant, in pecoribus conſiſtebat. ibid. unde etiam pecunia dicitur. ibid.

Pecuniæ commodatæ reſtitutio eſt juris naturalis. c. jus. 7. Diſt. 1.

Pecuniam mutuans alicui, ut aliquid ultra ſortem accipiat, pro Uſurario habetur. c. ult. de Uſur.

Acceptio nummorum, prævaricatio veritatis eſt. c. qui. 66. 11. q. 3.

Nihil eſt miſerius, quàm propter nummos DEum contemnere. c. duo. ſunt. 7. 12. q. 1.

Pecuniariâ pœnâ puniendi non ſunt exceſſus Clericorum; ſed ſpirituali. c. licèt. 3. de pœnit.

Pecuniâ & lucro capi non debent Advocati. c. infames. §. apud urbem. 3. q. 7.

Accipiens pecuniam ob teſtimonium dicendum, Teſtis eſſe non poteſt. c. ſi Teſtes. §. Lege. 4. q. 2.

Pecuniam dans Magiſtratui, nè ipſum de facto moleſtet in jure ſuo, illam repetit, ſi Magiſtratus promiſſa non ſervat. c. Dilectus. 28. de Simon.

Pecuniariam pœnam, quam Magiſtratus ab aliquo recipit, appropriare non debet; ſed in utilitatem Reipubl. diſtribuere. c. Presbyteri. 2. de pœnis.

Pecuniâ acceptâ deſiſtens ab accuſatione, punitur. c. ſi quem. 2. q. 3.

In cauſis pecuniariis dantur 4. Menſes condemnatis ad ſolvendum debitum. c. quærenti. 26. de Offic. Deleg. Poteſt tamen hoc tempus à jure datum, à judice abbreviari & elongari. c. quod. 15. de ſent. & re judic.

Si quis pecuniam accepit, ut negotium calumniæ causâ faceret, vel non; intra annum utilem, in quadruplum; poſt annum in ſimplum tenetur. c. in eum. 127. 1. q. 1.

Pecunia reſtituitur Monacho, quam pro ſui receptione dedit Monaſterio. c. veniens. 19. de Simon.

Pecunia Eccleſiæ reddi debet duplicata, quæ in ejus injuriam data, vel ſoluta eſt. c. audivimus. 41. cod.

Si pro Electi confirmatione, prohibente Electo, pecunia data fuit, non imputatur ei: niſi poſtea conſentiat eam ſolvendo. c. ſicut. 33. eod.

Pecuniariâ pœnâ Pater puniri non debet pro delicto filii minoris 24. annis, c. ult. de delict. puer.

Pecus.

Pecus, cum quo homo peccavit, cum homine occiditur; non propter culpam; ſed propter memoriam facti. c. Mulier. c. firmiſſimè. §. Ex eo. 15. q. 1.

Pecus ſi damnum dederit, datur actio, ut vel damnum ſarciatur, vel pecus noxæ dedatur. Secùs ſi fera beſtia, vel quæ ſvevit nocere, damnum dederit: hanc enim dando, Dominus non liberatur; Vel ſi pecus, culpâ Domini, damnum dederit. c. ult. §. quod ſi animalia. de injur.

Pedagium.

Pedagia nova ſinè conſenſu Principis imponens, communione privandus eſt. c. ſi quis homipetas. 24. q. 3. c. innovamus. de Cenſib.

Pedagia nova ſolus Imperator, Rex, vel Princeps conſtituere poteſt. cit. c. & c. ſuper. 26. de V. S.

Pedagia, Guidagia, Salinaria illa interdicta ſunt, quæ legitimâ authoritate, aut conſvetudine non ſunt inducta. cit. c. ſuper. Antiqua tolerantur. ibid.

Pedagia non ſunt accipienda à peregrinis, & à fidelibus Mercatoribus. c. ſi quis Romipetas. 24. q. 3.

Pedagiorum exactiones, tam jure Canonico, quàm civili regulariter ſunt damnatæ. c. penult. de Cenſib. in 6.

Pendêre litem, vel pendente Lite, accuſatione &c.

Pendêre lis dicitur, poſtquam à Judice legitimo citatio emanavit, & ad partem citatam pervenit: vel per eam factum fuit, quò minùs ad eam notitia perveniret; modò in citatione ſatis ſit expreſſum, ſuper quo in judicio quis conveniendus ſit. Clem. ult. ut lite pend.

Pendente lite nihil debet innovari. ibid.

Pendente lite, privilegium in præjudicium alterius partis impetratum, nullam de lite faciens mentionem, non valet, & eo non obſtante, Judices procedere debent. c. Cauſam. 19. de Teſtib. c. ult. Ut Lit. pend.

Pendente lite, non valet confirmatio, vel privilegium, aut indulgentia, ſuper re litigioſa, obtenta, ſi tacuit obtinens, quòd res fuerit in judicium deducta. cit. c. & c. 1. de Confirm. util.

Pendente lite, non eſt alicui auferenda poſſeſſio. c. 1. ut lit. pend.

Pendente lite, res, quæ ſit litigioſa in alium transferri non debet. c. Eccleſia. 3. eod.

Pendente lite, bonâ rei, poſitæ fructus ſequeſtrantur, ſi diſſipantur à reo poſſeſſore, qui appellat à ſententia contra eum lata. c. ult. de ſequeſtr.

Pendente lite Uxor debito jure carnali privari non debet. c. laudabilem. 2. Ut lit. pend.

Pendente lite in cauſa Matrimoniali appellanti, interdici debet, nè aliud Matrimonium contrahat; & ſi contra interdictum Eccleſiæ contraxerit, debet ſeparari ab illa, quouſq; cognoſcatur de impedimento. c. penult. de Spons. duor.

Pendentia litis ſuper Matrimonio non impedit ſecundum Matrimonium contrahi, ſi primum poſtea nullum appareat. c. Cùm. 18. de Sponſalib.

Pendente accuſatione accuſatus poteſt contra alios inſcriptiones deponere. c. Neganda. cum ſeqq. 3. q. 11.

Pendente accuſatione nemo poteſt promoveri ad honores. c. Omnipotens. 4. de accuſat.

Pendente appellatione coram Ordinario, poteſt ipſe Ordinarius reculari, ſi ſuper alia cauſa conveniatur Appellans coram eo. c. Ad hæc. 6. c. propoſuit. 24. de Appell.

Pendente appellatione nihil innovandum eſt. c. Dilectis. 55. eod. c. penult. de Spons. duorum.

Pendente causâ peti poteſt innovatio privilegii. c. Ex parte. 19. de privileg.

Pendente dilatione, lite non conteſtatâ, Officium Judicis delegati locum non habet. c. ſignificante. 69. de Appell.

Pendente dilatione Judicis officium conquieſcit, ut interim nihil facere poſſit ſinè conſenſu partium. cit. c.

Pendente inquiſitione vel accuſatione contra Magiſtratum, ſubditi debent eidem obedire. c. penult. de accuſ.

Pendente inquiſitione vel accuſatione contra Magiſtratum, Magiſtratus non debet aliquid facere, propter quod impediatur Officium Judicis; quod ſi fecerit, Judex, vel Inquiſitor totum revocet. cit. c.

Pendente quæſtione, an captus in habitu Clericali, ſit Laicus, an Clericus, non debet captivus remanere ſub cuſtodia Judicis ſæcularis, ſed Eccleſiaſtici. c. ſi Judex. 12. de ſentent. Excomm. in 6.

Penſio.

Nemo in fraudem Eccleſitæ, quæ curam debet habere proprii Sacerdotis, penſionem aliquàm pro beneficio conferat. c. Extirpandæ. §. qui verò. de Præbend.

Penſionariam conſtituere Eccleſiam, non poteſt Prælatus ultra tempus vitæ ſuæ. c. præterea. 8. de Cenſib.

Penſiones Eccleſiis imponi non debent, ſinè auctoritate Epiſcopi. cit. c.

Penſiones minuere ad detrimentum Clericorum, vel augere ad Commodum proprium, non licet ſinè conſenſu Epiſcopi. c. Avaritiæ. 10. ibique gl. de Præbend.

Penſionem ſolvens alicujus rei, ejus præſumitur Dominus. c. Cùm veniſſet. de reſtitut. ſpoliat.

Penſio nova per tranſactionem imponi non poteſt, nec vetus augeri partium pactione, ſinè vitio Simoniæ. c. præterea. 9. de Tranſact.

Penſio antiquitus conſtituta non debet augeri. c. Cùm Clericis. 6. de pact. c. tua. 11. de jurejur.

Penſio ſolvenda eſt ſecundùm quod ab initio fuit conſtituta, ſive moneta diminuta fuerit, ſive augmentata. c. quantò. 16. c. Cum. 26. de Cenſib.

In ſolutione penſionis, quando aliquis ceſſat per biennium, amittit rei detentionem, & res Domino reſtituitur. c. querelam. 10. de jurejur.

Penſio pro rata remittitur Conductori propter ſterilitatem gravem ſinè culpa ſua contingentem: niſi poſſit eam ubertate præcedentis vel ſequentis temporis compenſare. c. penult. in princ. de locat. & conduct.

Percipere.

Percipere omnia debet infirmus, ac ſi ſanus eſſet; quia intelligitur ſervire Eccleſiæ. c. 1. c. Tua. 4. de Cler. ægrot.

Percutere.

Percutere quoque dicitur, qui ſermone inutili & incauto, infirmorum conſcientiam vulnerat. c. ult. Diſt. 45.

Percuſſio vel eſt ſpiritualis, quæ fit verbo; vel corporalis, quæ fit facto. c. Cùm beatus. 5. Diſt. 45. c. Cùm percuſſio. c. ult. 7. q. 1.

Percutiens hominem, præſtabit operas amiſſas, & impenſas factas in curationem. c. 1. de injur.

Clericus ſæpe alium percutiens, & monitus non deſiſtens, deponendus eſt. c. 1. de Cler. percuſſor.

Duobus menſibus à Miſſarum adminiſtratione ſuſpenditur Epiſcopus, qui crudeliter aliquem fuſtigari facit. c. præterea. eod.

Percutere per alium, non ſuis manibus debet Epiſcopus. c. penult. Diſt. 86. nempe per Clericum, ſi Clericus percutiendus eſt. c. Univerſitatis. 24. de ſent. Excomm.

Percuſſio ad correctionem, eſt meritoria, ſi fiat ab eo, qui præeſt. c. Cùm beatus. §. Salomon. Diſt 45. & c. ſeq. qui enim emendat verbere, in quem poteſtas datur, miſericordiam præſtat. c. Et qui. 11. ead.

Percuſſio mala eſt, quæ fit ex odio vel ira, in princ. Diſt. 45. c. odio. 2. Diſt. 86.

Percutiens Cardinalem, fit reus criminis læſæ Majeſtatis. c. ult. in princ. de pœnis. in 6.

Poteſt quis ſe defendendo percutere Clericum. c. Ex tenore. 10. de ſent. Excomm.

Percuſſor non tenetur, ſi percuſſus ſuâ culpâ in majorem infirmitatem incidit. c. Exhibita. 22. de homicid.

Quærentes percuſſione timeri, non vitia corrigentes culpantur. c. 1. c. duæ. 13. §. Ex his. Diſt. 45.

Peregrinari. Peregrinus.

De peregrinatione hæc regula eſt; Non Hieroſolymis fuiſſe; ſed Hieroſolymis bene vixiſſe, laudandum eſt. c. Gloria. §. penult. 12. q. 2.

Peregrinantium res, nullus occupet. c. 1. de Cler. peregrinant.

Epiſcopus non debet peregrinari ſinè licentia Papæ. c. Magnæ. 7. §. ipſum. de Vot. & Vot. Redempt. Nec Clericus ſinè licentia Epiſcopi. cit. c.

Peregrinantes Clerici poſſunt Tabernas ingredi. c. Clerici. 4. Diſt. 44. Et habitum mutare. c. Epiſcopi. 21. q. 4.

Qui peregrinationis causâ ad Papam accedunt, ſub ejus protectione conſiſtunt. c. 1. de Cleric. peregrinant.

Nullus transmarinus peregrinus ordinetur, niſi quinque Epiſcoporum Chirographa afferat. c. nullus, cum ſeqq. Diſt. 98. c. 1. de Cler. peregrinis.

Niſi peregrinus adſerat teſtimonium de Ordine ſuſcepto; non debet in ejus adminiſtratione admitti, nec ad altiores promoveri. c. inter quatuor. de Cler. peregr.

Gubernationem pupillorum, Viduarum, peregrinorum, non per ſeipſum, ſed per Archidiaconum agat Epiſcopus. c. Epiſcopus. 7. Diſt. 88.

Peregrini Clerici non ſunt in Eccleſiis inſtituendi. c. ult. de Cler. peregr.

Peremptorium.

Peremptoria citatio, & vocatoria, non debent eſſe nimis breves. c. 1. de dilat.

Peremptoriè citatus auditur juſtam cauſam allegans abſentiæ. c. conſtitutus. 45. de Appell.

Peremptorium Edictum poteſt proponi in prima intimatione propter diſtantiam viarum, & etiam ex alia juſta cauſa. c. cum ex literis. §. de in integr. reſtit. aliàs ſecùs. c. 1. de dilat. Et valet appellatio propter Edicti peremptorii maturationem facta. cit. c. 1.

Poſt Terminum peremptorium non ſtatim Judex procedere debet. c. veniens. 13. de Renunc. Et peremptorio præterita Eccleſia audiri poteſt pro reſtitutione. c. cotam. de in integr. reſtit.

Peremptoria exceptio ante litem conteſtatam admitti debet. c. Exhibita. 19. de Judic. Opponi non poteſt ante litis conteſtationem. c. 1. de lit. conteſtat. in 6. Non impedit litis conteſtationem, niſi ſit de re judicata, tranſacta, finita. cit. c. ante ſententiam oppoſita, debet examinari, priusquam ſententia ſuper principali quæſtione feratur. c. 1. de ordin. cognit.

Peremptoria exceptio poteſt opponi & probari, poſtquam renunciatum eſt productioni Teſtium ſuper negotio principali. c. de Teſtibus. 29. de Teſtib. & atteſt.

Super peremptoria exceptione Teſtis cogi poteſt, ut juret deponere ſuper toto. c. de Teſtibus. 29. de Teſtib. & atteſt.

In exceptione peremptoria probanda deficiens, acceptis priùs induciis, & fundata Intentione actoris, debet ſtatim in Expenſis con-

condemnari, & ſolvere, non expectatâ deſinitivâ. c. finem. 5. de dol. & Contum.

Super exceptione peremptoria ſive incidenti, non pronunciatur; ſed ſuper principali quæſtione. c. 1. de Ordin. Cognit.

Peremptoria exceptio poteſt opponi in cauſis appellationis. c. Cùm. 10. de fid. inſtrum. Vid. Exceptio. vid. Terminus.

Perfectio. Perfectus.

Perfectus debet Temporalia bona contemnere. c. Clericus. 12. q. 1. injurias patienter tolerare. c. quod debetur. 14. q. 1. Nihil extra Chriſtum quærere. cit. c. Clericus & ſeq. Et contemplationi totaliter intendere. c. duo ſunt. 12. q. 1.

Perfectum unum faciunt quandoque duo imperfecta. c. ult. de Sacram. non iterand.

Perfecta non videntur, quæ non complentur perfectionis ordine. c. nihil. 7. q. 1.

Perficere quandoque licet, quod non licuit incipere. c. conſuluit. 7. de Jud. & Sarac.

Perfidia.

Perfidia, Tribulationum flagellis ſolet caſtigari. c. ad fidem. 23. 23. q. 5.

Periculum.

Ubi periculum magis intenditur, ibi plenius eſt conſulendum. c. ubi. de Elect. in 6.

Ubi periculum maximum imminere perſpicitur, ibi opus remedio. Extravag. comm. c. injunctæ. in princ. de Elect.

Ob animarum periculum, multa licent, quæ aliàs non licerent. c. ult. de pœnit. & remiſſ.

Propter periculum mortis multa fiunt, quæ aliàs non fierent. c. Non. 5. de ſent. Excomm.

Magiſtratus debet periculis, celeri, & opportuno remedio obviare. Clem. un. §. Dudum. de jurejur.

Falſa remedia ſunt veris periculis graviora. c. de homine. 7. de Celebr. Miſſ.

Periculoſum eſt ſub Judice ſuſpecto litigare. c. Cùm inter. 5. de Except.

Perjurium.

Perjurium grande ſcelus eſt. c. ult. 22. q. 1. Crimen eſt, non juramentum. c. non. & ſeq. ead. Quantò illud, per quod juratur, magis eſt Sanctum, tantò magis eſt pœnale perjurium. c. movet. ead.

Perjurium per DEum factum, eſt gravius, quàm factum per creaturas. cit. c. in fine.

Perjurium ſcienter committentes, infames ſunt. c. quicunque. 6. q. 1. c. ſi quis convictus. 22. q. 5.

Perjurium eſt nequiter decipere credentem. c. in dolo. 22. q. 2.

Perjurium eſt falſa juratio ſcienter facta, ſive actus firmandi mendacium juramento. c. homines. ead.

Perjurium eſt falſa juratio ignoranter facta, quæ tamen peccatum non eſt; cùm non temerè juretur. c. Beatus. ead.

Perjurium eſt indiſcretum juramentum. c. qui Sacramento. 22. q. 4. item incautum & jocoſum. c. unum. 3. §. ult. Diſt. 25.

Perjurium eſt omne juramentum, quod non habet tres comites: Veritatem, Judicium, Juſtitiam. c. animadvertendum. 22. q. 2.

Perjurium eſt jurare contra jus. c. ad noſtram. 21. de jurejur.

Perjurium imputatur ei, qui per dictum ſuum dedit materiam pejerandi. c. Mulier. 34. eod.

Perjurium eſt juramentum, contra utilitatem Eccleſiaſticam præſtitum, nec debet ſervari. c. 1. de his, quæ fiunt, à Maj.

Perjurium manifeſtum repellit aliquem à dignitate. c. Venerabilem. 34. de Elect.

Perjurium excuſat neceſſitas. c. querelam [illegible] de Jurejur. Et impoſſibilitas. c. brevi. 17. eod.

Pejerat, qui aliter facturus eſt, quàm jurat. c. in dolo. 22. q. 2.

Non pejerat, ex animo putans verum eſſe, pro quo jurat, etſi tamen falſum ſit. c. homines. ead.

Qui pejerare compellit, & qui compellitur, uterque perjurus eſt. c. 1. 22. q. 5.

Qui parat pejerare, jam perjurus eſt apud DEum. c. qui. 13. ead.

Homicidam vincit, qui alterum pejerare compellit ſciens. c. ille. ead.

Perjurii reus fit, qui alium cogit pejerare, licèt Dominus jurantis ſit. c. inter. 22. q. 4. c. qui compulſus. 22. q. 5.

Perjurii & homicidæ pœna eadem eſt. c. prædicandum. 22. q. 5. c. penult. in med. 22. q. 4.

Pœna trahentis alios ad perjurium ſtatuta eſt, ut usque ad exitum vitæ non communicet. c. ſi quis. 7. 22. q. 5.

Pejeranti gravior infligitur pœna, quàm conſentienti. cit. c.

Qui conjuranti conſentit, infamis fit. Ibid.

Qui in manu Epiſcopi, aut in cruce conſecrata pejerat, tres annos pœniteat; ſi in cruce non conſecrata, annum unum: qui coactus, tres quadrageſimas. Alii verò judicant, tres annos, & unum ex his in pane & aqua. c. Qui. 2. cum ſeq. ead. Qui ſciens alios in perjurium induxit, quadraginta dies pœniteat in pane & aquâ, & ſeptem ſequentes annos, ac nunquam deinceps ſit ſine pœnitentia. c. ſi quis. 4. ead. Et ſimiliter alii conſcii. ibid.

Perjurus ſemel, nec in ſua, nec in alterius cauſa ad juramentum admittatur. c. parvuli. 14. ead. c. literas. de præſumpt. c. cùm. 10. de Maj. & Obed. c. 1. de purg. Canon.

Perjuro non eſt credendum. c. ſicut. 9. de Teſtib. Et perpetuum ei ſilentium indici debet. c. ult. de jurejur. in 6.

Perjuri non admittuntur ad Sacros Ordines, ut infames. 6. q. 1. Et removentur ab Eccleſia regenda. c. querelam. 10. de Jurejur.

Perjurus in cauſa hæreſeos, propter favorem fidei, teſtis auditur, aliàs ſemel perjurus, teſtis eſſe non poteſt. c. accuſatus. 8. §. licet. de hæret. in 6. etiam poſt pœnitentiam [illegible] c. quicunque. 6. q. [illegible]

Perjurus

Perjurus privari debet officio, & beneficio, c. pervenit. 2. de fidejuſs.
Perjurus à defendendo non repellitur, c. Dilecti. 8. de Except.
Perjurus à defendendo non repellitur, c. Dilecti. 8. de Except.
Perjurus eſt, qui ſophiſticè jurat. c. quacunque & ſeqq. 22. q. 5.
Perjurus eſt, qui, quod licite juravit, ſe facturum, non præſtat ſine juſta cauſa. c. brevi. de jurejur.
Perjurus non eſt, qui alteri juravit ſub conditione, ſi non poſitâ conditione, non præſtet, quod juravit. c. de illis. de condit. appoſit.
Perjurus non eſt, qui compulſus juramentum non implevit. c. Anteceſſor. 12. q. 3.
Non peccat, qui juramentum exigit ab eo, quem neſcit falſum jurare, c. qui exigit. 22. q. 5.
Perjurus à Confeſſo denunciandus eſt illis, qui magis prodeſſe, quàm obeſſe perjuro poſſint, ſive ad corrigendum eum, ſive ad DEum pro illo placandum, quales ſunt Sacerdotes, Confeſſarii. c. Hoc. 8. eod.

Permutare.

Permutatio, inter Contractus bonæ fidei, computatur. c. Cùm. 6. de Except.
Permutari non debent Temporalia cum Spiritualibus. c. ult. de rerum permut.
Permutari inter ſe poſſunt Spiritualia, & Temporalia quoque inter ſe, c. ad quæſtiones. 6. eod.
Permutari cautè debent res Eccleſiæ, c. ut commutationes. 2. eod.
Permutari poſſunt, præſcitu Superioris, immobiles res Eccleſiæ, cum immobilibus rebus laicorum, modò Eccleſia non lædatur. c. 1. eod.
Permutari non poſſunt mancipia Eccleſiæ cum mancipiis laicorum, niſi ad libertatem; ut videlicet mancipia, quæ dantur pro mancipio Eccleſiæ, maneant in ſervitute Eccleſiæ, & mancipium Eccleſiæ, perpetuâ libertate donetur. c. mancipia. eod.
Permutationes rerum Eccleſiaſticarum ab Anteceſſore, inconſultè, ſeu non ſervatâ juris ſolemnitate, factæ, per ſucceſſorem revocandæ ſunt. c. ut commutationes. eod.
Permutationes Præbendarum, & Translationes perſonarum Epiſcopus facere poteſt ob cauſam neceſſariam. c. quæſitum. 5. eod.
Permutatio Eccleſiæ fieri poteſt, licèt venditio ſit interdicta. c. ad quæſtiones. 6. eod.
Eccleſiarum etiam Parœcialium poteſt fieri permutatio, uti & poſſeſſionum earum; & pro minùs valente, pretium ſuppleri, ut æqualis ſit permutatio. cit. c.
Si permutatio beneficiorum completa eſt ex una parte, & per alteram ſtat, quò minùs impleatur, reſtituetur pars ad ſuum beneficium. c. Cùm. 8. eod.
Permutationes Eccleſiarum non debent fieri causâ levitatis, ſed meliorationis, c. ſi quis vult. 16. q. 7.
Permutantes propriâ authoritate dignitates & beneficia, ſunt illis privandi. c. quæſitum. 5. c. Cùm olim. 7. de rer. permut. ſecùs ſi fiat authoritate ſuperioris. c. Majoribus. 8. de Præbend. c. ſi quis vult. 16. q. 7.
Princeps poteſt rem immobilem per permutationem acquirere, datâ re meliori, vel æquali, immobili. c. 1. de rer. permut.

Perſecutio.

Nunquam perſequitur ſpiritualis carnalem, ſed è converſo. c. Qui ſecundum. 13. 23. q. 4.
Non ſemper culpabile, alterum perſequi. c. nimium. §. ſi ſemper. cum ſeqq. ead. Nec omnis perſecutio culpabilis. c. ille. 36. § porrò. ead. Aliquando qui eam patitur, injuſtus eſt; qui eam facit, juſtus. c. nimium. 37. ead.
Eccleſia malos juſtè perſequitur. c. ſi. 42. ead. Neminem injuſtè. c. ille. 36. ead.
Eccleſia beata eſt, quæ perſecutionem patitur propter juſtitiam. cit. c. ſi. 42.
Perſecutio eſt injuſta, quam faciunt impii Chriſti Eccleſiæ; eſt autem juſta perſecutio, quam facit impiis, Chriſti Eccleſia. cit. c.
Eccleſia rationabiliter hæreticos perſequitur. c. ille. 36. ead.
Qui hæreticos perſequuntur, pro Chriſti Corpore ſeu Eccleſia pugnant; qui Catholicos perſequuntur, adverſus Chriſti membra armantur, c. pro membris. 4. 23. q. 3.
Perſequuntur malos boni laudabiliter; & mali bonos damnabiliter. c. ſi non. §. breviter. 23. q. 4.
Humanus eſt, non iniquus, qui crimen perſequitur, ut hominem liberet. c. Non. 17. 23. q. 5.
Non, qui ad bonum, ſed qui ad malum cogit, perſequitur. c. non. 42. ead.
Perſequi malos, non ratione Zeli, ſed ratione vindictæ, vel rapinæ, non eſt ſine crimine. c. remittuntur. 28. q. 5. c. quicunque. 23. q. 7.
Perſecutorem criminis eſſe, non eſt iniquitas, ſed potiùs pietas. c. non eſt. c. ſi propterea. c. non vos. 23. q. 5.
Perſequi malos propter correctionem eorum, non eſt malum. c. qui peccat. & ſeqq. 23. q. 4.
Perſecutionem bonos pati permittit DEus, ut eorum ſuperbia ſuffocetur. c. ſunt plurimi. 6. q. 1.
Perſecutores ſuos Prælati patienter tolerare debent. c. ſuggeſtum. & ſeqq. 7. q. 1.
Perſequi Prælatum, eſt perſequi Chriſtum, quia Chriſti Vicarius eſt. c. omnis. ead.
Diabolus perſecutionem à ſubditis procurat Prælatis, ut capite langueſcente faciliùs membra ruant. c. ſunt plurimi. §. verùm. 6. q. 1.
Perſecutio Prælatorum duplex eſt: una exterior, quæ reſpicit paſſionem, alia interior, quæ reſpicit Compaſſionem. c. adverſitas. in med. 7. q. 1. Perſecutio exterior ſi Prælato infertur ratione perſonæ, eſt fugienda; ſi verò ratione gregis, vel fidei, eſt conſtanter ſubeunda. cit. c.

Perſeverantia.

In caſſum bonum agitur, ſi ante finem vitæ deſeratur. c. in caſſum. 27. Diſt. 3. de pœnit.

Perſeverantia eſt donum DEI. c. ſi ex. 8. Diſt 4. eod.

Perſona.

Perſonarum qualitas conſiſtit in Scientia, moribus, ætate. Clem. 1. & ult. de ætat. & qualit.

Perſonarum acceptio non eſt apud DEum. c. nec quenquam. 127. Diſt. 4. de Conſecr. nec eſſe debet apud homines in electione Prælatorum. c. Sacrorum. 34. Diſt. 63.

Perſonarum acceptio in judicio eſſe non debet. c. nullus. 4. q. 4. c. novit. 13. de Judic. c. in judiciis. 12. de R. I. in 6. Et hac remotâ proferatur ſententia. c. ſummopere. 11. q. 3.

Sacra perſonæ, augetur crimen & pœna. c. Cùm non. 14. c. Cùm illorum. 32. de ſent. Excomm.

Ratione perſonæ, vel rei, ſortitur quis forum. c. ſuper. 26. de V. S.

Perſonæ miſerabiles ab Eccleſia debent defendi. c. licet. 4. de Conſib.

In damnum Eccleſiæ delictum perſonæ redundare non debet. c. pervenit. 3. de Arbitr. c. Cùm Venerabilis. 6. de Except. c. Cùm. 14. de Privil. c. delictum. 76. de R. I. in 6. c. quia. 12. de Teſtam. c. ſi Epiſcopum. 16. q. 6.

Ob delictum Abbatis, non licet Epiſcopo tollere poſſeſſiones Monaſterii. c. Epiſcopo. ead.

In perſonam delinquentis, non in facultates ejus ultio procedat. c. cognovimus. ead.

Conceſſio perſonalis cum perſona finitur; realis perpetua eſt, ut quæ Eccleſiæ eſt, non perſonæ. c. Cùm veniſſent. 6 de inſtitut. Sic & perſonalia reſcripta vel privilegia non excedunt perſonam, & cum ea extinguuntur. c. privilegium. 7. de R. I. in 6. gl. c. Mandata. 6. de præſumpt.

Perſonæ privatæ relictum, ſive habeat beneficium ſive non, ſemper præſumitur relictum intuitu perſonæ. c. requiſiſti. 15. de Teſtam.

Quidquid perſonæ intuitu acquirit Clericus, de iſtis acquiſitis omnibus poteſt ad libitum ſuum teſtari. c. 1. de Succeſſ. ab inteſt. c. quia. 9. c. relatum. 12. de Teſtam.

Perſonæ intuitu præſumitur relictum, quidquid relinquitur Epiſcopo à propinquo; quidquid autem ab Extraneo, intuitu Eccleſiæ. Admittitur tamen in utroq; caſu probatio in contrarium. c. requiſiſti. eod.

Si alicui injungitur, ut negotium perſonaliter exequatur, poteſt de conſenſu partium aliis delegare vices ſuas. c. ult. de Offic. Deleg.

Quando perſonæ induſtria eligitur ad aliquid faciendum, non poteſt illud per alium implere. cit. c.

Perſona principalis in judicio per ſeipſam factum proponere debet. c. Paſtoralis. 14. de judi.

Quatuor ſunt perſonæ in omni judicio; Judex, Actor, Reus, Teſtis. c. nullus. 4. q. 4. Perſonas duas in una cauſa nemo agere poteſt. cit. c.

Perſonæ aliàs inhabili ad judicandum, conſuetudo dat juriſdictionem. c. dilecti. 4. de arbitr.

In perſonali actione, non tenetur reus reſpondere libello, ſi non exprimitur cauſa petitionis. c. ult. de libell. oblat. Actione perſonali agens, ſemper tenetur cauſam exprimere in libello, ex qua competit ſibi, quod petit. cit. c.

Si reus contumax actione perſonali conveniatur, mittetur Actor in poſſeſſionem rei pro modo debiti declarati, ſi mobilia non exiſtant. c. quoniam. §. in aliis. ut lit. non conteſt.

Inquiſitor debet perſonaliter accedere ad locum, in quo morantur illi, contra quos fit inquiſitio, quia non alibi facienda eſt. c. ult. de accuſat.

Perſonatus.

Perſonatus plures in eadem Eccleſia, vel diverſis, nullus debet habere ſinè diſpenſatione ſedis Apoſtolicæ: quia ſingula officia in Eccleſiis aſſiduitatem exigunt Perſonarum. c. Ad hæc. 13. c. de multa. 28. de Præbend. c. 1. & ſeq. 21. q. 1. Etiamſi non habeant Perſonatus curam animarum annexam. cit. c. de multa.

Perſvadere.

Perſuaſor tenetur de perſuaſu. c. ſicut. 6. de homicid.

Pertinacia.

Pertinacia in errore, facit hæreticum. c. dixit Apoſtolus. 24. q. 3.

Petere.

Petitio duplex eſt, juſta & injuſta. c. ſex. 23. q. 8.

Petens aliquid, cauſam petendi allegare debet. c. pervenit. 5. de Cenſib. ſi cauſam illam allegatam non probat, ſuccumbit, licet aliam probet, præſertim poſtmodum emergentem. c. Abbate. de ſent. & re judic. in 6.

Petens plus re, in Expenſis adverſario condemnatur. c. un. de plus petit.

Petens rem aliquam plus tempore, condemnatur in Expenſis, & induciæ duplicantur. cit. c.

Petens plus loco, ad intereſſe tenetur. cit. c.

Si eadem res ex alia cauſa petatur, ſuper qua adverſarius fuerat abſolutus, non obſtat res judicata. c. ult. de cauſ. poſſeſſ. & propriet. c. 3. de Empt.

Petens Uxor reſtitutionem mariti, repellitur, ſi notoriè poſt dimiſſionem fornicata eſt, & maritus continuit; ſecùs, ſi & ipſe interim adulterium commiſiſſet. c. ſignificaſti. 4. de divort.

Si petenti coram Judice ſeculari hæreditatem, opponatur quæſtio Nativitatis, eſt ad Judicem Eccleſiaſticum remittenda. c. Lator. 5. c. Cauſam. 7. qui fil. ſint legit.

Zz Petito-

Petitorium.

Petitorium & poſſeſſorium poteſt quis in eodem libello intentare ſuper diverſis articulis, & etiam ſuper eodem. c. Dilectus. 2. de Capell. Monach. c. cùm Eccleſia. 3. cum ſeq. de cauſ. poſſ. & propriet. Et utrumque ſimul debent terminari; primùm tamen pronunciatur ſuper poſſeſſorio, ſit. & c. Cùm dilectus. 6. eod.

Petitorium & Poſſeſſorium eidem commiſſum intelligitur, cui cauſa ſimpliciter, & indeterminatè committitur. Et ſi actor intentavit poſſeſſorium, reus etiam poteſt intentare petitorium ſuper poſſeſſionibus, in quibus ſuccubuit coram eodem Judice: quia continentia cauſæ dividi non debet. c. 1. de ſequeſtr. c. Inter. 8. de donat.

Si petitorio agat Actor, & reus ſuper eadem re deducit poſſeſſionem, proceditur in ſolo poſſeſſorio, ſuſpenſo petitorio. c. Ex conqueſtione. 10. de reſtitut. ſpoliat.

Spoliator non poteſt Spoliatum judicio petitorio reconvenire, niſi prius fuerit reſtitutus. c. ult. de ordin. cognit. ſolicitè. 2. de reſtitut. ſpoliat.

Petrus.

S. Petrus primus poteſtatem ligandi & abſolvendi à Chriſto accepit. c. Manet. c. quodcunque. 24. q. 1. primùſque populum ad fidem, vi ſuæ prædicationis adduxit. c. 2. Diſt. 21. §. hic ergo. Et poteſtatem Regni primus accepit. c. Petrus. 2. q. 7.

Si Petrus fuit Princeps omnium Apoſtolorum. c. Ità Dominus. Diſt. 19. c. in novo. Diſt. 21. c. Sacroſancta. Diſt. 22. c. Conſiderandum. 53. Diſt. 50. illi adjunctus eſt S. Paulus. c. Fundamenta. de Elect. in 6. Illi, non huic commiſit Claves Regni Cœlorum. Extrav. c. Unigenitus. de pœnitent. & remiſſ.

S. Petrus dicitur petra, quia primus in Nationibus fidei fundamenta poſuit, & tanquam ſaxum immobile totius Corporis Chriſtianitatis compagem, moleḿque continuit. c. fidelior. 54. Diſt. 50.

Si Petrus poſt trinam negationem, Princeps Eccleſiæ factus eſt, ut ſua infirmitate ſciret aliorum miſereri, & alios tolerare. Sic etiam lapſi, poſt condignam pœnitentiam poſſunt propria Officia retinere, & ad majora aſcendere. c. fidelior. c. conſiderandum. c. hi, qui. 52. §. ſed exemplo. c. 59. 54. eod. Vide Papa.

Philacteria.

Si quis aruſpices obſervaverit, vel Arioles, vel incantatores, aut philacteriis uſus fuerit, anathema ſit. c. 1. 26. q. 5. c. Contra idolorum. c. nec mirum. eod.

Philoſophia.

Aliqui in tribus Magorum muneribus, tres Philoſophiæ partes volunt intelligi; ſed non explicantur. c. legimus. 7. 3. Magi. Diſt. 37.

Phyſica.

In c. Nonne. Diſt. 37.

Pictura.

Pictura eſt idiotis pro lectione. c. perlatum. 27. & ſeq. Diſt. 3. de Conſecr.

Pietas.

Pietas & neceſſitas non ſunt ſub lege. c. ult. de Fer.

Sub ſpecie pietatis non eſt committenda impietas. c. ſicut. 14. de Hæret. c. ſuper. 4. de Uſur.

Pietate purgatur culpa. c. ſi quælibet. 22. q. 2.

Pietas, non crudelitas eſt punire crimina. c. legi. 23. q. 8.

Pignus.

Debitor, qui Creditori juravit, nullum ei ſuper re pignorata gravamen inferre velle, donec ſolverit debitum, non auditur repetens pignus, etſi velit fructus computare in ſortem; ſed debet priùs debitum integrè ſolvere, & demum rem cum fructibus perceptis repoſcere. c. ad noſtram. 7. de jurejur.

Si Rector Eccleſiæ, pro facto proprio rem Eccleſiæ oppignoraverit, cogitur ejus hæres rem illam redimere & Eccleſiæ reſtituere. c. Ex præſentium. de pignorib.

Eccleſiæ ornamenta, juſtiſſima neceſſitate exigente, pignori dari poſſunt. c. 1. eod.

Ex cauſa pignoris non debent recipi ornamenta Eccleſiæ. Clem. ult. de Decim.

Decimas à Laicis ad Eccleſias alienas pertinentes, Clerici in pignus accipere non præſumant. c. ult. de Decimis.

Pignora Patri obligata hæres poteſt petere. c. Cùm contra. 6. de pignor.

Pignus repetere poſſumus à quolibet poſſeſſore. cit. c.

Pignus mihi obligatum poſſum aliis obligare. cit. c.

Pactum legis commiſſoriæ pignoribus appoſitum, non obſtat, quò minùs pignus reſtituatur, niſi juramentum interveniſſet. c. penult. eod. Et illicitum eſt. cit. c.

Fructus rei pignoratæ debent in ſortem computari. c. 1. c. Conqueſtus. de Uſur. c. penult. de pignorib.

Pignus recipiens Maritus, pro dote promiſſa, non tenetur fructus in ſortem computare. c. ſalubriter. 16. de Uſur.

In pignoris cauſa fructus in ſortem ſunt computandi, aliàs cenſetur uſura. c. Cùm contra. 6. de pignorib.

Si Creditor ex pignore percepit tantos fructus, ut ſatisfactum ſit ſorti, debet pignus reſtitui Debitori. c. Cùm. 6. de pignorib.

Si pignori obligata eſt eadem res duobus, vel pluribus, is potior eſt, qui prior tempore. c. qui prior. 54. de R. I. in 6.

Liber

Liber homo pro pignore oppignorari non poteſt, licèt aliud non habeatur, quod in pignus detur. c. Lator. de pignorib.

Ex pignoris contractu regulariter competit Actio pignoratitia, & hypothecaria, ad perſequendum pignus, niſi homo liber pignori ſit obligatus. c. Lator. 2. de pignorib. aut niſi Extraneus poſſeſſor rem uſu ceperit, vel præſcripſerit. c. placuit. 15. §. præſcriptionem. v. non ſolùm. 16. q. 3.

Si tamen alius, licèt rem uſu cepit, vel præſcripſit, conveniatur, huic præſcriptio non prodeſt, cit. c. placuit. §. ſi verò ad alium. v. nec ſibi proderit.

Placere.

Quod ſemel placuit, amplius diſplicere non poteſt. c. 21. de R. I. in 6. c. quidam. 22. de Renunc.

Quod magis placuerit, in dubiis liberum eſt ſequi. c. Ex parte. 18 de Cenſib.

Placendi causâ, Veritas hominibus non eſt enuncianda. c. primum. in med. 22. q. 2.

Placita ſæcularia in Eccleſia teneri non debent. c. 1. de immunit. Eccl. Nec in domibus Religioſis. ibid.

Placentia malorum non eſt à Prælatis appetenda. c. ult. Diſt. 83.

Plagium.

Plagium eſt, ſi quis furetur hominem ad vendendum. c. 1. de Furt.

Plagiarii morte puniuntur. cit. c.

Plebiſcitum.

Plebiſcita ſunt, quæ plebes tantùm conſtituunt & vocantur plebiſcita, quòd ea plebs ſciat, vel quòd plebs ſciſcitetur, & rogetur ut fiant. c. plebiſcita. 2. Diſt. 2.

Pluralitas. Plus.

Plus dicitur *Re.* c. quod debetur. 14. q. 1. *Tempore.* c. 1. & ſeqq. Diſt. 78. *Loco.* c. ſive. 33. q. 2. c. ſi quis Epiſcopus. 7. q. 1. *Causâ.* c. nervi. 2. Diſt. 13. c. unusquisque. 22. q. 4. c. un. de plus petit.

Plus ſemper continet id, quod minus eſt. c. 35. de R. I. in 6.

Cui licet, quod eſt plus, licet utique, quod eſt minus. c. 53. eod.

Pluralis locutio duorum numero contenta eſt. c. ſi teſtes. §. ubi. 4. q. 2. c. is, cui. 19. de Præbend. in 6. c. pluralis. 40. de R. I. in 6.

Pluralis locutio in literis ad beneficia, reſtringitur ad duo tantùm beneficia. cit. c. is, cui.

Si quis plus petierit, punitur. c. un. de plus petit.

Pœna.

Pœna dicitur propriè læſio, quæ punit & vindicat, quod quiſque commiſit. c. pœnitentia. 4. Diſt. 3. de pœnit.

Pœna non debet verti in culpam. c. un. de pœniſ. poſt pare.

Pœna non debet trahi ad gratiam. c. inter. 2. de Translat. Epiſc.

Pœna duplex eſt: Temporalis & æterna. c. ſunt plures. 42. §. auctoritas. Diſt. 3. de pœnit.

Si quis in hac vita pœnam ſuſtinuerit, juſtificatus eſt per hoc in altera, ſi nempe condigna eſt, quam ſuſtinuit. c. quid ergo. Diſt. 3. de pœnit. c. ſunt plures. §. authoritas illa. c. ignis ſuccenſus. c. quærat. ead.

Pœna impendatur pro delicti qualitate, arg. c. pro qualitate. 26. q. 7. qualitas enim aggravat pœnam. c. non afferamus. 24. q. 1. c. ult. de Clandeſt. deſpons.

Antequàm pœna infligatur, attendi debet Cauſa, perſona, locus, tempus, qualitas, quantitas, eventus. c. Aut facta. 19. §. ſed hæc. Diſt. 1. de pœnit. c. ult. de Tranſact. c. quærenti. 20. de V. S.

Pœna quandoque varia eſt, quam conſequitur varietas perſonarum in eodem peccato. c. Fraternitas. 12. q. 2. c. 1. in fin. 14. q. 6.

Pœna proportionetur delicto. c. ult. §. præmiſſis de pœnis in 6. c. quæſivit. 2. de his, quæ fiunt à maj. c. ult. de ſtatu Monach. c. pœnam 18. Diſt. 1. de pœnit.

Pœna debet creſcere, creſcente delicto. c. cùm non ſit. de Judic. c. ult. ut lit. non conteſt. c. cùm ſuper. 2. de Teſtibus cogend. c. Clericos. 3. de cohabit. Cleric. c. ult. de pœnis. Extrav. c. ſi Fratrum. §. quia. nè ſed. vac. c. quia. 26. Diſt. 50.

Pœna una eſt major alterâ diverſimodè, videlicet: ratione effectûs. c. corripiantur. 24. q. 3. Ratione durationis. c. ſi Epiſcopus. 7. Diſt. 50. Ratione aſperitatis. c. ſi habes. 24. q. 3. Ratione opprobrii. c. Circumcelliones. 23. q. 5.

In eo quis puniendus, in quo deliquit. c. an ſit. de Appell.

Frequenter iterans delictum, frequenter punitur. c. 1. de pœnis.

Ex pœna interficientis Presbyterum pars una veniat Eccleſiæ, cui præfuit; altera in eleemoſynam pro anima interfecti juſtè diſpertiatur. c. Presbyteri. eod.

Pœna non eſt ulteriùs protrahenda, quàm fuerit in excedente repertum. c. quæſivit. de his, quæ fiunt à maj. part. capit.

Pœnæ potiùs ſunt emolliendæ, quàm exaſperandæ. c. pœnæ. 18. Diſt. 1. de pœnit. c. ſtatutum. 22. de Elect. in 6. c. pervenit. 2. de adult.

Pœnarum Canonicarum rigor temperatur, propter neceſſitatem temporis, & utilitatem. c. Requiritis. 1. q. 7.

Ubi pœna infligenda eſt, multa conſiderentur: videlicet: *dignitas.* c. Contumaces. 21. Diſt. 50. c. quisquis. 2. q. 8. *Divitiæ:* ſive: *Nobilitas.* c. qui contra. 24. q. 1. *Paupertas.* cit. c. *Ordo.* c. Cùm beatus. 8. Diſt. 45. *Religio.* c. quidam Monachorum. 18. q. 2. *Mentis inſania.* c. ſi quis inſaniens. 15. q. 1.

Pœna augetur ex Perſona. c. Cùm illorum. 32. de ſent. Excomm.

Pœna mitior imponitur Laicis, quàm Clericis. c. quæſitum. 7. de pœnit. & remiſſ.

Nobilitati circa imponendas pœnas parcendum. c. ult. de pœnis.

Quando populus vel turba peccat, cùm ob multitudinem non poſſit omnis puniri, multum ſolet tranſire impunitum, c. quoties. 14. 1. q. 7.

Et peccatum & pœnam aggravant circumſtantiæ, c. Excommunicamus. 13. de Hæret.

Pœnam debet præcedere monitio, c. reprehenſibilis. 26. de Appell.

Pœna benigniorem interpretationem admittit, c. in pœnis. 49. de R. I. in 6.

Hos pœna ſimilis comitetur, quos facinus par coinquinat. c. ſanè. 15. q. 3.

Par pœna conſtringit conſentientem. c. Notum in fin. 2. q. 1. c. omnes. 17. q. 4. c. 1. de Offic. Deleg. c. ut Clericorum. 13. de vita & honeſt. Cleric. c. Excommunicamus. 13. de hæret. c. qui cum. de furt. c. ſi quis. 4. de purgat. Canon. c. nuper. 29. c. quantæ. 47. de ſent. Excomm. Item par pœna conſtringit opem ferentem. c. ſicut. 6. de homicid.

Pari pœnâ puniuntur cauſam homicidii præſtans, & homicidium committens. c. Presbyterum. 7. c. ſuſcepimus. 10. de homicid.

Pœna par quandoque ſtringit dantem & accipientem. c. penult. in fin. 1. q. 7.

Pœnæ obnoxius eſt occultè nocens æquè, ac nocens manifeſtè, licèt dicat poſtea, ſe joco feciſſe. c. 1. de præſumpt.

Crimen occultum pœnâ publicâ non eſt puniendum. c. Ex tur. de Simon.

Pœna debet ſuos tenere authores. c. quæſivit. 2. de his, quæ fiunt à maj. c. ſi Compromiſſarius. 27. de Elect. in 6.

Pœna Paterna nullam maculam infligere poteſt filio. c. Crimen. 1. q. 4.

Pœna alicui, Ejuſque poſteris impoſita, non extenditur ad poſteros lineæ fœmineæ, niſi aliud in jure vel ſententia expreſſum ſit. c. ubicunque. 4. de pœnis. in 6.

Quandoque pœna fertur non tantùm in Authores ſcelerum; ſed etiam in progeniem damnatorum, juxta Canones. c. Vergentis. 10. de hæret.

Pœnam imponere poteſt Teſtator hæredi, ſi ſuæ non pareat voluntati. c. Raynaldus. 18. de Teſtam.

Pœna Temporalis quandoque transfertur in poſteros, c. illud verò, 26. §. Ecce. Diſt. 3. de pœnit. c. ad aures. 10. c. in quibuſdam. 12. de pœnis.

Pœna ceſſat deficiente probatione. c. ult. 32. q. 5.

Pœna Talionis puniri debet non probans, quod intendit contra alium. c. 1. de Calumn. c. Paulum. in fin. 2. q. 3. c. qui. 2. q. 8. c. ibi. 3. q. 6.

Pœna cum pœna compenſatur. c. conſtitutus. 7. de pœnis.

Pœnæ commutari poſſunt. c. ult. de Maledic.

Pœna criminis læſæ Majeſtatis Rei, extenditur interdum etiam ad Collaterales, videlicet, Fratres, horúmque nepotes, & Pronepotes. c. ult. §. cæterum. de pœnis. in 6.

Pœnâ pecuniariâ non debet puniri Pater pro delicto filii minoris 14 annis. c. ult. de delict. pueror.

Pœna pecuniaria debito ſolvendo appoſita non debet exigi, ſi major debiti pars intra annum ſolvatur. c. ſuam. 9. de pœnis.

Pœnam pecuniariam, quam ab aliquo recipit Magiſtratus, ſibimet appropriare non debet; ſed in utilitatem Reipubl. diſtribuere. c. Presbyteri. 2. de pœnis.

Prælati non debent pro corrigendis & puniendis Exceſſibus, pœnam pecuniariam, ex cupiditate exigere. c. licet. de pœnis.

Pœnâ Spirituali, non pecuniariâ, puniendi ſunt exceſſus Clericorum. cit. c.

Officio vel Beneficio privari, Spiritualis pœna eſt. c. Non. §. Officio autem. 1. q. 4.

Pro peccatis Parentum, Filii Spirituali pœnâ non ſunt plectendi. cit. c.

Pœna Eccleſiaſtica eſt, dignitatibus privare. c. ſi Epiſcopum. 16. q. 6. item in Monaſterium retrudere. c. de lapſis. ead. item in pecuniâ vel etiam rebus aliis condemnare. c. ſi quis contumax. c. ſi quis deinceps. 17. q. 4. c. ſi quis cujuslibet. 12. q. 5. c. de Benedicto. 32. q. 1. item Carceri vel Exilio mancipare. c. attendendum. 17. q. 4. item Excommunicare. c. nullus. c. ſi quis deinceps, & ſeq. c. diffinivit. ead. item contumacibus pœnam augere. c. Honoratus. 8. in fin. Diſt. 74. c. de Liguribus. 23. q. 5. c. quoniam. 13. in fin. Diſt. 31. c. 1. in fin. Diſt. 34.

Occidentes Prælatum ſeu Epiſcopum privantur beneficiis & Feudis, quæ habent ab Eccleſia, cui præerat Prælatus ille, nec eis, nec hæredibus eorum reſtituuntur, nec alia de novo concedi debent. c. ad aures. 10. c. in quibuſdam. 12. de pœnis. Hodie in occidente, banniente Epiſcopum auctæ ſunt ſimiles pœnæ, de quibus in Clem. c. ſi quis ſvadente. eod. Extenduntur in percutientes, capientes, mandantes, ratificantes, ſocios, conſiliarios, fautores, defenſores cum ſuis poſteris, Civitates in hoc delinquentes, & earum Officiales. ibid.

Pœna imponitur perſequentibus Cardinalem, Clericos &c. c. felicis. de pœnis. in 6.

Capientes Viros Eccleſiaſticos, ut renuncient beneficiis, vel ut citati non vadant ad Curiam, præter pœnam Excommunicationis, ſi ſint Prælati, à perceptione fructuum, per triennium ſunt ſuſpenſi; Inferiores verò beneficiis ſunt privati. Eandémque pœnam incurrunt ipſi citati, qui ſe capi procurant. Reſignatio autem ſic facta non tenet, licèt per Prælatos recepta fuerit, vel ratificata. Clem. c. 2. eod.

Pœnæ plures ſtatuuntur in incolas Marchiæ, qui ſuos Rectores & Officiales ſoliti erant occidere. in Extrav. Joan. XXII. c. un. eod.

Patroni, Advocati, vel Vice-Domini, vendicantes ſibi plus in Eccleſiis, quàm jura permittant, per Cenſuram Eccleſiaſticam compeſcuntur; Et ſi occidunt Prælatum, vel Clericum Eccleſiæ per ſe, vel per alios perdunt, quod habent ab Eccleſia, & eorum Poſteri usque ad quartam generationem non admittuntur ad Clerum, nec in Religionbus præficiuntur, c. in quibuſdam. 12. de pœnis.

Pœnam Appellationis ferre cogitur, & præſcriptione ſubmovetur ab agendo, qui intra

quinque

quinque dies, dimiſſorias non poſtulaverit, vel acceperit, vel reddiderit. c. ab eo. 2. q. 6.

Pœna omni modo imponenda eſt, ſi graviorem ſententiam meruit facinoroſus, ex ea ſpecie, ex qua non eſt appellatum: ſi contrà; differenda. c. poſt appellationem. in fin. ead.

Si inveniens famoſum libellum non vult incurrere pœnam authoris, rumpat. c. qui in alterius. 5. q. 1.

Pœnam ad invicem promiſſam, ex conventione, uterque exigere poteſt contrahentium, ſi uterque venit contra Contractum. c. conſtitutus. 7. de pœnis.

Pœna ſuper Contractu appoſita non tenet, ubi Contractus non tenet. c. penult. de precar.

Non homo ſervare, quos pœna condemnat. c. quos. cum ſeq. 33. q. 2.

Pœnarum inventarum ratio & finis.

Pœnarum inventarum ratio eſt, emendatio delinquentis. c. placuit. §. fin. 21. q. 2. c. Eſt injuſta. §. fin. 23. q. 4.

Varietas criminum, Varietatem inducit pœnarum. c. pœnæ. 18. Diſt. 1. de pœnit.

Quicunque ſtultus eſt in culpa, erit ſapiens in pœna. c. qui eo. Diſt. 38. c. ſi Cuſtos in fin. 27. q. 1.

Pœna unius debet eſſe metus multorum. c. ſicut. 53. de Jurejur. c. ult. de ſtatu Monach. c. ad liberandum, de Jud. & Sar. c. 1. de Maledic. c. 1. de Exceſſ. Prælat. c. 1. §. Cùm igitur, de homicid. in 6. Clem. 1. de Offic. Ordin. Extrav. c. dictum. in princ. de pœnis. c. Frater. in fin. 17. q. 4.

Pœna quandoque indicitur ad cautelam. c. ſignificâſti. 18. de homicid.

Pœna non illa eſt infligenda, quæ magis timetur. c. ult. ut Lit. non conteſt.

Pœna temporali puniuntur, quos DEI timor à malo non revocat. c. ut Clericorum. 13. de vit. & honeſt. Cler.

Pœna inferenda eſt amore juſtitiæ, non amore ipſius pœnæ. c. ult. §. Ex his. 23. q. 4.

Pœnâ mali afficiuntur, nè multiplicentur. c. Eſt injuſta. ead.

Pœnâ multiplici caſtigetur, multos præſumens offendere. c. 1. in fin. de ſent. & re judic. in 6.

Pœnis debent coërceri, qui non poſſunt præmiis induci ad obſervantiam juris. Clem. cupientes. 9. in princ. de pœnis.

Publicæ utilitatis intereſt, nè crimina maneant impunita. c. ut famæ. de ſent. Excomm. in aliorum exemplum. Clem. un. de Teſtam.

Productior eſt pœna, quàm culpa, nè parva putaretur culpa, ſi cum illa finiretur & pœna. c. productior. 7. Diſt. 3. de pœnit.

Dum dicitur DEus non puniret bis; idipſum intellige de illis, quos flagella in melius mutant. c. ſunt. 42. ead. Qui verò in flagellis indurantur, ut Pharao, temporaliter & æternum puniuntur. cit. c.

Pœna ſimpliciter appoſita propter Contumaciam, in dubio intelligitur temporalis, & non perpetua. c. Ex literis. de Conſtitut.

Pœna utentium literis falſis, vel fraudulenter extortis, eſt privatio commodi literarum, & condemnatio in expenſis & damnis. c. ult. de reſcript.

Quibus pœnæ remittantur, vel temperentur.

Sinè culpa, niſi ſubſit cauſa, non eſt aliquis puniendus. c. 23. de R. I. in 6.

Proſecutio pœnæ, non judicantis voluntate mandatur, ſed legis authoritate reſervatur. c. ſi quem. 8. §. nam ut. 2. q. 3.

Pœna criminis ex tempore legis eſt, quæ crimen inhibuit. c. dixit. 32. q. 4.

Pœna à jure conſtituta eſt infligenda à Judice; alioquin eſt arbitraria. c. de cauſis. 4. §. illis etiam. de Offic. Deleg.

Pœna ſecundùm diſcreti Judicis arbitrium imponi debet. c. finem. 5. in fin. de dolo & contum. c. quærenti. 20. de V. S.

Pœnam pretio imponens vel remittens Judex poteſt accuſari, & convictus removeri. c. jubemus. 124. 1. q. 1.

Pœnam ſanguinis nulli debent inferri Clerici. c. in Archiepiſcopatu. 4. de Raptor. c. audientiam. 3. de crim. falſ.

Quatuor genera puniendorum ſunt: Aut enim facta puniuntur, ùt furta & cædes; aut dicta: ùt convitia, & infidæ advocationes; aut ſcripta, ut falſa, ac famoſi libelli; aut denique conſilia, ùt conjurationes, & latronum conſcientia, quóſque alios juviſſe ſvadendo, ſceleris inſtar eſt. c. aut facta. 19. Diſt. 1. de pœnitent. Hæc quatuor genera, ſeptem modis conſideranda ſunt, nempe: Causâ, perſonâ, loco, tempore, qualitate, quantitate, eventu. cit. c.

Animal brutum, ſi commiſerit delictum, non punitur. c. firmiſſimè. §. animalia enim. 15. q. 1. Si quis coactus commiſerit, punitur. c. Meritò. ead. ſi corruperit reus accuſatorem, hoc caſu pro convicto habetur. c. ult. §. in omnibus. 2. q. 3. Si Epiſcopus commiſerit, accuſari facilè nequit, nec damnari. c. tritam. 11. q. 3. c. qui crimen. §. fin. cum c. ſeqq. 6. q. 1. c. accuſatio. 15. §. unde liquet. 2. q. 7. Sed contradicit quoad hæreſim. c. præſumunt. c. ſi hæreticus. §. item quod dicitur. ead. Si furioſus commiſerit, non punitur. c. illud. §. furor, & §. mens verò. c. aliquot. c. illa cavenda. v. neque enim ſi per. c. nec ii, qui. §. fin. 15. q. 1. c. indicas. 3. q. 9. Si minor ætate commiſerit, non punitur. c. illud. §. fin. c. firmiſſimè in princ. 15. q. 1. c. intelleximus. 2. de his, qui fil. occid. Niſi minor ætate, capax ſit doli. cit. c. illud. §. fin. v. niſi rationis ſit capax. & c. 1. de delict. puer. Qui tamen mitiùs propter ætatem puniuntur. cit. c. 1. v. quamvis in eis non ità.

Ex quibus cauſis pœnæ remittantur vel non.

Remittitur pœna, 1°. ſi abolitio criminis intervenerit. c. ult. §. deſtitiſſe. v. abolitio enim. 2. q. 3. 2°. Si eadem accuſatio antea etiam in judicium fuerit deducta, vel ejuſdem criminis nomine actum, & accuſatus abſolutus ſit, non poteſt iterum accuſari. c. De his. §. de accuſat. Niſi prior accuſator fuerit prævaricatus, vel per colluſionem reus fuerit abſolutus. c. ult. de colluſ. deteg. Vel niſi crimen ſit iteratum, de quo poſt accuſatio inſtituitur. c. 1. de pœn. 3°. Si per cæcitatem commiſit, non punitur, niſi faciat aliquid, quod à Cæco debet eſſe alienum, ut ſi ſagittam mittat, ubi Cæcus Lamech fecit, & Cain occidit. c. illud. §. ſed objicitur. 15. q. 1. 4°. Si accuſator deſtiterit, & res ſuſpecta Judici, ipſe inquirit, c. 1. & 2. de Colluſ. deteg. 5°. Si ſine dolo malo factum ſit, & non injuriæ gratiâ 15. q. 1. in princ. & §. cui ſententiæ. Item, c. ſciendum, Diſt. 2. de pœnit. hujus exemplum proponitur. ſi ratione officii fecit. c. cum homo in princ. 23. q. 5. 6°. Si per ebrietatem commiſerit, non punitur. c. ſanè diſcimus. c. inebriaverunt. 15. q. 1. 7°. Si per infirmitatem, vel ignorantiam commiſerit, punitur. 15. q. 1. in princ. c. illud. §. itaque ut ex præmiſſis. ead. ſed contradicit. c. illa cavenda. §. quia etiam Ipſius. ead. 8°. Si juſſu ejus, cui parere neceſſe fuit, commiſerit, punitur. c. quod quis. 24. de R. J. in 6. c. quæris à me. 129. in prin. Diſt. 4. de Conſecr. ſed contradicere videtur. c. Merito. 15. q. 5. 9°. Si reus mortuus ſit, pœna extinguitur. c. admonere. §. Et nunc poſt mortem. v. nec à te poſt. 33. q. 2. Niſi de hæreſi quis accuſetur. c. penult. §. fin. cum c. ſeq. 24. q. 2. 10. Si accuſator mortuus ſit, vel ex alia cauſa impediatur accuſationem proſequi. c. ult. §. fin. 2. q. 8. 11°. Si crimen propoſitum non fuerit perfectum, non punitur: quod tamen reprobatur. c. quiſquis. in princ. & c. Aut facta. §. Eventus. Diſt. 1. de pœnit. nam qui hominis occidendi cauſâ cum telo fuerit, atque ac qui occidit, punitur. cit. §. Aliàs ſi crimen ad actum non pervenerit, non punitur; nam cogitationis pœnam nemo patitur. c. cogitationis. & c. cogitatio. ead. Sed hæc quoad hominem & forum externum; nam apud DEum, & in foro interno hæc diſtinctio non valet, cùm & cogitatio puniatur, c. nunquid. ead. c. voventibus. 17. q. 1. c. ſicut enim. c. ſi Paulus. c. nec ſolo. c. qui viderit. 32. q. 5. c. non ſolùm. 32. q. 7. 12° Si crimen commiſſum ſit vulgare & uſitatum. c. ſi quis poteſtatem. §. fin. cum c. ſeq. 23. q. 4.

Pœnitentia.

Eſt ſecunda poſt naufragium tabula. c. ſecunda. 72. Diſt. 1. de pœnit.

Pœnitentia vera eſt dolor cordis & amaritudo animæ pro malis, quæ quiſque commiſit. c. Ecce. 39. c. quis. 87. §. Eſt enim. Diſt. 1. de pœnit. Eſt, mala præterita plangere, & plangenda iterum non committere. cit. c. Ecce. Eſt bonorum & humilium fidelium pœna quotidiana, in qua pectora tundimus dicentes: dimitte nobis debita noſtra &c. c. Tres ſunt. §. Eſt etiam. ead. Eſt quædam dolentis vindicta, puniens in ſe, quod dolet commiſiſſe. c. pœnitentia. 4. Diſt. 3. de pœnit. Eſt flere commiſſa, & flenda ulterius non committere. c. pœnitentiam. c. ille. 9. ead.

Pœnitere, eſt pœnam tenere. c. pœnitentia. 4. ead.

Perfecta & fructuoſa pœnitentia eſt, in cujus corde eſt contritio, in ore confeſſio, in opere tota humilitas. c. perfecta. 40. Diſt. 1. de pœnit. & c. 8. Diſt. 3. de pœnit.

Perfecta pœnitentia cogit peccatorem omnia libenter ſufferre. cit. c.

Alia eſt pœnitentia incipientium, alia proficientium, alia perfectorum. c. quamvis. §. hac. ead.

Pœnitentia alia vera, cui venia nunquam negatur; alia falſa, cui nunquam indulgentia promittitur. c. in tantum. 33. §. fin. Diſt. 3. de pœnit. c. ſceleratior. 39. ead. Simulata DEum irritat. c. inter. 35. & ſeqq. ead. pigra, & verecunda, quæ pro lectione pudore premitur. c. inter. 34. ead. Non verè acta & fructum prioris aufert, & uſum ſequentis amittit. c. ult. ead.

Qui pœnitentiam agit, non tantùm debet commiſſa deflere; ſed melioribus factis tegere. c. iis. 54. Diſt. 1. de pœnit.

Falſa pœnitentia eſt illius, qui alicui officio deditus eſt, quod ſine peccato exerceri non poſſit, vel qui bona alterius injuſtè detinet, vel qui odium in corde gerit. c. falſas. Diſt. 5. de pœnit.

Irriſor eſt, non pœnitens, qui adhuc agit, quod pœnitet. c. Irriſor. Diſt. 3. de pœnit.

Lavatur, & non eſt mundus, qui plangit, quæ geſſit, nec tamen deſerit. cit. c.

Inanis eſt pœnitentia, quam ſequens culpa coinquinat. Nihil proſunt lamenta, ſi replicantur peccata. c. Inanis. 12. ead.

Qui ſic alia deplorat, ut tamen alia committat, adhuc pœnitentiam agere aut diſſimulat, aut ignorat. c. incaſſum. §. ſed verba. ead.

Indignus remedio eſt, qui non purâ mente pœnitet. c. inter. 34. ead.

Unum peccatum ſine altero non dimittitur, atque ità dolere non ſufficit de uno, non de altero. c. ſunt. 42. ead.

Non verè pœnitentiam agit, qui continentiam non ſervat. c. qui. 33. q. 4.

Non tranſit in novam vitam, quem non pœnitet veteris. c. omnis. 96. Diſt. 4. de Conſecr.

Faciliùs inveni, qui innocentiam ſervaverint, quàm qui congruè egerint pœnitentiam. c. ſunt. 56. Diſt. 1. de pœnit.

Arbitrii quærat libertatem, ut dolere poſſit commiſſa, non neceſſitatem. c. nullus. Diſt. 7. de pœnit.

Si vis agere pœnitentiam, quando jam peccare non potes, peccata dimiſerunt te, non tu illa. c. ſi quis. 4. ead.

Multos ſolet ſerotina pœnitentia decipere. c. nullus. ead.

Qui ſe etiam in fine vitæ converterit, deſperandum non eſt de ejus remiſſione. ch. c. Et in ultimo vitæ momento pœnitentia poteſt eſſe utilis ad ſalutem. c. Si presbyter cum ſeq. 26. q. 6.

Pœnitentiam quamvis brevem & momentaneam, non reſpicit DEus. c. ſunt. 42. §. intelligitur. Diſt. 3. de pœnit.

Tam diu quis gaudeat & ſperet de gratia, quam diu ſuſtentatur à pœnitentia. c. ſi Apoſtolus. 5. ead.

Doloris menſura potius, quam temporis, in actione pœnitentiæ conſideranda eſt. c. in actione. Diſt. 1. de pœnit.

Tempus pœnitentiæ eſt uſque ad finem vitæ. Diſt. 7. de pœnit. in princ. & c. 1. cum ſeqq. ead.

Pœnitentia etiam dilata, dum ſtudioſè petitur, non negatur. c. pœnitentia, Diſt. 1, de pœnit.

Morientibus non neganda pœnitentia. c. ſi quis 26. q. 6.

Cui pœnitentia non negatur, nec reconciliatio neganda eſt. c. agnovimus. §. Cui autem ead.

Damnatis ad mortem pœnitentia concedi debet; nec valet contraria conſuetudo. Clem. 1. de pœnit. & remiſſ.

Etiam ante Baptiſmum pœnitentia agenda. c. agunt. 97. Diſt. 4. de Conſecr.

Pœnitentibus locum veniæ negare non debemus; in contumacia verò perſiſtentes ſeveros nos eſſe convenit. c. quanto. 2. q. 5.

Adulteræ occultæ non eſt neganda pœnitentia. c. Officii. 9. de pœnit. & remiſſ.

Pœnitenti cuilibet credendum eſt. c. ſignificaſti. 18. de homicid.

Sub fiducia pœnitentiæ nullus peccare debet. c. illud. 5. de Cler. excomm.

Pœnitentiam agentes hoc timere oportet, ne ipſius pœnitentiæ agant pœnitentiam. c. ſunt, qui. 17. q. 4.

Poſt pœnitentiam ad militiam ſecularem redire non licet. c. Contrarium. Diſt. 5. de pœnit. c. ſi quis. c. de his. c. ult. ead.

Pœnitentiâ peractâ adultera non ſic dici debet, & reconciliari poteſt Marito. c. quod autem. & ſeq. 32. q. 1.

Lapſi poſſunt poſt pœnitentiam peractam reſtitui priſtinis gradibus, & oſtenditur id exemplis variis, novi, & veteris Teſtamenti. c. ſi poſt. §. econtra. c. Joannes. & ſeqq. plurib. Diſt. 50.

Si pœnitentia ſimulata fuerit, & propter ambitionem dignitatis, non eſt reſtituendus lapſus priſtino honori. c. bene. 23. ead.

Conjugatis non niſi de conſenſu pœnitentia detur. c. ult. 33. q. 4.

Non eſt verè pœnitens, qui etſi confiteri velit, ſe tamen aſſerit abſtinere non poſſe; monendus tamen eſt, & ejus confeſſio recipienda & pœnitentia indicenda. c. quod quidam, de pœnit. & Remiſſ.

Semel peracta verè pœnitentia, poteſt per peccatum ſequens maculari. Diſt. 3. de pœnit. in princ.

Pœnitentia externa, item publica.

Pœnitentia alia interior, alia exterior eſt. c. quis aliquando. §. è contra. v. Eſt enim pœnit. Diſt. 1. de pœnit.

Eſt quædam pœnitentia, quæ ſolennis appellatur, quæ ſemel tantùm in Eccleſia conceditur, de qua Ambroſius: ſicut, ait, unum eſt Baptiſma, ità unica eſt pœnitentia. c. ſi quis. §. Poteſt. 61. cum ſeq. Diſt. 50.

Pro manifeſto peccato, pœnitentia manifeſta imponi debet. c. 1. de pœnit. & remiſſ. c. quis aliquando. 87. §. Econtra ea. Diſt. 1. de Pœnit.

Sacerdos pœnitentiam arbitrari debet ſecundùm quantitatem exceſſus, contritionem, & alias circumſtantias, prout ſaluti eorum viderit expedire. c. DEus, ead. c. de his, cum ſeq. c. pro. 26. q. 7.

Præſidentium arbitrio, tempora pœnitudinis ſunt præfigenda. c. Tempora. c. pœnitentibus. c. hoc, ead.

Pœnitentiæ & criminis qualitas, & contritio pœnitentium, in ordine ad pœnitentiæ tempus aſſignandum, conſideranda. c. de his cum ſeq. c. pro ead. Doloris menſura potiùs, quàm temporis conſideranda. c. in actione. 84. Diſt. 1. de pœnit.

Tempus pœnitentiæ præfigi non poteſt, niſi peccatum fuerit manifeſtum. c. quis. 87. §. cùm ergo. ead.

Menſuram Temporis in pœnitentia non aſſignant Canones pro unoquoque crimine; ſed arbitrio relinquunt Sacerdotis. c. quæſitum. 7. de pœnit. & remiſſ. c. tempora. cum ſeq. c. de his. 26. q. 7. Pro certis tamen peccatis certæ deſignantur pœnitentiæ in 47. Canonibus pœnitentialibus, qui habentur poſt Diſt. 5. de Conſecr.

Auditur mulieris confeſſio, quæ ſibi partum alienum ſuppoſuit, timens, nè Viri poſſeſſio devolveretur ad alios: vel proprium ex adulterio ſuſcepit, nec illud marito vult detegere, qui prolem credit eſſe ſuam. Non eſt neganda pœnitentia, ſed competens Satisfactio per diſcretum Sacerdotem ei injungenda. c. Officii. 9. de pœnit. & Remiſſ.

In periculo mortis conſtitutis pœnitentiæ quantitas non eſt imponenda, ſed innoteſcenda, & amicorum orationibus & eleemoſynarum ſtudiis pondus ſublevandum. c. ab 26. q. 7. Periculo erepti ſi convaluerint, pœnitentiæ modum à Sacerdote ſibi impoſitum, diligenter obſervent. ibid.

Grave pœnitentiæ pondus à quibuſdam imponi ſolitum reprehenditur. c. alligant, 26. q. 7.

Pœnitentia imponitur Græco Sacerdoti procuranti, vel ſtudioſè negligenti oppreſſionem filiorum in lecto, ut perpetuò ab Altari abſtineat. Niſi delictum ſit publicum; tunc & publicâ pœnitentiâ punitur. c. quæſitum. de pœnit. & remiſſ.

Qui

Qui ex pœnitentia debet certâ die in pane & aqua jejunare, poteſt deficiente pane, aliis cibariis uti, non ad delicias, ſed ſuſtentationem vitæ. c. Licèt. eod.

Pœnitentiæ modus parricidis imponendus. c. Latorem. 33. q. 2.

Propter pronitatem & facilitatem hominum ad peccandum, ſummè neceſſaria eſt pœnitentia. c. Alma Mater. de ſent. Excomm. in 6. Et jure Divino introducta eſt. c. audivimus. §. quia pro omnibus. 33. q. 2.

Exempla pœnitentiæ c. Convertimini. §. unde poſt trinam. Diſt. 1. de pœnit. c. totam, cùm ſeq. c. Achab. Diſt. 3. de pœnit.

Ad Eccleſiaſticum forum, non ad ſæculare ſpectat pœnitens, & cauſæ pœnitentiales. c. Aliud. 11. q. 1. c. accedentibus. 13. de Exceſſib. Prælat.

Pœnitentem uni Sacerdoti commiſſum, alter non recipiat. c. Placuit, ut deinceps. 9. q. 2.

Pœnitentes publici quomodo tractandi. c. Pœnitentes. c. in capite. Diſt. 50.

Pœnitentes publici non poſſunt contrahere Matrimonium. c. de his. 33. q. 2. ſed completâ pœnitentiâ poſſunt. c. Audivimus. c. in adoleſcentia. c. ſi qui. eod.

Clericus publice pœnitens non ordinetur. c. Ex. 55. illud. 66. Diſt. 50. c. 3. Diſt. 55. niſi cauſâ neceſſitatis. c. placuit. 68. Diſt. 50.

Presbyteris & Diaconis publicè pœnitentibus non debent manus imponi. c. Aliquam. 67. eod. Nec eis imponenda pœnitentia publica. cit. c.

Depoſitis ab ordine locus detur pœnitentiæ à Epiſcopo. c. Sacerdos. 7. Diſt. 81.

Pœnitentiam publicam imponere, pertinet ad Epiſcopum, non ad alios inferiores. c. Accedentibus. 13. de Exceſſ. Prælat. Et eorum arbitrio taxandæ ſunt pœnitentiæ publicæ. c. Pœnitentibus. 26. q. 7.

Pœnitentiam imponendi facultas delegata, non poteſt ſubdelegari. c. ult. §. fin. de Offic. Deleg.

Poëſis. Poëta.

Improbatur vanæ Poëſis ſtudium. c. Nonne. Diſt. 37.

Chriſtianis prohibetur, legere figmenta Poëtarum, quia per oblectamenta fabularum inanium, mentem excitant ad incentiva libidinum. c. ideo. eod.

Non ſolùm thura offerendo, ſed etiam Poëtarum dicta libentiùs amplectendo, Dæmonibus immolatur. cit. c.

Omnis ſplendor Rhetoricæ eloquentiæ, omnis modus poëticæ locutionis à Divinis ſcripturis ſumpſit exordium. c. legimus. 7. §. Magi. ead.

Pollutio.

Omnis pollutio immunda, dicitur fornicatio. c. Non ſolùm. 32. q. 7.

Pollutio extraordinaria dicitur, quando peccatur in eadem ſpecie contra naturam. c. flagitia. c. uſus. 32. q. 7. c. Extraordinaria. 35. q. 3. Item quando peccatur in alia ſpecie contra naturam. c. Mulier. 15. q. 1.

Pollutio extraordinaria cum Sorore impedit Matrimonium contrahendum cum alia Sorore. c. Fraternitati. 7. de eo, qui cogn. conſang.

Extraordinaria in naturalibus admiſſa, vel ſæpius iterata, citra maritalem affectum, etſi ſit criminoſa & damnabilis, non impedit Matrimonium. c. Extraordinaria. 35. q. 2. & 3.

Extraordinaria extra clauſtra pudoris facta, non efficit affinitatem. c. nec eam. ead.

Polluitur interdum Caro, ſinè mentis pollutione. c. ille. 32. q. 5.

Polluitur interdum mens, ſinè corporis inquinatione. c. nec ſolo. 32. q. 5.

Pollutio dormienti contingit vel ex crapula, vel ex naturæ ſuperfluitate, & infirmitate, vel ex cogitatione. c. 1. Diſt. 6.

Polluitur Eccleſia vel Cœmeterium per ſepulturam Excommunicati. c. Conſuluiſti. de Conſecrat. Eccl. Item humani ſanguinis, & ſeminis effuſione. c. ult. eod.

Polygamia.

Polygamiam primus invexit Lamech duas accipiens Uxores. c. Gaudemus. §. unde Lamech. de divort. Divinâ permiſſione aliquibus in veteri Teſtamento licita erat. §. nec ulli. eod. c. objiciuntur. 32. q. 4.

Patriarchæ non concupiſcentiâ explendæ libidinis, ſed cauſâ numeroſæ prolis, plures habuêre Uxores. cit. c.

Pluralitas Uxorum improbatur. c. gaudemus. de Divort.

Plures antiquorum Patrum Uxores ſignificârunt futuras ex gentibus, uni Viro (Chriſto) ſubditas Eccleſias. c. Acutiùs. Diſt. 26.

Pondus.

Mutans injuſtè menſuras & pondera, 30. diebus in pane & aqua pœnitere debet. c. ut menſuræ. de Empt.

Pontifex. vid. Papa.

Populus.

Populum faciunt decem. c. unio. in fin. 10. q. 3.

Per ipſum populum intelligitur factum, quod fit per illos, quibus populus contulit poteſtatem. c. in cauſis. 30. de Elect.

Populus in electione precari debet Deum, ut eligentium corda regat. c. ubi. 3. §. quis. de Elect. in 6.

Populus non eſt interdictus interdicto Clero, & contrà. c. ſi ſententia. 16. de ſent. Excomm. in 6.

Populo interdicto, ſinguläres de populo intelliguntur interdicti. cit. c.

Quando populus vel turba peccat, quia ob multitudinem non poteſt in omnes vindicari, multum ſolet tranſire. c. quoties. 24. 1. q. 7.

Populus

Populus cùm ſeditioſos Magiſtratus ferre non poſſet, decem viros legibus ſcribendis creavit, qui leges ex Libris Solonis in latinum ſermonem translatas, duodecim Tabulis expoſuerunt. c. 1. Diſt. 7.

Princeps, quod prohibet populo, ſibi licere non patiatur. c. juſtum eſt. 2. Diſt. 9.

Poſitiones.

Poſitiones faciendæ ſunt poſt juramentum. c. ult. de jurejur. in 6.

Si reus poſitionibus reſpondere juſſus recuſet, vel contumaciter recedat, habetur pro confeſſo. c. ſi poſt. 2. de Confeſſ. in 6.

Poſitionibus adverſæ partis reſpondere quis poteſt per Procuratorem. cit. c.

Poſſeſſio.

Jure poſſidetur, quod juſtè, & juſtè, quod bene. c. Jus. 12. de V. S. c. quid dicam. 14. q. 4.

Poſſeſſio rerum vel eſt juris Divini, vel humani. c. 1. in princ. 23. q. 7.

Poſſeſſio omnium communis, eſt juris naturalis. c. Jus. 7. Diſt. 1.

Poſſeſſio non eſt diſtincta lege Divinâ (quæ vult omnia communia eſſe) ſed lege humanâ, quæ ſtatuit meum & tuum. c. 1. Diſt. 8.

Laici licitè poſſident temporalia, modò licitè utantur. c. duo. in fin. 12. q. 1. Spiritualia nec poſſidere, nec præſcribere poſſunt. c. Cauſam. 7. de Præſcript.

Hæretici & infideles nec Jure Divino, nec humano poſſident res Eccleſiæ. c. penult. 23. q. 7.

Non poſſident aliena, qui bona hæreticorum & infidelium, exceptis Judæis, tenent. c. ſi de rebus, & ſeqq. ead.

Injuſtè poſſidentur malè acquiſita, & malè detenta. c. quid dicam. 14. q. 4.

Poſſidens per alium, ipſe poſſidere intelligitur. c. cùm veniſſet. 9. de reſtitut. ſpoliat.

Poſſidens ſub conditione non dicitur poſſidere, & ideo non competit ei reſtitutio, ſi dejiciatur de illa poſſeſſione. c. Olim. 12. eod.

Poſſidens debet defendi in poſſeſſione, donec de jure conſtet. c. penult. de Inſtitut.

Poſſidenti non competit rei vindicatio, nec reſtitutio. c. Examinata. 15. de Judic.

Poſſeſſor deficiente actore, titulum ſuæ poſſeſſionis probare non cogitur. 2. q. 5. in princ.

Cùm partium jura obſcura ſunt poſſeſſori ſum adjudicamus. c. inter. 6. in fine. de fide inſtrum.

De jure Divino & humano, melior eſt conditio poſſidentis. c. 65. de R. I. in 6. c. ad aures. de præſcript. c. Paſtoralis. 29. de jure Patronat.

Duo ſimul eandem rem, & eodem modo in ſolidum poſſidere non poſſunt. c. Licet. 5. ex præmiſſis. de prob. c. Bonæ. 51. §. Eodem. de appellat.

Poſſeſſio ſequitur proprietatem. c. 1. de ſequeſtr.

Poſſeſſio non poteſt alienari, niſi à proprio Domino. c. Abbati. 22 Diſt. 54.

Poſſeſſio prius reſtitui debet, quàm quæſtio proprietatis tractetur. c. 1. de reſtitut. ſpoliat.

In cauſa poſſeſſionis fertur ſententia ſalvo jure proprietatis. c. Bonæ. 51. de Appell.

Poſſeſſionis & proprietatis cauſa apud eundem Judicem debent cognoſci & finiri. c. 1. de Cauſ. poſſ. & propr.

Quæſtioni poſſeſſionis præfertur quæſtio proprietatis, in ſententiæ executione. c. Cùm Dilectus. 6. eod.

Cauſa poſſeſſionis & proprietatis ſimul tractari poſſunt; poſſeſſionis tamen præcedere debet. c. ad ultimum. 2. eod. c. 1. de reſtitut. ſpoliat.

Poſſeſſio ſubinde transfertur per alium actum, quàm per traditionem ipſius rei translatæ. c. Ex literis. 2. de Conſvetud. ut ſi ex conſvetudine loci; modicum terræ, locò rei tradendæ detur, vel in extremitate pallii manu apprehendentis, ſuſtineatur. ibid.

Poſſeſſionem acquiſcitur quis ex inveſtitura. c. per tuas. 5. de donat.

Per ſolam traductionem mulieris ad domum viri factam, non præcedentibus Sponſalibus, vel invalidis, non acquiritur poſſeſſio. Unde illi propriâ authoritate recedenti non competit reſtitutio; nullum enim inter illos vinculum obligatorium interceſſit. c. Ex parte. de Reſtitut. Spoliat.

Poſſeſſori debet res ablata reſtitui, etſi is non probet dominium. c. ſæpe. eod.

Occupans certum locum, in quo quis jura liberè poſſidebat, ſi per ipſius occupationem poſſeſſor non poſſit ſua jura liberè poſſidere, ſicuti prius, poteſt conveniri poſſeſſorio, pro libertate poſſidendi; & reſtitutio fieri non poteſt, niſi dimittat locum in priſtina libertate. c. ult. eod.

In judicio poſſeſſorio ſuccumbens poteſt intentare petitorium. c. penult. de cauſ. poſſeſſ. & propriet.

Poſſeſſorium & petitorium poſſunt in eodem negotio, & ab eodem intentari. c. Cùm Eccleſia. 3. & ſeq. eod. Et utrumque unâ ſententiâ terminari debet. c. Cùm Dilectus. 6. eod. Sed tamen primùm pronunciatur poſſeſſorio. cit. c.

Quando alicui ſimpliciter & indeterminatè poſſeſſorium judicium committitur, etiam petitorium eidem conceſſum intelligitur. c. 1. de ſequeſtr.

Super poſſeſſorio judicio à ſententia appellatur, licèt in legibus caveatur contrarium. c. Cùm ad ſedem. 15. de Reſtit. Spoliat.

A judicio proprietatis poteſt quis redire ad judicium poſſeſſorium, antequam ſit in eo concluſum, & etiam poſtquam concluſum fuit, ex juſta cauſa. c. paſtoralis. 5. de cauſ. poſſeſſ. & propr. c. ſignificaverunt. 36. de Teſtib.

Si Actore agente petitorio, reus ſuper eadem re deducit poſſeſſorium, proceditur in ſolo poſſeſſorio, ſuſpenſo petitorio. c. Ex conqueſtione. 10. de reſtit. ſpoliat.

Locatio poſſeſſionem non probat. c. inter. 6. de fid. inſtrum. §. per inſtrumenta.

Per ſolutionem penſiones, res, pro qua ſolvitur penſio, tradita cenſetur. c. Cùm veniſſet. 9. de Reſtit. Spoliat.

Poſſeſſionem & titulum oſtendens, vincit interdicto: uti poſſidetis. c. licet. 9. de probat.

Cùm alicui poſſeſſio adjudicatur, non pignora, ſed poſſeſſionem debet accipere. c. Cùm. 6. de ſent. & re judic.

Sententia ſuper poſſeſſione lata non præjudicat poteſtati. c. querelam. 24. de elect. Nec proprietati. c. cit. & c. Cùm dilectus. 6. de cauſ. poſſ. & propriet.

Poſſeſſionem & dejectionem debet probare ſpoliatus, ut reſtituatur. c. Conſultationibus. 10. de Offic. Deleg. c. Olim. 17. de Reſtit. Spoliat.

Lite pendente non eſt alicui auferenda poſſeſſio. c. 1. ut lit. pend.

Violenta poſſeſſio, niſi per Judicis ſententiam, violento detentori detrahi non poteſt. c. ult. §. in aliis. 3. q. 1.

Poſſeſſore appellante, dum eventus cauſæ dubius eſt, interim poſſeſſionis fructus ſequeſtrentur. c. quoties. 26. 2. q. 6.

Si verò poſſeſſor appellat à ſententia contra ſe lata, licitè rei petitæ fructus, ſi diſſipentur ab ipſo, lite pendente, ſequeſtrantur. c. ult. de ſequeſtr. Idem fit, ſi miſſus in poſſeſſionem cauſâ Cuſtodiæ, fructus diſſipet. c. 2. eod.

Qui extra judicium legitimè appellat, nè moleſtetur in poſſeſſione ſua; ſi nihilominus ſpolietur, debet ante omnia reſtitui in ſtatum priſtinum, quo fuerunt tempore Appellationis. c. Bonæ. 51. de Appell.

Poſſeſſionis traditionem impedit appellatio legitima; ſi verò non eſt legitima, non impedit, quò minus detur. c. penult. de eo, qui mitt. in poſſ.

Sæpe contingit, ut Actor propter abſentiam partis adverſæ, mittatur in poſſeſſionem, cauſâ rei ſervandæ. c. 1. de dol. & Contum.

Actor non admiſſus in poſſeſſionem à Judice decretam, cauſâ rei ſervandæ; vel ab ea expulſus, per lapſum anni, verus efficitur poſſeſſor. c. contingit. eod.

Miſſus in poſſeſſionem ex primo decreto in reali actione, per lapſum anni, veram & incommutabilem illius rei poſſeſſionem acquirit, licèt paſſus miſſionem, habuerit voluntatem intra annum cautionem præſtandi; quam tamen non deduxit in effectum ſuo defectu. c. 1. de eo, qui mitt. in poſſ.

Amiſſam, propter contumaciam, poſſeſſionem, qui intra annum recuperare poteſt, poſt annum non poterit. cit. c.

Tempus annuum non currit miſſionem paſſo, ſi intra illud cautionem Judicibus, vel alteri eorum, aliis abſentibus, obtulit, licèt per eos, vel eum non fuerit recepta. c. Cùm ſicut. eod.

Si paſſus miſſionem, repetat poſſeſſionem, allegando, ſe contumacem non fuiſſe, reſtituitur in priſtinum ſtatum, præſtitâ prius cautione parendi juri, & dilata condemnatione Expenſarum, quam evitat, ſi conſtiterit eum non fuiſſe contumacem. c. Cùm veniſſent. eod.

Poſſeſſionem contra ſe datam, poteſt reus intra annum recuperare, ſi offerat cautionem de ſtando juri, & reſtituat Expenſas; aliàs poſt annum non auditur. c. quoniam. §. ut lit. non conteſt. Tempus recuperandæ poſſeſſionis non currit parte abſente. c. Dilecto. 28. de V. S.

Expenſæ à tempore datæ poſſeſſionis refundendæ ſunt uſque ad tempus oblatæ cautionis. c. 1. de ſequeſtr.

Quæſtio poſſeſſionis præjudicat cauſæ liberali, licèt hæc ſit præjudicialis. c. ſuborta. 21. de ſent. & re judic.

Adjudicatur beneficium illi, qui probavit Collatorem ſuum fuiſſe in poſſeſſione conferendi tempore collationis; tamen, qui in hac parte ſuccubuit, non prohibetur agere de proprietate juris conferendi cum Collatore. c. Cùm olim. de cauſa poſſ. & propriet.

Poſſeſſionem ipſius beneficii, non dicitur quis accipere, per ſolam Beneficii collationem. c. licèt. 28. de Præbend. in 6.

Poſſeſſio præfertur, deinde prærogativa major, ubi de prioritate beneficii pluribus collati non conſtat. c. ſi. 31. eod.

Privilegium, etiam Principis, per quod quis privatur, ſinè cauſæ cognitione, lite pendente, uſu poſſeſſionis, tanquam ſubreptitium non valet; ſive ut rationi contrarium eſt revocandum. c. 1. ut lit. pend.

Si vis fiet ei, qui in poſſeſſionem miſſus eſt, datur eo nomine actio; niſi cùm ob latitantem debitorem, Creditor in poſſeſſionem bonorum miſſus eſſet, debitor cautionem offerat, judicio ſiſti, & judicatum ſolvi. c. 2. de dol. & Contum. Vel niſi miſſo tale crimen objiciatur, quo probato poſſeſſione eſſet privandus; id quod tamen reprobatur. c. Accedens. 23. de accuſ.

Poſſeſſori omnia reſtituenda ſunt ante litem conteſtatam. c. antiquitus. 2. q. 2.

Quando aliquibus per ſententiam adjudicata eſt poſſeſſio, non ſatis eſt tradere pignus pro ipſa poſſeſſione. c. Cùm. 6. de ſent. & re judic.

Pro poſſeſſore habetur, qui dolo deſiit poſſidere. c. 36. de R. I. in 6.

Poſſidere ille dicitur, qui propter dolum alterius, poſſidere non poteſt, atque etiam anno elapſo verus eſt poſſeſſor. c. penult. de dol. & Contum.

Etiam is poſſidet, cujus nomine aliquid poſſidetur. c. cùm veniſſet. de reſtit. ſpoliat. c. ſi diligenti. de Præſcript.

Ingreſſus poſſeſſionem, ignorante Domino, ad quem pertinet, poteſt per ipſum Dominum, ſtatim cùm ſciverit, repelli, etiam violenter; neque ex tali repulſione competit repulſo, contra Dominum interdictum poſſeſſorium. c. olim. eod.

Petenti rem jure Dominii, non ſufficit probare poſſeſſionem. c. ult. de cauſa poſſ. & propriet.

Poſſeſſo-

Poſſeſſori aliquando dari probationem, juris manifeſti eſt. c. Ex literis. de probation. Poſſeſſor enim longiſſimi temporis præſcriptionem objiciens, probare eam debet. cit. c.

Si in communi judicio ambarum partium ſunt Teſtes æquè idonei; poſſeſſoris Teſtes præferuntur, præterquam in liberali cauſa. cit. c.

Quæ Prælatus poſſidet, præſumuntur omnia de bonis Eccleſiæ acquiſita fuiſſe, c. 1. de pecul. Cleric.

Poſſidet bene ſuos labores, qui non dominandi cupiditate, ſed bene utendi pietate poſſidet. c. ult. in princ. 23. q. 7.

Malè poſſidet, qui vel ſuis malè utitur, vel aliena invadit. c. jus. 12. de V. S.

Poſſidere aliena convincuntur, qui conquiſitis uti neſciunt. c. quid dicam. 14 q. 4.

Quod Laicis poſſidere non licèt, in alios conferre non poſſunt: c. dudum. 31. de Decim. §. nos igitur.

Poſſeſſorem omnem ſequitur rei vitium, c. ſæpe. 18. de Reſtit. Spoliat. Etiam onus. c. Ex literis. § de pignorib.

Poſſeſſor bonæ fidei dicitur, quàm diu quis ignoranter poſſidet alienum. c. ſi Virgo. 34. q. 2. Bona autem fides, non ad tractum temporis medii, ſed ad initium poſſeſſionis refertur. c. placuit. 15. §. præſcriptionum. 16. q. 3.

Poſſeſſor malæ fidei eſt, qui ſcit, rem non eſſe ſuam, nec tamen ab aliena poſſeſſione recedit. c. Si Virgo. 34. q. 2.

Poſſeſſor malæ fidei nullo tempore præſcribit. c. 2. de R. I. in 6.

Quod poſſideri non poteſt, præſcribi non poteſt. c. Cauſam. 7. de præſcript.

Sinè poſſeſſione præſcriptio non procedit. c. 3. de R. I. in 6.

Ex ſola poſſeſſione cum bona fide acquiritur jus. c. Conſultationibus. 19. de jure Patronat.

Qui proprio nomine poſſidet, non præſcribit, niſi habeat bonam fidem, & titulum juſtum, ſi præſumptio eſt contra eum; ſi verò alieno nomine poſſidet, protſus non præſcribit. c. ſi diligenti. de præſcript.

Poſſeſſio 100 annorum habetur locó tituli. c. 1. de præſcript. in 6.

Ut poſſeſſio inducat præſcriptionem, requiritur, ut ſit continua & pacifica. c. Cum. 5. de Præbend. in 6.

Quieta 30. annorum poſſeſſione præſcribit Eccleſia rem privati. c. Sanctorum 3. de præſcript.

Si bona Eccleſiæ pacificè poſſideantur 40 annis, præſcribuntur. c. Conſtitutus. 6. de Relig. domib.

Omnis poſſeſſio tricennali præſcriptione tollitur, vel quadragenaria (ſicut poſſeſſiones religioſarum domorum) vel centenariâ, ſicut prædia Rom. Eccleſiæ. 13. q. 2. in princ.

Poſſeſſio abſentis turbata reſtitui debet. c. un. de Cler. peregrinant.

In communi poſſeſſione diſpenſatio debet eſſe fidelis. c. res. & ſeq. 12. q. 1.

Poſſeſſor ſecundus citari poteſt per literas contra primum impetratas, ſi per fraudem ſe ingeſſit. c. 1. de alien. judic. mut. causâ facta.

Accuſatus de adulterio ad ſeparationem thori, non debet, lite pendente, privari poſſeſſione conjugali. c. laudabilem. ut lit. pend.

Poſteri.

Poſterorum appellatione in pœnis non continentur deſcendentes per fœminas. c. ubicunque. 4. de pœnis. in 6.

Poſtliminium.

Poſtliminia ſunt juris gentium, c. jus gentium. 9. Diſt. 1.

Poſtulare. Poſtulatio.

Poſtulatio dupliciter accipitur: vel pro advocatione. c. infames. in princ. 3. q. 7. Vide Advocatus. vel pro petitione. c. Quus. 10. §. ſed aliud. Diſt. 61.

Poſtulare eſt deſiderium ſuum, vel amici ſui, in jure, apud eum, qui juriſdictioni præeſt, exponere, vel alterius deſiderio contradicere. c. infames. 3. q. 7.

Quidam prohibentur omnino poſtulare ſive pro ſe, ſive pro aliis, vel ob ætatem, ùt minores 17. annis; vel ob caſum, ùt ſurdus, qui prorſus non audit. cit. c. §. nam ut & ſeqq. §§.

Quidam prohibentur poſtulare pro aliis tantùm, vel ob ſexum, ùt mulier: vel ob caſum, ût utròque oculo cæcus: vel ob notam turpitudinis, ùt ii, qui in corpore ſuo muliebria ſunt paſſi abſq; vi: item qui criminis capitalis, vel calumniæ causâ judicio publico ſunt damnati; vel operas ſuas locaverunt, ut cum beſtiis depugnarent in arena. Poſſunt tamen, qui tutelam impuberum, vel curam adoleſcentium non affectatam; ſed neceſſariam adminiſtrant, pro his, quorum curam gerunt, poſtulare. cit. §§.

Infames prohibentur poſtulare, niſi prius reſtituti. cit. §. nam ut. poſſunt tamen poſtulare pro ſe, & pro certis perſonis, ùt Parente, Patrono vel Patrona, Liberis, parentibúſque Patroni: item pro liberis ſuis, Fratribus, Sororibus, Uxore, Socero, Socru, genero, nuru, vitrico, noverca, privigno, privigna, pupillo, pupilla, furioſo, furioſa, fatuo, fatua, muto, ſurdo, prodigo & adoleſcente. §. dermittitur autem.

Poſtulare non poſſunt Monachi, niſi pro domo ſua, & hoc de licentia Abbatis ſui. c. placuit communi. c. Monachi à Monaſterio. 16. q. 1.

Poſtulare non debent Clerici in cauſa criminali forenſi, niſi intercedendo pro reis. c. Circumcelliones. 23. q. 5.

Poſtulantes Clerici in cauſa civili ſeculari repelluntur. c. Te quidem. 11. q. 1. Admittuntur tamen in civili Eccleſiaſtica; ſed ſaltem non nequeunt petere. c. un. 25. q. 2.

Clerici in Sacris conſtituti, imò etiam in minoribus, ſi ſtipendiis Eccleſiaſticis ſuſtententur, in ſæculari foro poſtulare, ſeu Advocatos agere non præſumant, niſi proprium, vel Eccleſiæ ſuæ, aut miſerabilium perſonarum cauſam fuerint proſecuti. c. 1. de poſtulando.

Poſtulare in alieno negotio non debet Epiſcopus. c. Epiſcopus. 14. q. 1. Niſi pro pœnæ remiſſione Miſerorum. c. hi, qui furtis. 14. q. 6. c. Circumcelliones. 23. q. 5. Aut pro ſe, aut pro Eccleſia ſua, & miſerabilibus perſonis: ſed hoc non ſæpe, nè vileſcat dignitas. c. Perlatum, 4. Diſt. 88.

Damnatus repetundarum prohibetur Lege Julia, poſtulare. c. ult. §. hodie. 1. q. 1.

Poſtulare non poſſunt liberi reorum læſæ Majeſtatis. c. ult. §. quodſi. de pœnis in 6.

Spurii poſſunt tantùm poſtulari, non eligi. c. innotuit. 20. de Elect.

Poſtulari aliud eſt, aliud eligi. Poſtulatio fit ſimplici petitione; Electio verò cum ſolennitate Decreti omnium ſubſcriptionibus roborati. c. Oſius. 10. §. ſed aliud. Diſt. 61.

Epiſcopus ad aliam dignitatem eligi nequit; ſed verò poſtulari. c. ult. de poſtulat. Prælat.

Archiepiſcopus poſtulatur in Archiepiſcopum. c. Bonæ. 4. eod.

Non profeſſus poſtulari poteſt in Abbatem ex juſta cauſa. c. Cum. 13. de Elect.

Minores 27 annis, ſæculares, & Mendicantes Religioſi, ad certas Eccleſias prohibentur poſtulari, & puniuntur tam poſtulantes, quàm poſtulati. Extrav. comm. un. de Poſtulat. Prælat.

Qui interdictum violavit, non eſt poſtulabilis. c. Ad hæc. de Poſtulat. Prælat.

Qui poſtulationem vitio perſonæ caſſatam innovant, privantur poteſtate poſtulandi, & eligendi. c. gratum. 2. eod.

Poſtulatio facta à minore, quàm tertia parte Capituli, admitti non debet. c. Bonæ. 3. eod. Et etſi totum Collegium unanimiter poſtulat aliquem, tamen Sedes Apoſtolica, non tam ex juſtitia, quàm ex gratia ad admittendam poſtulationem movetur. cit. c.

Ex quo poſtulatio Papæ præſentata eſt, poſtulantes non poſſunt ab ea recedere; ſed judicium Papæ expectare debent. c. Bonæ. 4. eod.

Poſtulatio, per quam privata, vel minor utilitas, communi vel majori præfertur, non eſt admittenda. c. Bonæ. 3. eod.

Poſtulatio, contra quam agitur de contempto, cùm nullum jus alicui per eam ſit acquiſitum, ſinè præjudicio ulſius poteſt rejici; de gratia tamen ſpeciali admitti. c. poſtulationem. 5. eod.

Poſtulatio non juri, ſed gratiæ innititur. c. literas. 14. Diſt. 63.

Poſtulatio non tenet, abſentibus jus habentibus in electione contemptis. c. Bonæ. 3. §. attendentes. de Poſtul. Prælat.

Poſtulatio requirit omnium præſentium conſenſum. c. Epiſcopus. 11. Diſt. 61. c. Literas. 14. Diſt. 63.

Poſtulatio caſſatur, ſi poſtulans interdictum non ſervavit. c. 1. de Poſtulat. Prælat.

Poſtulatio vitiatur, ſi poſtulantes diffidunt de jure ſuo, niſi jam ſit Superiori præſentata. c. Bonæ. 4. de Poſtul. Prælat.

Poſtulatio prævalet electioni, quando duplo major numerus poſtulantium, quàm eligentium eſt, & poſtulatus eſt idoneus. c. ſcriptum. 40. §. ſi verò. de Elect. Poſtulante majore parte indignum, poteſtas eligendi devolvitur ad minorem partem. c. gratum. 2. de Poſtulat. Prælat.

Poſtulatio examinanda eſt, ſicut electio. c. ult. in fin. de Tranſlat. Epiſc. Valet, ſi in forma vel perſona non ſit vitium. c. Bonæ. 4. de Poſtul. Prælat.

Poſtulatio vel electio non debet fieri per verba conditionalia, vel alternativa, vel incerta: c. in electionibus. 2. de Elect. in 6.

Non valent formæ, in quibus dubitatur, an contineatur vera electio, an poſtulatio: quales formæ ſunt: eligo poſtulando; poſtulo eligendo: eligo poſtulandum; poſtulo eligendum: eligo, & poſtulo, prout poteſt meliùs de jure valere; niſi tamen probabiliter dubitaretur, utrùm quis ſit eligendus, an poſtulandus; quo caſu is, qui ſic poſtulatur vel eligitur, tempore conſenſus eligere teneatur alterutram viam, ità ut unâ electâ ad alteram redire non poſſit. c. un. de Poſtulat. Prælat. in 6.

Poteſtas.

Duplex eſt: Pontificialis, & Regalis. c. Duo. 10. Diſt 96. c. Principes. 23. q. 5. Et utraque ſe mutuò juvare debet. cit. c. Principes.

Poteſtas ſæcularis, Spirituali ſubjicitur. Extrav. comm. 1. de Majorit. & Obed. c. ſi Imperator. 11. c. penult. Diſt. 96.

Poteſtas ſæcularis non habet jus in Spiritualibus. c. convenior. c. tributum. 23. q. 8. c. cùm ad verum. 6. in fin. Diſt. 96.

Non eſt poteſtas niſi à DEo, ſive jubente, ſive ſinente. c. quid. 4. 23. q. 1.

Fides & reverentia poteſtatibus ſervanda. c. ſi apud. 23. q. 5.

Non fruſtra eſt poteſtas Regis. c. Non. 18. ead.

Et Regia & Sacerdotalis Poteſtas defendat, quæ ad Divinam Confeſſionem pertinent. c. res. 21. ead.

Quod Sacerdotes docendo efficere non poſſunt, Poteſtas ſæcularis hoc extorqueat per diſciplinæ terrorem. c. Principes. 20. c. inceſtuoſi. 22. ead.

Sæcularibus poteſtatibus defendendarum Eccleſiarum neceſſitas incumbit. c. Adminiſtratores. 26. ead.

Poteſtas ſæcularis peſſimis parcere non debet. c. ſi audierit. 32. ead.

Poteſtatibus ſæcularibus obedire tenentur perſonæ Eccleſiaſticæ ratione prædiorum. c. Convenior. c. Tributum. 23. q. 8.

Nec Imperatori, nec ulli Laico licet decernere, vel de Electione Papæ, vel rebus Eccleſiaſticis. Diſt. 97. in princ. Et quæcunque ab Imperatoribus, vel aliis Laicis circa prædicta conſtituta fuerint, pro infectis habenda ſunt,

ſunt, niſi ſubſcriptione Romani Pontificis fuerint roborata. ibid.

Poteſtas Papæ in Conciliis excipitur, & ſtatuta Conciliorum ejus poteſtate confirmantur. Diſt. 17. per tot.

Poteſtas imperialis, ſive Regia non vituperanda. c. neque. 14. q. 5.

Poteſtas Capituli reſidet in majori & Saniori parte Capituli. c. 1. de his, quæ fiunt à maj. part.

Poteſtas ſub ratione reſtringenda eſt. c. illa. 67. 11. q. 3.

Poteſtate ſe privat, qui hanc injuſtè exercet. c. ipſe. 60. c. indicare. 61. ead.

Injuſta poteſtate juſtè uti poſſumus, & juſtâ injuſtè. c. neque. in fin. 14. q. 5.

Quod in mea poteſtate non fuit, mihi imputari non debet. c. 1. de Converſ. infidel. c. ſicut. 22. de Sponſalib.

Illud quis poteſt, quod de jure poteſt. Poſſe enim juris dicitur. c. Nos in quemquam. 2. q. 1. c. faciat. 22. q. 2. c. ſi quis. 27. Diſt. 50.

Poſſe naturæ eſt, ultra quod, natura non poteſt. c. nunquam. 10. Diſt. 4. de Conſecr.

Poſſe officii dicitur, ubi quantum committitur, tantum poteſt. c. Decreto. 2. q. 6. Aliud poteſtas officii, aliud executio. c. miramur. §. his auhortatibus in princ. 24. q. 1.

Poteſtatem meretur amittere, qui ſibi conceſſâ abutitur poteſtate. c. privilegium. 63. 11. q. 3.

Poteſtas alicui conceſſa non poteſt revocari, re non integrâ. c. In cauſis. 30. de Elect.

Poteſtate delegata, & arbitraria ſimul poteſt quis uti. c. niſi. 21. de Præbend.

Poteſtate conferendi privari debet, qui beneficium confert indigno. c. quia. 5. de Cleric. non reſid.

Cauſæ priùs expendendæ; & tunc poteſtas ligandi & ſolvendi exercenda. c. plerumque. 88. 11. q. 3.

Poteſtas ibi contemnenda, ubi præcipitur, quod non licet. c. qui reſiſtit. 97. 11. q. 3.

Contrà poſſe humanum, Lex non ſtatuit aliquid. c. Erit. 2. Diſt. 4. c. ſi reus. 14. q. 6.

Generaliter omnibus Clericis poteſtatis executio ſinè licentia Epiſcopi prohibetur. c. generaliter. §. ult. c. Cunctis. 41. 16. q. 1.

Poſſe peccare, non eſt aliquid poſſe; imò aliquid non poſſe. Unde ſolus ille Omnipotens, qui hoc non poteſt; quia omnia poteſt, quæ poſſe, eſt aliquid poſſe. c. ult. §. Charitas autem. Diſt. 2. de pœnit.

Præbenda.

Præbenda dividi non debet. c. majoribus. 8. c. Tuæ. 20. c. Cùm cauſam. 36. c. relatum. 9. de Præbend. Imò dividi poteſt, ſi pinguis ſit. c. vacante. 26. eod.

Præbendæ integræ dari debent, ubi integrari poſſunt. cit. c. vacante. Non integretur autem ſciſſione alterius Præbendæ. c. Cùm cauſam. 36. eod.

Irrita eſt electio, quando duo ad unam Præbendam ſimpliciter eliguntur. c. Tuæ. eod. Et receptio eorum non tenet, etiam interveniente Apoſtolica authoritate. c. Dilecto. 25. eod. Hinc Sectio Præbendarum non eſt facienda, ità ut duo unam habeant. cit. c. Qui ad competenter providendum duobus inſufficientem Præbendam diviſit, debet eam redintegrare. c. vacante. 26. eod.

Præbendarum & dignitatum permutatio prohibita eſt. c. quæſitum. 5. de rerum permutat. c. Majoribus. de Præbend.

Præbendæ pacto præcedente permutari non poſſunt, quia hoc pactum continet Simoniam. cit. c. quæſitum.

Vacaturam expectare Præbendam, eſt contra Concilium Lateran. c. Dilectus. 19. de Præbend.

Præbenda non vacans non includitur, ſi promiſſio in genere facta eſt. c. Accedens. 14. c. ult. de Conceſſ. Præbend.

Præbenda vacat, dum detinetur ab injuſto poſſeſſore. c. propoſuit. 4. in fin. eod.

Præbenda ultra 6 menſes non vacet. c. Nulla. 2. eod.

Præbenda vacans promitti poteſt, non autem antequam vacet. c. nulla. 2. eod.

Si habens Præbendam in eadem Eccleſia, recipit dignitatem cum Præbenda, vel aliam Præbendam, prima vacat. Et licèt à Superiore fuerit illa prima confirmata, valet tamen impetratio per alium facta, de illa, etiam tacito de poſſeſſione alterius, quæ colorata non eſt. c. Literas. eod.

Si quis poſt unam vel plures dignitates obtentas, aliam habentem animarum curam acceperit, omnes illæ priores, ipſo facto vacant. Clem. c. ſi plures. de Præbend.

In Eccleſiis non numeratis, vacatio Præbendarum ſeu Canonicatuum, poſſibilis non eſt: & licèt ibi non provideatur intra ſemeſtre ex negligentia, devolutio tamen non fit ad ſuperiorem. c. Ex parte. de Conceſſ. Præbend.

Præbenda non vacat, ubi non eſt certus numerus Canonicorum. c. Dilecto. 25. præterea. de Præbend.

Præbendarum multitudo repellit à promotione. c. Cum jam dudum. 18. eod.

Præbendâ carere non debet Canonicus. c. Relatum. 9. eod. c. Cùm ſuper. 8. de Conceſſ. Præbend.

Præbenda debetur recepto in Canonicum, quàm primùm ſe facultas obtulerit, & interim habebit quotidianas diſtributiones. c. Dilectus. 19. de Præbend. c. relatum. eod. indignum eſt, ut receptus in Canonicum Præbendæ beneficio fraudetur. cit. c. Dilectus.

Si mandetur Capitulo, ad quod collatio Præbendarum pertinebat, ut aliquem in Canonicum recipiat, & det Præbendam, dato ad eos executore ad providendum, tunc per ſolam præſentationem factam Capitulo, affecta eſt Præbenda: & Executor, negligente Capitulo, id exequi poterit. c. ſi Capitulo. de Conceſſ. Præbend. in 6.

Si per præſentationem alicujus ſit Præbenda affecta, non poteſt alteri conferri; ſed præſentatio. cit. c. & c. ſi ſoli. eod. in 6.

Si ſoli Ordinario, vel ſoli Executori, vel Ordinario & Executori ſint directæ à Papa literæ de aliquo beneficiando, per talis Mandati præſentationem Ordinario factam, non eſt affecta Præbenda (adeóque Collatio alteri facta eſſet valida, etſi pœnæ obnoxia) niſi hoc in literis eſſet expreſſum, vel Executor inſinuâſſet, & interdixiſſet, præſertim cum interpoſitione Decreti, vel ratione mandati, facta jam eſſet ad Canonicatum receptio, cit. c. ſi ſoli.

Si ſint tres in una Eccleſia expectantes: unus authoritate Martini, alter Bonifacii, & tertius ejuſdem authoritate cum prærogativa, ut præferatur omnibus receptis non authoritate Bonifacii: tunc hi tres præbendas conſequentur hoc Ordine: ſecundus habet primam: tertius ſecundam: primus tertiam. Et quidem ſecundus non ratione perſonæ ſuæ obtinet primam; ſed ratione tertii, qui primum ſuperat, illam habet. c. authoritate. eod. in 6.

Si primo mandatur ſub conditione provideri de Præbenda, & ſecundus purè impetrans (priuſquam eveniat conditio) à Papa, vel ejus Executore, Canonicatum obtineat, in aſſecutione præfertur primo. c. ſi pro te. de Reſcript. in 6.

Si Clericus, cui mandabatur provideri de præbenda primò vacante, negligat Præbendam petere ſibi debitam, extincta eſt gratia: ſi autem collatus ſit Canonicatus, tunc habebit Præbendam, quando nullus eſt ibi expectans, authoritate Apoſtolicâ. c. ſi Clericus, de Præbend. in 6.

Receptus authoritate Papæ, etiam ad mandatum alterius, putà Legati, præferendus eſt aliis in præbenda. c. hi, qui. eod. in 6.

Si Papa alicui Canonicatum contulit, & de Præbenda proximè vacatura provideri juſſit, Collaterales verò id ignorantes alteri contulerint, non valet Collatio. c. ſi poſtquam. 13. eod. in 6.

Authoritate Apoſtolicâ factus Canonicus, eo ipſo jus ad obtinendam Præbendam proximè vacaturam acquirit. cit. c.

Si Papa mandat Capitulo, ut aliquem in Canonicum recipiat, & præbendam, ſi quæ vacet, conferat, & ſciens de mandato, alii conferat, primum cogitur recipere, eique ſi is ſufficiens Eccleſiaſticum beneficium non habet, de reditibus Eccleſiæ, locò Beneficii providere, donec Præbendam habeat. c. Dilectus. 27. de Præbend.

Quando mandatur alicui provideri, non intelligitur Præbenda vel Perſonatus; ſed ſimplex Beneficium. c. ult. de Præbend.

Præbenda poteſt abſenti conferri, alio mediante. c. accedens. 24. eod.

Præbenda Sacerdotalis per ſimplex mandatum de providendo, non niſi apto ad Sacerdotium eſt conferenda. c. Ei, cui. 29. eod. in 6.

Præbendam dignitati annexam cum dignitate impetrans, præfertur priori, qui ſolam Præbendam impetrârat. c. quia. 15. eod. in 6.

Præbendæ in duabus Eccleſiis uni non ſunt dandæ. c. ult. Diſt. 80. c. 1. Diſt. 89.

Præbendæ tenui renuncians in fraudem expectantis primam vacaturam, cùm crederetur brevi pinguis vacatura, careat & ambitâ. c. ult. de renunc. in 6.

Præbendam, quam non potuit, ſcienter dans hoc ignoranti, illâ evictâ, aliam, quam poteſt, conferre tenetur. c. inter. 17. de Præbend.

Clerici ignobiles, & non eminentis ſcientiæ, ob hoc non debent à Præbendis repelli, etiam in Eccleſia, quæ tales admittere non conſuevit. c. Venerabilis. 37. eod.

Propter paupertatem Præbendarum Eccleſiæ Cathedralis, poſſunt eis annecti Capellæ, reſervatâ ipſarum Presbyteris congruâ portione. c. Expoſuiſti. 33. eod.

Poſſunt Prælatus & Capitulum Præbendæ vacanti honeſtum onus imponere, ad quod Præbendarius tenetur. c. ſignificatum. eod.

Qui poteſtatem habet conferendi, poteſt de jure alteri tradere poteſtatem conferendi beneficium, quod vacabit. c. Conſtitutus. de Conceſs. Præbend.

Præbendæ, & beneficia vacantia in Curia Romana, à die Vacationis, poſt menſem poſſunt conferri ab illis, ad quos collatio pertinebat; vel his abſentibus à Generalibus Vicariis eorum. c. ſtatutum. 3. de Præbend in 6.

Præbendarum numerum non poſſunt minuere Canonici ſinè cauſa. c. penult. de Conſtitut.

De proventibus Præbendarum non poſſunt Canonici diſponere in præjudicium præſentium & futurorum. c. Cùm omnes. 6. eod.

Præbendarum proventus percipiunt abſentes ſtudiorum causâ per quinquennium; non tamen quotidianas diſtributiones. c. licèt. 32. de Præbend. c. ult. de Magiſtr.

Poteſt quis proventum habere, licèt Canonicus non ſit. c. quia nonnullis. §. ſanè de Magiſtr.

Jus Collationis Præbendarum cadit in Laicum. c. Dilecto. 40. de Teſtib.

Præbendarum Collatio ad Epiſcopum & Capitulum pertinens, transfertur ob negligentiam ad proximum Superiorem. c. penult. de Conceſſ. Præbend.

Si collatio ad Capitulum & Prælatum ut Prælatum, ſimul pertinet, & lapſu temporis per negligentiam facta non eſt, ad Prælatum non devolvitur; ſed ad Superiorem: niſi Prælatus cum Capitulo ut Canonicus conferat; tunc enim ad illum, tanquam ad Prælatum devolvitur. cit. c.

Si collatio ſpectet ad ſolum Epiſcopum cum Conſilio, vel aſſenſu Capituli, tunc defuncto, vel ſuſpenſo Epiſcopo, non poterit conferre Capitulum; niſi Epiſcopus ſit in mora, in petenda relaxatione ſuſpenſionis. c. un. §. Cùm verò. Ne ſede vacante &c. in 6.

Collatio Præbendarum ſpectantium ad Prælatum, ſede vacante, non ſpectat ad Capitulum. c. illa. 2. Nè ſede vacante aliquid innov.

Revocatorium gratiarum includit receptos in Canonicos Præbendam diſtinctam expectantes, etſi perciperent diſtributiones quotidianas: Secùs, ſi Præbendam diſtinctam non expecta-

expectabant; ſed augmentum portionis. includit etiam habentes jus ad vacaturas, ſi nondum eſt devenum ad Collationem. c. ult. de Conceſſ. Præbend. in 6.

Præcavere.

Præcaveri debet, quod infirmari, vel vituperari poteſt. c. 1. de ſerv. non ordin.

Præcavenda ſunt futura pericula, c. 1. in princ. Diſt. 29. c. de Syracuſanæ. 13. Diſt. 28. c. deſignata. 2. Diſt. 71.

Præcedere.

Qui ſuâ naturâ præcedunt, de illis cognoſcendum eſt primum. c. Exhibita. 19. de Judic.

Præcentor.

Præcentor eſt, qui vocem præmittit in Cantu, 5. Clerus, §. Præcentor. Diſt. 21.

Præceptor.

Præceptor juxta poſſe ſuum debet inſtituere Diſcipulos. c. quia. 4. de Magiſtr.

Præceptum. Præcipere.

Intelligitur nonnunquam prohibitum, quod non invenitur conceſſum. c. inter, de Tranſlat. Epiſc.

Per verbum ſtatuo, & præcipio, definitiva ſententia ferri poteſt, licèt non dicatur: Abſolvo, vel Condemno, c. in his. de V. S.

Præcipitatio.

Judex non debet præcipitanter agere in ferenda ſententia. c. penult. 2. q. 1. c. Nullum. 10. 30. q. 5. c. ſummopere. 11. q. 3. Clem. Paſtoralis. 2. §. verùm quia. §. quodſi. de ſent. & re judic.

Conſilia non ſunt præcipitanda. c. penderet. 14. in princ. Diſt. 50.

Nè quidquam agas præcipitando, antè diligenter inquire audita. c. penult. 2. q. 1.

Præda. Prædo.

Præda ſecundùm militarem diſciplinam, Regibus eſt ſervanda. c. dicat. 23. q. 5.

Omnis præda illicita, venit furti nomine. c. Meretrices. 32. q. 4.

Præda non debet nos allicere ad bellum ſuſcipiendum, & militare propter prædam, peccatum eſt. c. Militare. 23. q. 1.

Prædæ deciſio, & pro perſonarum qualitate ac laboribus, juſta diviſio, & Principis portio, eſt juris militaris. c. jus. 10. Diſt. 1.

Prædo ſecundùm juris rigorem reſtituendus eſt. c. in Literis. 5. de Reſtit. Spoliat.

Prædones peregrinorum, & pauperum; ſunt excommunicandi. c. ſi quis Romipetas. & ſeqq. 24. q. 3.

Prædeſtinatio.

Soli prædeſtinati ſalvantur. c. obtineri. 21. 23. q. 4. Et obtineri nequaquam poſſunt, quæ prædeſtinata non fuerunt. cit. c.

Quædam prædeſtinata ſunt; ità ut precibus obtineantur. cit. c.

Prædeſtinatio DEI ſemper in bono eſt. c. Vaſa iræ. in med. ead.

Prædeſtinatio DEI multis eſt cauſa ſtandi, ſed nemini eſt cauſa labendi. cit. c. vaſis iræ. §. hi autem. ead.

Prædeſtinatio DEI, propriis meritis & SS. precibus impletur. c. obtineri. ead.

Prædeſtinatio non tollit homini libertatem. c. vaſis iræ. §. non ergò. per tot. ead. ubi varia de prædeſtinatione ex S. Auguſtino.

Prædeſtinati ad vitam ſinè correptione mutantur; præſciti ad mortem, inter flagella deteriores fiunt. c. Cùm quisque. §. Eſt & alia. cum c. ſeq. ead.

Multa de prædeſtinatione habentur. c. ſi ex bono, 8. cùm ſeqq. cc. & 35. Diſt. 4. de pœnit. c. ſicut non. c. Nabuchodonoſor. 23. q. 4. c. firmum. c. nullus. c. talibus. c. ſi enim. §. fin. c. Apoſtolus. c. mirandum. c. multi. c. citiùs. c. ult. in princ. uſque ad §. charitas. Diſt. 4. de pœnit.

Prædicare.

Sacerdotis, & Prælatorum eſt prædicare. c. 1. cum. 3. ſeqq. Diſt. 43.

Magna debet eſſe diſcretio in prædicatione Sacerdotis. c. ult. §. in quibus. ead.

Nullus ſibi prædicationis officium aſſumat, niſi à jure, vel ſede Apoſtolica, vel à Diœceſano Epiſcopo licentia concedatur; aliàs excommunicatur; & niſi reſipuerit, alia pœna imponitur. c. excommunicamus. 13. §. quia verò. de hæreticis.

Divinam ad prædicandum miſſionem, non ſufficit ſolùm aſſerere; ſed etiam ſignis manifeſtis oſtendere oportet. c. cùm. 12. §. quod ſi fortè quis. eod.

Ad prædicandum Monachus admitti non debet. c. 1. de Capell. Monach. c. de Monachis 3. §. ſi ergo. 16. q. 1. c. Monachus enim. 4. c. adjicimus. 19. c. hinc eſt. §. item illud. ead. c. un. §. cumſtantes. v. perſonis. de relig. domib. in 6. Niſi Monachus in Clericum fuerit ordinatus. c. ſunt nonnulli. cum 2. ſeqq. 16. q. 1. c. hinc eſt. §. aliud enim. c. doctos. 21. ead. Vel niſi ſit Canonicus Regularis. c. quod. 5. de ſtat. Monach. Vel niſi ſuſcepturi habitum Monachalem, eos intra clauſtrum de ſuæ animæ ſalute conſulant. c. juxta. 11. 16. q. 1.

Ad prædicandum non eſt admittenda mulier, licèt ſancta & docta. c. mulier. 29. Diſt. 23. item: c. Mulier. 20. Diſt. 4. de Conſecr.

Laici prædicare non debent. c. ſicut. 14. de hæretic.

Prædicare nemo poteſt licèt idoneus, niſi cui ex officio conceſſum eſt. c. cùm. 12. eod.

Prædicare non debet eleemoſynarum Quæſtor. c. Cùm ex eo. de pœnit. & remiſ.

Prædicare

Prædicare poſſunt Epiſcopi, vel per ſe, vel per alium, c. inter. 15. de Offic. Ordin.

Qui adhuc vitiorum bello ſubjacent, non debent aliis prædicationis officio præeſſe, c. ult. §. ſi ergo. Diſt. 44.

Etſi malè vivat Prædicator, verba tamen prædicationis contemni non debent. c. ult. §. quamquam. Diſt. 83.

Duæ indulgentiæ dantur illis, qui prædicant paganis. c. quàm, 10. de Judæis & Sarac. ut, ſervatâ temporum qualitate juxta Canonicas ſanctiones, veſci poſſint iis, quæ ab infidelibus apponuntur; & idonei, ſive Religioſi ſive Clerici, habitâ Prælatorum ſuorum licentiâ, liberam prædicandi gentibus, Apoſtolicâ auctoritate habeant facultatem, conceditur. c. eod.

In populum ira DEI deſævit, cum Prædicator delinquentes palpat, non corripit. c. ſed illud. Diſt. 45.

Prædicator debet eſſe in vita & ſcientia irreprehenſibilis, c. 1. Diſt. 32. c. oportet. 8. q. 1.

Prædicator bene vivendo, & benè docendo populum inſtruit, quomodo debeat vivere; benè autem docendo & malè vivendo, DEum inſtruit, quomodo eum debeat condemnare. c. ult. Diſt. 40.

Prædicator debet ſe capacitati Auditorum accommodare, debet eſſe apprimè eruditus, & doctus, irreprehenſibilis, maturus, pavidus. c. oportet. 12. 8. q. 1.

In prædicationibus exhortandus eſt populus, ut jura Eccleſiæ debita ſolvat. c. 1. de Decimis, in 6.

Prædicatores, qui aliàs ſuſtentari non poſſunt, ab excommunicatis, & detinentibus bona aliena, eleemoſynam recipere poſſunt. c. cum voluntate. §. Prædicatores, de ſent. excommunic.

Prædicatores & Minores, in locis ſuis liberè ſepeliunt illos, qui apud eos ſepulturam liberè elegerunt; de funeralibus tamen, & quibuscunque obventionibus, & relictis, etiam de quibus aliàs non debetur Canonica, quartam, & non ultrà, ſolvent Eccleſiæ parochiali. Clem. 2. de ſepult.

De Confeſſionibus & prædicationibus providetur ad tollendas contentiones inter Curatos ex una parte; & Jacobitas & Cordigeros ex altera parte. Extrav. comm. 2. de ſepult.

Prædium.

Prædiorum Eccleſiæ uſumfructum Oeconomus, vel ad certum tempus, vel ad totum tempus vitæ, alicui concedere poteſt, prout videt expedire Eccleſiæ. c. Ea enim. in fin. 10. q. 2.

Præeſſe.

Qui vult præeſſe, non autem prodeſſe, Epiſcopus non eſt. c. qui Epiſcopatum. 8. q. 1.

Qui ſibi ipſi præeſſe nequit, aliis præfici non debet. c. inde eorum. 3. de ætat. & qualit. & ordin. præfic.

Præjudicium.

Præjudicium dicitur quodlibet factum injurioſum. c. quia res. 11. q. 1.

Præjudicium committitur, quando, lite pendente, ab altero ſententia fertur. cit. c. Vel quando una pars, abſente alterâ, auditur. c. ult. 3. q. 9. Vel quando quis contra juſtitiam condemnatur. c. in primis. 2. q. 1.

Præjudicium non debet fieri ab alterutra partium alteri, innovando aliquid lite jam motâ. c. Cùm M. de Conſtit.

Præjudicium alicui generatur ex furtiva uſurpatione. c. illud. 22. Diſt. 93.

Nullum fit præjudicium Domino, ſi eo ignorante, alius poſſeſſionem illius accepit, quò minùs illum expellere poſſit, cùm ſciverit. c. olim. 12. de reſtitut. ſpoliat.

Præjudicium rei judicatæ affert delictum ſuperveniens. c. ult. de adulter.

Præjudicium non facit inutilis conatus. c. atteſtationes. 10. de deſpons. impuber.

Præjudicium non debet facere conſvetudo abſentibus & futuris, quia taliter facta non valet. c. Cùm omnes. 6. de Conſtitut.

Præjudicium Laici Eccleſiæ facere non poſſunt, aliquid ſtatuendo: & ſi ſtatuant, non valet. c. ult. de reb. Eccl. alien. c. Eccleſia. 10. de Conſtitut.

Præjudicium non debent, nec poſſunt inferre leges Imperatorum Evangelicis, Apoſtolicis & Canonicis Decretis. c. 1. in fin. Diſt. 10.

Præjudicium ſi afferant Eccleſiæ malè alienata, debent revocari. c. ad audientiam. 9. de reb. Eccl. alien.

Præjudicium faciens adverſario, vel contemnens Judicem revocando Mandatum, punitur propter hoc in expenſis factis. c. auditis. 8. de Procurat.

Ubicunque quis videt ſibi præjudicium generari, appellare poteſt. c. Dilecti. 13. de Majorit. & Obed.

Ut alteri præjudicium fiat, nemini eſt credendum. c. licèt. 23. de Teſtib.

Abſque præjudicio alterius debet dari privilegium. c. quia. 2. de Religioſ. domib.

Papa non intendit alicui præjudicare per privilegium. c. penult. de Eccleſ. ædific. Vel per mandatum. c. licet. 12. c. grave. 19. de Offic. Ordin. vel per literas. c. quia. 29. c. dudum. 31. de privileg.

Conſvetudo præjudicat juri, illúdque tollit. c. 1. de cognat. Spirit.

Matrimonium præjudicat juramento. c. licet. 22. de Sponſalib.

Confeſſio præjudicat in jure facta. c. dudum. 54. de Elect. c. Conſtitut. 7. de pœnis.

Parti præjudicat Confeſſio ſui Advocati, niſi eodem die revocetur. c. Cùm cauſam. 62. de Appell. c. Olim. 20. de Cenſib.

Domino præjudicat Confeſſio Procuratoris. c. ſuborta. 21. de ſent. & re judic. c. quoniam. 21. de privil.

Eccleſiæ præjudicat confeſſio Syndici, vel Procuratoris. c. Dilectus. 2. de Capell. Monach.

Præjudicat factum vel juramentum Prælati in damnum Eccleſiæ præſtitum ipſi Prælato, non Eccleſiæ. c. penult. de inſtitut.

Præjudicialis eſt cauſa Natalium ad cauſam Succeſſionis, & ideo primùm debet terminari: aliàs ordo juris ſubverteretur. c. penult. de ordin. cognit.

Præjudicialis quæſtio facit conquieſcere cauſam principalem. c. ſi judex. 12. in fin. de ſent. Excomm. in 6.

Præjudicialis licet cauſa liberalis, tamen quæſtio poſſeſſionis ei præjudicat. c. quoniam, 21. de privil.

Prælatus.

Prælatus vel eſt opere, vel nomine. c. ult. Diſt. 40.

Nec lenitas manſvetudinis ſinè rectitudine ſeveritatis; nec zelus rectitudinis ſinè manſvetudine in Prælatis debet inveniri. c. duæ ſunt. §. Ex his. Diſt. 45.

Prælatis & cunctis Rectoribus ſummopere tenendum, ut nec in diſciplinæ vigore, benignitatem manſvetudinis, nec rurſum in manſvetudine diſtinctionem deſerant diſciplinæ: quatenus nec à compaſſione pietatis obdureſcant, dum contumaces corrigunt: nec diſciplinæ vigorem molliant, cùm infirmorum animos conſolantur. Regat ergo diſciplinæ vigor manſvetudinem, & manſvetudo ornet vigorem, & ſic alterum commendetur ex altero, ut nec vigor ſit rigidus, nec manſvetudo diſſoluta. c. ſunt namque. ead.

Prælatus debet contumacibus eſſe ſeverus, pœnitentibus benignus. c. quantò. 2. q. 5.

Prælati debent eſſe literati. Diſt. 36. per tot. Non debent eſſe ſuperbi, & avari. c. Diaconi, 23. in med. Diſt. 93. Sint vitâ mundi, famâ clari, proficuóq; exemplo. Extrav. comm. 2. de Majorit. & Obed.

Prælatus non debet eſſe pejor populo. c. viliſſimus. 1. q. 1. ſed ſubditis Exemplar quoad vitam. c. Cùm Paſtoris, 2. q. 7. debet in converſatione & ſermone prælre, c. qualis. 8. q. 1. c. 1. & ſeqq. Diſt. 40.

Prælatus promptior debet eſſe ad miſerendum, quàm puniendum. c. licet, 6. Diſt. 45. c. alligant. 26. q. 7.

Prælaturam ambitioſus non conſequitur, c. Principatus. 1. q. 1. Amittit eam, qui ad ordines promoveri non poteſt. c. 1. de ætat. & qualit. & ordin. præficiend.

Prælatura non avidè eſt ſuſcipienda, nec propter deſidiam reſpuenda. c. Vos autem. 16. q. 1. c. olim & ſeqq. 8. q. 1. c. ult. Diſt. 40.

Prælaturam potiùs damus fugientibus, quàm ſe ingerentibus. c. ſicut. 1. q. 6. c. in ſcripturis. 8. q. 1.

Prælati pluſquàm alii ſunt expoſiti adverſitatibus. c. Nulli. 3. q. 1. Sunt poſiti quaſi in ſignum ad ſagittam. c. qualiter. §. Ex quibus authoritatibus. de accuſ.

Prælati debent abſtinere ludo & uſura. c. Inter. 11. in princ. de Exceſſ. Prælat. Non debent eſſe negligentes. c. Cùm. 11. de Celebr. Miſſ.

Prælatus non poteſt eſſe ſecularis, vel regulam non profeſſus. c. Cùm cauſam. de Elect.

Prælatus conditionem Eccleſiæ meliorare poteſt, non deteriorare. c. Fraternitatem. 2. de donat.

Prælatus non eſt Dominus, ſed Procurator rerum Eccleſiæ. cit. c.

Ex contractu Prælati, Eccleſia non tenetur, niſi verſum ſit in utilitatem ipſius. c. ſi quorundam. 2. de ſolut.

Prælati factum vel delictum non præjudicat Eccleſiæ. c. penult. de Relig. domib. Nempè ſi inconſulto Capitulo ſit commiſſum. c. querelam. 15. de Simon. c. penult. de inſtitut.

Prælatus omnia, quæ poſſidet, præſumitur de bonis Eccleſiæ acquiſiviſſe. c. 1. de pecul. Cler.

Prælatus obligans Eccleſiam pro alienis debitis, ſuſpenſus eſt ipſo facto ab adminiſtratione Spiritualium & temporalium. c. ſi quorundam. 2. de ſolut.

Prælatus quidquid poſt inſtitutionem ſuam de rebus Eccleſiæ acquirit, vel ejus occaſione, Eccleſiæ eſt. c. ut onusquisque. 3. de pecul. Cler. c. 1. de Teſtam. Vel emit, licèt alieno nomine. c. penult. de pecul. Cler.

De emptis per Prælatum ex bonis Eccleſiæ, debet inſtrumentum confici nomine Eccleſiæ, etſi alieno nomine emerit. c. inquirendum. eod.

Prælatus negotia Eccleſiæ, de Conſilio Fratrum tractare debet. c. novit. 4. cum ſeq. de his, quæ fin. à Præl.

Quilibet Prælatus invalidè donat res Eccleſiæ, inconſulto Capitulo, & in detrimentum Eccleſiæ, & revocari poteſt donatio. c. Fraternitatem. de donat.

Ut donatio, quam facit Prælatus, cenſeatur valida; vel invalida, attendi debet quantitas rei donatæ, & loci conſvetudo rationabilis. c. cæterùm. eod.

Epiſcopi & alii Prælati bona dignitatum & Eccleſiarum vacantium non occupent, etſi ad eos collatio, vel cuſtodia pertineat. c. ult. de Offic. Ordin. in 6. ubi plura de hoc.

Inferior Prælatus non poteſt abſque conſenſu Epiſcopi, ſuam Eccleſiam alteri unire, etiam Metropolitani authoritate interveniente. c. ſicut. de Exceſſ. Prælat.

Datio coadjutorum Epiſcoporum & Superiorum Prælatorum, de majoribus cauſis eſt, & ſpectat ad ſolum Papam. c. un. de Cler. ægrot. in 6. Et Coadjutores habebunt ſumptus moderatos de proventibus Prælatorum ipſorum cit. c. Vid. Coadjut.

Inferiores Prælati, quibus conceſſus eſt uſus Mitræ, & Pontificalium, ſi exempti ſunt, tunc in provincialibus, & Epiſcopalibus Conciliis poſſunt uti mitris aurifriſiatis, non habentibus aureas laminas, vel gemmas; non exempti autem albis & planis utantur. In aliis verò locis utantur, ùt indulta permittunt. c. Ut Apoſtolicæ. de privil. in 6.

Prælati nullam interdicti, vel ſuſpenſionis incurrunt ſententiam, niſi in ſententia ſint expreſſi. c. quia de ſent. Excomm. in 6.

Prælatus contra potentiam temporalem, etiam Spirituali gladio, nempe Eccleſiaſticâ cenſurâ poteſt ſe tueri. c. Dilecto. eod. in 6.

Prælati debent ſoliciti eſſe, ut in Cathedralibus & Collegiatis, horæ Canonicæ debitè perſolvantur, & alia divina officia debitè celebrentur; ubi varii defectus Clericorum enumerantur, eorúmque correctio demandatur. Clem. 1. de Celebr. Miſſ.

Si Prælati Regulares negligant conferre intra ſex menſes Prioratûs adminiſtrationem, & Eccleſias vacantes, quæ non ſunt de menſa;

ſed ſolent ſpeciales, licèt obedientiarios, habere; Tunc Diœceſani authoritate ſuâ, reſpectu non Exemptorum; reſpectu Exemptorum verò Apoſtolicâ, conferant perſonis, quibus à Prælatis erant conferenda. Clem. un. de ſupplend. negl. Prælat.

Si Collegium habet jus præſentandi, Prælatus ut præſentet, debet habere conſenſum Capituli, aliàs invalidè præſentabit, niſi oſtendat, ſibi ſoli de conſvetudine, vel privilegio præſentationem competere. c. Ea noſcitur. de his, quæ fiu. à Prælat.

Prælati factum non præjudicat Patrono in præſentatione, niſi Patronus conſentiat facto. c. penult. de jure Patron.

Prælatus plus juris habet in conceſſione, quàm in præſentatione Patronus. c. Dilectus. 6. de Offic. Legat.

Prælati poſſunt excommunicare, c. 1. de eo, qui furt. ord. ſuſc.

Prælatus Anteceſſoris ſui debita ſolvere tenetur; ſi pro utilitate Eccleſiæ contracta ſint. c. 1. de ſolut.

Prohibetur Prælatis, nè Vices ſuas, vel Eccleſias ſub annuo cenſu concedant. c. 2. cum ſeqq. 2. Nè Prælati vices ſuas, vel Eccl.

Prælati non debent Subditos onerare talliis & exactionibus indebitis, & geminata pœna contrà facientibus imponitur; poſſunt tamen ab illis moderatum petere auxilium. c. cùm Apoſtolus. §. prohibemus. de Cenſib. c. 1. de Exceſſ. Prælat.

Prælati plus debito à ſubditis extorquentes, prætexto procurationis, vel alterius ſervitii impenſi Legato, vel alteri; illud reſtituent, & tantumdem pauperibus erogabunt. c. quia. de immunit. Eccl.

Quindecim gravamina explicantur illata religioſis, à quibus præcipit Prælatos abſtinere. c. nimis. 16. de Exceſs. Prælat. Item gravamina. 12. c. Nimis. 17. eod.

Prælati non debent diſcurrere, præſertim habitu transformato; qui ſi ad Curiam venerint; inde recedere non debent ſinè Papæ licentia; aliàs ipſi & eos receptantes excommunicati ſunt. Extrav. com. 2. de Majorit. & Obed. Nec debent venire ad Curiam more noctuæ latenter. Extrav. commu. 3. eod.

Jurans obedire Prælato & Eccleſiæ, non Clero Diœceſano, ſed Capitulo Cathedralis Eccleſiæ, & quidem principaliter Epiſcopo, tenetur obedire. c. Cùm Clerici, 19. de V. S.

Prohibetur Prælatis, nè ſubditis interdicant, nè ſtatum Eccleſiarum, vel perſonarum Superioribus, aut Apoſtolicæ ſedis Legatis, vel Inquiſitoribus ad inquirendum, corrigendum &c. deputatis, manifeſtent: nec eos ad id celandum juramento, promiſſionibus, obligationibus, aut aliis pœnis adſtringant; & contra factum eſt irritum, & ſententia, juramentum, promiſſiones, pœnæ non ligant: & præſumptores debent condignâ pœnâ à Superioribus eiſdem puniri, c. quia. de Offic. Ordin. in 6.

Prælatus etiam profeſſus, poteſt votum ultramarinum emittere, & in uſus ſuos vigeſimam partem proventuum Eccleſiæ convertere. c. ult. de Voto & Vot. Redempt.

Prælatus de bonis Eccleſiæ teſtari non poteſt. c. 1. c. Cùm. 7. & ſeq. de Teſtam.

Prælatus non obſtante juramento de non infeudando de novo, poteſt integrare Feudum, ſi appareat Vaſallum fuiſſe in menſura deceptum. c. per tuas. 5. de donat.

Prælati ſubditis non tantùm ſpiritualia, ſed etiam corporalia Subſidia debent miniſtrare exemplo JEſu, qui turbas & docebat, & ſignabat, & alebat. Diſt. 39. princ.

Prælatis crudeliùs, quàm cæteri, puniuntur, c. præcipuè. 11. q. 3. quia graviùs cadunt. c. homo. 5. Diſt. 40.

Prælati perverſa perpetrantes, tot mortibus digni ſunt, quod ad ſubditos ſuos perditionis exempla tranſmittunt. cit. c.

Prælati quod agunt, facilè trahitur in exemplum à ſubditis. c. Magnæ. de Voto & Vot. Redempt. Tantò cautiùs ſe à culpa cuſtodiant, quantò per prava, quæ faciunt, non ſoli moriuntur. c. præcipuè. 3. 11. q. 3.

Quantumlibet vigilet prælati diciplina, mores omnium immutare non valet. c. quamlibet. Diſt. 47. ubi Aug. ait: Domum ſuam non eſſe meliorem domo Abrahæ &c.

Convitia perditorum non debent Prælatum à recta via in gubernando procedendi, & diſciplina regulari urgenda movere. c. ult. eod.

Prælatus ſi in corrigendo modum exceſſit, à ſubdito veniam non petit, ſed à DEO; nè dum nimia ſervatur humilitas, agendi frangatur authoritas. c. quando. Diſt. 86.

Subdito non licet Prælatum ſententiâ damnationis ferire. c. plerumque. 27. §. item. 2. q. 7.

Vitia Prælatorum, Subditi potiùs reprehendere quàm venerari poſſunt. c. admonendi. 57. ead.

Prælati quamvis ſint mali, à Subditis non ſunt contemnendi. c. multi. & ſeqq. 1. q. 1. c. Sacerdotes. c. oves. 6. q. 1. quia non ipſorum opera, ſed doctrina attendi debet. c. non quales. 1. q. 1.

Prælatum ſuum negans, Clericus, trahénsque eum ob id ad forum ſeculare, debet deponi, & amittit beneficium. c. gravem, 15. de Exceſſ. Prælat.

Contra Prælatum accuſatio criminalis, quæ ad diminutionem Capitis, & degradationem tendit, non debet admitti, niſi legitima præceſſerit inſcriptio: quodſi autem fama publica ſit de exceſſibus, ut diutiùs diſſimulari non poſſit, inquirendum eſt, ſed ex charitate. c. qualiter & quando. de accuſ.

SS. PP. providè ſtatuerunt, ut accuſatio Prælatorum non facilè admittatur. cit. c. Cùm enim ex officio teneantur arguere, increpare, punire; hinc odium, inſidiæ in illos. cit. c.

Prælatus debet curam gerere pro ſubditis. c. in ſcripturis. 8. q. 1. Lectioni & orationi vacare. c. ult. 2. q. 7. erga infirmos compatiens eſſe. c. recedite. 16. Diſt. 45. Diſcordantes ad concordiam trahere. c. 1. Diſt. 90. De Subditis non facilè credere, nec ad vindictam re incognitâ accendi. c. ſi quid. 23. Diſt. 86.

Prælatis imputantur peccata Subditorum. c. quidquid. 1. q. 1. c. Epiſcopo. 9. q. 3. c. quia. 2. de Teſtam. Nec illos excuſat ignorantia culpa ſubditorum. c. penult. de R. I.

Prælati

Prælati debent corrigere exceſſus ſubditorum, c. ut famæ, 35. de ſent. Excomm.

Prælati tantò diligentiùs debent aſſurgere, quantò damnabiliùs offenſa deſererent incorrectas. c. licet. 31. de Simon.

Prælati non deb. ac pro corrigendis & puniendis exceſſibus, pœnam pecuniariam ex cupiditate exigere. c. licèt. de pœnis, c. irrefragabili, de Offic. Ordin.

Prælati non debent juxta velle Subditum ſuum punire. c. ipſe. 11. q. 3.

Prælati non debent intereſſe corporali punitioni alterius. c. Ex literis, 10. in med. de Exceſs. Prælat.

Prælati Subditos corrigunt & reformant appell. remotâ, vel conſvetudine non obſtante, c. irrefragabili, de Offic. Ordin. Si tamen Capitulum conſvevit corrigere exceſſus Canonicorum, corrigat; ſi autem hoc intra terminum ab Epiſcopo præfigendum non fuerit factum, Epiſcopus faciet, cit. c.

Prælatus non ferat in Subditum pœnam ſuſpenſionis, vel Excommunicationis, niſi Canonicâ monitione præmiſſâ. c. reprehenſibilis. 26. de Appell.

Prælatus poteſt & debet Clericum ſubjectum incorrigibilem incarcerare. c. ut famæ. 35. de ſent. Excomm. Faciens Clericum ſubditum ob ejus exceſſus per laicos capi, includi ac incarcerari, nè fugiat, non eſt excommunicatus, nec etiam capientes; cùm hæc temeritas non ſit, vel injuria: Si tamen captus de parendo juri, fidejuſſoriam det cautionem; non debet detineri, niſi grave quid ſit, quod exigat detineri, c. ſi Clericos. de ſent. Excomm. in 6.

Prælati debent Laicis contra Clericos querentibus, curare exhiberi juſtitiam, non obſtante fruſtratoria appellatione; ad judicium tamen ſeculare trahi non debent. c. qualiter. de Judic.

Prælati poſſunt ex levioribus cauſis, quàm ſit Simonia, deponi. c. per tuas. 32. de Simon.

Prælati judicium ferri candentis ſubire non debent; nec tali purgationi intereſſe, vel authoritatem præſtare. c. Ex literis. de exceſſib. Prælat. Nec alteri corporali punitioni, cit. c.

Prælatus tenetur ſubdito, ad auſteriorem Religionem migrare volenti, licentiam dare. c. licèt. 18. de Regularib.

Præmeditatum

Præmeditatum, & unum eundémque ſermonem, an teſtes attulerint, & an ad ea, quæ interrogantur ex tempore, veriſimilia reſponderint, conſiderandum eſt. c. ſi Teſtes, §. in Teſtibus. 4. a

Præmium.

Præmiorum honor eſt juris militaris. c. jus. 10. Diſt. 1.

Præmia virtutibus tribuenda ſunt. Clem. Cupientes. §. in princ. de pœnis.

Præmii expectatio juſtitiam non evertat. c. 1. de ſent. & re judic. in 6.

Qui non poſſunt præmiis induci ad obſervantiam juris, debent pœnis coërceri. Clem. cupientes. de pœnis.

Præmia Patrum ex Lege Papiâ & Poppæâ pro ſuſcipiendis liberis. c. quædam. 6. Diſt. 2.

Præmio Judex judicare non debet. c. 1. de ſent. & re judic. in 6.

Præmio non eſt ferenda ſententia juſtitiæ, c. qui rectè, 11. q. 3.

Præmio non licet recedere ab accuſatione, c. 1. de collus. deteg.

Præmio donantur, qui factionem initam produnt. c. ſi quis, §. ſanè, 6. q. 1.

Præpoſitus.

Etſi omnes, qui præſunt, ritè Præpoſiti vocentur, propriè tamen dicuntur ii, qui quandam Prioratûs curam ſuper alios gerunt, c. quamvis. 9. de V. S.

In Præpoſitum non eſt ordinandus, niſi Presbyter, vel Diaconus. c. nullus. 2. Diſt. 60.

Præſcientia.

Præſcientia Divina non tollit homini libertatem. c. vaſis. §. non ergo. per tot. 23. q. 4.

Præſcriptio.

Præſcriptio & privilegium contraria ſunt. c. audiţis. 15. c. veniens. 19. de præſcript.

Præſcriptiones aliæ ſunt inductæ odio petentis, & favore poſſidentis; aliæ tantùm odio poſſidentis. c. placuit. 15. §. præſcriptionum, 16. q. 3. introductæ etiam contra deſides, & ſui juris contemptores, c. vigilanti. 5. de præſcript.

Præſcriptiones variæ: unius anni & diei, c. puella. 20. q. 2. c. de induciis 3. q. 3. Unius anni, vel dimidii cit. c. Biennii. c. Monaſterii. 19. q. 3. Triennii. c. ult. 17. q. 2 Decennii. c. ult. 16. q. 4. Duodecim annorum. c. puellæ. §. Cùm ergo. 20. q. 1. Quatuordecim annorum. c. ſi in qualibet. 20. q. 2. Quindecim annorum. c. illud. 20. q. 1. Octodecim annorum, c. quia. ead. c. de his. 5. Diſt. 28. Viginti annorum, c. ult. 16. q. 4. Viginti quinque annorum, c. placuit. 20. q. 1. Triginta annorum, c. placuit. 8. 16. q. 3. Quadraginta annorum. c. ult. 16. q. 4. Centum annorum. c. ult. 16. q. 3.

Præſcriptio unius menſis. c. un. 4. q. 5. Duorum menſium. c. ſi ægrotans. 5. q. 3. Trium menſium. c. Fraternitatem. Diſt. 54. Quatuor menſium. c. Cùm propter. 27. de jure Patron. c. un. eod. in 6. Sex menſium. c. de induciis. 3. q. 3. Novem menſium. c. induciæ. §. ſpatium, ead.

Omnis poſſeſſio tricennali præſcriptione tollitur. c. placuit. 16. q. 3. vel quadragenariâ (ſicut poſſeſſiones Religioſarum domuum) vel Centenariâ, ſicut Prædia, S. R. E. 13. q. 2. in princ.

Quod triginta annis ab Epiſcopo poſſidetur, jure ab eo vendicatur. c. 1. 13. q. 2.

Tricennali poſſeſſione pacificâ acquirit quis alienam Parochiam & Diœceſim. c. 1. cum ſeqq. pluribus. 16. q. 3.

Triginta annorum ſpatio quietè poſſeſſ: repeti non poſſunt. c. Poſt. ead. Triginta enim annorum poſſeſſio præſcribit. c. placuit. 15. ead. Puta inter privatos; non autem contrà loca Religioſa &c. cit. c. §. Hæc de in fin.

Decennio inter præſentes, vicennio inter abſentes, præſcribitur cum bona fide, & titulo juſto, etiam contra Creditores & verum Dominium. cit. c.

Præſcribitur ſimiliter triceñio cum bona fide, licet ſinè ullo titulo. cit. c. Bona fides initio poſſeſſionis requiritur. cit. c. placuit. Sinè poſſeſſione præſcriptio non procedit. c. 3. de R. I. in 6. Et requiritur continua. cit. c. placuit. §. hæc de. Interrupta ſi fuerit, à die recuperatæ poſſeſſionis, novi triginta anni in omnibus præſcriptionibus numerabuntur. cit. §. Hæc de.

Præſcriptio ab Anteceſſore inchoata, poteſt à Succeſſore continuari. cit. §.

Præſcriptio tricennalis incipit currere à morte malè alienantis. c. ſi Sacerdotes. 16. q. 9.

Qui alieno nomine poſſidet, non præſcribit. c. ſi diligenti. de Præſcript.

Nec in foro Canonico, nec Civili valet præſcriptio cum mala fide. c. quoniam. eod.

Non præſcribit is, qui non habet bonam fidem, & Titulum juſtum, etſi poſſideat, ſi præſumptio eſt contra eum. cit. c. ſi diligenti. Sed Poſſeſſor malæ fidei nunquam præſcribit. c. vigilanti. eod. Et c. 2. de R. I. in 6.

In Præſcriptionibus ſufficit bona fides, ubi jus commune non reſiſtit, nec præſumptio eſt contra præſcribentem: alioqoin allegari debet titulus, & probari, niſi tanti ſit temporis præſcriptio, cujus contrarii non extet memoria. c. 1. de præſcript. in 6.

Præſcriptio malâ fide cœpta, poſt triginta annos adverſus omnem petentem munit exceptione: Si verò aliqoo caſu à poſſeſſione ceciderit, actionem non habebit. Si verò res ad Creditorem ſuum, vel ad Dominum pervenerit, detentionis commodum habebit: Si verò ad alium, Creditor & Dominus adverſus eum experiri poterit. Sed ſi violenter ad eos poſſeſſio pervenerit, malæ fidei poſſeſſor, indiſtinctè poſſeſſionis commodum recipiet. c. placuit. 15. §. Quòd ſi mala. 16. q. 3.

Præſcriptio dupliciter interrumpitur, videlicet: naturaliter (contra jus naturæ, quando ſcilicet contra Conſcientiam poſſidetur aliquid) cit. c. & §. Et civiliter, per libelli oblationem, vel litis conteſtationem, per proteſtationem coram Epiſcopis, vel aliis bonis viris, per interpellationem, vel Teſtium ſubſcriptionem. cit. c. §. Is autem. Per Synodalem proclamationem. c. 1. & ſeqq. ead. c. Sanctorum. 3. de præſcript. gl. c. illud. 8. eod.

Præſcriptio Teſtibus interrumpitur, & etiam probatur. cit. c. illud.

Præſcriptio aditione Magiſtratûs, vel adverſarii, interrumpitur. c. placuit. 15. Is autem. 16. q. 3.

Si contra præſcriptionem opponatur interruptio, utraque pars probabit, & ſi probata fuerit interruptio, præſcriptio non tenebit. c. illud. de præſcript.

Si præſcriptio vocetur in dubium, debet præſcribens juratoriam cautionem præſtare, quòd bona fide poſſideat. c. Dilectio. 16. q. 3.

Præſcriptionis interruptio dat jus agendi. c. volumus. 16. q. 4.

Præſcriptione ſubmovetur ab agendo, & pœnam appellationis ferre cogitur, qui intra 5. dies, dimiſſorias non poſtulaverit, vel acceperit, vel reddiderit. c. ab eo. 2. q. 6.

Præſcriptio abſque titulo, bonâ tamen fide per triennium continuata, valet. c. placuit. 15. §. præſcriptionum. 16. q. 3.

Præſcriptio non currit tempore hoſtilitatis. c. Ex tranſmiſſa. de Præſcript.

Nec tempore captivitatis. c. Primâ. 16. q. 3. Nec infantiæ, vel furoris. c. placuit. §. Is autem. ead.

Præſcriptio non currit contra libertatem. cit. c. §. quas. in fin. ead.

Præſcriptio non currit contra res Eccleſiæ precario poſſeſſas. c. Clerici. ead.

Præſcriptio illi non currit, qui non poteſt agere. c. Nè pro defectu. 41. de Elect. Nec contra Eccleſiam Rom. tempore Schiſmatis. c. Cùm verbis. 14. de Præſcript.

Præſcriptio non currit Eccleſiâ vacante. c. 1. c. de quarta. 4. eod. c. penult. nè ſed. vac. Sed debet tempus vacantis Eccleſiæ de præſcriptione deduci. c. auditis. 15. de Præſcript.

Præſcriptio in Matrimonio non currit, licèt omnia jura præſcriptione tollantur. c. in præſentia. 19. de ſponſalib.

Præſcriptio non currit in re invaſa. c. nihil. 2. de præſcript.

In re empta poteſt allegari præſcriptio. c. pervenit. 4. de Empt.

Præſcriptionem objiciens, debet eam probare. c. Ex literis. 3. de Probat.

Ad probandam præſcriptionem Eccleſiaſticam, Eccleſia reſtituitur poſt, & ante ſententiam. c. ſuſcitata. 6. de in integr. Reſtitut.

Qui aſſerunt præſcriptione ſe exemptos eſſe, debent fidem facere de præſcriptione. c. Cùm perſonæ. de privil. in 6.

Præſcriptione vel privilegio ſe quis tueri poteſt; ſed non ſimul & conjunctivè, quia contraria ſunt. gl. c. penult. de Relig. domib.

In qualibet præſcriptione debet, Titulus probari. c. dudum. 31. de decim.

Functio, ſeu Civilis Canon, & publica collatio nunquam præſcribuntur. & c. placuit. 15. §. quas. 16. q. 3.

Præſcriptionem non facit longa uſurpatio. c. Cauſam. 7. de Præſcript.

Qui nullo titulo poſſidere incipit, præſcribere non poteſt. c. inter. c. Dilectio. 16. q. 3. Poteſt verò, qui Judicis authoritate, & privilegiorum longâ conſvetudine poſſidere incipit. cit. c. §. Poteſt etiam.

Quæ humanitatis intuitu alicui præſtantur, nè longo quidem tempore præſcribi poſſunt. c. Clerici. & ſeq. ead.

Quæ hoſtilitatis metu & furore intervenientes diu poſſeſſa ſunt, non præſcribuntur. c. prima. c. porrò. ead.

Servitus

Servitus non præſcribitur, licèt 40. annorum ſpatio quis hominem liberum pro ſervo detineat. c. placuit. 15. §. unde ſi. ead.

Subditus non præſcribit obedientiam contra Prælatum. c. Cùm, 12. de præſcript.

Non poteſt Subditus viſitationem, aut procurationem ratione Viſitationis debitam, contra Superiorem præſcribere, quamvis alius in perſonam alterius præſcribere poſſit utramque. c. Cùm. 11. 16. eod.

Præſcribi non poſſunt, quæ poſſideri non poſſunt. c. Cauſam. 7. de præſcript.

Præſcribere Laici non poſſunt Spiritualia. cit. c. & c. placuit. 15. §. quas. 16. q. 3.

Limitis poſſeſſio nec per 30. annos præſcribi poteſt. c. inter, c. dilectio. 16. q. 3.

Jus eligendi præſcribi poteſt. c. Cùm Eccleſia, §. de cauſ. poſſeſſ. & propriet.

Præſcribitur contra arbitrium. c. Cùm olim, 18. de præſcript.

Juxta Canones aliquos Eccleſia contra Eccleſiam 30. annis: Monaſterium verò contra Eccleſiam non niſi 40. annis præſcribit. c. placuit. 15. §. quas actiones. 16. q. 3. & c. 1. ac 2. 16. q. 4. Et poteſt ſe Eccleſia contra Eccleſiam præſcriptione 40. annorum tueri. c. illud. de præſcript.

Adversùs Religioſa loca nunc non niſi 40. annorum ſpatio præſcribitur. cit. c. placuit. §. Hæc de. c. penult. & ult. 16. q. 4. c. ſi de terra. de privil.

Contra Romanam Eccleſiam præſcriptio requirit 100. annos. Similiter de juribus ad Romam Eccleſiam ſpectantibus ſola centenaria præſcriptio currit. c. ad audientiam. de Præſcript. c. Cùm dilecta. 4. de Confirm. util. vel inutil. ſed tempora Schismatum deducantur. c. Cùm vobis de præſcript.

Privatus ipſo jure, vel per ſententiam Judicis, bonis, quæ tenet à Romana, vel aliis Eccleſiis, ut præſcribat contra Rom. Eccleſiam, 100; contra alias Eccleſias 40. anni requiruntur. c. ſi qui. de præſcript. in 6. c. ad audientiam. 13. & ſeq. c. ſi diligenti. 17. c. illud. 8. eod.

Filii hæreticorum, qui Catholici putabantur, bona paterna, & contra Romanam & alias Eccleſias præſcribunt annis 40. bonâ fide poſſeſſa; etſi nunc detegantur fuiſſe hæretici. cit. c. ſi qui.

Contra privilegium Rom. Eccleſiæ præſcribebatur ſpatio annorum 30. hodie verò 40. c. ſi de. 6. c. accedentibus. 15. de privileg.

Romanæ Eccleſiæ privilegia, ſolùm 100. annorum præſcriptione tolluntur. c. ult. 16. q. 3.

Per quietam & ſynceram poſſeſſionem 30. ann. præſcribit Eccleſia rem privati. c. Sanctorum. de præſcript.

Quarta decimarum & funeralium præſcribitur contra Epiſcopum, ſi 40. annorum ſpatio non ſolvatur, & Cathedralis Eccleſia interim non vacaverit. c. de quarta. eod.

Decimæ à privato nullo tempore præſcribi poſſunt, ſive cum titulo, ſive ſinè illo poſſederit. c. placuit. 15. §. quas. 16. q. 3.

Laicus non poteſt præſcribere decimas, etſi à Papa ſuper his reſcriptum impetraverit. c. Jubemus, §. ſic etiam. ead.

Una Eccleſia in parœcia alterius 40. annorum ſpatio decimas præſcribit. c. ad aures. de præſcript.

Præſcriptio decimarum in aliena parœcia ex novalibus, quæ ibi ſurgunt, decimas non habebit. c. Cùm contingat. de decimis.

Laici decimas donare non poſſunt, etſi ſint Reges; nec ex eorum titulo præſtatur cauſa præſcriptionis c. dudum. eod.

Fines prædiorum Eccleſiaſticorum 40. annorum ſpatio præſcribuntur. c. quia de præſcript.

Diœceſes, quæ certis limitibus diſtinctæ ſunt, nullo modo præſcribi poſſunt: quæ verò non ſunt certis limitibus diſtinctæ, & de quibus certa olim definitio non præceſſit, præſcriptione tolluntur. c. licèt. §. hoc multipliciter. 16. q. 3. Sic nec fines Parochiarum, de quibus conſtat, & finibus illis cohærentia; nec fines provinciarum. cit. §. & c. ſuper eo. de Parochiis.

Præſcribuntur Eccleſiæ, harùmque facultates 30. annis ab Epiſcopis. c. facultates. 13. q. 2. c. per ſingulas, & ſeqq. c. placuit, 8. & ſeq. 16. q. 3.

Bona Eccleſiæ 40. annis pacificè poſſeſſa præſcribuntur. c. conſtitutus. 6. de Relig. domib. c. de quarta. 4. c. quia. 9. de præſcript. c. volumus, & ſeq. 16. q. 4.

Si poſt litem de rebus Eccleſiæ motam definitio, etſi injuſta ſecuta ſit, triennali poſſeſſione præſcribit, numerando tempus non à definitione, ſed à deceſſu definientis, cujus authoritate poſſidere cœpit, c. poſt. §. item. c. ſi Sacerdores, 16. q. 3.

Quæ in beneficiis poſſidentur, præſcribi non poſſunt. c. Clerici. ead.

Epiſcopus contra Epiſcopum, locum ab eo converſum ad fidem, præſcribit triennio; ſed cùm vacat Eccleſia, vel eſt in Schismate, non præſcribitur contra ipſam. c. 1. de præſcript.

Prælatus inferior poteſt præſcribere in certis Eccleſiis ſuæ Diœceſis totum jus Epiſcopale; ſubducitur tamen de præſcriptione tempus, quo vacavit Eccleſia Cathedralis. c. auditis. eod.

Abbas in Capellis præſcribere poteſt jura Epiſcopalia. c. Cùm olim. eod.

Taciturnitas Prælati non nocet Eccleſiæ, donec ſit præſcriptum. c. nihil. eod.

Procurationes, quæ debentur Legatis, & Nunciis Apoſtolicæ ſedis, præſcribi non poſſunt. c. accedentes. eod.

Etſi quis præſcribit in uno articulo, non tamen in alio. c. auditis. 15. c. Cùm olim. 18. eod. c. Cùm. 29. de decimis.

Præſcriptio 40. annorum, excludit omnem actionem. c. ad aures. de præſcript.

Omni præſcriptioni, & generaliter omni Conſtitutioni ac conſvetudini derogandum eſt, quæ ſinè mortali peccato obſervari non poteſt. c. Quoniam. de Præſcript. adeoque,

Qui præſcribit, in nulla temporis parte, rei alienæ habere debet conſcientiam. cit. c.

Præſentare. vide Patronus.

Præſentia.

Præſentes dicuntur, qui ſunt in provincia. c. Coram. 35. de Elect. & qui ſerviunt Papæ. c. Cùm. 14. de Cler. non reſid.
Præſentes dicuntur, qui juſtis de cauſis abſunt ex licentia Prælati. c. Relatum. 4. eod. Vel ſunt in ſervitio Epiſcopi. c. ad audientiam. 15 eod.
Præſens aliquis dicitur per Nuncium. c. Cùm parati. 19. de appell.
Teſtes Teſtimonium præſentes dicant de his, quæ viderunt, & veraciter noverunt. c. Teſtes. 3. q. 9.
Præſens debet eſſe ille, contra quem fit inquiſitio, niſi contumaciter ſe abſentet. c. qualiter. 24. §. debet. de Accuſ.
Præſente utraque parte debet cauſa Reſtitutionis in integrum examinari. c. Tum ex literis. 5. de in integr. reſtitut.
Niſi præſente eo accuſator non auditur. c. Accuſatori. & 5. ſeqq. c. qui accuſare. & ſeqq. c. abſente. & 5. ſeqq. & c. ult. 3. q. 9.
Qui negligit cauſæ ſuæ adeſſe, in eum ſententia feratur. c. decernimus. eod.
Præſentes, qui nec Conſilium, nec auxilium dederunt, extra noxam ſunt. c. ult. 23. q. 8.
Præſens factum præſumitur ex præterito. c. penult. de præſumpt.

Præſtigium.

Primus præſtigium inveniſſe dicitur Mercurius; ſic autem dicitur, quòd perſtringat aciem oculorum. c. nec. 26. q. 5.

Præſumptio.

Præſumitur ex cauſa. c. occidit. 23. q. 8. Ex perſona. c. decenter. 6. Diſt. 89. Ex loco. c. quiſquis. 17. q. 4. Ex tempore. c. Conſtat. 111. 1. q. 1. Ex facti qualitate. c. Bonæ. [illegible] q. 2. Ex dignitate. c. abſit. 11. q. 3.
Præſumitur pro ſene bonitas. c. ſi officia. 2. Diſt. 59. Sapientia. c. ult. Diſt. 84. Morum gravitas. c. diffinimus. 18. q. 2. c. Omnis. 12. q. 1. Sermo veracior. c. Conſanguineos. 35. q. 6. Juſtitia. c. ſi quid. 23. Diſt. 86. Continentia. c. penult. de præſumpt.
Semel malus, ſemper præſumitur malus. c. 8. de R. I. in 6. Et quilibet præſumitur bonus, donec probetur malus. c. penult. 2. q. 6. c. penult. de præſump.
Præſumitur ignorantia, ubi ſcientia non probatur. c. 47. de R. I. in 6.
Præſumitur quis tantò citius mori, quantò ſenior eſt. c. petiiſti. 7. q. 1. §. tanta. [illegible] Diſt. 86.
Præſumitur pro aliquo, qui officium ſuum diligenter adimplere juravit. c. ad audientiam. 13. de præſcript.
Præſumitur pro aliquo ob honeſtatem perſonæ. c. Niſi. 21. de Præbend.
Præſumitur quilibet dignus, qui neſcitur indignus. c. un. de Scrutin. in ordin. faciend.
c. Cùm deputati. 16. de judic. c. ult. de præſumpt.
Is, pro quo beneficiando ſcribitur cum clauſula, ſi idoneus fuerit, non tenetur ſe probare idoneum, cùm idoneus præſumatur. cit. c. ult.
Qui ex duobus alterum negat, reliquum affirmare præſumitur. c. Nonne. eod.
Ex vicinia præſumitur notitia facti loci vicini. c. quoſdam. eod.
Præſumitur factum, notum loco vicino, quod eſt, notum in remoto. c. quanto. eod.
Ex præteritis præſumitur circa futura. c. mandata. c. ſcribam. eod. c. ſicut ii. 8. §. neceſſe. in fin. Diſt. 47.
Converſatio in adoleſcentia facit præſumptionem in ſenectute. c. Ex ſtudiis. de præſumpt.
Non præſumitur incontinens in ſenectute, qui in juventute continuit, maximè ſi eſt literatus. c. Cùm in. eod.
Præſumitur ex præterito de præſenti. c. penult. eod.
Præſumitur ex præſenti circa præteritum. c. Cùm per bellicam. 34. q. 1.
Præſumitur ex præſenti circa præſens. c. qui crimen. 6. q. 1.
Præſumitur ex præterito circa præteritum. c. quia. 10. Diſt. 28.
Præſumitur contra aliquem ex præcedenti vita. arg. c. 1. de purg. Canon.
Præſumitur contra aliquem ex his, quæ in continenti fiunt. c. Officii. 38. de Elect.
Præſumitur in pubere profeſſio Religionis, ex habitu per annum portato. Clem. ult. de Regularib. & Tranſeunt.
Præſumitur illicitum, quod fit ex pactione partium circa ſpiritualia. c. Niſi. 21. de Præbend.
Præſumitur contra eum, quòd ſit uſurarius, qui uſuras accipere conſvevit. c. illo. 4. de pignorib.
Præſumitur uſura, cùm quid ultra ſortem accipitur. cit. c.
Præſumitur contra aliquem ex Taciturnitate. c. 1. de frigid. & malefi.
Præſumptio una aliam non elidit. c. Cùm. 16. de elect.
Juramentum elidit præſumptionem. c. ult. qui Matrim. accuſ. poſs.
Omnia, quæ Prælatus poſſidet, præſumuntur de bonis Eccleſiæ acquiſita fuiſſe. c. 1. de pecul. Cleric.
Præſumitur intuitu Eccleſiæ relictum, quidquid ab Externo relinquitur Epiſcopo; quidquid autem à propinquo, intuitu perſonæ; admittitur tamen in utroque caſu probatio in contrarium. c. Requiſiſti. 15. de Teſtam.
Præſumitur ſemper relictum intuitu perſonæ, quod relinquitur perſonæ privatæ, ſive beneficium habeat hæc, ſive non. cit. c.
Per violentam præſumptionem probatur carnis copula. c. literis. de præſumpt.
Præſumptio violenta de carnis copula habetur, quando conſanguineum viri ſolum cum illa, nudum cum nuda in eodem lecto jacentem viderunt, multis locis Secretis, & latebris ad hoc commodis, & horis electis, [illegible]
Item

item c. Tertio, ſimilia inducuntur pro præſumptione, eod.

Præſumptum Matrimonium eſt, quando copula carnis eſt ſubſecuta. c. ult. de Sponſalib. c. penult. de condit. apponit. Fidéſque præceſſit de deducenda illa. c. veniens. 15. de Sponſalib.

Præſumptum Matrimonium ſaltèm probatur per exteriora. c. illud. 11. de præſumpt.

Contra præſumptionem de Matrimonio contracto inter ſponſos de futuro, ſecuta copula carnali, probatio admittenda non eſt. c. is, qui. de Sponſalib.

Filii de præſumpto Matrimonio ſuſcepti, ſunt legitimi. c. per tuas. 12. qui filii ſint legit.

Præſumitur contra illum, qui dilationibus ſubterfugit judicium; hoc enim ipſo confitetur de omnibus. c. nullus de præſumpt.

Propter præſumptionem vehementem non debet quis de gravi crimine condemnari. c. literas. eod.

Præſumitur ſemper pro ſententia Judicis, donec contrarium oſtendatur. c. in præſentia. 6. de Renunc. c. Cùm inter. 13. de ſent. & re judic.

Licèt aliquid primâ facie præſumatur non eſſe damnoſum; tamen probatio admittitur in contrarium. c. penult. de donat.

Præſumuntur mei inimici, qui cum inimicis meis habitant; & ab accuſatione repelluntur. 7. de accuſat.

Præſumptio cauſat executionem ſententiæ, c. ſuſcitata. 6. de in integr. reſtitut.

Si eſt contra aliquem præſumptio, quòd malitiosè proponat exceptionem, juramentum debet præſtare; quòd non malitiosè proponat. c. literas. 13. de reſtitut. ſpoliat.

Cùm aliqua præſumptio apparet contra aliquem, debet ſe excuſare, & reddere rationem ſuper hoc. c. un. ut Eccl. Benefic.

Præſumptio violenta oritur ex propinqua facti circumſtantia. c. 1. Diſt. 34.

Præſumptio violenta ſufficit ad condemnationem, quia pro certitudine habetur. c. literis. 12. & ſeq. c. adferte. de præſumpt.

Ex præſumptione violenta fertur ſententia definitiva. cit. c. adferte.

Præſumptio violenta admittit probationem in contrarium. gl. c. ult. in fin. de Presbyt. non baptiz.

Præſumptio violenta evidentiſſimam probationem requirit. ibid.

Præſumptio in contrarium facit, ut poſſeſſor teneatur probare legitimam poſſeſſionem. c. ult. de reſtit. ſpoliat. in 6.

Quando contra reum eſt præſumptio, onus probandi transfertur in illum. c. un. Ut Eccleſ. Benefic.

Præſumendum eſt pro judiciaria poteſtate, quod omnia legitimè fecerit pro cauſis. c. ſicut. 16. de ſent. & re judic.

Præſumptivè accipitur fama pro veritate, quando deficiens in purgatione punitur. c. Tua nos. 8. de Cohabit. Cleric.

Ex multis præſumptionibus & ex fama fit probatio ſufficiens. c. Tertio. 13. de præſumpt. c. preterea. 27. de Teſtib.

Præſumptio ſive ſuſpicio ſola purgationem inducit in crimine hæreſis. c. Excommunicamus. 13. de Hæret.

Præſumptio juris & de jure eſt, contra quam non admittitur probatio. c. is, qui. 30. de Sponſalib.

Qui contra jura mercatur, bonam fidem non habere præſumitur. c. 82. de R. J. in 6.

Præſumere nemo debet de ſtatu ſuo. c. Imitare. 6. q. 1.

Præſumptiones variæ, & prævaricationes celerrimè non compreſſæ, incipiunt pro legibus teneri, & privilegiorum more, perpetuò obſervari. c. Mala. 3. Diſt. 8.

Præteritum.

Præterita quoad iterationem præſumuntur circa præſentia. c. penult. de præſumpt. circa futura. c. mandata. 6. c. ſcribam. 9. eod. circa præterita. c. quia. 10. Diſt. 28.

Prævaricatio.

Prævaricatio eſt, vera crimina abſcondere. c. ſi quem. §. notandum. 2. q. 3.

Prævaricatio veritatis, acceptio nummorum eſt. c. qui rectè. 11. q. 3.

Prævaricatio non eſt, incauti & temerarii juramenti emendatio. c. diffinitio. 22. q. 4.

Prævaricationes de facili incipiunt pro legibus obſervari, niſi celerrimè comprimantur. c. mala. 3. Diſt. 8.

Prævaricatio eſt, votum caſtitatis vel Religionis poſtponere. c. puellæ. 20. q. 1.

Prævaricator eſt quaſi varicator, quòd diverſam partem adjuvet proditâ cauſâ ſuâ. c. ſi quem. 8. §. prævaricator. 2. q. 3. & §. prævaricatorem. ibid.

Accuſator de prævaricatione convictus, poſtea ex lege non accuſat. cit. c. §. accuſator.

In Prævaricatores ſtatuitur hodie pœna extraordinaria. cit. c.

Prævaricatores fidei non admittuntur ad Teſtimonium dicendum. c. non poteſt. 2. q. 7.

Pragmatica. Sanctio.

Pragmatica eſt confirmatio ab Imperatore facta. c. 1. ibique gl. de rer. permut. c. Ea enim. §. ſed & permutare. 10. q. 2.

Precariæ & Precarium.

Inter hæc duo differentia eſt, quòd precarium mutatâ voluntate concedentis, aut ei ſuccedentis, extinguatur; precariæ autem, quæ quandoque de Eccleſiarum poſſeſſionibus fieri ſolent, non ſunt pro voluntate concedentis revocandæ. c. ult. de precariis.

Precariæ de quinquennio in quinquennium debent renovari. c. 1. eod. c. precariæ. 10. q. 2.

Precariæ irrationabiliter factæ, præcipuè Eccleſiarum, non præjudicant Succeſſori. c. De precariis. eod. c. 2. de precariis.

Precariæ

Precariæ dum fiunt, ſunt in ſcripta redigendæ, ne per retentionem diutinam præjudicium generetur, c. ſæpe. 72. 12. q. 2.

Dicuntur precariæ præſtationes quædam uſus fructûs in compenſationem ejus proprietatis, quæ datur Eccleſiæ, gl. c. precariæ. 4. in princ. 10. q. 2. Precarium autem dicitur, quod utendum conceditur, quàm diu patitur, qui conceſſit, c. ult. de precar.

Precarium ſolvitur morte ejus, cui conceſſum eſt; non etiam concedentis. cit. c. Solvitur item, ſi concedens alienavit rem precariò poſſeſſam; quia per conventionem hujusmodi non licet, invito Domino, rem alienam poſſidere, cit. c.

Nulla poteſtas cogere poteſt ad precariam, de rebus propriè DEo ac Sanctis dicatis, faciendam; cùm ratio & uſus obtineat, neminem, cui non vult, contra utilitatem & rationem cogi, de proprio facere beneficium. c. precariæ. 4. 10. q. 2. Qualiter, ſi fiant, precariæ fieri debeant, exponitur. c. cit.

Fieri precarium ſic, ut nunquam revocari poſſit, reprobatur. c. 2. de precar.

Presbyter.

Presbyter græcè, latinè ſenior, non tantùm ob ætatem, vel decrepitam ſenectutem; ſed etiam ob honorem & dignitatem, quam accepit, ſic dictus, quia non ætatis, ſed dignitatis nomen eſt. c. 1. §. Presbyter. Diſt. 21. c. ult. Diſt. 84.

Apud veteres iidem Epiſcopi & Presbyteri dicebantur, cùm ſit nomen dignitatis, non ætatis. cit. c. & c. olim. Diſt. 95.

Modus ordinandi Presbyterum, c. Presbyter. Diſt. 23.

Quando in Parochiis ordinatur, officialem libellum ab Epiſcopo accipiat, ne per ignorantiam, etiam in ipſis Divinis Sacramentis offendat. c. quando. Diſt. 38.

Nihil facilius & acceptabilius eſt Epiſcopi, Presbyteri aut Diaconi officio, ſi perfunctoriè & adulatoriè res agatur; at nihil periculoſius & difficilius, ſi bene fiat: verùm nihil eſt coram DEo miſerius in illo; in hoc nihil beatius. c. ante. Diſt. 40

Presbyteri duplici honore honorentur, maximè qui laborant in verbo Domini, c. Ecce. Diſt. 95.

Presbyteris licet coram Epiſcopo docere. cit. c.

Presbyteri officium eſt, prædicare. c. quod DEi. 5. de ſtatu Monach.

Presbyteri Epiſcopos non præcedant; ſed comitentur, vel ſubſequantur. c. ſta. Diſt. 95.

Præſente Epiſcopo non ſignet infantes, niſi ab eo illi fuerit præceptum. c. Presbyter. ead.

Non uſurpent ſibi Presbyteri exercitium eorum, quæ ſunt reſervata Ordini Epiſcopali. c. quanto. 4. de Conſuet. Non obſtante Conſuetudine. ibid.

Presbyter chriſma nunquam conficiat. c. Presbyter. 2. 26. q. 6.

Pœnitentium publica reconciliatio, & puellarum Conſecratio, à Presbyteris non fiat. cit. c. c. Miniſtrare. & c. ult. ead. Ex conceſſione tamen Epiſcopi poteſt conſecrare Virgines, cit. c. 2.

Presbytero privata, non publica reconciliatio permiſſa eſt. cit. c. Miniſtrare. §. ecce.

Presbyteros turba contemptibiles paucitas honorabiles facit. c. legimus. 24. Diſt. 93.

Presbyter & Diaconus, ſinè Concilii examinatione non damnentur. c. 1. c. ult. 15. q. 7.

Diaconus à tribus, Epiſcopus à 12 Sacerdotibus, Presbyter à 6. audiatur. c. ſi quis. 3. cum 2. ſeqq. ead.

Presbyter debet tantùm apud ſuum Epiſcopum judicari. c. de perſona. 11. q. 1.

Presbyter, qui ante ordinationem lapſum ſe carnaliter confitetur, non ſacrificet. c. 1. 15. q. 8. Convictus autem deponatur. c. ſi quis. ead.

Presbyter non incedat niſi ſtola vel orario indutus. c. ut. 25. 17. q. 4.

Presbyteris debet competens beneficium dari. c. Extirpandæ. 30. de Præbend.

Una quæque Eccleſia proprium habeat Presbyterum. c. præcipimus. 21. q. 2.

Conducticiis Presbyteris Eccleſiæ non committantur. cit. c.

Nullus Presbyter duas habeat Eccleſias. c. per Laicos. 20. 16. q. 7.

Presbyteri quando ad diem anniverſarium, 30.um 7.um vel 3.um conveniunt alicujus defuncti, vel quacunque aliâ ratione, ſe non inebrient, nec alios ad ebrietatem cogant, nec jocos, plauſus &c. faciant. c. nullus. 35. Diſt. 5. de Conſecr.

Presbyter habens populum, debet habere Clericum, qui cum eo cantet, & in aliis juvet; quæ exponuntur. c. ut quisque. de vit. & honeſt. Cler.

Non baptizatus non ordinetur; & ordinatus baptizari, & reordinari debet. c. 1. de Presbyt. non baptiz. c. ult. eod.

Servus in Presbyterum ordinatus evadit ſervitutem. c. per. 23. qui. fil. ſint. legit.

Si in ordinatione manûs impoſitio fuit omiſſa, non reiteratur Sacramentum; ſed quod omiſſum, cautè ſuppletur. c. ult. de Sacram. non reiterand.

Presbyter cui medietas palmæ cum duobus digitis abſciſſa eſt, Miſſam quidem non celebret; cæteris tamen Sacerdotalibus fungi poteſt. c. Presbyterum. de Cler. ægrot.

Presbyter, qui per inſpectionem aſtrolabii, furtum requirit, per annum & amplius eſt removendus ab Altaris Miniſterio. c. Ex tuarum. de ſortileg.

Presbyter in crimine captus deponatur, non tamen communione privetur. c. Presbyter. 12. cum ſeqq. 2. Diſt. 81.

Presbyter convivio Nuptiarum ſecundatum interreſſe non debet. c. de his. 31. q. 1.

Non jejunus celebrans beneficio privetur. c. ſi conſtiterit. de accuſ.

Non celebret in vaſe ligneo, nec in pane fermentato nec ſinè aqua modicè vino admixta. c. literas. c. perniciosus. de Celebr. Miſ.

Presbyter in fraudem Eccleſiæ, nihil de bonis ejus, ſuo, vel alieno nomine emere poteſt. c. Presbyteri. 2. c. penult. de pecul. Cleric. nec res Eccleſiæ pignori dare ſinè juſta cauſa c. 1.

ſa. c. 1. de pignorib. & emens aliquid de bonis Eccleſiæ, eidem tenetur relinquere. cit. c. penult.

Ducens Uxorem ab ordine ſuo deponi debet. c. Presbyter. Diſt. 28.

Ab officio abſtineat à non legalibus nuptiis detentus. c. Presbyterum. 16. ead.

Presbyter factus, Uxorem ſuam quaſi ſororem diligat, & quaſi hoſtem fugiat. c. Presbyter. 18. Diſt. 32.

Presbyter aut Diaconus cum Uxore ſua incontinens, ab Officio ſuo dejiciatur. c. ſi quis. 29. Diſt. 50. Et propriæ ſe miſcens Uxori, non ingrediatur Eccleſiam. c. Miniſtri. Diſt. 81.

Presbyteri vel Diaconi Uxor relicta, ſi ſe alicui conjunxerit, aut ſeparentur, aut ſi in crimine perſiſtunt, pariter excommunicentur. c. ſi ſe. 11. cum ſeq. Diſt. 28.

Habens Uxorem & filios factus Presbyter, debet eis neceſſaria ſubminiſtrare. c. de Syracuſanæ. 13. §. Ecce hac. ead.

Filii Presbyterorum non poſſunt ordinari, qui Paternæ incontinentiæ ſectatores fuerint. c. 1. §. ſed hoc. Diſt. 56. Si autem illos honeſtas morum commendaverit, poſſunt ordinari etiam in ſummos Sacerdotes, ac Epiſcopos. c. 2. 13. 14. & c. Apoſtolica. cum ſeqq. ead.

Anathema ſit, qui diſcernit Presbyterum conjugatum, quòd offerre non debeat, & ab ejus oblatione ideo ſe abſtineat. c. ſi quis diſcernit. 15. Diſt. 28.

Presbyteræ ſeu Viduæ, vel Seniores in Eccleſia, tanquam ordinatæ conſtitui non debent. c. ult. Diſt. 32.

Pretium.

Pretium juſtum ſupplere debet Emptor, cùm res minùs dimidia parte juſti pretii comparatur, niſi recedere velit à Contractu, & recipere quod dedit. c. Cùm Dilecti. 3. c. penult. de Empt. & Vendit.

Si pretium recipiatur, quamvis traditio rei differatur, venditio celebrata intelligitur. c. in tantum. 36. de Simon.

Pretio conductus Teſtis repellitur. c. 1. de Teſtib. c. placuit. 4. q. 2.

Pretio imponens pœnam Judex, vel remittens, poteſt accuſari, & convictus removeri. c. jubemus. 126. 1. q. 1.

Primas.

Primas & Patriarcha diverſorum ſunt nominum; ſed ejusdem officii. Diſt. 99. in princ.

In quibus locis & civitatibus debeant Ordinationes fieri Primatum vel Patriarcharum, ſeu reſidere, habetur. Diſt. 80. per tot.

Non vocentur Primates, niſi illi, qui tenent primas Civitates. c. nulli. Diſt. 99.

Metropolitanas adepti, non Primates, ſed Metropolitani vocandi ſunt. cit. c.

Primas non eſt appellandus Univerſalis. c. Nullus. ead. Nec appellandus Princeps Sacerdotum vel ſummus. c. primæ. ead.

Archiepiſcopi Primatibus obedientiam debent, & ab illis ad hos provocatur, non contrà. Diſt. 99. in princ. §. ab Archiepiſcopis. c. 1. v. ad quos Epiſcopi. ead.

Ad Primatem deferantur negotia, quæ Metropolitanus definire non valet. c. ſi inter. c. ſi Metropolitanus. 6. q. 4.

Primicerius.

Primicerius curam habet Acolythorum, Exorciſtarum, Pſalmiſtarum atque Lectorum, eósque dirigit, ac eorum exceſſus punit. c. 1. §. Ad Primicerium. Diſt. 25. c. un. de Offic. Primicerii.

Ipſe Archidiacono, ſicut & Archipresbyter ſubeſt. cit. c. unico.

Primitiæ.

Primitiæ originem habent ex Vet. Teſtam. c. 1. de Decim. §. At verò.

Primitiæ æque ac Decimæ Sacerdotibus ſunt ſolvendæ. c. præter hoc. §. deinde. Diſt. 32.

Primitiæ, quas de frugibus Sacerdotibus offerebant, non erant numero definitæ, ſed offerentium arbitrio relictæ. Qui plurimum, quadrageſimam partem, qui minimum, ſexageſimam dabant, eámque non lege præceptam, ſed Magiſtrorum arbitrio inolitam. Inter quadrageſimam & ſexageſimam partem, licebat, quodcunque voluiſſent. c. 1. de decim. §. At verò. v. Traditionem quoque.

Quod in Pentateucho indefinitum relictum eſt, hic propter Sacerdotum avaritiam amplius à Populo exigentium, definitur. cit. §. in fin.

Primitiæ æquè ac Decimæ ſunt in diſpoſitione Epiſcopi. c. præter hoc. §. deinde. Diſt. 32.

Primitiæ inter Diaconos & alios Clericos dividendæ. ibid.

Primogenitus.

Primogenitus eſt, non quem fratres ſequuntur; ſed qui primò natus eſt, quamvis nullus ſequatur. c. Joſeph. 5. de V. S.

Princeps.

Princeps Divinâ ordinatione ad regendum populum inſtituitur. c. ſi ergo. 8. q. 1.

Non ſemper Princeps populo, & Eccleſiæ Judex datur per DEI arbitrium; ſed prout merita noſtra depoſcunt. c. audacter. 18. ead.

Princeps omnia dirigere debet ad Divini cultûs augmentum, & ad ſalutem populi. Extrav. c. ſedes. §. ſanè. de Offic. Deleg.

Princeps debet Eccleſias, & earum Prælatos defendere. c. Valentinianus. 3. in fin. Diſt. 63. c. Principes. 23. q. 5.

Principes ſciant, ſe rationem DEo reddituros pro Eccleſia, quam à Chriſto ſuſcipiunt tuendam. c. Principes. 20. ead.

Boni Principis eſt Eccleſias contritas reſtaurare, novas ædificare, non autem perſequi Pontifices, ſed tueri. c. ult. Diſt. 96.

Principum Patres & Magiſtri ſunt Sacerdotes. c. quis dubitet. ead.

Princeps debet intendere ad tuitionem viduarum, protectionem pupillorum, & refrænationem rapacium. c. Adminiſtratores. 23. q. 5.

Principes debent revereri Epiſcopos, adeò, ut colla ſua potiùs Epiſcoporum genibus ſubmittant, quàm de Capitibus eorum judicent. c. Valentinianus. 3. Diſt. 63. c. duo. 10. in fin, cum ſeq. Diſt. 96. c. novit. 13. de Judic.

Principes judicantur & excommunicantur ab Epiſcopis. c. duo. Diſt. 96. & Papa propter hæreſim eos deponere poteſt, c. Excommunicamus. 13. de hæret.

Princeps de Electione Epiſcopi & Prælatorum aliorum non debet ſe intromittere. c. Hadrianus. 2. Diſt. 63.

Princeps debet juvare Prælatum in puniendis delinquentibus, c. iſtud, 11. q. 1. c. Principes. c. inceſtuoſi. 23. q. 5.

Quæcunque à Principibus in Ordinibus, vel in Eccleſiaſticis rebus decreta inveniuntur, nullius authoritatis eſſe monſtrantur. Diſt. 96. in princ. & c. 1. cum ſeq. ead.

Princeps ſæcularis res Eccleſiæ donare non poteſt, & qui ab eo recipit, excommunicandus eſt. c. qui res. de reb. Eccl. non alien.

Princeps Sacerdotibus cauſas criminales delegare poteſt, ubi pœna ſanguinis non ſequitur. c. in Archiepiſcopatu. 4. de Raptorib.

Princeps aggravare Subditos indebitè non debet. c. 1. de Exceſſ. Prælat.

Poteſt Princeps nova pedagia conſtituere. c. innovamus. 10. de Cenſib.

Princeps habet belli ſuſcipiendi authoritatem. c. quid culpatur. in princ. 23. q. 1.

Principi ſuo nemo maledicere debet. c. 1. de Maled.

Principi ex conſtitutionibus ſuis commodum provenire, nec aliis exinde detrimentum imminere debet, Extrav. c. ſedes. in princ. de Offic. Deleg.

Principis Legatus habet à Lege facultatem Judicem dandi. c. Paſtoralis. 28. de Offic. Deleg.

Principum Leges non licet contemnere. c. quis autem. 11. cum ſeq. Diſt. 10.

Juſtum eſt, Principem legibus ſuis obtemperare. c. juſtum. Diſt. 9.

Juſta eſt vocis eorum authoritas, ſi quod populis prohibent, ſibi licere non patiantur. cit. c.

Princeps tunc ſua jura ab omnibus obſervanda exiſtimet, quando & ipſe illis reverentiam præſtat. cit. c.

Principum leges non poſſunt infringere ſtatuta Pontificum. c. 1. & ſeqq. Diſt. 10.

Conſtitutiones Principum Eccleſiaſticis Legibus poſtponendæ ſunt. Ubi autem Evangelicis & Canonicis Decretis non obviaverint, omni reverentiâ dignæ habeantur. ſuſcipitiſnc. §. Ecce. ead.

Principis privilegium non eſt malitioſè interpretandum. c. Ad audientiam. 12. de Decimis.

Principis reſcriptum propter raſuram in loco non ſuſpecto, non cenſetur vitioſum. c. Ex literis. 3. de fid. inſtrum.

Principis certa ſcientia æquivalet revocationi. c. paſtoralis. 28. de Offic. Deleg.

Principis ſigillum Clericus falſans deponitur, eiq; character imprimitur & in exilium mittitur. c. ad audientiam. 3. de crim. falſi.

Beneficium Principis latiſſimè interpretandum. c. Olim. 16. de V. S. c. ult. de Simon. c. in his. 30. de privileg.

Decet conceſſum à Principe beneficium eſſe manſurum. c. 16. de R. I. in 6.

Non intelligitur quis renunciare Principatui, licèt abſolvat ſubditos ſuos ab obedientia. c. penult. de Renunc.

Principatus in populos non ſanguini deferendus eſt, ſed vitæ. c. Moyſes. 8. q. 1.

Si Princeps in culpa eſt, quò minus appellans expediat ſuam cauſam, non imputatur appellanti. c. Ex inſinuatione. 50. de Appell.

Principale.

Naturam principalis ſequitur acceſſorium. c. 42. de R. I. in 6.

Quando principale non tenet, nec acceſſorium tenet. c. ſi diligenti. 12. de for. compet. c. inter. 6. in fin. de fid. inſtrum. c. Cùm inter. 13. de ſent. & re judic. c. Relatum. 3. de Conceſſ. Præbend. c. ult. de rer. permut. c. de prudantia. 3. de donat. inter Vir: & Uxor. c. Cùm ſit. 16. de Judæis & Sarac. c. penult. de purg. Canon.

Principali cauſa caſſatâ, acceſſoria omnia caſſata intelliguntur. c. qualiter. 17. de Elect. c. Venerabilem. 34. eod. c. Auditis. 8. de Procurat. c. Tua. 26. de ſponſalib. c. Cùm ex injuncto. 2. de Novi Oper. Nunciat. c. Fraternitatis. 4. de hæret.

Principali interdicto cenſetur interdictum conſequens & proveniens ex eo. c. is, cui. 20. de ſent. Excomm. in 6.

Ad quem principale pertinet, ad eundem & acceſſorium pertinet. c. ſolicitudinem. 54. de Appell.

Principale ſimul & acceſſorium ad Superiorem deferuntur per appellationem legitimam. c. dilectis. 55. de Appell.

Si principalis quæſtio non poteſt decidi ſinè incidenti, ſuper qua appellatum eſt, Judex ſuperſedebit utrique. c. ſuper. 10. eod.

Antequam principalis quæſtio tractetur, reſtitutio ſemper facienda eſt. c. Ex conqueſtione. 10. de reſtit. ſpoliat.

In quæſtione principali, licet appellatio ſit remota, appellatur tamen ſuper incidenti. c. ſuper. 10. de appell.

Principalem cauſam quieſcere facit quæſtio præjudicialis. c. ſi Judex. 12. in fin. de ſent. Excomm. in 6.

De cauſa principali non poteſt cognoſcere Judex appellationis, licèt partes conſentiant, niſi priùs diſcutiat de viribus appellationis, c. 1. in princ. de for. comp. in 6.

De principali cauſa cognoſcens, cognoſcere poteſt etiam de acceſſorio. c. Dilectis. 55. de Appell.

In cauſa principali (uti & in cauſa appellationis) non ſunt recipiendi novi teſtes ſuper eod. capitulo, ſuper quo teſtes publicati ſunt; ſed ſuper novo bene recipiuntur novi. c. Fraternitatis. 17. cum. 2. ſeqq. c. Cùm veniſſet. 25. c. Ex tenore. 35. de Teſtib.

De negotio principali, & de Exceptionibus ſimul cognoſci non debet; ſed de his primò, quæ ſuâ naturâ præcedunt, c. Exhibita. 19. de Judic.

Digitized by Google

Super principali quæſtione, priusquam feratur ſententia, exceptio peremptoria ante ſententiam oppoſita debet examinari. c. 1. de Ordin. Cognit.

In cauſa principali (& idem in cauſa appellationis obtinet) non eſt procedendum contra abſentem; niſi contumaciter ſe abſentet. c. per tuas. 58. de Appell.

In cauſa principali advocatus, non poteſt eſſe teſtis in cauſa appellationis. c. ult. de Teſtib. in 6.

Principium.

Principium ſpectandum eſt. c. ſcientes. 5. c. Olim. 20. c. penult. de Cenſib.

Principium malum rariſſimè bonum finem conſequitur. c. miramur. 5. §. Principatus. Diſt. 61.

Quæ malo inchoantur principio, non peraguntur bono exitu. cit. c. & §. & c. Principatus. 25. 1. q. 1.

Prior. Prioratus.

Prior ſit in opere & ſermone potens, ut exemplo vitæ, verbóque doctrinæ fratres ſuos & inſtruere poſſit in bono, & à malo etiam revocare. c. Cùm ad Monaſterium. 6. §. Prior autem. de ſtatu Monach. ubi plura de Officio Prioris.

Prior excommunicare poteſt Monachos ſuos. c. Cùm in Eccleſiis. 10. de Maj. & Obed.

Prior canonicè electus, non facilè removetur, niſi poſtea vel incontinenter vixerit, vel dilapidator fuerit. c. Monachi. 2. in fin. de ſtat. Monach.

Prior & Præpoſitus debent eſſe Teſtes. c. Veritatis. 8. §. tandem. de dolo & contum.

Prioratum Clerico ſæculari impetrantibus ſimpliciter, non providetur de illo, qui conſuevit per religioſos gubernari. c. Cùm de. 5. de Præbend. in 6.

In Prioratibus Monachorum non debent ſinguli eſſe Monachi; ſed in ſingulis Prioratibus debent plures inſtitui, etiamſi habeant ſuper hoc reſcriptum Apoſtolicum, niſi in illo fiat mentio de Lateran. Concilio. c. Ex parte. de Capell. Monach.

Monachi in Prioratibus remanentes ſolitarii, revocari per Abbatem habent ad Monaſterium, vel eis ſocios adjungat. c. ad audientiam. eod.

Prioriſſa.

Eligi debet 30. anno peracto. c. indemnitatibus. 43. de Elect. in 6.

Prius.

Prior tempore, potior jure. c. qui prior. 54. de R. I. in 6.

Prior appellans, prior agat. c. Cùm. 2. in med. de Ordin. Cognit.

Prius debet trahi ad poſterius. c. 1. de cognat. Spirit.

Privare.

Privari debet ſuo, qui non vult alienum dimittere. c. de multa. 28. de Præbend.

Privari debet poteſtate conferendi, qui beneficium confert indigno. c. quia. 9. de Cler. non reſid.

Nemo privatur honore propter ægritudinem. c. ſcripſit. & ſeqq. 7. q. 1.

Privationem debet ſui præcedere citatio & expectatio. c. qualiter. 9. & ſeq. de Cler. non reſid.

Privatus.

Privatorum pacto non tollitur jus publicum. c. ſi diligenti. 12. de for. Compet.

Privatorum conſenſus poteſt eum, qui juriſdictioni præeſt, conſtituere ſuum judicem. c. ſignificâſti. 18. eod.

Privatæ perſonæ relictum, ſive habeat beneficium, ſive non, ſemper præſumitur eſſe relictum intuitu perſonæ. c. requiſiſti. 15. de Teſtam.

Privatæ utilitati præfertur communis. c. licèt. 18. de Regularib.

Privatus præſcribit contra Eccleſiam Rom. 100. annis; contra alias Eccleſias 40. ann. c. ſi qui. 2. de præſcript. in 6.

Privilegium.

Privilegium ſunt leges privatorum, & quaſi privatæ leges. c. 3. Diſt. 3.

Privilegium inde dictum, quod in privato feratur. cit. c.

Privilegia dicuntur quaſi privata legis, eo quòd privatam legem ſingulis generent. c. ideo. 16. §. privilegia. 25. q. 1.

Privilegia ſingulorum non poſſunt facere legem communem. c. Non. 26. q. 2. c. Non exemplo. ead. c. ult. §. quanquam. & §. item Hieronymus. 25. q. 1.

Privilegio generali ſecundùm jus commune obtento, obſtat reſcriptum ſpeciale. c. 1. de Reſcript.

Per privilegium ſpeciale juri communi derogatur. c. Novit. de judic.

De Privilegiis ſedis Apoſtolicæ, ſolus Papa cognoſcit. c. Cùm veniſſent. eod.

Privilegio toti Collegio Eccleſiaſtico conceſſo Clericus particularis non poteſt renunciare: cùm non ſit ſpecialiter in favorem perſonæ; ſed in favorem ſtatûs Eccleſiaſtici indultum. c. ſi diligenti. de for. compet.

Collegio, quod nondum eſt, privilegium non confertur. c. ad audientiam 5. de Eccl. ædific. Nec ulli rei, quæ non eſt. ibid.

Privilegio Clericali non poteſt renunciari. c. ſi diligenti. 12. de for. compet.

Privilegium retinet Clericus uſque ad trinam admonitionem. c. contingit. 45. de ſent. Excomm.

Privilegium perſonale perſonam ſequitur, & extinguitur cum perſona. c. 7. de R. I. in 6.

Privilegium perſonale ad jus commune trahi non debet. c. Conſtitutus. 31. de Conceſſ. Præbend.

Privilegium ſpeciale derogat generali. c. ult. §. quamquam. in fin. 25. q. 1.

Privilegium, quod loco conceditur, perpetuum eſt. gl. c. mandata. 6. de præſumpt.

Cùm privilegium ſit lex privata, ideo ſpecialiter aliquid debet indulgere, c. Abbate. 25. de V. S.

Privilegium non debet concedi, niſi certâ ratione inſpectâ. c. ſanè. 9. de privil.

Privilegia ſpecialia non poteſt quis propriâ authoritate ſibi aſſumere, cit. c. & c. ſic decet. 25. q. 2.

Privilegiorum ignorantia excuſat. c. 1. de conſtitut. in 6.

Privilegiorum cauſa non delegatur generali mandato. gl. c. Cùm veniſſent. 12. de judic.

Privilegium non excuſat, nec tuetur in delicto. c. tuarum. 11. c. ut privilegia. 24. c. quoniam. 21. de privileg. c. nulli. 8. de ſent. Excomm.

Privilegium ſingillatim conceſſum, omnibus non convenit. c. Hinc eſt. 16. q. 1.

Privilegium quandoque conceditur uni provinciæ. c. quædam Lex. §. quòd ſcripſi. 35. q. 3. quandoque uni Eccleſiæ. cit. c. Hinc eſt. interdum uni perſonæ. cit. c.

Privilegium inducit conſvetudo, cujus non extat memoria. c. ſuper. 26. de V. S.

Privilegium & conſvetudo derogant juri communi, etiam in criminibus, c. Cùm contingat. 13. de for. compet.

Privilegium & præſcriptio contraria ſunt. c. auditis. 15. c. veniens. 19. de præſcript. c. Cùm dilectus. 8. de Relig. domib.

Privilegia ſunt ſtricti juris. c. porrò. 7. de privil. Non ſunt amplianda, quia ſunt odioſa, c. Dilecti. 8. de decim.

Contra privilegium Eccleſiæ præſcribitur hodie 40. annis. c. accedentibus. de privil. olim annis. 30. c. ſi de. 6. eod.

Privilegia ità dantur, ut non in damnum alios inducant. c. ideo. 16. 25. q. 1.

Privilegio non intendit Papa alicui præjudicare. c. penult. de Eccl. ædific.

Privilegium intelligitur conceſſum ſinè alterius injuria. c. paſtoralis. 19. c. in his. 30. de privil. ideo etiam ſic ſervandum eſt, ut non lædat, vel impediat juſtitiam aliorum. c. patentibus. 10. eod. Nec debet dari in præjudicium & injuriam alterius. c. quia. de Relig. domib. c. Cum dicat. 2. de Eccl. ædific. c. quid per. 21. & ſeq. de V. S.

Privilegium etiam à Principe impetratum, per quod quis ſinè cauſæ cognitione, lite pendente, privatur uſu poſſeſſionis, tanquam ſubreptitium non valet: ſive tanquam rationi contrarium, revocandum eſt. c. 1. ut lit. pend.

Privilegia ſinè die & conſule non valent. c. dicenti. §. ſi qua. 25. q. 2.

Contra alicujus privilegium impetratum reſcriptum non valet, niſi in reſcripto mentio fiat de illo, vel perſona. c. Cùm. 6. de Reſcript. c. veniens. 19. de præſcript.

Privilegium, veritate tacitâ, impetratum, non valet. c. Ex multiplici. 3. de decim.

Privilegium per ſubreptionem obtentum non valet. c. Cùm olim. 12. de ſent. & re judic.

Privilegium contra Concilium non valet, niſi de eo faciat mentionem. c. Ex parte. 3. de Capell. Monach.

Privilegiorum vim & poteſtatem ſervare debemus, non tantùm verba. c. quantò. 26. de privil.

Privilegia ſervanda ſunt ſecundùm id, quod continetur in eis. c. porrò. 7. eod. c. cùm Venerabilis. de cenſibus.

Privilegium non debet extendi ad aliud, quàm ad ea, quæ continentur in ipſo. c. Ex parte. 10. de decim.

Privilegium trahitur ad res futuras & conſecuturas. c. Ex parte. 27. eod. arg. c. quia. 22. de privil.

Privilegium ſi quid indulgeat capiti, non videtur illud indultum membris, niſi in eo expreſsè contineatur de membris. c. Ex ore. 17. eod.

Privilegium non extenditur ad iniqua. c. Nulli. 8. de ſent. Excomm.

Privilegium indefinitè acceptum non tantùm de præteritis intelligitur, ſed etiam ad futura extenditur. c. quia. 22. de privil.

Privilegium non extenditur principaliter ad alias perſonas, quàm expreſſas. c. penult. eod. in 6.

Privilegium Religioſorum extenditur tantùm ad ſeipſos, & non ad familiares. c. quod nonnullis. 25. de privileg. c. penult. eod. in 6.

Privilegium dantis intentio ſervanda eſt in dubiis. c. Ex multiplici. 3. c. ſuggeſtum. 9. de decim. c. ut privilegia. 24. in princ. de privil. c. Tuæ. 12. de Cler. non reſid.

Privilegium Principis non eſt malitioſè interpretandum. c. ad audientiam. 12. de Decim.

Privilegii fines nemo excedere debet. c. porrò. 7. c. poteſtis. de privil.

Privilegia inſpicienda ſunt, dum de eorum tenore dubitatur. c. Recepimus. 8. de privil. Non inſpecta, falſitatis argui non poſſunt. c. accepimus. de fid. inſtrum.

In inſpectione privilegiorum 12. homines ſat ſunt. cit. c.

Privilegii interpretatio, ſi de eo dubitetur, debet fieri ab illo, qui dedit privilegium. c. Ex parte. 23. de V. S.

Privilegiorum verba debent intelligi, ut aliquid afferant, & non remaneat ambiguitas, & ideo verba: *ſecundùm* & *juxta* videntur apponi cauſativè, non conditionaliter. c. Abbate. 25. de V. S.

Privilegium ſic debet intelligi, ut aliquid conferat, alioquin deluſorium eſſet. c. in his. 30. de privileg.

Allegans privilegium, debet monſtrare, quod allegat. c. Contra. 8. Diſt. 100. nam nulli privilegiato credendum, niſi privilegium ſuum inſpiciendum concedat, c. porrò. 7. de privileg.

Privilegium obſcurum non probat. c. auditis. 15. de præſcript.

In dubio privilegio Sedis Apoſtolicæ, ſolus Papa cognoſcit. c. Cùm veniſſent. 12. de Judic.

Privilegia conceſſa per Superiores, non poſſunt, nec debent per inferiores infringi. c. conqueſtus. 9. q. 3. c. Vulteranæ. 12. q. 2. c. privilegia. 25. q. 2.

Privile-

Privilegia & Inſtrumenta, quando ſunt vetuſtate quaſi conſumpta, debent innovari. c. Cùm dilecta. 4. de Confirm. util. vel inutili.

Privilegii innovatio fieri non debet, ſi contradictio ſequatur. c. Cùm olim. 12. de privil.

Privilegii innovatio peti poteſt pendente cauſâ. c. Ex parte. 13. eod.

Privilegii innovatio novum jus non tribuit, nec antiquum confirmat; ſed ſi quod competebat, conſervat. c. Cùm. 4. de Confirm. util. vel inutil. c. Ex parte. c. quia. 29. de privil.

Privilegia Eccleſiarum & Sacerdotum intemerata ſerventur. c. 1. 25. q. 2. c. privilegia. 17. c. quæcunque. 20. ead.

Privilegia aliarum Eccleſiarum Romana Eccleſia conſervare debet. 25. q. 2. per tot. Romanæ Eccleſiæ privilegia non niſi 100. annorum præſcriptione tolluntur. c. ult. 16. q. 3. c. Cùm vobis. 14. de præſcript.

Multa privilegia dantur Prædicatoribus, & Minoribus circa prædicationes, Confeſſionum auditiones & ſepulturas. Et hæc quidem conſtitutio eſt revocata per Clem. II. de ſepult. Multa tamen non ſunt retractata. Extrav. comm. c. 1. de privil.

Quædam privilegia dantur ratione adminiſtrationis Divinorum, tempore interdicti; alia autem privilegia hic non expreſſa, quibuscunque conceſſa, revocantur. Clem. 2. de privileg.

Privilegia etiam Epiſcopi conferre poſſunt. c. quanto. 5. de his, quæ fiunt à Prælat.

Privilegium decimas Novalium concedens, non includit decimas Novalium per alium poſſeſſas tempore impetrationis, & loca tantùm includit, ubi percipiantur antiquæ, & ad portionem antiquam. c. ſtatuto. de decim. in 6.

Confratres Religioſorum exemptorum, ſeu ipſorum Oblati, qui in totum ſe non tranſtulerunt; ſed in proprietatibus ſuis permanent, judicari poſſunt ab Ordinariis locorum. c. Cùm. 3. §. ult. c. quidam. 32. de privileg.

Religioſi, qui præſumptione ſua, Epiſcoporum jura percipiunt, & contra Canonicas eorum ſententias, & tenorem privilegiorum Papalium venire præſumunt, poſſunt ab Ordinariis locorum judicari. cit. c. Cùm. 3. §. ult. eod.

Etiam privilegiati non poſſunt admittere excommunicatos defunctos ad ſepulturam in ſuis cœmeteriis; & admiſſos inde ejiciant: negligentibus autem hoc illis, Epiſcopus ſupplebit. c. ad hæc. 5. eod.

Privilegium conceſſum Monaſterio, ut ejus Monachi non poſſint excommunicari, intelligitur de Monachis exiſtentibus in Monaſterio, vel in Eccleſiis, quæ illis ſunt ſubjectæ utroque jure. c. quoniam. 21. eod.

Eccleſia utens duplici privilegio exemptionis, licèt ſuccumbat ex uno, ex altero tamen poteſt ſe juvare, & obtinere. c. Cùm. 14. eod.

Qui privilegium habet, ut ubique poſſint cum Altari viatico celebrare, poſſunt hoc ſine licentia Prælatorum. c. in his. 30. eod.

In privilegio de percipiendis fructibus beneficiorum, appellatione beneficiorum, etiam majora beneficia comprehenduntur: quando privilegium eſt conceſſum Epiſcopo pro honeſta & favorabili cauſa. c. Tua. 32. de V. S.

Privilegia non tollit Lex tollens ſtatuta, niſi de privilegiis faceret mentionem. c. quia. 40. de Elect. in 6.

Privilegium contra conſvetudinem fori obvians latè interpretandum. c. Cùm tibi. 18. de V. S.

Privilegia Eccleſiarum & Monaſteriorum nullâ poſſunt improbitate convelli, nullâ novitate mutari. c. privilegia. 2. c. privilegia. 17. 25. q. 2.

Privilegia Eccleſiarum ſervat Pontifex. c. De Eccleſiaſticis. 8. 25. q. 2.

Poteſt tamen Eccleſia Rom. vel pietatis, vel neceſſitatis intuitu, vel in totum, vel in partem commutare ſemel conceſſa à ſe. c. poſtea quam. §. his ità. ead. Etiam reſpectu Eccleſiarum. r. ità. 25. §. Non ergo. ead. cæterorum Eccleſiarum privilegia cuncta inconcuſſa temporibus ſerventur, nec præter ejus authoritatem, à quo data ſunt, contra ea liceat ire alicui. cit. c. ità. §. ſerventur. per tot. ead.

Privilegia Metropolitanorum inconcuſſa ſerventur. c. igitur. 5. cum ſeq. ead.

Privilegia, quæ olim Reverentia Religionis obtinuit, mutilari prohibentur. c. quæcunque. 20. ead.

Lis decidenda eſt ſecundùm jura exiſtentia tempore Controverſiæ, non autem ſecundùm privilegium impetratum lite pendente, niſi de litis pendentia mentionem faciat. c. ult. ut lit. pend. Et ſic impetratum non valet. cit. c. Et eo non obſtante judices debent procedere. c. Cauſam 19. de Teſt. b.

Contra privilegium admittitur probatio, ſive defenſio. c. ſuborta. 21. de ſent. & re judic.

Sententia ab inferiore contra privilegium non tenet. c. Cùm. 7. de Exceſ. Prælat.

Non tenetur ſubditus parere Superiori aliquid exigenti, vel præcipienti contra privilegii ſui tenorem. c. ſanè. eod. Nec ſententia Excommunicationis contra talem ſubditum non parentem tenet. c. Cùm. eod.

Allegare debet ſuum privilegium non comparens ad judicium vocatus, aliàs tenet ſententia pro contumacia, lata in ipſum. c. ſi duobus. 7. c. Cùm parati. 19. de Appell.

Redarguenti privilegium de falſo, Judex faciet illud exhiberi coram ipſo Judice, & paucis, & in loco congruo, ac ſecuro, & ſententiæ per illud latæ ſtabitur. c. accepimus. de fid. inſtrum. In inſpectione tali, 12. homines ſat ſunt. cit. c.

Privilegium, quo quis utitur coram Judice non debet adverſario integraliter legi; ſolùm autem illud Capitulum, de quo agitur oſtendi debet, & extradi. c. contingit. eod.

Tenet ſententia contra privilegium oſtenſum, vel non oſtenſum, ſi ab ea non fuerit appellatum vel ſupplicatum. c. ſuborta. de ſent. & re judic.

Prætextu privilegii de novo reperti, non debet ſententia revocari. cit. c.

Privilegiati ità ut non teneantur, niſi ſub uno certo judice reſpondere; nihilominus ratione delicti, contractûs aut rei, ſi hæc ſint facta vel ſita in loco non exempto, conveniuntur coram Ordinariis, ſed ratione domicilii non. c. 1. de privileg. in 6.

Si Monaſterium eſt privilegiatum, ut ejus Monachi à quocunque non poſſint cenſuris affici, ceſſat Ordinariorum juriſdictio quoad iſta. Quodſi tamen ipſi Monachi mitterentur ad Prioratus ſubjectos Ordinariis, tunc Ordinarii etiam quoad iſta illos judicant. c. 1. §. in Eos. eod. in 6.

Privilegium Papæ, ut quis Cenſurâ Eccleſiaſticâ affici non poſſit, à quocunque; non extenditur ad ſententias Ordinariorum, niſi datum ſit Regibus, Reginis, ipſorum filiis, Religioſis locis, vel Ordini. c. Nè aliqui. eod. in 6.

Qui dicunt ſe privilegio Papæ exemptos à locorum Ordinariis, requiſiti debent privilegia ſua oſtendere. c. Cùm perſonæ. eod. in 6.

Variæ privilegiorum formæ proponuntur, & explicantur, quarum quædam exemptionem conferunt, quædam non. c. ſi Papa. eod. in 6.

Privilegii veritas æſtimatur ex Bulla, Charta & Litera. c. Cùm olim. 12. de privileg. item ex anno, & indictione. c. inter. 6. de fid. inſtrum.

Privilegium propter raſuram in loco non ſuſpecto, non cenſetur vitioſum. c. ex literis. eod.

Privilegia poſſunt etiam Laici conferre Eccleſiis. c. ult. & ibi gl. de reb. Eccl. non alien.

Privilegio ſimili debent gaudere, ſimilique foro conveniri ſimilem vitam ducentes. c. Recolentes. 9. de ſtat. Monach.

Privilegium uni conceſſum, non debet ad alium extendi ob identitatem rationis. c. ſanè. de privil.

Privilegium Canonis, non tam in favorem Clerici, quàm in favorem Ordinis Clericalis promulgatum eſt. c. Contingit. 36. de ſent. Excomm. Et Clericali privilegio non poteſt renunciari. cit. c.

De privilegiis Ciſtercienſium vid. Verb. Decimæ.

Privilegium ſpeciale ſemper conceditur cum Pallio. c. Rationis. 9. Diſt. 100.

Privilegium, quod ob gratiam alicui conceditur, non eſt in ejus diſpendium retorquendum. c. 61. de R. I. in 6.

Quâ ratione privilegium amittatur.

Privilegium amittitur ratione delicti. c. Tuarum. de privil. c. ad abolendam de Hæret.

Privilegium meretur amittere, qui conceſſâ ſibi abutitur poteſtate. c. ubi. Diſt. 74. c. denuntiamus. 23. 25. q. 2. c. licèt. de Regularibus. c. tuarum. de privileg.

Quod habet amittat, qui, quod non accepit, uſurpat. c. ſic. 22. 25. q. 2.

Revocatur privilegium, ſi ex poſt facto incipit enormiter nocivum eſſe. c. ſuggeſtum. de Decim.

Suis privilegiis privandus eſt, qui alienis derogat. c. dilecti. 4. de privileg.

Privatur quis privilegio propter ſcandalum. c. hæc quippe. 3. q. 6. item propter delictum. c. ità. 11. q. 3. c. conqueſtus. 9. q. 3. c. Abbate. 25. de V. S. c. ſicut. 8. & ſeq. de Hæret. c. Cùm et. 3. de privileg. Item propter renunciationem expreſſam. c. quàm periculoſum. 7. q. 1. c. ſi de terra. 6. de privileg.

Privilegio ſuo renunciat quis ipſo facto. c. ult. de vit. & honeſt. Cler.

A ſuo privilegio recedit quis per arbitrium. c. Cùm olim. 18. de præſcript.

Qui privilegio ſuo non utitur legitimo tempore, amittit illud. c. ſi de terra. 6. de privileg. Præſcribitur enim contra privilegium, quo per 40. annos non utimur. c. accedentibus. 15. eod.

Privilegio privatur, qui contra illud ſemel fecit. c. Cùm acceſſiſſent. 8. de Conſtitut. c. pro illorum. de Præbend.

Privilegium in neceſſitate ceſſat. c. pervenit. de immunit. Eccl.

Privilegium completâ præſcriptione contrarium impetrans, eòque utens præſcriptioni renunciat. c. veniens. 19. de præſcript.

Contra indultum Eccleſiæ ſibi datum, per tempus ſufficiens ad præſcriptionem, dans Decimas, tacitè juri ſuo & privilegio cenſetur renunciâſſe. c. accedentibus. 15. de privileg.

Divinâ muneris participatione privetur, qui privilegia Eccleſiaſtica calcat. c. qui. 24. c. Vulteranæ. 12. q. 2.

Privilegium ſequens primo non præjudicat, niſi ejus mentionem faciat. c. Dudum. 31. de privileg. c. veniens. 19. de præſcript. Nec derogant poſteriora prioribus, c. poſteaquam. §. ſi ergo. 25. q. 2.

Clericus à privilegio cadit, vel per enorme crimen. c. Cùm non. de judic. vel temerariè Romanam Eccleſiam occupans. c. licèt. de Elect. Vel in hæreſim cadens. c. ad abolendam, de Hæret. Vel contrahens cum Vidua vel corrupt. c. Joannes. de Cler. Conjug. Vel de furto ſuſpectus. c. 1. de depoſit. Vel ſi ſtatim repercutitur. c. ſi verò. 3. de ſent. Excomm. Vel ſi admonitus non deponat arma. c. in audientia. c. perpendimus. eod. Vel turpiter agens cum perſonis ſanguine junctis. c. ſi verò. 4. eod. Vel ratione diſciplinæ caſtigatus. c. Cum voluntate. eod. Vel ſi in Minoribus conſtitutus Matrimonium contrahat. c. Ex parte. de Cler. conjug. Vel degradatus. c. novimus. de V. S. Vel admonitus, ſæcularia negotia non poſtponens. c. ult. de vit. & honeſt. Cleric.

Privilegia ſi quæ ſunt, quibus aliqui Nobiles Campaniæ, & Maritanæ dicebant ſe munitos circa Bannitorum receptionem, revocantur in Extrav. Joan. XXII. c. un. de privileg.

Sicuti in judiciis privilegia aliorum non vult turbare Papa; ità eis præjudicantibus Papæ, moderata vult authoritate reſiſtere. c. ſicut. 2. de privileg.

Privilegii amiſſionem per teſtes probanti creditur. c. Cùm olim, 12. cod.

Probatio.

Probatio Teſtibus, aut fide tabularum conſtat; argumentum verò ſolâ inveſtigatione veritatis. c. forus, 10 §. cauſa aut argumento, de V. S.

Probatio eſt duplex: Divina & humana. c. Nec mirum, in med. 26. q. 5.

Dicere non ſufficit, ſed probare debemus. c. Cùm. 12. de Hæret. c. ult, de Schismat. c. Cùm I. & A. de ſent. & re judic.

Probatur aliquid per inſtrumentum, ſicut per teſtes. c. dudum. 20. de Converſ. Conjug. c. ſicut. 2. de probat.

Probatur crimen vel factum aliquod, per *Confeſſionem*. c. Presbyter. 15. q. 5. c. Cùm ad ſedem. 15. de Reſtitut. ſpoliat. Per *rei evidentiam*. c. ſi quis. 29. Diſt. 50. c. ſi quis. 10. c. Presbyter. 12. Diſt. 81. Per *notorietatem*. c. de manifeſta. & ſeqq. 2. q. 1. c. veſtra. 7. & ſeq. de Cohabit. Cler. Per *famam*. c. cùm cauſam. 13. de probat. c. ſuper, 2. de Conſanguinit. Per *juramentum*. c. Dilectio. 16. q. 3.

Probant multa ſimul collecta, quæ ſingula non probant. c. Cùm cauſam. 13. de probat. c. præterea. 27. de Teſtib.

Probatio per ferventem aquam, candens ferrum, duellum, reprobatur. c. 20. & 22. 2. q. 5.

Probatio per communionem admittitur. c. ſæpe. 23. c. ult. ead. Si Epiſcopus vel Presbyter accuſatus ſit de homicidio, adulterio, furto, & maleficio, debet pro ſingulis Miſſam celebrare & communicare, & ſingulis ſibi imputatis, innocentem ſe oſtendere, aliàs quinquennio arcetur ab ingreſſu Eccleſiæ. c. ult. ead.

Probatio incumbit affirmanti. c. ſicut. 39. de ſent. Excomm.

Negantis factum, per rerum naturam, nulla eſt directa probatio. c. bonæ. 23. de Elect. c. quoniam. 11. de probat.

Quæ publicis documentis probari non poſſunt, toleranda ſunt. c. plerumque. 27. 2. q. 7.

Mala audita nullum moveant; nec paſſim abſque certa probatione quiſquam unquam credat. c. nullum. 10. 30. q. 5.

Efficacior probatio requiritur ab eo, qui probare vult id, quod non eſt veriſimile. c. quia. de præſumpt.

Probari alterum ſufficit, ubi narrantur plura, quorum alterum per ſe ſufficit. c. gravamen. 15. de Exceſſ. Prælat.

Qui ſe ad plura probanda adſtringit, non ſufficit, ſi alterum probet. c. licet. 9. de probat.

Qui rem aliquam petit cauſâ expreſsâ, ſi illam cauſam non probat, ſuccumbit. c. Abbate. 3. de ſent. & re judic. in 6.

Probare poteſt quis negativam, ſi includit in ſe affirmativam. c. Cum dilectus, 3. de Succeſſ. ab inteſt.

Quod quis probare non poteſt, non proferat. c. ſi tantùm, & ſeq. 6. q. 2.

Quæ probari non poſſunt, non creduntur. c. quamvis. 75. 11. q. 3.

Dubia probatio, non dicitur probatio. c. In præſentia. 8. de probat. ſed apertè debet quis intentionem ſuam probare. c. penult. de condit. appoſit.

Affirmativa probatio prævalet negativæ. c. ad noſtram. 12. de probat.

In notoriis probatio non eſt neceſſaria. c. Tuą nos. 8. de cohabit. Cleric.

Probatio, quæ non prodeſt, non admittitur. c. Cùm contingat. 36. in fin. de Offic. deleg. c. Dilecti. 8. de Except.

Probatio contra probationem legitimam non eſt admittenda. c. juravit. 6. de probat.

Probatio in contrarium admittitur, licèt aliquid præſumatur primâ facie damnoſum non eſſe. c. un. ut Eccl. Benefic. item dum eſt violenta præſumptio. c. ult. de Presbyt. non baptizat.

Probatio ſufficiens fit ex multis præſumptionibus, & ex fama. c. præterea. 27. de Teſtib. c. Tertio. 13. de præſumpt.

Probationem non facit rumor viciniæ. c. ſuper. 5. de eo, qui cogn. Conſang.

Contra famam admittitur probatio. c. Cùm in tua. 27. de Sponſalib.

Nihil poteſt probari per unum Teſtem. c. ſi Teſtes. §. Unius verò. 4. q. 3. niſi cum miraculo. cit. c. §. ſed objicitur. in fin.

Non per Accuſatores, ſed per Teſtes crimina probantur. c. licèt. 31. de Simon.

Si alia probatio non eſt ad eruendam veritatem, tunc Teſtimonio ſervi credendum. c. ſi Teſtes. §. ſervi. 4. q. 3.

Actor plenè probans, non debet compelli jurare. c. ſicut. 2. de probat.

Probatio non admittitur contra præſumptionem juris, & de jure. c. is, qui. 30. de ſponſalib.

Probationem quæſtio juris non requirit. c. ſæpe. 44. de Appell.

Probandi onus transfertur in reum, quando præſumptio eſt contra eum. c. un. ut Eccl. Benef. aliàs incumbit Actori, non reo. c. quod autem. & ſeq. 6. q. 5.

Probandi facultas non eſt alicui arctanda. c. quoniam. 5. ut lit. non conteſt.

Ut probatio rerum ſalva ſit, debet judex curare. cit. c.

Probationes omnes, quæ negotium tangunt, ſunt admittendæ. c. penult. de probat.

Probationibus apertiſſimis muniti debent eſſe Accuſatores. c. ſciant. 2. q. 8.

Ad unam ſpeciem probationis non debet ſe alligare Judex. c. in præſentia. 6. de renunc. Sed omnia, quæ coram ſe acta ſunt, diligenter debet conſiderare, & ex his omnibus animum ſuum informare, & ſecundùm hoc ferre ſententiam. c. cauſam. 14. de ſent. & re judic.

In probationis defectum, juramentum præſtari debet. c. ſicut. 2. de probat.

Propter defectum probationis recipiuntur Teſtes, qui vel de facto ſuo recipi non deberent. c. Cùm Dilectus, 32. de Elect.

Propter

Propter defectum probationis recipiuntur teſtes lite non conteſtatâ. c. quoniam. ut. lit. non conteſt.

Probationes & defenſiones admitti debent etiam in proceſſu de plano & ſimpliciter. Clem. 2. de V.S.

In communi judicio utraque perſona vices duorum habet, Actoris & Rei. c. Ex literis. 3. de Probat.

Si in communi judicio ambarum partium teſtes æquè ſunt idonei, poſſeſſoris teſtes præferuntur, præterquam in liberali cauſa. cit. c.

Poſſeſſori dari aliquando probationem, manifeſti juris eſt. cit. c.

Literis Judicis ordinariè ſtandum eſt, donec contrarium probetur & conſtiterit. c. poſt. cod.

Acta coram primis Judicibus, fidem faciunt coram ſecundis. c. ult. eod.

Cùm quis dicit debere ſe admitti, cùm ſua interſit, plenè probare debet, quòd ſuâ interſit, aliàs non admitteretur. c. veniens. 38. de Teſtib.

Qui reſipiſcens non vult probare crimen, quod iratus alicui objecit, reum objecti criminis non facit. c. ſi quis. 5. 2. q. 3.

Probare debet præſcriptionem, qui objicit. c. Ex literis. 3. de probat.

Si Actor probare non poteſt, reus abſolvitur. c. Cùm Eccleſia. 3. in fin. de cauſ. poſſeſ. & propriet. Et 6. q. 5. in princ. item c. ult. ead. c. un. ut Eccleſ. Beneficia.

Accuſatus probare debet exceptionem, non negationem. c. quod autem. §. item accuſatus. 6. q. 5.

Cùm probationes æquales ſunt, abſolvitur reus: ſecùs in libertate. c. Ex literis. 3. de Probat.

Probationes ſuas debet habere Actor, nec reus tenetur dare actori inſtrumenta ſua contra ſe. c. 1. de Probat.

Probatâ causâ judicare debemus. c. de illicita. 24. q. 3.

Ante juſtam probationem nemo damnandus, vel judicandus eſt. c. nullum. 10. c. judicantem. 30. q. 5.

Probans ſpoliationem, reſtituitur: deficiens in probatione, ſtatim deſtituitur. c. Cùm Eccleſia. 3. de cauſ. poſſ. & propriet.

Probatio expenſarum per juramentum fieri debet. c. Cùm olim. 14. de privil.

Probari debet objectio Excommunicationis intra octiduum, die, in quo proponitur, minimè computato. c. 1. §. ſi quis igitur. de Except. in 6.

Ingenuitas probari non poteſt per ſolos Teſtes, niſi inſtrumentis & argumentis adjuventur. c. ſi teſtes. §. ſoli. 4. q. 2.

Probatur mortem infligere, qui hanc, cùm poſſit, non excludit. in princ. Diſt. 83.

Licèt minùs ſufficienter probetur cauſa abſentiæ, nihilominus debet iterum cauſa cognoſci. c. Cùm. 18. de ſent. & re judic.

Fines diœceſeos probantur per libros antiquos, Teſtes, famam, & alia adminicula. c. Cùm cauſam. de probat.

Qui probare non poteſt cauſam Appellationis, remitti debet ad eum Judicem, à quo appellavit. c. Cùm ſpeciali. 61. de Appell.

Probatio de actu geſto poſt appellationem, præfertur probationi de actu geſto ante appellationem, & ideo actus judicatur non tenere. c. Cùm tu. de Teſtib.

Probationis copiam, qui ſubtrahit adverſario, oſtendit ſe malam cauſam habere, unde puniri debet. c. conſtitutis. 45. eod.

Probatione deficiente, Infamato indicitur purgatio. c. Cùm. 19. c. Inquiſitionis. 21. de accuſ.

Qui probare non poteſt, quod opponit, condemnatur alteri parti in expenſis. c. 1. in fin. de elect. in 6.

Probare deſinens appellationem à gravamine interpoſitam, condemnari debet in expenſis alteri parti. c. ſignificaverunt. 36. de Teſtib.

Si accuſatus probare non poteſt defenſionem ſuam, & accuſans eum purgat, ambo habentur rei. c. ſtatuit. 2. q. 5.

Si is, qui accuſaverat criminaliter, accuſationem probare nequeat, cùmque criminaliter accuſâſſe pœniteat, conveniat cum accuſato, & ambo abſolventur. c. ſi quem. 2. q. 3.

Si quis objecta non probat, condemnatur ad pœnam, niſi manifeſtiſſimis conſtet documentis, quòd ipſum à calumniæ vitio cauſa probabilis & ſufficiens excuſaret. c. ſtatuimus. de Elect. in 6.

Accuſator ſi probare non poteſt, quod objecit, pœnam, quam intulit, ipſe patitur. c. Paulum. in fin. 2. q. 3. c. qui. 2. q. 8. c. ibi. 3. q. 6. c. quia. 5. q. 6.

Accuſator ſi probare nequeat illatum crimen, fit infamis, & poſthac ad accuſandum non admittitur. c. ſi quis. 5. §. ſed aliud. 2. q. 3.

Denunciator criminum, ſi probare deſinat, ab officio ſuſpenditur, donec innocentiam ſuam purget. c. ult. de Calumn.

Non creditur Marito etiam cum juramento aſſerenti, ſe Uxorem cognoviſſe, ſi Uxor per Matronas atteſtantes, per ipſius corporis aſpectum probat contrarium. c. propoſuiſti. de probat. unde probatio Virginitatis per aſpectum prævalet juramento. cit. c.

Poſſunt reprobari Matronæ, per quas Virginitas puellæ probatur. c. cauſam. eod.

Quando agitur de Matrimonio contrahendo, ſi probatum eſt impedimentum, & publicatæ atteſtationes, etſi poſtea veniant alii, qui contra velint probare, nullum eſſe impedimentum, ſtandum erit probationi priori. c. juravit. eod.

Ad probanda impedimenta electi Teſtes de auditu tantùm & fama, non ſufficiunt. c. Tam. 33. de Teſtib.

Probatio Teſtium in ſeparatione Conſanguineorum, debet fieri duplici juramento. 1.° Quòd non privato odio, neque amicitia, neque pro aliquo commodo, quod habuerint, habent, vel habituri ſint, jurent. 2.° Se à Majoribus ſuis audiviſſe, & credere, ità eſſe. c. quotiens. 5. de Teſtib.

Probationi accuſantium Conſanguinitatem in Matrimonio plus ſtandum, quàm defendentium. c. juravit. 6. de probat.

Probatio incumbit ſtanti pro Matrimonio, quando negatur clandeſtinè contractum. c. 1. de cland. deſpons.

Probatio exigitur: nec viro, nec mulieri creditur contra Matrimonium confitenti. c. 5. de frigid. & malefic.

Si mulier probaverit, quòd à Viro ſuo impotenti nunquam cognita fuerit, ſeparetur, aliúmque ducat. c. quòd autem. 27. q. 2.

Probari debet frigiditas intra triennium tempore celebrati Conjugii. c. Laudabilem. 5. de frigid. & malefic.

Copula carnalis probatur per teſtes de viſu: idem eſt de auditu, fama præſumptionem violentam faciente, & aliis adminiculis adjuvantibus. c. præterea. de Teſtib.

Sponſalia de futuro tranſeunt in Matrimonium ſubſecutâ cupulâ: & licèt hoc Matrimonium præſumptum videatur; contra illam præſumptionem tamen probatio non eſt admittenda. c. is, qui. de Sponſalib.

Licèt actor probare non poſſit, reo defertur juramentum favore Matrimonii. c. atteſtationes. 10. de deſponſ. impub.

Si quis nominet aliquem filium, & ità communiter reputatur, non creditur poſtea alteri illorum juranti contrarium. c. per tuas. de probat.

Annus probationis in Religionibus, eſt maximè in ſubſidium fragilitatis humanæ regulariter inſtitutus: c. Non ſolùm. de Regularib. in 6.

Probationis tempus à SS. Patribus eſt conceſſum, non tantùm in favorem Converſi; ſed etiam Monaſterii, ut & ille aſperitates iſtius, & iſtud mores illius valeat experiri. c. ad Apoſtolicam. 16. in princ. de Regularib. Hinc alter invito altero non poteſt huic beneficio renunciare. gl. in hoc c. V. Monaſterii.

Probatio Virtutis eſt adverſitas, quæ bonis Viris objicitur. c. adverſitas. 7. q. 1.

DEus mala permittit, ut probentur boni. c. nec mirum. §. ſi autem. 26. q. 5.

Nisi quis probetur malus, ſemper præſumitur bonus. c. penult. 2. q. 1.

Probrum.

Probris non debet certare Advocatus, ſed rationibus, aliàs fit infamis. c. infames. §. Arceantur. 3. q. 7.

Proceſſio.

Publicæ proceſſiones non fiant in Oratoriis, quæ præter authoritatem ſedis Apoſtolicæ ſunt conſecratæ. c. Certum. 7. Diſt. 1. de Conſecr.

Proceſſus.

Proceſſus ſimplex ac de plano eſt, qui fit ſine ſtrepitu ac figura judicii. Clem. ult. de V. S. Requirit tamen & hic proceſſus probationes neceſſarias, & defenſiones legitimas, citationem, juramentum de Calumn. vel malitia, & veritate dicenda. Sententiam poteſt Judex ſtando vel ſedendo proferre: poteſt etiam Judex utrique parti terminum præfigere ad exhibenda omnia acta, & Monimenta. In exordio litis petitio fit verbis, vel in ſcriptis. Non requiritur oblatio libelli, litis conteſtatio; Non obſtant feriæ, & appellationes. cit. c.

Proceſſus legitimè factus propter omiſſum juramentum calumniæ non eſt annullandus. c. 1. §. propter. de juram. calumn. in 6.

Ordo juris non ſervatus, proceſſum & ſententiam facit nullam. c. ad petitionem. 22. de accuſat.

Procedendum eſt potiùs ſecundùm juris ordinem, quàm ſecundùm formam Reſcripti ſi juri contradicat forma Reſcripti. c. ex parte. 13. & ibi gl. de offic. deleg.

Proceſſus per literas ſubreptitias factus, irritatur. c. Cùm dilecta. 22. de Reſcript. factus contra formam Reſcripti, irritus nunciatur. ibid.

Procedendi modus datus per reſcriptum in cauſa conventionis, intelligitur repetitus in reconventionis. c. ult. de mut. petit.

Proceſſus in notoriis non eſt ſervandus per omnia. c. ad noſtram. 21. de jurejur.

Proceſſus contra mandati formam, frivolus eſt. c. Cùm dilecta. 22. de Reſcript. c. ult. de Reſtit. Spoliat.

Proceſſus nullus eſt, ubi litis conteſtatio non præceſſit. c. Dudum. 54. §. Licèt autem de Elect. c. un. de lit. conteſt. c. Cùm cauſam. 62. de Appell. c. Olim. 7. de injur. c. penult. de purg. Canon.

Proceſſus judicarius per omnia non ſervatur, cùm agitur de fœdere Matrimonii. c. 1. ut lit. non conteſt.

Proceſſus cauſæ nullus eſt altera parte abſente. c. ult. nè ſed. vac.

Si proceſſus Judicis in dubium vocetur, an ſcilicet ſit legitimus, ſuper hoc inquirendum eſt. c. Conſtitutis. 46. de Teſtib.

Proceſſus non valet, ſi Judex requiſitus non tradit Apoſtolos, & poſtea procedit in cauſa; niſi renunciatum fuiſſet appellationi. c. ut ſuper. 4. c. ab eo. 6. de Appell. in 6.

Proceſſum judicis non impediunt, nec valent literæ, re litigioſâ, impetratæ, quæ de lite non faciunt mentionem. c. Dudum. 31. de privileg.

Proceſſus primi Judicis juſtificari, vel impugnari non poteſt ex novis, vel de novo probandis; ſed tantùm ex actis, aut exhibitis coram ipſo. Clem. c. Appellanti. 5. de appell.

Proceſſus valet, licèt forma certa, quæ de jure in procedendo ſervari debeat, non ſervetur, modò pars taceat. c. ult. de accuſ. in 6.

Diverſis proceſſibus negotium non eſt intricandum. c. penult. de ord. cognit.

Proceſſum retardans, ratione proceſsûs retardati, debet condemnari in Expenſis. c. 1. de except. in 6.

Proclamatio.

Proclamatio Synodalis interrumpit præſcriptionem. c. Sanctorum. 3. de præſcript.

Procurationes.

Procuratio viſitationem perſonalem requirit, aliàs peti non poteſt: quæ tamen ſecundùm Eccleſiæ facultates, vel conſvetudinem loci ſtatuenda eſt. c. Cùm Apoſtolus. de Cenſib.

Prælati inferiores & ſuperiores tempore viſitationis abſentes, vel præſentes, nec pecuniam, nec munera; ſed ſolam ſuſtentationem recipere debent. c. Exigit. 2. de Cenſib. lib. 6.

Procuratio debetur Archiepiſcopo ab omnibus Eccleſiis, quas viſitat. c. Cùm ex officii. de præſcript. c. ſopitæ. de Cenſib.

Eccleſiæ tenentur Epiſcopo, in cujus Diœceſi ſunt, facere Procurationes per quartam decimarum, & alia Epiſcopalia. c. Cùm, 19. eod.

Si quæ Eccleſiæ de novo ad jurisdictionem Epiſcopi converſa ſit, tunc in procurationibus, & aliis, quæ Epiſcopo debentur ab Eccleſia, ſervabitur conſvetudo vicinarum Eccleſiarum. c. ſuper eo. 22. eod.

Procurationes Epiſcopi, Legati &c. non exigant ab Eccleſiis, niſi quando perſonaliter viſitant. c. procurationes. eod.

Legati & Nunciis Apoſtolicis, ſi eos oportuerit in aliquo loco moram facere neceſſariam, moderatæ eis fiant, & non niſi numero dierum moræ illius, procurationes, cit. c.

Eccleſia etiam Civitatenſis tenetur procurare Epiſcopum viſitantem, etſi nunquam antè illum procuraverit. c. Venerabili. eod.

Qui jure Metropolitano, vel Legationis viſitat provinciam, in provinciales, qui debitas procurationes denegant, poteſt ferre ſententiam. c. Cùm. 25. eod.

Omnes Eccleſiæ (exceptis iis, quæ privilegio ſedis Apoſtolicæ ſunt exemptæ) procurare debent Legatos Sed. Apoſt. ejùsque Nuncios; nec in hoc præſcriptione juvantur. c. accedentes de præſcript. c. Cum inſtantia, de Cenſib.

Etiam Monachi Diœceſano procurationem facere debent. c. Sopitæ. c. Venerabili. eod. Nec præſcriptio contra hoc currit. ibid.

Petenda non eſt procuratio in Sacris ſeu grangiis Monachorum. c. ult. eod.

Qui procurationem debet præſtare alicui domui, v. g. Monaſterio, obligatur ad hoc, licèt numerus Fratrum creverit, & ideo expenſæ debent augeri: quodſi tamen in hoc gravaretur procurans, ſolùm procurationem tenetur facere ſecundùm expenſas ante augmentum fieri ſolitas. c. quantò. 16. eod.

Propter privatum Oratorium procuratio, ratione Viſitationis, non debetur. c. ult. eod.

Prælati plus debito à ſubditis extorquentes, prætextu procurationis, vel alterius ſervitii impenſi Legato, vel alteri, illud reſtituant, & tantundem pauperibus erogent. c. quia. de immunit. Eccleſiar.

Modus procurationis Legatorum & Nunciorum traditur. c. Cùm. 17. §. ſanè. de Cenſib. nempe, ut ea moderatio & ordo obſervetur, ut nulla Eccleſia vel Prælatus ſe indebitè prægravari rationabiliter conqueratur.

In conſtituendis procurationibus requiritur voluntas Patroni. c. quanto. de Cenſib.

Quando Epiſcopus remittit Eccleſiæ ſervitia ſibi debita, ſtatuendo, non imponere aliud ſervitium, procurationem non intelligitur remiſiſſe in viſitatione. c. Cùm. 21. eod. Sed præter penſionem, & procurationes præſcriptas, non poteſt exigere ab eadem Eccleſia aliquid aliud. cit. c.

Procurator.

Citatus debet mittere Procuratorem, niſì ipſe compareat. c. Cùm dilecti. 6. de dolo & contum.

Quilibet ſe abſentans, Procuratorem poſt ſe relinquere tenetur. c. Cauſam. 3. eod. aliàs proceditur contra illum. c. cit. & c. ult. de eo, qui mitt. in poſs.

Qui Procuratorem non miſit, factâ citatione domi, nullo defendente, contra abſentem fit miſſio in poſſeſſionem. cit. c.

Regulariter qui non prohibetur expreſsè ad exercendum Procuratoris officium, idoneus debet reputari. c. 1. de Procurat. in 6.

Procurator debet eſſe legitimè conſtitutus; aliàs repellitur. c. ſignificavit. 48. de Appell.

Procurator probare debet ſuam inſtitutionem, ſi vocetur in dubium. c. Ex inſinuatione. 3. de Procurat.

Procurator non auditur, niſì habeat legitimum mandatum. c. 1. eod.

Procurator debet habere literas de rato. c. penult. de juram. calumn.

Procurator etſi generale mandatum habear, in iis tamen, quæ ſpeciale mandatum requirunt, non admittitur, niſì ex iis aliqua ſpecificentur, adjectâ clauſulâ generali; tunc enim etiam ad non expreſſa admittitur. c. qui ad. c. qui generaliter. de Procurator. in 6.

Procurator generalis eſt, qui ad omnia Domini negotia tractanda mittitur. c. dilectus. de Procurator.

Procurator ſolùm illud poteſt, quod ſibi committitur. c. innotuit. 20. de Elect. c. per tuas. 9. de arbitris.

Procurator de conſenſu Collegii conſtitui debet. cit. c. per tuas.

Procurator non poteſt Domino ignorante prorogare jurisdictionem. c. Cùm olim. 32. de offic. deleg.

Per Procuratorem poteſt quis reſpondere poſitionibus adverſæ partis. c. ſi poſt. 2. de confeſs. in 6.

Procurator abſque ſpeciali mandato, juramentum deferre, tranſigere, vel paciſci non poteſt, niſì ei bonorum vel cauſæ adminiſtra-

tio

tio liberè ſit congreſſa. c. qui ad. de Procurat. in 6.

Procurator ad agendum vel defendendum non poteſt tranſigere, niſi Dominus poſtea ratum habeat, c. contingit. 3. de Tranſact. vel ſpeciale det mandatum de tranſigendo, c. per tuas. 9. de arbitr.

Procurator habens mandatum jurandi, & omnia faciendi, quæ requirunt ſpeciale mandatum, contra electum vel proviſum non poteſt opponere crimina vel defectus. Clem. 2. de Procurat. quia ſub tali generalitate non veniunt ea, quæ graviora vel majora ſunt, quàm in ipſo procuratorio ſint expreſſa. ibid.

Quando duo Procuratores ſimul ſimpliciter conſtituti ſunt, non adjecto: *in ſolidum*, unus ſinè altero non eſt admittendus. c. ſi duo. de Procurat. in 6.

Si autem uterque in ſolidum, tunc qui primò conteſtatur litem, admittitur, altero penitus excluſo, niſi adjectum fuerit, quòd non ſit melior conditio occupantis; quo caſu, altero non proſequente, nec alium ſubſtituente, alter admittitur, cit. c. & gl. c. in noſtra. 4. & c. non injuſtè, 14. de Procurat.

Procurator datus in ſolidum, qui occupaverat negotium proſequendum, ex impedimento excluſus, non re aſſumitur, niſi altero impedito. c. ſi duo. §. cæterùm, de Procurat. in 6.

Ex duobus Procuratoribus in cauſis ſpiritualibus, ſimul ſimpliciter, non in ſolidum datis, Judex eligit magis idoneum (nè propter concurſum eorum, negotia magis intricari contingat) qui ſolus proſequi poterit; nec alius admittitur, niſi primo legitimè excluſo. cit. c. §. ſanè.

Quando Procuratores plures diverſis temporibus dantur in ſolidum, nunc dato poſteriore, procuratio prioris revocata eſt. c. non injuſtè. de Procurat.

Procurator talis mittendus, qui litem conteſtari, & omnia alia cauſæ neceſſaria expedire poſſit. c. ult. de dolo & contum.

Procurator poſt litis conteſtationem, Dominus litis efficitur. c. 1. §. licèt, de Procurat. in 6. Et ideo poteſt poſt conteſtationem litis, alium dare Procuratorem. cit. c. & §. non autem ante conteſtationem, niſi ſit datus in rem ſuam; vel licentiam habeat à Domino alium ſubſtituendi, etiam certâ perſonâ non expreſſâ. cit. c. & §. licèt. Procurator autem ad negotia deputatus, poteſt liberè quandocunque alium deputare. cit. c. in fin.

Procurator ſi habitâ poteſtate ſubſtituat alium, non poteſt eum poſt mandatum ab illo ſuſceptum, etſi eo non dum uſus fuerit, revocare, niſi etiam poteſtatem revocandi habeat, c. Is, qui. eod. in 6.

Procurator ad plures cauſas, ſi in una alium ſubſtituat, in cæteris procurator manet. cit. c.

Procurator poteſt ante litis conteſtationem revocari, etiam ſinè cauſa; poſt autem non poteſt, niſi adſit cauſa rationabilis. c. quamvis. eod. in 6.

Si Dominus poſt litis conteſtationem revocat mandatum Procuratoris, ignorante Judice vel adverſario, tenebit judicium, & quod actum fuerit à Judice, ratum erit. c. Ex parte. 33. de Reſcript. c. Mandato. de Procurat. Clem. un. de Renunt.

Si Dominus dat Procuratorem, quoties contigerit Dominum abeſſe, & poſtea Dominus ipſe præſens cauſam tractet, Procuratorem non intelligitur revocare; ſecùs ſi ſimpliciter dederit; niſi tunc expreſsè proteſtetur, quod ipſum revocare non intendat, vel aliàs hoc appareat ex probabilibus conjecturis, c. ſi quem. de Procurat. in 6.

Si Dominus citatus, ad totam cauſam Procuratorem conſtituit, quem poſtea revocat; poteſt nihilominus contra eum procedi, in quantum ſtatus cauſæ patitur ſinè alia citatione. c. auditis. de Procurat.

Poſt obitum Rectoris Eccleſiæ, revocatur Procurator pro Eccleſia conſtitutus, etiam quoad negotia jam cœpta. Clem. ult. eod.

Procurator Eccleſiæ dicitur defenſor Eccleſiæ, c. Salvator. §. ideo qui, 1. q. 3.

Procuratoris revocatio poteſt fieri tacitè vel expreſsè. Clem. un. de Renunc.

Procuratoris ad impetrandum, ſive ad negotia dati revocatio, debet tantùm ad ipſum Procuratorem pervenire. c. Ex parte. 33. de Reſcript.

Procuratoris mandatum revocans in diſpendium adverſarii, condemnatur in Expenſis. c. auditis. 8. de Procurat.

In perſonæ Procuratoris formatur ſententia, c. olim. 20. de Cenſib.

Procuratoris negligentia nocet Domino. c. Dilecto. 28. de V. S.

Procuratoris falſi factum non præjudicat Domino. c. 1. c. Ex inſinuatione. 3. de Procurat. Et falſi Procuratoris exceptio & ante, & poſt ſententiam poteſt objici. c. in noſtra. eod. Et hac exceptione probatâ, judicium nullum eſt. cit. c.

Propter Procuratoris negligentiam, Eccleſia reſtituitur. c. Cùm veniſſent. 2. de in integr. reſtit.

Propter contumaciam Procuratoris, non eſt Dominus puniendus; ſed cùm ſciverit, & eam non purgaverit, poteſt excommunicari. c. 1. in fin. ut lit. non conteſt. c. ſæpe. 44. de Appell.

Confeſſio Procuratoris in jure facta, Domino præjudicat. c. ſuborta. 21. de ſent. & rejudic. c. quoniam. 21. de privil. imò etiam Eccleſiæ. c. dilectus. 2. de Capell. Monach.

Procuratore conſentiente Judex datus, recuſari à Domino poſtea non poteſt. c. penult. de cauſ. poſſ. & propriet.

Dominus poteſt cum Procuratore ſuæ cauſæ adeſſe, maximè ſi de Colluſione timeat. c. quamvis de Procurat. in 6.

Si Procurator fines mandati exceſſerit, Dominus non tenetur, nec ei nocet. c. per tuas. 9.

de arbitr. Et auditur etiam poſt annum appellans. c. ſignificante. 69. de Appell.

Procurator ſinè mandato, non recuperabit expenſas, ſi res non habuit effectum; ſi verò habet effectum, recuperat. c. Cùm pro cauſa. de Procurat.

Procurator non jurat in animam ſuam, ſed Syndicus. c. in pertractandis. 3. de juram. calumn.

Procurator etiam debet jurare de calumnia. c. in appellationis. de juram. calum. in 6. c. ult. eod. in 6.

Procurator poſt juramentum calumniæ deputatus, ipſe quoque de calumnia jurabit. c. in appellationis. §. Procuratores. de juram. calumn. in 6.

Procuratorem conſtituere, vel ipſe agere poteſt interdictus. c. Ex parte. 23. de V. S.

Procurator excommunicatus repellitur. c. poſt ceſſionem. 7. de Probat. Nec admittitur infamis. c. infames. in princ. 3. q. 7.

Procuratorem Univerſitas etiam Scholarium de jure conſtituere poteſt. c. quia. 7. de Procurat.

Procurator Univerſitatis (cujus Majores & jurati ſunt excommunicati) ad impetrandum ab ea conſtitutus, non repellitur ab impetrando, niſi prædicti in literis procurationis ſint expreſſi, vel eorum authoritate procuratio ſit inſtituta, vel communitas ſciens eos eſſe tales, unà cum eis tamen Procuratorem conſtituiſſet. c. ult. de Procurat.

Procurator Univerſitatis ſeu Eccleſiaſticæ, ſeu ſæcularis, jurare de calumnia poteſt. c. Cùm cauſam. de juramento calumn.

Procuratorem vel Syndicum vel Actorem an dent, non refert, ut indicetur ab Univerſitate vel Collegio, modò appareat, quòd ſit ad agendum vel reſpondendum per ſequentia ſive præcedentia datus. c. petitio. 9. de Procurat.

Procurator Epiſcopi cauſas Epiſcopatûs agit, & defendit, licèt non fuerit datus ſub nomine Syndici vel Actoris. c. petitio. eod.

Procuratores Prælatorum in Conciliis admitti debent ad Tractatum. c. ult. de his, quæ fiunt à Prælat.

Qui ſciens, ſinè proteſtatione recipit literas ſuæ procurationis, quibus conſtituens pro eo caverat, ſuper incluſis in procuratorio Dominum defendere cogitur. Clem. 1. de Procurat.

Procurator qui renuit acceptare mandatum, ſi pœniteat, tam diu illi manet poteſtas acceptandi, quàmdiu conſtituens in eadem perſeveraverit voluntate. c. Licèt. 7. eod. in 6.

Procurator poteſt, imò debet appellare à ſententia contra eum lata, niſi juſtâ causâ excuſetur; quæ ſi adſit, debet nunciare Domino de ſententia, ut ipſe appellet. c. non injuſtè. de Procurat.

Procurator non tenetur appellationem proſequi invitus. cit. c.

Per ſuum Procuratorem agens condemnatus, intrà triduum olim appellandi licentiam habuit; hodie intra decendium à recitatione ſententiæ numerandum. c. Anteriorum. in princ. 2. q. 6.

Appellans ſufficientem ad totam cauſam mittere tenetur Procuratorem, ſi terminum præfixit ſuæ appellationi, & à Judice vel adverſario appellatio fuit approbata; aliàs in Expenſis condemnabitur, alterâ parte eam proſequente. c. Nicolao. 64. c. interpoſita. 70. §. Eidem. de Appell.

Procurator appellans rejicitur, niſi omnia, ob quæ appellare intendit, ſingulariter & clarè in ejus procuratorio ſint expreſſa: habeátque ſpeciale mandatum jurandi corporaliter in eorum animas, quorum Procurator exiſtit, quòd credant, hujusmodi expreſſa eſſe vera, & ſe poſſe probare. c. Procurator. 38. de Elect. in 6.

Si Procuratori Generali denegentur induciæ ad conſulendum Dominum ex juſta cauſa abſentem, poterit Procurator appellare. c. Dilectus. de Procurat.

Si reus illicentiatus recedit à judicio, miſſo Procuratore ſolùm ad agendum, contumax eſt, & condemnatur in Expenſis. c. Conſtitutis. eod.

Ad proſequendam accuſationem criminalem, non admittitur Procurator, licet poſſit allegare cauſam abſentiæ. c. veniens. de accuſat.

Quando crimen diſcutitur per modum exceptionis, poteſt Procurator admitti; quia etſi agatur de crimine, non eſt tamen quæſtio criminalis. c. ſuper his. eod.

Seu ubi agitur de crimine tantùm civiliter, & non criminaliter. c. Tuæ. 5. de Procurat. c. 1. ut lit. non conteſtat.

Procurator non admittitur in cauſa ſtatûs, ſed ſuper ſeipſos eſt agendum. c. ſi quando. 40. 2. q. 6.

Procuratorem in gravibus cauſis nemo tenetur conſtituere. c. querelam. 2. de Procurat.

Procuratorem ad accuſandum in crimine injuriæ, poteſt mittere illuſtris perſona. c. abſens. §. niſi. 3. q. 9.

Procuratorem ſufficientem debent mittere, non perſonaliter venire Moniales litigantes vel appellantes. c. indemnitatibus. 43. §. Porrò. de elect. in 6.

Per ſuum Procuratorem vel Curatorem ad litem datum authoritate Eccleſiaſtici Judicis, minor 14. annis agere poteſt, non per ſe. c. ſi annum. 3. de Judic. in 6.

Per ſuum Procuratorem, vel per ſe agere & defendere poteſt cauſam ſpiritualem, major 14. annis. cit. c.

Major 25. annis ad judicia; major autem 17. annis ad negotia licitè deputantur. c. qui generaliter. §. ult. de Procurat. in 6.

Laicus poteſt eſſe Procurator ad agendum & defendendum in cauſis ſpiritualibus. c. 1. de Procurat. in 6.

Filius familias poteſt eſſe Procurator in judicio ſinè Patris conſenſu etiam ad futuras lites. c. non injuſtè. de Procurat. c. qui generaliter. §. Nedum. eod. in 6.

Procuratores & negotiorum geſtores Laicorum, non debent eſſe Clerici. c. Sacerdotibus. 2. Nè Cler. vel Monach.

Procurator vel Advocatus cauſæ principalis, non poteſt eſſe Teſtis in cauſa appellationis. c. ult. de Teſtib. in 6. Nec Procurator & Teſtis in eadem cauſa. c. Inſuper. 6. de Teſtib.

Si agitur de adulterio coram judice ſæculari, ad pœnam legalem, non intervenit Procurator; ſecùs ſi coram Eccleſiaſtico ad ſeparationem. c. Tuæ. de Procurat.

Providere debet Judex maximè in cauſa Matrimonii, quòd conſtituens Procuratorem gaudeat pleoâ libertate. c. accedens. eod.

Procurator ad contrahendum Matrimonium, debet habere ſpeciale mandatum, nec poteſt alium in hoc caſu ſubſtituere, niſi de hoc ipſo ſpeciale mandatum habeat. c. ult. eod. in 6. Quòd ſi Dominus revocaverit mandatum, & ſi poſt hoc contrahat, non tenebit Matrimonium, licèt tam ipſe, quàm illa revocationem prorſus ignoraverint; quia defecit conſenſus. cit. c.

Procuratrix mulier eſſe poteſt. c. Cùm dilecta. 4. de confirm. utili vel inut.

Procurator Domini, ab eo repetit expenſas propter eum factas. c. Cùm pro. de Procurat.

Procuratorem in electione conſtituere poteſt abſens in loco, de quo debeat vocari. c. quia. 42. §. illud autem. de Elect. Vid. Electio.

Prodeſſe.

Præeſſe, qui tantùm vult, & non prodeſſe, Epiſcopus non fiat. c. qui Epiſcoparum. 8. q. 1.

Prodeſſe alicui non debent fraus & dolus. c. Ex inſinuatione. 50. de Appell. c. Tuæ. 12. de Cler. non reſid.

Proſunt collecta, quæ ſingula non proſunt. c. Cùm cauſam. 13. de Probat. c. præterea. 27. de Teſtib.

Proditio.

Prodit, qui non probanda defert: accuſat, qui reo præſente crimen Judici offert, probaturus, quod intendit. c. plerumque. §. de his. 27. 2. q. 7.

Prodentes alios invidiâ, dicuntur delatores. c. delatori. 5. q. 6.

Prodens hominem, interficit ipſum. c. periculosè. 23. Diſt. 1. de pœnit.

Prodentes parti utrique dicta, competenter à judicibus puniantur. c. ſi teſtes. §. qui falsò. 4. q. 2.

Prodens factionem iniquam, honore & præmio donatur. c. ſi quis. §. ſanè. 6. q. 1.

Prodens reliquos ex factioſis, incognitâ adhuc factione, veniam & abſolutionem impetrat. cit. §. in fin.

Proditor eſt, non correptor, qui nulli cognitum peccatum publicat. c. ſi peccaverit. in princ. 2. q. 1.

Proditor veritatis eſt, qui veritatem non defendit, vel non liberè prædicat. c. nolite. 86. 11. q. 3.

Proferre.

Proferat nemo, quod probare non poteſt. c. ſi tantùm. & ſeq. 6. q. 2.

Profeſſio.

Profeſſio in uno, eodémque officio, non debet eſſe diſpar. c. in nona. 16. q. 7.

Profeſſio Religionis facta infra annos diſcretionis, non tenet. c. 1. §. ſi Virginitatis. 20. q. 1.

Profeſſio firma tunc eſt, quando ætas apta eſt nuptiis deputari. cit. c.

Profeſſio facta ante 14. ætatis annum, non tenet. c. ad noſtram. de Regularib.

Minor 14. annis profitens, non obligatur Religioni, niſi major factus, ratum habuerit. c. ſignificatum. eod.

Profeſſio præſumitur in pubere ex habitu per annum portato. Clem. ult. eod.

Monachum non facit habitus, ſed profeſſio Regularis. c. porrectum. de Regularib.

Valet profeſſio facta ſine ſuſceptione habitûs Religioſi. cit. c.

Profeſſio nec fieri, nec recipi debet intrà tempus probationis, ſed tamen facta & recepta tenet. c. ad Apoſtolicam. eod.

Prohibetur Abbatibus, nè ante tempus probationis, quoslibet ad profeſſionem recipiant. cit. c.

Prædicatores & Minores intrà annum probationis, non poſſunt ullum ad profeſſionem admittere; & ſi admittant, admiſſus, non erit alligatus Ordini, & ipſi à receptione profeſſionis aliorum ſunt ſuſpenſi, & puniendi pœnâ pro gravioribus culpis infligi ſolita. c. Non ſolùm. de Regularib. in 6.

Hanc Conſtitutionem Bonifacius VIII. extendit etiam ad alios Ordines Mendicantium. c. Conſtitutionem. eod. in 6.

In aliis autem Religionibus profeſſio expreſsè vel tacitè fieri poteſt intrà annum licitè. cit. c.

Expreſsè facta profeſſio, etiam non aſſumpto habitu regulari, illi Religioni præciſè obligat, quam profitens eſt profeſſus. Tacitè autem facta intrà annum probationis, per ſuſceptionem habitûs, qui tantùm profeſſis datur, non illi ordini ſpecialiter, cujus habitus eſt ſuſceptus; ſed generaliter alicui ordini obligat recipientem, ſi ſit aptæ ætatis, & ſciens ac voluntarius, triduo perſeveret. cit. c.

Pubes per annum deferens habitum Novitiorum, non patenter diſtinctum ab habitu Profeſſorum in colore, ſciſſura, vel forma, intelligitur profeſſus. Clem. ult. de Regularib. c. Ex parte. de Regularib.

Qui profeſſionem fecit, licèt in clauſtro nunquam permanſerit, ſed in ſæculo, ſuiſque bonis uſus fuerit, ad obſervantiam regularem compellitur. c. ſicut nobis. eod.

Non cogitur quis in Monaſterio perſeverare, niſi profeſſionem in manu Abbatis fecerit. c. 1. 17. q. 2.

Diſcedentibus à ſua profeſſione, non debent reſtitui, quæ Monaſterio dederunt. c. ult. §. ſi Sanctus. 17. q. 4.

Furioſus profitendo non obligatur, niſi factus ſanæ mentis ratum habuerit. c. ſicut. 15. de Regularib.

Modus profeſſionis mulierum ad Religionem venientium præſcribitur, c. omnes. 36. 27. q. 1.

In omni profeſſione ſemper intelligitur Papæ authoritas excepta. c. DEus, qui. de vit. & honeſt. Cleric.

Ante profeſſionem exiens, libere redire poteſt ad ſtatum priſtinum. c. ſuper eo. de Regularib.

Profeſſo licet tranſire ad ſtrictiorem Religionis ſtatum, veniâ tamen priùs à ſuo Prælato obtentâ. c. ſanè. eod.

Etſi profeſſio religioſa legitimet illegitimè natum ad Sacros Ordines, non tamen ad Prælaturas. c. 1. de Fil. Presbyt.

Omne votum eſt mutabile in votum profeſſionis. c. ſcripturæ. de vot. & voti redempt.

Prælatus etiam profeſſus poteſt votum ultra marinum emittere, & in ſuos uſus vigeſimam partem proventuum Eccleſiæ convertere. c. ult. eod.

Prohibere.

Ubi aliquid generaliter prohibetur, tunc id, quod expreſſè non conceditur, prohibitum intelligitur. Clem. un. de V. S.

Quod non prohibetur, conceſſum intelligitur. c. poſt Uxoris. 30. q. 4. c. Cùm apud. 23. de ſponſalib. Non tamen omne, quod non prohibetur, conceditur. c. quod autem. 30. q. 4.

Prohibitum intelligitur, quod non invenitur conceſſum. c. penult. nè ſed. vacant. c. paſtoralis. 53. de Appell. c. inter. 2. de Tranſlat. Epiſcop. c. 1. de ſuppl. negl. Prælat. in 6.

Majora intelliguntur prohibita iis, quibus minora vetita ſunt. c. Cùm illorum. 32. de ſent. Excomm.

Cùm aliquid prohibetur alicui unâ viâ, ad id aliâ viâ non debet admitti. c. 84. de R. I. in 6. c. Tuæ. 5. de Procurat.

Cùm quid prohibetur directè, non poteſt permitti per obliquum. c. deteſtanda. 2. de conceſſ. Præbend. in 6.

Prohibetur aliquid non per ſe, ſed propter illud, quod inde ſequi poteſt. c. quidam. 2. de Celebr. Miſſ. c. 1. de Torneam.

Cùm quid prohibetur, prohibentur omnia, quæ ſequuntur ex illo. c. 39. de R. I. in 6.

Prohiberi debet aliquid, licèt non noceat, ſi tamen nocere poteſt. c. nam. 4. de Conſtit.

Prohibetur bonum propter lapsûs cautelam. c. ſunt, qui. 27. q. 2. propter vitandam jactantiam. c. denique. 6. Diſt. 21. propter mali occaſionem. c. non eſt. c. ità ergo. 22. q. 1. propter ſcandalum. c. ſi quis Sponſam. 27. q. 2.

In re communi potior eſt conditio prohibentis. c. in re. 56. de R. I. in 6.

Quod Princeps populo prohibet, ſibi licere non patiatur. c. juſtum. 2. Diſt. 9.

Quod fit contra prohibitionem expreſſam, non eſt prohibenti imputandum. c. Petrus. 17. de homicid.

Prohibitio Prælati, ſi ob neceſſitatem rumpitur, non culpatur. c. Anteceſſor. & ſeq. 11. q. 3.

Prohibitio DEI eſt diligentiùs ſervanda, quàm hominum. c. 1. Diſt. 10.

Jure gentium prohibita eſt violatio Legatorum, uti & Connubia inter alienigenas. c. jus gentium. 9. Diſt. 1.

Suſpecti de Conſanguinitate, contra Eccleſiæ prohibitionem contrahentes, ſeparandi ſunt, uſque ad finem cauſæ. c. ult. de Matrim. Contracto.

Prohibitio conjugii in 2. & 3. affinitatis genere tollitur. c. penult. de Conſang. Et ultra 4^{tum} gradum affinitatis & conſanguinitatis prohibitio non extendatur. ibid.

Multa quæ prohibentur fieri, facta tenent. c. ad Apoſtolicam. 16. de Regularib.

Prohibitione ceſſante, ceſſat effectus. c. penult. de Conſanguinit.

Promittere.

In malis promiſſis fidem non expedit obſervari. c. 69. de R. I. in 6.

In malis promiſſis fidem reſcinde. c. in malis. c. unusquisque. §. Non ſemper. c. non ſemper. c. non eſt. 22. q. 4.

Sub generali promiſſione etiam jurata, non venit illicitum. c. Cùm. 4. de homicid.

Promiſſio impia eſt, quæ ſcelere adimpletur. c. in malis. 22. q. 4.

Studioſè agendum eſt, ut promiſſa adimpleantur. c. qualiter. de pact. c. Relatum. 9. de Præbend.

Promiſſio continens turpitudinem non eſt obligatoria. c. deteſtanda. 2. de Conceſſ. Præbend. in 6.

Promiſſionem ſtultam non implere, melius eſt, quàm crimen committere. c. ſi publicis. & 3. ſeqq. c. unusquisque. c. non eſt. 22. q. 4.

Promiſſio facta in præjudicium Superioris, non valet, licèt etiam juramento fuerit firmata: quia in promiſſis ſemper excipitur Majoris authoritas. c. venientes. 19. de jurejur.

Promiſſi Transgreſſor non eſt, per quem non ſtat, quò minùs faciat, quod promiſit. c. Beatus. 22. q. 2. c. ſicut. 22. de Sponſalib.

Promiſſio impeditur ob defectum ſcientiæ. c. Congregato. 53. de Elect.

Promiſſum ſinè conditione factum, ſinè conditione ſolvitur. c. un. 32. q. 8.

Promiſſio fide vel juramento firmata, non tenet, non ſervatâ conditione, quæ in juramento apponitur. c. pervenit. 3. de jurejur.

Quæ ſub honeſta conditione promittuntur, non obligant, niſi conditio extiterit; aut niſi ſponte à conditione recedatur. c. de illis. 3. & ſeq. de condit. appoſit.

Ex nuda conceptione boni, non obligatur quis ad bonum exequendum. c. literaturam. de vot. & vot. Redempr. ſed ex promiſſione facta. c. penult. de jurejur. c. relatum. 4. de Cler. non reſid.

Jurando promittens alicui, quòd non fit contra ipſum; non tenetur ei contra ſe, vel contra Eccleſiam; ſed poteſt in cauſis propriis, vel Eccleſiæ ſuæ eſſe contra eum. c. petitio. 31. de jurejur.

Promiſſio non infringitur, cùm in melius commutatur. c. pervenit. 3. eod.

Promiſſum beneficium redintegrari debet, non minui. c. per tuas. 5. de donat.

Omnis

Omnis promiſſio beneficii vacaturi eſt reprobata, & promittens non obligatur. c. deteſtanda. de conceſſ. præbend. in 6. Nec in genere facta promiſſio de non vacante Præbenda valet. c. accedens. 14. c. ult. de conceſſ. Præbend.

Promiſſio ſola ſuper re ſpirituali, Simoniam inducit. c. Cum eſſent. 12. de Simon.

Promiſſio vel ſtipulatio pœnæ non tenet, ſi ea fuerit in Matrimoniis vel ſponſalib. appoſita. c. gemma. 29. de Sponſalib.

Promoveri.

Promoveri non debet illegitimè natus. c. accedens. 14. de purg. Canon.

Quando promovetur indignus, & promovens & promotus puniri debent. c. nihil eſt. 44. de Elect.

Promotio eſt de minori ad majus. c. legimus. 24. in fin. Diſt. 93. c. ſi officia. 2. c. ult. Diſt. 59.

Promotio impeditur propter defectum ſcientiæ. c. Congregato. 53. de Elect.

Promotionem impedit macula in oculo promovendi. c. Cum de tua. de corp. vitiat. non impedit, quæ non inducit magnam defotmitatem. cit. c.

Promotus removetur propter homicidium & Simoniam. c. inquiſitionis. de accuſat.

Per falſum promotus punitur, & inferiorem ordinem accipit, & in altiori diſpenſativè miniſtrat. c. un. de Cler. per falt. promot.

Promotio ſpiritualis admittit interdum pacta honeſta. c. Eleutherius. 18. q. 2. c. ult. 10. q. 3. Nunquam verò inhoneſta. c. quàm pio. 1. q. 2.

Promulgare.

Ut Decretum obliget, ſufficit illud ſolenniter ac publicè promulgari, nec opus eſt, ut per ſpeciale mandatum ſingulis intimetur. c. 1. de poſtulando.

Pronuntiare.

Bonus Judex juxta jura & leges pronuntiat, nihilque facit ex arbitrio. c. judicet. §. bonus. 3. q. 7.

Si pronuntiatum fuerit contra abſentem, biduum vel triduum appellationis computandum eſt ex eo, quo quis ſcit non ex æquo pronuntiatum eſſe. c. biduum. §. ſi adverſus. 2. q. 6.

Prophetare.

Prophetia eſt donum Spiritûs Sancti. c. placuit. 22. §. item opponitur. 1. q. 1.

Mali Prophetæ, non boni, prophetiam vendebant. c. Judices. 23. ead. Spiritus Sanctus enim nec vendi, nec emi poteſt: ibid. Ubi etiam diſcutitur, quâ ratione Saul ad Samuelem cum muneribus ire in negotio aſinarum, & Uxor Jeroboam ad Ahiam, Benadad Rex Syriæ miſerit munera Eliæ.

Prophetæ non munera prophetiæ accipiebant; ſed ſi quid acceperunt, id ſtipis & alimenti nomine accepêre. c. nunquam. 24. 1. q. 1.

Propinquitas.

Propinquitas Sanguinis, verbis dicitur, non verbis efficitur. c. Lex Divinæ. 27. q. 2.

Propinquitatem non parit oſculum, quod nullam facit Sanguinis commiſtionem. cit. c.

Propinquitatis, familiaritatis & dominationis affectus, veritatem impedire ſolet. c. accuſatores. 12. 3. q. 5.

Propoſitum.

Propoſitum non frangit, qui illud permutat in melius. c. pervenit. 3. de jurejur.

Propoſitum & voluntas eſt inſpicienda ad hoc, ut de facto ſuo judicatur. c. Cùm. 54. de ſent. Excomm.

Malum eſt cadere à propoſitio; ſed pejus eſt propoſitum ſimulare. c. certè. 18. 12. q. 1.

Propoſitum merum ingredi Religionem, non obligat. c. literaturam. de Vot. & vot. redempt.

Proprietas.

Proprietas inducta eſt per iniquitatem hominum, cùm priùs eſſent omnia communia. c. Dilectiſſimis. 12. q. 1.

Abdicatio proprietatis adeò eſt annexa regulæ monachali, ut contra eam nec Papa poſſit indulgere licentiam. c. Cùm ad. in fine, de ſtat. Monach.

Proprietate ſpoliatus reſpondere non tenetur, donec fuerit reſtitutus. c. gravis. 11. de reſtit. ſpoliat.

Proprietati ſtudere, ignominia eſt Epiſcopi. c. gloria. 71. 12. q. 2.

Proprietas perſonalis non dicitur eſſe in facultatibus Eccleſiæ, quia ſunt communes. c. Expedit in princ. c. Res Eccleſiæ. c. nulli. §. ſi ergo. 12. q. 1.

Quia Clerici nihil proprium habent, facere teſtamentum non poſſunt. c. nolo. ead.

Ut propriis cujuſdam uſibus applicetur, quod pro communi utilitate datum eſſe cognoſcitur, ratio nulla permittit. c. ratio. 17. q. 4.

Proprictas fructuum penes Feudatarium eſt, non penes Dominum Feudi. c. 1. de Feud.

Proprietatis quæſtio præfertur quæſtioni poſſeſſionis in ſententiæ executione. c. Cùm Dilectus. 6. de cauſ. poſſ. & propr.

Proprietatis quæſtio tractanda eſt poſt cauſam poſſeſſionis, & reſtitutionem factam. c. 1. de reſtit. ſpoliat.

Proprietatis quæſtionem debet præcedere quæſtio ſpoliationis. c. in literis. eod.

Proprietatis quæſtio non poteſt referri ei, qui petit reſtitui. c. ſolicitè. 2. c. in literis. 5. eod.

Ante quæſtionem proprietatis debet ſpoliatus reſtitui. c. querelam. 24. de Elect.

Jure proprietatis ſalvo, fertur ſententia in cauſa poſſeſſionis. c. cit. & c. Bonæ. 51. de appellation.

Proprie-

Proprietatis & poſſeſſionis cauſa apud eundem Judicem ſimul debent cognoſci, & finiri. c. 1. & ſeq. de cauſ. poſſeſſ. & propriet.

A judicio proprietatis, antequam ſit in eo concluſum, poteſt quis redire ad judicium poſſeſſorium, & etiam poſtquam concluſum fuit, ex juſta cauſa. c. Paſtoralis. 5. eod. c. ſignificaverunt. 36. de Teſtib.

Proprietati non præjudicat ſententia lata propter poſſeſſionem. c. Cùm dilectus. 6. de cauſ. poſſeſſ. & propr. c. ſollicitè. 2. de Reſtit. Spoliat.

Dum verborum proprietas attenditur, plerumque ſenſus veritatis amittitur. c. propterea. 8. de V. S.

In propria cauſa Judex quis eſſe non poteſt. c. Dilecti. 52. de Appell.

Propriam cauſam agere poteſt, qui accuſator eſſe non poteſt. c. omnibus. 4. q. 6.

Non niſi in propriis cauſis civilibus ad accuſandum admittitur accuſator culpabilis. c. illud. c. penult. & ult. ead.

Prorogare.

Prorogari non debent lites. c. jurgantium. 2. de ſent. & re judic.

Prorogari non poteſt juriſdictio delegata ad perſonas, de quibus in reſcripto non fit mentio, etiam de ipſarum conſenſu. c. P. & G. 40. de Offic. deleg.

Prorogatio juriſdictionis fieri non poteſt per Procuratorem, Domino ignorante. c. Cùm olim. 32. eod.

Prorogari (niſi juſtâ cauſâ) non poteſt terminus appellationis, annus ſcilicet; poteſt tamen abbreviari à Judice, vel ab Appellante. c. oblatæ. 57. de Appell.

Proteſtatio.

Proteſtatio prodeſt. c. Cùm veniſſent. 2. de in integr. reſtit. Non tamen illi, qui facit contra ipſam. c. Cùm M. 9. de Conſtit. Olim. 20. de Cenſib.

Proteſtatio permittenda eſt, nè fiat aliquod præjudicium alicui circa jus ſuum. c. ſuborta. 21. de ſent. & re judic.

Proteſtatio in omni contractu debet fieri, ut ſciatur contrahentium voluntas. c. Conſulti. 20. de Regularib.

Proteſtatio facienda, nè factum proprium Eccleſiæ noceat. c. Dilectus. 2. de Capell. Monach.

Proteſtatione præmiſſa, mihi non imputatur, ſi per me non ſtat, quò minùs faciam, quod debeo. c. ult. de Appell.

Proteſtatione ſuper juſto metu facta, metus excuſat, nè tempus currat, infra quod quilibet appellare tenetur: aliàs ſinè proteſtatione non ſufficeret metus. cit. c.

Factum contra proteſtationem non valet. c. Cùm acceſſiſſent. de Conſtitut. c. 1. de his, quæ vi, metúsve.

Proventus.

Proventus decimarum non poſſunt dari in Feudum, nec alienari perpetuò. c. veſtra. 2. de locat. & conduct.

Provincia.

Provincia dicitur, quæ habet 10 vel 11 Civitates & unum Regem, & totidem poteſtates minores ſub ſe, & unum Metropolitanum. c. ſcitote. 6. q. 3.

Provinciæ alterius Judicem non licet habere, niſi detur per Superiorem. 6. q. 3. in princ. c. judices. 11. q. 1.

Intra provinciam & à Comprovincialibus cauſa tantùm audienda eſt. c. ultra. 3. q. 6. c. peregrina. cum 6. ſeqq. niſi fuerit appellatum. c. peregrina. & 5. ſeqq. ead. vel res debeat diſcuti, ubi contigit. c. 1. & ult. 5. q. 6.

Extra provinciam reus trahitur *ratione criminis*. c. ſi quis ſuadente. 17. q. 4. *ratione mandati majoris judicis*. c. una quæque. 3. q. 6. Ratione *quæſtionis & dubitationis circa fidem*, ubi recurritur ad Papam. c. quoties. 24. q. 1. *ratione perſonæ*, cùm de Epiſcopo non ſit definiendum ſinè Papa. c. quamvis. 3. q. 6. c. judices. 11. q. 1.

Unaquæque provincia ſuo ſenſu abundet. c. certificari. de ſepult.

Provincias Eccleſiæ Rom. donatas, vel aliquam ipſarum partem, jurat Imperator, ſe nullo unquam tempore velle occupare, vel quantum in ſe eſſet, ab alio permittere occupari. Clem. un. circa fin. de jurejur.

Proximus.

Proximi noſtri ſunt omnes homines; naturæ noſtræ participes. c. Charitas. 5. non illi tantùm. Diſt. 2. de pœnit.

Proximi dilectio, in quo conſiſtat, fusè explicatur. cit. c. §. proinde.

Proximos noſtros tunc diligimus, quando non ob beneficia, vel utilitates; ſed ob hoc, quòd ſint naturæ participes, diligimus. cit. c. §. proximos.

Prudentia.

Prudentiæ tuæ nè innitaris. c. Nè innitaris. 5. de Conſtit.

Prudentiæ ſuæ innititur, qui ea, quæ ſibi agenda vel dicenda videntur, decretis Patrum præponit. cit. c.

Prudentiæ ſuæ quisque modum ponat. Extrav. comm. c. 2. in princ. de hæret.

Prudentum reſponſa ſunt, quæ reſpondere Juriſconſulti dicuntur conſulentibus. c. Reſponſa. 5. Diſt. 2.

Prudentes quidam fuerunt, & arbitri æquitatis, qui Inſtitutiones, civilis juris compoſitas ediderunt, quibus diſſidentes lites, contentionésque ſopirent. cit. c.

Prudentem eſſe Epiſcopum oportet, non ſolùm literarum peritiâ, ſed etiam ſæcularium negotiorum diſpoſitione. Diſt. 36. in princ.

Pſalmiſta.

Pſalmiſtæ à pſalmis canendis vocati ſunt. c. Cleros, §. Lectores. Diſt. 21. Ut ad compunctio-

punctionem, corda hominum moveant cantu pſalmorum. c. & §. cit.
Pſalmiſta orario uti non debet. c. non oportet. Diſt. 23.

Pubertas.

Pubertas plena ſunt 18. ætatis anni. c. quia, de Regularib.
Pubertas maris, ſunt 14. anni; fœminæ verò 12. c. puella. §. cùm ergo. 20. q. 1. c. ſi in qualibet. 20. q. 2. Quamvis tardiſſimè pubeſcant, c. puberes. 3. de deſpons. impub.
Puberes à pube; id eſt à pudentia corporis ſunc vocati; quia hæc loca primò lanuginem ducunt. cit. c.
Pubes ille rectè dicitur, qui ex habitu corporis pubertatem oſtendit, & generare jam poteſt. cit. c. aliqui ex annis computant. cit. c.
Si alter ſit pubes tempore contractus, alter impubes; hic pubes factus reſilire poteſt. c. de illis, 7. eod.
Pubes debet impuberem expectare. cit. c.
Pro pubere non contrahit Pater, niſi ille conſentiat. c. 1. eod.
Si majores 7. annis contrahant Sponſalia, neuter ante pubertatem reſilire poteſt: & ille qui primò fit pubes, alterum expectabit. c. de illis. 7. eod.
Pubes per annum deferens habitum Novitiorum non patenter diſtinctum ab habitu profeſſorum in colore, ſciſſura, vel forma, intelligitur profeſſus. Clem. ult. de Regularib.

Publicare. Publicum.

Publicentur in judiciis nomina Teſtium, c. ult. §. Conſentaneum, de hæret. in 6.
Si Teſtes nondum ſunt publicati, in uno judicio recepti poſſunt iidem & alii in alio judicio recipi. c. Conſtitutis. 46. de Teſtib.
Poſt Teſtium publicationem, qui obſcurè dixerunt, denuo poteſt Judex ex officio inquirens examinare Teſtes. c. Cum clamor. 53. eod.
Publicatis Teſtibus, non debent iterum interrogari Teſtes, ad petitionem producentis, niſi quando dolo, vel negligentia Examinatorum, ſuper omnibus articulis interrogati non fuerint. Vel niſi in favorem Matrimonii. c. per tuas. 48. eod.
Publicatis Teſtibus etiam in cauſa Matrimonii contrahendi ſuper eodem articulo, non ſunt alii Teſtes recipiendi. c. juravit. 6. de probat.
Publicatis atteſtationibus contra Matrimonium, alii Teſtes admittentur, etiam poſt ſententiam, ad probandum, quod primi tulerint falſum Teſtimonium. c. ſerius. 26. de Teſtib.
Publicatis atteſtationibus, ſive in cauſa principali, ſive in cauſa appellationis, non ſunt recipiendi novi Teſtes ſuper eodem capitulo, ſuper quo Teſtes publicati ſunt; ſed ſuper novo bene recipiuntur novi. c. Fraternitatis. 17. c. cum venisset. 35. c. Ex tenore. 37. eod. c. Cum Joannes. 10. de fid. inſtrum. Etiamſi novus articulus procedat ex priori. c. Cùm dilectus. 9. de ſucceſſ. ab inteſt.
Antiqui Teſtes publicatis atteſtationibus, poſſunt produci iterum ſuper eodem capitulo, ſi quid addatur, quod ſubjicitur neceſſitati probandi. c. Cùm cauſa. 42. de Teſt. item ſi diverſus eſt modus agendi. c. Veniens. 38. c. Cùm in tua. 44. de Teſtib.
Publicatis atteſtationibus, Teſtes poſſunt induci ad reprobationem Teſtium inductorum. c. Cùm olim. 12. de privil.
Factis publicatis atteſtationibus, Teſtes non poſſunt produci iidem vel alii ſuper iiſdem articulis, vel directè contrariis; ſic nec in cauſa appellationis. Clem. ult. de Teſtib.
Publicatis atteſtationibus, non opponitur in perſonas Teſtium. c. præſentium. 31. de Teſtibus. Tres tamen caſus excipit. ibid.
Poſt publicatas atteſtationes, uſque ad Concluſionem poſſunt inſtrumenta produci. c. Cùm dilectus. 9. de fid. inſtrum.
Secundum publicatas atteſtationes, teſtificari compellitur, qui juravit, Teſtimonium non dicere. c. intimavit. 18. c. Conſtitutis. 45. de Teſtib.
Cùm Teſtium dicta fuerint publicata, ſuper eis publicè poteſt diſputari. c. In cauſis. 15. eod.
Publicatis atteſtationibus, peremptoria exceptio poteſt opponi. c. de Teſtibus. 29. eod.
Si publicatio atteſtationum, nondum eſt facta, poteſt reus producere Teſtes ad probandum contrarium ejus, quod actor probavit, Conſuetudine contraria non obſtante. c. ſerius. 26. eod.
Sinè monimentis publicis deprehenditur cujuſdam rei veritas numero Teſtium, dignitate, authoritate, famâ perpetuâ. c. ſi Teſtes. 3. q. 4. q. 2.
Uni Teſti, quamvis in officio publico ſit, non creditur. cit. c. 4. jurisjurand.
Publicato ſcrutinio, non poſſunt Electores variare vota ſua. c. publicato. 58. de Elect.
Publicæ utilitatis intereſt, ne crimina remaneant impunita. c. ut famæ, 35. de ſent. Excomm.
Publica officia Judæis non ſunt committenda. c. nulla. 14. Diſt. 54. c. Conſtituit. 17. q. 4. Qui committunt, Sacrilegium faciunt. cit. c. Conſtituit.
Publicum jus pacto privatorum non tollitur. c. ſi diligenti. 12. de for. compet.
Publicum judicium, non eſt Concuſſionis judicium. c. Concuſſionis. 5. q. 3.
Publicum jus eſt in Sacris, & in Sacerdotibus, & in Magiſtratibus. c. penult. Diſt. 1.
Publico juri nemo renunciare poteſt. c. ſi diligenti. 12. de for. compet. c. Contingit. 36. de ſent. Excomm.
Quæ ſunt publicè, nulli licet ignorare. c. 1. de Poſtul. Prælat.
Quod alicui publicè non licet, licet quandoque in ſecreto. c. Tuæ. 3. de Cler. peregr.
Publicè puniendus eſt, qui publicè peccavit. c. 1. de pœnit. & Remiſs.
Publicari debent bona Sacrilegi. c. quiſquis. 20. q. 2.

Publicanus.

Publicani non poſſunt inviti, de Teſtes. c. Teſtes. §. publicani. 4. q. 2.

Pudicitia.

Eſt Virtus animi, quæ comitante fortitudine mavult quæcunque mala tolerare, quàm malo conſentire. c. ita, nè. 32. q. 5.

Cùm in animo ſit, à violento ſtupratore eripi non poteſt. c. de pudicitia. c. ita, ne in fin. c. magis. c. illæ autem. ead.

Etiam corpore intacto, amittitur. c. Nec ſolo. ead.

Attentatur, cùm id agitur, ut ex pudico impudicus fiat. c. ſi quis. 12. Diſt. 1. de pœnit.

Pudicitiam alicujus attentans, injuriarum tenetur. cit.

Puer.

Pueri reputantur, qui [illegible] annos agunt. c. [illegible] ferente. de delict. puer.

Pueri ante [illegible] annos non coguntur jurare. c. pueri. & ſeq. 22. q. 5.

Pueri delinquere poſſunt, ſed mitiùs puniuntur, quàm adulti. c. [illegible] de delict. pueror.

Pueris non debet committi cura animarum. c. Ex ratione. 2. de ætat. & qualit. & ordin. præfic.

Pueros, qui in Canonem inciderunt, ſive ante, ſive poſt pubertatem, abſolvi petunt, Epiſcopus abſolvere poteſt. c. ult. de ſent. Excomm.

Pueri non poſſunt contrahere Matrimonium; quia non poſſunt conſentire. c. Tuæ. 25. de Sponſalib.

Puerpera.

Puerperæ ſunt, quæ in annis puerilibus pariunt. c. [illegible] de deſponſat. impub.

Poſſunt poſt partum ſtatim ingredi Eccleſiam, nec tenentur, licèt ex veneratione poſſint, abſtinere aliquot diebus. c. un. de purific. poſt part.

Puella.

Puella dicitur proxima nuptui, & apta ab anno 12. c. Continebatur. 6. de deſponſ. impub.

Puellæ conſenſus legitimus ſpectatur in duodecimo anno. c. Inſuper. 4. Qui Matrim. accuſ. poſſ.

Pugnare.

Pugnæ commiſſio eſt juris militaris. c. jus [illegible]. Diſt. 1.

Pugnare [illegible] licet. c. Dominus. 23. q. [illegible]

Utrùm apertà pugnà, utrùm inſidiis vincas in bello juſto, nihil ad juſtitiam intereſt. [illegible]

Pugnare licet pro libertate ſua. c. [illegible] 4. de pœnit. & remiſſ.

Pugnare non debent Clerici, nec contra infideles. c. penult. de homicid. [illegible] non Conſilii adeſſe poſſunt pugnantibus. c. Ex multa. q. 5. Secundo de Vot. & Voti. redempt.

Pugnare non licet Clerico in duello. c. [illegible] de Cler. pugn.

Pulſare.

Pulſatis induciæ dentur, quoties appellaverint. c. pulſatus. 5. q. 6.

Punctus, um.

In primo puncto deficiens Teſtis, non admittitur ad cætera. [illegible] c. ult. [illegible] proprium cauſam civilem [illegible] voluerit. cit. c. ult.

Punire.

Nemo puniri debet ſine [illegible] c. [illegible] Except.

Punire peccantem, & nulli nocere, innocentis eſt officium. c. non eſt. [illegible] 23. q. 5.

Utilitatis publicæ intereſt, nè crimina maneant impunita. [illegible] de ſent. Excomm.

Puniri nemo debet ſine culpa. c. Cognoſcentes. 2. de Conſtit. c. Tuæ. 10. de eo, qui cogn. Conſang. c. Tua. 19. in fin. de homicid. Niſi ſubſit cauſa. c. ſine. 23. de R. J. in 6. Punitur quis ſine culpa; ſed non ſine cauſa. c. inter. de purg. Canon. c. ſignificaſti. 18. de homicid.

Puniri debent delicta, nè impunitas ab aliis tractatur in exemplum. Clem. [illegible] Nè ſpirat. de ſent. Excomm. ut in cæteri capi. [illegible] Sar. c. ut Clericorum. [illegible] de vit. & honeſt. Cler.

Non debet quis dupliciter puniri. [illegible] Clerici. 4. de judic.

Puniri debet publicè, qui publicè deliquit. [illegible] de pœnit. & Remiſſ. [illegible] delinquentes, occultè puniri debes. c. [illegible] 7. eod.

Puniri debet plus, qui plus peccat. c. Ut Clericorum. [illegible]

Puniri debet graviùs Superior delinquens, quàm inferior. c. Cùm quidam. 2. de jurejur. c. Excommunicamus. 13 de hæret. Crudeliùs Prælati, quàm cæteri. c. præcipuè. 11. q. 3. Religioſi, quàm ſeculares. c. [illegible] 8. in fin. de hæret. in 6. Chriſtiani, quàm Pagani. [illegible] 11. q. 1.

Puniri debent graviùs delicta [illegible] c. ſi vir. 3. de adult. vel ſcerata. c. ad abolendam. 9. de hæret.

Puniri debent frequentia ſrequentia delicta. [illegible] c. [illegible] pœnis.

Puniri iterum [illegible] delicta ſemel dimiſſa. c. ult. de coll. dereg.

Puniri quis [illegible] debet, ubi deliquit. [illegible] præter. c. ut extrà. 3. q. 9.

Punit [illegible] Deus temporaliter, nè in æternum puniat. c. quid ergo. 23. q. 5. c. tunc plures. [illegible] Diſt. 3. de pœnit.

Punit aliquando Deus parcens, ut inde [illegible] ad pœnitentiam provocet. c. [illegible] 23. q. 4. Punit quandoque graviter & ſubitò,

ſubitò, ob criminis deteſtationem. c. penult. Diſt. 19.

Punit aliquando DEus peccata per neſcientes, aliquando per ſcientes, c. ult. §. hinc notandum, in princ. 23. q. 5.

In eo, in quo quis peccat, puniri debet. c. ult. de immunit. Eccl. c. Ex tenore. 16. de Reſcript. c. Venerabilem. 34. de Elect. c. 1. & ult. de Translat. Epiſc. c. Cùm quidam. 8. c. literas. 13 de temp. ordin. c. Cùm olim. 33. de Offi. Deleg. c. ſi quis. 2. Diſt. 94. c. an ſit. 42. de Appell. c. paſtoralis. 29. de jur. Patron. c. penult. de Simon. c. 1. de Magiſtr. c. 1. Nè Præl. vic. ſuas. c. ad liberandam. 17. de Judæis. c. inter. 11. de Exceſs. Prælat. c. ult. de temp. Ordin. in 6.

Nemo punitur in eo, in quo non deliquit. c. dilectus. 13. de Exceſs. Prælat.

Punitur etiam ſola attentatio. c. ſi quis non. 36. q. 2. Sola voluntas ſive affectus. c. ult. de Simon. c. nuptiarum. 27. q. 1. Sola ſpes vel expectatio. c. ſi fæneraveris. 14. q. 3. Sola Excogitatio. c. quoniam. 2. Diſt. 47. Sola aggreſſio. c. ſi quis necandi. 10. Diſt. 1. de pœnit. ſolus auſus. c. ſi quis pulſatus. 13. ead.

Puniuntur facta, dicta, ſcripta, & Conſilia. c. Aut facta. 19. in princ. ead.

Eodem modo puniuntur faciens & mandans. c. 1. §. cùm igitur. de homicid. in 6.

Puniuntur cum hæreticis æqualiter eorum fautores. c. ſicut. 8. de hæret.

Puniri debent citiùs majora mala probata; non probata verò credi non debent. c. in cunctis. 11. q. 3.

Puniri non debet alius, propter alterius delictum; c. Excommunicamus. 13. de hæret.

Punitur quandoque quis ſpiritualiter pro alio. c. miror. 17. q. 4. c. ſi quis Epiſcopus. & c. ſeq. 91. 11. q. 3.

Punitur quis ab homine corporaliter pro alio. c. quæro ergo. §. verùm. & §. ſeq. 6. q. 1. Item à DEo. c. non turbatur. 24. q. 1. Nullus æternaliter, pro alio. c. 1. in med. 24. q. 3.

Punitur in cauſa hæreſeos filius pro delicto Patris. c. ſtatutum. 15. in princ. de hæret. in 6.

Punitur etiam res inanimata ex delicto. c. quicunque. 2. in princ. eod. in 6.

Puniuntur animalia, cum quibus homines peccaverunt, nè reſticetur facti memoria. c. Mulier. 15. q. 1.

Puniuntur quandoque multi propter unum. c. penult. Diſt. 45. c. ſi gens. 10. Diſt. 56. c. ſi Ea. 23. q. 4. c. non turbatur. 24. q. 1.

Punitur graviùs malitia, quàm negligentia. c. ad falſariorum. 7. de crim. fals.

Puniuntur pœnâ temporali, quos timor DEI à malo non revocat. c. ut Clericorum. 13. de vit. & honeſt. Cler.

Clerici ob delictum degradati puniuntur ut Laici. c. ad falſariorum. 7. de crim. fals.

Puniuntur graviter, impedientes juriſdictionem Judicis. c. Conſtitutis. 45. de Teſtib.

Puniuntur graviter, qui Teſtes impediunt. c. Tam literis. 33. c. Cùm cauſam. 37. eod.

Puniuntur teſtes ad calumniam aliquid teſtificantes, eodem modo, quo accuſatores. c. nihilominus. 3. q. 9.

Si reus graviùs punitur, quàm par eſt, accuſatori non imputatur. c. poſtulâſti. 21. de homicid.

Punitur in purgatione deficiens. c. Excommunicamus. 13. de Hæret. c. ſignificâſti. 5. de adult. Et tunc fama pro veritate præſumitur. c. Tua nos. 8. de cohabit. Cleric.

Puniri debet non deferens legitimæ appellationi. c. de priore. 31. de Appell.

Puniri debet arbitrio Superioris litigator, temerè contradicens Judici, coram quo litigat. c. Dilectus. 11. de pœnis.

Puniri competenter debent à Judicibus, qui falsò & variè teſtimonia dixerunt, vel utrique parti dicta prodiderunt. c. ſi teſtes. §. qui falsò. 4. q. 2.

Puniri debet ſubtrahens adverſario copiam probationis. c. Conſtitutis. 45. de Teſtib.

Puniri debet, qui non probat, quod intendit, ſicut reus convictus puniretur, quia calumniosè accuſavit. c. Tuæ. de Procurat.

Punitur, qui malitiosè impedimentum apponit ad impediendum Matrimonium. c. ult. de cland. deſpons.

Puniri debent, qui faciunt contra mandatum Papæ. c. ſanè. 10. de Celebr. Miſs. Et contra Canones. c. ult. de cland. deſpons.

Pupillus.

Pupillis tuitionem etiam Divinitas juſſit impendi. c. defenſionis. 2. Diſt. 87.

Cauſas pupillorum & viduarum, Clerici poſſunt procurare, aut etiam Eccleſiaſticarum rerum, ex præcepto Epiſcopi. c. 1. Diſt. 88.

Pupillus non poteſt eſſe Teſtis. c. ſi Teſtes. 4. q. 2.

Conſilio Tutoris poteſt accuſare, ſi injuriam Patris vindicet. c. certis. 15. q. 3.

Poteſt è conſilio Tutorum Patris mortem, & pupilla avi ſui mortem exequi, conceſſum eſt lege Teſtamentariâ. cit. c.

Pupilli, contra Patrem Advocatus, tutor poſtea vel Curator datus, eandem cauſam defendere poteſt. c. infames. §. item ſi contra. 3. q. 7.

Pupilli nomine, Tutor convenitur, ſi cum pupillo ſit lis. c. Raynutius. 16. de Teſtament. Si tamen ille, qui deſiit eſſe Tutor, pupilli nomine invitus convenitur, poterit appellare: c. Ex parte. 67. de Appell.

Purgatio:

Purgatio indicitur propter famam. c. Cùm deſideres. 15. de ſent: Excomm.

Purgare ſe nemo tenetur, niſi de illo, de quo infamatus eſt. c. ult. de purg. Canon.

Purgare ſe tenentur moniales de libidine infamatæ. c. Moniales. 3. eod.

Purgare ſe debet electus in Epiſcopum; cui aliqua objiciuntur, coram. 5. vel 6. Epiſcopis. c. illud. 5. Diſt. 23.

Purgare ſe poteſt Epiſcopus vel Presbyter per juramentum ſuper Altare vel ſuper 4. Evangelia. c. omnibus. in fin. 2. q. 5.

Si Epiſcopus vel Presbyter accuſatus ſit de homicidio, adulterio, furto & maleficio, debet pro ſingulis imputatis Miſſam celebrare & communicare, ac de ſingulis innocentem ſe oſtendere, aliàs quinquennio arceatur ab ingreſſu Eccleſiæ. c. ult. ead.

Purgare ſe debet Presbyter cum 7. Sacerdotibus. c. ſi legitimi. cum ſeq. ead.

Purgatio Clericorum debet fieri coram Epiſcopo, vel coram datis ab Epiſcopo. c. Presbyter. 13. ead. c. de crimine. 15. q. 5.

Purgat quandoque ſemetipſum Papa ob ſcandalum ſedandum, ſinè præjudicio tamen aliorum Pontificum. c. auditum. 2. q. 5.

Purgavit ſe Leo Papa cum 12. Epiſcopis. c. omnibus. in fin. ead. Etiam Sixtus Papa in Concilio. c. mandâſtis. ead. Item Damaſus Papa, cum 42. Epiſcopis. c. Nos. §. item Hieron. 2. q. 7.

Purgationes ſunt arbitrariæ. c. inquiſitionis. 21. de accuſat. c. ſignificâſti. 5. de adult.

Purgatio Canonica fieri debet cum certo numero Epiſcoporum, vel Sacerdotum, qui tamen numerus Judicis arbitrio relinquitur, poteſtque & augeri, & minui. c. omnibus. in fin. c. Presbyter. 13. 2. q. 5. Fit autem per juramenti Sacramentum. c. Presbyter. 5. ead. Et indicitur, quando quis infamatur apud bonas & graves perſonas. c. omnibus. circa. fin. ead. Secùs ſi apud viles quacunque præſumptione infamatus fuerit. cit. c. omnibus.

Si cui per exceptionem objiciatur crimen, & non probetur, ſi de eo crimine aliàs infamatus eſt, indicitur illi purgatio canonica. c. accedens. 23. de accuſat.

Si legitimi accuſatores crimina Sacerdotis probare non potuerint, & ipſe negaverit; tunc ipſe cum 7. ſociis ſui ordinis, ſi valet, à crimine ſemetipſum expurget; Diaconus verò cum tribus. c. ſi legitimi. 12. & ſeq. 2. q. 5.

Etiam Regulares purgant ſe de crimine ſecundùm regulam Canonicam. c. Moniales. de purg. Can.

Nobilis homo vel ingenuus in Synodo accuſatus, ſi antè fidelem eſſe conſtiterit, ſe cum 12. ingenuis expurget: ſi verò antè fuerit deprehenſus in perjurio, furto, aut falſo teſtamento, ad juramentum non admittatur, ſed ſicut, qui ingenuus non eſt, ferventi aquâ, vel candenti ferro ſe expurget. c. Nobilis. 15. 2. q. 5. Verùm hodie purgatio vulgaris candenti ferro, ferventi aquâ (& aquâ amariſſimâ ſeu probatio Zelotypiæ pro abolenda ſuſpicione adulterii in Vet. Teſtam. Num. 5. Judicis præſcripta) prohibita eſt. c. conſuluiſti. 20. ead. c. penult. Nè Cler. vel Monach. c. Ex literis. 10. de Exceſs. Prælat. c. in libro. 21. 2. q. 5. Et ideo pro non præſtita habetur, & eâ non obſtante, poteſt indici denuo purgatio, & admittitur accuſatio. c. Ex tuarum. de purg. Can.

Etiam probatio per duellum reprobatur, nec acceptatur in purgationem criminis, vel probationem innocentiæ. c. Monomachiam. 22. 2. q. 5. Et aliæ omnes purgationes vulgares prohibitæ ſunt; quia ſæpe abſolvendi ſic condemnantur, & DEus tentari videtur. c. 1. & ſeq. de purg. vulg.

Probatio per communionem ſeu SS. Euchariſtiæ ſumptionem, admittitur. c. ſæpe. 23. c. ult. 2. q. 5.

Ex cauſa interdum poſt purgationem ſuſpenditur quis ad tempus. c. inter. de purg. Canon.

Si infamia ortum non habet ex probabilibus conjecturis, non eſt de neceſſitate indicenda purgatio; poteſt tamen indici ad inſtantiam petentis. c. Cùm in. eod.

Super notorio crimine, ut nullus inficiationi ſit locus, non indicitur purgatio, ſed ſententia condemnationis promulgatur. c. Cùm dilectis. eod. Nec indicitur, ſi delictum eſt probabile. c. ſi quis. 4. eod.

Infamatus purgare ſe compellitur. c. Magiſtratu. c. nos. 6. eod. Ibi ſe quis purgare debet, ubi infamatus eſt. c. inter. 10. eod.

Si reus neget, nec probetur ejus crimen, fama tamen de crimine vulgata ſit, purget ſe juramento ſecreto coram Epiſcopo & aliquibus Presbyteris, & annuntietur boni eſſe Teſtimonii. c. 1. 15. q. 5.

Infamatus publice, ſed non convictus, compellitur ad ſe purgandum, niſi appellaverit. c. nos inter. de purg. Canon. c. Cùm oporteat. 19. c. inquiſitionis. 21. de accuſat.

Infamatus ob defectum Natalium non debet promoveri, niſi ſe purget. c. accedens. de purg. Can.

Prælato infamato non ſufficit jurare, quando ſe purgat, quòd ſit immunis ab illis criminibus; ſed jurare debet, quòd poſt ſuam promotionem crimina non commiſerit. c. ult. eod.

Si de Simonia infamatus ſe purgare non poteſt, punitur tanquam convictus. c. inſinuatum. 13. de Simon.

In purgatione deficiens, punitur tanquam præſumptivè convictus. c. cùm P. 7. de purg. Can. c. accedens. 23. de accuſat. c. Excommunicamus. 13. de hæret. c. ſignificâſti. 5. de adult. Quia tunc fama pro veritate præſumitur. c. Tua nos. 8. de Cohabit. Cler.

Purgationem non ſubire, & in purgatione deficere, paria ſunt. cit. c.

Niſi priùs ſe purgaverint accuſati, accuſare non poſſunt. c. neganda. & ſeq. 3. q. 11.

Duo accuſati de adulterio, & uterque negat, & unus eorum vult, ut utrumque duorum purget judicio; ſi is in hoc cadat, ambo rei habentur. c. ſtatuit. 25. 2. q. 5.

Pendente causâ ſuper criminibus coram delegato Papæ, purgatio ab Ordinario ſuper eis recepta, non tenet. c. Cum Dilectis. de purg. Can.

Cùm infamatus ſe purgat, jurat de veritate, Compurgatores autem de credulitate, quòd videlicet credant, eum verum dicere. c. quotiens. c. cùm P. c. de Teſtibus. eod.

Compurgatores debent eſſe perſonæ honeſtæ, vicinæ, quæ illium, quem purgant, habent perſpectum, nec debent à Judice vel alio impediri. c. Cùm P. c. Cùm Dilectus. eod. Rigidè examinandi. c. Conſtitutus. eod.

Sufficit, quòd Compurgator ſit toleratus ab Eccleſia, nec de crimine ſuſpectus. cit. c.

Propter

Propter magnitudinem criminis infamatus ſuſpendi poteſt ab officio & à beneficio, donec ſe purgaverit: & augetur ob hoc numerus Compurgatorum. c. inter. eod.

Purgationem inducit in crimine hæreſis ſola ſuſpicio vel præſumptio. c. Excommunicamus. 13. de hæret.

Purgationem inducit ſuſpicio veriſimilis. c. ſi quis. 4. de purg Can.

Purgatus coram ſuperiore, non debet ſinè literis purgationis redire. c. quilibet. 8. q. 5.

Purgatorium.

Ignis purgatorii etſi æternus non ſit, miro tamen modo gravis eſt. c. qui. Diſt. 25. Excellit omnem pœnam, quam unquam aliquis paſſus eſt in hac vita, vel pati poteſt. cit. c.

Nunquam in carne inventa eſt tanta pœna, licèt mirabilia paſſi ſint Martyres tormenta: & multi iniqui tanta ſuſtulerint ſupplicia. c. nullus. Diſt. 7. de pœnit.

Purgandus eſt quis igne purgatorii, qui in aliud ſæculum fructum converſionis diſtulit. cit. c.

De hoc purgatorii igne agitur. c. unum. 3. §. unde Auguſtinus uſque ad fin. c. qualis. c. qui in aliud. Diſt. 25. c. ult. §. ſi quis igitur. Diſt. 7. de pœnit.

Quadrageſima.

Ante ſolennitatem Paſchæ Quadrageſima eſt celebranda. c. Sacerdotibus. 6. Diſt. 3. de Conſecr.

Quadrageſima omni obſervatione eſt obſervanda à prima Dominica Quadrageſimæ, cui adjunguntur 4. dies præcedentes. c. Quadrageſima. 16. Diſt. 5. de Conſecr. Olim ex decreto Theleſphori Papæ generaliter omnes Clerici à Quinquageſima a carnibus & deliciis jejunare jubebantur; ſed uſu contrario id ſublatum eſt. c. in iſtis. §. leges. Diſt. 4.

Quadrageſima non impedit, quin in ipſa famis neceſſitate liceat carnibus veſci. c. 2. de obſervat. jejun.

Quadrupes.

Si quadrupes damnum dederit, datur actio, ut vel damnum ſarciatur, vel quadrupes noxæ dedatur. c. ult. §. quodſi animalia de injur. ſecùs ſi fera beſtia, vel quæ nocere conſuevit, damnum dederit; hanc enim dando, Dominus non liberatur. cit. §. v. quod tamen ad liberationem. Vel ſi culpâ Domini quadrupes damnum dederit. cit. §. v. Et quam deberas. Et c. ſi bos. 3. c. ſi læſerit. 4. eod.

Quadrupes, quæ nocuit, etiam ordinariâ pœnâ punitur. c. firmiſſimè. §. unde etiam de brutis. §. fin. cum c. ſeq. Mulier. 15. q. 1.

Quæſtio.

Quæſtio debet eſſe certa & finita, ut certa dari poſſit reſponſio. c. de muliere. 6. de Sponſalib.

Quæſtio juris probationem non requirit. c. ſæpe. 44. de Appell.

Quæſtio juris Patronatûs, infra ſemeſtre terminari debet. c. Eam te. 22. de jur. Patron.

Quæſtio Nativitatis oppoſita petenti hæreditatem coram judice ſæculari, eſt ad Judicem Eccleſiaſticum tranſmittenda. c. Latur. 5. c. Cauſam. 7. Qui fil. ſint legit.

Quæſtio præjudicialis facit quieſcere cauſam principalem. c. ſi Judex. 12. in fin. de ſent. Excomm. in 6.

Quæſtio criminalis præjudicat Civili. c. non eſt credendum. 3. q. 11.

Quæſtio in Sacris Bibliis non decidatur; ſed recurrendum eſt ad ſcripta Sanctorum: Si nec in his deciſio reperiatur, Seniores Provinciæ debent ſuper illa interrogari; quia faciliùs reperitur, quod à pluribus quæritur. c. ult. Diſt. 20.

Quæſtiones difficiliores ſunt ad Papam remittendæ. c. majores. 3. in princ. de Baptism.

Quæſtione pendente, an captus in habitu Clericali ſit laicus an Clericus? non debet captivus manere ſub cuſtodia Judicis ſæcularis; ſed Eccleſiaſtici. c. ſi Judex. 12. de ſent. Excomm. in 6.

Incongruè quæritur de ſtatu alicujus poſt diſceſſum è vivis, de cujus viventis ſtatu non fuit quæſitum. c. Cauſam. 7. in fin. qui fil. ſint. legit.

Quæſtor.

Quæſtores & quæſitores vocabantur ii, qui auctores erant judiciorum; quia judicium antè Inquiſitio dicebatur. c. forus. 10. §. Judicium. de V. S.

Quæſtns.

Alius eſt honeſtus, alius turpis. c. qualitas. 2. Diſt. 5. de pœnit.

Quæſtum palàm faciens, Teſtis eſſe non poteſt. c. ſi teſtes. §. Teſtium. 4. q. 2.

Quæſtibus negotiationis abſtineant Clerici. c. Clerici. 14. q. 4.

Qualitas.

Qualitas voventis, & cauſa mutationis conſiderari debent in voti mutatione. c. 1. c. magnæ. 7. de vot. & vot. redempt.

Qualitas facti conſideranda. c. 1. de coltus. de teg.

Qualitas perſonarum conſiſtit in ſcientia, moribus, & ætate. Clem. 1. & ult. de ætat. & qualit. & ordin. præfic.

Qualitas delicti aggravat pœnam. c. non afferamus. 24. q. 1. c. ult. de Clandeſt. deſpons. c. Sacerdotes. 33. & c. ſeq. Diſt. 50.

Quantitas.

Quantitas rei facit quandoque donum licitum vel illicitum. c. cæterùm. 3. de donat.

Ad certam quantitatem, certa die, ſub pœna, ſolvendam obligatus, ſi partem intra ter-

minum non ſolvit, ad totam pœnam non tenetur, c. ſuam, 9. de pœnis.

Quies.

Quies, oratio, & labor manuum debet eſſe in Monaſteriis. c. de præſentium, 16. q. 1.

Quirites.

Quirites, id eſt, Romani. c. ult. Diſt. 1.

Quiritum jus eſt, quod apud nullum alium populum requiritur; ſed proprium eſt Romanorum, & in eoſdem ſolos conſtitutum. cit. c.

Juris Quiritum exempla: legitima hæreditas, cretio, tutela, uſucapio. ibid.

Radix.

Radix omnium malorum eſt Cupiditas. c. Bonorum. 7. Diſt. 47. Et radix omnium bonorum eſt Charitas. c. quia Radix. 13. Diſt. 2. de pœnit: Simúlque eſſe non poſſunt ambæ. cit. c.

Sinè cauſa conatur aliquis ramos incidere, ſi radicem non contendit evellere. cit. c.

Rapere, Rapina, Raptores, Raptus.

Non licet aliena rapere exemplo Iſraëlitarum ſpoliantium Ægyptios. c. dixit. 12. 14. q. 5.

Rapere viſibiliter eſt majoris pœnæ, quàm occultè auferre. c. pœnale. ead.

Rapina dupliciter fieri dicitur, vel quando res rapitur, vel quando uſus rei violenter eripitur. c. ult. §. ex hac auctoritate. v. ſed Rapina. 36. q. 1.

Dum prohibetur furtum, prohibetur etiam rapina. c. pœnale. 14. q. 5.

Ex rapinis factæ eleemoſynæ non placent. c. fortè. ead.

Ratione rapinæ, ſortitur quis forum non ſui Judicis, & ab eo puniri poteſt proprio Judice ſuffragante. c. 1. de Raptorib.

Rapinam facit, qui uſuram accipit. c. ſi quis. 10. 14. q. 4. aut inventas res detinet. c. ſi quid. 14. q. 5.

Rapinam emere non licet, niſi ea intentione, ut cui ablata eſt, reſtituatur. c. Rapinam. ead.

Raptor propriè dicitur: qui violenter & publicè tulit aliena. c. pœnale. ead.

Raptor dicitur, qui ultra neceſſaria, ſibi quid retinere probatur. §. 1. v. Ordinandus. Diſt. 42. c. ſicut. 8. §. proprium. Diſt. 47.

Raptor dicitur famæ alterius depravator. c. deteriores. 6. q. 1.

Raptores non facit neceſſitas, ſed voluntas. c. Diſcipulos. 26. Diſt. 5. de Conſecr.

Raptor dici poteſt Prælatus, qui res Eccleſiaſticas dilapidat. c. ſi quis Epiſcopus. 10. q. 2.

Manifeſtus Raptor, vel Eccleſiæ violator, ſi reſtituit, vel ſi non potuit, tamen de reſtituendo cavit, in vita & in morte ad pœnitentiam & ſepulturam admittitur, ſi verò noluit cavere cùm poſſet, & in morte non poteſt, poteſt quidem pœnitentiam contritus recipere; ſed Clerici ejus ſepulturæ intereſſe non debent: & Clerici injungentes pœnitentiam, vel ſepulturæ præſentes, contra hanc diſpoſitionem, deponuntur, ex officio & beneficio. c. ſuper eo. de Raptorib.

Excommunicari debent, qui capiunt, vel ſpoliant fideles ex juſta cauſa navigantes. c. Excommunicationi. eod.

Excommunicati ſunt, qui Chriſtianos naufragium patientes, rebus ſuis ſpoliant, niſi ablata reſtituant. cit. c. Et ii quidem, qui res naufragorum rapiunt ipſo jure excommunicati ſunt, ii verò, qui res navi vectas rapiunt, excommunicandi ſunt. ibid.

Raptores puellarum & conſentientes excommunicantur. c. 1. 36. q. 1. c. Raptores. c. ſi quis. c. de puellis. ead.

Raptores non poſſunt accuſare, nec teſtificari, quia ſunt infames. c. Conſpiratores. c. Conſanguineorum, in fin. 3. q. 4. c. Conſtituimus. 3. q. 5.

Raptor pœnitentiâ publicâ mulctetur. c. Raptor. 33. 27. q. 2.

Raptus à corrumpendo dictus, hinc qui raptu potitur, ſtupro fruitur. c. 1. 36. q. 1.

Juxta leges Raptus eſt puellæ illius, de cujus nuptiis antè nihil actum fuerat, abductio. c. Lex. ead.

Raptus admittitur, cùm puella violenter à domo Patris abducitur, ut corrupta in Uxorem habeatur. cit. c. §. Raptus. Et quidem ſive puellæ tantùm, ſive parentibus tantùm, ſive utriſque vis illata conſtiterit, morte mulctetur. cit. c.

Non cujusvis illicita defloratio Raptus dicitur. cit. c. §. ſed non.

Qui invitavit filiam cum Parentum conſenſu ad Convivium, & poſtea eam oppreſſit, raptum non videtur commiſiſſe. c. de Raptoribus. §. puellæ. ead.

Raptus non eſt, ubi volens pro Matrimonio abducitur: c. Cùm cauſa. de Raptorib.

Raptum committit, qui puellam, ignorante Patre, muneribus abducit. c. Lex. §. cùm ergo. 36 q. 1. Vel promiſſionibus. cit. c. § cum quo. V. Raptus.

Raptum committit, qui Virginitatem puellæ renitenti violenter eripit. c. de Raptoribus. §. Ex auctoritate. in fin. ead.

Raptus ibi committitur; ubi puella abducta eſt. c. Lex. ead. c. Lex illa. 49. 27. q. 2.

Rapiens vel attentans tantùm Monialem Matrimonii ineundi causâ, capite plectitur. c. ſi quis non. 36. q. 2.

Raptam Raptor non poteſt ducere, quàm diu manet Rapta. c. Nullus. §. his authoritatibus. & c. apud. §. prohibetur. c. ult. 36. q. 2. etſi conſenſerint Parentes. cit. c. ult.

Raptor libertati reſtitutam. Raptor ducere poteſt. c. apud. §. prohibetur. 36. q. 2. c. ſi autem. ead. Niſi illam Pater Raptori detrahere voluerit; Raptam enim Raptori poteſt

auferre

Digitized by Google

auferre Patre, & alii tradere. c. tria. in fin. 36. q. 2. Si Rapta nupſerit Raptori conſentiente Patre, legitimum erit Matrimonium. dict. c. tria. cum ſeq.

Rapta vi alterius Conjux, quæ poſtea ad verum Virum redire nolebat, adultera eſt, debetque à Raptore diſcedere, nec [illegible] Vir eam recipit. c. non ſatis. 33. [illegible]

Raptæ deſponſatæ jam puellæ, etſi vim Raptorum paſſæ ſint, Sponſis ſuis reddi debent. c. deſponſatas. 27. q. 2. Si raptam Sponſus recipere noluerit, alteri poteſt nubere [illegible] Raptorem.

Privetur communione Sponſa rapta, ſi Raptorem deſerere & ad priorem Sponſum redire noluerit. c. Atho. 47. ead.

Raptor alienæ Sponſæ ſine ſpe Conjugii maneat. c. ſtatuimus. 34. ead.

Si Raptor cum Rapta ad Eccleſiam confugerit, impunitatem mortis promeretur. c. de Raptoribus. 3. 36. q. 1. c. Lex illa. §. cum ergo. in fin. ead. Rapta illi eripiatur & in tutum reddatur, & Raptor puniatur. c. ult. ead. c. 1. & ſeq. c. penult. 36. q. 2.

Si antea Rapta nunc liberè conſentit, valide cum Raptore contrahit Matrimonium; & poſt conſummationem neuter ſine alterius conſenſu Religionem poteſt ingredi. c. Cùm cauſam. cum ſeq. de Raptorib.

Ex delegatione Principis poſſunt Prælati de Raptu & aliis criminibus judicare; pœnam tamen ſanguinis infligere non poſſunt; ſed debent id Regiæ poteſtati reſervare. c. in Archiepiſcopatu. eod.

Raritas.

Raritas facit pretium; hinc rarum plus appetitur. c legimus. 24. §. ſed dicis. Diſt. 93.

Rarum eſt omne, quod magnum. c. ii officia. 2. in fin. Diſt. 59. c. in Sanctis. 2. q. 7.

Raſura.

Inſtrumentum debet eſſe abſque raſura ſuſpecta. c. Cùm olim. 14. de privil. Literæ in narratione facti, ſi erratum eſt, poſſunt incunctanter abradi. c. Ex literis. de fid. inſtrum.

Raſura in loco non ſuſpecto facta Apoſtolicum Reſcriptum non vitiat. cit. c.

Propter paucarum literarum raſuram, in loco non ſuſpecto, non probatur falſum. c. ult. de crim. falſ.

Raſura in indictione, & ſuperlineari ſcriptura, inſtrumentum reddit ſuſpectum. c. Cùm Venerabilis. de Relig. domib.

Ratihabitio. Raticautio.

Ratihabitione ſequenti confirmatur, quod ab initio non tenuit. c. 1. de his, quæ vi [illegible]

Ratihaberis conſenſu ſubſequenti, quod antea calore iracundiæ erat factum. c. dudum. 10. de [illegible] conjug.

Ratihabitio confirmat [illegible]. c. Cùm Viſum. 12. de Regularib. [illegible] c. Cùm ad ſedem. 15. de Reſtit. Spoliat. [illegible] c. ult. 16. q. 1. c. placuit. 15. 16. q. 3. c. Ex [illegible] 3. q. 6. [illegible] c. In ſuper. & Qui Matrim. accuſ. poſſ. [illegible] c. acceſſit. 5. de deſpons. impub.

Ratihabitionem retrotrahi, & mandato non eſt dubium comparari. c. 10. de R. I. in 6. c. quoties. 2. de pact. c. Cùm nos. 3. de his, quæ fiunt à Prælat. c. Cùm. 11. de jure Patronat. c. penult. de ſent. Excomm. in 6. Ratihabitionem etiam in maleficiis. c. ſicut. 93. de Simonia. c. ſicut. 6. de homicid. c. un. de infantib. & lang. expoſ.

Ratum habere quis non poteſt, quod ſuo nomine geſtum non eſt. c. Cùm olim. de ſent. Excomm. in 6. c. Ratum. 9. de R. I. in 6.

Ratum haberi non poteſt per confirmationem patris, quod non eſt, vel non tenet. c. Examinatâ. 7. de confirm. util.

Ratihabet factum Patris quoad Sponſalia Filius, ad perfectam ætatem perveniens, ſi ſibi placuerit. c. 1. de deſpons. impub.

Dominus, niſi contradicat, ratum habere intelligitur factum Procuratoris excedentis fines mandati. c. Cùm olim. 32. de offic. Deleg.

Procurator non poteſt tranſigere ad agendum vel defendendum datus, niſi poſtea Dominus habeat ratum. c. contingit. 9. de Tranſact.

Ratum habens factum, ſimili pœnâ punitur cum faciente. c. ult. in princ. de pœnis in 6.

Contra eum, qui ratihabet ſpoliationem, etiam datur interdictum: *unde vi*. c. Cùm ad ſedem. 15. de Reſtit. Spoliat.

Raticautio tunc regulariter præſtatur; cùm de mandato dubitatur. c. Coram. 14. de Offic. Deleg.

Raticautionem ſi præſtet mandatum non habens, & ſit conjuncta perſona; admittitur ad agendum. cit. c.

Ratio.

Sana Ratio etiam exemplis anteponenda eſt; c. Sana. ult. Diſt. 9.

Rationem vim legis habere, ut Conſtitutio, & Conſvetudo. §. porrò. Diſt. 1.

Lex & ratio prævalent [illegible] Diſt. 1.

Legis ratione ceſſante, ceſſat lex. c. quod pro Remedio. 1. q. 7.

Ubi eadem ratio, ibi idem jus conſtituendum eſt. c. Cùm dilectus. 4. de Conſuet. [illegible] c. Cùm Marthæ. 6. §. tertiò loco. de Celebr. Miſſ. niſi aliquid contra commune ſtatutum vel introductum ſit; hoc enim ad ſimiles caſus non eſt trahendum. c. quæ à jure. 28. de R. I. in 6. Item niſi ob neceſſitatem aliquid ſtatutum ſit; tunc enim ad ſimiles caſus trahendum eſt. [illegible] 78. eod. in 6. c. quod pro remedio. 1. q. 7. c. Ordinationes. §. quamvis. 9. q. 1. c. Cùm in cunctis. 7. in princ. v. Et propter. de Elect. c. in cauſis. 19. de ſent. & re judic.

Quod ratione conſtat, Lex eſt, modo Religioni

gioni conveniat, diſciplinæ congruat, ſaluti proficiat. c. Conſvetudo. 5. Diſt. 1.

Ratio & Veritas conſvetudinem ſemper excluduat. c. Veritate. 4. c. qui contemptâ. 6. & ſeq. Diſt. 8.

Ratio, quæ conſvetudinem ſvaſit, etiam tenenda eſt, c. Conſvetudo. 7. Diſt. 12.

Conſvetudo, niſi rationabilis ſit, non valet. c. ad noſtram. 3. de Conſvet.

Rationabilis & præſcripta conſvetudo prævalet contra jus poſitivum. c. ult. eod. Nulla contra jus naturale & divinum prævalet. cit. c.

Ratione conſiſtat conſvetudo aut ſcripturâ, nihil refert. c. Conſvetudo, 5. Diſt. 1.

Rationem & legem vincere non poteſt conſvetudo & uſus longævus. c. Conſvetudinis. 4. Diſt. 11.

Quidquid ratione caret, extirpandum eſt, c. Chorepiſcopi. 5. §. nam non. Diſt. 68.

Ratione ferenda eſt ſententia, non furore. c. illa, 11. q. 3.

Ratio debet corrigere, quod furore promulgatum eſt. c. cùm apud. 69. ead.

Si à paucioribus rationabile opponatur & probetur, præferenda eſt voluntas eorum, voluntati plurium. c. 1. de Paroch. c. 1. de his, quæ fiunt à maj. part. Capit.

Rationalis homo de ſuis factis reddet rationem DEo. c. firmiſſimè. §. ex eo. 15. q. 1. Etiam de omni verbo otioſo. c. quoties. 22. q. 5. item de negligenter commiſſis. c. quando. 39. 23. q. 4.

Ratio de omnibus reddenda. c. ſi quando, 5. de Reſcript.

Animal quod ratione caret, de factis ſuis non reddet rationem. c. firmiſſimè. §. Ex eo. 15. q. 1.

Rationem reddere tenentur Inferiores Superioribus de cura commiſſa. c. ſanè. 16. q. 2.

Prælati rationem de miſericordia tutiùs reddent, quàm de crudelitate. c. Alligant. 26. q. 7.

Rationem gravem exigit DEus à Principibus ſecularibus & Prælatis Eccleſiaſticis. c. Principes. 23. q. 5.

Rationi congruit, ut ſuccedat in onere, qui ſubſtituitur in honore. c. Rationi. 77. de R. J. in 6.

Quod rationabiliter definitum eſt, in nullo debet violari. c. eum plæ. c. Eccleſiaſticæ. 25. q. 2. c. omnibus. 35. q. 9. Sed potiùs debet roborari. c. loci, ead.

Rationabiliter & conſultè ordinata, ſvadente poſtea Subjectorum utilitate, conſultiùs & rationabiliùs revocantur ac in melius convertuntur. c. ult. in princ. de ſent. Excomm. in 6.

Niſi rationabiliter habitum fuerit judicium, non ſervetur. c. in primis. 2. q. 1.

Rationibus debet certare Advocatus, non protriis; alioquin erit infamis. c. infames. §. At utantur etiam. cum ſeq. 3. q. 7.

Ratiocinia.

Ratiociniorum cauſas Clerici non aſſumant, c. inutile. Diſt. 88.

Obligatus ratiociniis, depoſito onere, & redditis rationibus, ordinari poteſt, prius verò non. c. un. de oblig. ad ratiocin.

Recedere.

Recedere non debet prælatus à bonis, propter malos; ſed potiùs mali tolerentur propter bonos. c. penult. §. Cùm autem vitiis. 7. q. 1.

Recedenti ab Eccleſia authoritate Judicis, non culpâ ſuâ, quidquid ſecum attulit, reddendum eſt. c. quod. 3. de Cler. Conjug.

Receſſus bonorum à malis, mente ſemper debet eſſe, licèt aliquando non fiat corpore. c. tolerandi. 1. & ſeqq. 23. q. 4.

Receptare.

Receptans ſcienter facientem, ſimili pœnâ cum illo punitur. c. ult. in princ. de pœnis, in 6.

Recitare.

Judex debet per ſe recitare ſententiam definitivam, non per alium: niſi ſit perſona illuſtris. c. ult. de ſent. & re judic. in 6.

Si ſententia recitatur ſcripta ab uno Arbitrorum vel Judicum, reliquis præſentibus, & mandantibus, verbis pluralis numeri, non ſingularis; perinde habetur, ac ſi ſimul eſſet ab omnibus recitata. c. penult. eod. in 6.

Si ſententia à Judice recitetur ſtando, & non ſedendo, nulla eſt. c. ult. eod. in 6.

Recognitio.

Recognitio delicti extra judicium facta, nocet ſicut confeſſio. c. per inquiſitionem. 26. ibique gl. de Elect.

Recompenſatio.

Locum habet in voto. c. magnæ. 7. de Vot. & Vot. Redempt.

Reconciliatio.

Reconciliatio ab Excommunicatione publica eſt, quando publicè per impoſitionem manûs Epiſcopi, reconciliantur Eccleſiæ. c. Miniſtrare. §. Ecce. 26. q. 6. Privata eſt, quando de occultis peccatis pœnitentes vel in extremis agentes, ad gratiam reconciliationis accedunt. cit. c. & §.

Publica Reconciliatio, non verò privata, eſt Presbyteris prohibita. ibid.

Non eſt neganda reconciliatio, qui eam tempore neceſſitatis implorant. c. his. ead.

In periculo conſtitutus, abſente Epiſcopo, reconcilietur à Presbytero. c. Aurelius. ead. c. ſi aliquis. §. ecce quod. ead.

Cui non negatur pœnitentia, nec reconciliatio neganda eſt. c. agnovimus. §. Cui autem. ead.

Inconſulto Epiſcopo, Presbyter pœnitentem reconciliare non debet, niſi ultima neceſſitas cogat. c. & §. cit. c. ult. ead.

Recluſi

[illegible] polluta, licèt non ſit conſecrata, reconciliari tamen d[illegible]et. c. ult. de Conſecr. Eccl.

[illegible], & vulnera hominum violata Eccleſia, reconciliatur per aquam cum vino & cinere benedictam. c. Propoſuiſti. de Conſecrat. Eccl.

Recon[illegible]entur Cœmeteria, in quibus excommunicati ſunt ſepulti, aquâ ſolenniter benedictâ inſpersâ. c. conſuluiſti. eod.

Reconventio.

Reconventionis & Exceptionis differentia eſt, quòd in Reconventione quæſtio objiciatur in modum actionis ad petendam ſatisfactionem; in Exceptione ad intentionem adverſarii repellendam. c. Cùm D[illegible]lectus, 2. de Ordin. Cognit.

Reconventio coram Arbitro non fit, ſic verò coram Judice. c. Cùm Dilectus. de Arbitr. Etiam Delegato. c. 1. de mut. petit.

Judex etiam delegatus compel[illegible]t Actorem reſpondere Reo in cauſa reconventi[illegible]nis: & utram[illegible]e cauſam, conventioni[illegible] n[illegible]mpe & Reconv[illegible]ionis, ordine ſucceſſivo audiet, & unâ ſententiâ terminabit. c. 1. eod.

Reconvenire actorem poteſt reus, durante eodem judicio, & Conventio ac Reconventio paribus paſſibus ambulare debent. c. Cùm Dilectus. 2. §. Nos autem diſtinguendum. v. quamquam in idem. de Ordin. Cognit. & c. 1. de mut. petit.

Reconvenire debet Actorem reus apud eundem Judicem, niſi ut ſuſpectum recuſet. c. Diſpendia. de Reſcript. in 6. gl. c. ult. de Reſcriptis.

Actor debet reconvenienti reſpondere *rem: appell.* ſicuti actor ſibi petit à convento *appell. rem.* reſpond[illegible]ri. c. [illegible] de mut. petit.

Excommunicatus reconvenire non poteſt. c. Cùm inter. de Except.

Reconvenire non poteſt Spoliator ſpoliatum judicio petitorio, niſi priùs fuerit reſtitutus. c. ult. de Ordin. Cognit. c. ſolicitè. 2. de Reſtit. Spoliat.

Reconventio prohibetur accuſato in pari vel majori crimine, priuſquam ſe de crimine, de quo accuſatus eſt, exuerit. c. Neganda. [illegible] ſeq. 3. q. [illegible]

Reconveniri de gravioribus ſtatim poteſt ab accuſato, accuſans de levioribus, priuſquam accuſatus reſpondere debet adverſario: & tunc ex eventu cauſæ, Judex æſtimabit, an permittendum ſit, reum reaccuſare. c. Non eſt §. hoc autem & c. ult. 3. q. 11.

Reconventio in ſpiritualibus facienda eſt. c. C[illegible] [illegible] de fid. inſtrum.

Modus procedendi datus per Reſcriptum in cauſa Conventionis, intelligitur repetitus in cauſa Reconventionis. c. ult. de mut. petit.

Recurrere.

Quorſum recurrendum ſit, ſi Sacræ Scripturæ [illegible] authoritas, [illegible] oſtenditur. c. [illegible] Diſt. 20.

Recuſare.

Recuſari poteſt Judex ſuſpectus, antequam lis inchoetur, ut ad alium recurratur. c. ult. 3. q. 5.

Recuſatus Judex cauſâ ſuſpicionis aſſignatâ legitimâ, ſtatuit competens tempus arbitris ad finiendam cauſam; quo elapſo, ſi finita non fuerit, in principali procedit. c. legitima 2. de Appell. in 6.

De aſſenſu Recuſatoris committi debet cauſa. c. Cùm ſpeciali. 61. de Appellat.

Recuſans Judicem ſine cauſa, ad eum redeat. c. [illegible] 25. de offi. deleg.

Recuſatio propter [illegible] antequam fiat, poteſt Judex lici[illegible]è vi[illegible]es ſuas committere; poſt non, niſi de voluntate recuſantis. c. ſu[illegible]d x. 5. d[illegible] deleg. in 6.

Recuſari poteſt J[illegible]x del[illegible] ex nova cauſa, etiam poſt litem conteſtatam, & alius ſubrogatur. c. Inſinuante. 25. de offi. deleg.

Recuſatur Judex, ſi familiaris ſit adverſario. [illegible] c.

Recuſato Judice delegato, recuſationis cauſa coram delegante probanda eſt. c. ſi contra[illegible]. eod. in 6.

Recuſatio Subdelegati probari debet coram delegato. c. ſuper. 27. §. fin. de officio delegat.

Reddere.

Qui ob paupertatem nequit reddere ablata, non tenetur: major tamen afflictio corporalis pro culpa [illegible] ponenda eſt. c. ſi res. §. huic certè. 14. q. 6.

Redduntur ablata quandoq; ſimpliciter, quandoque in quadruplum, quandoque amplius. c. in antiquis. & ſeqq. 12. q. 2.

Reddere non debemus eandem rem, quam conſecravimus, ſi aliena eſt, ſed ejus æſtimationem. c. Comperimus. c. 1. §. ſi verò rem. 14. q. 6.

Reddi debent ablata Eccleſiæ, & hæc ſinè augmento ea recipiant. c. Fraternitas. 12. q. 2.

Reddere aliena potiſſimùm debet Eccleſia: quia ſi aliena reddantur, nihil perire credimus utilitatibus Eccleſiaſticis. c. Generalis. 12. in fin. Diſt. 54.

Reddi debent res Eccleſiæ, propter delictum Epiſcopi ablatæ. c. ſi Epiſcopum. 16. q. 6.

Qui rem inventam reddere recuſat, fur & Raptor exiſtit. c. ſi quid. 14. q. 5. Et qui receptantem fovet, particeps eſt criminis. c. ſi [illegible] [illegible]od verò. 14. q. 6.

Reddere debet Civis aliena, coactus cum Civitate. c. [illegible] 23. q. 2.

Reddendi ſunt ſervi ſine conſenſu Domini Clerici vel Monachi facti. c. Generalis. 12. Diſt. 54.

Reddenda eſt Deo ratio. c. [illegible] §. ex [illegible] 12. q. 1.

Redimere.

Redimere tenemur captivos & oppreſſos. c. Non ſatis. 14. in fin. Diſt. 86.

Pro redimendis captivis licet [illegible] Alexandrianis [illegible] jurare [illegible], quòd nihil

 [illegible]

deferent auxilii ſeu ſubſidii extra Redemptionis articulum. c. ſignificavit de Judæis.

Redemptioni Captivorum propriè deſerviunt res & vaſa Eccleſiæ. c. pulchra. 18. Diſt. 86. c. Apoſtolicos. c. aurum. 12. q. 2.

Redimi poteſt Votum eleemoſynis. c. Venientis. 2. de Vot. & Vot. Redempt.

Reditus.

Reditus Eccleſiæ non poteſt ſibi Epiſcopus appropriare. c. prohibemus. 7. de Cenſib.

Reditus & oblationes fidelium in quatuor partes dividantur ab Epiſcopo, quarum unam ipſe ſibi retineat; alteram Clericis diſtribuat. Tertiam Fabricæ: quartam pauperibus deſtinet. c. conceſſo. 26. cum ſeqq. ſ. 12. q. 2.

De Reditibus Eccleſiæ quarta pars Clericis diſtribuenda. c. Ad hoc. 63. 16. q. 1.

Regere.

Abſque Regimine non poteſt conſiſtere univerſitas. c. ult. Diſt. 89. quia eſſet acephala. c. Nulla. 3. Diſt. 93. c. Abbates. 18. q. 2.

Regiminis locus deſiderantibus negandus, fugientibus offerendus. c. in ſcripturis in princ. 8. q. 1.

Regendi frangitur authoritas, dum nimia à Regentibus ſervatur humilitas. c. quando. 4. Diſt. 86.

Rector non debet à Subditis veniam petere, licèt modum in corripiendo excedat. cit. c.

Rectores multam ſæpè nutriunt peſtilentiam, dum auſteriorem diſſimulant adhibere medicinam. c. 1. ead.

Rectores in diſciplinæ vigore, non debent deſerere benignitatem manſvetudinis, nec in manſvetudini diſtrictionem diſciplinæ. c. ſunt namque. 14. Diſt. 45.

Inferiorum culpæ refunduntur in negligentiam Rectorum. c. 5. Diſt. 86.

Rector non tantùm debet habere notitiam negotiorum. c. un. Diſt. 39. ſed etiam valetudinem Corporis ad exequendum, quod debet. c. un. Diſt. 39.

Etiam bruta animalia Rectorem habent. c. in apibus. 7. q. 1.

Longâ debet vitam ſuam probatione monſtrare, cui gubernacula committuntur Eccleſiæ. c. in Sacerdotibus. 2. Diſt. 61.

Epiſcopi non debent Eccleſias regendas committere, niſi perſonis, quæ ætatem & ſcientiam habent. c. Ex ratione. 2. de ætat. qualit. & ordine præfic.

Eccleſia diſpenſativè minori conceſſa, non per Laicos, ſed Clericos regi debet, donec ad legitimam ætatem ipſe perveniat. cit. c.

Indecorum, ut regant Eccleſias illi, qui ſeipſos gubernare non nôrunt. c. Indecorum. eod.

Extranei & ignoti, emeritis in Eccleſia ſua Clericis, & de Civibus bene meritis, non præponantur in Regimine Eccleſiæ. c. Nec Emeritis, cum ſeq. Diſt. 61.

Ad regimen Eccleſiæ tales ſunt perſonæ admittendæ, quæ diſcretione præemineant, & morum fulgeant honeſtate. c. Indecorum. de ætate & qual. & ord. præfic.

Sit Rector diſcretus in ſilentio, utilis in verbo, nè aut tacenda proferat, aut proferenda reticeat. c. ſit Rector. 1. Diſt. 43.

Nemini infra 14. anni. [illegible] cujusvis Eccleſiæ concedatur. c. Indecorum. de ætat. & qual. & ord. præfic. Nè quidem literarum Apoſtolicarum obtentu, ad Regimen Eccleſiarum, quæ curam animarum annexam habent, indigni ſcientia, moribus & ætate admitti debent. c. Cùm te. eod.

Ad Regimen Parœcialis Eccleſiæ, non debet admitti, niſi ſit ſaltem Subdiaconus: in minoribus autem conſtitutus, non niſi diſpenſativè, & tales, ut intra breve tempus, in Presbyteros ordinari poſſint. c. præterea. eod.

Minùs idonei & rudes in Sacerdotes promoveri, vel ad Regimen animarum [illegible] non debent. c. Cùm ſit. eod.

Perjuri non debent Eccleſias regere. c. querelam. 20. de jurejur.

Rectores Hoſpitalium ad inſtar Tutorum vel Curatorum, initio Gubernationis, juramentum præſtare, de bonis inventaria conficere, & Ordinariis, ſeu iis, quibus ſubſunt loca iſta, ſingulis annis de adminiſtratione rationem reddere debent. Clem. ult. §. ut autem de Relig. domib.

Morte Rectoris Eccleſiæ revocatur procurator ab eo pro Eccleſia conſtitutus, etiam re non integrâ. Clem. ult. de Procurat.

Qui omnibus præeſt, relevare debet ſingulos. c. Clemens. 13. 8. q. 1.

Regnum.

Regnum DEI in ſimplicitate fidei eſt, non in contentione ſermonis. c. omnem. Diſt. 37.

Sæpe per Regnum terrenum cæleſte Regnum proficit. c. Principes. 20. 23. q. 5.

Regnorum ac Regionum conſvetudo debet attendi. c. quoniam. 2. de Feriis.

Beneficium uſque ad beneplacitum *Regni* conceſſum, non extinguitur mortuo Rege: ſecùs, conceſſum ad beneplacitum *Regis*. c. ſi gratiosè. de Reſcript. in 6.

Regnum Siciliæ eſt ſpeciale Patrimonium B. Petri. c. ad Apoſtolicæ. 2. §. præter. de ſent. & re judic. in 6.

Regnum Siciliæ Imperator Fridericus tenuit ab Apoſtolica Sede in Feudum. ibid.

Regula.

Regula dicta eſt, quod rectè ducit, nec aliquando aliorſum trahit. c. Regula. 2. [illegible] Vel: quòd regat, vel quòd normam rectè vivendi præbeat, vel quòd diſtortum, pravúmque corrigat. cit. c.

Regulæ SS. PP.um pro tempore, loco, & perſonâ, ac negotio, inſtante neceſſitate traditæ ſunt, & pro ratione earum circumſtantiarum diverſas cauſas & Origines habent. c. Regulæ. cum ſeq. Diſt. [illegible]

Regulas Patrum contemnere non licet. c. quia [illegible] Diſt. [illegible]

Regulæ juris variæ recenſentur. Tit. 41. lib. 5. Decreti. & ad finem in 6. Decretal.

Regulæ Arboris ſunt authenticæ. c. quod. 3. §. ult. de Conſangu.

Si quando ob neceſſitatem diſpenſatum, vel aliquid permiſſum eſt, non debet pro Regula in conſequentiam trahi, c. Innotuit. 20. §. ſed ea. in fin. de Elect.

Regulares.

Regulares contra ſuas obſervantias appellare non debent. c. Cum ſpeciali, 61. §. fin. de Appellat.

Regularibus beneficia ſua non confirmantur perſonaliter. c. ad noſtram. 5. de confirm. util.

Regulares non poſſunt Eccleſias, in quibus jus Patronatus obtinent, in ſuos uſus convertere. c. ſicut. de ſuppl. negl. Prælat. Et ſi intra tempus à Concil. Lateran. conſtitutum Rectorem Epiſcopo non præſentent, Epiſcopus inſtituat *appell. remot.* Ità tamen, ut ex hoc nullum Patronis præjudicium impoſterum generetur. cit. c.

Regulares contra prohibitionem Prælati ordinari non poſſunt. c. ad aures. de Temp. Ordin.

Regulares poſt Profeſſionem exeuntes ad audiendas leges vel Phyſicam, ſi intra duos menſes, non redierint ad clauſtrum, excommunicati ſunt, & in nulla cauſa patrocinari poſſunt: & reverſi, in choro, Capitulo & cæteris, erunt ultimi, & ſinè diſpenſatione Papæ non promoventur. c. Non, Nè Cler. vel Monach. & c. ult. eod.

Profeſſi Ordinum mendicantium tranſeuntes licitè etiam de licentia Papæ, ad ordinem non Mendicantium, licèt de facto adminiſtrationes habeant, non habent vocem in Capitulo, etſi id alii de Capitulo concedant: nec deinceps conſequi poſſunt adminiſtrationes, Prioratus, etiam tanquam Vicarii: nec pro ſe, nec pro aliis, animarum curam gerere, & contrà factum, eſt irritum. Unum tamen caſum excipit. Clem. 1. de Regularib.

Reiterare.

Reiterari oportet, quod malè actum eſt, c. Dahertertum, cum ſeq. 1. q. 7.

Reiterari non debet injuria ſemel remiſſa. c. ſi illic. 23. q. 4.

Reiterari neceſſe eſt, quod minimè probatur eſſe collatum. c. Excommunicati. & ſeq. 9. q. 1.

Rei vendicatio.

Rei vendicatio non niſi adverſùs rei poſſeſſorem competit, niſi dolo deſierit poſſidere; hic enim pro poſſeſſore habetur. c. pro poſſeſſore. 36. de Reg. Juris.

Rei vendicatione inſtituta, regulariter quidem ipſa res venit in condemnationem, niſi res ſit conſecrata; tunc enim æſtimatio ejus venit præſtanda. c. 1. §. ult. cum c. ſeq. 14. q. 6.

Rei vendicatio, ibi, ubi res eſt, de qua contenditur, competit. c. fine. ſi. 3. de for. competen. [illegible]

In rei vendicatione, Actor rem, quam petit, tenetur ſpecificare, ac deſignare. c. ſignificantibus. 2. de libell. oblat.

In rei vendicatione ſuccumbit Actor non probans cauſam, ex qua petit, licet poſt actionem in judicium deductam, ex alia cauſa dominium ſit nactus. c. Abbate. 3. de ſent. & re judic. in 6.

In rei vendicatione, Actor Reo ſumptus, quos in rem bona fide facit, tenetur reſtituere. A qua regula excipitur pretium, quo rem comparavit. c. penult. §. univerſas. 16. q. 3.

Rei vendicatio, longi temporis præſcriptione eliditur. c. Cùm olim. 18. de præſcript. c. placuit. §. præſcriptionum. 16. q. 3.

Relapſus.

Qui poſt abjurationem hæreſis, de qua convictus fuerat, vel poſtea convincitur, facto; vel verbo hæreticis communicat in rebus hic prohibitis, relapſus dicitur. c. accuſatus. 8. §. ille quoque. de hæretic. in 6.

Relatio.

Ante Relationem, Conſultationis exemplum Litigatoribus edendum. c. Intimâſti. 68. de Appell.

Nè relatione pendente, Judex pronunciet, vel aliquid innovet. c. Licet. 5. de Offic. Leg. c. Nomen. v. quod nec in negotiis. 2. q. 1.

Relatio Judicis dubitantis, non debet fieri ad Superiorem, partibus ignorantibus; ſed debet eis dari exemplum conſultationis; alias conſultationi non creditur. c. Intimâſti. 68. de Appell.

Relatione factâ, & reſponſo accepto, ſententiaque exinde lata, appellatio denegatur. c. biduum. §. fin. 2. q. 6.

Religio.

Propoſitum merum ingrediendi Religionem non obligat. c. literaturam. de Vot. & Vot. Redempt.

Qui poſt Votum ingrediendi Religionem certum, intrat aliam, & in ea profitetur, licitè manet in ea; pro voto tamen non impleto pœnitentia ei imponenda eſt. c. qui poſt. de Regularib. in 6.

Religionem non poteſt intrare Servus ſinè conſenſu Domini, & taliter intrans non debet recipi. c. qui vere. 16. q. 1. c. Generalis. 12. Diſt. 54. Quia Religio non liberat à jugo ſervitutis invito Domino. c. ſi ſervus. 20. ead. c. ſi quis incognitus. 17. q. 2.

Religionem alter Conjugum, antè copulam poteſt ingredi. c. commiſſum. 16. de Sponſalib. Etiam altero invito; ſed remanens in ſæculo poteſt ad ſecunda vota tranſire. c. Verum. 2. c. Ex parte. 14. de Converſ. Conjugat. Secùs poſt copulam. c. verùm. 2. c. quidam. 9. & ſeqq. c. Ex parte. 9. c. ad Apoſtolicam. 13. eod. Niſi ſit adultera, & Vir poſt adulterium eam non cognovit. c. Conſtitutus. 15. eod.

Si uterque Conjugum velit intrare Religionem, ſunt coram Epiſcopo ſeparandi, & in diverſis Monaſteriis ponendi. c. ſi Vir. 27. q. 2. c. ſi ſfimimus. 18. q. 2.

Religionis causâ conjugia ſolvi non debent, niſi utraque pars conſenſerit, eandémque vitam elegerit. c. ſunt, qui. & ſeqq. 27. q. 2.

Vir de licentia Uxoris intrans Religionem, non poteſt poſtea ab ea repeti. c. dudum. 20. de Converſ. Conjugat.

Religionem intrantes diligenter ſunt examinandi ſuper conditione generis, & ſuper ſtatu præterito. c. 1. Diſt. 54.

Si incognitus vult intrare Religionem; ante probationem Triennii, non ſuſcipiatur; intra quod tempus ſi recedat, omnia, quæ Monaſterio tradidit, recipiet. c. ult. 17. q. 2.

Religionem intrans in infirmitate, ſi ex infirmitate illa decedat, Eccleſia, à qua aſſumptus eſt, Canonicam de bonis illius habebit portionem; ſecùs ſi Sanus intret. c. de his. 4. de ſepult.

Nemo poteſt admitti ad Religionem niſi volens, & ætate idoneus. c. 1. de Regularib.

Qui intrat Religionem coactus, poteſt recedere, quando vult, niſi poſtea conſenſerit. c. ſicut. 20. q. 1. c. præſens. 20. q. 3. c. Cùm Virum. 12. de Regularib.

Coactus & invitus ſuſcipiens Religionem, non tenetur regulari obſervantiâ. c. præſens. 20. q. 3.

Ubi eſt dura Religio vel Congregatio, in profitente requiritur plena pubertas, ſeu 18. annorum ætas. c. quia. de Regularib. In minori ætate Religionis habitum ſuſcipiens, præter voluntatem parentum, poteſt ab iis revocari intra annum, & diem. c. 1. 20. q. 2.

Impubes ſine conſenſu Parentum ingreſſus, intra annum poteſt repeti; poſt annum non. c. ſi quis. de Regularib.

Religionem intrans pubes, nempe maſculus 14. puella 12. annorum, intra annum & diem poteſt exire. c. puella. 20. q. 2. c. penult. de Regularib. Poſt annum autem non. c. Conſuluit. 10. de converſ. Conjug. Qui minor 14. annis intrat, poteſt ſequenti anno liber abire, niſi profeſſionem fecerit, vel habitum profeſſorum receperit, vel profeſſionem factam ratam habuerit. c. 1. de Regularib. in 6. Quodſi per totum 15. annum portaverit habitum à Profeſſorum habitu indiſtinctum, cenſetur profeſſus, niſi tanta ſit indiſtinctio, ut non tantùm Novitii & Profeſſi, ſed etiam alii cum eis vitam communem ducentes, eo utantur. ibid. Si major 14. annis intrat, & per annum habitum, quantumcunque indiſtinctum portat, cenſetur profeſſus. cit. c. & Clem. ult. eod.

Licèt Liberi offerantur à Parentibus, Religioni tamen oblatio Parentum non ſufficit, niſi in adulta ætate conſentiant Liberi. §. 1. in princ. 20. q. 1. c. ſi in qualibet. 20. q. 2. Poſtquam verò mutuum conſenſum in legitima ætate habuerunt, non poſſunt reſilire. c. firma. & ſeq. 20 q. 1.

Si Pater ſe cum bonis ſuis, & filio impubere, obtulit Monaſterio, filius factus major exire poteſt Monaſterio, & legitimam petere. c. Cùm ſimus. de Regularib.

Religionem intrans poteſt renunciare anno probationi. c. ad Apoſtolicam. 16. eod. Si intrans non aſſumpſit habitum profeſſorum. c. Conſulti. eod.

Religioſum habitum poteſt quis in domo propria ſuſcipere & tenere. c. Ex parte. de converſ. Conjugat. Et reſilire non poteſt etiam vidua. c. vidua. de Regularib.

Ad ingreſſum Religionis, decepti vel illecti, tenentur eſſe Religioſi, licèt res hæredibus vel propinquis ſint reſtituendæ. c. ult. 20. q. 3. Si verò non ſunt illecti, hæredes legitimam habebunt partem, & Monaſterio tantum datur, quantum uni ex filiis. c. penult. 19. q. 3. at ſi non habent hæredes, & non ſunt illecti; totum cedit Monaſterio. c. Perlatum. eod.

Pro ſuſceptione ad Religionem nihil debet exigi; ſed ſponte ac liberè oblatum poteſt recipi. Extrav. comm. 1. de Simon. Et pretium ſuſcipere, Simonia eſt. c. non ſatis. de Simon. c. quoniam. 40. eod. Et Abbas & Majores de Conventu, ſi pro receptione Monachi pecuniam acceperunt, ex pacto, ab officio & beneficio ſuſpenduntur, & pecunia reſtituitur; & in aliud Monaſterium ità receptus transferatur; idque non obſtante conſvetudine illius Monaſterii. c. veniens. 19. eod.

De Religione ad Religionem magis arctam tranſiri poteſt. c. licèt. de Regularib.

Monachus aliam Religionem intrare non poteſt, niſi priùs petitâ licentiâ ſui Prælati. c. Monachum. 20. q. 4. Quis aliàs compellitur redire, & graviter punitur. c. Nullus. & ſeq. 19. q. 3. Secùs ſi petitam licentiam non obtinuerit. cit. c. Monachum. c. duæ. in fin. 19. q. 2.

Singularibus perſonis omnibus in revocatis ordinibus exiſtentibus, datur licentia tranſeundi ad alium ordinem; non autem ut ordo ad ordinem, Conventus ad Conventum tranſeat. c. un. §. ult. de Relig. domib. in 6.

Religionum diverſitatem nimiam generale Concilium prohibet. c. eod. in princ.

Revocantur ordines mendicantium per Papam non approbati, creati poſt Concilium. cit. c. un. in 6.

Religioſi mendicantes poſt Concilium per Papam approbati, & inſtituti, non poſſunt aliquem ad profeſſionem recipere, domum vel locum de novo acquirere, nec acquiſita ſine licentia alienare, nec Extraneis prædicare; Confeſſiones audire, vel ad ſepulturam admittere: & contra factum non tenet, & contra faciens excommunicatus eſt. c. un. §. confirmatos. eod. in 6.

Revocatio Ordinum mendicantium, Prædicatores, Minores, Eremitanos, & Carmelitas non comprehendit. cit. c. §. ſanè.

Prohibetur, nè quis novum Ordinem inſtituat; ſed ſi quis voluerit intrare Religionem, intret aliquam ex approbatis. Extrav. Joan. XXII. c. un. ſub princ. eod.

Novam

Novam Religionem non licet inſtituere ſinè authoritate Papæ. c. ult. de Relig. domib.

Qui voluerit novam fundare Religionem, Regulam accipiat & inſtitutionem ex approbatis. cit. c.

Religio tollit proprietatem. c. Dilectiſſimis. & cui portio, c. ſcimus. c. nolo. c. non dicatis. c. expedit. 12. q. 1 propriámque voluntatem. cit. c. non dicatis. 12. q. 1. Et adſtringit ad Caſtitatem. c. impudicas. 27. q. 1.

Ubi gubernaculum diſciplinæ contemnitur, reſtat, ut Religio naufragetur. Clem. ult. de ſtat. Monach.

Quantumlibet vigilet Prælati diſciplina, mores omnium immutare non poteſt. c. quantumlibet. Diſt. 47. Ubi Auguſtinus ait: domum ſuam non eſſe meliorem domo Abrahæ.

In cauſa Religionis invocari poteſt auxilium brachii ſecularis. c. ut officium. 11. §. compeſcendi. de hæret. in 6.

Religionis favor attendendus eſt. c. ult. de Converſ. infidel.

Religionis favore mitiùs agitur cum aliquo. c. Ex literarum. Qui Cler. vel vovent.

Religionis favore diſpenſatur cum aliquo. cit. c. & c. ex literarum. de apoſtatis.

Religionis favore fit, quod alias non fieret. c. ſignificâſti. 18. de homicid. c. Cum H. de eo, qui ordin. furt. ſuſc.

Religioſus Novitius cum effectu non cenſetur Religioſus, & tamen eum verberans excommunicatur. c. Religioſo. 21. in fin. de ſent. Excomm. in 6.

Religionem ingredi qui vovit, ſi voto non completo fiat Epiſcopus, renuntiare debet, & votum implere. c. per tuas. de Vot. & Vot. Redempt.

Divortio per ſententiam facto propter hæreſim Viri, poteſt Uxor, etiam nolente Viro, qui ad fidelitatem revertitur, Religionem liberè profiteri. c. ult. de Converſ. Conjug.

Religionis diverſæ, conjugio non ſibimet copulentur. c. ſic enim. §. Tu verò. 28. q. 1.

Religionem Chriſtianam ſequantur liberi ex alterutro parente infideli procreati. c. Judæi. 28. q. 1. c. ult. de Converſ. infidel.

Religioſus.

Cum Religioſis faciliùs diſpenſatur, quàm cum laicis quoad ordines. c. Ex literarum. de Apoſtat. & reiterant. baptis.

Religioſus velle & nolle non habet. c. ſi Religioſus. 27. de Elect. in 6. c. ult. de ſepult. in 6.

Religioſus arbitrium, non ex ſuo, ſed ex illius, quam vice DEI, ſupra caput ſuum poſuit, & cujus imperio ſe ſubjecit, voluntate dependet. cit. c. ſi Religioſus.

Religioſi præ aliis invigilare debent Divinis Officiis. c. quia tua. 12. q. 1.

Veri Religioſi præ aliis ſunt honorandi. c. qui verè. 16. q. 1.

Religioſorum exceſſus propter majus ſcandalum ſunt occultandi. c. in ſcripturis. 8. Diſt. 96.

Religioſi debent abſtinere ab illis, per quæ aliis malum exemplum datur. c. ult. de pact. in 6.

Religioſi non poſſunt vovere ſinè licentia Prælati, & vota talia per eorum Prælatos franguntur. c. Monacho. 20. q. 4.

Religioſo non licet ſinè licentia ſui Prælati aliquid accipere. c. non dicatis. 12. q. 1.

Religioſi fugitivi, annuatim inquirendi ſunt, & cogendi ad Monaſterium redire. c. ult. de Regularib.

Contra conſtitutiones Regulares, Religioſum appellatio non defendit. c. quia nos. de Appell.

Ad evitandum ſcandalum poſſunt Religioſi diverſi habitûs ad prædicandum de novò converſis miſſi, ſe in unum Superiorem habitum & propoſitum conformare. c. DEus. de vit. & honeſt. Cleric.

Quindecim gravamina explicantur illata Religioſis, à quibus Prælatis præcipit abſtinere Greg. IX. c. nimis iniqua. de exceſſib. Prælat.

Idem Duodecim gravamina illata Prædicatoribus & Minoribus, à quibus ut Prælati abſtineant, Idem præcipit. c. Nimis prava. eod.

Septem culpæ Religioſorum ponuntur, à quibus jubet Papa Religioſos abſtinere. Clem. 1. §. quibus etiam. de Privileg.

Religioſus locus efficitur locus ad hoſpitalitatis uſum deputatus. c. ad hæc. 4. de Relig. domib.

Locus, in quem mortuus illatus eſt, religioſus efficitur, niſi hæreticus eò ſit illatus. c. quicunque. 2. in princ. v. Et locus ille. de hæret. in 6.

Locus Religioſorum ſinè conſenſu Epiſcopi non debet mutari. c. ſi quis vult. 41. 16. q. 7.

Religioſus unius Monaſterii non debet aſſumi ad beneficium vel Prioratum alterius Monaſterii. c. Cùm. 32. §. prohibemus. de præbend. in 6.

Religioſus ex levitate non transeat de una Religione in alteram, niſi ad arctiorem. c. Joannes. 5. c. licèt. 18. de Regularib.

Qui Religioſis adhærent, Religioſi cenſentur. c. quod. 3. de Conſecr. Eccl.

Diſcordia inter Religioſos Mendicantes & Parochos per quatuor delegatos componitur. Extrav. comm. c. ult. de Treuga & pace.

Decretalem ſuper Cathedram in Clem. c. dudum, innovatam jubet Papa obſervari: & propter illam Religioſi mendicantes, non debent eſſe moleſti & graves Prælatis, neque Prælati ipſis Religioſis: & injuriæ ac moleſtiæ factæ, debent componi ſimpliciter ac de plano, pro qualitate exceſſuum. Extrav. comm. un. de judic.

Religioſi, qui Clericis vel Laicis Sacramentum unctionis extremæ, vel Euchariſtiæ miniſtrant, vel Matrimonium ſolennizant, ſinè licentia Parochi ſuper his obtenta, excommunicati ſunt; uti & qui excommunicatos à Canone, præterquam in caſibus à jure expreſſis, vel per privilegia Sedis Apoſt. conceſſis, vel à ſententiis per ſtatuta provincialia, aut Synodalia promulgatis, à pœna & culpa abſolvere præſumpſerint. Clem. 1.

de privileg. Et jubentur per Ordinarios denuntiari Excommunicati. ibid.

Excommunicantur Religioſi mendicantes transgreſſores conſtitutionis Bonifacii VIII, de non recipiendis de novo domibus, vel locis ad habitandum, vel antiquis alienandis aut mutandis &c. ſinè ſpeciali licentia Papæ, quæ de hac prohibitione faciat mentionem: Clem. 3. de poenis. c. un. de Excelſ. Prælat. in 6. Hæc tamen conſtitutio in acquirentibus loca pro Eremitica vita ducenda ceſſat. ibid. in fin.

Excommunicantur Religioſi ipſo facto, qui violant interdictum poſitum per ſedem Apoſt. vel Ordinarium loci, vel generalem ceſſationem Divinorum ſervatam per Cathedralem vel Matricem Eccleſiam Loci, non obſtantibus privilegiis, Conventionibus & ſtatutis. Clem. 1. de ſent. Excomm.

Excommunicati ſunt etiam exempti, qui in caſibus non permiſſis defunctos ſepeliunt in cœmeteriis, tempore interdicti, vel qui ſcienter ſepeliunt excommunicatos publicè, nominatim interdictos, vel manifeſtos uſurarios. Clem. 1. de ſepult.

Religioſus ipſo facto excommunicatus eſt, qui habitum temerè dimittit, vel ad quæcunque ſtudia accedit, non obtentâ licentiâ Prælati & Conventûs. c. ut periculoſa. Nè Cler. vel Monach. in 6.

Et poſt profeſſionem exeuntes ad audiendas leges, vel phyſicam, niſi intra duos menſes redierint ad Clauſtrum, excommunicati ſunt, & in nulla cauſa patrocinari poſſunt, & reverſi ubique ultimi habeantur, & ſinè diſpenſatione Papæ non promoveantur. c. ult. Nè Cler. vel Monach. Et Doctores ſcienter tales docentes etiam Excommunicationem incurrunt. c. periculoſa. eod. in 6.

Religioſum, qui ſecularem Clericum verberavit, abſolvit Epiſcopus eo caſu, quo abſolveret Clericum, qui alterum Clericum percuſſit. c. Religioſo. de ſent. Excomm. in 6.

Religioſi ſi in hæreſi, vel conſimilibus deliquerunt, immurationis pœnâ vel aliàs graviùs puniendi ſunt, quàm ſæculares. c. accuſatus. 8. §. ult. de hæret. in 6.

Religioſis tempore generalis interdicti, ſecundùm privilegium ſedis Apoſtolicæ, eſt indultum, ut januis clauſis, excommunicatis & interdictis excluſis, non pulſatis campanis ſuppreſſâ voce, poſſint celebrare Divina. c. quod in te. de pœnit. & remiſſ.

Indultum eſt Religioſis, ut quando veniunt ad locum interdictum, ſemel in anno aperiantur Eccleſiæ, ut celebrentur in illis Divina. c. ut privilegia. 24. de privil. Sed declaratum eſt, per pluralem numerum, unam tantùm & ſolam Eccleſiam ejuſdem Ordinis aperiendam, & excluſis excommunicatis. cit. c.

Religioſi non debent Excommunicatos, vel interdictos ad Divina admittere. c. in Lateranenſi. de Præbend.

Religioſi Reditus ſuarum Eccleſiarum minuere non poſſunt, reſpectu portionis, quæ debetur Rectoribus, ſeu Vicariis, nec Parochias dividere, c. avaritiæ. eod.

Ad præſentationem Religioſorum, in eorum Eccleſiis, nullus debet inſtitui per Epiſcopum, niſi priùs ei congrua portio reditaum aſſignetur. c. de Monachis. eod. & c. 1. eod. in 6.

Religioſi non poſſunt vendicare, vel retinere Eccleſias ſibi conceſſas à Laicis, ſinè Diœceſani conſenſu, niſi ritè præſcripſerint, vel poſtea Diœceſani conſenſus accedat. c. Cura. de jur. Patron.

Religioſi, quibus conceſſum eſt à Papa, ut Eccleſias ei ſubjectas, in proprios uſus convertant, non auctoritate propriâ; ſed Diœceſani, poſſeſſionem illarum Eccleſiarum accipere debent, niſi in privilegio aliud exprimatur. c. Paſtoralis. 19. de privil.

Religioſi, qui præſumptione ſuâ. Epiſcoporum jura percipiunt, & contra Canonicas eorum ſententias, & tenorem privilegiorum Papalium venire præſumunt, poſſunt ab Ordinariis locorum judicari. c. Cum. 8. §. ult. eod.

Religioſi etiam exempti, in ſuis Eccleſiis, quæ ad eos non pleno jure ſpectant, Clericos nec inſtituant, nec deſtituant inconſultis Epiſcopis, quibus inſtituendos præſentare debent: ab inſtitutis autem de rebus temporalibus rationem exigant. c. in Lateranenſi. de Præbend. c. Cùm. 3. in Eccleſiis. de privileg.

Non debent Religioſi etiam exempti Eccleſias & decimas à Laicis recipere ſinè conſenſu Diœceſani. cit. cc.

Religioſi non habeant plures Prioratus, Eccleſias. c. Cum. 32. de Præb. in 6. ubi plura circa hoc. §. prohibemus.

Religioſi Decimas, quæ ab iis ſunt Laicis in feudum perpetuum datæ ante Concilium Lateran. non poſſunt recipere à Laicis ſinè Diœceſanorum conſenſu. c. ſtatuta. §. ſanè. de decim. in 6.

Diœceſani compellunt Religioſos etiam Exemptos ad ſolvendas Decimas Parœcialibus Eccleſiis, niſi de rebus exemptis agatur. cit. c. §. Diœceſani.

Etiam exempti Religioſi debent dare decimas de poſſeſſionibus acquiſitis, vel acquirendis, Parœcialibus Eccleſiis, quibus eædem poſſeſſiones, & terræ priùs erant decimales, niſi ſuper hoc ſpecialiter privilegiati ſint. cit. c. §. Cæterùm.

Ex donatione Laicorum habentes Decimas antiquas, novales ſupervenientes in eodem loco, non percipiunt. cit. c. §. ult.

Quoad privilegium retentionis decimæ, novale ſemper eſt novale, adeóque ex ea terra, de qua non extat memoria, quòd aliquando culta fuiſſet, redacta per Religioſos ad culturam, ſemper debet quoad immunitatem decimarum, novalium jure cenſeri. c. ult. de privileg.

Quatuor caſus, in quibus Religioſi gravantes vel fraudantes Eccleſias circa decimas eis debitas, ſi moniti non deſiſtant, ſuſpenſioni ſubjacent. Clem. 1. de Decim.

Excommunicantur Religioſi omnes, qui in Concionibus vel alibi, retrahunt à decimis ſolven-

ſolvendis; & jubentur populum monere, in certis ſolennitatibus, ad eas dandas; niſi tales ſint Religioſi, quorum Eccleſiis vel Monaſteriis competat percipere Decimas. Clem. 3. de pœnis.

Tenentur ſubire onera, quæ incumbebant Eccleſiis, per eos, ante Concilium Viennenſe, acquiſitis, niſi privilegio, exemptione, aut aliâ cauſâ juventur: quæ tamen privilegia non juvant poſt Concilium acquirendas. Clem. 1. de Cenſib.

Proponuntur gravamina, quæ Prælati inferebant Exemptis, maximè Ciſtercienſibus: & prohibentur ea inferre. Statuitur quoque, ut procurationibus; quas charitativè exhibent Ciſtercienſes in Monaſteriis quoad Cibaria, Epiſcopi ſint contenti: ſi verò ex obligatione dentur, eaenes Epiſcopia dentur extra ſepta Monaſterii. Clem. 2. de Cenſib. Providetur quoque contra ſimilia gravamina, in Clem. un. de Exceſs. Prælat. jubetque Papa, Religioſorum privilegia & jura ſervari.

Si Religioſus electioni de ſe factæ, extra Monaſterium, conſentit non obtentâ licentiâ, irrita eſt electio. c. ſi religioſus. de Election. in 6. poſſunt autem Superiores ſoli, non requiſito Conventus conſenſu, licentiam dare. cit. c. §. quia verò.

Licentia generaliter Religioſo data de conſentiendo electioni factæ, vel futuræ, non valet. Clem. ult. de Elect.

Religioſus, qui abſque licentia Superioris, conſentire non poteſt in electionem ſui; ſi intra præfixum tempus illam non obtineat, poſſunt Electores alium eligere, & iſte ipſo jure eſt privatus jure quæſito. Extrav. comm. 3. eod.

Nullus poteſt providere Eccleſiæ Cathedrali, Clero vel populo Chriſtiano carenti, ſinè licentia Papæ. Et Religioſus non debet licentiari à ſuo Superiore, ut tali proviſioni conſentiat: & ſi conſentiat, ac ſe in Epiſcopum conſecrari permittat, non habeat honorem Epiſcopalem; ſed ſubſit ſuo Prælato; & non promoveatur ad ullum honorem ſive intra, ſive extra ordinem. Clem. 5. de Elect.

Religioſus in Epiſcopum quidem eligi poteſt, non autem ad Prælaturam alterius Ordinis vel habitûs: ſecùs factum, irritum & inane eſt. Clem. 4. de Elect.

Contemptum poſſunt proſequi, ſi ad Receptionem vel collationem abſentes Monachi vel Canonici non vocentur, niſi conſuetudo habeat, eos non vocari. c. Cùm in. 35. de Præb. in 6.

Religioſi ſinè ſui Prælati licentia, ultra mare euntes, ipſo facto excommunicati ſunt, nec ibi ſunt ad prædicandum, vel Divinorum celebrationem admittendi. Extrav. comm. 2. de Regularib. Et Religionum Superioribus imponitur, ut ad Tranſmarinas partes, non quibuſvis ſui Ordinis fratribus, ſed tantùm literatis, providis & expertis licentiam eundi tribuant. cit. c.

Religioſi mendicantes ſub Excommunicationis pœna prohibentur tranſire ad Religionem non mendicantium quocunque colore quæſito: quam excommunicationem incurrunt ipſo facto, tam recepti, quàm recipientes, quâcunque licentiâ non obſtante. Excipitur tamen hic tranſitus ad ordinem Carthuſianorum. c. 1. eod.

Religioſi niſi per Papam fuerint exempti, tenentur Epiſcopo ſubeſſe. c. qui vere. 16. q. 1.

Religioſi Teſtamentum facere non poſſunt. c. Nolo in fin. 12. q. 1. c. quia. 19. q. 3.

Religioſi niſi multùm remoti à Monaſterio non poſſunt eligere ſepulturam. c. ult. de ſepult. in 6.

Indultum eſt quibuſdam Regularibus, ut poſſint ſepelire Confratres ſuos in ſuis Eccleſiis, niſi excommunicati; vel nominatim interdicti fuerint. c. ut privilegia. 24. de privil. Hic autem intelliguntur Fratres, qui licèt maneant in ſæculo, obtulerunt ſe tamen Ordini, mutato habitu ſeculari; vel illi, qui bona ſua illis dederunt uſu fructo retento. cit. c.

Religioſi poſſunt Legatis ſedis Apoſtolicæ, & Inquiſitoribus, ad inquirendum, corrigendum &c. deputatis, ſtatum Eccleſiarum & Perſonarum manifeſtare, citra ullum metum pœnæ, & non obſtantibus prohibitionibus Superiorum & juramentis. c. quia. de offic. ordin. in 6.

Religioſus, qui alicui ad vitam vel certum tempus, jura reditûs, vel poſſeſſiones adminiſtrationis, cui præeſt, concedit, ſuſpenſus eſt ab officio, niſi neceſſitas vel utilitas Monaſterii, Superioris aſſenſu accedente, aliud exegerit, & talis conceſſio non valet. Quod tamen Decretum ad locationes, aut fructuum venditiones, ad tempus modicum faciendas non extenditur. Clem. 1. de reb. Eccl. non alien.

Mutuum ſi accepit ſinè licentia Prælati, & majoris partis Capituli, non tenetur ſolvere Eccleſia; & ipſe punitur, niſi mutuum ſit verſum in utilitatem. Eccleſiæ. c. quod. de fidejuſſ.

Religioſi debent habere Syndicum, qui cauſas Monaſterii agat, & defendat; conſtituto ei, ſi oportet, ſalario. c. un. de Syndic.

Religioſus nè quidem pro Religioſo, niſi pro conſorte litis, poteſt conſtitui Procurator ſinè licentia Superioris; nec etiam alium conſtituere, ſeu ſubſtituere, etſi per conſtituentem hoc ei expreſsè commiſſum eſt. Clem. 3. de Procurat.

Religioſus non debet ſe actibus ſæcularibus immiſcere. Clem. 1. §. proinde. de V. S.

Poteſt in iis, quæ ad executiones & diſpoſitiones de rebus temporalibus ſpectant, dare conſilium, cùm ex hoc ipſi circa bona temporalia, nulla juriſdictio, ſivè actio in judicio, ſive diſpenſatio tribuatur. cit. c.

Religioſi poſſunt eſſe teſtes. c. Veritatis. 8. §. tandem verò. de dol. & contum.

Etiam Religioſo Teſti non creditur, qui ſinè juramento deponit. c. nuper. 51. de Teſtib. c. Tuis. 39. eod. niſi juramentum à partibus remittatur. cit. c. tuis.

Erroneum eſt dicere, quòd qui Religioſis habentibus generalem licentiam confeſſiones audiendi

audiendi confitetur, teneatur eadem peccata, quæ illis confeſſus eſt, ſuo Parocho iterum confiteri. Extrav. comm. 2. de hæret.

In Religioſorum mendicantium Conventibus plures Campanæ eſſe non poſſunt ſinè ſpeciali Papæ licentia. In Refectoriis tamen, Capitulis, & alibi plures campanulas licitè poſſunt habere. Extrav. comm. un. de Offic. Cuſtod.

Novitius non cenſetur cum effectu Religioſus; ſed tamen eum verberans excommunicatur. c. Religioſo. 21. in fin. de ſent. Excomm. in 6.

Reliquiæ.

Reliquiæ SS. vendi non poſſunt, nec paſſim oſtendi, & publicè coli, niſi approbatæ ſint à Papa. c. Cùm ex eo. de Reliqu.

De Reliquiis vide Clem. un. de Reliquiis.

Remedium.

Ibi remedio opus eſt, ubi maximum periculum imminere proſpicitur. Extrav. comm. c. injunctæ. in princ. de Elect.

Falſa remedia ſunt abjicienda, quæ veris ſunt periculis graviora. c. de homine. de Celebr. Miſſ.

Remiſſio.

Remiſſio peccati non dat licentiam peccandi. c. exiguæ. 1. q. 7. Vid. dimittere. item indulgentia.

Remittere, & dare, idem eſt. c. veniens. 10. de Teſtib.

Remitti non debet cauſa ad eum, à quo eſt appellatum, niſi de partium conſenſu. c. accepta. 35. de Appell.

Remitti debet ad Judicem à quo, qui non probat cauſam appellationis. c. Cum ſpeciali. 61. eod.

Remitti quis poteſt, ſi petat, remitti ad eum, à quo appellavit, contradicente alterâ parte; ſed adverſario in Expenſis condemnabitur. c. inter poſitâ. §. illc. eod.

Remiſſa cauſa non dicitur ſufficienter inſtructa, niſi allegationes utriusque partis, remittantur. c. Cùm. 18. de ſent. & re judic.

Removeri.

Poteſt quis ab officio removeri *propter negligentiam.* c. Cùm ad Monaſterium. 6. de ſtat. Monach. *Propter ſcandalum.* c. de Rectoribus. 3. & ſeq. de Cler. ægrot. *propter crimen,* c. ſi Epiſcopus. 7. & ſeq. Diſt. 50. *propter utilitatem.* c. Mutationes. 7. q. 1. *propter ſenectutem.* c. petiiſti. ead. *propter neceſſitatem.* eit. c. mutationes. & c. Epiſcoporum. 5. Diſt. 74. *propter levitatem.* c. ſi quis Presbyter. 7. q. 1. *propter ambitionem.* c. ſi quis de ordine ead.

Removetur Epiſcopus de Epiſcopatu per ſolum Papam. c. mutationes. ead. [illegible]

Renuntiare.

Cuilibet licet renuntiare ſuo juri. c. Cùm nobis. 19. §. nam. de Elect. Periculoſum tamen eſt renuntiare. c. in præſentia. 6. de Renunt.

Non Renuntiat juri ſuo, qui grat[illegible] adverſarii ſe ſubmittit. c. veniens. de Renunt.

Quisque renuntiare poteſt juri ſuo, quod pro ſe noſcitur introductum. c. ſtatuimus. de Regularib. c. Cùm nobis. §. nam. de Elect.

Renunciare non videtur, qui deceptus aliud facit. c. penult. de Renunt.

Renuntiare non poteſt juri ſuo furioſus, niſi habeat lucida intervalla. c. quamvis triſte. 7. q. 1. Nec Prælatus, niſi de licentia Superioris. c. ſi quis Presbyter. ead. c. admonet. 4. de Renunt.

Renuntiare videtur juri, quod ſibi ex literis competebat, qui reſtituit inſtrumenta juris ſui. c. ſanè. 7. eod.

Renunciare nemo poteſt juri publico. c. ſi diligenti. 12. de for. compet. c. Contingit. 36. de ſent. Excomm.

Renuntiare nemo poteſt juri alterius. c. placet. 12 de Convers. Conjug.

Renuntiat quis etiam tacitè juri ſuo. c. Ex tranſmiſſa. 3. de Renunt. c. quod. 15. de ſent. & re judic. c. penult. de his, quæ fiunt à maj. part. Per *contrarium factum.* c. gratum. 20. de Offic. Deleg. c. accedentibus. 15. de privileg. *ipſo facto.* c. inter. 26. de ſent. & re judic. c. ult. de vit. & honeſt. Cler. *Præſtando advocationem in cauſis.* cit. c. ult.

Renuntiatio tacita præjudicat. c. Cùm olim. 19. de Cenſib.

Renuntiat quis alteri, optione uſus. c. Officii. 14. de Teſtam.

Renuntians inſtrumentis, illi renunciâſſe intelligitur. c. Cùm pridem. 4. de pact.

Renuntians ſemel juri ſuo, vel Beneficio, poſtea non poteſt redire ad illud. c. Cùm inter. 16. de Elect. c. Ex tranſmiſſa. 3. de Renunt. c. quàm periculoſum. c. hoc nequaquam. 7. q. 1.

Renuntiatio bene regentis non facilè admittenda. c. niſi cùm pridem. de Renunt.

Renuntiatio non tenet, niſi illi fiat, cujus eſt inſtitutio. c. Gonſaldus. 17. q. 2.

Renuntiatio prælationis debet fieri in ſcriptis. c. ſicut Vir. §. Ecce his. 7. q. 1.

Renuntiatio Prælaturæ non debet de facili admitti. c. Quamvis triſte. c. quàm periculoſum. 7. q. 1. Niſi fiat ob magnam utilitatem vel infirmitatem. c. qualiter. & ſeq. ead. vel alia ſubſit cauſa. c. Niſi. 10. de Renunt.

Cauſa Reſignationis inquirenda, cùm veriſimile ſit, ut quis ſuâ ſponte, & ſinè magna cauſa non renunciet. c. ſuper hoc. 5. eod.

Non quodlibet crimen ſufficit ad cedendum dignitate, alioquin nullus in Miniſterio eſſet. c. niſi. 10 eod.

Qui cedendi licentiam petiit & obtinuit, cedere compellitur. c. quidam. 12. eod. [illegible]

Si Prælatus ſubditos ſuos ab obedientia abſolvit, non propterea Prælaturæ & Regimini renuntiavit. c. Lectæ. eod.

Exemptus Prælatus non poteſt renuntiare ſinè licentia Papæ. c. ult. eod.

Renuntiare non poteſt exemptus privilegiis libertatis ſinè licentia illius, cui ſubeſt. c. cum tempore de arbitris. c. ſuborta, 21. de ſent. & re judic.

Renuntiare liberè poteſt Papa Papatui. c. 1. de Renunt. in 6.

Renuntiatio Epiſcopatuum debet fieri ſoli Papæ. c. quàm periculoſum. 7. q. 1. c. qualiter. eod.

Sex cauſæ, ob quas poteſt renuntiare Epiſcopus, & Papa ſolet concedere, exprimuntur his verſibus:

> Debilis, ignarus, male conſcius, irregularis,
> Quem mala plebs odit, dans ſcandala, cedere poſſit.

c. niſi. 10. de Renunt. ubi fusè explicantur, adeòque Cauſæ Renuntiationis ſunt: *Debilitas corporis.* cit. c. §. alia verò. *defectus ſcientiæ.* cit. c. §. pro defectu. *Conſcientia criminis.* cit. c. §. propter conſcientiam. *Irregularitas perſonæ.* cit. c. §. perſonæ. *malitia plebis.* cit. c. §. propter malitiam. Evitatio gravis ſcandali. cit. c. §. pro gravi quoque.

Ob infirmitatem nemo compellitur renuntiare Beneficio. c. Ex parte, 5. de Cler. ægrot.

Qui ob crimen renuntiavit Epiſcopatui, & Religionem ingreſſus eſt, ad Epiſcopatum reaſſumi non poteſt; poteſt autem, ſi ob perſecutionem, infirmitatem, defectum ſcientiæ, Simoniam ipſo ignorante commiſſam, vel aliam ſimilem cauſam. c. poſt. de Renunt.

Papa dat Epiſcopo licentiam cedendi, qui in ſua Eccleſia, ſinè periculo mortis morari non poteſt. c. ad ſupplicationem. 9. eod.

Non datur Epiſcopo licentia renunciandi, qui ob ſenectutem vult cedere, ſi neceſſarius ſit, vel utilis Eccleſiæ. c. 1. eod.

Qui abjurat Beneficium, ſeu qui jurat, non petere beneficium, poteſt illud acceptare, ſi denuo eligatur. c. Cùm inter. 2. de eod.

Qui renuntiavit beneficio coram Judice competente illud repetere non poteſt. c. Ex tranſmiſſa. 3. eod. & c. accepta. de Reſtit. ſpoliat.

Qui renuntiavit literis beneficialibus, non ideò inſtitutioni jam factæ renuntiare videtur. c. ſinè. 7. de Renunt.

Contra petentem beneficium, admittitur ſpontaneæ abjurationis exceptio. c. ſuper hoc. 5. eod.

Qui ob metum amiſſionis patrimonii renuntiat beneficio, poteſt illud repetere, & reſtitui debet. c. Abbas. de his, quæ vi, metúve.

Renuntians Beneficio metu vel vi, illud non perdit. c. ad audientiam. eod.

Non valet renuntiatio facta tunc, quando Dominus capit Beneficiatum, & detinet [illegible] donec renuntiet. Clem. 2. de permut. [illegible] etiamſi Prælatus receperit renuntiationem. ibid.

Ex compoſitione favorabili non debet Beneficium accipere, qui compoſitioni etiam tacitè renuntiavit. c. Cùm. 19. de Cenſib.

Si quis in fraudem expectantis primam vacaturam, ſuam, quam habet, tenuem reſignet, ſperans proximè vacaturam pinguem, quam obtineat, non tenetur reſignatam expectans acceptare: Quòdſi reſignanti illa pinguior obtingat, & fraus prædicta probari poterit, carebit utraque. c. 2. de Renunt. in 6.

Beneficiatus ſinè licentia ſui Prælati, nempe Epiſcopi, renuntiare non poteſt. c. admonet. 4. de Renunt.

Renuntiatio Beneficii in manus Laici, non valet; renuntians tamen ſpoliandus eſt beneficio. c. quod. 8. eod.

Deſerens Beneficium, & monitus ut redeat, ſi non obtemperat, deponatur ità, ut à nullo ſuperiore revocari poſſit. c. ſi qui verò. & ſeq. 7. q. 1.

Renuntiatio dignitatis vel Beneficii facta per Procuratorem, ad hoc deſtinatum, valet, licèt priùs Procurator fuerit revocatus, ipſo tamen, & Superiore, cui ceſſio fiebat, ignorante: niſi fortè per ipſos, aut per alios, malitiosè factum fuerit, ut revocatio occultaretur. Clem. un. de Renunt.

Qui renuntiavit electioni de ſe factæ, ſuper illa ulteriùs audiri non debet. c. in præſentia. 6. de Renunt. Si id fecit terrore Laicorum, poteſt Regimini illi præfici. c. ad aures. de his, quæ vi. Niſi renuntiationem firmâſſet juramento, vel fide interpoſita. eod.

Electus poteſt renuntiare juri ſuo, etiam poſt conſenſum. c. ſi electio. 26. de Elect. in 6. Vid. Electio.

Renuntiare cenſetur ampliori termino, qui terminum præfixum ſponte & ſinè cauſa recipit. c. quod. 15. de ſent. & re judic.

Renuntiare intelligitur appellans termino, ſi non proſequatur appellationem ſuam in termino præfixo. c. perſonas. 4. de appell.

Renuntiat appellationi appellans, ſi infra triginta dies inſtanter apoſtolos non petit. c. ab eo. 6. de appell. in 6. Item renuntiare videtur, ſi *Judex à quo*, certum terminum ad recipiendos apoſtolos appellanti aſſignet, & appellans in aſſignato ſibi termino non compareat coram eo, nec petat apoſtolos ſibi tradi, vel recuſet oblatos; Clem. quamvis. 2. in princ. de Appell.

Renuntiare non intelligitur appellationi ſuæ appellans, licèt redeat ad *Judicem à quo*, in alia cauſa, pro qua non appellavit, cùm ſit ejus ordinarius in aliis cauſis. c. Cùm teneamur. 17. c. propoſuit. 24. de Appell.

Renuntiat quis tacitè appellationi, c. gratum, 20. de offic. deleg. c. perſonas. 4. de appell. c. ſolicitudinem. 54. eod. Qui poſt appellationem producit teſtes, vel ſtat juri. c. Cùm veniſſet. 25. de Teſtib.

Si fuit appellationi renunciatum, licèt Judex requiſitus non tradiderit apoſtolos, & poſtea proceſſerit in cauſa, valet proceſſus. c. ut

ſuper. 4. c, ab eo. 6. de appell. in 6. Vid. Appellatio.
Poſtquàm renuntiatum eſt productioni teſtium, ſuper negotio principali, peremptoria exceptio poteſt exponi & probari. c. de Teſtibus. 29. de Teſtib.
Poſtquam renuntiatum eſt productioni Teſtium, non ſunt ulteriùs admittendi. c. intimavit. 18. eod.
Renuntiatio & publicatio Teſtium ſuper certis Capitulis, non præjudicat volenti Teſtes producere in aliis. c. cauſam. 19. eod.

Repellere.

Vim vi repellere licet lo continenti. c. ſi verò. 3. c. perpendimus. 23. de ſent. Excomm.
Repulſio violentiæ per vim, eſt juris naturalis. c. jus naturale. 7. Diſt. 1.
Repellere perfectus poteſt injuriam verbis, non verberibus, c. paratus. 23. q. 1.
Qui negligit injuriam repellere à Socio, quando poteſt repellere, tam eſt in vitio, quàm qui facit. c. non. 7. c. ult. 23. q. 3.
Qui unâ viâ repellitur, admittitur aliâ. c. conſtitutus. 45. de Appell.
Judex debet ex officio repellere publicè excommunicatum, ab agendo, reo non opponente, c. 1. de Except. in 6.

Repetere.

Repeti non iniquè debet debitum benignè remiſſum, c. quod debetur. 14. q. 1.
Repetens indebitum, ſolutum, illud probare debet. c. ult. de ſolut.
Repetitione ſuper ſedendum eſt, ubi non poteſt eſſe redditio. c. ſi res. in princ. 14. q. 6.
Repetere poteſt quis pecuniam ſuam, tam quàm malè ablatam, qui juſtum judicium emit; quia venale eſſe non debuit. c. ult. 14. q. 5.
Repeti non debent res Eccleſiæ pro captivis erogatæ. c. Sacrorum. 12. q. 2.

Repetundæ.

Repetundarum lege damnatus, Teſtimonium publicè dicere, aut Judex eſſe, aut poſtulare prohibetur. c. Eadem. 130. [illegible] hodie. 1. q. 1.
Repetundarum pœna exilium eſt. cit. c. & §.

Replicatio.

Replicatio doli datur contra exceptionem doli. c penult de adulc.
Exceptio replicatione tollitur. c. Cùm. 3. de Except.

Reprehenſio.

Reprehenſio tunc juſta eſt [illegible] imum ſletin ſe, & poſtea in alio, c. [illegible] & ſeq. c. poſtulaſti. 5. q. 7.
Reprehenſio temeraria prohibetur. c. Nolite. 6. Diſt. 21.
Reprehenſio authoritatis, quæ tantùm Superioribus convenit, debet fieri cum benevolentia. c. licèt. 4. Diſt. 45.
Reprehenſio Zeli, quæ minoribus conceditur in majores, debet fieri cum reverentia. c. ſi quis ſuper. 42. §. Ex his. 2. q 7.
Quem ætas, non vita, ſeniorem [illegible] eſt increpandus. c. Paulus. 28. ead.

Repreſſaliæ.

Repreſſaliæ dantur, quando generalis rerum [illegible] auctoritate Principis [illegible] pro damni recompenſatione. indulgentur. c. Dominus. 23. q. 2.
Repreſſaliæ de jure Canonico & Civili prohibentur contra perſonas Eccleſiaſticas. c. un. de injur. in 6.
Repreſſalias concedentes contra Clericos, vel accipientes, ſi ſingulares ſunt perſonæ, excommunicationis; ſi Univerſitas, interdicti ſententiam incurrunt, niſi intra menſem retractent, ibid.
Repreſſaliæ, in quibus alius pro alio prægravatur, tanquam legibus & æquitati naturali graves ac contrariæ prohibentur, ibid.
Repreſſaliæ conceſſæ ſunt propter denegatam juſtitiam à Judice loci. c. Dominus. 23. q. 2.
Repreſſaliarum conceſſio eſt ſpecies juſti belli. cit. c.

Reprobare.

Reprobare iterum non poſſum, quod ſemel approbavi. c. nulli. 5. de accuſat.

Reprobi

Habent aliquando charitatem, ſed non perſeverantiam. c. Apoſtolus. 41. cum 2. ſeqq. c. citiùs. §. quod. Diſt. 2. de pœnit.
Dum bene vivunt, plerumque non ſibi, ſed electis vivunt, quos perſeveraturos ip[illegible] perſeveraturi, ad virtutum ſtudia ſuis exemplis movent. c. citiùs. 44. ead.

Repudium.

Repudia conceſſa ſunt poſt diluvium, uſque ad Adventum Chriſti. c. ab exordio. 2. Diſt. 35.
Repudiatam non licet mortuâ Uxore ducere. c. additur. 27. q. 2.

Res.

Res cum ſuo onere tranſit. c. Cùm non ſit. de decimis. Et rei vitium ſequitur omnem poſſeſſorem. c. ſæpe. de Reſtit. ſpoli.
Res per quas cauſa naſcitur, per eaſdem diſſolvitur. c. 1. de Regulis juris.
[illegible] ſermoni res, ſed rei Sermo ſubjectus eſt. c. intelligenti, de V. S.
Res, quæ ſuccedit in locum alterius, eodem cum illa jure cenſetur. c. Eccleſia. 3. ut lite pendente.

ces veritate [illegible] ſcript.

[illegible]ſcriptum A[illegible] non admittitur. c. [illegible]

[illegible] Apoſtolico R[illegible] quomodo Reſcripti, & con[illegible] ver atio in Exp[illegible] & [illegible] de Reſcript. [illegible] ſus hujus [illegible]ûs,

[illegible]ptum [illegible] us com[illegible]ctum, [illegible] c. R[illegible] a 2, q.[illegible]

[illegible] jus ſcriptum [illegible] bus data [illegible] ne. pro[illegible] & n[illegible] c. p[illegible] ult. §. Reſcripta. 16. q. 3

Reſcrip[illegible] per v[illegible] obtentum, [illegible] us. 26.

[illegible] urn[illegible] veri, per frau[illegible] vel mal[illegible] prorſus vitiat Re[illegible], & impetr[illegible] ul um ex Reſcripto [illegible] odom con[illegible] uatur. c. [illegible] 20. cod.

[illegible] ſim[illegible] citat[illegible] aut[illegible] vel [illegible] notitiam fa[illegible] ta [illegible] tit commodum [illegible] vero [illegible] & [illegible] in forma [illegible] do [illegible]

[illegible] nom[illegible] vitiat Reſcriptum, c. [illegible] 34. cod.

[illegible] ra in [illegible] non [illegible] cto facta, Reſcriptum Apoſtolicum non vitiat. c. Ex literis. de fi[illegible] m. c. ult. [illegible] falſ. Nec modica [illegible]

[illegible] us alicujus [illegible] non vitiat Reſcriptum [illegible] part[illegible]

[illegible] vitiat Reſcri[illegible] ntiam. 11. de R[illegible]

[illegible]um pot[illegible] ere intepr[illegible] ſecundum rel[illegible] tatem, quàm ſecundum [illegible] ſcripturæ. c. Ex parte [illegible]

[illegible] ferm[illegible] pet ſerv[illegible] de [illegible]

[illegible]um [illegible] eſt rece[illegible] m à [illegible] ref[illegible] tem alites [illegible] 8. de R[illegible]pt.

[illegible] ex [illegible] ent, quàm [illegible] & [illegible] *quidam* [illegible] *Reſcripta in* [illegible] ſta [illegible] majores [illegible] 1[illegible]

[illegible] quod [illegible] & [illegible] fa[illegible]

[illegible] ad [illegible] em 2[illegible]

[illegible] um [illegible] nd[illegible]

[illegible] *Dom*[illegible] ur [illegible] cod.

[illegible] Reſcri[illegible] to al[illegible] q[illegible] us, niſi debeat con[illegible]

[illegible] non val[illegible] vel de perſ[illegible] entio habea[illegible] cod.

Reſcripti ſive manda[illegible] formam ac[illegible] pti R[illegible] pti [illegible] ruden[illegible] de offic.

Reſc[illegible] t[illegible] orem [illegible] debet [illegible] citatio[illegible] s, c. p[illegible] z. de dilat.

Proceſſu[illegible] co[illegible] formam Reſcripti factus, [illegible] tus eſt [illegible] cta. 22. de Reſcr[illegible]

Reſcri[illegible] ta contra [illegible] icita à judicibus [illegible] tantur [illegible] quod no[illegible] dat alium & [illegible] vel crim[illegible] plican[illegible] ibus [illegible] geat. c. Reſcripta. 25. [illegible] q. 2. Fal[illegible] bus [illegible] per ſubreptio[illegible] h[illegible] impet[illegible] ata [illegible] plicantibus [illegible] ſunt rem[illegible] d[illegible] 6.

[illegible] Reſcriptum [illegible] cauſ[illegible] falſitate ſu[illegible] pe[illegible] m[illegible], c. [illegible] ſcript.

[illegible] valet R[illegible], per quod incer[illegible] ces dantur, un[illegible] s, quu[illegible] eleg[illegible] int. [illegible] cod.

[illegible]do per R[illegible] p[illegible] com[illegible] & ad[illegible] ur *non p*[illegible] *inter* [illegible] *unus* [illegible] *biliminus exequantur* [illegible] tam [illegible] q[illegible] facto. c. [illegible] us. 13.

[illegible] d[illegible] gnati[illegible] execut[illegible] potest, de[illegible] ex[illegible] Canon[illegible] cè manifeſt[illegible]

[illegible] autem [illegible] int[illegible] vult, h[illegible] *non omn*[illegible] *nt, vel* [illegible] *inter*

[illegible] in ju[illegible] vocat[illegible] ritum [illegible] c. Ex [illegible] Ipſum [illegible] c[illegible] cedit. [illegible] cta ſi ali[illegible]

[illegible] at

[illegible] a[illegible]

[illegible]

qui [illegible] datur. [illegible]

[illegible] t.

[illegible] ipſo Pa [illegible] latur, vel [illegible] ration [illegible] [illegible] par [illegible] t c. quan [illegible]

[illegible] Reſcriptum Papæ [illegible] jubet al[illegible] terrativè ad a[illegible] ctum conſequen[illegible] dum [illegible] cit al[illegible] rum proba[illegible] t. Inſtr. [illegible]

Per [illegible] tum, quo Papa mandat Ordinario, ut c[illegible] gat Clericos [illegible] Diœceſis non da[illegible] tur [illegible] juriſdictio in Exem[illegible] c. grave. de O[illegible] d. Ordin.

R[illegible] ptum Papale, per [illegible] conce[illegible] ditur promoto ret[illegible] b[illegible] um [illegible] rum usque ad benep[illegible] Papæ, e[illegible] [illegible] mortuo Papâ h[illegible] ipſ[illegible] [illegible] dicatur ad beneplacit[illegible] Apoſtoli[illegible] [illegible] enim d[illegible] ur [illegible] [illegible] igitur aute[illegible] R[illegible] bene[illegible] ciis prioribus [illegible] nicè de[illegible] gratia[illegible] [illegible] de Reſcript. in 6.

Reſcriptum [illegible] m ad b[illegible] non va[illegible] let ſi Ben[illegible] q[illegible] impetrans jam aut[illegible] habet, non fu[illegible] t facta mentio. c. Cum [illegible] de Reſcript. [illegible] dixit, ſi [illegible] habere bene[illegible] m [illegible] tamen habeat, [illegible] [illegible] um. c. [illegible] pro[illegible] te. 42. od.

Non va[illegible] R[illegible] impetrat[illegible] ad benefi[illegible] [illegible] dig[illegible] anti[illegible] [illegible] quem [illegible] ne[illegible] [illegible] per [illegible] ficii [illegible] c. Ad aur[illegible]

Speciale R[illegible] m [illegible] mandat[illegible] derogat [illegible] c. [illegible] dero[illegible] gant generali[illegible] us [illegible] ſpe[illegible] cialiter expr[illegible] non fit facta m[illegible] ntio. c. Paſtoralis. [illegible] eod.

D[illegible] rum R[illegible] in cau[illegible] ſa principali, alter[illegible] A[illegible] is [illegible] contenditur, non ip[illegible] x principali, [illegible] tatus [illegible] ap[illegible] ne, cognoſce[illegible] re habet [illegible] ap[illegible] c. Dile[illegible]

[illegible]

[illegible] r eodem negotio [illegible] quorum [illegible] d[illegible] verſos Judi[illegible] & [illegible] modo utriusque careat, [illegible] Ex [illegible]

R[illegible] ab Ad[illegible] non [illegible] ciat m[illegible] on [illegible] um im[illegible] [illegible] a an[illegible] [illegible] erit [illegible]

[illegible]

[illegible] ſuccedentibus [illegible] non [illegible] pa[illegible]

P[illegible] m, q[illegible] [illegible] dum [illegible] c. [illegible] iam. [illegible] 19.

[illegible] ipſo [illegible] tatem [illegible] c. x [illegible] R[illegible]

In quo [illegible] [illegible] ne [illegible] non [illegible] rant, [illegible] ov[illegible] [illegible] dene, [illegible] p[illegible] s ſ[illegible] x uoa p[illegible] quam ex [illegible] a. c [illegible]

Reſcriptum ca[illegible] ſtum [illegible] Cur[illegible] anav[illegible] [illegible] mem[illegible] am. [illegible] 19. [illegible] te fuit impe[illegible] non [illegible] honeſt m[illegible] pori & loco conven[illegible] 2. [illegible] 4. Si eſt [illegible] ut [illegible] p[illegible] telligi[illegible] c. [illegible] Si [illegible] prim[illegible] p[illegible] trit[illegible] nem. c. Max[illegible] anu[illegible] 6. [illegible] hac [illegible] tur. ſi pr[illegible] ces v[illegible] tac[illegible] dicenti [illegible] verſ. 25 [illegible] 2. [illegible] expre[illegible] ſum contra [illegible] cis, qui vult conve[illegible] niri. c. ult. §. item ſubl[illegible] 2. q. 8.

Privilegium habent Ciſt[illegible] ut ſi quæ R[illegible] A[illegible] contra [illegible] impetratæ, in quibus [illegible] dorum ordo [illegible] tenecantur [illegible] Reſcript.

Reſidere

Reſidere debet [illegible] bet [illegible] er ſe, non per [illegible] c. conquer[illegible] de C[illegible] n reſid.

[illegible] dere C[illegible] compelluntur per [illegible] Præla[illegible] [illegible] c. pe[illegible] d.

Clericus [illegible] dantur tantum [illegible] is, & [illegible] s p[illegible] e[illegible] nt, [illegible] fac[illegible] entes; [illegible] un[illegible] in 6.

[illegible] inde[illegible] ntiæ [illegible] Bonifacio VIII. & [illegible] P[illegible] ribus [illegible] C[illegible] is [illegible] ut [illegible] cunque ſint [illegible] locum B[illegible] n[illegible] ſi[illegible] per[illegible] petuò po[illegible] [illegible] us [illegible] B[illegible] in abſen[illegible] ſunt re[illegible] [illegible] licent[illegible] [illegible] divinum [illegible] [illegible] d. [illegible] in 6.

Pr[illegible] ns B[illegible]

[illegible] de Cleric. [illegible]

[illegible] acceſſit pri[illegible] ut [illegible]

[illegible]

[illegible] ſunt [illegible] ſub[illegible] 14. [illegible]

[illegible] neſcitur, [illegible] bet, tribus [illegible] cleſiam [illegible] non rever[illegible] T[illegible], eod. N[illegible] tum. c. Ex parte. [illegible]um [illegible]

Præ[illegible]ntatus ad [illegible] am, [illegible] reſidere nolit, [illegible] d b[illegible] ti; admiſſus [illegible]em poteſt amoveri, non [illegible] ſtant[illegible] appellation[illegible] c. R[illegible]atum.

Qui non [illegible] ſ[illegible] in [illegible]ncfi[illegible], quamvis tenui, privatur [illegible] nte. eod.

[illegible] Monaſt[illegible]ium [illegible] Epiſ[illegible]opus, qui [illegible] na ſua [illegible] c[illegible]temnit. [illegible] p[illegible]venit. [illegible]

[illegible] etiam Cardinalis, [illegible] in ſuo titulo non [illegible]t. [illegible] x g[illegible] d[illegible] r, non reſid[illegible] [illegible] non [illegible]ant[illegible] cont[illegible] C[illegible] [illegible]tud[illegible]) [illegible] b[illegible]n[illegible] ſue [illegible] pti [illegible], c. C[illegible]us. eod.

Reſignati[illegible]

[illegible]ſignatio deb[illegible] ri in man[illegible] perſo[illegible] [illegible] non valet. c. ult. de R[illegible]nt. Vid. R[illegible]nunciatio.

Reſiſtere.

[illegible] p[illegible] r 15, & n[illegible] ſt ipſe [illegible]nſ[illegible], qui pote[illegible] 23. q. 3

[illegible]ſt[illegible]re non debent per[illegible] ech malis manu ar[illegible] matâ. ead. princ.

Reſiſtere deb[illegible]nt Principes perſecutoribus Eccleſiæ. c. Maximianus. c. penult. ead.

R[illegible]ſpondere. Reſponſa.

Re[illegible] n[illegible]re nemo de[illegible] propter hoc [illegible] ut plus vid[illegible]atur ſ[illegible], quam ſciat. c. ult. §. pariter. Diſt. 43.

[illegible] in [illegible]dum c[illegible] mur, n[illegible] nor [illegible] vi[illegible] amur [illegible] Mandatis. 2. 1[illegible] n. ead. [illegible] nd[illegible] ſtpoſitio [illegible] [illegible] Pr[illegible]m. c.[illegible] po[illegible]. 2. de C[illegible] [illegible] 6.

[illegible] us [illegible] r[illegible] n[illegible]ere po[illegible] [illegible] t, [illegible]abetur pro [illegible] V[illegible]

[illegible] d[illegible], qu[illegible] timore [illegible], [illegible] tequam [illegible]ntur [illegible] q. 2.

[illegible] bet [illegible] pote[illegible] al[illegible] us [illegible] m habe[illegible] re c. [illegible] o. [illegible], conte[illegible] [illegible] r [illegible] q[illegible] n[illegible] m [illegible] a [illegible]

[illegible] Com[illegible] u[illegible] [illegible]

[illegible] s, [illegible] non [illegible] plenam [illegible] m. 24. [illegible] S.

[illegible] dari [illegible] c. d[illegible] Mu[illegible] 6.

In Teſtibus [illegible] um [illegible] interroga[illegible] ex tempor[illegible] ſponderint [illegible] um [illegible] & r[illegible] m [illegible] in Teſtibus. [illegible]

R[illegible]ſpublica.

[illegible] ca[illegible] abſcen[illegible] tur [illegible] per[illegible] ptionem fructuum [illegible] ar[illegible]m [illegible] tantùm quo[illegible] d[illegible]ibuti[illegible] c. Cùm non. 30. de [illegible] 6.

[illegible] Legat non poſſunt inviti [illegible] vi[illegible] 4. [illegible]

[illegible] res a[illegible] v[illegible] al[illegible] pro bono publ. vel [illegible] njun[illegible] t [illegible] a, de deſpons. impub.

Reſtitut[illegible]

[illegible] ablâta d[illegible] r ſt[illegible], da[illegible] [illegible] i[illegible] 2[illegible]s injuri[illegible] fa[illegible] [illegible] a[illegible] int[illegible] oſſ[illegible] ſſo[illegible] p[illegible] s [illegible] cep[illegible] [illegible] de R[illegible]

[illegible] ntcr [illegible] in[illegible] ator[illegible] [illegible]ur eam [illegible] e[illegible], [illegible] p[illegible] ocr domini[illegible] p[illegible]

Qui rem [illegible] al[illegible] nav[illegible] ut [illegible] habe[illegible] i[illegible] e, deb[illegible] æquivalentem [illegible] ſtitue[illegible] ns. Eccleſia [illegible] ut [illegible] pe[illegible] S[illegible]ter [illegible] m alie[illegible] ſecravi[illegible] mu[illegible] 1[illegible] 6

Occu[illegible] a[illegible] a[illegible], non [illegible] [illegible]la dare [illegible] bu[illegible] uando [illegible] [illegible]era[illegible], r[illegible] pove[illegible] c. [illegible] de hom[illegible]

N[illegible] [illegible]lat[illegible]m. c. 4. [illegible] n 6. c. ſu[illegible] [illegible] c. de [illegible] ùm tu. ſ. [illegible]

Si quisdom[illegible] rcam a[illegible] om[illegible] ſacc[illegible] & [illegible] a r[illegible] 6. [illegible]

Reſtitu[illegible] qu[illegible]s om[illegible] ce[illegible] [illegible]

[illegible] t non a[illegible] [illegible]u[illegible] [illegible]

[illegible] in [illegible] a 8. [illegible]

Uſurarius manifeſtus, ad vitandam reſtitutionem appellans, non auditur. c. quàm. 11. eod.

Reſtituere debet, quod quis percipit ex officio, quo lungi non licèt. c. Cùm ſit. 16. de Judæis.

Reſtituitur pecunia Monacho, quam pro ſui receptione dedit Monaſterio ſuo. c. veniens. 19. de Simon.

Reſtituendum mihi de jure eſt, quod occaſione rei meæ per alium acquiritur. c. in noſtra. 10. de ſepult.

In integrum reſtituere, eſt reſtituere honoribus, & Ordini ſuo, & omnibus cæteris. c. ſi quem. 8. §. Indulgentia. 2. q. 3.

Cauſa Reſtitutionis in integrum, debet partibus præſentibus [illegible]tari, c. Tum. 5. de in integr. reſtit.

Petitio reſtitentionis in integrum contra ſententiam latam, ſuſpendit regulariter executionem ſententiæ in eventu iſtius cauſæ reſtitutionis; fallit tamen, ſi contra petitorem reſtitutionis ſit præſumptio malitiæ, quòd causâ differendi executionem hoc petat: quo caſu executio fit, præſtitâ cautione de reſtituendo, ſi petens reſtitutionem, cauſam obtinebit. c. ſuſcitatâ. eod.

Reſtitutio in integrum debet peti ab Ordinario, qui adminiſtrationem habet, vel à delegato illius, cui hæc cauſa ſpecialiter ſit delegata, vel incidat in cauſam eidem generaliter commiſſam. c. Cauſa. eod.

Si in Contractu venditionis & locationis Eccleſia læſa eſt, poteſt contra eum contractum petere reſtitui in integrum; Emptor tamen, uti & Conductor non debent fraudari in pretio ſuo, vel in ſumptibus per eum factis. c. 1. eod.

Reſtituitur Eccleſia læſa propter negligentiam Procuratoris, qui jura Eccleſiæ non produxit. c. Cùm veniſſent. eod.

Poſt peremptorium terminum elapſum non auditur Eccleſia jure communi; ſic tamen per beneficium reſtitutionis in integrum. c. Coram. eod.

Reſtitutio in integrum ſemel Eccleſiæ negata, non ampliùs conceditur, niſi ex nova cauſa. c. ult. eod. Datur tamen reſtitutio ad appellationem omiſſam. cit. c.

Eccleſia poſt quadriennium non admittitur ad petendam reſtitutionem in integrum, contra ſententiam, vel contractum (niſi rationabilis cauſa aliud ſuadeat) [illegible] negligenter [illegible] c. 1. & ſeq. eod. in 6.

Eccleſia contra propriam confeſſionem, in qua læſa fuit, admittitur in quadriennium à Confeſſione computandum per beneficium reſtitutionis in integrum: poſtea non niſi per viam juris communis. c. ult. eod. in 6.

Eccleſia probans ſe læſam per lapſum temporis, ad illud tempus tantùm reſtituitur, & intra quadriennium [illegible] tempore læſionis, Clem. unic. eod.

Eccleſia reſtituitur contra alienationem [illegible] enormiter læſa fuit. c. ad noſtram. [illegible] Eccleſ. alien.

Reſtituitur Eccleſia ad probandum præſcriptionem [illegible], & poſt [illegible]

cauſa concluſum. c. ſuſcitatâ. 6. de in integr. Reſtit.

Reſtituitur una Eccleſia contra aliam. c. auditis. 3. eod.

Reſtituitur Eccleſia in judicio læſa in his, quæ amiſit. c. Cùm olim. 14. de privileg.

Reſtitutionem petere poteſt Eccleſia poſt latam ſententiam, c. tum ex literis. 5. de in integr. reſtit.

Reſtituenda ſunt collata Eccleſiæ bona Clericis, propter incontinentiam Eccleſiâ ſpoliatis. c. quod à te. 5. de Cler. conjug.

Qui petit reſtitui, debet probare, ſe poſſediſſe, & ſpoliatum eſſe. c. Conſultationibus. 10. de offic. deleg.

Reſtitutio non competit poſſidenti ſub conditione, ſi de poſſeſſione illa d[illegible]ſiciatur, quia non dicitur poſſidere. c. olim. 12. de reſtit. ſpoliat.

Reſtitutionem petenti adverſarius crimen opponere non poteſt ante reſtitutionem; quia præſumitur inimicus. c. Item. 6. eod.

Reſtitutionem petenti opponi poteſt, quod non fuerit ſpoliatus, & probare volens auditur. c. acceptâ. 3. eod.

Reſtitutionem petenti non poteſt deferri quæſtio proprietatis. c. ſolicitè. 2. c. in literis. 5. eod.

Reſtitutionem ab eo fruſtra petimus, qui non habet, unde ſolvat. c. ſi res. 14. q. 6.

Reſtitutionis beneficium cum effectu non competit contra eum, qui non habet, unde reſtituat, donec ad pinguiorem fortunam redierit. c. Olim. 16. de Reſtit. ſpoliat. c. Cùm tu. 5. de Uſur.

Reſtitutio in integrum etiam majori eſt concedenda, modò juſta cauſa petendi probetur. c. Ex literis. de in integr. reſtit. Si autem non probetur plenè, vel ſemiplenè, conceditur reſtitutio in cauſa favorabili. c. auditis. eod.

Reſtituitur minor in eo, quod contraxit, vel omiſit, ſi probat, ex eo ſe læſum, & ſit intra tempus reſtitutioni petendæ à jure conſtitutum. c. conſtitutus. eod.

Spoliatis Epiſcopis, vel ejectis, omnia reſtituenda ſunt, antequam ad cauſam vocentur. c. 1. cum 3. ſeqq. 3. q. 1. c. ult. §. ſi ergo, in fin. ead. c. 2. 4. 8. 3. q. 2. Sola ſententia Reſtitutionis non [illegible], niſi præſentialiter omnia Judicis officio reſtituantur, ut ejectus etiam naturalem poſſeſſionem recipiat, ſive per ſe, ſive per Procuratorem. c. Epiſcopi. § ſed. 3. q. 1.

Reſtitui debent ſpoliati cum fructibus perceptis à tempore ſpoliationis. c. Conſt[illegible]. de Fil. Presbyt. ordin. Et cum omni cauſa ſua in priſtinum ſtatum. c. Bonæ. 51. de A[illegible]

Reſtitui deb[illegible] per iniquam ſententiam [illegible]tus. c. Ex inſinuatione 3. de Procurat.

Reſtituitur probans ſpoliationem; qui autem deficit in probatione, [illegible] reſtituitur. c. Cùm Eccleſia. 3. de cauſ. poſſ. & propriet.

Antequam ſpoliatus reſtituatur, ſpoliatori [illegible] reſpondere non debet. c. Cùm dilectus. 2. & c. ni[illegible]. de [illegible] ognit. Nec d[illegible] pro[illegible] tate. c. conquerente. 7. de Reſtit. ſpoliat. c. ſolicitè. 2. eod.

Reſtitutio

Reſtitutio prius facienda, & cauſa poſſeſſionis prius tractanda, quàm proprietatis. c. 1. de Reſtit. ſpoliat.

Reſtituitur ante omnia, juris ordine prætermiſſo, ſpoliatus, etiam à Judice ſuo. c. cum querente. 7. eod.

Reſtituitur ſpoliatus in integrum ante litis conteſtationem, ac litis ingreſſum, c. Epiſcopis, & ſeqq. 3. q. 1. c. oportet. 3. q. 2. c. antiquitus. 2. q. 2. & per tot.

Antequam principalis quæſtio agitetur, reſtitutio fieri debet. c. Cauſam. 16. de Offic. Deleg. c. accedens. 4. ut lit. non conteſt. c. Ex conqueſtione. 10. de Reſtit. ſpoliat.

Reſtitutio non competit ei, qui poſſidet. gl. c. Examinata. 15. de Judic.

Reſtitutionem petere debet excipiens de ſpoliatione facta à tertio, infra certum tempus à Judice ſtatuendum, aliàs accuſabitur exceptione non obſtante. c. 1. de reſtit. ſpoliat. in 6.

Reſtitutionem petens per exceptionem alius ſpoliationis, repellitur ab agendo; nec tenetur excipiens probatâ exceptione, adverſario ſuo reſpondere ante reſtitutionem; ſecùs ſi in modum accuſationis alia ſpoliatio objicitur; quia tunc intelliguntur mutuæ petitiones, quarum illa, quæ primò proponitur, primò debet tractari. c. Cùm dilectus. 2. c. ult. de ordin. cognit.

Reſtituitur paſſus miſſionem, in priſtinum ſtatum, ſi repetat poſſeſſionem allegando, ſe contumacem non fuiſſe, præſtitâ cautione & dilatâ compenſatione expenſarum; quam evitat, ſi poſtea conſtiterit, eum non fuiſſe contumacem. c. penult. de eo, qui mitt. in poſſ.

De reſtituenda hæreditate filius ſub conditione rogatus, detrahit legitimam & Trebellianicam, in qua computantur fructus poſt litis conteſtationem percepti. c. Raynutius. 16. de Teſtam.

Reſtitutio priùs debet fieri, quàm de Canonica inſtitutione quæratur. c. in literis. 5. de Reſtit. ſpoliat.

Reſtitui etiam præda debet ante judicium. c. DEus. 3. q. 1. c. in literis. 5. de Reſtit. ſpoliat.

Reſtitui non debet Advocatus, ſed foro careat, qui denegat parti patrocinium. c. infames. §. ſi quis verò. 3. q. 7.

Quando Princeps reſtituit in integrum, infamiam tollit. c. ult. §. fin. 2. q. 3.

Reſtituitur quis interdum ità, ut poſſit ad omnia promoveri. c. Conſiderandum. 53. Diſt. 50. interdum taliter, ut maneat tantùm in ſuſceptis. c. ſaluberrimum. 1. q. 7.

Reſtitutio rerum aliquando fit in ſimplum. c. Non ſanè. 14. q. 5. Aliquando in duplum. c. penult. Diſt. 8[illegible] aliquando in quadruplum. c. Cùm devot[illegible]imam. in fin. c. in legibus. 12. q. 2. aliquando in novem partes. c. Quisquis. in fin. 17. q. 4. aliquando in undecuplum [illegible] c. in legibus.

Reſtitutio pecuniæ [illegible]mendatæ eſt juris naturalis. c. jus Natur[illegible] c. 7[illegible]

Reſtitui debet abſentis poſſeſſio turbata. c. un. de Cler. peregrinant.

Etiam cadaveris, ſicut rei [illegible] reſtitutio petitur. c. Ex parte. 5. de [illegible]

Reſtitutio non datur in alio judicio contra ſententiam latam in uno judicio, niſi ad appellandum. c. ult. de in integr. Reſtit.

Si quis, de cujus crimine conſtat in judicio, petat reſtitutionem propter ordinem judiciarium non ſervatum, non eſt audiendus. c. ad petitionem. 22. de accuſat.

Arbitri in cauſa Reſtitutionis non cognoſcunt, niſi incidenter. c. penult. de in integr. Reſtit.

Reſtitutionis cauſa finiri debet infra quadriennium continuum, à tempore læſionis, etiamſi minus quadriennio, tempus læſionis exiſtat. Clem. un. Reſtitut. in integr.

Reſtitutionis tempus (quatuor annorum) incipit currere à tempore confeſſionis. c. ſi adverſus. 2. eod. in 6.

Poſt integram reſtitutionem anniverſariæ induciæ, vel ad minus ſex menſium, præſtantur exſpoliatis & ejectis, antequam reſpondeant. c. ejectis. 3. q. 2. c. de induciis & ſeq. 3. q. 3.

Qui impedit alterum, nè reſtituat, vel ad ſe confugientem, ad reſtituendum, quantum honeſte poteſt, non compellit, ſocius eſt fraudis & criminis. c. 1. §. illud. 14. q. 6.

In integrum reſtitutus meliorationes adverſario reſtituere debet c. 1. in fin. de in integr. Reſtit.

Reſtitutio mulieris.

Reſtituitur mulier Viro probanti deſponſationem & copulam. c. Ex Tranſmiſſa. 8. de Reſtit. ſpoliat. Et legitimum ex conſenſu Matrimonium. c. Ex parte. 14. eod.

Reſtituendæ Uxori de impunitate perſonæ Vir cavere debet, cùm timetur de ſævitia. cit. c. Ex tranſmiſſa.

Reſtitutio non eſt facienda, dum propter Viri ſævitiam Uxori provideri non poteſt. c. literas. 13. eod.

Reſtitui prius Mulier debet, quàm in cauſa judicii procedatur. c. ſive de Conjugii. 33. q. 2.

Reſtitutionem impedit adulterium notorium. c. ſignificâſti. 4. de divort.

Uxor petens reſtitutionem Mariti, repellitur, ſi poſt dimiſſionem notoriè fornicata eſt, & maritus continuit; ſecùs, [illegible] & ipſe adulterium commiſit. cit. 4.

Reſtitutio negatur mulieri volenti cohabitare Viro, cum contumelia Creatoris. c. gaudemus. eod.

Reſtituta Uxore, debent unà omnia bona reſtitui. c. accedens. 4. in fin. ut lit. non conteſt.

Reſtitutio in cauſa Matrimonii eſt favorabilis. c. Ex literis. 4. de in integr. Reſtit.

Reſurgere. Reſuſcitare.

Reſurgent homines cum ſuis propriis corporibus, quæ in vita habuer[illegible] c. 1. de ſumma Trinit.

Reſurrectio in fine ſeculi erit. [illegible]

Reſuſcitatus in animo non vivit abſente reſuſcitatore; ſecùs de Reſuſcitato in corpore. c. Reſuſcitatus. 35. Diſt. 2. de pœnit.

Retinere.

Retinere nitens non ſuum, privetur ſuo, c. de multa. 28. de Præbend.

Retinere non debet ſibi aliquis, quod alii neceſſe debet dare. c. ad aures, de Exceſſ. Prælat.

Retractare.

Retractare negotium alterius non licet, quod Epiſcoporum ſententia decidit. c. Omnes. 2. q. 1.

Retractari non debet, quod ſemel bene definitum eſt, niſi ubi major authoritas fuerit. c. quod bene. 6. q. 4.

Retractari non debet legitimè factum, licet caſus poſtea eveniat, à quo non potuit inchoari. c. factum. 73. de R. I. in 6.

Retractari non poſſunt negotia Contumaciæ per appellationem. c. de illicita. 24. q. 3.

Retractatur ſententia contra Matrimonium ex errore lata, cùm de errore conſtiterit. c. Fraternitatis. de frigid. & malefic.

Retribuere.

Sex differentiæ retribuendi, nempe: reddere bona pro malis; non reddere mala pro malis. Non reddere bona pro bonis, reddere mala pro bonis. Reddere bona pro bonis, mala pro malis. c. 1. 23. q. 3.

Lex modum ultionis ſtatuit: oculum pro oculo [illegible] mala non eſt ultio, quam Lex ſtatuit; ſed vitioſa eſt ulſcendi libido, magiſque ad Judicem pertinet [illegible]tionem decernere, quàm bonum hominem expectare; hic enim redderet malum pro malo; Judex verò punit non delectatione alienæ miſeriæ, quod eſt malum pro malo; ſed delectatione juſtitiæ juſtum pro injuſto, quod eſt bonum pro malo; quod etiam DEus Judex facit. cit. c.

Reverentia.

Reverentia alicui exhibetur ratione dignitatis vel Superioris poteſtatis. c. viſis. 16. q. 2.

Reverentia exhiberi debet etiam malis Prælatis, quàm diu ſuſtinentur. c. fortaſſis. 16. q. 6.

[illegible] bene Prælatos revereri [illegible] [illegible] prin[illegible] Diſt. 5. c. ha[illegible] 2. q. 4. [illegible] in [illegible] 93. Sace[illegible] 2. q. 7. [illegible] comitando. c. non [illegible] [illegible] Diſt 95 [illegible] eorum [illegible] [illegible] uſurpa[illegible] Presbyter. 11. [illegible] [illegible] c. q. 2. [illegible] [illegible] arguendo ve[illegible] dicand[illegible] No[illegible] Diſt. 21. *Defectus eorum non* [illegible] *ſed potius cooperiendo.* c. In ſcriptura. 8. Diſt. 96.

Revocare.

Quod quis facit, revocare licitum eſt re integrâ, c. quicunque. 1[illegible] de Excomm. in 6.

Illud tantùm revocatur, quod illegitimè factum eſt. c. Cauſam. 18. de Reſcript.

Revocari poſſunt metu tradita, non obſtante juramento. c. Abbas. 2. de [illegible], quæ vi metúve.

Revocatio vi vel metu extorta non valet. c. un. eod. in 6.

Revocationi æquivalet [illegible] Principis. c. Paſtoralis. 28. de [illegible] Deleg.

Revocatorium [illegible] tollit ea, quæ ſunt in fieri, non ea, quæ ſunt in eſſe. c. [illegible] 39. de Præbend. in 6.

Revocatur ſententia, juſtâ cauſâ probatâ. c. querelam. 2. de Procuratorib.

Revocatis literis, ſententia lata non tenet [illegible] 4. de reſtit. ſpoliat.

Revocari non poteſt poteſtas alicui conceſſa, re non [illegible] cau[illegible] 30. de Elect.

Revocare poteſt [illegible] ſuam Judex à quo. c. ſi à Judice. 10. de appell. in 6. Et hoc faciendo, citare appellantem poteſt, qui niſi compareat, condemnat eum ut contumacem. cit. c.

Revocari poteſt interlocutoria, negotio principali præjudicans, per appellationem interpoſitam à definitiva. c. ult. de Appell. in 6.

Revocari debent in priſtinum ſtatum, quæ fiunt poſt appellationem. c. [illegible] 10. de [illegible] c. Ex conqu[illegible] de Reſtit. ſpoliat.

Revocare attentata poſt ſententiam, etiam ante Appellationem, non tantùm poſt illam, ad Judicem appellationis ſpectat; ſecus de attentatis ante ſententiam; niſi appellationis cauſam veram eſſe conſtiterit, & Judici *à quo* inhibeatur proce[illegible] c. Non ſolum. de Appell. in 6.

Jus revocandi domum habet ad generalem Judicem citatus; niſi [illegible] reſpondere voluerit. c. ult. de for. com[illegible]

Poſtquam Superior ad ſe negotium revocat, quidquid poſtea ab inferiore fit, non tenet. c. Eccleſia. 4. ut lit. pend.

[illegible] Procurator dari ad [illegible] ſive ad negotia [illegible] pervenire ad ipſum Procuratorem tantum. c. Ex parte. 33. de Reſcr. Dat[illegible] autem [illegible] pervenire debet ad [illegible] & Adverſarium [illegible] non [illegible] revocatio, ſed valent ea, quæ cum [illegible] Procurat[illegible] [illegible] c. Et [illegible] [illegible] tenet[illegible] Clem. un. de R[illegible]

Revocat[illegible] Procuratoris poteſt [illegible] tacit[illegible], vel ex[illegible] cit. c.

Si Procurator ad Matrimonium etiam ignoranter revocatus [illegible] non tenet Matrimonium. c. ult. de Procurat. in 6.

Morte R[illegible] Procura[illegible] pro Eccleſia [illegible]ſtitutus, etiam re non integrâ, revocatur. Clem. ult. de Procurat.

Dato Procuratore poſteriore, revocatur procuratio prioris. c. non injuſtè. 14. de Procurat.

Revocari poteſt illicitum mandatum per ſuperiorem, c. Quintavallis. 23. de jureſur.

Revocans mandatum vel in præjudicium adverſarii, vel in contemptum judicis, punitur propter hoc in Expenſis factis. c. auditis. 8. de Procurat.

Revocatio mandati non valet, poſtquam eſt in cauſa concluſum. cit. c.

Revocatio mandati probatur per proprium juramentum, & per juramentum uolus teſtis. c. Ex inſinuatione. 3. de Procurat.

Revocare poteſt & debet Succeſſor, quod anteceſſor malè alienavit. c. Epiſcopi. 4. de reb. Eccl. alien. c. penult. de precar.

Reus.

Reus dicitur à re, quæ petitur; licet enim ſceleris reus non ſit, reus tamen dicitur, quamdiu in judicium pro re aliqua petitur. c. ſerus. 10. de V. S.

Reus non eſt ſtatim, qui accuſatur; ſed qui convincitur. c. ult. 15. q. 8.

Reus objecti criminis non habetur, niſi reſipiſcens voluerit probare crimen, quod iratus alicui objecit. c. ſi quis iratus. 2. q. 3.

Reus eſt, qui falſum de alio profert, & qui crimina facilè credit, c. Non ſolùm. 77. 11. q. 3.

Reus eſt, qui peccat, & qui peccanti conſentit. c. ità. 96. ead.

Reus eſt, qui veritatem occultat, & qui mendacium dicit. c. quiſquis. §. uterque. 80. ead.

Reus nullam pertimeſcit culpam, quam redimere numis exiſtimat. c. pauper. 72. ead.

Accuſator non auditur, niſi reo præſente. c. Accuſatori. & ſeqq. c. abſente. & ſeqq. 3. q. 9. Nec ullus judicetur, antequam legitimus accuſator per ſe, & non per alium, præſentetur. c. qui accuſare. & ſeq. ead.

Reus, Judex, Actor & Teſtes requiruntur in communi judicio. c. nullus. 4. q. 4. c. forum. 10. de V. S.

In communi judicio, uti eſt finium regundorum, probant Actor, Reus: & ſi pariter probent, reus abſolvitur, niſi favorabilem cauſam Actor habeat. c. Ex literis. de probat. Quia in communi judicio utraque perſona vices duarum habet, actoris nempe & Rei. ibid.

Reus & Actor eodem jure cenſentur, & eadem eſt utriuſque conditio. c. prudentiam. 2. de mut. petit.

Rei forum ſequitur Actor. c. Neminem. 3. q. 6. c. Experientiæ. & ſeq. 11. q. 1. c. 1. c. [illegible] Clericus. 5. c. Cùm ſit. [illegible] de for. compet. c. ſtatutum. 11. §. cùm [illegible] de Reſcript. in 6.

Reus debet convenire Actorem [illegible] durante judicio apud eundem J[illegible] niſi [illegible] [illegible] 3. de Reſcript. in 6.

Rei favorabiliores ſunt, quam Actores. c. Cùm inter. 5. de Except.

Rei debent uti extenuatione ad minuendam cauſam. c. nullus. 1. 4. q. 4.

Reo in ambiguis favendum [illegible], quam actori. c. Cùm ſunt. 11. de R. J. in 6.

Quod Reo non licet, nec Actori licet. c. non licet. 33. eod.

Reus debet abſolvi, Actore non probante. c. Cùm Eccleſia. 3. de cauſ. poſ. & [illegible] item dum obſcura ſunt jura partium. c. Inter [illegible] de fid. inſtrum.

Si actio incepta edita eſt, reus ab inſtantia abſolvitur. c. Examinata. 15. de judic.

Si probari poteſt, reum deliquiſſe, ejus probatio, quod non deliquerit, non eſt admittenda. c. ad noſtram. de probat.

Reus poteſt producere Teſtes, per quos probet contrarium ejus, quod Actor probavit, contrariâ conſvetudine non obſtante, [illegible] publicatio atteſtationum non eſt facta. c. [illegible] ries. de Teſtib. & atteſtat.

Si Actor omnino in probatione defecerit, reus, etſi nihil præſtiterit, debet obtinere. c. ult. §. ſanè. de jurejur. Quando autem eſt præſumptio pro Actore, Reo deferetur juramentum ad oſtendendam ſuam innocentiam. cit. §. ſanè. eod. Niſi Judex perſpectis perſonarum, & cauſæ circumſtantiis illud Actori judicet deferendum. ibid.

Deficiente accuſatore non videtur cogendus Reus ad purgationem. in princ. 2. q. 5.

Reo non incumbit probatio. c. 1. cum ſeq. 6. q. 5. etſi accuſator defecerit in cauſa, niſi publicâ infamiâ laboret; tunc enim famam debet purgare. cit. c. §. hoc autem.

Favore Matrimonii Reo defertur juramentum, etſi actor nihil probet. c. atteſtationes. 10. de deſpons. impub.

Quando contra reum eſt præſumptio, onus probandi in eum transfertur. c. un. Ut Eccl. benefic.

Reo de ſe confitenti ſuper alienum crimen credi non oportet. c. ult. 15. q. [illegible]

De reatu proprio confitentis periculoſa confeſſio, non eſt contra quomlibet admittenda. cit. c. excepto crimine læſæ Majeſtatis. ibid.

Illi, quos proprium crimen confitens defert, ſi infamiâ hujuſmodi laborare cognoſcantur, purgare ſe debent. c. 1. de Confeſſ.

Si quis confitetur crimen in judicio incidenter, poteſt Judex Ordinarius novum inchoando proceſſum [illegible] um punire pœnâ ordinariâ [illegible] cum ſuper. eod.

Reus de ſe confeſſus, ſuper aliorum con[illegible] eis interrogari non debet [illegible] 1. eod.

Reus ab inſtantia abſolvitur, cùm libellus [illegible] eptè [illegible] ſi vero po[illegible] a [illegible] reformetur [illegible] omnino [illegible] enetur [illegible] [illegible] c. Exami[illegible] 5. de judic.

Reus non tenetur reſpondere [illegible] ctione perſonali, [illegible] non exprimitur cauſa pe[illegible] c. ult. de libell. oblat.

R[illegible]

oogle

Recuſans juſſus reſpondere poſitionibus, vel contumaciter recedens, habetur pro confeſſo; ſecùs ſi fuit contumax ante juſſionem illam; ſed tunc contra illum tanquam contra contumacem proceditur. c. ſi poſt. de Confeſſis, in 6.

De crimine illo, à quo abſolutus eſt, denuo accuſari non poteſt. c. de his. 6. de accuſar.

Abſurdum eſt, ſi actore impugnante, Reo defenſionis copia denegetur. c. Cùm inter, de Except.

Reo excipiente de Excommunicatione contra actorem, non obſtat replicatio communis, c. à nobis, eod.

Reus in qualibet litis parte, Excommunicationem contra actorem objiciens, auditur, etſi malitiosè diſtulit, in expenſis condemnatur. Quòd ſi non excipiat, tunc ipſe Judex publicè excommunicatum repellere debet. c. Exceptionem, de Except.

Reus excipiens prius auditur, & exceptione probatâ reſpondere non cogitur, c. Cùm de ordin. cognit.

Reus Actori propria ſua inſtrumenta edere non tenetur. c. 1. de probat. c. ult. § qui intendit, 4. q. 3. Niſi inſtrumenta Actori & Reo ſint communia. c. G. perpetuus. 12. de fid. inſtrum. Nec totum inſtrumentum edendum eſt, ſed id tantùm, quod ad cauſam pertinet. c. contingit. 5. eod.

Actor debet habere ſuas probationes. c. 1. de probat.

Si Reus non invenitur, ſufficit publicè citationem ad Eccleſiam ejus proponi. c. ult. de dol. & contum.

Reus, niſi omnes judices citent, ad citationem comparere non tenetur. c. prudentiam. 21. de Offic. Deleg.

Qui abſens citatus, non mittit loco ſui Procuratorem, facta citatione domi, nullo eum defendente, fit miſſio in ea, de quibus quæſtio eſt, cauſâ cuſtodiæ. c. ult. de eo, qui mitt. in poſs.

Reus, qui miſſum in poſſeſſionem, ad mandatum Judicis, non admiſit, per dolum; ſi intra annum caveat ſtare juri, non mulctabitur ex canonica æquitate. c. 1. de dol. & contum.

Reus condemnatur in Expenſis, Actore, ex decreto, in poſſeſſionem miſſo, etiam lite pendente. c. 1. de ſequeſtrat.

Reus poſſeſſionem contra ſe datam, poteſt intra annum recuperare, ſi offerat cautionem de ſtando juri, & reſtituat expenſas; aliàs poſt annum non auditur, c. quoniam. 5. de ut Lit. non conteſt.

Si Reus poſſeſſor appellat à ſententia contra ſe lata, licitè rei petitæ fructus ſequeſtrantur lite pendente, ſi diſſipantur ab eo. c. ult. de ſequeſtr.

Si Reus poſt citationem, vel notitiam literarum, ivit ad Curiam, delegatus in cauſa procedet. c. Meminimus. 9. de Appell. Si verò ante citationem, non eſt procedendum, eod.

Si reus, actore agente petitorio judicio ſuper eadem re, deducit poſſeſſionem, proceditur in ſtilo poſſeſſorio, ſuſpenſo petitorio. c. Ex conqueſtione. 10. de Reſtit. ſpoliat.

Si Reus lite conteſtatâ eſt contumax, & aliàs liquet de cauſa, fertur definitiva ſententia; ſi non liquet, Actor in poſſeſſionem mittitur, ſervatâ tamen quæſtione de proprietate abſenti. c. prout. de dol. & contum.

Si Reus contumax convenitur actione perſonali, mittitur actor in poſſeſſionem bonorum Rei, pro modo debiti declarati, ſi mobilia non exiſtant. c. quoniam. 5. § in aliis. ut lit. non conteſt. Si in actione reali, lite non conteſtatâ contumax eſt, mittatur actor in poſſeſſionem rei petitæ. c. Tux. 3. eod. idque cuſtodiæ causâ. ibid.

Reus ante litis conteſtationem contumax excommunicatur, ſi agatur de adulterio ad ſeparationem thori; & Teſtes recipi non poſſunt, nec cauſa definiri. c. 1. eod.

Reus illicentiatus recedens à judicio, non miſſo Procuratore, aut miſſo non idoneo, contumax reputatur. & debet parti in expenſis condemnari. c. Conſtitutus. 12. de Procurat.

Reus contumaciter recedens, jurет, ſe ſtare juri. c. prout. 4. de dol. & contum.

Si reus non ſit contumaciter abſens, non proceditur, ſed abſens expectatur, c. quoniam. 5. ut lit. non conteſt.

Reo comparenti, Actor contumaciter abſens tenetur ad expenſas, & ulteriùs comparere ad inſtantiam actoris non tenetur, niſi is caveat de comparendo. c. 1. de dol. & contum. in 6.

Reus poteſt locum recuſare, ad quem ſecurus non poteſt accedere. c. Cùm. 35. de Offic. Deleg.

Terminus Reo ad comparendum deſignatus, aſſignatur etiam tacitè Actori. c. 1. de dol. & contum. in 6.

Induciæ deliberatoriæ denegantur Reo, ſi per literas plenè potuit inſtrui, & deliberare ſuper eo, de quo quæritur. c. 1. c. literæ. de dilation.

Ex declaratione verbi generalis vel ambigui poſiti in libello, non cenſetur libellus mutatus, & induciæ deliberatoriæ dandæ non ſunt Reo, ſi per expreſſa potuit deliberare ſuper ambiguitate illa vel generalitate. c. literas. eod.

Si reus citatus in cauſa ardua de longinquo vocatur pro publica utilitate, & ad locum judicii, ità ut intra terminum citationis deliberare, & alia ſibi neceſſaria ad comparendum explicare non potuit; in termino reſpondere non cogitur, ſi reperiatur in loco judicii; ſed habebit novas inducias. c. ult. eod.

Rei ambo habentur, ſi accuſati de adulterio ambo negent, & de confeſſione alterius alter alterum purget, ſi in probatione ceciderit. c. ſtatuit. 2. q. 5.

Reus in publico judicio non poteſt eſſe teſtis, nec hujus Parentis libertus. c. ſi teſtes. §. in Teſtimonium & §. Lege. 4. q. 2.

Reum ad Eccleſiam confugientem nemo audeat abſtrahere: legitimè tamen reus imponat, quod inique fecit. c. Reum. 17. q. 4.

Reum judex punire poteſt diverſis pœnis. c. ult. ut lit. non conteſt.

Rei pœnam debet ſuſtinere accuſator non probans calumniam, vel crimen illatum. c. quiſ. 5. q. 6.

Reo abſoluto non competit exceptio rei judicatæ. c. penult. de Except.

Pro liberis reorum læſæ Majeſtatis ſupplicare prohibemur. c. ſi quis. 6. q. 1.

Liberi reorum læſæ Majeſtatis ex nulla hæreditate vel Teſtamento etiam Exterorum quid capiant: nec ad ullos honores perveniant. cit. c.

Ream linguam non facit niſi mens rea. c. homines. in fin. 22. q. 2.

Rex.

Regali poteſtate, & Pontificum authoritate, regitur hic mundus. c. duo, 10. in princ. Diſt. 96.

Regum officium eſt Eccleſiam defendere. c. Maximianus & ſeqq. 23. q. 3. Perſonas Eccleſiaſticas tueri. c. Chriſtianis. 11. q. 1. Hæreſes repellere. c. quando. c. ſi Eccleſia. in fin. 23. q. 4. facere judicium & juſtitiam. c. Regum. 23. q. 5. Malos comprimere, & bonos ſublevare. cit. c. & c. Rex debet. 40. ead.

Hoc pertinet ad Reges ſeculi, ut temporibus ſuis pacatam velint Matrem ſuam habere Eccleſiam. c. quando. 39. 23. q. 4.

A Regibus terræ auxilium petat Eccleſia. c. non. 41. 23. q. 4.

Rex deſervit aliter, quia homo eſt, aliter. quia Rex eſt: quatenus homo eſt, ſervit DEo fideliter; quatenus Rex eſt, ſervit juſtas ſanciendo leges. c. ſi. 42. 23. q. 4.

Rex in temporalibus neminem ſuperiorem cognoſcit. c. per Venerabilem. 13. §. videbatur. Qui filii ſint legit.

In cauſis Eccleſiaſticis Regis voluntas, Sacerdotibus eſt poſtponenda. c. Certum. Diſt. 10.

Quæ Sacerdotum ſunt, Regibus uſurpare non licet. c. Imperium. ead.

Reges ſe ſubmittant Epiſcopis & Presbyteris. c. certum eſt. 3. ead. c. Valentinianus. 3. Diſt. 63.

Regi commiſſus eſt gladius ad vindictam malorum, laudem verò bonorum. c. poſtulaſti. 21. de homicid.

Rex punire debet blaſphemantes DEum. c. Non invenitur. 23. q. 4.

Rex ſolus vel Imperator inducere poteſt pedagia. c. ſuper. 26. de V. S.

Rex pravus non dicitur veraciter Rex. c. ſtolas. 2. q. 1.

Reges ac Principes mitiùs tractandi ſunt, quàm alii. c. non eſt. 21. de ſponſalib.

Generale pactum eſt Societatis humanæ, obedire Regibus ſuis. c. quæ. Diſt. 8.

Regibus debetur obedientia. cit. c. in fin. ead. Fidelitas. c. ſi apud. 23. q. 5. Subjectio & tributi ſolutio. c. ſi Tributum. c. Magnum. 11. q. 1. c. ſi Dominus. 93. & ſeq. 11. q. 3. c. Tributum. 23. q. 8.

Majorum erat conſuetudo, ut Rex eſſet etiam Sacerdos & Pontifex. c. 1. §. Pontifex. Diſt. 21. unde & Romani olim Imperatores, Pontifices dicebantur. ibid.

Beneficium uſque ad Regis beneplacitum conceſſum, extinguitur mortuo Rege. c. ſi gratioſè. 5. de Reſcript. in 6.

Rhodus.

Rhodiæ leges navalium commerciorum ſunt, ab Inſula Rhodo dictæ, in qua antiquitus Mercatorum uſus fuit. c. ult. Diſt. 2.

Rigor.

Rigor juris ſervandus eſt. c. Multorum. de Judæis & Sar. Non tamen ſemper ſecundum Canones, præcipuè ubi jus actoris non eſt factum deterius. c. 1. de dot. & contum.

Rigor manſuetudine debet temperari. Clem. 1. §. quia. de Judic.

Rigori præferenda eſt æquitas. c. un. de rer. permut. in 6. Clem. quamvis. 2. de appell.

Rigor pœnarum Canonicarum temperatur propter neceſſitatem temporis, & utilitatem. c. Requiritis. 1. q. 7. c. ult. Diſt. 14.

Rigor juris, ratione ætatis aliquando temperatur. cit. c. ult. & c. ult. de ſent. Excomm.

Rigori juris quandoque detrahendum eſt, conſideratis locorum qualitatibus. c. ſuper. 51. eod.

Rigori detrahendum eſt, ubi ſtrages multorum timetur. c. ut conſtitueretur. 25. in fin. Diſt. 50. c. quoties à populis. 1. q. 7.

Rigore diſciplinæ, multi canones conſtituti ſunt. cit. c. 25. in princ.

Rixa.

Monachus, qui rixas & contentiones amaverit, vel convitium Fratri intulerit, puniatur. c. ſi quis. 5. Diſt. 90.

Rogare.

Teſtis, licèt rogatus non ſit, admittitur tamen ad fidem rei geſtæ faciendam. c. ſi Teſtes. §. ad fidem. 4. q. 2.

Roma.

Roma caput & principatum obtinet nationum. c. Beati. in fin. 2. q. 7.

Conſtantinus magnus cum ſolennitate donavit Romam S. Silveſtro & Succeſſoribus ejus, decernens in urbe ipſa, utriusque poteſtatis Monarchiam Romanis Pontificibus. c. Fundamenta. 17. de Elect. in 6.

Romanum territorium confirmatur Papæ Paſchali per Ludovicum Imperatorem. c. Ego. 30. in princ. Diſt. 63.

Romanæ Eccleſiæ, ejusque Miniſtris jurat Imperator fidelitatem, & defenſionem. Clem. un. poſt med. de jurejurand.

De Romana ditione quidquid ad Imperatorem poſthac pervenerit, reddere vult Pontifici. c. Tibi. 33. in fin. Diſt. 63.

Romanæ Eccleſiæ donatas provincias, aliquámve ipſarum partem, jurat Imperator, ſe nullo unquam tempore velle occupare, vel quantùm in ſe eſſet, ab alio velle permittere occupari. Clem. un. de jurejurand.

Romana Eccleſia imperium tranſtulit à Græcis in Germanos. c. ven. in princ.

A Romana Eccleſia Electores Imperii ſuum jus eligendi habent. ibid.

Romana Eccleſia eſt Tutrix & Curatrix aliarum Eccleſiarum. c. 1. de immunit. Eccl. in 6.

Romana Lex robur ſuum proprium vigorémque obtinere debet. c. ult. Diſt. 10.

Romana Conſvetudo permittit, ut diverſæ Regiones ſuas proprias conſvetudines ſervent. c. quoniam. 2. de Feriis. Vid. Eccleſia.

Ruina.

Ruina aliorum fit metus ſtantium. c. ſi enim. 40. in fin. Diſt. 2. de pœnit.

Ruinæ perpetuæ Ædium, committentis crimen læſæ Majeſtatis, perpetuæ infamiæ notam teſtantur. c. ult. in princ. de pœnis. in 6.

Ruinoſæ domos Eccleſiæ, ſi dentur in Emphyteuſin perpetuam, Conductori uſuro materiâ deſtructarum ædium, penſio debet minui in tertiam partem ab ea, quæ extantibus adhuc ædibus haberi poterat. Si verò vult ædes reædificare, dabitur ea penſio, quæ inde poterat haberi ante ædificationem. c. Ea enim, §. ſi quis. 10. q. 2.

Rumor.

Rumor viciniæ, non adeò judicandus eſt validus, ut, niſi rationabiles cauſæ, & fide dignæ probationes accedant, poſſit bene contractum Matrimonium irritari. c. ſuper eo. de eo, qui cognovit. adeóque non facit probationem. ibid.

Rumpere

Rumpat famoſum libellum inventor, ſi non vult pœnam auctoris incurrere. c. qui in alterius. 5. q. 1.

Ruſticus.

Nihil eſt impudentius arrogantiâ Ruſticorum, qui garrulitatem, authoritatem putant, & parati ad lites, in ſubjectos tumidi intonant. Diſt. 46. in princ.

Ruſticus agrum, cui adſcriptus eſt, deſerere non debet. c. indicatum. 3. de immunit. Eccl.

Sabbatum.

Die Sabbati à carnibus abſtinendum, niſi major feſtivitas interveniat, aut infirmitas impediat. c. quia. 31. Diſt. 5. de Conſecr.

Saccus.

Qui ſaccum habentem pecuniam ſurripuerit, furti actione, etiam ſacri nomine tenetur, quamvis non ſit animus primarius ſaccum ſurripiendi. c. qui ſaccum. 45. Diſt. 50.

Sacerdos.

Sacerdos eſt quaſi Sacrum dans; ſacrificat enim. c. 1. §. Sacerdos. Diſt. 21.

Sacerdotibus à Regibus ſuis honorandi, non judicandi. c. Sacerdotibus. 41. 11. q. 1.

Sacerdotes venerandi, audiendi, timendi ſunt, non reſpuendi, nec dilacerandi &c. c. Sacerdotes. 6. q. 1.

Sacerdotes non debent facilè in ſuſpicionem vocari. c. abſit. 11. q. 3.

Injuria Sacerdotum ad Chriſtum pertinet. c. accuſatio. 15. 2. q. 7.

Dominum crucifigunt, qui eum in Sacerdotibus perſequuntur. c. nulli. 3. q. 1.

Qui calumniam inferunt Sacerdotibus, excommunicentur. c. ult. ead.

Sacerdos vel Diaconus ſinè concilii examinatione non damnetur. c. 1. 15. q. 7.

Sacerdotes vocantur Dii. c. Sacerdotibus. 11. q. 1. Interdum dicuntur Angeli. cit. c.

Sacerdotium eſt majus imperium. c. Omnes. 4. de Majorit. & Obed.

Sacerdotum & Eccleſiarum privilegia ſemper ſerventur intemerata. c. privilegia. c. quæcunque. 25. q. 2.

Sacerdotum inſtitutio, & eorum deſtitutio pertinet ad Epiſcopum. c. ſicut. 14. de hæret.

Sacerdotibus Epiſcopus ſolus honorem dare poteſt, ſolus auferre non poteſt. c. ult. Diſt. 67.

Sacerdotes ſeu Presbyteri ab uno Epiſcopo conſecrari poſſunt. c. 1. & ſeq. ead.

Ad Sacerdotium non promoveatur, niſi per ſingulos gradus probatus fuerit. c. ſi officia. c. hoc ad. Diſt. 59.

Eccleſiaſticis diſciplinis per ordinem non imbutos ad ſummum Sacerdotium non aſpiret. c. 1. c. ordinatos. ead.

Sacerdos notabilem membrorum deformitatem non habeat. §. 1. Diſt. 55.

Ad miniſterium DEI & offerendum vocatus Sacerdos in Vet. Teſtam. non debebat cæcus, claudus, parvo vel grandi naſo eſſe; quæ vitia omnia moraliter hic explicantur de Sacerdotibus Novi Teſtam. c. 1. Diſt. 49.

Edacitatis vitio obnoxii in Sacerdotes ungi non debent. c. ult. §. ſi ergo. Diſt. 44.

Tantò faciliùs Sacerdotes exaudiuntur, quantò ſunt apud DEum digniores. c. Ipſi. 91. 1. q. 1.

Si quis ſe Sacerdotem dicit, hoc ſcrutandum eſt: quia non ſinè periculo eſt in talibus communicatio indiſcuſſa. Extrav. comm. 1. de Elect.

Sacerdoti, cui ſemper pro populo offerenda ſunt Sacrificia, ſemper orandum eſt. c. ſi Laicus. Diſt. 31.

Sacerdos ex officio ſuſcepto, non licentiam peccandi, ſed neceſſitatem bene vivendi ſe noverit aſſecutum. in princ. & c. 1. Diſt. 40.

Non loca, ſed vita & mores Sanctum faciunt ſacerdotem. in princ. ead.

Sacerdos non ex locorum & generis dignitate; ſed morum nobilitate clarus fiat, c. Nos. ead.

Nihil facilius & acceptabilius eſt Sacerdotis officio, ſi perfunctoriè & adulatoriè res agatur, & nihil periculoſius & difficilius, ſi bene fiat: verùm in illo nihil eſt coram DEo miſerius; in hoc nihil beatius. c. ante, ead.

Corrumpitur & ad terram detrahitur Sacerdotium, niſi legaliter ſervetur, niſi juſtè vivendo laudetur. c. ſicut Viri, ead.

Non omnis eſt verus Sacerdos, qui Sacerdos nominatur. c. multi. ead.

Sacerdos ſit in inceſſu ornatus, ut gravitate itineris, mentis maturitatem oſtendat. c. ult. §. ſicut ergo. Diſt. 41. Sit hoſpitalis, nè illi dicatur: hoſpes eram, & non ſuſcepiſti me. in princ. Diſt. 42. Sequatur hoſpitalitatem Abrahami, Loth. ibid. §. ordinandus. Sit pudicus, ut & moribus & verbis pudorem indeſinenter exhibeat. in princ. Diſt. 43. Sit diſcretus in ſilentio, utilis in verbo, nè aut tacenda proferat, aut proferenda reticeat. c. 1. ead. Sit diligens & vigilans. c. 1. in princ. de homicid. in 6. Obviet ſcandalis & periculis animarum. c. 1. de ſepult. in 6. pronior ſit ad abſolvendum, quàm ligandum. c. alligant. 26. q. 7. Nulla violetur cupiditate. c. ſi quis. Diſt. 47. nulli nocere, omnibus prodeſſe velit. c. denique. 14. q. 5.

De Altari vivens non quærat luxuriam. in princ. Diſt. 44.

Sacerdoti cùm ſemper ſit orandum, ſemper Matrimonio carendum. c. ſi Laicus. Diſt. 31. nam & Sacerdotes Vet. Teſtam. dum in ordine vicis ſuæ miniſtrarent in Templo DEI, non utebantur Uxoribus. c. Tenere, ead.

Nunquam fuit tempus, quo Sacerdos ad continentiam non teneretur. in princ. ead. Semper debet ſervare caſtitatem. c. 2. ead.

Epiſcopi, Sacerdotes, Diaconi, nec non & Levitæ, vel qui Sacramentis Divinis inſerviunt, debent continentes eſſe in omnibus. c. Epiſcopos. c. Lex. ead. Nec cum Uxoribus ſuis ampliùs miſceri. c. 4. & 5. ead.

Sacerdos grave adulterium committit, qui pœnitentem ſuam violat. c. omnes & ſeqq. 30. q. 1.

Sacerdos Uxorem ducens ab ordine deponatur. c. Presbyter. 9. Diſt. 28.

Sacerdos fœminam de continentia ſuſpectam, licèt ſit conſanguinea, in domo non habeat, niſi velit poſt trinam admonitionem excommunicari. c. 1. & ſeq. de Cohabit. Cler.

Si ſola mulier dicit, ſe cum Sacerdote adulteràſſe, non eſt puniendus Sacerdos, ſed indicenda illi purgatio: quam ſi præſtiterit, abſolvetur; ſi non præſtiterit, ſuſpenditur ab officio. c. ſignificâſti. 5. de Adult.

Miſſam Presbyteri concubinam habentis nemo audiat. c. nullus. 5. c. Præter. 6. Diſt. 32.

Sacerdotes reprehenduntur, qui omiſſis Evangeliis Comœdias legunt. c. Sacerdotes. Diſt. 37.

Sacerdotes ſciant ſcripturas Sanctas & Canones, ut omne opus eorum in prædicatione & doctrina conſiſtat. c. 1. Diſt. 38.

Curent Sacerdotes ignorantiam à ſe quaſi quandam peſtem abjicere. c. ideo. §. ut itaque. Diſt. 37.

Sacerdotibus maximè vitanda ignorantia. c. 1. Diſt. 38.

Sacerdotes exemplo ſuæ paſſionis accendant, quos ſermone doctrinæ diutius confirmare non valent. c. peduit. §. hoc etiam tunc. c. cùm verò. 7. q. 1.

Sacerdotes debent ſectas ab Eccleſia extirpare. Clem. ult. §. cùm autem. de hæret.

Sacerdotium non aſcendat, qui bigamus eſt. c. 1. de bigam. non ordin.

Sacerdotes non debent ante in Eccleſia inſtitui, quàm iiſdem tantùm aſſignetur, unde congruè ſuſtentari poſſint. c. 1. de Præbend. in 6.

Etſi Sacerdotem oporteat eſſe ſinè crimine; ſi tamen aliorſum ſeſe habuerit, non ideo verba ſuæ prædicationis debent contemni. c. ult. §. quamquam. Diſt. 83. Non Sacerdotum vitam, ſed ea, quæ docent & miniſtrant, conſiderare debemus. c. ſignificâſtis. 85. cum ſeq. 1. q. 1. Mali audiendi, non imitandi ſunt. c. ſignificâſti. 5. de adult.

Sacerdotum immunditia & malitia Sacramenta non polluit, nec eis nocet. c. Dominus. 87. cum. 2. ſeqq. 1. q. 1.

Sive per bonos, ſive per malos diſpenſetur in Eccleſia Sacramentum, verum eſt Sacramentum. c. Multi. 84. §. unde. ead.

Mali adminiſtrant cum fructu ſuſcipientium. c. Chriſtus. 88. ead.

Sacerdos malus, quàmdiu toleratur, abſolvit. c. Ut Evidenter. 82. & ſeq. ead.

Tertiò ab Epiſcopo monitus, ſi ſe non correxerit, ab officio ſuſpenditur. c. ſi quis. 2. de purg. Canon.

Qualiſcunque ſit Sacerdos, Sancta coinquinari non poſſunt. c. veſtra. de cohabit. Cleric.

Recedentes à fide Sacerdotes retinent officii poteſtatem, ſed non executionem. c. miramur. 37 §. his. 24. q. 1.

Sanctius eſt habere paucos Sacerdotes bonos, quàm multos malos. c. Cùm ſit. de ætat. & qualit. Propter multitudinem fiant contemptibiles. c. legimus. 24. §. ſed dicis. Diſt. 93. Multi ſunt nomine, pauci opere. c. ult. Diſt. 40.

Sacerdotes non debent ſe ſecularibus negotiis implicare. c. quoniam. 8. Diſt. 10. c. ſunt nonnulli. §. Neque enim. 16. q. 1. c. credo & ſeqq. 21. q. 3. c. Reprehenſibile. 23. q. 8. c. Contrarium. 3. Diſt. 5. de pœnit. c. conſequens. 2. & ſeqq. Diſt. 88. c. Cùm ad verum. 6. Diſt. 96. §. 1. c. ſed nec. 4. Nè Cler. vel Monach. Quamvis non debeant ſecularium negotiorum eſſe imperiti. c. un. Diſt. 39.

Sacerdotes in ſecularibus negotiis teſtes eſſe non poſſunt; niſi idonei ſeculares deſint, nè veritas occultetur. c. quamquam. 14. q. 2.

Sacerdos non niſi pro ſeipſo vel Eccleſia ſua, vel (ſi neceſſitas urgeat) pro perſonis conjunctis, aut miſerabilibus poteſt cauſſari. c. ult. de poſtulando.

Sacerdotes Advocatum pro ſe habere poſſunt in omnibus cauſis, præterquam in criminalibus. c. ult. 5. q. 3.

Sacerdotibus cauſas criminales delegare poteſt Princeps, ubi pœna ſanguinis non ſequitur. c. in Archiepiſcopatu. 4. de Raptorib.

Sacerdos non debet aliis irrogare ſupplicium. c. hoc videtur. 22. q. 5.

Sacerdos caſu hominem interficiens, non eſt deponendus. c. interfeciſti. 2. de homicid.

Sacerdos puerum causâ diſciplinæ percutiens, ſi moriatur puer, deponendus eſt. c. Presbyterum. 7. eod.

Translato Sacerdotio, neceſſe eſt, ut legis translatio fiat. c. Translato. 3. de Conſtitut.

Alteri Sacerdoti alterius ſubditum abſolvere non licet. c. ult. Diſt. 6. de pœnit.

Inutilis Sacerdos Eccleſiam ſuam dignitate non privat. c. ſi fortaſſis. 16. q. 6.

Sacerdos negligens & fraudulentus æquiparantur. c. Ea, quæ. 3. de offic. Archidiacon.

Sacerdos non debet procedere ex odio, ſed charitate. c. qualiter. 24. in princ. de accuſat.

Sacerdos primùm corripiat ſe, poſtea proximum. c. poſtulatus & ſeq. 3. q. 7.

Sacerdos non debet petere exemplum, ſed dare. c. non negamus. 3. Diſt. 61.

Sacerdos, quem præeſſe neceſſe eſt corrigendis, irreprehenſibilis eſſe debet. c. in Sacerdotibus. 2. ead.

Sacerdos accuſari poteſt à viris, qui & ſuſpicionibus & ſceleribus carent. c. accuſatio. 2. q. 7. c. qui crimen. 6. q. 1.

Sacerdos magis occidit, quàm curat, qui nec p[illegible] peccatis ſuis pœnitentiam agit; nec al[illegible] peccatis reprehendit. c. Abſit. 26. [illegible]

Sacerd[illegible] ignominioſus eſt, qui divitiis ſtudet. c. gloria. 72. 12. q. 2.

Sacerdos punire debet crimen occultum. c. Ex tu[illegible] o. de Simon.

Sacerdos compelli non poteſt, ut revelet credita in pœnitentia. c. dilectus. 13. de Exceſſib. Prælat. c. Sacerdos. 2. Diſt. 6. de pœnit. Et revelans peccatum ſibi in pœnitentia detectum, deponatur. c. omnis. 12. de pœnit. & remiſſ.

Sacerdos faciat Cathedram, non Cathedra Sacerdotem. c. ult. Diſt. 40.

Sacerdotes pacem, quam prædicant, ſervare ſtud[illegible] ant. c. hæc quippe. in fin. 3. q. 6.

Sac[illegible]dos debet eſſe ſobrius. c. Vinolentum. 6. Diſt. 35. ultra tertiam vic[illegible]m po[illegible]m non [illegible]ontrogat in conviviis. c. quando. 9. Diſt. 44.

Sac[illegible]dotibus non licet ſexduplum lucrum accipere, nec uſuras. c. penult. Diſt. 46. Nec et[illegible]am al[illegible] no[illegible] nomine. c. ult. ead.

Sa[illegible]rdoris filiam carnalem non poteſt ducere baptizatus ab eo. c. ult. de cognat. ſpirit.

Sacramentum.

Accedit verbum ad elementum, & fit Sacramentum. c. detrahe. 54. 1. q. 1.

Sacramentum eſt inviſibi[illegible] gratiæ viſibilis forma. c. Sacrificium. 32. Diſt. 2. de Conſecr.

Omnia Sacramenta crucis ſignaculo perficiuntur. c. Nunquid. 10. Diſt. 5. de Conſecr.

Dicuntur Sacramenta, quia ſub tegumento corporalium rerum virtus Divina ſecretiùs ſalutem eorundem Sacramentorum operatur. Unde & à Secretis virtutibus, vel Sacris Sacramenta dicuntur. c. Multi. 84. 1. q. 1.

Declaratur definitio Sacramenti, quod eſt viſibile ſignum inviſibilis gratiæ. c. ſignum. 33. Diſt. 2. de Conſecr.

Sacramentum eſt Signum unitatis, vinculum charitatis. c. Hoc Sacramentum. 63. ead. Eſt memo[illegible]ale mirabile & del[illegible]ctabile. Clem. un. §. Tranſitorus. de Reliq. & Vener. SS.

Sacramentis dat Spiritus Sanctus efficaciam, per quoscunque adminiſtrentur. c. multi. c. multi. c. ità fit. c. non nocet. 1. q. 1.

Sacramentum, quod in ſe bonum eſt, cedit malis in malum. c. quod quidam. §. quamvis. 97. ead.

Sacramenta obſunt quidem ea indignè tractantibus, pr[illegible]nt tamen dignè ſuſcipientibus. c. per Eſaiam 98. §. hoc pene. ead. c. Chriſtus. 88. ead.

Miniſtrorum immunditia & malitia, Sacramenta non polluit, nec eis nocet. c. Domini. 87. cum ſeqq. 2. ead.

Immundus illicitè tractat & miniſtrat Sacramenta. c. ipſi. 91. cum 3. ſeqq. ead.

Non Miniſtrorum vitam; ſed quæ miniſtrant, conſiderare debemus. c. ſignificaſtis. 85. cum ſeq. ead.

Non merita Miniſtrorum, ſed Divina Virtus Sacramenta ſanctificat. c. multi. 84. ead.

Sive per bonos, ſive per malos diſpenſentur in Eccleſia Sacramenta, Sacramenta tamen ſunt. cit. c. §. unde. Et per malos quoque ritè conficiuntur. c. intra. 77. cum ſeqq. ead. Et effectus gratiæ confertur. c. ſi juſtus. 30. cum ſeqq. plurib. ead. Sicut radius ſolis per latrinas tranſiens, nihil maculæ contrahit; ità Sacramenta per quomodocunque pollutum Miniſtrum. c. ſciſcitantibus. 15. q. 8. c. Veſtra. de Cohabit. Cler. & mulier. Sed tantùm Miniſter pollutus miniſtrando lædit. cit. c. ſciſcitantibus.

De manu Miniſtri tolerati, licitè Sacramenta ſumuntur. c. ſciſcitantibus. 15. q. 8.

Sacramentum à Simoniaco collatum valet. c. per Eſaiam 98. §. Conſtat. 1. q. 1. Et[illegible] Simoniacè adminiſtratum, confert tamen [illegible]ffectum accipienti. c. ſtatuimus. 106. §. ſicut. ead.

In iis, qui ab Eccleſia recedunt, vera manent Sacramenta, quæ in Eccleſi[illegible] ſuſceperant; ſed jus ea adminiſtrandi amitt[illegible]nt, præter Baptiſmum. c. quod. 97. cum §. Ex his verbis per tot. ead.

Sacramenta hæreticorum, ſi nihil in iis mutetur, approbantur. c. Sacramenta. 34. cum ſeqq. plurib. ead. Et ſicut ſunt vera quoad formam, ità non ſunt inania quoad effectum. c. Rem[illegible]ion[illegible]m 39. §. ſi ergo. [illegible]d.

Sacramenta extra Ec[illegible]ſiam miniſtrari poſſunt, ſalutem verò con[illegible]rre non poſſunt. c. ſi qui. 70. ead.

Sacramenta in forma Eccleſiæ ab hæreticis miniſtrata, reiterari non debent, ne non homini, ſed Sacramento videatur injuria fieri, c. etſi. 29. §. item. 1. q. 7.

Sacramenta collata ab excommunicato minore excommunicatione, vim habent, licèt peccet taliter conferens. c. ult. de Cler. excomm.

Manus impoſitio non eſt aliud, quàm oratio ſuper hominem, adeoque non eſt Sacramentum, atque ità reiterari poteſt, c. Manus. 74. 1. q. 1.

Sacramenta alia ſunt neceſſitatis, alia dignitatis. c. Remiſſionem. 39. §. ſed notandum, ead.

Sacramenta ſunt libere, & ſinè exactione pecuniæ conferenda: cogit tamen Ordinarius laicos laudabiles conſuetudines obſervare. c. ad Apoſtolicam. 42. de Simon. c. Cùm in Eccleſiæ. 9. eod. c. veniens. 19. de præſcript. Sacramenta aurum non quærunt. c. Aurum. 70. 12. q. 2.

Injuria Sacramentorum Chriſti, à Regibus vindicanda. c. [illegible] 34. 23. q. 5.

Sacrarium.

Sacrarium Subdiaconis non licet ingredi, & contingere vaſa Dominica. c. non oportet. 26. cum 3. ſeqq. Diſt. 23. Idem eſt de non conſecratis perſonis, & Miniſtris, c. 30. ead.

Sacrificium.

Sacrificium dicitur, quaſi Sacrum factum. c. multi. 84. 1. q. 1.

Non niſi ſuper Altare & in locis DEo conſecratis offeratur, c. ſic [illegible] 11. Diſt. 1. de Conſecr. c. Hi[illegible] 14. c. Nullus. 15. ead. niſi in ſumma neceſſitate. cit. c. ſicut. Et ſinè hac in domibus nec Epiſcopi, nec alii celebrent. ibid.

Sacrificium viſibile, inviſibile eſt Sacramentum, ſeu Sacrum Signum. c. Sacrificium. 32. Diſt. 2. de Conſecr.

Sacramentum, & res Sacramenti, Sacrificium conſtituunt. c. Hoc eſt. 48. ead.

Sacrificium Altaris, Sacramentum eſt unitatis. c. Hoc. 63. ead.

Chriſtus ſemel immolatus in Cruce, nunc quotidie immolatur in Sacrificio, ne obliviſcamur ejus, quod factum eſt ſemel, c. ſemel. 51. cum ſeqq. ead.

Iteratur quotidie, quia quotidie peccamus. c. Iteratur. 71. cum ſeq. ead.

Quotidianum Sacrificium non eſt reiteratio paſſionis Chriſti, ſed commemoratio. c. Iteratur. 71. ead.

Oblatis DEo Sacrificiis omn[illegible] atq; peccatum d[illegible]tur. [illegible] ead.

Extra Catholicam Eccleſiam non eſt locus veri Sacrificii. c. Extra. [illegible] 1. q. 1.

Ex ſola Eccleſia Sacrificium DEus accipit. c. quia. 22. 24. q. 1.

Non ſuſcipit DEus Sacrificium eorum, quorum fides [illegible] & vi[illegible] c. ſic populus. 61. c. dic[illegible]

Non [illegible] Sa[illegible] m [illegible], quorum fides reprobatur, & v[illegible] populus. 61. [illegible] odit DEus. 62. 1. q. 1.

Sacrificia impiorum iis ipſis obſunt, qui impiè offerunt. c. per Pſalm. 98. §. Sacrificii, ead. Vid. Sacerdos. Miſſa. Miniſter.

Sacrilegium.

Sacrilegium eſt, quidquid in Sacratis DEo rebus, & Epiſcopis injuſtè agitur, pro Sacrilegio reputatur. c. quæ multories. 7. de R. I. c. nulli. c. prædia. 12. q. 2. c. qui [illegible] tiones in fin. 13. q. 2. c. qui rapit. c. ſi quis contumax. §. Sacrilegium ergo. c. quiſquis. §. Sacrilegium. uſque ad fin. 17. q. 4.

Etiamſi rem privatam è loco Sacro ſurripuerit. c. ſi quis contumax. §. Sacrilegium ergo. v. vel non ſacrum. & c. quiſquis. §. ſimiliter ſacrilegium & § fin. ead.

Si quis res Eccleſiæ alienat, vel alienationi conſentit, Sacrilegium committit. c. omnes Eccleſiæ. ead.

Si quis Eccleſiam non permittit ordinari, vel conſecrari. c. Nullus. 124. §. qui autem. cum ſeq. 1. q. [illegible]

Qui de judicio Imperatoris vel Papæ dubitat, vel diſputat. c. ſi quis ſvadente. §. committunt etiam. 17. q. 4.

Si laicus jura Eccleſiæ uſurpet. c. conqueſtus. 16 de for. compet.

Qui perſonam Eccleſiaſticam invadit. c. ſicut qui. 12. c. ſi quis. §. Sacrilegium. 20. c. quiſquis. 21. 17. q. 4.

Qui fraudem facit de rebus Eccleſiæ. c. penult. de peccat. Cler. c. Sacrilegium. 17. q. 4.

Qui Eccleſiæ rapit, vel invadit bona. c. cauſam. 13. de V. S.

Qui vendit, vel ſibi uſurpat ſpiritualia. c. audivimus. 1. q. 3.

Qui cum ea, quæ caſtitatem vovit, contrahit, vel coit. c. impudicas. 27. [illegible] 1.

Qui dubitat de illo, quem Princeps elegit, an dignus ſit. c. ſi quis ſva[illegible] §. committunt. 17. q. 4.

Denique Sacrilegium eſt, quoties quis Sacrum violat, vel auferendo Sacrum de Sacro, vel Sacrum de non Sacro, vel non Sacrum de Sacro. c. ſi quis. 20. §. Sacrilegium [illegible] q. 4. c. quiſquis. 21. ead. Utroque [illegible] varia Sacrilegiorum genera enumerantur & pœna decernitur.

Sacrilegus porrò eſt, qui refringit templum animo furandi. c. quiſquis. ead. Qui r[illegible] Eccleſi[illegible] indebitè vendi[illegible] c. ſi quis. 22. Diſt. [illegible] Qui fugientem violenter de Eccleſia trahit, c. nullus. 19. cum ſeq. 17. q. 4. Qui C[illegible] ſtitutiones SS. PP. infringit. c. ſi quis ſvadente. §. committunt, ead. Qui hab[illegible] ns ſ[illegible] ens [illegible] acrim[illegible] ium, res Eccl[illegible] ad ſuper[illegible] tat m[illegible] c. quoniam. 68. in fin. [illegible] Qui Judæis publica officia committunt. c. conſtituit. 31. 17. q. 4.

Sacrilegium gravius eſt, quàm fornicatio. c. [illegible] cut. 12. ead.

Sac[illegible] roque foro conve[illegible] tur. c. Cùm ſi[illegible] 8. de [illegible] compe[illegible]

Sacri[illegible] ca bona debeat pub[illegible] icar[illegible] c. quiſquis. [illegible] 24. q. 3.

Sacrilegi nec Teſtes, nec accuſatores eſſe poſ[illegible] [illegible]

Sacrilego imponitur pœna legalis, nempe decapitatio. c. ſi quis ſuadente. §. qui autem. 17. q. 4. aliquando Canonica, ſcilicet pecuniaria. c. ſi quis contumax, §. Sacrilegium, ead. Imponitur & infamia. c. attendendum. ead. c. infames. 6. q. 1. Item depoſitio vel Excommunicatio. c. ſi quis deinceps. 17. q. 4. c. indignè, 12. q. 2. c. conqueſti. 22. de ſent. Excomm.

Pœna pecuniaria iis perſolvenda eſt, ad quos querimonia ſacrilegii pertinet. c. ſi quis. 20. in fin. 17. q. 4.

Sacriſta.

Subeſt Archidiacono. Ad eum pertinet. Sacrorum vaſorum, & Veſtimentorum Eccleſiæ, & totius Theſauri Eccleſiaſtici, & eorum, quæ ad luminaria ſpectant cuſtodia. c. un. de offic. Sacriſtæ.

Sacrum.

Sacrum trahit ad ſe Sacrum. c. quod in dubiis. 3. de Conſecr. Eccl.

Sacrum, quod vel ſemel eſt DEo dicatum, non eſt ad uſus humanos ulteriùs transferendum. c. ſemel. 51. de R. I. in 6. Vid. Res.

Sagittarius.

Artem Baliſtariorum & Sagittariorum contra Chriſtianos exerceri prohibetur ſub anathemate. c. un. de Sagitt.

Salarium.

Salarium Notariorum taxare debet Delegatus. c. ſtatutum. 11. §. Notarium. de Reſcript. in 6.

Decernitur deberi dari Magiſtris & Artium Liberal. Doctoribus. c. 1. c. quia nonnullis. 4. & c. ult. §. fin. de Magiſtr.

Salitores.

Salitores dicti ſunt, quia dum iis membrorum quæcunque partes ſalierint, inde ſibi proſperum ſeu triſte aliquid ſignificari prædicunt. c. 1. §. ſalitores. 26. q. 3.

Samuel.

De ejus reſuſcitatione diſcurſus S. Auguſtini, quo docet Diabolum, ſub ſpecie Samuelis, Sauli apparuiſſe. c. Nec. 26. q. 5.

Sancta in plur. Sanctus; Sanctitas.

Sancta canibus & porcis non ſunt committenda. c. in mandatis. Diſt. 43.

Qui Sancti non ſunt, Sancta tractare non poſſunt. c. Maximianus. 6. Diſt. 81.

Neminem licet pro Sancto venerari ſinè authoritate Papæ, ac Canonizatione. c. 1. de Reliqu. & Venerat. SS.

Nemo nocet magis in Eccleſia, quàm qui ſub nomine Sanctitatis delinquit. c. Nemo. Diſt. 83.

Sanctitas non ex generis nobilitate vel dignitate innoteſcit; ſed ex fidei puritate, & morum honeſtate. c. Nos. 3. Diſt. 40.

Sancti Patres.

Quæ opuſcula SS. Patrum admittat Sancta Eccleſia. c. Sancta. Diſt. 15.

Regulæ SS. PP. pro tempore, loco, perſona, & negotio, inſtante neceſſitate traditæ ſunt. c. Regulæ. Diſt. 29.

Sententiæ SS. PP. poſt ſummorum Pontificum, & Conciliorum Sacrorum decreta, ſecundum locum obtinent in deciſione cauſarum. c. 1. Diſt. 20.

A ſtatutis SS. PP. deviare non oportet. c. prima. 9. 25. q. 1.

Contra ſtatuta PP. SS. aliquid condere, vel mutare non præſumit Papa. c. ſunt. cum ſeq. ead. Statuta enim SS. PP, Apoſtolos ſequentium, uſque ad animam & ſanguinem confirmanda ſunt. cit. c. ſunt.

Sanguis.

Sanguinis judicium eſt; omnis iniquitas, oppreſſio, & injuſtitia. c. omnis. 25. Diſt. 1. de pœnit.

Sanguinis cauſa in Eccleſia tractari non debet. c. Cùm Eccleſia. 5. de immunit. Eccl.

Sanguinis pœnam Clerici inferre non debent. c. ſæpe & ſeq. 23. q. 8. c. Clericis. 5. c. penult. Nè Cler. vel Monach. c. in Archiepiſcopatu. 4. de Raptorib. c. ad audientiam. 3. de crim. falſ. Sed debent aliis hanc cauſam delegare. c. ult. nè Cler. vel Monach. in 6.

Literas, quæ ſanguinis pœnam continent, ſcribere vel dictare non debet Clericus. c. penult. Nè Cler. vel Monach.

Ubi pœna Sanguinis non ſequitur, Princeps Sacerdotibus cauſas criminales delegare poteſt. c. in Archiepiſcopatu. 4. de Raptorib.

Sanguini non defertur Principatus in populo, ſed vitæ. c. Moyſes. 8. q. 1.

Sapiens. Sapientiæ.

Sapere non debemus plùs, quàm oportet. c. 1. de Renunc. in 6.

Sapiens erit in pœna, qui ſtultus fuit in culpa. c. qui ea. 10. Diſt. 38.

Sapiens non eſt, qui nocet. c. Sapiens. 6. q. 1. aut nocere intendit. ibid.

Sapiens nunquam ſolus eſt, ſemper in ſe habens amictum prudentiæ. c. ſapiens. 37. Diſt. 2. de pœnit.

Qui ſapientes ſe exiſtimant, in foveam incidunt, quam fecerunt. Extrav. comm. un. de crim. falſi.

Sapientis eſt revocare, quod malè loquitur. c. magnæ. 10. 22. q. 4.

Sapiens non eſt, qui vacat potationibus & ebrietatibus. c. luxurioſa. 3. Diſt. 35.

Vir ſapiens judicio debet amare Conjugem, non affectu. c. Origo. 32. q. 4.

Sapientia cum ſobrietate habenda. c. 1. Diſt. 43.

Saraceni.

Saracenorum eſt horribilis & perfida natio. Extrav. comm. 1. de Judæis & Sar.

Principes Chriſtiani compeſcere debent Saracenos ſibi ſubjectos, ab invocatione publica nominis Mahometi, & à peregrinatione, quam facere ſolent ad ſepulchrum ipſius. Clem. un. eod.

Chriſtiani arma ad Saracenos deferentes, ipſo facto ſunt excommunicati, & capti fiunt ſervi, infames, & tam active, quàm paſſivè inteſtabiles, & bona eorum confiſcantur. Extrav. comm. c. 1. eod.

Nec ferrum, nec ligamina galearum ad eos ferre debent, nec galeas, naves &c. iis vendere. c. ad liberandam. & transgreſſores puniuntur. de Jud. & Sar.

Qui deferunt ad illos merces prohibitas, etiam poſt treugam, excommunicationem non evadunt. c. ſignificavit. eod.

Excommunicantur, qui cum Saracenis, tempore guerræ, aliquod habent commercium, vel eis præſtant ſubſidium. c. quod olim. eod.

Ut faciliùs à Petro filio Regis Caſtellæ, è Regno Granatæ Saraceni, ſive Agareni expelli poſſent, prohibitum fuerat ſub excommunicatione, nè ulla prohibita aliàs, deferri ad infideles, Saracenis deferrent in Regno Granatæ perſiſtentibus. in Extrav. Joan. XXII. un. eod.

Satisfacere.

Non ſatis eſt mores in melius mutare, niſi etiam ſatisfactio de factis accedat per pœnitentiam. c. non. 63. Diſt. 1. de pœnit.

Satisfactio præcedere debet abſolutionem. c. porrò. 7. c. Parochianos. 9. de ſent. Excomm.

Pro offenſa dubia abſolvitur quis præſtitâ cautione de ſtando juri; pro manifeſta, quæ conſtat vel confeſſione propriâ, vel probatione legitimâ, vel rei evidentiâ, priùs debet ſatisfacere, quàm abſolvatur. c. Ex parte. 23. de V. S.

Qualitas criminis, & contritio pœnitentium, in ordine ad ſatisfactionem imponendam, conſiderandæ ſunt. c. de his. cum ſeq. 26. q. 7.

Etſi quis ſatisfaciat de furto, nihilominus punitur. c. ult. de furt.

Saturitas.

Ex Saturitate nimia, morbi concitantur. c. Neceſſe. 29. Diſt. 5. de Conſecr.

Satyra.

Satyram ſcribere, eſt Poëmata varia condere. c. Satyra. Diſt. 2.

Lex Satyra eſt, quæ de pluribus ſimul rebus loquitur, dicta à copia rerum, quaſi à Saturitate. cit. c.

Saul.

Per Saulem, qui ventrem purgabat, intelliguntur Prælati, qui malitiam ſuam corde conceptam, in opus producunt. c. plerumque. 27. §. Item in lib. 2. q. 7.

Scandalum.

Scandalum non debet bonum impedire faciendum. c. Niſi. de Renunt. c. Cùm ex injuncto. de novi oper. nunciat.

Ob ſcandalum ea quandoque ſunt omittenda, quæ pro rigore juris ſunt ſtatuta. c. ſuper quosdam. de ſtatu Monach. Et receditur à jure ad tempus. c. DEus, 11. de vit. & honeſt. Clericor. c. quoniam. 3. de jur. Patron. c. 1. Diſt. 51. c. Cùm. 6. de Præbend.

Pro vitando ſcandalo interdum detrahitur veritati. c. Cùm ex injuncto. 2. de nov. oper. nunciat. aliàs propter ſcandalum, non eſſe dimittendum veritatem, dicit. c. Magnæ. 7. de vot. & vot. Redempt. c. qui. 3. de R. J.

Opera illa, quæ ſinè peccato mortali omitti non poſſunt, pro vitando ſcandalo, dimittenda: uti nec ea, quæ ſinè peccato mortali committi non poſſunt, pro ſcandalo vitando, non ſunt committenda. c. Cùm ex. de Nov. oper. nunciat.

Ob ſcandalum populi removetur quis ab officio. c. de Rectoribus. 3. & ſeq. de Cleric. ægrotant. Etiam Prælati infames removentur. c. de his verò. 34. Diſt. 50.

Si Scandalum ex novitate contra Conſvetudinem oriatur, vitanda eſt illa novitas. c. quod. 3. de conſanguinit.

Scandalum impedit Matrimonium contrahendum. c. Cùm in Tua. de Sponſalib. quia cum Scandalo nihil faciendum eſt. c. ad aures. 5. de Temp. Ordin. c. nihil. 2. de præſcript. c. de Rectoribus. 3. de Cler. ægrot. c. Cùm ad. 6. de ſtatu Monach. c. ſignificaſti. 18. de homicid.

Scandalum quandoque ſurgit ex doctrina ſana. c. inter. verba. 55. 11. q. 3.

Diſſenſiones & ſcandala pravis actibus aditum præparant, rancores & odia ſuſcitant, & illicitis moribus auſum præbent. Clem. 2. de ſepult.

Scandali occaſionem dantes, ſunt rei eorum, qui Scandalo pereunt. c. Hi, quoscunque. 1. q. 1.

Indignum eſt iis ab Eccleſia ſubveniri, per quos conſtat, in Eccleſia Scandalum generari, è Sacerdotibus. Ne Cler. vel Monach.

Scandalis & periculis præcludenda via. Clem. 2. in princ. de pœnit. & remiſſ.

Animarum Scandalis & periculis obviare Sacerdotes debent. c. 1. de ſepult. in 6.

Scelus.

Sceleris voluntas eâdem ſeveritate punitur, quâ effectus. c. ſi quis. 6 q. 1.

Scelerati & furioſi non poſſunt accuſare Sacerdotes. c. accuſatio. 15. 2. q. 7.

Schi-

Schiſma.

Schiſmatis & hæreſis differentia, quod hæreſis perverſum dogma habeat; ſchiſma propter Epiſcopalem diſſenſionem ab Eccleſia pariter ſeparet. c. inter. 26. 24. q. 3. Nihilominus nullum ſchiſma eſt, quod ſibi non aliquam confingat hæreſim, ut rectè ab Eccleſia diſceſſiſſe videatur. cit. c.

Schiſma ſciſſuram ſonat. c. Schiſma. 24. q. 1.

Schiſmatis tempore non currit præſcriptio Eccleſ. Rom. c. cum vobis. 14. de præſcript.

Quidam propter Schiſma puniti. c. un. de Schiſm. in 6. Et Papa revocavit proceſſus & ſententias latas contra quemdam Schiſmaticum. ibid. & Extrav. comm. un. eod.

Neque cum hæreticis, neque cum Schiſmaticis orare licet. c. Non. 67. 1. q. 1.

Hæreticos & Schiſmaticos ſæcularis poteſtas coërceat. c. de Liguribus. 43. 23. q. 5. c. Quali. ead.

Schiſmaticis conſentiens ab unitate Eccleſiæ ſe ſeparat. c. Schiſma. 34. 24. q. 1.

Schiſmaticus Epiſcopus nec conſecrat, nec conſecratur. c. pudenda. ead.

Irritæ ſunt ordinationes, beneficiorum collationes & rerum Eccleſiaſticarum abalienationes per Schiſmaticos factæ: & qui Schiſma tenere jurant, à dignitate & ordine ſuſpenduntur. c. 1. de Schiſmat.

Ordinatus à Schiſmatico ab officio eſt repellendus, niſi probet, legitimè ſecum eſſe diſpenſatum. c. ult. eod.

Sacræ veſtes, in quibus celebrârunt Schiſmatici, non ſunt denuo benedicendæ, nec Altare, in quo celebrârunt; eſt conſecrandum, nec corpora ab illis ſepulta, exhumanda ſunt. c. à nobis. de Sacram. non iterand.

Nec Baptiſmum, nec baptizandi poteſtatem amittunt Schiſmatici. c. nullus. 40. Diſt. 4. de Conſecr. Cæterùm æquales ſunt paganis, & etiam pejores, ac comparantur cum Core, Dathan & Abyron. c. denique. 9. in med. 7. q. 1. Sunt damnandi & excommunicandi. c. de Liguribus. 23. q. 5. Dignitate & officio privandi. c. ſi quis Presbyter. 11. q. 3. c. Non vos. in med. 23. q. 5. pœnis etiam corporalibus puniendi. c. denique. in fin. 7. q. 1. Per Principes ſæculares coërcendi & temporalibus ſpoliandi. c. qui contra. 24. q. 1. c. Non vos. 23. q. 5.

Schiſmatici cogendi ſunt, ut ad unitatem Eccleſiæ revertantur. c. ipſa. in fin. 23. q. 4.

Schiſmatici ad unitatem reverſi electio in Epiſcopum, non ſtat, licèt diſpenſativè confirmari poſſit. c. quia 5. de Elect.

Schiſmaticorum fautores eâdem pœnâ plectuntur, quâ ipſi Schiſmatici. c. didicimus. 24. q. 1.

De Schiſmaticis Jacobo, Petro & Joanne Columnenſibus, & eorum pœnis. c. un. de Schiſmat. in 6.

Scholaris.

Scholares Canonici plenè recipere debent fructus Præbendarum ſuarum, qui niſi ſufficiant, de rebus Eccleſiæ illis ſubveniatur. c. ult. de Magiſtr.

Scholares in Univerſitate poſſunt ſtatuta facere, citare, & contumaces punire. c. ex literis. 11. de Conſtitut.

Scholares poſſunt Procuratorem conſtituere ad agendum & defendendum. c. quia. 7. de Procurat.

Scholaſticus de foro aut de adminiſtratione poſtulari quidem in Epiſcopum poteſt; ſed priusquam ordinetur, exerceatur in ordinibus minoribus. c. Oſius. Diſt. 61.

Licèt per ignorantiam Grammaticæ aliquid vitiosè dicant Presbyteri vel Epiſcopi, non tamen ideò à ſcholaſticis ſunt deſpiciendi. c. ſeduló. Diſt. 38.

Scientia.

Scientiam ſufficientem oportet habere eos, qui ad Sacra Myſteria promovendi ſunt. c. 1. cum ſeqq. Diſt. 36.

In vanitate ambulant & obſcuritate ſensûs, qui ſecularibus diſciplinis occupantur. c. Nonne vobis. Diſt. 37.

Geometria, Arithmetica & Muſica, non ſunt ſcientiæ pietatis. c. ſi quis. ead.

Scientia pietatis eſt; nôſſe legem, intelligere Prophetas, Evangelio credere, Apoſtolos non ignorare. cit. c.

Scientia vera eſt, per quam Chriſtus invenitur & agnoſcitur. c. legimus. 7. §. fin. Diſt. 37.

Ama ſcientias ſcripturarum, & carnis vitia non amabis. c. nunquam. 33. Diſt. 5. de Conſecr.

Scientia AA LL. valet ad Sacram ſcripturam intelligendam. c. de quibusdam. 12. Diſt. 37.

Scientia inflat, charitas ædificat. c. Niſi. 10. de Renunt.

Scientiæ æquiparatur ignorantia affectata. c. Eos. 2. de Temp. Ordin. in 6.

Scire qui poteſt, nec ſcit, idem èſt ac ſi ſciret. c. ult. de clandeſt. deſpons.

Scientia certa Principis æquivalet revocationi. c. Paſtoralis. 28. de Offic. Deleg.

Ubi non probatur ſcientia, ignorantia præſumitur. c. præſumitur. 47. de R. I. in 6.

Propter ſcientiæ defectum repellitur quis à dignitate. c. qualiter. 17. de Elect. Etiam Epiſcopus promotus dejicitur. c. ult. de ætat. qualit.

Etſi in Paſtore deſideranda ſit ſcientia eminens, competens tamen toleranda eſt. c. Niſi. de Renunt.

Imperfectionem ſcientiæ poteſt ſupplere perfectio charitatis. cit. c.

Scire illud quis verè dicitur, quod audivit, vel vidit, vel aliàs conſcit. c. hoc videtur. 22. q. 5.

Scienti, volenti, patienti, & conſentienti non fit injuria, nec dolus. c. ſcienti. 27. de R. I. in 6. Secùs tamen, ſi in eo jus alterius læ-datur. c. contingit. 36. de ſent. Excomm.

Scienter delinquens plùs punitu , quam ex ignorantia peccans. c. Nihil. 44. de Elect.

Qui ſcienter pejerant, infames ſunt. c. quicunque. 6. q. 1.

Scienter contrahens cum impotenti, non ſeparatur ab eo. c. Conſultationi. 4. de frigid. & malefic. Vel neſcienter, ſi nihilominus conſtituunt ſimul eſſe. c. laudabilem. eod. Vid. literæ.

Scriptura.

Scriptura non eſt contrahenda ad eum ſenſum, quem ſibi quiſque præſumit. c. vino. 4. c. relatum. 14. Diſt. 37.

Ut ſcriptura concordetur, diſtinguenda ſunt tempora. c. ſi peccaverit. 2. q. 1. Pro diverſitate locorum, temporum, & hominum ſcripturæ intelligendæ ſunt; quia pro ratione earum circumſtantiarum, diverſas cauſas & argumenta, & origines habent. c. ult. Diſt. 29.

Scripturæ contrariæ ab eodem productæ, fidem non faciunt. c. imputari. de fid. Inſtrum.

Scriptura requiritur in ſequentibus: In *Electione*. c. quantò. 10. Diſt. 63. c. legom. 2. q. 1. in *Excommunicatione*. c. Curæ. 11. q. 3. in *ſententia probatione*. c. ſtatutis. & ſeq. 2. q. 1. in *publici criminis accuſatione*. c. quiſquis. 2. q. 8. in *appellatione*. c. poſt appellationem. 2. q. 6. in *rerum Eccleſiaſticarum venditione*. c. ſine exceptione. 12. q. 2. in *Prælatorum ad Synodum non venientium accuſatione*. c. placuit. 10. Diſt. 18. in *Prælaturæ renuntiatione*. c. ſicut Vir. §. Ecce bis. 7. q. 1. in *reconciliatione & ordinatione*. c. Legum. 2. q. 1. in *Conſtitutionis promulgatione*. c. quod quis. 35. q. 9. in *legatione*, requiritur Miſſionis ſcriptura. c. ult. Diſt. 97.

Scriptura publicè excommunicati non valet. c. Excommunicamus. 13. de hæret.

Scripturâ nemo abſens teſtari poteſt, c. relatum. 5. q. 2.

Scripturâ nunquam, ſi ſumus abſentes, poſſumus accuſare vel accuſari; ſed præſentes propriâ voce; & præſente accuſato. c. abſente. 3. c. abſente. 11. 3. q. 9. c. Relatum. 3. 5. q. 2. Semper ſcripturâ fiat accuſatio. c. Accuſatorum. c. quiſquis. & ſeqq. 2. q. 8. & præſente accuſante & accuſato. c. per ſcriptæ. §. ſed. ead.

Scriptura in Sigillo inſtrumenti, ſi deleta eſt, non valet inſtrumentum. c. inter. 6. de fid. inſtrum.

Utrùm Scripturâ conſvetudo, aut ratione conſiſtat, nihil differ ac conſvetudo. 5. §. Cùm itaque. Diſt. 1

Scripta vel acta judicis non valent, niſi teſtium adminiculo fulciantur. c. Cùm à nobis. 28. de Teſtib.

Scriptura Sacra.

Scriptura non ſem[illegible] ad l[illegible] ſed quandoque myſticè intelligenda. c. [illegible] 23. [illegible]

Scripturæ ſenſus eſt quadruplex: *Hiſtoricus*, quando ſcriptura intelligitur, ſicut ſonat litera. cit. c. niſi. *Allegoricus*, quando per id, quod dicitur, ſignificatur quod jam factum eſt, vel futurum, per figuram. cit. c. *Tropologicus* vel *moralis*. quando ſcriptura ad mores informandos convertitur. c. Vino. 4. Diſt. 37. *Anagogicus* quando ſcriptura ad Superiora, & ad cœleſtia reducitur. gl. c. jejunium. 7. in fin. Diſt. 76.

Scripturam Sacram debet quis intelligere ex cauſa, perſona, loco, tempore, niſi v[illegible] fuerit in labyrinthum impingere. c. 1. & ſeq. Diſt. 29.

Diſtribue tempora, & concordabit ſcriptura. c. ſi peccaverit. 19. 2. q. 1.

Accipienda & exponenda eſt ſecundum proprietatem linguæ, in qua edita [illegible]; habet enim omnis lingua ſua quædam pro[illegible]ia genera locutionum, quæ, cùm in aliam linguam transferuntur, videntur abſurd[illegible]. c. locutio. 14. Diſt. 38.

Qui ſcripturam Sacram aliter intelligit, quàm Spiritus Sanctus flagitat, hæreticus eſt. c. hæreſis. 24. q. 3.

Lex DEI cùm legitur, non ſecundùm propriam ingenii intelligentiam legatur, vel doceatur. c. relatum. 14. Diſt. 37.

Senſus extraneus non debet quæri ac alienus; ſed ex ipſis ſcripturis ſenſus veritatis capi. cit. c.

Sicut ſtellas cœli non extinguit nox, ſic mentes fidelium, firmamento inhærentes Sacræ ſcripturæ, non obſcurat mundana iniquitas. c. ſicut, Diſt. 38.

Ignoratio ſcripturarum, Ignoratio Chriſti eſt. c. ſi juxta. ead. Et qui ea, quæ D[illegible] ſ[illegible], neſciunt, à DEo neſciunt[illegible]. c. qui ea. ead.

Scripturæ Sanctæ propter DEum ſunt, non DEus propter ſcripturas. c. ſi aliqua. 22. q. 1.

Scripturarum Sacrarum lectio etiam Menſis miſceatur. [illegible] pro reverentia. Diſt. 44.

Scripturas Sacras ama, & carnis vitia non amabis, c. Nun[illegible]uam. 33. D[illegible] 5. de Con[illegible]r.

In C[illegible]onica [illegible] a nihil aliud, q[illegible]àm [illegible] vi[illegible]is legibus [illegible]enitur. [illegible] ult. §. Cum er[illegible] D[illegible] 9.

Scripta vel non ſcripta eſt tradit[illegible] Eccleſiaſtica. c. ſi quis [illegible] q. [illegible]

Quo[illegible]um recurre[illegible]um ſit, ſi S[illegible] ſcripturæ authoritas deſit. c. ult. Diſt. 20.

Secta.

Sectas debent Sacerdotes ab Eccleſia extirpa[illegible] Clem. ult[illegible]um autem. d[illegible] h[illegible]reti[illegible].

Mulieres [illegible] [illegible]xores Clericis ducere [illegible] c. quoniam. 25. Diſt. 32.

Secularis.

Seculares minùs puniuntur, quàm R[illegible]igio[illegible] c. accu[illegible]rus. 8. in [illegible]n. de hæret. in 6.

Seculari Curi[illegible] eſt tradendus hæreticus perpetuò immurand[illegible] c[illegible] eod in 6.

Seculare auxilium invocare debet Eccleſia, [illegible]

Per

per ſe non ſufficit. c. 1. c. quoniam. 14. de Offic. Ordin. c. ult. de Exceſſib. Prælat. vid. Auxilium.

Secularem juriſdictionem obtinere poſſunt Clerici. c. ult. Ne Cler. vel Monach. in 6.

Secularem Judicem poteſt deponere Papa propter hæreſim. c. Excommunicamus. 13. de hæret.

Secularis non debet ſe implicare divinis negotiis. c. Cùm ad verum. 6. in fin. & ſeq. Diſt. 96.

Secularia beneplacita in Eccleſia teneri non debent. c. 1. de immunit. Eccl.

De ſecularibus negotiis Epiſcopus cognoſcere non debet. c. te quidem. 11. q. 1. Vid. Epiſcopus.

In ſecularibus negotiis non ita agendum, ſicut in Eccleſiaſticis: nam in ſecularibus, poſtquam vocatos quis venerit, & in foro decertare cœperit, non licet ei ante peractam cauſam recedere; in Eccleſiaſticis verò, dictâ causâ recedere licet, ſi neceſſe fuerit, aut ſi ſe prægravari viderit. c. Non ità. 2. q. 6. Vide Judex. forum, Clericus.

Secundùm

Verba privilegiorum debent intelligi, ut aliquid afferant, & non remaneat ambiguitas: & ideo verba: *ſecundùm* vel *juxta* videntur appoſita cauſativè, non conditionaliter. c. Abbate. 25. de V. S.

Securitas.

Securitas ibi eſt, ubi eſt perfecta dilectio. c. Non turbatur 2. q. 1.

Securitas Conſcientiæ in tribulationibus relevat. cit. c.

Ad locum f[…]tum quilibet citari debet. c. accedens. 4. ut lit. non conteſt. c. p[…]ult. de probat. c. Cùm dilecta. 4. de confirm. util. vel inutili. c. Cùm locum. 14. de ſponſalib. Et [...] locus ſec[...] non aſſignetur, appellare poteſt, licet ſcriptum ſit: *appell. rem.* c. Ex parte. 47. de Appell.

Sedes.

Poſt ſedem Apoſtolicam, primum locum obtinet: Conſtantinopolitana. c. 3. & 4. Diſt. 22. Secundum, Alexandrina. Tertium, Antiochena. Quartum, Hieroſolymitana. c. ult. ead.

Prima ſedes nullius judicio ſubjacet. c. Nemo. cum ſeqq. 9. q. 3. c. Nunc autem. in fin. Diſt. 21. c. Nemini. 17. q. 4.

Apoſtolicæ ſedis authoritas cujuscunque judicium retractare poteſt. c. Grave. 35. q. 9.

Sedes Apoſtolica omnium Eccleſiarum eſt Caput. c. Cùm nobis. 19. §. Nam. de Elect.

Sede[…] Apoſ[…]olica eſt locus, [...]m elegit Dominus. c. [...] 13. Qui fil. ſint legit.

Sedes Apoſtolica non moritur. c. ſi gratioſe, de R[…]cript. in 6.

Sedes Apoſtolica habet ſtudium juris divini & humani, canonici nempe, & Civilis. Et ſtudentes in ipſis Scholis habent eadem privilegia, quæ ſtudia generalia habent. c. Cùm de. de privil. in 6.

Sedis Apoſtolicæ Conſtitutiones ſunt ab omnibus ſervandæ. c. Conſequenter. 2. Diſt. 11.

Non habent Petri hæreditatem, qui ſedem Petri non habent. c. poteſt fieri. 52. Diſt. 1. de pœnit.

Sedis primæ ſententiam nemo diſſolvere poteſt. c. ipſi. & ſeq. 9. q. 3. c. nemini. 17. q. 4.

Appellationibus ad ſedem Apoſtolicam, omnes humiliter deferre debent. c. Antiqua. 23. de privileg.

Sedis Apoſtolicæ judicium à nemine eſt retractandum. c. patet. 9. q. 3.

Totius Eccleſiæ appellationes referuntur ad ſedem Apoſtolicam; ab ipſa verò nusquam appellari poteſt. c. ipſi. cum ſeqq. 9. q. 3.

Ad ſedem Apoſtolicam omnia Epiſcoporum judicia referenda ſunt. c. nullus. 9. q. 3.

Arduæ quæſtiones ad ſedem Apoſtolicam deducendæ. c. Frater. 52. 16. q. 1. c. Nec licuit. 4. & ſeq. Diſt. 17. c. Rogamus. 24. q. 1. c. 1. de Tranſlat. Epiſc.

Epiſcoporum tranſlationes, ac ſedium mutationes ad ſedem Apoſtolicam de jure pertinent. cit. c. 1.

A Prædeceſſoribus damnatos, vel excommunicatos, ſedes Apoſtolica ſolvit. c. veniam. 35. q. 9. c. Gregorius. ead. c. fuit. c. antiquis. 9. q. 3. Et liberat injuſtè damnatos. c. fuit. c. Fratres. ead.

Sententia Romanæ ſedis poteſt in melius commutari, cùm vel ſubreptum aliquid fuerit, vel alia de cauſa gravi. c. Tum. de in integr. reſtit.

De dubiis privilegiorum ſedis Apoſtolicæ ſolus Papa cognoſcit. c. Cùm veniſſent. de Judic.

Conſtitutum Synodi Univerſalis, Romanam Sedem maximè convenit obſervare. c. 1. 25. q. 1.

Sedes Apoſtolica hæreditariam in Eccleſia ſucceſſionem deteſtatur. c. Ex tranſmiſſa. de Filiis Presbyt.

A Tramite Sedis Apoſtolicæ, nemo recedat propter ullam perſecutionem. c. à recta: 9. 24. q. 1.

Contra peregrinantem, ſive proficiſcentem ad ſedem Apoſtolicam, non eſt aliquid innovandum, & quidquid oblatum fuit, eſt reſtituendum. c. un. de Cler. peregrinant.

Sedi Apoſtolicæ reſervantur: *Judicium Epiſcoporum.* c. dudum. 3. q. 6. *Reſtitutio depoſitorum.* c. Ideo. 2. q. 6. *Congregatio Conciliorum.* cit. c. dudum. *Exemptio Epiſcoporum.* c. Frater. 16. q. 1. c. luminoſo. 18. q. 2. *Quæſtio fidei.* c. quoties. 24. q. 1. *Mutatio Epiſcoporum.* c. Mutationes. 7. q. 1. *Epiſcopatuum diviſio, & unio.* c. Et temporis. 16. q. 1. *Pallii datio.* c. 1. Diſt. 100. *Antiquorum canonum & ſcripturarum interpretatio.* c. Nec licuit. 4. Diſt. 17. *Famæ reſtitutio.* c. Euphemium. §. hinc colligitur. 2. q. 3. *Majorum & difficiliorum quæſtionum diſcuſſio.* c. Multis. 5. Diſt. 17.

Sedium occupatio eſt juris Gentium. c. jus. 9. Diſt. 1.

Sede vacante.

Sede vacante juriſdictionem Papalem Cœtus Cardinalium non exercet, niſi in quantum permittit Concilium Lugdun. nſe; nec poteſt illud, vel ejus partem alterare, corrigere, aut mutare. Glem. 2. de Elect.

Sede vacante debent adire Curiam illi, qui aliàs adire, vel eò mittere tenentur. cit. c. §. ult.

Sede vacante nihil eſt innovandum, c. 1. Nè ſed. vacant.

Sede vacante non debet Eccleſiæ cauſa tractari, nec teſtes recipiuntur. c. pennlt. cod. Et judicium tunc contra Eccleſiam habitum non tenet. cit. c. ult.

Sede vacante non currit præſcriptio. c. penolt. cod. c. 1. c. 4. de præſcript.

Vacante Sede Imperiali, quando juriſdictio ad Papam devolvitur, prohibetur, nè ullus tunc nomen Vicarii Imperatoris vel alterius cujuſque officii retineat, aſſumat vel reiumat. Extrav. un. Nè ſed. vacant.

Sede vacante, non poteſt Capitulum conferre beneficia ſpectantia ad collationem Prælati. c. illa. Nè ſed. vacant. Illa verò, quæ ad Prælatum ſimul & Capitulum ſpectant, poteſt Capitulum conferre. c. un. eod. in 6.

Sede Epiſcopi vacante Capitulum, vel is, qui habet adminiſtrationem, poteſt abſolvere eos, quos poſſet Epiſcopus, ſi viveret, niſi à Papa fuerit interdictum. c. un. de Major. & Obed. in 6.

Seditio.

Non eſt ordinandus, qui ſeditionibus vacat. c. Seditionarios. Diſt. 46.

Seges.

Si quis miſerit ignem in allenam ſegetem, de damno dato tenetur. c. ſi egreſſus. 5. de injur.

Semen.

Non eſt in homine, quòd ſemen ſerenti reſpondeat; incrementum enim dat DEus. c. Cum non. 35. de decim.

Senatûs conſultum

Eſt, quod tantum Senatores, conſnlendo populis, decernunt, c. 3. Diſt. 2.

Senectus, Senex.

Senectuti quandoque in delictis parcitur. c. Tanta. 24. Diſt. 86.

Senum gloria canities, prudentiam deſignans. c. ult. Diſt. 84.

Senes quantò morti ſunt propinquiores, tantò debent eſſe puriores. c. tanta. 24. Diſt. 86.

Senectus aufert incontinentiæ futuræ ſuſpicionem. c. Fraternitatis. 7. Diſt. 34.

Senes mali durius à Prælatis ſuis ſunt arguendi. c. tanta. 24. Diſt. 86.

Senes non pudeat diſcere à junioribus. c. ſi ſubes. 24. q. 3. c. ult. Diſt. 38.

Senes, valetudinarii, debiles, pauperes, ſi advenire commodè non poſſunt Jud. x ad eos recipiendos debet mittere Examinatorem deferetum. c. ſi qui. § de Teſtib.

Senes inviti non poſſunt eſſe teſtes. c. ſi teſtes. §. inviti. 4. q. 2.

Senibus largiendum eſt, qui ſibi labore jam nequeunt victum quærere. c. Conſiderandum. 17. Diſt. 86.

Senſus.

Senſum & intentionem; non verba, conſiderare debemus. c. propterea. 8. de V. S.

Senſus veritatis plerumque amittitur, dum verborum proprietas attenditur. ibid.

Sententia.

Sententia, non à ſuo Judice dicta, nihil firmitatis obtinet. c. in primis. 7. §. contra. 2. q. 1.

NB. Quæ ad nullitatem ſententiæ, ſive ex parte Judicis, ſive ex parte Rei judicati, ſive ex variis cauſis ortam ſpectant, vid. ſuprà. *Nullitas ſententiæ*, lit. N.

Sententia non præcipitanter ferenda. c. DEus. 20. 2. q. 1.

Sententia non eſt ſub conditione dicenda. c. biduum. 29. inir. 2. q. 6.

Sententia non eſt pretio, & præmio remunerationis ferenda. c. qui. 66. 11. q. 3. Venales ſententiæ etiam à ſecularibus legibus reprobantur. c. Cum. 10. de vit. & honeſt. Cler.

Sententia non eſt ex furore vel levitate ferenda. c. ſummopere. 70. 11. q. 3.

Grave eſt, ut in re dubia feratur ſententia certa. c. grave. 74. cad. Et non eſt ferenda certa. c. ult. §. Ex. 30. q. 5. In dubio humaniorem ſententiam ſequi debemus. c. Eſtote. 2. de R. I. c. odia. 15. c. in pœnis. 49. de R. I. in 6.

Sententia ex modo agendi formari debet. c. Cùm dilectus. 20. c. qualiter. 24. in fin. de accuſat. c. licèt. 31. de Simon.

Sententia illa ſemper obſervari debet, quæ meliori & ſubtiliori ratione juvatur. c. capellanus. 4. de Feriis.

Sententia nihil iniquum continere debet. c. Cauſam. 14. de ſent. & re judic.

Sententia ſemper præſumitur juſta ac legitima, donec contrarium oſtendatur. c. Cum inter. 13. cod. c. in præſentia. 6. de Renunt.

Sententia dum fertur, Judices debent eſſe concordes. c. Non poteſt. 3. de ſent. & re judic. Si ſunt diſcordes, illius magis tenenatur, cujus antiquior authoritas. c. hoc ipſum in fin. 33. q. 2.

Sententia plurium debet prævalere. c. pennlt. Diſt. 79.

Sententia pro Reo tenet, ſi duo ordinarii pronuntiant contraria. c. ult. de ſent. & re judic. Secùs in cauſa favorabili. cit. c. Si duo delegati diſcordant, neutra ſententia tenet, & delegans eſt adeundus. cit. c.

Si

Si quis in qualibet cauſa tres ſententias contrarias reportavit, de earum nullitate non agit, nec excipit ante plenam earum executionem factam. Clem. 1. eod.

Sententiam debet ferre Judex ex omnibus coram ſe actis diligenter conſideratis, non ex ſolâ tantùm probationis ſpecie. c. cauſam. 14. eod.

Sententia non debet proferri partibus inauditis. c. 1. de cauſ. poſſ. & propriet.

Sententia debet omnia exprimere, quæ movent judicem. c. ſicut. 16. de ſent. & rejudic.

Sententiam rectam ferre debet Judex, nulli contra juſtitiam parcere: jus ſuum cuique tribuere. c. Ex ore. 17. de privileg.

Judices dum ſententiam ferunt, præ oculis habere debent ſolum DEum. c. 1. de ſent. & re judic. in 6.

Sententia proferenda eſt, non ſecundùm propriam voluntatem, ſed ſecundùm leges. c. ſummopere. 11. q. 3. & remotâ perſonarum acceptione. cit. c.

Sententia non eſt ferenda ante plenam negotii diſcuſſionem, & præſentibus partibus. c. ult. 30. q. 5. c. ſummopere. c. grave. & ſeqq. 11. q. 3.

Sententia, quæ ſinè ſcripto dicta fuit, nè nomen quidem ſententiæ habere meretur. c. in primis. §. quod autem. c. ſtatoris. & ſeq. 2. q. 1. c. 1. de Treuga & pace. Niſi Epiſcopus ſententiam ferat. ſi quis. 45. 11. q. 1.

Sententia pro modicis cauſis non requirit ſcripturam. cit. c.

Sententia definitiva ferri poteſt per verbum *ſtatuo* vel *præcipio*. c. in his. 15. de V. S.

Sententia debet à Judice, non ab alio, ex ſcripto legi. alioquin nulla eſſet; Epiſcopo tamen, uti & aliis illuſtribus perſonis per alium pronuntiare permittitur. c. ult. de ſent. & re judic. in 6.

Sententia ſtando, non ſedendo prolata, nullius eſt momenti. cit. c. fallit in Epiſcopo Judice. cit. c. in princ. Item in ſententia definitiva, quæ à Judice ſive ſtando, ſive ſedendo, prout ipſi libuerit, poteſt pronuntiari. Clem. 2. de V. S.

Sententia, quæ ſcripto Litigatoribus datur, & non recitatur, non valet. c. ult. de ſent. & re judic. in 6.

Quando ab uno Arbitrorum vel Judicum, aliis præſentibus & mandantibus, fertur ſententia, perinde eſt, ac ſi ſimul ab omnibus eſſet recitata: debet tamen in plurali dicere: Nos tales judices pronuntiamus. c. Cùm. de ſent. & re judicat. in 6. Electio autem pronuntianda eſt in ſingulari. cit. c.

Theodoſianâ lege cautum eſt, ut ſententiæ Principum uſque ad 20.^m diem ab Executoribus differrentur. c. Cùm. 69. 11. q. 3.

Sententia ab Executoribus per 30. dies, cùm Princeps, vel aliquis alter aliquem ad mortem condemnat, quo locus Miſericordiæ, vel, ſi res tuliſſet, pœnitentiæ non periret. cit. c.

Sententia differtur, quouſque Princeps inſulam illi, qui in exilium relegari debet, aſſignaverit. c. biduum. 2. q. 6.

Sententia differtur, quoadusque condemnatus ſervus rationem reddat Domino ſuo. arg. c. generalis. 12 Diſt. 54.

Sententia differtur, donec damnata ad mortem pariat; aliàs foret homicidium. c. Conſuluiſti. in fin. 2. q. 5.

Definitiva ſententia debet vel abſolutionem, vel condemnationem continere. c. Ei, qui. §. diffinitiva. 2. q. 6.

Sententia definitiva non eſt ferenda, lite non conteſtata. c. 1. & ſeq. Ut lit. non conteſt. Si procedatur per viam inquiſitionis, ferri poteſt etiam lite non conteſtata, in cauſa criminali. c. veritatis. 8. de dol. & contum. non tamen parte abſente, & teſtes producere volente. c. tenor. 10. de ſent. & re judicat. Niſi contumaciter abſit. cit. c. 8.

Sententia definitiva ferri poteſt reo contumaciter abſente, lite conteſtata. c. prout. 4. de dol. & contum.

Definitiva lata contra legitimè abſentem non tenet. c. tenor. 10. de ſent. & re judic. Si autem legitima abſentiæ cauſa Judici ignota fuit, ſecùs eſt. c. Bertholdus. 18. eód. Si cauſa poſtea plenè probatur, retractatur ſententia. ibid.

Sententia definitiva obtinet authoritatem rei judicatæ. c. biduum. in fin. 2. q. 6. fertur ex violenta præſumptione. c. afferte. 2. c. literis. 12. de præſumpt.

Sententia contra Matrimonium nunquam tranſit in rem judicatam, unde quandocunque revocari poteſt, dum conſtat de errore. c. Lator. 7. c. Conſanguinei. 11. de ſent. & re judic. c. Fraternitatis. 6. de frigid. & malefic.

Sententiâ definitivâ damnatur quis in expenſis. c. Ex parte. 12. de Reſcript.

Contra ſententiam in uno judicio, non datur reſtitutio in alio judicio, niſi ad appellandum. c. ult. de in integr. reſtit.

Sententiam probare debet eſſe injuſtam, qui ab ea appellat. c. Cauſam. 14. de ſent. & re judic.

Sententia, quæ nullâ appellatione ſuſpenditur, tranſit in rem judicatam. c. Quod. 15. ead.

Valet ſententia lata contra jus litigatoris lata, ſi ab ea intra 10. dies non fuerit appellatum. cit. c.

Si ſententia aliquid præcipit fieri ad certum terminum, tempus decendii ad appellationem, currit à tempore ſententiæ, non autem à die finiti termini. cit. c. Et qui intra hoc tempus non appellat, appellationi renuntiat; per hoc crimen videtur juris interpretatione, ſententiæ latæ paruiſſe. cit. c.

Tempus quadrimeſtre, quod à Lege datur damnatis in perſonali actione, poteſt à Judice ex cauſa arctari; & ſponte arctatum terminum recipiens, non poteſt poſt decendium appellare, licèt non conſtet, Judicem ex cauſa terminum abbreviaſſe. cit. c.

Quoties appellatio admittitur, ſententia per decendium differtur. c. Anteriorum. 2. q. 6.

Ab eadem ſententia non tantùm victus reus, ſed etiam tertius, cujus intereſt, appellare poteſt & poterit ſententia quoad reum, nihil de jure ſuo docentem confirmari; re-

ſpectu

ſpectu verò tertii, rationabiliter appellantis infirmari. c. Cùm ſuper. de ſent. & re judic.

Tenet Sententia contra privilegium oſtenſum vel non oſtenſum, ſi ab ea non fuerit appellatum vel ſupplicatum. c. ſuborta. eod.

Sententia, à qua fuit appellatum, retractatur, ſi conſtat, teſtes, ad quorum dicta tantùm lata fuit, conſpiratores fuiſſe, & contradicente parte receptos. c. Cùm 1. & 2. eod.

Sententia manet rata, à qua appellatur, ſi lis intra annum non fuerit completa. c. Ei, qui. 2. q. 6.

Ab eadem ſententia non eſt tertio appellandum. c. ſua nobis. 65. de appell. Clem. 1. de ſent. & re judic.

Sententia rata manet, ſi appellans non proſequatur appellationem infra debitum tempus: & adverſario debet condemnari in expenſis. c. Cùm ſit. 5. c. reprehenſibilis. 26. de Appell.

Sententia lata ſub conditione, vel in diem, non ligat, niſi adveniente die, vel conditione: & ideo ſi medio tempore fuerit appellatum, ſuſpenditur ejus effectus. c. præterea. 40. eod.

Sententia Interlocutoria, à qua infra decendium non appellatur, tranſit in rem judicatam, ſicut definitiva. c. Cum dilectus. 32. de Elect.

Si ſententiam graviorem meruit facinoroſus ex ea ſpecie, ex qua non eſt appellatum, omnimodo pœna imponenda eſt; ſi contrà, differenda. c. poſt, in fin. 2. q. 6.

Antequam ſententia feratur, nullus debet appellare, niſi gravetur, & cauſa gravaminis exponi debet coram Judice, à quo appellatur. c. ut debitus. 59. de Appell.

Sententiâ nondum latâ, in civili & criminali negotio, appellari poteſt. c. Non ſolent. 2. q. 6.

Sententia lata ante appellationem non poteſt executioni mandari poſt appellationem oppoſitam. c. dilectis. 55. de Appell. Sed caſſanda eſt, non obſtante confirmatione ſi legitimè appellatio oppoſita. c. Ex parte. 7. de Teſtib. c. dilecti. 52. 66. & ſeqq. de Appell. c. Ex parte. 13. de privil.

Ab executione ſententiæ non appellatur, niſi in executione modus excedatur. c. quod ad. 15. de ſent. & re judic.

Sententia excommunicationis, poſt appellationem legitima, lata, nulla eſt. c. ad præſentiam. 16. de appell.

Sententia interdicti, non ſuſpenditur per appellationem ſequentem. c. ad hæc. 37. eod.

Sententiam latam confirmare vel infirmare debet Judex appellationis. c. Ex literis. 4. de in integr. reſtit. Vel in quibuſdam confirmare, in quibuſdam infirmare. c. Raynutius. 16. de Teſtam.

Sententia Excommunicationis per appellationem non ſuſpenditur. c. ad reprimendam. de Offic. Jud. Ordin.

Injuſta ſententia non eſt curanda. c. cui eſt. 46. 11. q. 3. innocentem non ligat. c. quomodo. 44. ead. Reprehenditur. c. ſi quis. 57. cum 2. ſeqq. ead. Nec apud DEum, nec Eccleſiam gravare poteſt. cit. c. cui eſt. Et ideo etiam non eſt ab ejus communione abſtinendum, nec ei ab officio ceſſandum. c. Non. 64. §. ex his. ead. Quamvis juxta. c. ſi Epiſcopus. 40. & c. Epiſcopus. 65. ead. injuſtè damnatus, ante examinationem & cognitionem cauſæ, prohibeatur in communionem recipi; & ſi contrarium Superiori ſtatutum videatur ſtatui; non erit tamen contrarium, ſi intelligatur, unde ſit aliquando injuſta ſententia: id quod explicatur fuſiùs c. Epiſcopus. 65. §. ſi ergo. Et c. Non. 77. §. Cùm. ead. Eſt enim aliquando injuſta ex animo proferentis; juſta verò ex ordine & cauſa: aliquando juſta ex animo & cauſa; ſed non ex ordine: aliquando juſta ex ordine & animo; ſed non ex cauſa. Quibus combinatis verum manet ſtatutum utrumque, & pœnam non debere ſuſtinere canonicam, in quem canonica non eſt lata ſententia. cit. c. Non. 64. ead.

Sententia Epiſcopi ſive juſta, ſive injuſta ſit, timenda eſt. c. 1. c. quibus. 27. c. nemo. 31. ead. Si videatur injuſta, recurratur ad Synodum. c. Clericus. 30. & 31. ead.

Clericis non licet ante tempus ſententiæ ab Epiſcopo diſcedere. c. Non. 8. q. 4.

Sententia etiam Rom. Sed. in melius commutari poteſt. c. loci. §. quòd autem. 35. q. 9. c. ſententiam. ead.

Apoſtolicæ ſedis ſententia, tantâ ſemper Conſilii moderatione concipitur, tantâ patientiæ maturitate decoquitur, tantâque deliberationis gravitate profertur, ut retractatione non egeat, nec immutari neceſſarium ducat, niſi fortè ſic prolata ſit, ut retractari poſſit, vel immutanda ſecundùm præmiſſæ tenorem conditionis exiſtat. c. Apoſtolicæ. 4. 35. q. 9.

Cujuslibet Eccleſiæ ſententia, cùm per ſubreptionem lata cognoſcitur, rationabiliter revocari poteſt. c. loci. §. Quia ergo. ead.

Aliud eſt ſententiam reſcindere, & rationabiliter deciſa turbare: aliud quæ per ſubreptionem obveniunt deprehenſa, corrigere. cit. §.

Sententia damnationis in pertinaci relaxari non poteſt. c. damnationi. 24. q. 2.

Sententia damnationis ferenda eſt, cùm crimen notorium eſt, nec indicenda purgatio. c. penult. de purg. Canon.

Sententia in beneficiali non tranſit in rem judicatam reſpectu Superioris, quò minùs poſſit de juribus partium inquirere maximè quando ſententia fuit lata contra abſentem, licèt contumaciter, & in indefenſum. c. Cùm olim. de dol. & Contum.

Falſorum inſtrumentorum prætextu lata ſententia uſque ad 20. annorum ſpatium valet retractari veritate compertâ. c. Cùm. 6. de Except.

Sententia iniqua retractatur per Superiorem, licèt cauſa fuerit *remot. appell.* commiſſa. c. Inter. de ſent. & re judic.

Retractatur ſententia prætextu in[illegible] conſuetudinis lata contra Eccleſiam. c. Cùm cauſa. eod.

Secunda ſententia contra primam in diverſa inſtantia lata, tenet mero jure, nec debet [illegible]

ſtringi, licèt ſit injuſta, ex quo ab eo non fuit appellatum, præſertim ſi prima ſententia ſecundis judicibus non fuit oſtenſa. c. inter. eod.

Si quod negotium ſententia Epiſcoporum decidit, illud ulteriùs retractare non licet. c. omnes. 11. q. 1.

Sententia revocari non debet prætextu privilegii de novo reperti. c. ſuborta, 21. de ſent. & re judic.

Sententia lata, licèt ex nova allegatione caſſetur, non præjudicat tamen Judicibus, qui ipſam tulerunt. c. Cùm. 10. de fid. inſtrum.

Per ſolam participationem criminis ſententia tranſit ad illum, in quem lata non fuit. c. Nuper. 29. de ſent. Excomm. c. 55. eod.

Sententia, quæ nulla eſt, fit aliqua per approbationem Principis. c. ad petitionem. 22. de accuſat. c. à nobis, 21. de ſent. Excomm. c. ſi Epiſcopum. 16. q. 6.

Sententia quæ certas perſonas comprehendit, authoritate Principis extenditur ad alios, qui non ſunt de jurisdictione proferentis. cit. c. à nobis.

Sententia non eſt ferenda, quando multitudo eſt in cauſa, vel quando ille peccat, qui ſociam habet multitudinem. c. ſi quis poteſtatem. §. ſimiliter. 23. q. 4.

Sententia excommunicationis non poteſt ferri in Corpus Univerſitatis vel Collegii. c. Romana. 5. in fin. c. ſi ſententia, 16. de ſentent. Excomm. in 6. ſententia interdicti tamen ferri poteſt. cit. c. 16.

Sententia citra ſolitum ordinem judiciorum lata, auctoritatem rei judicatæ non obtinet. c. ult. 2. q. 6.

Si ſententia lata eſt contra res ante judicatas, à quibus provocatum non eſt, ſententiæ authoritatem non habebit, & ideo appellare non eſt neceſſarium. cit. c.

Sententia contra jus ſcriptum nullas habet vires, & ideo opus non eſt provocare. cit. c. & c. 1. de ſent. & re judic.

Sententia ferri, & teſtes recipi poſſunt in cauſa Matrimonii propter contumaciam, etiam lite non conteſtata. c. accedens, 4. & ſeq. Ut lit. non conteſt. Uti etiam in cauſa libertatis. c. Cùm olim. 34. de Teſtib. Sed

Sententia nec ferri, nec teſtes recipi poſſunt, ſi agatur de adulterio ad ſeparationem thori: & ante litis conteſtationem reus contumax excommunicetur. c. 1. Ut lit. non conteſt.

Sententia ſuper Matrimonio tenet, licèt ſcripta non fuerit, ſi hoc probetur per Teſtes. c. Albericus. 43. de Teſtib.

Sententia in cauſa Matrimonii lite non conteſtatâ fertur ad dicta teſtium, qui altera parte contumaciter abſente recipiuntur. c. 1. Qui Matrim. accuſ. poſs.

Sententia fertur contra Actorem contumaciter abſentem, etiam lite non conteſtata. c. cauſam. 3. de dol. & contum.

Sententia fertur in eum, qui cauſæ ſuæ negligit adeſſe. c. decernimus. 3. q. 9.

Sententia ſuper poſſeſſorio non reſpuit appellationem, licèt in legibus contrarium caveatur. c. Cùm ad ſedem. 15. de Reſtit. Spoliat.

Sententiæ executionem in poſſeſſorio impedit exceptio paupertatis. c. Olim. 16. eod.

Sententia lata propter poſſeſſionem, non præjudicat proprietati. c. penult. de cauſ. poſſ. & propriet. c. bonæ. 51. de Appell. c. ſollicitè. de Reſtit. Spoliat. Nec præjudicat poteſtati. c. querelam. 24. de elect.

In executione ſententiæ quæſtio proprietatis, præfertur quæſtioni poſſeſſionis. c. Cùm dilectus. 6. de cauſ. poſſ. & propr.

Cauſa Conventionis & Reconventionis unâ ſententiâ terminetur. c. 1. de mut. petit. Item Poſſeſſionis & petitionis. c. Cùm dilectus. 6. de cauſ. poſſ. & propr.

Sententia propter præſumptionem mandatur executioni. c. ſuſcitata. 6. de in integr. Reſtit.

Sententia per alium fertur, per alium executioni mandatur. c. poſtulâſti. 14. de for. compet.

Sententiæ oppoſita quæſtio fraudis, ab executore mero, qui ultra executionem, nullam habet cognitionem, referri debet Superiori. c. de cætero. 5. de ſent. & re judic.

Sententiæ variantur ùt Capita. Extrav. Joan. XXII. c. quorundam. §. quo circa. in fin. de V. S.

Sententiam Eccleſiaſticam præcedere debet trina admonitio. c. 1. de Treuga & pace.

Sententiam Judicis ſecularis injuſtam, Judex Eccleſiaſticus retractare poteſt. c. quæ in Eccleſiarum. 7. de Conſtitut.

Sententia lata à Prædeceſſore prodeſt Succeſſori. c. ſopitæ. 14. de Cenſib.

Sententia Eccleſiæ non præfertur Conſcientiæ. c. literas. 13. de Reſtit. Spoliat.

Sententia lata contra citatum extra citantis territorium exiſtentem, nulla eſt ipſo jure. Clem. Paſtoralis. 2. §. eſto igitur. de ſent. & re judic.

Sententia non debet ferri contra non legitimè citatum, & non auditum. Clem. Paſtoralis. 2. §. quod igitur. de ſent. & re judic.

Sententia carens effectu juris, caret authoritate & nomine rei judicatæ. cit. c. §. ut igitur. Et ſententiam rei judicatæ tollit ſuperveniens delictum. c. Ex literis. 5. de divort.

Sententia Diœceſana non obſtat ſententiæ jurisdictionali. c. Dilectus. 18. de Offic. Ordin.

Delegatus Papæ, ſententiam ſuam poteſt uſque ad annum exequi, non ultrà. c. quærenti. 26. de offic. deleg.

In ſeipſo ſententiam ferunt multi, dum judicant de aliis. c. judicet. 3. q. 7.

Etſi non conſtet de cauſa, ob quam lata eſt ſententia, modò probetur lata, tenet; quia propter authoritatem judiciariam præſumi debet, omnia legitimè proceſſiſſe. c. ſicut. de ſent. & re judic.

Juſtæ ſententiæ debet quis parere, nè ex ſuperbia ligetur, qui antè innocens erat. c. qui. 90. 11. q. 3.

Sententiæ ſuæ pœnitebit DEum, ſi agamus pœnitentiam. c. ſi agamus. 67. Diſt. 1. de pœnit.

ult. Quia DEus novit ſuam mutare ſententiam. c. unuſquiſque. 22. q. 4.

Separare.

Qui ſeparari volunt propter conſanguinitatem, duobus vel tribus ex Conſanguinitate, & totidem ſenioribus loci ejusdem, conſanguinitatem probare debent. Debet autem probatio Teſtium fieri duplici juramento. 1.mò quòd non privato odio, neque amicitia, neque pro aliquo commodo, quod habuerint, habeant, vel habituri ſint, jurent. 2.dò ſic à majoribus ſuis audiviſſe, & credere, ità eſſe. c. quotiens. 5. de Teſtib.

Separari non debet ab Uxore, qui causâ neceſſitatis filium ſuum baptizavit, vel de Baptiſmo levavit. c. ad limina. 30. q. 1. Secùs ſi ſinè neceſſitate. c. pervenit. ead. Niſi fraudulenter id fecerit. c. dictum. ead.

Separari à Viro non poteſt, quæ filiaſtrum ſuum de baptiſmo levavit. c. Nôſſe. ead.

Separari quis debet ab ea, cùm qua contrà Edictum Eccleſiæ contraxit, quousque cognoſcitur de impedimento. c. penult. de Sponſa duor. c. ult. de claud. deſpons. c. ult. de Matrim. contract.

Separari non poteſt Matrimonium extraordinariâ pollutione etſi criminosâ. c. Extraordinaria. 35. q. 3.

Separari non debet, qui ignoranter cognovit Uxoris ſororem, c. qui dormierit. 32. q. 7.

Separari poteſt Uxor à Viro propter ſubſequentem infidelitatem. c. ult. de converſ. Conjugat.

Separari non debet Matrimonium inter ſervos contractum: quilibet tamen Conjugum ſerviat ſuo Domino. c. ult. 29. q. 2.

Separentur Conſanguineas ducentes; nec licebit eis, ſi ſcienter peccant, quàmdiu vivunt, ducere vel nubere. c. qui propinquam. 35. q. 2.

Separandi non ſunt nubentes poſt votum. c. quidam 2. Diſt. 27.

Separetur Judæus ab Uxore fideli, niſi ad fidem acceſſerit. c. Judæi. 28. q. 1.

Separatio non fit ob furorem ſequentem, vel truncationem membrorum, vel exſectionem. c. hi, qui. c. Neque. 32. q. 7.

Separatio corporis non ſolvit Matrimonium, ſed ſeparatio voluntatis. c. Matrimonium, c. omnis. 27. q. 2.

Vid. plura de hac Separatione *V. divortium.*

Sepelire, Sepultura.

Sepultura honeſta, eſt humanitatis officium, & fidei Teſtimonium. c. Non æſtimemus. 13. q. 2.

Quidquid corpori humando impenditur, non eſt præſidium ſalutis; ſed humanitatis officium. cit. c. §. corpori. ead.

Curatio funeris, Conditio ſepulturæ, pompa exequiarum, magis vivorum ſolatia ſunt, quàm ſubſidia mortuorum. c. animæ. 22. ead.

Sepulturam Parentum nullus debet odio vel ſuperbia deſerere. c. placuit. ead.

In ſepulchris Parentum ſuorum, Filii ſepeliendi ſunt. c. unaquæque. §. Item Joſeph. ead.

Sepulturam debet quis eligere in loco Parentum ſuorum. c. 1. de ſepult.

Si quis ſepulchro Majorum relicto, elegit ſepulchrum in loco minùs Religioſo, non tenet electio. c. fraternitatem. eod.

Sepultura eligenda eſt in loco magis religioſo. cit. c. fraternitatem. Poteſt tamen etiam in loco minùs religioſo nova eligi ſepulchra. c. Cùm quis. §. ſi quis. de ſepult. in 6.

Prohibetur pactum de ſepultura eligenda; & Religioſis ac Clericis prohibetur, nè ad hoc pactum inducant fideles, ut apud eos eligant ſepulturas: & irritum eſt tale pactum, & non obſtante eo, de ſepultura eligenda vel electa non mutanda, ſepeliri debet mortuus ibi, ubi de jure ſepeliendus eſt: & ſepultus apud prædictos, debet reddi unà cum omnibus ex ſepultura obvenientibus, ſub pœna interdicti. c. 1. de ſepult. in 6.

Cùm quis alibi eligit ſepulturam, debet Parœciali Eccleſiæ, in qua audire divina, & percipere Sacramenta conſuevit, non verò dimiſſæ, ubi Majores ejus ſoliti ſunt ſepeliri, dari canonica portio. c. Cùm quis. eod. in 6. Quodſi duo domicilia habuit d. functus Eccleſiæ domiciliorum Canonicam portionem inter ſe divident. cit. c.

Si tamen quædam ad Fabricam, vel luminaria data ſunt, non exigitur Canonica portio. c. Ex parte. 31. de V. S.

Si quis verò habens domicilium in Civitate, & in villa ad tempus moratur, non in Eccleſia villæ; ſed in Parœciali, ubi Majores jacent, ſepelitur, nisi antè ſepulturam aliam elegerit. c. is. qui. eod. in 6.

Ex rationabili cauſa, vel occaſione, poteſt quis novam ſibi eligere ſepulturam. c. placuit. §. ſed aliud. 13. q. 2.

Ubi quis decimas perſolvebat vivus, ibi ſepeliatur & mortuus. c. ubicunque. 6. ead.

Quos conjunxit unum conjugium, conjungat ſepulchrum, atque ità in eodem ſepulchro Vir & Uxor condantur. c. 1. & 3. ead. Mulier, quæ pluribus nupſit, cum Viro ultimo condatur. c. is, qui. §. Mulier. de ſepult. in 6.

In Eccleſia non debet ſepultura fieri. c. præcipiendum. 15. 13. q. 2. Et non ſepeliantur in Eccleſia niſi Epiſcopi, Abbates, aut digni Presbyteri, vel laici fideles. c. Nullus. 18. ead.

In gratia mortuis prodeſt in Eccleſia ſepeliri; nam proximi intrantes Templa, viſis eorum ſepulchris, orant pro illis. c. Cùm. 17. ead. Quibus autem peccata non ſunt dimiſſa, â Sacris locis non juvantur poſt mortem. c. quibus. 16. ead.

Ubicunque ſepeliamur, nihil intereſt; quia Domini eſt terra. c. ubicunque. 26. ead.

Religioſi

Digitized by Google

[illegible]

... ſpoliare, ... cogantur reſti... ratione ipſius ... componant. c. ſin ...

... de ipſorum ... à quo ... rant, canonicè pro... exhiberi. [illegible]

Sequeſtrare.

[illegible]

Simoniaca peſtis, ſui magnitudine alios morbos vincit. c. ſicut. 6. de Simon. Eſt maximum peccatum. cit. c. & c. per tuas. 32. in fin. eod. c. quibusdam. c. Cùm liqueat. c. ult. 1. q. 1.

Quomodo & â quibus committatur.

Simonia non tantùm committitur in Spiritualibus, ſed etiam in eis annexis. c. quæſitum, 5. de rerum permut. c. de jure. 16. de jure Patron. 1. q. 3. in princ. c. ſi quis. ead.

Simoniacus eſt, qui Eccleſiam pro pecunia obtinuit. c. Presbyter. 3. 1. q. 1. vel Præbendam, vel aliquid eccleſiaſticum. c. ſi quis. c. res Eccleſiæ. 1. q. 3.

Simoniacus eſt tam dans, quàm accipiens. c. quos conſtiterit. 6. 1. q. 1.

Simoniacus eſt, qui facit homagium & fidelitatem pro habendis Spiritualibus. c. Ex diligenti. 17. de Simon. Item qui petit. ibid.

Simoniacus eſt, qui res corporales connexas Spirituali vendit; vendit enim tunc etiam Spirituale, quia horum aliquid vendit, ſinè quo alterum non provenit. c. ſi quis. 7. c. Salvator. c. Non ſolùm. 1. q. 3.

Simoniacus eſt, qui promovet negotium, ſpe beneficii eccleſiaſtici promiſſi. c. Cùm eſſent. de Simon.

Simoniacus eſt, qui Electori promittit beneficium. c. de hoc. de Simon.

Simoniacus eſt, qui propter gratiam vel favorem, publicè peccantem non corrigit, vel denuntiat. c. Nemo. eod. item qui propter favorem vel gratiam, pœnitentem indignum reconciliat, aut pœnitentem ex odio repellit. cit. c. item qui aliquem pro pretio abſolvit. c. Ad aures. eod.

In Simonia, gratia, favor, odium, locò pretii ſuccedunt. c. Nemo. eod.

Simoniacus eſt, qui de bonis ſuis Præbendam conſtituit, ut ad eam Canonicus recipiatur. c. Tua nos. eod.

Simoniacus eſt, qui temporale dat, lucrandi Spirituale gratiâ. c. Tua nos eod.

Simoniacus eſt, qui accipit pretium pro ingreſſu in Religionem. c. Dilectus filius. 30. eod. item pro Prioratibus, vel Capellis concedendis: pro Prælatis inſtituendis; pro concedenda ſepultura: pro chriſmate, pro Oleo Sancto, pro benedictionibus nubentium, vel aliis Sacramentis. Nec valet conſvetudo in contrarium. c. Non ſatis. 8. c. Cùm in. 9. c. Ea, quæ. 16. c. in tantum. 36. eod. Et pro Vicariis aſſignatis. c. Ad noſtram. eod. Et pro exequiis mortuorum, aut ſepulturis, c. ſuam. 29. c. ad. 42. c. Cùm in. eod. Etiam pro inſtitutione ac inthronizatione. cit. c. & c. Non ſatis. 8. eod.

Simoniacus eſt, qui præter procurationem, pro Conſecratione Eccleſiæ aliquid exigit. c. Cùm. 10. eod. item qui pro ordine conferendo, ſive Epiſcopus, ſive Miniſtri, ſive Notarii quid exigant. c. 1. de Simon. Sicut. 4. 1. q. 2. item pro ingreſſu Eccleſiæ. cit. c. ſicut. §. authoritate. ead.

Simoniacus eſt, qui pro abſolvendo excommunicato pretium aliquod exigit. c. ad aures. 24. de Simon.

Ut poſſideantur res Sacræ aliquo, vel dato, vel retento, vel promiſſo, ſpeciem habere videtur Simoniæ. c. ſuper eo. de Tranſact.

Simoniacus eſt, qui Altare & decimas per pecuniam dat, ac Spiritum Sanctum vendit. c. Altare. 1. q. 3 Et Simoniacus eſt Epiſcopus, qui decimas & oblationes Laicis, non Clericis diſtribuit. c. pervenit. ead.

Simoniacus eſt, qui dat, vel acceptat pecuniam pro debiti officii executione, & pro ſententiæ juſtæ prolatione. c. vendentes. ead. Vel ſi Prælati accuſatio ex pacto deſeratur. c. Eupheminm. 2. q. 3.

Simoniacus eſt, qui pro receptione Sacramentorum pretium accipit. c. baptizandis. 99. 1. q. 1. c. Nullus 100. cum ſeqq. ubi variæ Species Simoniæ enumerantur.

Mali Prophetæ, non boni, prophetiam vendebant. c. Judices. 23. eod. Ubi ſolvitur, quâ ratione potuerit Saul ire ad Samuelem cum muneribus in negotio aſinarum; & Uxor Jeroboam ad Achiam Prophetam: Et Benadad Rex Syriæ mittere munera Eliſæo, onera 40. Camelorum, omnia bona Damaſci. Quòd enim illi obtulerint, ex hoc non ſequitur, Prophetas ea munera acceptâſſe; nam & Naaman â lepra mundatus eidem Eliſæo munera obtulit; ſed non acceptavit: & Samuel potiùs Saulem ad prandium invitavit. imò de Eliſæo expreſſè habet Sacer textus, eum non acquieviſſe, ut munera â Naaman acceptaret, etiam dum vim ille faceret.

Etſi Simonia ſit pro ingreſſu ad Religionem aliquid exigere, ſive ſit pecunia, ſive paſſus, prandia, jocalia, aut aliam etiam ad uſum pium pertinentia & perſona ſingularis excommunicationi; Conventus autem ſuſpenſioni obnoxius foret; tamen Simonia non eſt, ſponte oblata ſuſcipere; ſicut non eſt Simonia, ſua liberè ac ſponte Religioni ſeu Monaſterio offerre. Imò liquidò apparet, ingreſſuros Religionem, ſua ultrò debere offerre Rectoribus, ut in Commune diſpenſentur, ſicuti credentes ſponte ac liberè ſua ad pedes Apoſtolorum ferebant, in communi victuri. Aliud enim eſt ſponte offerre, aliud coactè perſolvere. in princ. 1. q. 2.

Simonia non eſt pro dedicatione Eccleſiæ, liberè oblatum acceptare, dummodo ſinè taxatione ac pacto. c. Placuit. 1. 1. q. 2.

Simonia non eſt, ſi quid gratiæ ſolùm causâ, gratuitò ac liberè offeratur & acceptetur in ordinationibus. c. ſicut. 1. q. 2. quamvis. c. ſunt nonnulli. 114. cum ſeqq. 1. q. 1. dicatur: ut nihil pro ordinationibus, nè quidem per modum muneris accipiatur: & ut nec per gratiam, nec per preces, nec per favorem, aliquis ordinetur. Non tamen hic omnes ordinationes per preces factæ reprobantur; ſed hæ ſolùm, quæ precibus ordinandi, vel ejus amici, non ſpirituali, ſed carnali affectu porrectis fiunt, cùm aliàs futuræ non eſſent; quas non charitas interveniens;

veniens; ſed ambitio ſupplicans extorquet. c. Filium. 122. §. Non itaque. 1. q. 1.

A Simonia excuſat ignorantia. c. quicunque. 1. q. 5.

Simoniæ fit particeps, qui pro officii ſui loco, contra Simoniam vehementer non exarſerit. c. quiſquis. 5. 1. q. 1.

Simoniaci rei ſunt infidelitatis eorum, quos ſcandalizant. c. Hi. 44. ead.

Simonia ab alio commiſſa, alii nocet, qui culpabilis non fuit, niſi illud factum fuerit in diſpendium ac fraudem Electi. c. Nobis. 27. de Simon.

Simonia non eſt dare ſuæ Eccleſiæ, & poſtea petere, ut recipiatur in ea, niſi corrupta ſit intentio dantis vel recipientis. c. Tua nos. eod.

In Simoniaco Contractu tantùm valet remittere, quantum dare. c. Veniens. 10. de Teſtib.

Simoniacus non dicitur Epiſcopus, qui jura Epiſcopalia pro annua penſione alteri cedit, maximè ubi Papæ confirmatio accedit. c. Conſtitutus. de Relig. domib.

Simoniacus non eſt Clericus, qui poſſeſſor vexationem redimit. c. dilectus filius. de Simon.

Pœnæ Simoniam committentium.

Tres gradus Simoniacorum & eorum pœnæ, nempe: Simoniaci Simoniacè Ordinantes vel Ordinati: Simoniaci Simoniacè à non Simoniacis: Simoniaci non Simoniacè à Simoniacis. Primi ſecundùm eccleſiaſticos Canones à proprio gradu decidant. Secundi ab officio malè accepto ſimiliter removeantur. Tertii miſericorditer per manûs impoſitionem, pro temporis neceſſitate, in officio permittantur miniſtrare. c. ſtatuimus. 107. cum ſeqq. 1. q. 1.

Ordinatur Simoniacè à non Simoniacis, qui dará pecuniâ Archidiacono, vel Conſiliariis Epiſcopi, Epiſcopo ignorante, id efficit, ut ordinetur. c. omnis. 112. §. de his. 1. q. 1.

Non debet quis ordinem recipere ab eo, quem credit Simoniacum: ſed miniſtrare poteſt in illis, quos priùs ignoranter ab ipſo recepit. c. per tuas. 35. de Simon.

Omnes Simoniaci, cujuſcunque dignitatis, aut ſtatûs ſint, ſunt ipſo facto excommunicati. Extrav. comm. 2. eod.

Simoniacè ordinati non habent ordinis executionem. cit. c.

Ordinationes, quæ Simoniace fiunt, falſæ reputantur. c. Ordinationes. 113. 1. q. 1. quia non per Chriſtum, qui oſtium eſt, tales intrant. ibid.

Qui Simoniacè ordinatur, anathemati ſubjicitur. c. recipiuntur. 7. ead. & qui ordinat per pecuniam, damnatur. c. ſi. 8. ead.

Ab omni munere manus ſuas excutiat, nè officium Sanctitatis Simoniacè impendat: ab omni munere, inquit Propheta; Tunc autem ab omni munere, qui ordinat, manus excutit, quando nec munus ab obſequio, ſeu ſubjectionem, nec munus à manu, ſeu pecuniam, nec munus à lingua, ſeu favorem ac humanam gratiam in divinis his rebus requirit. c. ſunt nonnulli. 114. ead.

Qui accipiunt pecuniam, ut ordinandis Sacros ordines non tribuant, vel ut Canonicæ electioni aſſenſum non præbeant, vel conſecrationem lapidibus benedicendis ſubtrahant, infames probantur. c. Nullus. 124. §. qui autem. ead.

Quidquid vel in Sacris Ordinibus, vel eccleſiaſticis rebus, datâ vel promiſſâ pecuniâ acquiſitum eſt, irritum eſt. c. Ea, quæ. 1. q. 3. Ipſa quoque conſecratio ordinati pro irrita habetur, & Ordinans Simoniacus & Simoniacè ordinatus depoſitus uterque pœnitentiam agat, & privatus dignitate perſiſtat. c. ſi qui. 108. cum ſeq. 1. q. 1.

Qui dat pecuniam, ut epiſcopalem jurisdictionem exerceat, officio ſuo privatur: & qui contulit, ulteriùs conferre non poterit, canonicéque punietur. c. 1. cum 2. ſeqq. 1. q. 3.

Sicut Simoniacus non habet ſpiritnale, quod pro temporali emit; ità nec temporale retinere poteſt, quod pro Spirituali accepit: c. qui ſtudet. 11. c. Presbyter. 3. c. ſi quis. Epiſcopus. 8. & ſeqq. 1. q. 1.

Qui ordinaverit, vel præſentaverit juramento accepto, nè inquietetur ſuper proviſione, talis Ordinator per triennium à collatione; præſentator verò itidem per triennium ab executione ordinum, & ordinatus ab ordine perpetuò ſuſpenditur. c. ſi quis. 45. de Simon. Et ordinatus in Subdiaconum, qui priùs Præſentatori ſuo promiſit, quòd ab Eccleſia illius, ad cujus titulum ab ipſo præſentatus eſt, nihil unquam vellet exigere; is nec in ſuſcepto ordine miniſtrare, nec ad altiores ſinè diſpenſatione aſcendere poteſt, etſi in hoc facto ſe peccâſſe non crediderit. c. per tuas. 37. eod.

Simoniaci deponuntur. c. Ex multis. 1. q. 3. c. penult. de confeſſ. c. ſicut. 6. c. de hoc. 11. de Simon. & excommunicantur. c. qui ſtudet. 1. q. 1. Nondum convicti, debent ſuſpendi. c. quoties. 5. de Simon.

Simoniaca electio caſſanda eſt. c. Nobis. 27. de Simon.

Simoniaca promotio dejicit ab obtento, & promittentem non obligat. c. de hoc. 11. eod.

Electiones, proviſionéſque aliæ pro pecunia factæ, non valent, nec jus percipiendi fructus tribuunt. Extrav. Comm. 1. eod.

Mediatores Simoniæ eâdem cenſurâ ligantur, quâ alii, & ſimiliter à ſolo Papa abſolventur. cit. c.

Simoniaci pro hæreticis habentur. c. quicunque. 2. & ſeqq. 1. q. 1. & à quibuſcunque perſonis, tanquam hæretici accuſantur. c. quæro ergo. §. Verùm. c. penult. §. porrò. c. ult. §. ſed cùm. 6. q. 1. Etiam à meretricibus, à

Crimi-

Criminoſis, à propriis quoque ſervis. c. tanta. 7. de Simon. Et ipſi teſtes eſſe non poſſunt. c. per tuas. 32. eod. Socius autem in crimine Simoniæ admittitur in teſtem, ſi tantùm criminis Socius fuit, & agatur civiliter; aliàs non. c. 1. de Teſtib. in 6.

De iis, qui pro ſententia ferenda, vel pro accuſando aut non accuſando, Teſtimonio dando vel non dando &c. pecuniam acceperunt, dicitur. c. jubemus. 1. 25. cum ſeqq. 1. q. 1.

Contra Simoniacum poteſt agi per certa ſigna. c. ſicut Simoniaca. de Simon.

De Simonia ſuſpecto debet indici purgatio, in qua ſi defecerit, beneficio privetur. c. inſinuatum. eod.

Simoniaci à Sacris miniſteriis arcendi. c. præter. §. attamen. Diſt. 32.

Erga Simoniacos nulla miſericordia in dignitate ſervanda, habenda eſt. c. erga. 110. 1. q. 1. Si tamen vita commendat, poteſt miſericordia impendi. c. Eos. 1. q. 5.

Simoniacè promoti quamvis parvuli, per Parentes ignoranter beneficium adepti, illud reſignare tenentur. c. per tuas. 32. de Simon. c. Eos. §. Ex hac. 1. q. 5.

Cum Simoniacè ordinato, qui Simoniacus non eſt, diſpenſari poteſt. c. de Simoniacè. 22. de Simon.

Simoniacè ordinatus Miſſam cantare non poteſt. c. 4. eod.

In ordine malè accepto Simoniaci pœnitentiam agere non poſſunt. c. requiritis. 1. q. 7.

Monachi Simoniacè recepti ſcienter, ad arctiora monaſteria transferuntur: ſi verò ignoranter, coguntur renunciare loco illi: & poſt hoc, vel in eodem loco, vel alio ejusdem ordinis collocari poterunt. c. de Regularibus. 25. c. quoniam. 40. de Simon. c. veniens. 19. eod.

Moniales pro pretio receptæ, unà cum recipientibus de Monaſterio expelluntur, & in arctioribus Monaſteriis ad agendam pœnitentiam recluduntur. cit. c. quoniam. eod.

Si quis Canonicatui, ad quem per Simoniam ignoranter aſſumptus eſt, renuncians poſtea, de novo aſſumatur ad illum, non poteſt ex prima admiſſione ſibi aliquid vendicare. c. Ex inſinuatione. 26. eod.

Qui Prælato dedit pecuniam, nè ipſum in jure ſuo moleſtet, & ab ejus læſione deſiſtat, poteſt eam repetere, ſi Prælatus promiſſa non ſervavit. c. Dilectus. 28. eod.

Si quis legitimè aliàs electo contradicat, & poſtea acceptâ de voluntate ejus pecuniâ, ceſſat à contradictione, electus poſtea confirmatus, tanquam Simoniacus Beneficio renuntiare debet. c. Matthæus. 23. eod.

Qui alium in Eccleſiam ordinatum, per pecuniam ejicit, & ſic ſe intrudit, deponendus ipſe eſt. c. qui. 2. eod.

De Simoniacis pœnitentibus admittendis. 1. q. 7. ferè per tot.

Honore quis careat, quem Simoniacè acquiſivit. c. ult. 1. q. 3.

In crimine Simoniæ, contra accuſatores vel Teſtes permittitur exceptio inimicitiæ, & conſpirationis; aliorum verò criminum exceptiones non audiuntur. c. licet. 31. de Simon.

Sacramentum à Simoniaco collatum valet. c. per Eſaiam. 98. §. conſtat. 1. q. 1.

Non eleemoſyna putanda, quæ datur ex pecunia Simoniacè acquiſita. c. non eſt. 27. ead.

Simplicitas.

Simplicitas eſt, quæ dolo caret. c. ex merito. 6. q. 1. c. ſi cupis. 16. q. 1.

Veritatis amica ſimplicitas. c. Veritatis. de jurejur.

Simplex eſto, ùt columba, nè cuiquam machineris dolos. cit. c. ſi cupis. §. habeto. 16. q. 1.

Simplices non ſunt decipiendi. Clem. c. abuſionibus. 2. §. ad hæc de Pœnit. & Remiſſionib.

Simplicitas innata excuſat tantùm in commiſſis, non in committendis. c. tanta. 24. in fin. Diſt. 86.

Simplicitas impedit promovendum. c. un. Diſt. 39. promoto autem tali datur Coadjutor. c. quia frater. 7. q. 1. Secus in Abbate, qui propter ſimplicitatem deponitur. c. ſi quis Abbas. 18. q. 2.

Simplicitati & ſenectuti parcitur. c. tanta. 11. 1. q. 7. c. ad audientiam. 34. de Appell. c. Ex tuarum. 2. de Sortileg. c. ſcriptura. 3. Diſt. 2. de Conſecrat. Hujus exemplum adducitur. c. Tanta. 24. Diſt. 86.

Simulatio.

Simulatio aliquando utilis eſt, & in tempore aſſumenda. c. utilem. 22. q. 2.

Simulatio doloſa, alteri non præjudicat. c. quacunque. 22. q. 5.

Simulatio contra hoſtes expedit. c. Dominus. 23. q. 2.

Simulatè quod concipitur, non tam valet, quàm quod veritate agitur. c. Cùm inter. 13. de ſent. & re judic.

Simulans ſe frigidum, ſi poſt dimiſſionem nubat alteri, debet redire ad priorem. c. 1. c. laudabilem. 5. & ſeq. in fin. de frigid. & malefic.

Singularitas.

Singularitas morum etiam bonorum, interdum ſcandalizat inconſvetos. c. illa. 11. in fin. Diſt. 12. & flagitium reputatur. c. quæ contra. 2. in princ. Diſt. 8.

Singularia nequaquam ad conſequentiam ſunt trahenda. c. quæ à jure. 28. de Reg. I. in 6.

Singula quæ non poſſunt, multa ſimul collecta proſunt & probant. c. Cùm. 13. de probat. c. præterea. 27. de Teſtib.

Singulares teſtes non probant. c. licet. 9. de probat. c. tam. 33. de Teſtib. c. Cum. 18. de accuſat.

Singulares de univerſitate, reprobare poſſunt nomina Univerſitatis inſtrumentum falsò confectum, ad commodum Univerſitatis. c. tertio. 5. de probat.

Singulares de populo intelliguntur interdicti, interdicto populo. c. Si ſententia. 16. de ſent. Excomm. in 6.

Societas.

Societas malorum eſt quandoque toleranda, & quandoque fugienda. c. ſuggeſtum. & ſeqq. 7. q. 1.

Societas juramento vallata, de communi conſenſu, diſſolvi poteſt. gl. c. præterea. 2. de Sponſalib.

Societatis occultæ ſcrupulo non caret, qui manifeſto facinori deſinit obviare. c. Error. 3. Diſt. 83. c. facientis. §. Et liber. Diſt. 86. c. negligere. 2. q. 7. c. qui poteſt. 23. q. 3.

Sociatur quis malis tripliciter: vel committendo malum cum eis. Vel committentibus favendo, vel non corripiendo eos. c. ità plane. 23. q. 4.

Si bonus malo ſocietur, qui in bonitate manet, non polluitur. c. ult. 32. q. 1. Licèt difficile ſit incorruptum permanere, qui corrupto ſociatur. c. quiſquis vel quod. 23. q. 4.

Socius facientis ſimili pœnâ punitur. c. ult. in princ. de pœnis. in 6.

Socius tenetur Socium defendere ab injuria, ſi poteſt; alias ſimilis eſt ei, qui injuriam facit. c. Non in inferenda. 23. q. 3.

Socrus.

Socrum cognoſcens, ſi filiæ ſeu Sponſæ ſuæ carnaliter nunquam adhæſit, agat majorem, quàm pro adulterio pœnitentiam, quâ peractâ ex diſpenſatione cum alia Matrimonium inire poterit; at ſi Sponſam carnaliter cognovit, antequam Matrem, vel poſt, nunquam eam vel aliam, in Uxorem poteſt accipere. c. Veniens. 2. de eo, qui cognov. Conſang.

Si Uxor novit Viri ſui & Matris ſuæ, delictum, & tamen non erubuit Viro commiſceri, qui cognovit priùs Socrum ſuam, ſeparetur. & alteri ampliùs non nubat. Vir etiam & Socrus, nunquam ad alias nuptias pervenire ſinantur; ſed ſemper continentiam ſervare, & enorme delictum deflere cogantur, præſertim ſi circa hujuſmodi perſonas de ipſo carnis minimè timeatur. c. Ex literis. 8. eod.

Sodomia.

Sodomia fit contra ordinationem DEI, & naturæ. c. adulteril. 32. q. 7. etiam inter Gentes deteſtabilis. c. flagitia. ead.

Sodomiæ peccatum gravius eſt adulterio. c. uſus. ead. gravius inceſtu. c. adulterii. ead.

Exercetur tum in maſculis, tum in fæminis. cit. c. uſus.

Sodomita, ſi Clericus eſt, dejiciatur à Clero, & in Monaſterium detrudatur: Si laicus, excommunicetur. c. Clerici. de Exceſſ. Prælat.

Solemnitas.

Solemnitas belli inferendi, eſt juris militaris. c. jus militare. c. 10. Diſt. 1.

Solemnitas non eſt de Subſtantia Matrimonii. c. 1. de Sponſalib.

Ob non adhibitas ſolemnitates, ſi quis dimiſit Uxorem, & aliam duxit, poſteriorem deſerere cogitur, & ad priorem redire. cit. c.

Si juris ſolemnitas in Contractu Minoris non ſervatur, nullus eſt Contractus in præjudicium Minoris. c. Conſtitutus. 8. de in integr. Reſtit.

Solicitudo.

Solicitudo temporalium, ſuffocat Spiritualia. c. 1. §. gibbus. Diſt. 49.

Solicitudo pia eſt egenorum commodis intendere. c. Divinæ. 4. Diſt. 87.

Solicitudine nimiâ elicita non valent. c. ſi quando. 5. de Reſcript.

Solvere.

Solvitur eo genere quodque, quo colligatum eſt. c. 1. de R. J.

Solvuntur ſinè conditione, quæ promiſſa ſunt ſinè conditione. c. inter cætera. 22. q. 4. c. un. in fin. 32. q. ult.

Solvens alii, quod debet, à debito non relevatur. c. Ea te. 22. de jurejur.

Solutio proficit debitori ad liberationem & Exceptionem, niſi alii, quàm Creditori ſolutum ſit. c. Ea, te. 22. de jurejur. Item niſi aliud pro alio ſolvatur. c. Cùm aliquibus. 6. de ſent. & re judic.

Solutio proficit debitori, ſi cauſa, de qua judicatum eſt, & quæ per ſententiam eſt finita, rurſus deducatur in judicium: nec obſtat rei judicatæ exceptio, etiamſi cùm antea apud Eccleſiaſticum Judicem actum eſſet, nunc apud Civilem Judicem agatur, vel contra. c. ult. de Except. in 6. Quod an ſemper verum ſit, vide. c. quicunque. 11. q. 1. ubi ponitur caſus, quo quis judicium elegerit Sacro Sanctæ ſedis, etiam tunc, dum jam promi cœperit ſententia. Fallit autem prædicta Regula, ſi ex alia cauſa nunc agatur, quàm fuerl actum antea. c. ult. de cauſ. poſſeſſ. & propriet. c. Cùm olim. 14. de privil. Niſi in rem agatur. c. Abbate. 3. de ſent. & re judic. in 6. approbatur ibidem. §. ſecus autem. Fallit item, ſi cauſa, ob quam in priore judicio reus fuit abſolutus, in poſteriore judicio ceſſet. c. Adverſario. 13. de Except. Clem. ult. de appell. Fallit tertiò: ſi contra alium in priore judicio actum eſt, quàm contra quem nunc agitur. c. Cùm olim. 7. de Cauſ. poſſeſſ. & propriet. Quod tamen ità eſt, niſi prior & poſterior Conventus ſint litis conſortes. c. Ei, qui. §. quandoque. 2. q. 6. Fallit quartò; Si alius antè egerit, quàm qui nunc agit. c. Cùm ſuper, 17. de ſent. & re judic. c. inter

ter dilectos. 8. §. fin. de donation. c. 1. §. Per præfatam. de jure Patron. in 6. Proficit tamen prior ſolutio, ſi cùm poſteriori Actori actio primùm competeret, ia alium autea agere paſſus ſit. c. quamvis. 25. de ſent. & re judic. Ut etiam ſi poſterior Actor ſit Succeſſor ejus, qui autea egit. cit. c. 25. in fin. Fallit quintò: ſi alia res petarur nunc, quàm antea eſt petita. c. Dilectus. 18. de Offic. Ordin. c. Cùm olim. 7. de cauſ. poſs. & propriet. Si pro ſolutione debiti, pignoribus cavere debitor ſit paratus, per hoc exceptione non defenditur. c. Cum aliquibus. 6. de ſent. & re judic.

Qui debitum ſolvere non poteſt in termino Ei à judice præfixo, non ideo liberatur onere ſolvendi. c. Cùm Dilecti. de dol. & contum.

Qui promiſit certo loco ſolvere, & ibi, & ubi domicilium habet, conveniri poteſt. c. Dilecti. 17. de for. comper.

Qui ſolvere, vel ſatisſacere non poteſt, debet præſtare idoneam cautionem, quòd ſolvet, quàm citò poterit. c. penult. de ſolut.

Si Clericus non habet, unde ſolvat debita, non debet excommunicati, & excommunicatus debet abſolvi, præſtitâ cautione idonea de ſolvendo, cùm ditior factus fuerit. c. Odoardus. eod.

Si Judex ſæcularis Clericum debita etiam liquida ſolvere compellat, compellitur, ut deſiſtat. c. ſeculares. 2. de for. compet. in 6.

Si quis queratur, indebitam pecuniam ſolviſſe, probare tenetur, quòd indebitè ſoluta ſit: Niſi ejus adverſarius ſolutionem ſuſficians exinde convincatur: tunc diffitenti incumbet probandi onus. c. fin. de ſolut.

Cùm quis ceſſat penſionem ſolvere per triennium, amittit rei detentionem, & res Domino reſtituitur. c. querelam. 10. de jurejur.

Prælatus debet ſui Prædeceſſoris debita ſolvere, in neceſſitate Eccleſiæ contracta. c. 1. de ſolut.

Quod Anteceſſor ſolvere conſvevit, ad id Succeſſor quoque tenetur. c. Ex parte. 18. de Cenſib.

Eccleſia non tenetur ſolvere debitum pro ea non contractum. c. ſi quorundam. 2. de ſolut.

Expenſas ſolvere tenetur, qui diem non ſervat. c. Cùm Dilecti. 6. de dol. & contum.

Soror.

Sorores duæ duobus Fratribus copulari poſſunt. c. quod. 5. de Conſanguinit. & affinit.

Sorores duas ducere poſſunt avunculus & Nepos. cit. c.

Sorores Spirituales non poſſunt nubere filiis carnalibus. c. ità diligere. c. non oportet. c. Pitacium. 30. q. 3.

Sororem Sponſæ, Sponsà mortuâ ſimplicibus ſolùm verbis à Parente deſponſatâ, ducere licet. c. Lex Divinæ conſtitutionis. 18. 27. q. 2.

Sororem Uxoris polluens, neutram ex illis habeat. c. qui dormierit. ead. & qui dormierit. 32. q. 7. c. Concubuiſti. ead. Adultera cum adultero ſinè ſpe Matrimonii ſit. cit. cc. Uxor verò neſcia Sceleris, mortuo adultero nubat alteri. cit. c. concubuiſti.

Si Soror Uxoris cum Viro neſciò & Uxorè, in lectum ejus ivit, & à Viro Uxoris maritali affectu cognoſcitur: illa ſinè ſpe conjugii perpetuò maneat; iſte per ignorantiam excuſatur. c. un. §. ad hæc. 29. q. 1.

Sororem Uxoris ex ignorantia ſtuprans, Vir dimitti ab Uxore non cogitur; ſed maneat in Matrimonio ſuo. c. in lectum. 34. q. 1.

Sors.

Sors, non eſt aliquid mali; ſed res eſt in dubitatione humana divinam indicans voluntatem. c. Sors. 26. q. 2.

Sortes prohibentur in novo Teſtam. nè ſub hac ſpecie Divinationis ad veterem Idololatriam redirent fideles. cit. c. §. copuls. ead. & c. ſortes. 26. q. 5.

Exemplo Jonæ vel Mathiæ non ſtatim & indifferenter licet nobis ſortibus credere. c. non ſtatim. 26. q. 2. Et maleficium decernitur. cit. c. Sortes.

Sortis uſus in electionibus damnatur. c. Eccleſia. de Sortilegiis.

Sorti unusquisque ſubjicitur ex ſuo admiſſo, nec alieni criminis Succeſſor conſtituitur. c. crimen. 1. q. 4.

Sorti adnumerari debent fructus pignoris c. Cùm contra. 6. c. penult. de pignorib. c. 1. c. conqueſtus. 8. de uſur.

Sorti non tenetur fructus adnumerare, ſi pignus pro dote promiſſa recipiat maritus. c. ſalubriter. 16. eod.

Sortilegium.

Sortilegi dicuntur, qui obſervant Conſtellationes. c. non liceat. 26. q. 5.

Sortilegi ſunt, qui ſub nomine fictæ religionis, per quasdam, quas ſortes vocant Sanctorum, Divinationis ſcientiam profitentur, aut quarumcunque ſcripturarum inſpectione, futura promittunt. c. ſortilegi. 26. q. 1.

Sortilegia prohibentur. 26. q. 5. per tot.

Sortilegia graviter puniuntur. c. 1. & ſeq. de Sortileg.

Sortilegia pro furtis inveniendis, vel divinationibus faciendis prohibentur, & contrà facientibus pœna imponitur, ut 40. dies pœniteat. c. 1. de Sortileg.

Sortilegam & Magicam artem Epiſcopi omnibus modis eliminare ſtudeant. c. Epiſcopi. 26. q. 5.

Inquiſitores hæreſis non ſe intromittant de divinationibus & ſortilegiis, manifeſtam hæreſim non ſapientibus. c. accuſatus. 8. §. Sanè. de Hæret. in 6.

Sortilegi, & eis aſſentientes ad accuſationem non ſunt admittendi. c. quisquis. 2. q. 8.

De Sortilegiis agitur. c. 1. §. fin. cum c. ſeq. c. hi, qui de paganis. c. non exemplo. 26. q. 2. & 26. q. 5. in princ. c. pervenit. ead. c. non obſervetis. 26. q. 7.

Specialitas.

Speciale non debet trahi ad generale. c. ſanè. 9. de privileg. Nec ad conſequentiam. c. quæ à jure. 28. de R. I. in 6.

Speciale præceptum plus tenet, quàm generale. c. ſi adverſus. 11. de Hæret.

Speciales literas non revocant literæ generales. c. Ex literis. 2. de dolo & contum. c. bonæ. 3. de Confirm. util.

Speciali utilitati præfertur communis. c. licet. 18. de Regularib.

Specialiter interdum non licet, quod licet in genere. c. Omnis. 12. de pœnit. & remiſſ. c. nè captandæ. 3. de Conceſſ. Præbend. in 6.

Specie generi derogatur, licèt de genere in derogante ſpecie, nulla fiat mentio. c. dudum. 14. §. nos igitur. de Præbend. in 6. c. quamvis. 38. eod. c. Generi. 34. de R. I. in 6. Sic mandatum ſpeciale derogat generali, licèt de eo non faciat mentionem. c. 1. c. paſtoralis. 14. de Reſcript. c. ſtuduiſti. 2. de Offic. Leg.

Specificanda eſt generalitas. c. conquerente. 16. de Offic. Ordin.

Spectacula.

Qui omiſſo, die ſolenni Eccleſiæ, conventu, vadit ad ſpectacula, excommunicetur. c. Qui die. 66. Diſt. 1. de Conſecr.

Spirituale.

Spiritualia ſunt temporalibus digniora. c. illud. 5. de Majorit. & Obed.

In rebus ſpiritualibus pactio eſt illicita. c. ult. de pact. c. quæſitum. 5. de rer. permut. c. Tua. 34. de Simon.

Non tantùm in rebus ſpiritualibus committitur Simonia; ſed etiam in eis annexis. cit. c. quæſitum. Quia ambæ nec vendi, nec emi poſſunt. c. de jure. 16. de jure Patron. Sed gratìs debent dari, licèt etiam conſvetudo loci reluctetur. c. Jacobus. 44. de Simon.

Spiritualium & Temporalium rerum permutatio ad invicem fieri non poteſt. c. ad quæſtiones. 6. c. ult. de rer. permut.

Spiritualia inter ſe, & temporalia inter ſe, rectè permutantur. cit. c. ad quæſtiones.

In rebus ſpiritualibus non habet locum ſucceſſio hæreditaria. c. 1. de Præbend. c. ad hæc. 15. de decim.

In cauſis ſpiritualibus tranſactio locum non habet. c. Conſtitutus. 4. c. ſuper. 7. de Tranſact.

In rebus ſpiritualibus dum diſpenſatur, conſequenter intelligitur in temporalibus diſpenſatum. c. per Venerabilem. 13. Qui filii ſint legit.

In ſpiritualibus homagium non præſtatur. c. Indignum. de Reg. Jur.

In ſpiritualibus cauſis de veritate, ſed ordinariè non de calumnia juratur. c. literas. 2. de juram. calum. imò c. 1. in fin. eod. in 6. dicitur, ut etiam in his via præcludatur calumniis, ſimul de calumnia & de veritate dicenda, juramentum exigi debere.

In cauſis Spiritualibus non legum diſtinctione, ſed canonum æquitate proceditur. c. literas. 2. de juram. calum.

Spiritualia negotia celeriorem expeditionem exigunt. c. ſi duo. 6. in fin. de Procurat. in 6.

Spiritualia Laici nec poſſidere, nec præſcribere poſſunt. c. cauſam. 7. de præſcript.

Spiritualem cauſam major 14. annis, per ſe, & per Procuratorem agere & defendere poteſt, etiam ſinè conſenſu Patris. c. ſi annum. 3. de Judic. in 6.

De rebus Spiritualibus compromittere licet in Arbitros. c. Cùm Apoſtolica. 7. de his, quæ ſiunt à Prælat.

Super re Spirituali compromitti poteſt in Clericum. c. Non ſinè. 2. de Arbitr. Non verò in Laicum. c. Contingit. 8. eod. Niſi authoritate Superioris. c. per tuas. 9. eod.

In cauſis Spiritualibus Laicus poteſt eſſe Procurator ad agendum, vel defendendum. c. 1. de Procurat. in 6.

In cauſis Spiritualibus ex duobus Procuratoribus non in ſolidum datis, Judex debet eligere magis idoneum, qui ſolus poterit proſequi: nec alter admittitur, niſi primo legitimè excluſo. c. ſi duo. 6. in fin. eod. in 6.

In Spiritualibus cauſis dolus non reſcindit Contractum. c. Veniens. 16. c. dudum. 20. de Converſ. Conjug.

Spiritualium rerum fructus poſſunt locari & vendi, & obligari; licèt res, ex quibus proventus tales percipiuntur, alienari non poſſint. c. Veſtra. 2. de locat. & conduct.

Spiritualis adminiſtratio Laico concedi non debet. c. quamvis. 17. c. tua. 25. de Decim.

Per collationem Spiritualium probatur, cui ſubſit Eccleſia, non per terminos, vel loca. c. 1. de Relig. domib.

Spiritualis homo ſupremâ poteſtate præditus, judicat omnia, ipſe autem à nemine judicatur. Extrav. comm. c. 1. de Majorit. & Obed.

Spiritus.

Spiritus S. procedit à Patre & Filio. c. de Spiritu. 39. Diſt. 5. de Conſecr. c. Salvator. 40. ead. Tanquam ab uno principio, & unica Spiratione. c. un. de Summa Trinit. in 6.

Extra unitatem Eccleſiæ Spiritus S. non accipitur. c. loquitur. 18. 24. q. 1.

Spiritûs S. unctio inviſibilis eſt. c. unctio. 8. Diſt. 2. de pœnit.

Non datur præſentia Spiritûs Sancti tempore, quo conjugalis actus geritur. c. connubia. 32. q. 2.

Spiritus S. qui ſuper aquas Baptiſmi ſalutifero deſcendit illapſu, in fonte plenitudi-

nem

nem tribuit ad innocentiam, in confirmatione augmentum præſtat ad gratiam &c. c. Spiritus S. 2. Diſt. 5. de Conſecr.

Spiritus S. permanet ſemper in juſtis ad exercendas virtutes; recedit, ac venit ad tempus ad patranda mirabilia: ſeu: manet, ut mirabiliter ipſi vivant, recedit & venit ad tempus, ut etiam aliis per miraculorum ſigna, quales ſint intus, effulgeant. c. quærendum, 6. c. Poteſt diſcurſus. 11. Diſt. 2. de pœnit. Seu manet juxta quasdam virtutes, & juxta quasdam recedit, & redit. ibid.

Spoliare.

Qui Clericum pauperem, vel Religioſum ſpoliare præſumit, excommunicetur. c. ſi quis. 21. cum ſeq. 24. q. 3. item qui peregrinos, Romipetas, Mercatores, ſpoliant. c. ſi quis. 23. ead. item qui Eccleſiarum bona infeſtant. c. Paternarum. 24. ead. item qui inermes, pauperes, oratores, deprædantur. c. illi. 25. ead. item naufragos, c. Excommunicationi. 3. de Raptorib.

Spoliatus habet hoc privilegium, ut non poſſit exui jam nudatos, c. 1. de Reſtit. ſpoliat. in 6. Sicut inermes inimicis ſe opponere non debent. ibid. & c. oportet. 3. q. 2.

Spoliantes teſtes non admittuntur ad teſtificandum, ſed ſpoliati ad oppoſitum probandum. c. ſolicitè. de Reſtit. Spoliat.

Spoliatis anniverſariæ induciæ, vel ſex menſium poſt integram reſtitutionem indulgendæ ſunt. c. ejectis. c. ſi. 3. q. 2. c. de induciis. 3. q. 3.

Secundùm tempus expoliationis conceduntur induciæ reſtitutionis. c. 1. 3. q. 2. Id eſt: quàm diu expulſus vel expoliatus ſuis carere viſus eſt rebus, tam diu induciæ præſtandæ ſunt, & tam diu quietus reſideat, antequam ad concilium vocetur. c. prius. c. tam diu. ead.

Spoliatus Spoliatori non tenetur ullatenus reſpondere, ante reſtitutionem, c. Cùm. de Ordin. Cognit. c. 1. de Reſtit. Spoliat. c. ult. eod. Et ideo ſuper ſpoliatione conventus, adverſus eum, qui reſtitutionem petit, non eſt audiendus, ſi eum conveniat, niſi ſuper quæſtione ſpoliationis. cit. c.

Spoliatus debet in integrum reſtitui, antequam proceſſus fiat. c. Venerabili, 37. de Offic. Deleg.

Ante litem conteſtatam poſſeſſori ſpoliato cuncta ſunt reſtituenda, ità ut nec judicari, nec citari poſſit, priùsquàm omnia reſtituantur. 2. q. 2. per tot. Nec ſola ſententia reſtitutionis ſufficit, niſi præſentialiter omnia Judicis officiò reſtituantur, ità, ut ejectus etiam naturalem poſſeſſionem recipiat, ſive per ſe, ſive procuratorem, c. Epiſcopi. §. ſed. 3. q. 1.

Spoliatis vel ejectis Epiſcopis omnia reſtituenda ſunt, antequam ad cauſam vocentur. c. 1. cum. 3. ſeqq. 3. q. 1. c. 2. 3. 8. 3. q. 2.

Spoliationis quæſtio eſt privilegiata, ità ut Spoliator non poſſit convenire Spoliatum judicio petitorio, niſi priùs fuerit reſtitutus, c. ult. de Reſtit. Spoliat. in 6. c. ſolicitè. 2. de Reſtit. Spoliat.

Spolians tenetur ad reſtitutionem ſecundùm ſuam poſſibilitatem. c. Olim. 16. eod.

Etiam prædo ſecundùm juris rigorem priùs eſt reſtituendus. c. in literis. eod.

An ſi Uxori repetenti Virum, vel Viro Uxorem, objiciatur impedimentum Conſanguinitatis, in grado prohibito, debeat priùs reſtitutio fieri, controvertitur. Affirmatur c. ex conqueſtione de Reſtit. ſpoliat. Diſtinguitur c. literas. eod. Sic: ſi probationes impedimenti afferantur paratæ, recepto, ab opponente, juramento malitiæ, negabitur reſtitutio quoad thorum; ſi verò probationes in promptu non ſint, fiet plena reſtitutio (niſi ſit magna Viri ſævitia) etiam per cenſuram, quam Uxor negando debitum, utpote certò conſcia impedimenti, ob quod debitum reddere non poteſt, debet humiliter ſuſtinere. cit. c. literas.

Si quis ſponte priùs renunciavit beneficium, quàm eo ſpoliatus fuerit, non auditur petens reſtitutionem, c. acceptâ. eod.

Petenti reſtitutionem beneficii non obſtat renunciatio facta poſt ſpoliationem; quia præſumitur non ſpontanea. c. ſolicitè. eod.

Petenti reſtitutionem beneficii, ſi opponatur non fuiſſe canonicè inſtitutum, priùs debet de violenta ejectione cognoſci, c. in literis. eod.

Adverſus eum, qui reſtitutionem petit, non eſt audiendus reus de proprietate exponens, niſi Actore conſentiente. c. 1. eod.

Spoliatus per iniquam ſententiam, debet reſtitui. c. Ex inſinuatione. 3. de Procurat.

Cùm quis Spoliatum ſe dicit per violentiam, illam probare debet, per teſtes; res verò amiſſas per juramentum proprium, c. ult. de his. quæ vi, metúve. Antequam probet poſſeſſionem & ejectionem, non reſtituitur. c. Conſultationibus, 10. de Offic. Deleg. Poſſeſſionem enim & Spoliationem probare debet, qui petit reſtitui. c. olim inter. 17. de Reſtit. Spoliat.

Spoliationem probans reſtituitur; deficiens in probatione, deſtituitur. c. Cùm Eccleſia. 3. de cauſ. poſſeſſ. & propriet.

Si Spoliatus poſſeſſorio, & petitorio ſimul agens, poſſeſſionem & ſpoliationem probet, non autem dominium ſeu proprietatem, obtinet in poſſeſſorio, ſuccumbit in petitorio. cit. c. Cùm Eccleſia. c. Cum ſuper. eod.

Spoliati reſtitui debent cum omni ſua cauſa, & fructibus in priſtinum ſtatum. c. Bonæ, 51. de Appell. c. Conſtitutus. 8. de Fil. presbyt. ordin.

Cùm quis ſpoliatur à Judice non ſuo, ſtatim reſtituitur, niſi propter grave ſcandalum diſſimuletur. c. hæc quippe. 3. q. 6.

Si à judice ſuo quis ſpoliatur, qui propter juſtam cauſam abſens invenitur, ſtatim reſtituitur. c. præſentiam. 7. q. 1. Sed abſens ex contumacia, ſi intra annum purgare voluerit innocentiam, eſt audiendus. c. rurſus. 11. q. 3.

Si quis à Judice ſuo ante appellationem, ordine juris prætermiſſo, fuerit Spoliatus, ſtatim reſtituatur; ſecùs ſi actum fuerit ordine judiciario. c. conquerente. de Reſtit. Spoliat.

Spoliatio ante litis ingreſſum, ſi agatur petitorio, non poſſeſſorio, fiat reſtitutio. c. 1. de Reſtit. Spoliat. c. gravis. 11. eod. c. querelam. 24. de Elect. Debet tamen fieri cognitio cauſæ à Judice ante reſtitutionem. c. ſi conſtiterit. 12. de accuſat.

Spoliationis quæſtio opponitur vel excipiendo, vel agendo. c. Cùm Dilectus. 2. de ordin. cognit.

Spoliato ſi opponatur quæſtio in modum actionis, non datur reſtitutio: ſecùs ſi in formam exceptionis. cit. c.

Spoliato ſi objiciatur exceptio rei judicatæ, à qua non eſt appellatum, tunc non reſtituitor. c. Ei, qui appellat. §. Item ſi ſententia. 2. q. 6.

Spoliationis exceptio à tertio facta probari debet infra 15. dies, poſt diem, in quo proponitur, aliàs fit condemnatio expenſarum. c. 1. de Reſtit. Spoliat. in 6. Et tertius iſte excipiens infra certum tempus à judice ſtatuendum, debet reſtitutionem petere, aliàs accuſabitur exceptione non obſtante. cit. c. in fin.

Exceptio Spoliationis in criminalibus admittitur à tertio facta, modò ſit de tota ſubſtantia; vel majori parte. c. 1. eod. in 6.

Exceptio Spoliationis ab alio facta, quàm ab Actore, non admittitur in Civilibus negotiis. cit. c.

Agenti ſuper rebus Eccleſiaſticis, non obſtat exceptio Spoliationis privatarum rerum, vel contrà. cit. c. §. ult.

Interdictum: *unde vi*, non competit contra illum, qui non ſpoliavit, nec ſpoliari mandavit, nec ſpoliationem ratam habuit. c. Cùm. 15. de Reſtit. Spoliat. Sed contra illum, qui ſpoliavit &c.

Recipiens ſcienter rem invaſam à ſpoliatore, tenetur eam ſpoliato reſtituere, etſi is non probet dominium. c. ſæpe. eod.

Sponſa.

Sponſæ appellantur Conjuges conſvetudine ſcripturæ, ſpe futurorum, non effectu præſentium. c. qui deſponſatam. 12. c. Inſtitutum. 39. 27. q. 2. c. genuit. 40. c. egreſſus. 41. c. priusquam. 42. c. inventa. 44. ead.

Inter Sponſum & Sponſam Conjugium quidem eſt, ſed inchoatum. c. ſtatutum. 34. ead.

Sponſa poſt pactum non ſtatim traditur, nè vilem eam habeat datam, quam non ſuſpiravit Sponſus dilatam. c. Inſtitutum. 39. ead.

Sponſa, vivente Sponſo, alteri conjungi non debet. c. deſponſatam. 27. c. duobus. 51. ead. & ſtatuitur pœna. c. duobus. 51. ead.

Sponſa de præſenti, quæ antea alterius fuit, ſi poſtea ab illo ducatur, dimitti debet. c. accepiſti. 2. de Spons. duor. Et ſtatuitur pœna ducenti. ibid.

Sponſæ olim in domibus Sponſorum habeantur. c. priusquam 27. q. 2.

Sponſi & Sponſæ à Sacerdote benedicendi, offerentibus eos Parentibus vel Paranymphis: & poſt benedictionem eâ nocte Virgines maneant in reverentiam benedictionis. c. Sponſus. 33. Diſt. 23.

Sponſæ dum maritantur, velantur, ut noverint ſe ſemper Maritis ſubditas eſſe ac humiles. c. fœminæ. 30. q. 5.

Sponſa non tenetur ſequi Sponſum vagabundum, nec diu ipſum expectare, dummodo ipſa non fuerit in mora. c. de illis. 5. de Sponſalib.

Frater Fratris in Sponſam ducere non poteſt. c. ſi quis. 11. 27. q. 2. etſi jam defuncti. c. ſi quis deſponſaverit. 15. c. ſi quis Uxorem. & ſeq. 27. q. 2. c. ad audientiam. 4. de Sponſalib. Et Sponſa cum Sponſi fratre contrahens vivente Sponſo, cùm à Sacerdote neuter eorum illi conſederetur, tertio nupſit; inde expulſa, peractâ pœnitentiâ, ad eundem tertium redire permittitur. c. 1. de Matrim. contract.

Sponsâ mortuâ conſanguineam ejus ducere non licet: quod ſi factum fuerit, ſeparentur. c. ſi quis. 14. 27. q. 2. c. continebatur. 6. de deſpons. impub. c. Lex Divinæ. cit. q. 2.

Sponſæ Matrem cognoſcens, Sponſam nunquam; aliam autem ducere poteſt. Si autem & Sponſam, ante, vel poſt cognitam Matrem, cognovit, nec aliam accipere poteſt in Uxorem. c. veniens. 2. de eo, qui cognovit.

Sponſam filii ſi Pater oppreſſerit, & ipſe & illa ſinè ſpe conjugii maneant; filius tamen Patris factum ignorans, aliam accipiat. c. ſi quis Sponſam. 32. 27. q. 2.

Sponſam fratris frater corrumpens, licèt à Fratre poſtea dimiſſa ſit, ducere hanc non poteſt; aliam tamen ipſe ducere, & illa alii nubere poteſt. c. quidam. ead.

Sponſam Conſanguinei habere non poteſt Conſanguineus. c. Sponſam. 8. de Sponſalib.

Sponſæ raptæ eruantur de manibus Raptoris, & iis reddantur, quibus fuerunt deſponſatæ. c. Deſponſatas. 46. 27. q. 2.

Privetur communione Sponſa rapta, ſi Raptorem deſerere, & ad priorem Sponſum redire noluerit. c. Atho 47. ead.

Sponſa vi rapta, ſi Sponſus eam recipere noluerit, alii nubere poteſt. c. Raptor. ead.

Sponſæ raptor ſinè ſpe conjugii maneat, & etiam rapta, ſi conſenſerit. c. ſtatutum. ead.

Sponſalia.

Sponſalia ſunt futurarum nuptiarum promiſſio. c. Noſtrates. 30. q. 5.

Sunt pacta conjugiorum ſolennia. cit. c. in fin.

Sponſalia de præſenti ſunt Matrimonium. c. licèt. 3. de Spons. duor.

Sponſalia de præſenti ſunt, quando ſe mutuo conſenſu verbis conſvetis expreſſo, recipiunt, utroque dicente: Ego te in meam accipio: & ego te accipio in meum, vel alia verba conſenſum de præſenti exprimentia.

De

De futuro verò ſunt utroque dicente: Ego te recipiam io meam: & ego te in meum. Sive verba ſimilia. c, Si inter Virum, 31. de Sponſalib.

Sponſalia debent eſſe libera ab omni coactione perſonæ, vel peconiæ. c, Gemma. 29. eod. per vim contracta non valent. c. Ex literis. 11. de deſponſal. impub. Nec recedens punitur. cit. c. Gemma.

Sponſalia contrahi poſſunt per verba generalia. c. Ex literis. 7. de Sponſalib.

Si Sponſalia præceſſit cauſa, ex qua quis Uxorem approbavit, non poteſt poſtea eam reprobare. c. quemadmodum. 25. de jurejur.

Si quis alicui fidem pactionis dederit, validè ducet aliam; non autem ſi fidem Conſenſûs. c, Duobus. 51. 27. q. 2. Eſt autem fides pactionis, quaodo aliquis alicoi promittit, quòd eam ducet, ſi permiſerit, vel conſenſerit ei rem ſecum habere. Fides aotem conſensûs eſt, quando, etſi manum non ſtringat, corde tamen, & ore conſentit ducere, & mutuò ſe concedunt unius alteri, ſéque ſuſcipiunt. cit. c. doobus,

Ante ſeptenniom contrahere non poſſunt defectu Cooſcnsûs. 30. q. 2. in princ. Non poteſt enim conſenſus inter venire, nisi ab utroque intelligitur id, qood agitur. ibid.

Sponſalia inter infantes nolla ſont, nisi cùm ad annos diſcretionis venerint, ab iis fuerint confirmata. c, Ubi. ead.

Si majores ſeptennio contrahunt ſponſalia, neoter poteſt reſilire; & ille, qui primo fit pubes, alterum expectabit. Si verò alter tempore contractùs erat pubes, non iſte; ſed alter factus pubes reſilire poteſt. c. de illis. 7. de deſpons. impub.

Impuberes Sponſalia cootrahentes ſeparari non debeot ante pubertatem; poſt pubertatem autem poſſunt, ſi nolint conſentire, nisi copula intercesſerit. c. à nobis. eod.

Si impubes deſponſata & traducta petat licentiam jam pubes facta, alteri oubendi, non auditur, ſi Vir jurat, ſe eam cognoviſſe. Item oon auditur; ſi nondum pubes, ſed pubertati proxima probator cognita, c. continebatur. eod.

Sponſalia cootrahens per verba de præſenti cum impubere, noo proximo pubertati, aut ſimilis impubes cum impubere, juris interpretatione, tantùm contraxiſſe cenſetur Sponſalia de futoro, licèt verba ſenſum de præſenti haberent, & Matrimonium contrahere intenderent contrahentes, ac ſubarrhatio intercesſerit. Nec per adventum pubertatis, in Matrimonium tranſeunt: nec Matrimoniom, quod ætate deficieote non valuit, per lapſum dicti temporis coovaleſcit, nisi malitiâ ſuppleote ætatem, carnis copula, aot alius certus modus, voluntatis usque ad pubertatem perſeverantis ſignum evidenter intervenisſet. Per dictom tamen contractom, qoi valuit, ùt potuit (non enim nullus eſt defectu conſensûs; ſed ſolùm defectu pubertatis) publicæ honeſtatis juſtitia inducitor. c. on. §. Idem quoque. de deſponſat. impub. in 6, c. accesſit. c, continebatur. de deſpons. impub. Non induceretur, ſi nullus eſſet defectu conſensûs. cit. c. on. Minores ſeptennio ad invicem, vel major ſeptennio cum minore, vel pro eis Parentes ſi contrahant, oisi facti majores approbent, Sponſalia nulla ſunt defecto conſensus, nec publicæ hoaeſtatis juſtitiam inducunt. cit. c. un. c. literas. 4. de deſpoos. impub.

Sponſalia in minore ætate contracta, ſolvit Matrimonium in legitima ætate cootractum. c. oit. de deſpons. impub.

Sponſalia aote pubertatem, licèt etiam niſus copulæ carnalis acceſſerit, non faciont Matrimonium. c. atteſtationes. 10. eod. Si tamen ætatem anticipet caroalis commixtio, indocit Matrimoniom. c. à nobis. 8. eod.

Sponſalia in cunabulis per Parentes contracta, non tenent, nisi puer, poſtquam ad annos diſcretionis pervenerit, conſenſerit. c, ubi. 30. q. 2.

Ut impubes contrahat Sponſalia, â Patre cogi poteſt; non verò ad Matrimonium; qoia ad perfectam ætatem perveniens, ratihabet factum Patris, ſi ſibi placuerit. c. 1. de deſpons. impob.

Parens pro filio adulto non poteſt contrahere, nisi is cooſentiat. cit. c.

Sponſalia pro præſentibus & non contradicentibus filiis, â Parentibus contracta, teneat; pro abſeotibus autem contracta non tenent, nisi ex poſt facto tacitè vel expreſsè approbaveriot: & tunc etiam inducitur publicæ honeſtatis impedimentum. c. ſi infantes. §. porrò. de deſpons. impub. in 6.

Poteſt Parens pro filio nondum adulto contrahere, ſi is aliquo modo conſentit, etſi voluntas ejus diſcerni non poſſit; & poſtquam filius ad perfectum ætatem pervenerit, deber omnino hoc adimplere; Non poteſt autem, ſi filius nondom adultus aliquo modo non conſentit. c, Tue nos. de deſpons impob.

Non licet Parentibus filiorum ſuorum Sponſalia fraogere. c. un. 31. q. 3. Si nempe eorum conſenſu facta ſunt. cit. c. §. Ecce.

Sponſalia contracta cum minore ſeptennio, per cohabitationem mutuam poſt ſeptennium convaleſcunt, & inducunt publicæ honeſtatis impedimentum, ſolvuntur tamen per Matrimonium de præſenti, c. duo, 12. de deſpons. impub.

Si major invitus contraxit cum minore, non tenetur ipſum expectare donec veniat ad ætatem adultam, c. Ex literis. 11. eod.

Sponſalia cootrahens ſub honeſtis conditione, ſi ante eventom conditionis deſponſatam cognoſcit, à cooditione recedit, c. penult. de condit. apposit. & firmiter Sponſalia ſervari debent. c. ſuper eo. eod.

Aliàs non tenent, niſi cooditione extante. c. de illis. 3. eod. nec pariunt impedimentum publicæ honeſtatis. c. un. in fine. de Sponſalib. in 6.

Sponſalia ſub inhoneſta conditione contracta tenent, etiam fractâ conditione, tanquam non adjectâ; oisi conditio apposita ſit contra ſubſtantiam Matrimonii. c. 1. & ult. de coodit. apposit.

Ex

Ex Sponſalibus contractis cum Conſanguinea oritur impedimentum publicæ honeſtatis. c. ad audientiam. de Sponſalib. Et Sponſus nullam de Conſanguinitate ducere poteſt, nec Sponſa ulli de his nubere. c. Fraternitati, 7. de eo, qui cognov.

Sponſalia de præſenti non ſolvuntur per ſequens Matrimonium, quamvis conſummatum. c. penult. de Sponſalib. c. licet. de Sponſa duor.

Sponſalia de præſenti non diſſolvit affinitas ſuperveniens, ùt ſi Vir ſibi de præſenti deſponſatam etſi incognitam, alteri Conſanguineo ſuo invitam in Matrimonium traderet, & ipſe cum ea Matrimonii ſolennia celebraret: primus eam (ſi mulier propter publicæ honeſtatis impedimentum ſe continere nollet) recipere, & maritali affectu tractare compelleretur. c. diſcretionem. 6. de eo, qui cognov.

Sponſalia, quæ fiunt per verba de præſenti, ſeu quæ faciunt Matrimonium, non ſolvuntur, niſi per Religionis ingreſſum. c. ſcripſit. 27. q. 2.

Sponſalia de futuro diſſolvuntur mutuo conſenſu, etſi ſint jurata. c. præterea. de Sponſalib.

Sponſalia de futuro, ſi poſt ea ſecuta eſt copula, non ſolvuntur per alia Sponſalia de præſenti. c. veniens. eod. Si non eſt ſecuta copula, ſolvuntur etiam jurata, per Sponſalia de præſenti; non autem per Sponſalia de futuro. c. ſicut. c. ſi inter. de Sponſalib. c. 1. de Sponſa duor. c. Ex literis. 2. de Matrim. contract.

Sponſalia de futuro tranſeunt in Matrimonium, ſubſecutâ carnali copulâ, non tamen per niſum tantùm copulæ. c. Is, qui. c. ult. de Sponſalib.

Sponſalia de futuro dirimit affinitas ſequens. c. literas. de deſpons. impub. c. veniens. de eo, qui cognov. c. ſuper eo. de Conſanguinit.

Si Sponſus de futuro, ante copulam, ad remota ſe transfert, Sponſa liberè cum alio contrahit, pœnitentiâ tamen ei impoſitâ, ſi per eam ſtetit, quominùs Matrimonium ſit peractum. c. de illis. de Sponſalib.

Ad Sponſalia conſummanda tutiùs quis movetur, quàm compellitur. c. requiſivit. 17. eod.

Sponſalium evidens ſignum eſt, annuli ſubarrhatio. c. Noſtrates. 30. q. 5.

Sponſi etiam inconſultis ſponſabus poſſunt continentiam profiteri. c. ſcripſit. 26. §. Ecce. 27. q. 2. cum ſeqq. 2.

Qui juravit cum aliqua contrahere, ſi poſtea velit Religionem ingredi, debet priùs contrahere, ut juramentum ſervetur; & poſtea, ſi copula non interceſſit, Religionem ingredi. c. commiſſum. de Sponſalib.

Is, qui juravit cum Muliere contrahere, poteſt eam propter ſupervenientem fornicationem, vel deformitatem (ùt ſi fiat non tantùm leproſa, ſed etiam paralytica, vel oculos, vel naſum amitteret, vel aliquid turpius eveniret) repellere; non autem propter præcedentem. c. quemadmodum. de jurejur. c. ult. de Conjug. lepros.

An ſponſalia, Conjugii appellatione, contineantur: ſeu an Sponſus & Sponſa rectè Conjuges dicantur? Pars affirmativa probatur. c. ſufficiat. §. Cùm ergo. c. beata. §. fin. c. Conjuges. c. Conjunx. c. omne itaque. c. qui deſponſatam. c. ſi quis deſponſaverit. 15. §. fin. 27. q. 2. Negativa autem probatur. cit. c. ſi quis deſponſaverit, & §. fin. cum ſeqq. cc. c. Decreta. §. 1. c. quòd autem. §. item ſi Sponſa. & §. unde apparet. c. ſi quis Sponſam. §. 1. c. ſtatutum. §. apparet. 27. q. 2. Gratianus combinare conatur utrumque diſtinctione facta inter Conjugium initatum & ratum: Initiatum vocans, cui carnalis copula non intervenerit: Ratum autem, cui ea intervenit. cit. c. ſtatutum. §. quomodo. c. Cùm initiatur. ead. Hinc dicitur, quòd Sponſalis conventio Matrimonium initiet. c. quapropter. ead.

In Sponſalium Contractu, recurrendum eſt ad communem intelligentiam verborum, cùm alter ignorat linguam. c. Ex literis. 7. de Sponſalib.

Sponſalium probatio incumbit Viro. c. 1. de Clandeſt. deſpons.

Sponſus. Vid. Sponſa. Sponſalia.

Sponſi dicuntur Viri. c. genuit. 27. q. 2.

Sportulæ.

Sportularum nomine, Clerici judicantes, nihil pro ſuis ſententiis accipere debent. c. Cùm ab omni. 10. de vit. & honeſt. Cleric.

Taxa expenſarum pro literis Cancellariæ dandatum habetur. Extrav. Joan. XXII. un. de ſent. Excomm.

Spurius.

Spurius eſt, & ab hæreditate repellitur, quem quis vivâ Uxore ex alia procreavit, licèt illam mortuâ Uxore duxerit. c. Tanta. 6. qui filii ſint legit.

Spurii Matrem potiùs, quàm Patrem ſequuntur. c. liberi. 32. q. 4.

Spurii eligi non poſſunt, ſed tantùm poſtulari. c. innotuit. 20. de Elect.

Spurios ſcienter eligentes, ſuâ poteſtate privantur. cit. c. & c. Cùm. 25. eod.

Statera.

Stateram omnis judex geſtare debet, ut in utroque penſo juſtitiam & Miſericordiam habeat. c. Omnis. 10. Diſt. 45.

Statera doloſa, quæ gravius pro ſe, levius pro alio ponderat, eſt vitanda. c. Non afferamus. 24. q. 1.

Status.

Status.

Ille ſtatus alicujus eſſe videtur, in quo ipſe deprehenditur, donec contrarium probetur. c. ſi Judex. de ſent. Excomm. in 6.

Status perſonæ, & veritas facti attendenda eſt. c. Mulieres, 6. de ſent. Excomm.

Status civilis & Eccleſiaſtici comparatio. c. Cùm. 6. c. quis dubitet. 9. c. duo ſunt. 10. Diſt. 96.

Qui in cauſa Statûs appellavit, per ſe, non per Procuratorem agere poteſt. c. ſi quando. 2. q. 6.

Statutum.

Statuta ſunt facti, & in facto conſiſtunt. c. 1. de Conſtit. in 6.

Verbum *ſtatuit* rem conſummatam ſignificat, non inceptam. c. hæc. 17. Diſt. 1. de pœnit.

Per verbum *ſtatuo* & *præcipio*, definitiva ſententia ferri poteſt, licèt non dicatur *abſolvo*, vel *condemno*. c. in his. de V. S.

Illa verba: *quod ſtatuerit, qui juriſdictioni præeſt*, cum effectu accipiuntur; hinc ſi quis, cùm vellet ſtatuere, prohibitus eſt, nec effectum Decretum habuit, ceſſat Edictum. c. hæc. 17. Diſt. 1. de pœnit.

Quod rationabiliter definitum & ſtatutum eſt, non debet violari, niſi fortè, ubi major eſt authoritas. c. Cum. 9. c. amputato. 11. c. Eccleſiaſticæ. 12. 25. q. 2. Et reus eſt coram DEo, qui nititur utiliter ſtatuta ac definita reſcindere, & roborata quoſlibet auſu violare. c. loci. 35. q. 9.

Non eſt reprehenſibile, ſi ſecundùm varietatem temporum ſtatuta quandoque variantur, præſertim urgente neceſſitate, vel evidenti utilitate. c. Non debet. de Conſanguinit. Et quod eſt temporis neceſſitate ſtatutum, ceſſante neceſſitate, debet utique pariter ceſſare, quod urgebat. c. quod. 41. 1. q. 1.

Statuta & ſententiæ Ordinariorum, non ligant ignorantes. c. ut animarum. de Conſtitut. in 6.

Statutum Epiſcopi extra ſuam Diœceſim non ligat ſubditum. cit. c.

Statuta Anteceſſorum Papa poteſt mutare in melius, ac emendare. c. ult. de Reſcript. in 6. Deſtruere non debet. c. ſi ea. 4. 25. q. 2. c. Deceſſorum. 19. cum ſeq. ead.

Quod Patrum ſtatutis adverſatur, Papa concedere non poteſt. c. contra. 25. q. 1.

Quæ à Prædeceſſoribus rationabiliter ſtatuta ſunt, Succeſſores roborent; malè autem ſtatuta revocent. c. loci. §. aliud. 35. q. 9.

Qui ſtatuta à Succeſſore vult teneri, teneat ipſe ſui Anteceſſoris. c. Juſtitiæ. 15. 25. q. 1.

A ſtatutis Patrum non oportet deviare. c. prima. 9. c. Ideo. 16. ead. c. nolite. 3. Diſt. 11.

Nulli conſtitutiones Divinas, & Apoſtolicæ Sedis Decreta licet temerare. c. Nulli. 25. q. 1.

Statutum contra legem Evangelicam, vel Propheticam, vel Apoſtolicam Doctrinam, non valet. c. omne. ead.

Statuentes contra Eccleſiam excommunicentur, niſi revocent. c. noverit. 49. de ſent. Excomm.

Statuta laicorum ſuper re Eccleſiaſtica, non valent, niſi ab Eccleſia confirmentur. c. Eccleſia. 10. de Conſtitut. c. gravem. 53. de ſent. Excomm.

Statuta Eccleſiaſtica confirmantur vel authoritate ſcripturæ, vel Apoſtolica traditione, vel conſvetudine. c. Eccleſiaſticarum. 5. Diſt. 11.

Statuta diſſolvuntur propter inhoneſtatem. arg. c. ult. de pactis. Propter injuſtitiam. c. Novit. 3. Diſt. 100. Propter abuſum. c. quia Sancta. 28. §. verum. Diſt. 63. Propter authoris deteſtationem. c. 1. Diſt. 16. Propter nimium rigorem. c. Fraternitatis. 7. Diſt. 34.

Statuta tenent propter honeſtatem. c. porrò. 35. q. 3. Et utilitatem. c. tali. 1. q. 7.

Non valent ſtatuta, per quæ Inquiſitorum hæreſis officium impeditur, vel retardatur. c. ſtatutum. 9. de hæret. in 6.

Statuta Legatorum ſunt perpetua, licèt juriſdictio illorum ſit temporalis. c. ult. de Offic. Leg. c. 1. de Locat. & Conduct.

Statutum unius Legati poteſt alter confirmare. cit. c. 1.

Statuta facientes impedientia repetitionem uſurarum, ipſo facto ſunt excommunicati. Clem. un. in princ. & §. Nos igitur. de Uſur.

Lex tollens ſtatuta, non tollit pacta, vel privilegia, niſi de eis faceret mentionem. c. quia. 40. de Elect. in 6.

Niſi exhibeatur ſtatutum Ordinis contrarium, adſtringitur Monachus Mandato Ordinarii. c. Nè DEI. 43. de Simon.

Statuta ſibi poteſt facere quælibet Univerſitas. c. ſtatutum. 9. de hæret. in 6.

Quæ ad bonum commue ſunt ſtatuta, ad privatum non trahantur commodum. c. quæ. 3. 25. q. 1.

Statutorum ignorantia excuſat. c. 1. de Conſtitut. in 6.

Sterilitas.

Sterilem Uxorem dimittere non licet. c. penult. 32. q. 7.

Sterilitatis venena ſi Uxor procurat, non eſt verè Uxor. c. aliquando. 32. q. 2.

Sterilitatem dans mulieri, homicida eſt. c. ſi aliquis. 5. de homicid.

Sterilitas poteſt compenſari ubertate ſic, ut penſio non remittatur conductori propter evenientem ſterilitatem. c. penult. de locat. & conduct.

Stipendium.

Stipendium neceſſariò præbetur militi propter bella. c. quid culpatur. 4. in med. 23. q. 1.

Stipendiorum modus eſt militaris. c. jus militare. 10. Diſt. 1.

Stipendium & beneficium Clerici detineri debent pro debito ejus. c. pervenit. 2. de fidejuſſor.

Juſtum eſt, ut illi conſequantur ſtipendium, qui pro tempore ſuum commodârunt obſequium. c. Charitatem. 45. 12. q. 2.

Digitized by Google

Clerici omnes, qui Eccleſiæ fideliter inſerviunt, ſtipendia ab Eccleſia accipiant. c. ult. 1. q. 2.

Qui poteſt propriis ſuſtentari ſumptibus, ſtipendia ab Eccleſia non accipiat. c. Clericos. cum. 2. ſeqq. ead. Verùm hoc Decreto tanguntur illi, qui in domibus Parentum reſidentes, vel ſua relinquere nolentes, eccleſiaſticis tamen facultatibus paſci deſiderant. At qui ſuis ſe ſpoliârunt, pauperibus dando vel Eccleſiæ, poſſunt ſtipendia ab Eccleſia accipere, c. Paſtor. §. Verùm. c. ſi quis. §. Ecce. c. Sacerdos. ead.

Qui ſtipendium ab Eccleſia accepit ex Epiſcopi liberalitate, precariæ nomine, de hoc profiteatur ſcripto, ut nec Eccleſiæ præjudicium afferat; nec Clerici deſervientes negligantur. c. ſæpe. 72. 12. q. 2.

Stipulatio.

Stipulatio & promiſſio pœnæ non tenet, quæ in Matrimoniis vel Sponſalibus fuit appoſita. c. Gemma. 29. de Sponſalib.

Ex ſtipulatione pœnali, ſi non fiat, quod ſub pœna promiſſum eſt, actio ad pœnam petendam datur, niſi Matrimonium ſub pœna ſit promiſſum. cit. c. Item niſi pro parte præſtitum ſit promiſſum; hoc enim caſu pœnalis ſtipulatio non niſi pro reliqua parte, non in ſolidum committitur. c. ſuam. 9. de pœnis.

Studium.

Studium liberalium artium, ad utilitatem Eccleſiæ approbatur. c. de quibusdam. 12. Diſt. 37.

Studium Clerici debet eſſe, Divinis Officiis intendere. c. his igitur. 3. in fin. Diſt. 23.

Stultus, Stultum.

Stultus eſt, qui in eo ſe primum exiſtimat, ut bonà, quæ viderit, diſcere contemnat. c. de Conſtantinopolitana. 4. Diſt. 22.

Stultus non debet melioris conditionis eſſe, quàm ſapiens. c. Eum. 18. de Præbend. in 6.

Stultus in culpa, erit ſapiens in pœna. c. qui ea. 10. Diſt. 38.

Stulta vota frangenda ſunt. c. Non pejerabis. 22. q. 4.

Stultam promiſſionem melius eſt non adimplere, quàm crimen committere. c. ſi publicis. & 3. ſeqq. c. unusquisque. c. Non eſt. ead.

Stuprum.

Stuprum proprie eſt Virginum illicita defloratio utriusque voluntate. c. Lex. §. ſtuprum. 36. q. 1. Non præcedenti pactione conjugali. ibid.

Stuprô fruitur, qui Raptâ potitur. c. Raptus. 27. q. 2. c. Raptus. 36. q. 1.

Stuprans Virginem, eam dotare debet & ducere; quòd ſi ducere nolit, vel Parentes eam ipſi dare noluerint, dotabit eam tamen, & præter dotem, corporaliter caſtigabitur. c. 1. & 2. de Adult.

Sacerdos ſtuprans pœnitentem ſuam, adulter Sacrilegus eſt. c. omnes. & ſeqq. 30. q. 1.

Stuprans eam, cum qua (vivente Uxore & nunquam carnaliter cognitâ) contraxerat bonâ conſcientiâ hujus rei, hanc (mortuâ licèt primâ) habere non poteſt. c. ſignificavit. 2. de eo, qui duxit: Etſi liberos ex ea ſuſceperit. c. Cùm. 5. eod.

Stuprans ante eventum Conditionis deſponſatam, ſub honeſta conditione, à conditione recedit. c. penult. de condit. appoſit.

Quæ priùs invita fuerat deſponſata, ſtuprata poſtea, contra Matrimonium non auditur. c. inſuper. 4. qui Matrim. accuſ. poſſ.

Stuprans Uxoris Sororem, neutram valet habere. c. qui dormierit. 27. q. 2. Ambo ſinè ſpe Matrimonii ſunto. c. 1. de eo, qui cognov. c. qui dormierit. 32. q. 7. Uxor verò neſcia ſceleris, mortuo adultero ſi valet, nubat alii. c. Concubuiſti. ead. Si ex ignorantia ſtuprum hoc factum eſt, Uxor Virum dimittere non cogitur. c. in lectum. 34. q. 1.

Stuprans Sponſæ Matrem, Sponſam nunquam; ſed aliam ducere poteſt: ſecùs ſi priùs Sponſam, deinde ejus Matrem, ſeu utramque cognovit. c. veniens. 2. de eo, qui cognov.

Si Pater ſtupravit Sponſam filii, ſimul cum ea ſinè ſpe conjugali maneat; filius tamen, Patris factum ignorans, aliam accipiat. c. ſi quis. 32. 27. q. 2.

Stuprans frater Sponſam fratris, licèt poſtea à Fratre dimiſſa fuerit, eam ducere non poteſt; aliam tamen ipſe ducere, & ipſa alii nubere poteſt. c. quidam. 31. ead.

Stupratam à Conſanguineo, Uxorem ducere non poteſt. c. Nec eam. 35. q. 2.

Si quis ſtupravit aliquam ſinè data fide, & mortuâ deinde Uxore cum ea contrahit, tenet Matrimonium, modo in mortem defunctæ neuter ſit machinatus. c. ſignificâſti. 6. de eo, qui duxit. Si fidem dedit adulter, vel in mortem machinatus eſt, non tenet. c. ſuper. 3. eod. c. Illud verò. §. Hic ſubaudiendum. 31. q. 1.

Subdelegare.

Subdelegare licitè poteſt alii, delegatus Pontificis & principium & finem & medium cauſæ ſibi commiſſæ, non tantùm conjunctim, ſed etiam diviſim. c. ſuper. 27. §. intentionis. de Offic. Deleg. c. ſi duo. 3. c. is, cui. eod. in 6.

Subdelegati recuſatio probari debet coram delegato. cit. c. ſuper.

Subdelegare non poteſt, cujus induſtria eligitur; niſi formam commiſſionis habeat, ut per ſe, vel per alium expedire valeat. c. is, cui. 12. eod. in 6.

Subdelegatus aliis cauſam delegare non poteſt, niſi ſolus ſubdelegatus à Principe. c. Cùm cauſam. 62. de Appell.

Subdelegatus procedit mortuo delegato, vel excommunicato, re non ampliùs integrâ. c. ſi delegatus. 7. c. ſi is. 10. de offic. deleg. in 6.

Subdelegatio, re adhuc integrâ, perit revocatione Delegati. c. quamvis. 6. eod. in 6.

Ut quis Subdelegationem ſuſcipiat, Delegatus quemlibet poteſt compellere, niſi malitioſè ſe velit exonerare. c. Paſtoralis. 28. eod.

Si ſubdelegatus nec exequi vult, nec poteſt, Delegatus ipſe exequatur. c. ſignificâſti. 7. eod.

A Subdelegatis Judicibus appellamus ad primum delegantem, non ad Delegatum; ſi Delegatus ſubdelegavit in totum; ſi autem non in totum ſubdelegavit, ad Delegatum appellare licet. c. Cùm te. 18. c. ſuper. 27. eodem. c. ſi duo. 3. c. ſi Delegatus. 7. cod. in 6. Niſi appellatio ſit contra Deleg. tum. c. penult. eod. in 6.

Subdiaconus.

Hypodiaconus ſeu Subdiaconus ideo ſic dicitur, quia jubet præceptis Levitarum. c. 1. Diſt. 21.

Subdiaconus & Diaconus ſimili gaudent privilegio. c. penult. de ſerv. non ordin.

Evangelium Diaconi inter Miſſarum ſolennia cantent; pſalmos autem, & reliquas lectiones Subdiaconi expediant. c. in ſancta. Diſt. 92.

Etiam Subdiaconis vices ſuas committit ſedes Apoſtolica. c. 1. Diſt. 94.

Subdiaconus quoque in Epiſcopum eligi poteſt, ſi reliqua adſint. c. à multis. de ætate & qualit. & Ordin. præfic.

Si Subdiaconus ordinatus eſt ſinè manuum impoſitione, non eſt reiterandum Sacramentum; ſed defectus ſupplendus. c. 1. de Sacram. non iterand.

Subdiaconos non debet eſſe minor 20. annis. c. Subdiaconus. Diſt. 77.

Calicem & patenam ad Altare defert, Diaconis tradit: Urceolum quoque & aquam, mantile & manutergium tenet. c. 1. §. ad Subdiaconum. Diſt. 25. c. 1. §. Deſervientes. Diſt. 33.

Subdiaconatus ab Urbano II. inter Sacros Ordines repoſitus eſt. c. à multis, de ætate & qualit. & Ordin. præfic.

Ad Subdiaconatum nemo ordinetur, niſi qui caſtè ſe victurum promiſerit. c. 1. & c. de iis. Diſt. 28. Sit Virgo vel probatæ caſtitatis, & qui ante Subdiaconatum unicam, & quidem Virginem habuerit Uxorem. c. nemo. 12. Diſt. 32. c. ſeriatim. 14. ead. Nec Clerici in minoribus, ductis Uxoribus poſſunt fieri Subdiaconi, niſi cum conſenſu earum. cit. c. ſeriatim.

Si Subdiaconus ſecundam Uxorem duxit, inter lectores & Oſtiarios habeatur, ita ut epiſtolam non legat. c. ſi Subdiaconus. 17. Diſt. 34.

Qui poſt Subdiaconatum Uxoribus uti volunt, ab omni Sacro officio removeantur; & ſi ab Epiſcopo moniti, non abſtinuerint, datur licentia Principibus, ut eorum Uxores ſervituti mancipent; Epiſcopi verò conſentientes officiis interdicantur. c. Eos, qui. 10. cum ſeq. Diſt. 32.

Etſi quondam Subdiaconi non tenebantur ad continentiam, ùt habetur. Diſt. 31. in princ. & c. 1. ead. Nunc tenentur. c. 1. Qui Clerici vel voventes Matrim. c. decernimus. Diſt. 28. c. 1. 2. 4. 7. 9. 10. Diſt. 32. c. 1. de Cleric. conjug.

Bigamus neceſſitate exigente poteſt in Subdiaconum ordinari; non autem ulteriùs. idem eſt, ſi viduam duxerit. c. Lector. 18. Diſt. 34.

Subdiaconos calumnioſè accuſans Diaconum, Subdiaconatu privetur: & publicè verberibus caſtigatus in exilium mittatur. c. 1. de Calumniator.

Subditus.

Per boves recalcitrantes intelliguntur Subditi inobedientes. c. plerumque. 27. §. Boves. 2 q 7.

Subditus debet Superiori ſuo reverentiam. Extrav. comm. t. de offic. ordinar.

Subditi dum à Superioribus pro culpis correctionem recipiunt, obedientiam exhibere tenentur. cit. c.

Subditi pro diverſitate culparum à Præpoſitis corripiantur. c. 17. 24. q. 3.

Subditi debent obedire Magiſtratui, pendente accuſatione vel inquiſitione contra Magiſtratum. c. penult. de accuſat.

Magiſtratus non ſtatim credere debet, quæ illi de ſuis ſubditis referuntur; ſed priùs debet aliis inquirere. c. penult. de præſumpt.

Subditus recuſans obedire Magiſtratui ſuo, per illam recuſationem dicitur ſpoliare Magiſtratum ſubjectione. c. præſentium. 2. de Teſtib. in 6.

Subditus Obedientiam non poteſt præſcribere. c. Cùm. 12. de præſcript.

Non obſtante obedientiâ Subditus poteſt accuſare ſuum Magiſtratum. c. Ex parte. 11. de accuſat. c. plerumque. 27. 2. q. 7. Poſſunt etiam vitia Prælatorum reprehendere Subditi. c. Admonendi. 57. ead. Non tamen eos ſententiâ damnationis ferire. cit. c. plerumque. §. item per Saulem. ead.

Non tenetur Subditus parere Superiori aliquid exigenti, vel præcipienti contra tenorem ſui privilegii. c. ſanè. de Exceſs. Prælat. Et excommunicatio lata contra talem ſubditum, eò quòd non pareat contra privilegium ſibi à ſuperiore conceſſum, non tenet. c. Cùm. 7. eod.

Subditi non plus, quàm expedit, ſint ſubjecti, nè vitia ſuperiorum venerari compellantur. c. admonendi. 2. q. 7.

Subdito ſuo eadem fide tenetur Dominus, ſicut ſubditus Domino. c. de forma. in fin. 22. q. 5.

Circa commoda ſubditorum debet Magiſtratus laborare. c. 1. de Offic. Legat. in 6.

Si Magiſtratus à ſuis ſubditis indebitum exigat, debet illud reſtituere. c. 1. de immunit. Eccles. in 6.

Subditos indebitè non debet aggravare Princeps. c. 1. de Exceſs. Prælat.

Subditos abſolvere poteſt Papa à fidelitatis juramento Dominorum ſuorum. c. ad Apoſtolicæ. 2. in fin. de ſent. & re judic. in 6. Vid. Prælatus. Magiſtratus.

Subjectio.

Subjectionis probatio ſunt Tributa. c. omnis. 2. de Cenſib.

Subjectum

Subjectum mutant accidentia. c. cùm Marthæ. 6. §. quæſiviſti. de Celebr. Miſſ.

Subripere.

Quæ per ſubreptionem fiunt, caſſari debent. c. Cùm dilectus. 32. de Elect. c. Cùm olim. 12. de ſent. & re judic. c. ſi aliquando. 41. & ſeq. de ſent. Excomm. c. ult. de filiis Presbyt. in 6.

Per ſubreptionem obtentæ literæ non valent. c. Cùm Dilecta. 22. c. Dilectus. 26. de Reſcript.

Quidquid fit literis per ſubreptionem obtentis, oppoſitâ exceptione caſſatur. cit. c. cùm dilecta.

Subreptitiis literis jurisdictio non datur. c. cùm noſtris. 6. de Conceſſ. Præbend.

Subreptione lata ſententia, etiam ipſius Papæ, debet in melius reformari. c. tum ex literis. 5. de in int. gr. reſtitut.

Quæ abſens ſubreptione commiſit, in his contra eum proceditur. c. Cùm olim. 12. de ſent. & re judic.

Subripere nemo debet adverſario ſuo inſtrumenta, vel Teſtes, vel parem copiam advocationis: aliàs punitur à Judice. c. pervenit. 4. de Teſtib. cogend.

Qui Teſtes ſubripiunt, cogendi ſunt, etiam in cauſa criminali. c. Cùm contra. 9. eod.

Subripiens adverſario copiam probationis, oſtendit, ſe malam cauſam habere, unde puniri debet. c. Conſtitutis. 45. de Teſtib.

Subſcriptio.

Subſcriptio requiritur in electione. c. quanto. 10. Diſt. 63. In conſtitutionis promulgatione. c. quod quis. 35. q. 9. In ſententiæ prolatione. c. Concilia. 6. §. Laurentius. Diſt. 17. In rerum Eccleſiaſticarum alienatione. c. ſinè exceptione. 12. q. 2. In libertatis donatione. c. Epiſcopus, qui mancipium. ead.

Subſcribens alicui Contractui, videtur illi conſentire. c. ſi quis. 6. de reb. Eccl. alien.

Subſcriptio Notarii facit ſcripturam authenticam: vel ſi non habetur Notarius, ſufficit ad hoc trium Teſtium ſubſcriptio. c. placuit. 15. §. quòd ſi præſes. 16. q. 3.

Subſtantia.

Subſtantia una, eadémque non debet diverſo jure cenſeri. c. quia. 22. de privileg.

Subſtituere.

Subſtituere non poteſt Procurator alium ad Matrimonium contrahendum, niſi habeat ſpeciale mandatum. c. penult. de Procurat.

Subſtitutus in honore, ſuccedere debet in onere. c. rationi. 77. de R. I. in 6. c. adverſus. 7. de immunit. Eccl.

Subſtitutiones interpretari debemus potiùs directas, quàm obliquas, dummodo conveniant verbis, & perſonis inſtitutis. c. 1. de Teſtam. in 6.

Subvenire.

Si alteri ſubveniri non poteſt, niſi alter lædatur, commodius eſt neutrum juvari, quàm gravari alterum. c. denique. 14. q. 5.

Suburbium.

Suburbia & continentia ædificia, dicuntur interdicta, interdictâ civitate. c. ſi Civitas. 17. de ſent. Excomm. in 6.

Succedere.

Succedens in jus alterius, eo jure, quo ille, uti debet. c. is, qui. 46. de R. I. in 6.

Succedens res in locum alterius, eodem jure cenſetur cum illa. c. Eccleſia. 3. ut lit. pend.

Succedens in jus alterius juſtam ignorantiæ cauſam cenſetur. c. Cùm quis. 14. de R. I. in 6.

Nemo plus juris ad alium transfert, quàm ipſe habuerit. c. Nemo poteſt. 79. eod.

Succeſſor uti debet jure ſui Anteceſſoris. c. is, qui. 46. eod. Secùs ſi manifeſta ſit iniquitas. c. Novit. Diſt. 100.

Succeſſor præſtat factum Prædeceſſoris, niſi perniciosum ſit; tunc enim mutat. c. quia Sancta. §. verùm. Diſt. 63. c. literis. 39. de Reſcript.

Succeſſores, Donatoris liberalitatem, ſinè cauſa revocare non poſſunt. c. ult. de donat.

Succeſſor tenetur ad id, quod Anteceſſor ſolvere conſuevit. c. Ex parte. 18. de Cenſib.

Succeſſor poteſt mutare conſtitutionem Prædeceſſoris continentem incommodum. c. felicis. 3. eod. in 6. item nimium rigorem. c. 1. Diſt. 31. Manifeſtam iniquitatem. c. Novit. 3. Diſt. 100. item malum exemplum. c. quia Sancta. 28. § Verùm. Diſt. 63. item Judicis circumventionem. c. ſententiam. 35. q. 9. Cæteroquin ſervat. c. Deceſſorum. 25. q. 2.

Succeſſori prodeſt ſententia lata pro Prædeceſſore. c. ſopitæ. 14. de Cenſib.

Succeſſores debitorum, qui per generalem clauſulam poſſunt conveniri, eis defunctis re integrâ, conveniri non poſſunt. c. ſignificavit. 36. de Reſcript.

Succeſſor poteſt conveniri per literas impetratas contra Anteceſſorem, licèt Anteceſſor citatus non fuerit. c. Dilecti. 17. de for. compet.

Succeſſor per reſcriptum convenitur, qui ſcienter ſucceſſit in vitium. c. quia. 11. de Judic.

Succeſſor aliquando punitur pro culpa Anteceſſoris, & etiam excommunicatur, niſi ſatisfaciat intra certum tempus pro culpa, pro qua Anteceſſor fuit excommunicatus. c. adverſus. 7. de Immunit. Eccl.

Succeſſor alieni criminis nemo conſtituitur. c. Crimen. 1. q. 4.

Succeſſoribus Domini non cogitur Vaſallus jurare, qui ipſi Domino juravit; fidelis tamen eis eſſe debet, acſi juràſſet. c. Veritatis. 14. de Jurejur.

Succeſſor rem accipit cum ſuo onere, vel cauſa. c. tua. 9. c. penult. de Uſur.

Ad omnem Succeſſorem tranſit delegatio facta dignitati, non expreſſo nomine proprio. c. quoniam. 14. de offic. deleg.

Ad nullum Succeſſorem tranſit compromiſſum, niſi de ipſo facta fuerit mentio expreſſa. c. ult. de Arbitr.

Succedere debet in onere, qui ſubſtituitur in honore. c. Ratioui. 77. de R. I. in 6. c. adverſus. 7. de immunit. Eccl.

Infidelis fideli ſuccedere non debet. c. ſi quis. 5. de hæret.

Succeſſor non tenetur ex Contractu habito ab Anteceſſore in damnum Eccleſiæ. c. penult. de precar. c. veniens. 8. de Tranſact.

Succeſſor revocare debet, quod Anteceſſor malè alienavit. c. Epiſcopi. 4. de reb. Eccl. alien. c. penult. cit. de precar. c. ut. 2. de rer. permut. c. penult. de donat.

Succeſſori ſervanda ſunt bona Eccleſiæ vacantis. c. Cùm vos. 4. de Offic. Ordin.

Succeſſori diligenter conſignanda ſunt bona Epiſcopi. c. Non licet. c. charitatem. 12. q. 2.

Succeſſio locum non habet in Beneficiis & Eccleſiis. c. accepimus. 5. de pact. c. Ex tranſmiſſa. 7. de fil. Presbyt. Reſpuunt enim res ſpirituales hæreditariam Succeſſionem. c. 1. de Præbend. c. ad decorem. de Inſtitut. c. ad hæc. 15. de decim. c. Conſuluit. 15. de Jure Patron. c. Apoſtolicà. 8. q. 1. c. Citò turpem. 16. 1. q. 1.

In bonis Eccleſiæ non ſucceditur jure Conſanguinitatis. c. 1. de Præbend.

Non poteſt filius ſuccedere in vicariatu Eccleſiæ, in qua Pater ejus immediatè fuit Rector. c. Michaël. de Filiis Presbyt.

Si manifeſtum ſit & publicum, filium immediatè ſucceſſiſſe Patri in Eccleſiam, ſinè aliqua Teſtium receptione, ab illa removebitur. c. quoniam. eod. Idque etiam de legitimis filiis Presbyterorum intelligendæ.

Succeſſionis vitium tollit intermedia perſona. c. Ex tranſmiſſa. 7. eod.

Succeſſiones hæreditariæ in Eccleſia, Prælaturis & dignitatibus per canonica ſtatuta omnino damnantur. c. Michaël. §. quia igitur. eod.

Non valet pactum de ſuccedendo poſt mortem Prælati, in ipſius Eccleſiam. c. accepimus. de pactis.

Epiſcopum abſolutè poſſe ſibi ſucceſſorem inſtituere, patet exemplo Petri, qui Clementem Succeſſorem nominavit. c. 1. 2. 8. q. 1. Sed hoc eſt poſtea prohibitum. Atque ità non licet Epiſcopo, ſibi conſtituere ſucceſſorem, & conſtitutio eſt irrita. c. Epiſcopo & 4. ſeqq. ead. Poteſt tamen morti vicinus, conſilio Epiſcoporum, qui jus eligendi Succeſſorem habent, nominare aliquem, qui ſuccedat. c. Epiſcopo non liceat. ead.

Succedere aliquis Epiſcopo viventi non poteſt. c. factus. & ſeq. 7. q. 1. Moelenti Epiſcopo ſuccedit Coadjutor. c. non autem. & ſeqq. c. petiiſti. & ſeq. ead.

Succeſſio & educatio liberorum, eſt juris naturalis. c. jus naturale. 7. Diſt. 1.

Succedunt in paterna bona hæreditario jure, & de facultatibus Parentum nutriuntur filii geniti vel concepti ante ſententiam, ſeparato Matrimonio, publicè contracto, ſuntque legitimi. c. Cùm. 2. qui filii ſint legit.

Succedere Parentibus inceſtuoſi non poſſunt, cùm non appellentur filii. c. un. 35. q. 7.

Succedit in Integrum Eccleſia inteſtato Epiſcopo, & ſanctimoniali, ſi nulli ſint cognati. c. penult. & ult. 12. q. 5.

Si Clericus moriatur inteſtatus, bona ejus propria, de quibus teſtari potuit, in jus Eccleſiæ, cui ſervivit, cedunt. c. 1. de Succeſſ. ab inteſtat. Etiam ea, quæ per hæreditatem, vel aliàs intuitu perſonæ data accepit. cit. c. Gl. addit. ſi non adſint amici.

Si ſervus Presbyter factus, moriatur inteſtatus, peculium ejus dividatur in 4. partes, quarum una Epiſcopo, altera Eccleſiæ, tertia pauperibus, quarta Parentibus aſſignetur: & in defectu Parentum, Epiſcopus recipiat, & in uſum Eccleſiæ convertat. c. Sancto. eod.

Succeſſione defuncti privari debet, qui voluntatem ejus non adimplet. c. licet. 6. de vot. & voti Redempt.

Succentor.

Præcentor eſt, qui vocem præmittit in cantu, ſuccentor autem, qui ſubſequenter canendo reſpondet. c. Cleros. §. Succentor. Diſt. 21.

Succumbere

Si petens rem aliquam, ex una cauſa ſuccumbat, nihilominus poteſt eam ex alia cauſa petere. c. Cùm Dilecti. 3. de Empt. & Vendit.

Licèt quis ſuccumbat in poſſeſſorio, poteſt tamen intentàre petitorium. c. inter. 8. de donat.

Si appellans propter ineptitudinem ſuccumbat, iterum auditur. Clem. ult. de Appell.

Succumbens in Expenſis condemnari debet. c. ult. de Maj. & Obed.

Sufficere.

Si per ſe Eccleſia non ſufficit, invocare debet auxilium brachii ſecularis. c. ult. de Exceſſ. Prælat.

Sufficiunt etiam duo, ubi numerus teſtium non adjicitur. c. ſi Teſtes. §. ubi. 4. q. 2. Pluralis enim locutio duorum numero contenta eſt. ibid.

Sufficit alterum probari, ubi plura narrantur, & eorum alterum per ſe ſufficit. c. gravamen, 15. de Exceſs. Prælat.

Suffraganeus.

Suffraganeus Archiepiſcopi non tenetur recipere delegationem invitus. c. Paſtoralis. 11. de Offic. Ordin.

Suffragium.

Suffragia debent eſſe libera. c. ſclant. 12. de Elect. in 6.

Suffragia Conditionalia, alternativa, & incerta, in electionibus reprobantur, & pro nullis habentur, & recidit in purè eligentes poteſtas tota. c. in Electionibus. 2. eod. in 6.

Suffragium exeuntis Electoris ex Conclavi ob infirmitatem, non requiritur, nisi ſanitati reſtitutus ad reliquos redierit. c. Ubi. 3. §. In eodem. V. ſi verò. cod. in 6.

Suffragium in electione non habent, qui carent diſcretione. c. Ex eo. 32. eod. in 6.

Suffragium per literas exprimere non poteſt Elector abſens. c. penult. eod. in 6.

Suffragiis, Sacrificiis, eleemoſynis Vivorum juvantur defuncti in pœnitentia. c. non. 19. c. pro. 21. c. animæ. 22. c. tempus. 23. 13. q. 2. Damnati non juvantur. c. in præſenti. 20. ead.

Suggeſtio.

Suggeſtionis falſi exceptio poſt litem conteſtatam non valet. c. ſuper. 10. de Appell.

Summa.

In Summa majori in eſt minor. c. 1. de Arbitr. in 6.

Sumptus.

Ad Sumptus judiciales non ſufficiunt ſpoliati. c. oportet. 3. q. 2.

Suis Sumptibus nemo tenetur ſervire. c. Cùm ex officii. 16. de præſcript.

Superbia

ContemptusContumaciæ & Superbiæ debet in omnibus frangi. c. ſi quis. 3. 15. q. 7.

Superbiæ calumniam habet omne, quod non ob neceſſitatem, ſed ob venuſtatem in ornatu corporis à Clericis aſſumitur. c. Omnis. §. à priſcis. 21. q. 4.

Superfluum.

Superflua danda pauperibus. c. quia. 8. 12. q. 1.

Superfluitas cibi & potûs nocet corpori & animæ. c. Nihil. 28. & ſeqq. Diſt. 5. de Conſecr.

Superfluitas temporalium arguitur, maximè in Clericis. c. quatuor. 12. q. 2.

Superfluitas verborum reprehenditur. c. 1. §. qui loqui. Diſt. 43.

Superior.

Non eſt præficiendus aliis, qui ſubeſſe non novit. c. Cùm. 49. de Elect.

Poteſtate ſe privat, qui hanc injuſtè exercet. c. Ipſe. 60. 11. q. 3. c. judicare. 61. ead.

Reſtringenda ſub ratione poteſtas eſt. c. illa. 67. ead.

Superior ut ſerviat inferiori, nulla juſtitia eſt. c. eſt ordo. 33. q. 5.

Superiori ſuo non poteſt inferior legem ponere. c. ex innnatione. 50. de Appell.

Superior debet ſupplere negligentiam inferioris. c. per ruas. 40. de ſent. Excomm. c. ad audientiam. 3. de Eccl. ædific.

Lex Superioris per inferiorem tolli non poteſt. Clem. c. nè Romani. 2. in princ. de Elect.

Superiorum culpa extenditur in exemplum. c. Nemo. 2. Diſt. 83.

Superior ex officio ſuo debet inquirere de inferiorum exceſſibus. c. un. Ut Eccl. Benefic.

Per factum Superioris non præjudicatur inferiori. c. inter. 20. de ſent. & re judicata.

Superior delinquens graviùs punitur, quàm inferior. c. Cùm quidam. 12. de jurejurand.

Superior nec judicari, nec obligari poteſt ab inferiore. c. in Sancta. 2. q. 7. c. inferior. 4. c. Nunc autem. 7. cum ſeqq. Diſt. 21. c. omnes & ſeq. in fin. 6. q. 1.

Superioris jus, & cujuscunque alterius ſemper intelligitur exceptum in juramento. c. venientes. 19. de jurejur.

Poſtquam Superior ad ſe revocavit cauſam ſeu negotium, quidquid poſtea ab inferiore fit, non fit. c. Eccleſia. 4. Ut lit. pend.

Superſtitio.

Superſtitio eſt, quidquid inſtitutum eſt per homines, ad facienda & colenda idola, vel ad colendam ſicut DEum, creaturam. c. illud. 26. q. 2.

Supplere.

Epiſcopus ſupplere poteſt negligentiam Prælati. Clem. un. in princ. de ſupplend. negl. Prælat.

Supplicare.

Supplicare prohibemur pro liberis Rei læſæ Majeſtatis. c. ſi quis. 6. q. 1.

Supplicare pro malis apud Principes Eccleſia debet, non eos temerario auſu defendere. c. Comperimus. §. pro malis. 14. q. 6.

Supplicium

Supplicium pro veritate melius eſt, quàm pro adulatione beneficium. c. Nemo peritorum. 81. 11. q. 3.

Suppli-

Supplicio Capitali afficitur plagiarius, & Vendens. c. 1. de furt.

Quem ſupplicio deſtinavit ſententia, ei vox appellandi non denegatur. c. Non ità. 2. q. 6.

Surdus.

Surdus omnino neque pro ſe, neque pro aliis poſtulare poteſt. c. infames. §. nam ut. cum ſeqq. 3. q. 7.

Surdus & mutus Matrimonium contrahere poſſunt. c. Cùm apud. 23. c. tuæ. 25. de Sponſalib.

Suſpendere.

Suſpenſio ſpiritualis, ſeu Canonica, vel Eccleſiaſtica, eſt remotio ab officio, & privatio beneficii ad tempus. c. Eos, qui. 10. & ibi Gloſ. Diſt. 32.

Suſpenduntur ab officio fornicatores. c. ult. 15. q. 8. Hæretici. c. ſi quis dederit. & ſeq. 24. q. 1. Simoniaci. c. quicunque. c. reperiuntur. 1. q. 1. Prælatis ſuis inobedientes. c. ſi quis vero. c. Abſit. 11. q. 3. Turpibus quæſtibus incumbentes. c. Conſequens. 2. Diſt. 88.

Suſpenſus eſt Simoniacus ipſo jure, licèt crimen ſit occultum. gl. c. ult. de Cohabit. Cleric. & gl. c. Tanta. 7. de Simonia. c. quotiens. eod.

Suſpenſus eſt quilibet quoad ſe pro peccato mortali, quoad alios verò non niſi pro delicto notorio. c. ult. de Cohabit. Cleric.

Suſpenſus eſt triennio à Beneficiis, non probans, quod objicit contra perſonam electam. c. 1. in fin. de Elect. in 6.

Suſpendi debet per triennium Clericus, clandeſtinas conjunctiones faciens Matrimoniales, vel ſi eis intereſt. c. ult. §. fin. de clandeſt. deſpons.

Suſpendi debet ab officio & beneficio, qui literas Capituli falſat. c. Tam literis. 33. in fin. de Teſtib.

Suſpenſus eſt Epiſcopus ipſo jure per annum, qui Clericum alterius Diœceſis ordinat ſinè literis dimiſſoriis. c. ult. de temp. ordin. in 6.

Suſpenſus eſt ipſo facto ab adminiſtratione Spiritualium & temporalium Prælatus obligans Eccleſiam pro alicuis debitis. c. ſi quorundam. 2. de ſolut.

Suſpendatur ab officio Clericus uſurarius, ſi monitus non deſiſtat. c. præterea. 7. de Uſur.

Suſpendi debent à Beneficio Clerici, ſi moniti non dimittant Concubinas: & ſi ſe non corrigunt, deponuntur. c. ſicut. 4. c. ſi autem. 6. de cohabit. Cler.

Suſpenſis adminiſtratio tollitur, non poteſtas. c. miramur. 37. §. his. 24. q. 1.

Qui per annum in ſuſpenſione ſteterunt, privantur beneficio, quod antè habebant, & iis, quæ tunc acquiſiverunt. c. Cùm bonæ. de ætat. & qualit.

Suſpenſus uſurpans miniſterium ſibi interdictum, excommunicatur. c. ſi quis. 1. cum ſeq. de Cler. excomm.

Suſpenſus, ſi Divina officia celebrat, fit irregularis. c. 1. de ſent. Excomm. in 6.

Suſpenſus & ignorans celebrando, non fit irregularis. c. Apoſtolicæ. de Cleric. excomm.

Suſpenſo ab Eccleſiæ ingreſſu, cenſetur ipſi Divinorum celebratio interdicta: & ideo celebrans in ea fit irregularis, & mortuus impœnitens, ſuſpenſione durante, caret Eccleſiaſticâ ſepulturâ. c. is, cui eſt Eccleſiæ. de ſent. Excomm. in 6.

Suſpenſus ab officio non admittitur ad agendum pro Eccleſia. c. Apoſtolicæ. 9. de except.

Suſpenſus celebrans eſt deponendus. c. Veritatis. 8. de dol. & contum. c. Clerici. 3. de Cler. excomm.

Non timens ſuſpenſionem excommunicatur. c. ſi quis Presbyter. 11. q. 3.

Suſpenſus nec eligi, nec eligere poteſt. c. Cùm Dilectus. 8. de Conſuet. Nec debet conferre beneficium. c. ult. de Cler. excomm. Nec illud auferre. c. quia. 5. de Conceſſ. Præbend.

Suſpenſionis ſententia, non ligantur Epiſcopi, & ſuperiores, niſi de eis mentio expreſſa fiat. c. quia. 4. de ſent. Excomm. in 6.

Non valet ſuſpenſio lata in participantes cum excommunicatis, non præmiſſâ canonicâ monitione. c. ſtatuturum. eod. in 6.

In abſolutione ſuſpenſionis requiritur juramentum, ſicut in excommunicatione de ſtando mandato Eccleſiæ. c. Venerabili. 52. de ſent. Excomm.

Suſpicio.

In ſuſpicionem fidelis homo facile venire non debet. c. abſit. 11. q. 3.

Suſpicio potiùs omnis repellenda eſt, quàm apprehendenda. c. Oves. in fin. 6. q. 1. præſertim temeraria. c. multi. in med. 2. q. 1.

Suſpicio ſola ſive præſumptio purgationem inducit in crimine hæreſis. c. Excommunicamus. 13. de hæret.

Donatio occulta ſuſpicione non caret, nec valet. c. un. ut Eccl. Benefic.

Teſtimonium ſuſpicione carens propter perſonam, à qua fertur, quòd ſit honeſta, vel propter cauſam, quòd neque lucri, neque gratiæ, neque inimicitiæ causâ fiat, admittendum eſt. c. ſi teſtes. §. Teſtium. 4. q. 2.

Suſpicio modica non violat reſcriptum. c. ult. de crim. falſ.

Suſpicio modica, non debet animum ſapientis immutare. cit. c.

Suſpicio veriſimilis inducit purgationem. c. ſi quis. 4. de purg. Canon. c. DEus. 2. q. 1. c. Presbyter. 2. q. 5.

Qui omni ſuſpicione carent, accuſatores eſſe poſſunt. c. ſimiliter. 3. q. 5. c. ſuſpectos. c. conſtituimus. ead.

Suſpi-

Suſpicioſi & ſcelerati non poſſunt accuſare Sacerdotes. c. accuſatio. 2. q. 7.

Suſpicio, quæ ſurgit ex adverſariorum conditione, contemnenda eſt. c. in cunctis. 52. 11. q. 3.

Suſpicio violenta ſufficit ad ſententiam. c. dixit. 32. q. 1. Secùs in crimine gravi. c. literas. 14. de præſumpt.

Suſpicio probabilis recipit probationem in contrarium. c. præſentium. 7. q. 1.

Etiam ex ſola ſuſpicione conceſſum eſt Maritis accuſare Uxores. c. Maritis. 4. de adult.

Suſpicionem mali excludit naturale fœdus. c. penult. de Cohabit. Cleric.

Suſpicionis arbitrio nemo judicandus eſt. c. Primo. 2. q. 1.

Suſpicionis cauſa, ſi intra terminum præfixum probata, finita non fuerit, Judex procedere debet. c. Secundò. 41. de Appell.

Suſpicionis causâ probatâ, cauſam committit Ordinarius. cit. c.

Sub ſuſpecto Judice periculoſum eſt litigare. c. Cùm inter. de Except.

Aſſignatâ causâ ſuſpicionis legitimâ, ſi Judex recuſetur, ſtatuit tempus competens Arbitris ad finiendam cauſam; quo elapſo ſi finita non fuerit, in principali procedit. c. legitima. de Appell. in 6. Hodie Arbitri tempus partibus ad probandam ſuſpicionem aſſignant. c. Suſpicionis. 39. & ibi gl. de Offic. Deleg.

Qui Judicem ſuſpectum putat, licèt ei, antequam lis inchoëtur, illum recuſare, ut ad alium recurratur. c. ult. §. penult. 3. q. 5.

Suſpecto non debet cauſa committi, nec Papa tali committit ex certa ſcientia. c. cauſam. 17. de Offic. Deleg. c. Cùm inter. 5. de Except.

Suſpecto de loco admittitur exceptio. c. Ex parte. 47. de Appell.

Suſpicionis cauſa ſpecificanda eſt coram Judice ſuſpecto; ſed coram Arbitris à partibus electis probanda. c. ſecundò. 41. de Appell. c. Cum ſpeciali. 61. eod.

Judex recuſatus ùt ſuſpectus, poteſt partes compellere, ut alium eligant, coram quo quæſtio terminetur. c. Ad hæc. 27. eod.

Aſſeſſor Judicis neutri parti debet eſſe ſuſpectus. c. ſtatutum. 11. de Reſcript. in 6.

Executor licèt ſit ſuſpectus, propter hoc tamen ab eo appellari non debet; quod ſi fiat, nihilominus exequi debet, quod mandatur, quia nullam habet cognitionem. c. Novit. 43. de Appell.

Electores omnem ſuſpicionem literas accipiendo, cum aliquo ſecretè loquendo, evitare debent ſub pœna Excommunicationis. c. ubi. 3. §. in eodem. V. Nulli. de Elect. in 6.

Suſpectum eſt inſtrumentum propter ſuperlinearum ſcripturam & raſuram in indictione. c. Cùm Venerabilis. 7. de Religios. domib.

Suſpectus eſt de occulta ſocietate, qui manifeſto facinori deſinit obviare. c. ſicut. 6. §. illi etiam. de homicid.

Suſpecti de Conſanguinitate contrahentes contra prohibitionem Eccleſiæ ſeparandi ſunt usque ad finem cauſæ. c. ult. de Matrim. contract.

De fide Catholica ſuſpecti ab accuſatione repelluntur. c. filii, qui. 5. q. 5.

Denunciato ſuſpecto de dilapidatione, interdicenda eſt poteſtas, quocunque modo res alienandi. c. ult. de accuſat. Et datur ei Coadjutor cum eâdem prohibitione. c. Venerabili. 37. de offic. deleg.

Apud ſuſpectas perſonas non debent morari filii. c. ult. de Converſ. infidel.

Suus.

Clerici ſui ab aliquo Epiſcopo dicuntur, qui ſinè fraude & fictione verè ipſius familiares exiſtunt, & in expenſis ipſius domeſtici & commenſales ſunt. c. ſicut. 5. de V. S. in 6.

Symbolum.

Symbolum prædicandum eſt. c. Symbolum. Diſt. 4. de Conſecr.

Syndicus.

Religioſi debent habere Syndicum, qui cauſas Monaſterii agat, & defendat conſtituto ei, ſi oportuerit, Salario. c. un. de Syndic.

Syndicus jurat in animam ſuam, non verò Procurator. c. in pertractandis. 3. de juramen. calum.

Syndici vel Procuratoris confeſſio præjudicat Eccleſiæ. c. Dilectus. 2. de Capell. Monach.

In perſona Syndici formanda eſt ſententia. cit. c.

Synodus.

Synodus ex Græco Comitatum vel Cœtum ſignificat. c. 1. §. Synodus. Diſt. 15.

Synodus debet eſſe legitima, ut in ea audiatur, judicetur, & damnetur Epiſcopus. c. nullus. 5. q. 4.

Regulæ à SS. PP. in Synodo obſervanda prolatæ, obſervari debent. c. à Sanctis. 14. 25. q. 1.

Conſtitutum Synodi, quod Univerſalis Eccleſiæ Synodus approbavit, Romanam Sedem maximè ſervare oportet. c. 1. ead.

Abſque authoritate Sedis Apoſtolicæ, Synodum particularem, contra Univerſalem aliquibus congregare non licet. c. Nec licuit. Diſt. 17.

Quoties circa Univerſalem Synodum dubitatio aliquibus naſcitur, non ideo Synodus particularis, contra Univerſalem congregatur; ſed ad ſedem Apoſtolicam recurrendum eſt. cit. c.

Epiſcopi ſingulis annis debent facere Synodos Epiſcopales, & promulgare agitata in provinciali Concilio, & hæc negligentes, ab executione officii ſuſpenduntur. c. ſicut. 25. de accuſat.

Abbates & Sacerdotes & alii Diœceſanâ lege Epiſcopo ſubjecti, ad Synodum ejus venire, & Epiſcopo obedire compelli poſſunt per Cenſuram Eccleſiaſticam. c. quod. de Majorit. & Obed.

Synodus poteſt irritam facere Epiſcoporum injuſtam ſententiam. c. irritam. 11. q. 3.

Si Epiſcopus rejiciatur, Synodus cauſam Clerici audit; quia ad eam ab illo Clericus appellat. c. Presbyteri. 34. ead.

Synodalis proclamatio interrumpit præſcriptionem, c. Sanctorum. 3. de præſcript.

Synodus ſexta recipitur cum omnibus Canonibus ſuis. c. Sexta, Diſt. 16.

Synodus Nicæna conjugium in cujusvis voluntate, non neceſſitate poſuit. c. Nicæna. 12. Diſt. 31.

Taberna.

Nulli Clericorum, à Presbytero usque ad infimum, liceat Tabernam intrare. c. non oportet. 2. Diſt. 44. Niſi in neceſſitate. c. Clerici. ead.

Multò minùs liceat alicui Clerico Tabernam aut Ergaſterium habere: & ſi habeat, ceſſet, vel deponatur. c. nulli. ead.

Tacere.

Qui tacet, conſentire videtur. c. 43. de R. I. in 6. c. 2. de Hæret.

Tacens non fatetur, ſed nec utique negare videtur. c. 44. de R. I. in 6.

Taciturnitas eſt bona & mala. c. in mandatis. Diſt. 43.

Taciturnitas ſive bona, ſive mala, quandoque trahitur ad conſenſum, videlicet propter favorem Ordinis. c. ſi ſervus. 20. Diſt. 54. item Religionis. c. 1. & ſeq. 20. q. 2. item Matrimonii. c. ſi quis ingenuus. 29. q. 2. item Caſtitatis. c. 1. Diſt. 27.

In veritatis defenſione Taciturnitas mala eſt. c. quisquis. c. nolite. 11. q. 3.

Taciturnitas præjudicat ei, qui in obligatione tacet. c. Diaconi. 8. Diſt. 28.

Taciturnitas facit præſumptionem contra aliquam. c. 1. de frigid. & malefic.

Taciturnitas habetur pro confeſſione. c. ſi poſt. 2. de Confeſſ. in 6.

Taciturnitas beneficii etiam modici vitiat diſpenſationem ſuper pluralitate beneficiorum. c. non poteſt. 21. c. ſi motu. 23. de Præbend. in 6.

Tacita renunciatio præjudicat. c. Cùm olim. 19. de Cenſib.

Tacens tempore denunciationis, repellitur ab accuſatione Matrimonii, niſi denunciationem probabiliter ignoraverit, vel juret, de novo didiciſſe, & quòd non objiciat malitiosè illam. c. ult. qui Matrim. accuſare poſſ.

Perjuro, tacere perpetuum debet imponi. c. ult. de jurejur. in 6.

Tactus.

Tactus laſcivus, etiam ſinè coitu, grave eſt peccatum. c. Nec aliqua. 27. q. 1. c. Nec ſolo. 32. q. 5.

Talio.

Talionis pœnam ſubire debet non probans, quod intendit contra alium. c. 1. de Calumniat.

Talionem ut recipiat Calumniator, inſcriptio ſemper debet primò fieri. c. Nullus. §. nam. 4. q. 4.

Talionem recipiat Calumniator, ſi in accuſatione deficiat. c. Calumniator. & ſeq. 2. q. 3.

Temeritas.

Temeritas lege damnatur. c. quantò. 4. de Conſvetud.

Temeritas incurritur, cùm à ſubditis, vita & facta Superiorum dijudicantur, vel reprehenduntur. c. Nolite. 5. Diſt. 21.

Temeritas accuſatorum tribus modis detegitur, & tribus pœnis punitur; nam aut calumniator, aut prævaricatur, aut tergiverſatur. c. ſi quem. §. Notandum. 2. q. 3.

Temeritas emendatur, cum incauta diffinitio ſolvitur. c. diffinitio. 22. q. 4.

Aliud eſt, quod ex præſumptione aſſumitur temeritatis, aliud, quod ex neceſſitate agitur charitatis. c. Nullus. 54. 2. q. 7.

Temeraria appellantium audacia, & effrenata appellantium frequentia, refrenari debet. c. quamvis. 10. de Elect. in 6.

Litigator temerè contradicens Judici, coram quo litigat, arbitrio ſuperioris puniri debet. c. Dilectos. 11. de pœnis.

Temerarium omne repellitur. c. Multi. in med. 2. q. 1.

Temerarium juramentum non eſt ſervandum. c. ſicut. 13. de jurejur.

Temerarium juramentum, non repellit à Teſtimonio. c. Venerabilis. 11. de Teſtib. cog.

Temperare. Temperantia.

Temperatur aliquando rigor juris ratione ætatis. c. ult. de ſent. Excomm.

Temperari poſſunt quædam Conſtitutiones, quædam non. c. ult. Diſt. 14.

Temperantia attenditur in moribus. c. qui Epiſcopus. 2. in princ. Diſt. 23. & in pœnis infligendis. c. diſciplina. 9. in princ. Diſt. 45.

Temperantia prodeſt corpori & animæ. c. nihil. 28. Diſt. 5. de Conſecr.

Temperantia Ciborum ſalutem, abundantia contrarium parit. cit. c.

Tempus.

Tempori ſerviendum eſt. c. ſi enim. 40. Diſt. 2. de pœnit.

Prior tempore, potior jure. c. 54. de R. I. in 6. c. 1. de Majorit. & Obed. c. cùm autem. 24. de jure Patron. c. Tibi. 12. in fin. c. penult. de Reſcript. in 6.

Ratione temporis & loci, diverſæ poſſunt obſervari conſvetudines. c. ſcit. Diſt. 12.

Temporis qualitate mutantur res. c. ab exordio. 2. Diſt. 35.

Juxta varietatem temporum variantur jura. c. penult. de Conſanguinit.

Ob neceſſitatem temporum, multi tolerantur. c. requiritis. §. niſi rigor. c. neceſſariâ. 1. q. 7.

Per lapſum temporis malitia, vel negligentia probatur. c. pleromqoe. 23. de Reſcript.

Quod tempore neceſſitatia ſtatntum eſt, ceſſante neceſſitate, id utique ceſſat pariter, quod nrgebat. c. quod pro, 1. q. 1. & c. quod pro, §. quod ergo. 1. q. 7.

Tempotis longiuquitate ſæpe fit, nt non pateat conditio Religionis. c. longinquitate. 12. q. 2.

Tempus longum intelligitur etiam decennium vel vicennium. c. placuit. 15. poteſt etiam. 16. q. 3.

Tempote plus petenti, induciæ duplicantur, & condemnatur in expenſis. c. un. de plus petit.

Non firmatur tractu temporis, quod initio non ſubſiſtebat de jute, c. 18. de R. I. in 6.

Tempus datæ, conſiderandum in literis. c. Conſtitutus. 19. de Reſcript.

Temporis diuturnitas peccatum non minuit, ſed auget. c. vigilanti. de præſcript. c. ſicut. 17. de Regularib. c. Cùm. 5. de eo, qui duxit. c. Non ſatis, 8. de Simon.

Temporis tranſcurſus probat crimen. c. Excommunicamus. 13. de hæret.

Qui teſtantur, ſe aliquid vidiſſe temporibus diverſis, non ſunt audiendi ùt plures. c. Nihilominus. 3. q. 9.

Tempus non debet conſiderari in Matrimonio, ſed an ſit perſonalis, quæ generare poteſt. c. puberes. 3. de deſpons. impub.

Tempore neceſſitatis poteſt Epiſcopus, ignorante Concilio, res Eccleſiæ alienare. c. placuit. 12. q. 2.

Tempus poteſt præfigi à Judice appellationi proſequendæ. c. ad aures de Appell.

Juxta tempus legitimum (intra annum) debet quis proſequi appellationem. c. Cùm ſuper. 17. de ſent. & re judic.

Nè currat tempus, intra quod quilibet appellate tenetur, jus metus excuſat, proteſtatione ſuper hoc factâ, aliàs ſinè proteſtatione, non ſufficeret metus. c. ult. de Appell.

Tempus currit à tempore ſcientiæ. c. quia. 5. de Conceſſ. Præbend.

Tempus currit ei, qui agere poteſt. c. Dilecto. 28. de V. S. non juſtè impedito. c. Commiſſa. 35. de Elect. in 6.

Tempus appellanti ab homine, vel jure præfixum, non currit, quàm diu appellatio per compromiſſum, vel de expreſſo partiom conſenſu differtur, Clem. quàmdiu. 4. de Appell.

Tempus reſtitutionis (4. annorum) incipit currere à tempore confeſſionis. c. ſi adverſus. 2. de reſtit. in Integr. in 6.

Tempus quadrimeſtre, quod datur condemnatis à jure in cauſa pecuniaria, poteſt abbreviari & prolongari à Judice ex cauſa. c. quod 15. de ſent. & re judic.

Tempus annale non currit miſſionem paſſo, ſi infra illud cautionem Judicibus, vel alteri eorum, reliquis abſentibus, obtulit, licèt per eos, vel cum recepta non fuerit. c. Cùm ſicut. 2. de eo, qui mitt. in poſſ.

Tempus non currit ignoranti. c. licèt. 3. de ſuppl. negl. Prælat.

Tempus currit moranti & negligenti. c. ult. de Elect.

Tempus non currit, qui copiam Judicis habere non poteſt. c. plerumque. 23. de Reſcript. c. Paſtoralis. 11. de Offic. Ordin. c. Cùm ſicut. 2. de eo, qui mitt. in poſſ.

Tempus vacantis Eccleſiæ debet deduci à præſcriptione. c. Auditis. 15. de præſcript.

Tempore hoſtilitatis non currit præſcriptio. c. Ex transmiſſa. 10. eod.

Tempore Schiſmatis non currit præſcriptio Eccleſiæ Rom. c. Cùm vobis. 14. eod. Vid. præſcriptio.

Tentatio.

Tentatio humana eſt, quâ plerumque in cogitatione tangimur etiam nolentes. c. inter. 23. Diſt. 2. de pœnit.

Dæmoniaca autem eſt, cui animus conſentit. cit. c.

Tergiverſatio.

Tergiverſari, eſt ab accuſatione deſiſtere. c. ſi quem. §. notandum. 2. q. 3.

Accuſatorum temeritas tribus modis detegitur, & tribus pœnis punitur: nam aut calumniantur, aut prævaricantur, aut tergiverſantur. cit. c. & §.

Tergiverſatio eſt deceptio: & ſinè tergiverſatione notorium dicitur, quod nullâ arte celari poteſt. c. ult. de cohabit. Cleric.

Terminus.

Quisque ſuis terminis ſit contentus. c. ſi quis Epiſcopus. 7. q. 1. c. Eccleſias. 13. q. 1.

Si quis ſponte recipiat terminum, etiam ſinè cauſa, ampliori termino renunciare videtur. c. quod. 15. de ſent. & re judic.

Terminus Reo ad comparendum deſignatus, etiam Actori tacitè aſſignatur. c. 1. de dol. & contum. in 6.

Agere volentibus ſtatui poteſt terminus certus, infra quem, ſi intentionem ſuam non probaverit, ulteriùs non audientur. c. Lator. 5. Qui filii ſint legit.

Terminum præfigere Appellantibus debet Judex â quo. c. quamvis. 10. de Elect. in 6.

Terminus ad proſequendam appellationem datur appellanti annus, & ex juſta cauſa biennium. c. Cùm ſit. 5. de Appell.

Terminum appellationis poteſt Judex moderari. cit. c.

Terminus appellationis (annus ſcilicet) poteſt abbreviari à Judice, vel ab appellante; ſed prorogari non poteſt, niſi juſtâ cauſâ. c. oblatæ. 57. eod.

Poteſt ſibi quis terminum præfigere ad appellationem proſequendam: & ſi nimia prolixum ſibi præfixerit, Judex debet competentem præfigere. c. perſonas. 4. de Appell.

In termino præfixo ſi appellans non proſequitur appellationem, ei renunciare intelligitur. cit. c. & Judex eo lapſo procedat,

cedat, tanquam citatus peremptoriè non veniſſet; datur tamen juſtam cauſam oſtendenti biennium. c. Conſtitutus. 45. eod. c. Cùm cauſa. 8. de ſent. & re judic.

Terminus ex tunc currere incipit, cùm Judices contigerit literas recepiſſe, ſi cauſa committitur infra certum tempus terminanda. c. ſuper. 12. de Appell.

Si appellans præfixit terminum appellationi ſuæ, & à Judice vel adverſario appellario fuit approbata, tenetur mittere Procuratorem ſufficientem ad totam cauſam; aliàs in expenſis condemnabitur, alterâ parte eam proſequente. c. Nicolao. 64. c. interpoſitâ. 70. §. Eidem. eod.

Judex poteſt ſtatuere terminum ad dilatorias apponendas. c. Paſtoralis. 4. de Except.

Terra.

Terræ nomine continetur Regnum, provincia, caſtrum, & villa. c. Cùm. 17. de V. S.

Terram unius Eccleſiæ non poteſt Epiſcopus vel Abbas applicare alteri Epiſcopo, vel Abbati, licèt ſit Dominus ambarum. c. 1. de reb. Eccl. alien.

Terra tota ſupponitur interdicto propter delictum Domini. c. non eſt. 11. de Sponſalib.

Terra, in qua defuncti ſepeliendi ſunt, debet concedi gratis. c. abolendæ. 13. de ſepult.

Territorium.

Poſſeſſio Territorii conventum non adimit, adeóque Templa noviter ædificata, ad eum ſpectant Epiſcopum, cujus Conventus eſſe conſtat. c. poſſeſſio. 16. q. 5.

Extra Territorium ſuum jus dicenti, non paretur impunè. c. Ut animarum. de Conſtit. in 6.

Extra fines Territorii non ligat aliquem inſtitutum. cit. c.

Territorium Romanum confirmatur Pontifici Paſchali per Ludovicum Imperatorem. c. Ego. 30. in princ. Diſt. 63.

Teſtamentum.

Teſtamenti nomine etiam promiſſio in Sacra ſcriptura intelligitur. c. Cùm Marthæ. 6. de Celebr. Miſſ.

Teſtamenta pleniorem interpretationem, quàm Contractus, admittunt; in Contractibus enim plena, plenior in Teſtamentis, in beneficiis pleniſſima interpretatio adhibenda. c. Cùm Dilecti. 6. de donat.

In cauſa Teſtamenti favorabiliora ſunt jura ad condemnandum, quàm abſolvendum; adeóque ſi duo Judices, Ordinariâ juriſdictione, diverſas ſententias protulerunt, in cauſa Teſtamenti, ſicut & in aliis cauſis favorabilibus, tenebit ea, quæ ſtat pro actore, non ea, quæ pro reo. c. ult. de ſent. & re judic.

Teſtatoris voluntas deambulatoria eſt usque ad mortem. c. Cùm Marthæ. 6. de Celebr. Miſſ.

Teſtamentum morte Teſtatoris confirmatur. cit. c.

Teſtamento ex Lege Falcidia non plus poteſt legari extraneis, quàm ut Liberis ſupereſit quarta pars. c. quædam. 6. Diſt. 2. Hæc Lex Falcidia contra voluntatem Teſtatoris inducitur. c. Raynaldus. 18. de Teſtam.

Teſtator poteſt præcipere Tutori in Teſtamento dato, ut ſic de rebus ſuis diſponat. c. Raynutius. 16. eod.

Si Teſtator ſcienter rem alienam legavit, hæredes non tenentur rem legatam dare Legatario; ſed reſtituere Domino, idque lege DEI, etſi Lex ſeculi ad rem, aut æſtimationem ejus dandam hæredes cogat. c. Filius. 5. eod.

Teſtamentum facere non poteſt furioſus. c. Cum Dilectus. 3. de Succeſſ. ab inteſt. Nec Servus. c. illud. 13. q. 2.

Teſtari non poteſt Clericus vel Abbas de bonis Eccleſiæ. c. 1. & c. Cùm. 7. cum ſeqq. de Teſtam. licèt bona ſint mobilia. c. Ad hæc. c. Relatum. 12. eod.

Clerici de bonis propriis paternis, vel acquiſitis intuitu perſonæ, teſtari poſſunt; non autem de acquiſitis intuitu Eccleſiæ. c. quia nos. & cit. c. relatum. eod. c. 1. de ſucceſſ. ab inteſt.

Epiſcopus de rebus propriis, ſeu ſui juris, quas ante, vel poſt ordinationem, aut in Epiſcopatu, per hæreditariam ſucceſſionem accepit, poteſt teſtari; illa autem, quæ in Epiſcopatu de facultatibus Eccleſiæ, ſuo aut alterius nomine acquiſivit, Eccleſiæ, cui præeſt, obveniant. c. fixum. 12. q. 5.

Epiſcopo licet de rebus Eccleſiaſticis teſtari, ſi earundem de rebus propriis reſtituat. cit. c. 5. de rebus. c. ſi Epiſcopus. ead.

Poſſunt Epiſcopi & alii Clerici aliquid teſtari pro ſervitoribus & pauperibus, nempe de mobilibus Eccleſiæ acquiſitis. c. Relatum, 12. de Teſtam.

In acquiſitis per Eccleſiam, ſi defunctus plures habuit Eccleſias, vel beneficia, fiet æquè diviſio inter illas. cit. c.

Si Epiſcopus vel alius Clericus inteſtatus mortuus fuerit, nec ſint, qui jure Cognationis ſuccedant, Eccleſia ſuccedit in integrum; nec licebit alicui de iis aliquid ſibi uſurpare. c. ſi Epiſcopus. §. ſed ſi. c. ſicubi. c. ult. 12. q. 5.

Tenet Teſtamentum, ſi quis extremam voluntatem ſuam, alterius diſpoſitioni committit. c. Cùm tibi. de Teſtam. Et hoc intelligitur, cùm teſtatur ad pias cauſas. Et talis teſtatus decedere videtur. cit. c.

Teſtari non poteſt Abbatiſſa, etiamſi nunquam induiſſet habitum Monachalem. c. quia. 2. eod.

Teſtari non poteſt quis poſt ingreſſum Monaſterii, convertendi gratiâ, cùm omnia Monaſterii ſint. c. quia. & ſeq. 19. q. 3. Intrando enim, ſe & ſua quis intelligitur contuliſſe. c. quia. 2. de Teſtam. ſecùs ſi liberi extent, qui ad minus legitimam accipiunt. c. penult. in princ. §. ſed ſi. 19. q. 3.

Teſtari poteſt Uxor vivente Marito. c. indicaute. 4. de Teſtam.

Teſtamenti factionem paſſivam omnino non habent liberi reorum læſæ Majeſtatis, adeò, ut etiam ex Teſtamento Exterorum nihil capere poſſint. c. ſi quis. 6. q. 1.

Uſurarius manifeſtus Teſtamentis intereſſe non poteſt. c. quamquam. 2. de Uſur. in 6.

Manifeſtorum Uſurariorum Teſtamentis nemo interſit, nec ea valeant, nisì de uſuris ſatisfecerint, vel de ſatisfaciendo pro ſuarum facultatum viribus, idoneam præſtent cautionem, cit. c. in fin.

Teſtari poſſunt Eremitæ, cùm proprium habeant. c. periatum. §. Econtra. 19. q. 3.

Teſtatoris arbitrium ſervandum eſt, & voluntas ejus per omnia implenda. c. admonere. c. conſideratio. 16. q. 1. c. indicante. c. ſi hæredes. de Teſtam. ſecùs ſi jus aut aliquis lædatur. c. Requiſiſti. eod.

Teſtator poteſt pœnam imponere hæredi, ſi ſuæ non pareat voluntati. c. Raynaldus. 18. eod.

Teſtatoris voluntas non debet impediri, vel nimiùm differri, nisi Teſtator aliud expreſſerit. c. ult. eod. in 6.

Teſtamentum defuncti non ſervans, ex hæredidandus eſt. c. Sylveſter. 11. q. 1.

Quando de Intentione Teſtatoris dubitatur, & ipſe deceſſit, recurrendum eſt ad Superiorem, & ejus interpretatio tenenda eſt ſuper hoc. c. Cùm Dilecti. 6. de donat.

Teſtamentum juxta canones duobus teſtibus contentum eſt. c. Cùm eſſes. 10. & ſeq. de Teſtam.

Valet Teſtamentum, quod Parœcianus facit coram Presbytero Parœciali, & duobus Teſtibus; nec valet contraria conſvetudo. cit. c. 10.

Valet ultima voluntas ad pias cauſas coram duobus Teſtibus. c. Relatum. 11. eod.

In eodem Teſtamento Pater & filius, item duo Fratres teſtes fieri poſſunt. c. ſi Teſtes. §. Patet. 4. q. 2.

Teſtamenti executio.

Qui ſuſcepit officium Executoris Teſtamentarii, ad illud exequendum compellitur. c. Joanes. de Teſtam.

In diſpoſitione & executione Teſtamenti, terrarum conſvetudo obſervanda. c. Raynutius. de Teſtam.

Executoris Teſtamentarii munus non poteſt ſuſcipere Religioſus abſque Superioris ſui licentia. Clem. un. eod. & c. ult. eod. in 6.

Ordinarius loci rationem exigit à Religioſis etiam exemptis, & iis, qui cum licentia Superiorum id munus geſſerunt, de Teſtamentorum executionibus. cit. un.

Executor ſi deliquerit in exequendo, Epiſcopus illum punire poteſt. cit. un.

Voluntas Teſtatoris ad pias cauſas impleri debet ab hærede infra annum. c. Nos. 3. de Teſtam. Si negligat, ipſum Epiſcopus compellat. ibid. Poteſt etiam interdicere res illi relictas unà cum fructibus, donec juſſa Teſtatoris fecerit. c. ſi hæredes. 6. eod.

Si intra annum à die monitionis, non ſit executio Teſtamenti per illum, qui debet exequi, devolvitur executio ad Epiſcopum. c. Nos quidem. eod. Alioquin Epiſcopus Teſtamentorum tuitionem non ſuſcipiat. c. Epiſcopus. 5. Diſt. 88.

Epiſcopus compellit Executores Teſtamenti ad pias voluntates defunctorum exequendas, etſi hoc Teſtator interdixiſſet. c. Tua. 17. de Teſtam.

Si plures Executores Teſtamenti ſunt deputati, uno eorum mortuo, vel remotè agente, vel nolente, poterit alter exequi, nisi aliud in Teſtamento expreſſum ſit. c. ult. §. ſanè. eod. in 6.

Relictum Epiſcopo contemplatione perſonæ, non dividitur cum Eccleſia Cathedrali: ſecùs, ſi contemplatione Eccleſiæ, ſive nihil relinquatur Eccleſiæ, ſive aliquid, ſive conjunctim, ſive ſeparatim. c. Requiſiſti. de Teſtam.

Etſi aliquid relictum fuerit à Teſtatore, Epiſcopo, poteſt tamen à relictis Eccleſiæ, Canonicam portionem ſibi debitam exigere; quia Teſtatoris diſpoſitio non poteſt generalem canonis conſtitutionem, de dividenda inter Epiſcopum & Cathedralem hæreditate, immutare. Nisi eâ conditione, & abſque dolo ac fraude, illud relictum fuerit Epiſcopo, ut legato illo maneret contentus, & Epiſcopus acceptavit. cit. c. & c. Officii. eod. Vid. Legatum. Vid. Epiſcopus.

Teſtamentum Vetus.

Quædam in Veteri Teſtamento licebant, quæ in novo ſunt vetita. c. occidit. 14. 23. q. 8. c. ſi qua. 7. §. ſed. 31. q. 1.

In veteri Teſtamento multa permittebantur causâ infirmitatis, & Sacramenti futurorum, quæ in Evangelica perfectione eliminata ſunt. cit. c. ſi qua. §. ſed in veteri.

Teſtimonium.

Teſtimonium non tantùm eſt verbale, ſed etiam reale ex facti evidentia. c. priusquam. 4. Diſt. 28. c. propoſuiſti. 2. Diſt. 82. c. de his. 33. q. 2.

Teſtimonium nemo dicat, nisi jejunus. c. placuit. 4. q. 2. c. 1. de Teſtib.

Teſtimoniis non eſt credendum, ſed Teſtibus. c. Tua nos. 8. de Cohabit. Cleric.

Teſtimonio levium hominum ſinè Tormentis non eſt credendum. c. ſi Teſtes. §. ſi res. 4. q. 2. c. imprimis. §. Teſtes. 2. q. 1. c. Tam. 33. de Teſtib.

Teſtimonio ſervi non eſt credendum; veritatem enim facilè ſupprimit metu Domini. c. forus. 10. de V. S. Nisi alia probatio deſit ad eruendam veritatem. c. ſi Teſtes. §. ſervi. 4. q. 2.

Teſtimonio unius licèt idonei, nec Divina, nec humana lex quemquam condemnat. c. admonere. 32. q. 2. c. veniens. 10. de Teſtib.

Teſtimo-

Teſtimonium unius Epiſcopi, omnes judices indubitanter accipiant. c. omnes. §. Teſtimonium. 11. q. 5. Sed non ad condemnandum. c. ſi Teſtes. §. qui intendit. v. unius. 4. q. 2. item c. ult. §. quod autem. 35. q. 6.

Teſtimonio unius impeditur Matrimonium contrahendum; ſed non dirimitur contractum, niſi plurium juramento. c. ſuper. 22. de Teſtib.

Teſtimonium in cauſa criminali debet eſſe de viſis, notis, auditis. c. Teſtes. 3. q. 9.

Teſtimonii ſeries pura & ſimplex intimanda eſt. c. pura. ead.

Totam Teſtimonii fidem particulari mendacio decolorat Teſtis, dum aliquid ad ſeriem geſtorum addit ex ſuo. cit. c.

Teſtimonium verum Teſtis vendere non debet. c. Non ſanè, in princ. 14. q. 5.

Teſtimonium dicant Teſtes præſentes, de his, quæ præſentialiter & veraciter noverunt. c. Teſtes. 3. q. 9.

Teſtimonium hæreticum valet pro Orthodoxo, non verò contra orthodoxum. c. ſi hæreticus. 2. q. 7. c. imitamur. §. his authoritatibus. 24. q. 1.

Teſtimonium poſſunt Judices ferre de his, quæ coram eis acta ſunt. c. inter. 11. de Exceſs. Prælat.

Teſtimonium & accuſatio in cauſa Matrimoniali perſonaliter, & non per literas fieri debent. c. à nobis. 2. qui Matrim. accuſ. poſs.

Teſtimonium de auditu, in Matrimonialibus cauſis, hodie ſimpliciter non valet. c. licet. 47. de Teſtib. c. Tua. 7. de Conſanguinit.

Teſtimonium abſentis per ſcripta non recipitur. c. Relatum. 5. q. 2.

Teſtimonium varium & mutabile ſemper producit fœmina. c. forus. 10. de V. S.

Teſtimonium admittendum eſt, quod caret ſuſpicione vel propter perſonam, à qua fertur, quòd honeſta ſit: vel propter cauſam, quòd neque lucri, neque gratiæ, neque inimicitiæ causâ fiat. c. ſi Teſtes. §. Teſtium. 4. q. 2. c. in primis. in med. 2. q. 1. c. ſuſpectos. 3. q. 5.

Ad falſum Teſtimonium inducens graviter peccat, uti & falſum dicens, & conſimili pœnâ punitur, c. unicuique. §. hic quoque. 11. q. 3. c. ſi quis pejeraverit. c. ſi quis convictus. 22. q. 5.

Teſtimonium dicant Teſtes corporaliter præſtito juramento. c. penult. 3. q. 9. c. ſi Teſtes. §. jurisjurandi.

Teſtimonium Chriſtianorum contra Judæos indiſtinctè eſt admittendum. c. Judæi. 21. de Teſtib. Vide Teſtis.

Teſtis.

Teſtes antiquitus Superſtites dicebantur, eò quòd ſuper cauſæ ſtatu proferebantur: nunc parte nominis ablatâ, Teſtes vocantur. c. forus. 10. de V. S.

Qui & quales Teſtes admitti debeant, & quid in iis conſiderandum.

Teſtes conſiderantur conditione, naturâ & vitâ. Conditione: ſi liber, non ſervus: nam ſæpe Servus metu dominantis teſtimonium ſupprimit veritatis. Naturâ: ſi vir, non fœmina; nam varium & mutabile Teſtimonium fœmina producit. Vitâ: Si innocens & integer actu; nam ſi vita bona defuerit, fide carebit: non enim poteſt juſtitia cum ſcelerato homine habere commercium. c. forus. 10. in fin. de V. S.

Teſtes, Reus, Actor requiruntur in omni judicio. cit. c. & c. Nullus. 4. q. 4.

Teſtis triplex eſt: Superior, ùt DEus. c. inter verba. 11. q. 3. interior, ùt conſcientia. cit. c. Exterior, ùt proximus. c. jubemus. 60. Diſt. 1. de Conſecr.

Teſtium numero, dignitate, authoritate, & famâ perpetuâ, Veritas cujusque rei, etiam ſinè publicis monumentis, deprehenditur. c. ſi Teſtes. §. ſæpe. 4. q. 2.

Circumſtantiæ in Teſtibus conſiderandæ: nempe perſonæ, loci, Temporis, viſûs, auditûs, ſcientiæ, credulitatis, famæ, certitudinis. c. forus. 10. de V. S.

Teſtium authoritas multitudini præferatur. c. ſi Teſtes. 4. q. 2. Teſtibus ejusdem authoritatis exiſtentibus prævalet multitudo. ibid.

Teſtes debent infamiâ, ſuſpicione, & omni maculâ carere. c. 1. de Excepr. Et in iis fides, dignitas, mores, gravitas examinanda. c. ſi Teſtes. §. in Teſtibus. 4. q. 2.

Teſtes non conducendi pretio. c. 1. de Teſtib. c. placuit. 2. 4. q. 2.

Teſtes diſcutiendi, an inimici, vel inopes. c. in primis. 2. q. 1. c. ſi Teſtes. §. Teſtium. 4. q. 2.

Teſtis ad ſeriem geſtorum nihil addat; nec etiam ad bonum addendum videtur. c. pura. c. Teſtes. 3. q. 9.

An Teſtes unum eundémque ſermonem, ac præmeditatum attulerint, conſiderandum: & an ad interrogata veriſimilia reſponderint. c. ſi Teſtes. §. in Teſtibus conſiderandum. 4. q. 2.

Soli Teſtes ordinariè non ſufficiunt, niſi inſtrumentis & argumentis adjuventur. cit. c. §. ſoli. ead.

Teſtes prævalent inſtrumento. c. Tertio. 5. de probat. c. Cùm. 10. de fid. inſtrum.

Teſtes ſi inſcripti deceſſerint, inſtrumentum corruit, niſi ſigillum habeat authenticum, vel à Notario ſit confectum. c. ſcripta. 2. de fid. inſtrument.

Teſtes hodie æquipollent Tabellioni. gl. c. placuit. 15. §. Quodſi Præſes. in fin. 16. q. 2.

Teſtis eſſe poteſt Chriſtianus contra Judæum, & Teſtibus Chriſtianis convinci Judæi poſſunt in criminalibus & civilibus, non obſtantibus Regum & Principum privilegiis contrariis. c. Judæi. de Teſtib. Clem. 1. eod.

Teſtis poteſt eſſe Socius criminis in cauſa Simoniæ, ſi civiliter agitur; ſecùs ſi criminaliter. c. 1. de Teſtib. in 6.

Teſtis eſſe poteſt mulier contra Clericum in cauſa criminali. c. quoniam. c. tam literis. de Taxib.

Teſtes etiam poſſunt eſſe ſervi, ſi alia probatio haberi non poſſit. c. ſi teſtes. 4. q. 2.

In cauſa denuntiationis vel correctionis, principalis perſona, Teſtis legitimi locò habetur. c. in omni negotio. de Teſtib.

Teſtis eſſe poteſt Epiſcopus, Presbyter, Clericus in cauſa Eccleſiarum ſuarum. c. ſuper. 14. q. 2. c. inſuper. 6. c. Cùm nuncius. 12 de Teſtib. c. Tertio. 5. de probat.

Pro Orthodoxo contra hæreticum litigante, hæreticus Teſtis eſſe poteſt. c. ſi. 26. 2. q. 7.

Magiſtratus Teſtis eſſe poteſt, ſi res exigat. c. ſi Teſtes. §. ſcies. 4. q. 2.

Prætor poteſt eſſe Teſtis in cauſa adulterii. cit. c. §. ſi res.

Pater & Filius, item duo Fratres in ejuſdem Patris poteſtate exiſtentes, poſſunt eſſe Teſtes utrique in eodem Teſtamento, vel eodem negotio. c. §. Pater.

Plures Teſtes in alieno negotio ex eadem domo eſſe poſſunt. cit. c.

Epiſcopi unius Teſtimonium omnes Judices indubitanter accipiant. c. omnes. 36. 11. q. 1. Sed non ad condemnandum. Vid. num. Teſtium.

Teſtes reprobatorios, & reprobatorios probatoriorum licet reprobare. Sed reprobatorios reprobatoriorum non licet, nè negotia diu protrahi contingat. c. licet. 49. de Teſtib. Modus reprobandi, habetur. c. præſentium. de Teſtib. in 6.

Dicto ſtatur teſtium, qui probant aliquem legitimum, licèt fama viciniæ, & Tractatus Parentum ſit contrà eum. c. per tuas. Qui Filii ſint legit. c. Transmiſſæ. 3. eod.

Teſtis in cauſa hæreſis coram Inquiſitoribus falſum deponens, celando veritatem contra juramentum à ſe factum de veritate dicenda, licèt perjurus ſit; ſi tamen contrarium poſtea dicat, probat & creditur illi, modò ex circumſtantiis &c. conſtet dictum illius, non corruptionem ſed veritatem continere. c. accuſatus. 8. §. licèt. de hæret. in 6.

Teſtis poteſt eſſe mulier pro Parentibus, amicis, & Conſanguineis, & in crimine læſæ Majeſtatis, ac Simoniæ. c. 1. & ſeqq. 15. q. 3.

Teſtes recipiuntur ob defectum probationis, qui aliàs recipi de facto ſuo non deberent. c. Cùm dilectus. 32. de Elect.

Teſtes omnes admittuntur in cauſa denunciationis; non tamen criminoſi & inimici. c. quoniam. 3. de Teſtib.

Teſtes contra Simoniacos poſſunt eſſe infames, criminoſi, & ſervi. c. per tuas. 32. de Simon.

Teſtes poſſunt eſſe etiam non rogati, modò interfuerint. c. ſi teſtes. §. ad fidem. 4. q. 2.

Teſtes poſſunt eſſe Abbas, Prior, Præpoſitus & alii viri religioſi in cauſis religionum. c. Veritatis. 8. § Tandem. de dol. & cont.

Teſtes admittuntur contra hæreticos excommunicati & infames in favorem Fidei. c. in fidei. 5. de hæretic. in 6. Etiam perjurii audiuntur in cauſa hac. c. accuſatus. 8. §. licèt. eod. in 6.

Teſtes inter ſe poſſunt eſſe Conſanguinei Teſtes, ſi voluerint. c. Conſanguinei. 3. q. 5.

Teſtis minùs legitimus in odioſa exceptione admittitur. c. Tam litteris. 33. de Teſtib.

Teſtium primo dicto ſtandum eſt, licèt poſtea in contrarium velint jurare. c. per tuas. 10. de probat. c. ſicut. 9. de Teſtib.

Teſtis emendatus, ſi non remanet infamis (excepto perjurio) poteſt recipi in civilibus. c. Teſtimonium. 54. eod.

Teſtes, qui interfuerunt ſententiæ, poſſunt de ea teſtificari, ſi illa non invenitur ſcripta. c. Albericus. de Teſtib.

Secundùm Teſtium dicta judicandum eſt. c. Tertio loco. de probat.

Teſtium dicta diſcordantia Judex, quatenus fieri poteſt, concordare debet, eorumque dicta in benigniorem partem interpretari. c. Cùm Tu. de Teſtib.

Teſtes de his, quæ præſentialiter noverunt, & viderunt, deponant. c. ult. 30. q. 5. c. Teſtes. 3. q 9. Etiam de his, quæ audiverunt, ſi ad hoc convocati ſunt, in civili cauſa deponere poſſunt. cit. c. §. de his, ead.

Alia eſt authoritas Teſtium, alia Teſtimoniorum, quæ recitati ſolent. c. ſi teſtes. §. alia. 4. q. 2.

Si quis uſus eſt Teſtibus, qui contra eum in alia lite producantur, non poterit contra eos excipere. cit. c. §. ſi quis Teſtib.

Contra ſe quiſque teſtificari poteſt, pro ſe verò minimè. cit. c. §. Nullus. §. omnibus, item §. 1. in princ. 14. q. 2. & c. ſanè in fin. 15. q. 3.

Si in communi judicio ambarum partium teſtes ſint æquè idonei, poſſeſſoris teſtes præferentur, præterquam in cauſa liberali. c. Ex literis. de probat.

Si Teſtes valetudinarii, ſenes, debiles, pauperes ſunt, ità, ut commodè ad Judicem venire non poſſint, debet Judex ad eos mittere idoneas perſonas, quæ ab iis recipiant Teſtimonia. c. ſi qui. de Teſtib.

Delegatus non debet vocare Teſtes, niſi ſtatu cauſæ requirente. c. ſtatutum. 11. §. proferendo. de Reſcript. in 6.

Nulli Teſti de ſe confeſſo credendum eſt contra alium. c. Veniens. 10. de Teſtib.

Teſtis, quod propriâ voce confitetur, infirmare non poteſt. c. per Tuas. 10. de probat.

Teſtis infamatus debet ſe purgare ſuper his, de quibus infamatus eſt, aliàs repellitur. c. Tam. 33. de Teſtib.

Teſtis licèt non reddat cauſam ſui dicti, valet tamen ejus dictum, ubi non fuit interrogatus de cauſa. c. ſicut. 16. de ſent. & re judic.

Teſtis in Teſtimonio vacillans vel varians, non eſt ipſo jure infamis. c. ſuper. 8 de pœnis.

Teſtium dictis non creditur pro me, quorum dicta reprobo pro alio. c. præſentium. 31. de Teſtib.

Teſtis in cauſa criminali contra aliquem, non poteſt illum poſtea accuſare. c. Cùm. P. 10. de accuſat.

Teſtis

Teſtis receptus in uno judicio, non facit fidem in alio niſi inter easdem perſonas. c. Conſtitutus. 30. de Teſtib.

Qui Teſtes eſſe non poſſint.

Teſtes eſſe non poſſunt, qui accuſare prohibentur. c. Teſtes. 4. q. 2. Minores 14. annis. cit. c. Popillus. c. ſi teſtes, §. ſed nec. 4. q. 2. Et in publico judicio minor 20. annis. cit. c. §. in Teſtimonium. Damnatus ob carmen famoſum. cit. c. §. ob carmen. Pater, Filius. cit. c. §. Teſtis.

Hermaphroditus non poteſt eſſe teſtis. c. ſi teſtes. 4. q. 2.

Teſtes eſſe non poſſunt Rei, vel hujus parentis libertus, impubes, judicio publico damnatus, niſi reſtitutus fuerit: criminoſus, palàm quæſtum faciens. cit. c.

Infideles & apoſtatæ non poſſunt eſſe Teſtes. c. non poteſt. 2. q. 7. c. beatus. 3. q. 4. c. 1. de hæret. item Criminoſi, c. Teſtes. 2. q. 7. c. conſtituimus. 3. q. 5. c. Teſtimonium, 54. de Teſtib. item Complices de crimine, quando illud de ſe confitentur. c. ult. 15. q. 3. item affines. c. ſuſpectos. & ſeq. 3. q. 5.

Repetundarum damnatus non poteſt eſſe Teſtis publico in judicio L. Juliâ. c. Eadem. 130. § hodie. 1. q. 1.

Liberi Reorum læſæ Majeſtatis non poſſunt ferre Teſtimonium. c. ult. de pœnis in 6.

Viliſſimi homines non valent pro teſtibus. c. in primis. 7. §. Quod autem dicit. 2. q. 1.

Is, qui Præſes & Cognitor cauſæ fuit, non fit teſtis cauſæ illius. c. ſtatutum. 38. 2. q. 6.

In litigio Orthodoxorum inter ſe, hæreticus teſtis eſſe non poteſt. c. ſi. 26. 2. q. 7.

Repelluntur à Teſtimonio Conſanguinei & familiares contra extraneos. c. 1. 3. q. 5. item nuper inimici. c. accuſatores. ead. Qui de inimici domo ſunt, vel cum inimicis commorantur, aut ſuſpecti ſunt. c. Accuſatoribus. ead. Item facilè litigant. item qui non ſunt bonæ converſationis: quorum vita accuſabilis: & qui rectam non tenent, ac docent fidem. c. ſuſpectos. ead.

Non poſſunt eſſe Teſtes inviti, agnati, cognati. c. ſi Teſtes. §. Lege. 4. q. 2. Nec Liberti, nec Patroni. cit. c. §. item ne. §. item ut. Nec ſenes, valetudinarii, milites, Legati Reipubl. §. inviti. ead.

Idonei non videntur eſſe Teſtes, quibus imperari poteſt. cit. c. §. Idonei: ead. Item Socri. 4. q. 2. & c. contra. 4. q. 4.

Judæi non poſſunt eſſe Teſtes. c. Non poteſt. 2. q. 7.

Domeſticus non poteſt eſſe Teſtis, etiam jure Civili. c. ſi teſtes. §. etiam. 4. q. 2.

De domo Judicis teſtis produci non debet, nè Judex in ſuſpicionem incidat. c. nullus. §. ult. 4. q. 4.

De domo accuſatoris prodeuntes non poſſunt eſſe Teſtes contra extraneum. c. Conſanguinei. 3. q. 5.

Quos actor de familia produxerit, idonei Teſtes non ſunt. c. in literis. 24. de Teſtib.

Homicidæ, malefici, fures, Sacrilegi, Raptores, adulteri, inceſtuoſi, venefici; qui falſum Teſtimonium antea dixerunt: qui ad ſortilegos & Divinos cucurrerunt: adulatores, Teſtes non ſint. c. conſtituimus. c. ſimiliter. c. omnes. 3. q. 5. c. abſens. 3. q. 9.

Excommunicati teſtificari non poſſunt. c. veniens. 38. de Teſtib. c. in fidei. de hæret. in 6.

Mulieres de judicio teſtes eſſe non poſſunt. c. Ex eo. 15. q. 3. c. Mulierem. 33. q. 5.

Religioſi ad teſtificandum non admittantur abſque juramento, niſi hoc à partibus remittantur. c. hujus. 39. de Teſtib. c. Nuper. 51. eod.

Nullo caſu in teſtes recipiuntur inimici capitales & conſpiratores. c. per tuas. 32. de Simon.

Teſtes confeſſi, vel convicti de crimine in judicio, à Teſtimonio repelluntur. c. 1. de Except.

Teſtis in dicto ſuo varius, rejicitur. c. Cùm Eccleſia. 3. de cauſa poſs. & propriet. Et qui negativam directè probare nititur. cit. c. Et qui ſibi contrarius eſt. c. licèt. 9. de probat.

Teſtis eſſe non poteſt, qui venit ad denunciandum. c. licèt. 31. de Simon.

Teſti juranti, ſe eſſe inimicum principalis, credendum non eſt. c. inquiſitionis. §. Tertiæ. de accuſat.

Teſtis non poteſt eſſe accuſator. c. Nullus unquam. 4. q. 4. excipe cauſas fidei.

Qui Teſtes certis in cauſis repellantur.

Teſtis in uno judicio receptus, non facit fidem in alio judicio, niſi inter easdem perſonas. c. Conſtitutus. de Teſtib.

Teſtes, quibus crimen objicitur, à dicendo Teſtimonio removentur. c. ſuper eo. eod.

Teſtis eſſe non poteſt criminis, ejusdem criminis accuſatus. c. veniens. 10. eod.

Judæus in cauſa Chriſtiani teſtis eſſe non poteſt. c. Judæi. eod.

Laicus in criminali cauſa, contra Clericum Teſtimonium perhibere non poteſt. c. de cætero. eod.

Socius criminis in criminali cauſa non admittitur tanquam teſtis. c. ſicut nobis. eod. Non admittitur ad probationem, ſed ad præſumptionem. c. veniens. 10. eod.

Qui conſimilem cauſam habet, teſtis in cauſa idoneus non eſt. c. perſonas. eod.

Qui à Sacerdotio prohibentur, contra Sacerdotes teſtes eſſe non poſſunt. c. ipſi Apoſtoli. 38. c. Teſtes. 39. 2. q. 7.

In cauſa, cui patrocinium præſtiterunt, Patroni non poſſunt eſſe Teſtes. c. ſi Teſtes. §. Patroni. 4. q. 2.

In criminali cauſa non licet Teſtem de propria domo producere; in civili autem Prælatis Eccleſiæ licet. 14. q. 2. in princ.

Presbyteri non vocentur ad Teſtimonium in conficiendis Inſtrumentis ſæcularium negotiorum;

tiorum ; ſed ſi caſu adeſſe contigerit, poſſunt conſenſu Epiſcopi Teſtimonium ferre. c. quanquam. ead.

Prælatus & Clerici, qui cauſam Eccleſiæ non procurant, teſtificari poſſunt in ea; qui autem procurant ùt Actores, vel Reſponſales, eorum Teſtimonium in cauſis, quas procurant, admitti non debet. c. inſuper, de Teſtib.

Cui non probatur crimen, etſi aliàs non fuerit de illo convictus, repellitur à Teſtimonio, tam in criminali, quàm civili cauſa. c. ſuper eo. eod.

Qui in crimine perſeverat, tam in criminali, quàm civili cauſa repellitur Teſtis; emendatus verò, non infamis, admittitur tam in civili, quàm in criminali civiliter mota cauſa. c. Teſtimonium. 54. eod.

Teſtes etſi erraverint, ſi tamen in continenti errorem correxerint, repelli non debent; ſecùs, ſi correctioni ſuæ interpoſuerint intervallum. c. præterea. de Teſtib. cogend.

Teſtes, ſi poſt eorum in communi receptionem, ſupervenit eis infamia, repelluntur. cit. c.

Pater non recipitur Teſtis in cauſa filii, nec contrà, in criminalibus cauſis, & Contractibus. c. videtur. Qui Matrim. accuſ. poſs.

Procurator vel Advocatus cauſæ principalis non poteſt in cauſa appellationis eſſe ejus Teſtis. c. ult. de Teſtib. in 6.

Illegitimè copulati contra legitimè copulatum Teſtes eſſe non poſſunt. c. Conſanguineorum. §. quisquis. 3. q. 4.

In notoriis Teſtes non adhibentur. c. quoniam 10. de Fil. Presbyt. ordin. c. ſuper. 3. de Teſtib. cog.

Teſtes non recipiuntur in cauſa Eccleſiæ, ſede vacante. c. ult. nè ſed. vacant.

Teſtes in his, quæ fiunt metu, & per ſubſequentem conſenſum valent, amodo non ſunt in contrarium recipiendi. c. ad id. 21. de Sponſalib.

Teſtes ſuper uno facto in loco & tempore diſcrepantes, repelluntur. c. Teſtes. §. ſimul. 3. q. 9.

Teſtes, qui præſumuntur pejerare, non ſunt admittendi. c. in literis. 24. de Teſtib.

Teſtis in primo puncto deficiens, ad cætera non admittitur. c. placuit. c. ſi accuſatorum. 3. q. 10. Niſi propriam cauſam civilem aſſerere voluerit. cit. c. ſi accuſatorum.

Judex à quo non poteſt eſſe Teſtis in cauſa appellationis. c. ſtatutum. 2. q. 6.

Teſtis non poteſt eſſe, qui Magiſtratum occidit vel qui occidi jubet. Extrav. c. dierum. §. Nos igitur. de pœnis.

Teſtis non adducatur Epiſcopus vel Presbyter. c. Teſtimonium. 11. q. 1.

Teſtes in cauſa Matrimoniali.

Teſtes deponentes in cauſa Matrimoniali ſeu Conſanguinitatis jurare debent, quòd non privato odio, neque amicitiâ; neque pro aliquo commodo, quod habuerint, vel quod habent, vel habituri ſint, ad jurandum inducti ſint: & ſicut ipſi dicunt, rei veritatem à Majoribus ſuis acceperint: & quòd credant, ità eſſe. c. quotiens. 5. de Teſtib.

Quando agitur de cauſa Matrimoniali, vel electione, poſſunt contra contumaciter abſentem, etiam lite non conteſtatâ, teſtes produci, & ad definitivam procedi. c. quoniam. §. porrò. Ut lit. non conteſt. Si autem abſens eſt non contumaciter, non proceditur; ſed abſens expectatur. c. Accedens. eod.

Teſtium productionem in cauſa Matrimoniali impedientes, poſſunt excommunicari. c. Conſtitutis. 45. de Teſtib.

Super Conſanguinitate probanda cogendi ſunt Teſtes, ſi conſtiterit odio, gratiâ, timore, veritatem velle ſupprimere. c. cæterùm. de Teſtib. cogend.

Teſtes, qui de Conſanguinitate vel affinitate deponunt, debent computationem incipere à ſtipite vel germine: & nomine proprio vel æquipollenti nominare affines. c. Tuæ nos. de Conſanguinit.

In cauſa Matrimoniali poſſunt & laici & fœminæ eſſe Teſtes. c. Tam. 33. de Teſtibus. item Parentes & Conſanguinei. c. videtur. Qui Matrim. accuſ. poſs.

Teſtes in cauſa Matrimoniali pro conſanguinitate &c. probanda, debent eſſe proximiores Conſanguinei, ùt Parentes, Fratres, Sorores: & ſi hi deſunt, alii proximi. cit. c. videtur. c. Videtur nobis. 35. q. 6. idque cum ad dirimendum, tum conjungendum Matrimonium. cit. cc.

Teſtes recipi non poſſunt, nec cauſa definiri, ſi agatur de adulterio ad ſeparationem thori, ſi ante litis conteſtationem reus contumax excommunicetur. c. 1. ut lit. non conteſt.

Teſtes ex auditu in cauſa conſanguinitatis non recipiantur, niſi ſint graves perſonæ, quæ ante litem motam ſciverint teſtificata à duobus ſaltèm antiquioribus non infamibus, nec ſuſpectis, ſed omni exceptione majoribus. c. licèt ex quadam. de Teſtib.

Teſtes in cauſa Matrimoniali pro conſanguinitate probanda poſſunt produci etiam publicatis teſtificatis. c. Cùm in tua. eod.

Teſtes in cauſa Matrimoniali; perſonaliter, & non per ſcripturas examinari debent. c. à nobis. Qui Matrim. accuſ. poſs. Et publicè examinati, non debent iterum examinari coram Delegato, niſi in novæ quæſtionis articulo. c. præterea. de Teſtib. cogend.

Teſtibus publicatis contra Matrimonium, alii Teſtes admittuntur etiam poſt ſententiam, ad probandum, quod primi falſum tulerint Teſtimonium. c. ſeries. 26. de Teſtib.

Teſtes in cauſa hæreſis.

Teſtes de aliquo hæreſim confeſſi, & poſtea negantes, ſuſpecti fiunt de hæreſi. c. literas. de præſumpt.

Teſtes excommunicati poſſunt deponere contra hæreſim, fautores, defenſores. c. in fidei,

Digitized by Google

dei, de hæret. in 6. præſertim in defectu aliorum. ibid.

Teſtes inſtruentes ad occultandam veritatem in cauſa hæreſis, ab inquiſitore puniendi ſunt. c. Accuſatus, §. fin. de hæret. in 6.

Teſtes in cauſa hæreſis olim examinabantur coram duobus viris Religioſis. c. ut officium. eod. in 6.

Teſtium nomina non publicanda in cauſa hæreſis, ſi timetur periculum; at ceſſante periculo publicantur ſicut in aliis judiciis. c. ſtatuta. eod. in 6.

Etiam ſocii criminis in hac cauſa poſſunt eſſe teſtes. c. in fidei. eod. in 6. Etiam hæreticus contra alium. c. ſi hæreticus. 2. q. 7. Etiam perjuri, ſi tamen retractent in favorem fidei, & dummodo appareat, quòd non ex dolo, levitate, &c. id faciant; ſed ex Zelo veritatis. c. accuſatus, §. licet verò. de hæret. in 6.

Teſtium depoſitiones in cauſa hæreſis, per Tabellionem recipiendæ. c. ut Officium, §. verum. eod. in 6.

Teſtes cogendi.

Teſtes in Romana Eccleſia regulariter non coguntur ad teſtificandum; ſuper conſanguinitate tamen probanda cogendi ſunt, ſi conſtiterit, ipſos odio, vel gratiâ veritatem ſupprimere velle. c. cæterùm. 6. de Teſtib. cogend.

Cogi poſſunt Teſtes, dum eorum Teſtimonium neceſſarium eſt, etiam per ſuſpenſionis, Excommunicationis, depoſitionis pœnam. c. Cùm ſuper. eod.

In cauſa Civili monendi & inducendi ſunt teſtes ad teſtificandum; & etiam, ſi odio vel gratiâ ſe ſubtraxerint, compellendi. c. 1. eod. c. ſuper eo. c. Cum contra dilectorum. c. ult. eod. Etiam in criminali. cit. c. Cùm contra. eod.

Teſtes, quos accuſatus malitioſè ſubtraxit accuſatori, compelli poſſunt etiam in criminali. c. pervenit. eod.

Cum de fama & vitio falſitatis inquiritur, cogendi ſunt teſtes veritatem dicere. c. ſuper his. eod.

Teſtes, qui fuerint nominati, præterquam ſuper criminibus, ſi ſe timore adverſæ partis ſubtraxerint, compelluntur ad dicendam veritatem. c. Dilectorum. c. ſuper eo. eod.

Ad detegendam veritatem conjurationis coguntur ſocii, etſi juraverint tacere veritatem. c. ult. eod.

Teſtes non ſunt compellendi ſuper criminibus objectis in modum exceptionis contra teſtes. c. Ex parte. 7. in fin. de Teſtib.

Antequam Teſtes compellantur, priùs monendi & inducendi ſunt. c. 1. cum. c. ſeqq. c. ſuper his. 8. cum ſeqq. 3. de Teſtib. cogend.

Cogi non poſſunt ad teſtificandum ſenes, valetudinarii, vel milites, vel qui à Republica abſunt, & qui non poſſunt venire. c. ſi teſtes. 4. q. 2. Neque pupilli. ibid.

Teſtes falſi & eos inducentes, ac pœna eorum.

Teſtis falſus offendit DEum, Judicem & innocentem. c. 1. de crimine falſi.

Teſtis falſus crimen capitale committit. c. unicuique. 82. §. hic quoque. 11. q. 3.

Teſtis falſus pro muliere, ſicut Judas prodit. c. Abiit Judas. 83. ead.

Teſtis falſus infamiam incurrit, & ampliùs teſtificari non poteſt. c. ſi quis convictus. 22. q. 5.

Teſtis falſus excommunicandus eſt. c. itaque conſuimus. 24. q. 3. Exilio mulctandus. c. ult. 1. q. 1.

Teſtes corrupti, obſcuri, varii, contradicentes.

Teſtium corruptione probatâ, revocanda eſt ſententia. c. ſicut nobis. de Teſtib.

Teſtium corruptio poteſt opponi ante & poſt ſententiam. c. licèt cauſam. de probat.

Si de Teſtium corruptione dubitatur, per famam & perſonas, quæ veriſimilia dicunt, eſt probandum, quod intenditur. c. in noſtra. de Teſtib.

Teſtis corruptus ut Judas prodit. c. Abiit Judas. 11. q. 3.

Teſtis obſcurè deponens iterum examinandus eſt. c. Cùm clamor. 55. de Teſtibus.

Teſtes qui errant non ſtudioſè, ſed ſtatim ſe corrigunt, non poſſunt repelli: ſecùs ſi poſt temporis intervallum ſe corrigunt. c. Præterea. de Teſtib. cogend.

Teſtis varians vel vacillans, non eſt ipſo jure infamis. c. ſuper. 8. de pœnis. etiamſi [illegible] carceratus fuerit. ibid.

Teſtis, qui negavit de ſe in facto ſuo, ſi poſtea affirmat, non recipitur. c. per tuas. 10. de probat. c. ſicut. 9. de Teſtib.

Teſtes ſibi contradicentes, nihil probant. c. licèt cauſam. de probat.

Teſtes jurantes non deponere, & impedientes, nè deponant.

Teſtes jurantes de non teſtificando, non tenentur ſervare juramentum. c. conſtitutis. de Teſtib. Et compelli poſſunt. c. intimavit. eod.

Teſtes in cauſa Matrimoniali impedientes, nè deponant de Conſanguinitate, poſſunt excommunicari. cit. c. conſtitutis.

Si teſtes impediantur, punitur is, de quo præſumitur venire impedimentum. ibid.

Teſtium productio.

Nè probationis copia pereat, citato adverſario,

rio, recipiuntur & publicantur Teſtes, quos reus induxit. c. ſignificavit. 41. de Teſtib.

Teſtes poſſunt produci, donec atteſtationes fuerint publicatæ; poſtea verò non ſuper iiſdem Capitulis. c. Cùm venisſet. de Teſtib. ſuper aliis capitulis poſſunt. ibid. c. fraternitatis. eod.

Si materia veteris capituli repetitur, aliquo alio addito, quod ſit probare neceſſe, poſſunt etiam publicatis atteſtationibus, veteres Teſtes produci; quia jam ſuper alio teſtificantur. c. Cùm. 42. eod. item quando eſt alius modus agendi, quàm priùs. c. Veniens. 38. c. Cùm in tua. 44. eod. Et tunc etiam ſuper principali, novi Teſtes produci poſſunt. cit. c. Veniens.

Publicatis atteſtationibus Teſtes produci non poſſunt, etiam in cauſa appellationis ſuper iiſdem articulis, vel directè contrariis. Clem. 2. de Teſtib.

Teſtibus non renuntians, & Teſtata neſciens, poteſt producere Teſtes ſuper antiquis capitulis. c. Ex tenore. de Teſtib.

Publicatis atteſtationibus admittitur adverſarius ad probandum contrarium, ſi ante publicationem ſuper probatione contrariis inſtrui non potuit. c. Ex tenore. de Teſtib. c. ſeries. eod. Contrariâ conſvetudine non obſtante. ibid.

Publicatio & renunciatio Teſtium in certis capitulis, non præjudicat volenti producere in aliis. c. Cauſam. 19. eod.

Atteſtationes receptæ in ſummario, fidem non faciunt in judicio plenario: & publicatione illâ non obſtante, iidem vel alii Teſtes, ſuper iiſdem capitulis recipi poſſunt. c. Veniens. 38. eod.

Poſt publicationem atteſtationum, ad petitionem producentis factam, interrogari non debent Teſtes, niſi quando dolo vel negligentiâ Examinatorum ſuper omnibus capitulis interrogati non fuerunt. c. per tuas. 48. eod.

Teſtes producti ab aliquo in una cauſa, excipi non poſſunt ab eo in alia, niſi probetur inimicitia contra eum vel corruptio. c. ſi Teſtes. 4. q. 2.

Teſtes producti coram uno judice, non poſſunt ad eundem effectum produci coram alio; ſed eorum atteſtationibus ſtandum eſt. c. Conſtitutus. 30. de Teſtib.

Teſtes producti contra Teſtes examinandi ſunt. c. præſentium. de Teſtib. in 6.

Teſtes produci poſſunt actore contumace. c. Cauſam. de dol. & contum.

Teſtes, quos partes producunt contra perſonas productorum, recipiendi ſunt. c. licèt dilectus. de Teſtib. etiam publicatis atteſtationibus. c. Cùm olim. 12. de privileg.

Teſtes reprobatorii ab utraque parte producti admittendi ſunt; ſed non aliâ vice ulteriùs, ſeu reprobatorii reprobatoriorum admittendi non ſunt. cit. c. licèt dilectus. de Teſtib.

Poſtquam ſunt publicatæ depoſitiones Teſtium, non opponitur in perſonam Teſtium, niſi vel juraverit, quòd ad hoc non ex malitia procedat; vel ante publicationem fuerit proteſtatus; vel oſtendere poſſit, ſe poſt publicationem didiciſſe, quod objicit. c. præſentium. 31. eod.

Si quis proteſtatur, ſe perſonas Teſtium poſt publicationem depoſitionum velle repellere, ſi quid pro ipſo dixerint, non facilè credatur. cit. c. in fin.

Atteſtationes receptæ per arbitrium, fidem faciunt in judicio, ſi teſtes mortui ſunt; ſi autem vivunt, eſt in optione illius, contra quem teſtes producti ſunt, an velit atteſtationes recipere, an teſtes de novo deponere. c. præſentata. eod.

Depoſitiones Teſtium non poſſunt reo præjudicium facere, ſi nihil agatur in forma judicii. c. nn. ut Eccl. Benef.

Si Teſtes Actoris & Rei deponunt contraria, recipiendi ſunt digniores, & veriſimiliora dicentes, & ſi in aliis ſit paritas, præfertur numerus. c. in noſtra. de Teſtibus.

Teſtes laborantes eodem vitio non poſſunt produci. c. perſonas. c. veniens. eod.

Teſtes licèt poſſint produci, donec atteſtationes publicentur; non tamen ultra tertiam vicem produci poſſunt, niſi cum certa ſolemnitate legis. c. in cauſis. eod.

Quartò etiam, Teſtes produci poſſunt cum ſolemnitate legali, & causâ legitimâ non refragante; ſolemnitas autem hæc requiritur: nempe producens jurare debet, quòd non didicit teſtificata, neque per ſe, neque per alium. Et quòd neque per dolum, neque per artem aliquam petit quartam productionem; ſed quia uſque tunc non habuit, quos poſſet producere. c. ultra tertiam. eod. c. ſignificaverunt. eod.

Teſtes producentes quartâ vice; ſi deficiunt in probatione, tenentur ad expenſas. cit. c. ſignificaverunt.

Teſtes producens debet eis expenſas reſtituere in veniendo, ſtando, redeundo factas. c. ſtatutum. 11. §. pro ferendo de Reſcript. in 6.

Teſtes producens debet nomina eorum exprimere. c. præſentium. 2. §. Teſtes. de Teſtib. in 6.

Teſtes, quos pro me produxi, ſi in alia lite contra me teſtentur, recipientur, niſi probavero, quòd inter me & illos poſtea inimicitiæ emerſerint. c. ſi teſtes. in fin. 4. q. 2.

Teſtes ſuper dilatoria producti, non debent iterum produci ſuper principali; ſecùs ſi ſuper peremptoria producti fuiſſent. c. de Teſtibus. 29. de Teſtib.

Teſtes produci poſſunt ſuper præſcriptione. c. illud. 9. de præſcript.

Teſtes producuntur contra veriſimilem præſumptionem. c. quia. 10. de præſumpt.

Teſtes partibus præſentibus producuntur, niſi altera contumaciter abſit. c. in nomine. de Teſtib.

Teſtes

Teſtes producuntur quandoqne etiam extra judicium, ad perpetuam rei memoriam. c. Albericus, de Teſtib.

Productio Teſtium contra non citatum, nulla eſt. c, in nomine de Teſtib.

An Teſtes lite non conteſtatâ recipiendi.

Teſtes regulariter non recipiendi lite non conteſtatâ, c. Quoniam. ut lit. non conteſt.

Poſſunt tameo recipi lite non conteſtatâ, ſi timetur de morte, vel abſentia diuturna. cit. c. Item ſi proceditur per viam inquiſitionis contra contumaciter abſentem, c. veritatis. de dolo & contum.

Contra non contumacem receptio Teſtium in cauſa Matrimoniali, eſt nulla, lite non conteſtatâ. c. Accedens ap ſedem. ut lit, non conteſtat.

Teſtes lite non conteſtatâ recipiuntor, quando Magiſtratus ex officio per inquiſitionem procedit, & quando Teſtes publicantur ad perpetuam rei memoriam, c. quoniam, 5, eod.

Etiam propter defectum probationis recipiuntur Teſtes lite non conteſtatâ. cit. c.

Item in cauſa liberali contra reum contumaciter abſentem. c. Cùm olim. 34. de Teſtib.

Teſtium Examen.

Teſtes in loco tuto & commodo recipiendi & examinandi. c. Cùm Dilecta, de confirm. util.

Teſtes diligenter, & ſingillatim examinandi, præſertim in cauſa vitæ. c. Venerabili. de Teſtib. Et jejuni. c. placuit. 4. q. 2. c. 1, de Teſtib.

Teſtes diligenter examinandi de cauſis, perſonis, loco, tempore, viſu, auditu, ſcientia, credulitate, fama, certitudine &c. c. Cùm cauſam. eod.

Teſtes, qui de miraculis Sanctorum examinantur, cum omni diligentia examinandi ſunt. c. Venerabili. 52. eod.

Teſtes, etiam Religioſi, prævio juramento examinandi, aliàs eis non creditur, c. Nuper. eod.

Teſtes, qui obſcurè & confusè depoſuerunt, ut veritas dignoſci non poſſit, rurſus examinari debent, idque ex judicis officio. c. Cùm clamor. 53. eod.

Teſtes examinari poſſunt in alia provincia, quàm in qua litigatur, & per alios, quàm per Judices. c. Cùm olim. eod.

Teſtes abſentes, pauperes &c. qui non poſſunt venire, examinentur per delegatum diſcretum, & abſentes, & eorum dicta fideliter deferenda ſunt ad Judicem. c. ſi qui Teſtium. eod.

Forma Teſtium examinandorum datur. c. præſentium. de Teſtib. in 6. nempe: ut, depoſito juramento de veritate dicenda, ſingillatim ſuper quolibet articulo in qualibet poſitione contento, à partibus ſufficienter ad invicem reſpondeatur: nullâ prorſus ab eis ſuper ipſis poſitionibus contradictione receptâ. Sinè juramento autem à Syndico utriusque partis, quid fiat de hujusmodi poſitionibus, vel credat, inquiratur &c. ibid.

Teſtium juramentum.

Teſti non creditur etiam Religioſo niſi jurato. c. nuper nobis. de Teſtib.

Teſtis ſemel in cauſa jurare debet. c. præterea, de Teſtib. cogend.

Teſtium juramentum poteſt à partibus remitti. c. Tuis quæſtionibus. de Teſtib.

Teſtes ad Evangelia jurent, quod nihil falſum deponant. c. Nullam. 3. 2. q. 4.

Epiſcopus ad Teſtimonium non flagitetur jurejurando, ſed tantùm Evangeliis coràm poſitis. c. Teſtimonium. §. Epiſcopus. 11. q. 1.

Teſtes jurantes de non teſtificando, non tenentur ad juramentum ſervandum. c. Conſtitutis. 45. de Teſtibus. Et tales compelli poſſunt ad teſtificandum. c. intimavit. eod.

Teſti ſuper dilatoria exceptione probanda tantùm inducto, non creditur teſtanti ſuper principali; nec cogitur teſtificari: ſi autem ſuper peremptoria fuerit inductus, poteſt cogi, ut juret deponere ſuper toto. c. de Teſtibus. 29. eod.

Non debet credi Teſti, qui juratus dixit, ſe eſſe inimicum illius, contra quem inquiritur: & idem eſt, ſi ante juramentum hoc aſſeruit, ſive expreſſè, ſive tacitè; niſi præſumatur in fraudem id facere. c. Inquiſitionis. §. Tertiæ. de accuſat.

Contra non infamatum non debet ſuper veritate criminis inquiri, etſi duo, vel tres jurent, ſe vidiſſe ab eo crimen commiſſum; & licèt libellus famoſus contra eum fuerit oblatus ſecretò; debet enim rumor vel clamores præcedere de iis, de quibus inquiratur. cit. c. & §.

Juramentum Teſtium in cauſa Conſanguinitatis habetur. c. quotiens. 5. de Teſtib. Vid. hic: Teſtes in cauſa Matrimoniali, ſuprà.

Teſtium dicta.

Teſtium dicta conſideranda, an veriſimilia ſint de loco, tempore, &c. c. ſi teſtes. 4. q. 2.

Teſtium dicta recipi poſſunt, antequam opponatur exceptio, ſecus poſt. c. Ex parte, de Teſtib.

Teſtium dicta publicata poſſunt diſputari publicè. c. in cauſis. eod.

Teſtium dicta de auditu non probant in cauſa electionis: neque de fama. c. Tam literis. eod.

Teſtium conſpiratorum dicta poſſunt recipi, ut per ea ſuper aliis fides haberi poſſit. c. Cùm I & A. de ſent. & re judic.

Teſtium dicta ſecretò tenenda. c. Cùm clamor. de Teſtib.

Teſtium dicta ad petitionem tertii publicanda non ſunt. c. Conſtitutus. eod.

Secundùm Teſtium dicta judicandum eſt. c. Tertio loco. de probat.

Teſtium dicta diſcordantia Judex; quatenus fieri poteſt, concordare debet, eáque in benigniorem partem interpretari. c. Cùm Tu. de Teſtib.

Teſtium oppoſitiones.

Contra Teſtium perſonas non poteſt opponi publicatis atteſtationibus, niſi quis fuerit ante de opponendo proteſtatus: vel probet, quod poſt publicationem didicit, quæ vult opponere. c. Præſentium. de Teſtib.

Teſtium Numerus.

Unus Teſtis nunquam probat, etiamſi ſit magnæ authoritatis. c. ſi Teſtes. 4. q. 2. minimè ſufficit ad condemnandum. c. veniens ad nos. de Teſtib.

Teſtis unus cum aliis adminiculis aliquid probat. c. Præterea. de Teſtib.

Teſtis unus probat copulam carnalem, ſi eſt de viſu, aut de auditu, ſi cætera adſint adminicula. cit. c.

Teſtes duo ſufficiunt, ſi alii haberi non poſſint. c. ſi Teſtes. 4. q. 2. c. licèt univerſis. de Teſtib.

Teſtes tres, vel duo legitimi ſufficiunt ad terminandam cauſam etiam pro Teſtamentis. c. Cùm eſſes. 10. cum ſeq. de Teſtament.

Tres Teſtes ſufficiunt, qui ſuper Conſanguinitate deponunt, ſive ſint de eadem Conſanguinitate, ſive ſeniores & meliores ejusdem loci. c. quotiens. 5. de Teſtib.

Per unum Teſtem de veritate, & per confeſſionem, etiam incidenter factam, probatur oblatio, etiam quoad conſequenda effectivè bona oblata. c. ult. de ſucceſs. ab inteſtat.

Si Epiſcopus teſtatur aliquid, quod ſolus ſcit, ejus Teſtimonium venerandum eſt. c. omnes. 11. q. 1. ſed non ſufficit ad damnandum. c. Veniens. 10. de Teſtib. c. ſi Teſtes. §. Qui intendit. v. unius. 4. q. 3. item c. ult. §. quod autem. 35. q. 6. Teſtimonio enim unius nec humana, nec divina lex, quemquam damnat. c. admonere. 33. q. 2. cit. c. veniens. 10. de Teſtib.

Teſtimonio unius impeditur Matrimonium contrahendum, ſed non dirimitur contractum, niſi plurium juramento. c. ſuper. 22. eod.

Teſtium non multitudo, ſed qualitas conſideranda eſt, & teſtium authoritas multitudini præfertur. c. ſi Teſtes. 4. q. 2.

Teſtium numero, dignitate, authoritate, famâ perpetuâ, veritas cujusque rei ſinè publicis monumentis deprehenditur. c. ſi Teſtes. §. ſæpe. ead.

Teſtium multitudo effrenata dicitur, ſi ſint ultra 40. c. Cùm cauſam. 37. de Teſtib.

Teſtes requiſiti ad damnandos Eccleſiaſticos.

Teſtes ad judicandum Clericos nunc ſufficiunt tres. c. placuit. 2. q. 4. Priùs multi erant neceſſarii. Ad damnandum Epiſcopum. 72. ad Cardinalem Diaconum. 27. ad Cardinalem Presbyterum. 44. c. Præſul. c. Nullam. 2. q. 4. Ad Subdiaconum & reliquos Clericos. 7. cit. cc.

Teſtes autem iſti debent eſſe bonæ famæ & converſationis. ibid.

Numerus ille Teſtium contra Epiſcopos intelligendus quoque eſt vel de Clericis Rom. Eccl. ex ſpeciali eorum privilegio: vel propter quorundam paritatem, qui cùm non ſint ſpectatæ ſcientiæ & vitæ in accuſationem Miniſtrorum DEI repente proſiliunt. Cæterùm quorum vita laudabilis eſt, ut omnibus imitanda appareat, & de quorum aſſertione nulla dubitatio naſci poterit, talium duorum vel trium Teſtimonio quilibet jure convinci & damnari poteſt. c. nullam. 3. §. ſed hoc. 2. q. 4.

Reliqua de Teſtibus.

Teſtes Synodales ſunt publici. c. præterea. de Teſtib. cogend.

Teſtibus magis credendum, quàm Viciniæ in cauſa legitimationis filiorum. c. per tuas. Qui fil. ſint legit.

Teſtes debent teſtificari de iis, quæ in ſua præſentia facta ſunt. c. Teſtes. 3. q. 9. Et ii, qui tempore delicti non fuerunt præſentes teſtificari non poſſunt. c. Nihilominus. ead. Et nihil addant ad veritatem. c. Pura. ead. Nec ad ſeriem geſtorum. ibid.

Teſtes vocari non poſſunt Sacerdotes, niſi in magna neceſſitate, & hoc de licentia Epiſcopi. c. Quamquam. 14. q. 2.

Teſtium renunciatio in capitulis certis, non præjudicat in aliis. c. Cauſam. 19. de Teſtib.

Teſtes vocati â delegato habere debent Expenſas. c. ſtatutum. §. Pro ferendo de Reſcript. in 6.

Teſtes per hoc non èvadunt infames, quod eorum Teſtimonium fuerit reprobatum. c. Cùm dilectus. in fin. de ordin. cognit.

Teſtis, cùm objicitur ei crimen, & probatur, ſi alias non fuerat probatum, non punitur pœnâ ordinariâ, eo quòd non proceditur per accuſationem. ibid. & c. 1. de Except.

Teſtis nullus eſſe poteſt contra ſuum dictum communiter creditum. c. per tuas de Probat.

Teſtibus examinatis ab arbitris, ſi aliquis moriatur causâ incompletâ, quid agendum, habetur ſuprà. Vid. hic. Teſtium productio.

Teſtes ad cautelam futurorum recipiuntur, licèt quæſtio non moveatur. c. Albericus. 43. de Teſtib.

Teſtis unius juramento, & juramento proprio, revocatio mandati probatur. c. Ex inſinuatione. 3. de Procurat.
Teſtis jurans coram Ordinario, non cogitur jurare coram delegato in eadem cauſa. c. Præterea. 7. de Teſtib. cogend.
Teſtibus debet probari vis, cùm quis ſe dicit ſpoliatum per violentiam; res verò amiſſæ per juramentum proprium. c. ult. de his, quæ vi metúsve causâ.

Theodoſius Imperator.

Theodoſius publicam egit pœnitentiam propter cædem Theſſalonicenſium, in quos irâ præcipitante tulit ſententiam. c. Cùm. 69. 11. q. 3.
Theodoſiana lege cautum eſt, ut ſententiæ Principum in diem vigeſimam ab Executoribus differrentur. cit. c.

Theologia.

Laus Theologiæ, cujus ſtudium vult ampliari Papa. c. ult. Nè Cler. vel Monach.
Theologia ſuper omnes ſcientias eſt favorabilis. cit. c.
In Metropolitana Eccleſia etiam Theologus conſtitui debet, qui ſcripturam ſacram doceat Sacerdotes & alios. c. Quia de Magiſtr.
Prælati & Capitula ad ſtudia Theologiæ Scholares dociles transmittere tenentur; & ipſi per quinquennium redit us præbendarum integrè, & beneficiorum integrè percipiant: & ſi hoc non ſuffecerit, Prælati & Capitula ſuppeditent. Magiſtri quoque dum docuerint, fructus ſuorum beneficiorum integrè habeant. c. ult. eod.

Theſaurus.

Theſaurarii officium eſt: Baſilicarum & Oſtiarii ordinationem facere, incenſum præparare, curam chriſmatis conficiendi & Baptiſterii ordinandi habere, præparare in Sacrario & Sacrificiis luminaria. c. 1. §. fin. Ad Theſaurarium. Diſt. 25.
Theſaurizant Parentes filiis, non contrà. c. 6. de Cenſib.

Thorus.

Fides Thori eſt unum de tribus bonis Conjugii. c. Per venerabilem. 13. Qui fil. ſint legit.
Thori violatio non ſolvit conjugale vinculum. ibid.

Timor.

Timor vel eſt ſervilis, vel filialis. c. hæc autem. §. Ex his. in fin. 23. q. 4.
Sicut ſeta introducit linum, ità timor introducit charitatem. c. ſicut. 17. Diſt. 2. de pœnit.
Creſcit charitas, minuitur timor; & contrà. cit. c.
Non in ſolo timore vivit homo. c. Nullus. Diſt. 7. de pœnit.
Non timeatur DEus pro pœna, ſed ametur pro gloria. cit. c.
Timere debemus eum, qui erigit, & deprimit; c. 1. §. humani. 16. q. 2.
Timor attenuat culpam. c. ſicut. 6. de homicid.
Timore pœnæ temporalis coërcentur homines c. literas. 14. de præſumpt.
Timore, odio, cupiditate, amore pervertitur humanum judicium. c. quatuor. 78. 11. q 3. Et plerumque ſenſus hebetant humanos, pervertunt opiniones, ut quæſtum pietatem putent, & pecuniam quaſi mercedem prudentiæ. c. Accuſatores. 12. 3. q. 5.
Quos Timor DEI â malo non revocat, pœnâ temporali ſaltèm revocentur. c. ut Clericorum. 13. de vit. & honeſt. Cleric.
Pœna unius timorem incutiat aliis. c. 1. de Exceſ. Prælat.
Magiſtratus timore moveri non debent. Clem. 1. §. propter. de Hæret.
Judex non debet timore judicare. c. 1. de ſent. & re judic. in 6.
Quod timore legitimè non fit, factum non dicitur. Sic qui ex timore facit præceptum, aliter, quàm debet, facit, & ideo jam non facit. c. Qui. 8. de Reg. Jur.
Plus timeri ſolet, quod ſpecialiter injungitur, quàm quod generaliter imperatur. Extrav. Comm. 3. de Præbend. c. 11. de hæret.

Titulus.

Titulus dicitur principium poſſeſſionis, ſinè quo nemo verè poſſidet. c. Dilectio, §. poteſt. 16. q. 3.
Tituli locò habetur poſſeſſio 100. annorum. c. 1. de præſcript. in 6.
Titulus debet elligari & probari, ubi jus commune, vel præſumptio eſt contra præſcribentem, niſi ſit præſcriptio, cujus contrarii non extat memoria. cit. c.
Titulus debet probari in quavis præſcriptione. c. dudum. 31. de decim.
Titulus juſtus & fides bona requiruntur in præſcriptione. c. ſi diligenti. 17. de præſcript.
Titulu & poſſeſſionem oſtendens vincit interdicto *uti poſſidetis*. c. licèt. 9. de probat.
Sinè Titulo Epiſcopus vel non ordinet, vel ſi ordinat, provideat ordinato, unde vivere poſſit. c. Non liceat. 2. c. Epiſcopus. c. Cùm. 16. de Præbend.

Tolerare.

Toleranda ſunt aliqua pro bono pacis, quæ alias reprobarentur. c. Niſi. 21. de Præbend.
Neceſſitatis causâ quædam in Eccleſia tolerantur. c. quoniam. 13. 1. q. 7. c. quoties. 14. ead. Uti & utilitatis intuitu. c. Tali. 17. ead.
Ex diſpenſativae quædam tolerantur, quæ rigor canonum condemnat. c. didici. 15. ead. c. diſpenſationes. 66. c. Exigunt. 18. c. Maximum. 19. c. donatum. 20. ead.

Multa per patientiam tolerantur, quæ ſi deducta fuerint in judicium, exigente juſtitiâ, non debent tolerari. c. Cùm. 18. de Præbend.

Multi tolerandi ſunt, quamvis ſententia DEI condemnati ſint. c. unus. 2. q. 1.

Tolerantur aliqui, qui corrigi vel puniri non poſſunt. c. 1. & c. quisquis. 5. 23. q. 4.

Tolerandi ſunt mali propter bonos; non propter malos boni deſerendi. c. tolerandi. & ſeqq. 23. q. 4. c. Nimium. ead.

Tolerandi aliquando mali propter ſpem correctionis. c. licèt. 3. §. Expectandi. Diſt. 45.

Multi corriguntur ùt Petrus, multi tolerantur ùt Judas, multi neſciuntur, donec veniat Dominus. c. Multi. 18. 2. q. 1. Et palea toleratur in meſſe usque ad ultimum ventilabrum: & piſces mali cum bonis in reti usque ad ſeparationem, quæ futura eſt in littore, id eſt: in fine ſeculi. cit. c.

Tormenta

Inventa ſunt, ut mali coërceantur. c. Non. 18. 23. q. 5.

Torneamenta.

Hæc ſunt, quando milites ex condicto conveniunt, & ad oſtentationem virium ſuarum, & audaciæ congrediuntur. c. 1. de Torneament.

Prohibentur, & vulnerato in eis conceditur quidem pœnitentia, ſed mortuo denegatur eccleſiaſtica ſepultura, ſi tamen acceſſit animo pugnandi; ſecùs ſi alia de cauſa, v. g. ut debitum exigeret. c. 1. cum ſeq. eod.

Decretum de non exercendis Torneamentis ſub pœna Excommunicationis, & interdicti mutatur, tum nè multi â militia per hoc abſterreantur; tum alias ob rationes. Extrav. Joan. XXII. c. un. eod.

Torquere. Tortura.

Torquere licet ſuſpectos, ut veritas facti eliciatur. c. illi, qui. 5. q. 5.

Torqueri poteſt depoſitarius, ut reddat depoſitum. c. 1. de depoſit.

Tortura non debet præcedere indicia. c. Cùm. 6. de R. I.

Tortura aliquando damnis, aliquando verberibus infertur. c. Fraternitas. 12. q. 2.

Torturæ non ſubjiciuntur in cauſa criminali Nobilis, Miles, & in dignitate conſtitutus. c. ult. 6. q. 1.

Absque tortura non eſt credendum Teſtimonio levium hominum. c. ſi teſtes. §. ſi res. 4. q. 2. c. illi, qui. 5. q. 5.

Totum.

Totum non retinetur per partem. c. Cùm olim. 18. de præſcript. c. olim. 20. de Cenſib. Nec vitiatur per partem. c. 1. de Conſecr. Eccl.

Totum jus ſuum alienâſſe intelligitur, qui nihil excepit, & potuit. c. quia. 22. de privileg.

Qui poteſt totum facere, multò magis ejus partem. c. Paſtoralis. 28. de offic. deleg.

In toto continetur pars, & in eo, quod plus eſt, continetur minus. c. plus ſemper. 35. c. in toto. 80. de R. I. in 6.

Turpis pars eſt, quæ toti non congruit. c. ult. de Spons. duor.

Traditio.

Traditio rei præſumitur ex ſolutione penſionis. c. Cùm veniſſet. 9. de reſtit. ſpoliat.

Traditio Eccleſiaſtica.

Auctoritate & traditione generali vel ſpeciali regitur Eccleſia. c. Catholica. Diſt. 11.

Anathema ſit, qui omnem Traditionem Eccleſiaſticam vel non ſcriptam violat. c. ſi quis. 2 1. q. 7.

Transferre. Translatio.

Corpora SS. non transferantur de loco ad locum ſinè conſilio Principis vel Epiſcoporum, & Synodi licentia. c. Corpora. 37. Diſt. 1. de Conſecr.

Tribus de cauſis poſſunt transferri SS. Corpora de loco ad locum. Prima: Cùm neceſſitas perſecutorum loca eorum gravaverit. Secunda: Cùm difficultas locorum fuerit. Tertia: Cum malorum ſocietate gravantur: c. Tribus. 36. ead.

Patriarcha Archiepiſcoporum confirmatû transferens ad ſedem Epiſcopalem, ab Epiſcoporum confirmatione ſuſpenditur. c. 1. de translat. Epiſc.

Translationes Epiſcoporum, & ſedium mutationes, ad ſedem Apoſtolicam de jure pertinent. c. 1. & 2. eod. c. mutationes. c. ſcias. 7. q. 1.

Nec confirmatum electum poteſt transferre Metropolitanus, licèt poſſit dejicere. c. inter. de Translat. Epiſc.

Divinâ potiùs, quàm canonica Conſtitutione, ſolis Pontificibus eſt data poteſtas transferendi Epiſcopos, & conjugium illud ſpirituale diſſolvendi. cit. c. & c. quantò. eod. Non homo, ſed DEus ſeparat, quos Papa Divinâ potiùs, quàm humana poteſtate transfert. cit. c.

Epiſcopus, qui ſeipſum propriâ authoritate transfert ad aliam Eccleſiam, carebit utraque. cit. c. quantò.

Quando alicui indulget Papa, ut ſe ad majorem Eccleſiam transferat, non licet ei ſe transferre ad parem, cùm in majori ob majorem utilitatem faciliùs ſoleat diſpenſari. c. ult. eod.

Transferri poſſunt Prælati de Eccleſia ad Eccleſiam propter neceſſitatem vel utilitatem. c. Mutationes & ſeqq. 7. q. 1.

Translatio fit de minori Eccleſia ad majorem, non contrà. cit. c. mutationes. c. legimus. 25. in med. Diſt. 93.

Translatus nihil juris in priori Eccleſia retinet. c. ſi quis. 21. q. 2.

Trans-

Tranſlatus non privatur primâ Eccleſiâ, niſi poſſeſſionem habeat in ſecunda. c. ſi qui. 6. Diſt. 92.

Tranſlatus causâ neceſſitatis, ceſſante neceſſitate, debet ad primum locum redire. c. quod pro neceſſitate. 1. q. 1. c. Paſtoralis. 7. q. 1.

Tranſlatio utilitatis plurimorum, unius utilitati præferenda. c. ſcias. eod.

Nemo plus juris transferre poteſt in alium, quàm ipſe habet. c. Cura. 11. de jure Patron. c. nuper. 6. §. poſtulâſti, de donat. inter Vir. & Uxor. c. nemo. 79. de R. I. in 6.

Res transfertur cum ſuo onere. c. Sylveſter. 11. q. 1.

Tranſlatâ re aliquâ, transfertur Lex & ſententia, ſeu conditio. c. Tranſlato. 3. de Conſtitut.

Tranſigere.

Tranſactio eſt de re dubiâ, & lite incerta pactio non gratuita. c. 1. de Tranſact. Dicitur amicabilis compoſitio ſi fit gratis. c. Ex literis cum ſeq. eod.

Tranſactio non habet locum in Matrimonio. c. ult. eod.

Tranſactio in Spiritualibus locum non habet, ſi fiat mediante pecuniâ. c. præterea. eod. c. Conſtitutus. 4. c. ſuper. 7. eod. c. quam pio. 1. q. 2. c. denique. 14. q. 5. c. decimas. 16. q. 7. c. in Eccleſiaſtico. 13. q. 2. Et ſi juri non eſt contraria. c. de cætero. 5. de Tranſact. Talis ab Epiſcopo rata habetur. ibid.

Tranſactio in Spiritualibus, ſi fiat mediante pecuniâ, ſpeciem habet Simoniæ, ùt in ſpirituali ſubjectione, aut ſuper beneficio Eccleſiaſtico; ſed ea per amicam compoſitionem fieri debet ſecundùm jura. c. Conſtitutus. c. præterea. c. de cætero. eod.

Tranſactio ſuper decimis valet inter perſonas Eccleſiaſticas, ſi fiat authoritate Diœceſani. c. ſtatuimus. eod.

Super beneficio Eccleſiaſtico tranſigi non poteſt etiam cum juramenti interpoſitione. c. Conſtitutus. eod. Niſi amicabili compoſitione. c. ſuper eo. eod.

Super re ſacra & litigioſa tranſigi non poteſt. cit. c.

Tranſactio facta de rebus Eccleſiæ per Prælatum, ſinè Superioris aſſenſu non obligat Succeſſorem. c. Veniens. eod.

Tranſigere non poteſt Prælatus ſinè literis Capituli. c. contingit. eod.

Si Capitulum conſenſit Tranſactioni, quam fecit Prælatus nomine Eccleſiæ, ulteriùs diſſentire non poteſt. c. Contingit. eod.

Sicut ſuper jure præſentandi, ità ſuper adnexo non poteſt tranſigi, ut recedatur à lite, interveniente aliquo temporali; quia videtur Simoniacum. c. Præterea. 9. eod.

Tranſactione, nova penſio imponi non poteſt, nec vetus augeri partium pactione, ſinè vitio Simoniæ. cit. c.

Tranſactionem ſi Papa ex certa ſcientia confirmat, valet, licet aliàs non valeret. c. penult. de Confirm. util. vel inutil.

Tranſactio facta inter perſonas, niſi confirmata fuerit per ſedem Apoſtolicam, perſonalis eſt, & ad res tranſactas non valet. c. Veniens. 8. de Tranſact.

Judex poteſt ſe interponere pro tranſactione inter partes facienda, præterquam in caſibus, in quibus hoc jura non permittunt, uti ſuper Matrimonio. c. ult. eod.

Tranſactio non minorem authoritatem obtinet, quàm res judicata, omnémque diſputationem cauſæ principalis tollit exceptionis ope. c. 1. eod. Niſi de beneficio Eccleſiaſtico, acceptâ pecuniâ ſit tranſactum. c. Cùm pridem. 4. de pact. Item niſi de cauſa Matrimoniali. c. ult. v. Exceptis nimirum. de Tranſact. Aliàs non reſcinditur, etſi tranſigentem ſtatim pœnituerit. c. quod ſemel. 21. de R. I. in 6. Quodſi adverſa quoque pars fidem tranſactioni non præſtat, & altera eam ſervat, non tenetur. c. fruſtra. 75. de R. I. in 6.

Tranſigere vel compromittere non poteſt, ſinè ſpeciali mandato, Procurator generaliter ad agendum vel defendendum datus. c. per tuas. 9. de arbitr. Secùs, ſi liberam habeat cauſæ adminiſtrationem. c. qui. 4. de Procurat. in 6. Vel Dominus poſtea ratum habeat. c. contingit. 3. de Tranſact.

Inſtrumenta, & alia jura partium, contrariâ tranſactione tolluntur. c. 1. eod.

Tranſire.

Tranſeuntibus nihil cariùs vendendum eſt, quàm in mercato vendi poteſt. c. 1. de Empt.

Trebellianica.

Trebellianicam (ſeu quartam partem) & legitimam, in qua computantur fructus poſt litis conteſtationem percepti, detrahit filius rogatus de reſtituenda hæreditate ſub conditione. c. Raynutius. 16. de Teſtam.

Trevga.

Trevga eſt ſecuritas præſtita rebus & perſonis, diſcordiâ nondum finitâ. gl. c. 1. de Trevga & pace. c. illi. 24. q. 3.

Trevga vel eſt conventionalis, vel canonica. gl. cit. c. 1.

Trevgâ gaudent omnes Clerici, Mercatores, Ruſtici agriculturâ occupati, & animalia, quibus arant. c. ult. eod.

Trevgam frangentes ſunt excommunicandi. c. 1. eod. c. illi. 24. q. 8.

Trevgas à quarta feria poſt occaſum ſolis, uſque ad ſecundam feriam in ortu ſolis, ab adventu Domini, uſque ad Octavas Epiphaniæ, & à Septuageſima uſque ad Octavas Paſchæ, ab omnibus inviolabiliter obſervari, præcipitur. cit. c. 1.

Tribulatio

Immittitur à DEo ad virtutis augmentum. c. adverſitas. 7. q. 1. c. in cunctis. 11. q. 3. Et

ad

ad puniendum crimen commiſſum. c. ſunt plurimi. 6. q. 1. c. Cùm percuſſio. 7. q. 1.

Facit mundi honores contemnere. c. Diſplicet. in med. 23. q. 4. Et ad bonum feſtinare. c. qui peccat. in fin. ead.

Tributum.

Tributi ſolutio arguit ſubjectionem. c. Omnis, de Cenſib.

Ab omni Tributo immunis debet eſſe Eccleſia. c. 1. eod.

Poteſtatibus ſecularibus Tributum ab Eccleſia non negatur. c. ſi tributum. 27. c. Magnum, 28. 11. q. 1.

De ſuis exterioribus Eccleſia tributum ſolvit. c. Tributum. 22. 23. q. 8. c. ſancitum. §. hinc. ead.

Tributum licitè dat Eccleſia; intuitu ſcilicet pacis. c. Quòd culpatur. in med. 23. q. 1. Intuitu ſubjectionis. c. Magnum, 28. 11. q. 1. & obtentu longæ conſvetudinis. c. quæſitum. in fin. 1. q. 3.

De agro eccleſiaſtico, decimis, oblationibus &c. Presbyter non cogatur cenſum perſolvere. c. ſecundùm. 24. cum ſeq. 23. q. 8.

SS^mæ Trinitas.

Sanctiſſimæ Trinitatis Myſterium explicatur. c. Omnes, Diſt. 3. de Conſecr. Et proceſſiones Perſonarum. c. firmiter. §. una. de Summa. Trinit.

In Trinitate non eſt quaternitas, ſed Trinitas. & damnatus Joachimi Abbatis doctrina quædam circa. SS. Trinitatem. c. damnamus. eod.

Qui vel unam in Trinitate Perſonam confeſſus non fuerit Chriſtianus non eſt. c. in Synodo. 83. Diſt. 4. de Conſecr.

Qui confitetur Patrem & Filium & non Spiritum S., nec Patrem nec Filium habet. cit. c. Et qui confitetur. Patrem & Spiritum S., non autem Filium, nec Patrem nec Spiritum S. habet. ibid.

Romana Eccleſia ſpeciale Feſtum de SS. Trinitate non facit, cùm Gloria Patri &c. & ſimilia ad laudem Trinitatis pertinentia, ſingulis diebus dicantur. c. Quoniam. §. Præterea. de Feriis.

Triſtitia.

Triſtari nullus debet pro ſuis, nec pro ſuorum morte. c. quàm præpoſterum. 13. q. 2. Quia aliàs videretur de ſpe reſurrectionis dubitare. c. ubicunque. & ſeq. ead.

Tueri.

Magiſtratus Eccleſiam tueri debet. c. in ſingulis. 7. de ſtat Monach.

Poteſt quis ſe tueri privilegio, præſcriptione, non ſimul conjunctivè. c. pennlt. de Relig. domib.

Niſi quis tueatur jura, parum eſt ea condere. c. ubi. 3. §. præterea. de Elect. in 6.

Turbare.

Turbata voluntas non excuſat. c. Matthæus. 23. de Simon.

Turbata poſſeſſio abſentis reſtitui debet. c. un. de Cleric. peregrinant.

Turpitudo.

Turpitudinem ſuam perjurium nempe, fraudem &c. allegans, non eſt audiendus. c. inter. 8. de donat.

Turpis promiſſio non eſt obligatoria. c. deteſtanda. 2. de Conceſs. Præbend. in 6.

Turpis perſona accuſare non poteſt. c. diffinimus 4. q. 1.

Turpes & impoſſibiles conditiones, favore Matrimonii, pro non adjectis debent haberi, niſi ſint contra ſubſtantiam Matrimonii, quia tunc vitiant contractum. c. 1. & ult. de condict. appoſit.

Turpis Conditionis defectus in Contractu Matrimonii oppoſitæ, non vitiat Matrimonium, ſed vitiatur. cit. c. 1.

Tutela.

Tutela eſt juris Quiritum. c. ult. Diſt. 1.

Tutela eſt triplex: Teſtamentaria, legitima & Dativa. c. generaliter. 40. 16. q. 1.

Tutela pupillorum in duobus conſiſtit: ut eorum vita à criminibus, & res ab injuriis improborum intactæ ſerventur. c. omnis. 11. q. 1.

Pubertate pupilli, finitur tutela; cui tamen contradicit. c. puberes. 3. de deſpons. impub.

A tutela & cura excuſantur Clerici & Monachi. c. ult. Diſt. 88. c. generaliter. 16. q. 1. c. Cyprianus. 21. q. 3.

Tutor.

Si lis eſt cum pupillo, Tutor convenitur. c. Raynutius. 16. de Teſtam.

Tutor propriè dicitur pupilli vel Orphani. c. defenſionis. 2. Diſt. 87.

Tutor eſſe deſinens, ſi nomine pupilli invitus convenitur, poterit appellare. c. Ex parte. 67. de Appell.

Si quis Tutor vel Curator detur, qui antè advocatus contra Patrem pupilli fuit, eandem cauſam defendere poteſt. c. infames. §. item ſi. 3. q. 7.

Tutore condemnatus appellare intra decendium poteſt à recitatione ſententiæ numerandum. c. Anteriorum. in princ. 2. q. 6.

Tutoris conſilio pupillus poteſt accuſare, ſi injuriam Patris vindicet. c. certis. 15. q. 3.

In Tutoris perſonam fertur ſententia. c. Raynutius. 16. de Teſtam.

Tutori dato in Teſtamento poteſt Teſtator præcipere, ut taliter de rebus ſuis diſponat. cit. c.

Tutrix

Tutrix Mater filiorum ſuorum, quæ citò ad ſecunda vota tranſit, ceſſat eſſe Tutrix: nec poteſt poſtea pro filiis conveniri. c. Ex parte. 67. de Appell.

Vacare.

Eccleſia Regularis vel Cathedralis non debet vacare Paſtore ultra tres menſes. c. Poſtquam. 21. Diſt. 50. c. Nè pro defectu. 41. de elect.

Vacantia Beneficia in Curia Romana ſi Papa non conferat infra menſem à die vacationis, illi ad quos collatio pertinebat, poterunt ea conferre. c. ſtatutum. 3. de Præbend. in 6. Aliàs vacantia beneficia in Curia Romana nemo conferre poteſt. c. licèt. 2. eod. in 6.

Vacantibus pluribus Beneficiis, collatio facta ad petionem alicujus, ad minus beneficium reſtringitur. c. ſi pluribus. 24. eod. in 6.

Vacantibus pluribus beneficiis, collatio facta motu proprio Papæ, intelligitur facta de pinguiori. cit. c.

Si vacatio per mortem ſit literis expreſſa, non venit vacatio per renunciationem. c. ſuſceptum. 6. de Reſcript. in 6.

Vacante Beneficio ultra tempus (ultra 6. menſes.) quo poteſtas devolvitur ad Epiſcopum, debet Papa ipſum conferre, vel legatur de rigore juris. c. Nulla. 2. de Conceſs. præbend.

Vacantem Epiſcopatum non poteſt conferre Archiepiſcopus; ſed beneficia minora. c. Dilectus. 12. eod.

Vacantium Eccleſiarum cuſtodia pertinet ad Archidiaconum. c. 1. de Offic. Archidiac.

Vacante ſede Epiſcopali Capitulum habet juriſdictionem. c. un. de Majorit. & Obed. in 6.

Vacante ſede nihil innovandum. c. 1. nè ſed. vacant.

Vacante ſede, Eccleſiæ cauſa tractari non debet, nec Teſtes recipi. c. ult. eod.

Vacante Eccleſiâ non currit præſcriptio. c. 1. c. de quarta. 4. de præſcript. Et Tempus vacantis Eccleſiæ de præſcriptione deduci debet. c. audita. 15. eod.

Vacante ſede, Capitulum ſupplere poteſt vices Epiſcopi, in quibus non præjudicatur Epiſcopo. c. His, quæ. 11. c. Cùm olim. 14 de Majorit. & Obed. Non tamen ſupplet vices in collatione Præbendarum. c. illa. Nè ſed. vacant.

Vacante ſede, Eccleſia ſupplet vicem ejus in confirmatione Prælatorum. c. Cùm olim. 14. de Majorit. & Obed.

Vacare debet Eccleſia, ſeu beneficium, quod promittitur: & quod ſi non vacans alicui promittatur, poteſt alteri dari: & valebit hæc datio non obſtante appellatione. c. nulla. 2. c. Relatum. 3. c. Conſtitutus. c. Ex tenore. de conceſs. præbend. c. deteſtanda. eod. in 6.

Vacante Imperio, Eccleſia ſupplet vicem ejus, & ad eam appellatur. c. licet. 10. de for. compet.

Vacante Imperio Papa Imperatori ſuccedit. Clem. c. Paſtoralis. 2. §. ut igitur. de ſent. & re judic.

Vacillare.

Vacillans Teſtis rejicitur. c. Cùm Eccleſia. 3. de cauſ. poſſ. & propriet. c. ſi Teſtes. §. in Teſtibus. 4. q. 2. Sed non eſt ipſo jure infamis. c. ſuper. 8. de pœnis.

Vagari.

Vagabundis Epiſcopus niſi reſipiſcat, primò excommunicatur, poſtea in Monaſterium detruditur. c. pervenit. & ſeq. 7. q. 1.

Vagari prohibentur Monachi. c. juxta & ſeq. 16. q. 1. Et tales vagantes cogendi ſunt, ut ad Monaſteria ſua redeant. c. quidam. cađ. c. Abbates. 18. q. 2.

Vagabundi Religioſi poſt contemptum admonitionis, auxilio Epiſcopi ſunt incarcerandi. cit. c. Abbates.

Si quid vagando Religioſus acquiſierit, totum Monaſterii erit. cit. c.

Vagabundum Sponſum, non tenetur Sponſa ſequi, nec diu ipſum expectare: modò hæc non fuerit in mora. c. de illis. 5. de ſponſalib.

Vagari non convenit mulieres. c. Mulieres. 2. de Judic.

Valetudinarius.

Valetudinarii, ſenes, debiles, pauperes, ſi commodè venire non poſſunt, Judex ad eos recipiendos mittere debet Examinatorem diſcretum. c. ſi qui. 8. de Teſtib. Vid. Teſt.

Valetudinarii non poſſunt eſſe Teſtes inviti. c. ſi Teſtes. §. Inviti. 4. q. 2.

Vanitas.

In vanitatem & ſensûs obſcuritatem deducit omnis ſcientia, quæ ad tropologiam non convertitur. c. Nonne. Diſt. 37.

Varietas.

Varietas narrandi non obſtat, ſi eadem dicantur. c. nihil. 7. de V. S.

Varia proponens non eſt audiendus. c. Dilecti. 55. de Appell.

Variantur jura ſecundùm varietatem temporum. c. penult. de Conſanguinit.

Varietas criminum inducit varietatem pœnarum. c. pœnæ. 18. §. atque ideo. Diſt. 1. de pœnit.

Variatio nominis in delictis non prodeſt. c. [illegible] quæ. 16. de Simon.

Varietas perſonarum conſequitur quandoque in eodem peccato varietatem pœnarum. c. Fraternitas. 12. q. 2. c. 1. in fin. 14. q. 6.

Vaſa Sacra.

Vaſa Sacra, & Sacratas pallas, non debent tangere Moniales. c. Sacratas. 25. Diſt. 23. Multò minùs mulieres aliæ.

Pro redemptione Captivorum juſtè venduntur. c. aurum. 70. 12. q. 2.

Vaſallus.

Vaſallus dicitur homo ligius. Item Feudatarius. Clem. c. Paſtoralis. 2. §. quodſi. de ſent. & re judic.

Vaſallus Feudum alienans ſinè licentia Domini, debet illud amittere, c. quæ in Eccleſiarum. 7. de Conſtit. c. ult. de locat. & conduct.

Si appareat, Vaſallum fuiſſe deceptum in menſura, Prælatus, juramento non obſtante de non infeudando de novo, integrare poteſt Feudum. c. per tuas. 5. de donat.

Vaſallus, qui jurat Domino, Succeſſoribus ejus jurare non cogitur, Fidelis tamen eis eſſe debet, acſi juràſſet. c. Veritatis. 14. de jurejur.

Vaſallus interficiens Dominum, Feudum amittit, nec confertur aliud de novo hæredibus ejus, arg. c. ad aures. 10. de pœnis.

Vates.

Vates à vi mentis dictus: & jam Sacerdotem, jam Prophetam, jam Poëtam ſignificat. c. 1. §. Vates. Diſt. 21.

Vectigal.

Vectigal novum non poteſt Epiſcopus Monaſteriis imponere. c. ſcientes. 3. c. innovamus. 10. de Cenſib.

Velum.

Velum duplex eſt in Monialibus: aliud Converſionis; aliud Conſecrationis. Velum Conſecrationis tantùm Virginibus datur: Converſionis autem viduis imponitur. gl. c. 1. §. Epiſcopi. de his, quæ vi, metuſve cauſ. c. Devotis. 20. q. 1. c. Vidua. 4. de Regularib.

Venalitas.

Venales ſententiæ etiam abſque appellatione non valent. c. Cum ab omni. 10. de vit. & honeſt. Cleric.

Judex venalem ferens ſententiam, vel pretio pœnam imponens, aut remittens, poteſt accuſari, & convictus removeri. c. jubemus. 1. q. 1.

Venatio.

Venatorem nunquam legimus Sanctum, ut ait D. Hieronymus. c. Eſau. Diſt. 86. c. 1. Diſt. 34.

Venatio omnis prohibetur Epiſcopo. cit. c.

Epiſcopus, Presbyter, aut Diaconus, non debet habere canes, ad venandum, vel accipitres &c. c. Epiſcopum. ead. Et in hoc delinquens Epiſcopus, tribus menſibus à communione ſuſpendatur, Presbyter duobus; Diaconus verò ab omni officio & Communione ſuſpendatur. cit. c. §. in Decretalibus.

Clericis non licet habere canones, accipitres aut falcones &c. ad venandum, & venationes iis prohibentur. c. 1. 2. de Cleric. Venat. Contrà facientibus pœna imponitur. cit. c.

Venatio, quæ fit in Saltibus & ſylvis, ſi fiat tempore debito, & propter utilitatem, permittitur Laicis, non verò Clericis. c. quid prodeſt. 12. Diſt. 86. c. 1. Diſt. 34. Omnibus ſervis DEI interdicitur. c. omnibus. ead.

Vendere.

Difficile eſt inter Ementis, Vendentiſque commercium non intervenire peccatum. c. qualitas. Diſt. 5. de pœnit.

Emendi viliùs, & vendendi cariùs ſtudium, maximè Clericis prohibetur. c. Canonum. 14. q. 4.

Tranſeuntibus nihil eſt cariùs vendendum, quàm in mercato vendi poteſt. c. 1. de Empt. Et nè cariùs tranſeuntibus vendant, ſuos Epiſcopus cogere poteſt. cit. c.

Si in venditione apponitur pactum de recuperanda poſt certum tempus, modico conſtituto pretio, præſumitur pignus, non venditio. c. ad noſtram. eod.

Venditio annui Cenſùs cum conditione revenditionis declaratur non uſuraria. Extrav. comm. 1. §. Nos igitur. de Empt.

Venditio celebrata intelligitur, ſi pretium recipiatur, quamvis traditio rei differatur. c. in tantum. 36. de Simon.

Venditor vitium rei in vendendo indicare tenetur, aliàs empti actione vel redhibitoriâ tenetur; niſi Emptor vitium ſciverit. c. Eum, qui certus. 31. de R. I. in 6.

Vendens poteſt accipere pretium, quod ſtatuto tempore res poteſt valere, c. ſi quis Clericus. 14. q. 4.

Venditio conditionalis non eſt valida. c. Cùm Joannes. de fid. inſtrument. Non eſt uſurarius vendens rem pluris, quàm valeat; peccat tamen, niſi dubium ſit, annon tempore ſoluturo erit valor variatus, & venditor non erat venditurus eo tempore, quo vendidit. c. in civitate de uſur.

Qui emit rem eo pacto, ut poſt tempus eam reſtituat venditori, recipiendo aliquid ultra ſortem, fructibus tamen in ea computatis, judicatur Contractùs fœneratitius, & uſurarius. c. illo vos de pignorib.

Vendi non poteſt, nec emi Spirituale, aut Spirituali annexum. c. de jure. 16. de jure Patron. c. ſi quis objecerit. 1. q. 3. c. Salvator. c. non ſolùm, ead.

Quiſquis horum alterum vendit, ſinè quo alterum non provenit, neutrum invenditum relinquit. cit. c. ſi quis. 1. q. 3.

Vendi non poteſt gratia. c. ſi quis Epiſcopus. 8. 1. q. 1.

Venditio Eccleſiæ licèt ſit interdicta, permutatio tamen fieri poteſt. c. ad quæſtiones. 6. de rer. permutat.

Vendi & emi nequeunt Sacri Ordines. c. quicunque. 12. 1. q. 1.

Vendentes & ementes adminiſtrationem Eccleſiæ, ſunt Simoniaci. c. Conſulere. 38. de Simon.

Vendere non poſſunt Clerici res Eccleſiæ Epiſcopo ignorante. c. placuit. 51. 12. q. 2.

Vendere

Vendere non poteſt Epiſcopus res Eccleſiæ ſinè conſenſu Capitul. c. 1. & ſeqq. c. Tua. 8. de his; quæ fiunt à Prælat.

Terra cæmeteriata pro ſepultura facienda, vendi non debet. c. Abolendæ. de ſepult.

Vendi poſſunt fructus decimarum, & aliarum rerum Spiritualium: licèt res, ex quibus fructus tales percipiuntur, vendi aut alienari non poſſint. c. Veſtra. 2. de locat. & conduct.

Quidquid Abbas vendiderit ſinè licentia Epiſcopi, revocatur. c. in venditionibus. 17. q. 4.

Vendi non poteſt Feudum ſinè voluntate Domini, à quo tenetur. c. quando. 7. de Conſtit.

Emphyteuta ſi vult ſuum jus vendere, debet priùs denunciare Domino, aliàs cadit à jure ſuo. c. ult. de locat. & conduct.

Judex non poteſt vendere juſtum judicium: Nec Teſtis verum Teſtimonium; Advocatus autem poteſt vendere juſtum patrocinium, & Jurisperitus juſtum conſilium: differentia eſt; quòd illi in utramque partem ad Examen adhibeantur; iſti ex una parte conſiſtunt. c. ult. 14. q. 5.

Venditio aurichalci pro auro eſt irrita, ſi emens voluit non aurichalcum, ſed aurum; eſt enim error in materia. 29. q. 1. §. ſi quis enim paciſceretur.

Tenet venditio, licèt venditor ſit ultra dimidium juſti pretii deceptus; poteſt tamen Venditor agere, ut reſtituatur res, vel juſtum pretium ſuppleatur. Quodſi alterum præcisè petit, ſuccumbit. c. Cùm dilecti. de Empt. c. Cùm cauſa, 6. eod. In hoc caſu autem in arbitrio Emptoris eſt, vel reddere rem emptam, vel ſupplere pretium. cit. c.

Si vir habens alia bona, ex quibus ſibi etiam Uxor conſulere poteſt, conſentiente ipſa Uxore, rem propter nuptias donatam vendidit, hoc caſu non poteſt Emptor poſt 30. annos quietæ & bonæ fidei poſſeſſionis inquietari ab Uxore illius viri jam mortui, ſi pretium in communes viri & Uxoris uſus converſum, & Uxor tempore venditionis, in viri facultatibus conſiſtebat. c. pervenit. eod.

Re venditâ evictâ Emptor regreſſum habet contra venditorem, de præſtanda evictione: Quod tamen fallit, ſi Emptor conventus non denuntiavit venditori, ut defenſioni rei adeſſet. c. ult. de Empt. & vendit. Item fallit: ſi Emptor contumaciter abſuit tempore ſententiæ latæ. cit. c. v. vel contumaciter. item fallit, ſi per injuriam Judicis emptor victus ſit. cit. c. v. ſeu per injuriam. Et hi ſunt tres caſus, in quibus venditor non tenetur Emptori de evictione.

Vendi vel venales exponi non debent Reliquiæ Sanctorum. c. 2. de Reliquiis.

Veneficium.

Venefici nec accuſatores, nec teſtes eſſe poſſunt. c. conſtituimus. 3. q. 5.

Qui veneficiis impediti coire nequeunt, nec ſanari, ſeparentur. c. ult. 33. q. 1.

Venia.

Facilitas veniæ incentivum tribuit delinquendi. c. Eſt. 33. 23. q. 4. c. ſi ea. & ſeq. ead. c. Ioci. 35. q. 9. c. 1. Diſt 86. Extrav. comm. c. Etſi. 3. & c. Etſi. 5. de pœnit. & remiſſ.

Cùm uni indulgetur indigno, plures ad prolapſionem provocantur. cit. c.

Venia peccati datur tantùm correcto. c. peccati, 5. de R. I. in 6.

Veniam meretur caſus. c. qui partem. 6. Diſt. 55.

Veniam & abſolutionem impetrat ex factioſis unus, reliquos pateſaciens, incognitâ adhuc factione. c. ſi quis. §. ſanè in fin. 6. q. 1.

Veniam habent ebrii, ignoranter aliquid committentes; puniuntur tamen, quod leves fuerint ad inebriandum ſe. c. ſanè. c. inebriaverunt. 15. q. 1.

Si Prælatus in corrigendo modum exceſſit, à ſubdito veniam non petat; nè dum nimia ſervatur humilitas, agendi frangatur authoritas. c. quando. Diſt. 86.

Veniam DEus non dat in errore durantibus; ſed ſe corrigentibus. c. legatur. 24. q. 2.

Venter.

Venter pinguis craſſum ſenſum generat, ait S. Hieronymus. c. ult. §. ſi ergo. Diſt. 44.

Venter mero æſtuans facilè deſpumat in libidinem. Diſt. 35. in princ.

Plus eſt, quod in veritate agitur, quàm quod ſimulatè concipitur. c. per tuas. 12. Qui filii ſint legit.

Verberare.

Verberibus non eſt exigenda fides. c. 1. Diſt. 45.

Qui verberibus tantùm volunt timeri, miſeri ſunt Prælati. cit. c.

Si quis verberetur, attenditur non ſolùm violentia; ſed etiam temeritas & injuria. c. contingit. 36. de ſent. Excomm.

Verberari aliquem mandanti imputatur mors ſecuta. c. ult. de homicid. in 6.

Verberare ſuis manibus neminem debet Epiſcopus. c. Non licet. 25. Diſt. 86.

Verberans Novitium Religionis, licèt eum effectu non cenſeatur Religioſus, tamen excommunicatur. c. Religioſo. 21. in fin. de ſent. Excomm. in 6.

Verbum.

Verborum ſignificatio. c. 1. de V. S. & c. 1. eod. in 6. Clem. 2. eod.

Verba ideo ſunt inſtituta, ut homines ſuas cogitationes in notitiam aliorum proferant. c. Is autem. 22. q. 2.

Intereſt, quemadmodum verbum procedat ex animo. c. homines. ead.

Verba accipienda ſunt cum effectu. c. qualiter. 3. de pact. c. tciatum. 4. de Cler. non reſid.

Verba aliquid operari debent. c. ſi Papa. 10. §. ſi autem. de privil. in 6.

Verba non ſemper ſunt accipienda, ſicut ſonant. c. paratus. in med. 23. q. 1.

Verba intentioni ſervire debent, non contrà. c. humanæ. §. certè. 22. q. 5. c. ſecundò. 41. de Appell. c. 1. de Sponſalib. c. in his. 15. de V. S.

Verba DEus accipit ſecundùm proferentium intentionem. cit. c. humanæ.

Verba non debemus conſiderare, ſed intentionem & voluntatem. cit. c. c. intelligentia. 6. de V. S. c. propterea. 8. c. in his. 15. eod.

Verbis ſimplicibus non obligatur quis, niſi habeat animum implendi votum. c. literaturam. 3. de vot. & vot. redempt.

Verbum quandoque ponitur propriè & impropriè. c. Raynaldus. 18. de Teſtam.

Dum Verborum proprietas attenditur, plerumque ſenſus veritatis amittitur. c. propterea. 8. de V. S.

Verborum cauſa conſiderari debet. c. intelligentia. 6. eod.

Verbo vel facto conſentire idem eſt. c. ult. de conjug. ſerv.

Verbo minus eſt exprimere, quàm facto. c. un. de Cleric. peregrinant.

Non refert verbis, an ſignis voluntatem ſuam quis declaret. c. Cùm apud. 23. de Sponſalib.

Verba ità ſunt intelligenda, ut res, de qua agitur, valere potiùs poſſit, quàm perire. c. Abbate. 25. de V. S.

Verba obſcurè prolata ad communem intelligentiam ſunt reducenda. c. Ex literis. de ſponſalib.

Verba inſtituta non ſunt, ut ſe homines fallant. c. Is autem. 22. q. 2.

Verbum generale reſtringitur. c. ſuper. 26. de V. S.

Verbum Moderationis diminutionem continet, non augmentum. c. Transmiſſæ. 33. eod.

Verba privilegiorum debent intelligi, ut aliquid afferant, & non remaneat ambiguitas. Et ideo verba: *Secundùm* & *juxta* videntur appoſita cauſativè, *pro quia*, non conditionaliter, *pro ſi*. c. Abbate. 25. eod.

Non tantùm ſervare debemus verba, ſed vim & poteſtatem privilegiorum, legis, Canonis. c. quanto. 26. de privil.

Lex non verbis imponenda eſt, ſed rebus. c. ult. de offic. deleg.

Verba recedant, quæ vanitatem inflant, & charitatem vulnerant. c. Ecce. 5. Diſt. 99.

Per Verbum *ſtatuo* & *præcipio*, definitiva ſententia ferri poteſt, licèt non dicatur: Abſolvo vel condemno. c. in his. de V. S.

Per verba illa: *procedatur ſimpliciter. & de plano, ac ſinè ſtrepitu & figura judicii*, ſignificatur, ut Judex, cui taliter cauſa committitur, neceſſariò libellum non exigat, litis conteſtationem non poſtulet, in tempore etiam feriarum, ob neceſſitatem hominum indultarum à jure, procedere valeat; amputet dilationum materiam, litem quantò fieri poterit, faciat breviorem, exceptiones, appellationes dilatorias & fruſtratorias repellendo, partium, Advocatorum, & Procuratorum contentiones & jurgia, Teſtiúmque ſuperfluam multitudinem refrænando. Non ſic tamen litem abbreviet, quia probationes neceſſariæ & defenſiones legitimæ admittantur. Citatio verò, ac præſtatio juramenti de calumnia vel malitia, ſive de veritate dicenda, nè veritas occultetur, non intelligitur per talem commiſſionem excindi. Clem. 2. de V. S.

Per verba privilegii: *Recipimus vos in proprios filios Rom. Eccleſiæ*, intelligitur, quòd à nullo prorſus, niſi à Papa interdici vel excommunicari poſſint. c. 1. de V. S. in 6.

A forma verborum non eſt recedendum. c. ad audientiam. 12. de decim. c. in quadam. 8. de celebr. Miſs. c. porrò. 7. de privileg.

Quando verborum forma eſt de ſubſtantia rei, eâ omiſsâ nihil agitur. c. 1. de Baptis.

Verborum forma, per quam Matrimonium contrahitur, expreſsè vel tacitè exprimitur. c. Tua. 26. de ſponſalib.

Si alter contrahentium verbis dubiis utitur, animo decipiendi mulierem, & eam poſtmodum cognoſcit carnaliter, judicatur pro Matrimonio in foro judiciali. cit. c.

Si Matrimonium verbis obſcuris inter aptos contractum ſit, contrahentes communem verborum intellectum ſequi tenentur. c. Ex literis. 7. eod.

Verbis, quibus mediantibus contrahitur Matrimonium, non tam conſiderantur in Matrimonio contrahendo, quàm intentio contrahentium, modò animo contrahendi hoc faciant. c. 1. eod.

Verbis æquiparantur Signa in Matrimonio, cùm Contrahentes voluntatem verbis exprimere non poſſunt. c. Cùm apud. 23. eod.

Conſenſus ſolus verbis vel ſignis expreſſus facit Matrimonium. c. Tuæ. 25. eod.

Verbum accedat ad elementum, & fit Sacramentum. c. Detrahere. 1. q. 1.

Verecundia.

Verecundia eſt magna pœna. c. quem. 88. Diſt. 1. de pœnit.

Veriſimile.

Veriſimile inſpiciendum eſt. c. ult. de Offic. Vicar. in 6.

Veritas.

Veritas eſt, cùm illud aſſeritur, quod eſt. c. Cùm humilitatis. 22. q. 2.

Veritas præfertur opinioni. c. Nuper. 4. de Bigam. non ordin. c. Cùm. 18. de ſent. & re judic. c. per tuas. Qui filii ſint legit.

Veritati conſvetudo & uſus poſtponendus. c. 4. 5. 6. 8. Diſt. 8. Etſi conſvetudo vetuſta & vulgata ſit. c. 5. ead. Et uſus veritati contrarius aboleri debet. cit. c. 5.

Conſve-

Conſvetudo ſinè veritate, vetuſtas erroris eſt, c. 8. ead.

Cùm conſvetudini veritas ſuffragatur, nihil oportet firmiùs retineri. c. fruſtra. ead.

Veritas & ratio ſemper excludunt conſvetudinem, c. Veritate, 4. c. Qui contempta. 6. Diſt. 8.

Veritas ſæpiùs exagitata magis ſplendeſcit in luce, c. grave. 35. q. 9.

Utilius ſcandalum naſci permittitur, quàm veritas relinquatur. c. qui. 3. de Reg. Juris. c. Magnæ. 7. de vot. & vot. redempt.

Veritas diligenter perſcrutanda eſt, c. ſi quid, 15. q. 7. c. ſi quid. 23. Diſt. 86.

Veritas latens collationibus aperitur. Extrav. c. quia. §. nos autem. de V. S.

Veritatem celans, peccat, c. 1. de crim. falſi. Aliquando tamen culpa non eſt, verum tacere, c. Nè quis. 22. q. 2.

Qui veritatem occultat, & qui mendacium dicit, uterque reus eſt. c. quiſquis. 80. cum ſeqq. 2. 11. q. 3. & c. 1. de crim. falſi.

Veritatem perdit non tantùm is, qui mentitur; ſed etiam qui non liberè veritatem prædicat & defendit, quando oportet. c. Nolite. 86. ead.

Melius eſt pro veritate pati ſupplicium, quàm pro adulatione recipere beneficium. c. Nemo. 81. ead.

Publico intereſt, ne veritas occultetur, Extrav. comm. c. 1. de Offic. Ordin.

Nè veritas occultetur, poſſunt etiam Sacerdotes in ſecularibus negotiis eſſe teſtes, in defectu idoneorum ſecularium. c. quamquam, 14. q. 2.

Veritas à levibus hominibus per tormenta elicienda eſt. c. illi qui. 5. q. 5.

Veritas liberè prædicanda eſt. c. Nolite timere. in med. 11. q. 3.

Tria ſolent impedire veritatem. Amor, Timor, Avaritia. c. Accuſatores. 12. 3. q. 5. c. Epiſcopus. 35. q. 6.

Propinquitatis, familiaritatis & Dominationis affectus veritatem ſolet impedire, cit. c. Accuſatores.

Veritas non debet ſupprimi odiô, gratiâ, timore. c. Cæterùm. 6. de Teſtib. cogend.

Veritatis ſenſus plerumque amittitur, dum proprietas verborum attenditur. c. propterea. 8. de V. S.

Veritas ſemper apud illos inquirenda, de quibus veriſimile eſt, quòd eam debeant ſcire. c. ult. de Offic. Archidic.

Veritas dum non defenditur, opprimitur. c. Error. 3. Diſt. 83.

Acceptio nummorum, prævaricatio eſt veritatis. c. qui. 66. 11. q. 3.

Veritas geſtorum, ſermonibus prævalet. c. Cùm inter. 13. de ſent. & re judic.

Quod veraciter agitur, plus valet, quàm quod ſimulate concipitur. cit. c.

Veritas cujuſcunque rei, numero Teſtium, authoritate, dignitate, & famâ perpetuâ deprehenditur. c. ſi teſtes. §. ſæpe. 4. q. 2.

Ea eſt veritatis regula, ut nihil facias commendandi tui causâ, quô minor alius fiat: neque ſi quid boni habeas, id ad deformationem alterius & vituperationem exerceas. c. ſi quis. 13. 11. q. 3.

Veritate, non honore præponitur filius Patri, aut æquatur. c. queritur. 2. q. 7.

Veritatis cuſtodia magis ſit cordi in judicando, quàm voluntatis obedientia. c. judicet, in fin. 3. q. 7.

Tam diu actio ventiletur, donec veritas appareat. c. judicantem. 30. q. 5.

Non habetur fallax apud DEum, qui ad veritatem revertitur, etiam poſtquam mentitur. c. apud. 32. q. 1.

Contra Spiritum DEI agit, qui aliquid contra veritatem attentat; quoniam Spiritus DEI eſt Spiritus Veritatis. c. Niſi. 10. §. certè. de Renunciat.

A veritate DEI exit, qui à fide & charitate abit. c. Cùm aliquis. 24. q. 4.

Veritatem Evangelicam non ſequens, eſt Magiſter erroris. c. Quid autem. ead.

Veritatem doctrinæ pervertentes, ſunt hæretici, c. Transferunt. ead.

Veſperæ.

Veſperæ in Quadrageſima recitandæ ſunt ante comeſtionem. c. ſolent plures. Diſt. 1. de Conſecr.

Veſtis.

Nec affectatæ ſordes, nec exquiſitæ deliciæ laudem pariunt. Quod tam de veſtibus, quàm cibis intellige. Diſt. 41. in princ.

Veſtis, quæ non propter neceſſitatem, ſed propter venuſtatem accipitur, elationis habet calumniam. c. 1. 21. q. 4.

Veſtis, quam induunt in propoſito continentiæ manentes, non geſtetur in contemptum aliorum. c. ſi quis. 15. & ſeq. Diſt. 30.

Veſtes Clericorum nec fulgidæ, nec ſordidæ eſſe debent. Diſt. 41. in princ. c. 1. 21. q. 4.

Omnis jactantia & Ornatus corporalis à Sacrato ordine aliena ſint. cit. c.

Verſicoloribus veſtibus Clerici non utantur. ibid.

Varia veſtium genera in Clericis reprehenduntur. Clem. ult. de vit. & honeſt. Cleric.

Veſtibus ſecularibus non utatur Clericus. c. Epiſcopi. 21. q. 4.

Ubicunque degat, vel iter faciens, veſte decenti Clericus induatur. c. Nullus, c. ult. ead.

Clerici clericali habitu utantur extra domos, nè, ut aliquis ſecularium, injurias patiantur. c. ſinè. ead.

Veſtem profeſſionis ſuæ Religioſæ nunquam deponere debent. c. Vidua. 27. q. 1.

Veſtis religioſæ ante 14. annum ætatis ſuſceptio à Parentibus irrita reddi poteſt. c. ſi in qualibet. §. Parentibus. 20. q. 2.

Sacræ veſtes, in quibus celebrârunt Schiſmatici, non ſunt iterum conſecrandæ. c. à nobis. de Sacram. non iterand.

Vetuſtas.

Vetuſtas erroris eſt Conſvetudo ſinè veritate. c. Conſvetudo. 8. Diſt. 8.

Vetuſtate atque incuriâ paulatim leges antiquæ obſoleverunt. c. fuerunt. 2. Diſt. 7.

Licèt vetuſtarum legum uſus ſit nullus, notitia tamen neceſſaria videtur. cit. c.

Vetuſta licèt & vulgara ſit conſvetudo, veritati omnino eſt poſtponenda. c. ſi conſvetudinem. 5. ead.

Vetus jus innovatur, c. penult. de Conſanguinit.

Viator.

Viator non poteſt conveniri in loco Contractûs. c. 1. §. Contrahentes. de for. comp. in 6.

Viaror in hac vira non poteſt eſſe ità perfectus, ut gratia ejus non poſſit augeri, vel eſſe impeccabilis. Clem. c. ad noſtrum. de Hærer.

Viator ob quameunque perfectionem, nunquam ſit exemptus à præceptis DEI & Eccleſiæ. ibid.

Vicarius. Vicaria.

Vicarius non poteſt ſibi ſubſtituere Vicarium. c. Clericos. 4. de Offic. Vicar.

Vicarius perpetuus debet eſſe Sacerdos, & in Vicaria reſidere. c. ult. eod.

Vicarium perpetuum ab Epiſcopo inſtitutum, non poteſt Epiſcopi Succeſſor removere, nec reditus ipſius diminuere, niſi aliquid commiſerit. c. ad hæc. 3. eod.

Qui Vicarium contemnit, eum contemnit quoque, qui illum poſuit. c. in novo, 2. Diſt. 21.

Vicarias plures non poteſt quis habere. c. provideas. 2. de Offic. Vicar.

Epiſcopus non tenetur per literas juſtitiæ providere habenti perpetuam Vicariam, vel ſufficiens patrimonium, c. poſtulâſti. 27. de Reſcript.

Qui habet proviſionem ex Reditibus perpetuæ Vicariæ, non eſt dicendus carere beneficio. cit. c.

Perpetui Vicarii in Eccleſiis reſidere, & fieri Presbyteri, per ſubtractionem proventuum, vel ipſarum Vicariarum compelluntur. c. ult. de Offic. Vicar.

Vicarius recipiens curam animarum in aliqua Eccleſia, Vicariæ renunciâſſe cenſetur. c. 1. de Offic. Vicar. Non enim canonicum eſt, ut qui curatum adeptus eſt, ſeu curam animarum in diverſis Eccleſiis habet, Vicarius in alienis exiſtat. cit. c.

Vicarius Eccleſiæ falsò ſibi uſurpans ipſius Eccleſiæ perſonatum, contra præſtitum juramentum, ad officii ſui executionem in eodem Epiſcopatu, nullatenus admittatur. c. illud, de Exceſs. Prælat.

Succeſſor vel vices gerens Officialis excommunicati, non eſt excommunicatus; illa tamen, quæ exercet illo excommunicato manente, non valent, ſi ea receptâ ab eo ſolo juriſdictione exercet. c. 1. de Offic. Vicar. in 6.

Jura loquentia de Eccleſiis curatis, locum quoad tres res habent in Vicariis perpetuis Eccleſiarum Parœcialium, nempe ut per receptionem aliarum ſimilium, habitæ amittantur: ut Rectores earum ad Sacerdotium promoveantur: ut de eorum ætate à jure ſtatuta cognoſcatur. Clem. un. de Offic. Vicar.

Vicarius Papæ.

Vicarius Papæ in Urbe juriſdictionem habet Romæ, non extra Urbem, c. ſua nobis. de Offic. Vicar.

Vicarii Epiſcoporum.

Vicarius Generalis Epiſcopi non poteſt conferre Beneficia. c. fin. de Offic. Vicar. in 6.

Vicarii Eccleſiarum.

Vicarii Ordinarii compellantur reſidere & ſervire Eccleſiis. per privationem proventuum. c. fin. de Offic. Vicar.

Vicarius adeptus Officium Curati, ceſſat à Vicariatu. c. ad audientiam. eod.

Vicarius perpetuus habens unde vivat, ſi impetrat beneficium non factâ mentione de Vicariatu, nulliter impetrat. c. poſtulâſti. de Reſcript.

Vicarii præſentati à Religioſis non inſtituantur ab Epiſcopo, niſi eis aſſignetur congrua portio. c. de Monachis. de Præbend.

Vicario perpetuo aſſignanda eſt portio congrua, aliàs Eccleſiæ Rector privetur Eccleſia. c. Extirpandæ. §. Qui verò. eod.

Vicarius excommunicati. non eſt excommunicatus, niſi in crimine participet. c. 1. de Offic. Vicar. in 6. Vid. ſuprà Vicarius.

Vice-Dominus.

Vice-Dominus Epiſcopi eſt, cujus arbitrio Epiſcopium committitur diſponendum, c. Diaconum. c. quia. Diſt. 89.

Vicinitas.

Vicinitas facit præſumptionem de notitia facti loci vicini. c. quosdam. 7. de præſumpt.

Vicino vel proximo cuilibet licet contra vim auxilium impertiri; imò qui poteſt, & negligit videtur injuriam facere, & culpæ particeps eſſe. c. Dilecto. 6. §. Et quidem. de ſent. Excomm. in 6.

In loco vicino factum præſumitur notum, quod eſt notum in remoto. c. quantò. 8. de præſumpt.

Viciniæ Rumor non facit probationem, c. ſuper. 5. de eo, qui cognov. Conſang.

Victoria.

Victoria, merito fidei, bellorum paratur, c. ſi 49. 23. q. 2.

Vidua.

Vidua.

Vidua eſt, quæ poſt ſolennè fœdus nuptiarum, morte interveniente, à Viro ſuo diviſa fuit. c. Vidua. 16. Diſt. 34. Ejecta dicitur, quæ à viro vivente projicitur. Meretrix, quæ multorum libidini patet. ibid, c. penult. §. Vidua. ead.

Viduis conceduntur ſecundæ nuptiæ ob vitandam fornicationem. c. quomodo. 31. q. 1.

Viduæ propriâ voluntate nubant illis, quos habere voluerint maritos. c. hoc Sanctum. 32. q. 2.

Quæ ante conſummationem Matrimonii, mortuo Marito, manſit, non dicitur vidua, nec ex ejus copula prohibetur aliquis à Sacris Ordinibus. c. 19. §. Vidua. c. ult. Diſt. 34.

Viduas velare nullus Pontificum attentet. c. de votis. 20. q. 1.

Profeſſionem Viduitatis faciat, & habitum ſumat Religionis, quæ ſervare caſtitatem proponit. c. Vidua. ead.

Reprehenduntur Viduæ & Virgines, quæ propoſitum Religionis violantes, nubunt. c. 1. cum ſeqq. 2. 27. q. 1. Ante profeſſionem caſtitatis nubat, cui vult. c. Viduæ. 33. ead. Non autem poſt. c. Vidua. 34. ead.

Si Vidua ſponte velamen, licèt non ſacrum, ſibi impoſuerit, & ſe actibus Profeſſarum ingerit, habetur profeſſa, etſi jurare velit, ſe ità accepiſſe velamen, ut deponere poſſet, c. Vidua. de Regularib.

Vidua nubens intra annum luctûs, non incurrit infamiam ſecundùm canones, licet incurrat ſecundùm leges. c. penult. & ult. de ſecund. Nupt.

Viduas ſuſtentare & protegere debet Magiſtratus. c. ab Imperatoribus. 23. q. 3. c. Regum. 23. q. 5.

Viduarum & miſerabilium perſonarum cauſæ pertinent ad forum eccleſiaſticum. c. ſuper. 26. de V. S. Ordinariæ tamen cauſæ viduarum, principaliter ad forum ſeculare referuntur, niſi Judex ſecularis Juſtitiæ deſit. c. Ex tenore. 11. de for. compet.

Vidua miſerabilis quoad poſſeſſorium poteſt Laicum coram Judice eccleſiaſtico convenire. c. Ex parte. 15. eod.

Pontifices ſic Viduis defenſores ſint, ut alii injuſtitiam facere non debeant. c. Ex tenore. 11. eod.

Eccleſia tenetur protegere dotes Viduarum. c. nuper. de donat. inter Vir. & Uxor.

Cauſas pupillorum & Viduarum Clerici poſſunt procurare, aut etiam eccleſiaſticarum rerum, ex præcepto Epiſcopi. c. 1. Diſt. 88.

In Eccleſia non recipitur Vidua, quæ pauperes non recepit hoſpitio, pedes Sanctorum non lavit, &c. Diſt. 42. in princ. §. ſi enim Vidua.

Non poteſt eſſe hortator Viduitatis, qui ipſe conjugia frequentavit. c. Una tantùm. Diſt. 26.

Si quis Viduam ſive ante Baptiſmum, ſive poſt baptiſmum duxit, non ordinetur. c. ſi quis. 13. Diſt. 34.

Viduam Compatris ducere poſſumus, ſi illa Commater noſtra non eſt, c. Qui Spiritualem. 30. q. 4.

Viduam Cognati non licet ducere, c. Qui deſponſatam. in fin. 27. q. 2.

Vigor.

Vigor non ſit rigidius in Judice, nec manſvetudo diſſoluta. c. ſunt. 14. Diſt. 45.

Vilitas.

Viles, notabiles & infames contra Clericos, non ſunt recipiendi Teſtes. c. Ex parte. 7. de Teſtib.

Vilibus Teſtibus non creditur. c. Tam. 33. ead.

Vilibus & indignis portæ dignitatum patere non debent. c. inter. 11. de Exceſſib. Prælat.

Vincere.

Conſvetudo & uſus longævus, non poteſt vincere legem & rationem. c. Conſvetudinis. 4. Diſt. 11. Pravus uſus vincitur lege & ratione. c. 1. ead.

Vincat quis inſidiis, vel aptâ pugnâ in bello juſto, nihil ad juſtitiam intereſt. c. Dominus. 23. q. 2.

Vincitur utiliter, cui licentia peccandi tollitur. c. paratus. in fin. 23. q. 1.

Victo debetur miſericordia, modò non timeatur turbatio futura. c. Noli. ead.

Vinculum.

Ubi paria vincula ſunt, primum tenet, ſecundum non obligat. c. ſicut. 22. de Sponſalib.

Fortius Vinculum rumpit minus, c. Veniens. 13. eod.

Niſi fortius Vinculum ſuperveniat, juramentum primò factum ſervandum eſt. cit. c. ſicut.

Spirituale vinculum fortius eſt, quàm carnale. c. inter de Tranſlat. Epiſcop.

Vindicare.

Crimina ſemel dimiſſa, vidicari iterum non debent. c. de his. 6. de accuſat.

Vindicatio & reſtitutio rei non competit ei, qui poſſidet. c. Examinatâ. 15. de Judic.

Vindicatione rei dum agitur, ſpecialiter ſpecificari debet res, non generaliter peti. c. ſignificantibus. 2. de libell. oblat.

Vindicta.

Vindicta alia eſt ſpiritualis, quæ tantùm eſt Eccleſiæ. c. fortè. 23. q. 4. Alia corporalis, quæ tantùm eſt ſecularium. c. Reos & ſeq. 23. q. 5.

Vindicta non eſt inferenda. §. 1. in princ. 23. q. 4. ſed injuria propulſanda, c. ſignificaſti. de homicid.

Vindicta, quæ infertur animo corrigendi, licita eſt.

eſt. c. ea. 51. 23. q. 4. c. Non poteſt. ead. c. ut conſtitueretur. 25. in fin. Diſt. 50.

Vindicta animo ulciſcendi omnibus prohibetur. c. ità planè. c. hæc autem. §. Ex his. 23. q. 4. c. Niſi. c. paratus. 23. q. 1.

Non ſemper vindicta in eos, qui peccant, eſt exercenda. c. ipſa. 24. c. quòd. 26. 23. q. 4.

Vindicta inferenda, non ut odium exerceatur, ſed ut pravitas corrigatur, ſeu non eſt inferenda amore ipſius vindictæ, ſed Zelo juſtitiæ. c. ult. ead. c. prodeſt. 23. q. 5.

Officia Vindictæ poſſunt impleri bono animo. c. Officia. 16. 23. q. 5.

Non eſt atrocius vindicandum, quod lenius inventum eſt. c. 1. ead.

Vindicta exerceatur gravior, ubi major eſt culpa. c. Excommunicamus. 13. §. credentes. de hæret. c. Latores. 4. de Cleric. excomm. c. ult. de Exceſs. Prælat.

Vindictam aggravat dignitas perſonæ. c. ſicut. 6. §. Eos inſuper. de homicid.

Vindictam præcedere debet trina monitio. c. 1. de Treug. & pace. c. Conqueſtus. 16. de for. compet. c. Cùm ſpeciali. 61. de Appell. c. ſi autem. 6. de cohabit. Cleric. & Mulier. c. Clerici. 3. de Cler. excomm.

Vindicta quandoque in paucos exercetur, ut multitudo timeat. c. quid faciet. in fin. & ſeq. 23. q. 4.

Vindictam in te non accendat res incognita; nec faciliè credas. c. ſi quid. 15. q. 7.

Nunc aliqui puniuntur, nè in æternum affligantur. c. quid. 6. 23. q. 5.

Puniuntur aliquando peccata per populos juſſu Divino excitatos. c. ult. ead.

Punit aliquando DEus peccata per neſcientes, uti per Sennacharib, Nabuchodonoſorem & Iſraëlitas: aliquando per ſcientes, uti per Iſraëlitas peccata Chananæorum. c. ult. §. hinc. per tot. ead.

Crimen punire pro DEo, pietas eſt, non crudelitas. c. legi. 23. q. 8.

Latentia peccata non habent vindictam. c. ult. 32. q. 5. c. Ex tenore. 4. de temp. Ordin.

Ad vindictam Epiſcopus facilis non ſit. c. ſi quid. 23. Diſt. 86.

Vindictam correctionis ſi Judex non exequatur, graviter offendit. c. ſi is, qui. c. ſi Eccleſia. c. Eſt injuſta. 23. q. 4.

Vindicta in calumniantes exercetur. c. quiſquis. 2. q. 8.

Vinum.

Vinum luxuriæ incentivum. c. luxurioſa. 3. c. Luxuriam. 7. Diſt. 35.

Venter mero æſtuans citò deſpumat in libidinem. c. Venter. ead.

Luxuriam facit & nutrit vini nimia perceptio, non natura. c. luxuriam. ead.

Vinolentus dicitur, non qui ſemel, ſed qui frequenter vino repletus eſt. ead. in princ.

Violare.

In nullo violari debet, quod rationabiliter definitum eſt. c. Cùm piæ. c. Eccleſiaſticæ. 25. q. 2.

Violatio Legatorum prohibita eſt jure gentium. c. jus gentium. 9. Diſt. 1.

Violantes Sacros canones, blaſphemant Spiritum S. c. Violatores. 25. q. 1.

Violantes mulieres Sacratas, filii perditionis ſunt. c. ſciendum. 27. q. 1.

Violantes eccleſiaſticam libertatem, ſunt excommunicati. c. Noverit. de ſent. Excomm.

Violatâ Eccleſiâ per homicidium, quod ſolvitur in pœnam, Altario applicetur. c. ſi quis in atrio. 17. q. 4.

Violentia. vid. Vis.

Vir. vid. Maritus. Conjunx.

Vir extra Paradiſum fuit formatus, mulier verò intra Paradiſum. c. illud Diſt. 40. Non locus, ſed virtus gratiam comparat. ibid. & inferior loco ſit ſuperior dignitate. ibid.

Viri in principio mundi acceperunt ſorores in Uxores. c. Cùm igitur. 35. q. 1.

Vir & Uxor ſunt una caro propter commixtionem. c. Lex divinæ Conſtitutionis. 27. q. 2.

Vir eſt caput mulieris. c. hæc imago. c. ſatis. c. Cùm caput. 33. q. 5. c. duo. 12. de deſpons. impub. c. 1. de ſrig. & malefic. Ideo debet meliùs vivere, & Uxori bono exemplo præcedere. c. ult. 32. q. 6.

Vir ità eſt caput mulieris, ut nulla vota continentiæ liceant mulieri, ſinè licentia viri. c. ult. §. evidentiſſimè. 33. q. 5.

Vir circa Uxorem.

Viri Fornicatio maculat Uxorem. c. In conjugio. 32. q. 1.

Alia Viri peccata Uxorem non maculant. cit. c.

Vir non poteſt reſcindere votum Continentiæ ab Uxore ejus conſenſu factum. c. Quod DEo. 33. q. 5. Poteſt autem factum ſinè conſenſu. c. Mulier. ead.

Vir ſinè Uxoris conſenſu poteſt votum ultramarinum facere. c. Ex multa. §. in tanta. de vot. & vot. Redempt.

Vir poteſt ſervare continentiam circa petendum debitum; ſed tenetur tamen reddere. c. ſi dicat Vir. 33. q. 5.

Vir citra conſenſum Uxoris, & è contra, non poteſt Religionem intrare; & ſi intravit, tenetur, eâ volente, ad ipſam redire. c. Agathoſa, c. ſi quis conjugatus, c. Quia Agatho. 27. q. 2. c. Notificâſti. c. Una ſola. 33. q. 5. Cum conſenſu autem poteſt intrare, ſi ipſa etiam continentiam promittat, aut Religionem quoque ingrediatur. c. 1. c. Uxoratus. c. Ad Apoſtolicam. c. ſignificavit. de converſ. conjugat. Imò etſi ipſa cum conſenſu votum continentiæ emittat, ſi tamen in ſeculo maneat, Vir Religionem ingredi non poteſt; & ingreſſus ab Epiſcopo Uxori reſtituatur. c. Quia Agatho. 27. q. 2. c. 1. de Converſ. conjug. Niſi Uxor ſit ſenex, aut abſit periculum incontinentiæ. c. Cùm ſis. c. Uxoratus. c. Ad Apoſtolicam. eod.

Digitized by Google

Si Vir Religionem ſinè conſenſu Uxoris ingreſſus, fuerit ab ea revocatus, eâ mortuâ non tenetur redire ad Monaſterium. c. Quidam. eod. aliam tamen ducere non poteſt. ibid.

Si cum conſenſu Uxoris ingreſſus profeſſionem fecerit, redire non poteſt. c. Conſuluit. eod.

Vir factus Religioſus non cogitur redire propterea, quòd Uxor ſit adulterata. c. conſtitutus. eod.

Vir manens in ſeculo, & faciens profeſſionem Religionis cum Uxoris conſenſu, hac mortuâ non poteſt aliam ducere, etſi Monaſterium non ſit ingreſſus. c Ex parte. eod.

Vir & Uxor non intrent Monaſterium, ſinè licentia Epiſcopi. c. ſi Vir. 27. q. 2.

Vir habens Votum continentiæ, non poteſt Uxorem ducere, etiamſi ipſa promittat, ſe fieri velle Chriſtianam. c. un. 32. q. 8.

Viri & fœminæ conjunctio, eſt juris naturalis. c. jus naturale 7. Diſt. 1.

Viro vivente Mulier alteri nubere non poteſt. c. Quæ Chriſto. 27. q. 1.

Vir circa dimiſſionem Uxoris.

Quæ ſemel placuit, dimitti non poteſt. c. Lotharius, 31. q. 2. c. horrendus. 32. q. 5.

Vir fidelis non tenetur ſequi Uxorem infidelem, ſi diſcedat. c. ſimili modo. 28. q. 1.

Et poteſt Vir fidelis Uxorem infidelem, uti Uxor fidelis, Virum infidelem, licitè dimittere, c. Jam nunc. 28. q. 1. ſed non expedit. c. ſic enim. ead.

Viro manente Judæo, Uxor fidelis ſeparari ab eo poteſt. c. Judæi. ead.

Vir ex paganiſmo vel Judaiſmo converſus Uxorem nolentem ſequi, vel cui citra contumeliam Creatoris cohabitare non poteſt, dimittere poteſt, & aliam, etiam illâ vivente, ducere. c. infidelis. 28. q. 2.

Vir ſeparandus olim erat ab Uxore, ſi tenebat filium in fonte. c. pervenit, 30. q. 1. ſed poſtmodum aliter decretum, unde tenens vel baptizans in neceſſitate non ſeparetur. c. ad limina. ead.

Vir tenens filiaſtrum in confirmatione, non eſt ſeparandus ab Uxore, niſi ejus conſenſu id fecerit. c. de his. c. ſi quis filiaſtrum. ead.

Vir non poteſt dimittere Uxorem, nec è contra, niſi cauſa hæc in Eccleſia probetur. c. ſæculares. 33. q. 2. Ut hæc cauſa agitetur, priùs Uxor reſtituatur. c. ſive de. ead.

Vir dimittens Uxorem per divortium, ſi contrahit cum alia, neque mortuâ primâ poteſt habere ſecundam. c. Ex literatum. De eo, qui dux.

Vir ſeparatus ex eo, quòd Uxor non poſſit reddere debitum, & è contra; ſi Matrimonium eſt tantùm ratum, poteſt aliam ducere. c. Quod propoſuiſti. 32. q. 7.

Vir circa debitum Conjugale.

Vir tenetur reddere debitum Uxori, & è contra. c. ſi dicat Vir. 33. q. 5.

Vir non exigens debitum, ſed reddens, cùm petitur, meretur. c. ſecundùm. ead.

Vir perdens jus petendi debitum, non poteſt illud auferre Uxori; idem de Uxore, c. ſi dicat Vir. ead.

Vir abſtineat ab Uxore, quando gravida eſt: tangere enim tunc eam, peſſimum eſt. c. Origo. 32. q. 4. item quando in manè Euchariſtia ſumenda. c. ſciatis. c. Vir. 33. q. 4. item in Die Natalis Domini & aliis ſolennitatibus. c. Quotieſcunque. c. ſi causâ. c. Chriſtiano. ead. item tempore jejuniorum. c. Fratres. ead. item quando fit pœnitentia, c. Qui in caſtigatione. ead.

Vir adulter aut circa adulteram Uxorem.

Vir de adulterio accuſatus, lite pendente non poteſt privari jure conjugali. c. laudabilem. ut lit. pend.

Vir ſciens de Uxoris adulterio, tenetur eam dimittere. c. Dixit Dominus. c. ſicut crudelis. 32. q. 1. Si non dimittit, Patronus eſt mali. ibid. Si tamen & ipſe adulter eſt, non poteſt dimittere eam. c. Nihil. c. ſi dicturi. 32. q. 6.

Viri adulteri graviùs ſunt puniendi, quàm Uxores, quia ad eos pertinet & virtute vincere, & exemplo regere fœminas. c. indignantur. 32. q. 6.

Vir dormiens cum adultera Uxore, inſciens adulterii non peccat, conſcius peccat, niſi ipſa pœnitentiam fecit. c. Ego dixi. 34. q. 1. Et retinens eam, quæ non fecit pœnitentiam, particeps eſt delicti. cit. c. & c. ſi vir ſciens. de adult. & ſtupr. Poſt pœnitentiam debitè actam, poteſt dimiſſam recipere. c. de Benedicto. c. quòd autem. c. Non erit. 32. q. 1. c. Ego dixi. 34. q. 1. Et ſub peccato tenetur. cit. c. ſi Vir ſciens.

Vir ex ſuperiore accuſare poteſt Uxorem de adulterio. c. Maritis. de adulter.

Vir occidens Uxorem.

Viro non licet occidere Uxorem adulteram. c. interfectores. c. inter hæc. c. ſi quod. 33. q. 2. Si tamen adoleſcens eſt, excuſatur per iram. cit. c. interfectores.

Vir occidens Uxorem etiam ob adulterium, non poteſt aliam ducere. c. interfectores. c. admonere. ead.

Vir occidens Uxorem etiam adulteram, & eâ vivente aliam ducens, æquè peccatum committit. c. ſi quod. ead.

Vir occidens Uxorem abſque lege, vel ſinè cauſa, & propria probatione, publicam pœnitentiam agat, & contumax anathematizetur. c. Quicunque. c. admonere. ubi adducitur exemplum magni Haſtulphi ob Uxoricidium pœnitentis.

Vir circa plures Uxores.

Æquè peccatum eſt aliam Uxorem ducere primâ vivente, ac primam occidere. c. ſi quod. 33. q. 2.

Vir conſentiens, ut Uxor veletur, non poteſt aliam ducere. c. Qui Uxorem. 33. q. 5.

Vir contrahens cum ſecunda, vivente prima, etiamſi multo tempore habitet cum ſecunda, mortuâ primâ, non poteſt habere ſecundam. c. Cum haberet. c. ſignificavit. de eo, qui duxit. Si tamen ſecunda fuit inſcia, poteſt eam, mortuâ primâ, ducere. c. Veniens. eod. Si fuit conſcia, non poteſt. c. t. eod.

Vir ſi Uxore vivente, rem habuerit cum alia abſque fide Matrimonii, ac abſque machinatione mortis, poteſt primâ mortuâ, ducere illam aliam. c. ſignificâſti. eod.

Vir non poteſt contrahere cum ſecunda, ſi intercesſit machinatio mortis. c. ſuper hoc, eod.

Vir circa Conſanguineas cognitas.

Vir dormiens cum ſorore Uxoris, non poteſt alterutram ampliùs tangere, c. Qui dormierit. 27. q. 2. c. Concubuiſti. 32. q. 7.

Vir dormiens cum Sponſa fratris, non poteſt eam habere Uxorem. c. Quidam. 27. q. 2.

Vir dormiens cum Sponſa filii, nec Pater, nec filius eam habere poteſt. c. ſi quis Sponſam. ead.

Vir polluens Uxoris ſororem ignoranter, non dimittet Uxorem. c. in lectum. c. Ego dixi. 34. q. 1.

Vir fornicatus cum duabus ſororibus ignoranter, poteſt unam earum habere in Uxorem, ſed poſt annos ſeptem. c. ſi quis cum duabus. ead.

Vir fornicatus cum Matre & filia, etiam ignorante una de altera, nullam earum accipiat. c. ſi quis cum Matre. ead.

Vir poſt Matrimonium ratum cognoſcens carnaliter Matrem Uxoris, ſi nec antè, nec poſt cognovit Uxorem, ſeparandus eſt, & alterutra cum diſpenſatione cum alio contrahere poteſt; Si autem vel antè, vel pòſt, ſuam cognovit, ſeparandus eſt, & ab omni Matrimonio prohibendus. c. Veniens. de eo, qui cognovit.

Vir circa alia.

Propter maleficium Viri, Mulier non debet manere indotata. c. Ex literis. de pignorib.

Bona Viri ſunt mulieri pro dote tacitè obligata, & cum ſuo onere tranſeunt ad quemvis poſſidentem. cit. c.

Viri donationes factæ Uxori propter Matrimonium illicitum, non valent. c. Etſi neceſſe. de donat. inter Virum, &c.

Viro recipiente pignora pro dote promiſſa, non poſſunt fructus in ſortem computari. c. ſalubriter. de Uſur.

Viri morte, donatio & dos redit ad Uxorem. c. donatio. de donat. inter Vir. Vid. Donatio, Dos, Matrim. &c. &c.

Si Vir Compater eſt, etiam Uxor erit Commater parentibus infantis, c. ſi quis. 30. q. 4. Vid. Compater.

Virgo, Circa Votum Virginitatis.

Virgo vovens Virginitatem, tenetur eam ſervare etſi velata non ſit. c. Hæ verò. 27. q. 1.

Virginitatis votum in muliere incipit eſſe firmum, dum ita adulta eſt, ut ſit apta Marito. c. firma. 20. q. 1. Vid. Votum.

Virgo circa Religionem.

Virgines olim primò poſt ætatem 25. annorum conſecrabantur, Et ante 25. non conſecrentur. c. Placuit. c. Virgines. 20. q. 1. Et non velabantur olim ante annum ætatis. 60. c. juvenculas. 20. q. 1.

Virginum Conſecratio ad Epiſcopum pertinet. cit. cc. & c. devotis. ead. Poteſt tamen fieri à Presbytero de licentia Epiſcopi c. Presbyter. 26. q. 6. Conſecratio autem hæc fit diebus Dominicis. c. 1. de Tempor. Ordin. item in Epiphania, Sabbatho Paſchæ & Apoſtolorum natalitiis. c. Virgines. 20. q. 1.

Virgines velari non poſſunt ab Abbatiſſa. c. ſtatuimus. 20. q. 2.

Virgines Religioſæ ſi Virginitatem perdant, nec in fine communicent; ſi verò toto vitæ tempore pœnitentiam ob hoc egerint, in fine ad communionem admitti poſſunt. c. Virgines. 27. q. 1.

Virgines Religioſas violantes inter bigamos habeantur. c. quotquot. ead.

Virgines profeſſæ nec velle nubere poſſunt. c. Voventibus. c. ſi nupſerit. Diſt. 27. c. Puellæ. 20. q. 1. c. ſicut bonum. c. Viduas, c. Nuptiarum. 27. q. 1.

Virgines conſecratæ ſi nubant, inceſtæ ſunt. c. Virgines. Diſt. 27. Et non recipiantur ad pœnitentiam, niſi ſe ſeparent. c. Quæ Chriſto. 27. q. 1. In arctius Monaſterium retrudantur, ubi orationibus & jejuniis vacent: Et qui cum iis è Monaſterio exeuntibus deliquerunt, ſi Laici ſunt, excommunicentur; ſi Clerici, à munere ſuo remoti, in Monaſterium ad continuam pœnitentiam abigantur. c. ſi qua Monacharum. c. Eos. 27. q. 1.

Virgines circa Matrimonium.

Virgo magis à Viro expetita videri debet, quàm ipſa Virum expetiviſſe. c. honorantur. 32. q. 2.

Virgo Mariti electionem parentibus deferat, nè appetentiæ procacioris exiſtimetur auctrix, ſi ipſa de nuptiis ſuis electionem ſibi vendicet. cit. c.

Virgo in nuptiis ſequi debet arbitrium avi ingenui, non Patris ſervi. c. un. 32. q. 3.

Virgines extra voluntatem Parentum, vel ſuam, non debent cogi accipere maritos. c. Viduæ. 38. 27. q. 1. c. hoc ſanctum. 32. q. 2.

Virginitas antefertur Nuptiis. c. Nuptiæ. 32. q. 1.

Reprehenduntur Virgines & viduæ, quæ propoſitum Religionis violantes nubunt. c. 1. cum 2. ſeqq. 27. q. 1.

Virginem deſponſatam non licet Parentibus alii viro tradere. c. deſponſatam. 24. q. 2. Nec alius talem ducere poteſt. c. de conjugali. ead.

Deſponſata Virgo rapta, licèt vim raptoris paſſa ſit, Sponſo ſuo reddi debet. c. deſponſatas. ead.

Virginitatis perfectio.

Virginitas præſtantior eſt Matrimonio. c. Nuptiæ. 32. q. 1.

Virginitas ex conſilio ſuadetur, non ex imperio præcipitur. cit. c. & c. integritas. ead. Nec imperari poteſt. cit. c.

Virginitas commendatur. c. Qui ſit. 33. q. 5.

Abſque cæteris Virtutibus nec ſola Virginitas ſalvat, nec cæteræ abſque virginitate proficiunt. c. tunc. c. hoc ſolùm. ead.

Virginitas alia eſt corporis, & non mentis. c. ſicut enim. & ſeq. 32. q. 5. Alia mentis, & non corporis. c. 1. c. magis. ead. alia corporis & mentis. c. ſicut enim. ead.

Virginitas mentis melior eſt, quàm carnis. c. Tolerabilibus. ead.

Virginitas carnis nihil eſt, amiſsâ virginitate mentis. c. ſi Paulus. ead.

Virginitas carnis non ſervatur, mente corruptâ. cit. c.

Virginitate mentis ſervatâ, non polluit corruptio coacta carnis. c. Revera. c. ità, nè aliquem. c. Propoſito. c. Non fidelibus. c. de pudicitia. c. ad DEum. c. non poteſt. c. magis timeamus. ead.

Alienâ libidine non polluitur Virginitas. c. ità cum ſeqq. ead.

Quæ opponitur, licèt non peccaverit, incontaminatis tamen Virginibus ſe comparare non audeat. c. illæ autem. ead.

Cum omnia poſſit DEus ſuſcitare, Virginem poſt ruinam non poteſt. c. ſi Paulus. ead.

Virginem nondum deſponſatam ſtuprans, tenetur eam dotare & ducere in Uxorem. c. 1. de adulter.

Virginitatis defloratio non facit conjugium; ſed pactio conjugalis. c. Cùm initiatur. 27. q. 2.

Virilia.

Qui ſibi virilia amputavit, Clericus non fit; quia ſui homicida eſt, & DEI Conditoris inimicus. c. ſi quis. 4. Diſt. 55.

Qui abſque vi perdiderunt Virilia, pro ſe poſtulare poſſunt: pro aliis non poſſunt. c. infames. §. Nam ut. & §§. ſeqq. 3. q. 7.

Virilium exſectione conjugium contractum ſolvi non debet. c. hi, qui. 32 q. 7.

Virtus.

Virtus adverſis probatur. c. adverſitas. & ſeq. 7. q. 1.

Virtus ſua quemque clarificet. c. penult. Diſt. 5. de Conſecr.

Virtutibus præmia tribuenda ſunt. Clem. c. cupientes. 3. in princ. de pœnis.

Virtutes inſerendæ ſunt. Extrav. c. Sancta. in fin. de Relig. domib.

Virtutes Parentum, filii debent ampleċti, non vitia eorum. c. Nunquam. 4. Diſt. 56.

Non generis nobilitate, ſed virtute unusquisque gratiam ſibi compareat. c. illud. Diſt. 40.

Cùm renuntiatur improbitati, ſtatim adſciſcitur virtus. c. Cùm. 32. q. 1.

Unaquæque Virtus quibusdam gradibus agitur, & ſic per incrementa meritorum ad ſumma perducitur. c. Cùm. 15. Diſt. 2. de pœnit.

In collatione beneficiorum, Virtutum & vitæ honeſtas attendenda potiùs, quàm Nobilitas generis. c. penult. de Præbend.

Sub ſpecie Virtutis ſæpe ſe vitia ingerunt. c. ſæpe. 6. Diſt. 41.

Tunc majori opus eſt diſcretione, cùm vitia ſub ſpecie Virtutum occulte ſubintrant. c. Cùm. 12. §. nobis. de Hæretic.

Vis. Violentia.

Vis corpori infertur, non animo. in princ. 32. q. 5.

Qui per vim cogitur, magis pati, quàm agere convincitur. c. Sacris. de his, quæ vi. Et crimen non habent, quæ inferuntur reluctantibus. c. Non eſt. 15.

Magnum cruciatum ſuſtinet, qui vim patitur. c. Nulli. 3. q. 1.

Vis legibus inimica eſt. c. Chriſtianis. 11. q. 1. Et vim coërcere, eſt legi ſubſidium ferre. c. ſicut. de Exceſs. Prælat.

Rebellanti & reſiſtenti violentia redditur. c. Noli. 3. 23. q. 1.

Vim vi repellere omnes leges, omniáque jura permittunt. Eſtque juris naturalis. c. jus. 7. Diſt. 1. c. ſi verò. 3. c. perpendimus. 23. de ſent. Excomm. Si in continenti fiat. cit. cc. & c. olim. 12. de reſtit. ſpoliat. Sed cum moderamine inculpatæ tutelæ. cit. c. Olim. Non ad ſumendam vindictam, ſed ad propulſandam injuriam. c. ſignificâſti. 18. de homicid. c. Dilecto. 6. in princ. de ſent. Excomm. in 6. Qui verò modum excedit, tenetur. cit. c. olim.

Vis non tantùm attenditur in manuum injectione; ſed etiam temeritas & injuria. c. Contingit. 36. de ſent. Excomm.

Vis excuſat à promiſſionibus. c. ad audientiam. 4. de his, quæ vi.

Vi extorta revocatio non valet. c. un. de iis, quæ vi. in 6.

Vi extorta abſolutio à Cenſura non tenet, & extorquens excommunicatus eſt ipſo jure. ibid.

Vi extortum juramentum non valet. c. verùm. 15. de jurejur.

Vi aut timore ejecti, vel rebus ſuis ſpoliati, non debent vocari reſpondere, antequam reſtituantur. c. ult. 5. q. 2.

Vi ablata reſtitui debent ante litis conteſtationem. c. oportet. 3. q. 2.

Vi Sponſalia contracta non valent. c. Ex literis. 11. de deſpons. impub.

Vi rapta Sponſa, ſi cum Sponſus recipere noluerit, alii nubere poteſt. c. Raptor. 27. q. 2.

Vis & vis differunt, ac proinde non omnis violentia impedit Matrimonium. c. de muliere. 6. de Sponſalib.

Vi contractum Matrimonium convaleſcit cohabitatione ſpontanea. c. Ad id. 21. eod. c. ſignificavit. 2. de eo, qui dux; Vel ſubſequente conſenſu. c. de illis. 9. de deſponſat. impub.

Vis omni tempore excuſat. cit. c. de illis. & c. 1. de his, quæ vi.

Vis abſoluta excuſat à toto. §. 1. 32. q. 5. & c. tolerabilius. ead.

Vis conditionalis excuſat à tanto, ſed non à toto. c. inprimis. §. glorioſus. 2. q. 1.

Qui excommunicato communicare per vim cogitur, non excommunicatur; qui verò per metum, excommunicatus eſt. c. Sacris. de his, quæ vi.

Violentia probatur per teſtes, res amiſſæ per juramentum ipſius, qui amiſit, & ſuper valore, rerum amiſſarum taxatione præmiſsâ, & ſecuto petentis juramento, fit condemnatio. c. ſuper eo. eod.

Violentus rem cum fructibus etiam illis, qui percipi potuiſſent, ac ipſi competerent, reſtituere, & damna reſarcire, ac de injuriis ſatisfacere compellitur. c. gravis. 11. de Reſtit. ſpoliat.

Vi vel injuſtè occupans ſecundum beneficium, privatur ipſo jure primo. c. Eum. 18. de Præbend. in 6.

Vim faciens ab ejus loci Magiſtratu puniendos eſt, in quo crimen commiſit. c. de Raptor.

Vim Clerico illatam prohibere valens, & nolens excommunicatus eſt. c. quantæ, 47. de ſent. Excomm.

De vi publica & privata accuſari poteſt, ſi quis alicui vim fecerit: hoc judicio accuſari poteſt. Quod tamen fallit, ſi Magiſtratus alicui vim fecerit. c. Non eſt. 4. c. qui malos. c. Judex. 23. q. 5. Item ſi juſſu Magiſtratûs vim fecerit. c. duo iſta. §. fin. cum c. ſeq. 23. q. 4.

Ex vi facta in litem juratur taxatione à Judice facta. c. ult. de his, quæ vi, metúsve.

Vim inferentis pœna Eccleſiaſtica, eſt excommunicatio. c. 1. de ſent. Excomm. c. ſi quis membrorum. c. peſſimam. 23. q. 8. c. Excommunicationi. de Raptorib.

De pœna hujus criminis Lombardica, & ſeculari. c. Cùm devotiſſimam. c. ſi ſeculi leges. 12. q. 2.

Violenta præſumptio aliquando ſufficit ad definitivam ſententiam. c. afferte mihi, de præſumpt.

Violenta præſumptio recipit probationem in contrarium. c. ult. de Presbyt. non baptiz.

Violenta præſumptio de hæreſi, non ſufficit ad condemnandum de hoc crimine. c. literas veſtras. de præſumpt.

Viſitare.

Viſitandi obligatio.

Modus, poteſtas. vid. Epiſcopus.

Epiſcopi, Archiepiſcopi &c. debent quotannis viſitare Diœceſes ſuas. c. decrevimus. 10. q. 1. infirmitate impediti, alteri id committant. c. Epiſcopum. ead.

Quando Epiſcopus eo caſu, quo ipſe poſſet, per alium viſitat, debet illi in neceſſariis providere. In victualibus tamen viſitati providebunt viſitanti; non autem Epiſcopo; qui proinde à viſitatis nihil poteſt exigere. c. ſi Epiſcopus. de Offic. Ordin. in 6.

Viſitans tenetur indagare, quomodo ordo Baptiſmi teneatur: qualiter Miſſæ, & quæque officia in Eccleſia peragantur. Et ſi rectè invenerit, gratias DEo agat; ſin autem, docere debet ignaros &c. c. placuit omnibus. 10. q. 1. Non quærat viſitans, quæ ſunt ſua, ſed quæ JEſu Chriſti, prædicationi, cohortationi, correctioni ac reformationi vacando, ut fructum referat, qui non perit. c. Procurationes. de Cenſib. propoſito verbo DEI, quærat de vita & converſatione miniſtrantium in Eccleſiis & locis aliis Divino cultui deputatis: ac cæteris, quæ ad officium ipſum ſpectant, abſque coactione & exactione juramenti, ad ipſorum emendationem, per ſalobria monita, nunc levia, nunc aſpera, juxta datam illi à DEo prudentiam, diligenter intendens. &c. c. 1. §. ſanè hujusmodi. de Cenſib. in 6.

Archiepiſcopus poteſt & debet viſitare omnes in ſuis locis, vel ad congrua loca vocatos. cit. c. 1. Etiam provinciam viſitare poteſt. ibid. §. deinde. Poteſt viſitare, etſi ſuffraganei negligentes non ſint. c. fin. eod. in 6. Provinciæ viſitationem incipere debet à ſuo Capitulo & populo. c. 1. eod. in 6. Et viſitaturus Diœceſim, vel Superior Regularis religionem, priùs ſuam Eccleſiam vel Conventum, deinde alios viſitet. ibid. Et viſitans unam Diœceſim ſi in aliam intret, non poteſt redire ad primam, niſi omnes partes & loca ſecundæ fuerint viſitatæ. Si tamen prima plùs egeat, redeat ad primam. ibid. §. Ex quo.

Viſitatione ſemel factâ non poteſt Archiepiſcopos iterum viſitare, niſi de conſenſu Suffraganeorum, vel alia de cauſa neceſſaria. ibid. §. poſtquam.

Archiepiſcopus viſitans poteſt confeſſiones audire, abſolvere &c. c. fin. eod. in 6. Poteſt ſententiare non ſolventes procurationes. c. Cùm nuper. de Cenſib.

Viſitans provinciam de hæreſi ſuſpectam, tres vel plures viros, vel totam viciniam jurare compellat ad revelandum hæreticos, & occulta conventicula celebrantes: quos revelatos, uti & relapſos canonicè puniet: renitentes verò, ut hæretici reputandi ſunt. c. Excommunicamus, 13. §. adjicimus. de hæret.

Eccleſia cathedrali vacante ſolus Papa viſitatorem

torem deputat; niſi Archiepiſcopus ob malitiam vel negligentiam Capituli, Viſitatorem ſeu Adminiſtratorem deſignaret. c. ult, de ſuppl. neglig. Prælat. in 6.

Viſitator, qui ab inferiore Papâ eſt deputatus, poteſtatem habet in ſpiritualia & temporalia. ibid. Non tamen in beneficia conferenda, ibid.

Viſitans nihil poteſt ſumere de rebus Eccleſiarum, præter conſuetas expenſas. c. quoniam. Diſt. 61. Nec plus quàm unâ die in Parochia moretur. c. inter cætera. 10. q. 3. Nec multitudine perſonarum ſit viſitandis oneroſus. ibid. Nec munus recipiat, aliàs incurrit maledictionem, & in duplo reddere tenetur. c. 1. de Cenſib. in 6. §. Procurationes. Et recipiens, præter procurationes conſtitutas, ſi Epiſcopus, Archiepiſcopus, ac alius Prælatus & Ordinarius, ab ingreſſu Eccleſiæ ſit ſuſpenſus; alius verò officio & beneficio privetur. c. Exigit. eod. in 6.

Qui ſunt de familia viſitantis nihil pro munere accipere poſſunt. Et officiales viſitantis, ſi ultrà taxam aliquid accipiant, reſtituere teneantur & pœnam incurrunt. c. 1. §. Procurationes. eod. in 6.

Viſitantis Expenſæ & Procurationes.

In viſitatione procurationes in victualibus recipi poſſunt, non in pecuniis; & nec in victualibus quidem à locis non viſitatis. c. Exigit. de Cenſib. in 6. Volentibus tamen viſitatis, poteſt Viſitator procurationem in pecunia recipere; verùm una die ultra unam procurationem non recipiat, licèt plura viſitaverit. c. felicis. eod. in 6.

Si viſitans in exactionibus petendis contra ſtatutum Lateran. Concilii excedere præſumpſerit, poteſt illi negari. c. Cùm. de Exceſſib. Prælat.

Concilium Lateran. ſub Alexand. III. ſtatuit, ut Archiepiſcopi Parochias viſitantes, pro diverſitate provinciarum, & facultatibus Eccleſiarum 40. vel 50. evectionum numerum; Epiſcopi autem 20. vel 30; Cardinales 25. nunquam excedant: Archidiaconi verò 5. vel 7. Decani conſtituti ſub Epiſcopis, duobus equis contenti exiſtant. Nec cum canibus venatoriis, & avibus proficiſcantur; ſed ità procedant, ut non quæ ſua ſunt, ſed quæ JEſu Chriſti, quærere videantur: nec ſumptuoſas epulas quærant; ſed cum gratiarum actione recipiant, quod honeſtè ac competenter illis fuerit miniſtratum. c. Cùm Apoſtolus. de Cenſib.

Epiſcopus viſitans Diœceſim, præter honorem Cathedratici, vel duos Solidos, aliud ab Eccleſiis non exigat. c. placuit. c. illud. c. nec. 10. q. 3.

Viſitatores Eccleſiarum, & Clerici horum, aliquod laboris ſui ſubſidium accipiant. c. Charitatem. 45. 12. q. 2. juſtum namque eſt, ut illi conſequantur ſtipendium, qui pro tempore ſuum commodare reperiuntur obſequium. ibid. c. Procurationes. de Cenſib. c. 1. §. Procurationes. eod. in 6. & c. ſi Epiſcopus. de Offic. Ordin. in 6.

Epiſcopis prohibetur, nè dum Eccleſias viſitare contemnunt, ad redimendas manſiones, quæ viſitantibus debentur, eos, qui illas parare debebant, cogant. c. Relatũ. 10. q. 1.

Propter privatum Oratorium procuratio, ratione Viſitationis non debetur. c. ult. de Cenſib.

Epiſcopus non viſitans non poteſt accipere quid ab iis, quos mittit ad viſitandum. c. ſi Epiſcopus. de Offic. Ordin. in 6.

Viſitanti Epiſcopo &c. convivia paranda ſunt juxta morem loci. c. illud. 10. q. 3. Etiam Eccleſia Civitatis viſitanti debet dare procurationes. c. Venerabili. de Cenſib.

Viſitans Archiepiſcopus &c. ab omnibus locis, quæ viſitat, procurationes poteſt accipere. c. 1. §. deinde. eod. in 6. Abſque tamen coactione & juramento populorum, ibid. §. ſanè. Unâ tamen die ſive unum, ſive plura loca viſitet, non niſi unam procurationem accipiat. c. felicis. eod. in 6.

Taxantur procurationes tempore Viſitationum accipi ſolitæ. Extrav. comm. c. un. de decimis.

Viſitatio Monaſteriorum & Monialium.

Epiſcopus Monaſterium viſitans, non tenetur accipere Monachos ipſius Monaſterii pro Tabellionibus, etiamſi hoc habeat conſuetudo. Nec in actu Viſitationis debet eſſe ſolus, ſed duos vel tres Clericos, cum Notario etiam Clerico ſecum aſſumat. Extrav. comm. c. 1. de Offic. Ordin.

Viſitans Monaſterium, quando de jure competit, non inducat in illud ſeculares. c. ut juxta. de Offic. Ordin.

Monialium Monaſteria exempta per Ordinarios authoritate Apoſtolicâ, non exempta per eoſdem authoritate propriâ, & alia exempta per alios, quibus ſubſunt, quotannis viſitentur. Clem. c. ult. de ſtatu Monach. Tali autem viſitationi per Epiſcopum faciendæ intereſſe ſolùm poſſunt duo Notarii, & perſonæ duæ ſuæ Eccleſiæ, quatuórque viri alii honeſti & maturi. ibid. in fin.

Impedientes viſitationem Monialium, excommunicantur ipſo facto, non obſtante privilegio quocunque. ibid. in fin.

Viſitare non debent Epiſcopi Prædicatores & Minores. c. Nimis iniqua. de Exceſſ. Prælat.

Vita.

Vita, infamibus ſupplicium, mors ſolatium eſt. c. ſi quis 6. q. 1.

Vita in melius mutanda eſt. c. ſanè. 18. Diſt. 3. de pœnit.

Vita hominis ſuper terram eſt tentatio. c. ſi enim. 40. §. liberi. Diſt. 2. de pœnit.

Ut Vita alterius ſalvetur, non debet quis mentiri. c. ſuper. 4. de Uſur.

Ex Vita antecedenti præſumitur contra aliquem. arg. c. 1. de purg. Canon.

Ad veritatem vitæ pertinet, ut id, quod exteriùs agitur, interiorem mentis diſpoſitionem & habitum repræſentet. Clem. c. 1. §. periode. de V. S.

Vita, non ſententia quemlibet ligat, & ſolvit. c. ſi quis. 4. cum ſeq. 24. q. 3. Et ab Eccleſia rejicit, vel reducit, c. Cùm. c. de illis. ead.

Circa vitam tuam eſto auſterus, circa alienam benignus. c. alligant. 26. q. 7.

Dignum eſt, ut qui ſimilem cum aliis vitam ſuſcipiunt, ſimilem ſentiant in legibus diſciplinam. c. recolentes. de ſtatu Monach.

Similem vitam ducentes, ſimili debent foro conveniri, vel privilegio gaudere. cit. c.

Viventis locum invadens, non eſt defendendus. c. Non furem. 7. q. 1.

Viventis in locum conſentiens inſtituti, debet repelli. c. poſt electionem. 7. de Conceſs. Præbend.

Malè viventes, accuſatores & Teſtes eſſe non poſſunt. c. ſuſpectos. 3. q. 5.

Vitæ, non ſanguini defertur Principatus in populos. c. Moyſes. 8. q. 1.

Vitium. Vitiatus.

Vitia Parentum, filiis non imputantur, c. undecunque. 3. Diſt. 56.

Vitia ſunt extirpanda. Procem. Clem. & Extrav. c. Sancta. in fin. de domib. Relig.

Vitiis non eſt aperienda via. Clem. c. ult. de Elect.

Vitiis nutriendis qui parcit, miſericors non eſt. c. qui vitiis. 23. q. 5.

Vitia morum magis ſunt præcavenda, quàm verborum. c. quamvis. 11. §. ſed licet. Diſt. 38.

Qui condemnat errantes, vitia ſe odiſſe probat. c. facientis. 3. §. Et libar. Diſt. 86.

Sub ſpecie virtutis ſæpe ſe vitia ingerunt. c. ſæpe. Diſt. 41. Et vitium ſæpe mentitur virtutem, uti tenacitas parſimoniam, effuſio largitatem, crudelitas Zelum juſtitiæ, remiſſio pietatem. cit. c.

Vitiatus enormiter, ad Ordinem promoveri non poteſt: & qui Presbyter fieri non poteſt, multò minùs in Prælatum vel Epiſcopum eligi poteſt. c. 1. & c. Expoſuiſti. & c. Cùm de tua. de corpore vitiat. Diſt. 55. ferè per tot. deſcribuntur vitia non ordinandorum. ibid.

Promoveri poteſt ad Ordines, qui à Medicorum inciſione claudus eſt. c. ſi quis 10. Diſt. 55.

Vitiatæ cauſæ, ſubveniat Appellatio. c. liceat 2. q. 6.

Quod initio vitioſum eſt, tractu temporis non convaleſcit. c. un. in princ. de deſpons. impuber. in 6. c. Non firmatur. 18. de R. I. in 6.

Vitricus.

Cum cognatis Vitrici, hodie contrahere non poſſumus. c. penult. de Conſanguinit.

Ultima voluntas.

Ultima voluntas defuncti eſt omnibus modis obſervanda. c. ultima. 13. q. 2.

Ultima voluntas Teſtatoris, per Epiſcopum caſſari non poteſt. c. admonere. 14. cum ſeqq. 2. 16. q. 1.

Ultimæ voluntates, Epiſcopi mandato & compulſu executioni mandandæ, etiamſi hoc à Teſtatore fuerit interdictum. c. Tua nobis. c. Joannes. de Teſtam.

Ultima voluntas ad pias cauſas, coram duobus teſtibus declarata valet. c. Relatum. eod. Et alicui commiſſa tenet. c. Cùm tibi. eod.

Ultio.

Ultio procedat in perſonam delinquentis, non in facultates ejus. c. cognovimus. c. ult. 16. q. 6.

Ultramontani & Ultramarini.

Ultramontani ordinari non poſſunt ab Epiſcopo Italo, niſi de licentia Papæ, vel Epiſcopi proprii, vel ejus, ſub quo habent beneficium. c. 1. de Temp. Ordin. in 6. Aliàs ordinati remanent perpetuò ſuſpenſi ab executione Ordinum, nec poteſt cum eis diſpenſare, S. Pœnitentiarius. ibid.

Unctio Sacra.

Unctio eſt duplex, una exterior & materialis, altera interior, & Spiritualis: illâ ungitur corpus, hac cor. c. un. de Sacr. Unct.

Unctio exterior eſt ſignum interioris, & inviſibilis Unctionis. cit. c.

Unctio interior ſeu inviſibilis, non ſolùm eſt ſignum, ſed etiam Sacramentum; quia ſi dignè ſuſcipitur, vel agit, vel auget abſque dubio, quod deſignat. ibid. Ad exhibendam autem exteriorem unctionem benedicitur oleum, quod dicitur catechumeniorum vel infirmorum: conficitur item Chriſma, quod ex Oleo fit & Balſamo, myſticâ ratione; per Oleum enim nitor conſcientiæ deſignatur; per balſamum odor bonæ famæ. ibid.

Omnes Chriſtiani unguntur; quia Chriſtus in ſanguine ſuo fecit nos Regnum DEo noſtro. ibid. Unguntur ante baptiſmum oleo benedicto in pectore, ut per Sancti Spiritûs donum, abjiciant errorem & ignorantiam, & ſuſcipiant fidem rectam; juſtus enim ex fide vivit: deinde inter ſcapulas, ut per Spiritûs S. gratiam, excutiant negligentiam & torporem, & bonam operationem exerceant; quia fides ſinè operibus mortua eſt: ut per fidei Sacramentum ſit munditia cogitationum in pectore; & per operis exercitium ſit fortitudo laborum, in ſcapulis &c. Poſt baptiſmum unguntur chriſmate Sancto: in vertice, ut ſit quivis paratus omni petenti de fide reddere rationem; in fronte, ut liberè confiteatur, quod credit. ibid. vid. Baptiſmus.

Epiſcopus chriſmate ungitur, in Capite, & manibus; per Caput Mens, per manus opera intelligun-

telliguntur: Caput ungitur propter authoritatem & dignitatem, & manus propter Miniſterium & Officium: Caput, ut oſtendatur, ab Epiſcopo illius perſonam repræſentari, de quo Propheta: Sicut Unguentum in Capite Ejus, quod deſcendit in Barbam, Barbam Aaron. Manus, ut oſtendatur accipere poteſtatem benedicendi & conſecrandi. ibid. Si unctio hæc omiſſa fuerit, per tres Epiſcopos eſt ſupplenda. ibid. in princ.

Reges & in antiquo & novo Teſtamento ungebantur & unguntur Oleo. horum autem Unctio à capite ad brachium tranſlata eſt, ſive ad humerum aut armum, in quibus Principatus deſignatur; factus eſt principatus ſuper humerum Ejus. ibid. §. unde in veteri.

Pontificis in Capite fit Sacramentalis delibutio chriſmate, quia perſonam Capitis repræſentat, nempe Chriſti; Caput enim Viri Chriſtus, Caput Chriſti DEus. Caput Pontificis chriſmate conſecratur, brachium verò Principis Oleo delinitur, ut oſtendatur, quanta differentia inter authoritatem Pontificis, & poteſtatem Principis ſit. ibid. cit. §. in fine.

Unctio Confirmationis, ſeu chriſmatio frontis, manûs impoſitionem deſignat. Dicitur confirmatio, quia per eam Spiritus Sanctus baptizatis ad augmentum datur & robur. Unde cùm alias unctiones ſimplex Sacerdos exhibere valeat; hanc non niſi ſummus Sacerdos, ſeu Epiſcopus conferre debet: quia de ſolis Apoſtolis legitur (quorum Vicarii ſunt Epiſcopi) quòd per manûs impoſitionem, Spiritum Sanctum dederint. ibid. §. Per frontis.

Unctio præterea fit, cùm conſecratur Altare, cùm dedicatur Templum, cùm benedicitur calix, non ſolùm ex mandato legis Divinæ, verùm etiam exemplo B. Sylveſtri, qui conſecrans Altare, illud chriſmate perungebat: præcepit enim Dominus Moyſi, ut faceret oleum unctionis, de quo ungeret Tabernaculum Teſtimonii, & Arcam Teſtamenti, Menſamque cum vaſis. ibid. §. Ungitur præterea. Non tamen ideo judaizat Eccleſia, dum Unctiones Sacramentorum celebrat: quia Unctionis Sacramentum aliud efficit ac figurat tam in novo, quàm veteri Teſtamento. ibid. cit. §.

Eccleſia Græcorum debet in Ordinationibus & Conſecrationibus ſervare Unctiones, quas ſervat Eccleſia Romana. cit. c. in princ.

Unctio Spiritûs Sancti, eſt charitas inviſibilis. c. Unctio. 8. Diſt. 2. de pœnit.

Ungendi ſunt infirmi. c. ab infirmis. 26. q. 7. extremâ nempe unctione.

Extremam Unctionem vel præſente uno Clerico, vel Sacerdos ſolus dare poteſt. c. Quæſivit. de V. S.

Unio. Unire.

Unio Epiſcopatuum ad ſolum Papam pertinet. c. ſicut. 8 de Exceſs. Prælat.

Unio duorum Epiſcopatuum poteſt fieri authoritate apoſtolicâ. c. 47. & 48. cum ſeqq. 4. 16. q. 1.

Epiſcopus poteſt unire Parochias cum conſenſu ſuorum Clericorum. c. præcipimus. 53. ead.

Nihil juris perdit Epiſcopus in cujus Diœceſi ſita eſt Eccleſia, quam Papa unit Eccleſiæ alterius Diœceſis. c. quia. de Religos. domib.

Quando unio fit Eccleſiarum, tunc Eccleſia unita alteri, abſolvitur à jure prioris. c. præcipimus. 53. §. Quod cùm. 16. q. 1.

Unitas.

Perditionem ſibi acquirirunt, qui ab Epiſcopis recedentes, unitatem Eccleſiæ ſcindunt. c. denique. 9. 7. q. 1.

Unitatem Eccleſiæ non habens, no habet poteſtatem ligandi. c. Omnibus. 24. q. 1.

Ubi unitas fidei eſt, ibi nihil contrarium infert Perſonarum diverſitas. c. Nihil. 7. q. 1.

Univerſale.

Univerſalis Eccleſia Romana, accepta in ſenſu, quo de univerſis Eccleſiis conſtare dicitur, & Græco ſermone catholica nominatur, univerſalis non eſt, ſed pars univerſalis Eccleſiæ: prima videlicet & præcipua, veluti Caput in corpore: quoniam in ea plenitudo poteſtatis exiſtit; ad cæteras autem pars aliqua plenitudinis derivatur. Accepta autem in ſenſu, quo ſub ſe univerſas Eccleſias continere ſignificatur, Romana tantùm Eccleſia univerſalis nuncupatur; quoniam ipſa ſola ſingularis dignitatis privilegio eſt prælata, de qua illud: ſuper hanc Petram ædificabo Eccleſiam meam. Sicut & DEus univerſalis Dominus appellatur, quoniam omnia ſub ejus Dominio continentur, non quaſi in ſpecies diviſus, c. Ecce. §. Dicitur enim. Diſt. 99.

Univerſitas.

Statutum fuit à Pariſienſi Univerſitate, ut qui contumax Magiſtratui eſſet, & tertiò commonitus, intra triduum parere contemneret, proſcriberetur ex conſortio univerſitatis. Quidam ergo proſcriptus fuit; ſed quia non erat tempus pœnæ additum, Papa juſſit, ut ſi ſatisfactionem congruam exhibuerit, & parere ſit paratus, reſtituatur in conſortium, in Magiſtralibus. c. Ex literis. de Conſtit.

Proſcriptus ex Univerſitate ob contumaciam, ſi debitam ſatisfactionem exhibuerit, & parere velit, eſt recipiendus. cit. c.

Univerſitas poteſt ad agendum & defendendum Procuratorem conſtituere. c. Quia. de Procurat. Cùm ipſa Univerſitas commodè adeſſe non poſſit.

Univerſitatis Procurator, cujus Majores & jurati, excommunicati ſunt, ad impetrandum ab ea conſtitutus, non repellitur ab impetrando, niſi prædicti in literis procurationis ſint expreſſi, vel eorum authoritate procuratio ſit inſtituta, vel communitas ſciens, eos eſſe tales, unà cum eis tamen procuratorem conſtituiſſet. c. ult. de Procurat.

Procu-

Procuratur Univerſitatis jurat de calumnia. c. penult. de juram. calum.

Univerſitas poteſt præſtare juramentum calumniæ. c. Excommunicamus. 13. de hæret. Imò tenetur ad juramentum calumniæ, niſi ſe relevet conſtituendo Oeconomum. c. Imperatorum. de juram. calumn.

Non refertur ad univerſos, quod publicè delinquitur per majorem partem. c. Quoties à populis. 1. q. 7.

Singuli de Univerſitate poſſunt in ipſius Univerſitatis commodum reprobare inſtrumentum falsò confectum nomine Univerſitatis. c. Tertiò. de probat.

Univerſitati debitum, non debetur ſingulis ex Univerſitate. c. Cùm Clerici. 19. de V. S.

In corpus Univerſitatis non poteſt ferri ſententia Excommunicationis. c. Romana. 5. in fin. de ſent. Excomm. in 6. Sententia tamen interdicti ferri poteſt. c. ſi ſententia. 16. eod. in 6.

Quælibet Univerſitas ſtatuta ſibi facere poteſt. c. ſtatutum 9. de Hæret. in 6. Sed tamen non contraria inquiſitioni hæreſeos. ibid.

Quod univerſitati mandatur, intelligitur mandatum cuilibet de Univerſitate. c. Eam Te. de Reſcript.

Unverſitati factùm mandatum comprehendit ea, quæ ad eos ùt Collegium non ad eos, ùt ſinguiares pertinent. c. ult. de Præbend. in 6.

Quod univerſitatem tangit, ab univerſitate approbari debet. c. ſi Archiepiſcopus. 6. de Temp. Ordin. c. Ad hæc. 7. in fin. de Offic. Archidiac. c. accedentes. 13. de præſcript. c. ult. de his, quæ fiunt à Prælat. c. pervenit. 2. de imminuit. Eccl. c. quod omnes. 29. de R. I. in 6.

Unus.

Unus poteſt impedire, dum agitur de compoſitione in cauſa primitatis. c. fin. de Majorit. & Obed.

Vocare.

Vocatoria citatio cùm peremptoria eſt, non debet eſſe nimis brevis. c. 3. de dilat.

Vocandi ſunt abſentes in loco, unde conſueverunt vocari. c. in Geneſi. 55. de Elect.

Vocatus ad Synodum ob judicium, debet habere congruum ſpatium comparendi. c. Vocatio. 5. q. 2.

Vocatus ad judicium debet comparere & allegare ſuum privilegium, aliàs tenet ſententia ob contumaciam in ipſum lata. c. ſi duobus. 7. c. Cùm parati. 19. de Appell.

Vocati reſpondere non debent, qui vel timore fuerunt ejecti, vel rebus ſuis ſpoliati, antequam reſtituantur. c. ult. 5. q. 2.

Voluntas. vid. ultima voluntas.

Voluntas eſt animi motus, cogente nullo, ad aliquid vel imitandum, vel adipiſcendum. in princ. 15. q. 1.

Voluntas non operatur neceſſariò, nec bonum, nec malum. c. ſi enim. 40. Diſt. 2. de pœnit. nam liberi arbitrii nos creavit DEus, adeóque nec ad Virtutem, nec ad vitia neceſſitate trahimur. ibid.

Nemo tenetur ad culpam, niſi voluntate defecerit. c. Non eſt. 15. q. 1.

Non eſt, quod cuiquam noſtram adſcribamus ærumnam, niſi voluntati noſtræ. cit. c.

Voluntarium ſibi militem legit Chriſtus, voluntarium ſibi ſervum auctionatur Diabolus. cit. c.

Non habent crimen, quæ inferuntur reluctantibus. cit. c.

Qui invitus occidit, à ſacro non arcetur Miniſterio. c. Nec is. ead.

Nullum bonum niſi voluntarium. c. præſens. 20. q. 3.

Nec peccatum, nec juſtitia ex opere, ſinè voluntate perficitur. c. ſicut. 32. q. 5.

Voluntas hominis eſt cauſa vitii vel virtutis. c. Naſci. 5. Diſt. 56. c. ſciendum. 8. q. 1. & §. 1. v. Ex voluntate. 15. q. 1. c. Meritò. c. Non eſt. c. illa. ead.

De voluntatibus judicat DEus, in princ. 32. q. 5.

Voluntas & propoſitum alicujus inſpiciendum ad hoc, ut de facto ejus judicetur. c. Cùm. 54. de ſent. Excomm. Hæc diſtinguunt maleficia. c. dilectus. 13. de homicid.

Voluntas ſinè opere frequenter peccat. c. ſicut. 32. q. 5.

Non minùs delinquit, cui ſola deeſt facultas. c. ſi cui. 30. Diſt. 1. de pœnit.

In Maleficiis voluntas pro opere reputatum. c. Omnis. 25. c. nunquid. 26. Diſt. 1. de pœnit. c. qui pejerare. 22. q. 5. c. Nuptiarum. 27. q. 1. c. ſi Paulus. 32. q. 5.

Voluntas facit opus remunerabile, non opus voluntatem. c. quis. 87. Diſt. 1. de pœnit.

Voluntas remunerationem accipit, non opus. c. ſi cui. 30. ead.

Voluntas ſceleris eâdem ſeveritate punitur, quâ effectus. c. ſi quis. 6. q. 1. c. quiſquis. 9. c. ſolicitatores. 15. Diſt. 1. de pœnit. c. nuper 4. de Bigam. non ordin. c. ult. de Simon. c. ſicut. 6. de homicid.

Voluntas nocendi ſi intercedat, crimen committitur. c. Frater. 47. Diſt. 50.

Voluntas propria vindicanda eſt. c. Qui partem. 6. Diſt. 55.

Voluntas imputatur in homicidio. c. ſignificaſti. 18. de homicid.

Voluntas turbata non excuſat. c. Matthæus. 23. de Simon.

Voluntas coacta, voluntas eſt, & qui tali voluntate aliquid facit, valet, & compellitur illud ſervare. c. Majores. 3. §. illud verò. de Baptis.

Qui non voluntate, ſed caſu fortuito commiſit homicidium, debet liberari. c. Eum, qui. 46. c. quantum. 48. cum ſeqq. Diſt. 50.

Voluntas attenditur in damnis. c. ſi quis. 6. de injur.

Voluntas maculat corpus mulieris, non vis. c. de pudicitia. §. Corpus 32. q. 5.

In Voluntatem, non neceſſitatem uniuſcujuſque dimiſit Matrimonium Nicæna Synodus. c. Nicæna. 12. Diſt. 31.

Voluntatem propriam & Parentum requirimus in nuptiis. c. hoc ſanctum. 32. q. 2.

Verbis an ſignis declaret quis voluntatem ſuam, non refert. c. Cùm apud. 23. de ſponſalib.

Non

Digitized by Google

Non verba, ſed voluntas & intentio conſideranda. c. humanæ. §. certè. 22. q. 5. c. in his. 15. de V. S.

Quod voluntate arripitur, perſeverat; quod neceſſitate fit, citò ſolvitur. c. quidquid. 27. Diſt. 5. de Conſecr.

Voluntatem ſurandi ſaccum licèt principaliter non habeat, ſaccum tamen cum pecunia ſurans, poteſt conveniri actione furti de ſacci nomine. c. Qui ſaccum, 45. Diſt. 50.

Voluntas manumittentis ſervanda eſt. c. Cùm ſit. 2. de Condit. apposit.

Verbum voluntatis, non continet verbum impoſſibilitatis. c. ſciſcitatus 13. de Reſcript.

Volenti, ſcienti, & patienti fit injuria, ſi in eis lædatur jus alterius. c. contingit. 36. de ſent. Excomm.

Voluntatis obedientia non tam cordi ſit in judicando, quàm veritatis cuſtodia. c. judicet. in fin. 3. q. 7.

Quod primò fuit voluntarium, poſtea fit neceſſarium, c. quidam. 12. de Renunc.

Si auferri non poteſt velle, auferatur poſſe. Extrav. comm. c. Divinis. in fin. de pœnis.

Ejusdem voluntatis debent eſſe ii, qui ſunt ejusdem corporis. Clem. un. in fin. de Exceſſib. Prælat.

Voluntas plurimorum unius voluntati præferenda eſt. c. ſcias. 7. q. 1.

Voluntas plurium præferenda paucioribus, niſi à paucioribus opponatur aliquid rationabile & probetur. c. 1. de Paroch.

Voluptas.

Proclivis curſus eſt ad voluptatem, & imitatrix natura vitiorum. c. proclivis. 20. q. 3.

Rege impetus voluptatis, nè præceps feratur in coitum. c. Origo. 32. q. 4.

Extraordinaria voluptas nuptiarum, Luxuria & immunditia appellatur. c. in eo. 32. q. 4.

Meretricia voluptas etiam in Uxore damnatur, etſi procreatio prolis laudetur. cit. c. c. liberorum. ead.

Voluptas ipſa Conjugii eſſe ſinè culpa nullatenus poteſt, cùm de legitimo thoro ſuſceptus dicat: ecce enim in iniquitatibus conceptus ſum &c. c. Vir. 33. q. 4.

Oportet, ut legitima carnis copula ſit cauſa prolis, non voluptatis & carnis commiſtio creandorum liberorum, ſit gratia, non ſatisfactio vitiorum. cit. c.

Votum, Vovere.

Votum, non eſt ſola promiſſio faciendi aliquid, ſed dicit obligationem. c. literaturam. de vot. & vot. Redempt.

Antequam Votum faciamus, conſiderare debemus, quid liceat, quid deceat, quid expediat. c. Magnæ. 7. eod.

Votum Religionis non obligat ante 14. annum, quia facilitate potiùs fit, quàm ex arbitrio diſcretionis, c. Venientis. 2. de vot. & vot. Redempt. c. ad noſtram, 8. c. ſignificatum, 11. de Regularib.

Votum incautum non eſt ſervandum. 22. q. 4. per tot.

Votum ſtultum frangendum eſt. c. non pejerabis. ead. Et votum dementis non obligat. c. ſicut. 15. de Regularib.

Votum de malo reſcindendum eſt. c. in malis. 22. q. 4. c. una ſola. 33. q. 5.

Votum de bono ſervandum. c. ſunt quædam. 17. q. 1.

Votum debet fieri cum deliberatione. c. de viduis. 42. 27. q. 1.

Votum cum deliberatione factum ſive voce exprimatur, ſive non, apud DEum obligat. c. qui bona. 17. q. 1.

Votum metu contractum, per patientiam ſequentis temporis fit validum. c. ult. Qui Cleric. vel vovent. alias vovens ex timore non obligatur. c. veniens. 5. eod.

Aliud eſt propoſitum facere, aliud votum emittere. c. ult. §. aliud. 17. q. 1.

Votum ſemel emiſſum obſervari debet. c. ſunt. cum ſeqq. ead.

Votum ac deſiderium pro opere reputatur. c. Magna. 5. Diſt. 1. de pœnit.

Vovete & reddite. Primum ad Conſilium, ſecundum ad Imperium refertur. c. Magnæ. de vot. & voti redempt.

Satiùs eſt, non vovere, quàm votum non perficere. c. ſcimus. 9. 12. q. 1.

Vovere eſt voluntarium, adimplere neceſſarium. c. licet. 6. de vot. & voti redempt. c. ſunt quædam. c. voventibus. c. Ananias, 17. q. 1. c. 1. 20. q. 3.

Vovens niſi deſinat peccare, non recipiatur in Eccleſia. c. devotam. 27. q. 1.

Voventibus non tantùm facere, ſed etiam velle damnabile eſt. c. voventibus. 17. q. 1. c. voventibus. 4. Diſt. 27.

Si votum de menſura v. g. tritici factum ſolvi ſolet in unica menſura, debet & impoſterum ſolvi ea; ſi verò ſolvi ſolet ad diverſas, cùm non ſciatur, ad quam menſuram votum factum fuerit, poterit ſolvi minor menſura. c. Ex parte. 18. de Cenſib.

Votum meum obligat me ad id, quod in me eſt. c. quidam. 3. de Converſ. Conjugat.

Votum pro parte tenet, pro parte non tenet. cit c. c. placet. eod.

Voti reus non habetur ægrotus, frangens jejunium. c. quod non eſt. 4. de R. I.

Votum admittit recompenſationem. c. Magnæ. 7. de vot. & vot. redempt.

Votum ſuum poteſt quis exequi per alium. c. licet. 6. eod.

Votum non transgreditur, qui iſtud ex cauſa differt implere. c. non eſt. 5. c. quod ſuper. 8. eod.

Voventes compellendi ſunt per ſententiam Excommunicationis votum ſuum ſervare. c. Ex parte. 9. de converſ. Conjug. c. porrectum. 13. de Regularib.

Votum ultramarinum.

Votum ultramarinum poteſt Vir emittere ſinè Uxoris conſenſu, & adimplere. c. Ex multa. §. in tanta. de vot. & vot. redempt.

Prælatus & Profeſſus poteſt votum ultramarinum emittere, & in ſuos uſus vigeſimam proventuum Eccleſiæ convertere. c. ult. eod.

Executio Voti ultramarini poteſt authoritate Papæ ex cauſa differri. c. Non eſt. eod.

Qui ad tempus impeditur ab exequendo voto ultramarino, differtur ei executio; ei verò,

Rrr qui

qui in perpetuum eſt expeditus, indicitur redemptio in eo, quòd magis expediat terræ Sanctæ. c. quod ſuper. eod.

Transmarinum votum in certis caſibus poteſt redimi, & commutari, non tamen per alium, quàm per Papam, vel ex illius ſpeciali mandato. c. Ex multa. eod.

Habiles ad eundum, ſed inhabiles ad pugnandum, ſi ſunt ſtrenui in conſilio, vel milites bellatores ſecum ducere poſſint, Votum ultramarinum non redimunt. cit. c.

Clerici tanquam inhabiles ad pugnandum, redimunt Votum ultramarinum, exceptis quibusdam caſibus. cit. c. §. ult. eod.

Eccleſia compellit hæredem laicum per Excommunicationem, & bonorum ſubtractionem ad executionem Voti ultramarini, ad quod ſe obligavit pro defuncto. c. licèt. eod.

Papa commutat Votum ultramarinum in varia opera pia, orationes, jejunia, ità tamen, ut expenſæ ferendæ in eundo, morando & redeundo, integrè mittantur in terram Sanctam. cit. c.

Aliquando non debet redimi, nec mutari. c. Ex multa. §. ſecundò. eod.

Votum Caſtitatis, Religionis, & quodnam Votum ſolenne.

Voventes continentiam non poſſunt nubere. c. Nubendi. 27. q. 1. Sed ſi nubant, non ſeparentur. c. Quidam. c. ſi Vir. Diſt. 27.

Votum ſimplex caſtitatis impedit Matrimonium contrahendum; ſed non dirimit contractum. cit. cc. & c. un. de vot. & vot. redempt. in 6. c. rurſus. c. veniens. Qui Clerici vel vovent.

Votum ſolenne Caſtitatis impedit contrahendum & dirimit Contractum. c. Meminimus. c. rurſus. c. conſuluit. c. inſinuante. eod.

Eccleſia aliquando permittit contrahi, & diſpenſat in tali nato. c. Veniens. eod.

Poſt Votum ſimplex Virginitatis nubens, non dimittat poſtea Uxorem; ſed tribus annis pœniteat. c. ſi Vir. Diſt. 27.

Voventibus Virginitatem, non tantùm nubere; ſed etiam velle damnabile eſt. c. voventibus. c. ſi nupſerit. eod.

Votum ſolenne Religionis, vel Sacri Ordinis & impedit & dirimit Matrimonium. c. un. de vot. & vot. redempt. in 6.

Votum continentiæ per ſuſceptionem Ordinis Sacri impedit Matrimonium ſequens, non præcedens, etiam ſi non adfuerit copula; & talis contrahens tenetur ad jura Matrimonii, vel Religionem inire de conſenſu Uxoris, & fit inhabilis ad Ordines; ſed in Religione poteſt illos accipere & exequi. c. Antiquæ. Extrav. Joann. XXII. eod.

Unus conjugum ſinè altero non poteſt vovere caſtitatem. c. Agathoſa. 27. q. 2. c. Manifeſtum. 33. q. 5. c. Quidam. de converſion. Conjugat.

Voventi conſentiens, non tamen ipſe vovens, non poteſt cum altera contrahere, niſi poſt mortem voventis. c. ſi quis conjugatus. 27. q. 2. c. Quod DEo. & ſeq. 33. q. 5.

Si alter Conjugum permiſerit alteri votum, revocare non poterit. c. ult. §. evidentiſſimam. v. vota. 33. q. 5.

Votum Conjugatorum Religionem intrantium debet fieri coram Epiſcopo, aliàs non tenet. c. 1. de converſ. Conjugat.

Proponens tantùm Religionem ingredi, non tenetur, quia non vovit. c. literaturam. de vot. & vot. redempt.

Qui vovit Religionem ingredi, ſi voto non completo, fiat Epiſcopus, renunciare debet, & votum implere. c. per tuas. eod.

Vovens certam Religionem ſimplici voto, ſcilicet de ſuſcipienda, ſi intrat in aliam laxiorem, poteſt manere in ea, ſi in hac ſolemniter vovet. c. Qui poſt. de Regularib. in 6.

Vovens Religionem in infirmitate, ſi beneficium reſignat, & poſtea factus ſanus ſi non vult eſſe Religioſus, repetere poteſt beneficium. c. Gonſaldus. 17. q. 2.

Vovens Religionem æger fervore paſſionis preſſus, non tenetur ad eam, ſi ſanus factus non ratificat. cit. c. c. Perlatum. de his, quæ vi, metuſve.

Votum ſolenne caſtitatis dicitur illud, quod fit per ſuſceptionem Sacri ordinis, vel per profeſſionem in Religione à ſede Apoſt. approbata, tacitam vel expreſſam. c. un. de vot. & vot. Redempt. in 6.

Voti ſolennitas ex ſola conſtitutione Eccleſiæ eſt inventa. cit. c.

Votum Sacro ordini annexum, eſt ſolenne. cit. c.

Secundum Votum ſolenne derogat priori ſimplici. c. Qui. de Regularib. in 6.

Votorum diſpenſatio & commutatio.

In mutatione Voti qualitas voventis, & cauſa mutationis conſiderari debet. c. 1. c. Magnæ. de vot. & vot. Redempt.

Vovens temporale abſolvitur per Spirituale. c. ſcripturæ. 4. eod.

Votum commutari poteſt in opus aliud pietatis. c. Magnæ. eod.

Omne Votum eſt mutabile in Votum ſeu profeſſionem Religionis. c. ſcripturæ. 4. eod.

Vota poſſunt eleemoſynis redimi, vel in aliud commutari intercedente Superioris authoritate, & juſtâ cauſâ redimendi vel commutandi. c. 2. eod.

Votum non frangit, qui illud in melius commutat. c. pervenit. 3. de jurejur. c. ſcripturæ. 4. de vot.

Vota poſſunt à Papa commutari, redimi & diſpenſari ex juſta cauſa. c. 1. c. Venientis. eod. Vel ab alio cum ejus licentia, ſinè qua commutatio nulla eſt, & commutans incurrit excommunicationem Papæ reſervatam. Extrav. c. Etſi Dominici. de pœnit. & remiſſ.

Vota ultramarina à ſolo Papa poſſunt commutari, redimi, diſpenſari. c. Ex multa. de vot.

Vota ultramarina, ſeu Terræ Sanctæ, & in orationes, vigilias, & jejunia à Papa commutantur. c. Magnæ. eod.

Votorum talium executio poteſt à Papa differri. c. non eſt. eod.

Abdicatio proprietatis, ſicut & cuſtodia caſtitatis, adeò eſt annexa regulæ Monachali, ut contra eam nec ſummus Pontifex poſſit licentiam indulgere. c. Cùm ad Monaſterium. in fin. de ſtatu Monach.

Epiſcopi Votum peregrinationis exequi non poſſunt,

poſſunt, ſinè licentia Papæ. c. magnæ. de voc.

Vovere non poteſt Clericus peregrinationem ſinè licentia Epiſcopi. cit. c. eod.

Vovere non poteſt Monachus abſque Abbatis conſenſu. c. Monacho. 20. q. 4.

In præjudicium voti non ſtatur juramento. c. vidua. 4. de Regularib.

Vota ſeu Suffragia. vid. Suffragia. Electio.

Vox.

In Capitulo Cathedrali vel Collegiali nemo vocem habeat, nisi ſit ſaltèm Subdiaconus. Clem. 2. de ætat. & qualit.

Vocem non habeat in Capitulo, qui habet beneficium, cui annexus eſt Ordo, ſi intra annum non ſuſcipiat illum. c. Ut ii. Clem. eod.

Voce propriâ ſuſcipitur accuſatio, non per ſcripta. c. ult. 2. q. 8. c. abſente. c. abſens. 3. q. 9.

Uſucapio. vid. Præſcriptio.

Uſucapio eſt acquiſitio Dominii per continuationem temporis. c. penult. 16. q. 3.

Uſucapio requirit bonam fidem circa initium, juſtum titulum, & continuam poſſeſſionem. c. placuit. §. Præſcriptionum. ead.

Uſucapio eſt juris Quiritum. c. ult. Diſt. 1.

Res Fiſci & Imperatoris uſucapi non poteſt. c. penult. §. Univerſas. 16. q. 3.

Res Eccleſiæ uſucapi non poteſt. c. licet. c. placuit, nt. 15. §. poteſt etiam. ead.

Uſufructuarius. Uſusfructus.

Uſufructuarius fruitur re ſalvâ ſubſtantiâ; & uſu finito, reſtituit. c. fin. de pignorib. c. ad conditorem circa med. Extrav. Joan. XXII. de V. S.

Uſufructuarius tenetur pecuniam principalis reſtituere proprietario. ibid.

Uſufructuarius in vita non poteſt alicui concedere uſumfructum, neque in dotem dare. c. nuper. de donat. inter Virum & Uxor.

Uſufructuarius cautionem dare tenetur de rebus immobilibus, quæ uſu non conſumuntur: eámque ad arbitrium boni viri, tum de rebus honeſtè fruendis, tum etiam de iiſdem termino lapſo reſtituendis. c. ult. de pignorib.

Uſufructus nequit reperiri in re non conſumptibili. c. ad Conditorem. Extrav. Joan. XXII. de V. S.

Uſusfructus eſt poteſtas utendi re aliquâ, ſalvâ ejus ſubſtantiâ. ibid.

Uſura.

Uſura eſt, quidquid ſupra datum exigitur. c. uſura. 14. q. 3. ſeu Plus, quàm dederis accipere, uſura eſt. c. 1. cum ſeqq. ead.

Quidquid ſorti accedit, uſura eſt. c. plerique in princ. ead.

Uſura non tantùm eſt in pecunia. c. putant. ead. ſed in omnibus rebus. c. plerique. ead. Et eſca uſura eſt, & veſtis, &c.

Uſura eſt impignoratarum rerum fructus in ſortem non computare. c. quoniam. de uſur.

Uſura eſt incriſacere fructus rei pignoratæ, niſi forte Eccleſiæ beneficium fuerit, quod redimendum ei hoc modo de manu Laici videatur. c. 1. de uſur. idem dicendum de Laicis. c. quoniam. eod.

Vendens rem pluѕ quàm valeat, eò quòd ſolutionem differat, non facit quidem contractum uſurarium; peccat tamen; niſi dubium ſit, an tempore ſolutionis erit valor rei variatus, & venditor non erat venditurus eo tempore, quo vendidit. c. in Civitate. eod.

A crimine uſurarum excuſatur quis propter dubium. cit. c. & c. ult. eod.

Uſuram accipiens rapinam facit. c. ſi quis uſuram. 14. q. 4.

Uſuræ animas devorant, & facultates exhauriunt. c. 1. de uſur. in 6.

Qui aſſerit uſuras exercere non eſſe peccatum, hæreticus eſt. Clem. un. in fin. de uſur.

Uſura majus peccatum, quàm mendacium. c. ſuper. 4. de uſur.

Nè quidem pro vita captivi crimen uſuræ admittendum. cit. c.

Circa crimen Uſurarum non poteſt diſpenſari. cit. c.

Uſura utriuſque Teſtamenti paginâ damnatur. cit. c.

Uſuras uſurarum qui exigunt, infames ſunt. c. infames. §. fin. 3. q. 7.

Nequiſſimâ uſuræ arte, aurum ex auro naſcitur. c. ſicut. 8. §. interdum. Diſt. 47.

Res uſuris emptæ, ſuccedunt loco pecuniæ de uſuris receptæ. c. Cùm tu. 5. de uſur.

Titulo emptionis palliata uſura. c. ad noſtram. de Empt.

Uſura non eſt beneficium eccléſiaſticum redimere de manu laici. c. 1. de uſur.

Uſura non eſt, ſi deducantur expenſæ. c. quoniam. 2. eod.

Uſuram non committit Eccleſia, fructus Feudi non computando in ſortem. c. Conqueſtus. 8. eod.

Uſuræ jus ibi, ubi jus belli. c. ab illo. 14. q. 4.

Ab illo exigere uſuras poſſumus, cui juſtè nocemus. cit. c.

Uſuram ab illo exigere poſſumus, quem crimen non eſt occidere. ibid.

Uſuræ debentur ex mora. Quod tamen fallit, ſi non reus, ſed alius moram fecerit; nam Reo, alterius mora non nocet. c. Mora. 25. de R. I. in 6. Item fallit, ſi reus interpellatus exceptione ſe tueri potuit. c. Non eſt. 60. eod.

In cauſis uſurarum poteſt procedi ſimpliciter, & de plano abſque judiciorum ſtrepitu & figura. Clem. 2. de Judic.

Cùm agitur de uſuris, poteſt Judex in qualibet parte litis, ex officio ſuo, deficientibus probationibus, exigere à partibus juramentum de veritate dicenda. c. Ex literis. de jurejur.

Non obſtante juramento de non repetendis uſuris, per debitorem præſtito, poteſt Judex ex officio ſuo ad uſuras reſtituendas, Uſurarios compellere. c. Tuas. de uſur.

Inquiſitores hæreſis non ſe intromittant ad quæſtiones uſurarum. c. accuſatus. 8. de Quæſtionibus. de hæret. in 6.

Uſuras repetens non auditur, niſi ipſe priùs reſtituat extortas. c. quia. 14. c. Michaël. 17. de uſur.

Hæres Uſurarii ſive ſit filius, ſive Extraneus, uſuras per defunctum extortas, compellitur reſtituere. c. Tua nos. de uſur.

Mutuò dans eâ mente, ut inde aliquid reci-

piat, aliàs non daturus mutuò ſi revera eſt inde aliquid conſecutus, tenetur in conſcientia reſtituere, licèt nulla conventio facta ſit. Idem eſt de eo, qui parabolam juramenti non aliter concedit, donec (etſi ſinè exactione) lucrum inde reportet. Idem etiam de eo, qui vendit rem plùs, quàm valeat, propter dilatam ſolutionem. c. Conſuluit. eod.

Uſuræ reſtitui debent. c. debitores. 6. & ſeq. de jurejur. c. cùm tu. 5. c. ult. de uſur.

Qui ſe obligavit ad uſuras ſolvendas, non tenetur ſolvere, niſi juratus promiſerit; tunc enim tenetur; ſed poteſt repetere, & alter eccleſiaſtica poteſtate poteſt cogi ad reddendum. c. debitores, 6. c. ad noſtram. 20. de jurejur. Vide Uſurarius.

Epiſcopus, Presbyter, Diaconus, & quiſcunque Clericus, Uſuras à debitoribus non exigant. Ceſſent exigere, vel deponantur. c. Non licet. 9. c. ſicut. Diſt. 46. c. 1. c. quoniam. Diſt. 47.

Clericus non debet uſuras accipere, nec lucrum ſeſcuplum. c. penult. Diſt. 46. Nec ſuo, nec alieno nomine. c. ult. ead. c. Clerici. 2. de vit. & honeſt. Cler.

Nec Laicis licet exigere uſuras. c. Nec hoc. 14. q. 4. c. quoniam. 2. de uſur.

Uſurarius.

Uſurarius Raptori æquiparatur. c. ſi quis uſuram. c. quid dicam. c. ult. vers. ſinè ferro. 14. q. 4.

Uſurarii contractus nulli ſunt. c. ad noſtram. de empt.

Uſurarius quoque eſt, qui mutuum dans naviganti vel alteri eunti ad nundinas, recipit ultra ſortem, etiamſi recepit in ſe periculum. c. fin. de uſur.

Uſurarius non eſt, qui pannos, vinum, oleum & alias merces vendit, ut amplius, quàm nunc valeant, in certo tempore recipiat pro eisdem, ſi tamen tempore, quo vendit, non fuerat venditurus. cit. c.

Uſurarius non eſt, qui dat pecuniam, ut alio tempore ſibi granum, vinum &c. reddatur in pecuniæ menſura: quæ licèt tunc plùs valeant, dubitatur tamen an tempore ſolutionis, plùs, minùsve ſint valitura. cit. c.

Uſurarius eſt, qui rem cariùs vendit prorogato ſolutionis termino; ſecùs ſi dubium eſt, an valor tempore ſolutionis variabitur. c. in civitate. 6. eod.

Qui accipere conſvevit uſuras, contra eum præſumitur, quòd ſit uſurarius. c. illo. 4. de pignorib.

Quæritur, ex quibus cauſis Uſurarius quis accuſari poſſit? & reſpondetur poſſe 1.° ſi uſuras quis exerceat. c. 1. in princ. de uſur. in 6. c. 2. de vit. & honeſt. Cleric. 2.° Si quis annonam, vel vinum emit, ut pluris vendat. c. quicunque. 14. q. 4. Niſi cùm tempus traditionis rei emptæ eſſet dilatum, veriſimiliter dubitetur, an minus, an plus res tempore traditionis ſit valitura. c. ult. §. ille de uſur. 3.° Si fructus pignoris Creditor pro pecunia credita loco uſurarum percipiat. c. 1. de uſur. Quod fallit, ſi beneficium eccleſiaſticum, hoc modo, à laico redimatur. c. 1. §. Niſi fortè. eod. Item ſi Dominus à Vaſallo Feudum pignori acceperit, remiſſis ei ſervitiis. c. 1. de Feudis. c. Conqueſtus. 8. in fin. de uſur. item ſi pro dote Maritus pignus accepit. c. ſalubriter. 16. eod. 4.° Si quis plus juſto pretio rem ſuam vendiderit, ob dilatam pretii ſolutionem. c. Conſuluit. 10. v. & an negotiator. c. in Civitate. 6. de uſur. Niſi aliàs rem non erat diſtracturus. c. ult. in fin. eod. 5.° Si parabolam juramenti non aliter concedat, quàm ut emolumentum aliquod inde percipiat. c. conſuluit. 10. v. Et utrùm. eod. 6.° Si quid ultra ſortem recipiatur. cit. c. item in princ. 14. q. 3. cum ſeqq. cc. c. ſi quis Clericus, in fin. c. Nullus. 14. q. 4.

Sicut is, qui uſuras dedit, poteſt eas repetere, & contra uſurarium agere, ità & hæredes ejus; c. ad noſtram. 5. de Empt.

Uſurariorum & fautorum pœnæ.

Uſurarii utriusque Teſtamenti paginâ damnantur, c. Quia in omnibus. 3. c. ſuper eo. 4. de uſur. Quia omnis negotiatio prohibita eſt; cùm homo mercator vix, aut nunquam poſſit DEo placere. c. ejiciens. in princ. Diſt. 88. Et ideo nullus Chriſtianus debet eſſe Mercator, aut ſi voluerit eſſe, projiciatur de Eccleſia DEI, dicente Prophetâ: quia non cognovi negotiationes, introibo in potentias Domini. ibid. Quia qui emit & vendit, ſinè mendacio & perjurio eſſe non poteſt. ibid. Intelligitur autem Mercator hic vel Negotiator, non qui rem comparat ideo, ut ipſa ſit ſibi materia inde aliquid operandi; ſed qui rem comparat, ut illam ipſam integram & immutatam dando lucretur. iſte eſt mercator, qui de Templo DEI ejicitur. ibid. Super omnes Mercatores plùs maledictus eſt Uſurarius; ipſe enim rem datam à DEo, vendit, non comparatá ut Mercator, & poſt fœnus rem ſuam repetit, tollens aliena cum ſuis; Mercator autem rem venditam non repetit. ibid. Ponitur ibi contra objectio hoc: Qui agrum locat, ut agrariam recipiat, aut domum, ut penſiones recipiat, nónne ſimilis eſt ei, qui pecuniam dat ad uſuram? Et ſolvitur ibidem ſic: Abſit; primùm quidem quoniam pecunia non ad aliquem uſum diſpoſita eſt, quàm ad emendum. Secundò quoniam agrum habens, arando accipit ex eo fructum, habens domum, uſum manſionis capit ex ea. Ideo qui locat domum, vel agrum ſuum, uſum dare videtur, & pecuniam accipere, & quodammodo quaſi commutare videtur cum lucro lucrum: Ex pecunia repoſita nullum lucrum capis. Tertiò ager vel domus utendo veteraſcit, pecunia autem cùm fuerit mutuata, nec minuitur, nec veteraſcit. cit. c. §. Ad hæc dicit aliquis.

Uſurario appellanti deferendum non eſt. c. Quam perniciosum. 11. de uſur.

Uſurarii, qui ſolvendo non ſunt, coguntur per pœnas Lateran. Concil. uſuras reſtituere etiam quas ante Concilium acceperunt, & facultatibus non extantibus, debent poſſeſſiones pecuniâ uſurariâ comparatæ vendi, & inde ſatisfieri, c. Cùm Tu, eod.

Uſurarius qui monitus non deſiſtit, ſi Clericus eſt, ab officio & beneficio ſuſpenditur; ſi Laicus, excommunicatur, c. Præterea, eod.

Uſurarii

Uſurarii manifeſti ad communionem Altaris, eccleſiaſticam ſepulturam, & Oblationem faciendam admitti non poſſunt. c. Quia. eod. c. Clerici. de vit. & honeſt. Cleric. Donec de uſuris plenariè ſatisfiat. c. quamquam. 2. de uſur. in 6.

Convictus de Uſurario crimine per famam & alia argumenta, poteſt denunciari Uſurarius & tanquam manifeſtus Uſurarius compeſci juxta Lateran. Concilium. c. Cùm Tu. de uſur.

Uſurarius deficiente accuſatore, ex ſola fama poteſt puniri. c. Cùm in Diœceſi. 15. eod.

Uſurarii poſſunt compelli, ut relaxent debitoribus juramentum præſtitum pro uſuris ſolvendis, vel non repetendis ſolutis. c. Tuas. 13. eod.

Uſurariis manifeſtis nemo domum locet, niſi velit ab officio ſuſpendi, ſi eccleſiaſticus eſt, vel excommunicari, ſi ſæcularis. c. 1. eod. in 6.

Uſurariorum manifeſtorum Teſtamenta non valent, niſi factâ ſatisfactione, & præſtitâ idoneâ cautione. c. Quamquam. 2. eod. in 6.

Manifeſtorum Uſurariorum Teſtamentis nemo interſit; nec eos abſolvat, niſi de uſuris ſatisfaciant, vel idoneè caveant: & Teſtamenta uſurariorum aliter, quàm præſcriptum eſt, facta non tenent. c. fin. de uſur. in 6.

Uſurariis non ſufficit demandare hæredibus, aut per Teſtamentum relinquere, ut reſtituantur uſuræ, ad hoc ut communionem habeant, & ſepulturam eccleſiaſticam; ſed debet reſtitutio in re priùs eſſe facta. cit. c. Et qui eos, etſi demandaverint ſatisfactionem, in cæmeteriis ſepeliunt, excommunicantur. Clem. 1. de ſepult. & incurrunt pœnam Lateran. Concilii. cit. c. fin. de uſur. in 6.

Uſurariorum hæredes compellantur ad reſtitutionem. c. Tua nos. de uſur.

Uſurarii publici intra tres menſes compellendi ſunt ſub pœna Excommunicationis; Collegia verò & Communitates ſub pœna interdicti. c. 1. de uſur. in 6.

Uſurariorum libri per Prælatos ſunt viſitandi. Clem. un. de uſur. Et ipſi exhibere tenentur rationum ſuarum libros in cauſa uſurarum. ibid. §. cæterùm.

Per ſubtractionem communionis Chriſtianorum, & per Principes ſæculares cogendi ſunt Judæi ad uſuras reſtituendas. c. poſt. c. penult. de uſur.

Præcipitur ſervari ſtatutum Lateran. Concil. contra Uſurarios, ſub divinæ maledictionis interminatione, ut nec Collegium, nec aliqua Univerſitas, vel ſingularis perſona cujuscunque ſit dignitatis, conditionis aut ſtatûs, alienigenas & alios non oriundos de terris ipſorum, publicè fœnebrem pecuniam exercentes, aut exercere volentes, ad hoc domos in terris ſuis conducere, vel conductas habere, aut aliàs habitare permittant. c. 1. de uſur. in 6. Quò minor enim fœneratoribus aderit fœnerandi commoditas, eò magis adimetur fœnus exercendi libertas. ibid. in princ.

Facientes ſtatuta uſurarum repetitionem impedientia, vel compellentia debitores ad earum ſolutionem, ipſo facto ſunt excommunicati. Clem. un. in princ. & §. Nos igitur. de uſur. Vel qui ſecundùm talia ſtatuta judicant, vel qui non tollunt ea, ſi poſſunt, de libris communitatum intra 3. Menſes; vel qui illa habent, dictant, vel ſcribunt. ibid.

Uſurpare.

Uſurpare nemo debet, quod ſibi non convenit. c. Amputato. 25. q. 2.

Uſurpans bona relicta locis Sacris, eſt ſacrilegus. c. Sacrilegium. 17. q. 4.

Uſurpans aliquid, quod non debet, amittere debet, quod habet. c. ſic decet. c. denunciamus. 25. q. 2.

Uſurpantes de rebus Eccleſiæ plusquàm debent, per ſeveritatem canonicam diſtrictiſſimè compeſcantur. c. in quibusdã. de pœnis.

Uſus

Uſus Veritati contrarius abolendus eſt. c. 4. 5. 6. 8. Diſt. 8.

Uſus antiquarum legum, quæ vetuſtate & incuriâ obſoleverunt, nullus eſt. c. fuerunt. 2. Diſt. 7.

Uſus cedit authoritati. c. 1. Diſt. 11.

Pravus uſus lege & ratione ſuperatur. cit. c.

Uſus longævus, non levis authoritas eſt. c. conſvetudinis. 4. ead. Legem tamen ac rationem vincere nequit. cit. c.

Bonus uſus non juſtificat injuſtè acquiſita. c. Neque. 9. 14. q. 5.

Uſus non debet tolli per abuſum. cit. c.

Uſus non eſt rerum uſu conſumptibilium. Extrav. Joan. XXII. c. ad conditionem. §. quanquam. §. Ex quibus patet. §. Nec obviat. de V. S.

Uſus diſtinctus à dominio & proprietate haberi nequit in re, quæ conſumitur uſu. ibid.

Uſus materia dici nequit res, quæ conſumitur uſu. ibid.

Uti præſupponit, quòd cum uſu, ſalvâ rei ſubſtantiâ, maneat. ibid. §. Nec obviat.

Uſus facti, & jus utendi a Dominio diſtincta, in iis tantùm reperiuntur, quæ uſu non conſumuntur. cit. c.

Uſus facti ſimplex denudatus eſt omni jure, & hinc differt à jure utendi. Extrav. Joan. XXII. c. Quia quorundam. §. quod autem. & §. Ex præmiſſis. de V. S.

Uſus facti ſimplex dari non poteſt in iis, quæ per factum conſumuntur, nec etiam in Fratribus minoribus (ſinè privilegiis) c. quorundam. ibid. eod.

Uſus facti in aliquibus non conceditur in fratribus minoribus non privilegiatis. c. ad Conditorum. ibid. eod.

Uſus facti non poteſt perpetuò ſeparari à Dominio in Politica humana; quia ſic inutile eſſet dominium. Sed quoad DEum valida eſt hæc ſeparatio, ut in Fratribus minoribus (non privilegiatis) ibid. Et iis tantùm eſt licitus talis uſus. Clem. c. Exivi. de V. S. Quibus & licitus eſt uſus pauper rerum. ibid.

Jus utendi non eſt ſervitus perſonalis, ſed merè jus perſonale. Extrav. Joan. XXII. c. ad Conditorem. §. quamquam. in fin. de V. S. Uſus eſt ſervitus perſonalis. ibid. §. Ex quibus patet. circa med.

Quæ largitione fidelium, ad certum uſum deſtinata ſunt, ad illum, & non alium debent converti. Clem. 2. de Relig. domib.

Utile, Utilitas.

Utile non vitiatur per Inutile. c. 37. de R. I. in 6. imò quandoq; vitiatur. c. ad probandum. 24. de ſent. & re judic. c. dilectus. 19. de Præbend.

Utile commune præferendum particulari. c. Bonæ memoriæ. de Poſtulat. & plurimorum utilitas unius utilitati vel voluntati præferenda. c. ſciat. 35. 7. q. 1. c. licèt. 18. de Regularib.

Utilitas publica, & favor fidei attendenda ſunt. c. ult. qui filii ſint.

Utilitas & neceſſitas pacificantur. c. quæris. 6. de ætat. & qualit. & Ordin.

Utilia debent inveniri, non ſubtilia Clem. 1. §. ſtatuimus. in princ. de ſtatu Monach.

Utilitatibus omnium intendit Papa, c. adverſus. 7. de immunit. Eccl.

Utilitatis & neceſſitatis cauſa attendenda eſt in diſpenſationibus. c. In cauſis. 19. de ſent. & re judic.

Utilitatis & neceſſitatis cauſâ, mutationes Epiſcoporum conceduntur. c. Mutationes. & ſeq. c. Temporis. 7. q. 1.

Utilitatem ſuam ſemper facere debet Eccleſia. c. Ad aures. 7. de reb. Eccl. alien.

Interdum attenta conſideratio, probabili conjecturâ, utile pollicetur, quod deinde damnoſum contingit reperiri. Extrav. Joan. XXII. c. quia in princ. de Torneam.

Nec nobis, nec aliis utiles eſſe debemus, cum damno alterius. c. Mutationes, in fin. & ſeqq. 7. q. 1. c. denique. 14. q. 5.

Utilitati publicæ intereſt, nè crimina maneant impunita. c. ut famæ. 35. de ſent. Excomm.

Vulgatum.

Vulgata licèt & vetuſta ſit conſvetudo, Veritati omnino eſt poſthabenda. c. ſi conſvetudinem. 5. Diſt. 8. c. Veritate. 4. c. Qui contempta. 6. ead.

Vulnus.

Ferro abſcindenda ſunt vulnera, quæ fomenta non ſentiunt. c. in canonibus. 57. §. ferro. 16. q. 1.

Si quis hominem vulneravit, puniatur. c. 1. de injuriis. Operas & impenſas in Medicos reſtituat. ibid. c. ſi quis membrorum. 23. q. 8.

Vulnerantes aliquem, ut mortuus fuerit, quicunq; plagam impoſuit, homicida judicatur. c. ult. ead.

Vulnus ubi inflatum eſt, neceſſe eſt medicinam adhibere. c. per illicitam. 1. q. 7. c. per illicitam. 9. q. 1.

Uxor circa Vota. vid. Vota. Religio. Vir.

Uxor vel Vir conſummato Matrimonio, ſinè conſenſu alterius, non poſſunt vovere Religionem. c. Cùm cauſa. de Raptorib. non conſummato, poſſunt. c. Multorum. 27. q. 2.

Uxor non poteſt intrare Religionem Viro manente in ſæculo. c. Quia Agathoſa. ead.

Uxoris votum continentiæ, factum cum conſenſu viri, non poteſt à viro reſcindi. c. Quod DEo. 33. q. 5.

Uxor, quæ cum conſenſu Viri ad tempus fecit continentiæ votum, debet cohabitare Viro, & reddere debitum; ſed petere non poteſt. c. Chariſſimus. de Converſ. Conjugat. Poteſt & ſinè Conſenſu Viri vovere continentiam, & non petere debitum, ſed reddere. c. ſcripſit. 27. q. 2.

Si Vir cum Uxoris conſenſu Religionem intret, tenetur & ipſa intrare, ſi ſuſpecta eſt de incontinentia; aut voveat continentiam. c. Cùm ſit. 4. c. ſignificavit. de Converſ. Conjug.

Separata à Viro propter infidelitatem ipſius, poteſt Religionem profiteri, etſi ipſe redeat, & nolit. c. ult. de Converſ. Conjug.

Putans Virum mortuum, ingreſſa & profeſſa Religionem, ipſo redeunte tenetur exire; mortuo verò illo non tenetur redire ad Religionem invita. c. Placet nobis. eod. conſulitur tamen illi ad ſalutem, ut redeat. ibid.

Uxoris conditio, obligatio, privilegia.

Uxor in omnibus debet ſequi arbitrium Viri. c. Noluit. 33. q. 5.

Uxor ſocia vitæ perpetua. c. qualis. 30. q. 5.

Uxor dat Viro dotem, Maritus verò facit Uxori donationem propter nuptias. c. nuper. 6. in fin. de donat. inter Virum & Uxor.

Uxor non debet dotem ſuam amittere ob maleficium Viri. c. Ex literis. 5. de pignorib.

Uxori bona mariti tacitè ſunt hypothecata pro dote. c. Ex literis. 5. de pignorib.

Uxor poteſt teſtari vivente Viro. c. indicante. 4. de Teſtam.

Uxor non debet privari debito carnali lite pendente. c. laudabilem. 2. Ut lit. pend.

Uxor vi alterius rapta, ſi poſtea ad virum redire non vult, adultera eſt, debétque à Raptore diſcedere, nec coactus Vir eam recepit. c. Non ſatis. 34. q. 1.

Uxor ſubdita debet eſſe Viro. c. fœminæ. 30. q. 5. c. Eſt ordo. & ſeq. 33. q. 5. Et eſt ſubjecta Dominio Viri. c. Mulierem cum 3. ſeqq. ead. Et Uxor Viro imperare cupiens peccat. c. Cùm caput. ead.

Uxor Virum ſuum in captivitatem ductum, ſequi recuſans, maneat innupta, quàm diu Vir ejus vixerit. c. ſi quis. 34. q. 2.

Uxor non certificata de morte Viri contrahere non poteſt cum alio. c. in præſentiâ. 19. de Sponſalib. c. Dominus. de ſecund. Nupt. Et expectare debet, donec de morte ſit certa. c. ult. ut lit. non conteſt.

Uxor mortua, quæ pluribus nupſerat, cum Viro ultimo, cujus honorem retinet, ſepelitur. c. is, qui. in fin. de ſepult. in 6.

Uxor dimitti non poteſt, niſi fornicationis cauſâ. c. præcepit. & ſeq. 32. q. 5. c. an non. 33. q. 2. Et ſecùs faciens communione privetur. c. præceptum. c. quidquid. ead.

Uxor nunquam dimitti poteſt, ut accipiatur alia, nec à Regibus quidem. c. Quæ Lotharius. 2. q. 1. c. præcipuè. c. Ità corporis. 11. q. 3.

Uxor à Viro ſuo ob ſævitiam recedens non reſtituitur niſi præſtitâ cautione de impunitate. c. Ex tranſmiſſa. 8. c. literas. 13. de Reſtit. ſpoliat.

Uxor non admittitur Teſtis in cauſa Mariti. c. filii. 3. de hæret. in 6.

Uxor reſtituenda eſt Viro ad ſæculum redeunti. c. accedens. 17. de Converſ. Conjug.

Uxorem cauſâ ſterilitatis dimittere, & cauſâ fœcunditatis aliam ducere non licet. c. Tantum. 32. q. 7. Et hoc licèt certò ſciant, nunquam ſecuturam prolem; manet enim vinculum etiam poſt ſeparationem. ibid.

Uxorem dimittere non licet, niſi cauſam dimiſſio-

nis

niſi priùs probaverit Eccleſia, c. 1. 33. q. 2. Et dimiſſa abſque cauſæ cognitione, ad omnia reſtituatur. c. Hiſtoria ead. Et niſi poſt reſtitutionem de Conjugii fœdere, aut adulterio, inter Virum & Uxorem agitandum eſt. c. ſive. ead.

Uxore dimiſſâ vivente, Vir aliam, quæ conſcia fuit, ducens, ſeparari debet; peractâ tamen pœnitentiâ, primâ mortuâ, aliam ducere poteſt. c. Ex literarum. 4. de eo, qui dux: Si inſciam duxit, primâ mortuâ licitè cum ſecunda manet novo conſenſu interveniente c. Veniens. eod.

Uxore mortuâ, ſi quis contrahat cum ea, quam vivente Uxore, ſiòe fidei datione cognoverat, tenet Matrimonium; modò etiam neuter in mortem defunctæ fuerit machinatus. c. ſignificâſti, 6. eod. aliàs ſecùs. c. ſi quis. 31. q. 1.

Si Uxor machinata eſt mortem, mortuo viro ſinè ſpe conjugii maneat ſubjecta pœnitentiæ. c. 1. de divort.

Uxori Vir adulterium objicere non poteſt, ſi eam adulterandam tradidit. c. diſcretionem, de eo, qui cognov.

Uxorem cauſâ fornicationis dimittens, aut contineat, aut Uxori reconcilietur. c. Ex literis. 5. de divort.

Uxorem adulteram qui retinet, ſeipſum adulterum facit. c. ſi Vir. 3. de adult.

Uxorem ducere & dotare quis debet eam, quam Virginem nondum deſponſatam ſtupravit. c. 1. eod.

Uxorem quis non poteſt reprobare, quam approbavit ex cauſa præcedente Matrimonium vel Sponſalia. c. quemadmodum. 25. de jurejur.

Uxorem dimittens ob ſolennitates non adhibitas, & aliam ducens, debet hanc deſerere, & ad priorem redire. c. 1. de Sponſalib.

Vir non poteſt dimittere Uxorem ſinè judicio Eccleſiæ, etiam ob impedimentum parentelæ notorium. c. porrò. de divort.

Uxoris juramentum nec vi, nec dolo præſtitum, in alienatione dotalis fundi, de jure Canonico compellitur ſervari. c. licèt. 2. de jurejur. in 6.

Uxoris ignorantia. Virum eſſe ex adulterino coitu, facit, ut filii ejus ex legitimo Matrimonio ſint legitimi. c. penult. Qui Filii ſunt legit.

Uxoris affines ſunt omnes illi, qui Conſanguinei ſunt Mariti. c. quod. 5. de Conſanguinit. Sed inter Conſanguineos Uxoris & Conſanguineos Mariti, nulla eſt affinitas. cit. c. Uxoris Conſanguinei in eodem gradu mihi ſunt affines. c. porrò. 35. q. 5.

Meretricem licet ducere in Uxorem. c. Non eſt. 32. q. 1. Et talem ducens bonum opus facit. c. inter. 20. de Sponſalib.

Uxori debet Vir reſtitui, ſi poſt hujus non actualem profeſſionem, illa incontinens eſt. c. 1. de Converſ. Conjug.

Uxori non creditur, neque Marito contra Matrimonium confitenti, ſed exigitur probatio. c. 1. de frigid. & malefic.

Uxoris conſenſum ad votum continentiæ Maritus non poteſt extorquere. c. notificâſti. 33. q. 5.

Uxoris voluntas priùs requirenda eſt in ordinatione Viri. c. ſanè. 6. de Converſ. Conjugat.

Uxoris & Viri paria ſunt jura quoad Caſtitatem. c. Nemo. 32. q 4.

Uxoris Conſanguineas ſicut proprias debemus vitare. c. de propinquis. c. nullum. c. æqualiter. & ſeq. 35. q. 2. c. 1. §. inquiſita, de Conſanguinit.

Uxores duorum Fratrum vocantur Janitrices, quaſi eandem januam terentes, vel per eandem januam intrantes; Viri ſoror glos appellatur. c. Quòd autem. §. duorum autem. 35. q. 5.

Uxor diebus jejuniorum non eſt carnaliter cognoſcenda. c. Fratres. 3. 33. q. 4.

Uxorem libidinis cauſâ cognoſcens, immoderato affectu peccat. c. origo. c. Liberorum. 32. q. 4.

Uxores Clericorum.

Uxores in nulla Eccleſia ducere poſſunt Clerici in Sacris conſtitui. c. ſi quis verò c. de illo Clerico. c. Lectores. c. ſeriatim. Diſt. 32.

Uxoribus uti non licet Clericis in ſacris conſtitutis in Latina Eccleſia, aliàs puniuntur. in princ. Diſt. 31. Neque iis, quas antè habuerunt. c. 4. c. 5. c. Lex. c. Eos. ead.

Presbyter ſive Diaconus propriæ ſe commiſcens Uxori, non ingrediatur Eccleſiâ. c. Miniſtri. Diſt 81.

Clerici in ſacris conſtituti debent Uxoribus & filiis neceſſaria providere. c. de Syracuſanæ. 13. §. Ecce hac. Diſt. 28. c. Quicunque. §. poteſt. & c. omnino. Diſt. 31. Debitum verò conjugale reddere non debet. cit. c. Omnino. §. ut igitur.

Clericis alterius Sectæ Uxores ducere non licet. c. Quoniam. 15. Diſt. 32. cæteroquin Clericus non in Sacris conſtitutus Uxorem habere poteſt. c. Clericus. 6. de Vit. & honeſt. Cleric. c. cùm olim. 6. de Cler. conjugat. vid. infrà Uxoratus Clericus.

Uxor Presbyteri vel Diaconi relicta, ſi nupſerit alicui, aut ſeparentur; aut ſi in crimine perſiſtentes ſunt, pariter excommunicentur. c. ſi ſe. 11. cum ſeq. Diſt. 28.

Uxoratus Clericus.

Uxoratus non poteſt in latina Eccleſia promoveri ad Sacros Ordines, niſi Uxor continentiæ emittat. c. Conjugatus. de Converſ. Conjugat. Imò ſi Matrimonium conſummavit, nec ulteriùs promoveri, nec miniſtrare in habitu, nec ad officium, aut beneficium Eccleſiaſticum admitti poteſt. Extrav. Joan. XXII. c. un. de Voto & Voti Redempt.

Uxoratus ſi non conſummato Matrimonio Religionem ingreſſus fuerit, Epiſcopus cum eo diſpenſare poteſt, ut poſſit promoveri. cit. c.

Uxoratus beneficio & officio privatur. c. Quod à Te. 3. c. Joannes. 7. de Cleric. Conjug.

Uxoratus non poteſt eſſe Epiſcopus, niſi Uxor Religionem profiteatur, inter Latinos. c. ſanè. de Converſ. Conjugat.

Uxorati non admittuntur ad Eccleſiaſticas dignitates, & coguntur dimittere, quas habent. c. Cùm decorem. 8. de Cleric. conjugat. Et in Eccleſia, & præcipuè circa Altare, non ſerviant. c. Multorum. 27. q. 2.

Uxorem occidens.

Clerici Uxores ſuas adulteras, non occidant; ſed domi cuſtodiant, & ad ſalutaria jejunia cogant. c. placuit. 33. q. 2.

Uxor in adulterio deprehenſa, non poteſt à Viro occidi. c. interfectores. cum ſeq. ead.

Uxor dimiſſa vel ſeparata.

Uxor dimiſſa ſinè cauſa, ad omnia reſtitui debet. c. Hiſtoria. 33. q. 2.

Uxor dimiſſa à nullo poteſt accipi, vivente viro. c. Gaudemus. de divortiis.

Si dimiſſæ adulteræ Vir noluerit reconciliari, dimiſſa Monaſterium ingredi tenetur. c. Gaudemus. de Converſ. Conjugat. Vir autem ſi ob adulterium dimiſſam, poſt pœnitentiam recipere nolit, graviter peccat. c. Ego dixi. 34. q. 1.

Uxor dimiſſa notoriè adulterans, non poteſt petere reſtitutionem Viri. Si verò etiam Vir adulteravit, poteſt eum repetere c. ſignificâſti. de divort.

Uxor à Viro ob adulterium ſeparata, perdit dotem. c. plerumque. 4. de donat. inter. Vir. & Uxor.

Uxor ob machinationem mortis in Maritum dimiſſa, maneat ſinè ſpe conjugii, ille verò, hac mortuâ, aliam ducere poteſt. c. ſi qua mulier. 31. q. 1. c. 1. de divort.

Dimiſſa ob fornicationem, vivente Viro, alteri nubere non poteſt. c. ſicut. in princ. 7. q. 1. Si nubat, adultera eſt. cit. c. ſicut. c. Omnes. 32. q. 7. c. ſi dicat. 33. q. 5.

Uxore legitimâ dimiſſâ cum alia contrahens, debet cogi hanc dimittere, & ad priorem redire. c. Ex parte. 9. de Sponſalib.

Uxor non cognita.

Si Uxor neget, ſe à Viro cognitam, in veritate Viri conſiſtit. c. ſi quis. 33. q. 1. Si Uxor ex inſpectione corporis, per Matronas atteſtantes probet, ſe non cognitam, licèt Vir contrarium juret, creditur Mulieri. c. propoſuiſti. de Probat.

Uxor nondum cognita, Virum frigidum deſerere, & alteri nubere poteſt, ſi probaverit; Vir verò aliam accipiens ſeparetur. c. quod autem. 33. q. 1. Et prius Matrimonium peractâ pœnitentiâ redintegretur. c. Requiſiſti. ead.

Si quis, vivente Uxore nunquam carnaliter cognita, contraxit cum alia hujus conſcia, eámque cognovit; etiam mortuâ primâ, ſecundam habere non poteſt. c. ſignificavit. 2. de eo, qui duxit. Licèt liberos ex ſecunda ſuſcepit. c. Cùm. 5. eod. Si autem ſecundam nondum nec ante, nec poſt contractum cognovit; poteſt mortuâ primâ contrahere cum ſecunda. c. ult. eod.

Non cognita à Marito, volens ingredi Religionem, compellitur intra certum tempus profiteri, vel adhærere Marito. c. Ex publico. de Converſ. Conjugat.

Uxor fidelis reſpectu Viri infidelis. & contrà.

Fidelis Uxor à Judæo ſeparetur, niſi ad fidem acceſſerit. c. Judæi. 28. q. 3.

Fidelis poſt Baptiſmum poteſt recipere Uxorem ſuam, quam ante Baptiſmum deſeruerat. c. ſi quis. 2. cum ſeq. ead. Vel eam relinquere. ibid.

Si quis habuit Uxorem Virginem ante Baptiſmum, ipsâ vivente alteram poſt Baptiſmum ducere non poteſt. c. ſi quis. 28. q. 2. Intelligendum eſt, ſi cohabitare voluerit remanens infidelis; talem enim dimittere quidem licet; non tamen eâ vivente aliam ducere. c. ſi infidelis. §. Hic diſtinguendum. ead.

Uxorem repudians infidelem, ſi convertatur, non ducat aliam, eâ vivente. c. penult. de divort.

Uxorem habens infidelem, ſi hæc conſenſerit habitare cum illo, non dimittat illam. cit. c. eod. Si verò illa diſcedit, diſcedat. c. quantò. 7. eod. c. ſimili. 28. q. 1.

Uxor legitimâ ſocietate juncta, ſinè omni culpa relinquitur, ſi cum Viro Chriſtiano permanere noluerit. c. Uxor legitimâ. ead.

Fidelis in fidelem diſcedentem ſequi non cogitur. c. ſimili modo. c. ſi infidelis. ead.

Ab infidelibus conjugibus licet diſcedere, ſed non expedit. c. ſi enim. ead.

Etſi inter infideles quoque conjugium ſit, licet tamen fideli ab infideli diſcedere, quamvis juxta Apoſtolum aliquando non expediat, dum nempe converſio ſperatur. cit. c. & c. Jam nunc. ead.

Cum hæreticis Catholici non miſceant conjugia. c. Non oportet. ead.

Chriſtiana communione careat, qui Judaicæ pravitati, conjugali ſe vinculo ſociat. c. ſi quis. 17. ead.

Si ad fidem uterque converſus eſt. vel uterque fidelis Matrimonio junctus eſt, & alter eorum procedente tempore à fide defecerit, ac odio fidei conjugem dereliquerit, diſcedentem à fide non comitabitur; non tamen altero vivente, cum alio contraher; quia inter tales eſt ratum Matrimonium, quod nullo modo ſolvi poteſt. c. ſi infidelis. §. Hic diſtinguendum. v. cæterùm. 28. q. 2.

Uxorum pluralitas.

Pluralitatem Uxorum Lamech primus induxit, & ideo reprehenditur. c. ult. de divortiis.

Plures Uxores habere ex divina revelatione aliquando permiſſum fuit etiam Viris juſtis in Vet. Teſtam. c. Gaudemus. eod. ubi ſimul pluralitas hæc reprobatur.

Patriarchæ in Lege vet. plures habuerunt Uxores, ob pluralitatem prolis. c. objiciuntur. 32. q. 4. Nunc illicitum eſt. ibid.

Uxores duas ſimul habens fit infamis. c. Nuper. 4. de Bigam. non ordin. Et excommunicetur. c. an non. 19 24. q. 3.

Unam tantùm, non duas ſimul habere licet Chriſtiano. c. Chriſtiano. 5. Diſt. 34. c. gaudemus. de Divort.

Uxores plures habens ante Baptiſmum, poſt Baptiſmum adhæreat primæ. cit. c. Gaudemus.

Uxores duas habens, unam ante, & alteram poſt Baptiſmum, eſt Bigamus. c. Deinde. c. una Diſt. 26.

Zelotypia.

Zelotypiæ purgatio, quæ olim apud Judæos fiebat, hodie non obſervatur. hæc deſcribitur. c. In libro. 2. q. 5.

Zelus

Zelus indiſcretus reprobatur. c. Non in perpetuum. 24. q. 3.

Zona.

Zonas de auro vel argento non portent Clerici. c. Clerici. 15. de vit. & honeſt. Cleric.

Omnia ad majorem DEI Optimi Maximi Gloriam!

ANT 1317373

Digitized by Google

F.21